

**DRŽAVNI ZBOR
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Sejni zapisi

6. seja

(18., 19., 20., 21., 25., 26. maj 2009)

**Dokumentacijsko-knjižnični oddelek
Ljubljana, 2009**

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

6. seja

(18., 19., 20., 21., 25., 26. maj 2009)

Sejo so vodili dr. Pavel Gantar, predsednik Državnega zbora, Miran Potrč, mag. Vasja Klavora in France Cukjati, podpredsedniki Državnega zbora.

Seja se je pričela ob 14.00.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje. Pričenjam 6. sejo Državnega zbora Republike Slovenije, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Anton Rop, Roberto Battelli, Robert Hrovat in Miran Potrč od 14. do 16. ure.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade, gospod Boruta Pahorja k 1. točki dnevnega reda, predstavnik Državnega sveta k 10., 11. in 23. točki dnevnega reda, predstavnik Urada predsednika Republike Slovenije k 27. točki dnevnega reda ter predstavnik Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 6. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli s sklicem seje 11. maja 2009. O predlogu dnevnega reda bomo odločali po drugem odstavku 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik točke z dnevnega reda nisem prejel.

Prehajamo na obravnavo in odločanje o predlogih za širitev dnevnega reda. Odbor za finance in monetarno politiko predlaga, da se dnevni red seje razširi z obravnavo Predloga zakonov o spremembah in dopolnitvah Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije, nujni postopek, EPA 364-V. Predlog širitve ste prejeli z dopisom z dne 14. 5. 2009.

Želi besedo predsednik odbora? (Ne želi.) Želi besedo predstavnik Vlade, kot predlagateljica zakona? (Ne želi.) Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? (Ne želijo.) Zaključujem razpravo o predlogu širitve. Prehajamo na odločanje.

Poslanke in poslance prosim, da preverite svoje glasovalne naprave, in sicer mora na desni vložene kartice goreti oranžna lučka. Odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda. Glasujemo. Navzočih je 59 poslank in poslancev, za je glasovalo 57, proti nihče.

(Za je glasovalo 57.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet.

Zbor bo to točko obravnaval kot 21.a točko v torek, 26. maja 2009.

Po dogovoru na Kolegiju predsednika Državnega zbora predlagam, da se dnevni red seje razširi še z obravnavo naslednjih dveh predlogov zakonov: Predloga zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti Slovenske odškodninske družbe, d.d., iz naslova kreditov najetih za financiranje Slovenske odškodninske družbe, d.d., v letu 2009, nujni postopek, EPA 374-V in Predloga zakona o delnem povračilu nadomestila za plače, nujni postopek, EPA 375-V. Predloga za širitev ste prejeli z dopisom z dne 15. 5. 2009. Predlagam, da o obeh predlogih za širitev razpravljamo skupaj.

Želi besedo predstavnik Vlade kot predlagatelj zakona? Gospa Helena Kamnar, državna sekretarka Ministrstva za finance.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa, gospod predsednik. Jaz bi želela samo obrazložiti, zakaj prosimo za širitev dnevnega reda na tej seji Državnega zbora. Slovenska odškodninska družba se je zaradi stanja na finančnih trgih v tem trenutku znašla v veliki likvidnostni zagati in preprosto v juniju mesecu ne razpolaga več z zadostnimi sredstvi za poravnavo vseh svojih zapadlih obveznosti, zlasti obveznosti, ki izhajajo iz denacionalizacijskih postopkov, zato predlagamo, da se sprejme zakona o podelitvi poroštva Slovenski odškodninski družbi, s katerim bi se Slovenska odškodninska družba lahko zadolžila in na ta način zagotovila likvidnostna sredstva za poplačilo obveznosti. Družba je že izvedla vse postopke za zadolžitev, zbirala ponudbe, pridobila primerne pogoje za zadolžitev. Opcija za to zadolžitev pa izteče v prvi polovici junija meseca. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? Ne želijo.

Zaključujem razpravo o predlogih širitve. Prehajamo na odločanje. Odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda s Predlogom zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti Slovenske odškodninske družbe, d.d., iz naslova kreditov najetih za financiranje Slovenske odškodninske družbe, d.d., v letu 2009. Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 61, proti nihče.

(Za je glasovalo 61.) (Proti nihče.)

Zbor bo to točko obravnaval kot 21.b točko v torek, 26. maja 2009.

In drugič; odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda s Predlogom zakona o dnevnem povračilu nadomestila za plače. Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 67, proti nihče.

(Za je glasovalo 67.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je predlog za razširitev sprejet. Zbor bo to točko obravnaval kot 21.c točko v torek, 26. maja 2009.

Spoštovane kolegice in kolegi, rad bi vas opozoril, da smo pred eno uro dobili zahtevo za ponovno odločanje o

odločitvi Kolegija, in sicer gre za Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji kjer skupina poslancev, kvalificirana, predlaga ponovno odločanje o nujnem postopku. Zato prekinjam sejo za petnajst minut, do 14.20, in nadaljujemo s sejo in odločanjem ob 14.20. Hvala lepa

(Seja se je prekinila ob 14.08 in se je nadaljevala ob 14.20.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi, prehajamo na 1.A TOČKO DNEVNEGA REDA, to je na OBRAVNAVO ZAHTEVE SKUPINE POSLANCEV, DA O ODLOČITVI KOLEGIJA PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA ZBORA, DA SE PREDLOG ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POLICIJI OBRAVNAVA PO NUJNEM POSTOPKU, ODLOČI DRŽAVNI ZBOR. Kolegij predsednika je na seji dne 15. 5. 2009 sklenil, da se Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji obravnava po nujnem postopku. V poslovniškem roku, eno uro pred začetkom seje, je zoper odločitev Kolegija, skupina triindvajsetih poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da na podlagi tretjega odstavka 143. člena Poslovnika zbora o odločitvi Kolegija odloči Državni zbor. Želi besedo predstavnik predlagateljev? Prosim, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Poslanska skupina je uro in pol pred začetkom seje Državnega zbora vložila zahtevo za ponovno odločanje o postopku zakona o policiji. V poslanski skupini smo mnenja, da predlagane spremembe zakona temeljito posegajo tako v postopek imenovanja generalnega direktorja Policije in njegovih namestnikov, kakor tudi se spreminjajo nekatera pooblastila. Predvsem tista, ki zadevajo integriteto posameznika.

Zdaj, kar zadeva postopek imenovanja generalnega direktorja Policije menimo, da je tudi v sedanjem zakonu ta zadeva ustrezno rešena. Tudi sedanja ministrica je izpeljala postopek imenovanja direktorja, objavljen je bil javni razpis, prijavilo se je več kandidatov in štirje, če se ne motim, so prišli tudi čez postopek Kadrovsko-akreditacijskega sveta. Vendar se očitno pravi kandidat ni prijavil in zato, ker se želi na tem področju spreminjati in imenovati generalnega direktorja Policije na drugačen način kot je bilo zapisano, je Vlada pravzaprav pohitela s predlogom, s spremembo predloga zakona po nujnem postopku.

Mi menimo tudi, da ta sprememba zakona ni potrebna. Obstajajo mehanizmi in postopki, ki dopuščajo, da ministrica izbere izmed tistih, ki so šli preko Kadrovsko-akreditacijskega sveta, ustreznega človeka za generalnega direktorja Policije. Tudi v tem primeru, ki sem ga omenil, bi to lahko storila. Vendar je očitno, da so kadrovske paradigme, ki so bile v tem mandatu začete in ki so se tudi napovedovale in so se začele tudi izvajati, ne držijo več. Kajti, čedalje več je primerov, ko se izrazito v temeljih odstopa od načinov,

postopkov in imenovanj pri posameznih pomembnih funkcijah v državni upravi in tudi v posameznih inštitucijah. Zato smo mnenja, da je treba tudi ta zakon spreminjati na drugačen način. Za take spremembe si je treba vzeti čas, nekaj več časa. Treba je opraviti javno razpravo. Kajti sprememba tudi pooblastil in te zadeva tudi potem v postopkih obravnave, tudi integriteto posameznika, je taka, da je treba pridobiti tudi kakšno drugo, širše mnenje. Tudi mnenje, morda, eminentnih pravnikov, mnenje civilne družbe in seveda tudi imeti zadostno politično soglasje za tak proces.

Samo imenovanje direktorja Policije in pa tudi sprememba pooblastil, pa nikakor ne more biti razlog za to, da se nek zakon sprejema po nujnem postopku. To nikakor ne more biti razlog. Kajti s tem, ko se spreminja način imenovanja generalnega direktorja policije, ne moremo govoriti o tem, da gre za zadeve, ki so nujne za delovanje države. Ta postopek je bil dovolj dolgo odprt. Časa za imenovanje generalnega direktorja Policije je bilo dovolj, tudi še zdaj ga je dovolj za ponovitev postopka, kajti ta kandidat, ki je sedaj, ki opravlja to funkcijo, je imenovan za določen čas. Jaz mislim, da zloraba poslovnika ali takšna uporaba poslovnika, kot si jo v zadnjem času dovoljuje Vlada in ji koalicija sledi, vodi k zlorabam. Kajti, nobenih utemeljenih razlogov ni, da se ta sprememba zakona opravlja po nujnem postopku. Vse kar bi bilo smiselno ob tem narediti je, da se k zadevam pristopi umirjeno, da se zadeve prouči, da se pridobi ustrezna mnenja, da se opravi razprava, da povprašamo tudi tiste, ki so s tega postopka izločeni, kaj o zadevanih spremembah razmišljamo.

Zato v naši poslanski skupini predlagamo, da Državni zbor ponovno odloči o postopku. In prosim vas, da predlog podprete in da zadevo vrnemo v fazo, ko lahko opravimo tudi širšo oziroma splošno razpravo o zakonu.

Menim, da si ta zakon takšno obravnavo tudi zasluži.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

O tej zahtevi ni razprave in obrazložitve glasu, zato predlagam Državnemu zboru, da odloči o naslednjem sklepu: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji se obravnava po nujnem postopku. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 61 poslank in poslancev, za je glasovalo 38, proti 22.

(Za je glasovalo 38.) (Proti 22.)

Ugotavljam, da bo Državni zbor navedeni predlog zakona obravnaval po nujnem postopku na tej seji. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na glasovanje o določitvi dnevnega reda v celoti. Prehajamo na določitev dnevnega reda, zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red kot ste ga sprejeli s sklicem in s sprejetimi dopolnitvami. Glasujemo. Navzočih je 60 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 4.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je dnevni red 6. seje zбора določen.

S tem prekinjam sejo zбора, ki jo bomo nadaljevali ob 15. uri z vprašanji poslank in poslancev. Hvala lepa.

(Seja se je prekinila ob 14.27 in se je nadaljevala ob 15.00)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi!

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV**. V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovnem roku prejel pisne prijave 37 poslanskih vprašanj. Vrsten red postavljanja poslanskih vprašanj je določen na podlagi dogovora z vodji poslanskih skupin in v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. člena in 247. členom Poslovnika Državnega zбора. Na prva tri vprašanja poslancev opozicije in na poslansko vprašanje vladajoče koalicije bo odgovoril predsednik Vlade. Vsak poslanec ima za postavitev vprašanja tri minute. Predsednik Vlade in ministri odgovarjajo na vprašanje v največ petih minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo pet minut za odgovor. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade, ministra ali generalnega sekretarja Vlade. O tem odloči Državni zbor brez razprave. V primeru, da posameznik na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu morajo predsednik Vlade, generalni sekretar Vlade ali minister v 30 dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zбора.

V zvezi s to točko so se za danes opravičili naslednji ministrice in ministri: dr. Ljubica Jelušič, ministrica za obrambo, Borut Miklavčič, minister za zdravje, Samuel Žbogar, minister za zunanje zadeve, Karl Viktor Erjavec, minister za okolje in prostor od 19. ure dalje in mag. Milan Cvikl, generalni sekretar Vlade od 19. ure.

Na klop ste prejeli pregled poslanskih vprašanj in pobud, na katera v poslovnem roku ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjal predsednik Vlade gospod Borut Pahor. Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo najprej postavil Zmago Jelinčič Plemeniti, Slovenska nacionalna stranka.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem skupaj! Zdravje mora biti vrednota, ki jo država mora zagotavljati vsem državljanom enakopravno, ne glede na status pacienta. Država mora pacientu nuditi oskrbo, ko jo le-ta potrebuje in ne le takrat, ko je pacient fizično sposoben plačati usluge zdravstvu. Zdravje ne sme biti privilegij bogatih.

Na žalost v Sloveniji zdravje ni več osnovna človekova pravica. Zdravje je postalo tržna dobrina z milijonskimi zaslužki. Zdravje in življenje vseh državljanov in državljanek ne sme biti odvisno od birokracije. Zdravje mora imeti prednost pred birokracijo in posamezniku mora zdravstveni sistem to tudi omogočiti. To je pet izhodišč, ki se jih mora država držati, če hoče urejati svoj zdravstveni sistem, tako da bo narejen po meri tistega, ki ga pravzaprav koristi. Vendar se zdi, da v Sloveniji nimamo pravega načina, kako priti do vseh teh postulatov in jih zagotoviti. Kar nekaj zadev bi lahko izpeljali na ta ali drug način, pa vendar.

Sprašujem predsednika Vlade:

Kako bo ob vseh varčevalnih ukrepih, ki jih predvideva Vlada, zagotovil vse to, kar sem v začetku naštel?

Dejstvo je, da se zdravniki upirajo. Izposlovali so si 27,42% povečanja plač in vendar zdravstvo ni na boljšem, ampak iz dneva v dan peša. Dejstvo je, da zdravniki sedijo v Ljubljani, na obrobju zdravnikov primanjkuje. Doma, v Ljubljani, čakajo in nočejo iti ven.

Sprašujem: Zakaj Vlada ne naredi tega, da bi zdravnik po končanem študiju moral takšno obdobje, kot je študiral, iti nekam, kamor bo določil minister za zdravje?

Na ta način bi v Sloveniji, kjer nič ni več daleč, lahko zagotovili enakomerne pogoje. In vendar zdravniki raje ostajajo doma. Če gredo recimo v privatno prakso, zakaj jim država ne zaračuna tistega, kar je vanje vložila. Ampak kar pozabimo na to. Ali smo res tako bogati ali kaj podobnega? Zaenkrat toliko.

Sprašujem tudi: Zakaj se ne uvede klinični farmacevt v bolnicah?

Namreč, Američani so ugotovili, da letno prihranijo okoli 4 milijarde evrov samo z zagotovitvijo tega novega delovnega mesta.

Zadev je še polno in časa zmanjkuje, ampak prosim najprej za to. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima predsednik Vlade, gospod Borut Pahor. Prosim.

BORUT PAHOR: Gospod poslanec, v uvodu vašega vprašanja ste navedli pet izhodišč. Z vsemi petimi izhodišči se strinjam. Zdravje naših ljudi je najpomembnejše. Rad bi vas obvestil, kako se slovenska Vlada namerava lotiti tega

vprašanja, da bi bil odgovor skladen s temi izhodišči. Najprej je treba ugotoviti, da slovensko zdravstvo deluje v zastarelih zakonskih okvirih, ki ne predstavljajo več ustrezne podlage za razreševanje problematike, ki jo navajate. Eden glavnih virov za težave zavarovancev zdravstvenega varstva, ki jih omenjate v vašem vprašanju, je neustrezna opredelitev javne zdravstvene dejavnosti v Republiki Sloveniji in razmejitev javnega zdravstva v zasebnih zdravstvenih storitvah. Soočamo se s prikrivanjem javnega in zasebnega dela zdravstvenih delavcev, z nedopustnim prepletanjem javnih in samoplačniških zdravstvenih storitev in obravnav ter tudi, kot ste sami rekli, z neracionalno organiziranostjo in neučinkovitim delovanjem izvajalcev zdravstvenega sistema. Vlada se teh okoliščin v celoti zaveda, zato intenzivno, kot veste, ne brez polemik - javnih, strokovnih in siceršnjih, pripravlja nove zakonske okvire, ki bodo reformirali slovensko zdravstvo s tremi cilji: posodobiti in izboljšati organiziranost dejavnosti, povečati dostopnost državljanov do zdravstvenih storitev in zagotoviti učinkovitejšo porabo sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki so sredstva uporabnikov. Skrajno zaostreni materialni pogoji, tudi kot posledica recesije, terjajo tudi posege, ki bodo v izvajanju javnih zdravstvenih programov posegli s takojšnjim učinkom. Jasno je namreč, da je povečanje števila nezaposlenih, skrajševanje delovnega časa in upočasnitev rasti bruto domačega proizvoda vpliva na zmanjševanje prihodkov obveznega zdravstvenega zavarovanja. Hkrati pa se zaradi spremembe plačnega sistema v javnem sektorju v zdravstvu, kot ste sami rekli, gospod poslanec, soočamo z relativno visoko rastjo plač zaposlenih. Oboje vodi v povečanje razkoraka med prihodki in izdatki zdravstvene blagajne in Vlada mora ukrepati.

Doslej sprejeti varčevalni ukrepi na Skupščini Zavoda za zdravstveno zavarovanje gredo v smeri: racionalizacije dela zdravstvene dejavnosti in bolj smotrnega predpisovanja zdravil in porabe le-teh. Vrednost programov zdravstvenih storitev izvajalcev, naj bi se znižala za 2,5%. To naj bi uprave javnih zdravstvenih zavodov zagotovile izključno z notranjim zmanjševanjem vseh vrst stroškov poslovanja, kot so na primer: znižanje stroškov amortizacije oziroma z racionalnejšimi oblikami izvajanja procesov, zmanjšanje obsega nadurnega dela, predpisovanje generičnih zdravil namesto originatorjev in z drugimi ukrepi za zmanjšanje odhodkov za zdravila.

Spoštovani gospod poslanec, skupni cilj vseh ukrepov Vlade je, da v zdravstvenem sistemu v zaostrenih ekonomskih razmerah ohranimo doseženo raven zdravstvenega varstva prebivalstva in dostopnost do zdravstvenih storitev. Kot ste sami rekli, socialni status ljudi ne more biti odločilen za to, ali dobijo primerno zdravstveno oskrbo ali ne. In Vlada se bo tega principa pri ukrepih in pri reorganizaciji zakonske podlage držala. Pacienti zaradi tega ne morejo biti

prikrajšani, ne bodo in storili bomo vse, da bo omogočeno uveljavljanje pravic, ki jih bodo zakoni zagotavljali.

Pri omenjenih ukrepih gre le za racionalnejše obnašanje zdravstvenih storitev, ki pa bi bilo obvezno v vsakem primeru. Naj ob tem poudarim, da Ministrstvo za zdravje in Zavod za zdravstveno zavarovanje intenzivno delujeta s pogajanjem za znižanje cen zdravil.

V nadaljevanju, če bo možno, za čas, pa bom še odgovoril gospodu poslancu. Prosim.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora, prosim? Gospod Zmago Jelinčič Plemeniti, prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa.

Gospod predsednik, v vašem odgovoru sem marsikaj slišal, vendar pa nisem slišal nekaterih bistvenih zadev.

Recimo:

Zakaj ne gredo vsa naročila za celoten zdravstveni sektor z enega naslova?

Vsaka bolnica po svoje naroča tako potrošni material kot razne aparature. Razni vmesniki, posredniki si računajo od trideset do sedemdeset odstotne zasluge, država oziroma zavarovanci to plačujemo. Kdaj se bo nehalo s tem?

Poleg tega:

Kdaj se bo uvedla odgovornost zdravniškega poklica do pacienta?

Pacienti umirajo in to ne kar tako in ne malo. Veliko je takšnih, ki so naredili škodo in vendar se nikomur nič ne zgodi. Zdravniška zbornica jasno ščiti svoje kolege in nikoli ne bo odobrila tudi kakšne tuje preiskave v kakšnem čudnem primeru.

Druga zadeva, koncesionarstvo. Omenili ste koncesionarstvo, pa vendar mislim, da bi bilo potrebno postaviti koncesionarstvo na drugačne temelje upoštevajoč tudi angleške primere oziroma njihovo prakso, ki se je v nekaterih segmentih pokazala kot zelo slaba. In vendar imamo v Sloveniji ideje, ki bi lahko popravile to zadevo.

Naprej. Prihodki v zdravstveno blagajno. Zakaj se ne sčistijo prihodi delavcev iz tujine, ki smo jim zopet 16.500 dovoljenj dodali?

Od njih, od teh delavcev nima zdravstvena blagajna nič. Ima minus, ima škodo v kolikor se ti delavci poškodujejo ali zbolijo.

Mislim, da je tukaj še cela vrsta vprašanj, konkretnih vprašanj, ki terjajo konkretne odgovore. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod predsednik Vlade Borut Pahor, prosim.

BORUT PAHOR: Te odgovore bo Vlada dala z ustrezno reorganizacijo zdravstvenega sistema. Vlada je poskrbela in to moram reči, drugače kot v preteklosti, za pravočasno podpisane pogodbe z izvajalci in kljub zmanjšanim proračunskim okvirjem zagotovila, česar doslej ni bilo, da je bolnišnicam, to ste omenjali, da se otepajo z najhujšimi nakopičenimi izgubami, namenila sredstva za poplačilo zaostalih neporavnanih obveznosti. Vlada bistveno zaostrojuje odgovornost vodstev javnih zdravstvenih zavodov in okrepila je tudi nadzor nad izvajanjem zdravstvene dejavnosti.

Kaj načrtujemo v prihodnje poleg sprememb dveh pomembnih zakonov? Odložili smo plačilo obveznosti do amortizacije, zaostriili odnos do izvajanja javnih razpisov. Naj navedem samo primer prizidka k Onkološkemu inštitutu. Ta je bil razpisan pred enim letom za 2,400.000 evrov. Sedanje Ministrstvo za zdravje je razpis izpeljalo za 1,100.000 evrov. Projekt je v gradnji. Uspeli smo se dogovoriti tudi s prostovoljnimi zavarovalnicami, ki so zaradi uveljavljanja zgoraj omenjenih ukrepov, zmanjšale tudi svoje stroške, da bodo prevzele obveznosti iz obveznega zavarovanja in podpisala dogovor, da ne bodo dvigovale premije. Nobeden od teh ukrepov, spoštovani gospod poslanec, ne gre na račun zavarovancev, kljub zaostrenim razmeram.

Na koncu naj dodam, da v Vladi razmišljamo, da bi se iz naslova plačanih davkov na dobiček, ki so jih zdravstvene organizacije morale plačati zaradi nepravilnih nakazil Zavoda za zdravstveno zavarovanje, vsaj del teh sredstev namenil za skrajšanje čakalnih dob.

Skratka, spoštovani gospod poslanec, tako vi kot Vlada se strinjamo, da imamo sistem, ki ne ustreza več potrebam sodobne Slovenije in njenih ljudi, zlasti ko gre za zdravje. Pripravljamo spremembo zakonodaje in to bistveno. Če na kratko povzamem. Predlagamo reformo zdravstvenega sistema. Želimo okrepiti javni sektor, želimo urediti tudi njegovo razmerje z zasebnim. Vse to so torej razlogi za to, da bo kmalu ta visoki zbor obravnaval to zakonodajo, jo po potrebi dopolnil in Slovenija bo dobila, mislim da, sodobno, dobro organizirano zdravstveno varstvo, zlasti javno.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Gospod Jelinčič, proceduralno. Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik. Gospod predsednik Državnega zbora, ne vem, tukaj en mladi mož hodi na okrog, medtem ko predsednik daje odgovor. Mislim, da je to nekorektno tako do predsednika Vlade kot do poslancev in še sliši ne, zgleda, zelo slabo sliši, kot kaže. Mogoče pa ne razume. Drugače pa mislim, da to bi bilo smiselno urediti...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Jelinčič, dovolite mi, da bom jaz to uredil. Ni pa nič nenavadnega, da uslužbenci iz

poslanskih skupini pridejo k poslancem, tako da to ni bil precedens. Dokler zares ne motijo seje, tega ne bom prekinil. Prosim nadaljujete, če je potrebno...

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa. Bom nadaljeval, ampak ravno to je tisto, ta mladi mož je motil, kajti stal je tukaj med menoj in predsednikom Vlade, ki mi je odgovarjal, in za enkrat se še ne vidi skozi človeka, čeprav bi kdo to želel v kakšnih primerih.

V skladu z 246. členom, drugim odstavkom, zahtevam, da glasujemo o tem, da bi se razprava v Državnem zboru odprla pred vsemi. Mislím, da gre za hudo problematiko, ki jo je potrebno razgrniti pred vsemi, treba je najti prave rešitve. Jaz sem prepričan, da smo v Državnem zboru ljudje, ki lahko damo tudi kakšne ideje, ki se jih potem implementira v novem zakonu, kajti konec koncev ne smemo delati na načine, na katere se je delalo od leta 1992 naprej, ko je vladajoča struktura dala svoj predlog in ga je na silo izglasovala v Državnem zboru na škodo državljanov in državljanek. Zato še enkrat, gospod predsednik, drugi odstavek 246. člena. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. O predlogu poslanca gospoda Zmaga Jelinčiča Plemenitega, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri v torek, 19. maja, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanja predsedniku Vlade bo postavil gospod Jakob Presečnik, Slovenska ljudska stranka. Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovane ministrice in ministri, spoštovani predsednik Vlade, spoštovane kolegice in kolegi in vsi ostali prisotni!

Nujno je, da Vlada Republike Slovenije v teh časih pospešeno pripravlja ukrepe za pomoč gospodarskih družbam. Pripravlja jih sicer po našem mnenju prepočasi, pa vendarle, skrbi nas, ker nobeden od teh ukrepov ne zajema kmetijskega sektorja. Izgleda, da v Vladi res ne verjame v to, da se bo kmetijstvo samo po sebi izognilo globalni krizi. Po mnenju agrarnih ekonomistov se kriza v kmetijstvu res začne nekoliko pozneje in konča prej kot po drugih gospodarskih dejavnostih, pa vendar, kriza v kmetijstvu je že zelo prisotna. Zaskrbljujoče je dejstvo, da poleg tega, da ne predlagate ukrepov, neutemeljeno zavračate naše predloge, ki bi v tem kriznem obdobju lahko pridelovalcem in kmetovalcem in kmetijskim organizacijam vsaj malo olajšali tegobe. Naj navedem samo nekaj primerov. Medtem ko se je Ministrstvo za finance odločilo povečati obdavčitev kmetov, smo mi predlagali zakon, po katerem se plačila za območje z omejenimi dejavniki za pridelavo ne všttevajo v odmero dohodnine. Predlagali smo tudi zvišanje vračila trošarin za energente porabljene v

kmetijstvu in prav tako, da se zadruga izenačijo z ostalimi gospodarskimi družbami v Zakonu o jamstveni shemi Republike Slovenije. Naš predlog glede trošarin je bil na odboru zavržen, po naše, z neutemeljenimi in neresnimi argumenti. Pripravljen imamo amandma za obravnavo v Državnem zboru in pričakujemo od Vlade, da se bo do njega tudi pozitivno opredelila. Pri vseh teh predlogih ne predlagamo raznih dodatnih in drugih socialnih transferov, pač pa predlagamo boljše pogoje za gospodarjenje.

Sprašujem vas, gospod predsednik Vlade:

Ali se vam res zdi, da kmetijstvo ni del gospodarstva in da ne čuti posledic gospodarsko finančne krize?

In če menite drugače:

Zakaj v vladnih protikriznih ukrepih ni predvidenih ukrepov za področje kmetijstva in posledično podeželja? Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik Vlade gospod Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Vlada, gospod Presečnik, ne misli drugače kot vi, zato del svojih ukrepov namenja tudi področju kmetijstva, skrbno spremlja stanje na področju kmetijstva in vladni krizni ukrepi zajemajo celo vrsto odločitev. Rad bi predstavil samo nekatere, ki so bile in bodo sprejete za to, da bo tudi kmetijski sektor to krizo preživel tako, da bo iz nje izšel, kot upamo, močnejši.

Prvič. V okviru posodabljanja kmetijskih gospodarstev za naložbe se delež javnih sredstev dviguje za 10 odstotnih točk. Višina predvidenih izplačil v letu 2009 znaša 14 milijonov in pol evrov.

Drugič. Povečuje se najvišji znesek podpore za posamezne vrste naložb, in sicer do 2,5 milijona evrov na vlogo in 6 milijonov evrov v celotnem programskem obdobju. Ukrep bo omogočal izvedbo večjih investicijskih naložb.

Tretjič. Na področju diverzifikacije v nekmetijske dejavnosti in podpore, ustanavljanju in razvoju mikropodjetij se bo delež javnih sredstev za naložbe povišal iz 50 na 60%.

Četrtič. Na področju obnove in razvoja vasi ter ohranjanja in izboljševanja dediščine podeželja se bo delež javnih sredstev za naložbe povišal iz 50 na 85%, gospod poslanec.

Petič. Sprememba Programa razvoja podeželja za obdobje 2007-2013, med drugim uvaja nov ukrep za podporo naložbam v širokopasovno omrežje elektronskih komunikacij. Tudi pri uresničevanju spremembe reforme skupne kmetijske politike, bo Vlada upoštevala učinke gospodarske krize na področju kmetijstva. Tako osnovni model neposrednih plačil za kmetijske pridelovalce ne bo spremenjen. Dodatna sredstva bomo namenili za sektorje, ki so zaradi sedanje krize najbolj prizadeti. Načrtujemo dodatno podporo za pridelavo mleka na posebej

ogroženih območjih v skupni višini 1,5 milijona evrov in povečanje plačilnih pravic na področjih z omejenimi dejavniki. Gre za ohranjanje živinoreje na tistih območjih, kjer je zaradi krize opuščanje proizvodnje najbolj verjetno, za kar načrtujemo dodatna sredstva v višini najmanj 3 milijonov evrov. Na podlagi spremenjenega navodila Ministrstva za finance se izravnalna plačila za območja z omejenimi dejavniki ne bodo štela v davčno osnovo. Še v letu 2009 se načrtujejo spremembe Zakona o dohodnini, ki bodo posebno pozornost namenile tudi sistemski ureditvi obdavčitve dohodkov za osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti. Pri trošarinah za pogonsko gorivo lahko od januarja letos tudi kmetje kot fizične osebe ob določeni porabi goriva vlagajo zahtevke za vračilo trošarin med letom, mesečno ali za nekaj mesecev skupaj, kar pospešuje vračanje likvidnostnih sredstev v kmečka gospodinjstva. Poleg tega bo ob spremembi Zakona o trošarinah predvideno povečanje deleža vračila trošarine za pogonsko gorivo v kmetijstvu iz 50 na 70%. Prav tako z novelo Zakona o jamstveni shemi zadruga vključujemo med možne prejemnike pomoči.

Mislím, da smo iz tega, kar smo slišali iz odgovora na vaše vprašanje, spoštovani gospod poslanec, lahko razbrali, da Vlada področje kmetijstva jemlje tako kot vsa ostala področja, skrbno poskuša; v okviru svojih možnosti, po svojih najboljših močeh; ravnati tako, da bi tudi področje kmetijstva iz krize, kot sem rekel, izšlo močnejše, kot je bilo vanjo potegnjeno.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora? Prosim, gospod Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Dopolnil bom s tem, niti nimam vprašanja, ampak pobudo za naprej. Dejstvo je, da je to, kar navajate gospod predsednik, da je zdaj Vlada resnično, priznava in vzela resno nekatere pomisleke, nekatere predloge, nekatere pripombe, ki so že šle, torej, nekatere stvari so šle že tako daleč, da so posamezniki dobili tudi odločbe in tako dalje in je postopek, da se morajo pritožiti. To je množica nekih administrativnih opravil, ki zadane vsakega posameznika in tako dalje.

To, kar ste odgovorili, sprejemam na znanje in resnično pričakujem, da bo v tej smeri Vlada delovala naprej. Mi bomo na te stvari zelo pozorni in tudi - ne samo opozarjali - ampak tudi predlagali rešitve, kadar se nam bo zdelo, da je treba kakšno stvar bolje rešiti.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Prosim, gospod predsednik Vlade.

BORUT PAHOR: Rad bi samo dodal, da minister za kmetijstvo sodeluje z odbori v Državnem zboru. In kolikor sem obveščen,

upošteva, kolikor je mogoče in kolikor ima to za koristno, njihove pripombe pri snovanju ukrepov ali zakonskih podlag.

Jaz si želim, da bi bilo to sodelovanje tudi vnaprej dobro, da bi bilo morda še boljše. Minister za kmetijstvo me dostikrat opozori, da poskuša predloge, s katerimi prihaja na Vlado, najprej prediskutirati - formalno ali neformalno - v okviru odbora ali s člani Odbora za kmetijstvo.

Mislím, da je takšno sodelovanje, kot ste ga vi predlagali, tudi najbolj primerno.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo postavil gospod Jože Tanko, Slovenska demokratska stranka.

Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo in vsem lep pozdrav.

V tem mandatu je Vlada sprejela nekaj zakonov s področja pravosodja, in tudi drugih ukrepov, s katerimi je močno razburkala javnost. Spremenila je Zakon o odvetništvu, s katerim je Državnemu zboru odvzela dajanje soglasij k odvetniškim tarifam in ga prenesla na ministra za pravosodje. Z uredbo je zmanjšala število notarskih mest za četrtno. Pristala je na pogoje Sodniškega društva, in kljub recesiji, za katero je tudi Vlada kriva, in ob znižanju plač funkcionarjem napovedala sodnikom za več kot 20% povečanje plač. Prav tako je Vlada predložila tudi novelo Kazenskega zakonika. Postopku sprejemanja sta nasprotovali tako vladna kot tudi državnozborska služba, pravna služba. Poleg njiju pa tudi Višje in pa Vrhovno sodišče. Vsi so strinjali, da novela ni potrebna, da vnaša zmedo v pravni red, vendar sta kljub vsemu Vlada in koalicija vztrajali v postopku sprejemanja v Državnem zboru in s tem tudi kršili Poslovnik Državnega zbora. Na koncu je bil sprejet banalni popravek Kazenskega zakonika, ki ga lahko odlično ponazorimo z izjavo poslanca Gorenaka, ki je dejal, če je v zakonu prej pisalo, da RTV stoji, zdaj v zakonu piše, da RTV zares stoji.

Da je s koalicijskim razumevanjem prava nekaj narobe, kličejo tudi izjave vrhunskih pravníkov v vladnem zakonu, s katerim ste želeli obdavčiti prejemke za nazaj. Da bi se izognili težavam, ste ta zakon porinili koalicijskem poslancem v Državnem zboru, ki naj bi ga dodelali. Kakšni so razlogi, da Vlada nobenim opozorilom ne prísľuhne, da se ne zaustavi, ampak da procesira zakone, ki jih koalicija nekritično izglasuje, istočasno pa ta ista koalicija viha nos, če opozicija po njihovem mnenju ni dovolj konstruktivna.

Sprašujem vas:

Ali menite, da je takšen pristop Vlade primeren in vreden Vlade, ki jo vodite?

Sprašujem vas tudi:

Ali nameravate v Vladi Republike Slovenije v kratkem spreminjati zakonodajo s področja sodstva in tudi na kakšen način nameravate te spremembe izpeljati? Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik Vlade gospod Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Preden odgovorim na vaša vprašanja, ki so povezana z zakonodajo s področja sodstva mi dovolite, gospod poslanec, reči naslednjo stvar kot odgovor na vašo tezo, da je za recesijo kriva tudi ta Vlada.

Po mojem inavguracijskem govoru ob koncu prejšnjega leta, ko smo že beležili padec bruto domačega proizvoda, nisem z eno besedo dejal, da je za to kriva prejšnja vlada. Ta globalna recesija je prizadela ves svet, katerega del smo tudi mi. Beležimo največje skrčenje svetovnega gospodarstva po 2. svetovni vojni. Še enkrat naj povem, mogoče kakšen ukrep ni dovolj hiter, deloma zato, ker ga usklajujemo s socialnimi partnerji, mogoče ni dovolj velikopotezen, deloma zato, ker je težko oceniti, kako dolgo bo trajala kriza in kako odmeriti denarna sredstva, da ne bi vseh namenjali samo v določene projekte.

Vse te kritike so mogoče in mi smo jim pripravljene prisluhniti. Mislím pa, da ni na mestu nek splošen, pavšalen kritičen pogled na to, da se Vlada s to krizo ne ukvarja, ampak jo pogloblja.

Kar se tiče vašega vprašanja. Ustavno sodišče je konec lanskega leta odločilo, da sta Vlada in parlament dolžna uskladiti nekatere določbe Zakona o sistemu plač v javnem sektorju in Zakona o sodniški službi z Ustavo. Ustavno sodišče je določilo, da morajo biti te spremembe uveljavljene do 22. junija letos. Vlada zato pripravlja spremembe in dopolnitve obeh navedenih zakonov in ob upoštevanju procesnih napotkov Ustavnega sodišča pripravlja te spremembe v sodelovanju s predstavniki sodstva in Sodnega sveta.

Kar se tiče vašega vprašanja glede plačnega sistema za sodnike. Vlada bo predlagala tako ureditev, ki ne bo predstavljala dodatnih obremenitev javnih financ in ki bo upoštevala specifične okoliščine gospodarske krize. Čeprav je v dosedanjih postopkih usklajevanj Vladi uspelo doseči, da so sodniki stavko prekinili, je postopek dokončnega oblikovanja rešitev še nezaključen, zato je o konkretnih rešitvah in ugibanjih zdaj prezgodaj govoriti. Pričakujem in želim si, da bi v najkrajšem možnem času predlog zakonskih rešitev bil predmet javne obravnave.

Naprej. Vlada Republike Slovenije pripravlja tudi pomembne spremembe in dopolnitve Zakona o sodiščih. Te spremembe bodo še v tem tednu poslane v mnenje in pripombe sodiščem in Sodnemu svetu. Gre zlasti za uvajanje menedžerskega pristopa v sodstvo, krepitev odgovornosti predsednikov sodišč za poslovne rezultate, spremljanje in

merjenje učinkovitosti sodišč, večjo vlogo in odgovornost Sodnega sveta za spodbujanje pravočasnega in kvalitetnega odločanja sodnikov, racionalizacijo pri vodenju zlasti manjših sodišč, vzpostavitev obveznosti določanja poslovnih načrtov sodišč in povezavo teh načrtov s proračunskim financiranjem sodišč pa tudi večjo transparentnost odločanja Sodnega sveta.

Poleg navedenega, Vlada letos načrtuje vrsto drugih sprememb na področju sodstva, kot so: popolna prenova izvršilnih postopkov, uvedba alternativnega reševanja sodnih sporov, prenos pristojnosti sodišč v nespornih zadevah na notarje, čemur po sledilo tudi postopno zmanjševanje števila sodnikov, saj ima Slovenija v tem trenutku največje število sodnikov na število prebivalcev v Evropi.

Vlada Republike Slovenije šteje, da je modernizacija slovenskega sodstva ena od pomembnih političnih prioriteta in bo zato storila vse, da se izpelje "Program Lukenda", ki je bil začet že v prejšnjem mandatu. Tako, da bo odpravila sodne zaostanke do leta 2010. Prav tako, spoštovani gospod poslanec, bi vam rad dejal, da si Vlada prizadeva, da bodo predlogi navedenih zakonov po opravljenih uskladitvah znotraj Vlade in s pravosodnimi funkcionarji čim prej posredovani v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije in da bomo lahko tudi tukaj poleg javne razprave, ki bo pred tem, opravili kvalitetno diskusijo in kot rečeno sprejeli, upoštevati tudi kakšno dopolnilo, če bomo sodili, da je primerno za to, da so zakoni boljši.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora? Prosim, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. No, nekoliko netočno sem navedel. Tudi Vlada je kriva za recesijo, ker pravočasno ne predlaga zakonov, predvsem pa premalo učinkovite.

Strinjam se z vami, da bi bilo treba marsikaj narediti na kvalitetnem sojenju. Imamo, recimo, primer, ko je policist, varuh reda, plačan s strani te države, da skrbi za red, grozil nekdanjemu predsedniku Vlade, bil zato odpuščen z delovnega mesta, vendar po pritožbi tega policista je, recimo, delovno sodišče odločilo, da se ga mora vzeti nazaj na delovno mesto in poplačati vse stroške, to se pravi vse izgubljene plače, in priznati tudi izgubljeno delovno dobo. Potem imamo tudi drugačen primer, recimo, bivši poslanec Rupar je bil po pritožbi tožilke, ki ni bila zadovoljna z oprostilno sodbo na prvi stopnji, ponovno sojen na drugi stopnji in obsojen na sedemmesečno zaporno kazen, ker naj bi ena priča povedala, da je grozil nekemu s tem, da ga bo ustrelil v koleno. Se pravi, tisti policist je predsedniku Vlade grozil po spletu pisno, gospod Rupar pa naj bi bil samo na osnovi neke ustne izjave priče.

Sprašujem vas:

Ali se vam ne zdi, da sta na osnovi istega pravnega reda sodbi precej nesorazmerni?

Za dejansko grožnjo in pisno grožnjo policista nekdanjemu predsedniku Vlade je bila sodba oprostilna, in to za grožnjo s smrtjo, med tem ko je za domnevno grožnjo poslanca Ruparja s strelom v koleno, tega kolega doletela nekaj mesečna zaporna kazen.

Zanima me:

Ali nameravate tudi na tem področju dela sodstva narediti kvalitetne spremembe, doseči kvalitetno odločanje, da bodo dejanske sodbe primerne teži storjenih dejanj? Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, gospod predsednik.

BORUT PAHOR: Tukaj ni nikogar, ki bi oporekal temu, da zakoni veljajo za vse, da nihče od nas ne sme komentirati sodb sodišč oziroma te veljajo in jih je potrebno spoštovati. In tretjič, da ima Vlada dolžnost, da postavi vse, materialne in druge pogoje za to, da bo lahko tretja veja oblasti neodvisno odločala tako, kot ji veleva Ustava in zakon.

Na koncu, gospod Tanko, gospod poslanec, tako kot pri vseh drugih vprašanjih, sem tudi tukaj v odgovoru nanje poskušal pojasniti, kaj bo Vlada storila v nadaljevanju. Ko govorite o krizi in o ukrepanju, ne pozabite, da je zdaj ta vlada približno dobrega pol leta odgovorna za stanje stvari. Jaz vam bi rad povedal, da ko presojam vse, kar je bilo storjeno, lahko ugotovim, da je Vlada v razmerah, v katerih se je znašla, prišla je pa na položaj v času, ko se je konjunktura prevesila v recesijo, da je sprejela v bistvu, v glavnem, prave odločitve v pravi smeri. Sem dovzeten za kritike na posamezne ukrepe, toda glavne stvari je Vlada postavila v pravi smeri in mislim, da je treba v tej smeri nadaljevati. Danes ni mogoče napovedati, koliko časa bo ta kriza trajala, kako globoka bo, toda zaenkrat bi rad povedal, da je Vlada s svojimi odločitvami, ukrepi, ki jih je sprejela na ravni Vlade, z ukrepi, ki jih je sprejela na ravni Državnega zbora, šla v tej smeri, da ljudje, ki danes nosijo največje breme te krize, to so socialno šibkejši ljudje, nosijo ta bremena lažje, da je njim najprej in najbolj posvečena naša pozornost, ker za to niso krivi, da moramo socialno povezani preiti to krizo, hkrati pa seveda razmišljati o točkah, kjer se bomo odločili za to, da bomo postavili nova razvojna sidra za to, da bo Slovenija tudi bolj konkurenčna in da bomo po izteku te krize lahko v tem tekmovalnem svetu, ki bo ostal, uspešno sodelovali na mednarodnem trgu dela, kapitala in tako naprej.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, proceduralno, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Tema mojega vprašanja je bilo pravosodje, ne gospodarska kriza. In, ko smo že pri gospodarski krizi, vam lahko sporočim, da je poslanska skupina vložila 11 protikriznih zakonov, Vlada sama samo 6, od tega tudi rebalans proračuna in od tega dodatno k temu še zakon, za katerega so vsi ocenili, da ni primeren protikrizni ukrep. In zdaj imamo ponovno vloženi pet zakonov plus celoten paket in upam, da bo vladna koalicija tem predlogom prisluhnila in jih tudi podprla.

Kar pa zadeva pravosodje, pa menim, da je treba poseči v vejo pravosodja s tem, da se posamezne zakonske rešitve izboljšajo. Predvsem je treba na to področju doseči, da bodo sodbe takšne, da bodo primerne storjenim dejanjem. Navsezadnje, vsaka sodba ali obsodba pomembno vpliva na usodo ljudi, storilcev in tudi tistih, ki so žrtve. In s tega vidika je izredno pomembno, da so te sodbe pravične.

Jaz menim, da je primerno, da se Vlada tega področja loti na primeren način, ker je to zelo občutljivo področje. Nismo pristaši načinov obravnav zakonov s področja pravosodja, kot smo ga bili deležni recimo pri obravnavi Kazenskega zakonika, kjer se je po nujnem postopku doseglo samo banalno spremembo zakona, nepomembno spremembo zakona. Mislím tudi, da ni primerno, da se na neprimeren način lotevate urejanja Zakona o policiji in še česa.

Pa tudi kar zadeva komentiranje posameznih dejanj politikov, tudi tu imate med seboj, med svojo poslansko skupino primere, celo bivši vodja poslanske skupine gospod Potrč je leta 1997 izredno ostro napadel sodbo Ustavnega sodišča. Se pravi, da komentiranje sodbe ni nekaj, kar je izvzeto iz razprave kogarkoli, in mislim, da je sodbe možno komentirati. Je pa morda značilno, da je v primeru tega policista, ki je grozil nekdanjemu predsedniku Vlade, vaša poslanska kolegica gospa Darja Lavtižar Bebler izrazito stopila na stran tega policista in pravzaprav je njegovo izključitev iz delovnega mesta označila, kot krčenje svobode in pravzaprav povečanje represije.

Menim, da je o vseh teh vprašanjih s področja pravosodja, in tudi sprememb, ki jih načrtujete in tudi tistih, ki so, treba opraviti razpravo. Zato predlagam, da o odgovoru predsednika Vlade tudi to razpravo opravimo.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. O predlogu poslanca Jožeta Tanko, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednika Vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri v torek, 19. maja 2009, v okviru glasovanj.

Poslansko vprašanje predsedniku Vlade bo zastavil Bojan Kontič, Socialni demokrati. Prosim.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa gospod predsednik. Spoštovani predsednik Vlade, ministrice in ministri, kolegice in kolegi. Na srečo ne morem polemizirati s predhodnikom, ki je postavil poslansko vprašanje, čeprav je vredno ene temeljite polemike v Državnem zboru.

Tako kot v preteklih mesecih, seveda tudi danes ni moč mimo ocen, da Vlada predlaga napačne ukrepe, torej neustrezne ukrepe, da počasi ali pa prepočasi odreagira. Tudi danes smo to slišali in da smo dejansko vsi skupaj, koalicija in Vlada, krivi za to krizo. O tem je predsednik Vlade že govoril. Za razliko od politikov opozicije pa slišimo dokaj dobre odzive na dosedanje sprejete ukrepe Vlade Republike Slovenije s strani mednarodnih inštitucij, na katere se kolegi iz opozicije zelo radi sklicujejo. Le-te ocenjujejo, da so zdaj sprejeti ukrepi v največji meri ustrezni in, ne boste verjeli, tudi pravočasni.

Nekatere države Evropske unije pa tem ukrepom celo sledijo in predlagajo podobne ukrepe, kot so bili sprejeti v Sloveniji. Ker ukrepi nimajo zelo hitrih učinkov, podobno kot v ostalih drugih razvitih državah, kjer so zanje namenili tudi bistveno več sredstev, kot smo jih namenili pri nas, se v javnosti ustvarja vtis, da so ukrepi prepozni ali pa, da ukrepov sploh ni. Tak vtis povečuje oziroma ga povečuje predvsem ravnanje opozicijskih poslancev, ki predlagajo vedno nove zahteve, vedno nove predloge. S tem seveda zahtevajo tudi izredno sejo, obravnavo teh predlogov in preusmerjajo pozornost Vlade in tudi koalicije na druge teme in s tem na nek način tudi onemogočajo še kvalitetnejše delo Vlade, za kar je seveda zadolžena.

Ker so za ljudi, tako socialno, kot tudi moralno, najbolj občutljive posledice, ki so vezane na njihovo zaposlenost, na zaposlenost v državi, vas gospod predsednik sprašujem:

Kaj je Vlada Republike Slovenije do zdaj naredila za odpravo posledic te globalne krize, predvsem torej na področju trga dela? Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, predsednik Vlade, gospod Borut Pahor.

BORUT PAHOR: Spoštovani gospod poslanec, Vlada je januarja sprejela interventni zakon o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa. Zakon ne posega v plačna razmerja, osnovni namen je ohranjanje zaposlitve in socialne varnosti ter hkratno zagotavljanje potrebnih sredstev za zdravstveno in pokojninsko blagajno. Za izvajanje tega zakona smo namenili preko dvesto trideset milijonov evrov. Rezultati so dobri, saj se je do danes v ta program vključilo skoraj sedeminštirideset tisoč delavcev. Zahtevkov, ki jih sproti rešujemo, je še več kot petnajst tisoč. Ocenjujemo, da smo na ta način ohranili, če zaokrožim, približno osem tisoč delovnih mest. Ta zakon je še posebno pomemben, ker smo ustvarili, če tako rečem, neko

win-win situacijo, tako za zaposlene kot za podjetja in za državljane.

Tisto, s čimer se naša država, ki je izvozno usmerjena, sooča, je upad izvoznega povpraševanja in posledično padec naročil, kar je seveda naša podjetja še zlasti prizadelo. Zato smo se odločili za Zakon o delnem povračilu nadomestila plače, ki bo tem podjetjem pomagal. Predlagani zakon ima poleg socialne tudi razvojno dimenzijo. Socialno dimenzijo ohranja preko ohranitve zaposlitve in prejemanja nadomestila plač delavcev, razvojno pa preko zagotavljanja usposabljanja prekvalifikacije oziroma dokvalifikacije delavcev v času čakanja na delo. Zaradi tega ukrepa, ki ima zagotovljena sredstva v višini sto dvajsetih milijonov evrov, bomo po naših ocenah ohranili še dodatno petindvajset tisoč delovnih mest.

Izpolnili smo tudi zavezo, da bomo okrepili do zdaj podhranjeno aktivno politiko zaposlovanja. Ta je bila zelo pomembna, saj obsega izobraževanje in usposabljanje zaposlenih, pomoči pri iskanju novih zaposlitev, subvencioniranja novih zaposlitev in usposabljanja na delovnem mestu. Z rebalansom smo sredstva že povečali za 10%, ker je program dober in je vanj vključenih preko petnajst tisoč ljudi, se resno pripravljamo, da bomo za njegovo izvajanje namenili še več denarja. Uspešno izvajamo projekt pomoči male vrednosti, ki je namenjen podpori samozaposlovanju posameznikov ali skupin zaposlenih iz podjetij v težavah. Za mlade je pripravljen inovativen projekt: "Absolvent - aktiviraj in zaposli se!", ki preprečuje prihod mladih v odprto brezposelnost ter mladim omogoča lažje vključevanje v trg dela. Podobnih ukrepov je še veliko.

Na koncu bi rad Državni zbor obvestil o mojem mnenju glede tega šestmesečnega ukvarjanja Vlade z gospodarsko in socialno krizo. Kot rečeno, sem želel na začetku mandata odpraviti dileme o tem, koliko je prejšnja Vlada s svojo politiko kriva za to, da so nekateri problemi tranzicije danes veliko bolj vidni, kot bi bili brez te recesije. Jaz tudi v prihodnje ne želim te diskusije. Mislím, da nam ne prinese nobene politične koristi. Pričakujem pa, da bo tudi opozicija razumela, da Vlada po svojih najboljših močeh, v prepričanju, da sprejema najboljše ukrepe v korist naših ljudi, da so razvojno in socialno naravnani, dela tako od začetka in bo dela tudi do konca, dokler ji bo visoki Državni zbor mandat zaupal. Smo v težkih pogojih, vendar se Slovenija s krizo sooča relativno uspešno, da se bo soočila dokončno uspešno, bomo lahko rekli, ko bomo krizo premagali in danes vam rečem, da krizo bomo premagali. Bomo jo premagali. Bo pa potrebna še dolga in zelo naporna pot in pri tem gre zdaj samo za politično vprašanje: Ali si bomo pri tem pomagali, ali pa si bomo pri tem nagajali. Jaz sem za to, da si kolikor je mogoče pomagamo, ker ne nazadnje smo mi vsi, Vlada posebej pa tudi Državni zbor, odgovorni za socialni položaj naših ljudi in tudi za njihovo perspektivo v prihodnje. Pozivam torej k temu,

da kritike so na mestu, ampak naj bodo odmerjene toliko, kolikor je odmerjena tudi naša kritika glede zapuščine, ki smo jo podedovali. Slovenija ima vse možnosti, da se izvleče iz te krize, toda ta kriza je globoka in bo dolga in še dolgo časa bomo iskali prave rešitve. Nobena država do zdaj nima recepta za krizo. Tudi naša ne. Mislím, da imamo možnost za to, gospod poslanec, da krizo rešimo v korist naših ljudi.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želeli ste proceduralno gospod Tanko? Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Glede na to, da je zelo veliko govora o reševanju krize in da je koalicija sklenila, da ob tem svežnju, ki ga je poslanska skupina vložila v zakonodajni postopek, gre za paket 68 ukrepov, plus pet zakonov, da koalicija spremeni stališče in omogoči poslancem, da sploh opravijo splošno razpravo. Pri tem paketu, ki je vložen, ste izglasovali način, da pravzaprav predlagatelj niti poslanska skupina, ki se je potrudila in pripravila ukrepe, niti teh ukrepov ne more predstaviti. In predlagam predsedniku Vlade, da tudi na svoje poslance vpliva, da sodelujejo pri obravnavi tega paketa zakonov, ki so vloženi in tudi tega globala, konstruktivno, tako kot od nas zahtevate. Naši ukrepi so ravno tako dobri, naši ukrepi so ravno tako korektno vloženi....

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega....

JOŽE TANKO: .... predlagam, da to tudi...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... to ni v skladu s proceduralnim vprašanjem. Se ne nanaša na to točko. Gre za nekaj povsem drugega. Mogoče zelo zanimivo, upoštevanja vredno, vendar vam tu tega ne morem dopustiti.

JOŽE TANKO: Spoštovani predsednik, predsednik Vlade je pozval vse v Državnem zboru, tudi opozicijo, še posebej, da sodeluje pri obravnavi zakonov, ki prihajajo v Državni zbor, konstruktivno. In tudi mi smo vložili cel paket zakonov, 16 do zdaj, in predlagam, da ....

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... imeli bomo ...

JOŽE TANKO: ... sodeluje pri tem...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Imeli bomo zato izredno sejo v petek in vas prosim.... Jaz vas moram res prekiniti, ker je to popolnoma v neskladju s Poslovníkom. Se ne nanaša na to točko, ne, nanaša se na nekaj drugega, zato gospod Tanko prosim, da končate.

JOŽE TANKO: Samo da zaključim. Predlagam, da ....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne morete predlagati, ker ne bom dal na glasovanje nečesa, kar dejansko ne spada k tej točki. Prosim, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Predlagam, da koalicija omogoči več kot nekaj minut razprave pri vsakem od predloženih predlogov in tudi zakonov, da naredimo normalno razpravo, po normalnem postopku, tako kot se za splošno razpravo spodobi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prehajamo na odgovore na poslanska vprašanja postavljena na 4. in 5. seji zбора. Minister za promet dr. Patrick Vlačič bo odgovoril na vprašanje dr. Petra Verliča v zvezi z zamrznitvijo evropskih sredstev za izgradnjo avtocest v Sloveniji. Prosim, gospod minister.

DR. PATRICK VLAČIČ: Spoštovani poslanec! V zvezi s člankom objavljenim v časopisu Finance, ki ga navajate, je med drugim navedeno, da je Evropska komisija ustavila postopek odobritve sredstev za izgradnjo avtocestnega odseka Pesnica-Draženci, gre za avtocestni odsek Slivnica-Draženci, zaradi dolžine trajanja vinjet in začetka delovanja e-cestninjenja, kar pa na podlagi vsebina dopisa Evropske komisije ni razlog za prekinitev postopka. Komisija je postopek odobritve prekinila, ker meni, da ni izpolnjen pogoj skladnosti z ostalimi politikami skupnosti iz 41./1 člena uredbe št. 1083/2006, zaradi tega je komisija 2. oktobra 2008 zoper Slovenijo uvedla predsodni postopek kršitve zaradi uvedbe, po mnenju komisije, diskriminatornega sistema cestninjenja, bolj znanim pod imenom vinjete. Dopis Evropske komisije DG Regio z dne 30. 10. 2008 o prekinitvi postopka, katerega vsebino bom na kratko povzel v nadaljevanju, so vam moji sodelavci posredovali 24. 3. 2009. Vsebina dopisa je naslednja: "Evropska komisija DG Regio je 30. 10. 2008 s pismom Republiko Slovenijo oziroma SVLR obvestila, da je skrajni rok iz člena 41/2 uredbe Sveta Evropskih skupnosti številka 1083/2006 z dne 11. julija 2006 o splošnih določbah v Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu in kohezijskem skladu in razveljavitvi uredbe Evropskega sveta številka 1260/99, v katerem mora komisija sprejeti odločitev o odobriti velikega projekta za veliki projekt avtocesta A4 Slivnica-Gruškovje, Slivnica-Draženci prekinjen." Skladno z navedenim niso bila zamrznjena sredstva, temveč je bil prekinjen postopek za odobritev velikega projekta. Komisija v dopisu navaja, da je preučila predloženo vlogo za navedeni projekt in meni, da ni izpolnjen pogoj skladnosti z ostalimi politikami skupnosti iz člena 41/1 uredbe 1083/2006 zaradi tega, ker je komisija 2. oktobra 2008 zoper komisijo uvedla predsodni postopek zaradi tako imenovanega diskriminatornega postopka. V

dopisu nadalje navajajo, da komisija ne bo mogla dati ugodnega mnenja za zagotovitev sofinanciranja iz kohezijskega sklada za veliki projekt, če in dokler se razmere ne uredijo in se ne zagotovijo ustrezni pogoji za nediskriminacijsko uporabo avtocest v Republiki Sloveniji. Poleg navedenega je Evropska komisija izpostavila tudi določena tehnična vprašanja, v zvezi s tem je bil s strani DG Regio posredovan še en dopis, datiran je za 21. 11. 2008, ki pa so z upravičencem projekta, torej Darsom že usklajena.

V zvezi s pravnimi podlagami, za katere sprašujete, bi izpostavil sledeče. V 22. točki določb Uredbe Sveta Evropskih skupnosti številka 1083/2006 z dne 11. julija 2006, isti, ki sem jo citiral prej, je določeno, da morajo biti dejavnosti skladov in operacije, ki jih skladi pomagajo financirati, skladne z drugimi politikami skupnosti in morajo spoštovati zakonodajo skupnosti. Tako lahko komisija teoretično prekine vsak postopek dodeljevanja sredstev, za katerega meni, da ni v skladu z določbami Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Poleg že omenjenega 41. člena Uredbe 1083/2006 je v prvem odstavku 86. člena Uredbe 1083/2006 določeno, da lahko Evropska komisija zadrži vmesna plačila v proračun Republike Slovenije za že odobrene projekte, v kolikor ni izpolnjen kateri izmed pogojev, med njimi tudi pogoj, da obstaja utemeljeno mnenje Evropske komisije glede kršitve 226. člena Pogodbe o Evropski skupnosti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora?

Prosim dr. Peter Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Spoštovani minister.

Hvala lepa za ta odgovor.

Postavil sem ga že 3. marca. Žal je zaradi vaše zadržanosti trajalo tako dolgo časa, da sem prišel do tega, kar ste danes povedali. Vendar pa, če ste pozorno prebrali moje vprašanje, še vedno ostane temeljno dejstvo:

Ali obstaja sklep komisije o zadržanju evropskih sredstev zaradi uvedbe vinjet s podpisom uradnega člana komisije?

To, kar ste mi odgovorili, kolikor sem uspel zdaj razumeti, ste reagirali na dopis uradnika z Evropske komisije, ki pač pogojuje izplačilo sredstev, če bo Slovenija odpravila diskriminatornost vinjet.

Spoštovani minister, naj vas spomnim, da ste vi na začetku mandata izjavil, da "o diskriminatornosti vinjet lahko odloča samo Evropsko sodišče" - in o tem se z vami strinjam. Zakaj torej država članica ni pokazala pokončne drže in dejansko sprožila postopke proti Evropski komisiji? Zlasti na podlagi dopisov nekih uradnikov.

Torej še enkrat, v dopolnilnem vprašanju vas sprašujem:

Ali obstaja ta dokument, tudi skladno s to uredbo, ki jo citirate?

Jaz mislim, da bi komisija morala dati ta uradni odgovor vam, ne pa preko nekih posrednikov, nekih direktorátov.

Torej, res bi prosil za ta odgovor, ker mislim, da bi v tem primeru Slovenija morala takoj sprožiti postopek proti Evropski komisiji. Kajti, še enkrat - diskriminatornost vinjet ni nikjer dokazana.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Prosim, gospod minister.

DR. PATRICK VLAČIČ: Torej, še enkrat bi ponovil, da je postopek bil prekinjen, da ni odločbe o zamrznitvi, ampak je postopek prekinjen. V tem je ta razlika in to vam poskušam razložiti. Razumem, da branite projekt vinjet, ker je projekt prejšnje vlade. Vendar sredstev ne bomo dobili, dokler bo postopek prekinjen. Kaj drugega, posebnega tukaj ni za dodati. Sem pa že tudi javno obrazložil, zakaj se je naša država odločila, da bo spremenila sistem.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, dr. Peter Verlič, proceduralno.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. V skladu s Poslovníkom Državnega zbora prosim, da opravimo o tem odgovoru razpravo v Državnem zboru.

Naj na kratko samo utemeljim. Niste odgovorili, spoštovani minister, na vprašanje. Ves čas je vladalo mišljenje, da je Evropska komisija sredstva zamrznila. Torej sem vas vprašal po dokumentu Evropske komisije, s katerim se evropska sredstva zamrznejo. Zdaj ste mi odgovorili, da je Evropska komisija postopek prekinila, kar je nekaj drugega. Ampak tudi za prekinitev postopka, spoštovani minister, morajo veljati predpisi, morajo veljati določbe, tudi na to bi morala Evropska komisija odgovoriti in podati uraden dokument. Sprašujem:

Kje je zdaj ta uradni dokument?

To je nekaj podobnega, po mojem prepričanju, kot da bi Vlado Republike Slovenije zastopal direktor Direktorata za ceste in pošiljal okoli neke sklepe, za katere je pristojna Vlada in pa ministri. Mislim, da to zasluži posebno vprašanje, ki ga moramo odpreti tukaj. Še zlasti v tem, kajti s spreminjanjem vinjetnega sistema nastajajo škodljive posledice, najprej za slovenske državljane, ki bodo plačali vinjete za 73% dražje, potem pa seveda še vedno ni razčiščeno, kaj komisija pričakuje glede spremembe tega sistema. Torej, mislim, da Vlada Republike Slovenije tukaj ni postopala tako kot bi morala, se pravi, da bi se odločno postavila za svoja stališča, zagovarjala svoja stališča, sodne postopke peljala naprej oziroma v primeru, da nek uradnik Evropske komisije napiše dopis, s katerim pravi, da Evropska komisija prekinja odločanje o sredstvih. Veste kaj, to je premalo. To lahko

sklene po moji oceni samo Evropska komisija, po postopkih, tako da to podpiše član komisije, ki je za to pristojen. Jaz mislim, da gre za preveč pomembno vprašanje, ki ga ne smemo vzeti na laško, zato predlagam, da se o tem res opravi splošna razprava, da se razčistijo vsi postopki Vlade v tem konkretnem primeru uvedbe spreminjanja sistema vinjet.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. O predlogu poslanca dr. Petra Verliča, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za promet na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 19. maja 2009, v okviru glasovanj. Minister za finance, dr. Franc Križanič bo najprej odgovoril na vprašanje Janeza Ribiča v zvezi z vštevanjem OMD plačil v pavšalni izračun pripisanih subvencij na površino, pri čemur ima na voljo samo še dve minuti in deset sekund. Dve minuti in deset sekund. Hvala.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa, spoštovani.

Gre za problem, ki se vleče že dve leti, in sicer gre tu za plačila za izvajanje ukrepov kmetijske politike. Ta se delijo na subvencije in pa plačila, ki izboljšujejo okoljsko razmerje oziroma še dodatno omejujejo možnost za donosno poslovanje kmetijskih zemljišč. Eden izmed pomembnih ukrepov kmetijske politike so tudi plačila za težje pridelovalne razmere, tako imenovani OMD. To so kmetijsko okoljska plačila in stvar interpretacije je, ali se ta plačila interpretirajo ali pojmujejo v obdavčenju kot subvencije. V tem primeru so obdavčene v skladu s principom enakosti obravnave zavezancev za dohodnino oziroma, če se pojmujejo kot okoljski prispevki, prispevki za izboljšanja okolja, v tem primeru se ne štejejo za subvencije. Direktno niso bile navedene v zakonu. Mi gremo naslednji teden na Vlado s pobudo, da se v zakonu tudi ta plačila navedejo neposredno kot okoljske dajatve, ki so razbremenjene, z interpretacijo, da to ostane tudi letos. Ker zakona ni sledilo, je bilo v interpretaciji kar nekaj nejasnosti. Podobni problemi so bili lani, letos bomo to razrešili. V skladu s sklepi Vlade in potem tudi parlamenta, mislim, da se bo ta problematika v celoti rešila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Minister za finance dr. Franc Križanič bo odgovoril tudi na vprašanje Rada Likarja v zvezi s spoštovanjem določb Zakona o javnih financah. Prosim.

DR. FRANC KRIŽANIČ: V zvezi s katero določbo?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: To je vprašanje gospoda Rada Likarja v zvezi s spoštovanjem določb Zakona o javnih financah. Imamo zabeleženo, da naj bi na to vprašanje danes minister odgovoril.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Jaz predlagam, da se to prouči in da se na naslednji seji odgovori.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Torej, vsekakor bomo v skladu s Poslovnikom, če imate ta odgovor pripravljen, pozneje bomo odstopili do njega, če ne pa, seveda, potem prihodnjič.

Minister za gospodarstvo dr. Matej Lahovnik bo odgovoril na vprašanje Darka Meniha v zvezi z usklajenostjo Nacionalnega energetskega programa z zavezami kot so Kjotski sporazum in direktive EU podnebno energetskega paketa oziroma podnebno energetskega paketa direktiv.

Prosim, gospod minister.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa. Spoštovane poslanke, poslanci! Zelena knjigo, ki je bila nedavno predstavljena, začnemo na Ministrstvu za gospodarstvo javno razpravo in pripravo novega nacionalnega energetskega programa za Slovenijo. Predvidevamo, da bomo strokovne podlage za nov nacionalni energetskega program imeli do konca marca 2010, potem pa bo sledilo medresorsko usklajevanje. Računamo, da bo tako usklajeno besedilo šlo v parlamentarno obravnavo nekje junija 2010. Zelena knjiga še ne da odgovorov na vsa vprašanja, na katera bomo odgovorili v nacionalnem energetskega programu. Jasno pa opredeljuje mednarodne obveznosti, na katerih mora sloneti prenovljen nacionalni energetskega program. Zelena knjiga tako med drugim navaja, da moramo upoštevati mednarodne obveznosti Slovenije, ki izhajajo iz Kjotskega protokola in tudi Podnebno energetskega zakonodajnega paketa EU. Slednji Sloveniji nalaga delež pri zmanjševanju emisije toplogrednih plinov in povečevanje deležev obnovljivih virov energije. Hkrati smo vezani na odločitev Evropskega sveta iz leta 2007, da do leta 2020 povečamo energetskega učinkovitost za 20% ter na direktivo, ki nam do leta 2016 določa 9% cilj izboljšanja energetskega učinkovitosti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora, gospod Menih?

DARKO MENIH: Hvala lepa, gospod minister, za odgovor. Spoštovani, vsem lep pozdrav!

Morda eno razmišljanje še. Projekt blok 6 v Termoelektrarni Šoštanj je v nacionalnem energetskega programu. Med prebivalci Šaleške doline krožijo različne informacije o izgradnji bloka 6. Glede na to, da bo blok 6 zadostil mednarodnim energetskega in okoljevarstvenim zahtevam je bil upravičeno uvrščen v resolucijo, ki je bila sprejeta decembra 2006. V investicijo je bilo vloženih precej sredstev in negospodarno bi bilo, da ne bi nadaljevali s projektom, ki je za Šaleško dolino velikega pomena. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, dr. Matej Lahovnik.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa. Spoštovani gospod župan in poslanec, ne bi se mogel bolj strinjati z vami. Tudi zato gredo vsa moja prizadevanja v tej smeri, da se tudi zagotovi izgradnja bloka 6. Bil je uvrščen, tako kot ste omenil, v nacionalno resolucijo razvojnih projektov. Treba se je zavedati, da iz Šaleške doline prihaja tretjina električne energije. Iz tega vidika si sam ne znam predstavljati neke stabilnosti oskrbe z energijo v Sloveniji brez, da bi dejansko ta blok, ki je bistveno bolj ekonomsko učinkovit, ima večji izkoristek domačega premoga iz Šaleške doline in seveda je tudi bolj ekološko sprejemljiv, skratka, izgradnja je nujna. Zato je treba to podpreti. Predvsem pa je dejstvo, da imamo domače zaloge premoga po ocenah strokovnjakov do leta 2040 verjetno še dlje, kar pomeni, da v sodobnih razmerah, ko vemo, trenutno so cene energije tudi zaradi recesije bistveno padle, vemo pa, da so še pred letom dni bile okrog 80 evrov za uro električne energije. Skratka, je izjemnega pomena, da imamo proizvodnjo energije iz domačih virov, ki so na razpolago doma, ker najdražja energija je tista energija, ki je nimaš in ki jo moraš na hitro uvoziti. Zato mislim, da je ta projekt nujen, potreben. Ni skrivnost, da se poskuša na nek način izboljšati pogoje, predvsem kar se tiče nabave, opreme in podobnega, da bi bila ta investicija čim cenejša, ker dejansko menimo, da je še mogoče izboljšati pogoje za dolgoročnost oskrbo z električno energijo v Sloveniji, pa je ključnega pomena. Zato se seveda tudi kot minister za gospodarstvo se z vami zelo strinjam, da je treba storiti vse, kar je potrebno, da do te investicije tudi pride in bo tudi prišlo. V ta namen, moram reči, so tudi bile dodatno izpeljane nekatere aktivnosti, kar se tiče zagotavljanja virov financiranja, ki pri tem niso bile. Računam, da bo lahko investicija stekla nekako po načrtu. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Minister za gospodarstvo dr. Matej Lahovnik bo odgovoril tudi na vprašanje Bogdana Baroviča v zvezi z gospodarsko situacijo v Sloveniji. Prosim, gospod minister.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa, spoštovani poslanec, za vprašanje.

Razumem, da vas upravičeno skrbi, ker se v zadnjem obdobju dogajajo tudi likvidacije nekaterih podjetij, za katere bi si vsi želeli, da do njih ne bi prišlo. Ali lahko država kot taka oziroma ministrstvo prepreči likvidacijo podjetja? Odgovor je pravzaprav ta, da v osnovi ne, ker prenehanje družbe izpeljejo organi družbe sami, kar je v pristojnosti družbenikov, ki o tem sprejmejo sklep z vsaj tričetrtinsko večino glasov vseh družbenikov. V bistvu, ko sem sam preverjal, ali je na tak način mogoče poseči tudi v zakonodajo, v to, so me opozorili, da bi bilo kršenje Ustave

in kratenje lastninskih in upravljaljskih pravic po Zakonu o gospodarskih družbah, če bi na kakršenkoli način poskušali lastnikom preprečiti, bodisi ustanavljanje ali likvidacijo podjetij. Argumenti pravne stroke so, da gre za svobodno gospodarsko pobudo, ki je seveda zagotovljena tudi z ustreznim 74. členom Ustave.

Seveda pa moram reči, da me tako kot vas skrbi, ker prihaja do likvidacij tudi na nekaterih področjih, kjer so ta podjetja izjemno pomembna. In kot minister za gospodarstvo lahko kljub temu s posameznimi večinskimi lastniki družbe opravim razgovore in jih na nek način pozovem, naj v takšnih primerih zmanjšujejo negativne učinke likvidacij na zaposlenost in naj ravnajo družbeno odgovorno. Do takšnih primerov je, kot veste, prišlo tudi na vašem koncu, v Zasavju. Razumem tudi, da ste s tega vidika postavili vprašanje, ker je dejansko prišlo do tega, da je lastnik Valkartona likvidiral podjetje Pak 4, ki je do tedaj proizvajalo predvsem kartonsko embalažo. Jaz sem se po tem vašem vprašanju, ki sem ga dobil, sestal tudi z direktorjem podjetja in sem ga pozval, naj v čim večji meri ohranijo zaposlenost na območju Kisovca, kjer je to podjetje locirano. In pridobil sem dodatne podatke. Šlo je za, po mojih podatkih, ima družba 128 zaposlenih, pri čemer je od tega, so mi zagotovili, v invalidskem podjetju ostane 55 zaposlenih. Pozval sem jih, naj še dodatno zaposlijo vsaj del zaposlenih in so zagotovili, da so izmed preostalih 73 pripravljeni 18 zaposlenih prezaposliti. Izmed 55, ki jih ostane potem nekako presežnih zaposlenih, je pa pripravljen, tako mi zagotavljajo, 12 ljudi prevzeti Steklarna Hrastnik s svojimi programi, ki jih ima. Jaz sem jih tudi pozval, da naj, glede na veliko občutljivost sistema za lokalno okolje, poskušajo ta učinek čim bolj zmanjšati. Predvsem me skrbi, da prihaja do likvidacij v tej panogi. Toliko bolj, ker se v zadnjem obdobju govori tudi o združitvi Belišča, ki je lastnik Valkartona in Duropaka, kar bi imelo določene posledice tudi na slovenski trg in bo moral Urad za varstvo konkurence verjetno zelo natančno proučiti to povezavo. Skratka, zagotavljajo, da je to posledica predvsem dejstva, da so jim naročila v zadnjem obdobju padala med 40 in 60% in bi praktično lahko vso proizvodnjo preselili v Logatec in delali in tam z njo nadaljevali.

Še enkrat lahko rečem, da sem jih pozval, naj tega ne storijo, ker je treba tudi v času krize ravnati družbeno odgovorno in zagotoviti razvoj proizvodnje tam, kjer je bila v izhodišču tudi zastavljena. To pa je na področju Kisovca oziroma Zasavja. To lahko povem kar se tega tiče, oziroma o dosedanjih aktivnosti.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želite dopolnitev odgovora, gospod Barovič?

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa ministru. Jaz sem vedel, da se bo minister resno lotil, ker vem, da se resno loti svojih del. Ampak, bistvo vprašanja bom izpostavil zdaj, gospod minister. Vse razumem, razumem Ustavo, razumem pravice in ne pravice, ki jih ima Vlada ali jih nima, vendarle:

Čemu, za koga prvi sveženj ukrepov Vlade, drugi sveženj ukrepov Vlade, tretji sveženj ukrepov Vlade, čemu in komu subvencije za nadomestilo skrajšanega delovnega časa, čemu in komu subvencije za nadomestilo za izostanek plač?

Torej, jalovo, sicer dobronamerno najbrž, ampak popolnoma jalovo delo Vlade. Če se vsak lahko obnaša po, kot ste rekli, svobodni gospodarski izbiri, kakor hoče in kakor ve, potem je škoda, da zapravlja Vlada čas za vse ukrepe. Pustite naj tok teče, naj se ukine kar se ukine, naj ostane kar ostane, res ne vidim smisla v ukrepih, ki sem jih spoštoval. Danes se mi zdijo jalovo delo, škoda vašega časa in škoda časa vseh ministrov. To je moja presoja.

Ali pa mi povejte:

Komu so namenjeni vsi trije ukrepi?

Torej, tretji še prihaja.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, gospod minister, želite še odgovoriti? To je bil bolj kot komentar.

BOGDAN BAROVIČ: Se opravičujem, vprašanje je bilo: Komu so namenjeni svežnji ukrepov?

DR. MATEJ LAHOVNIK: Jaz še enkrat poudarjam, izmed 128 zaposlenih, kolikor jih je najprej bilo predvideno, da bi v najslabšem scenariju izgubili zaposlitev, smo zdaj vseeno zagotovili 73-im zaposlitev v invalidskem podjetju plus 18 dodatno prezaposlenih zaposlenih plus za 12 mi zagotavljajo, da jih še lahko zaposli Steklarna Hrastnik. Se pravi, tudi podjetjem, kot je Steklarna Hrastnik, ki pravi, da lahko še nekaj dodatno zaposli in podobno, se pa strinjam v delu z vami, da bi lastniki tudi v tej situaciji morali ravnati bolj družbeno odgovorno, še posebej v območjih, kjer je to zelo socialno občutljivo in jaz verjamem, da na področju Kisovca bo zelo težko najti neke druge alternative in tukaj razumem vašo zaskrbljenost in tudi vaše vprašanje s tega vidika se mi zdi na mestu.

Sam kot minister bi z veseljem posegel tudi v ZGD, ampak bi ravnal tukaj protiustavno, če bi to prepovedoval, predvsem pa bi to imelo potem učinek tudi na vse ostale potencialne investitorje. Je pa res, da računamo, da bomo s temi ukrepi, ki smo jih do zdaj izvedli, tovrstne likvidacije čim bolj zmanjšali, število tovrstnih likvidacij. Dodatni problem, s katerim se soočamo pa ne pravzaprav samo v času te krize tudi že prej, pa je, da v posameznih lokalnih skupnostih se pogosto zgodi likvidacija, če je tovarna locirana na nekem področju,

ki je recimo zanimivo za nepremičninsko gradnjo in podobno. Ne govorim o tem primeru, ker ne poznam toliko same mikro lokacije, ampak tukaj so dodatne možnosti posebej za lokalne skupnosti, da v svojih aktih predvidijo strogo namenskost - na določenem območju samo proizvodnjo, govorim zdaj širše na, na splošno, ker se je tudi na nekih drugih območjih to dogajalo, da se je pač ukinila proizvodnja, ki bi lahko dolgoročno, verjetno, ali pa vsaj kratkoročno, še nekaj časa obstajala, če ne bi bili v ozadju motivi, predvsem, ki so bili povezani z nepremičninsko izgradnjo. Je pa res, da v času krize je tudi tega zdaj manj, ker je seveda kriza prizadela vse panoge, tudi gradbeni sektor in podobno. Razumem vprašanje in vašo skrb kot poslanca s tega območja in mislim, da je na mestu, ampak v okviru svojih pristojnosti, sem dejansko naredil tisto, kar je bilo takoj mogoče in obdržati število delovnih mest, kolikor je to le mogoče. Skrbijo pa me, to pa sem odkrito povedal, tudi te povezave, Belišča-Duropaka in kakšen učinek ima to na slovenski trg. Tukaj bo pa Urad za varstvo konkurence seveda budno spremljal učinke na konkurenco v Sloveniji, na področju proizvodnje embalaže oziroma kartonske embalaže.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Minister za gospodarstvo dr. Matej Lahovnik bo odgovoril še na vprašanje gospoda Marjana Bezjaka, v zvezi s stečajni podjetij.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa. Še na vprašanje gospoda poslanca Marjana Bezjaka, ki je vprašal:

Koliko podjetij v Republiki Sloveniji je šlo v stečaj v času od 1. januarja 2009 in koliko delavcev je bilo zaposlenih v teh podjetjih?

Mi smo od AJPES-a, ki pač to evidenco skrbno spremlja, pridobili naslednje podatke. V obdobju od 1. 1. 2009 do 31. 3. 2009 je bilo število začelih stečajnih postopkov 86, podatki o zaposlenih v letu 2007 ima AJPES le za 74, od teh poslovnih subjektov, saj jih 12 ni predložilo letnih poročil. V 74 družbah je bilo zaposlenih skupno 1403 osebe. Podatki glede števila zaposlenih se nanašajo na leto 2007, ker AJPES s podatki iz leta 2008, ki so vsebovani v letnih poročilih, še ne razpolaga. Prav tako bi mogoče poudaril, če so dodatna vprašanja povezana s stečajni, ki se dotikajo postopka ali procedure, vam lahko tudi dodatno pojasnijo na Ministrstvu za pravosodje, kjer so primarno pristojni za Zakon o finančnem poslovanju v postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju. Jaz sem s temi podatki, ki so ažurirani, zadnji, ki so razpoložljivi, da sem jih pridobil in jih tudi vam posredujem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora, gospod Bezjak?

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo. Odgovor je dokaj smel ali hecen, če lahko tako gledam na stvari. Priznati moram, ali so tu notri med temi podatki, kot ste jih dali, 86 podjetij, tudi tista podjetja, za katere vemo, da so one-man-band ali pa do pet zaposlenimi, ki dejansko podjetja dajejo v stečaj, in z novim subvencioniranjem, ob odpiranju novih podjetij, ali je teh podjetij še več v Sloveniji?

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, gospod minister.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Jaz sem vam natančno odgovoril na vprašanje, tako kot je bilo postavljeno, koliko podjetij je šlo v stečaj v tem obdobju. In število stečajnih postopkov sem navedel. Kakšne po strukturi? Seveda, gre za različna podjetja. Glede na to, da je število, če upoštevamo, 86 stečajnih postopkov oziroma da je bilo v 74 družbah zaposlenih 1.403 ljudi, lahko na hitro izračunamo, da gre predvsem za manjše družbe. Torej, nekje 20 zaposlenih je povprečje, 15 do 20. To je povprečno število, ki se iz tega da ugotoviti. V kolikšni meri pa zdaj prihaja do zlorab pri morebitnem črpanju dodatnih subvencij s strani Zavoda za zaposlovanje, tega podatka pa jaz nimam, bi vam ga pa verjetno na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve znali posredovati, ker računam, da Zavod za zaposlovanje tudi vodi evidenco, kdo so ti podjetniki, ki spustijo neko podjetje v stečaj in ali potem zopet ustanovijo družbo in prejemajo subvencije za novozaposlene delavce, to je pa praktično tipičen primer zlorabe.

Moram pa reči, da Vlada ne samo razmišlja, ampak pripravlja novelo tega zakona, kjer bi prvič, poskušali v čim večji meri omejiti takšne malverzacije, do katerih lahko prihaja. In drugič, kar je še pomembneje za ta zakon, je, da bi se v zakonu na nek način povečale pravice upnikov pri sprožitvi in sami izvedbi stečajnega postopka. Ker v sedanji situaciji ugotavljamo, da pogostokrat ne pride do stečaja, ker se na takšen ali drugačen način zavira, pa bi bilo bolje, da bi prišlo, ker so zaposleni pogostokrat potem tarča tega, da v nekem podjetju, ki dolgoročno ne more preživeti, v bistvu ne prejemajo niti plač in so potem mesec, dva ali tri brez plače. In zaradi tega, ker podjetje formalnopravno ni začelo stečajnega postopka, ne morejo uveljavljati svojih pravic, to pa je prijava na Zavodu za zaposlovanje. Se pravi: pridobitev nadomestila in priglasitev svoje terjatve v stečajni masi in posledično izplačilo iz jamstvenega sklada.

Na tem področju se pripravljajo določene spremembe, ki so nujne. Predvsem pa je nujno to, da se zagotovi to, česar zdaj pač ni. skozi stečajni postopek se podjetje lahko tudi prestrukturira. Se pravi, da lahko učinkovito vstopi nek nov strateški partner in zažene proizvodnjo v tistem zdravem delu podjetja. To je zdaj zelo oteženo, ker je cela vrsta proceduralnih zapletov, ne nazadnje je zame problem tudi to,

da se v bistvu stečajni upravitelji določajo skorajda naključno oziroma po nekem vrstnem redu in ne glede na zahtevnost posa... .../Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Prosim, gospod Bezjak, proceduralno.

MARJAN BEZJAK: Hvala.

Hvala za odgovor, gospod minister.

Ravno to sem hotel poudariti, kajti dejansko so namenjena sredstva za novo ustanovitev podjetij za 30 tisoč evrov. In ravno tista majhna podjetja, kako bi rekli, od 1 do 5 zaposlenih, dejansko ukinjajo ali dajo podjetja v stečaj in dejansko ustanovijo novo podjetje, ravno zaradi tistih 30 tisoč evrov. Zato je pomembno v zakonu določiti - kriterije in tudi kazensko sankcionirati takšna podjetja, ki to počnejo.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Dobro gospod Bezjak.

To ni bil proceduralni predlog, bi ga morali dati. Ker je to na začetku tega mandata, bomo to še tolerirali, naprej pa pričakujemo proceduralni predlog. Vendar, kakorkoli.

Če ni nasprotovanj, potem bi predlagal, da dr. Franc Križanič, minister za finance, odgovori še na vprašanje gospoda Rada Likarja v zvezi s spoštovanjem določb Zakona o javnih financah.

Prosim gospod minister.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa.

Jaz sem to našel, in sicer vprašanje se je glasilo:

"Kako deluje sprememba Zakona o javnih financah v zvezi z odpravljanjem posledic finančne in gospodarske krize, z garancijami, dokapitalizacijami, odkupom terjatev in vstopom v podjetje preko kreditne aktivnosti?"

Tu bi dodal, da je Ministrstvo za finance preko izdaje dveh srednjeročnih obveznic in preko nastopa na kratkoročnem kapitalskem trgu zagotovilo minimalna potrebna sredstva, da kreditna aktivnost teče naprej. Obenem pa je zakon omogočal finančnim institucijam v Sloveniji tudi formalno prošnjo za pomoč, v kolikor bi se znašle v težavah, bodisi v likvidnosti bodisi v solventnosti krizi. Likvidnostno krizo smo preprečili v strahu, da bi se zamajal finančni sistem, na hitro in čim bolj učinkovito. V solventnostni krizi se pa do zdaj ni znašla še nobena pomembna finančna inštitucija, ki bi lahko prišla pod delovanje tega zakona, se pravi, tiste inštitucije, ki delujejo po Zakonu o bančništvu in pa v pokojninskih skladih in zavarovalnice. V primeru, da bi se kakšna od teh inštitucij zašla v težavah, bi seveda zakon začel v večji meri delovati. Po šestih mesecih medbančni trg kapitala še vedno ne deluje, zato sta se dve poslovni banki vendarle odločili, da bosta prosili za državno garancijo in na

ta način pridobili ugodnejšo možnost za pridobivanje kreditov na medbančnem trgu, to sta Ljubljanska banka in A banka. Ljubljanska banka je že podpisala, po daljših pripravah in oklevanju, je podpisala garantno izjavo, tako da sedaj deluje na trgu. Ko bo pridobila ustrezne investitorje, bo garancija dokončno podpisana. A banka je v postopki pridobivanja te garancije. Postopek bo verjetno stekel nekoliko hitreje, z manj oklevanja, ker so pač razmere na trgu kakršne so in se še nekaj časa ne bodo spremenile. Čim bo prvi od teh ukrepov dejansko postal učinkovit, se pravi čim bo prva poroštvena izjava podpisana, bomo takoj pripravili ustrezno poročilo in šli tudi v parlament s tem poročilom. Do zdaj pa ni bilo iz tega naslova še nobenega ukrepa do konca speljanega, zato tudi s poročilo nismo mogli priti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim, želite dopolnitev odgovora? Prosim, gospod Likar.

RADO LIKAR: Hvala za besedo gospod predsednik. Pozdrav ministru. Ampak poslansko vprašanje, če je bilo to mogoče, se opravičujem, če sem preslišal, iz preteklega meseca, ni bilo to, se ni nanašalo na to problematiko, ampak, če dovolite ga preberem še enkrat in potem mogoče odgovorite zdaj ali pa kasneje.

Ustno poslansko vprašanje gospodu Križaniču se je nanašalo na Zakon o spremembi in dopolnitvah Zakona o javnih financah, ki je bil sprejet 19. novembra 2008, in je pričel veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu. V 3. točki 4. člena določa, da o sprejetih ukrepih iz prejšnjega odstavka Vlada najmanj enkrat na vsake tri mesece po uveljavitvi Zakona o javnih financah seznanj Državni zbor. Od sprejetja zakona je minilo že nekaj časa in jaz nisem zasledil, da bi bil zbor seznanjen s tem poročilom. To sem spraševal. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim gospod minister.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa. To je isto vprašanje. Se pravi, dokler noben od teh ukrepov še ni postal operativen, je nemogoče pripraviti poročilo, da so ti ukrepi v teku oziroma da je nekaj od teh ukrepov že v fazi, da deluje, kako deluje, kakšen je obseg, kakšna so tveganja. Čim bo prva garancija dejansko stekla v smislu, da bo podpisana in da bo denar pridobljen, bo poročilo pripravljeno. Zdaj je preteklo pet mesecev, ukrepi so postali operativni 1. januarja oziroma po božično-novoletnih počitnicah. Zainteresirani oziroma upravičeni do ukrepov, pa so nihali ali naj jih podvzamejo ali ne, malo tudi v tveganju, kako bo na kapitalskem trgu. Država je morala najprej prebiti led na kapitalskem trgu, to smo tudi storili, potem je bilo pa vprašanje, kdaj, v kakšni meri se vključiti. Zdaj se vključujejo in jaz mislim, da bodo ukrepi tudi po teh zakonih stekli. Tisti ukrepi, ki so šli pred

njimi, neformalni ukrepi, pa delujejo in preprečujejo padec kreditne aktivnosti. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite proceduralno? Možno je samo proceduralno. Hvala lepa. Minister za šolstvo dr. Igor Lukšič bo odgovoril na vprašanje mag. Majde Potrata v zvezi z evropskimi šolami. Prosim.

DR. IGOR LUKŠIČ: Spoštovani predsednik, poslanka, poslanci!

Slovenija je leta 2004 ratificirala Zakon o ratifikaciji konvencije o statutu evropskih šol in s tem postala del teh šol. Prišla je letos na vrsto, da predseduje konzorciju te šole. Tukaj se postavi tudi vprašanje, kakšen je status slovenskega jezika. Slovenija je dobila pravico do poučevanja slovenščine v sistemu teh šol, ki vključuje več šol, približno 30 tisoč učencev. Naši učenci so vključeni v šole Bruselj 1, Luksemburg 1 in 2, v Nemčiji, pa v šolo v Karlsruhe in v Frankfurtu on Main. Slovenščine se učijo učenci kot predmeta. Problem je v tem, da je število otrok po dosedanjih kriterijih, ki bi lahko ali pa ki so upravičeni do poučevanja slovenščine, premajhno, da bi lahko evropska šola, torej po teh kriterijih zagotavljala tudi lastno jezikovno sekcijo. Torej naši otroci se tam ne učijo v slovenskem jeziku, ampak se učijo slovenščine kot predmeta. Namen našega ministrstva je bil, da v času predsedovanja poskušamo slovenščino kot jezikovno sekcijo uveljaviti vsaj v največji šoli, oziroma največji po številu naših otrok, to je v Bruslju 1. Mi smo šli s to pobudo, vendar pri starših nismo naleteli na enako podporo. Zakaj? Zaradi tega, ker so družinske razmere pri otrocih različne, gre namreč za mešane zakone različnih tipov, potem gre za vprašanje predznanje slovenskega jezika, ki je zelo različno. Tako da je težko najti nek model, ki bi ustrezal vsem.

Mi bomo v to smer še vodili aktivnosti in poskušali, v kolikor bo to možno in v kolikor se bo tudi število otrok povečevalo, zagotoviti status slovenščine kot jezika sekcije. Ministrstvo za šolstvo in šport ima glede slovenskega jezika še dodatne ukrepe, ki se izvajajo, tako je, recimo, za otroke v Bruslju organiziran dopolnilni pouk slovenščine, torej tudi za tiste, ki niso vključeni v te mednarodne šole oziroma v evropsko šolo.

V času predsedovanja bomo imeli to pred očmi, bomo to postavili na dnevni red. Namreč, tu gre za vprašanje, ki se ne tiče samo Slovenije in slovenščine ampak vseh manjših držav in vseh manjših jezikov v Evropski uniji. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora? Prosim, mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala lepa, gospod minister, za ta del odgovora, ampak vendar dovolite, takrat, ko smo ratificirali dokument, o katerem ste govorili leta 2004 so bili obeti veliki in zagotovila o tem, kako bo s poukom slovenščine v evropski šoli, takšni, da ne bi puščali dvomov. Dejstvo je, da sedemdesetih otrok ni tako lahko zbrati, da bi zagotovili sekcijo. In če veljajo podatki, ki jih vi zagotovo poznate, saj so podatki, ki so vam bili vendarle posredovani iz prve roke, da tako rečem, je težko pričakovati, da bi interes za slovenščino v evropski šoli kaj hitro narastel. Ampak jaz mislim, da ni potrebno iskati vzroka za to samo v različnih tipih družin ampak, da gre tudi za to, ker je poleg tega, da je problem s tem, kakšen status ima tam slovenščina v evropski šoli, to povezano tudi s tem, na kakšni ravni se učenci lahko učijo prvega in drugega jezika. In če upoštevam, da je evropskih šol štirinajst in tudi sami ste našli. Poleg belgijskih še tiste v Luksemburgu in Nemčiji, verjetno otroci, ki so vključeni v evropsko šolo v Nemčiji, čisto ničesar ne pridobijo, ker je učni jezik tako ali tako v obeh primerih nemščina.

Tisto kar mene zanima, ob vseh velikih besedah, ki smo jih imeli o medkulturnem dialogu v času predsedovanja Slovenije Svetu Evrope, je od medkulturnega dialoga in od tistega, kar naj bi za boljše spoznavanje kultur v Evropi ostale bore malo in bojim se, da bomo počasi, res, z medštudijskimi in medšolskimi izmenjavami prišli na tisto raven, ko bo slovenščina popolnoma izginila. Ne nazadnje o tem tudi... ../Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Prosim minister dr. Igor Lukšič.

DR. IGOR LUKŠIČ: Hvala za to dodatno vprašanje.

Skrb nikoli ni odveč. In zdi se mi, da je prav, da smo zaskrbljeni za to, kaj se z našimi učenci dogaja. Ampak vendarle, en del odgovornosti je na starših. Torej, če si oni za svoje otroke ne izberejo šole, kjer bi bilo slovenščine več, in ne vršijo pritiska v to smer, potem jim mi tu težko pomagamo.

Druga zadeva pa je seveda odgovornost države Slovenije in v tem primeru Ministrstva za šolstvo in šport, da na sistemski ravni naredi vse, da slovenščina dobi status, kot ga mi pričakujemo od Evropske unije. In to kar je naloga ministrstva, to opravljamo in to bomo opravljali tudi naprej.

Ne zdi se mi sporno, da se ta vprašanja tu postavljajo, ker je vendarle na nek način treba tudi motivirati učitelje. Mi smo v šolskem letu 2005/2006 imeli zaposlenega enega učitelja. Ko sem se pogovarjal v zvezi s pripravami na predsedovanje Evropski šoli, sem vprašal kolege, kako to, da je tam samo en učitelj. In so mi rekli, da ni zanimanja. Torej, če hočemo povečati delež slovenščine v teh šolah,

moramo prepričati starše, da bodo pošiljali otroke in drugič - prepričati učitelje, da se bodo odločali za učenje otrok v teh šolah.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Minister za okolje in prostor Karl Viktor Erjavec bo odgovoril na vprašanje Renate Brunskole v zvezi z gradnjo kanalizacijskih omrežij in čistilnih naprav v Sloveniji do leta 2017 v skladu s predpisano evropsko zakonodajo.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala za besedo, predsednik. Hvala tudi za vprašanje. Lep pozdrav vsem poslankam in poslancem!

Glede kanalizacij in čistilnih naprav moram povedati, da EU namenja tej problematiki pomembno pozornost in ne nazadnje tudi veliko sredstev. To je eden od pomembnih okoljskih ciljev, saj brez urejene kanalizacije in brez čistilnih naprav ne moremo uresničiti okoljskih ciljev, ki so določeni tudi z evropskimi direktivami. Zato je dobro, da imamo finančno perspektivo, in sicer za obdobje 2007-2013, ki namenja velika sredstva ravno za ta namen. Problem, ki je posebej izpostavljen v vašem poslanskem vprašanju, gre za vprašanje tistih področij, ki zajemajo manjše število prebivalcev, pod 2.000, in kjer je gradnja zelo razpršena. Moram reči, da iz tega kohezijskega sklada, ki je namenjen za uresničevanje operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda ni mogoče črpati teh sredstev, ker so namenjena za večje investicije, ki se nanašajo na več kot 2.000 prebivalcev. Vendar, ne glede na to, moram reči, da bomo mi ta program v letošnjem letu novelirali in računam, da ga bo Vlada sprejela v jeseni, skušali bomo tudi določiti finančne vire za takšen namen. Lahko bi šlo, na primer, iz okoljske takse in pa še iz nekaterih drugih virov. Moram pa reči, če bi želeli uresničiti ta program za male individualne čistilne naprave, bi bilo treba v letu 2010 nameniti vsaj 6 milijonov evrov za to, da bi občine lahko izvedle tovrstne predpise. Sprašujete tudi, če bo možno sofinanciranje teh malih individualnih čistilnih naprav preko javnih razpisov. Mi bomo proučili kakšna bi bila možnost, na primer, kakšnega takšnega razpisa preko Eko sklada, ki skrbi za to, da se uresničujejo okoljski cilji.

Moram reči, da ravno iz tega namena Zakon o prostorskem načrtovanju forsira zgoščeno gradnjo, ker vemo, da razpršena gradnja povzroča probleme na področju komunalne opremljenosti, ker je to bistveno dražje. Zato mislim, da je treba pospeševati dejansko zgoščeno gradnjo, ker je potem lažje tudi vsa ta vprašanja rešiti. Res pa je, da tisti, ki živijo razpršeno, imajo težave, ker je takšna investicija bistveno dražja, res je pa tudi, da je konfiguracija Slovenije takšna, da ni mogoče povsod zagotoviti zgoščene gradnje. Na primer, na Krasu vemo, da je to že tradicionalno, na primer druga

območja, kot so pa Haloze, so pa tipična območja, kjer je gradnja razpršena, ali pa na Dolenjskem je to zelo značilno.

Zato menim, da je treba novelirati ta operativni program, določiti vire, na vsak način pa, če želimo tukaj pospešiti to izgradnjo malih kanalizacijskih omrežij in malih individualnih čistilnih naprav, bo pa treba tudi nekaj sredstev nameniti v proračunu. Naša ocena je, da bi letno morali zagotoviti nekje šest milijonov evrov, da bi lahko to pospešili. Ker evropska sredstva iz kohezije, ki sem jo omenil, to se pravi, za to finančno perspektivo, ki je namenjena za uresničevanje operativnega programa za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda, so namenjena za večje infrastrukturne objekte. Medtem ko za te manjše so tudi na razpolago takšna sredstva, ampak iz nekih drugih virov - na primer regionalna sredstva - in mislim, da tudi na Ministrstvu za kmetijstvo iz sredstev za razvoj podeželja.

V okviru teh programov bi bilo možno črpati tudi evropska sredstva.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite dopolnitev odgovora? Prosim, gospa Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Spoštovani gospod minister, hvala lepa za odgovor. Spoštovani kolegi in še tukaj prisotna oba še gospod minister za finance, za kmetijstvo in generalni sekretar Vlade.

Moram reči, da sem zadovoljna z vašim odgovorom, nekaj bi vas pa le želela še povprašati. Tudi sama se kot predstavnica lokalne skupnosti in kot poslanka območja volilne enote šest, Dolenjske, Bele krajine in Posavja, od koder prihajam, močno zavedam te problematike. Predvsem tudi s tega vidika, ki ste ga na koncu omenili, saj namreč na eni strani kot ste prej omenili Kras, tudi na območju Dolenjske, Bele krajine in tudi Suhe krajine si želimo pospešiti oziroma v večji meri spodbujati kmetijstvo, da bi ljudje na ta način dobili zaposlitev in da bi se ta zaraščenost teh območji vsaj v neki meri - tukaj vem, da tudi minister za kmetijstvo in njegovo ministrstvo aktivno delajo na tem, da bi se ta zadeva pospešila toliko, da temu ne bi bilo več tako, vendar, ker življenje in današnji standard, od nas, prebivalcev zahteva in tudi s področja ekologije, za katero mislim, da je tudi na nivoju Evrope eden od najpomembnejših poudarkov in momentov - kar je prav - zagotovo nam narekuje, da tudi sledimo evropskim direktivam. Zatorej me zanima:

Ali bomo sploh finančno sposobni na nivoju države in lokalnih skupnosti slediti tem šestim milijonom letno, in tako naprej? Oziroma: Ali bi bilo mogoče hitreje namenjati sredstva iz več različnih razpisov - morebiti celo več ministrstev v okviru Republike Slovenije? Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim za odgovor gospod minister Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala za dodatno vprašanje. Moram reči glede teh šestih milijonov, ali jih bo mogoče zagotoviti v proračunu 2010, to bo stvar makroekonomskih analiz, kakšna bo finančna vzdržnost našega proračuna, in gotovo tudi odvisno od odločitve ministra za finance, ki sedi tukaj pred menoj.

Kar se tiče teh evropskih sredstev, mi smo dolžni vse te investicije končati do leta 2013. Do takrat morajo biti izdana vsa uporabna dovoljenja, sicer bodo ta sredstva propadala, če pa je uporabno dovoljenje izdano, pa lahko te finančne situacije poravnavamo do leta 2015. Moram pa reči, da novi evropski parlament bo pa tako in tako začel diskusijo o tem, kakšna bo naslednja finančna perspektiva. To se pravi, za obdobje 2013 do 2018 oziroma 2020 - odvisno kakšna bo odločitev. Verjetno bo treba zaslediti ta okoljski cilj, da začnemo opremljati tako imenovane sekundarne vode, tiste, ki grede iz primarnih potem do hiš. Ker tukaj je problem. Mi imamo v tej finančni perspektivi sredstva namenjena za te primarne vode oziroma za ta primarna omrežja, medtem ko do hiše je to stvar države oziroma lokalne skupnosti. Morda bi bilo treba v naslednji finančni perspektivi, zlasti tam, kjer vidimo, da gre za neenakomeren razvoj - in tega imamo vsepovsod tudi v Sloveniji, tudi v drugih državah članicah -, da ko se bomo za to pogajali v okviru Evropske unije, da bi takšne programe mogoče uveljavili.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Torej prehajam na vprašanja poslank in poslancev, tekoča vprašanja. Zvonko Černač bo postavil poslansko vprašanje generalnemu sekretarju Vlade ter ministrici za obrambo. Prosim. Ministrica za obrambo je odsotna.

ZVONKO ČERNAČ: Mislim, da bo spoštovani generalni sekretar Vlade znal kompetentno odgovoriti na moja vprašanja.

Prejšnji teden smo glede vladnega falkona slišali napoved ministrice za obrambo o tem, da se "sokol vrača v svoje gnezdo". Napoved ni ravno točna. Težko se bo vrnil v svoje gnezdo, saj ga, resnici na ljubo, v Sloveniji nikoli ni imel. Niti en dan, niti eno uro v zadnjih petih letih od rojstva daje falkon ni bil v Sloveniji. Drži pa, da se falkon vrača k svojim nekdanjim gospodarjem, ki pa ga, kot slišimo, ponovno nočejo in so skoraj pol leta modrovali o tem, kaj naj z njim. V tem času pa je nastalo toliko nepotrebnih stroškov, da bi lahko z njimi brez težav pokrili celotno varčevanje pri reprezentanci ne le predsednika Vlade, temveč celotnega ministrskega zbora, in to za 10, ne za 1 mandat.

Pred šestimi leti je bil falkon kupljen za 35 milijonov dolarjev namesto prvotno načrtovanega brata, katerega cena je znašala 42 milijonov dolarjev. Očitno smo tudi takrat imeli k

varčevanju nagnjeno LDS-ovo vlado. Potem je krmilo vlade prevzel sedanji poslanec Socialnih demokratov, gospod Rop. Javnost se je zgražala, zato je padla druga napačna odločitev. falkon so dali v najem za pet let in 125.000 dolarjev mesečno ali v petih letih smo za najemnino dobili približno toliko, kot je bilo iz proračuna plačanih samo obresti zanj. To je okrog 7 milijonov dolarjev. Očitno gre v tretje rado, saj se bližamo tretji napačni odločitvi.

Slabega pol leta je namreč minilo od najave sedanjega predsednika Vlade, da je pogodba za falkona prenehala in končno smo dočakali odločitev Vlade glede njegove nadaljnje uporabe. Letalo pa kljub temu še vedno stoji nekje v tujini. Poškodovano. Samo malenkostno popravilo bo znašalo borih milijon in pol evrov.

V tem času, ko falkon ni letel, ko predsednik države, ministrstva in ostali proračunski uporabniki za polete najamejo draga letala, se plačujejo visoki stroški, dela se škoda, kar vse bodo plačali davkoplačevalci.

Zanima me torej:

Kdaj dejansko bo falkon pristal v Sloveniji in koliko bodo znašali skupni stroški, ki jih bodo dolžni plačati davkoplačevalci za obdobje od takrat, ko je najem prenehal, in dokler falkon ne bo pristal v Sloveniji? Zanima me tudi:

Koliko znašajo skupni stroški letalskih prevozov, ki so jih Vlada, ministrstva, predsednik države in ostali proračunski uporabniki opravili od 21. novembra 2008 do danes?

V tej povezavi me zanima seznam petih najdražjih posamičnih prevozov teh uporabnikov v istem obdobju.

Hvala lepa za odgovor.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, generalni sekretar Vlade, mag. Milan Cvikl.

MAG. MILAN M. CVIKL: Hvala lepa. Seveda bomo tudi v tem mandatu, očitno, imeli bodisi pri poslanskih vprašanjih ali sicer veliko razprav, kaj s sokolom. Drži, vladno letalo je trenutno v ZDA, garažirano, zavarovano, tako kot še stotine avionov, ki v času gospodarske finančne krize preprosto ne letijo več.

Najprej moram kot bivši poslanec in kot generalni sekretar Vlade povedati, da sem s presenečenjem ob primopredaji s prejšnjim generalnim sekretarjem izvedel, da bo v začetku decembra pravzaprav opcija ponudnika ali obstoječega uporabnika aviona izčrpana. To sem sprejel z obžalovanjem, zato ker je vsakomur znano, da ne izkoristiti čas konjunktura za to, da se je bodisi avion v preteklem mandatu prodalo, ali podaljšalo najemno pogodbo, ali karkoli naredilo z njim, kar se zdi poslancem sedanje opozicije, takratne koalicije, bolj smiselno, seveda, pač v nekaj tednih nemogoče narediti.

Vendarle se je Vlada tega problema lotila resno. Naredili smo ekonomsko analizo, pravzaprav kaj narediti s tem

avionom. Mislim, da je prav, da temu zboru povemo nekaj najprej glede tega.

V bistvu so tri možnosti: dve možnosti sta povezani s tem, ali letalo želimo zadržati v lasti Republike Slovenije, ena možnost, pa je povezana s tem, da letala ne zadržimo v lasti Republike Slovenije. Če je še čas konjunktura bil čas, ko bi bilo smiselno, če ste tako mislili, da je to neracionalna odločitev imeti lasten avion ta, ko bi bilo mogoče avion prodati, je žal čas finančne gospodarske recesije ta, da aviona seveda ni mogoče prodati pod neko, recimo ji vsaj nadomestno ceno. Zato Vlada tretje opcije, to je to, da se letalo ne zadrži v lasti Republike Slovenije v danih razmerah, ni sprejela. Vlada se je zato odločila in se odloča med dvema opcijama. Obe opciji sta povezani s tem, da se letalo zaradi razmer na svetovnih trgih avionov in siceršnji svetovni gospodarski krizi, ki zmanjšuje povpraševanje po takšnem avionu, zadrži v lasti Republike Slovenije, ker ga seveda ni mogoče racionalno prodati.

Če ga zadržimo v lasti Republike Slovenije, sta dva podmožnosti: ena je ta, da letalo pripeljemo v Slovenijo in da ga uporabljamo v državne namene. Vendar tu naletimo ponovno na problem racionalnosti. Takšno letalo lahko leti letno tudi 800 in več ur. Državne potrebe za dve leti, kot so bile prikazane z javnim razpisom Ministrstva za javno upravo, pa kažejo, da za dve leti, leti 2009 in 2010, mora Vlada najeti različne avione s sedeži do 20 sedeži, nad 20, za cirka 600 ur. Te dni se zaključuje takšen javni razpis, po katerem bosta dva ponudnika podpisala z Ministrstvom za javno upravo najem oziroma ponujanje storitev izvajanja letalskih prevozov za avione nad 20 in avione pod 20 oseb z zelo konkurenčnimi cenami. Zato smo se odločili, da letala ne bomo uporabljali za državne namene, ampak da bomo to letalo oddali v najem. In Vlada je prejšnji teden sprejela določbe o pogojih, da bomo po metodi javnega zbiranja ponudb iskali ponudnike, ki so pripravljene to letalo vzeti .../Opozorilni znak za konec razprave./ V odvisnosti od teh ponudb se bomo odločali o naslednjih korakih.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Černač, želite dopolnilni odgovor?

ZVONKO ČERNAČ: Gospod generalni sekretar je bil presenečen, da je dobil letalo, katerega najem je prenehal februarja letos in manipulira in želi odgovornost, v skladu s staro navado, prenesti na nekoga drugega. Jaz pa nisem nič presenečen, da mi ni odgovoril na nobeno od mojih vprašanj. Vsa vprašanja, ki sem jih ponovil danes na seji Državnega zbora so bila v petek napovedana. Sprašujem torej:

Kdaj dejansko bo falcon pristal v Sloveniji?

Koliko bodo znašali skupni stroški, ki jih bodo dolžni plačati davkoplačevalci za obdobje od takrat, ko je najem prenehal, in dokler falcon ne bo pristal v Sloveniji?

Zanima me tudi: Koliko znašajo skupni stroški letalskih prevozov, ki so jih Vlada, ministrstva, predsednik države in ostali proračunski uporabniki opravili od 21. novembra 2008 do danes? Zanima me tudi seznam petih najdražjih posamičnih prevozov teh uporabnikov v tem istem obdobju.

Na ta vprašanja, ki sem jih postavil korektno v skladu s Poslovníkom, nisem dobil odgovora.

Glede prekinitve pogodbe. Gospod Cvikl je bil v neki komisiji, kjer se je podrobno seznanil z vso dokumentacijo, med to dokumentacijo, s katero se je podrobno seznanil, je tudi pogodba, ki je jasna in ki jo je podpisala Ropova vlada leta 2004 za pet let in v kateri je bilo zelo jasno napisano, kako je z oddajo in predčasno odpovedjo za takšno letalo. Letalu je pogodba prenehala februarja in najemnik se je v skladu s pogodbo sam odločil, da najema več ne bo nadaljeval. Tisti, ki mu je dal letala v najem, te pravice po tisti pogodbi, kot jo je podpisala takratna Ropova vlada sploh ni imel. Takšna je pač bila pogodba iz tistega časa.

Prosim, da odgovorite na moja vprašanja, ki sem jih postavil. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Izvolite, gospod generalni sekretar.

MAG. MILAN M. CVIKL: Gospod spoštovani poslanec, brez razburjanja. Tudi na ta vprašanja boste dobili odgovor, koliko je katero ministrstvo do sedaj porabilo. Ključno je, da je od nastopa te vlade do danes - to, kar je relevantno za to vprašanje - bilo zelo malo najemov letal. Ministrstvo za zunanje zadeve: eno letalo, tri osebe, skupna cena 2483 evrov, torej 800 evrov na osebo. Ljubljana-Tel Aviv-Ljubljana 4888 evrov deljeno z 2 za dve osebi - 2400. Luksemburg - 5500,6 oseb, deljeno s šest - 900 evrov. Vse cene so nižje, kot je na trgu cena za uro letenja s falconom, ki je med 4000 - v času depresije - in 5500 v času konjunktore. Zato velja, da tudi avioni, ki jih je ta vlada najemala, glede na število oseb, ki potujejo, in glede na ceno, smo jih najemali ceneje, kot če bi imeli falcona že tukaj. Falcon pa mesečno stane: zavarovalnina, ki bi bila v vsakem primeru - za hangariranje in taksiranje - in znaša 6600 evrov na mesec, in garažiranje, ki je 5500 evrov. Zakaj pa smo se odločili hangarirati oziroma garažirati avion v Ameriki? Zato, ker je to mednarodni razpis in ker je tam trg takšnih avion veliko večji in je verjetnost, da dobimo od tam ustrezno ponudbo, večja, kot če bi avion že pripeljali v Slovenijo in ga na primer ponujali samo tukaj. Kakšna bo ponudba - težko povem. Verjamem pa, da bomo glede na sprejet posamičen program ravnanja s stvarnim premoženjem v skladu z uredbo o stvarnem premoženju držav, pokrajin, občin,

ki je bila sprejeta v preteklosti, potem ko se je takšen avion nekoč že kupil, seveda dobili različne ponudbe. Med temi ponodbami se bo treba odločiti in predvsem ugrizniti v to kislno jabolko - ali avion pripeljati v Slovenijo, ga eventualno pač dati v zakup enemu od domačih prevoznikov, kar bi pomenilo, da ga lahko uporabljajo tudi državni funkcionarji, ali pa bo avion sokol še vedno neobgljeno dete, ki bo v tujini vozilo druge.

Meni je žal, kot sem že prej povedal, da sem o vsem tem s strani prejšnjega generalnega sekretarja Vlade, brez kakršnihkoli pripravljenih analiz bil .../Opozorilni znak za konec razprave./... seznanjen praktično nekaj dni pred potekom pogodbe.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Postopkovni predlog gospod Černač?

Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Ja, žal moram ugotoviti, da tudi v drugem poskusu na moje poslansko vprašanje ni bilo ugotovljeno. Zahteval sem podatke o petih prevozih, dobil sem tri. Ne vem kam je izpuhtel tisti za 89 tisoč evrov v Bosno predsednika države.

Zaradi tega, na podlagi drugega odstavka 246. člena Poslovnika Državnega zbora predlagam, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru na moje vprašanje.

Slišali smo, da nas bo garažiranje stalo, skupaj z vsemi ostalimi stroški za letalo, ki stoji, ki ni v funkciji, približno 100 tisoč dolarjev. Ko ga bomo pripeljali v Slovenijo, bomo morali plačati davek v višini 5 milijonov evrov oziroma cirka 7 milijonov dolarjev. Slišali smo, da še vedno ni sprejeta odločitev, ali ga bomo pripeljali ali ga ne bomo pripeljali. Kot se jaz spomnim poročil zadnje seje Vlade, ki je bila prejšnji teden v četrtek, je bilo tam jasno in nedvoumno povedano: Falcon prihaja v Slovenijo, razpis bo objavljen 22. maja. Do 15. junija se bodo zbirale ponudbe.

Ali se vam to ne zdi nekam kratek rok za takšno zgodbo?

Ali so mogoče že znani interesenti? Se že ve, kdo bo letel s tem letalom v prihodnje? V Vladi je kar nekaj ministrov, ki radi letijo v "shopping" s takimi in drugačnimi najetimi letali.

Vse to mi zbuja sum, da ne bo šlo za gospodarno odločitev, pač pa za še eno iz vrst negospodarnih odločitev, ki gredo vse na škodo davkoplačevalcev, tako leta 2003 kot v času Ropove vlade leta 2004 in danes.

Zato me tudi zanima:

Kaj je bilo na temu vprašanju storjeno glede uveljavljanja odgovornosti?

Slišimo, da je sedanja ministrica za notranje zadeve učinkovita pri raziskovanju nekih metel, ni vrag, da ne bo

svoje ambicioznosti pokazala tudi pri raziskovanju tega vprašanja. Pri falconu je namreč v petih letih na podlagi pogodbe, ki je ni mogla prekiniti vlada, nobena vlada, ker je bila tako napisana, da jo lahko prekine samo tisti, ki ima letalo v najemu, sklenjena pa je bila v času Ropove vlade, izpuhtelo najmanj štirinajst milijonov dolarjev oziroma približno toliko, kot je falcon po nekih neodvisnih mnenjih trenutno vreden. Vprašanje pa je, ali je po merilih nove oblasti to dovolj za preiskavo? Če bi iz njega izginila kakšna metla, potem že, potem bi gotovo bili priča široki policijski preiskavi in to pod budnim očesom pristojne ministrice. Da si le ne bi kdo drznil tako pomembne preiskave ustaviti! Ko po petih letih izgine cel falcon, res da pet let rabljen, in upoštevanje dejstvo, kdo je pri temu izginotju sodeloval, pa je veliko vprašanje glede na novo uveljavljeno maksimo o pravni poti, ki da je edina prava pot - odvisno seveda od tega, kdo po njej stopa.

Ali bomo dobili sploh kdaj natančne podatke, koliko nas je ta falcon dejansko stal? Vse nas davkoplačevalce.

Glede na to, kar sem slišal danes, močno dvomim in zaradi tega predlagam, da o tem opravimo razpravo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. O predlogu poslanca Černača, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru generalnega sekretarja Vlade na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 19. maja 2009 v okviru glasovanj.

Prehajamo naprej. Gospod Bogdan Barovič bo postavil poslansko vprašanje ministru za promet. Izvolite.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala.

Mi Slovenci smo tisti, ki se zelo pogosto vozimo po slovenskih cestah, ki so, moram reči, v relativno srednje dolgem času postale tudi prave avtoceste. Po uvedbi vinjet ob prehodu cestninskih postaj ustavljanje za imetnike vozil z vinjetami ni več obvezna. Omejena je hitrost, 40 kilometrov na uro, promet naj bi bil bolj pretočen. Vendar v trenutkih, ko je promet gost, temu ni tako. Tudi čedalje več, vsaj evidenc, o nesrečah na tem področju je znanih.

Spoštovani minister, sprašujem vas v imenu vseh Slovencev in Slovencev jasno, kratko in jedrnato: Kako bo ministrstvo izboljšalo varnost in pretočnost cestnega prometa čez cestninske postaje na avtocestah? Nekaj časa je že od uvedbe vinjet.

Drugo vprašanje: Kdaj bodo odstranjene odslužene cestninske hiše, ki že eno leto pa mogoče še malo več, niso več v uporabi?

In tretje vprašanje, ki je vezano na - govorim Slovenke in Slovenci, ki radi potujemo po naši prelepi deželi. Na kakšen način naj bi ministrstvo zagotovilo, da bodo obnove slovenskih avtocest potekale hitreje? Hitreje pomeni manj

moteče za udeležence v prometu pa mogoče tudi v skladu z evropskimi standardi, na katere se mnogi radi sklicujejo.

Za primerjavo oziroma za ilustracijo tega vprašanja. V veliko deželah v Evropski uniji potekajo prenove, ki so dogovorjene in določene, 24 ur na dan. Pri nas - ne! Slovenke in Slovenci pravijo, da bi bilo dobro obnavljati ceste 24 ur na dan, še posebej zato, ker so določene ure, ko prometa ni veliko in delo poteka hitreje. Menda naj bi predstavniki ene od vaših služb izjavili, da pri nas obnova avtocest ne more potekati 24 ur na dan, ker bi potem prehitro opravili delo in ne bi imeli kaj delati. Menda naj bi bila to uradna izvajava v medijih. Upam, da temu ni tako.

Tri kratka in jasna, jedrnata vprašanja in kasneje se ne bom več oglašal.

PREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod minister, imate besedo.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala predsedujoči. V zvezi s pretočnostjo prometa na cestninskih postajah po uvedbi vinjetnega sistema je bila izdelana študija, ki jo je opravil Prometno-tehniški institut Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani. Na podlagi te študije je bilo ugotovljeno, da se bo bistveno povečala pretočnost prometa na cestninskih cestah, in sicer da se bo izguba na račun uvedbe cestninjenja z vinjetami za 5 do 10-krat.

Lani se je že pokazalo, da je dejansko pretočnost na teh cestninskih postajah dobra, da ni več toliko zastojev kot prej, ko so, zlasti v času turistične sezone, včasih zastoji bili tudi po več ur. Da je pretočnost tukaj dobra, kažejo tudi odzivi iz Sekcije avtoprevoznikov, ki se ne pritožujejo zaradi teh zastojev. Poleg tega pa smo jim uvedli tudi ABC kartice za tovorna vozila, kar tudi za njih, vsaj za ene izmed tovornih vozil, tudi za njih povečuje pretočnost. Zavedamo se, da prihaja do majhnih zastojev ob jutranjih konicah, sicer so pa bistveno krajši kot v preteklosti. Tako tukaj razmišljamo o uvedbi dodatnih prometnih pasov na teh območjih.

Med turistično sezono pričakujemo, da bo stanje podobno, kot je bilo lani. Večjih zastojev ne bo, do občasnih pa bi lahko prišlo na manjšem številu cestninskih postaj. Takšna je na primer Ljubljana Log; in še to zgolj nekaj vikendov, ko se bo na dopust odpravilo največ turistov.

Po lanskoletnih izkušnjah lahko zagotovimo tudi, da če bo prišlo do zastojev, bodo ti bistveno krajši kot v preteklih letih, ko so bile čakalne dobe na nekaterih cestninskih postajah, kot sem že prej omenil, več ur. Naj poudarimo, da se je promet na cestninskih cestah z uvedbo vinjet povečal. Podatke o prometu po avtocestah oziroma po cestninskih postajah Dars spremlja in analizira. Opazna je sprememba prometa po uvedbi vinjet julija lani in je različna glede na različne avtocestne krake. Gorenjski krak - skupni promet se

je bistveno povečal, tudi preko 70%, po uvedbi vinjet in odprtju predora Šentvid. Tukaj tovorni promet predstavlja samo 6% skupnega prometa, tako da ne povzroča težav. Štajerski krak - skupni promet se je po uvedbi vinjet povečal preko 40%. Tovorni tukaj predstavlja 21% skupnega prometa, kar v določenih terminih pomeni počasnejše odvijanje prometa skozi ta odsek. Pesnica, štajerski krak - skupni promet se je po uvedbi vinjet nekoliko povečal, večji porast je opazen izven poletne sezone. Potem dolenski krak - odsek Dob - skupni promet se je povečal tudi preko 30% po uvedbi vinjet. Potem primorski krak - Log - skupni promet se je povečal tudi preko 10% po uvedbi vinjet. Podatki o skupnem prometu za lansko jesen zaenkrat niso dostopni zaradi preurejanja postaje. Potem primorski krak - skupni promet se je tukaj povečal preko 20% po uvedbi vinjet. Večji porast prometa je bil opazen v času lanskega poletja, kar lahko štejemo tudi za vpliv uvedbe vinjet.

Iz vseh teh podatkov lahko zaključimo, da se promet po avtocesti zaradi vinjet povečal, največ na krakih, kjer je bilo izogibanje cestninskim postajam največ. Ponekod je rast prometa tudi posledica novozgrajenih odsekov avtocest in objektov na njih, na primer predor Šentvid. Uvedba vinjet je torej pomenila selitev prometnih tokov na avtoceste, kjer je prometna varnost večja in s tem smo seveda razbremenili druge ceste, kar pa ne nujno v vseh primerih; to pomeni, recimo, na primorskem koncu beležimo veliko izogibanja cestninskim cestam, ko prihajajo gostje iz Italije in iščejo po stranskih cestah in državne ceste precej bolj obremenjujejo, kot so jih prej. Tudi nekaj drugih primerov imamo podobnih na štajarskem koncu. Tako je to dvorezen meč, kar se je zgodilo s tem prehajanjem prometa z ene na druge ceste.

Pri teh zgornjih ugotovitvah moramo upoštevati, da so podani podatki za šest cestninskih postaj, ki dajejo dober vpogled v podatke o prometu na vseh avtocestnih krakih. Ob takšnem porastu prometa moram poudariti, da se je število prometnih nesreč po uvedbi vinjet in prilagoditvi prometnega režima na cestninskih postajah zmanjšalo. V preteklosti je bil glavni razlog prepletanje prometnih tokov. Tega sedaj tukaj ni več.

Z namenom zagotavljanja čim večje prisotnosti prometa bi bilo idealno, če bi v trenutku, ko so bile uvedene vinjete, mogoče podreti sredinske cestninske postaje, odstraniti stebre, nadstrešnice. To, žal, zaenkrat ni izvedljivo iz preprostega razloga ..../Izključen mikrofoni./

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Barovič, želite še dopolnilni odgovor?

BOGDAN BAROVIČ: Želim dati možnost gospodu ministru odgovoriti torej na drugo vprašanje:

Kdaj bodo ali naj bi bile odstranjene odslužene cestninske hiše?

Kdaj in na kakšen način naj bi obnove slovenskih avtocest potekale v skladu z evropskimi standardi? Ali drugače rečeno - 24 ur na dan, čim hitreje, čim manj moteče?

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Z namenom zagotavljanja čim večje pretočnosti bi bilo idelano, da bi se te cestninske postaje čim prej odstranile. Težava je seveda v tem, da to ni izvedljivo v kratkem času in ni izvedljivo z majhnimi stroški, ker morajo te cestninske postaje zaenkrat ostati zaradi tovornih vozil. Treba je izdelati tudi ustrezno tehnično dokumentacijo, izpeljati postopke javnega naročanja za oddajo del. Gradbeni poseg ne pomeni samo odstranitev samih kabin. Te so bile na sredinskih stezah večinoma odstranjene zaradi večje vidljivosti. Težava je seveda v tem, da je treba kompletno potem rekonstruirati ta del teh kabin. Treba je rekonstruirati celoten cestni odsek, odvodnjavanje in vse drugo. Ta celotni infrastrukturni del je zgrajen tako, da ni primeren neposredno za uporabo ob sami odstranitvi teh kabinic. Tako si je že prejšnja vlada določila rok, kdaj bo to naredila, pa je potem videla, da to ne bo šlo tako enostavno. Realno gledano, predvidevamo - seveda s stroškovnega vidika bi bilo popolnoma nerazumno te postaje odstranjevati in se jih bomo načeloma lotili ob uvajanju prostega prometnega toka oziroma cestninjenja v prostem prometnem toku. Do takrat bi bilo to lahko zelo zelo drago in zelo neučinkovito.

Kar se pa tiče obnov. Obnove so zoprna zadeva, morajo pa biti. Moje zahteve se, da se obnavlja 24 ur na dan. Moje zahteve so, da so delavci tam na gradbiščih, ko se dela. Seveda so tudi mene potem podučili, da ko se kaj suši, tudi nima kdo kaj tam delati. Tako bo včasih kakšen odsek tudi brez delavcev. Dejstvo pa je, da bom težil k temu, da se dela cel dan, ko je možno, vidno, in ponoči tisto, kar je mogoče. To bodo tudi v referencah za izdelovalce prednostne točke. Se pravi: kratki roki, izvedbe bodo prednostna referenca. Nekateri pogodbe so bile podpisane že prej in morda ta moja opozorila niso dosegla Darsa, vendar je moje stališče popolnoma jasno: če je le mogoče - 24 ur na dan, sicer pa - čim prej.

PREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Anton Colarič bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor. Prosim.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa. Spoštovani gospod minister. Sprašujem o problematiki sanacije divjih odlagališčih odpadkov v Sloveniji. Še posebej me pa seveda zanima ta problematika v

Ljubljani, v njeni okolici. Če sem konkreten - v Jarškemrodu v Ljubljani. Ta ljubljanski vodonosnik, ki ima po raziskavah kljub odlagališčem še vedno najkvalitetnejšo vodo, se rešuje po mojih podatkih vsaj že 10 let. Kot primer: na tem zelo majhnem področju je več kot 150 divjih odlagališč; na 30 tisoč kvadratnih metrih je več 10 tisoč kubikov odloženih odpadkov, predvsem gradbenih, pa tudi azbestnih plošč, gum in tako naprej. Včasih se najdejo tudi akumulatorji. Mestna občina se je leta in leta trudila, tudi sam vem, ker sem pač sodeloval pri tem, da bi prišlo do sanacije. Večkrat so bila tudi predvidena sredstva v mestnem proračunu. Sam vem za leto 2001, 2002, 2006, 2007, vendar ker je potrebna celovita sanacija na zemljiščih, ki so delno v zasebni lasti, delno občinski, večinoma pa državni, nikoli ni prišlo do te sanacije in ta rana raste in v perspektivi bo zastrupila to dobro vodo, ki je tukaj spodaj.

Sprašujem: Kaj ministrstvo dela na tem področju? Koliko, na primer, inšpekcijskih odločb so izdali na tem področju, pa tudi širšem področju Ljubljane oziroma Sloveniji za neupravičeno odlaganje odpadkov?

Zanima me tudi število inšpektorjev, ki se s tem ukvarjajo. Zanima me tudi: Ali so bile proti kršiteljem vložene kakšne kazenske ovadbe? Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Preden dam ministru besedo, bi rad vam povedal, da sem vaše poslansko vprašanje razumel tako, da je to, kar ste govorili - o tem lokalnem primeru - bilo samo kot primer dogajanja, zanima vas pa za celotno Slovenijo. Izvolite, gospod minister.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Spoštovani poslanec, hvala za vprašanje. Glede statističnih podatkov predlagam, da vam jih pošljemo pisno, koliko je teh postopkov in koliko je bilo odločb, ker v vašem poslanskem vprašanju tega nisem prejel, ampak je bilo vprašanje, kako je z divjimi odlagališči, še posebej pa vas zanima Jaški prod.

Moram reči, da na tem področju je zakonodaja, ki jo imamo v Sloveniji, povsem usklajena z evropsko, ker v to nas silijo direktive. Problem je pa v tem, da seveda te zakonodaje ne spoštujemo. Moram reči, da ni potrebe, da odlagamo prosto v naravi gradbene materiale in druge komunalne odpadke, ker imajo lokalne skupnosti urejena posebna mesta, kjer lahko ljudje to odlagajo. Mi smo mnenja, da je problem v premajhni ozaveščenosti ljudi. Na primer samo v Ljubljanskem barju imamo 480 divjih odlagališč. In to povsem nepotrebno! Po evropski zakonodaji in tudi po naši zakonodaji uveljavljamo načelo, da povzročitelj, onesnaževalec plača. Vendar pri teh zadevah je problem v tem, da gre za zatečeno stanje, velikokrat gre za odlaganje, ki se je že zgodilo pred leti. Ne rečem, da ga tudi danes ni. Sami ste omenili, da se že 10 let ukvarjate s problemom divjega odlaganja na Jarškemrodu.

Moram reči, da je v tem konkretnem primeru inšpekcija večkrat reagirala, vendar je problem, ker ne moremo ugotoviti, kdo je povzročitelj. Po naši zakonodaji je pa pristojnost za urejanje teh zadev, žal, na lokalni skupnosti, kar ne pomeni, da se Ministrstvo za okolje in prostor sedaj želi odmakniti odgovornosti. Moram reči, da sva imela z županom Mestne občine Ljubljana ravno o tej temi tudi pogovor, vendar je problem zagotovitev sredstev. Nekako je ocena, da samo za ljubljansko območje bi potrebovali 13 milijonov evrov, da bi sanirali vsa ta območja. Moram reči, da sva se z županom dogovorila, da bi določena sredstva namenili v proračunu za leto 2010. Upam na vašo pomoč, da vsaj zagotovimo nekaj sredstev, da začnemo s temi aktivnostmi, seveda skupaj z občino.

Moram pa reči, da je to splošen problem v Sloveniji. Ravno v soboto je tekla v Mariboru akcija Odkrivajmo packe v naravi, skupaj s časopisno hišo Večer. In moram reči, tudi v Mariboru imajo preko 600 divjih odlagališč. Bi pa s tega mesta apeliral na vse ljudi, da naj ne odlagajo gradbenega materiala in drugih odpadkov prosto v naravi, ker ni nobene potrebe, ker občine imajo organizirana mesta, kjer se lahko odlagajo takšni odpadki in to je brezplačno, razen prevoza. In tudi Ljubljana ima za to posebno mesto določeno.

Mi nameravamo tukaj več delati na promociji, na ozaveščenosti, zlasti je treba v šolah začeti. Seveda pa inšpektorji, tam, kjer se da storilca odkriti, da jih tudi kaznujejo - veste za primer v Luki Koper, kjer se je tudi odkrilo odlagališče. Tam je bilo kar naenkrat samoumevno, da to država plača, vendar k sreči tam vemo, kdo je povzročitelj. Zato bo sam moral tudi plačati vse stroške za sanacijo tistega odlagališča.

Tako računam na vašo podporo pri proračunu 2010, da namenimo nekaj sredstev tudi za sanacijo divjih odlagališč in tudi morda za ozaveščanje ljudi, zlasti mladih.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod mag. Andrej Vizjak bo postavil poslansko vprašanje ministru za finance ter ministru brez resorja odgovornemu za razvoj in evropske zadeve. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Najprej imam težavo, ker enega izmed ministrov, kateremu zastavljam vprašanje, ni in se tudi ni opravičil. To je razmeroma nenavadno - vendar kakorkoli.

Kreditne aktivnosti slovenskih bank so še kako pomembne za učinkovit spopad s krizo, torej, da podjetja lažje delajo, lažje izvajajo svoje naložbene in siceršnje aktivnosti. Tako imenovani kreditni krč, ko podjetja ne morejo dobiti posojil, sploh pa ne morejo dobiti ugodnih posojil, v Sloveniji ni premagan. Prej smo slišali ministra za finance, da pravzaprav še ni zaživel izdajanje poroštev bankam za najemanje medbančnih posojil, s katerimi bi lahko zagotavljale sveži

kapital za to kreditiranje. Nekaj malega je aktivnosti preko Slovenske izvozne družbe in teh parabančnih institucij. Se pravi, da sem prepričan, da brez aktivnosti komercialnih bank na tem področju ne bo veliko.

Torej, moram reči, da je pri tem spopadanju s temi ukrepi Vlada razmeroma neučinkovita. Še več, zadnje čase zasledujemo tudi poskuse, da se tudi te tako imenovane slabe naložbe bank na nek način sanirajo preko pleč davkoplačevalcev. Ene izmed teh slabih naložb so tudi tako imenovana tajkunska posojila. To so posojila, tako fizičnim kot pravnim osebam za namene menedžerskih odkupov in zdaj se je tudi del teh posojil slovenskih bank znašel med tveganimi naložbami in posledično seveda morajo banke na nek način del tega prevaliti tudi na pleča davkoplačevalcev.

Zato ministra za finance sprašujem:

Ali drži, da boste za vsako ceno vztrajali, da se reprogramiranje tako imenovanih tajkunskih posojil financira tudi s poroštvi države?

Namreč, zasledili smo, da tako v Zakonu o jamstveni shemi kot v Zakonu o javnih financah je mogoče zaslediti, da so reprogrami teh posojil mogoči. In ne samo to - da se do njih kaj hitro pride, saj naj bi jih odobril nadzorni svet po predhodnih analizah.

Drugič pa sprašujem tudi ministra, pristojnega za razvoj:

Ali je on konkretno, osebno, sodeloval pri dejstvu, da ima Banka Slovenije v svojem portfelju tudi dve obveznosti Lemana Brothersa v skupni nominalni vrednosti 38 milijonov evrov?

Sprašujem: Kdo in kako je prišlo do teh obveznic? Kdo je odgovoren za njihov nakup?

Kdo bo to škodljivo odločitev plačal? Kajti vemo, da je to propadla naložba.

In: Kdo bo odgovarjal za to?

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister za finance, izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Najlepša hvala. Jaz lahko odgovorim na prvo vprašanje. Odgovora na podvprašanje v zvezi z Lemana Brothersem ne poznam.

Slovenija je prišla v finančno in gospodarsko krizo v sorazmerno dobri kondiciji z nekaterimi velikimi pomanjkljivostmi. Ena od pomembnih pomanjkljivosti ali šibkosti, s katero smo se srečali, je bila velika izpostavljenost slovenskih poslovnih bank medbančnemu trgu. Se pravi, bistveno, in to je v zadnjih štirih letih pred nastopom te vlade, so se banke zadolžile na mednarodnem bančnem trgu in posodile precej več denarja, kot so ga zbrale z depoziti. Na ta način so postale ranljive in ta ranljivost je bila tako velika, šlo je za več milijard evrov, da je postala pod vprašanjem tudi stabilnost delovanje slovenskega finančnega

sistema. Tudi problematičen je bil plasma v zadnjih štirih letih teh kreditov. Večina teh kreditov je bilo namreč plasiranih za menedžerske odkupe oziroma tako imenovane tajkunske odkupe podjetij bodisi slovenskih državljanov, pa tudi nekaterih tujih državljanov za nekatere velike nakupe. To je poslabšalo odpornost našega sistema pred stresom. Mi smo to analizirali že v prejšnjem obdobju v drugih funkcijah, ko sem bil še v strateškem svetu, kot eno od velikih tveganj. To tveganje se je potem uresničilo. Lotili smo se ga na več načinov, kot sem omenil. Prvi način je bil s kratkoročnim izdajanjem zakladnih menic in ustreznim pridobivanjem sredstev Evropske centralne banke za zagotavljanje zadostne likvidnosti finančnega sistema; potem s prebojem ledu na mednarodnem finančnem trgu z izdajo dveh državnih obveznic in sedaj teče tretji krog, to je pa izdaja obveznic največje banke in izdaja obveznic Slovenske izvozne razvojne družbe. Pri tem smo zagotovili, da je kreditna aktivnost rasla. Struktura te kreditne aktivnosti, se pravi, zlasti financiranje malih in srednjih podjetij pa financiranje prebivalstva in ročnost, pa nista bili ugodni. Tako gremo sedaj z garantno shemo od bank do gospodarstva, jutri jo predstavljamo v končni verziji še v Bruslju - upamo, da bomo dobili odobritev na Direktoratu za konkurenčnost - in da bomo lahko konec tedna že s prvo aukcijo krenili oziroma bo Slovenska izvozna razvojna družba s to aukcijo krenila in potem se bo tudi ročnost te kreditne aktivnosti izboljšala.

Da bi podprli na pasivni strni ta projekt, bomo pred ta visoki zbor poslali predlog sprememb zakona o javnih financah, v katerem bomo tudi omogočili, da se bo en del plasmajev zakladnice oziroma javnih financ v bančni sistem podaljšal do treh let. Več o tem, ko bo pač prišlo na dnevni red.

Kar se tiče tajkunskih posojil, je sedaj zakonska regulativa takšna, da ne samo da tista sredstva, ki se pridobijo po sami naravi iz državne pomoči oziroma iz akcij države, ampak tudi vsa ostala sredstva v institucijah, ki so deležna te pomoči, se ne smejo dodeljevati niti za podaljševanje niti za odobravanje novih tajkunskih posojil, direktno za menedžerske odkupe ali z njimi povezanih oseb. Mi pričakujemo, da bo to zaleglo. Ker pa je obseg tako velik, gre za več milijard evrov teh posojil, to je bil pač postopek, ki je ušel izpod nadzora - ne nam, ampak našim cenjenim predhodnikom - bomo enostavno prisiljeni organizirati posebne aktivnosti pri odkupu in počasni prodaji teh deležev naprej, da ne bi prišlo do večjega zloma na borzi. Tudi to se izvaja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želite še dopolnilni odgovor? Izvolite, prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Spoštovani minister za finance je ravno tako odgovoril, kot da je prejšnji predsednik Vlade ali

pa prejšnja Vlada upravljala s slovenskimi bankami. Vemo pa, da je bil na čelu, do nedavnega na čelu, Nove Ljubljanske banke, torej skozi cel mandat prejšnje vlade, gospod Marijan Kramer, tesen sodelavec voditeljev in tudi odgovornih predsednikov vlad Liberalne demokracije in je bila to za njega tudi nagrada. Torej vsa ta tako imenovana tajkunska posojila so bila odobrena s strani uprave. Tudi mimo odločitev nadzornega sveta, kajti na nadzorni svet vsake banke pride takšna odločitev samo nad določenim pragom. In tudi odgovor - da je nekaj milijard, kot je bilo zaslediti - diametralno odstopa od poročila Banke Slovenije, ki pravi, da je tega 753 milijonov evrov.

Zato me zanima, spoštovani minister: Od kod vam ti podatki? Prosim, bodite konkretni in povejte, katerim domačim pravnim in fizičnim oziroma tujim pravnim in fizičnim osebam so bile takšne stvari dodeljene? Kajti to nas zelo zanima, kajti Banka Slovenije očitno s tem ne razpolaga.

Tudi čudim me odgovor, da nič ne veste o tem, da v portfelj Banke Slovenije sodita tudi dve obveznici izdajatelja Lemn Brothers Holdings v skupni nominalni višini 38 milijonov evrov. Tudi to so uradni podatki Banke Slovenije, ki jih imamo poslanci, Vlada pa ne. To je pravzaprav zelo zanimivo pri spopadanju vas s temi in verjetno izhaja to iz časov, ko je bil na čelu Banke Slovenije gospod Gaspari, sedanji minister. In sedaj so tukaj jasno in več kot očitno razvidne tudi osebne odgovornosti posameznikov. Teh osemtrideset milijonov evrov bo nekdo moral poravnati in zato sprašujem: kdo.

In še enkrat: Ali boste vztrajal gospod finančni minister pri tem, da ne bo mogoče uporabljati sredstev bank in javnih poroštEV oziroma poroštEV države tudi za reprogram tajkunskih posojil v prihodnje?

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala za dobro vprašanje.

Če začnem od zadaj: seveda tudi vem za to, da je del plasmajev centralne banke šel v toksične kredite. Na kakšen način so bili odobrAVANI in kakšna je odgovornost posameznikov, to pa mi ni znano.

Kar se tiče zadnjega dela, jaz bom seveda vztrajal - in ministrstvo - na tem, da se kakršna koli državna pomoč ne bo plasirala za, makroekonomsko vzeto, nepotrebne kredite za odkupe podjetij. Ta ukrep smo razširili tudi, kot rečeno, na ta način, da ne samo tista sredstva, ki se pridobijo na ta način, ampak sploh institucija, ki bo deležna te pomoči, se s tem ne bo več mogla pečati. Tako mislim, da bo ta projekt uspešno stekel.

Problem, ki sem ga navedel v takšnem obsegu, je naveden v zadnjih informacijah Banke Slovenije, ko smo gledali oziroma iluziral, kakšen učinek bo imel ta ukrep zaostrenega pristopa

k tako imenovanim tajkunskim kreditom oziroma kreditom za notranji odkup podjetij. Takrat je banka dala določeno serijo, ki kaže na zelo velike zneske, z zapadlostjo do leta 2012, v skupnem znesku "preko prsta" ocenjeno okoli pet milijard evrov. Kako je takšen znesek nastal, zakaj je postal ta projekt tako velik? Prvič, zaradi dostopnosti kapitala in, drugič, zaradi projekta umika države iz gospodarstva, kjer so se celi deleži v paketih ponujali in so potem uprave začele organizirati odkupe. Odkupovali so pa tako, da so predvsem skrbeli za povečanje lastnega premoženja. To je očitno, če ne, bi za vse lastnike poskušali spremeniti strukturo financiranja v večji meri, najprej v dolžniški kapital, potem pa nazaj do lastniškega, vendar za tiste lastnike, ki želijo v podjetju ostati. To v tej smeri ni šlo, šlo je v smeri, da so ožje skupine začele pridobivati večje deleže, nekje jim je uspelo, druge so pa zašli v težave.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod minister Vizjak, postopkovni predlog.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Ja, seveda. Predlagal bi, da se o tem opravi tudi širša diskusija v skladu s Poslovníkom Državnega zbora. Zakaj? Zaradi tega, ker me minister za finance v svojem nastopu ni prepričal. Čisto preprosto sem ga spraševal, ali bo vztrajal in ali bo Ministrstvo za finance vztrajalo, da se onemogoči reprogramme teh takoimenovanih tajkunskih posojil s poroštvom države oziroma tudi preko bank v večinski državni lasti. Ni odgovoril: ja. Ni odgovoril tudi: ne. Pričakoval sem jasen odgovor, da tega ne bomo dopustili. Namreč, deklarativno se Vlada sedanja, vsaj tako je slišati, zavzema za pravzaprav prepričitev nadaljevanja te zgodbe, ki se je izkazala za negativno. Tudi sam to podpiram. Vendar, ko smo prejšnji teden dobili na mizo novelo zakona oziroma spremembo zakona o jamstveni shemi, smo notri videli določilo, da je možen reprogram tajkunskih posojil pod določenimi pogoji. In potem je k sreči prišlo do sprejetja amandmaja Slovenske demokratske stranke, da se je to izvrglo, minister je bil vidno nejevoljen in pričakujem, da bo ta rešitev prišla skozi koalicijski amandma nazaj v zakonski tekst. Zato me je zanimalo stališče ministra do tega vprašanja in ni bil jasen.

Tudi napovedane spremembe zakona o javnih finančah gredo v to smer, da se ista določba omogoči. Torej, da se omogoči tem tako imenovanim tajkunom, da zgodbo izpeljejo kljub krizi naprej. Sami so šli v tveganja in banke so šle same v tveganja, ko so se teh poslov lotili. Računali so, da bo nenehna rast, da bodo to zlahka sfinancirali skozi "cash flow" podjetja, pa so se ušteli. In ne vidim razloga, zakaj bi jim sedaj država asistirala in pomagala rešiti njihov problem. Ne vidim razloga! Zato menim, da bi bilo prav, da se to tudi ne

zgodí. In čisto preprosto je bilo to moje vprašanje, na katerega, žal, ni bilo jasnega odgovora.

Tudi ta ignoranca, da sem naslovil vprašanje tudi na ministra, pristojnega za razvoj, ki se niti opravičil ni niti ga tu med nami ni, da bi mi odgovoril, je več kot očiten znak odnosa Vlade do teh problemov. Kajti, tudi moj poslanski kolega Jože Tanko je spraševal predsednika Vlade o toksičnih naložbah Banke Slovenije. Delali so se nevedne vsi in potem so dobili dopis Banke Slovenije, da seveda razpolaga s takšnimi toksičnimi naložbami v višini 38 milijonov evrov.

Zanima me: Kdo je odgovoren za to, da bodo to davkoplačevalci plačali v Sloveniji?

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. O predlogu poslanca mag. Vizjaka, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za finance na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 19. maja v okviru glasovanj.

Naslednji bo gospod Gvido Kres postavil poslansko vprašanje ministru za gospodarstvo. Izvolite.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani ministrici, spoštovani ministri, spoštovane kolegice in kolegi!

Imam vprašanje za gospoda ministra. Poglejte, spoštovani gospod minister, v preteklih letih smo v Sloveniji beležili resnično zavidljivo gospodarsko rast. K tej rasti so veliko prispevali majhni obrtniki, ki so se razvili v podjetja, ki danes zaposlujejo že 100 in več delavcev, ampak na žalost v tem trenutku tudi mnogi že zmanjšujejo. Poleg tega so ti podjetniki v preteklosti ustvarjali resnično dobro okolje in pogoje za uspešno ustanavljanje novih malih podjetij. Kot vsak podjetnik ima cilj, da se razvija, najbolj verjetno bi tudi ti podjetniki lahko postali podjetniki, ki bi dobro zaposlovali.

Moram povedati, da v mojem okolju, mojem volilnem okraju ti podjetniki tvorijo daleč največje podjetje. Lahko rečemo "čez prst" 1200 zaposlenih ljudi. V teh razmerah so ti podjetniki vlagali v razvoj, nabavo opreme, gradnjo gospodarskih objektov, ustvarjanje pogojev za nadaljnjo rast. Do tukaj je vse v redu. Potem pride kriza; kriza, ki je eskalirala v svetu in moram reči, da tudi doma smo veliko k temu prispevali. Delo ni bilo vrednota, špekulacije in danes smo tukaj, kjer smo.

Zaradi takšnega stanja ti podjetniki danes, ker je rast padla, nimajo več sredstev, da bi redno servisirali kredite. Imajo sicer obratna sredstva, ampak če hočejo biti aktivni, rabijo ta sredstva. S temi sredstvi plačujejo kredite in s tem se enostavno spet upočasnjuje ta njihova rast.

Na pobudo teh podjetnikov, vas spoštovani gospod minister, sprašujem: Kakšne so možnosti, da bi tem podjetnikom omogočili moratorij na vračanje najetih kreditov? Na primer za

dve leti. S tem bi se jim izboljšala likvidnost, omogočila bi se ponovna podjetniška aktivnost in lažje poslovanje oziroma sploh poslovanje.

S tem ne bomo nič podarili tem podjetnikom. Samo čas bi jim podarili in v tem času bi se sigurno dobro pripravljali za nadaljnje delovanje.

Torej: Kakšne so realne možnosti, da ta zadeva zaživi na tak način, kot govorim? In seveda, moramo se zavedati, da se bo s tem zmanjšala tudi likvidnost bank, ampak v tem primeru bi morala svojo vlogo odigrati jamstvena shema.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala.

Gospod minister, prosim.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa, spoštovani gospod poslanec.

Strinjam se z vami, da je segment malih in srednjih podjetij ključnega pomena tudi prihodnji gospodarski razvoj Slovenije.

Kar se tiče samega vašega predloga oziroma vprašanja, moram reči, da v tem primeru tovrstnega systemskega ukrepa, ki bi se nanašal na vsa podjetja počez, pravzaprav ne uporablja nobena država. Reči pa moram, da tisto, kar je po moje ključno in kar smo naredili, je splošna jamstvena shema, ki je pripravljena in kjer je Ministrstvo za gospodarstvo tesno sodelovalo z Ministrstvom za finance, prav z namenom, da doseže pozitiven učinek na razpoložljivost sredstev za podjetja. Kot veste, v okviru te sheme obstaja možnost, da podjetja, ne samo za A in B, pač pa tudi C bonitetnega razreda se prijavijo v okviru te sheme za nove dodatne kredite, ki bodo do višine 1,2 milijardi evrov prinesle novih svežih likvidnih sredstev za gospodarstvo.

Na Vladi smo seveda tudi odločeni, če se banke ne bodo prijavile na avkcije in skozi to zagotovile svež kapital, da bo to vlogo pač prevzela SID banka, ki je 100% v državni lasti. Strinjam se do neke mere tudi s tezo, da banke do sedaj niso dovolj aktivno suportirale v vseh primerih malih in srednjih podjetij, še posebej, ker prihaja do situacije, da posameznim podjetnikom, ob pogoju, da jim reprogramirajo kredit, jim dvignejo obrestno mero. Jaz imam tudi sam dopise, kjer mi piše podjetnik iz okolice Dravograda, da mu je banka dvignila iz EURIBOR +1,7 na EURIBOR +2,6, kar je seveda dodatni finančni udar, ob upoštevanju da se dviguje EURIBOR, se pravi osnova za obrestno mero, in zmanjšala so se mu tudi naročila.

Prav zato smo na Ministrstvu za gospodarstvo predčasno izvedli nekatere razpise za sredstva iz evropskih strukturnih skladov, ki pomenijo dodatni likvidnostni impulz posebej za mala in srednja podjetja. Naj navedem javni razpis za sofinanciranje nakupa nove tehnološke opreme za mala in

srednja podjetja z enim ali več zaposlenimi, kjer je razpisanih 35 milijonov sredstev. Do roka za oddajo vlog smo prejeli 491 vlog.

Prav tako je že izveden javni razpis za neposredne spodbude za skupne razvojne investicijske projekte, kjer je razpisanih za 50 milijonov evrov sredstev. Do roka za oddajo smo prejeli 68 vlog. Tisto, kar bi pa posebej želel izpostaviti, je pa ključno dejstvo. Glede na to, da tudi banke, posebej v tisti prvi fazi krize, niso ustrezno reagirale, smo se odločili, da preko slovenskega podjetniškega sklada, ki je 100% v državni lasti, zagotovimo dodatno 43 milijonov evrov garancij za kredite, na osnovi česa mala podjetja lažje pridejo do kreditov. Predvsem pa tisto, kar je bistveno. Dodatno smo zagotovili tudi 7,6 milijonov evrov za subvencioniranje obrestne mere. Kot sem dejal, ni problem samo, da podjetniki pogosto kar težko dobijo kredit, problem je tudi, da so ti krediti čedalje dražji, ker prihaja do tega, da so se tudi pasivne obrestne mere zelo povečale za varčevanje v slovenskih bankah. Posledično to vpliva na stroške zadolževanja podjetij. Tako je na vsak način je ta segment, ki ga omenjate, ključnega razvojnega pomena. Tudi večina ukrepov je namenjena prav malim in srednjim podjetjem. Dejansko pa je tudi v dosedanjem slovenskem razvoju pravzaprav izkazalo, da imajo daleč največ inovativnega potenciala. Dodaten ukrep, ki je tudi pomemben, na nek način pa pomeni povečanje akumulacije, je seveda tudi dodatna davčna olajšava, ki jo je Državni zbor v tem mandatu sprejel posebej za mala podjetja. Kot veste, gre za investicijsko razvojno olajšavo, kjer lahko podjetniki izkoristijo olajšavo za 30% investiranih sredstev. S.p.-ji neomejeno praktično. Gre za olajšavo za investicije v opremo in neopredmetena dolgoročna sredstva, razen v nekatere vrste motornih vozil. Prav tako je ta možnost pri d.o.-jih, kjer pa je ta limit omejen na 30.000 evrov, s čimer je predvsem namenjen malim podjetjem.

Pri teh ukrepih se tukaj strinjam z vami, je ključno, da ta likvidnostni krč popusti. Kot sem dejal, smo v ta namen kombinirali različne ukrepe. Sam moratorij je pa seveda nek ukrep, za katerega moram reči do sedaj, da bi bil generalni ukrep, ga pravzaprav niso izvedli v nobeni državi. Pač pa poskušajo na ta način kot mi, s temi ukrepi, ki sem jih sedaj navedel.

PREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želite dopolnilni odgovor? Izvolite gospod Kres.

GVIDO KRES: Gospod minister, jaz sem zadovoljen z vašim odgovorom. Tudi vidim, da veliko je bilo ukrepov in vsega sprejetega. Ampak te zadeve ne prijemljejo.

Sprašujem vas: Kaj naj naredimo?

Ti podjetniki so se na mene obrnili. Eden izmed teh sigurno to razpravo spremlja. In ta podjetnik je v tem krču,

ko izvaža znanje, izvaža unikatne izdelke, dela stvari, ki jih na zahodu ali ne znajo delati ali pa se jim ne splača. Ampak gospod je lani nabavil opremo. Trenutno ni likvidnih sredstev. Ko gre na banko, da bi dobil kredit, se mu take stvari dogajajo. Jaz imam občutek, da ko Vlada zelo dobro dela, podsistemi tajijo oziroma ne gredo v korak oziroma v pomoč vsem nam.

Kaj narediti, kako narediti, da ta krč popusti in da se končno začne tem ljudem pomagati? Vse to, kar smo zdaj slišali, je treba vedeti, da majhen obrtnik nima ne časa, ne znanja po tako veliki aktivnosti, da te zadeve zagotovi. Ob tem, da mora doma v delavnici zelo trdo delati in vse te zadeve zagotavljati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala, gospod poslanec za dopolnilno vprašanje. V tem konkretnem primeru sta dve možnosti, ki prideta tako v poštev. Ena je, da mogoče podjetnik ne pozna tega ukrepa v okviru slovenskega podjetniškega sklada. Se pravi, lahko pridobi garancijo, dodatno garancijo, skozi katero je možno bistveno lažje zadolževanje pri poslovnih bankah. Druga možnost, ki je pa ključna, je pa splošna jamstvena shema, v okviru katere bodo lahko podjetja konkurirala pri bankah za dodatne vire financiranja.

Splošna jamstvena shema, ki je seveda ukrep, za katerega bi bili verjetno vsi tukaj zadovoljni, da bi že bil sprejet in bi deloval. Mi lahko sprejmemo tudi kritiko, da bi lahko Vlada tukaj pospešila ta ukrep. Ampak dejstvo je, da se je zavleklo predvsem tudi zaradi veta, ki ga je sprejel Državni svet, kot se spomnite, in se je potem cela procedura v Državnem zboru zavrtela. Ko bo ta ukrep zaživel in tukaj dejansko se strinjam z vami, da je konec meseca nekako skrajni rok, kjer mora dejansko preko SID banke biti izvedena ustrezna avkcija, je priložnost seveda tudi za vse te male podjetnike, da se dejansko udeležijo te avkcije in na ta način dobijo sveže vire financiranja. Absolutno se pa strinjam z vami, da je to trenutno precej pereč problem in predvsem je dejstvo, da kreditni krč še ni popustil. Tudi podatki, ki jih Banka Slovenije redno objavlja, nedvoumno kažejo, da banke niso dovolj aktivne pri suportiranju posebej malih in srednjih podjetij. Bistven problem je tam, kjer so se zadolžili zaradi določenih investicij, in seveda potem, ko je prišla recesija, je bilo to bistveno težje financirati. In edini način, da se takšne zadeve rešijo, je, da se z nekim novim kreditom, nadomestitvenim, zadeva v bistvu reprogramira v takšnih konkretnih primerih. Temu pa je pravzaprav tudi namenjen Zakon o poroštveni shemi države, kjer je ideja, da tudi skozi ta inštrument pomagamo malim podjetjem in pa, kot sem dejal, inštrumenti slovenskega podjetniškega sklada. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Franci Kek bo postavil poslansko vprašanje ministru za promet.

FRANCI KEK: Hvala za besedo.

Ministra za promet sprašujem: Kdaj predvidevate dokončanje slovenskega avtocestnega križa?

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Izvolite, gospod minister.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala, gospod poslanec.

Na osnovnem avtocestnem križu so v gradnji naslednji odseki: Pluska-Ponikve-Hrastje, v doložini petnajst kilometrov na dolenjskem avtocestnem traku mimo Trebnjega; rekonstrukcija odseka Peračica-Podtabor, po dolžini 2,4 kilometre na gorenjskem avtocestnem kraku; Vzhodna mariborska avtocesta Pesnica-Zrkovska-Ptujska v dolžini 10,5.

Izgradnja navedenih manjkajočih odsekov na dolenjskem avtocestnem kraku je predvidena v decembru 2009, še vedno se poskuša loviti ta rok, ali ga bomo dosegli ali ne, je ta trenutek težko reči. Dejstvo je, da so se nekateri postopki javnega naročanja zavlekli, tehnično zelo zahtevna trasa in problemi pridobivanja zemljišč in drugih nepremičnin niso od zdaj, so že od prej, in gradnjo bistveno otežujejo in otežujejo tudi pospešeno dinamiko. Se pa trudimo praktično na dnevni bazi, da bi to zadevo izpeljali. Rekonstruiran odsek Peračica-Podtabor bo predvidoma predan prometu leta 2010, vzhodna mariborska obvoznica pa v juniju 2009.

Če gledamo nekoliko širše od avtocestnega križa, je plan predaje prometu avtocestnih odsekov, ki so sestavni del nacionalnega programa izgradnje, naslednji: pomurski avtocestni krak je bil dokončan, na štajerskem kraku je v gradnji odsek Slivnica-Draženci oziroma Ptuj, ki bo predvidoma predan prometu v letu 2009. Pričela se bo gradnja avtocestnega odseka Gorišnica-Ormož, na primorskem avtocestnem kraku se bo kmalu končal odsek preko Rebrnic. Odsek Koper-Izola je v gradnji, predaja prometu je predvidena letu 2012. Jagodje-Lucija potekajo pripravljalna dela za gradnjo. V Ljubljani bo letos predana druga faza predora Šentvid z izvedbo obeh priključnih cevi s Celovške ceste.

Vsi navedeni roki so določeni v letnem planu razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2009, ki bo v zelo kratkem predan v soglasje Državnemu zboru. Ni bil še, ker se praktično z drugim rebalansom stvari spreminjajo in vsakokrat moramo nekoliko spremeniti stvari.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Rudolf Petan bo postavil poslansko vprašanje tudi ministru za promet. Izvolite.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani ministri, ministrica.

Vprašanje, ki se nanaša na trošarine, nisem pomotoma postavil ministru za promet, ampak čisto z določenim namenom, ker sem želel, da mi odgovori na problem trošarin z zornega kota prometa.

Danes v vseh elektronskih medijih beremo velike naslove Visok skok cen naftnih derivatov, ki se bo zgodil jutri. In resnično je visok, tako da so vsi naftni derivati, razen kurilnega olja, preskočili magično mejo enega evra. In naredil sem primerjavo z našimi sosedi v tem trenutku in ugotavljam, da so naftni derivati pri naših sosedah, pa tudi malo bolj oddaljenih, so cenejši kot pa pri nas. Če se sedaj koncentriram samo na dizel, je seveda takšnih držav več kot dve tretjini, v Evropi. Da o sosedih ne govorim, razen Italije. Italija je pa en specifikum.

In kaj se dogaja? Še pred pol leta je Slovenija imela najnižje trošarine, pri tem je to tudi pomenilo, da smo imeli eno od nižjih cen naftnih derivatov. Konkretno, recimo, če govorim o dizlu, tako da so tudi naši avtoprevozniki in tisti, ki uporabljajo dizel, imeli ugodne cene in so tudi tujci pri nas kupovali te naftne derivate. Pri istem prometu so pa sedaj ob visokih trošarinah dogaja to, da je okolje enako obremenjeno, ker je prometa enako, tujci pa ne kupujejo več naftnih derivatov pri nas, ampak pred vstopom v Slovenijo in po vstopu v Slovenijo. To pomeni, da dobimo v državno blagajno manj.

In v končni fazi, zakaj vas to sprašujem? Zato, ker vsi tisti, ki poslujejo recimo z avtoprevozniki, imajo dražje naftne derivate. Ali gredo kupit v tujino ali pa poslujejo z dražjimi. Se pravi, da imajo slabše pogoje poslovanja. Tujci imajo cenejše naftne derivate, ker jih kupijo pred vstopom v Slovenijo, če se peljejo skozi tujino ali pa po vstopu. Naslednje. Manj se nateče trošarin v državni proračun. Kar je še pa najhujše, je pa za Slovence to, da imamo slovenski državljani dražje naftne derivate, kot jih imajo pri sosedih. Celo Švica, kjer je standard bistveno večji in imajo večje plače, imajo malenkost višje. In pa okolje je obremenjeno. Sedaj vas pa, gospod minister, sprašujem:

Kako vi gledate na to s stališča prometa, da so naši subjekti, ki poslujejo v tem sistemu, ki uporablja naftne derivate, v bistveno slabšem položaju? Ali so vas v Vladi mogoče stisnili v kot, da so temu vašem delu, vašemu segmentu gospodarstva, naložili težjo nalogo, da mora poslovati v težjih razmerah? Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala za vprašanje. Mi smo ustanovili medresorsko delovno skupino. Ta delovna skupina je imela

nalogo, da pripravlja ukrepe za financiranje avtocestnih in cestnih programov. Poglejte, iz naslova cestnin se zbere letno nekaj čez 200 milijonov evrov in kmalu bodo krediti, ki so obstoječi trenutno za avtoceste, presegli te cifre. Naj vam pa povem, da je ta Državni zbor in bivša vlada sprejela cestne programe, ki segajo do višine približno 5 milijard evrov. Ta trenutek smo pa za ceste porabili približno 4,5. Toliko samo o številkah. Stvari niso enostavne, gre za zelo velik zalogaj in verjetno se strinjamo, da so ti avtocestni odseki ravno tako pomembni, kot so bili ti, ki smo jih zdaj gradili, ne moremo reči, da je avtocestni križ bolj pomemben kot pa razvojne osi. Razvojne osi bodo približale tiste dele Slovenije k razvoju, ki danes morda niso. In bi bilo popolnoma nefer, da bi rekli, da denarja za avtoceste ne bo več, češ, zgradili smo avtocestni križ, drugi pa bodo prišli na vrsto, ko bodo. To bi bilo neodgovorno s strani Vlade, s strani parlamenta bo pa odločitev, kako naj gre naprej. Vlada pa je dolžna zagotoviti financiranje. In to financiranje je takšno, glede na to, kako zahtevne naloge smo si zadali, bo to financiranje treba slej ko prej zagotoviti. To je naloga te medresorske delovne skupine.

Med drugim je ta medresorska delovna skupina naredila še nekaj, česar vi niste povedali, pa bom jaz, podražila je cestnine cestnim tovornim vozilom za 40% in ravno zato znižala tovornim vozilom trošarine. Spuščena cena trošarin bo preprečila tisto, o čemer ste vi govorili, ker gre za 130 evrov na tisoč litrov goriva, kar pomeni precej več, kot je dvignjena cestnina. To pomeni neko pomoč našim cestnim tovornim prevoznikom v tem težkem času. Se pravi, Ministrstvo za finance, ko je to izračunavalo, je izračunavalo, da se ta dvig cestnin pozna oziroma da se vse, kar je tam od 55 do 60 evrov nad 1.000 ton naprej je že pravzaprav neke vrste pomoč. Seveda bo ta pomoč še toliko bolj izrazita tistim cestnim prevoznikom, ki se ne vozijo toliko po avtocesti, kar so v glavnem naši in ne tuji. Ne verjamem pa, da bi tuji prevozniki ravno zaradi te zmanjšane trošarine manj tankali pri nas. Je pa tako, da so to krizni časi in zato tudi tako ravnamo. Nas pa zavezuje evropska prometna politika, zavezujejo nas okoljski standardi, zavezuje nas tudi odločitev, ki je politične narave. Če želimo več tovora spraviti na železnice, ne bomo dosegli tega tako, da bomo vedno samo izboljševali konkurenčnost cestnega prevoza, železniškega pa ne. Tudi v tej luči je treba te stvari gledati.

Efekt znižanih trošarin za tovorna vozila pa bo bistveno vplival na njihovo poslovanje, kar tudi sami priznavajo v razgovorih z nami. Sicer pa je dejansko res, trošarina vprašanje za finančnega ministra, ki vam lahko tudi postreže s konkretnimi izračuni in podatki, jaz sem samo poskušal odgovoriti z vidika prometnega ministrstva.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Dopolnilni odgovor, gospod Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala. Prav gotovo bom tudi naslednji mesec postavil vprašanje finančnemu ministru, da dobim kompletan odgovor. Zadovoljen sem sicer z delom odgovora, da bodo domači avtoprevozniki deležni nekaj olajšav pri nabavi bencina. To mi je jasno. Samo nekaj drugega je. Če je nekdo nekaj deležen, mora nekdo drug plačati. Ker so pa držaji naftni derivati, pa plačajo ostali uporabniki cest ali naftnih derivatov. To se pravi, da je nekdo drug obremenjen na račun nekoga. Pri nižjih trošarinah, ko so tudi tujci množično kupovali v Sloveniji naftne derivate, smo dobili denar, tudi priliv, to se pravi akumulacijo, od drugod. Sedaj bo tega manj. Ni več na obmejnih bencinskih črpalkah tujcev, ki čakajo v vrsti, če imajo doma cenejši bencin. To je popolnoma jasno. To se pravi, mi bomo dobili manj akumulacije od zunaj. Mi bomo bolj obremenili tiste domače. To se pravi domače uporabnike, tudi osebnega prometa, če hočete. In kaj smo s tem dosegli? Nič. Domače ste bolj obremenili, še tisti denar, ki ga imamo Slovenke in Slovenci, bomo sedaj nekaj dražje plačevali, da bomo nek sistem uvedli, ki je v bistvu škodljiv. Pa še nekaj. Ko govorite o železnicah, gospod minister, toliko kot je tovarnega, avtomobilskega prometa skozi Slovenijo, na železnici nikoli ne bo in ne bo se zgodilo, da bi v bistveni meri lahko preusmerili promet s ceste na železnico. Niti slučajno. Potem bi bila železnica ena sama kača. Vi točno veste, da stotine vlakov bi moralo na dan peljati skozi Slovenijo, da bi to zadostili. To ne gre. To, da bi preusmerili promet na železnico, je samo pobožna želja. Bilo pa bi tako malo, kot je recimo vetrna energija v celotni porabi električne energije, .../Opozorilni znak za konec razprave./... Tako to ne gre in se ne da na to izgovarjati. Jaz upam, da ste to dobro pretehtali, skupaj s finančnim ministrom in da mi bo finančni minister tudi naslednjič lahko odgovoril bolj v.../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Spoštovani poslanec! Veste, malo bi me bilo strah, če bi imeli vi prav. Vseeno morate vedeti, da te železnice danes pripeljejo 16, 17, 18 milijonov ton, te iste železnice so po isti infrastrukturi pripeljale že 30 milijonov ton v svojih najboljših časih. Nekaj rezerve je. Ob še izboljšani infrastrukturi pa bo tega bistveno več. Tako bi me bilo strah, če bi vi imeli tukaj popolnoma prav. Dejstvo je, spomnite se samo kakšno leto nazaj, preden nas je finančna in gospodarska kriza zajela - kako je pravzaprav izgledala vožnja po naših avtocestah. Res, da ni bilo kače na železnicah, je bila pa na cestah. To predstavlja problem, ker

bo to, če bomo preveč tovora imeli na cestah, bo to tudi s stališča obnov pomenilo veliko breme za naše davkoplačevalce. Mi na koncu koncev cestne infrastrukture nismo gradili samo za tovorni promet, to tudi vi dobro veste in se tega zavedate. Dejstvo je, da želimo čim večjo mobilnost zagotoviti za gospodarstvo in tudi za prebivalce, vendar za gospodarstvo na ta način, da tam, kjer je nemogoče, da gre to na železnice. Prav imate, da je iluzija pričakovati, da se bo večina tovora prenesla na železnice. Želja pa je, da bi vsaj veliki gospodarski sistemi ali pa tam, kjer gre v tranzitu tovorni promet čez Slovenijo, da bi to v čim večji meri šlo na železnico.

Glede trošarin za našo osebna vozila, pa je to res vprašanje za finančnega ministra. Je pa to treba gledati tudi v širši sliki bodočega pogleda, tudi našega ministrstva, na osebni promet. Osebnega prometa je v Republiki Sloveniji izjemno veliko. Ob tem, ko bomo integrirali javni potniški promet, poskušali torej doseči, da bi več ljudi spravili na javna prevozna sredstva, potem bo tudi avtomobil morda postal nekoč nekoliko manj zanimiv, morda tudi zaradi vseh teh ukrepov. Jaz ne bi želel, da so to negativni ukrepi, ampak da so pozitivni ukrepi, da greš na vlak in potem na avtobus zato, ker ti bo to tudi časovno, organizacijsko in drugače bolj ugodno in udobno. To so zagotovo želje ministrstva in se bomo trudili v tej smeri. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala. Gospod Branko Marinič bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo in lep pozdrav vsem skupaj.

Urejanje prostora v Republiki Sloveniji kot na sploh v Evropski uniji, še posebej v pogojih, v katerih živimo, je zahtevna naloga, velikokrat pa terja veliko časa. Mnogokrat pa so ti časi nerazumno dolgi, mnogokrat so tisti, ki povzročajo nerazumno dolgo čakanje nekaterih, ki želijo prej, verjetno gre za nesodelovanje ali pa nepoznavanje nosilcev urejanja prostora oziroma posameznih subjektov, ki pri tem sodelujejo. Številne občine v Republiki Sloveniji se pritožujejo na nerazumno dolge postopke sprejemanja prostorskih aktov tako imenovanih OPN-jev oziroma občinskih prostorskih načrtov. Opozarjajo, da nekatera gradiva čakajo na zgolj neke formalnosti podpisa enega ali drugega uradnika oziroma v končni fazi ministra tudi po tri tedne. To so roki, ki postavljajo ves tisti postopek do takrat, od trenutka, ko čakajo na ponovni podpis, nekatere spremembe, ki imajo za posledico ponovno podaljšanje nerazumno dolgih rokov. In če se nosilci urejanja prostorov dovolj ne usklajujejo, če ti postopki ne tečejo utečeno, so dodatni problemi, ki vsekakor podaljšujejo te nerazumno dolge časovne roke. Če dokument, če

akt čaka predolgo na podpis, se nekatere druge spremembe zgodijo tako, da so ponovno deležne ponovnih postopkov, kar ponovno podaljšuje čase. V času, v katerem smo, bi pričakovali, da bo pristojno Ministrstvo za okolje in prostor sprejelo tudi določene ukrepe in s tem pripomoglo k hitrejši realizaciji, kajti velikokrat slišimo, da moramo to krizo izkoristiti in iz nje dobiti korist.

Moje vprašanje ministru za okolje in prostor je: Koliko občin v Republiki Sloveniji čaka na postopke sprejemanja prostorskih aktov, tako imenovanih OPN-jev?

Katere ukrepe je Ministrstvo za okolje in prostor sprejelo, da bi svoje delo pospešili vsaj v času gospodarske krize, v kateri se nahajamo?

PREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod minister, prosim.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Spoštovani poslanec, hvala za vprašanje. Najprej moram reči, da vas je nekdo lepo potegnil, ker ne drži to, da je treba tri tedne čakati na podpis ministra, če so vsi dokumenti pripravljeni. Jaz moram reči, da sproti podpisujem, da to mi vzame dnevno tri do štiri ure. Če mi pokažete ali prinesete samo en primer, kjer se čaka tri tedne na moj podpis, vas povabim tukaj dol na malico, ker me ne bo preveč drago stala.

Kar se tiče tega, koliko teh občinskih prostorskih načrtov imamo v postopku. V tem trenutku 155. Moram reči, da ne čakajo, ampak da ti postopki tečejo. Je pa res, da so v različnih fazah. Predvsem je odvisno od tega, kako je občinski prostorski načrt pripravljen. Če je pripravljen v skladu s smernicami nosilcev urejanja prostora, potem seveda ni nobenega problema, ker se dobi na to vsa pozitivna mnenja in lahko na koncu minister podpiše. Zaplete se, ko nek nosilec urejanja prostora ne da pozitivnega mnenja. Takrat obstaja več možnosti. Ena možnost je, da občina z nosilcem urejanja prostora, ki ni dal pozitivnega mnenja, opravi usklajevanja ali pa vztraja v tej proceduri in potem Vlada odloča ali potrdi takšen občinski prostorski načrt oziroma ga ne potrdi.

Moram reči, da v prejšnjem mandatu je Vlada v mesecu oziroma konec lanskega leta je ravno v tem smislu sprejela nov zakon o prostorskem načrtovanju, s katerim se je želelo čim bolj učinkovito pristopiti k prostorskemu načrtovanju. Mi smo ta zakon sedaj uveljavili v praksi in moram reči, da je še vedno pomanjkljiv, kar se tiče večje učinkovitosti.

Na primer, če dobi občina vseh 30 soglasij oziroma 29 soglasij oziroma pozitivnih mnenj, in je samo eno negativno, mora ponovno v proceduro in pridobiti še enkrat, tudi tam, kjer so bila mnenja pozitivna. In to je povsem nesmiselno. Ne vem, zakaj je bila takšna rešitev uveljavljena. Vendar moram reči, da bomo mi ta zakon podprli, ker se nam zdi nesmiselno, če enkrat da nosilec urejanja prostora pozitivno mnenje, ne

vem, kaj bi bilo drugače čez tri mesece ali štiri mesece. Če je pozitivno, je pozitivno skozi daljši čas, vsaj občinski prostorski načrti ponavadi veljajo kar nekaj časa. Podobno je na primer, ko gre za celovito presojo z vidika varstva okolja, to se pravi z vidika vplivov na okolje. Tudi tam ugotavljamo, da v različnih fazah postopka je treba večkrat pridobiti ta mnenja. Zato smo se mi odločili, da bomo to zakonodajo ponovno odprli in pogledali kaj je bilo spregledano. Jaz celo tako mislim, da ni bilo spregledano, ampak da je pri nekaterih interes, da so ti postopki komplicirani, da je treba pridobivati strokovna mnenja. Ponavadi se te presoje na trgu delajo, posebej pooblaščne organizacije, in mislim, da so zaradi tega takšne rešitve. Mi ta zakon pregledujemo, kako bi lahko racionalizirali vse te postopke. Moram pa reči, da hkrati tudi tečejo aktivnosti v zvezi z umeščanjem pomembnih infrastrukturnih objektov, kot so daljnovodi, vodovodi, železnica in tako dalje. Tukaj bomo mi pripravili poseben zakon, ki bo omogočil hitrejšo umeščanje teh objektov, ki so javnega interesa, ki so širšega družbenega pomena, ker vidimo kako se določene investicije zaustavljajo.

Torej na vaše vprašanje je odgovor 155 občinskih prostorskih načrtov je v postopkih. So v različnih fazah, zelo pa je odvisno, kako je usklajeno z nosilci urejanje prostora, teh pa je veliko, od ministrstva za kmetijstvo, kulturo, da ne naštejemo vseh.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Marinič želite dopolnilni odgovor.

BRANKO MARINIČ: Jaz seveda ne želim polemizirati z ministrom, predvsem tam na začetku, kdo bo koga vabil na malico. Eno takih njegovih nespretnih izjav smo slišali tudi lansko leto pred volitvami o 1.000 evrih pokojnine, pa vemo, kje je to danes. Če mi pa dovolite, pa moram vseeno utemeljiti svoje poslansko vprašanje, ki vsekakor ni zraslo kar tako, ampak sem se trudil več kot dva meseca, da sem pridobil vse potrebne vsebine, o katerih vas danes sprašujem. Tukaj imam tako imenovano dokazno gradivo v pisni obliki, na katerega se opiram in katerega vam lahko potem tudi predam, da boste videli natanko, za kaj gre. Gre za eno od inštitucij, ki sodeluje v celotnih postopkih. Tako so zapisali: "Vaša opažanja so povsem točna, saj se postopki sprejemanja prostorskih aktov, občinskih prostorskih načrtov resnično podaljšujejo. Iz naših izkušenj smo opazili, da od predaje gradiva referenta v podpis ministru za okolje in prostor traja cca tri tedne. Tako se postopki, ki so povsem zaključeni, z vsemi pozitivni mnenji, podaljšujejo za cca. dva meseca, saj sta potrebna dva podpisa ministra, o katerih ste govorili." Še enkrat povem, ne govorim na pamet, tukaj imam dokument v rokah, ki je s podpisom oseb, ki so mi pomagale pri tem. Nešteto takšnih pripomb pa smo v Poslanski skupini SDS, ki

redno hodi po terenu, dobili neposredno na številnih občinah, ki se ukvarjajo z istim problemom.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod minister, prosim.

KARL VIKTOR ERJAVEC: hvala da ste me spomnili na mojo izjavo glede tisoč evrov za pokojnine. To se je nanašalo na tiste, ko sem rekel, boljše, da bi upokojenci imeli tisoč evrov pokojnine, kakor pa da imajo tajkuni nekaj sto milijonov evrov premoženja, ker so to družbeno lastnino olastninili ali pa državno lastnino.

Kar se tiče vašega zapisa, jaz vam predlagam, dajte mi ta papir pa imena in priimek in bomo preverili, če res traja tri tedne podpis pri meni, ker to ne drži. Bomo pač ustrezno ukrepali. Ker preveč časa zapravljam zaradi podpisovanja in se stalno kregam na Ministrstvu za okolje in prostor, da gre veliko časa v nič, ker bi lahko ta pooblastila prenesli tudi morda na državnega sekretarja ali pa na direktorja. Zato jaz prosim, da mi daste ta papir in bomo preverili, v katerem konkretnem primeru je stranka na moj podpis čakala tri tedne, ker to je pa res imenitna laž.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Proceduralni predlog prosim.

BRANKO MARINIČ: V skladu z veljavnim poslovníkom Državnega zbora predlagam, da se o tej temi opravi širša razprava v Državnem zboru, kajti z vsebino odgovora ministra pristojnega za okolje in prostor, nisem zadovoljen. Še enkrat povem, da poslanci Državnega zbora Republike Slovenije delujemo enotno po celotni Sloveniji v poslanskih pisarnah, ki jih imamo običajno v ponedeljkih, če nimamo drugih obveznosti, in da se bi skoraj ne strinjal s poslancem, ki bi dejal, da se v zvezi z nezadovoljstvom občin glede urejanja okolja in prostora ni srečal z vsaj eno od težav. Tukaj naletimo na vrsto problemov, s katerimi se ukvarjajo tudi mlade družine, ko skušajo po najlažji poti tudi urejati svoj prostor in žal jim to ne uspeva, tako da mnogi obupajo. Na enem izmed obiskov na Krasu smo bili obveščeni, da si ljudje v tistem hribovitem delu Krasa prizadevajo za ureditev prostora že skoraj trideset let in da prej umreš, kot da doživiš, da se na tem področju konkretno kaj uredi.

Zato sem prepričan, da gre tukaj resnično za neko širšo problematiko, o kateri je prav, da o teh vsebinskih predlogih, ki zadevajo urejanje okolja in prostora, o vsem, kar zadeva občinske prostorske načrte, spregovorijo tudi poslanke in poslanci v Državnem zboru. Jaz verjamem in sem danes tudi bil zelo vesel, po drugi strani celo presenečen, minister je celo omenil razpršeno gradnjo, predvsem na različnih terenih, med katerimi je omenil tudi Haloze in mu s tega mesta čestitam, da

se je spomnil na Haloze in na Haložane, ki si v današnjem času napeljujejo javni vodovod, ki ga žal nimajo. Jaz sem prepričan, da bi z eno takšno širšo razpravo v Državnem zboru pripomogli pritegniti nekatere vaše državne birokrate, ki prav uživajo v tem, da zavlačujejo, namesto da bi pomagali.

In verjemite mi, spoštovani minister, takšnih konkretnih primerov poslanke in poslanci zmoremo kar nekaj, kjer bo dokaz za to, da nekateri vaši uradniki resnično niso za to, da bi pomagali, ampak prav nasprotno, naj se postopek vleče čim dlje.

PREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. O predlogu poslanca gospoda Branka Mariniča, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za okolje in prostor na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločal jutri, v torek, 19. maja, v okviru glasovanj. Besedo ima gospod France Cukjati. Poslansko vprašanje je namenjeno ministru za zdravje, ki pa je upravičeno odsoten. Izvolite.

FRANCE CUKJATI: Hvala. Vseeno bom postavil vprašanje in želim, da nanj minister odgovori na naslednji seji ustno. Gre namreč za vprašanje, ki postaja vse resnejše, in sicer za stabilnost slovenskega zdravstva, finančno stanje.

Pred kratkim je bilo ugotovljeno, da imajo slovenske bolnišnice primanjkljaj kar 56 milijonov evrov, na dan 31. 12. 2008. Odgovor Vlade je bil, da se tem 56,6 milijona evrov primakne iz proračuna 7,2 milijona. Torej nekaj več kot 10% je Vlada pripravljena razreševati ta negativni saldo slovenskih bolnišnic. Ampak to še ni vse.

Zavod za zdravstveno zavarovanje navaja, da je projekcija naslednjih let zelo črna, in sicer v letošnjem letu naj bi imela zdravstvena blagajna 128 milijonov primanjkljaja, naslednje leto 133 in leta 2011 270 milijonov. Kumulativno, če pogledamo, je to 531 milijonov evrov. To so resna sredstva.

Pristop k temu pa je že bilo videti v predlogu Zavoda za zdravstveno zavarovanje. 531 milijonov v treh letih in upoštevajmo, da so ti predlogi, ki jih Zavod za zdravstveno zavarovanje predlaga, da bodo veljali ali vzdržali vsa tri leta, in sicer najprej 20% zmanjšanje amortizacije bolnišnicam. To bo prineslo 11 milijonov na leto. 5% znižanje plač. Ne vem, kako se bo to uresničilo, ampak to bo prineslo 33 milijonov na leto. Nižje cene eritroproetina pri dializi. To bo prineslo 0,6 milijona evra. 5% znižanje financiranja terciarne dejavnosti. To bo prineslo 5 milijonov. Nižje cene zdravil, to bo prineslo 3,3 milijona na leto. Gospodje, to znaša skupaj 53 milijonov na leto oziroma v treh letih, če bi vse to bilo realizirano, 159 milijonov. Kje pa je še do 531 milijonov? Pred nami je izredno črn scenarij. Vsa Evropa se zaveda, da je potreben sistemski pristop. Konec septembra bo v Avstriji, .../Opozorilni znak za konec razprave./... V

Salzburgu 12. kongres, Evropski zdravstveni forum, in sicer finančna kriza in zdravstvena politika.

Sprašujem ministra: Kje so napovedani splošni ukrepi, sistemski .../Izklop mikrofona./... ukrepi...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Silven Majhenič bo postavil poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter ministru za gospodarstvo. Oba ministra imata na voljo pet minut.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Investitorje, ki so se prijavili na razpis Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter pridobili nepovratna sredstva, ki so tudi del sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, ukrep številka 311, ki prispeva k razvoju dopolnilnih in dodatnih dejavnosti na kmetijah, ter ukrep številka 312, razvoj mikropodjetij na podeželju. Prejeta sredstva so v deležu 75% s strani Evropske unije. Pred zaključkom investicije so bili investitorji seznanjeni, da bo Vlada Republike Slovenije obravnavala predlog uredbe o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov. Predlog omenjene uredbe v 15. členu predvideva, da se odkupne cene električne energije oziroma obratovalna podpora zniža, če je investitor pri postavitvi sončne elektrarne prejel nepovratna sredstva, kar pa je po mnenju investitorjev nezakonito. Izračuni namreč kažejo, da se s tem prejemki iz naslova prodaje elektrike oziroma obratovalne podpore znižajo za večji znesek, kot pa so investitorji prejeli nepovratnih sredstev. Torej, če bo uredba sprejeta v obliki, kot je navedena na spletni strani, bodo prejemniki morali celotna nepovratna sredstva vrniti državi, poleg tega pa plačati še visoke obresti. Predlog uredbe krši ustavno načelo neposeganja v pridobljene pravice, saj prejemnikom nalaga vračilo nepovratnih sredstev.

Zato sprašujem ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in ministra za gospodarstvo: Kdaj in na kakšen način nameravate urediti področje dodelitve nepovratnih sredstev, kot ga določa uredba o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov, ter področje odkupnih cen in obratovalnih premij?

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister Pogačnik, izvolite.

DR. MILAN POGAČNIK: Gospod poslanec, hvala lepa za vprašanje. Dal bom prvi del odgovora.

Uredba o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov, je v pristojnosti Ministrstva za gospodarstvo. Vendar, res je, da Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že vrsto let podpira naložbe v pridobivanje energije iz obnovljivih virov iz svojih razvojnih

programov. Natančno ste navedli tudi, kateri programi so to. To so programi v okviru programa razvoja podeželja, to je ukrep 311 z diverzifikacijo nekmetijske dejavnosti in 312 podpore pri ustanavljanju mikro podjetij. Vse te podpore so namenjene izključno fizičnim naložbam in ne odkupu električne energije.

Mi smo pač ugotovili, da ko je bila v pripravi uredba o odkupu električne energije iz obnovljivih virov, da nastaja pač ta napaka, na katero ste tudi vi opozorili. Napravili smo natančne izračune in pravilno ste navedli, da bi tisti, ki so dobili nepovratna sredstva v višini 50%, bili v slabšem položaju zaradi nižje cene električne energije pri prodaji. Mi smo tudi na nekih primerih to zelo natančno izračunali in ugotovili smo na primer, da je v enem mikro sistemu na strehi z nazivno močno 22,5 kilovatov in z letno proizvodnjo 23 megavatov in pri 1100 obratovalnih urah in glede na to, da je takšna investicija vredna 99 tisoč evrov, imetnik, investitor je dobil polovico teh sredstev nepovratnih, da bi bil prikrajšan pri ceni energije v skupni vrednosti letno približno za 28 tisoč evrov, kar ni zanemarljiva številka. Zaradi tega smo se z Ministrstvom za gospodarstvo dogovorili in opozorili na ta problem. Naša pripomba je bila upoštevana in v tem primeru je bila uredba o odkupu električne energije korigirana v tistem delu, kjer se izračunava cena odkupa v primeru nepovratnih sredstev. Ministrstvo za gospodarstvo je usklajeno upoštevalo našo pripombo in tako zdaj prejemniki naših nepovratnih sredstev niso v slabšem položaju od ostalih. In ta uredba je bila sprejeta 8. 5. 2009 na Vladi.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod minister Lahovnik, želite?

(Ne.) Potem lahko zahtevate dopolnilno vprašanje. Na voljo je še čas, ki ste ga namenili z vprašanjem za oba ministra.

Izvolite, gospod Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala, gospod predsedujoči. Nepovratna sredstva so pridobljena z upravnimi odločbami, ki so izdane na podlagi prijav na razpis. Izdala jih je Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, so pravnomočne in dokončne. Sprejeta sredstva so nepovratna, dejansko pa niso spodbudna, ampak destimulativna. Če bi bila investicija izvedena prek bančnega kredita, bi bila ugodnejša z obrestmi vred, kot pa znaša prikrajšanje pri ceni elektrike in obratovalnih premijah. Značilnost nepovratnih sredstev je, da jih ni treba vrniti. Tudi nikjer ni omenjeno, da bodo prejemniki nepovratnih sredstev depriviligirani pri odkupnih cenah, kar kaže, da si bo država neupravičeno prisvojila evropska sredstva. Uredba o podporah električni energiji proizvedeni iz obnovljivih virov, namreč dovoljuje

retroaktivnost, kar je v nasprotju s pravnim redom v Republiki Sloveniji.

Zato sprašujem:

Zakaj uredba o podporah električne energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov, velja tudi za tiste, ki so nepovratna sredstva pridobili že pred sprejetjem omenjene uredbe, saj so pogoji slabši?

Zanima me tudi:

Zakaj se prejeta nepovratna sredstva vračajo nazaj v obliki zmanjšanja subvencije? Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod minister Lahovnik.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa. Spoštovani gospod poslanec. Uredba o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov, ne ureja področja dodeljevanja nepovratnih sredstev. Omenjena uredba določa le, kako se prejete subvencije, torej nepovratna sredstva oziroma ugodnejša posojila od komercialnih in podobne oblike podpore upoštevajo pri določitvi podpor, torej odkupnih cen in obratovalnih podpor proizvajalcem električne energije iz obnovljivih virov energije, ki se financirajo s prispevki odjemalcev električne energije. Podpore proizvajalcem električne energije iz obnovljivih virov so oblika državnih pomoči. To je ugotovitvena odločba Evropske komisije z dne 24. aprila 2007 v shemi državne pomoči, ki jo izvaja Slovenija v okviru svoje zakonodaje tako imenovanih kvalificiranih proizvajalcev energije, torej proizvajalcev iz obnovljivih virov energije in kogeneracije. Se pravi, so proizvodnje toplote in električne energije. Državne pomoči, ki prispevajo k varstvu okolja, so dovoljene, izvajati pa se morajo skladno s smernicami skupnosti o državni pomoči za varstvo okolja. Mimo tega ne moremo. Podpore se podeljujejo predvsem kot pomoč proizvajalcem za amortizacijo proizvodnih naprav, ki se zaradi previsoke lastne cene električne energije na prostem trgu ne bi mogle poplačati.

Posebej bi želel opozoriti, da uredba, ki jo omenjate, ni retroaktivna. Z uredbo se nič ne jemlje in se nepovratna sredstva ne jemljejo za nazaj. Če posamezni prejemniki nepovratnih sredstev ne bodo zaprosili za podpore po shemi iz uredbe, ne bo nihče posegal v njihove subvencije. Pač pa se z uredbo preprečuje, da teh subvencij proizvajalci električne energije ne bi prejeli dvakrat: enkrat kot nepovratna sredstva in drugič kot podpore električni energiji. V tem primeru pa bi prišlo do diskriminatornega položaja na trgu, kar bi bilo tudi v nasprotju z osnovnim principom, da lahko za isto stvar prejmeš subvencijo samo enkrat in da jih posamezen prejemnik ne more komulirati. Torej zidati eno na drugo.

Mogoče bi samo še opozoril, da omenjene smernice skupnosti za državne pomoči za varstvo okolja posebej

opozarjajo na določene primere, pri čemer je shemo podpor potrebno vedno prijaviti Evropski komisiji, ki sheme, ki nima vključenega mehanizma preprečevanja akumuliranja pomoči, ne bi odobrila. Torej drugače rečeno. Če bi mi prijavili shemo, po kateri bi bilo možnost akumulirati pomoči, zidati, najprej iz enega vira, nato še iz drugega vira dvakrat, potem je jasno, da takšne sheme Evropska komisija ne bi odobrila. Predvsem pa bi porušila neke normalne razmere na trgu in postavila subjekte, ki bi morali biti v enakem položaju, v povsem različen položaj. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Franc Jurša bo postavil poslansko vprašanje ministru za gospodarstvo ter ministru za okolje in prostor. Izvolite.

FRANC JURŠA: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Res je, da bi to moje vprašanje bolj ustrezalo da ga postavim bivšemu ministru za okolje in prostor in tudi bivšemu ministru za gospodarstvo.

Več kot 60 občin je konec leta 2007 in v začetku leta 2008 oddalo vlogo za povišanje cen storitev gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki. Postopek potrjevanja novih cen storitev je bil nerazumno dolg. Prejšnja vlada baje ni dala soglasja k dvigu cen, ker bi dvig cen storitvam povečal inflacijo. Nekateri ministri so predloge baje nosili več mesecev v osebnih torbah. Med temi več kot šestimi vlogami za povišanje cen so bile tudi občine, ki so spoštovale Operativni program odstranjevanja odpadkov, Sklep Vlade Republike Slovenije s tega področja, Resolucijo o nacionalnem programu varstva okolja, kakor tudi Direktivo Sveta Evropske skupnosti o odlaganju odpadkov na odlagališčih, ki predvidevajo da se odpadki odlagajo na regijskih centrih za ravnanje z odpadki. Med temi občinami je bilo nekaj tudi takšnih, ki so zaprle svoje deponije in so začele voziti odpadke na regijske centre, ki pa so bistveno bolj oddaljeni od izvora odpadkov, in so bile tudi te nove cene odpadkov trikrat dražje od prejšnjih. Se pravi, da je prišlo do čisto novih dejstev, ki so jih razumeli tudi otroci, Vlada Republike Slovenije, ki je bila v prejšnjem mandatu, pa tega ni hotela razumeti.

V konkretnih primerih so bile vloge za pridobitev pozitivnega strokovnega mnenja na pristojno ministrstvo vložene že septembra 2007. Predhodno soglasje Vlade Republike Slovenije k novim cenam storitev pa je bilo pridobljeno oktobra 2008. En mesec po tem so začele veljati cene. Pripomniti velja, da so lokalne skupnosti svoje soglasje za dvig cen gospodarskim družbam, ki se ukvarjajo s to vrsto gospodarskih javnih služb, dale že predložitev vloge za dvig cen v letu 2007. Zaradi nerazumnega zavlačevanja za dvig cen so pri izvajanju te gospodarske javne službe nastale izgube tudi v več 100 tisoč evrih oziroma milijonov. Izkazale pa so se konkretno ob zaključnem računu za leto 2008.

Zato sprašujem:
Kdo bo plačal to izgubo?
Ali se pripravljajo novi predlogi za oblikovanje cen na državni ravni?
Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.
Gospod minister Lahovnik, prosim.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Spoštovani poslanec gospod Jurša, hvala za vprašanje.

Saj jaz mislim, da boste z odgovorom, glede na to, kako je postavljeno, pravzaprav zelo zadovoljni. Jaz se strinjam z vami, da je tukaj pogostokrat prihajalo do odlaganja teh podražitev oziroma da vse te zadeve niso bile utemeljene. In dejstvo je, da je Vlada Republike Slovenije že sprejela sklep, kjer je pooblastila na nek način ministre za podpis dogovora z reprezentativnima združenima občin tudi glede tega vprašanja. Sam kot resorni minister sem se zavzel, da se na tem področju spremeni način reguliranja, tako da je to v pristojnosti lokalnih skupnosti oziroma občinskih mestnih svetov in pa župana, skladno s principom decentralizacije. Gre za zadeve, ki so lokalnega značaja, in je prav, da se skladno s principom prenosa pristojnosti na lokalne skupnosti tudi to zagotovi. Na tej točki se strinjam. Zato smo na Ministrstvu za gospodarstvo že 7. maja poslali vsem občinam dopis, v katerih smo jih obvestili o predmetu dogovora in da se ukrep določitve cen na področju oblikovanja cen komunalnih storitev ne bi več izvajal, ter jih pozvali, da morebitne zadržke čim prej sporočijo na Ministrstvo za gospodarstvo. To je zdaj v bistvu na občinah samih, ali želijo prevzeti pristojnosti ali pa želijo, da je to še naprej v pristojnosti države.

V zvezi s tem dogovorom smo na Ministrstvu za gospodarstvo sklicali tudi sestanek. Mislim, da je to 28. maj letošnjega leta seveda, na katerega so vabljeni predstavniki Združenja občin Slovenije, Skupnosti občin Slovenije in predstavniki Ministrstva za finance, Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Ministrstvo za okolje in prostor ter predstavniki Urada za makroekonomske analize in razvoj. Skratka vsi, ki so na takšen ali drugačen način vpleteni v to problematiko.

Na sestanku bo tudi preučena možnost za poenostavitev določanja cen teh storitev, kot to predlagajo občine. Trenutno veljavna uredba o oblikovanju cen komunalnih storitev velja 6 mesecev, in sicer do 25. 10. 2009, in jo je možno kadarkoli preklicati. Osnutek pravilnika v metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb za varstvo okolja, ki ga izda Ministrstvo za okolje in prostor, je v zaključni fazi usklajevanja.

Rad bi pa še enkrat povedal, da zdaj pravzaprav čakamo na mnenje občin, da povedo, ali so na tem področju za

decentralizacijo, želijo imeti to v svoji pristojnosti, tako kot vi opozarjate, da ne bi prihajalo do tega, do česar je v preteklosti prihajalo. Da tudi takrat, kadar je šlo za neko novo storitev, za neko dodano vrednost, ne vem, dodatnega sortiranja odpadkov ali kaj podobnega, ni bilo omogočeno, da bi se ta storitev ustrezno ovrednotila. Ta moja pripravljenost, da se to področje dejansko decentralizira in prenese v pristojnost lokalnih skupnosti, obstaja. Kot sem seznanil Vlado, tudi Vlada to podpira. Sedaj pa je stvar implementacije. Zdi pa se mi korektno, da pred dokončno odločitvijo vseeno dobimo mnenje lokalnih skupnosti. S tega vidika moram reči, da pozdravljam vaše vprašanje, ki je zelo aktualno. Kot pa sem povedal, nameravamo na tem področju stvari bistveno spremeniti v smeri, kot sem jo nakazal.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želite še dopolnilni odgovor?

FRANC JURŠA: Spoštovani gospod minister. Zelo sem zadovoljen z odgovorom na druge moje vprašanje. Želim pa odgovor na prvo vprašanje:

Kdo bo plačal nastalo izgubo komunalno-stanovanjskemu podjetju v višini 200.000 evrov, ki jo sedaj zahteva od občin, ki pa niso povzročile razloga za izgubo?

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister Lahovnik, izvolite.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Tukaj pa upam, da se boste strinjali, da jaz nisem pravi naslov za to vprašanje. Nič nimam s tem, da so bile te zadeve v predalu ali v kovčkih več mesecev ali več let. In tudi težko odgovarjam na to vprašanje, ker nisem pravnik. Na vsak način mislim, da je to zadevo treba urediti takoj, v smeri, kot sem jo nakazal. Zakaj jaz mislim, da je to potrebno? Zato, ker mislim, da je v osnovi potrebno določene stvari decentralizirati. Strinjam se, da je prav, da je to v pristojnosti občin, da seveda tudi prevzamejo odgovornost pred svojimi občani za eventualni dvig cene storitev ali pa za znižanje, kar je ugodneje, in da znajo to tudi ustrezno zagovarjati. Mislim pa, da je narobe, če se enkrat občinski sveti, župani za to odločijo, potem pa, kot vi pravite, se te stvari zaradi takšnih ali drugačnih političnih razlogov odlagajo. In najčistejši način, da se to prepreči, je, tako kot sem povedal, decentralizacija ne tem področju, da se jim da škarje in platno. Je pa res, da sam osebno mislim, da je v mnogih primerih na področju komunalnih storitev obstajajo lokalni monopoli, da bo treba na tem področju zagotoviti določeno večjo konkurenco, sicer bo dejansko odvisno samo od občinskih in mestnih svetov in pa županov, da tukaj ohranijo neko zdravo mero. Se pa strinjam, da dodatne storitve, če je

tudi sortiranje odpadkov in podobno, pomenijo lahko tudi dodatne stroške.

Glede stroškov za nazaj za tiste zadeve pa moram reči, da jaz, tu se bova verjetno strinjala, nisem pravi naslov in težko ocenjujem, težko si predstavljam, da bi to bremenilo vse davkoplačevalce, ampak to je že verjetno druga zgodba. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Milenko Zihherl bo postavil poslansko vprašanje ministru za zunanje zadeve. Ta je seveda upravičeno odsoten. Izvolite.

MILENKO ZIHERL: Ja, seveda. Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Lep pozdrav gospema ministricama in ministrom, kolegicam in kolegom.

Vseeno bom postavil vprašanje, da bodo kolegi seznanjeni in da bo tolikšna, kot je bila zamišljena, pa da bo lahko iz magnetograma potem gospod minister odgovoril na to vprašanje.

V zadnjem času, morda v zadnji polovici leta, ko so potekala intenzivna pogajanja s Hrvaško, je bilo celo iz koalicijskih vrst slišati, da je slovenska diplomacija premalo dejavna pri predstavljanju slovenskih stališč. To mislim, da je celo sam kolega Potrč rekel, pa še iz kakšnih drugih ust smo slišali.

Sam ocenjujem, da je naša slovenska diplomacija čisto v redu, zadosti učinkovita, vendar pa se je pokazal ta manjko, ko v ključnih evropskih prestolnicah in pri obeh velesilah ravno v temu kriznemu času nismo imeli veleposlanika. Je bila v bistvu samo dežurna ekipa tako rekoč za tekoče posle. Seveda je v takšnih pogojih težje lobirati in predstavljati slovenska stališča in človek je imel na koncu občutek, da je na prizorišču samo Hrvaška in da je Slovenija nekako prisiljena v obrambni položaj.

Vprašanje sem pa želel še nadgraditi po zadnjih novicah. Kolikor mi je znano, se pripravlja nov zakon o zunanji politiki, poleg tega tukaj zasledujem, da bo še nekaj veleposlanikov odpoklicanih. Poleg tega smo slišali, da pri rebalansu proračuna zunanje ministrstvo izgubi nekaj sredstev, kar je velik del sredstev, in se mi zdi, da je to kar zahtevno vprašanje v teh časih, ko bi to diplomacijo rabili.

Menim, da tudi če bi bil gospod minister tukaj, v temu času, ki bi bil nama na razpolago, ne bi mogla razčistiti vseh teh odprtih vprašanj, zato že kar zdaj najjavljam, da predlagam razširjeno razpravo, ki naj bi bila... - Ni proceduralno možno? Potem pa drugič, ko bo gospod minister lahko odgovoril, pa bomo s tem procesom, kot je uveljavljen in utečen, nadaljevali. Se mu pa že vnaprej zahvaljujem za odgovore na eni od naslednjih sej. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Želite ustni odgovor? .../Oglašanje s klopi./... Hvala. Istemu ministru, ki je

odsoten, bo postavil poslansko vprašanje gospod Miro Petek. Prosim.

MIRO PETEK: Hvala lepa za besedo.

Res je škoda, da poslanci nismo prej obveščeni, da ni ministrov, ker potem ne bi pripravljali vprašanja in bi jim zastavil takrat, ko so ministri tukaj. Kljub temu pričakujem na naslednji seji ustni odgovor ministra za zunanje zadeve.

Minister za zunanje zadeve ima očitno zelo resne probleme z odtekanjem za državo zelo pomembnih informacij. Parlamentarni odbor za zunanje zadeve je na nedavni seji za zaprtimi vrati ustno, torej brez pisnega gradiva, bil seznanjen z rednim predlogom reševanju mejnega vprašanja med Slovenijo in Hrvaško. To zaupno gradivo pa smo lahko v obliki faksimila nekaj dni zatem prebrali v slovenskih medijih. Medtem ko Vlada to gradivo poslancem skriva, se s to dokumentacijo trguje na medijskem trgu. Ko je italijanska vlada pred meseci odškrunila slovenski manjšini milijon evrov za delovanje manjšine, se je na zaupno pogajalsko pot v Rim odpravil takratni posebni odposlanec predsednika Vlade dr. Dimitrij Rupel. Toda prišel ni niti do letališča, ko so mediji že vedeli, da se gospod Rupel odpravlja v Rim.

Pred poldrugim letom smo imel opravka s tako imenovano washingtonsko depešo, ki je bila v Washingtonu spisana ravno takrat, ko je bil veleposlanik v ZDA današnji minister Samuel Žbogar. Gospod Žbogar bi takrat moral na to depešo pritisniti štampiljko "zaupno", vendar je užival božične praznike. Za nekatere dokumente, ki so nacionalnega pomena za našo državo in se znajdejo v javnosti, vemo, zagotovo pa je še mnogo takšnih dokumentov, ki z Mladike odtekajo v obliki fotokopij ali kako drugače in za njih javnost ne ve. Očitno je, da imajo na zunanjem ministrstvu velike težave z diplomatsko inkontinenco, to je nekontroliranim odtekanjem zaupnih informacij iz ministrstva. Posledica objave washingtonske depeše v delu srbskega tiska in uradnih spletnih straneh srbske vlade je znana, bili so napadi na slovensko veleposlaništvo, agresiven odnos do Slovenije, težave slovenskega gospodarstva na srbskih tleh in še bi lahko naštevali. Škandalozno in nedopustno je tudi, da dobijo Renov predlog prej v roke mediji kot pa poslanci Državnega zbora. Zato ministra sprašujem: Kaj je naredil in kako bo še ukrepal, da bo preprečil odtekanje zaupnih informacij, za državo pomembni informacij iz ministrstva, ki ga vodi? Kajti, za tovrstno početje je odgovoren tako subjektivno, kot objektivno. Pričakujem odgovor na naslednji seji Državnega zbora. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod mag. Štefan Tisel bo postavil poslansko vprašanje ministru za promet. Izvolite.

MAG. ŠTEFAN TISEL: Lep pozdrav. Spoštovani predsedujoči, spoštovani ministrici ...

PREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: ... Oprostite. Ravno ugotavljam, da ministra ni.

MAG. ŠTEFAN TISEL: Ali počakam ali povem?

PREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: .../Nerazumljivo./... ni. Izvolite svoje.

MAG. ŠTEFAN TISEL: Končal sem pri spoštovanih ministrih, spoštovane kolegice poslanke, spoštovani poslanci. S problematiko avtocest smo se danes že ukvarjali. Problem je tam, kjer jih še ni, kjer pa so, je pa vedno problem: v času vzdrževanja, zastojev, zlasti ob konicah in ob turističnih sezonah. Bi pa izpostavil specifičen problem, ki se pojavlja zlasti na avtocesti med tuneli na Trojanah in tudi na gorenjski avtocesti pri Podtaboru.

Gre za zaprtje voznega pasu ali pa prehitevalnega v eno smer, kar traja že več leto. Gre za zmanjšanje hitrosti na 60 kilometrov na uro, zastoje, ob konicah tudi zastoje v tunelih, ki jih morajo zapirati, da ne pride do povečane nevarnosti zastrupitve s CO₂-jem. Na Trojanah se je pojavilo pred dobrim letom tudi na drugi strani. Tako je to dnevni problem vseh tistih, ki se s Štajerske vozimo v Ljubljano, zdaj tudi kar nekaj poslancev. Na teh mestih pa v tem času nihče nič ne dela. Res je, da zdaj v zadnjih dneh so začeli nekaj delati. Govorice so različne: da so to neki elementi, ki so zelo dragi, ki se zelo hitro obrabijo, ki jih pozimi plugi ven vržejo. Vendar, zastoji so in problem je.

Zato me zanima: Kdaj bodo ti problemi rešeni in na kakšen načini? In: Kako se bo ta specifična problematika obravnavala v prihodnje? /Gospod minister je prišel, lepo pozdravljeni. Saj je bilo tudi napisano./ Tako gre za ta specifičen problem zastojev na zlasti teh dveh odsekih na Trojanah med tuneli in na gorenjski avtocesti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala predsedujoči. Hvala za vprašanje. Poglejte, zavedanje, da mora Slovenija na področju prometne varnosti narediti velik preskok naprej, se v zadnjih letih pripomoglo k bolj organiziranemu in sistematičnemu delu na tem področju. Različni strokovnjaki poskušajo na svojem področju z izbranimi ukrepi vplivati na izboljšanje stanje. Rešitve se iščejo v treh osnovnih celicah prometne varnosti, to je v vozilu, vozniku in cesti. Veliko je bilo že napisanega in veliko je bilo tudi povedanega o vplivu varne infrastrukture in na prometno varnost. Zagotovo drži, da je

ugotovljeni odstotek vpliva cestne infrastrukture na prometno varnost v Sloveniji pod ravno drugih držav, a se bodo zadeve tudi na tem področju v naslednjih letih z implementacijo evropske direktive o izboljšanju varnosti cestne infrastrukture in z izvajanjem evropskega nevladnega projekta o ocenjevanju varnosti cestne infrastrukture zagotovo spremenile. Ti evropski predpisi nas bodo zavezovali, da bomo v vseh hudih prometnih nesrečah s smrtnim izidom, težkimi poškodbami morali poročati o tem, ali je morda infrastruktura bila tista, ki je povzročila nesrečo. Največkrat slišimo, da je to voznik, neprilagojena hitrost in podobno; in tukaj se bo tudi nekaj spremenilo na tem področju.

Zaprte vozne pasove na avtocestnih odsekih je bilo povezano izključno s prometno varnostjo. Bodisi da je voznik poškodovan do te mere, da za udeležence prometa predstavljajo nevarnost bodisi da je to treba zaradi zavarovanja drugih vzdrževalnih del na avtocesti. Upravljavec ceste zapor ne postavlja brez varnostnih razlogov. Ob postavitvi zapore prometnega pasu je logično pričakovati, da se promet na takšnih mestih upočasni, saj je volumen dveh prometnih pasov bistveno večji kot seveda kapaciteta enega. Tudi na Ministrstvu za promet se zavedamo negativnih vplivov prometa v takšnih situacijah prometne nesreče, zastoji, povečevanje emisij in podobno, zato v letošnjem letu od upravljalca avtocest zahtevamo, da vsa dela opravi z največjo možno intenzivnostjo, v najkrajšem možnem času. Kot sem že prej odgovoril, bo tudi referenca, ki bo prinesla tistemu, ki bo ponudil krajše roke izvedbe, več točk v javnih razpisih.

Želja je tudi, da se izogibamo istočasnim zaporednim zaporam na isti relaciji, da se nam ne bi zgodilo podobno, kot se je jeseni lani na, recimo, primorskem avtocestnem kraku.

Slovenske avtoceste smo že pred leti začeli opremljati s sistemom vodenja prometa preko SPIIS portalov, ki uporabnike servisira z aktualnimi informacijami - veliko pripomore k večji pretočnosti oziroma manjšim zastojem na avtocestah. Ta sistem bomo v naslednjih letih še dograjevali. Prav gotovo bomo povečali število tudi merilnih mest stacionarnih radarjev, ki na najbolj nevarnih mestih izvajajo meritve hitrosti.

Lahko vam povem še, da sva z ministrico glede varnosti predstavila pred kratkim nov organ - kmalu ga nama bodo najini sodelavci predstavili in bova morebiti, če bova zadovoljna, dala zeleno luč, da se ta projekt, ki se bo ukvarjal z varnostjo cestnega in mogoče tudi drugih prometnih sistemov nadaljuje. To je ena rešitev, ki se mi zdi, da je zelo moderna. Nekaj podobnega počne tudi Nizozemska, podobne zahteve se pojavljajo v strokovni javnosti Evropske unije.

Glede zastojev na cesti pa je eden izmed ukrepov, ki bo po moji oceni tudi pripomogel k boljšim informacijam, avtocestni radio in tudi ta projekt je zelo blizu implementacije.

Je pa veliko primerov dobre prakse, ki si jih delimo med seboj ministri. Recimo ena izmed zadev, ki jo tudi moji sodelavci zdaj proučujejo, je zmanjšanje hitrosti zaradi večje propustnosti. Ta sistem nam je zadnjič predstavil minister za promet Združenega kraljestva, to je Velike Britanije, kjer je z zmanjšano hitrostjo vozil na odsekih tako preprečil zgostitve. Na ta način se, recimo, resda pelješ 80, 70 ali pa 60, ampak se pa pelješ, ne stojiš; in je to okoljsko bolj sprejemljivo in tudi prepustnost je dokazano večja, s tem da moraš toliko in toliko kilometrov prej že zmanjšati hitrost na teh odsekih. So pa sistemi zahtevni in terjajo zelo natančno preučitev. Tako delamo veliko na tem področju in se bomo trudili še naprej.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev?

MAG. ŠTEFAN TISEL: Hvala za odgovor. Deloma sem zadovoljen, gospod minister, ker se mi pa zdi, da je šlo za neko specifiko.

Želel pa bi, da še konkretno odgovorite, kajti na teh mestih se nekaj let ni nič delalo, samo zoženo je, upočasnjena je hitrost, tudi na drugi strani. Kot slišimo, gre za specifične probleme in ravno zato bi radi slišali kako se bi tega lotili in tudi v prihodnje preprečevali, da se to ne dogaja tako pogosto. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister.

DR. PATRICK VLAČIČ: S tem konkretnim problemom se ukvarjamo in ko bomo prišli do ugotovitve, kaj se je tukaj konkretno zgodilo, ker je prehitro prišlo do potrebne obnove, vas bomo obvestili, kaj se je tukaj zgodilo. In če bo treba, bomo zahtevali odgovornost tistih, ki so omogočili, da se je to, kar se je tako hitro, če smemo reči, pokazalo kot nekvalitetna izdelava, zaradi česar je bilo treba zapirati pasove, bomo zahtevali odgovornost.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo dajem Lászlu Gönczu, ki bo postavil poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa za besedo. Spoštovani gospe ministrici, spoštovani gospodje ministri! Na osnovi primera z območja, od koder prihajam, želim osvetliti težave, ki povzročajo nekaterim državljanom, lastnikom kmetijskih zemljišč, veliko težav verjetno tudi v širšem geografskem prostoru.

Kmetijsko gospodarstvo Lendava je v preteklosti z lastniki kmetijskih zemljišč na osnovi zakupne pogodbe najemalo kmetijske površine. Omenjene pogodbe, ki so bile sklenjene v različnih obdobjih, so vsebovale tudi opredelitve

do knjižbenega dovoljenja za vpis lastninske pravice v korist kmetijskega gospodarstva. Zakupne pogodbe so se sklepale za obdobje desetih let z avtomatičnim podaljšanjem v primeru, če le-ta ni bila prekinjena. Poleg letne najemnine za določena zemljišča je sleherna pogodba tudi predvidevala možnost izplačila odškodnine za zemljišča oziroma zamenjavo zemljišč oziroma določenega dela zakupne površine za druga primerna zemljišča.

V procesu lastninjenja ja vsa družbena lastnina prešla v last Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Na odprte obveznosti iz sklenjenih pogodb se takrat pristojni organi niso ozirali, tudi v zemljiški knjigi niso zavedli obstoječih odškodninskih zahtevkov v primeru določenih zemljišč. Dejanski lastniki zemljišč so na nastale spremembe postali pozorni veliko pozneje, večinoma po preteku formalne možnosti za ugovor. V določenih primerih nadomestna zemljišča, ki so bila v omenjenem obdobju dodeljena, niso bila knjižena v zemljiško knjigo. Sedaj stroški prenosa lastništva in knjižbe bremenijo novega lastnika. V največ primerih pa lastniki niso niti dobili nadomestnega zemljišča in tako so pravnoformalno ostali brez določene površine zemljišča. Pravna služba Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije in ostali pristojni trenutni položaj razlagajo tako, da v Republiki Sloveniji ne obstaja pravna praksa, s katero bi zadevo rešili in izplačali nesporno pripadajočo odškodnino.

Osebnostno se nikakor ne morem strinjati s tovrstnimi razlagami, saj menim, da je bilo pogodbeno razmerje, pa čeprav v nekoliko bolj oddaljeni preteklosti, dejansko sklenjeno in so iz tega naslova ostale neporavnane obveznosti v finančni ali materialni obliki. Zato ministra sprašujem:

Ali je seznanjen s tovrstnimi težavami lastnikov kmetijskih zemljišč? In: V kakšni obliki v okviru svojih pristojnosti bo pristopil k reševanju omenjenih problemov .../Opozorilni znak za konec razprave./... oziroma bo morda treba poiskati kakšno specifično rešitev?

Hvala lepa za odgovor.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, izvolite.

DR. MILAN POGAČNIK: Spoštovani predsedujoči, spoštovani gospod poslanec!

Zahvaljujem se za to vprašanje. Če me sprašujete, če sem bil o tem seznanjen - o tem primeru nisem bil seznanjen, ker gre za zadevo, ki izhaja iz 80-ih let. Vsekakor je pa ministrstvo pridobilo informacijo Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije v tem času dveh, treh dni, ki sem jih imel na razpolago za odgovor.

ABC Pomurka in delovna organizacija Kmetijsko gospodarstvo Rakičan se je z lastniki zemljišč dogovorila za najemne pogodbe z možnostjo vknjižbe lastninske pravice,

lastnik zemljišča pa v zameno pridobi nadomestno zemljišče enake kulture in bonitete - to je bila vsebina. Najemne pogodbe so se sklepale za dobo desetih let in so bile dogovorjene tudi najemnine, ki jih v nekaterih primerih Kmetijsko gospodarstvo Lendava izplačuje tudi še danes. Na podlagi pogodbe je bilo podano vknjiženo dovoljenje za prepis zemljišč fizičnim osebam družbene lastnine. Po vsebini so najemne pogodbe glede zemljišč, ki so bila kasneje arondirana, vsebovale vse bistvene sestavine kupoprodajne pogodbe. Zemljišča, ki so bila arondirana, so danes v večini primerov v lasti fizičnih oseb in kot takšna niso sposobna, da se jih prenese oziroma da se jih vrne s strani Republike Slovenije. Zadeva je res precej zapletena, moram reči. Podobni primeri nam na območju ostale Slovenije niso poznani, tudi tisti, ki so dalj časa delali na teh vprašanih, takšnih primerov ne poznajo. Po informacijah Sklada so se nezaključeni primeri arondacij reševali potem kasneje v postopku denacionalizacije in v nekaterih primerih so stranke s temi zahtevki tudi uspele. Tako so potem ta zemljišča prišla nazaj v last lastnikom, ki so bili denacionalizirani.

Po podatkih Sklada - moram poudariti: po podatkih Skladov - mi smo pač vztrajali, da nas seznanijo s številom zaključenih in nezaključenih primerov na tem področju - , po podatkih Sklada je zaključenih 85 primerov od skupaj 96, v katerih je bilo izplačanih 224 tisoč 681 evrov odškodnine za prenesena kmetijska zemljišča. In ponovno po podatkih Sklada je odprtih še 13 pogodb v skupni površini samo 12,34 hektarjev kmetijskih zemljišč.

Glede na to, da je zahtevo za vračilo arondiranih zemljišč mogoče izpolniti samo s plačilom odškodnine, bo treba poiskati pravno podlago za izplačilo odškodnine še za te primere. Veste pa, Sklad kmetijskih zemljišč je v pristojnosti Državnega zbora in on odloča tudi o določenih poročilih sklepa nadzornega sveta in sveta zavoda. Na Skladu so mi zagotovili, ker sem vztrajal, da bo ta problematika obravnavana na eni od naslednjih sej in to bo v juniju ali juliju tega leta - in to bo na Svetu Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov z namenom, da se najde ustrezna rešitev, kot tudi določi višina odškodnine za nerešene primere. Torej, zadeva je sprožena, je v postopku, zadeva teče. Junija ali julija, tako mi je bilo zagotovljeno na Skladu, bodo to obravnavali in tudi poskušali najti ustrezno rešitev, kakor tudi določiti višino odškodnine za teh 13 nerešenih primerov. V pogodbi namreč ni ovrednotena odškodnina in jo bo treba v postopku še opredeliti. Se pravi, da bo kar to zahteven postopek, ki ga bo pač moral Sklad opraviti.

Vsekakor pa se strinjam z vami, da je treba zaradi načela pravičnosti in enakega obravnavanja strank v podobnih primerih te preostale nezaključene postopke zaključiti kar najhitreje v korist ljudi, ki so zaradi tega prizadeti.

Toliko smo uspeli zbrati v tem kratkem času glede te, bi lahko rekel, zastarane in zahtevne zgodbe.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite dopolnitev? Ne.

Mag. Majda Potrata bo postavila poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve.

Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister dr. Svetlik, spoštovani ministrici in minister, poslanci. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve sodi v sklop tistih ministrstev, ki jim je naložena naloga pripraviti ukrepe, ki bi izboljšali stanje, v kakršnem smo. Ministrstvo za delo je pripravilo vsaj dva taka zakona, ki obetata, da se bo število brezposelnih z dobrim delovanjem teh zakonov vendarle zmanjšalo. Da pa bi lahko oba zakona dobro delovala - vsaj ta, ki sta do zdaj pripravljena - , je pa bistvenega pomena tudi to, kako bosta zakona uresničevana v praksi in pri spremljanju izvajanja obeh zakonov gre Zavodu za zaposlovanje Republike Slovenije pomembna vloga.

Z Zavodom za zaposlovanje se že nekaj časa ukvarjam, ne z ravno tistimi rečmi, ki bi spravljal vse tiste, ki jim ta zavod posreduje dejavnosti, v veselje, ampak gre bodisi za nepravilnosti v okviru plačne politike, za kar mora zavod tako ali tako poskrbeti v 45-ih dneh, gre tudi za nekatere druge nepravilnosti. Gre za vprašanje posredovanja dela Agenciji za posredovanje dela in nadzorstvenih funkcij pri zavodu. Z novima zakonoma pa dobiva Zavod za zaposlovanje tudi nekatere nove naloge.

In prav zaradi tega, ker že dosedanje delo ni vedno tako, da bi tiste, ki so napoteni na Zavod za zaposlovanje, navdajalo s tem, da bodo po najhitrejši poti deležni najbolj kakovostne storitve, vas, spoštovani gospod minister, sprašujem:

Ali načrtujete kakšne posebne ukrepe v zvezi z vlogo, organizacijo in pristojnostmi Zavoda za zaposlovanje? Po mnenju številnih ljudi bi ravno zavodi za zaposlovanje morali odigrati bistveno vlogo pri strokovnem svetovanju brezposelnih, ki iščejo delo, da se čim prej vrnejo na trg dela, da je ta čas, ko čakajo na zaposlitev, čim krajši in s tem je zvezano tudi dobro svetovalno delo in seveda ustrezno število svetovalnih delavcev.

To so vsa tista vprašanja, ki so me pripravila k temu, da vam torej zastavim vprašanje: Katere ukrepe načrtujete? .../Opozorilni znak za konec razprave./... Kako vidite Zavod za zaposlovanje ob teh zelo zahtevnih nalogah? Hvala za odgovor.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani predsedujoči. Spoštovana gospa poslanka in poslanci! Na to vprašanje bi v izhodišču rekel naslednje.

Zavod za zaposlovanje je na področju zaposlovanja naša osrednja izvajalska institucija in je organizirana v 12 območnih služb in potem še 60 uradov za delo, kar poudarjam zaradi tega, ker s tem pride bližje uporabnikom teh storitev, ki jih mora zagotavljati. Njegove glavne naloge, kot vem, so zagotavljanje socialne varnosti brezposelnim, se pravi, čim hitreje jih mora vpisati v ustrezne evidence in pri tem tudi zagotoviti pravice, ki jim iz tega naslova gredo. Potem je izvajanje ukrepa aktivne politike zaposlovanja. Cela vrsta je teh ukrepov, ki jih je treba zasnovati, pa potem tudi poskrbeti za njihovo implementacijo in nadzor. Poklicna orientacija, tretja ključna zadeva, ki jo opravljajo ti zavodi, zlasti skozi svoje centre za poklicno orientacijo in svetovanje. In tudi zaposlitvena rehabilitacija invalidov - izdaja delovnih dovoljenj in podobno. Kako to izvaja? Gre za to, da se mora povezovati tudi z delodajalci in na drugi strani seveda skrbi za tiste delojemalce, ki se pri njem prijavljajo in iščejo posamezne storitve.

V času teh poslabšanih razmer na trgu dela je njegova prioriteta naloga prav gotovo to, da zagotavlja socialno varnost brezposelnim skozi izplačevanje denarnih nadomestil in seveda tudi, da informira te brezposelne o prostih delovnih mestih in jih usmerja, možnost jim da, da ta prosta delovna mesta zasedejo.

Moram reči, da je tukaj včasih tudi nekaj doktrinarnih nesporazumov, da tako rečem, ker po številnih trditvah, doktrine v svetu, naj ne bi brezposelnemu pomagali tisti hip, ko se prijavi na Zavodu, ampak ga morajo oskrbeti šele čez nekaj mesecev, potem ko izčrpa možnosti samoaktivacije, ker sicer se ne aktivira v dovolj veliki meri. Tako včasih tukaj ni soglasja, ali naj Zavod takoj posamezniku, ko se prijavi v evidenco, že priskoči na pomoč z vsemi mogočimi programi, ali pa ne. Pri nas, moram reči, je v zadnjem času v tem kriznem obdobju posvečena temu velika pozornost, zlasti v tem smislu, da tam, kjer prihaja do odpuščanj v večji meri, pride Zavod na teren, kot rečemo, tudi v ta podjetja, kjer so bili presežki, in že tam izvede to vpisovanje delavcev v register.

Zdaj, ukrepi, ki jih sprejemamo zato, da bi Zavod lahko te funkcije opravljal oziroma jih je tudi svet Zavoda sam potrdil, so zlasti naslednji. Prvič, formirajo se mobilne ekipe, tako kot sem že rekel, za vpisovanje presežnih delavcev tam, kjer prihaja do večjega števila teh delavcev, in druge strokovne ekipe za tako imenovano projektno delo. To je nekaj, kar je Zavod včasih delal v manjši meri. Beležimo tudi precej nadurnega dela, ker so obremenitve zaposlenih visoke in pa gre

tudi za preusmerjanje zaposlenih z enega področja dela na drugega, odvisno od potreb. To lahko rečem na podlagi spremljanja notranje organizacije v Zavodu. Nadaljuje se razvoj tako imenovanih elektronskih storitev, torej informacijsko podprtih, ki so potem hitreje dostopne vsem uporabnikom; proaktivno sodelovanje z delodajalci in delojemalci ter zmanjševanje zaposlovanja tujcev, ki je zdaj ena takšna zelo aktualna naloga, ki jo Zavod pripravlja.

Naj še naveden, ker ste konkretno vprašali glede teh dveh večjih interventnih zakonov, ki prihajata, eden prihaja drugi pa že je v izvajanju Zavoda, da sodim, da prvi ukrep, subvencije za krajši delovni čas, Zavod izvaja kvalitetno, na enem mestu in ima tudi popoln nadzor nad tem, ker sicer bi bile težave z nadzorom in zlorabami.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev? Izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala lepa za ta del odgovora, gospod minister.

Saj ravno zaradi tega sprašujem, ker smo ljudje nejeverni Tomaži in ker nadzor pogosto zaškriplje, je dobro vedeti: Ali so te stvari tako urejene, da je število zlorab čim manjše?

Sami ste omenili zaposlovanje tujcev. V okviru tega zaposlovanja vem za nekaj konkretnih primerov hudih kršitev posredovanja dela za delavce iz tretjih držav, tudi možne zlorabe, ampak dokler to ni odkrito, se preganjati ne da. Ampak tisto, kar me pa konkretno zanima, je pa to. Včasih je občutek tudi, da se, recimo v centru število zaposlenih vendarle povečuje - na osrednjem.

Tam, kjer pa pride do konkretnega dela in kjer je pomoč neposredno usmerjena iskalcu zaposlitve, me pa zanima: Ali bo poskrbljeno in zagotovljeno v teh časih, ko varčujemo in ko ni napovedanih številnih novih zaposlitev, da bo delo v resnici teklo tako, da bi ob - jaz upam, da ne pretirano velikem prilivu brezposelnih - , tudi odliv iz brezposelnosti bil čim hitrejši?

Če bo res - ne glede na doktrino ali doktrinalne razlike, na katere ste opozarjali - vendarle vstop v delo čim hitrejši? To sprašujem zaradi tega, ker je vprašanje izobraževanja tudi prepuščeno ob tem napovedanem novem ukrepu Zavodu za zaposlovanje. Hvala še za ta drugi del odgovora.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa. Zdaj lahko dopolnim še s tem, da vprašanje zaposlovanja tujcev se v zadnjem času odkriva kot v problematično večji meri. Vendar moram reči, da Zavod dela po zakonodaji. Problem je, da imamo tukaj zakonodajo, ki je toliko liberalna, da se je dala izkoriščati.

Zdaj iščemo načine, kako bi z ustreznimi pravilniki te anomalije, ki se pojavljajo, tudi preprečili. Žal pa je zakon odprt do te mere, da tisti, ki ustanovi pri nas podjetje, ima takoj tudi pravico dobiti delovno dovoljenje zase in še za enega zraven. To je nekaj, kar je privedlo v situacijo teh zlorab, ki upam, da jih bomo zdaj v kratkem uspešno medresorsko, tudi z Ministrstvom za notranje zadeve, odpravili.

Drugič. Kar zadeva okrepitve oziroma število zaposlenih. Mi smo predlagali, da bi Zavod bil izvzet iz minus dva % zaposlenih. Upamo, da se bomo lahko na vladni ravni o tem sporazumeli, ker je dejansko res, da je pripad nalog velik in da jih bodo težko zmogli brez tega, da bi vsaj ohranili število zaposlenih. Iščemo pa tudi načine, kako bi izvajanje nekaterih nalog okrepili dodatno k temu.

Kar pa zadeva še ta nadzor, zlasti pri ukrepu krajšega delovnega časa, subvencij za ta krajši delovni čas, pa naj rečem, da smo imeli nekaj prijav zlorab, vendar inšpekcija dela ni potrdila kršitev do sedaj. Tako ta ukrep po našem vedenju ni bil zlorabljen tako, kot se včasih ugiba ali govori. Če pa seveda so primeri, ki jih nismo pogledali, pa bo inšpekcija dela to pogledala. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Vito Rožej bo postavil poslansko vprašanje ministrici za javno upravo. Izvolite.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa. Spoštovani predsedujoči, spoštovani gospod minister, spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Evropska komisija je pred dobrima dvema letoma pripravila Akcijski program za zmanjševanje administrativnih bremen do leta 2007, ki je bil marca tistega leta 2007 potrjen tudi s strani držav članic, in v tem dokumentu je Komisija opredelila aktivnosti vseh držav, da se administrativni stroški zmanjšajo za približno četrtno. Seveda je namen tega programa merjenje stroškov, ki jih povzročajo razne informacijske obveznosti, predvsem v gospodarstvu, ki bi ga bilo dobro čim manj obremeniti, da bi bilo učinkovitejše, s tem da zakonodaja ohranja svojo namembnost.

Mene pa predvsem zanima: Kako Slovenija, spoštovana gospa ministrica, uveljavlja ta program? Kje je naša zakonodaja mogoče zahtevnejša od evropske - da tako rečem - oziroma kje zahtevamo višje standarde oziroma kakšne so dejavnosti, da bi, še posebej v tej krizi, ki smo ji priča, ukrepi Vlade za zmanjševanje administrativnih bremen pripomogli k lažjemu manevrskemu prostoru za gospodarstvo?

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Izvolite, gospa ministrica.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani gospod poslanec, drži, Evropska komisija je že leta 2007 sprejela program in želi na evropski ravni odpraviti administrativne ovire za 25%. Države članice - in med njimi tudi Slovenija je konec leta 2007 pristopila z enako ambicijo. Pred desetimi dnevi smo na neformalnem srečanju ministrov v Pragi, ministev za konkurenčnost in odpravo administrativnih ovir, vsi predstavniki držav članic Evropske unije pritegnili komisarju podpredsedniku Komisije Günterju Verheugenu, ki je jasno pozval nas vse, da administrativne ovire bistveno povečajo stroške mikro - in malim podjetjem, ki so v času te krize najbolj ranljivi. Pozvali so nas k pospešitvi ukrepov. Naša vlada je že v mesecu decembru 2008, tudi ob lastnem zavedanju, da je odprava administrativnih ovir bistvenega pomena za dobro poslovno okolje za gospodarske subjekte, pregledala, kaj je bilo do sedaj narejenega v državi. Ugotovili smo, da ukrepi, sprejeti v času bivše vlade, žal zaradi obveznosti predsedovanja in zaradi volitev v jesenskem delu v letu 2008 niso bili izvrševani v smislu, da bi ministrstva odpravljala administrativne ovire, ki so si jih zadala, da jih bodo. Nakar smo ugotovili tudi, da program odpravljanja, akcijski načrt, administrativnih ovir za 25% pravzaprav je bil začel v letu 2008 zgolj z merjenjem administrativnih bremen na področju delovnopravne zakonodaje. Merjenje so izvajali sodelavci na Ministrstvu za javno upravo, ničesar drugega pa na tem področju ni bilo storjenega. Minister za delo se je zavzel, da bo ta del programa, ko so bili stroški že izmerjeni, v letu 2010 realiziral. Za odpravo administrativnih ovir na vseh ostalih področjih, torej na področju dela vseh ministrstev, pa smo morali ob upoštevanju najboljših praks držav članic in ne nazadnje Evropske komisije same, si zastaviti program, človek bi rekel od začetka, če ga hočemo realizirati, tako kot se je konec leta 2007 Vlada takrat tudi zavezala Evropski komisiji.

Zaradi tega smo 7. 5. 2009 po proučitvi vseh najboljši praks sprejeli na Vladi sledeče sklepe in jih tudi dejansko ne zgolj sprejeli, ampak smo si za realizacijo vsakega izmed zastavljenih korakov, zadali tudi roke, do kdaj bomo to izvedli. V roku meseca dni, torej do meseca julija 2009, pozivamo in smo že pisno tudi pozvali obrtne gospodarske zbornice in vse zainteresirane nevladne organizacije, da podajo predloge resornim ministrom preko Ministrstva za javno upravo, da bomo pripravili nabor predpisov, pri katerih bomo potem izmerili stroške in ugotovili, kateri stroški najbolj obremenjujejo podjetja in tudi državljanke. Ta merjenja bomo izvajali, tako kot Evropska komisija in države članice z najboljšimi praksami s pomočjo evropskih strukturnih sredstev in s pomočjo nevladnih organizacij, s pomočjo gospodarskih in ostalih deležnikov, ki jih te ovire najbolj prizadenejo.

Po letu 2011 in 2012 bomo na podlagi nabora ukrepov le-te skozi zakonodajni postopek tudi odpravili na vseh področjih,

ki jih bomo spoznali za breme gospodarstva. Te ukrepe smo predstavili na Obrtnem forumu, na Ekonomsko-socialnem svetu. Vsi predstavniki socialnih partnerjev so s takim pristopom zadovoljni in nam bodo pri tem našem zelo zahtevnem delu in pristopu tudi pomagali.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Želite dopolnitev?

Izvolite.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za ta odgovor, gospa ministrica.

Poglejte, v preteklih letih smo v Sloveniji bili deležni nekaj ukrepov, ki naj bi spodbudili konkurenčnost malega gospodarstva. Mogoče je javnosti najbolj znan ta projekt Vse na enem mestu in še kaj podobnega bi se našlo. Čeprav organizacija OECD v svojem poročilu iz leta 2007 vseeno opaža, da v postopkih priprave novih predpisov Vlada ne upošteva javnosti oziroma pri pripravi predpisov ne izvaja ocene učinka teh predpisov na gospodarstvo.

Kje smo v tem trenutku? Kako je z novo zakonodajo, ki jo poslanci in poslanke dobivamo na naše klopi? Torej: Ali se zdaj ob pripravi nove zakonodaje pripravljajo te ocene o nastanku novih administrativnih ovir, o obremenitvah za gospodarstvo?

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa Ministrica, izvolite.

IRMA PAVLINIČ KREBS: Hvala lepa.

Izjemno srečna bi bila, če bi lahko odgovorila z odgovorom "da", pa bom zelo odkrita.

Tudi nova vlada v teh nekaj mesecih principov priprave boljše zakonodaje, tako kot smo se zavezali leta 2000 Evropski uniji, še ne izvaja tako, kot je priporočljivo. Principi priprave boljše zakonodaje so na dveh točkah, tudi po oceni Računskega sodišča iz leta 2008, tudi po oceni Varuhinje človekovih pravic za leto 2007, predvsem glede sodelovanja javnosti v postopku priprave predpisov; vsi ti principi v postopku priprave predpisov danes v Sloveniji niso dovolj upoštevani.

Veliko naporov smo v teh nekaj mesecih vložili in si skušali odgovoriti na vprašanje, kaj storiti, da bomo vendarle te principe vgradili že v postopke priprave politik na posameznih resornih ministrstvih.

Ta teden gre po velikih prizadevanjih naših sodelavcev v postopek resolucija o normativni dejavnosti ali o pripravi boljših predpisov. Zakaj? Ker bo sprejeta v Državnem zboru, bo predstavljala politično zavezo vsakokratne vlade, da bo v procesu oblikovanja politik vključevala javnost, da bodo predpisi objavljeni najmanj 30 do 60, da bodo zainteresirani,

ko bodo dali predlog, dobili tudi odgovor, zakaj ta predlog v postopku priprave predpisa ni bil upoštevan, in da bodo pri pripravi predpisov dejansko izvajale presojo učinkov predpisov. Tako na mikro - , mala podjetja, na gospodarske družbe, na konkurenčnost, na državljane, na socialni položaj državljanov. Danes tega ne počnemo tako, da bi na koncu zakonodaja, ki jo sprejme spoštovani zbor, bila uravnotežena, določna, jasna, zbrana na enem mestu, kar vse zelo hromi konkurenčne prednosti naših gospodarskih subjektov.

V skladu s to resolucijo imamo pripravljeno spremembo poslovnika, potem že informacijsko podporo takemu delu Vlade in pričeli bomo z usposabljanjem javnih uslužbencev, da bomo po teh novih principih znali tudi delati.

Jaz prosim, seveda v nadaljevanju, Državni zbor, da nas pri teh prizadevanjih podpre, da bo resolucija sprejeta, ker bo .../Opozorilni znak za konec razprave./... pomembna vsakokratni vladi.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Marijan Pojbič bo postavil poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve.

Prosim.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani! Moje vprašanje, tako kot je uvodoma že povedal predsednik, torej predsedujoči Državnega zbora, je namenjeno vam, gospod minister za delo, družino in socialne zadeve. In sicer začel bom z vašimi besedami, ki ste jih izrekli v sredo, 13. maja, za častnik Večer. Citiram: "Dramatiziranje ni potrebno. Sta pa potrebna resnost in sistematično iskanje rešitev, da se kriza prebrodi." In v nadaljevanju citiram. "Vlada je v položaju precejšnje negotovosti. Dogodke je težko predvideti. Na turbulenco pa se je treba navaditi." - ste dejali. Kako je mogoče razumeti te vaše izjave zapisane v Večer, ko pa je samo v mesecu aprilu delo izgubilo 10.000 oseb! Samo v mesecu aprilu 10.000 oseb. Vi pa tukaj govorite: "Dramatiziranje ni potrebno," spoštovani gospod minister.

To je po moji oceni izjemno zaskrbljujoč podatek in tudi argument, ki kaže na to, da je Vlada, v kateri sedite tudi vi, delala slabo in da so sprejeti ukrepi prešibki, slabo pripravljene in ne sledijo izzivom, ki so na tem področju pred nami. Ob takšnih alarmantnih podatkih ni mogoče ostati miren in dnevno čakati na nove brezposelne, ki se povečujejo in se napoveduje vsak dan. Za ilustracijo samo. Ko je leta 2004 prevzela vodenje Slovenije, slovenske države prejšnja vlada gospoda Janeza Janše, je bilo prav tako na Zavodu Republike Slovenije prijavljenih 91.000 brezposelnih oseb. Po zaključku mandata vlade gospoda Janeza Janše 2008 je bilo na Zavodu za zaposlovanje prijavljenih okrog 59.000 brezposelnih oseb. Torej se je na novo zaposlilo 32.000 oseb. Sedaj pa v bore

petih mesecih Vlade gospoda Boruta Pahorja ponovno izgubilo delo 23.000 oseb in samo v mesecu aprilu okrog, tako kot sem že povedal, 10.000 oseb.

Spoštovani gospod minister. Ti podatki jasno kažejo na to, da je odzivanje Vlade in tudi ministrstva nezadostno in, kot ste sami ugotovili, da je stanje v Republiki Sloveniji resno. Zato je najmanj, kar pričakujem od vas - in ne samo jaz, tudi Slovenke in Slovenci - , da se neha leporečiti in se preide od besed k dejanjem.

Kot podpredsednik Odbora za delo, družino in socialne zadeve sem ob takšnem razvoju dogodkov za usode ljudi in njihovih družinskih članov, ki so izgubili službo in je seveda njihova življenjska istenca zelo načeta, zelo zaskrbljen.

Zato pričakujem, da bo tretji sveženj ukrepov učinkovitejši in seveda pričakujem, da bo s tem tudi se izboljšalo stanje na tem področju.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Čas je potekel. Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa. Spoštovani gospod poslanec, jaz za svojimi besedami še zmeraj stojim. Naj povem, da smo obvladali v Sloveniji z ukrepi, ki jih dobro poznamo, tudi brezposelnost, ki je šla v začetku devetdesetih let preko 140.000. Tako sedanje stanje zaradi tega, če se je in ker se je povečala brezposelnost, še ni alarmantno. Naj povem, da zares izgublja delo, precejšnje število delavcev, vendar tudi precejšnje število delavcev delo dobiva - sicer manj kot v konjunktornih časih, pa vendar je v tem obdobju zadnjih šestih mesecev več kot 15.000 ljudi dobilo ponovno delo. Če gre za številke, naj navedem, da je po zadnjih podatkih bilo brezposelnih blizu 83.000 oseb in da se je brezposelnost, seveda, tako kot ste navedli, povečala z najnižje, ki je bila 59.000 jeseni, na to številko. Najbolj, recimo, v območnih enotah, kot so Nova Gorica, Kranj, Novo mesto, najmanj v Murski Soboti, Celju, Mariboru - torej tam, kjer je bila tradicionalno že višja.

Kar zadeva samo strukturo, je spolno ta pojav dokaj uravnotežen. Mladih je med brezposlenimi v starosti 15-25 let okoli 13%, 30% je takih, ki so stari 50 let ali več, 14% iskalcev prve zaposlitve, 36,7% pa dolgotrajno brezposelnih. V resnici se je ta struktura, pod narekovaji rečeno, "popravila" glede na precejšen priliv te srednje generacije v brezposelnost.

Res je, da se je znižalo, kot rečeno, število prostih delovnih mest za skorajda 40%, pa vendarle se zaposlujejo tudi na novo delavci, tudi v tem času, čeprav vidimo samo odpuščanja in izgubljanja delovnih mest - ni res, celotna slika je, da se precejšen del ljudi tudi na novo zaposluje.

Zakaj mislim, da situacija ni alarmantna? Še eno primerjavo moram navesti. Po kriterijih Mednarodne

organizacije dela smo imeli v marcu 5% stopnjo brezposelnosti, kar na uvršča na 4. mesto med evropskimi državami, med državami EU, in to je znak, da obvladujemo ta pojav mnogo bolje kot večina članic EU. Pred nami so samo Nizozemska, Avstrija in Ciper v tem pogledu.

Kaj smo storili? Navedel bom predvsem to, da zagotavljamo zadostno število sredstev za pasivne ukrepe, zato da vsakdo, ki izgubi delo, seveda, tudi dobi po zakonu upravičena denarna nadomestila in da so ta nadomestila zelo hitro izplačana. To lahko trdim.

Drugi sklop, ki sem ga že poprej opisoval, je sklop ukrepa aktivne politike zaposlovanja, ki smo mu namenili po prvem rebalansu 84 milijonov evrov, to je povečanje s 74 milijonov, po sedanjem pa je predlog, da se povečajo ta sredstva na 110 milijonov, kar sodimo, da bo zadostovalo za to, da bomo lahko vključili večino tistih, ki rabijo pomoč skozi aktivnosti Zavoda. In naj še to navedem, da je do konca aprila bilo že vključenih v te ukrepe v letošnjem letu 15.000 oseb.

Tretji poseben ukrep je že tudi omenjen - interventni zakon o delnem subvencioniranju krajšega polnega delovnega časa, za katerega sodimo, da smo z njim ohranili vsaj 8.000 delovnih mest. Sicer bi bili ti delavci odvečni in bi bili danes med registrirano brezposelnimi. V ta ukrep se je vključilo že 495 podjetij, prijavljenih pa je 555 podjetij za 61.000 in nekaj oseb.

V postopku je pa še, v tem sklicu oziroma v majskem zasedanju Državnega zbora novi zakon. To je Zakon o delnem povračilu nadomestila plače, ki bo dodatno omejil priliv .../Znak za konec razprave./...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev? Izvolite, gospod Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Torej, spoštovani minister, jaz sem zelo vesel vseh teh podatkov, ki ste jih navedli tukaj, ko ste govorili o tem, o zaposlenosti, o ljudeh, ki se na novo zaposluje in tako naprej. To seveda razveseli vsakega, ki tukaj sedi v tej hiši, in tudi mene osebno tudi.

Hkrati ste pa govorili tudi o Zakonu o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa. Citiral bom en članek, pa me zanima vaše mnenje o tem, in sicer, ker je tudi ta zakon v tem članku omenjen - to je pa poročilo OECD-ja in tukaj piše tako: "Na vse bolj zaostrene gospodarske razmere je opozorilo tudi poročilo OECD-ja v Sloveniji, ki je bilo konec minulega tedna objavljeno v medijih. Po mnenju OECD-ja bi morala Pahorjeva vlada čim prej odpraviti socialni ukrep o subvencioniranju delovnega časa, s katerim se vladni predstavniki sicer najbolj hvalijo. Na drugi strani OECD predlaga, naj Vlada znova razmisli o znižanju socialnih prispevkov za delodajalce, ki ga je sama Vlada konec

prejšnjega leta ocenila kot najboljši protikrizni predlog, vendar ga je na zahtevo sindikatov umaknila. OECD s kritiko protikriznih ukrepov Pahorjeve vlade posredno tudi sporoča, da je najpomembnejši protikrizni ukrep za razbremenitev gospodarstva in izboljšanje likvidnosti podjetij letošnja dokončna odprava davka na izplačane plače, ki se uvršča med podedovane ukrepe davčne politike Janeza Janše." In pa še gospod minister, v Delu, sobota, 9. maja. Tukaj pa luksemburški premier, gospod Juncker, piše, govori naslednje - citiram: "Gospod Juncker je na tradicionalnem srečanju 16-ih finančnih ministrov držav članic Monetarne unije posvaril pred socialno krizo, ki grozi zaradi vse večje brezposelnosti. Zdi se mu, da še veliko politikov in vlad ta problem podcenjuje. .../Opozorilni znak za konec razprave./... Podjetja pa je pozval, naj se izogibajo preuranjenim odpuščanjem in se zavedajo svoje socialne odgovornosti.

Tudi sam osebno tako mislim, pa verjetno velika večina Slovencev, da tudi slovenska vlada ta izjemno pomembni...
.../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Torej, to, kar sem prej navedel, dokazuje, da mi ne podcenjujemo tega pojava, da ga resno spremljamo, da ga pa ne dramtiziramo, ker trdim, da ga obvladujemo. Kar zadeva pa navedbe, ki pravite, da so OECD-jev. Mi jih uradno še nismo videli, zato jih kot OECD-jeve ne morem komentirati. Častniki marsikaj pišejo, kot vemo, in jih bomo komentirali, ko jih bomo videli. Vendar lahko zdaj že povem vseeno to, da je bila po naši sodbi izbira subvencioniranja krajšega delovnega časa boljša alternativa zniževanju prispevkov. In sicer zakaj? Zato, ker je cenejša. Zniževanje prispevkov nas bi lahko stalo tudi do 300 milijonov evrov, ker bi se s tem praznile blagajne, ki jih je treba - torej za pokojninsko zavarovanje, za zdravstveno zavarovanje in druge socialne programe - na drug način napolniti. Ta denar ne bi kar pritekel sam od sebe, medtem ko nas stane ta ukrep zaenkrat šele dobrih 20 milijonov. Seveda računamo, da bo s pripadom novih prijav se ta strošek povečal, ampak daleč manjši bo, kot bi bilo znižanje prispevnih stopenj.

Poleg tega je ta ukrep bolj ciljan, ker je ciljan na podjetja, ki zares nimajo naročil. Medtem ko zniževanje prispevnih stopenj bi bilo darilo tudi tistim, ki tega ne potrebujejo.

Hkrati naj navedem, da skrb za državno blagajno na račun subvencioniranja krajšega delovnega časa, ki je menda tudi izražena s strani OECD-ja, je nepotrebna zato, ker je ta ukrep tak, da mi sicer damo subvencijo določenemu podjetju, vendar na račun tega, da to podjetje ne odpusti zaposlenih. Prihranimo v blagajni za nadomestilo za brezposelne in ti

zaposleni delavci tudi plačujejo še naprej prispevke, ki jih sicer ne bi. Tako v resnici ostane v državni blagajni več, kot smo iz nje plačali. Če je to skrb kogar koli, mislim, da je zelo nepotrebna.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog? Izvolite.

MARIJAN POJBIČ: Hvala, spoštovani predsedujoči.

Torej, na osnovi drugega odstavka 264. člena Poslovnika Državnega zbora predlagam, da Državni zbor opravi na naslednji seji razpravo o odgovoru na moje postavljeno vprašanje gospodu ministru. S podanim odgovorom sem delno zadovoljen, saj še vedno trdim, da se veliko govori, ampak dejanj pa pravzaprav ni. Brezposelnost se iz dneva v dan povečuje in če se takšen trend nadaljuje, bo v kratkem prišlo, to sem prepričan, do zloma javnih financ, saj je množično pričakovati, da bo nastala velikanska finančna luknja v pokojninski blagajni, v zdravstveni blagajni, visoka zadolženost države in velikanski proračunski primanjkljaji, kar bo vse skupaj sprožilo spiralo, ki je več ne bo mogoče zaustaviti.

Ocenjujem, da so ti argumenti tako pomembni, da je nujno treba opraviti širšo razpravo v Državnemu zboru o temu vprašanju. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

O predlogu poslanca gospoda Pojbiča, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za delo, družino in socialne zadeve na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 19. maja v okviru glasovanja.

Sedaj bo gospod Aleksander Zorn postavil poslansko vprašanje ministrici za kulturo. Ministrica ni prisotna, želite kljub temu postaviti vprašanje? Izvolite.

ALEKSANDER ZORN: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Predsednik in vsi ostali, ki še vztrajate?

Z žalostjo seveda ugotavljam, da gospe ministrice ni med nami in da moje vprašanje ne bo imelo takšnega veselja in ne bomo dobili tako živahnega odgovora, kot ga pričakujemo, zato si bom zaželel tega odgovora na kakšni prihodnji seji.

Vprašanje pa je močno preprosto: Ali je gospa ministrica že preštela vse tiste kulturne vsebine, ki naj bi na javni radioteleviziji manjkale? Te so potem dali od tam njej na mizo, skrbno preštete, kvalificirane in skratka dokazali, da ne manjkajo. Kajti, odgovor na to zagonetno vprašanje ni kar tako. Posvetili smo mu najmanj dve seji Odbora za kulturo, šolstvo in mladino in navsezadnje so moji imeli večurno plenarno sejo.

Se pravi, da bo treba počasi že odgovoriti na vprašanje: Kje, za vraga, so tiste vsebine, ki naj bi manjkale, pa ne manjkajo več? Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Ministrica bo odgovorila na to vprašanje na naslednji seji. Gospod Samo Bevk bo postavil poslansko vprašanje ministru za okolje in prostor. Gospod minister je odsoten, boste kljub temu postavili vprašanje? Izvolite.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor! Slovenija postaja veliko smetišče reklamnih panojev. Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja, ki jo je Vlada Republike Slovenije sprejela 30. avgusta 2007, na številnih segmentih daje pozitivne učinke, katerih posledica je zmanjšanje svetlobnega onesnaževanja in manjša poraba električne energije za razsvetljavo. Po segmentu zunanjih reklamnih panojev pa je uredba izjemno blaga in dovoljuje namestitev neomejenega števila reklamnih panojev, ki so lahko tudi osvetljeni. Slovenijo so nam v zadnjem desetletju preplakotali po dolgem in počez. Vsako leto pa se postavi na tisoče novih panojev. Urejene zahodne demokracije reklamnih panojev tako rekoč nimajo ali pa zgolj ob velikih nakupovalnih središčih.

Reklamni panoji so nevarni tudi za promet. Primarna naloga reklamnih panojev je, da pritegnejo pozornost. Ta čas ne gledamo na cesto, zato so panoji nevarni. Zakon o cestah sicer določa varovalne pasove, vendar pa se skušajo reklamna podjetja temu izogniti tako, da nameščajo velikanske panoje izven varovanih pasov. Ekstremno nevarni so novi panoji s tako imenovanimi led diodami, ker so osvetljeni, ker spreminjajo sliko, pri vsaki spremembi avtomatsko pritegnejo pozornost in so prava varnostna grožnja. Takšen je reklamni pano na stolpnici TR3 nasproti zgradbe Državnega zbora, ta pano osvetljuje spalnice več tisoč meščanom Ljubljane in posledično ogroža njihovo zdravje. "Novi televizor" je, recimo, v Portorožu in sveti v spalnice najdražjega hotela Kempinsky. Ob slovenskih avtocestah imamo že 70 orjaških panojev, velikih kot košarkarsko igrišče.

Spoštovane poslanke in poslanci, že več let je Slovenija med članicami Evropske unije rekorder glede števila mrtvih v prometu, mi pa se še vedno sprenevedamo in dovoljujemo nameščanje za promet zavajajočih reklamnih panojev povsod ob cestah, križiščih in to v neomejenem številu.

Predlagam, da Ministrstvo za okolje in prostor ter Ministrstvo za promet pripravita zakonodajo, ki bo prepovedovala vsakršno oglaševanje izven naselij ter ob križiščih in prometnih znakih. Država pa naj reklamne panoje, razen napisov objektov, obdavči, tako kot v Nemčiji. Na ta način bi v proračunu pridobili več kot 100 milijonov evrov letno, hkrati pa bi .../Opozorilni znak za konec razprave./...

ohranili lepoto slovenske krajine in izboljšali varnost v prometu.

Čas je, da po dveh letih veljavnosti te uredbe naredimo neko analizo. Zato ministra sprašujem: Kako?

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želite, da minister odgovori na naslednji seji ustno? Da. Potem bo to tudi storjeno.

Dr. Vinko Gorenak bo postavil poslansko vprašanje ministrici za notranje zadeve.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Spoštovana gospa ministrica. O izbrisanih, odškodninah in tako dalje smo v bistvu govorili že veliko. Vse smo si povedali. Na nek način smo ostali na različnih bregovih. Pa vendarle, ob zadnji interpelaciji zoper vas ste vi obrambo interpelacije gradili na dveh pomembnih točkah in v zraku je nekako ostalo, kot da imate prav. Pa temu ni tako.

Prva sintagma, ki ste jo vseskozi ponavljali, tudi v medijih in ob obrambi pred interpelacijo, je bila ta, da med izdajanjem odločb tako imenovanim izbrisanim in dosojenimi odškodninami ni nobene povezave. To ste vi velikokrat omenili, v razpravi, kot tudi v medijih. Celo precej grobo ste rekli - je nič evrov do danes. To lahko ponovite seveda tudi danes, pa vendarle. Poglejte, pred seboj imam znamenito odločbo, to je odločba številka 2, verjamem, da jo poznate vi, kjer neka gospa na Okrožnem sodišču v Mariboru Buta Krasniqi vlaga tožbo, sodišče pa je v tej zvezi reklo naslednje: "Tožnica pred izdajo navedene dopolnilne odločbe, škode, ki ji je nastala, ni mogla določiti, saj ni vedela, kdaj bo protipravno dejanje prenehalo." To pomeni, da je seveda sodišče zdaj reklo, da to ni res. Da je med temi odločbami in odškodninami zveza. Torej je možno odškodnino določiti šele takrat, ko je izdana ta odločba. Zdaj, jaz ne bi bil žaljiv, če bi rekel: "Aha, pravno znanje vam je odpovedalo!" Ne bom tega rekel, ker ne želim biti žaljiv do vas kot pravnica - kar dostikrat poudarjate in svoje pravno znanje. Bom raje rekel tako: So vas morda presenetila sodišča s takšnimi odločitvami? Mogoče.

Druga zadeva, ki ste jo vseskozi omenjali, se nanaša na to zastaranje. Namreč, vseskozi ste trdili, da je sodna praksa jasna, več ali manj so vse zadeve zastarale. Roki za zastaranje pričnejo teči - to so vaše besede - z vročitvijo dopolnilne odločbe, ampak - torej ne začnejo teči z vročitvijo dopolnilne odločbe, ampak z dnem, ko je bila objavljena sodba Ustavnega sodišča. Sodišče pa je reklo: "Po presoji sodišča je rok za zastaranje obravnavanega tožbenega zahtevka začel teči, ko je Ministrstvo za notranje zadeve RS .../Opozorilni znak za konec razprave./.. z odločbo 5. 3. 2004" - to je gospoda Bohinca odločba - "ugotovilo, da ima tožnica tukaj bivališče." Torej, obe vaši trditvi sta ovrženi.

Prosim za vaše stališče.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa ministrica, izvolite.

KATARINA KRESAL: Spoštovani predsedujoči. Drage poslanke in poslanci.

Spoštovani poslanec Gorenak. Res hvala lepa, ker niste bili žaljivi v vašem vprašanju.

Res je, veliko smo si že povedali na temo izbrisanih, pa vendar očitno odločenost dela opozicijske politike, da nasprotuje določbam Ustavnega sodišča, še ni pojenjala. Pa tudi če smo o tem govorili in se je o tem Državni zbor odločal ob interpelaciji na tistega 1. aprila dan.

Naj še enkrat spomnim, in kar se ni spremenilo v tem mesecu in pol je, da je izdajanje dopolnilnih odločb izbrisanim posledica ustavne odločbe Ustavnega sodišča. In zato še vedno trdim, kar sem ves čas trdila, da je kot takšno neodvisno od odločitev sodišč v odškodninskih zahtevkih, o katerih odločajo zgolj sodišča, in to individualno. Osnovno pravilo odškodninskega prava namreč je, da odškodnina izhaja iz škodnega dogodka. Škodni dogodek je bil v tem primeru nezakoniti izbris. Da je prišlo do nezakonitega izbrisa, ni odločilo Ministrstvo za notranje zadeve in to ne piše v dopolnilnih odločbah, ampak to piše v odločbi Ustavnega sodišča in nasproti eni taki sodni odločbi, ki še ni pravnomočna, bi lahko jaz pokazala deset drugih, ki pišejo in utemeljujejo drugače. Ampak verjetno oba veva, da to nikamor ne pelje, da vsak svojo sodno odločbo o višini, pravnomočno, komentirajo. Zato jaz raje ostajam pri tistem, kar lahko govorim kot politik, in zato ne dajem ocen o zastaralnih rokih, ker jih ne morem dati. Ker je to stvar pristojnih sodišč in bodo odločala o posameznih primerih zahtevkov po odškodninah izbrisanih. Lahko pa rečem, da dosedanja praksa je pač večkrat dala prav zastaranju kot pa ne.

Če ostanem, ker me niste pravzaprav vprašali nič o številkah, kar je uradno pisalo v vašem vprašanju, preskočim kar na odškodnine.

Gre, kot ste že sami ugotovili, tudi danes je stanje finančnih posledic še vedno nič, ker še vedno ni bilo nobene pravnomočno dosojene sodne odločbe, ki bi dosodila odškodnino. In še nekaj podatkov morda, ki bodo zanimivi. Do danes je bilo skupno vloženih 36 tožb. Na prvi stopnji je bilo odločeno o dvajsetih primerih. V sedemnajstih primerih je bila izdana zavrnilna sodba. V dveh primerih je bilo odločeno po temelju, v enem samem primeru pa po temelju v znesku. To je znana sodba v primeru Tudorović, ki seveda še ni pravnomočna. Višje sodišče je do danes na drugi stopnji odločilo o enajstih primerih, in sicer je v osmih primerih potrdilo zavrnilno sodbo prvostopenjskega sodišča, v enem primeru je bila sodba delno razveljavljena in poslana nazaj v prvo stopnjo

odločanja. V enem primeru je bila sodba v celoti razveljavljena in vrnjena v odločanje na prvo stopnjo. V enem primeru pa je bila zavržena in zopet vrnjena na prvo stopnjo. Seveda pa ne glede na to, kakšno je danes stanje in kakšne so odločitve sodišč pa če bo kakšno sodišče pravnomočno odločilo, da tožniku pripada odškodnina, potem bomo takšno odškodnino kot pravna država izplačali. Tako kot jo izplačujemo, recimo, samo v prejšnjem letu za odškodninske zahteve proti državi kar v višini nekaj več kot dva milijona in pol evrov. Seveda noben od teh zahtevkov ni bil za izbrisane. To je prav, pravne države tako delajo in o teh zneskih ne teče burna razprava v Državnem zboru. Ampak verjetno si vsi lahko mislimo, da ni tako politično občutljiva kot izbrisani. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev? Izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Seveda, hvala lepa. Časa mi je zmanjkalo, da bi postavil tisti drugi del vprašanja, kjer vas sprašujem pravzaprav: Koliko je odločb do sedaj v času vašega mandata od napovedanih 3.000 izdanih? Zato sedaj sprašujem. Vesel sem, zelo vesel, da ste se popravili. Namreč, v interpelaciji ste rekli, da je začetek zastaranja odločba Ustavnega sodišča, danes pravite, da se ne spuščate v to področje. Na ta način, če bi še rekli, da se zraven opravičujete ali da ste se zmotili, bi bil še bolj vesel. Namreč, ker vsi ljudje smo zmotljivi, tudi jaz. In zato temu je tako. To je ena zadeva.

Spet ste govorili o pravni državi in tako dalje. Poglejte, par dni nazaj v moji poslanski skupini - ena ženska, zadnjič druga; 3.000 evrov za tri leta Dachaua; Todorović - pa veva kaj. Verjetno, ko bo pravnomočno. To ni pravna država za vse nas. Tako sem rekel vsaj tej gospe.

Pa še nekaj. Pravi bi bilo, da bi bila to pravna država za vse nas. Namreč, ta gospa je dobila to po nekem zakonu, ki pač ga je sprejel Državni zbor. Gospod Todorović je pa to dobil po ustavni odločbi, na katero vi prisegate in nočete iti v zakon ustavni .../Opozorilni znak za konec razprave./..., kakršnega smo mi predlagali. To je ena zadeva.

Je pa tudi druga stvar. Rad bi vas opozoril in izkoriščam še ta čas, pogledajte, gospod Borut Pahor je danes rekel znameniti stavek, ki je za mene zgodovinskega pomena: 15.36 - sem si zabeležil, v magnetogramu lahko preverite: "Tukaj ni nikogar, ki bi oporekal temu, da zakoni veljajo za vse, da nihče od nas ne sme komentirati sodb sodišč oziroma te .../Opozorilni znak za konec razprave./ spoštovati." Skratka, potrjuje, da sem imel prav, ko sem komentiral neko odločbo, vi ste me pa pozvali - pomotoma, po moje - k odstopu. Prav bi bilo, da v prihodnje tega ne počnete, ker to lahko jaz.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa ministrica, izvolite, imate besedo.

KATARINA KRESAL: Spoštovani poslanec! Ker vidim, da se vsaj trudite slediti moji izjavi, potem bi vedeli, da iz moje izjave izhaja, da načeloma politika, seveda, lahko komentira odločbe sodišč, tudi Ustavnih sodišč. Samo s svojim političnim načinom komentiranja ruši same temelje ustavne ureditve, blati Ustavno sodišče in iz njega naredi polje političnih obračunavanj - ja to pa ni prav, še posebej, če je to oseba, ki vodi parlamentarni odbor za notranjo politiko, pravosodje in javno upravo. Ko ste ravno rekeli, da bi se morala nekaj opravičiti, da sem rekla nekaj narobe, jaz sem politik in kot politik dam konsistentne izjave. Večkrat sem že povedala, da sodnih presoj ne morem niti ne želim dajati, ker jih bo dalo sodišče. Bi pa si želela od vas slišati tisto: res mi je žal, ampak vidim, da res v tej pravni državi je treba spoštovati odločbe Ustavnega sodišča in razumem Ministrstvo za notranje zadeve, da jih izpolnjuje. Ne nazadnje je ministrica k temu prisegla pred tem parlamentom. Sicer pa - gospod Todorović ni dobil še nič. Zato bi bilo prav, da ne zavajate s takšnimi izjavami. Ker ste se pa vendarle nekje v začetku še dotaknili novih številčk oziroma številčk, ki so zdaj že nekaj časa na planu, še enkrat kratko pojasnilo, ki sem ga že večkrat dala: strokovne službe Ministrstva so za pripravo številčk o izbranih delih več mesecev; pod svojo odločitev so se podpisale in jaz jim popolnoma zaupam. Vzrok različnim številčkam pa je dolžina obdobja, v katerem se je ta problem reševal, sprememba informacijskih rešitev vodenja baz podatkov - vse od ročnih evidenc pa do novih sodobnih baz vodenja se je izmenjalo - in pa seveda tudi zaradi spremembe upravljalcev. Trenutno stanje izdanih odločb pa je: 2130 je bilo izdanih, od tega jih je 1922 tudi že odposlanih. Nekje med 300 in 320 jih je še v postopku reševanja, za katere pa bodo postopki zaključeni predvidoma do konca tega meseca. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog? Izvolite.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Tistega o blatenju ne bom komentiral, ker nimate možnosti odgovoriti, pa niti ni smiselno. Pojdimo k temu osnovnemu poslanskemu vprašanju.

V poslanskem vprašanju sem trdil pravzaprav to, da ste se v času interpelacija oprla v zagovor na dve stvari, ki so se izkazale za popolnoma netočni. To pa je, da ni povezave med odločbami Ministrstva za notranje zadeve in dosojenimi odškodninami - še ne pravnomočno, da smo natančni. In pa drugo, da so zastaralni roki zastaralni zastarali, kot pač ste trdili, da je to odločba Ustavnega sodišča in ne vaša odločba. Sodišče je to popolnoma ovrglo, tako je odločilo. Verjamem, da sodišču verjamete tudi vi. Zato se mi zdi zelo prav, da

pravzaprav tudi Državni zbor na splošni razpravi - in to predlagam - reče nekaj besed na to temo. Če se minister, ministrica zagovarja s podatki, ki niso točni, podatki, ki ne držijo, se mi to zdi vpliv na poslancev na način, da se lahko odločajo tudi drugače, kot so se odločili. Zato se mi zdi prav, da - predsedujoči podpredsednik Državnega zbora, gospa ministrica - rečemo na razpravi na to temo na seji zbora. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanca dr. Gorenaka, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve na njegovo poslansko vprašanje bo Državni zbor odločil jutri, to je v torek, 19. maja, v okviru glasovanj.

Sedaj bo gospod Miran Görek postavil poslansko vprašanje ministru za šolstvo in šport. Prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani gospod minister, gospa ministrica, ostali ministri, kolegice in kolegi!

Z vsakim novim mandatom novega šolskega ministra se šolski sistem spreminja, reorganizira in dopolnjuje. To je že zdaj tradicionalno. Znanje učencev in dijakov pa čedalje bolj šibko. Učenci in dijaki praktično nimajo nobene izrazite narodne zavesti in pripadnosti narodu, zavedajo se le svojih pravic, na obveznosti pa zelo hitro pozabijo. Ministra za šolstvo sprašujem:

Kako namerava s predlaganimi spremembami Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja zagotoviti izboljšanje rezultatov po zaključenem obveznem osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju?

Kako zagotoviti večjo varnost na šolah in preprečiti čedalje pogostejše nasilništvo v šolah ter ukrepati v boju proti čedalje večji problematiki uporabe prepovedanih drog?

Nujno je treba vključiti v šolsko okolje reševanje problematike drog, saj ravno tukaj vidimo možnosti vpliva na zavest mladih ljudi in na možnost seznanjanja le-teh z nevarnostjo uporabe prepovedanih drog. Dosedanja praksa je očitno neučinkovita. Samo stigmatiziranje problematike in dejavnikov ne vodi nikamor. Droga med mladimi in širše v družbi postaja realnost in zahteva sistematično strokovno in vzgojno drugačen pristop znotraj šolskega okolja. Sprašujem ministra tudi:

Kako nameravate v skladu s spremembami zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja urediti področje vodenja šol in racionalnega financiranja šolskih programov ter zagotoviti, da se bodo učitelji ukvarjali predvsem s poučevanjem in vzgojo, ne pa, da se vse več morajo ukvarjati z birokracijo in administriranjem?

S tematiko vodenja šol mislim predvsem na organizacijo sestave svetov zavodov, na imenovanje razrešitve ravnateljev,

kjer traja postopek imenovanja tako dolgo in nesmiselno, s toliko akterji, da bi prej izvolil, na primer, papeža ali generalnega sekretarja Združenih narodov.

In da ne omenjam anahronizmov v členu 53.a in 59. Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, torej postopki imenovanja in razrešitve. Tukaj je tudi v naši državi unikum v samem postopku. V nadaljevanju bi še dopolnil nekaj v zvezi s tem. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, izvolite.

DR. IGOR LUKŠIČ: Predsednik, spoštovani poslanec, poslanci, poslanka. Najprej hvala za vprašanje. Vesel sem vseh vprašanj, ki zadevajo področje šolstva, ker gre vendarle za to, da se šolstvo lahko izboljšuje toliko, kolikor uživa podporo javnosti in če se goji neka stalna tenzija, neka stalna diskusija vrednotenja tega, kar se na našem šolskem področju dogaja.

Zdaj najprej, če mi dovolite, bi relateviziral ostre kritike in ocene na področje šolstva. Jaz mislim, da je slovensko šolstvo dobro šolstvo, da je šolski sistem v Sloveniji dober, da imamo učitelje, ki delajo dobro. Imamo tudi šolski sistem, ki vzgaja in šola dobre učitelje. To se mi zdi, da je potrebno izhodišče, ko se lotevamo problemov in težav, ki tudi obstajajo na področju šolstva. Kar poznam ministrov v Republiki Sloveniji, so vseskozi tudi oni delali dobro zato, da bi dvigovali kvaliteto šolskega sistema in vzpostavili pogoje, znotraj katerih bi učenci in dijaki pridobivali čim višjo stopnjo znanja in seveda se vzgajali tudi v dobre državljane in domoljube.

En del zadev rešujemo zmeraj z nekimi spremembami, kar je bilo tu na začetku rečeno. Namen mojega mandata ni ta, da bi čim več ukrepali, ampak da bi si vzeli čas za premislek. Zato sem tudi ustanovil skupino, ki bo opravila to temeljito razpravo o tem, kaj se je v teh letih osamosvojitve dogajalo na področju šolstva, analizirajo tudi svetovne trende in pripravlja neka izhodišča za ukrepanja naprej. Znotraj tega ima svoje mesto tudi Zakon o financiranju vzgoje in izobraževanja. Zakon prihaja v parlament junija, Vlada ga je že sprejela, in sicer najprej z nekimi minimalnimi spremembami, ki zadevajo uvajanje dijakov v svete srednjih šol in dijaških domov, uvajanje petih namesto treh učiteljev v svete šol in s tem hočemo dati jasno sporočilo, da je šola predvsem pedagoški proces in je za to odgovornost predvsem na učiteljih.

Ob tem bi rad poudaril tudi, da dobra šola lahko deluje samo v partnerstvu z lokalno skupnostjo, nacionalno skupnostjo, starši in učitelji. To se mi zdi pomemben uvod za vse to, kar so detajli in težave.

Torej, ko govorimo o politiki drog, Vlada Republike Slovenije je ravno na zadnji seji imenovala koordinacijo za področje drog. Če se prav spomnim, recimo, prejšnja vlada v štirih letih ni uspela niti imenovati te koordinacije, ki jo je po zakonu dolžna. Jaz si ne obetam, da je kakšno formalno ustanavljanje že zadostna garancija za uspešno akcijo. Če bi mene vprašali, se mi zdi, da bi bila dobra rešitev, da se ustanovi urad za droge, ki bi celovito vodil politiko na področju drog. Videli bomo, kako se bo Vlada na tem primeru odločila, ampak to je problem, s katerim se je treba ukvarjati. Problem pa je tako pereč v šolah, zlasti v zadnjih letih v osnovnih šolah in srednjih šolah, kjer poskušamo problem reševati tako, da uvajamo čedalje več teh socialnih delavcev in ljudi .../Opozorilni znak za konec razprave./... Tega je še več.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Lahko zaključite stavek. Še 15 sekund ste imeli.

Dobro.

Hvala gospodu ministru.

Želite dopolnitev? Izvolite.

MIRAN GYÖREK: Ja, prosim. Omenili ste tudi spremembe pri organizaciji svetov zavodov. Vem, da bo o tem zakonu še mnogo govora, ampak vseeno bi vseeno omenil nekaj, ker je že v predlogih evidentno in malce čudno. Nimam nič proti temu, da se tudi dijaki, učenci vključijo v svet šole ali dijaškega doma. Je pa nekaj, kar mi je malo čudno, da bi se vsaj dodalo, da so polnoletni učenci, dijaki, kajti ne odločajo oni pri glasovanju samo o svojih zadevah, to je skupnosti dijakov, ampak odločajo tudi o sprejemanju učnih načrtov, o realizaciji učnih načrtov, o imenovanju ravnateljev, o evalvaciji programa in tako dalje, da ne naštevam vseh pristojnosti, ki jih imajo sveti šol.

Kar pa se tiče samega imenovanja ravnateljev, sem že uvodoma povedal, je to dejansko včasih čudno tudi unicum svetu, to je približno tako, kot če bi poslanci Državnega zbora pred vsakim glasovanjem oziroma vsako odločitvijo, ki jo sprejmejo v parlamentu, predhodno organizirali referendum državljanov in si pridobili mnenje, na primer za izvolitve Vlade, ali predsednika Državnega zbora. Ker tako je dejansko po trenutni zakonodaji, da potrebujejo za svet zavoda, recimo, mnenje učitelja, čeprav imajo svoje predstavnike tam, mnenje sveta staršev, čeprav imajo svoj predstavnike. Da ne naštevam. Ogromno je zadev okoli tega zakona, ki ga pripravljate, o katerem bomo še razpravljali in dobronamerno hočem opozoriti na to, .../Opozorilni znak za konec razprave./ da bo potem zadeva šla hitreje skozi in kvalitetnejši zakon, da se sprejme. Pa tudi okoli oddelčnih normativov bi vas rad povprašal, ker tudi tukaj je nekaj čudnih zadev. ../Izključen mikrofona./

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. gospod minister, izvolite.

DR. IGOR LUKŠIČ: Imava oba težave, imava premalo časa. Gotovo midva ne bova mogla odgovoriti na vsa vprašanja, ki zadevajo šolsko polje, je pa prav, da vsaj vzdržujeva neko nit, da teče skozi Državni zbor.

Strinjam se s tem, da so volitve ravnateljev preveč komplicirane. Takoj, ko sem prišel na to mesto, sem ugotovil, da je včasih treba zbrati 26 mnenj v postopku za izvolitev ravnatelja, ki potem na koncu lahko tudi nič ne štejejo, ker člani sveta lahko volijo po lastni vesti in to se tudi v marsikateri šoli tudi zgodi. Torej, tukaj bomo pogledali, kaj se da narediti, da bi postopek zmanjšali. Ampak, naj vam povem, glavni problem, ki ga imamo ne samo na šolskem polju, je velika stopnja nezaupanja. Velika stopnja nezaupanja na šolskem polju se tukaj kaže kot nezaupanje v ravnatelja, dobival sem pisma o tem, recimo, različnih staršev, ko je tekla diskusija o možnosti uvedbe trajnega mandata, da gre to res za ene čudne ljudi, ravnatelje. Tako sem se včasih vprašal in tudi tem staršem nazaj odgovoril, zakaj sploh potem pošiljajo otroke v šolo, če imajo takšno negativno stališče do ravnateljev. Torej, tukaj imamo težave, jaz sem tudi ravnateljem povedal, da je stališče, ki ga ima slovenska javnost do njih in do njihovega dela, zelo negativna in to je slabo. Šole slovenska javnost visoko ceni, delo ravnateljev pa ne.

Torej, tukaj je gotovo treba nekaj narediti in to se kaže tudi v postopku, ker se ljudje bojijo, da bo prišel nek napačen ali avtorski in ne vem kakšen, zver - tu ne mislim na bivšega ministra - za ravnatelja, se tukaj vgrajuje neke mehanizme, ki jim na koncu zelo otežijo postopek, v resnici pa nič ne prispevajo k temu, da bi šolsko delo teklo boljše.

Tako se tukaj strinjam, to vaše opozorilo je na mestu in bomo poskušali nekaj narediti v prid lažje izvolitve ravnateljev in vpeljavi realnih sit, da dobimo najbolj kvalitetne ljudi na ta mesta tudi .../Nerazumljivo, opozorilni znak za konec razprave./...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Rado Likar... Imate proceduralni predlog? Izvolite.

MIRAN GYÖREK: Hvala.

Ker je zadeva, kot sam minister ugotavljate, zelo široka, kompleksna, bi pa vseeno predlagal v skladu s poslovníkom, z drugim odstavkom člena 246, predvsem kar se tiče področja zlorabe drog v šolskih okoljih, alkohola in tako dalje in naraščajočega nasilništva, da je treba opraviti eno podrobno sejo na to temo in seveda primerne ukrepe uvesti, to je naloga ministrstva.

Kar se tiče organizacije, financiranja, pa je tako v pripravi novi zakon oziroma spremembe zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Zatorej predlagam temu zboru, da se opravi podrobna razprava na to temo. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. O predlogu poslanca gospoda Györeka, da Državni zbor na naslednji seji opravi razgovor o odgovoru ministra za šolstvo in šport na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločal jutri, to je v torek, 19. maja, v okviru glasovanj.

Nadaljujemo z vprašanji. Gospod Rado Likar bo postavil vprašanje ministru za finance, ki pa je odsoten. Želite kljub temu postaviti? Izvolite.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani ministri, spoštovane kolegice in kolegi. Čeprav je minister odsoten, pričakujem in prosim, da odgovori na moje vprašanje na eni naslednjih sej.

Moje vprašanje pa se glasi. Po informacijah iz medijev Vzajemna, zdravstvena zavarovalnica, posluje z izgubo. Izguba se po določbah Zakona o zavarovalništvu lahko krije iz dobička, se pravi iz rezerv, ki ga je Vzajemna ustvarila v preteklih letih. Vendar pa naj bi Vzajemna ta dobiček uporabljala tudi za stroške uvajanja novih zavarovalnih produktov, kar je bilo omogočeno z nedavno sprejeto novelo Zakona o zavarovalništvu, kljub temu da je Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke tej spremembi nasprotovala.

Zato vas sprašujem, gospod minister: Kdo in iz katerih virov bo kril izgubo, ki jo ustvari Vzajemna? In: Ali se lahko zgodi, da bo izgubo moralo kriti več kot 900 tisoč članov oziroma zavarovancev preko višjih premij ali celo preko dokapitalizacije Vzajemne, ki mora biti, kot vemo, kapitalsko ustrezna? hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister za finance bo odgovoril na vaše poslansko vprašanje na naslednji seji. Srečko Prijatelj pa bo postavil poslansko vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovana, spoštovani ministri! Kot veste, prihajam kot poslanec s Primorske, in v času odpuščanj delavcev, ko se stečaji kar vrstijo, bi bilo prav, da včasih pogledamo tudi vzročno povezavo, zakaj do stečaja pride. Mesnopredelovalna industrija Primorske, ki je kot dobra blagovna znamka poznana tudi v tujini, bila financirana tudi iz državnega portfelja, kot tudi iz evropskih skladov, je bila kar čez noč predana stečaju. Blagovna znamka, kot že rečeno, ki bi lahko tržila tudi ime Slovenije, pa je nekako prepuščena usodi, delavci so grobo vrženi na cesto in družina Volk, ki je bila odgovorna za vodenje tega podjetja, je danes skoraj

neškodovana, kajti z velikim bogastvom in privatnimi podjetji poslujejo še naprej.

Seveda, Slovensko nacionalno stranko zanima, in mene osebno tudi, Primorce in Primorke tudi:

Koliko je bilo tega denarja, spoštovani minister, ki ga je ta družina skoraj polprivatno dobila v to podjetje?

Ali je bil ta denar res porabljen za sanacijo in potrebe Mesnopredelovalne industrije Primorske?

In seveda: Ali morda ta denar ni šel tudi v njihova podjetja za razvojne programe?

Dejstvo je, da njihova podjetja dobro delajo in da si lastijo tudi oni kot taki, kot družina, tudi blagovne znamke MIP-a.

In zanima me:

Kdo bo ta denar, ki ga Evropa hoče danes nazaj, vrnil?

Ali bo to družina Volk, ki je prosta in se sprehaja po Primorskem, šopiri s svojim bogastvom, ali bo to država - Ministrstvo za kmetijstvo konkretno, torej vaše?

Jaz verjamem v vašo načelnost, principielnost, spoštovani minister, in pričakujem korektne odgovore.

Seveda, imava skupne probleme z živečo populacijo volkov, ampak te sva uspešno rešila - tudi s pomočjo okoljskega ministra.

Zanima me, če bo tudi kakšen odrejen odstrel za kakšnega "volka", ki hodi po dveh nogah? Prav bi bilo, da bi bil. Prav bi bilo, da bi imeli kakšno hišno preiskavo, zaseg premoženja in vpogled v izvor premoženja, kajti ta družina Volk je kriva za usode mnogih Primorcev, ki so danes brez službe in seveda tudi Prekmurcev, in kljub temu da je imelo podjetje dober program, danes je dejansko usoda teh ljudi v nemilosti. Odvisni so od socialnih transferjev.

In v tem sklopu vprašanj bi me zanimalo tudi to: Ali boste .../Opozorilni znak za konec razprave./... poskrbeli, da bo ta blagovna znamka - kot Vlada Republike Slovenije seveda - živela naprej? Ali iščete kakšne programe tudi z bankami? In če boste dali možnost, da se .../Izklop mikrofona./...

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

DR. MILAN POGAČNIK: Spoštovani predsedujoči, spoštovani gospod poslanec Prijatelj Srečko! Hvala za vaše vprašanje in rekel bi tako, delim z vami nekako mnenje, da je nespodobno, da tako, bi lahko rekel, znamenita blagovna znamka izgine iz Slovenije. Ne moremo se pohvaliti z zelo veliko takšnimi blagovnimi znamkami, MIP je bila ena izmed njih in s tem se strinjam in tudi meni ni vseeno, da se kaj takšnega dogaja. MIP je bil tudi nekako razvojno usmerjeno podjetje in takšnim razvojno usmerjenim podjetjem, ki so izpolnjevali pogoje, je Ministrstvo za kmetijstvo oziroma Agencija za kmetijske trge v skladu z veljavnimi javnimi razpisi tudi omogočila, da so

pridobivali določena sredstva za sofinanciranje določenih investicij. MIP, skupaj s Pomurko - gre za dve pravni osebi, ampak za enega upravljavca - je dobil od leta 2002 do 2008 2 milijona 650 tisoč evrov teh investicijskih spodbud. Polovico od tega je iz evropske blagajne, polovico iz nacionalne blagajne. So določene razlike, ker prve pomoči so začeli dobivati še v času, ko je veljal SAPARD, takrat so bile dve tretjini evropske pomoči, v enotnem programskem dokumentu je pa 50% evropske pomoči, ampak kakorkoli že, na koncu se glede vsote to izenači.

Zdaj, pogoji za pridobivanje teh sredstev so predpisani, so dovolj strogi in morajo tisti zaprošeni izpolniti zahtevno dokumentacijo, in to pred odobritvijo sredstev. Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja v sodelovanju z zunanjimi strokovnjaki preveri ustreznost in ekonomsko upravičenost investicij. Jaz upam, da so bili ti zunanji strokovnjaki dosti natančni in dosti precizni in dosti strokovni. Vendar, v obdobju, ko so dobivali ta sredstva, je bil, kot sem rekel, MIP cvetoče podjetje, razvojno usmerjeno, z modernimi tehnologijami in tudi z uspešno blagovno znamko, eno redkih, ki se je tudi pojavljala na trgih Evrope, še posebej v Nemčiji, in to še do nedavnega. Skratka, do tu vse lepo in prav. In ravno tako sredstev niso dobili, dokler ni bila investicija dokončana in dokler ni nekdo pregledal, da je investicija končana v skladu z odobrenim projektom. Torej, sredstva so bila namensko uporabljena vsaj po mnenju tistih, ki so to nadzorovali. Jaz tudi nisem sam to delal, seveda ne, za to so bili plačani strokovnjaki, ki so to naredili. No, in to je bil prvi del zgodbe. Drugi del zgodbe pa je, da Evropa zahteva, da se pet let po končani investiciji še nadaljuje proizvodnja v okviru iste blagovne znamke. Ker je MIP bil dolžan proizvodnjo vršiti do leta 2013, seveda smo v težavah zaradi tega, ker je pač proizvodnja ugasnila leta 2009. V skladu s pravili je treba vrniti evropska sredstva. Približno 1,300.000 evrov. Istočasno seveda bi bilo pa logično, da tisto, kar so dobili, pa ni bilo - pogojje enak za nacionalna sredstva, da bi ravno tako vrnili v državno blagajno. Kot veste, v začetku aprila je bil uveden stečaj za obe podjetji. Za MIP in za Pomurko in mi smo, pač ministrstvo oziroma država v tem primeru, ker v tem primeru nastopi država, je stečajni upravičenec, vendar ne prednostni. Je pač navadni običajni upravičenec. Najprej so upravičeni za poplačilo svojih dolgov delavci in jaz mislim, da je tudi tako prav.

Skratka, imamo moderno tehnološko opremljeno podjetje, imamo znano blagovno znamko, imamo pač tečaj in seveda smo pred dejstvom, da bomo morali. kolikor ne bo iz stečajne mase mogoče vrniti teh sredstev v evropsko blagajno polovico in nacionalno blagajno drugo polovico, da bo seveda to pač moral nekdo pokriti. Skratka, zadeva je zahtevna in v tem primeru je pač ... Jaz sem zaradi tega želel, da to informacijo obravnava

Vlada. Vlada je to obravnavala, sprejela in glede nadaljnjih teh pravnih ukrepov je to v rokah državnega pravobranilstva.

Mogoče bi še to povedal, da v takih primerih seveda se postopek nadaljuje najprej s stečajem, potem pa z delovanjem pravnih organov.

Govorili ste o blagovni znamki. Težava je, da tudi ni popolnoma jasno, ali je... .. /Konec razprave./...

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala, gospod minister. Želite dopolnitev? Izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Obema nekako časa zmanjkuje. Minister, jaz prihajam iz druge volilne enote, kjer je - vem, da niste strankarski kandidat - Združena lista dobila skoraj vse kandidate. Nekaj je poslancev, nekaj jih je prišlo v Državni zbor kot rezerva, ker so pač kadrovali iz vrst poslancev. Recimo, gospod - Klun in ostali - ampak to ni pomembno. Razen gospod Krapež, ki je prišel noter. Primorci pričakujejo, da boste ta primer rešili takoj. Zakaj? Ker je to podjetje imelo velik multiaplikativni faktor tudi na ostali del kmetijstva in to je zelo občutljivo vprašanje. Kar naenkrat je ostalo ne samo 270 Prekmurcev brez službe pa skoraj vsi MIP-ovci, ampak tudi drugi kmetje, ki so to oskrbovali s surovinami in tako naprej.

Mene zanima: Kdo bo to plačal in zakaj se na nivoju vlade ne vrši sodni pregon? Ti gospodje, družina Volk, so odšli kot veliki zmagovalci. Zamislite si, ponudili so odstop in tudi odstopili in odšli iz podjetja. Podjetje je novo, opremljeno je z novo tehnologijo in pričakujemo, da Vlada najde tudi novega upravljavca. Nek svež kapital, ki bo to podjetje vzpostavljaj nazaj v fazo delovanja in tržil blagovno znamko. Kajti ta blagovna znamka mesnopredelovalne industrije ... /Opozorilni znak za konec razprave./... Primorske je prepoznavna. In jaz pričakujem jasen odgovor:

Ali se bo izvršil tudi kakšen sodni pregon? Se pravi, kakšen pripor, za zapahe. In seveda: Kdaj se bo našel novi upravljavca, ki bo omogočal zagon podjetja? Vemo, da ta pripravljenost je in če obstaja znanje, volja in hotenje v tem prostoru, da nadaljujemo s to proizvodnjo, mora Vlada to videti in seveda to tudi omogočiti.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister.

DR. MILAN POGAČNIK: Bom nadaljeval. Vlada je bila seznanjena tudi že prej s to zadevo in je o tem odločala. Vlada je bila pripravljena s poroštvom 12 milijonov evrov vstopiti v upravljanje, mi pa smo ravno tako to pričakovali od bank in če bi se to zgodilo, bi tudi banka bila del upravnih organov. Vendar so se banke umaknile iz tega upravljanja in zato je tudi država umaknila poroštvo ravno zaradi, ker so stari lastniki ostali tam, kjer so bili. Sedaj pa potekajo

določeni razgovori na Ministrstvu za finance glede možnosti vstopa nekih novih lastnikov.

Pomembno je, če govorimo o dolgu države, če se bo zadržala blagovna znamka in se bo proizvodnja nadaljevala, so določene možnosti, da zaradi tega preprosto sankcij vračila ne bo. To je teoretično možno. Evropa tudi priznava, bi lahko rekel, mehanizem "višje sile". Zdaj je globalna kriza, višja sila - ne, o tem bo pač Evropa odločala. V teh primerih zmanjša vračilo sredstev za polovico, to se pravi, namesto milijon 300 - 600 tisoč. Skratka, veliko je nejasnih reči, postopek stečajni teče, na osnovi tega stečajnega postopka bo ugotovljeno, kako se bo stečaj iztekkel, mogoče bo iz stečajne mase to povrnjeno - kakor koli že. Drugače pa bo Državno pravobranilstvo uvedlo vse potrebne pravne postopke za mogočo in možno izpeljavo dolga, ki ga je MIP ali pa v temu primeru lastniki MIP-a, kdor je že na vrhu, dolžen državi, posojilno tudi Evropski uniji.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Imate proceduralni predlog? Izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Vsekakor! Jaz bi želel obrazložiti, zakaj pa potrebna po širši razpravi. Jaz sem se že prej z ministrom v preddverju dvorane se pogovarjal o temu problemu in oba sva bila enotna, da to presega samo njegov resor. Torej, najmanj kar je, tukaj mora dati odgovor še finančno ministrstvo pa tudi verjetno gospa ministrica za notranje zadeve, Kresalova, bo morala nekaj poreči o tem pa tudi verjetno gospod minister za delo, družino in socialo bi imel kaj povedati.

Skratka zaradi tega, ker je to največji primorski problem in zaradi tega, ker Primorci pričakujejo takojšnje reševanje tega problema, bi predlagal, da opravimo širšo razpravo v Državnem zboru in, kot že rečeno, Vlado zavežemo, hkrati pa ji damo tudi možnosti s svojimi zahtevami, ki bodo prav gotovo glasne, da prevzame hitre in takojšnje ukrepe.

Jaz bi samo to želel še povedati h temu: banke, kot je meni znano, so pripravljene sanirati ta dolg, če bodo imele dober sanacijski program v ozadju. Banke so pripravljene v bistvu statuti temu podjetju, ki ima, kot že rečeno, odlično kakovost, prepoznavno blagovno znamko in seveda tudi financirati v nove programe, če bo tudi Vlada lahko bila garant in izdala jamstvo za podporo pri kreditih ali pa drugih novih poslovnih odločitvah, ki so nujne na temu področju.

Želel pa bi, da se ta primer ne pusti tako nerešen, tudi s strani odgovornih, kajti želel bi vas spomniti na eno preprosto dejstvo: sam sem bil šest let direktor v podjetju. Direktor je po zakonu odgovoren za zakonito vodenje podjetja. In ne moremo mimo tega, da preprosto ena družina, ki je uzurpirala to dejavnost in tudi speljala vse konkurenčne posle na svoja podjetja, ki jih imajo v tujini, da lahko danes

pobira dobičke in novo dodano vrednost iz tega naslova teh produktov, medtem ko delavci nimajo plač, so na cesti odvisni od socialnih transferjev. Tega ne smemo dovoliti, če smo v pravni državi, potem se mora zgoditi danes oziroma jutri nekaj, kar bo rešilo to situacijo. Gospod Volk in ostali volkovi na Primorskem ne bi smeli biti na prostosti. To je moje mnenje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

O predlogu poslanca gospoda Srečka Prijatelja, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano na njegovo poslansko vprašanje, bo Državni zbor odločil jutri, v torek, 19. maja, v okviru glasovanj.

S tem smo končali prvi krog vprašanj.

Prehajamo na drugi krog, in sicer, gospo Miro Petek bo postavil poslansko vprašanje ministru za delo, družino in socialne zadeve.

Prosim.

MIRO PETEK: Hvala lepa. Lep pozdrav vsem tudi v drugem krogu.

Gospod minister, mnoge generacije upokojencev, ki so se upokojevale od leta 1994 pa tja do leta 1999, so prepričane, da so bile pri izračunu pokojnin znatno oškodovane. Po takrat veljavnem sistemu določanja pokojninske osnove in takrat veljavnem zakonu je spet takratni upravni odbor Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje vsako leto posebej že odmerjene pokojnine v postopku usklajevanja še znižal.

Leta 1994 je prišlo do znižanja pokojninske določene osnove za 0,25%, leto zatem se je zmanjšal za 4,44%, leta 1996 že za 10,58%, leto za tem za 10,70%, leta 1998 za 15,23%, leta 1999 pa so se že odmerjene pokojnine zmanjšale za 11,46%. Veliko teh upokojencev se danes oglašajo tudi pri nas v poslanskih pisarnah in dokazujejo, da so bili prikrajšani.

Na nek način vaš odgovor lahko predvidevam. Zagotovo boste trdili, da te negativne uskladitve niso negativno vplivale na raven pokojnin in da položaj teh upokojencev ni slabši v primerjavi s prej ali kasneje upokojenimi. Mogoče boste celo rekli, da so ti upokojenci na boljšem in z matematičnimi akrobacijami to celo dokazovali. Toda ti upokojenci, ki prihajajo v poslanske pisarne, trdijo drugače, saj po desetletju in več spoznavajo, da imajo bistveno manjše pokojnine kot tisti, ki so se upokojili pred tem ali leta 2000 in kasneje. S takšnim ukrepom niso bili zagotovljeni enaki pogoji za upokojevanje, saj je takratni upravni odbor Zavoda za pokojninsko zavarovanje v teh letih vsako leto posebej sprejel sklep o preračunu pokojnin.

Zato vas gospod minister sprašujem:

Ali ste se v svojem mandatu, sicer precej kratkem, že ukvarjali s tem vprašanjem?

In:

Kako nameravate ta problem rešiti ali pa mogoče za vas to sploh ni problem?

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa. Spoštovani gospod poslanec Petek. Zdaj izhodišče pokojninskega sistema je, da mora biti pravičen za vse zavarovance. To pomeni, da mora biti pokojnina odvisna predvsem od dolžine delovne dobe in višine pokojninske osnove, ne pa od časa, ko je nekdo šel v pokoj. Za slovenski pokojninski sistem v devetdesetih letih, kot navajate, je bilo značilno, da je bil zasnovan tako, da ne bi povzročal razlikovanj v višini pokojnin, priznanih v različnih letih. Da se je doseglo želeni cilj, so bili v sistem vgrajeni tako imenovani korektorji. To so tisti %, ki ste jih v svojem vprašanju tudi navedli. Ti korektorji naj bi zagotavljali, da je bila odmera pokojnine posamezniku pravična. Torej odvisna od dopolnjene pokojninske dobe in od plačanih prispevkov, ne pa, recimo, od dviga plač in inflacije v tistem letu, v katerem se je pač ta obračun napravil. Vsako leto situacija ni bila enaka, zato so se tudi prilagoditve teh korektorjev dogajale. Se pravi, so bili enkrat večji, drugič manjši. Nekaj časa na začetku devetdesetih let pozitivni, potem pa negativni, povezani torej z dvema, ključnima dejavnika, plačami in inflacijo.

Torej, kot navajate, je dejansko res, da so se uskladitve po letih razlikovale, vendar pa niso negativno vplivale na raven pokojnin uveljavljenih v tem obdobju v smislu, da bi se poslabšal položaj upokoјencev v primerjavi s tistimi, ki so bili upokoјeni prej, ampak se je s tem zagotavljalo, da so se vsi, ki so se upokoјili v obdobju 1992 - 1999, lahko upokoјili pod enakimi pogoji. Nov sistem je bil potem uveden leta 2000 in tukaj se je uredilo tudi tako imenovane medletne prilagoditve, ampak to je zdaj že vprašanje potem delovanja tega sistema po letu 2000.

Moram še dodati, da je zoper opisano usklajevanje, ki je tudi za vas sporno, bila sprožena ustavna pobuda. Ker so bili pač pobudniki prepričani, da usklajevanje med pokojninami, priznanimi v različnih obdobjih, ni skladno z Ustavo in zakoni, vendar je Ustavno sodišče odločilo, da je takšen način prilagajanja oziroma izenačevanja skladen z ustavo. Skratka, ta zadeva je že bila na Ustavnem sodišču in zato ne moremo skleniti drugače, kot da pri ureditvi teh pokojnin v devetdesetih letih niso bile storjene krivice, ampak da so bili ti valorizacijski količniki tisti, ki so omogočali enako obravnavo vseh upokoјencev.

Zdaj pa, če še zmeraj posamezni upokoјenec čuti, da mu je bila storjena krivica, predlagam, da se obrne tudi direktno na ministrstvo oziroma na Zavod za pokojninsko in invalidsko

zavarovanje in mu bomo tudi ustrezno informacijo o tem dali. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev? Izvolite.

MIRO PETEK: Hvala minister za ta odgovor. Na nek način sem ga pričakoval. Tisti, ki se pri meni oglašajo na Koroškem v poslanski pisarni, so se že obračali na Zavod in tudi na ministrstvo. Sprašujem vas:

Ali je pravično, da nekdo, ki se je upokojil decembra 1999, ima 10 do 15% manjšo pokojnino kot pa tisti, ki se je upokojil januarja 2000? Konkretno, k meni je prišel železar z dvema odrezkoma in pokazal ravno ta primer. 35, 40 let je delal v železarni kot jeklar, imel je isto izobrazbo kot njegov kolega, imel je isto delovno dobo, plačeval je enak znesek za pokojnino, pri pokojnini pa je danes nastala razlika 10 - 15%.

Mislím, da tu ne moremo govoriti o neki enakosti pred zakonom, pač pa gre za neko določeno anomalijo, ki je takrat nastala v tem sistemu. In kljub temu da je Ustavno sodišče izdalo pač odločbo, kakršno je izdalo, mislim, da bi bilo dobro, če bi se okoli tega pač še nekoliko pozabavali in bi poskušali te krivice, ki so takrat nastale, tako ali drugače odpraviti. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: No, k temu ne morem dodati drugega kot to, da jaz odločitev, ki jo je Ustavno sodišče sprejelo, moram sprejeti oziroma je ne morem niti komentirati. Je treba upoštevati tudi to, da sta sedaj ob prehodu na nov pokojninski sistem po letu 2000 tudi, kot lahko opazite, pri revalorizaciji dve različni stopnji, ravno iz razloga, ker je bil sistem spremenjen. Je pa v pripravi nov sistem oziroma moderenizacija tega sistema, kjer bomo lahko to vprašanje ponovno naslovili. Toliko lahko ta hip odgovorim.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Milenko Zihlerl bo postavil poslansko vprašanje ministru za promet, ki je odsoten. Boste kljub temu postavili vprašanje?

MILENKO ZIHERL: Ja, seveda, gospod predsedujoči. Hvala za besedo. Še enkrat lep pozdrav vsem prisotnim. Z gospodom ministrom sva se že na hodniku dogovorila, da bo odgovoril pisno, vendar želim kljub temu postaviti vprašanje, da se bo vedelo, na katerih izhodiščih, ker bi dal neka izhodišča za odgovor oziroma napotila, katere točke me znotraj vprašanja posebej zanimajo.

Gre za to, da v Sloveniji pri izgradnji avtocest ugotavljamo, da so predrage v primerjavi z drugimi državami. Nekatere cene lahko primerjamo z gradnjo po zahtevnem terenu nekje v Kanadi ali Sibiriji, kjer je tako imenovani "permafrost", kjer so posebni pogoji izdelave avtoceste. Pa morda v tej prvi točki bi še nekako bilo, ko pa že avtocesto dobimo, so pa posamezni odseki lahko tudi zelo neakovostno zgrajeni in, karikirano, že takoj za otvoritveno kolono ob svečani otvoritvi se že vozijo tisti, ki morajo cesto reparirati oziroma posamezen objekt popraviti. Še veliko hujša je pa situacija na terenu na lokalnih in regionalnih cestah. Zima pusti vsako leto za seboj opustošenje. V letošnjem letu niti se ni sistematično, vsaj na nekaterih območjih, pričela sanacija tega stanja. In človek se nehote vpraša, kakšni so postopki od razpisa pa do prevzema. Sam izhajam iz gospodarstva in so mi te ključne stopnje znane, smo se jih morali strogo držati, predvsem, recimo, pri eksploataciji je bilo nekaj časa poskusna proizvodnja, torej po analogiji tukaj poskusno obratovanje, potem v proizvodnji je bila garancija dobaviteljev in zato sprašujem ministra:

Ali izvajalci garantirajo in za koliko časa garantirajo in kaj v okviru garancije, recimo, popravijo, da ministrstvo nima stroškov?

Kako je z nadzorom kakovosti izvajanja del?

Kako je pri razpisih?

Sedaj se glede na zaostreno situacijo pojavlja celo nevarnost, ko so bolj strogi finančni kriteriji, da bi na ta račun lahko trpela kakovost. Torej, sam postopek v ključnih fazah.

Kje so tisti kontrolni momenti in kaj ima ministrstvo že v rokah oziroma kaj še planira, da bo bolj zavezujoče prisilila izvajalce h kakovostnejšemu delu? Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Kot rečeno vam bo minister odgovoril pisno. Gospod Vito Rožej bo postavil poslansko vprašanje ministrici za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Izvolite.

VITO ROŽEJ: Spoštovani predsedujoči, spoštovana ministra, spoštovana gospa ministrica, dragi kolegi, ki še vztrajate!

Jaz upam, da ni kaj drugega kot slučaj, da ni neke simbolike v tem, da je to vprašanje, ki ga bom postavil danes, na vrsti zadnje, ker imam včasih občutek, da je tematika, glede katere bom spraševal, včasih zadnja, ki je na dnevnem redu Vlade. V slovenski samostojni zgodovini smo na področju lokalne samouprave doživljali predvsem delitve raznih občin do prav že mikroskopskih razsežnosti. Eden redkih primerov, da ni šlo za delitev, ampak za združitev je bil primer ljubljanskih občin. Zato danes poznamo Mestno občino Ljubljana, ki je mesto Ljubljana, prestolnica naše države. In najbrž se boste strinjali, da opravlja tudi nekatere druge funkcije, ki jih

nobena druga občina ne more. Po približnih ocenah, z različnimi migracijami, študirajočimi in tako naprej, nas v tem mestu čez dan živi tudi do pol milijona. Tudi v enem evropskem merilu lahko rečemo, da gre za metropolo. Za razliko od manjših občin, tistih, ki so se pač razdrobile, in na podlagi zakonodaje, ki ureja financiranje lokalnih skupnosti prišle do določenih sredstev s strani države, so na nek način spodbujane k tem, da so čim manjše, je bila Mestna občina Ljubljana, da tako rečem, v navednicah, v preteklih letih "nagrajena" z zmanjšanjem sredstev, ki so za delovanje občine, za izvajanje nalog, ki jih nalaga zakon, iz državnega proračuna.

Zato upam, da je zakon o glavnem mestu, glede katerega vas sprašujem, spoštovana ministrica, namenjen temu, da se ta diskriminacija, ki jo je Ljubljana doživela, zmanjša. In me zato zanima:

Kako se zakon o glavnem mestu izvaja?

Kako se skozi ta zakon izvaja financiranje glavnega mesta?

Kako se identificirajo dodatne naloge in obremenitve, ki jih v obliki finančnih posledic prinaša Ljubljani status glavnega mesta?

Kako je s podpisom pogodbe med premierjem slovenske vlade in županom slovenske prestolnice?

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa ministrica, izvolite.

MAG. ZLATKA PLOŠTAJNER: Hvala, predsedujoči. Hvala tudi vam, gospod poslanec, za vprašanje. Če najprej pojasnim, kaj zakon o glavnem mestu ureja, da bomo potem lahko tudi razumeli, kakšne so nadaljnje aktivnosti.

Kot veste, se na območju glavnega mesta pri izvrševanju svojih pristojnosti srečujejo državni organi in organi Mestne občine Ljubljana. In zakon o glavnem mestu Republike Slovenije ja pravzaprav podlaga za ureditev teh medsebojnih odnosov med državnimi organi in organi Mesta Ljubljane, in sicer v tistem delu, ko se to nanaša na izvajanje nalog, pomembnih po eni strani za razvoj glavnega mesta in to je povezano predvsem z urejanjem pogojev za delovanje državnih organov in organizacij ter predstavništev. Zakon tako z ničemer ne posega v izvršne pristojnosti mestne občine, jo pa kot glavno mesto zavezuje, da pri izvajanju svojih nalog upošteva posebni interes države, povezan z glavnim mestom kot upravnim središčem države. Določbe zakona se navezujejo na veljavno zakonodajo, v bistvu organizacije in izvajanja nalog državne uprave in organov lokalne samouprave ter javnih financ. Zakon tudi jasno definira, da je v interesu države in mestne občine zagotoviti usklajeno programiranje in razvoj na različnih področjih, tako prostorskem, investicijskem, na državni in lokalni ravni in pa tudi usklajeno izvajanje nalog in projektov iz pristojnosti državnih in občinskih organov.

Vendar zakon o glavnem mestu neposredno ne ureja financiranja programov in nalog, ki jih v skladu z njim izvaja mestna občina, ali jih bo v skladu s sklenjenim dogovorom, ki ga zakon dopušča in o katerem trenutno tečejo pogovori med Vlado Republike Slovenije in glavnim mestom, izvajali država in mestna občina skupaj. Tako se financiranje dodatnih obremenitev Mestne občine Ljubljana izvaja z njenim proračunom, katerega prihodki se oblikujejo enako kot v vseh drugih občinah v skladu z zakonom o financiranju občin, potem s sofinanciranjem investicij iz državnega proračuna in pa z brezplačnim prenosom državnega premoženja, pri čemer pa ima Ljubljana enak položaj kot vse druge občine. Zakon o glavnem mestu Republike Slovenije ne upošteva pravzaprav posebne stroškovne in investicijske obremenjenosti Mestne občine Ljubljana ali njenih eventualnih morebitnih prednosti, ker je glavno mesto. Zato se je Vlada odločila, Vlada ima v letošnjem normativnem programu vključeno tudi spremembo zakona o glavnem mestu in v okviru priprave spremembe se je Vlada odločila, da izhajajoč iz dejstva prisotnosti glavnine državnih organov in tujih predstavništav na območju MOL, da lahko ta prisotnost pomeni po eni strani dodatne naloge in dodatna finančna bremena za mestno občino, po drugi strani pa lahko pomeni tudi dodatno priložnost za razvoj glavnega mesta, da se pripravi predlog, strokovno utemeljen, morebitnega dodatnega financiranja glavnega mesta skozi zakon o glavnem mestu, na podlagi prejšnje analize finančnih odnosov med Vlado Republike Slovenije in glavnim mestom Republike Slovenije. Ta analiza bo identificirala dodatne naloge in obremenitve ter tudi prednosti, ki jih Mestna občina Ljubljana v obliki finančnih posledic lahko ima zaradi statusa glavnega mesta. Analiza pa bo podkrepjena tudi s primerjalno pravno analizo urejenosti statusa glavnih mest v državah članicah Evropske unije z navedbo načina dodatnega financiranja posebnih nalog, ki jih opravljajo. Izdelava analize je v zaključni fazi in računamo, da bo v roku, kot je predvideno, rok je 2. junij, tudi že obravnavana na Vladi in s tem bo hkrati podana tudi možnost, da se ta medsebojna razmerja konkretizirajo ob noveli zakona.

Sedanji zakon pa omogoča sklenitev dogovora. Dogovor je stvar usklajevanja med Mestno občino Ljubljano okoli skupnih vsebinskih nalog, za katere pa je pismo zgolj dogovor. Ima obliko pisma o nameri in ni že neposredna podlaga za financiranje aktivnosti, ki pa se financirajo iz virov, ki sem jih prej navedla.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želite dopolnitev? Izvolite.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za ta del odgovora. Gospa ministrica, jaz upam, da novi zakon, ki se pripravlja, ne bo zdaj izgovor, da se ta dogovor, sporazum, pogodba ali pa, tako kot vi pravite, pismo o nameri, ne izvede čim prej in da se

konec koncev tudi iz virov, ki ste jih omenili, čim prej začnejo dejavnosti, ki v glavnem mestu morajo potekati, se pač financirati.

Jaz nisem prepričan, jaz težko delim z vami mnenje, da obstajajo tudi nekatere prednosti glede financiranja, ki bi jih pa Ljubljana morala izkoristiti. Vsaj ne v teh razmerah zdaj, ko zakonodaja, ki ureja financiranje občin, tako drastično diskriminira Ljubljano v primerjavi z ostalimi občinami, z izjemo treh drugih, ki tudi še presegajo določene cenzuse. In mislim, da ni kakšne velike potrebe po primerjalni analizi z evropskimi prestolnicami, da bi videli, da je ni evropske prestolnice, ki bi bila s strani države tako podfinancirana, kot pa je Ljubljana. Ljubljana je res pred uvedbo tega novega zakona o financiranju občin približno dvotretjinsko lahko financirala svoje dejavnosti iz državnih sredstev. Odslej je dvignila malo svoje odhodke, prihodki s strani države pa so padli, tako da zdaj predstavljajo približno tretjino. Jaz mislim, da boste iz te analize hitro ugotovili, kako in kaj in kateri koraki so potrebni v bodoče.

Zakaj se mi zdi, da je nujno, da se kakršen koli sporazum čim prej začne uveljavljati? Seveda iz jasnih potreb, ki jih Ljubljana ima in njenih virov obveznosti, ki jih tudi na področju otroškega varstva, cestnega prometa, železniškega in še kje opravlja tudi za širšo regijo. In če ne drugega, ker četrtnina poslancev, ki podpira to vlado, prihaja iz Ljubljane, vsi smo koalicijski poslanci in še kakšen poslanec več koristi storitve javnega varstva, socialnega in tako naprej. /Opozorilni znak za konec razprave./... Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa ministrica, izvolite.

MAG. ZLATKA PLOŠTAJNER: Vsebinski del dogovarjanja z mestno občino teče zelo intenzivno. In po prepričanju obeh strani je večina vsebin usklajenih.

Tudi sama verjamem, da pogoji za podpis tega dogovora so, seveda pa je potrebno še razrešiti določena odprta vprašanja, o katerih se dogovarjata župan in predsednik Vlade. S tem vsebinskim dogovorom smo pravzaprav definirali tiste skupne aktivnosti, ki so presečna točka mesta in kot glavnega mesta in države.

Kar se tiče celovite analize, bi rekla, da je morda zelo koristna kot izhodišče za diskusijo v parlamentu. Ko bo zakon prišel v obravnavo, da poslanci, vsi, ki so tukaj prisotni, si lahko ustvarijo neko celovito sliko o tem, kakšna bremena nosi glavno mesto, po drugi strani pa tudi ne zanemarimo, da se iz tega naslova lahko ustvarjajo tudi neki določeni prihodki in da to sliko poslanci dobijo tudi na mizo in tako potem tudi lažje sprejemajo odločitve. V tem je bil tudi smisel izdelave te analize in da na tej podlagi dobimo oceno, kakšni so tisti dodatni stroški, ki jih Mestna občina Ljubljana ima,

primerjalno gledano, z drugimi občinami iz naslova glavnega mesta in pa seveda potem to primerjamo z dodatnimi prihodki, ki jih ustvarja, ker je sedež državnih institucij in državnih organov. Mislím, da nam bo ta analiza pravzaprav olajšala razpravo v parlamentu in s tem tudi olajšala obravnavo zakona v parlamentu in je s tega vidika koristna.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala, gospe ministrici.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali jutri, v torek, 19. maja, ko bo Državni zbor v okviru glasovanj odločil o predlaganih sklepih.

Prekinjam 6. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10.00 uri. Lahko noč.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 18. MAJA 2009 OB 21.10 IN SE JE NADALJEVALA 19. MAJA 2009 OB 10.02.)

PREDSIEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam nadaljevanje 6. seje Državnega zbora Republike Slovenije.

Obveščen sem, da se današnje seje ne more udeležiti poslanec mag. Anton Rop. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Na obisku v Sloveniji je gospod Vítor Manuel da Silva Caldeira, predsednik Evropskega računskega sodišča, ki ga lepo pozdravljam med nami in ga prosim, da nagovori Državni zbor. Prosim gospod predsednik.

Obenem vas obveščam, da je nagovor simultano prevajan. Slovenščino imate na številki 1. Hvala lepa.

VÍTOR MANUEL DA SILVA CALDEIRA: Gospod predsednik. Spoštovani poslanci v Državnem zboru Republike Slovenije.

V veliko čast mi je v vlogi predsednika Evropskega računskega sodišča, da imam danes priložnost, da spregovorim pred vami tukaj v dvorani Državnega zbora Republike Slovenije. Rad bi se zahvalil vam, dr. Pavel Gantar, in rad bi se zahvalil tudi predsedniku slovenskega Računskega sodišča dr. Igorju Šoltesu, ki sta mi omogočila današnji nastop. Zavedam se, da stojim pred vami v mladi demokratični politični inštituciji, ki je dosegla že veliko. Med drugim ste dali zelo pomemben prispevek za to, da je Slovenija uspešno postala članica Evropske unije leta 2004. Po tistem je bila Slovenija prva izmed držav EU 10, ki je leta 2007 uvedla evro. Leta 2008 pa je bila Slovenija prva, ki je predsedovala Svetu Evropske unije. Politično vodenje za doseganje še večje evropske integracije postaja vse pomembnejše, zlasti v luči globalnih izzivov, kot je na primer sedanja finančna in gospodarska kriza in kot so tudi podnebne spremembe. Soočenje s temi izzivi zahteva usklajeno delovanje na nacionalni, evropski in mednarodni ravni. Poleg tega bo treba tudi kar precej javnih sredstev, vendar pa uspešnost političnih institucij, tako na ravni Unije kot na nacionalni ravni, za to, da bo zagotovljeno

takšno vodenje Evropske unije in ta uspešnost bo odvisna od sposobnosti, da ohranimo zaupanje evropskih državljanov.

Naj vam dam primer, proces ratifikacije Lizbonske pogodbe in bližnje volitve za Evropski parlament nas opominjata, da zaupanja državljanov Evropske unije ne kaže jemati za nekaj, kar je samo po sebi umevno. Prepričan sem, da neodvisne revizijske institucije, kot je Evropsko računsko sodišče in slovensko Računsko sodišče igrajo bistveno vlogo, saj pomagajo ohranjati zaupanje državljanov EU, vendar pa je to zaupanje treba graditi v okviru procesa zagotavljanja odgovornosti in preglednosti. V sodobnih demokratičnih družbah igrajo neodvisne revizijske institucije ključno vlogo v tem procesu. V Evropski uniji s 27 državami članicami pa je potrebno sodelovanje in usklajena prizadevanja neodvisnih revizijskih institucij, vseh 27-ih držav članic in tudi Evropskega računskega sodišča. Odgovornost in preglednost sta zato temeljna gradnika za pridobivanje zaupanja naših državljanov. Državljanom omogočata, da vedo, da se njihov denar porablja modro in da vidijo izboljšave. Nadzor parlamenta je ključni proces za doseganje tega. To ni enostavna naloga, in to vi veste bolje od mene. Zakonodaja je zelo pogosto nujno strokovna, govorimo o velikih vsotah. Politike izvrševanja pa vključujejo mnoge in različne javne in zasebne akterje, še zlasti v Evropski uniji s 27 državami članicami. V tako zapletenem okolju je ohranjanje odgovornosti in preglednosti nekaj, kar pomeni, da so odgovornosti jasne, da so naša ravnanja dovolj enostavna in da so na voljo ustrezne informacije.

To pa me privede do naslednjega vprašanja; Zakaj je potrebna neodvisna revizija na ravni EU in na nacionalni ravni za zagotavljanje odgovornosti in preglednosti?

Prvič. Revizija zagotavlja relevantne, zanesljive in nepristranske podatke in mnenja, kar omogoča tudi javni nadzor nad izvršilno oblastjo. Revizorji javno poročajo o tem, ali so vladni računi zanesljivi, ali so bila upoštevana veljavna pravila in predpisi in ali so bila sredstva porabljena gospodarno, učinkovito in uspešno. Nacionalne ustave dajejo nacionalnim revizijskim institucijam potreben mandat, pooblastila in neodvisnost za odgovarjanje na zgoraj omenjena vprašanja. Podobno tudi velja za Evropsko računsko sodišče, ki mu to zagotavlja pogodba o evropskih skupnostih.

Drugič. Revizorji pomagajo spodbujati čim večjo odgovornost in transparentnost, saj dajejo neodvisne nasvete tistim, ki sprejemajo politike in odločitve, pomagajo jim pri oblikovanju novih zakonodajnih in proračunskih predlogov. Evropsko sodišče to počne tako, da daje priporočila o svojih poročilih, objavlja mnenja glede osnutka evropske zakonodaje in prispeva tudi v javni razpravi glede porabe evropskih sredstev. Tako je Evropsko sodišče pomagalo pri oblikovanju mnogih pobud za izboljšanje upravljanja s sredstvi EU, vključno s sedanjim reformnim procesom evropskega proračuna.

Kljub temu pa včasih slišimo vprašanja, zakaj porabe evropskih sredstev ne morejo revidirati bodisi Evropsko sodišče ali nacionalne revizijske institucije, zakaj je potrebna revizija obojih. Odgovor ima veliko opraviti s tem, kako sta sestavljena in kako se izvršujeta tako evropska politika kot evropski proračun. Prvič, 90% vseh sredstev v splošnem proračunu EU izvira iz nacionalnih proračunov, ki se financirajo iz nacionalnih davkov, 80% evropskih izdatkov pa gre preko nacionalnih proračunov. Predvsem so to sredstva, ki so namenjena kmetijstvu in strukturnim ukrepom. Ta sredstva zato upravlja in nadzoruje Evropska komisija in tudi institucije na nacionalni, regionalni in celo lokalni ravni. Poleg tega pa evropske pobude, kot je recimo revidirana lizbonska strategija, evropski načrt za oživitev gospodarstva, te pobude določajo skupne cilje, ki jih moramo doseči s kombinacijo ukrepov, ki sodijo v pristojnost evropskih inštitucij in tudi izven nje. Kot vidite, se ne da izogniti vsaj delnemu prekrivanju vloge Evropskega računskega sodišča in nacionalnih revizijskih ustanov. Vendar pa imajo te ustanove različne in med seboj dopolnjujoče se vloge in gledišča glede porabe evropskih sredstev. Nacionalne inštitucije revidirajo, kako organi v državah članicah izpolnjujejo svoje odgovornosti glede zbiranja in porabe evropskih sredstev. Evropsko sodišče pa revidira evropske politike, ne politik držav članic. To počne s stališča Evropske unije, in to vse do končnega prejemnika evropskih sredstev v državah članicah. Na ta način evropski državljani dobijo zagotovila ne samo glede delovanja njihovih nacionalnih ustanov, pač pa tudi glede nacionalnih ustanov drugih držav članic in tudi glede evropskih ustanov. Poleg tega nacionalne revizijske ustanove pomagajo izboljšati finančno upravljanje v lastnih državah članicah, Evropsko sodišče pa prispeva k izmenjavi najboljših praks in k izboljšanju smotrnosti delovanja evropskih inštitucij. Državljani si tudi želijo, da bi bile revizije, za katere plačujejo, čim bolj učinkovite in uspešne. V evropskem kontekstu sta sodelovanje in usklajevanje ključ do učinkovitih in uspešnih revizij porabe evropskih sredstev. Evropsko računsko sodišče in nacionalne revizijske ustanove zato sodelujejo na dvostranski in večstranski podlagi, tako da bi skušali čim bolj zmanjšati revizijsko breme. Vendar pa to lahko počnemo samo v okviru veljavnega okvira, ki ureja upravljanje s sredstvi in nadzor nad njimi, obenem pa moramo spoštovati naš mandat. Naj ob tej priložnosti povem, da imamo na Evropskem sodišču to srečo, da je naš član tudi dr. Antončič, nekdanji predsednik slovenskega Računskega sodišča, ki pomembno prispeva k medsebojnemu razumevanju in plodnemu sodelovanju med različnimi inštitucijami. Sodelovanje in usklajevanje nam pomagata izboljšati učinkovitost in uspešnost naših revizij, in to na vrsto načinov.

Če vam dam samo primer. Nacionalne revizijske institucije pomagajo pri izvajanju revizij Evropskega računskega sodišča v

državah članicah. Tukaj bi se rad zahvalil kolegom iz slovenskega Računskega sodišča za njihovo pomoč pri izvajanju misij Evropskega računkega sodišča v Sloveniji.

Nadalje. Skušamo se posluževati že opravljenega dela drug drugega in v svojem letnem poročilu in tudi v posebnih poročilih Evropsko računsko sodišče uporablja dokaze, do katerih so v svojih poročilih prišli na nacionalni ravni.

Nadalje. Prizadevamo si za razvijanje skupnih standardov, pristopov in metod. Glavni forum, ki to počne, je kontaktni odbor vodij vrhovnih revizijskih institucij članic EU. Če vam dam primer. Decembra 2008 smo razpravljali o pregledu evropskega proračuna, o lizbonski strategiji, februarja letos pa smo se pogovarjali o vlogi vrhovnih revizijskih institucij v luči sedanje gospodarske in finančne krize. Vendar pa obstajajo meje glede izboljšav pri revidiranju evropskih sredstev, ki jih lahko dosežemo revizorji. Kritičnega pomena je, da sistem internega nadzora o porabi evropskih sredstev prav tako dobro deluje in dosega izboljšave. Temu vprašanju se sedaj vse bolj daje prioriteta tako na evropski kot nacionalni ravni. Evropska komisija trenutno izvaja akcijski načrt za doseganje integriranega okvira internega nadzora za evropska sredstva. To se je zgodilo na podlagi mnenja Evropskega računkega sodišča v zvezi z enotnim revizijskim modelom. Poleg tega spodbujamo države članice, da dajo nacionalne izjave glede porabe evropskih sredstev. Vrsta držav je to že naredila. Poleg tega določene nacionalne revizijske institucije že začenjajo certificirati porabo evropskih sredstev s strani nacionalnih organov. Mnogi tako kot slovensko računsko sodišče imajo namenske oddelke za revidiranje evropskih sredstev. Vendar je potrebno poudariti, da bo Evropsko sodišče lahko uporabilo nacionalne deklaracije v zvezi z evropskimi sredstvi samo, če bodo te izjave primerne, primerljive in dane pravočasno. Za doseganje tega morajo Evropska komisija, države članice in Evropsko sodišče še naprej sodelovati.

Politične ustanove, vključno z Evropsko unijo, nacionalnimi parlamenti, Evropskim parlamentom, igrajo zelo pomembno vlogo, saj kažejo smer za izboljšave ne samo v smislu upravljanja s sredstvi in nadzora nad evropskimi sredstvi, pač pa tudi za revidiranje porabe sredstev.

Gospod predsednik, spoštovani poslanci! Afriški pregovor pravi: "Če želiš potovati hitro, pojdi sam, če želiš potovati daleč, pojdi skupaj.". Evropska unija je na poti. Naša pot je dolga in pred nami so veliki izzivi. Ti izzivi bodo zahtevali vodenje na strani nacionalnih političnih ustanov, kot je vaša, po drugi strani pa bomo potrebovali tudi sodelovanje vaših kolegov na evropski ravni za to, da bo sodelovanje še boljše. S sodelovanjem in usklajevanjem naših prizadevanj za spodbujanje odgovornosti in preglednosti bodo neodvisne revizijske institucije, slovensko in evropsko računsko sodišče, lahko ohranile zaupanje evropskih državljanov.

Veselimo se že, da bomo odigrali našo vlogo pri doseganju teh ciljev.

V čast mi je bilo, da sem vam smel danes spregovoriti. Najlepša hvala za vašo pozornost. .../Aplavz./..

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Predsedniku Evropskega računskega sodišča se zahvaljujem za njegove besede! Spoštovane kolegice in kolegi! Nadaljujemo sejo.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNI SLUŽBI V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA**. Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima mag. Helena Kamnar, državna sekretarka na Ministrstvu za finance. Prosim.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani poslanci, spoštovane poslanke!

Glede na to, da je to druga obravnava zakona vas z njegovo vsebino ne bom seznanjala. Zakon je bil nekoliko dopolnjen na podlagi poročila Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Vlada vse dopolnitve, ki so bile sprejete na Odboru za finance podpira. Hkrati predlagamo, da v skladu s 138. členom Poslovnika Državnega zbora tretjo obravnavo predloga zakona opravimo na tej seji. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično telo. Besedo dajem podpredsedniku Radu Likarju za predstavitev poročila odbora. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik. Pozdrav državni sekretarki, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Odbor za finance in monetarno politiko je kot matično delovno telo obravnaval predlog zakona na 5. seji 7. maja 2009. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je podala pripombe k 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. in 10. členu zakonskega predloga. Na tej podlagi so člani odbora v okviru dodatnega delovnega gradiva obravnavali in sprejeli predloge za amandmaje odbora k navedenim členom. K zakonskemu predlogu s strani kvalificiranih predlagateljev v poslovniško določenem roku ni bilo vloženih amandmajev. Temeljni cilj predloga zakona je v zagotovitvi večje učinkovitosti dela davčnih organov. Slednji med drugimi zagotavljajo predviden prenos dela pristojnosti opravljanja izvršbe z enega davčnega organa, se pravi davčne uprave, na drug davčni organ, na carinsko upravo. Poleg tega je z namenom večje učinkovitosti predviden odvzem pooblastil pooblaščenim uradni osebi v primeru, da obstajajo določeni razlogi oziroma premestitvi na drugo delovno mesto, za katero izvrševanje

pooblastil ni določeno in za katero izpolnjuje predpisane pogoje in ga je javni uslužbenec sposoben izvajati. Predloženo besedo uresničuje temeljna načela ekonomičnosti, učinkovitosti in racionalnosti, medtem, ko se javnemu uslužbencu v primeru ugotovljene nezdržljivosti opravljene dejavnosti po veljavni ureditvi lahko odpove delovno razmerje. Obravnavano besedilo predvideva možnost odvzema pooblastila s premestitvijo na ustrezno delovno mesto, za katero izpolnjuje predpisane pogoje in ga je sposoben opravljati.

Hkrati predlog zakona vsebuje dolžnost Davčne uprave za nezgodno zavarovanje oseb, ki so zaradi narave dela izpostavljanje povečanemu tveganju za nastanek nesreče pri delu. Ob obravnavi je predstavnica predlagatelja izrekla podporo pripravljenim predlogom za amandmaje odbora na podlagi opozorila Zakonodajno-pravne službe, ki po izraženem mnenju odpravljajo pomanjkljivosti prvotnega besedila.

V nadaljevanju je predstavnica Zakonodajno-pravne službe poudarila, da predloženi amandmaji odbora sledijo danim pripombam navedene službe. Ob obravnavi členov zakonskega predloga je odbor na podlagi osmega odstavka 131. člena oblikoval in sprejel amandmaje k 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., in 10. členu. Po končanem glasovanju o amandmajih je odbor v skladu s tretjo alinejo 128. člena Poslovnika glasoval o vseh členih hkrati in jih sprejel. Odbor je v nadaljevanju sprejel vse člene predloga zakona. Sprejeti amandmaji pa so vključeni v besedilo dopolnjenega predloga zakona, ki je sestavni del poročila odbora. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Bogdan Barovič v imenu poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Kolegice, kolegi, gospa državna sekretarka, obiskovalci! Seveda ni dvoma, da govorimo o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčni službi, ki koristi vsej državi in gre za koristno, pravočasno izterjavo davkov in s tem povečanje proračuna države Republike Slovenije, zato seveda tudi v naši stranki, Slovenski nacionalni stranki, temu zakonu ne bomo nasprotovali.

Tako kot v povezavi z naslednjim zakonom, o katerem bomo govorili čez nekaj minut, lahko rečemo, da je prav, da se pobiranje davkov deli na dve službi, torej na Durs in na Curs, na Carinsko upravo Republiko Slovenije, da bomo enkrat pošteno izterjali tudi tisto, kot je rečeno, prenos izterjav tujih terjatev na Carinski upravi Republike Slovenije. Cilji so jasni, slišali smo jih v uvodni predstavitvi tudi s strani predsednika. Dobro je, da so bili vsi amandmaji sprejeti, glede na pripombe Zakonodajno-pravne službe.

Kljub temu pa bi v imenu Slovenske nacionalne stranke in v svojem imenu izpostavil 10. člen, ki pravi, da Davčna uprava v 30-ih dneh po uveljavitvi zakona pošlje javni poziv fizičnim osebam, da pristojnemu davčnemu uradu posredujejo podatke o računih. Ja. Seveda je prav, vsebinsko je 10. člen zelo prav narejen za ljudi. Zakaj v 30-ih dneh, zakaj ne takoj?!

Nadalje 10. člen pravi, da fizične osebe morajo pristojnemu davčnemu uradu sporočiti podatke iz prejšnjega odstavka tega člena v 90-ih dneh od dneva uveljavitve tega zakona. Zakaj v 90-ih dneh? Zakaj ne prej?!

Nadalje, da fizična oseba, ki v roku iz prejšnjega odstavka ne obvesti pristojnega davčnega urada o računu, odprtem zunaj Republike Slovenije, se kaznuje za prekršek z globo 210 do 1200 evrov. Vprašanje je samo, in vsi dobro vemo, koliko je teh računov, raznoraznih, Slovenk in Slovencev v tujini, za katere ne vemo. Upam, da bomo po sprejetju tega zakona izvedeli. Ampak zakaj 30 dni?! Takoj. Zakaj 90 dni?! Takoj. In ne 210 do 1200 evrov. Saj to je manj, kot če naredi po nesreči en voznik, ki je vsakdan na cesti, en prekršek. 12 tisoč evrov.

V Slovenski nacionalni stranki bi želeli, da je ta 10. člen hitrejši in po kazni bogatejši. V razmislek za naprej.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčni službi bomo podprli s premislekom o spremembi 10. člena v prihodnjih mesecih.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

Dobro, lahko zamenjate. Prosim.

Besedo ima gospod Gvido Kres, vendar bi prosil, da to predhodno najavite.

GVIDO KRES: Se opravičujem, gospod predsednik. V bodoče bo tako, kot mora biti.

Spoštovane kolegice in kolegi! Po besedah predlagatelja spremembo zakona o davčni službi narekuje potreba po spremenjenem izvajanju delovnih nalog davčnih organov, med katere spadata Carinska uprava Republike Slovenije in Davčna uprava Republike Slovenije z namenom, da se omogoči postopen prenos izterjave javnih dajatev ter drugih upravnih terjatev z davčne na carinsko upravo. Na podlagi opravljene analize Davčne uprave ter primerjave med izterjavo davkov in tujih terjatev je bilo ugotovljeno, da je bilo izdano podobno število sklepov o izvršbi, vendar pa je znesek iztirjenih davčnih obveznosti znatno večji od zneska iztirjenih tujih terjatev. Na predlagani način naj bi se s prenosom izterjave tujih terjatev na carinsko upravo povečala učinkovitost izterjave davčnih obveznosti ter bi se s tem dosegli večji

prilive v državni proračun. Predlog zakona spreminja tudi nekatere druge določbe.

Predlagane rešitve v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo in bomo zakon podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Borut Sajovic, v imenu Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, spoštovani predsednik za besedo. Vsem skupaj prijazen pozdrav, tistim v dvorani in pa tistim na balkonu.

Kaj reči o spremembah in dopolnitvah zakona o davčni službi. Glavni cilj vseh takih zakonov je o zagotovitvi večje učinkovitosti dela davčnih organov. Eden od ukrepov pa tako predvideva prenos dela pristojnosti opravljanja izvršbe iz tako imenovane Davčne uprave Republike Slovenije na Carinsko upravo. Gre za uresničevanje načela ekonomičnosti, učinkovitosti in pa načela racionalnosti, kar je včasih in pa v trenutkih, v katerih živimo danes, zagotovo pomembno in pa potrebno. V Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije bomo predlog spremembe zakona podprli, saj gre za še kako pomembne spremembe, če želimo izboljšati upravljanje glavne naloge, ki jo ima davčna služba. Gre seveda za čim učinkovitejše pobiranje davkov, potem pa za jasno zavezo, obvezo in nalogo, da so ta tako zbrana skupna sredstva potem tudi racionalno, pošteno in pa pregledno uporabljena v naše skupno dobro.

Cilj vsake države je, da s čim več davki zapolni proračun. Zato se nam zdi smiselna prerazporeditev izterjave tako imenovanih tujih terjatev na Carinsko upravo, čeprav sama prerazporeditev še ni zagotovilo, da bo ta zadeva zares tudi bolj učinkovita in uspešnost izterjave večja, kar se tiče izterjave tako davčnih kot tudi denarnih in nedavčnih terjatev.

Na tem področju je, kar se tiče učinkovitosti davčne službe, v vsakdanjem življenju kar nekaj problemov. Zato bi morala biti tudi ali pa predvsem z vidika finančnih interesov posamezne države njena prva in glavna naloga, da z ustreznimi administrativnimi postopki in materialno podporo zagotovi čim učinkovitejše pobiranje davkov. Poleg tega je pa potrebno omeniti tudi, da se nam bolj kot prvi del sprememb zakona, ki se nanaša na naloge davčne službe oziroma prenos pristojnosti na carinsko upravo, zdi pomemben del, ki govori o razširitvi oziroma o krepitvi vsebine davčnega registra in v enaki veljavi ter obravnavi tako fizičnih kot pravnih oseb, ki opravljajo dejavnost. Gre preprosto za to, da bodo končno informacije o vrsti davčnih obveznostih fizičnih in pa pravnih oseb, in teh je kar veliko, zbrane v davčnem registru, kar bo nedvomno izboljšalo dosedanje različne aplikacije vodenja podatkov in bo omogočilo hiter, predvsem pa enostaven pregled

davkov, ki jih morajo plačevati različni davčni zavezanci. In tisto, kar je na koncu tudi pomembno, ta nova zbirka podatkov bo enotno vodena, bo dobra osnova za še kako potreben nov davčni informacijski sistem in vodenje davčnih evidenc. Iz vsega naštetega bo seveda predlog zakona o davčni službi dobil podporo poslancev Liberalne demokracije Slovenije. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Čepič v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

BOGDAN ČEPIČ: Gospod predsednik, hvala lepa za besedo. Spoštovana gospa državna sekretarka, kolegi in kolegice!

Spremembo zakona narekuje potreba po spremenjenem izvajanju davčne izvršbe davčnih organov, in sicer se pristojnost opravljanja davčne izvršbe tujih terjatev prenese z Davčne uprave Republike Slovenije na Carinsko upravo Republike Slovenije predvsem zaradi uresničevanja načela ekonomičnosti izvajanja delovnih nalog in seveda tudi posledično učinkovitosti pobiranja in izterjave davčnih obveznosti. S predlogom zakona se ureja možnost odvzema pooblastil pooblaščenim uradnim osebam v primeru ugotovljenih težjih disciplinskih kršitev, zdravstvenih omejitev, zaradi katerih niso več zmožni opravljati nalog pooblaščenih uradnih oseb in če opravljajo dejavnost, ki je nezdružljiva z nalogami davčne službe. Javni uslužbenec, ki mu generalni direktor s sklepom odvzame pooblastila, je razporejen na ustrezno delovno mesto, za katero izpolnjuje predpisane pogoje in ga je sposoben upravljati.

Predlog zakona vsebuje tudi dolžnost Davčne uprave Republike Slovenije za nezgodno zavarovanje oseb, ki so zaradi narave dela izpostavljanje povečanemu tveganju za nastanek nesreče pri delu, kar je zagotovo dobro.

S predlaganim novim besedilom 6. točke 13. člena pa se odpravlja pristojnost Davčne službe za izterjavo denarnih terjatev držav in samoupravnim lokalnih skupnosti v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni zakon, in z zakonom, ki ureja prekrške. Hkrati z navedeno spremembo zakona, ki ureja davčno službo, je potrebna sprememba zakona, ki ureja carinsko službo, kar bomo danes tudi obravnavali v naslednji točki dnevnega reda. Usklajeno sprejetje obeh zakonov je nujno za preprečitev, da bi za odločanje o isti zadevi hkrati bila pristojna dva organa ali kar je druga skrajnost, da za navedeno nalogo ne bi bil pristojen nobeden organ.

S prenehanjem stvarne pristojnosti za izterjavo drugih denarnih nedavčnih obveznosti bo Davčna uprava učinkovitejša pri pobiranju in izterjavi davkov. S predlagano spremembo se omogoča zaposlitev na delovnem mestu izterjevalca tudi osebam, ki nimajo opravljene posebnega strokovnega izpita, tudi kandidatom izven Davčne uprave Republike Slovenije, ob pogoju,

da ga opravijo v enem letu. V tem času pa opravijo samo nekatera pripravljalna dela v skladu s pooblastili.

Dopolnila, ki smo jih sprejeli v matičnem odboru, Poslanska skupina Socialnih demokratov prav tako podpira. Zaradi vsega navedenega in rešitev, ki jih ponuja sprememba Zakona o Davčni službi, bo poslanska skupina Socialnih demokratov predlog zakona tudi podprla. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Rado Likar v imenu poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

RADO LIKAR: Še enkrat, hvala za besedo. V Slovenski demokratski stranki se vseskozi zavzemamo in podpiramo vse vrste uvajanja učinkovite in pregledne davčne administracije. Posebno pozornost in več navora pa bi bilo po našem mnenju treba vložiti v pregon davčnih utaj. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčni službi bomo v naši poslanski skupini SDS podprli, saj so zakoni živa stvar in prav je, da se glede na trenutne razmere tudi spreminjajo in dopolnjujejo, kar pričakujemo tudi v bodoče.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčni službi je po navedbah predlagatelja potreben zaradi spremenjenih okoliščin po vstopu Slovenije v EU in v pričakovanju vstopa Republike Hrvaške v to zvezo.

S tem se je pokazala potreba po spremembi izvajanja in drugačni razporeditvi delovnih nalog med davčnima organoma, to je Carinsko upravo in Davčno uporabo Republike Slovenije in s tem tudi potrebno po spremembi obeh zakonov, ki urejata omenjeni službi. Sprememba bo omogočila prenos nalog v zvezi z izterjavo denarnih nedavčnih obveznosti z Davčne uprave na Carinsko upravo, kar naj bi pripomoglo k večji učinkovitosti dela davčnih organov. Menimo, da je primerna tudi sprememba, ki daje možnost odvzema pooblastil uradni osebi v primerih večjih kršitev ali v primeru zdravstvenih omejitev, da se jih razporedi na ustrezno delovno mesto, za katero izpolnjujejo pogoje.

Kot rečeno, v Slovenski demokratski strani spremembam zakona ne bomo nasprotovali. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospa Cvetka Zalokar Oražem v imenu poslanske skupine Zares. Prosim.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovana državna sekretarka, obiskovalci in obiskovalke, kolegi in kolegice! Zakon o davčni službi, sprejet v letu 2004, z začetkom veljavnosti v letu 2005, ureja naloge in organizacijo davčne službe, pooblastila davčne službe ter davčni register. Spremembe, ki so pred nami, narekuje predvsem potreba po spremenjenem izvajanju delovnih nalog davčnih organov, med katere spadata Carinska uprava in

Davčna uprava. Zaradi spremenjenih okoliščin ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo ter pričakovanega vstopa Hrvaške se je pokazalo, da so potrebne predvsem tiste spremembe, ki urejajo carinsko službo, in tiste, ki urejajo davčno službo. Gre za postopen prenos izterjave javnih dajatev in drugih upravnih terjatev z Davčne na Carinsko upravo.

Na podlagi opravljene analize in primerjave med izterjavo davkov in tujih terjatev, je bilo ugotovljeno, da je bilo na področju davkov in tujih terjatev izdano podobno število sklepov o izvršbi, vendar pa je znesek izterjanih davčnih obveznosti znatno večji od zneskov izterjanih tujih terjatev. Tudi število izdanih sklepov o izvršbi davčnih obveznosti je praviloma višje od števila izterjanih sklepov, posebej velika pa je razlika s finančnega razlika. Višina izterjanih dajatev je namreč za več kot polovico nižja od višine davčnih obveznosti na podlagi izdanih sklepov. Temeljni cilj novele zakona je torej zagotoviti učinkovitejšo delo davčnih organov s prenosom dela pristojnosti upravljanja izvršbe z enega davčnega organa na drugi davčni organ, torej z Davčne na Carinsko upravo.

Po navedbah Vlade cilj učinkovitejšega izvajanja delovnih nalog izhaja tudi iz predloga o prevzemu pooblastil pooblaščenim uradni osebi, kadar za to obstajajo točno določeni razlogi, ali pa njenega premestitev na drugo delovno mesto, za katero izvrševanje pooblastil ni določeno in za katero izpolnjuje predpisane pogoje ter ga je javni uslužbenec tudi sposoben izvajati.

Zaradi večje izpostavljenosti določenih oseb, ki so pri izvrševanju svojih pooblastil izpostavljene nevarnosti pri delu pa novela uvaja ustrezna zavarovanja pooblaščenih in drugih uradnih oseb. Kot rečeno, gre za načela ekonomičnosti, učinkovitosti ter predvsem racionalnosti. In ta vodijo k prenosu določenih nalog z Davčne na Carinsko upravo.

Zaradi učinkovitejše izvršbe davčnih obveznosti in z njo povezanih pozitivnih učinkov, ki jih pričakujemo in bodo v prihodnje izkazani tudi v državnem in občinskih proračunih, v poslanski skupini Zares soglašamo z novelo zakona o davčni službi in jo bomo tudi podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Urh v imenu poslanske skupine DeSUS. Prosim.

ANTON URH: Spoštovani, gospod predsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka, poslanke in poslanci. Spoštovane obiskovalke in obiskovalci Državnega zbora.

Poglaviten razlog za noveliranje Zakona o davčni službi je zagotovitev učinkovitejšega dela davčnih organov, in sicer se prenaša del pristojnosti upravljanja izvršbe iz enega davčnega organa, to je Davčne uprave Republike Slovenije na drug davčni organ, Carinsko upravo Republike Slovenije. To bo po zagotovilu predlagatelja, na podlagi dejanskih podatkov in

analiz le-teh pripomoglo k učinkovitejši izterjavi davčnih obveznosti s strani Dursa, posledično pa tudi k polnitvi proračunske blagajne, saj se je izkazalo, da je višina izterjanih dajatev za več kot polovico nižja od višine davčnih obveznosti na podlagi izdanih sklepov. Večji prilivi v državni proračun pa so v današnjem času več kot potrebni. Tovrstna sprememba terja seveda tudi noveliranje Zakona o carinski službi. Oba dopolnjena predloga, sanirana s primernimi amandmaji, pripravljenimi na podlagi pripomb Zakonodajno-pravne službe v poslanski skupini DeSUS podpiramo. Moramo pa pripomniti, da sta bila oba predloga pripravljena izredno površno, na kar kaže tudi število potrebnih amandmajev, da je materija z vsebinsko in nomotehničnega vidika skladna z obstoječo zakonodajo. Ta naša pripomba sicer nima namene izzveneti kot neka kritika, temveč bolj kot priporočilo, nasvet za preudarnejše in skrbnejše ravnanje pripravljavcev besedil predlogov zakonov.

Poslanci DeSUS-a podpiramo prenos dela pristojnosti upravljanje izvršbe z Dursa na Carinsko upravo Republike Slovenije. Prav tako se strinjamo z drugimi kadrovske obarvanimi spremembami, kot so razlogi za odvzem pooblastila inšpektorjem, omogočiti izterjevalcu, da opravi strokovni izpit v enem letu od imenovanja in podobno. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predlog zakona.

Glasovanje o dopolnjenem predlogu zakona bomo opravili danes v okviru glasovanja, pol ure po prekinjeni 14. točki dnevnega reda oziroma najkasneje ob 21.05.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O CARINSKI SLUŽBI V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA**. Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavnici Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima mag. Helena Kamnar, državna sekretarka na Ministrstvu za finance.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani poslanci, spoštovane poslanke! Ta zakon je povezan s prvim zakonom. Kot je bilo že ugotovljeno, ureja štiri področja, in sicer prenos nalog med Dursom in Carinsko upravo, področje preiskav in pooblastil, na novo ureja oziroma popravlja in spreminja določbe, ki se nanašajo na pobiranje okoljskih dajatev in vnaša nekatere druge spremembe, ki so predvsem redakcijske narave. Tudi pri tem zakonu je bilo s strani Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora kar nekaj pripomb, ki so bile povzete v amandmajih, ki so vključeni v

dopolnjeni predlog. Vlada te amandmaje podpira, hkrati pa tudi pri tem zakonu predlagamo Državnemu zboru, da se v postopku na podlagi 138. člena Poslovnika združi oziroma da se hkrati na današnji seji obravnava tudi tretje branje zakona in tako zakon sprejme. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsedniku mag. Radovanu Žerjavu za predstavitev poročila odbora.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 5. seji 7.5.2009 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o carinski službi, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije. Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, ki je predloženi zakon preučila v pogledu skladnosti z Ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajno tehničnega stališča in posredovala konkretne pripombe k vrsti členov, in sicer k 3., 7., 8., 11., 15., 16., 18., 19., 20., 21., 22. in k 23. členu zakonskega predloga. Na tej podlagi so se člani odbora v okviru dodatnega delovnega gradiva z dne 5.5. seznanili s predlogi za amandmaje odbora k vsem tem členom zakonskega predloga, kot je tudi potem razvidno iz nadaljevanja tega poročila. K zakonskemu predlogu s strani kvalificiranih predlagateljev v poslovniško določenem roku ni bilo vloženi amandmajev. Uvodoma je predstavnica predlagatelja v začetni obravnavi po posameznih členih izrazila mnenje, da predlogi amandmajev odbora odpravljajo pomanjkljivosti prvotnega besedila, zato jih Vlada tudi podpira. V nadaljevanju je predstavnica Zakonodajno-pravne službe poudarila, da predloženi amandmaji odbora sledijo danim pripombam navedene službe, ostaja le še priporočilo, da bi bilo v naslednji noveli Zakona o davčni službi smiselno poenotiti ureditev, ki se nanaša na določitev strokovne izobrazbe izterjevalcev, ker predloženo besedilo tega ne vsebuje.

Po končanem glasovanju o amandmajih je odbor v skladu s tretjo alinejo 128. člena Poslovnika glasoval o vseh členih hkrati in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni vsi sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Guido Kres v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

GVIDO KRES: Hvala za besedo.

Spremembe predhodnega zakona in zakona, ki je zdaj pred nami, so med seboj povezane. Zaradi prenosa že prej omenjenih nalog z Davčne na Carinsko upravo so potrebne tudi komplementarne spremembe zakona o carinski službi. Poleg tega zakon, ki je pred nami, vsebuje še nekatere druge spremembe na področju preiskovanja in odkrivanja kršitev predpisov za nadzor, nad katerimi je pristojna carinska služba, in bodo dosegle učinkovitejše odkrivanje in preiskovanje kršitev ter povečale pravno varnost za osumljene kršitelje.

Zakon uvaja tudi spremembe na področju okoljskih dajatev in uvaja institut okoljskega davčnega nadzora in okoljske davčne kontrole.

Tako kot predhodni zakon bomo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podprli tudi ta zakon.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Borut Sajovic v imenu Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije.

Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsednik, za besedo. Še enkrat prijazen pozdrav.

Slovenska carina je ena izmed sodobnih carinskih uprav Evropske unije in po mnenje naše stranke relativno dobro ščiti legalne gospodarske tokove ter varuje življenje in zdravje državljanek in državljanov Slovenije in hkrati tudi drugih članic Evropske unije s preprečevanjem nelegalnega uvoza raznovrstnega blaga in snovi v Evropsko unijo. Mislimo, da je slovenska carina eden izmed tistih državnih organov, ki je ob pristopu Slovenije k Evropski uniji doživel največje spremembe. Na eni strani so spremembe vsebinske, tudi kadrovske, vendar zagotovo sprememb za slovensko carino s tem še ni konec. Pomembne spremembe, predvsem pa nadaljnje kadrovske krčenje, se ji namreč obetajo s pristopom Hrvaške k Evropski uniji v prihodnjih letih. Zato je prav, da postopoma pripravljamo carino tudi na to.

V tej luči zagotovo pozitivno ocenjujemo tudi obravnavano novelo zakona, ki predvsem širi eno izmed temeljnih nalog slovenske carine, in sicer pobiranje in prisilno izterjavo raznih dajatev, za pobiranje katerih je carinska služba pristojna.

Predlog novele tako prinaša drugačno razporeditev delovnih nalog med dvema davčnima organoma, na eni strani carinsko, na drugi strani pa davčno upravo. Z uveljavitvijo obravnavane novele se bo začel postopen prenos nalog v zvezi z izterjavo denarnih nedavčnih obveznosti z Davčne na Carinsko upravo. Razbremenjena izterjave tako imenovanih tujih terjatev ter z izvajanjem izvršb zgolj davčnih obveznosti naj bi Davčna uprava po zagotovilih Vlade povečala učinkovitost izterjave

davčnih obveznosti ter s tem zagotovila večje prilive v državni proračun. Zaskrbljujoče pri tem pa je implicitno priznanje, da izvršbe tako enih kot drugih terjatev doslej niso bile optimalne. In s tem ciljem, da zadevo izboljšamo, se moramo lotevati tudi vseh sprememb. Vsekakor pa smo v Liberalni demokraciji Slovenije prepričani, da bi bilo zelo dobro, če bi se tudi Državni zbor oziroma pristojna delovna telesa v bližnji prihodnosti seznanila z uspešnostjo dela Davčne uprave ter tudi vsemi težavami, ki pestijo ta pomembni državni organ, enostavno s preprostim ciljem in pa nalogo, da zakonodaja, ki jo pripravljamo v bodoče, sledi tem ciljem, da so davčni postopki še bolj jasni, transparentni, predvsem pa bolj učinkoviti.

V Liberalni demokraciji Slovenije se nam zdijo pomembne tudi tiste zakonske določbe predlagane novele, ki posegajo v carinske preiskave s ciljem učinkovitejšega odkrivanja in preiskovanja kršitev predpisov, ki sodijo v pristojnost carinske uprave. Opozoriti pa želim še na del novele, ki se nanaša na okoljske dajatve, ki so pomemben inštrument okoljske politike. Predlog novele namreč določa tudi vsebino okoljskega davčnega nadzora in okoljske davčne kontrole ter podrobneje kot doslej pristojnosti Carinske uprave v zvezi s pobiranjem okoljskih dajatev, za katere je le-ta pristojna.

V Liberalni demokraciji Slovenije tudi ocenjujemo, da se z obravnavano novelo nadaljuje postopna evolucija Carinske uprave iz klasične carinske službe v širši davčni organ. Kako uspešna bo delitev nalog med Carinsko in pa Davčno upravo bo pokazal čas. Ne glede na to in ne glede na neizbežne spremembe v bližnji prihodnosti, pa bodo ostale slovenski carini vse klasične naloge carinske službe. Prav načrtovana permanentna rast pretovora v Luki Koper tudi v prihodnjih letih mora za slovensko carino predstavljati izziv za še uspešnejše delo na tem klasičnem carinskem področju.

V Liberalni demokraciji Slovenije bomo Predlog novele zakona o carinski službi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Čepič v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Lep pozdrav še enkrat vsem skupaj. Zaradi spremenjenih okoliščin, ki so nastopile z vstopom Republike Slovenije v Evropsko unijo, in v pričakovanju vstopa Republike Hrvaške v Evropsko unijo ter hkrati za zagotovitev učinkovitejšega izvajanja nalog v davčnem sistemu, zlasti doseči uspešnejšo izterjavo denarnih terjatev in s tem večje prihodke za državni proračun, je izoblikovan predlog o spremembi izvajanja in drugačni razporeditvi delovnih nalog med davčnima organoma, Carinsko upravo Republike Slovenije in Davčno upravo Republike Slovenije. Predlagana sprememba zakona omogoča postopen prenos

nalog v zvezi z izterjavo denarnih nedavčnih obveznosti z Davčne uprave na Carinsko upravo, s tem pa ne bo nastajala pravna praznina. V prvem sklopu predloga zakona se določajo dodatne pristojnosti carinske službe. Zakon kot novo nalogo carinske službe določa izvajanje postopkov davčne izvršbe denarnih nedavčnih obveznosti. To so denarje obveznosti, ki jih v skladu s področnimi zakoni določajo nedavčni organi, izterjuje pa jih davčni organ v skladu z določbami zakona, ki ureja davčni postopek. Izvajanje teh nalog se tako prenaša z Dursa na Curs, saj se s spremembo zakona o davčni službi, ki je vsebinsko in časovno usklajena, s tem predlogom za spremembo omogoči prenos stvarne pristojnosti na področje izvršbe denarnih nedavčnih obveznosti. Zaradi organizacijskih in kadrovskih omejitev ter potrebnih priprav carinskih organov na izvajanje davčne izvršbe denarnih nedavčnih obveznosti je s prehodno določbo urejen postopek časovnih prenosov pristojnosti. Tako se bo zagotovilo, da se najprej opravi prenos pristojnosti v delu, kjer je za nove in spremenjene naloge davčne izvršbe na podlagi zakona, ki ureja kazenski postopek, nadalje, da se carinski službi omogoči organizacijska prilagoditev na prevzem najobsežnejšega dela izterjave tujih terjatev, v prehodnih določbah je predvideno prehodno obdobje in tako pozneje začetek izvajanja davčne izvršbe na podlagi zakona, ki ureja splošni upravni postopek, zakona, ki ureja upravne takse, in zakona, ki ureja prekrške. Z opredelitvijo dodatnih pogojev se omejuje pooblastilo izterjevalcem dostopa v poslovne oziroma stanovanjski prostor davčnih zavezancev, določa se uporaba tehničnih pripomočkov pri opravljanju izvršbe.

V drugem sklopu predlagane zakonske spremembe posegajo tudi v carinske preiskave, v katerih je v dosedanji praksi izvajanje pooblastila pokazalo, da je treba nekatera vprašanja urediti drugače in dodati nekatera nova pooblastila. Pri carinskih preiskavah se kot nova pristojnost uvaja možnost pečatenja prostora in dokumentov, če je to potrebno za izvedbo preiskave. Carinski preiskavi se daje nova kvaliteta, saj se dviguje standard, ki je predpostavka za začetek preiskave na utemeljene razloge za sum, da je določena oseba kršila predpise s pristojnosti službe. Tako se od trenutka, ko je preiskovanje kršitev osredotočeno na osumljenca, učinkoviteje zavarujejo njegove pravice, predlagane rešitve hkrati ustvarjajo večjo težo zbranih dokazov, kar ima lahko pomembno vlogo za uspešnost morebitnega postopka zaradi kaznivih dejanj. Kakor do sedaj pa carinski inšpektorji za odkrivanje morebitnih kršitev in storilcev preprečevanja kršitev in zbiranje potrebnih podatkov izvajajo potrebna pooblastila, če je potreben pogoj, da obstajajo razlogi za sum kršitve predpisov pristojnosti carinske službe.

Pomemben se nam zdi tudi tretji sklop predlaganih sprememb, ki se nanaša na okoljske dajatve, ki jih po

veljavnih okoljskih predpisih pobira Carinska uprava Republike Slovenije.

S predlagano spremembo zakona se uvaja institut okoljskega davčnega nadzora in okoljske davčne kontrole ter se jasno določi pristojnost carinske uprave na tem področju. Upamo, da bo tudi to prispevalo k večji zaščiti naravnega in siceršnjega okolja.

Zaradi vsega navedenega in rešitev, ki jih ponuja sprememba Zakona o davčnih službi, bo poslanska skupina Socialnih demokratov takšen predlog tudi podprla. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Zvonko Černač v imenu poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovane kolegice in kolegi! Vsi ostali prisotni. Kot kaže, bomo v Državnem zboru, kar se tiče podpore noveli Zakona o davčni službi in spremembi Zakona o carinski službi, enotni in bi mogoče veljalo razmisliti pri bodočih spremembah poslovnika, da v teh primerih, kjer ni nekih nasprotnih stališč, skrajšamo čas za predstavitev in ga raje namenimo vsebinskim vprašanjem, tistim, pri katerih, po novem, opozicija ne sme govoriti oziroma ji ni dovoljeno govoriti.

Predlagatelj sprememb Zakona o carinski službi navaja, da zaradi spremenjenih okoliščin, ki so nastopile ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo in v pričakovanju bližnjega vstopa Republike Hrvaške v Evropsko unijo nastaja potreba po spremembi izvajanja in drugačni razporeditvi delovnih nalog med davčnim organoma: Carinsko upravo Republike Slovenije in Davčno upravo Republike Slovenije, za kar se spreminjata oba zakona, tudi ta, ki ureja carinsko službo.

S predlogom zakona se tako določajo dodatne pristojnosti carinske službe. Zakon kot novo nalogo določa izvajanje postopkov davčne izvršbe denarnih nedavčnih obveznosti. Pri carinskih preiskavah se kot nova pristojnost uvaja možnost pečatenja prostorov in dokumentov, če je to potrebno za izvedbo preiskave, carinski preiskavi se daje nova kvaliteta, saj se dviguje standard, ki je predpostavka za začetek preiskave, tako se od trenutka, ko je preiskovanje kršitev osredotočeno na osumljenca, učinkoviteje zavarujejo njegove pravice, itd.

Zaradi organizacijskih in kadrovskih omejitev ter potrebnih priprav carinskih organov na izvajanje teh novih nalog, predvsem na izvajanje davčne izvršbe denarnih nedavčnih obveznosti, je s prehodnimi določbami urejen postopen časovni prehod teh pristojnosti.

Gre torej za spremembe zakona, ki skupaj s spremembo Zakona o davčni službi stremijo k učinkovitejšemu delu, zato jo bomo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Cvetka Zalokar Oražem v imenu Poslanske skupine Zares.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo. Novela zakona o carinski službi, ki ureja naloge in organizacijo carinske službe, pooblastila, zbiranje varstvo in zavarovanje podatkov, posebnosti delovnih razmerij, posebnosti disciplinske in odškodninske odgovornosti, priznanja in prekrške, je posledica novele, ki smo jo obravnavali v okviru prejšnje točke dnevnega reda. Naloge carinske službe, ki jih upravlja Carinska uprava, segajo tudi na področje davčnega sistema. Carinska uprava kot eden od davčnih organov pobira razne davke pri uvozu kot so DDV, trošarine, okoljske dajatve. Po izrecni določbi zakona, ki ureja davčni postopek, se tudi pobiranje carin šteje za pobiranje davka, ki ga Carinska uprava izterjuje s svojimi iztrjevalci.

Že v okviru prejšnje obravnave smo povedali, da je eden izmed razlogov za spremembe vstop naše država v EU in vstop Hrvaške. Spremenjene okoliščine terjajo spremembo izvajanja in drugačno razporeditev delovnih nalog med Carinsko in Davčno upravo. Predlagana zakonska sprememba omogoča postopen prenos nalog v zvezi z izterjavo denarnih nedavčnih obveznosti z Davčne na Carinsko upravo. Sprememba zakona je predlagala tudi glede carinskih preiskav, pri katerih se je v dosedanji praksi izvajanja pooblastil pokazalo, da je treba nekatera vprašanja urediti drugače in dodati nekatera nova pooblastila. Pri carinskih preiskavah pa je potrebna sprememba tudi zaradi pričakovanih sprememb zakona, ki ureja kazenski postopek, saj naj bi se v predkazenskem postopku določila tudi vloga carinske službe.

Tretji sklop sprememb, ki so pred nami, se nanaša na okoljske dajatve, ki jih po veljavnih okoljskih predpisih pobira Carinska uprava. Cilj predlaganih sprememb, ki se nanašajo na okoljske dajatve, je opredelitev vrste in obsega nadzora ter kontrol, ki jih opravljajo carinski organi v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti zavezancev za okoljske dajatve.

Ker gre za spremembe, ki jih zasledujejo načela učinkovitosti in ekonomičnosti, v Poslanski skupini Zares predlagane spremembe podpiramo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Urh v imenu Poslanske skupine DeSUS. Prosim.

ANTON URH: Hvala lepa za besedo. Kot že rečeno, noveliranje zakona o carinski službi terja noveliranje Zakona o davčni službi. Gre torej za prenos nalog oziroma pristojnosti glede izterjave denarnih nedavčnih obveznosti z Dursa na Carinsko upravo Republike Slovenije in temu primerno je treba spremeniti nekatere določbe tega zakona. Poslanci DeSUS-a smo že pri obravnavi predloga novele zakona o davčni službi izrazili svoje soglasje k tem spremembam. Preostale

spremembe, ki so se v praksi izkazale kot potrebne, se nanašajo na carinske preiskave. Del noveliranja pa je namenjen ustanovitvi instituta okoljskega davčnega nadzora in okoljske davčne kontrole, ki sta po sedaj veljavni zakonodaji nedorečena. Poslej bo kot organ, pristojen za pobiranje okoljskih dajatev kot tudi za opravljanje nadzora nad zakonitostjo pravilno in s pravočasnostjo izpolnjevanja obveznosti zavezancev Carinska uprava Republike Slovenije.

V Poslanski skupini DeSUS bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o carinski službi, ki je bil ustrezno saniran na podlagi pripomb Zakonodajno-pravne službe, podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Vsebinsko Zakona o carinski službi v povezavi z zakonom, o katerem smo govorili v 1. točki, torej o davčni, je bilo povedano vse. Torej Carinska uprava Republike Slovenije bo prevzela del davčne uprave. Prav je tako, prav je, da država pač pobere davke tudi iz drugih naslovov, ki prihajajo iz drugih krogov.

Rad bi pa spregovoril vsebinsko o enem delu, ki je opredeljen v tem zakonu, in sicer okoljski davčni nadzor, ki je opredeljen pod točko 1 v 1. členu. Seveda je prav. In ko smo to videli, ko sem osebno to videl, sem se vprašal, kaj to je in to obrazložitev sem dobil v 10. členu pod točko 1., kjer pravi, da "je okoljski davčni nadzor nadzor nad pravilnim izvajanjem predpisov o okoljskih dajatvah za pobiranje katerih je pristojna služba, in se izvaja v skladu s tem zakonom." Ne bom bral naprej. Opozarjam, da je to tako ohlapen oris, tudi pod točko 2 10. člena "Okoljska davčna kontrola obsega preverjanje pravilnosti prijav okoljskih zavezancev..." To ohlapnost, ki jo zakon predvideva v tem 10. členu, bo zelo težko izvajati v praksi, še posebej na nižjih nivojih.

Zato v imenu Slovenske nacionalne stranke pravim - prav je, da se zdaj urejajo zakoni o spremembah in dopolnitvah zakonov o carinski in davčni službi. Opozarjamo pa, tako kot smo v prvem tudi v tem delu, da bi bilo prav, da pripravljavec tega zakona že ta trenutek začne razmišljati o zelo natančni opredelitvi 10. člena pod točko 1 in 2, ki opredeljujeta, kaj je okoljski davčni nadzor in kaj obsega okoljska davčna kontrola.

Naj prosim še enkrat pripravljavce, naj bodo pozorni, naj bodo bolj konkretni, ker v praksi bo vse skupaj izmišljotina in bo vsak lahko počel, kar bo hotel. Cilj pa ne bo dosežen, okoljska zakonodaja ne bo urejena tako, kot bi morala biti.

V Slovenski nacionalni stranki tudi ta predlog, seveda, podpiramo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o dopolnjenem predlogu zakona bomo opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 14. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **DRUGO OBRAVNAVO PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAVAROVALNIŠTVU, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom.

Besedo dajem predstavniku predlagateljev zakona mag. Andreju Vizjaku za dopolnilno obrazložitev predloga zakona.

Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovana državna sekretarka. Kolegice in kolegi.

Vzajemna zavarovalnica praznuje približno 10-letnico, Zavod za zdravstveno zavarovanje je namreč na podlagi novele zakona prenesel ves zavarovalni portfelj prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja za doplačila takrat na posebno zavarovalnico Vzajemno. Danes ima Vzajemna okoli 900 tisoč zavarovancev, torej tudi toliko članov skupščine Vzajemne, ki svoje pravice uresničujejo na skupščini. Verjetno pred 10 leti tudi ni bilo naključje, da so določbe, kako se organizira in kdo ima pravico zastopati člane na skupščinah - torej, ta ureditev ni bila naključna. Torej, gre za problem zbiranja pooblastil, ohlapna določila, glavno odločevalsko moč dajejo regijskim poslovnim enotam oziroma direktorjem teh regijskih poslovnih enot, ki organizirano pristopijo k zbiranju pooblastil, zberejo ogromno pooblastil, apatija članov Vzajemne za sodelovanje na skupščini je tolikšna, da imamo tudi primer, da je bilo kar okoli 76% glasov v rokih desetih največjih pooblaščenecv. Torej, 900.000 članov Vzajemne je skoncentriralo - ali bi rekel, da tudi zaradi neaktivnosti je bilo skoncentrirano glasovanje v rokah zgolj desetih ljudi. Torej, cilj predlaganega zakona, ki ga je skupina poslancev vložila in katerega sem tudi sopodpisal, je, da se uredi način zbiranja pooblastil in s tem tudi odločanje na skupščinah, približati članom oziroma zavarovancem Vzajemne.

Torej, predlog ureja zbiranje pooblastil za skupščino Vzajemne zavarovalnice tako, da je treba za vsako sklicano skupščino posebej zbrati pooblastilo, da je treba seveda tudi v tem pooblastilu določiti jasno razvidno voljo pooblastitelja pooblaščenecu. Pomembno je, da ta predlog preprečuje, da bi organi vodenja, nadzora ali z njimi povezane osebe lahko zbirale pooblastila.

Sedaj smo zopet priča praksi, ki se je izoblikovala v tem parlamentu, da je ta predlog zakona naletel na Odboru za gospodarstvo oziroma za finance, pardon, na celo kupico amandmajev, ki je v celoti "sfižil" namen predlagateljev. Tako je ostal od osnovnega zakona zgolj en člen, in sicer ta, da ta zakon začne veljati 15 dan po objavi v Uradnem listu. Vse ostale člene so spremenili. In ne samo redakcijsko oziroma glede na stališča Zakonodajno-pravne službe nomotehnično, temveč vsebinsko! Očitno je, spoštovane kolegice in kolegi, da so lobiji, še posebej lobij SD-ja, ki ima tudi vodilne ljudi v zavarovalnici Vzajemna, tako močni in tako veliki interesi teh posameznikov, da so uspeli prepričati tudi večino koalicijskih poslancev, da so sprejeli amandmaje, ki so v celoti "sfižili" osnovni namen, torej, da se pooblastila zbirajo transparentno in da ne prihaja do kolizije interesov med upravami in seveda zastopanjem na skupščinah. Tako imamo pravzaprav skupščino neke vrste upravni odbor, kjer sedijo direktorji regijskih poslovalnic Vzajemne. Ta skupščina imenuje nadzorni svet, ki imenuje direktorje. Totalna kolizija interesov in po mnenju vladajočih, zlasti po mnenju SD, ki ima ne nazadnje tudi sedaj direktorja - in vidimo tudi kakšne probleme, povezane z vodenjem te zavarovalnice, saj se prepirajo in tudi odpuščajo drug drugega -, je več kot očitno, da gre za politične interese, politično motiviran poseg v to pomembno zavarovalnico.

Seveda, v SDS bomo vztrajali na teh spremembah, ki smo jih predlagali, zaradi tega smo tudi vložili amandmaje, ki vračajo tekst v prvotno obliko.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsedniku mag. Radovanu Žerjavu za predstavitev poročila odbora. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi. Odbor je predlog zakona kot matično delovno telo obravnaval na 5. seji 7. maja 2009. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je opozorila na neupoštevana razmerja predloženega zakona z Zakonom o gospodarskih družbah kot splošnim zakonom, ki ureja vprašanje v zvezi s skupščinami družb. Opozorila je tudi, da se uvodna obrazložitev nanaša na Vzajemno zdravstveno zavarovalnico, vsebina zakona pa na vse vzajemne zavarovalnice. Podala je še konkretne pripombe k 1. in 2. členu, ki se nanašajo zlasti na opredelitev pojma ožjega družinskega člana in hujših kršitev ter na vprašanje dopustnosti odklonitve sklica ali preklica skupščine na zahtevo manjšine članov, in to ob soglasju ministra, pristojnega za zdravje.

V poslovnem letu je Poslanska skupina SDS vložila amandmaje k 1. in 2. členu. Odboru so bili kot dodatno gradivo

posredovani naslednji predlogi za amandmaje odbora poslanskih skupin SD, LDS in DeSUS k 1. in 2. členu ter novi 2.a člen, amandmaji poslanca Viliija Trofenika za novi 2.a člen ter poslanske skupine SDS za amandma k amandmaju iste poslanske skupine k 2. členu. Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Vlade, ki predloženega zakona ne podpira. Seznanjen je bil še z mnenjem Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki ob strinjanju z argumenti Vlade predloga zakona prav tako zakona ni podprla.

V razpravi je bila izražena podpora namenu predloženega zakona, pri čemer pa je bilo s strani nekaterih razpravljavcev opozorjeno na vprašanje načina uresničitve zakonskih rešitev, da ne bodo v neskladju z drugo zakonodajo. Izraženo je bilo mnenje, da strog kriterij zbiranja pooblastil za vsako skupščino posebej še ne zagotavlja zaščite članov, saj zbiranje pooblastil terja tudi določen čas in stroške. Opozorjeno je bilo, da bojazen glede zlorab pooblastil, ki veljajo za daljše časovno obdobje, odpravlja amandmajski predlog treh koalicijskih poslanskih skupin, ki pooblaščenca zavezuje, da mora vsakemu pooblastitelju v sedmih dneh pred vsako skupščino posredovati pisno obvestilo s predlogi sklepov in predlogi za glasovanje. Opozorjeno je bilo tudi na velikost Vzajemne zdravstvene zavarovalnice, ki šteje 900.000 članov, in je s tega vidika v primerjavi z drugimi gospodarskimi družbami postavljena v izjemen položaj, pri tem pa na skupščinah odloča le 20.000 glasov. To predstavlja določeno anomalijo, ki bi jo bilo treba odpraviti tako, da bi k odločanju pritegnili več članov.

Predstavniki predlagateljev zakona je izrazil zadržek v zvezi s koalicijskimi amandmajskimi predlogi, ki vztrajajo pri koliziji interesov, poleg tega predlagajo drugačno ureditev vsebine in načina zbiranja pooblastil v 2.a člen in tako izničuje osnovno intenco zakona. Amandmajski predlog poslanca Viliija Trofenika pa je ocenil kot nekakšno vmesno pot med ostalimi amandmajskimi predlogi in besedilom predloženega zakona.

Vlada se je do posameznih amandmajev in amandmajskih predlogov ni opredelila, ker je prvotno sprejela stališče, da predlagane dopolnitev ne sodijo v veljavni zakon o zavarovalništvu.

Odbor je v okviru obravnavanih določb novega 2.a člena podprl vsebino, kot so jo predlagale tri koalicijske poslanske skupine, zavrnil pa predlog poslanca Viliija Trofenika.

Odbor je tako na podlagi amandmajskih predlogov treh koalicijskih poslanskih skupin v skladu s 131. členom Poslovnika sprejel svoje amandmaje k 1. in 2. členu in za novi 2.a člen. Odbor se ni opredelil do vloženi amandmajev Poslanske skupine SDS k 1. in 2. členu ter njenemu predlogu za amandma odbora k amandmaju iste poslanske skupine k 2. členu, ker so zaradi sprejetjih amandmajev odbora k določbam obeh navedenih členov postali brezpredmetni. Odbor je v

nadaljevanju sprejel vse člene predloge zakona, sprejeti amandmaji pa so vključeni v besedilo dopolnjenega predloga zakona. Hvala lepa.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo dajem predstavnici Vlade za uvodno obrazložitev mnenja. Ne želi.

Zaključili smo s predstavitvijo poročila.

Ker je Državni zbor na 4. seji opravil prvo obravnavo predloga zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna, zato prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 18. 5. 2009.

V razpravo dajem 2. člen ter amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati o tem 2. členu in amandmaju Poslanske skupine SDS?

Prosim. Ne želi.

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo o tem amandmaju.

Prehajamo k 2.a členu. V razpravo dajem 2.a člen in amandma poslanskih skupin Zares in LDS ter amandma Poslanske skupine SDS, pri čemer naj tu opozorim, da pri amandmaju Poslanske skupine SDS je tu na četrti strani, takoj - "2. člen se spremeni tako, da se glasi..." in potem "za 54. člen se dodata novi 54.a in 54.b člen, ki se glasita: vsebina in način zbiranja pooblastil... Tu je 54.a člen in ne 54.b člen. To je lapsus. V razpravo dajem ta amandma.

Ja, prosim za prijavo.

Besedo ima gospod Vili Trofenik.

Prosim.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo in lep pozdrav vsem prisotnim.

Želim samo opozoriti na razliko med našim amandmajem, ki se nanaša na 2.a člen, in amandmaja SDS-a. V čem je razlika? Razlika je v dveh delih, in sicer naš amandma omogoča zbiranje pooblastil za posamezno skupščino Vzajemne in za časovno omejena pooblastila največ za 12 mesecev, to se pravi, za eventualno več skupščin v enem letu ali v 12 mesecih. Druga razlika je v tem, da se po našem amandmaju, kolikor bo sprejet, se mora uprava oziroma se morajo zbiralci pooblastil razkriti in to mora biti objavljeno - seznam tistih, ki zbirajo pooblastilo, na internetni strani Vzajemne. Istočasno pa je z našim amandmajem onemogočeno zbiranje pooblastil poslovodnim organom, zaposlenim in pa članov nadzornega sveta v družbi za vzajemno zavarovanje, istočasno pa tudi konkurenčnim upravam ali poslovodnim organom zavarovalnih družb, ki se ukvarjajo z istovrstnimi zavarovanji. Ker omogočamo dve vrsti pooblastil, pooblastilo za posamezno skupščino in časovna omejena pooblastila za več skupščin v

roku 12 mesecev, je treba objaviti - tisti, ki zbira pooblastila oziroma si pridobiti tudi pooblastilo o glasovanju o konkretnih vsebinskih odločitvah. Če takega pooblastila oziroma naročila pooblastitelja ni, se lahko zbiralec pooblastil odloči po lastni presoji.

Mi smo skupaj s sopedlagatelji pripravili predlog spremembe tega amandmaja, o katerem govorim, ki gre v to smer in bo vložen v skladu s Poslovníkom, da odpravimo celo časovno omejena pooblastila na 12 mesecev in ostanemo izključno pri pooblastilih za posamezno skupščino, vsa ostala bistvena določila, ki so izven tega okvirja, pa ostanejo nespremenjena. Še enkrat poudarjam, gre za razliko med idejo predlagatelja, ki ne razkriva zbirateljev pooblastil, in našo idejo, kjer se morajo zbiratelji pooblastil razkriti, in po katerem onemogočamo zbiranje pooblastil poslovodnim organom, članom nadzornih organov in zaposlenih, seveda, razen 10 pooblastil, ki jih lahko prejmejo od svojih družinskih članih, če takole delovno rečem, seveda to ni pravni termin. Toliko zaenkrat.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Če sem vas razumel, napovedujete v skladu s 131. členom, sedmim odstavkom, spremembo oziroma dopolnitev amandmaja. To bomo upoštevali. Sedaj gremo naprej z razpravo. Prijavil se je gospod Bogdan Barovič. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa. Zgodba Vzajemne zavarovalnice je stara in ima dolg rep. Se spomnim raznoraznih zgodb in tudi vse te razprave o razlikah med amandmaji, ki jih vlaga ena in druga opcija, če govorimo konkretno o 2a. členu. Že same besede "razkriti, odkriti, zakriti, prepovedati, skriti" povedo, da je vse skupaj ena godlja, en bograč, kjer, če smo odkriti navadni ljudje pa tudi mi, ki se ukvarjamo z zakonodajo na posameznih področjih, več ne vemo, kdo pije in kdo plača.

V Slovenski nacionalni stranki ocenjujemo, da je bistvo vzajemnih zavarovalnic, da svoje pravice na skupščini uveljavljajo člani, ne pa uprava, in da koristi delovanja zavarovalnic morajo pripadati članom, ne pa posameznikom in upravam. Mislím, da sem bil dosti jasen za ljudi, ki nas gledajo, za ljudi, ki ste in boste vlagali še amandmaje, da bomo pošteni pri govoru o vzajemni zavarovalnici in o tem zakonu. 2.a člen in amandma, ki ga predlaga v tem primeru SDS, bomo mi podprli, zaradi tega, ker gre v tej smeri; gre v smeri, da je bistvo, da se izkaže bistvo Vzajemne, da koristi pripadajo članom, da pravice uveljavljajo člani, ne pa posamezniki, skriti in "sfudlani" levo, desno, navzgor in navzdol. V tem primeru podpiramo, da se vrne prvotno besedilo in da je zgodba popolnoma jasna. 900 tisoč ljudi je ogromna številka. Navsezadnje, kdo bo odgovarjal za to, če se zgodi, kdo bo odgovarjal, sedaj jasno in glasno sprašujem in bom še marsikdaj očital, če se zgodi, da bo edina pravica več kot 900

tisoč članov vzajemne samo obveznost, da to vzajemno dokapitalizirajo. Kdo bo za to odgovarjal? 900.000 članov je in nazadnje bodo morali še kaj dati in dokapitalizirati samo zato, da bodo svoje članstvo obdržali in obdržali svoje pravice, ali pa, da bodo posamezniki "pokasirali", imeli vse pravice, 900.000 ljudi bo šlo pa v "franže in v luft". Poudarjam, kdo bo za to odgovarjal? Zato mislim, da je treba iskreno povedati, predvsem tistim, ki so poznavalci tega področja, ali drži to, kar piše v amandmaju k 2.a členu oziroma amandma v dveh delih Slovenske demokratske stranke.

Jaz ga razumem kot dobrega in ga bom podprl in tudi Slovenska nacionalna stranka bo ta amandma podprla. Rad bi pa tudi dejansko strokovno opredelitev, ali drži, da ta amandma omogoča pravice članom, da omogoča jasno vse, kar članom pripada, in da ta amandma preprečuje to, da bodo člani navsezadnje samo še plačniki za Vzajemno, nobenih koristi pa ne bodo od tega imeli, čeprav jim pripadajo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Preden dam naprej besedo bi vas rad obvestil, da je poslanec Vili Trofenik napovedal, da bo vložil spremembo amandmaja v skladu s 131. členom sedmim odstavkom. Sprašujem, ali je ta amandma pripravljen? Je že pripravljen. Če ne, bom prekinil sejo za 10 minut. Lahko pa gremo tudi naprej, samo razprave formalno se ne sme pač zaključiti zaradi amandmaja. Potem pa gremo naprej. Prosim za prijavo. Besedo ima gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Ta zakon je očitno posledica neureditve nekega področja v osnovnem zakonu, ki smo ga sprejemali marca meseca, je pa prevladala neka skupna volja, da je treba upravljanje, predvsem sklicevanje skupščine in zbiranje pooblastil in vse ostalo za Vzajemno zavarovalnico urediti bolj podrobno in predvsem zagotoviti zavarovancem večji vpliv na to poslovanje. Ampak dejansko jaz nisem slišal, da bi gospod Trofenik napovedal kakšno spremembo in sem presenečen, da na tak način vodite sejo, da vi ....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Anderlič,...

ANTON ANDERLIČ: ...ne, ne...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:...jaz interpretiram poslovnik Državnega

ANTON ANDERLIČ: ...jaz samo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ...zboru v skladu, kot je treba...

ANTON ANDERLIČ: ...poglejte...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ...in to ni prostor za....

ANTON ANDERLIČ: ...dva razpravljavca...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR:...pripombe.

ANTON ANDERLIČ: Seveda vi interpretirate. Ni nobene zadrege, ampak v razpravi, ki jo je imel gospod Vili Trofenik, tega ni napovedal. In nekdo, ki razpravlja o nečem, kar ni vloženo, mora napovedati, da bo vložil amandma, če je temu tako. Ne more biti drugače, ne more razpravljati o nečem, kar ni vloženo in veste samo vi in on, da razpravlja o nečem. Tudi mi razpravljamo in bi radi razpravljali o tistem, o čemer je on razpravljajal, ker kljub vsemu sem verjel, da je...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Anderlič...

ANTON ANDERLIČ: ...znotraj njegove...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ...on je napovedal, da bo spremenil...

ANTON ANDERLIČ: ...jaz razpravljam...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ...amandma tako, kot sem ga poslušal, je to tudi napovedal.

ANTON ANDERLIČ: Lahko, da ste se v skupini zmenili - je tudi v redu. Ampak za vse ostale je pa prav, da poveste tako, kot je: ni bil napovedan. To je pač dejstvo in greva lahko 100-krat gledat magnetograme, ampak tudi to ni bistvo. Razumel sem, da je ta amandma vendarle boljši ali pa da izboljšuje tisto, kar je bilo vloženo v amandmaju Poslanske skupine Zares in delno tudi LDS.

Ko govorimo o teh stvareh, ko gre za skupščino, dejansko je treba zagotoviti, da bodo zavarovanci preko svojih pooblaščenecv prišli do vpliva na sami skupščini. Kot je mogoče razumeti, je to ta dopolnjeni predlog spremenjenega zakona o zavarovalništvu le neka vmesna faza med dokončno ureditvijo statusov vzajemnih zavarovalnic v Sloveniji in prav bi bilo, da v prihodnje naredimo neko ureditev, ki bo urejala to vprašanje. Gre za specifično zavarovalnico; gre za zavarovalnico, kjer je 900 tisoč in več zavarovancev; gre za to, da ima država na tem področju poseben interes in posebno potrebo, da zagotovi, tudi preko tega, dodatno zdravstveno varstvo oziroma zavarovanje in koriščenje uslug preko tega zakona.

Ta amandma, en in drug, sta po mojem prepričanju slabša, kot je tekst, ki ga je pripravil Odbor za finance. Gre preprosto za to, da je v 2.a členu nesporno jasno napisano, na kakšen način se zbirajo pooblastila, koliko časa trajajo in

kakšen mora biti postopek za to, da se razkrijejo konflikti interesov, da se razkrijejo vsa mogoča zavajanja tistih, ki so pooblastila dali, da se uredi tudi obveščanje javnosti, obveščanje seveda predvsem zainteresirane javnosti, in, kar je najbolj bistveno, sedaj če bo ta sprememba vložena, potem bo onemogočeno konkurenčnim zavarovalnicam, upravam konkurenčnih zavarovalnic in tistim, ki so zainteresirani, da na nek način pridejo do pravice vplivanja v zavarovalnici Vzajemna. To bi bil absurd, da na eni strani prepoveduješ, kar je lahko po eni strani tudi ustavni sporno, da tudi zavarovanci, ki so v službi na tak ali na drugačen način v Vzajemni, tega ne bi smeli početi, smeli pa bi to početi tisti, ki to dejavnost opravljajo konkurenčno. To bi bil res velik absurd, saj, če sem prav razumel gospoda Trofenika, naj bi se ta amandma vložil kot tak.

Jasno je, da tudi, ko gre za vprašanje prepovedi zaposlenim v Vzajemni - ne moremo izključiti, na kakšen način bodo pa ti vendarle se tega zbiranja lotili. Lahko bodo najeli nekoga na cesti, mu plačali določeno vsoto in bodo nabrali določena pooblastila in bodo posredno seveda še vedno imeli odločilno besedo. Tako da govoriti v tem primeru, da gre pri enem ali drugem amandmaju za transparentnost - mislim, da ne. Bolj bi bilo transparentno, če bi dejansko, tako kot je v osnovnem tekstu sedaj dopolnjenega predloga zakona, kaj vse morajo storiti tisti, ki zbirajo - torej, to pooblastilo, ki naj bi bilo za 12 mesecev, se lahko kadarkoli prekliče in pred vsako skupščino, ko gre za predloge sklepov, se mora seznaniti vse zavarovance, to pomeni, da imajo možnost vplivanja. Še več, postavi se jih v aktivni vlogo, da sami prispevajo k temu, da bi ti sklepi bili dejansko taki, kot si želijo. Torej, vsebovati morajo vse podatke, ki bodo tega se lotili. To mora biti navedeno in tudi trajno pooblastilo, kar je ključno, da se lahko to trajno pooblastilo kadarkoli prekliče. Počakal bom ta spremenjen amandma, pa verjetno bo treba takrat še kaj reči. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Jaz sem ta amandma že dobil, spremenjen amandma Poslanske skupine Zares in Poslanskega kluba LDS, drugi pa na mizo še niste dobili. Sprašujem, ali želite razpravljati naprej ali bi vseeno preki... Želite ali naj prekinem za deset minut? Prosim? Razpravljamo naprej. Prav, v redu. Besedo ima gospod Marjan Bezjak. Prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lepo pozdravljene poslanke in poslanci in vsi ostali prisotni! Slovenska demokratska stranka je vložila amandma k Zakonu o zavarovalništvu s tega vidika, kajti prvotni zakon je izmaličen do konca in ne vemo, kaj sploh predstavlja.

Kot drugo: s predlaganim amandmajem predlog zakona vračamo v prvotno besedilo, ki so ga z amandmajem na matičnem

delovnem telesu spremenile koalicijske poslanske stranke. Tako bo lahko deset direktorjev regijskih poslovnih enot Vzajemne, ki je trenutno edina Vzajemna zavarovalnica, na skupščinah še naprej uveljavljala pooblastila, ki so jih oziroma jih bodo pridobili od članov te družbe. Ravno to hočemo preprečiti, da ne bi bilo tako ozko gledano v tem zakonu deset, da bi deset enot, deset direktorjev enot, odločalo o 900 tisoč zavarovancev. Potem, če je to tako, potem je bolje, da Vzajemno zavarovalnico ukinemo in napravimo zavarovanje državljanov, tako kot je že nekaj bilo, ne pa, da bo deset direktorje imelo tako velika pooblastila, morda si tudi na nek način polnilo žepe. Prav pa je, da bi dejansko ta amandma bil sprejet, saj s tem bi onemogočili dejansko manipulacijo s tem 900 tisoč zavarovanci. Vemo, če hočejo manipulirati na takšen način, da potem je treba tukaj, v Državnem zboru spremeniti zakon.

Mi smo vložili amandma ravno s tega vidika, da ne pride do teh manipulacij, do tega izkoriščanja tega zakona. Zato vas, poslanke in poslanci, naprošam, da ste razumni, da na koncu koncev amandma, ki so ga koalicijske stranke vložile, je čisto izmaličen. Torej dejansko podprite ta naš predlog, kljub temu da smo opozicijska stranka, ampak vlagamo amandma dobronamerno, nikakor pa ne za korist nekoga. Sami dobro vemo, da je tudi na nas bilo mnogo pritiskov ravno s strani Vzajemne, da ta zakon dejansko ostane tako, kot je. To so verjetno že neki dovolj jasni razlogi, zakaj. Zato vas še enkrat naprošam, da to stvar in ta amandma dejansko sprejmemo, ki smo ga predlagali v Slovenski demokratski stranki.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Andrej Vizjak. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Rad bi opozoril na eno specifiko, ki je dana Vzajemni vizavi morebiti tudi drugih pravnih oseb, še posebej gospodarskih družb. Namreč, Vzajemna ima približno 900.000 članov, recimo temu 900.000 delničarjev, ki so majhni delničarji, zelo majhni delničarji. Namreč, gre za ta doplačila za prostovoljno zdravstveno zavarovanje in vsak član je razmeroma oddaljen od politike te družbe, si misli: "Kaj pa jaz lahko s tem svojim prispevkom naredim, sokreiram," in zato ni nekega interesa, neke želje teh članov, da bi se aktivno vključili v odločitve, v poslovanje Vzajemne, torej v vse, kar pritiče Vzajemni tako tekočega kot razvojnega. To je specifika. Namreč, pri gospodarskih družbah imamo delničarje, je redkokdaj tako, da so sami tako majhni kot v tem primeru, so veliki delničarji, lahko so v nekem primeru veliki delničarji tudi tisti z 1%, ampak se takrat zavzemajo za to svojo naložbo bistveno bolj odgovorno kot v primeru, če so 0,0001% delničar. In to je specifika te Vzajemne in to specifika so s pridom izkoristili vodilni, so rekli: "Fino, člani, delničarji so pasivni, pride jih na

skupščino nič, zakaj ne bi mi zbrali pooblastila čim bolj po enostavni poti, da bomo namesto njih po svoji meri in po svojem interesu odločali." In to se je dogajalo in to se še dogaja. Vzajemna je prestreljena z aferami, z raznoraznimi namerami po lastninjenju in tako naprej. Tudi vodilni, ki so sprožili ključne afere - meni se zdi, da je celo nadzorna institucija odvzela nekaterim pooblastila - so zlorabili to Vzajemno. Sedaj so doživeli ti isti ljudje reinkarnacijo, so spet pod novo oblastjo prišli na vodilne, pomembne položaje. To ni daleč od politike in vsi vemo, kakšna je prepredenost sedanjega vodilnega na tej zavarovalnici z vladajočo koalicijsko SD, to je jasno in poznano.

Torej, v SDS smo se zavedali tega položaja, da peščica ljudi s politično podporo zlorablja tak način, pasivnost članov, in da zelo lahkotno, brez nekih večjih ovir zbere pooblastila tudi do tega mere, tudi tričetrtinsko, da lahko zamenja nadzorne organe, ki posledično so lojalni naprej njim kot upravi.

Sedaj imamo s strani koalicije neke rešitve, ki so jih na odboru spravili v zakonski tekst, ki samo malo zapletejo, samo malo zapletejo zbiranje pooblastil tej isti peščici ljudi. Na dolgo in na široko bodo to naredili, opisati kolizijo ali pa navzkrižje interesov - bodo rekli, da oni nimajo nobenega navzkriža interesov in tako naprej. To se pravi, samo malo se jim zbirokratizira njihovo enostavno opravilo, kot je bilo doslej. Pa morali bodo malo bolj pogosto to početi. Ne bo ravno bianco pooblastilo za vseskozi in bo imelo neko časovno omejitev. Drugega, pa spoštovani, se s tem amandmajem ne spreminja oziroma s to rešitvijo, ki ste jo koalicijski poslanci uzakonili na Odboru za gospodarstvo oziroma za finance, ne spreminja nič.

V SDS zato predlagamo, da se zaradi specifike te zavarovalnice zelo precizno uredi in za vsako skupščino, posebej po sklicu skupščine, način zbiranja pooblastil, da bo iztega pooblastila jasno razvidna tudi volja člana. In da teh pooblastil ne smejo zbirati tisti, ki so jih doslej najpogosteje zbirali in ki so s tem globoko zašli v kolizijo interesov, torej direktorji regijskih izpostav. Veste, zakaj je dikcija "zaposleni"? Da ne bi te isti regijski tam eno tajnico nahecali, da posodi ime, kot je ena gospa posodila ime Bošku Šrotu za "kaselc" firmo, po domače povedano. Saj to vsi poznamo, o tem so pisali in to je tudi res.

Zato želimo, da se končno naredi enkrat red, da člani Vzajemne zavarovalnice imajo pravice, ki jih ne sme drugi, ki ima neposreden interes, zlorabljati. In vse, kar telovadite s temi kolizijami interesov, da bo to treba obrazložiti, v tistem dopisu je metanje peska v oči. Napisali bodo plahte. Jaz mislim, da bodo knjigo poslali članom. Član, ki plačuje, ne vem, nekaj 10 evrov za to prostovoljno zavarovanje, bo dobil brošuro, s katero mu bo direktor Vzajemne gospod Aur dopovedoval, da on ni v nobeni koliziji interesov z, kako bi

rekel, tistim točkam skupščine, ki se obravnavajo. Ne mi, prosim, še povedati, da bodo ti člani tukaj brali in temu kakorkoli oporekali. Zaradi pasivnosti, pasivnostno pa izhaja zaradi njihovega mikrodeleža v tej zgodbi, bo seveda karavana tekla dalje, nespremenjeno kot do slej. To želite narediti! Tukaj se mučite s člani, ki so dolgi stran in pol - namreč, amandma poslanske skupine Zares in LDS kakor tudi osnovni amandma ima stran in pol. Jaz takega člana, oprostite, še nisem videl, stran in pol A4! Samo zaradi tega, da se zamegli, da se zamotovili to, kar se doslej počne, da se ta način celo legalizira in posledično zopet opehari te člane, ki seveda so žal pasivni.

Ta nesrečna zavarovalnica je prestreljena z aferami, poglejte, kaj se dogaja sedaj pri samem vodstvu, kaj se je dogajalo v preteklosti pri poskusu nekih lastninjenj in kaj se je zgodilo pred nedavnim z možnostjo namenjanja dobička te zavarovalnice tudi za druge namene. Zavreščalo je, ko smo vložili ta predlog zakona, takoj je Vzajemna sklicala skupščino, še po starem, da bi ja spravila pod preprogo še to, kar se da spraviti.

Seveda je tem ljudem uspelo zlobirati večino poslanskih skupin, tudi v SDS so lobirali močno; močno so lobirali. Tudi vem, da so pri vseh strankah bili, ker niso samo na nas atakirali, vendar nas niso prepričali, ker vemo, da je to, kar je, slabo in zaradi tega se borijo, ker vedo, da bodo izgubili privilegij, in vi jim ga omogočate naprej in kar omogočajte ga, a mi bomo s temi rešitvami vztrajali in jih bomo ponavljali, dokler ne bo prevevalo kaj več razuma in želje po pravičnosti v tem visokem hramu demokracije.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Jaz ugotavljam, da ta novi, spremenjeni amandma še ni na vaših mizah. Mislim, da je nemogoče voditi razpravo naprej, če ga ne boste dobili na mizo. Zaradi tega prekinjam sejo za 15 minut, do 12.05, da dobite ta amandma na mizo. Hvala lepa. Nadaljujemo sejo ob 12.05. Hvala.

(Seja je bila prekinjena ob 11.51 in se je nadaljevala ob 12.06.)

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci! Nadaljujemo s prekinjeno sejo, in sicer, razprava teče o 2.a členu in bomo razpravljali o novem besedilu oziroma popravljenem besedilu, ki ste ga prejeli na klop.

Želi kdo razpravljati? (Ja.) Odpiram listo. Odpiram prijavo. Prosim, da se vsi, ki želite razpravljati o tem členu in o amandmajih k temu členu, prijavite.

Gospod Trofenik, prosim, imate besedo.

VILI TROFENIK: Hvala lepa za besedo. Jaz se bom osredotočil na ta novi amandma, ki smo ga vložili oziroma zamenjali s prvotnim našim amandmajem. In ker je bilo v razpravi navedenih s strani nekaterih predhodnikov nekaj netočnosti, mi ne preostane drugega, kot da poudarke določb tega amandmaja poskušam povzeti.

Prvo gre za to, da je možno uresničevati glasovalno pravico na podlagi zbranih pisnih pooblastil.

Drugič, poleg splošnih podatkov o pooblastitelju mora pooblastilo vsebovati predloge sklepov, predlog pooblaščenec za glasovanje k posameznim predlogom sklepov, ki morajo biti v pooblastilu obrazloženi. Poziv članov družbe za Vzajemno zavarovanje, naj da navodila za uresničevanje glasovalne pravice, in opozorilo, da lahko član družbe za Vzajemno zavarovanje pooblastilo kdarkoli do glasovanja na skupščini prekliče.

Tretja, kdo ne sme zbirati pooblastil. Člani organov vodenja in nadzora ter zaposleni, poudarjam, ter zaposleni v družbi za vzajemno zavarovanje. Člani organov vodenja in nadzora v zavarovalnici, ki opravlja zavarovalne posle v isti zavarovalni vrsti kot družba za Vzajemno zavarovanje. Poudarjam, ni točno to, kar je bilo prej s strani enega diskutanta rečeno glede zlorabe zaposlenih, in ni res, da uprave konkurenčnih zavarovalnic, da bi lahko zbirale pooblastila. Seveda zaposleni in člani organov vodenja in nadzora lahko glasujejo po pooblastilu vseh iz tretjega, to se pravi, deset pooblastil lahko izbere.

No, in naslednja pomembna določba tega amandmaja je, da mora pooblaščenec v pisni obliki razkriti vse okoliščine, ki so lahko pomembne za člana pri presoji tveganja. In kaj so ta tveganja oziroma kdaj pride do nasprotja interesov? In sicer, če je pooblaščenec povezana oseba po tem zakonu, v pogodbenem odnosu z družbo za vzajemno zavarovanje ali je od družbe za vzajemno zavarovanje prejel donacije.

Naslednje pomembno določilo je to, da pooblaščenec, ki so se odločili, da bodo organizirano zbirali pooblastila, se pravi nad 10, morajo o zbiranju pooblastil 21 dni pred zasedanjem skupščine obvestiti družbo za vzajemno zavarovanje. Družba za vzajemno zavarovanje pa mora najkasneje 18 dni pred zasedanjem skupščine objaviti v glasilu, ali elektronskem mediju družbe, ali na svoji spletni strani seznam zbirateljev pooblastil.

To so bistvena določila, ki ovržejo marsikatero izmed trditev, povedanih v razpravi pred mojim nastopom.

Strinjamo se, da je obstoječe stanje nedopustno in naša edina ambicija je s tem amandmajem, bo sprejet, pripomoči, da se stanje sanira oziroma naredi bolj transparentno. Seveda ne moremo pa govoriti, da za trenutne težave tako ali drugače so vzroki takšna ali drugačna politična opcija in da je skrb za reševanje pripada posameznim skupinam - mislim, da je

odgovornost in iskanje ustreznih rešitev ali izhoda iz tega nedovoljenega stanja naša skupna obveza vseh v tem domu.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospa Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo in dober dan, ob mojem prvem oglašanju danes v Državnem zboru.

Jaz bi rada povedala, da tisti, ki so najbolj glasni, ki najbolj ostro obsojajo amandma, ki je bil sprejet na Odboru za finance in monetarno politiko, seveda hočejo povedati, da smo, kot smo slišali že najmanj 50-krat ali morda že 100-krat v tem mandatu, v slabih šestih mesecih, da smo nesposobni, da ne znamo nič narediti in da so najbolj sposobni tisti, ki so volitve zgubili.

Prav, ampak, če so oni najbolj sposobni, potem ne morejo trditi, da smo mi naredili narobe, ker smo nesposobni, ker smo pomagali ta zakon sploh spraviti v proceduro. Če bi bili res tako zelo nesposobni, potem bi rekli O.K., to je tako ali tako brez zveze, pa ne bomo pomagali sprejeti zakona v predlaganem prvem branju. Sprejeli smo ga in ga sedaj skupaj popravljamo zaradi tega, ker ne moremo protiustavnih določil sprejemati. Še za ta amandma, ki sta ga sedaj Liberalna demokracija in Zares vložila, ni popolnoma zanesljivo, da ne bo morda prišlo do kakšne ustavne presoje, pa da bomo slišali, da je, recimo, preprečevanje zaposlenim v zavarovalnici, ki so ravno tako zavarovanci te Vzajemne zavarovalnice, prepovedano zbiranje pooblastil. Jaz osebno sicer mislim, da je smiselno vsaj poskusiti.

Da pa je bilo pred štirimi leti in pol štiri leta časa, da bi tisti, ki so danes tako grozno pametni in ki nas obtožujejo za žrtev lobistov te zavarovalnice, lahko zakon tako zelo dobro popravili, ga morda celo izvzeli iz zakona o zavarovalništvu, lahko bi ga odtrgali od zakona o gospodarskih družbah - vse to bi lahko naredili, imeli so veliko, močno večino v Državnem zboru, sedaj kričijo, kako smo mi ne samo nesposobni, ampak tudi nepošteni, lobistično zasvojeni in kaj jaz vem kaj še vse, da bi pa oni v času, ko so imeli vse instrumente na razpolago, vsa orodja na razpolago to naredili, kar danes govorijo, da je nujno potrebno narediti - pazite, da ne bi kdo rekel, da ni bilo signalov, da bi bilo to treba narediti. Ne pred štirimi leti, še kakšno leto prej je prišlo do kar hudih opozoril, da je treba v Vzajemni nekaj temeljito spremeniti, pa te volje ni bilo. Sedaj, ko je že mleko polito, je zelo lahko biti general po izgubljeni vojni.

Zaradi tega mislim, da je smiselno podpreti ta zamenjani ali nadomestni amandma, ki sta ga vložila Poslanska skupina Zares in klub LDS in da poskusimo v realnosti kaj bo to prineslo. Že prva skupščina Vzajemne po uveljavitvi zakona bo pokazala, ali je ta sprememba smiselna, koristna ali bo

preprečila kakršnokoli možno zlorabo pri zbiranju pooblastil. Jaz mislim, če smo res zelo realni, tako kot smo slišali, zdaj pa lahko kdorkoli kateregakoli zaposlenega - se pravi kdorkoli iz vodstva Vzajemne, kateregakoli zaposlenega v Vzajemni, tako kot je bilo prvotno v sedanjem tekstu zakona v drugem branju, ki ga spreminja ta vloženi amandma, lahko se z njim dogovori in bo tisti zaposleni potem zbiral pooblastila, 800 tisoč pooblastil in bo imel veliko večino v zavarovalnici, tako da bo vodstvo Vzajemne distribuiralo anonimno oziroma v imenu tega kupljenega človeka knjige naokrog, zaradi tega, da bo zavedlo pooblastitelje in tako naprej. Kdo pa pravi, da, recimo, ne bo nekdo nekega "pinka pa linka", kot rečemo pri nas na Primorskem, ki sploh ni zavarovanec pri Vzajemni, ki je zavarovanec, recimo, pri Triglavu ali pa pri Adriaticu za isto zavarovanje, ga prepričal, da se pojavi kot zbiralec pooblastil, mu dal na razpolago vsa potrebna sredstva, ne samo denar, ampak predvsem papirje, ki jih za to potrebuje, in da bo on zbiral pooblastila in nastopil kot pooblaščenec za 100 tisoč članov Vzajemne. Videli bomo zaradi tega, ker dokler ne preizkusiš nečesa, ne moreš trditi, da je nezakonito, da je nepošteno, da je nepravilno. Zelo velike besede so se pojavljale danes, take, da je kar obstret bil okoli njih, svetniški obstret okoli nekoga, ki je imel štiri leta časa, da bi to uredil, pa ni uredil.

Zaradi tega bom jaz osebno in tudi bom predlagala kolegom in kolegicam v poslanski skupini, da ta zamenjani amandma podpremo, zaradi tega ker smo zdaj s tem amandmajem izločili tudi zaposlene v Vzajemni in - kar je zelo pomembno - tudi konkurenčne zavarovalniške družbe. Zakaj? Zaradi tega, ker če pogledamo, da, recimo, zavarovalnica, ki opravlja istovrstno zavarovanje, dopolnilno zdravstveno zavarovanje, ima kot konkurenca še kako velik interes, da vpliva na odločanje skupščine v neki Vzajemni zavarovalnici, neki vzajemni, ker ni nujno, da govorimo, da bo to ostala za vse večne edina Vzajemna zavarovalnica v Sloveniji.

Torej, mislim, da je ta amandma kvečjemu močna izboljšava tistega, kar predlaga Poslanska skupina SDS, in da ga je vredno podpreti tako, da bomo lahko preizkusili učinkovanje sprememb tega zakona.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Ja, vidim roke.

Odpiram prijavo.

Gospod Černač, izvolite, imate besedo.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovane kolegice in kolegi, vsi ostali prisotni.

Mislim, da se je treba najprej vprašati, v interesu koga je pravzaprav ustanovljena Vzajemna oziroma kdo so tisti, ki naj bi na skupščini uresničevali svoja upravičenja. Verjetno to ni ne predsednik uprave, ne člani uprave, ne direktorji

posameznih območnih enot, ki so tam zaposleni in ki morajo delati v dobro družbe oziroma zavarovalnice, pač pa tistih 900 tisoč posameznih, ki so vključeni v to zavarovalnico. In ne glede na to, da gre za specifično zavarovalnico z velikim številom zavarovancev, mislim, da je prav, da so določbe glede uresničevanja teh pravic jasne in nedvoumne.

In zaradi tega je Slovenska demokratska stranka predlagala amandma k 54. členu, ki je jasen in nedvoumen. Na zelo jasen način določa, da je mogoče pooblastilo dobili samo za vsako skupščino posebej, da je ta pooblastila mogoče oziroma dovoljeno zbirati šele po javni objavi sklica, da mora biti jasno določena vsebina s pooblastili, kako glasovati na skupščini, in da je vse, kar je zbrano v nasprotju s temi določbami, nično. In v 54.b členu prepoved zaradi kolizije interesov, ki nalaga, da pooblastil tako zaposleni, ožji družinski člani, kot člani uprave, člani nadzornega sveta ne morejo oziroma jim ni dovoljeno zbirati in da so takšna pooblastila nična. Zakaj torej z velikimi besedami, z velikimi obširnimi stavki te dokaj jasne določbe, za katere, kot ocenjujem to razpravo, se z njimi vsi strinjamo, zapletati oziroma komplicirati?! Tudi ta popravljen amandma, ki smo ga zdaj dobili na mizo, ne rešuje teh situacij. Tukaj je zdaj napisano, da "pooblaščenca lahko zbirajo za vsako skupščino posebej." Lahko! Za vse ostale v tej državi velja, da morajo imeti v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah pooblastilo za vsako skupščino posebej. Ni dovoljeno imeti nekega pooblastila, ki velja kar za nedoločen čas. Samo v tem primeru se dogaja unicum, se pravi, lahko je za eno skupščino, lahko je pa tudi za deset skupščin. To je po moji oceni nedopustno, ne glede na to, da je bilo utemeljevano, da je razlog v tem, da gre za 900 tisoč oskrbovancev. Ne more biti razlog v tem. Ne more biti, formalnopravno ne, pa tudi v praktičnem primeru ne. Prej je v tem amandmaju LDS-a in Zares pisalo, če pooblastitelj ne da navodila za uresničevanje glasovalnih pravic, lahko ta, ki ga pooblasti, glasuje, kakor želi. V 99% primerov tisti, ki bodo pooblastilo dali, ne bodo nič zraven napisali. Napisali bodo, da pooblašča, in ta, v konkretnem primeru član uprave, član nadzornega sveta, nekdo, ki je povezan na tak ali drugačen način z Vzajemno zavarovalnico, bo glasoval tako, kot bo želel, in katere pravice in upravičenja bo uresničeval. Ali res upravičenja vseh tistih številnih malih ali neka druga imaginarna upravičenja, čemur smo bili v preteklih letih priča. In res je, gre za en specifičen primer, ki ga je treba urediti. Vendar žal, ne s temeljnim tekstom in ne s tem amandmajem, ki ga predlagata LDS in Zares, se ta problem ne bo uredil. Na nek način se bo ta zgodba zavila v malo širši birokratski okvir, ampak uresničevanje in glasovanje bo potekalo na popolnoma enak način kot doslej. Zaradi tega jaz osebno ne vidim razloga, zakaj ne sprejeti amandmaja, ki je jasen, nedvoumen in ki jasno določa, da vse kar ni zbrano, govorimo o pooblastilih, v skladu z določbami

tega zakona, je nično. Mislim, da je edini razlog ta, da je prišel predlog s strani SDS-a. Če bi ta isti predlog prišel s strani ene izmed drugih strank, sem prepričan, da bi bil deležen drugačne podpore, kar je slabo. Slabo, ker govorimo o ureditvi problema, ki se tiče nas vseh, predvsem pa govorimo o ščitenju interesa 900 tisoč zavarovank in zavarovancev in ne o ščitenju interesa posameznih članov uprav, kar preberemo v medijih, ki se v zadnjem času izrazito dogaja, ko določene odločitve podpira sedaj največja vladajoča stranka oziroma njeni posamezni pripadniki. Zaradi tega menim, da bi bilo prav, da sprejmemo amandna, ki je jasen, nedvoumen in ki ureja problematiko za naprej. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Germič.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Kolegice in kolegi!

Če se spomin vrne vsaj nekoliko nazaj, se boste tudi člani današnje opozicije in takrat vladajoče koalicije zelo hitro spomnili, da smo v preteklem obdobju skupaj, treba je priznati skupaj, tako z vašo stranko in tudi takratno opozicijo, reševali tik pred zdajci vprašanje lastninskega preoblikovanja Vzajemne. Obstajala je možnost, da pride do lastninjenja in preoblikovanja te družbe v delniško družbo. In takrat smo že večinsko v tem parlamentu izrazili skupni interes, skupni interes, ki gre v imenu 900.000 zavarovancev, članov Vzajemne, da je temeljni namen Vzajemne družbe, torej te zavarovalnice, da se uresničujejo pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja z doplačili v dopolnilno zdravstveno zavarovanje. To je bil temeljni interes. In zato je danes težko razumeti toliko očitkov na račun današnje koalicije, kako lobistično razmišlja o tem, kako prihajati do delitve tega denarja znotraj družbe Vzajemne. Mislim, da nas tudi podpora k temu zakonu v prvem branju nekako usmerja k temu, da iščemo skupne cilje na najboljši način, ki je danes tukaj jasno izražen, da se denar, ki ga plačujemo v okviru premij zavarovanci v okviru Vzajemne, uresniči skladno z namenom. To pa je, da se iz teh premij plačuje dopolnilno zdravstveno zavarovanje. In zanimivo je, da se vsake toliko časa, periodično se pojavljajo interesi, na kakšen način naj pride do delitve tega denarja, ampak ne za zavarovance, ampak v imenu boljšega upravljanja družbe, na kakšen način vpeljati še druge zavarovane produkte, torej na kakšen način delati s tem denarjem. Jaz bi samo spomnil na zelo zanimivo diskusijo, ko smo sprejeli zakon, ki je uvedel izravnalne sheme. Kako zanimiva je bila debata, na kakšen način se naj obračunavajo stroški v okviru posredovanja podatkov med zdravniki, lekarnami in Vzajemno. Zelo zanimiva je bila diskusija do tiste točke, ko smo rekli: "Hop, o katerem denarju pa govorimo, ali govorimo o denarju, ki je realni strošek, ali

govorimo o denarju, ki je nad tem in bo nekemu ostal?" Imeli smo študije, kako so lekarne dokazovale, da so one upravičene do višjih nadomestil, da so zdravniki upravičeni in naj to Vzajemna plačuje čim manj. Ko smo ugotovili, da gre od plačil premij in škod, ki jih imamo iz te zavarovalnice plačane, smo zelo hitro rekli, potem pa mi plačujemo previsoke premije, če govorimo o sredstvih, ki so nad škodami. Zelo hitro je uplahnil interes v odnosu do tega, kako naj delimo ta sredstva. Zaradi tega se mi zdi seveda škoda, ko govorimo vsi o istem cilju, da si tukaj očitamo, na kakšen način ne želimo tega urediti, da bi preprečili manipulacijo in da bi direktorjem območnih enot v bodoče preprečili odločanje. Jaz se zavedam in sem tudi realen, da s to določbo, ki govori o tem v tretjem odstavku, da člani organov vodenja nadzora ter zaposleni v družbi za vzajemno zavarovanje, člani organov vodenja nadzora zavarovalnic, ki opravljajo zavarovalne posle v isti zavarovalni vrsti kot družba za vzajemno zavarovanje, kar je bistven prispevek v tem amandmaju dveh koalicijskih partneric, da ne bomo preprečili tega, da bodo sedaj v njihovem imenu ta pooblastila izbirali spet tretji, kar pomeni, da ob tem, ko razmišljamo o teh stvareh, moramo vedeti, da smo naredili prvi korak, ki pa ni nujno, da bo zadosten korak, kajti tudi na ta način bo lahko prišlo do organiziranja tistih interesov, ki bodo potem zelo intenzivno zagovarjali stališča na skupščini.

Zelo dolgo smo razmišljali o tem, ali je to protiustavno določilo. Tega odgovora zagotovo nihče ne more dati, ampak prepričan sem, da si Državni zbor lahko z utemeljitvijo interesa, ki je povezan z vsebino in poslanstvom Vzajemne, lahko omogoči ureditev za zaščito, ki gre v korist 900 tisočih zavarovancev.

Sam izrekam podporo temu amandmaju, temu popravljenemu amandmaju, iz preprostega razloga, ker verjamem, da se v vsebini ne razlikuje tako od amandmaja SDS, ki nam jo tukaj poskušate prodati, torej ne gre za diametralno razliko in podpiranje lobijev, ampak amandma sledi trem ključnim ciljem. Prvič. Da zbiranje pooblastil poteka popolnoma transparentno in da se vsi, ki zbirajo pooblastila, morajo pred skupščino jasno razkriti. Drugič. Da je zbiranje pooblastil preprečilo članom vodenja in nadzora, zaposlenim v tej družbi in vsem zavarovalnicam, ki posle vodijo v isti zavarovalni vrsti. In tretjič. Zelo jasno so zapisana tudi določila, ki govorijo, na kakšen način se v zakonu opredeljujejo nasprotja interesov. Ključna sprememba tudi v odnosu do amandmaja in rešitve, ki je bila sprejeta na Odboru za finance je ta, da zavarovanca iz pasivne vloge, ki ga je odbor prenesel v aktivno vlogo, da naj zavarovanec prekliče pooblastilo. Mi to vračamo, da mora pooblastilo dati, dati pooblastilo za vsako skupščino. Torej interes tega amandmaje je pooblastilo za vsako skupščino. Ne pa, da bi v primeru pooblastil, ki bi lahko trajala do 12 mesecev, bil zavarovanec tisti, ki bi moral biti aktiven in

preklicevati pooblastilo, ki ga je že enkrat dal. To je bistvena razlika, da je aktivnost na strani tistega, ki želi zbirati pooblastila. In v tem kontekstu se mi zdi amandma, ki sta ga vložili dve poslanski skupini, smiseln. Jaz bom tudi zelo vesel, glede na to, da je v drugi obravnavi, če bo ta amandma sprejet, še vedno možna izboljšava do tretje obravnave, da lahko ocenimo, ali je na kateri točki ta amandma možno izboljšati. Ampak tudi tisto, ko govorite, da pooblaščenca lahko zbirajo. Namen je, če tista besedica lahko moti, namen je, da se zbirajo pooblastila za vsako skupščino posebej in da je aktivnost na tistem, ki pooblastila zbira, ne pa na zavarovancu, ki bi naj pooblastilo preklical, če bo skupščina sklicana znotraj roka 12 mesecev. Zato se mi zdi zelo smiselno ta amandma podpreti. Hkrati pa tudi zavrtni očitke, da gre tukaj za lobistične aktivnosti, da koalicija izmaliči predloge, ki jih daje koalicija, da bomo zopet zameglili in opeharili zavarovance. Mislím, da gre amandma v nasprotni smeri in prizadevanje koalicije je, da se zaščiti 900 tisoč zavarovancev. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi še kdo razpravljati? Odpiram prijavo. Gospod Likar izvolite, imate besedo.

RADO LIKAR: Hvala lepa za besedo, predsedujoči.

Jaz ne bom nič očitil, ker imam premalo kilometrov v Državnem zboru in ne vem kako se je odločalo v prejšnjem sklicu. Povedal bom samo svoje mnenje.

Družba za vzajemno zavarovanje je, ne verjetno, ampak gotovo najštevilčnejša, vsaj kar se zavarovancev tiče, sigurno ni vseeno, kdo odloča v njihovem imenu oziroma kako se sklicuje skupščina, ker svoje pravice in interese lahko člani oziroma zavarovanci uveljavljajo le na skupščini. Bistvo Vzajemne je, da odločanje pripada članom in ne upravi, kot ja zapisano v naši obrazložitvi. Po izglasovanem amandmaju koalicijskih poslanskih skupin novela zakona ne bi vsebovala tega, zaradi česar smo v Poslanski skupini SDS vložili predlog zakona. Zato s predlogom amandmaja v predlog zakona vračamo v prvotno besedilo.

Amandma SDS-a je po mojem mnenju treba podpreti, kajti sicer bo v resnici edina pravica in dolžnost članov plačati članarino in ničesar drugega ali kvečjemu še pravica, da jo dokapitalizirajo, če se bo pokazala potreba po kapitalski ustreznosti, ki jo pač morajo člani oziroma zavarovanci zagotoviti. Zato bom podprl amandma naše poslanske skupine.

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
Besedo ima gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala še enkrat.

Poglejte, poskušal bom nekako utemeljiti, zakaj je amandma, ki ga predlagamo, boljši od tistega, ki ga predlagata LDS in Zares. Ne zaradi tega, ker ga predlaga SDS, ampak zaradi vsebine same.

V tem amandmaju je izrecno napisano: "Če je skupščina organizirana kot skupščina vseh članov, se pooblastila za glasovanje na skupščini lahko zbirajo le za vsako skupščino posebej, kar mora biti izrecno razvidno iz pooblastila" in tako naprej. V vašem popravljenem amandmaju piše: "Pooblaščenci lahko zbirajo pooblastila za vsako skupščino posebej." To je bistvena razlika! Bistvena razlika. Ne vem, ali se je ta "lahko" vrnil vmes ali je bil "copy paste", pa računalnik ni izbrisal, ampak to je bistvena razlika. In najmanj, kar je bi bilo prav, je, da se do odločanja ta del popravi.

Drugi del, tretji odstavek vašega amandmaja. Rečeno je bilo s strani enega od predhodnih razpravljavcev, da ne glede na to, kar je napisano v temu amandmaju, se zavedamo, je bilo rečeno, da ne moremo prepričati, da ne bodo v imenu teh, ki jim preprečujemo, da bi zbirali pooblastila, to počeli tretji. Se pravi, da bi ti angažirali neke subjekte, ki bi v njihovem imenu počeli to isto, česar sami po tem amandmaju ne smejo početi, če bo sprejet. Ravno zaradi tega sem rekel, da sprejememo ta amandma. Ta naš amandma pa zelo jasno to stvar rešuje. V tem amandmaju je napisano, da ne smejo vsi ti naštetih, da ne bom še enkrat ponavljal, zbirati pooblastil niti ne smejo biti neposredno ali posredno vključeni v ta postopek zbiranja pooblastil. Potem je razdelano, kaj pomeni neposredna vključenost, se pravi aktivno sodelovanje pri zbiranju s strani teh, ki jim je to ravnanje prepovedano, in posredna vključenost, ki rešuje ta hipotetičen primer, ki je bil prej omenjen, da ga ne moremo prepričati, ki pravi, da je posredna vključenost zbiranje pooblastil podana, kadar člani uprave, člani nadzornega sveta, zaposleni, ožji družinski člani itn., kakorkoli vplivajo ali poskušajo vplivati na zbiranje pooblastil. In s tem je ta primer, ki ste ga vi navajali, da ga ni mogoče rešiti, rešen, ker je tudi naprej v amandmaju zelo jasno napisano, da so v primeru vseh teh ravnanj, ki so v amandmaju zelo jasno naštetih, vsa ta pooblastila nična. Ne, da jih ni mogoče upoštevati, kar je tudi bistvena razlika. Kajti vemo, kaj pomeni, če je neko pooblastilo nično, tudi ko se skupščina zgodi, je še vedno mogoče izpodbijati odločitve, ki so bile na podlagi takih pooblastil sprejete. In pogledajte, resnično so te rešitve, ki se tukaj predlagajo, bolj čiste, bolj jasne, na drugi strani bolj enostavne in rešujejo problem. Če bomo sprejeli ta amandma oziroma boste sprejeli ta amandma, ki ga predlagata LDS in Zares, je nedvoumno, da problema ne bomo rešili.

To je priznal celo eden od sopodpisnikov tega amandmaja, ker še vedno pravijo, da obstaja hipotetična verjetnost, da se bo to zgodilo. Naš interes pa je, naš skupni interes, kot je

bilo slišati, da rešimo ta problem. Čemu je ta Vzajemna namenjena? Verjetni ni namenjena tistim, ki sedijo na foteljih uprav nadzornega sveta, itd., verjetno je namenjena povečanju zdravstvenega varstva vseh nas. To je ta bistveni in temeljni namen. V nasprotnem primeru, če menimo, da teh anomalij, da peščica ljudi odloča, o tem, kako in na kakšen način se bo s to zavarovalnico upravljalo, in da vsi ti številni zavarovanci nimajo nobene besede, potem je bolje, da sprejmemo drugačno odločitev, da sprejmemo radikalnejšo odločitev. Ne rabimo take institucije, zagotovimo višji nivo zdravstvenega varstva brez dodatnega prostovoljnega zavarovanja na drugačen način in bo problem rešen. Če pa je naš namen, da to področje uredimo, potem predlagam, da sprejmemo rešitve, ki so čiste in te, ki jih predlaga Slovenska demokratska stranka gredo v tej smeri. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Vidim še interes po razpravi. Odpiram prijavo. Gospod Juri Franco, izvolite, imate besedo.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik. Sledim tej razpravi z velikim zanimanjem in pravzaprav ugotavljam, da je cilj obeh amandmajev, da se omejijo možnosti, ki jih ima uprava oziroma zaposleni, in da se povečujejo jamstva, da bodo upoštevani predvsem oziroma izključno interesi zavarovancev, saj Vzajemna je vrsta zavarovalnice, ki to zahteva.

V našem predlogu amandmaja pravzaprav primerneje pojasnjujemo nekatere vidike. In to, kar je kolega Černač prej ugotovil kot nedorečenost, besedica "lahko" to pravzaprav ni, kajti v tem odstavku je jasno zapisano, da se glasovalna pravica uresničuje na podlagi zbranih pooblastil. Torej je jasno, pooblaščenca lahko zbirajo pooblastila za vsako skupščino posebej. To se lahko nanaša na dejstvo, če pride do pooblastitve, če te ni, seveda nihče ne more tega zahtevati. Če prihaja do glasovanja s pooblastili, je to treba urediti. Sama beseda ne prejudicira ničesar, ne odvzame nobene jasnosti tej dikciji. Tako ne vidim razloga, zakaj pravzaprav ne bi podprli amandmaja, ki smo ga vložili, kajti gre za dejansko bolj dorečeno dikcijo, ki jamči interese v bistvu neposredno zainteresiranih v tej zavarovalnici. Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Pečan.

BREDA PEČAN: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Najprej komentar k temu, kaj pomeni besedica "lahko" v drugem stavku prvega odstavka. Nič ne pomeni, če je ne beremo... Nič ne pomeni, ker je treba ta stavek brati skupaj z drugim stavkom, kjer izrecno piše, kaj mora vsebovati pooblastilo. Med drugim piše, da mora vsebovati tudi predlog pooblaščenca za glasovanje k posameznim predlogom sklepov, ki morajo biti v pooblastilu obrazloženi. Se pravi, da član

Vzajemne, ki pooblastilo podpiše, ve, kaj daje kot nalogo pooblaščenca.

Drugič. V devetem odstavku tega člena, ker je celoten člen amandmajev kot en cel člen napisan, piše, da s pooblastili, ki so zbrana v nasprotju z določili iz prejšnjih odstavkov tega člena in ki ne vsebujejo navodil članov za glasovanje na skupščini družbe, ni mogoče uresničevati glasovalnih pravic. Kaj to pomeni? To pomeni, da so navodila za glasovanje so vedno vezana na eno samo skupščino. Ne more vendar biti deset skupščin z enakim glasovanjem, z enakim dnevnim redom. Torej, dragi gospodje, je ta besedica "lahko" popolnoma nepomembna.

Drugo, kar bi povedala, bi pa rada nekoliko ironizirala neprestano ponavljanje, zakaj smo sploh pred leti ustanovili Vzajemno. Ne zaradi tega, da bi varovali interese zavarovancev, ampak je bila ustanovljena zgolj iz enega razloga: to je, da v tistem času nismo mogli in smeli dvigniti stopnje, zavarovalne stopnje za obvezno zdravstveno zavarovanje in smo kot, dajmo reči država, država je ustanovila stransko vejo obvezne zavarovalnice, da smo dosegli povečan znesek, povečan prihodek zdravstveni dejavnosti, da smo sploh lahko zagotovili nivo zdravstvenih storitev, kakršnega smo bili pred tem že navajeni. Zdravstvena zavarovalnica je imela vedno večje in večje izgube, obveznega zdravstvenega zavarovanja nismo mogli in smeli povišati tako delodajalcem kot delojemalcem in zaradi tega smo seveda ustanovili Vzajemno. Kasneje sta se pojavili še dve zavarovalnici, ki sta odprli nov tip zavarovanja: najprej Adriatic, ni bilo to vzajemno zavarovanje, ampak čisto normalno zavarovanje, ki pa je dopolnilno zdravstveno zavarovanje, tako kot je v Vzajemni, in še nekaj let pozneje tudi Triglav.

Jaz mislim, da govoriti in "farbati" ljudi, da je Vzajemna bila ustanovljena zaradi ljubezni do zavarovancev, je seveda nekoliko nenavadno. Resnica v politiki je ena od glavnih postulatov, zato prosim, ne govoriti ... Pač pa ta zakon varuje interese sedanjih članov zavarovalnice. In ni res, da je to največje število članov neke zavarovalnice. Največje število članov zavarovalnice je v Zavodu za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije. Tam je največje število članov neke zavarovalnice, kjer smo vsi tisti, ki smo zavarovani, z upokojenci vred, smo člani največje zavarovalnice z največjim številom članom, kjer pa nas, zanimivo, zastopajo sindikati, Vlada, Zveza društev upokojencev in ne vem še kdo. Se pravi brez glasovalnih pravic smo v tisti zavarovalnici. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Repliko gospod Černač. Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. Jaz nisem nikogar v tej dvorani slišal, da bi govoril, da je bila Vzajemna ustanovljena zaradi ljubezni do zavarovancev. Nikogar. Slišal pa sem govoriti o tem, da ni bila ustanovljena zaradi tega, da bi si uprava razdeljevala enormne nagrade in skrbela za lastne interese, pač pa zato, da skrbi za širitev zdravstvenega obsega varstva teh 900.000 zavarovancev.

Drugo. Besedica "lahko" je zelo pomembna. Zelo pomembna je posebej v zakonodajnem besedilu. Tako kot je pomembna še krajša besedica, ki ima samo dve črki, "le".

In če bi v vašem amandmaju namesto stavka "pooblaščenci lahko zbirajo pooblastila za vsako skupščino posebej" pisalo "pooblaščenci lahko zbirajo pooblastila le za vsako skupščino posebej", ne bi bilo nobenega problema. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Vidim še željo po razpravi. Odpiram prijavo. Gospod Germič, izvolite.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa za besedo. Poglejte, kolega Černač, prebrali smo tekste tako zakona kot tudi predloge amandmajev, in ni korektno reči, da besedilo našega amandmaja ne vključuje besedila, ki ste ga vi citirali. Govorim jasno, v tretjem odstavku predloga amandmaja, kdo in na kakšen način ne sme biti prisoten v okviru zbiranja pooblastil. Člani organov vodenja nadzora ter zaposleni v družbi, člani organov vodenja in nadzora zavarovalnic, ki opravljajo zavarovalne posle v isti zavarovalni vrsti kot družba za vzajemno zavarovanje in od nje odvisne oziroma določene družbe - in sedaj tisto, kar vi govorite, da ne vključujemo - ne smejo zbirati pooblastil, biti vključeni v postopek organiziranega zbiranja pooblastil ali nastopati kot pooblaščenci za uresničevanje glasovalnih pravic na skupščini družbe za vzajemno zavarovanje, ki je organizirana v skupščini vseh članov. In ta tekst imate tudi vi v tretjem odstavku. In če potem berete še deveti odstavek, tudi mi jasno povemo, da s pooblastili, ki so bila zbrana v nasprotju z določili iz prejšnjih odstavkov tega člena in ki ne vsebujejo navodil članom za glasovanje na skupščini družbe za vzajemno zavarovanje, ni mogoče uresničevati glasovalnih pravic. Teksti amandmajev gredo v isti smeri in tudi pravzaprav, ko berem, z istimi besedami, z isto vsebino. Torej prepreči se vključevanje direktno ali posredno. In če se to ugotovi, se takšno glasovanje na skupščini šteje kot nemogoče. Torej ni mogoče uresničevati glasovalnih pravic. Zato se mi zdi korektno povedati v odnosu do obeh amandmajev, da oba amandmaja sledita temu cilju. In ni res, da bi recimo amandma, ki je predložen s strani dveh koalicijskih poslanskih skupin, tega ne vključeval. Seveda se mi zdi to izredno pomembno povedati, ker je to izredno pomembno tudi za samo razumevanje dejavnosti pred in dejavnosti na sami skupščini. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi še kdo? Želite? Vidim še roke. Odpiram prijavo. Gospod Černač, najbolje, da se kar prijavite. Izvolite, gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. Gospodu Germiču sem želel replicirati, ker se je direktno na mene obrnil v svojem izvajanju.

Jaz sem že na začetku povedal, če je namen, in iz intence enega in drugega amandmaja, tako amandmaja LDS in Zaresa kot našega amandmaja, izhaja, da je namen urediti problem, ne vidim razloga, da se problem ne bi uredil enostavno, transparentno in tako, da bo ta določba tudi učinkovala v praksi. In sem opozoril na podrobnosti, ki so pri tem učinkovanju zelo pomembne in povedal, da je v našem amandmaju na nedvoumen, zelo jasen način urejeno vprašanje neposredne, posredne vključenosti v zbiranje pooblastil, ki je lahko v posameznih primerih sporno. To, kar ste pa vi povedali, gospod Germič, ste pa rekli sami, jaz sem samo ponovil vaše besede. Vi ste sami rekli v svojem prejšnjem izvajanju, da se zavedate, da s temi določbami kljub vsemu ne preprečujemo, da tega ne bi počeli tretji. To ste vi sami rekli in jaz sem samo vaše besede ponovil. Verjetno ste kasneje potem prebrali, kakšna je dikcija tega amandmaja in ste tukaj ponovili. Razlika, ki je pa bistvena pri teh pooblastilih in pri njihovem učinkovanju, je pa v pravni naravi. Po našem amandmaju so nična. Po vašem ni mogoče uresničevati glasovalnih pravic. Strinjali se boste, da je bistvena razlika, kajti ničnost pomeni, da je mogoče izpodbijati tako odločanje tudi po tistem, ko je skupščina že končana. V vašem primeru tega ne bo mogoče. Vemo pa, da zaradi rokov, ki so relativno kratki, se bo dogajalo vse mogoče.

Jaz bi na koncu rad povedal, da mislim, da je le skupen interes vseh nas, da se ne prepusti odločanje v imenu 900 tisoč zavarovancev peščici posameznikov, ki so plačani od te Vzajemne in ki tam delajo. Oni so dolžni uresničevati interese teh 900 tisoč zavarovancev, ne svoje lastne. In predlagam, da resnično sprejmemo tak amandma in tako odločitev, ki bo taka ravnanja preprečila. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Še vidim željo po razpravi. Prosim, da se prijavite. Gospod Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: V tej razpravi je mogoče razumeti, da gre za dobre namene vseh, ki razpravljamo. Ampak tisti pregovor, ki pravi, da tudi pot v pekel je tlakovana z dobrimi nameni pa tudi velja, in v tem primeru še posebej.

Gre za to, da vendarle vse skozi, kot sem že prej povedal, od marca meseca, ko smo spreminjali Zakon o zavarovalništvu, je bila prisotna želja, da upravljanje Vzajemne uredimo drugače, predvsem s sklicevanjem skupščine in podobno. V tej razpravi me moti predvsem to, da so vsi

potencialni zbiratelji pooblastil a priori nekako slabi, imajo slabe namene, bodo izkoriščali nekaj, kar je normalno tako po Zakonu o gospodarskih družbah, ko gre za gospodarske družbe, v drugih primerih za druge pravice, ki jih imajo, naj bodo lastniki, zavarovanci, člani in podobno. Jaz bi se tega, vendarle nekako bal in se od tega ogradil. Če je naš namen plemenit, to je urediti, da bo pregledno, da bodo uresničene predvsem pravice zavarovancev, članov, potem je treba tudi verjeti, da niso vsi tisti, ki so potencialni zbiratelji in organizirajo delo skupščine, tudi potencialno slabi in imajo slabe namene. Zaradi tega je tukaj vprašanje, ali res zaposleni, ki so tudi člani, jaz predvidevam, da vsaj tisti, ki so zaposleni, so člani, so zavarovanci te zavarovalnice, v kateri delajo, kar bi bilo seveda logično in po mojem tudi protiustavno, če je lahko nekdo lastnik neke delnice, če je lahko lastnik neke pravice v neki družbi, gospodarski družbi, da ne bi smel participirati pri odločanju. Zaradi tega je v osnovnem tekstu vendarle mogoče razumeti, da gre za to, da se postavi v aktivno vlogo tudi člana in zavarovanca, da on, ko dobi predlog sklepov, odreagira, da da pooblastilo, da spremeni svojo odločitev, če z nečim ni zadovoljen. Lahko pa tudi reče, "jaz dam za eno leto neki gospe ali gospodu, ker mu povsem zaupam to pooblastilo in naj v mojem imenu odloča pri opravljanju te zavarovalnice."

Mene moti v teh razpravah pravzaprav to, da so tako rekoč ključni v celotni fazi, tako se sliši, tako je razumeti vse, ki navijate za en ali za drug amandma. Jaz mislim, da je osnovni tekst v zakonu zelo pregleden, jasen in ne izključuje tudi zaposlenih oziroma tistih, ki so tudi zainteresirani, preprečuje pa vendarle zlorabe, ker morajo biti stvari narejene pregledno, transparentno, morajo se razkriti. Jaz se dejansko bojim tistih tretjih, petih, ki se bodo organizirali, zbirali, prišli tja in bodo najeli neke agente, neke, recimo temu, varnostne agencije ali pa tam zaposlene ljudi, ki imajo dnevno kontakte z največ ljudmi, če bi temu tako rekel, in bodo potem s tem prišli in opravljali. Ampak ne želim, kot rečeno, nikomur pripisovati slabih namenov, prepričan pa sem po vsem tem, da en ali drug amandma, katerikoli bo sprejet, bo pač neke stvari premaknil v smer, da bi resnično zavarovanci lahko vplivali. Jaz ne vem, zakaj je bil tako majhen interes do sedaj, da tudi sam nisem nikoli dal nobenega pooblastila, niti me ni kdo vprašal, da naj mu ga dam, niti sem želel jaz sam poiskati nekoga, ki je zbiral pooblastila, da bi sodeloval na skupščini. Ne vem, verjetno nas je takih 90%, glede na udeležbo na skupščinah. To seveda ni dobro. Če bo ta zakon spodbudil ali ta sprememba spodbudila neko zanimanje zavarovancev, da bodo aktivno participirali pri oblikovanju sklepov in tudi zbrali pooblaščenca, ki bo dejansko zastopal njegov, njihov interes, potem je to namen, zaradi katerega to sprejemamo. Tudi sam se strinjam s tistimi, ki pravijo, da inovativnost, ko gre za to, da se najde kakšna pot, kako

uveljaviti kakšno pravico ali pa kaj izigrati, da bi prišel lažje do nekega cilja, je brezmejna. In tukaj res, vsaj v tako skromni dopolnitvi, če lahko temu tako rečem, tega zakona, je vprašanje, če lahko predvidimo vse situacije. Ali bo pa kje nastopila tudi situacija protiustavnosti ali neustavnosti, kot se tudi sliši, bodo verjetno tisti, ki imajo poseben interes, da preizkusijo to, to tudi storili pred sodiščem. In to tudi ni nobena posebna težava. Ampak v osnovi verjamem in želim, da vsi, ki tukaj notri sedimo, gremo iz te dvorane, kajti jaz moram reči, da takrat, ko je bil zakon v prvi obravnavi, sem bil zelo glasen, da ga podpremo in da poskušamo skupaj narediti regulative takšne, da bodo delovale v smeri, kot je vseskozi dopovedano. Napačen vtis bi bil, da smo se sporekli tukaj za nek fevd, ki ga nekdo brani, ki ga nekdo napada, enemu je bolj všeč en direktor, drug pooblastitelj ali karkoli. Po mojem prepričanju lahko presežemo to tudi z eventualno uskladitvijo potem v tretjem branju, če je seveda ta namen takšen. In jaz ne dvomim v to, da je to cilj. Na silo pa, saj veste, tako ali tako nič ne gre in tudi v temu primeru najbrž ne bo šlo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Še kdo? (Ne.) Potem zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanje pol ure po prekinjeni 14. točki dnevnega reda oziroma najkasneje ob 21.05. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O PRAVNIH NASLEDNICAH POOBLAŠČENIH INVESTICIJSKIH DRUŽB.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospa Kamnar izvolite, imate besedo.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani poslanci, spoštovane poslanke!

Zakon o pravnih naslednicah pooblaščenih investicijskih družb je začel veljati 31. junija 2007 in je uredil vprašanje v zvezi z delniškimi družbami, ki so pravne naslednice pooblaščenih investicijskih družb. K zakonu je bila zelo zgodaj vložena pobuda za presojo ustavnosti, praktično s strani vseh prizadetih oseb, in sicer so zahtevali presojo določb celotnega zakona s posebnim poudarkom na 2. in 13. členu.

Ustavno sodišče je decembra lanskega leta izdalo odločbo, v kateri je ugotovilo, da je 2. člen zakona v nasprotju z 2. členom Ustave, in sicer v temu smislu, da vsebuje premalo natančno določitev, v katerih primerih, kdaj in na račun katerih sredstev lahko posameznik dobi odškodnino, kadar se umakne s trga vrednostnih papirjev. Hkrati je Ustavno sodišče tudi v odločbi razglasilo, da ostale določbe zakona niso v

nasprotju z Ustavo. Naložilo je Državnemu zboru, da do 23. junija letošnjega leta popravi zakon in ga uskladi z odločbo Ustavnega sodišča.

Pred vami je torej popravek zakona, s katerim bi zagotovili skladnost veljavnega zakona z Ustavo. Gre za spremembo drugega odstavka 4. člena veljavnega zakona, ki natančneje opredeljuje, kdo mora ponuditi in plačati delničarjem primerno denarno odpravnino, iz katerih virov sredstev ter s katerim delničarjem. Na Odboru za finance je bil sprejet amandma, ki izboljšuje jasnost nove določbe, zato ga Vlada tudi podpira. Predlog zakona, kakršnega imate na klopeh, v celoti sledi mnenju Ustavnega sodišča, ki opozarja, da splošna določba Zakona o trgu finančnih instrumentov ne zadošča za primere, ki veljajo za delničarje pooblaščenih investicijskih družb, ker gre v tem primeru za manj poučene vlagatelje in je zato potrebno za njih zagotoviti večjo pravno varnost.

Na ta način zakon določa, da se pravica zahtevati denarno odpravnino za vsakega delničarja veže ne samo na delničarje, ki se udeležijo skupščine, ampak tudi na tiste, ki se skupščine ne udeležijo. Nadalje pa tudi natančno določa iz katerih sredstev in v kakšni višini.

Predlagam, da zakon sprejmete v besedilu, ki ga imate danega s strani matičnega odbora. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Predlog zakona je v obravnavo Odboru za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo, besedo dajem podpredsedniku mag. Radovanu Žerjavu za predstavitev poročila odbora. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi! Odbor za finance in monetarno politiko je na 5. seji 7. maja kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o pravnih naslednicah pooblaščenih investicijskih družb, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejem po skrajšanem postopku predložila Vlada Republike Slovenije. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 21. seji 10. aprila sklenil, da se zadevni zakon obravnava po skrajšanem postopku. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je besedilo priučila v pogledu skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in v zakonodajno-tehničnem pogledu.

Iz posredovanega mnenja izhaja, da zasledovanje osnovnega namena predložene spremembe oziroma uskladitev besedila drugega odstavka 4. člena z odločbo Ustavnega sodišča v izvedeni rešitvi odpira določena pravna vprašanja. K zakonskemu predlogu v poslovniško določenem roku kvalificirani predlagatelji niso vložili amandmajev. Seji odbora so prisostvovala predstavnice in predstavniki iz finančnega ministrstva in predstavnica Zakonodajno-pravne službe. Poglavitni namen predložene spremembe je odprava neskladja z

Ustavo Republike Slovenije na podlagi ugotovitve Ustavnega sodišča, da sta drugi in četrti odstavek 4. člena nejasno določena in s tem v neskladju z 2. členom Ustave. Ob tem Ustavno sodišče ugotavlja, da se v primeru razveljavitve drugega odstavka 4. člena za primer prostovoljnega umika delnic družbe naslednice iz trgovanja uporabljajo določbe Zakona o trgu finančnih instrumentov, kar pa bi povzročilo položaj, ki bi bil v nasprotju z namenom zakonodajalca. Gre za pravico malih delničarjev družb naslednic do primerne denarne odpravnine za njihove delnice tudi v primeru, če se skupščine delničarjev ne udeležijo in ne ugovarjajo sklepu o umiku delnic z organiziranega trga. Na tej podlagi predloženo besedilo s spremembo drugega odstavka 4. člena natančneje opredeljuje, kdo mora ponuditi in plačati delničarjem primerno denarno odpravnino, iz katerih virov sredstev ter katerim delničarjem. V okviru dodatnega delovnega gradiva je bil odbor seznanjen s pobudo koalicijskih poslanskih skupin SD, DeSUS, LDS in Zares za amandmajska predloga odbora na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe k 1. in 2. členu zakonskega predloga je razvidna iz nadaljevanja tega poročila. V okviru začete druge obravnave na seji odbora je predstavnica Zakonodajno-pravne službe poudarila temeljno pripombo glede evidentnega razlikovanja modela izključitve manjšinskih delničarjev napram modelu umika s trga na podlagi Zakona o trgu finančnih instrumentov. V osnovi je bilo problematično sklicevanje na 385. člen, kar je hkrati rdeča nit obrazložitve odločitev Ustavnega sodišča. Glede na sprejete amandmaje in na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega sta vključena oba sprejeta amandmaja. Dopolnjeni predlog zakona je tudi sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Bogdan Čepič bo predstavil stališče poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem. Poglavitna rešitev zakona je odprava dejansko neskladij z Ustavo Republike Slovenije glede drugega in četrtega odstavka 4. člena Zakona o pravicah naslednicah pooblaščenih investicijskih družb.

Ustavno sodišče je namreč v odločbi ugotovilo, da sta drugi in četrti odstavek v neskladju z 2. členom Ustave Republike Slovenije, saj je nejasna določnost zakona. Ustavno sodišče je nadalje ugotovilo, da se v primeru razveljavitve drugega odstavka 4. člena zakona za primere prostovoljnega umika delnic združb naslednic iz trgovanja uporabljajo določbe zakona o trgu finančnih instrumentov, s čimer pa bi se povzročil položaj, ko bi bil v nasprotju z namenom zakonodajalca, ko gre za pravice malih delničarjev, družb naslednic do primerne denarne odpravnine za njihove delnice

tudi v primeru, če se skupščine delničarjev ne udeležijo in ne ugovarjajo sklepu o umiku delnic z organiziranega trga. Predvidevamo, da je iz tega razloga Ustavno sodišče zakonodajalcu, Državnemu zboru, naložilo, da mora do 23. junija 2009 ob upoštevanju varstva interesov malih delničarjev družb naslednic v drugem odstavku 4. člena natančneje opredeliti, kdo mora delničarjem plačati primerno denarno odpravnino, iz katerih virov sredstev, s katerimi delničarji. Z vsemi ali z samo nekaterimi?

Sprememba drugega odstavka 4. člena tako natančneje opredeljuje, kdo mora ponuditi in plačati delničarjem primerno denarno odpravnino, iz katerih virov sredstev ter katerim delničarjem.

Na podlagi novo oblikovanega drugega odstavka 4. člena je omogočena dodana zaščita malih delničarjev, ki niso glasovali za sprejem sklepa o umiku delnic družbe naslednice na organiziranem trgu ali pa niso bili prisotni na skupščini. Zaradi tega jim je omogočeno, da po treh mesecih po objavi vpisa sklepa v sodni register zahtevajo, da družbe od njih prevzamejo delnice za plačilo primerne denarne odpravnine. Če predlagane odločbe ne bi bilo, potem mali delničarji ne bi mogli prodati delnic v zaprti družbi.

Zaradi uskladitve z določbo Ustavnega sodišča in dodatne zaščite malih delničarjev bo poslanska skupina Socialnih demokratov podprla spremembe zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Iztok Podkrižnik bo predstavil stališče poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

IZTOK PODKRIŽNIK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovana sekretarka, spoštovana poslanka, spoštovani poslanci! Poglavitni namen sprememb in dopolnitev zakona je odprava neskladij z Ustavo. Na podlagi ugotovitev Ustavnega sodišča, da sta drugi in četrti odstavek 4. člena Zakona o pravnih naslednicah pooblaščenih investicijskih družb nejasno določena in s tem v neskladju z 2. členom Ustave. Gre za pravico malih delničarjev družb naslednic do primerne denarne odpravnine za njihove delnice tudi v primeru, če se skupščine delničarjev ne udeležujejo in ne ugovarjajo sklepu o umiku delnic z organiziranega trga.

Na tej podlagi predloženo besedilo spremembe drugega odstavka 4. člena zakona o pravnih posledicah pooblaščenih investicijskih družb natančneje opredeljuje, kdo mora ponuditi in plačati delničarjem primerno denarno odpravnino, iz katerih virov sredstev ter katerim delničarjem.

Predlagani zakon je pravno ustrezen, ker odpravlja nejasnosti oziroma pravno vprašanje. V Poslanski skupini SDS bomo predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Matjaž Zanoškar bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoјencev. Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Spoštovani podpredsednik, spoštovana gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi! Poslanska skupina DeSUS ima glede predloga zakona o spremembi zakona o upravnih naslednicah pooblaščenih investicijskih družb naslednje mnenje.

Celotni zakon o pravnih naslednicah pooblaščenih investicijskih družb je bil predmet ustavne presoje, saj je več pobudnikov za oceno ustavnosti menilo, da so njegova določila v neskladju z Ustavo Republike Slovenije. Lansko leto, torej v mesecu decembru, je Ustavno sodišče razveljavilo četrti odstavek 4. člena, medtem ko je za drugi odstavek istega člena ugotovilo neustavnost in Državnemu zboru naložilo, da to neustavnost uskladi v roku šestih mesecev. Gre, na kratko povedano, za to, da je ta del zakona, ki ureja primere prostovoljnega umika delnic iz družbe naslednic iz trgovanja, pisan nejasno, kar bi lahko povzročilo situacijo nasprotno namenu zakonodajalca, to je za pravico malih delničarjev družb naslednic do primerne odpravnine za njihove delnice tudi v primeru, če se skupščine delničarjev ne udeležijo in ne ugovarjajo sklepu o umiku delnic z organiziranega trga. Dejstvo je, da mora biti pri tem zakonu vodilno načelo posebno varstvo manjših delničarjev, torej vlagateljev iz certificirane privatizacije, saj gre za manj poučene in slabo informirane vlagatelje, ki praviloma niso postali lastniki delnic družb po svoji volji. Zato je velika verjetnost, da bi se skupščine udeležili in glasovali proti sklepu o umiku, zelo majhna. Slednje pa bi jih prikrajšalo za pravice do primerne denarne odpravnine. Naša dolžnost je, da to nejasnost, torej neskladnost z Ustavo Republike Slovenije, odpravimo v roku, ki nam ga je določilo Ustavno sodišče. Pri tem pa moramo biti posebej pozorni na upoštevanje varstva interesov malih delničarjev družbe naslednice ter na natančnejšo opredelitev, kdo mora delničarjem plačati primerno denarno odpravnino, iz katerih virov sredstev ter katerim delničarjem.

Poslanci DeSUS-a menimo, da je s predlagano novelo zakonov o pravnih naslednicah pooblaščenih investicijskih družb ta neskladnost primerno odpravljena, zato bomo to novelacijo tudi podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Bogdan Barovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Kolegice in kolegi.

Veliko je bilo povedanega o predlogu zakona o spremembi zakona o pravnih naslednicah. Vemo, da je ta zakon pravzaprav spisan zato, da zaščiti manjšinske delničarje. Vemo, da je ta predlog zakona o spremembi posledica odločbe Ustavnega sodišča, v povezavi z drugim odstavkom in četrtem odstavkom. Pomembno je, da ta predlog zakona o spremembi zakona o pravnih naslednicah upošteva načelo varstva več tisoč malih vlagateljev in pa načelo pravne varnosti. S tem predlogom spremembe bodo odpravljena neskladja z Ustavo. Prav tako pa je pomemben za Slovensko nacionalno stranko drugi odstavek 1. člena, kjer je popolnoma jasno povedano, da mora delničar, ki je sam imetnik delnic družbe, ki predstavljajo najmanj devet desetih osnovnega kapitala in ki glasuje za sklep o umiku iz trgovanja na organiziranem trgu, dolžan preostalim delničarjem v treh mesecih po sklepu o umiku iz trgovanja ponuditi primerno denarno odpravnino, in sicer jo poplačati nemudoma po vpisu sklepa, nemudoma po reviziji, nemudoma po končanem sodnem postopku, nemudoma po sodnem preizkusu. Ta nemudoma je Slovenski nacionalni stranki v tem drugem odstavku 1. člena še posebej všeč. Upam, da se bo tudi spoštoval.

Predlog zakona o spremembi zakona o pravnih naslednicah pooblaščenih investicijskih družb, ki je v obravnavi po skrajšanem postopku bo Slovenska nacionalna stranka tudi podprla.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Gvido Kres bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Poglavitni namen sprejema zakona o pravnih naslednicah pooblaščenih investicijskih družb je bila opredelitev statusa družb naslednic kot javnih družb po zakonu, ki ureja trg vrednostnih papirjev. Takšna ureditev zagotavlja večjo preglednost poslovanja teh družb in izhaja iz interesa zaščite manjšinskih delničarjev. Na podlagi pobude o oceni ustavnosti, je Ustavno sodišče odločilo, da so nekateri deli zakona v neskladju z Ustavo Republike Slovenije. Zakon, ki je pred nami, ta neskladja odpravlja, saj natančneje določa pravice malih delničarjev v primeru prostovoljnega umika delnic družbe naslednice iz organiziranega trga, ko le-ti niso bili prisotni na skupščini in niso ugovarjali sklepu o umiku.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo predlagani zakon podprli.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Zaključujem predstavitev poslanskih skupin.

Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom

seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 14. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TRGU FINANČNIH INSTRUMENTOV**.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Besedo dajem predstavnici Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona.

Gospa Kamnar državna sekretarka, izvolite, imate besedo.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa. Spoštovani poslanci in poslanke.

Zakon, ki je pred vami pomeni prenašanje pravnega reda Evropske skupnosti v slovenski zakon. Gre za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta glede postopkovnih pravil in ocenjevalnih meril za skrbno oceno pri pridobivanju in zviševanju deležev v finančnem sektorju, katerega namen je čezmejna uskladitev postopkov za odobritev pridobitve kvalificiranega deleža v kreditnih institucijah, zavarovalnicah, pozavarovalnicah in investicijskih podjetjih.

Vsebina direktive je bila že vnesena v slovenski pravni red, na področju Zakona o bančništvu in Zakona o zavarovalništvu, ki ste ju sprejeli pretekli mesec. S predlogom zakona se odpravljajo še nekatere pomanjkljivosti v samem zakonu, ki so redakcijske narave oziroma gre za izboljšanje besedila, ki bo pripeljalo do boljše uporabe zakonskih določb.

Sedanji sistem nadzora varnega in skrbnega poslovanja v Evropski uniji temelji na načelu odgovornosti pristojnih organov matične države članice. Končno odločitev o dovoljenju za pridobitev kvalificiranega deleža tako sprejme nadzorni organ države članice, v kateri ima sedež institucija, katere delež se pridobiva.

Predlog zakona ne spreminja sedanje ureditve, spreminja pa postopke in merila, ki jih morajo oziroma jih lahko preverjajo pristojni nadzorni organi pri ocenjevanju primernosti pridobljenega kvalificiranega deleža. Sedaj veljavna pravila namreč ne zagotavljajo niti nedvoumnosti meril za ocenjevanje varnega in skrbnega poslovanja v zvezi s pregledano pridobitvijo ali povečanjem deleža, niti ne postopkov za njihovo uporabo. Cilji zakona so omogočiti čezmejno uskladitev postopkov za odobritev pridobitve kvalificiranega deleža, poenotiti merila in postopke pridobitve oziroma povečanja kvalificiranega deleža v investicijskih podjetjih, izboljšati pravno varnost, jasnost in preglednost nadzornega postopka odobritve pri pridobivanju oziroma povečanju imetniških delnic, olajšati sodelovanje med morebitnim upravljavcem alternativnega pravnega sistema in

klirinško depotno družbo ter določiti v praksi uporabljiva merila za določitev jamčevalne obveznosti borznoposredniških hiš za terjatve vlagateljev. Predlog zakona je bil nekoliko dopolnjen na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Vlada podpira vse sprejete amandmaje Odbora za finance in monetarno politiko in predlaga, da zakon sprejmete. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsedniku Radu Likarju za predstavitev poročila odbora. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala lepa za besedo še enkrat, predsedujoči. Lepo pozdrav vsem! Odbor je kot matično delovno telo predlog zakona obravnaval na 5. seji 7. maja 2009. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je podala konkretne pripombe k 4., 5., 9., 10., 18., 27., 30., 32. in 33. členu in so v pretežni meri upoštevane v sprejetih amandmajih odbora. K predloženemu zakonu v poslovniškem roku nihče od kvalificiranih predlagateljev ni vložil amandmajev.

Uvodni besedi je predstavnica predlagatelja zakona poudarila, da Vlada podpira vse amandmajske predloge, pripravljene na podlagi pripomb Zakonodajno-pravne službe, ki naj bi jih odbor povzel v svojih amandmajih, ker odpravljajo pomanjkljivosti posameznih določb predloženega zakona. V dodatni predstavitvi mnenja Zakonodajno-pravne službe je njen predstavnik opozoril na pripombo k 30. členu, ki v pripravi predlogov za amandmaje odbora ni bila upoštevana. Pripombe se nanašajo na vprašljivost spremembe dosedanjega kriterija za določitev deleža zajamčene vloge posamezne borznoposredniške družbe. Obstoječi kriterij, vsote zajamčenih vlog, naj bi namreč nadomestil nov kriterij, števila strank. Vprašanje je, ali bi tako spremenjeni kriterij za določitev deleža posamezne borznoposredniške družbe v sistemu vlog ustrezal načelu enakosti. Služba je to vprašanje dodatno proučila v sodelovanju s predstavniki predlagatelja zakona kot tudi na podlagi dodatnega primerjalno-pravnega pregleda. Po njenem mnenju je mogoče ugotoviti, da je te deleže težko ali skoraj da nemogoče določiti na način, kot je predviden v veljavnem zakonu, torej po sedanjem kriteriju. Sprejeta in v Evropski uniji razširjena praksa je zato upoštevanje število oseb oziroma strank v posamezni družbi kot nek relativno soliden kriterij za določitev deleža. Služba zato ni vztrajala pri tej sicer najobsežnejši pripombi v okviru njenega mnenja o predloženem zakonu. Z vidika terminološke razjasnitve pa v razmislek predlaga, da bi se v okviru naslednje novele zakona o trgu finančnih instrumentov sistem jamstva morda preoblikoval v sistem odškodnin ali nadomestil. Določbe dvanajstega poglavja zakona namreč uveljavljajo direktivo o odškodninah, odškodninskih shemah ne pa o shemah jamstva.

Glede amandmajskih predlogov, pripravljenih na podlagi mnenja službe, pa je njen predstavnik poudaril, da ustrezno upoštevajo podane pripombe k posameznim členom predloga zakona.

Odbor o posameznih členih ni razpravljala, na podlagi 131. člena Poslovnika Državnega zbora pa je ob upoštevanju pripomb Zakonodajno-pravne službe oblikoval in sprejel svoje amandmaje k 4., 5., 10., 18., 27., 32. in 33. členu. Odbor je v nadaljevanju sprejel vse člene predloga zakona, sprejeti amandmaji pa so vključeni v besedilo dopolnjenega predloga zakona, ki je sestavni del poročila odbora. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Zvonko Černač bo predstavil stališča Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovana kolegica, spoštovani kolegi, ostali prisotni! Razlog za spremembo zakona je po navedbah predlagatelja v prvi vrsti prenos direktiv Evropske unije v slovenski pravni red. Tako se prinašajo direktive, katerih namen je čezmejna uskladitev postopkov za odobritev pridobitve kvalificiranega deleža v kreditnih institucijah, zavarovalnicah, pozavarovalnicah in investicijskih podjetjih. Predlog sprememb zakona naj bi poenotil merila in postopke pridobitve oziroma povečanja kvalificiranega deleža v neinvesticijskih podjetjih, kar predstavlja dodaten korak k zmanjšanju administrativnih ovir ter k popolni integraciji trga kapitala.

Predlog uvaja tudi zaprt seznam meril, na podlagi katerih se preučita primernost in ustreznost pridobitelja kvalificiranega deleža.

Ker gre v glavnem za prenos direktiv, na nek način za tehnično spremembo zakona, v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke to spremembo podpiramo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Anton Urh bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev. Prosim.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana gospa državna sekretarka, kolegica in kolegi poslanci.

Direktiva Evropske unije, katere namen je čezmejna uskladitev postopka za odobritev pridobitve kvalificiranega deleža v kreditnih institucijah, zavarovalnicah, pozavarovalnicah in investicijskih podjetjih, terja od naše države, da skladno z njenimi smernicami uskladimo svojo notranjo zakonodajo in to je pglavitni razlog za noveliranje zakona o trgu finančnih instrumentov. Gre torej za poenotenje meril in postopkov v primeru pridobitve oziroma povečanje kvalificiranih deležev investicijskih podjetij, kar bo tudi po

naši oceni pripomoglo k zmanjšanju birokratskih preprek ter seveda k poenotenju poslovanja na trgu kapitala v vseh državah članicah Evropske unije.

Poslanci DeSUS-a menimo, da so načelne smernice direktive primerno vključene v predlagano novelo. V dopolnjenemu predlogu so upoštevane tudi vse pripombe Zakonodajno-pravne službe. Tako je predlog na tej točki usklajen in deležen podpore tudi s strani poslancev DeSUS-a. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Bogdan Barovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa za besedo še enkrat, gospod predsedujoči. Gospa sekretarka, kolegice in kolegi. Tako bom rekel. V imenu Slovenske nacionalne stranke seveda razumemo intence, da se morajo uskladiti slovenski pravni red z direktivami Evropske unije in po navadi z veseljem preberem najprej cilje in načela zakonov, ki jih prebiram. Z veseljem tudi pogledam mnenje Zakonodajno-pravne službe. Včasih pa, če čas dopušča, pa zelo rad pogledam tudi posamezne člene zakona. Bom povedal čisto pošteno in domače. Ob pregledu tega zakona, torej usklajenega z evropsko direktivo, sem po branju razumel samo to, da nič ne razumem. Kaj želim s tem povedati?

S tem dajem pač presojo in oceno, da je ta zakon tako napisan kakršen je, o katerem zdaj govorimo, zelo abstrakten. To je pač moja osebna presoja, zato sem bom seveda sam in tudi kolegi iz Slovenske nacionalne stranke odločali o sprejetju ali nesprejetju tega zakona vsak po svoji vesti.

Veliko vsebin iz tega zakona napotuje na ureditev v Zakonu o bančništvu. Ne morem presoditi, ali je to dobro ali ne, pošteno povem, da ne znam tega presoditi. Dejstvo pa je, da ta vsebina, torej ta napotek na Zakon o bančništvu naredi ta zakon, o katerem sedaj govorimo, zelo nepregleden. Jaz iskreno povem, v svojem imenu in v imenu nekaterih kolegov iz Slovenske nacionalne stranke, da je ta zakon dejansko napisan za ureditev, uskladitev z direktivami, da ni zapisan za to, da bi ga nekateri zviti, najsi bodo odvetniki ali drugi, s pridom izkoristili. Menim pa, da ne drži tisto, kar piše v cilju zakona, in sicer da bo zakon izboljšal pravno varnost, jasnost in preglednost nadzornega postopka odobritve pri pridobitvi oziroma povečanju imetništva delnic na področju trga finančnih instrumentov.

Trdim, prepričan sem, da temu ni tako. Da je že obstoječi zakon boljši in da že vse to vsebuje in je bolj pregleden in bolj razumen. Povedal sem moje prepričanje, ker sem zanalašč šel prebirat, da sem po dvakratnem prebiranju ugotovil, da razumem, da nič ne razumem. Za mene je abstrakten, nepregleden, slabši od prejšnjega in bojim se, da ima kakšne skrite cilje in namene. Sam osebno ne bom tega zakona podprl,

kolegi v Slovenski nacionalni stranki pa se bodo odločili po svoji vesti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Guido Kres bo predstavil stališče poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani! Poglavitni razlog sprememb in dopolnitev zakona je v prenosu evropskih direktiv v slovenski pravni red, katerih namen je čezmejna uskladitev postopkov za odobritev pridobitve kvalificiranega deleža v kreditnih institucijah, zavarovalnicah, pozavarovalnicah in investicijskih podjetjih. To predstavlja dodatni korak k zmanjšanju administrativnih ovir in popolni integraciji trga kapitala. Združitve in pripojitve podjetij na področju finančne uskladitve znotraj države članice in pri čezmejnih združitvah predstavljajo številne prednosti, kot so: izboljšanje alokacije kapitala med državami članicami Evropske unije, doseganje ekonomije obsega, oblikovanje novih poslovnih možnosti, priložnosti, oblikovanje novih inovativnih finančnih produktov in izboljšanje konkurenčnosti.

V poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Borut Sajovic bo predstavil stališče Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije.

Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči, za besedo. Pozdrav državni sekretarki in kolegicama z ministrstva.

Seveda, pred nami je zahteven, strokoven zakon in jaz samo upam, da so strokovni sodelavci, tako kot je moj kolega Bogdan že omenjal, imeli pri tem srečno roko. Kajti, le malokatera obravnava sprememb in dopolnitev tako obsežnega zakona, kot je Zakon o trgu finančnih instrumentov, je deležna tako majhne medijske in tudi siceršnje pozornosti, posledice pa so lahko izredno zahtevne in pomembne. Zakaj je pozornosti tako malo, je zagotovo tudi posledica dejstva, da njegova strokovnost, zahtevnost in širše nepoznavanje zapletenih kapitalskih trgov tega znanja med nami, poslanci, in v naši družbi ni prav veliko. Če lahko kdaj rečemo, potem za to področje zagotovo velja latinski pregovor, ki pravi, da "ignorantia iuris nocet" nepoznavanje prava škodi". Upam, da pri prevedbi te direktive in pri tem našem zakonu takšnih težav v praksi ne bo veliko.

Sicer s predlagano novelo spreminjamo relativno nov zakon o trgu finančnih instrumentov, s katerim se je v letu 2007 skušalo odpraviti tudi razne tranzicijske posebnosti

slovenskega kapitalskega trga ter zagotoviti večjo varnost, predvsem malih investitorjev.

S predlagano novelo v slovenski pravni red prenašamo direktivo, ki ureja čezmejno uskladitev postopkov za odobritev pridobitve kvalificiranega deleža v kreditnih institucijah, zavarovalnicah, pozavarovalnicah in investicijskih podjetjih. Vlada kot predlagateljica pravi, da je namen obravnavane novele izboljšanje pravne varnosti, jasnosti in preglednosti nadzornega postopka odobritve v primeru pridobitve oziroma povečanja imetništva delnic na trgu finančnih instrumentov, kot tudi odpravljanje redakcijskih in ostalih nedoslednosti posameznih določil ter urejanje posameznih določil zakona tako, da bodo postala v praksi uporabna. Na primer, alternativni upravljavec poravnalnega sistema in članstvo klirinško depotne družbe, zavarovanje profesionalne odgovornosti in še podobno.

Med učinki uveljavitve obravnavane novele želimo v Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije izpostaviti predvsem sledeče: omogočanje čezmejne uskladitve postopkov za odobritve kvalificiranega deleža v kreditnih institucijah - zavarovalnice, pozavarovalnice, investicijska podjetja. Drugo: poenotenje meril in postopkov pridobitve oziroma povečanje kvalificiranega deleža.

Tretja točka, tudi zelo pomembna, zmanjšanje administrativnih ovir. Četrta, povečanje integracije trga kapitala. Sledeča pomembna točka, izboljšanje pravne varnosti, jasnosti in preglednosti nadzornega postopka odobritve pri pridobitvi oziroma povečanju imetništva delnic na področju trga finančnih instrumentov. In zadnja točka, olajšanje sodelovanja med morebitnim upravljavcem alternativnega poravnalnega sistema in pa klirinško depotno družbo.

V Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije se kljub nekaterim pomislekom in zavedanju, da rešitev verjetno ni idealna, strinjamo, da se kot merilo za določitev jamčevalne obveznosti za zajamčene terjatve posamezne borznoposredniške družbe uporablja število strank borznoposredniške družbe, preprosto pač zato, ker ni treba odkrivati tople vode ponovno, ker je to razširjena praksa tudi v drugih državah članicah Evropske unije, ki ima na tem področju zagotovo že več tradicije in pa več znanja. V Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije bomo predlog novele zakona o trgu finančnih instrumentov podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Breda Pečan pa bo predstavila stališča Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Dober dam vsem prisotnim. Poslanska skupina Socialnih demokratov bo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgu

finančnih instrumentov podprla, saj s prenosom oziroma uskladitvijo našega pravnega reda z direktivo Evropske unije omogoča pravzaprav najprej odprtje našega trga finančnih instrumentov tudi za druge članice Evropske unije. Poleg tega pa poenostavlja in skrajšuje postopke za pridobitev oziroma povečanje kvalificiranega deleža ter tudi izboljšuje s tem pravno varnost, jasnost in preglednost nadzornega postopka odobritve pri pridobitvi oziroma povečanju imetništva delnic. Še bolj pomembno pa se nam zdi, da je bistveno bolj enostaven in tudi skrajšan postopek, če pride do stečaja ali prisilne likvidacije katere od borznoposredniških hiš, družb in da se kot merila za določitev jamčevalne obveznosti oziroma jamstvenega deleža uporabi namesto finančne moči posamezne borznoposredniške družbe, da se uporabi število članov borznoposredniške družbe, kar je hitreje dosegljivo in tudi časovno, zaradi tega tudi tisti, ki so časovno upravičeni do minimalnega čistega zajamčenega povračila pravzaprav, to je največ dvaindvajset tisoč evrov, hitreje lahko pridejo do svoje pravice, če je možnost zagotovitve teh sredstev, in na ta način tudi možne težave, ki lahko nastanejo. Na srečo jih pri nas do sedaj, kolikor mi je znano, še ni bilo. Zaradi tega je lahko ta zakon kvečjemu korak naprej za varnost vlaganj na naši borzi in v borznoposredniških družbah. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 14. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

In prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TROŠARINAH.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnem zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavnikom Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospa Kamnar, izvolite imate besedo.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa za besedo. Spoštovani poslanci in poslanci.

Zakon je eden izmed zakonov, ki sodi v sveženj protikriznih zakonov. Gre za to, da z njim želimo doseči ugodnejši položaj avtoprevoznikov. Če mi dovolite, da nekoliko podrobneje razložim.

V letošnjem letu, je Vlada nekoliko spremenila politiko trošarin iz znanih razlogov, ki smo vam jih razložili že pri sprejemanju rebalansa državnega proračuna. Te trošarine pomenijo počasnejše padanje cen goriv, kot bi bile te, če se

trošarine ne bi povečale. Ne glede na to so trenutne cene goriv v naši državi še vedno precej nižje od povprečja cen v lanskem letu. Če bo prišlo do dvigovanja cen naftnih derivatov, seveda te cene ne bodo več nižje, ampak bo Vlada verjetno reagirala tudi z drugačno trošarinsko politiko. Ne glede na to pa se je v času gospodarske krize zmanjšala aktivnost tudi na področju avtoprevozniške dejavnosti in pogoji poslovanja se na tem področju zaostrejejo, zato se je Vlada odločila, da predlaga vračilo trošarin avtoprevoznikom, in sicer za tovorna vozila, katerih bruto masa znaša 7 in pol tone in več in se uporabljajo za prevoz blaga, ter vozila avtobuse, ki vozijo v kategoriji M2 in M3 in se uporabljajo za redni ali začasni prevoz potnikov.

Do sedaj so vračila lahko zahtevali do višine 50%, le tisti končni uporabniki, ki so govoriva uporabljali za stroje in naprave zunaj javnih cest, za kmetijsko mehanizacijo oziroma statične delovne stroje. Evropska zakonodaja predvideva možnost zmanjševanja trošarin oziroma vračila trošarin tudi za druge namene, torej namene v primeru komercialne uporabe, vendar zgolj do višine, ki ne pade pod 302 evra na tisoč litrov govora. To je torej tista zgornja meja, do katere se smejo trošarine za te namene še zniževati.

Predlog, ki je pred vami, pomeni znižanje oziroma vračilo trošarin za največ 130 evrov na 1000 litrov in predvidevamo, da bo ta rešitev pomembno prispevala k izboljšanju položaja avtoprevoznikov. Skupna ocenjena vrednost izpada trošarin, kar pomeni pravzaprav dodaten prihodek avtoprevoznikov, znaša približno 39 milijonov evrov.

Predlagam, da predlog zakona, tako kot je bil dopolnjen na Odboru za finance, podprete. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsedniku Radu Likarju za predstavitev poročila odbora. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Odbor za finance in monetarno politiko je na 11. nujni seji dne 14. maja 2009 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada, s predlogom za obravnavo in sprejetje po nujnem postopku, ki ga je Kolegij predsednika Državnega zbora sprejel na svoji 23. seji dne 11. maja 2009. Osnovni cilj obravnavanega besedila je predloženo znižanje trošarinske obremenitve plinskega olja, ki se dokazljivo uporablja za pogon motornih vozil za komercialno uporabo oziroma tovornih vozil, katerih skupna bruto masa znaša 7,5 tone in več in ki se uporabljajo za prevoz blaga, ter vozil, ki sodijo v kategorijo M2 ali M3 in se uporabljajo za redni ali občasni prevoz potnikov, in področna uskladitev z ureditvijo v evropski zakonodaji.

Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, ki je posredovala konkretno pripombo k 2. členu zakonskega predloga. K 2. členu zakonskega predloga sta bili s strani kvalificiranih predlagateljev - mag. Radovan Žerjav in poslanska skupina SDS - vloženi dve dopolnili. V razpravi so člani odbora z deljenimi mnenji, z izraženimi poudarki na potrebnem celovitem pristopu k reševanju nakazane problematike, posebej na izpostavljenem kmetijskem področju, pozornost namenili obema vloženi amandmajema. Konkretno v delu za procentualno povišanje vračila trošarine kupcem energentom, ki se porabijo za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije, vključno s traktorji s sedanjih 50% na 75% oziroma 100% vračila trošarine. Omenjenih predlogov Vlada ni podprla in jih odbor ni sprejel.

V okviru delovnega gradiva na sami seji se je odbor seznanil še s predlogom za amandma odbora k 2. členu zakonskega predloga, pripravljenim na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ter predlogom vključitve datuma direktive zaradi nomotehnične celovitosti besedila, ki ga je odbor ob obravnavi sprejel. Glede na sprejeti amandma je bilo na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora kot sestavni del poročila pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, ki navedeni amandma vključuje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Vili Trofenik, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine Zares. Prosim.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo. S predlaganim zakonom o spremembi Zakona o trošarinah se omogoča znižanje trošarinske obremenitve plinskega olja, ki se dokazljivo uporablja za pogon motornih vozil za komercialno uporabo. To je za vozila, ki se uporabljajo za prevoz blaga in katerih bruto masa znaša 7,5 ton ali več, in za vozila, ki sodijo v kategorijo M2 oziroma M3 in se uporabljajo za redni ali občasni prevoz potnikov.

Poleg navedenega novela zakona povzema določila uredbe Sveta 2658/87 o tarifi in statistični nomenklaturi ter določbe uredbe komisije 1031/2008 o skupni carinski tarifi. Država članica lahko v skladu z direktivo Sveta 2003/96, ki ureja obdavčitev energentov in dopušča, da v skladu s svojo gospodarsko politiko določi za plinsko olje za pogon različno stopnjo trošarine glede na namen uporabe, ali je komercialni ali nekomercialni. Pri tem mora država članica spoštovati najnižjo višino trošarine za komercialni namen, ki ne sme biti nižja od 302 evra oziroma od 1. januarja 2010 330 evrov za 1.000 litrov plinskega olja.

Poleg navedenega predlagani zakon določa pravico uveljavljanja nižje trošarine z vračilom in postopke v zvezi z

vračilom trošarine. Predlagani zakon bomo v naši poslanski skupini podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Anton Urh bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev. Prosim.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana sekretarka, spoštovane predstavnice Vlade in poslanke in poslanci.

Poslanci DeSUS-a bomo podprli predlagano znižanje trošarinske obremenitve plinskega olja, nabavljenega za komercialne namene. Predlagatelj je namreč, po naši oceni, podal primerne vsebinske rešitve, ki vključujejo točno opredeljen namen porabe, za katerega se lahko uveljavlja vračilo že plačane trošarine. Upravičenost vseh prevoznikov, tudi iz drugih držav članic Evropske unije in EFTE, postopek v zvezi z vlaganjem zahtevkov s strani upravičencev ter postopanje pristojnega organa Curs, ustrezen nadzor nad vračili ter hrambo dokumentacije. Menimo, da so določila oblikovana ustrezno, saj bodo lahko upravičenci vračilo trošarine za plinsko olje dejansko uveljavljali že za mesec junij letošnjega leta, kar zagotovo predstavlja pozitiven ukrep za reševanje finančne in gospodarske krize v sektorju cestnega prevoznitva. Bo pa novela povzročila manjko v proračunu za kar 38,74 milijonov evrov, ki se bo pokrili iz drugih javnofinančnih sredstev. Ena izmed možnosti za pokritje tega manjka je na marčevski seji sprejeta novela istega osnovnega zakona, ko smo sprejeli zvišanje trošarin za tobačne izdelke. In sicer se na ta račun predvideva dodatno pobranih 14 milijonov evrov.

Nas je pa zmotila ocena finančnih posledic tega predloga. Namreč, v prvotnem besedilu je bil izpad ocenjen na 16,5 milijonov evrov ob istih predpostavkah, torej ob enakem znižanju trošarine ter ob upoštevanju enakega števila registriranih avtobusov in tovornih vozil z dovoljeno maso večjo do 7,5 ton.

Zato od predlagateljev oziroma Vlade pričakujemo obrazložitev razloga za tako veliko uštetje. Ne glede na izraženo podporo k znižanju trošarin za plinsko olje pa ne moremo ostati ravnodušni in ne komentirati načina dela Vlade.

Poslanska skupina DeSUS je že večkrat opozorila na nesistemske, necelovite predloge zakonov, ki prihajajo v Državni zbor, saj se spremembe nanašajo na zgolj nekaj členov, podobno je tudi pri noveliranju zakona o trošarinah, saj smo nedavno že obravnavali ta zakon in sprejeli zvišanje trošarin za tobačne izdelke. Sedaj pa ga imamo spet pred seboj. Menimo, da bi bilo smotrnejše in mislim, da se s tem strinja večina poslancev, da se celoviteje pristopa k problematičnim rešitvam veljavnih zakonov in se nato pripravi predlog novele, ki bo podlaga za konstruktivne in konsenzualne, predvsem pa celovite

rešitev nekega zakona. Takšen način delovanja, kot ga je predlagatelj ubral pri osnovnem zakonu o trošarinah pa zagotovo ne govori v prid razglašanju varčevanju javnih finančnih sredstev niti v prid varčevanju časa tako izvršilne kot zakonodajne veje oblasti.

Skratka, naj bo ta pomislek razumljen ne toliko v smeri kritike, temveč v smeri predloga za vnaprejšnje postopanje in delovanje, saj nam bo tako prihranjeno mnogo časa in tudi proračunskega denarja. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Bogdan Barovič bo predstavil stališče poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Še enkrat hvala za besedo. Že spet, sekretarka, sodelavke, prijatelji, kolegi pozdravljeni. Zakon o trošarinah bomo v Slovenski nacionalni stranki podprli. Res je, da je to eden od zakonov, ki so protikrizni in bodo pomagali. Ob tem pa velja poudariti, da je bilo zelo pestro in zanimivo na matičnem delovnem telesu, čeprav smo bili v majhni sobici, kjer smo slišali kar nekaj resnic. Te so, da smo s predlogi in amandmajem, ki so bili, kolikor se spomnim, na matičnem delovnem telesu tudi osvojeni, da se pravica do povrnitve 50% trošarine poveča na 75%. Zanimiva trditev je bila - in ki je poštena in prava in se mi zdi vredna, da jo omenimo - je ta: zakaj ne bi ljudem omogočili, da bi pošteno koristili plinsko olje; torej, da bi imeli manjšo trošarino, s tem ko se jim več povrne, kot pa, da počnejo tisto, kar počnejo mnogi, da kupujejo kurilno olje, ker je cenejše, in ga potem uporabljajo za plinsko okolje. To je resnica. In to je eden od ukrepov, s katerim preprečuje država, po trboveljsko rečeno, "petrigarijo" ali "petriganje" ali izkoriščanje te države.

Prav je tudi, da ta zakon v resnici tudi pove, kakšen je negativni učinek na proračun, pa vendarle, jaz mislim, da se bo z rebalansom lahko ta negativni učinek zbalansiral še na pozitivnega. Veliko dileme sem imel ob predlogu amandmaja kolega iz Slovenske ljudske stranke, ki je predlagal, da bi se namesto 50% povrnitev trošarine za kmete omogočila 100% povrnitev trošarine, vendar sem ob poslušanju tudi mnenj ostalih kolegic in kolegov matičnega delovnega odbora ocenil, da je najbolj pošteno in najbolj prav to, kar je bilo z amandmajem sprejeto, torej da gre za 75% vrnitev trošarine.

Kot že rečeno, dobro je, da je to en zelo konkreten zakon, ki je protikrizni zakon, o katerem smo zelo na kratko, pa vendarle pošteno spregovorili, in pričakujemo še več takšnih zakonov.

V Slovenski nacionalni stranki ga bomo torej z veseljem podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav, podal bo mnenje Poslanske skupine SLS.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo spremembe in dopolnitve Zakona o trošarinah. Glede na trenutno gospodarsko situacijo in razmere je nujno treba pomagati slovenskim avtoprevoznikom in primerno ustrezno znižati trošarino za dizelsko gorivo, ki ga uporabljajo za pogon motornih vozil. Takšen ukrep bo imel neposredni učinek na cestno prevoznništvo, tako da bo znižal stroške prevoza blaga in potnikov ter posledično krepil konkurenčnost te panoge v evropskem in gospodarskem prostoru. To potezo Vlade v Slovenski ljudski stranki podpiramo, ker menimo, da je dobra. Vendar, kot po navadi, žal, tudi v temu primeru slovenske vlade problematika kmetijstva ne zanima oziroma je očitno po njenem mnenju v slovenskem kmetijstvu vse z rožicami posejano. Da je slovenski vladi kaj malo mar problematike v kmetijstvu, je jasno razvidno iz obrazložitve predloga zakona, ki je tukaj pred nami. Gre za enega izmed ukrepov iz svežnja, ki ga Vlada predlaga za ublažitev posledic finančne in gospodarske krize v Sloveniji. Če bi Vlada imela v mislih tudi težak položaj slovenskega kmetijstva v časih te gospodarske krize, bi ob vseh ukrepih, ki jih predlaga, poskušala reševati tudi položaj na temu področju.

Evidentno se to vidi v temu predlogu zakona, ko bi bilo mogoče slovensko kmetijstvo razbremeniti dela bremen v popolnoma istem členu, v katerem se tega bremena razbremenjuje slovenske avtoprevoznike. Šele po postavitvi poslanskega vprašanja predsedniku Vlade o neukrepih za slovensko kmetijstvo bo koalicija zaradi odgovora predsednika Vlade, v katerem je obljubil povečanje povračila trošarin s 50 na 70%, prisiljena vložiti amandma, ki bo to predsednikovo obljubo tudi uveljavil.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo se že na matičnem delovnem telesu predlagali zvišanje povračila trošarin za pogonsko gorivo v kmetijstvu, pa ste nas koalicijski poslanci brez argumentov zavrnil, ko bi lahko že takrat predlagali svojih 70%. V poslanski skupini smo tudi za to sejo Državnega zbora vložili amandma za 100% povračilo trošarin za pogonsko gorivo v kmetijstvu. Če tega ne bi storili, smo prepričani, da tudi vašega predloga ne bi bilo. Zakon bomo poslanci SLS podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic v imenu poslanske skupine LDS. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo. Še enkrat pozdrav predstavnicam ministrstva. Zakon o trošarinah je pomemben zakon predvsem zato, ker odgovarja na številne očitke in vprašanja, da Vlada ne ravna protikrizno, da ne ukrepa. Tole je eden izmed številnih odgovorov na konkretno vprašanje, ki bo vsem tistim, ki se ukvarjajo s prevozništvom, pa tudi s kmetijstvom, na koncu omogočil, da jim v žepu za kakšne druge namene in investicije ostane kakšen evro.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije zato podpiramo spremembo zakona, še posebej pa nas veseli, da tokrat ne gre za dvig, temveč za znižanje trošarin, seveda v skladu z evropskimi predpisi. Energetska direktiva namreč omogoča ločevanje trošarine za plinsko olje glede na komercialni in pa nekomercialni namen, odločitev pa prepušča vsaki posamezni državi članici, s tem da določa minimalni znesek trošarine. Naša vlada se je odločila, da izkoristi to možnost, in pričakuje, da se bodo s tem ukrepom znižali stroški, kar bi pripeljalo do večje konkurenčnosti pri prevozu blaga in storitev na evropskem trgu. Ukrep ima torej neposredne učinke na cestno prevoznništvo, s tem da se bo za tiste, ki imajo manjša oziroma lažja tovorna vozila, poiskalo druge variante oziroma opcije. Ampak, kot pravi minister, gre za ukrep, ki je kombiniran z dvigom cestnin za tovorna vozila, bo to kompenzirano in možno kot olajšavo pri uporabi ABC kartic. Gre za enega izmed protikriznih ukrepov za ublažitev posledic gospodarske in finančne krize, ki je posredno povezan z drugim ukrepom, to je pa zviševanje cestnin za tovorna vozila in pa zvišanje cen vinjet za osebna vozila, s čimer naj bi Vlada poskušala zagotoviti stabilno financiranje dokončanje avtocestnega križa, kar je seveda z vidika razvojnih vprašanj tudi pomembno.

Če smo glede prvega ukrepa, to je znižanje stroškov z nižjimi trošarinami, optimistični, pa smo glede drugega, ki se nanaša na cestninjenje, pa naj bo to za tovorna vozila ali osebna vozila, zadržani, saj še vedno zagovarjamo rešitev, ki bi bila najboljša in pa najbolj poštena, da se čim prej uvede elektronsko cestninjenje in da vsakdo od tistih, ki uporablja, obremenjuje ali pa poškoduje cestišče, v skladu s potrebami plača natančno toliko, kolikor je seveda te storitve porabil ali z drugimi besedami, koliko je dejansko res prevozil. A o tem bo prilika za razpravo ob obravnavi drugega zakona, ki je prav tako uvrščen na to sejo.

Znan nemški pregovor pravi, da varčuj takrat, ko imaš. Jaz sem prisiljen še enkrat ponoviti, da smo te čase enkrat že zamudili. Niso bili dolgo nazaj, pa v nekem drugem času neki drugi ljudje temu niso znali prisluhniti. Namreč takrat, ko smo imeli obdobje visoke gospodarske rasti, takrat enostavno, ko ti zmanjka, nimaš več s čim varčevati in takih je v Sloveniji ta trenutek, žal, že preveč. Zato je seveda ob tem trenutku dobrodošel tudi napotek ekonomistov, da morajo biti

vsi ti ukrepi skrbno preišljeni in dodelani, če ne se seveda lahko zgodi, da bo morda še za kakšne druge, ravno tako potrebne, pomembne in pa nujne ukrepe zmanjkalo, ker bomo seveda na določenem področju pa so lahko to tudi trošarine ali vinjete, v proračun pripeljali premalo sredstev in da nam ne bo ostalo od tistega, kar bi želeli deliti za nujne in pa najnujnejše ukrepe.

Precej je bilo v tej točki tudi govora, kako so trošarine, kmetijstvo, traktorji, kmetijska mehanizacija pomembno in pa potrebno področje. Zato sem seveda vesel, da smo na mizo kot enega od treh amandmajev dobili tudi tistega od Vlade, ki številko 50% zamenjuje s 70%. Mislím, da je to pomemben, potreben, predvsem pa realen in finančno še vzdržen predlog in zato bomo v Poslanski skupini LDS amandma, tretji, ki ga je pripravila Vlada, podprli, da se seveda številka 50% nadomesti s 70. S tem pa mislim, da Vlada tudi ustrezno odgovarja na očitke, da je kmetijstvo podeželje, ki s tem dobiva, ocenjujemo, tam nekje med 2, 3 milijone evrov dodatnih sredstev, še kako jemlje resno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Miroslav Klun v imenu Poslanske skupine SD.

MIROSLAV KLUN: Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik, predstavnica Vlade, kolegice in kolegi!

V okviru protikriznih ukrepov je za sektor prevoza blaga in potnikov Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah nedvomno pomemben prispevek blažitve krize v tem sektorju, ki je eden izmed tistih, ki ga je kriza zajela med prvimi.

S predlogom zakona se bodo tako zmanjšale obremenitve, zaradi trošarin zavezancem, ki pri izvajanju svoje dejavnosti uporabljajo tovorna motorna vozila s skupno bruto težo 7,5 ton in več za prevoz blaga oziroma motorna vozila kategorije M2 in M3 za prevoz potnikov. Hkrati moram opozoriti, da bodo morali upravičenci zagotoviti ustrezne evidence in spremljati porabo goriva za pogon upravičenih vozil, zato se jim bodo nekoliko povišali tudi administrativni stroški. Vendar smo prepričani, da se bodo na drugi strani znatno omilile posledice finančne in gospodarske krize zaradi teh znižanj v sektorju prevoza blaga ter potnikov, saj jim cene goriv predstavljajo največji strošek. Zaradi tega predloga bo omogočeno ohranjanje delovnih mest in posledično povečanje konkurenčnosti v primerjavi z evropskimi državami, ki niso izvedle tega predlaganega ukrepa. Ob upoštevanju, da je bilo na dan 31. 12. 2008 v Sloveniji registriranih 2398 avtobusov in 10396 tovornih vozil z največjo dovoljeno maso, ki ni manjša od 7,5 ton iz te kategorije, je po oceni Vlade izpad finančnih sredstev na letni ravni 38,74 milijona evrov. Izpad prihodkov se bo pokríl z drugimi javnofinančnimi prihodki.

Zaradi prej omenjenega, da bodo spremembe zakona o trošarinah omilile posledice finančne gospodarske krize v sektorju prevoza blaga in potnikov, v Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo predlagane spremembe zakona, vključno z vladnim amandmajem. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Rado Likar bo podal mnenje Poslanske skupine SDS. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, predsedujoči.

S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trošarinah, ki ga imamo pred seboj, Vlada namerava znižati trošarinsko obremenitev plinskega olja, ki se dokazljivo uporablja za pogon motornih vozil za komercialno uporabo - to je tovornih vozil, katerih skupna bruto masa znaša 7,5 ton in več, in ki se uporabljajo za prevoz blaga, ter vozil, ki se uporabljajo za redni in občasni prevoz potnikov, kar v naši poslanski skupini podpiramo. Poleg tega tudi določa roke, v katerih mora carinski organ odločiti o zahtevku in izvesti vračilo.

Naša poslanska skupina SDS pa je vložila tudi amandma k 54. členu zakona, in sicer da bi imeli kupci energentov, ki se dokazljivo uporabijo za pogon statičnih delovnih strojev, strojev v gradbeništvu in strojogradnji, motornih tirnih vozil in v železniškem prometu, žičnic in strojev ter naprav na smučiščih, ter za energente, ki se uporabljajo za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije, vključno s traktorji, pravico do vračila trošarine v višini 75% trošarine, ki je predpisana za pogonske namene, namesto dosedanjih 50.

To se nam zdi zlasti primerno, ker bi v tem obdobju vsesplošne krize občutno izboljšali položaj tako v gradbeništvu, posebej pa še v kmetijstvu, ki protikriznih ukrepov Vlade do sedaj še ni bilo deležno v prav veliki meri. Slovenske kmetije so namreč v primerjavi s kmetijsko razvitimi državami Evropske unije bistveno manjše, poleg tega pa se slovenski kmetje soočajo tudi z razdrobljenostjo posesti in majhno posestno strukturo, kar kmetom bistveno povečuje stroške pri obdelavi zemljišč in gozda ter, posledično povečuje stroške. Podatki kažejo, da so se skupni stroški pridelave poljščin samo v zadnjem letu povečali za 20 in več odstotkov. V živinoreji so se v letu 2008 stroški v primerjavi s povprečjem v letu 2007 povečali za več kot 10%. Odkupna cena mleka in mesa pa v letošnjem letu nezadržno pada.

V sami strukturi stroškov predstavljajo zelo velik delež stroški domačih strojnih storitev, kamor spadajo tudi stroški energentov. Po podatkih KIS-a - Kmetijskega inštituta Slovenije - predstavljajo stroški domačih strojnih storitev pri proizvodnji pšenice 18,1%, pri proizvodnji silažne koruze 26,6%, pri proizvodnji sena 38,7%, pri proizvodnji travne silaže pa kar 41,7% delež. Povečanje deleža vračilo trošarine na 75% bi pripomoglo k izboljšanju položaja, tako v

gradbeništvu kot kmetijstva, še posebej v vse bolj zaostrenih pogojih globalne gospodarske in finančne krize.

Zakon bomo v Poslanski skupini SDS podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih. K 2. členu so vloženi trije amandmaji. Prehajamo k prvemu amandmaju poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Besedo ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!
Amandma...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Še to bi vas rad opozoril, oprostite, razpravljamo o vseh treh amandmajih. Prosim.

JANKO VEBER: Torej, amandma, ki je bil vložen s strani koalicije, je zagotovo eden od tistih amandmajev, o katerih lahko govorimo, da lahko tudi v tem sistemu trošarin izjemno pomagamo tudi pri razvoju oziroma obstoju kmetijske proizvodnje in tudi gozdarske proizvodnje, obe panogi sta izjemno pomembni tudi v Sloveniji predvsem za razvoj podeželja, ker to so običajno tudi dejavnosti, ki se odvijajo izven večjih središč. Velikokrat smo tudi že govorili o tem, kako bi lahko pomagali s posameznimi ukrepi tudi na tem področju. Nekateri so bili sicer sprejeti kot predlogi, pa še niso bili realizirani v obliki sprejetega zakona in seveda tudi pričakujemo, da se bo to v prihodnosti realiziralo.

Glede samih trošarin pa lahko govorimo o tem, da je ta predlog, da se poveča olajšava pri trošarinah za 20%, tisto, za kar ocenjujemo, da je realno in da tudi v tem trenutku, ko ugotavljamo, da kmetijstvo in gozdarstvo pravzaprav v tem času recesije ta hip mogoče še niti ni toliko na udaru, se pa to že seveda čuti, lahko tudi v prihodnje ohranimo "še nekaj rezerve", če temu lahko tako rečemo, v narekovajih, če bi res bilo treba še bolj učinkovito oziroma drastično ukrepati, zmanjševati stroške pri kmetijstvu in gozdarstvu.

Tako bom sam podprl amandma koalicije. Idealno bi sicer bilo, kot je tudi predlagano pri drugih amandmajih, da je ta odstotek še višji oziroma kot je bilo predlagano, celo 100% olajšava, pa vendarle mislim, da moramo vzeti v zakup, da v tem trenutku je treba večjo pozornost posvečati tistim panogam, ki že danes imajo zelo izrazite težave, in kot sem povedal, če bi res bilo treba, mogoče v nadaljevanju kdaj poseči tudi še po dodatnih odstotkih.

Tako ocenjujem, da bo vendarle to izjemno konkreten in primeren prispevek k zmanjševanju stroškov kmetijstva in gozdarstva in teh 70% bo tudi obremenilo dodatno proračun z

izpadom teh prihodkov, pa vendar menimo, da ta izpad bo obvladljiv in da ne bo imel hujših finančnih posledic. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod dr. Peter Verlič. Prosim.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Spoštovani predsedujoči, spoštovana državna sekretarka s sodelavkama, spoštovana poslanka, poslanci! Oglasil sem se k 2. členu, k amandmaju, ki ga je vložila Slovenska demokratska stranka, in sicer pod točko 2, da se zadnji odstavek 22. odstavka črta.

Ko smo govorili o pomoči prevoznikom, kar je seveda cilj tega zakona z znižanjem trošarin, je treba vendarle povedati, da ta ukrep, da ta predlog ni star. Ta ukrep o znižanju trošarin smo pravzaprav že predlagali v prejšnji vladi in seveda tudi v povezavi z cestninami, ampak takrat se je govorilo o popuščanju prevoznikom, o tem, da se nič ne naredi za železnico in da so cestni prevozniki razbojniki, ki uničujejo ceste, itd., da ne naštevam. Skratka, tedanja opozicija je imela popolnoma drug govor kot pa ga ima sedaj. Seveda boste rekli, da so bile razmere drugačne. Res je, bile so drugačne, vendar problemi cestnih prevoznikov so bili tedaj isti, kot so danes.

Nisem popolnoma prepričan, da bo ta ukrep, če ga gledamo - jaz osebno ga vidim seveda kot prispevek k temu, jasno trošarine bodo nižje, vendar pa nisem prepričan, če bo pravzaprav to za prevoznika kot podjetnika res tisti ukrep, ki bo nekaj prispeval. Zraven je vendarle le treba povedati, da opozarjajo prevozniki, da se jim tržišče zožuje, da je konkurenca prevelika, da so cene, ki jih dosegajo na trgu, nizke in da se povečuje število praznih kilometrov ter, ne nazadnje, da se povečujejo tudi stroški; namreč 40% zvišanje cestnin v neki bilanci majhnega podjetja tudi nekaj pomeni.

Skratka, ob tem bi se kar strinjal z nekaterimi predhodniki iz koalicije, ko so podali svoje stališče, da pravzaprav se pogreša neka sistemskost, sistemskost tudi do cestnih prevoznikov. Jaz sem sam postavil pisno poslansko vprašanje ministru za promet že aprila, pričakoval tudi odgovor, kaj je pravzaprav narejeno za cestne prevoznike kot pomemben gospodarski subjekt. Odgovora še ni. Seveda, dobili smo neki zakon, ki bo pomagal, vendar pa je še precej stvari, po mojem, na tem področju za urediti in mislim, da bi bilo počasi primerno, da Vlada tudi skladno z uredbo Evropskega sveta, ki govori o ukrepih, ki se sprejmejo v primeru krize na trgu cestnega prevoza blaga, počasi oceni in takšno krizo razglasi tudi za cestno prevoznništvo v Sloveniji.

Da se pa vidi, da je vendarle treba pogledati tudi vsak ukrep, ki se ga v okviru nekega zakona sprejema.

Pa nazaj k amandmaju in zadnjemu stavku 22. člena. Mi predlagamo, da se zadnji stavek črta. Vračila ni mogoče zahtevati za gorivo, kupljeno z gotovino. Torej, prevoznik, ki

pride na bencinsko črpalko, ki nabavi gorivo, ima edino možnost, da plača z negotovinsko obliko, se pravi samo s kreditno kratico. In kar nekaj prevoznikov je opozorilo, da se v teh časih, ko govorimo o krizi, pogosto zgodi, da je ta kreditna kartica iz razumljivih razlogov blokirana. Torej, če želi voziti, ne more plačati drugače kot brezgotovinsko. Mora na bencinsko črpalko in plačati gorivo. S čim? Ja, z gotovino. Gotovina je uradno plačilno sredstvo. Jaz mislim, da evro, ki velja v Sloveniji in ki ga imam v denarnici, je uradno plačilno sredstvo in ne vem zakaj, ne vem zakaj vračila ni mogoče zahtevati za gorivo kupljeno z gotovino? Po mojem je ta stavek zrel ustavne presoje. Jaz ne razumem, zakaj račun, ki ga prevoznik dobi, ko kupi gorivo, ne bi bil zadostno dokazilo za plačilo za to, da je gorivo natočil z denarjem. Ne vem. Dobro. Argument bo zloraba. Zlorabe ne more biti, če je ustrezna kontrola. Tudi pri plačilu z negotovinskimi karticami verjetno lahko pride do tega. Mislim, da je ta stavek zanesljivo takšen, da zahteva razmislek. Zato smo v naši poslanski skupini ta amandma vložili, da se črta. Kajti popolnoma logično je, da lahko pridem v trgovino, da lahko kupim ali pa na bencinsko črpalko in plačam tudi z gotovino in za to dobim ustrezno izstavljen račun. Če je potrebno dodati kakšen dodatni podatek na račun, ne vem, številko kamiona, če se kdo boji, da bi namesto v tovorno vozilo natočil v osebno vozilo, ampak to lahko naredi tudi, če pride s kreditno kartico, potem jaz mislim, da je ta amandma potrebno podpreti, vidite, tudi v korist prevoznikov. Tista drobna korist, ki se bo pokazala k temu, kot smo zdaj vsi ugotovili, da bomo ta zakon podprli, kar se tiče trošarin, podprimo še to in eno majhno administrativno oviro, ki pravzaprav ni tako majhna. Lahko se zgodi, jaz mislim, da lahko kdo od prevoznikov, ko bo pogledal ta zakon, mislim, sproži celo ustavno presojo. Predlagam tukaj razmislek med nami, da o tem amandmaju, o tej drugi točki, da se zadnji stavek 22. odstavek črta, da se to sprejme. Jaz sem prepričan, da bodo vsi tisti odgovorni, ki morajo ustrezno poskrbeti za to, da bo preprečena zloraba, to lahko tudi storili. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Rado Likar. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Z amandmajem v naši poslanski skupini smo želeli predvsem to, da bi se v večji meri pripomoglo k izboljšanju položajev tistih, ki opravljajo dejavnost gradbeništva oziroma tistih, ki se še ukvarjajo s kmetijstvom. V pregledu podatkov o ocenah pogonskega goriva v Sloveniji lahko vidimo, da se je samo od januarja 2008 do junija 2008 cena povišala iz 1,072 evra na 1,294 evra. Trenutno so res cene pogonskih goriv na svetovni ravni nižje, kot v lanskem letu, je pa Vlada Republike Slovenije ob znižanju nabavne cene goriva dvignila trošarine.

Same gospodarske in finančne razmere so se glede na leto 2008 močno poslabšale in močno prizadele kmetijstvo in gozdarstvo. Sprejeti paketi vladnih ukrepov pa do danes niso vključevali ukrepa, ki bi bil za kmetijstvo in gozdarstvo sploh uporaben, kaj šele, da bi se prijel. Na bančnem trgu se obresti višajo in s tem dražijo kapital, kar dodatno draži proizvodnjo in zaostruje ekonomski položaj kmetijstva in gozdarstva v Sloveniji. Z veseljem bi podprli tudi predlog mag. Žerjava, vendar, kot je že sam rekel, smo predpostavili oziroma vedeli, da koalicija tega ne bo sprejela. Pa še nekaj moram poudariti, že na odboru sem opazil oziroma je prevladala teza, da kmetje lahko dobijo povrnjeno vso količino, kolikor je pač, oziroma za vso količino pogonskega goriva, ki jo kupijo, vendar seveda to ni res, ker so kmetje pri svojih zahtevkih za vračilo omejeni na površino oziroma hektar, in ne na to, koliko traktorjev imajo, kaj šele kakšne moči so in kako moderni. To je za kmeta osnovno sredstvo, kot je za vsakega podjetnika stroj ali za prevoznika kamion, in seveda to ni luksuz. In to, kar bo dobil povrnjeno iz naslova trošarine, še to je pač predpisano v uredbi in določeno, koliko goriva lahko porabi na hektar primerljive površine.

Z amandmajem predlagamo tudi to, da tisti prevozniki, ki nedvomno z originalnim računom dokažejo, da so kupili pogonsko gorivo in ga plačali na kakršenkoli način, torej tudi z gotovino, lahko dobijo povrnjeno trošarino.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospo Marjan Bezjak.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljeni, državna sekretarka, poslanke in poslanci.

Hvala bogu, da je država, da je Vlada spregledala zdaj, ko je uničila 2 tisoč prevoznikov v Sloveniji, ki nimajo več kaj početi, ki so parkirali vozila, in zdaj začela zniževati trošarine. Vendar, v tem zakonu, predlogu zakona, je zelo pohvalno - razen ene same stvari. Res je, tukaj ni zajetih kmetijskih strojev, tukaj ni zajetih gradbenih strojev, ne vem s kakšnim razlogom so tukaj izpuščeni. Kajti, če se bo to izpustilo, potem spet dajemo pobudo tem gradbenim podjetjem, z gradbenimi stroji, lastnikom gradbenih strojev, da bodo spet začeli točiti lahko kurilno olje, kakor tudi kmetom. Mislím, da to ni cilj države, da se spet na drug način izgublja več davkoplačevalskega denarja ali več trošarin, zaradi tega smo se mi v Poslanski skupini SDS odločili vložiti amandma, da popravimo še ta del, ki bi lahko prešel v takšne ali drugačne mahinacije.

Res je, da je dejansko tri mesece, odkar je bil sprejet Zakon o trošarinah, parkiranih preko 2 tisoč vozil. Morda je bil cilj napraviti selekcijo, kdo dlje zdrži, kdo lahko dlje časa krvavi, ne vem. Pritiski slovenskih prevoznikov v tem

letu na dvig trošarin so bili jalovi. V lanskem letu, se spomnimo prevoznika, z letalom so se vozili gledati, kako se gradijo avtoceste ministra Žerjava. Bile so na rok zgrajene. Letos pa smo udarili, Vlada je udarila slovenske prevoznike blazno po žepu, če lahko tako rečem. In zaradi tega smo tudi dobili toliko več brezposelnih ljudi. Včerajšnji podatek ministra za gospodarstvo, da je bilo v letošnjem letu samo 1480 ljudi več brezposelnih, to je zelo, zelo malo ljudi, če je ta podatek resničen. Ta podatek je dejansko tudi prebral iz podatkov, ki so mirodajni v Sloveniji.

Ministrstvo za promet ali Vlada se odloča tudi za dvig cestnin. S tem delom trošarin, ki se bo vrnil, ta del trošarin bo dejansko zakril oči, ker na drugi strani bodo dvignili cestnine. Res je, boljše proso, kot pa čisto nič.

Rad bi še eno stvar poudaril. Zdaj bodo morala prevozna podjetja, prevozniki zbirati mesec dni račune, drugi mesec jih bodo predali carinskemu uradu, davčnim inštitucijam, potem mesec dni traja tista kontrola, rok vračila tega denarja je 60 dni. Ljudje, to je 120 dni kreditiranja države, 120 dni. Tega se niti ne zavedajo določeni, ki danes tudi tukaj razpravljajo. Zato je tudi pomembno bilo povračilo preplačanega DDV-ja, da bi prišli na 7 ali 14 dni ali celo v veljavnost, s tem letom, 21 dni. Bi tudi vsaj ta del skrajšali, ker bi tisti zakon veljal tudi za ta del. Ali morda izgubljeni ali izpuščeni v tem zakonu kmetijski stroji. Ali mislite ukiniti zadruge, ki so nekako podpora pridelovalcem kmetijskih pridelkov, da bodo lahko direktno prodajali v trgovine? Ne vem, kakšen je namen. Zakaj je bilo kmetijstvo izvzeto iz tega zakona? Drugače pa moram priznati, da je gotovo zadnji čas, da se sprime ta zakon, da podprete tudi ta amandma, kajti na koncu koncev je preko 12.000 prevoznikov v Sloveniji, ki v državno blagajno veliko, veliko denarja prispeva. Upam, da še ni prepozno. Upam, da bo ta ukrep dovolj hiter in prav tako upam, da boste ta predlog amandmaja, ki smo ga v Slovenski demokratični stranki vložili, vzeli za dobronamernega, ne pa slabonamernega. Kajti, tako kot sem že prej dejal, s tem bomo preprečili tudi "tankanje", če lahko tako v žargonu rečem, delovnih in kmetijskih strojev s kurilnim oljem, strojev, kar je dejansko, vsi vemo, prepovedano. Zakaj bi spet morali imeti še neke dodatne inštitucije, inšpekcije, da bodo še dodatno kontrolirali, če se bodo te stvari dogajale. Napravimo zakon tak, kot mora biti, da bo veljal za vse. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o amandmajih? Odpiram prijavo.

Gospa državna sekretarka, izvolite. Boste potem?

Gospod Bogdan Barovič, izvolite.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa.

Bom kratek. Že v uvodni predstavitvi stališča sem povedal, da v Slovenski nacionalni stranki podpiramo amandma, v tem primeru, ja, SDS, ki predvideva, da se v veljavnem 54. členu zakona v sedmem in devetem odstavku beseda "petdeset" nadomesti s "petinsedemdeset". V Slovenski nacionalni stranki ocenjujemo, da je ta predlog dober, boljši od ostalih dveh predlogov.

Kar se tiče amandmaja Slovenske ljudske stranke. Seveda je popolnoma razumljivo, da je v tem trenutku, v času recesije, kmetijstvo še kako pomembno. Kajti, padec skoraj 10% proizvodnje v kmetijstvu daje v razmislek, kako bomo živeli naprej, pa vendarle ocenjujem, da reševanje skozi Zakon o trošarinah, enega od mnogih zakonov, ne moremo reševati vprašanja kmetijstva s povečanjem s 50 na 100% povrnitev trošarine. Mogoče je to en sestavni del, ki bi prišel v hujši krizi v poštev. V tem primeru pač ne. Prav tako pa mislim, da ni pošteno do vseh nas, ko slišimo, da primerjamo zdaj zmanjšanje trošarin za tovorna vozila z dvigom cestnin. Mislim, da sta to dve popolnoma različni vsebini in ni prav da to mešamo. Po eni strani trošarine pomenijo za tistega, ki je prevoznik ali avtobusa ali tovornjaka nad 7,5 ton, znižanje trošarin pomeni veliko za njegovo lastno produkcijo. Plačilo cestnin pa seveda veliko pomeni za vse nas, ki vozimo po slovenskih cestah, in ti dve vsebini sta popolnoma neprimerljivi in dvig cestnin mora biti izveden in se mora izvesti.

Skratka. Predlagam, kolegicam in kolegom, jaz spoštujem vse tri predložene amandmaje, vendar ocenjujem, da bi bilo od vseh rešitev najbolje in prav sprejeti rešitev, ki jo predlaga SDS, torej, da bi 50% nadomesti z besedo "petinsedemdeset" in ta amandma v Slovenski nacionalni stranki tudi podpiramo.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Jakob Presečnik, izvolite.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo gospod podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka, ki ravno odhaja s sodelavkama, ter kolegice in kolegi.

Že v mnenju poslanske skupine, ki ga je podal naš kolega Radovan Žerjav, smo jasno povedali, da je dobro, da smo pozorni na vso zakonodajo, ki prihaja za razreševanje teh kriznih razmer in vseskozi seveda ugotavljamo, da je kmetijstvo tisto, na katerega žal Vlada pozablja in na kar opozarjamo pri vseh teh zakonih. Tudi moje včerajšnje poslansko vprašanje predsedniku Vlade je očitno padlo na plodna tla, to je dobro in že takoj za tem ali pa istočasno, ker je bilo vprašanje že v petek dostavljeno predsedniku Vlade oziroma kabinetu, je iz vrst koalicije prišla rešitev za kmetijske stroje in tako dalje, kjer se to vračilo trošarine po vašem predlogu, po predlog koalicije, poveča iz 50 na 70%.

Torej vsi trije predlogi, ki so, vsi trije amandmaji, ki so, seveda izboljšujejo trenutno veljavno stanje. Mi seveda podpiramo naše rešitve, da se trošarina vrne v celoti. Za to so seveda argumenti, ki smo jih napisali tudi v predlogu amandmaja. Samo dva bom navedel. Delež goriva v stroških proizvodnje v slovenskem kmetijstvu je seveda bistveno večji kot v primerljivih državah, kot v večini držav Evropske unije, kjer so seveda kmetijske površine, predelovalne površine, bistveno bistveno večje kot so v Sloveniji, razdrobljenost bistveno manjša. Takšno je stanje. Seveda bo kdo rekel, potrebno je združevati in tako dalje, površine in posesti, vendar to je dolg proces, se pa seveda tudi to dogaja.

In pa še drugi razlog je potrebno navesti. Funkcija kmetijstva ni samo osnovna dejavnost pridelovanja hrane, ampak je to predvsem družbeno izredno pomembna funkcija, to je obdelanost krajine, odprtost prostora in njegovega upravljanja z vidika ekonomije, strategije, ekologije in tako dalje. In je to seveda osnovni pogoj za zadovoljivo poseljenost in, bi rekel, oblikovanost in podobo naših podeželskih območij. Zato bomo podprli ta naš amandma, ki je pod številko dva.

Imam pa vprašanje in bi želel, da tudi državna sekretarka odgovori na to vprašanje, kar je dr. Verlič že prej izpostavil, namreč, ali so res objektivni pogoji za bojazen, ki jih predlagatelj navaja pri obrazložitvi za dvaindvajseti odstavek oziroma zadnji odstavek, kjer pišete, da je zaradi preprečevanja zlorab določeno, to mislim na avtoprevozniško dejavnost, zaradi preprečevanja zlorab je določeno, da vračila ni mogoče zahtevati za gorivo kupljeno z gotovino. Jaz bi tako rekel. Če je ta možnost objektivno velika, potem to razumem, sicer pa ne razumem tega dejstva in jemljem na znanje tudi razloge, o katerih je govoril prej dr. Verlič, da vedno seveda tudi ni mogoče, da se vedno tudi ni mogoče izogniti takšnemu načinu odplačevanja. Ne vem, ali res ni drugih inštrumentov, ki bi zagotavljali, da ne pride do zlorabe na tem področju. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Bogovič. Prosim.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav, gospod podpredsednik, kolegice, kolegi.

Tudi sam želim utemeljiti svojo podporo k temu amandmaju, ki smo ga vložili v Ljudski stranki. Hkrati pa tudi izražam zadovoljstvo, da so bili predlagatelji tako iz opozicijske stranke k temu členu, kakor tudi vidimo danes, da so tudi koalicijske stranke vložile svoj amandma. Prepričan sem, da bo na koncu rešitev, ki je bila ob obravnavi tega zakona, rešitev, ki bo delno pripomogla k reševanju krize, ki v kmetijstvu zagotovo je. Žal slišimo večkrat, da nekateri ocenjujejo, da v kmetijstvu še ni krize ali pa, da bo prihajala z velikimi zamiki. Vendar pa tisti, ki pridelujejo

mleko in jim je cena padla iz 33 centov na 26 centov po litru mleka, tistim se je plačilni rok iz prej 30 dni povečal zdaj na 45 dni, pa se še zmanjšuje, podaljšuje ta rok. Podobno se dogaja pri pitancih, kjer je kilogram mesa za mlado pitano govedo izpod tri evre, plačilni roki se tam dva meseca in več.

Mislím, da je prav, da se tudi v tem zboru spregovori o tem in da se prepozna, da so akutni znaki krize v kmetijstvu in se prav zelo ostro odražajo, še posebej tam, kjer propadajo kakšni predelovalni obrati, kot se je v Sloveniji, v Prekmurju, že zgodilo v preteklih tednih, mesecih. Ljudje so bili praktično ob vse pridelke oziroma ob znesek, vrednot svojega, v tistem primeru, goveda v klavnico prodanega. Mislím, da je prav, da se na nek način v tem trenutku spregovori tudi o tem, da vemo, da je ta kriza, ki je v kmetijstvu oziroma ostri pogoji, konkurenčnost evropskega kmetijstva, ki udarja na slovensko, se odraža vsak dan. V tej krizi, ki je konstantna, vsak teden, vsak dan tudi katera od teh kmetij omaga. Kar se dogaja sedaj v gospodarstvu v nekem enkratnem valu, zopet po zelo zaostrenih pogojih na širšem področju, je v kmetijstvu permanenten ukrep. Permanentno stanje je temu primerno, veliko število zmanjšanih kmetij, ki še danes uspevajo na tem trgu, konkurira tem ostrim pogojem. Zato me veseli, da bomo sprejeli en takšen zelo konkreten ukrep. Ukrep, s katerim bomo v bistvu naredili to, da za trošarino kot davščino, ki jo država pobere, da naredimo nek ukrep v to smer, da bo tega davka s strani države pobranega manj in da bo del teh sredstev puščen tistim, ki se s kmetijstvom ukvarjajo, in bodo na ta način mogoče tudi kakšen mesec, leto dlje kljubovali razmeram na tem zelo ostrem trgu. Prepričan pa sem, da bomo v prihodnje morali na tem področju sprejeti še kar nekaj zakonov, tudi v Ljudski stranki smo že vložili zakon o dohodnini, kjer želimo tudi razčistiti določene stvari, ki so zopet povezane z davščinami. Mislím, da je prav, da je to tema, okoli katere Državni zbor in Vlada tudi v prihodnje porabila dovolj časa, ji bosta posvetila dovolj pozornosti in ta prepotreben segment temu prepotrebneemu segmentu slovenskega gospodarstva omogoči preživetje. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod mag. Radovan Žerjav, izvolite.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi.

Danes imajo kupci za gorivo, ki se uporablja za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije, vključno s traktorji, pravico do 50% vračila trošarine, ki je predpisana za pogonske namene. To je zaradi same narave slovenskega kmetijstva, po naših ocenah, absolutno premajhen delež. Namreč, stanje v slovenskem kmetijstvu, ki je pogojeno z razdrobljenostjo in neugodnimi naravnimi danostmi za kmetijsko predelavo, se v zaostrenih gospodarskih razmerah še drastično poslabšuje.

Zvišanje tega deleža, ki ga ne nazadnje tudi predlagamo skozi naš amandma, do katerega so upravičeni kmetje, bi seveda pripomoglo k omilitvi tega slabega ekonomskega položaja v kmetijstvu. Statistični urad Republike Slovenije je namreč februarja letos objavil informacijo, da je bil faktorski dohodek v kmetijstvu v letu 2008 za 10% nižji, kot v letu 2007. Cene kmetijskih pridelkov pa izredno močno nihajo, v zadnjih časih predvsem padajo, drastično padajo.

Ko govorimo o deležu goriva v stroških, je pri slovenskih kmetih večji, kot v drugih državah, saj so slovenske kmetije bistveno manjše, kot v večini evropskih držav, poleg tega pa se naše kmetije soočajo še z razdrobljeno parcelno strukturo, o čemer sem pravzaprav že govoril.

S povečanjem upravičenega deleža bi pripomogli k izboljšanju tega ekonomskega položaja, kar bi pripomoglo k lažjemu kmetovanju v vseh bolj zaostrenih pogojih ter s tem omogočili nadaljnji razvoj podeželja, predvsem podeželja.

Eden od razlogov znižanja ravni obdavčitve navedenih v direktivi so tudi socialni oziroma okoljski razlogi. Kmetje morajo danes namreč izpolnjevati stroge pogoje pri kmetovanju, standarde na področju varstva okolja, varnosti hrane, zdravja in dobrega počutja živali ter upoštevati načela dobrega kmetijskega in okoljskega delovanja, kar je zajeto s pojmom "navzkrižna skladnost".

Tudi zaradi vsega navedenega, smo mnenja, da bi bilo 100% povračilo trošarine pravi odgovor na to hudo krizo, ki se je zgodila tudi v kmetijstvu, ne samo na ostalih področjih gospodarstva, ampak tudi kmetijstva.

Zato bomo seveda v Slovenski ljudski stranki ta naš amandma podprli.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Želi še kdo besedo?

Gospod Jurša, izvolite.

Potem pa gospa državna sekretarka.

FRANC JURŠA: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Glede na to, da je bilo kar precej besed izrečenih na amandma, ki ga vlaga Slovenska ljudska stranka, ne bi želel ponavljati razlogov za 100% vračilo trošarine. Pridružujem se vsem tistim izrečenim besedam, ki so jih izrekli kolegi iz Slovenske ljudske stranke. Moram povedati, da bom tudi jaz podprl njihov amandma. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospa državna sekretarka, izvolite.

MAG. HELENA KAMNAR: Najlepša hvala. Dovolite mi, da se odzovem na vaše razprave v zvezi z vloženi amandmaji. Začela bom s prvim amandmajem, in sicer s črtanjem zadnjega stavka

dvaindvajsetega odstavka tega člena. Pri vsakem ukrepu, ki ga želi Vlada izvesti in je ciljan na točno določeno populacijo, se vedno vsi zavzemamo, pravilom poslanci in Vlada, da ne bi prišlo do izigravanja inštrumenta in da bi bil res naravnan na tisto populacijo, na katero želimo, da je naravnan.

Brezgotovinsko plačilo zagotavlja identifikacijo kupca. Identifikacija kupca povezuje njegovo dejavnost, registrirano dejavnost in namen, za katerega kupuje konkretno gorivo in za katerega bo zahteval vračilo trošarine. To se pravi, negotovinsko plačilo dejansko onemogoča oziroma povezave te identifikacije onemogočajo, da bi prišlo do izigravanja tega inštrumenta in uporabo goriva, ki je za točno določene namene, za kakšne druge namene. Zato je bila vgrajena ta določba. Kar se tiče tega, da prihaja do blokade računov in zato brezgotovinsko plačilo ni mogoče, to povsem ne drži. Brezgotovinsko plačilo so tudi plačilne kartice, kot so magma in podobne kartice, ki jih je moč uporabiti v ta namen, in ravno tako zagotavljajo ustrezno identifikacijo.

Kar se tiče amandmajev, ki se nanašajo na kmetijsko dejavnost. Naj vam povem, da že sedanji položaj kmetom omogoča vračilo trošarine v višini 224 evrov na 1.000 litrov. To je v primerjavi, če zdaj delamo primerjavo z avtoprevozniki, ker imamo ravno oboje na tapeti, približno skoraj še enkrat toliko. Če bi sprejeli amandma, ki ga predlaga, torej prvi amandma, potem bi bilo to vračilo v višini štiristo osemindvajset evrov na tisoč litrov kar je seveda ob vseh drugih ukrepih, ki misli, da so vam bili včeraj v odgovoru na poslanska vprašanja tudi že predstavljeni, nesprejemljivo. Menimo, da je prav, da uravnotežimo ukrepanje države, zlasti ukrepanje, ki se nanaša na sredstva javnih financ za vse segmente. Za Vlado je sprejemljiv predlog amandmaja, ki vključuje zgolj kmetijsko mehanizacijo, ne pa tudi stacionarnih delovnih strojev, in sicer do višine 70% kar bo pomenilo povišanje vračil kmetom v višini tristo deset evrov namesto sedanjih dvesto štiriindvajset evrov na tisoč litrov.

Še ena stvar je bila izpostavljena, kdaj je možno vračilo zagotoviti? Ta rok je bil postavljen skupaj z nadzornim organom; pogledjte, tukaj ne gre za kreditiranje države, kot je bilo nekako vmes povedano. Trošarina je obveznost, ki se potem vrne. In rok petinštirideset dni, ki je postavljen v zakonu zagotavlja primerno izvedbo vseh kontrol in postopkov, zato vendarle menimo, da ga je moč ohraniti. Velja pa poudariti, zlasti pri kmetijstvu še en element, ki je bil uveden z letošnjim letom, medtem ko so v preteklih letih ta vračila trošarine bila naravnana na enkrat letno, se v letošnjem letu ta trošarina vrača vsak mesec posebej, kar je pomemben element k izboljšanju likvidnostnega položaja kmetijske populacije.

Toliko, hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Še bi želeli razpravljati. Prijava teče. Izvolite.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Se opravičujem, sem stisnil napačno tipko. Hvala lepa.

Spoštovana gospa državna sekretarka, moram reči, da ne razumem odgovora in tega pojasnila.

Mislím, da osnovna dilema ni razjasnjena. Torej, če želim, kot avtoprevoznik dobiti vrnjeno trošarino, mi ostane samo brezgotovinsko plačilo. V vsakem primeru moram imeti kartico. Denar za mene ne velja. Se pravi, če pridem z denarnico, z zakonitim plačilnim sredstvom, očitno to, da bi mi na črpalki ali tam, kjer bi gorivo kupil, ne morejo izdati računa, na katerem so, ne vem, vsi tisti nujno potrebni identifikacijski podatki, s katerimi se jasno izkažem, da sem upravičenec za vračilo trošarine. In kontrola ne more biti pri prevoznikih, ne morejo prevozniki trpeti, da bo lažje davčni in carinski inšpekciji in ne vem komu.

Jaz mislim, da mora država poskrbeti za vse te instrumente, kontrole da do zlorab ne bo prihajalo. Ampak do zlorab prihaja tudi če imam plačilne in ne vem kakšne kartice. Ne razumem pa, da v državi Sloveniji, če imam jaz blokirano; tudi Magno imam najbrž lahko blokirano, pa ne vem katero kartico, sploh pa zdaj. In se pogovarjamo, tukaj smo se vsi strinjali o zaostrenih pogojih poslovanja teh prevozníških podjetij. Veste, vedno bolj se mi dozdeva, da ščitimo inšpekcije, ki bi morale kontrolirati, na račun prevoznikov. Pač, pa naj imajo brezgotovinsko, kaj bo zdaj z denarjem hodil in plačeval. Oprostite, saj to je skoraj tako, kot da pridemo v Mercator in nam rečejo v Mercatorju - od danes naprej samo s kartico, z denarjem pa ne. Jaz mislim, da je ta razmislek potreben in da nadzor izvajajo za to ustrezni organi, ki morajo preprečiti, da tisti, ki plača z gotovino na črpalki, ali pri dobavitelju, ali kjerkoli, da to res naredi tako, da ne pride do zlorabe. In mislim, da tega ne smemo naprtiti prevoznikom. Ob tem pa res ne razumem, zakaj denar, gotovina kar na lepem za eno skupino populacije, tako, kot ste se izrazili, zdaj so prevozniki ena skupina, posebna populacija, za katero pač gotovina ne velja. Mislím, da tukaj to breme pa res z lahkoto naložimo tistim organom, ki morajo zlorabe preprečevati in to zanesljivo ne more iti na škodo prevoznikov.

Spoštovane poslanke in poslanci, predlagam, da amandma podpremo. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Ker ne želi nihče.... Oprostite. Malo bolj gor roko. Izvolite, gospod Likar.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, predsedujoči. Bom čisto kratek, ker se ne bi rad ponavljal. Ampak sem dobil občutek, da smo vsi prišli do tega spoznanja, da bi bilo dobro ta delež vračila trošarin povišati. Zdaj je razlika med Vlado pa med

predlogom Slovenske demokratske stranke, samo še 5% in kot je po navadi v pogajanjih, vsak nekje popusti. Malo iz vrha, malo od spodaj. Predlagam, da podprete naš amandma s 75% vračilom. Kar se pa tiče plačila z gotovino, kot je rekla gospa državna sekretarka, menim tudi sam, da gotovo obstaja inštrument, nadzor, ki bi to zlorabo preprečeval. Ne bi zdaj znal na pamet reči, mogoče na račun matično številko ali pa šifro dejavnosti, nekaj takega gotovo obstaja. Mislim, da je tudi primerno podpreti to, da se ta zadnji stavek dvaindvajsetega odstavka črta. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Še enkrat odpiram prijavo. Gospod Gvido Kres, izvolite.

GVIDO KRES: Hvala lepa za besedo. Jaz zagovarjam to 100% vračilo. Če že pri tem 100% ne moremo priti skupaj, moram povedati to, da sem se ravno zdaj, ta vikend, pogovarjal z eno od kmetov iz našega okolja, ki pravi: "Vsa zemljišča imam gotovo najbolj oddaljena od svoje proizvodnje in smo ta mesec za nafto zapravili 1000 evrov." Vemo, koliko pridejo te trošarine. In pravi: "Čisto drugače je za tiste, ki kmetujejo, ki se njihova zemljišča in njihov delokrog vrtili okrog njihovih posestev." In gotovo takšni kmetje niso v enakem položaju. Če že ne moremo priti na 100, pa se poskusimo pogovoriti, da vsaj tistim, ki imajo bistveno bolj oddaljeno, ki bistveno več goriva na ta račun porabijo, ker je zaradi tega njihova proizvodnja tudi bistveno dražja, da tukaj najdemo en kompromis, čeprav mislim, da bi bilo najbolj pošteno 100%. Ne bojte se tega, kar sem danes zasledil, da lahko pride do zlorabe. Mislim, da se da to zadevo na bistveno bolj eleganten način reševati, ne pa, da tem obrtnikom, ki poslujejo tudi z gotovino, na ta način onemogočamo njihovo enostavno poslovanje.

Zdaj pa kar se tiče še kartic. Veste, saj kartice so najbolj verjetno in to negotovinsko poslovanje, ko na eni strani resnično lahko zelo enostavno posluješ, ampak to tudi stane. Zaradi tega so tudi procent, dva, pet, kolikor kje, dražje storitve, izdelki in vse, zaradi tega, ker nekemu plačujemo, zaradi tega poenostavljena plačevanja. Torej, ta modernizacija na eni strani prinaša tudi podražitve. Sprejmimo, za božjo voljo, to zadevo na ta način kot smo ta amandma dali. Jaz bom gotovo podprl naš amandma. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Zaključujem razpravo. O amandmajih bomo...Se morate odločiti za telefon ali zame. Prijava teče. Gospod Bezjak, izvolite.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Ena dodatna informacija je bila še potrebna, ravno zato mislim nasloviti eno vprašanje na gospo državno sekretarko v zvezi s tem. Zakon bo sprejet s 1. junijem, kako pa bodo

lahko, ve se, da ima veliko prevoznih podjetij tudi lastne črpalke, ki imajo toliko tisoč litrov goriva natočenega. Kako bo ta zakon, ali bodo oni lahko uveljavljali za nazaj za tisto gorivo, ki ga že imajo nabavljenega ali od tistega dne, ko bodo potem s 1. junijem na novo začeli točiti? Imajo pa še morda goriva do 1. avgusta, karikirano. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospa državna sekretarka, izvolite.

MAG. HELENA KAMNAR: Hvala lepa. Na datum uveljavitve zakona bo potrebno napraviti popis in gorivo, ki bo od tega dne naprej, bo podvrženo določilom tega zakona.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Zdaj pa res ugotavljam, da ne želi nihče več razpravljati. Zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 14. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O FINANČNEM POSLOVANJU, POSTOPKIH ZARADI INSOLVENTNOSTI IN PRISILNEM PRENEHANJU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona.

Gospod Boštjan Škrlec, državni sekretar, izvolite.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Hvala lepa za besedo predsedujoči. Lep pozdrav poslanke in poslanci!

Osrednji cilj predlaganih sprememb Zakona o finančnem poslovanju in postopkih zaradi insolventnosti je celovita ureditev obdelave osebnih podatkov insolventnih dolžnikov, ki so potrošniki. Pri tej celoviti ureditvi zasledujemo predvsem stališča, ki so bila izražena v nekaj sodbah oziroma odločbah Ustavnega sodišča in v skladu z opozorili, ki jih je podala informacijska pooblaščenka glede varstva osebnih podatkov. V teh postopkih se zbirata dve vrsti osebnih podatkov. To sta enotna matična številka in davčna številka. Davčno številko uporabljajo predvsem banke in druge finančne institucije, s katero ugotavljajo v popolnosti identifikacijo insolventnega dolžnika, kar je pomembno zlasti, zaradi pravočasne prijave terjatev v postopku zaradi insolventnosti. Z enotno matično številko pa se identificira predvsem lastnik oziroma dolžnik kot lastnik nepremičnin ali kot imetnik poslovnega deleža. S tem se omogoči stečajnim upnikom, da identificirajo takšno osebo, s čimer se varujejo pravice upnikov in tudi morebitnih drugih oseb, ki bi stopile v promet z takšnim premoženjem.

Z vidika načela sorazmernosti obdelave osebnih podatkov je prepovedana javna objava tako EMŠO kot tudi davčne

številke. Upravičeni subjekt, ki pa zahteva identifikacijske podatke insolventnega dolžnika, ki je potrošnik, pa lahko prejme samo tisti podatek, ki se nanaša na eno izmed obeh identifikacijskih oznak oziroma številke, in sicer tiste, ki jo je posebej določil v zahtevi za posredovanje podatkov.

Drugi sklop sprememb meri na večjo učinkovitost vodenja postopkov zaradi insolventnosti, saj se zagotavlja pravna podlaga za posredovanje podatkov v postopkih v informatizirani obliki. Zaradi večje informatizacije teh postopkov se določa tudi obveznost, da stečajni upravitelj oziroma upravitelj svoja poročila, sezname preizkušenih terjatev in druga pisanja predloži sodišču v elektronski obliki in jih podpiše z varnim elektronskim podpisom. Prav tako pa bo tudi sodišče po predlogu zakona izdajalo sklepe in odredbe v elektronski obliki.

Zadnji del sprememb se nanaša na uskladitev oziroma prilagoditev določb o smiselni uporabi Zakona o pravnem postopku. Gre namreč za to, da zaradi specifične narave insolventnih postopkov smiselna uporaba Zakona o pravnem postopku, ki je sicer pravilo, zahteva nekaj drobnih popravkov, in sicer spremenjene so določbe o tem, na kakšen način in kdo odloča o pritožbi zoper sklep v postopku zaradi insolventnosti in tudi glede pravnih posledic izostanka zaroka. To so novosti, ki jih prinaša predlog zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku gospodu dr. Vinku Gorenaku za predstavitev poročila odbora. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je na svoji 4. seji 6. maja 2009 obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, ki ga je Državnemu zboru seveda predložila Vlada. Odbor je razpolagal z mnenje Državnega sveta ter z mnenjem Zakonodajno-pravne službe.

Predstavnik predlagatelja je povedal približno to, kar smo slišali zdaj. Zato lahko rečem samo to, da smo se poleg tega seznanili še z mnenjem Državnega sveta, ki zakon podpira. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, da so amandmaji, ki so bili vloženi s strani poslanskih skupin koalicije, usklajeni in zakon izboljšujejo, če poenostavim.

V nadaljevanju je Odbor sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicije. K 7., 17., 20., 21., 22., 28., 30., 32. in 35. členu. Ni pa sprejel amandmaja Poslanske skupine SDS in ni glasoval o enem izmed amandmajev, ki sta s tem postala brezpredmetna.

Odbor je v skladu z 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih skupaj in jih sprejel. Dopolnjeni predlog zakona pa je sestavni del poročila, ki ste ga sprejeli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Anton Urh v imenu Poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, gospod državni sekretar, poslanke in poslanci! Predlagana novela Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju prinaša spremembe v treh segmentih, in sicer uskladitev stališča Ustavnega sodišča glede varstva osebnih podatkov in poseganja v pravico do varstva osebnih podatkov, dalje v delu, ki se nanaša na informatizacijo postopkov ter na učinkovitejše vodenje postopkov zaradi insolventnosti.

Lani sprejeti zakon je uzakonil in uredil tudi področje osebnega stečaja - možnosti prezadolženim fizičnim osebam, da predlagajo stečaj, na podlagi katerega se bodo lahko njihovi upniki delno poplačali. O preostanku pa imajo možnost predlagati odpust dolga. Zadolžitev fizičnih oseb temelji na nepoznavanju zakonitosti poslovanja z denarjem. Do prezadolženosti pa lahko pride tudi zaradi dogodkov, na katere posameznik nima vpliva, kot so smrt družinskega člana, bolezen, v današnjem času pa ne toliko nezmožnost za delo, temveč pomanjkanje delovnih mest ter posledično brezposelnost.

Poslanci DeSUS-a smo že ob sprejemanju novele zakona opozarjali na finančne posledice uvedbe osebnega stečaja, saj mora predlagatelj ob vložitvi predloga založiti predujem za kritje začetnih stroškov postopka, ki obsega pavšalno nadomestilo za objave, nadomestilo za upravitelja in druge stroške postopka. Predujem tako znaša približno dobrih 2 tisoč evrov, kar pa je za prezadolženega dolžnika zagotovo precejšen strošek.

Skratka, pomanjkljivosti lani sprejetega zakona so predmet današnje razprave oziroma te novele. Poslanci DeSUS-a menimo, da predlagane spremembe sledijo stališču Ustavnega sodišča ter da so pripravljene skladno z vodilnimi načeli osnovnega zakona, zato bomo ta predlog zakona soglasno podprli.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Silven Majhenič v imenu Poslanske skupine SNS.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani prisotni.

Novela prinaša tudi spremembe. Uskladitev stališč izraženih v odločbah Ustavnega sodišča in opozorili informacijske pooblaščenke glede varstva osebnih podatkov in zagotavljanja sorazmernosti zakonskega posega v pravico do varstva osebnih podatkov insolventnih dolžnikov. Daje se pravna podlaga za popolno identifikacijo insolventnega dolžnika, kajti za popolno identifikacijo posameznika ne zadostuje le podatek o imenu in priimku posameznika, temveč je za popolno identifikacijo potreben še podatek o EMŠO oziroma o davčni številki. Zaradi pravnih posledic začetka postopka osebnega stečaja je vodenje obeh identifikacijskih številk vsekakor potrebno za doseg z ustavo dopustnega cilja, to je varovanje interesov oziroma položaja širokega kroga upnikov stečajnega dolžnika in kupcev njegovega premoženja, ki spada v stečajno maso. Daje se ustrezna pravna podlaga za posredovanje podatkov o postopkih zaradi insolventnosti v informatizirani obliki. Podatki se v informatizirani obliki lahko posredujejo le upravičencem za namene določene z zakonom, zaradi uresničitve načela sorazmernosti posega v osebne podatke. Upravičenec lahko prejme samo podatek o eni od identifikacijskih številk - EMŠO ali davčni številki insolventnega dolžnika, in sicer tisti, ki jo določi v zahtevi za posredovanje podatkov v informatizirani obliki. Zagotavlja se učinkovitejše vodenje postopkov zaradi insolventnosti.

Novela prinaša uskladitev z ureditvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem postopku (ZPP-D). Uvaja se možnost vložitve predloga za začetek osebnega stečaja na zapisnik pri sodišču ter nekatere ostale spremembe, ki so potrebne zaradi jasnejše in redakcijsko dosledne pravne ureditve.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke bomo predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala. Besedo ima gospod Gvido Kres v imenu Poslanske skupine SLS.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju prinaša pozitivne spremembe. Gre predvsem za uskladitev z odločbami Ustavnega sodišča in opozorili informacijske pooblaščenke glede varstva osebnih podatkov in zagotavljanja sorazmernosti zakonskega posega v pravice do varstva osebnih podatkov insolventnih dolžnikov. Praksa je pokazala, da je nujna popolnoma identifikacija insolventnega dolžnika, osebe, zoper katero se vodi postopek zaradi insolventnosti. Popolna identifikacija pa ne pomeni le podatek o imenu in priimku posameznika, temveč je za popolno

identifikacij potreben še podatek enotne matične številke oziroma davčne številke. Banke in druge finančne institucije ter drugi gospodarski subjekti insolventnega dolžnika v svojih evidencah navadno identificirajo z davčno številko. Za EMŠO pa je insolventni dolžnik identificiran kot morebitni lastnik nepremičnine v zemljiški knjigi oziroma kot imetnik poslovnega deleža v družbi z omejeno odgovornostjo v sodnem registru. Verjetno se vsi strinjamo, da je prav, da se zaščiti pravni položaj širšega kroga upnikov insolventnega dolžnika in pravnih subjektov, s katerimi ta dolžnik vstopa v poslovna in druga pravna razmerja. Če želijo pravočasno prijaviti svoje terjatve, je potrebna popolna identifikacija in v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se strinjamo, da v tem primeru najverjetneje ne gre za prekomeren poseg v položaj insolventnega dolžnika. Zagotovo pa je dobrodošla tudi sprememba v smeri večje informatizacije postopka, ki je pomembna za pospešitev in samoučinkovitost vodenja postopkov zaradi insolventnosti. Med drugim gre za obveznost upravitelja, da svoja poročila, sezname preizkušenih terjatev in druga pisanja predloži sodišču v elektronski obliki in prav tako obveznost, da sodišče izdaja sklepe in odredbe v elektronski obliki. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo v upanju, da spremembe dejansko ne prinašajo posledic v smislu zavlačevanja postopkov, zapravljanja premoženja in dvojnega plačevanja stečajnih upraviteljev, predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Milan Gumzar v imenu Poslanske skupine LDS.

MILAN GUMZAR: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni! Poslanski klub LDS bo novelo zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju podprl, ker prinaša kar nekaj sprememb: uskladitev s stališči, izraženimi v odločbi Ustavnega sodišča, in opozorilo informacijske pooblaščenke glede varstva osebnih podatkov in zagotavljanja sorazmernosti zakonskega posega v pravico do varstva osebnih podatkov insolventnih dolžnikov; zagotovitev ustrezne pravne podlage za posredovanje podatkov o postopkih zaradi insolventnosti v informacijski obliki; zagotovitev učinkovitejšega vodenja postopkov zaradi insolventnosti; uskladitev z ureditvijo v zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o pravnem postopku; ureditev možnosti vložitve presoje za začetek osebnega stečaja na zapisnik pri sodišču ter spremembe, ki so potrebne zaradi jasnejšega in redakcijskega, dosledne pravne ureditve. Na sami seji Odbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je odbor obravnaval in sprejel nekaj amandmajev, ki so nastali na podlagi usklajevanja z Zakonodajno-pravno službo Državnega zbora, in osnovni tekst novele zakona še tako izboljšal.

Na podlagi navedenih ugotovitev in dejstev, da za drugo obravnavo na seji Državnega zbora niso bili vloženi amandmaji, bomo v Poslanskem klubu LDS predlog novele zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Čepič v imenu Poslanske skupine SD.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo. Sprememba zakona narekuje potrebo po celoviti uskladitvi s stališči Ustavnega sodišča Republike Slovenije in opozorilom informacijske pooblaščenke za varstvo osebnih podatkov. Podatki, ki jih je posredovalo Ministrstvo za pravosodje o postopkih prisilne poravnave, prisilne likvidacije in stečajnih postopkov, so zaskrbljujoči, saj se stvari rešujejo izredno dolgo in na ta način se upočasnjujejo tudi postopki. S predlogom zakona se ureja možnost hitrejšega reševanja predvsem takrat, ko je potrebna hitrejša zagotovitev in pravna podlaga za zbiranje določenih podatkov v postopkih insolventnosti. Upam, da bodo te spremembe omogočile hitrejšo reševanje dolgotrajnih postopkov.

Sama sprememba zakona tudi usklajuje ureditve v drugih zakonskih predlogih in nekaterih redakcijskih popravkih, ki pomenijo jasnejše poimenovanje zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju, ob tem pa ta zakon dela uporabnejšega, predvsem pa celotne postopke informacijsko nadgrajujejo in uvajajo lažjo dostopnost do podatkov, ki so v samem postopku insolventnosti potrebni. Sama sprememba zakona pa ne spreminja temeljnih načel postopkov, kar je nujno, da tako zaščitimo tako upnika kot tudi dolžnika.

Zaradi vsega predlaganega bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov predlog sprememb zakona tudi podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. In še gospod Jožef Jerovšek v imenu Poslanske skupine SDS.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovani gospod predsedujoči, spoštovane kolegice in kolegi! Spremembe in dopolnitve zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju po navedbah predlagateljev narekuje potreba po celoviti uskladitvi stališč Ustavnega sodišča Republike Slovenije glede varstva osebnih podatkov.

Predlagatelj poudarja, da je dodatno zasledoval cilje zagotovitve ustrezne pravne podlage za posredovanje podatkov o postopkih zaradi insolventnosti v informatizirani obliki in cilj zagotovitve učinkovitega vodenja postopkov zaradi insolventnosti ter tudi ureditev možnosti vložitve predloga za začetek osebnega stečaja na zapisnik pri sodišču.

V Poslanski skupini SDS smo pričakovali, da bo predlagatelj predvideni cilj zagotovitve učinkovitega vodenja postopkov zaradi insolventnosti zastopal tudi pri spremembi zakona, vendar se to, žal, ni zgodilo. Sprememba zakona je bila priložnost za Vlado, da bi predlagala takšne spremembe, ki bi pospešile izvedbo stečajnega postopka in povečale varstvo interesa upnikov v stečajnem postopku. Po našem mnenju gre razvoj insolvenčne zakonodaje pod taktirko sedanje Vlade v povsem napačno smer. Zato predlagatelj k predlogu sprememb zakona niti ni odprl tistih členov zakona, ki bi omogočili amandmajsko izboljšanje zakona v tej smeri. Opažamo trend, da se zmanjšuje vloga upniških odborov, prav tako pa Vlada ni prisluhnila društvom oškodovancev, ki so dajala zelo koristne predloge, temelječe na večletnih izkušnjah v stečajnih postopkih.

Rešitve o predlogu zakona so tudi nejasne in po našem mnenju prehajajo v nasprotje z nekaterimi pravnimi načeli, kot je na primer načelo določnosti in retroaktivnosti.

Tako po našem mnenju predlagana sprememba 499. člena omogoča dvojno nagrajevanje upraviteljev v primerih, ko je nagrada že bila izplačana, in prav tako spodbuja zavlačevanje stečajnega postopka.

V Slovenski demokratični stranki poudarjamo, da bi ob zakonu morali zaostriiti odgovornost udeležencev, predvsem profesionalnih organov stečajnega postopka, ter predvideti ostre sankcije za kršitelje, ki ne spoštujejo zakona in ne sledijo temeljnemu cilju in načelom stečajnega postopka, kar je kontroliran izbris nesolventnega dolžnika iz registra na tak način, da je oškodovanje upnika kar najmanjše. Po našem mnenju bi morali stečajni upravitelji za svoje delovanje odgovarjati tudi z osebnim premoženjem, tako pa smo pogosto soočeni z zavlačevanjem stečajnega postopka in črpanjem stečajne mase na račun upnikov.

V Poslanski skupini SDS spremembam zakona ne bomo nasprotovali, saj gre zgolj bolj ali manj lepotne popravke, s katerimi resorno ministrstvu skuša ustvarjati vtis normalne zakonodajne aktivnosti na področju pravosodja. Zamujena priložnost za popravek zakona v smeri dejanskega izboljšanja je posledica pomanjkanja politične volje, ki jo opažamo tudi pri drugih predlogih tega ministrstva.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o dopolnjenem predlogu zakona bomo opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 14. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na obravnavo **PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZVRŠEVANJU KAZENSKIH SANKCIJ, PO SKRAJŠANEM POSTOPKU**.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona.

Gospod Boštjan Škrlec državni sekretar.

BOŠTJAN ŠKRLEC: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij prinaša spremembe v treh sklopih. Prvi, osrednji in najpomembnejši del je odprava posebne zdravstvene komisije, ki je bila ustanovljena z namenom, da se bi dosegale hitrejše odločitve o odložitvi nastopa kazni, kazni zapora, in sicer iz zdravstvenih razlogov. V praksi so se pokazale težave. Sodišče, ko prejme prošnjo za odložitev kazni, je dolžno sprejeti odločitev o tem, ali obstajajo razlogi za odložitev ali ne, v osmih dneh. Zdravstvena komisija, ki je bila ustanovljena z namenom, da da mnenje o takšni upravičenosti odločitve, pa, kot se je izkazalo v praksi, teh mnenj ni bila sposobna izdelati v takšnem časovnem okvirju. Zaradi tega je prihajalo do zamud, postopek je postal bolj dolgotrajen in je šel dejansko na škodo osebam, ki so napotene na prestajanje kazni.

Zaradi tega se ta komisija s predlogom zakona ukinja, s čimer pa ne bo trpela pravičnost odločanja. O odložitvi napotitve na prestajanje kazni zapora bo še vedno odločalo sodišče oziroma direktor zavoda, kadar so za to podani pogoji. Pri svoji odločitvi bo sodišče lahko za preveritev zdravstvenih razlogov angažiralo izvedence medicinske stroke, direktor pa se bo posvetoval s specialnostim oziroma bo pridobil mnenje specialista. S tem pa bo zagotovljeno, da bodo zakonski roki za odločitev o tem, ali so podani zdravstveni razlogi za odložitev kazni ali ne, tudi spoštovani.

Druga sprememba se nanaša na sistem oziroma ureditev uklonilnega zapora, tudi tretji sklop se nanaša na ta isti problem, s tem da je ta druga sprememba uvedena zgolj v delu, ko se določajo razlogi za preložitve uklonilnega zapora. Glede na to, da je uklonilni zapor možno kot nadomestni ukrep, prisilni ukrep izreči zgolj v trajanju tridesetih dni, ni treba, da obstaja tako širok nabor razlogov za odložitev nastopa tega ukrepa, kot je to pri kazni zapora. Zaradi tega predlagamo v tej noveli, da kot opravičljiv razlog za preložitve ostane zgolj odložitev iz zdravstvenih razlogov.

Tretji sklop pa se nanaša na napotitev oseb, ki jim je izrečen uklonilni zapor na prestajanje tega ukrepa. Sedanja ureditev je takšna, da zahteva obvezno napotitev teh oseb, ki prestajajo uklonilni zapor, na odprte oddelke zavoda. Težava je v tem, da odprti oddelki zavodov vsebujejo oziroma služijo

za nastanitev tiste populacije oseb, ki prestajajo kazen zapora, ki so že tako rekoč v celoti resocializirane. Na teh oddelkih ni posebnega varovanja, na teh oddelkih velja pravzaprav povsem odprt režim, brez kontrol prihodov in odhodov, in namestitev oseb, ki jim je izrečena in dejansko pridejo na prestajanje uklonilnega zapora, v to populacijo ni primerna. V zvezi z uklonilnim zaporom velja, da je več kot 90% kazni poplačanih, ko osebe prejmejo poziv za prestajanje oziroma ko prejmejo odločbo o izreku uklonilnega zapora. Drugi preostanek, večinski preostanek oseb kazen plača, ko prejmejo poziv. Dejansko na prestajanje uklonilnega zapora pa je napoteno oziroma privedena zgolj peščica oseb in v večini primerov gre za osebe, ki niso osebno urejene oziroma zaradi svojih osebnih lastnosti, pogosto so pod vplivom alkohola in tudi sicer v podobnih stanjih, niso primerne za nastanitev na odprte oddelke zavodov.

Zakonska sprememba bo zagotovila, da bodo te osebe sprejete v centralnih delih zavoda, to je del zavoda, kjer je zagotovljena tudi vsa potrebna administrativna podpora, da bodo potem v skladu z navodilom o napotovanju oseb na prestajanje kazni razporejene na oddelke, kjer je to najprimerneje. To je vsebina Predloga sprememb Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku gospodu dr. Vinku Gorenaku za predstavitev poročila odbora. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Kot že rečeno, Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je obravnaval tudi ta predlog zakona, torej Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, in sicer na 4. seji 6. maja 2009. Po skrajšanem postopku ga je predložila Vlada. Na odboru smo imeli na razpolago mnenje Državnega sveta, mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Sodnega sveta, prejeli pa smo tudi dopis Marjana Čandra, penologa. Predstavnik predlagatelja je v dopolnilni obrazložitvi povedal to, kar smo slišali zdaj, zato tudi sam tega ne bi ponavljal. Državni svet je sporočil, da podpira ta predlog zakona, predstavnica zakonodajne službe pa je povedala, da so potrebni nekateri amandmaji, ki jih je koalicija tudi predložila. Opozicijski člani odbora smo bili skeptični in smo nasprotovali ukinitvi posebne komisije, torej posebne zdravstvene komisije. V nadaljevanju je odbor sprejel amandmaje poslanskih skupin koalicije, ni pa sprejel amandmaja k 2. členu poslanske skupine SDS. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika sprejel zakon v vseh členih, ki ste ga prejeli kot dopolnjeni predlog tega poročila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Silven Majhenič v imenu Poslanske skupine SNS.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Poglavitne spremembe zakona so tri: odprava posebne zdravstvene komisije, ki naj bi odpravila zastoje pri odločanju o odlogih oziroma prekinitev kazni, ki so nastale z uvedbo te komisije, ureditev odložitve prestajanja uklonilnega zapora in ureditev napotitve na preostanek uklonilnega zapora z navodilom o razporejanju in pošiljanju obsojencev na prestajanje kazni zapora.

Odprava zdravstvene komisije, ki odloča o utemeljenosti zdravstvenih razlogov za odlog oziroma prekinitev prestajanja kazni zapora se po mnenju Slovenske nacionalne stranke ne zdi upravičena. Zdravstvena komisija se odpravlja iz razloga hitrejše odločitve o odložitvi oziroma prekinitvi prestajanja kazni zapora, na ta način pa se omogoča direktorju zavoda oziroma sodišču, da se samostojno odloči o odlogu oziroma prekinitvi prestajanja kazni zapora brez strokovne zdravniške podlage.

Po mnenju predlagatelja je ustavitev komisije zmanjšala obseg obsojenčevih pravic, saj je takšen postopek dolgotrajen, po mnenju Slovenke nacionalne stranke pa bo prav njena ukinitve še dokončno zmanjšala obseg obsojenčevih pravic, saj ima po novi ureditvi pristojno sodišče v konkretni zadevi zgolj pravico pridobiti mnenje izvedenca medicinske stroke, ne pa dolžnosti to storiti. Prav tako ima direktor zavoda pri odločanju o prekinitvi zaporne kazni iz zdravstvenih razlogov zgolj možnost pridobitve mnenja specialista medicinske stroke, ki svojo dejavnost opravlja v okviru matičnega zavoda, v katerem obsojenec prestaja kazen zapora. Vsekakor pa ni dolžan tega storiti in lahko sam suvereno odloči. Po mnenju predlagatelja bosta lahko tako sodnik kot tudi direktor zavoda svojo odločitev utemeljila na podlagi izdelanega strokovnega zdravniškega mnenja.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke pa se sprašujemo, koliko časa bo trajala pridobitev takšnega strokovnega mnenja. Običajno ravno toliko, kolikor časa je potrebovala komisija za odločitev.

Naslednja sprememba je ureditev odložitve prestajanja uklonilnega zapora. Uklonilni zapor sodišče predpiše osebi, kaznovani v postopku o prekršku, najdlje v trajanju 30 dni. Sprememba zakona bo omogočila sodiščem, da osebe, ki jim je bil izrečen uklonilni zapor, napotijo na zaprte, polodprte ali odprte oddelke zavodov, v skladu z njihovo osebno urejenostjo. Po mnenju Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke pa bi morali osebe, ki jim je bil izrečen uklonilni zapor, primarno napotiti v zaprt oddelek in šele nato bi bila mogoča njihov prerazporeditev v polodprte ali odprte oddelke zavodov.

Ureditev, ki trenutno velja in določa, da sodišče, ki je osebi v postopku o prekršku določilo uklonilni zapor, pošlje to osebo na izvrševanje uklonilnega zapora primarno v odprt ali polodprt oddelek zavoda, skladno s prostorskimi možnostmi zavoda, se je v praksi namreč izkazala za popolnoma neprimerno.

Veliko vas je najbrž, ki ne veste, kaj se skriva za temi tako imenovani uklonilci. To niso samo tisti, ki imajo prometni prekršek. To so tudi tisti, ki so kaznovani zaradi nasilništva, tatvin, tudi droge in tako naprej. To so tudi taki ljudje, ki niso urejeni in ne spadajo v odprti oddelek. Nesprejemljivo je, recimo, da intervencijska skupina pripelje na odprti oddelek za prestajanje uklonilnega zapora, na primer, zvezanega nasilnika, alkoholika in ga preda vodji izmene, ko je tam na tistem oddelku sam, in pravzaprav s tistim človekom ne more nič, ne more pomagati. Pravzaprav je celo ogrožen. Mislím, da je to res nedopustno in nesprejemljivo. Odprti oddelki za te ljudi niso primerni.

Kar se pa tiče tistih, ki sprejemajo socialno pomoč, in se uklonilni zapor za njih odpravi ali prekine, je pa totalna neumnost. V tem primeru Romi uklonilnega zapora ne bodo videli. Tisti primer, ko je policija dala 180 predlogov za Romkinjo, ki se vozi brez izpita in dela prekrške, ne bo dočakal epiloga. Stari zakon okrog kaznovanja in prestajanja kazni zapora je bil dober, celo odličen, v primerjavi s tem, ki ga imamo danes, zato ne vidim razloga, da ga ne uvedemo nazaj.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke pa pozdravljamo črtanje 5. člena na matičnem delovnem telesu. S predlaganim členom se je namreč podaljšal rok za izdajo oziroma uskladitev podzakonskih predpisov zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, ki je začel veljati 1. novembra 2001.

Mi tega zakona ne bomo podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Guido Kres v imenu Poslanske skupine SLS.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke še vedno verjamemo v slovensko pravosodje in menimo, da bodo sodniki znali pravilno razsoditi, ali nekomu določiti uklonilni zapor ali ne in na kakšnem oddelku naj se ta zapor izvaja. Verjamemo, da lahko na teh odprtih oddelkih prihaja do problemov, sploh v zvezi z varovanjem in podobno. Vedeti moramo, da uklonilni zapor dejansko nastopi zgolj v 10% primerov in da so osebe, ki uklonilni zapor nastopijo, najverjetneje precej problematične. Smoter uklonilnega zapora sicer ni kazen, ampak je to le sredstev za zagotovitev plačila denarnih obveznosti posameznika. Pravilno in smotrno je, da

obstaja možnost odločitve sodišča ali človek pošlje na zaprti, polodprti ali odprti oddelek zavoda. Že z vidika same varnosti je bolje, da se že takoj presodi, ali osebo, ki ji je bila izrečena sankcija ukлонilnega zavora, takoj poslati na zaprti oddelek ali ne. Ni nam namreč treba čakati na to, ali bo nekdo pobegnil in šele potem uvajati ostrejše sankcije, saj se za določene osebe lahko tak ukrep predvidi vnaprej.

Seveda pa v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke spremembo zakona razumemo tako, da to ne pomeni, da se bodo zdaj te osebe avtomatično nameščale na zaprte oddelke zavodov za prestajanje kazni. V predlogu zakona namreč piše, da se pošlje oseba na izvršitev ukлонilnega zavora skladno z navodilom, ki ureja razporejanje in pošiljanje obsojencev na prestajanje kazni zavora v zavode za prestajanje kazni.

Druga sprememba, ki jo prinaša predlog zakona, je ukinitvev posebne zdravstvene komisije, ki odloča o odložitvi kazni zavora iz zdravstvenih razlogov. Če je praksa res pokazala, da ta institut ne privede do hitrejših in učinkovitejših rešitev, ampak celo povzroča dolgotrajnejše in bolj zapletene postopke odločanja in ugotavljanja, ali so podani razlogi za odložitev kazni, se mora z ukinitvijo te komisije strinjati. Konec koncev je res, da lahko o tem odločajo sodišča, ki se opirajo na izvedenska mnenja.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se bomo glede tega zakona odločali po lastni presoji.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Milan Gumzar v imenu Poslanske skupine LDS.

MILAN GUMZAR: Še enkrat lepo pozdravljeni.

Poslanski klub LDS bo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij podprl. Novela Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij se dotika predvsem dveh rešitev iz veljavnega Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, ki je bil sprejet v lanskem letu.

Najprej gre za odpravo posebne zdravstvene komisije, ki odloča o odložitvi kazni zavora iz zdravstvenih razlogov. Ideja uvedbe te zdravstvene komisije je bila v tem, da bi s pomočjo te komisije sodišča lahko hitreje ugotavlja ali obsojala razloge za odložitev nastopa kazni zavora zaradi zdravstvenih razlogov. V praksi se je žal pokazalo, da ta institut ne privede do hitrejših in učinkovitejših rešitev, ampak povzroči dolgotrajnejše in bolj zapletene postopke odločanja in ugotavljanja, ali so podani razlogi za odložitev kazni zaradi zdravstvenih razlogov. Zato v poslanskem klubu LDS podpiramo predlog, da se ta posebna komisija ukine in da se vrnemo na ureditev, po kateri o tem vprašanju odločajo sodišča sama, pri tem pa se lahko opirajo na izvedeniška

mnenja. To je sistem, ki je veljal tudi prej in je utečen in je znan in v praksi tudi deluje.

Druga sprememba se nanaša na napotitev na prestajanje uklonilnega zavora za osebe, ki jim je uklonilni zavor izrečen v postopkih v prekršku. Po sedaj veljavni ureditvi velja, da je treba te osebe nameščati primarno na odprte oddelke zavodov. Ta ureditev se je izkazala v praksi za neprimerno, ker na odprtih oddelkih zavodov biva populacija obsojencev, ki je praktično popolnoma pripravljena na vrnitev v svobodo in je že skoraj v popolni meri socializirana. Tisti prestopniki, ki jim je bil izrečen uklonilni zavor in nastopijo prestajanje tega uklonilnega zavora, pa so populacija, ki imajo praviloma neurejene živiljenjske razmere, v zvezi s tem so tudi mogoče lahko alkoholiki, narkomani in podobno, ker gre za popolnoma različno populacijo in pogosto prihaja tudi do konfliktov.

V poslanskem klubu LDS podpiramo prizadevanja predlagatelja oziroma Ministrstva za pravosodje, da se ta neustreznost odpravi. Podpiramo rešitev, da se osebe, ki jim je kazen uklonilnega zavora izrečena, usmerijo oziroma napotujejo na ustrezne oddelke. Predlagana ureditev ne pomeni, da se bodo te osebe avtomatično nameščale na zaprte oddelke teh zavodov, ampak se bodo nameščale na zavode, ne pa na odprte oddelke. Pomembnejša razlika je v tem, da ima zavod večjo stopnjo varovanja in da skladno z oceno in osebnostnimi razmerami te osebe namestimo v ustrezen oddelek. Na ta način bomo preprečili morebitne konflikte in da se osebe, ki jim je uklonilni zavor izrečen, lahko ustrezno namestijo na prestajanje kazni.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Colarič v imenu poslanske skupine SD.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa.

Kolegice, kolegi, naj kar takoj povem, da Socialni demokrati bomo podprli sprejem zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij po skrajšanem postopku. Veljavni zakon sicer celovito ureja področje izvrševanja kazenskih sankcij in, kot je bilo že danes večkrat rečeno je bil spremenjen v letu 2008.

Med dosedanjem izvajanjem te novele pa so se pokazale potrebe po spremembi posameznih rešitev, saj se je izkazalo, da nekatere rešitve novele niso dosegle svojega namena. Kot neustrezna rešitev se je pokazala uveljavitev posebne zdravstvene komisije, ki odloča, ali se obsojencu lahko odloži izvršitev kazenskega zavora zaradi hujše bolezni oziroma ali se obsojencu lahko prekine prestajanje kazni zavora zaradi potreb zdravljenja. Komisija je bila ustanovljena z namenom, da bi hitreje in učinkoviteje odločala o odložitvi kazni zavora zaradi zdravstvenih razlogov, vendar izkazalo se je, da se tukaj obseg obsojenčevih pravic zelo krni. Glede na

navedeno pa se s tem predlogom sprememb zakona ta vrača na prejšnjo ureditev in se komisija ukinja.

Prav tako podpiramo rešitve glede uklonilnega zapora, tako iz druge točke glede zdravstvenih razlogov in pa glede tega, da se sedaj uklonilni zapor veže na navodilo o razporejanju in pošiljanju obsojencev na prestajanje kazni zapora. S tem bo sprememba omogočila sodiščem, da osebe, ki jim je bil izrečen uklonilni zapor, se napotijo na zaprte, polodprte ali odprte oddelke zavodov, v skladu, kot je tukaj zapisano, z njihovo osebno urejenostjo.

Še enkrat, Socialni demokrati bomo spremembe zakona podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospa Eva Irgl v imenu Poslanske skupine SDS.

EVA IRGL: Najlepša hvala za besedo, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci. Pred seboj imamo novelo zakona o izvrševanju kazenskih sankcij. Kot je bilo tukaj že večkrat povedano, je bil na zadnje ta zakon o izvrševanju kazenskih sankcij spremenjen oziroma noveliran leta 2008. In s takratno novelo zakona se je uvedla pomembna rešitev, in sicer uveljavitev posebne zdravstvene komisije. Ta posebna zdravstvena komisija je bila ustanovljena z namenom, da odloča, ali se obsojencu lahko odloži izvršitev kazni zapora zaradi hujše bolezni oziroma ali se obsojencu lahko prekine prestajanje kazni zapora zaradi potreb zdravljenja.

Novela zakona, ki jo je pripravil aktualni minister za pravosodje gospod Aleš Zalar, pa sedaj odpravlja to posebno zdravstveno komisijo. Tako smo ponovno priča odpravi dobre rešitve, ki je odpravljala zlorabo odložitve izvršitve kazni zapora. Med dosedanjim izvajanjem zakona o izvrševanju kazenskih sankcij in uveljavitvijo posebne zdravstvene komisije se je namreč izkazalo, da so sprejete rešitve dosegle svoj namen in tako predlagane potrebe po spremembi posameznih rešitev niso upravičene ter celo dopuščajo možnosti zlorab in neizvrševanja temeljnih načel zakonitosti, pravne varnosti in enake obravnave obsojencev v vseh zavodih. Z uvedbo posebne zdravstvene komisije pa se je zmanjšala možnost pritiska obsojencev na posameznega zavodskega zdravnika.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke se s predlogom ukinitve posebne zdravstvene komisije ne strinjamo, zato smo za drugo obravnavo na matičnem odboru vložili tudi amandma, ki bi omenjeno komisijo ohranil. Seveda pa na Odboru za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje nimamo večine. Večino ima vladajoča koalicija in tako je naš amandma ostal žal brez podpore.

V Slovenski demokratski stranki, kot že rečeno, novele Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franci Kek v imenu Poslanske skupine Zares.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Spoštovani! V zadnji noveli zakona iz leta 2008 se je kot neustrezna rešitev pokazala uveljavitev posebne zdravstvene komisije, ki je odločala, ali se obsojencu lahko odloži izvršitev kazni zapora zaradi hujše bolezni oziroma ali se obsojencu lahko prekine prestajanje kazni zapora zaradi potreb zdravljenja. V praksi delovanja omenjene komisije so se pojavile težave, kajti komisija mora svoje mnenje sporočiti sodišču oziroma zavodu za prestajanje kazni zapora nemudoma, saj mora sodišče o zahtevi za odlok odločiti v osmih dneh od prejema prošnje, kar pa se je izkazalo kot nemogoče.

Ustanovitev te komisije torej ni prinesla zaželenih posledic in je celo zmanjšala obseg obsojenčevih pravic zaradi dolgotrajnosti postopka.

Druga prav tako pomembna sprememba je ureditev odložitve prestajanja uklonilnega zapora. Uklonilni zapor namreč sodišče predpiše osebi, kaznovani v postopku o prekršku najdlje v trajanju 30 dni. Zaradi tega ni primerno, da se za odložitev prestajanja uklonilnega zapora smiselno uporabljajo vse odločbe 24. člena zakona, temveč je odložitev primerna le iz zdravstvenih razlogov. Sprememba bo hkrati omogočila sodiščem, da osebe, ki jim je bil izrečen uklonilni zapor, napotijo na zaprte, polodprte ali odprte oddelke zavodov, v skladu z njihovo osebno urejenostjo.

Zaradi smiselnih sprememb zakona, ki je pred nami, bomo v Poslanski skupini Zares zakon podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. In še gospod Anton Urh v imenu Poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani gospod državni sekretar, spoštovane poslanke in poslanci. Na Ministrstvu za pravosodje so pripravili novelo zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, ki se nanaša na zgolj dve spremembi obstoječega zakona.

Prvič. Gre za ukinitvev oziroma za odpravo posebne zdravstvene komisije, ki je bila uvedena z zadnjim noveliranjem tega zakona, torej v prejšnjem mandatu, in je pristojna odločati o tem, ali se obsojencu lahko odloži izvršitev kazni zapora zaradi hujše bolezni oziroma ali se obsojencu lahko prekine prestajanje kazni zapora zaradi potreb zdravljenja. Skozi prakso, tako ugotavlja Ministrstvo za pravosodje, se je pokazalo, da ta komisija ne služi namenu zaradi katerega je bila ustanovljena, zato predlagatelj predlaga naj se jo ukine. Za varovanje obsojenčevih pravic so določeni tudi roki za izdelavo in posredovanje mnenja te komisije sodišču oziroma zavodu za prestajanje kazni zapora, kar pa se je izkazalo, da je to praktično neizvedljivo. Zato

smo tudi v Poslanski skupini DeSUS mnenja, da je zdravstveno komisijo smotrno odpraviti, pravice obsojencev pa s tem ne bodo kratene, saj bo o odložitvi prestajanja kazni zapora še vedno odločalo pristojno sodišče, ki pa ima tudi možnost v konkretni zadevi pridobiti mnenje medicinskega izvedenca.

Druga sprememba se nanaša na ureditev odložitve prestajanja uklonilnega zapora, izrečenega v postopkih o prekršku. Sedaj se te osebe nameščajo na odprte oddelke zavodov. Ministrstvo ugotavlja, da gre praviloma, skoraj brez izjeme, za kršitelje, ki so osebno zelo neurejeni, zato slednji predstavljajo problem za odprte oddelke, kjer so praviloma nameščeni obsojenci, ki so med prestajanjem zapora že dosegli takšno stopnjo osebne zrelosti, da je mogoče pričakovati, da takšnega svobodnejšega režima ne bodo zlorabljali.

Poslanci DeSUS-a menimo, da je predlagatelj slednjo ureditev predlagal po tehtnem premisleku in po analizah dejanskega stanja, zato predlagano ureditev ocenjujemo za primerno.

Poslanska skupina DeSUS je po preučitvi predloga novele ugotovila, da uveljavitev teh sprememb ne pomeni poseganja v pravice obsojenih oseb, kar je odločilno za naše soglašanje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj ob 16. uri in 30 minut.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, prekinjam tudi 6. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 16. uri in 30 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 16.04 in se je nadaljevala ob 16.30.)

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Lep pozdrav. Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje svoje glasovalne naprave. Na desni strani vložene kartice mora goreti oranžna lučka.

Prehajamo k **prekinjeni 1. točko dnevnega reda - to so Vprašanja poslank in poslancev**. Najprej bomo v skladu s predlogom poslanca Zmaga Jelinčiča Plemenitega odločali, da zbor glasuje o naslednjem predlogu: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje Zmaga Jelinčiča

Plemenitega v zvezi z varčevalnimi ukrepi v slovenskem zdravstvenem sistemu. Glasujemo. Navzočih je (68) poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 35.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 35.)

Prosim? Ne dela? Dajte še enkrat poskusiti. Ali lahko štejem, da je bilo glasovanje korektno opravljeno? Glasovalo je 33 za, 35 proti.

Predlog ni sprejet.

Gospod Jelinčič, proceduralno. Izvolite.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Gospod predsednik. Glede na to, da dve glasovalni napravi nista delovali, prosim, da se ponovi glasovanje. Kolega sta pravočasno javila, da ne deluje zadeva, in prosim, če se lahko ponovi glasovanje.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Jelinčič, opozarjajo me, da v Poslovníku ni predvideno ponavljanje glasovanja, razen če bi ugotovili, da glasovalna naprava ne dela. Pravkar pa je bilo ugotovljeno, da je glasovalna naprava delala in jaz prosim, da štejem glasovanje kot veljavno.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Predsednik, če dovolite, glasovalna naprava ni delala. In na to sta oba kolega poslanca opozorila, da glasovalna naprava ne dela. Šele kasneje na intervencijo enega drugega kolega, ki je šel nekaj tam popravljat, je začela delovati.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Jelinčič, jaz ne bi rad spreminjal ustaljene prakse, razen tega je bilo glasovanje 33:35. Manjkali so najmanj trije glasovi, da bi vaš predlog lahko bil sprejet. En glas tega ni mogel odločiti. Prosim, da štejem glasovanje za veljavno. Predlog gospoda Jelinčiča ni sprejet.

Prehajamo na predlog gospoda poslanca Jožeta Tanko, da bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklep: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade Boruta Pahorja na poslansko vprašanje Jožeta Tanko v zvezi z zakonodajnimi spremembami v sodstvu.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Če želi še kdo v imenu poslanske skupine, prosim, da se prijavi.

Jaz se opravičujem, jaz sem narobe dal na glasovanje. Prosim, še enkrat se prijavite. Ni imen. Prijavite se, gospod Jelinčič.

Prijavljena sta gospod Jože Tanko in Zmago Jelinčič Plemeniti.

Gospod Tanko, imate besedo.

JOŽE TANKO: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči.

V tem mandatu smo v relativno kratkem času že imeli priložnost, da popravljamo zakonodajo s področja pravosodja. Pred sabo smo imeli in obravnavali spremembo zakona o

odvetništvu, kjer je tudi zaradi nespretnega ravnanja ministrstva prišlo celo do odločanja na Ustavnem sodišču. Imeli smo tudi spremembo Kazenskega zakonika, kjer smo na koncu, po vseh peripetijah in obravnavah, sprejeli pravzaprav banalno spremembo zakona, nepotrebno. Prav tako je bilo v tem kratkem času še nekaj drugih ravnanj Vlade, predvsem recimo napoved o bistvenem povečanju plač sodnikom in tudi sprememba uredbe o številu notarskih mest, ker se je spremenilo število notarjev oziroma znižalo za eno četrtno.

Prav tako je predsednik republike Državnemu zboru v presojo poslal svojo pobudo, da bi o področju pravosodja naredili eno obširno razpravo. Če se ne motim, so ravno danes predsedniki parlamentarnih strank ponovno dobili njegovo pobudo, da bi se o pravosodju in ustavnih spremembah širše pogovorili tudi predsedniki parlamentarnih strank. In ocenjujem, da je temu področju treba posvetiti zelo veliko pozornost. Prav tako pa imamo nekaj odločb ali pa več odločb sodišč, ki so glede na teže obravnavanih zadev zelo nesorazmerne. Imeli smo recimo primer policista, ki je grozil bivšemu predsedniku vlade, in to po spletu, torej pisno. Bil je odpuščen in potem z odločitvijo delovnega sodišča je bilo naloženo, da ga je potrebno vzeti nazaj na delo in mu ob tem poračunati vse plače in poravnati oziroma dodati to izgubljeno delovno dobo.

Imamo tudi drug primer bivšega poslanca Rugarja, ki je bil za izjavo obsojen na sedemmesečno zaporno kazen. To se pravi na osnovi izjave, ki jo je nekdo prenesel tožniku, neka priča, da naj bi to izjavo rekel. Gre za zelo nesorazmerne obdolžitve, kazni pa so tudi zelo nesorazmerne. Na eni strani huda grožnja, tudi z likvidacijo, oprostilna sodba in povračilo izgubljenih materialnih zadev, po drugi strani kazenska zadeva. Jaz mislim, da bi morali zaradi vseh teh razlogov na področju pravosodja opraviti v tem Državnem zboru temeljito razpravo. Še posebej, preden se pristopi k razpravi o ustavnih spremembah.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Zmago Jelinčič Plemeniti. Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa. Mislim, da je področje pravosodja eno od najbolj neurejenih področij v državi Sloveniji. Dejstvo je, da sodniška stroka, tožilska stroka in odvetniška stroka v bistvu prevzemajo oblast in vodijo državo tja, kamor sodijo sami. Ne v pozitivne spremembe, ampak v spremembe tega, da bodo določeni ljudje iz določenih krogov najprej odločali, presojali in obsojali. Mislim, da je zelo slabo, da se sodniški stroki pušča prosto pot, da se dogovarja, kakor se ji zdi.

Pri sodnikih, ki so si izborili 15% višje plače ob tej recesiji, ko ljudje izgubljajo delovna mesta, ti sodniki pravzaprav karierno napredujejo po svoji poti. Ampak tudi to

jim je premalo. Imajo praktično dosmrtni mandat, tudi to jim je premalo. Nimajo praktično nobene odgovornosti, tudi to jim je premalo. Imajo absolutno imuniteto pred kazenskim pregonom in tudi pred civilnim pregonom. In tudi to jim je premalo. Vem, da nekatere odvetnike to zelo boli, tam na moji desni, pa njihove žene, ki so sodnice tudi, ampak kar je res, je res! Mislím, da takšni ljudje tudi sem notri ne sodijo ali pa naj si vsaj jezik skrajšajo.

Pa še nekaj. Če je pa ta stroka povezana še s policijo, je pa to še toliko huje. Dejstvo je, da sodniška stroka zlorablja svoje pozicije za lastne interese. Nestrokovnost slovenskega sodstva je dokazana in dokazljiva na ogromno primerih. Konec koncev, nemška komisija je bila izgnana s sodišča, ker je ugotovila v bistveno krajšem času, kot je imela določen rok, celo vrsto nedopustnih napak, kršitev, zadev, ki bi se jih dalo popraviti, in vendar nihče ni hotel tega popraviti. Skrajni čas je, da vsaj v Državnem zboru odpremo o tem razpravo in da neke stvari postavimo na svoje mesto. Ni rečeno, da bo uspelo, kajti vladajoča koalicija se je že pozicionirala na stran sodniške stroke, za kar jim bo verjetno čez tri leta in pol žal. Še marsikateri vladajoči poziciji je bilo žal za določene poteze, ker so se kasneje znašli v opoziciji in jih je njihova lastna odločitev udarila po glavi. Bojim se, da se bo tudi to zgodilo v tem času. Da se temu izognemo, odprimo vsaj razpravo in poskušajmo rešiti kakšne zadeve. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Za resničnost, korektnost in primernost obrazložitve glasu, dokler je v okviru vsebine, ki je predlagana, odgovarja vsak sam, zaradi tega ne bom nikogar prekinjal, mora pa ostajati v okviru vsebine. Glasujemo torej o predlogu gospoda Tanka. Za je glasovalo 36 poslank in poslancev, proti 45.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 45.)

Predlog ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Petra Verliča, bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za promet dr. Patricka Vlačiča na poslansko vprašanje dr. Petra Verliča v zvezi z zamrznitvijo evropskih sredstev za gradnjo avtocest v Sloveniji.

Gospod Verlič, izvolite. Dajem prijavo za razpravo v imenu poslanske skupine.

Gospod Zmago Jelinčič, izvolite.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke bomo podprli predlog razprave o tej tematiki.

Pravzaprav tematika kaže na čuden odnos Evropske unije do Republike Slovenije, do slovenskih ljudi, do državljanov in tudi do Vlade Republike Slovenije. Mislím, da je skrajni čas,

da se enkrat razčistijo pojmi, kaj počne evropski komisar, ko zadržuje denar in zakaj ga zadržuje. Kdo je za zadevo? Zakaj se je zadeva obrnila šele takrat, ko je prišel na pozicijo italijanski komisar?! Zakaj se ni zgodilo prej? Zakaj se ne upoštevajo in primerjajo zadeve s Češko republiko, Italijo ali še s katero drugo državo znotraj Evropske unije, da ne bi sploh govoril o Hrvaški, katere ime in katere beseda ima v Evropski uniji bistveno večjo težo kot Slovenija. Na žalost je to tako. Jaz mislim, da si moramo tukaj odpreti oči in predvsem razčistiti pojme, na koncu pa tudi določiti smernice, da bomo skupaj vedeli, kaj je treba narediti, kako je treba reagirati tudi v pogovorih z evropskim komisarjem. Morda bi morali zavzeti bistveno bolj trdno stališče. Po mojem že. In mislim, da bi z bolj trdnim stališčem in bolj enakopravnim in enakovrednim nastopom, ne z nastopom od spodaj navzgor, kot učenec do učitelja, ampak vsaj enakovredno, bi mi lahko dosegli marsikaj. Še bolje bi bilo, če bi bil naš odnos - odnos ravnatelja do učitelja. Ampak do tega bo še dolgo, kajti kot kaže, je pri nekaterih Slovencih prevladujoč gen za hlapčevstvo.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Peter Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Na ministra za promet sem naslovil vprašanje glede zamrznitve evropskih sredstev, zaradi domnevne diskriminatornosti vinjet že 30. marca. Tedaj je bilo še dovolj časa, da bi Vlada Republike Slovenije odločno reagirala do Evropske komisije in tudi skladno z evropskim pravom, ki nas v tem primeru, v to sem prepričan, tudi ščiti. Žal je odgovor prišel s strani ministra za promet šele včeraj, ko imamo zakon o spremembi vinjetnega sistema že v parlamentu. Prosil sem ministra za promet, Vlado, da predstavi uradne dokumente, na podlagi katerih je Slovenija že obsojena. Zlasti tudi zato, ker je minister za promet sam v javnosti izjavljal, da o diskriminatornosti uvedbe vinjet lahko odloči samo Evropsko sodišče. V roke smo dobili uradni opomin Evropske komisije, datiran z dne 2. oktober 2008, v katerem prosi Vlado Republike Slovenije za pojasnila. In ta pojasnila bi morali dostaviti v enem mesecu. In poglejte, 30. oktobra 2008 dobimo dopis uradnika, in ne Evropske komisije, v katerem že pravi, da bo Evropska komisija najbrž ustavila, in ne zamrzuje, ampak ustavlja postopek odločanja o evropskih sredstvih za avtocestni odsek. Gre za kolobocijo, ki pa ima zagotovo škodljive posledice za državo Slovenijo, za državljane Republike Slovenije. Zakaj škodljivo? Zato, ker po našem prepričanju Vlada Republike Slovenije ni zaščitila interesov kot suverena država članica, škodljive posledice pa bomo občutili vsi, ki bomo, če bo ta predlog zakona o spremembi vinjetnega sistema sprejet, plačevali za 73% dražje vinjete.

In to zato, ker nekdo ni svojih stališč branil z vsemi pravnimi argumenti, ampak se je že na podlagi dopisa uradnika Evropske komisije odločil, da spremeni sistem vinjet. Predlagam, res predlagam, da opravimo to razpravo v Državnem zboru in da podprete, da se ta razprava opravi. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Vidim prijave za razpravo v lastnem imenu. Prosim, kdo želi razpravljati, da se prijavi.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Tudi sam menim, da je problematika tako pereča, da se je ne da v proceduri, kot je poslansko vprašanje, kjer je čas zelo omejen, pripeljati do konca, zato podpiram razširjeno razpravo, ki se naj opravi na eni od naslednjih sej. Oglašam se pa tudi zato, ker sem sam postavil ministru za promet podobno vprašanje, in sicer glede kakovosti izdelanih avtocest, lokalnih in regionalnih cest, saj vemo, da niso izdelane na najboljšem nivoju. Torej bi lahko razpravo o cestnem programu, kot jo predlaga kolega Verlič, opravili na eni od naslednjih sej, zato bom glasoval za. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Razprava o vinjetah bi zagotovo bila zelo zanimiva, ampak predvsem z videnja aktualne vlade. Res je, da odločitev o vinjetah je bila predvsem politična in povsem skregana z vsako ekonomsko in gospodarsko logiko, še posebej pa skregana z logiko razvoja Slovenije, predvsem enakomernega razvoja Slovenije, kajti s tem, ko ste se odločili, da uvedete vinjete na podlagi javnomnenjske ankete, brez resnih analiz, ste prekinili vir, ki je bil namenjen tudi za izgradnjo razvojnih osi. Z odločitvijo prejšnje vlade za vinjete se je povzročilo, da ne pokrivamo več obveznosti za odplačevanje kreditov, ki so najeti za izgradnjo avtocest. Sistem financiranja avtocest se je v prejšnjem mandatu drastično spremenil, praktično se je bencinski tolar namenjal v minimalni obliki in se je gradilo z najemom kreditov. Danes ugotavljamo, da vinjete ne zagotavljajo sredstev za poplačilo kreditov, s katerimi se gradijo avtoceste. In seveda se odpira vprašanje, kako rešiti ta problem, da poplačamo to, kar se gradi in kar je že zgrajeno, in kako zagotoviti vir za nove razvojne osi, ki jih vsi tako željno pričakujemo, ker želimo imeti tudi na te evropske poti, peti in deseti koridor, tudi ustrezno umeščene druge razvojne prioritete. Tega vinjetni sistem ne omogoča oziroma ga je v celoti ogrozil, zato je nujno sprejeti zakon, ki bo odpravil to nepravilnost, da tudi čim prej pripravimo rešitve, da se pripravi cestninjenje v prostem prometnem toku, da se plačuje toliko, kolikor prevoziš. To nam mora biti cilj,

s katerim bomo sanirali obstoječe stanje, in bom glasoval proti tej razpravi, ker ne bo pripeljala k nobeni rešitvi.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Branko Marinič. Izvolite.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo, lep pozdrav vsem skupaj.

Sem eden tistih, ki bom zagotovo podprl predlog kolega Verliča, da bi Državni zbor opravil širšo obravnavo, kajti vendarle gre v tem primeru za interes, ki bi ga bilo vredno predstaviti širši slovenski javnosti, ker se mi zdi, da bi morala Vlada v temu trenutku posvetiti tudi na področju Ministrstva za promet pozornost kakšnim drugim temam, ne zgolj tem, kajti prav resorni minister se je s tem vprašanjem ukvarjal, ko še sploh ni bil minister. To svojo pozornost bi veljalo, da bi usmerjal še na druga področja, kot je denimo varnost v cestnem prometu, ki je v zadnjem obdobju izrazito padla. Bojim se, da bodo ti negativni trendi s približevanjem tako imenovane počitniške sezone še slabši.

Vlada Republike Slovenije bi morala torej v tem primeru zaščititi interese naših državljanek in državljanov, se pa očitno odmika od tega interesa. Zgolj in samo to, da je bil izpostavljen zaradi tega prav avtocestni odsek Slivnica-Draženci, kaže na to, da je za vsem tem močan lobi sosednje Hrvaške, ki ima tukaj svoje interese, ki pa zamegljujejo in postavljajo interese Slovenije v neko drugo slabšo pozicijo, in od tega ne bi smeli odstopiti.

Zato bom podprl ta predlog, ki omogoča širšo razpravo o tej temi v Državnem zboru. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Lep pozdrav.

Tudi sam bom podprl razpravo, čeprav mislim, da prihaja malo pozno, glede na to, da ministra ni bilo nekaj časa, bi na to vprašanje, ki je bilo že pred meseci postavljeno, odgovoril. Predlog sprememb zakona imamo namreč v proceduri na tej seji. In ta predlog, ki na eni strani draži vinjete iz 55 na 95 evrov, istočasno zmanjšuje priliv iz tega naslova v proračun v avtocestni budžet. Kdo torej ruši ta sistem? Sedanji minister in sedanja Vlada, ker sta nekompetentno nesposobno predlagala najslabšo možno rešitev.

1. julija lani, ko je bil sistem uveden, podatki stojijo, imamo poročilo za lansko leto Darsa, je bilo iz tega naslova zbranih 20% več sredstev. Namesto, da bi se na ustrezen način v zadnjega pol leta pred Evropsko komisijo utemeljilo, da sistem ni diskriminatoren v odnosu na 12. člen pogodbe EU, ki govori o državljanstvu in o tem ostalem, se je podleglo tej skušnjavi in predlagalo najslabšo možno rešitev. Ne da bi se

ovrgel očitek o diskriminatornosti tega sistema. Tudi sedemdnevna vinjeta ne bo nič preprečila utemeljevanja te iste evropske skupnosti, da je sistem tudi po novem diskriminatoren. Sistem ni diskriminatoren, ker na enak način obravnava tiste, ki se vozimo po cestah in smo iz Republike Slovenije, kot vse ostale. Na enak način. Pravica vsake države pa je, da glede na svoje makroekonomske zmožnosti določi, kakšna je ta cena vinjet in to je Slovenija storila. To, kar pa počne sedanji minister za promet, ko draži vinjete in na drugi strani v oceni posledic zakona javno pove, da bo kljub temu, da draži vinjete, prihodka manj, je pa katastrofa. Je pa katastrofa, katastrofa! O kateri bi bilo treba govoriti v Državnem zboru in to neumnost preprečiti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Besedo ima gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Želel bi kolegicam in kolegom povedati zelo preprosto in ne bi želel politizirati in delati ta političnega naboja, ki vas je vse zavedel, na eni in drugi strani. Poglejte, 9 let delam v Komisiji in Odboru za evropske zadeve. Evropa obljublja enotni sistem obračunavanja cestnin. Evropa tega ni bila sposobna, zato je Evropa sedemindvajsetim članicam dovolila, da vsaka zase ureja svoj sistem cestninjenja. Naša država ga je uvedla s polletno in letno vinjeto in Evropa je kršila vso zakonodajo, ko je pritislila na državo Republiko Slovenijo z zahtevo, da bo zamrznila kredite za avtocestni program, če se mi ne bomo odzvali tako, kot oni želijo. To je eklatantna kršitev. Zakonodaja na področju urejanja cestnin je v pristojnosti vsake države posebej, zato imajo Avstrijci tako, Nemci tako, Italijani tako. In to je tista vsebina, o kateri moramo govoriti. Zakaj smo pokleknili neupravičeno pred zahtevo Evrope, ki je absolutno neupravičena in krši avtentično nacionalno veljavno zakonodajo države Republike Slovenije. V tem je problem. Mi bomo v torek govorili o vinjetnem zakonu, bomo, pustimo zdaj vinjete in cene vinjet. Toda Evropa nas je neupravičeno prisila in Vlada je pokleknila neupravičeno. Neupravičeno. Naš sistem cestninjenja, kakršen je bil, je bil naš, upravičeno naš. Slovenski. In ni bil slab. Zdaj smo pa pokleknili pred nekimi zahtevami, ki niso pravno formalno s strani Evropske unije upravičene. Zaradi tega bom osebo absolutno podprl razpravo o tem, kdaj bomo vendarle Slovenci spoštovali Slovence in lastno zakonodajo tam, kjer jo še imamo.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Ta vinjetni sistem je za Slovenke in Slovence dober. In zato je potrebno podpreti to razpravo. Zato ker je dostopen,

primerljiv s skupno močjo in mnogo Slovencev lahko zdaj gre s svojim vozilom na avtocesto, se tako izogne slabi državni cestni infrastrukturi, za katero vemo, da jo iz leta v leto bolj zanemarjamo in da so velike luknje že kar pogostokrat vsakdanjost. Za en razred otrok nam umre na cestah. In to, kar smo sedaj naredili, da smo povečali pretočnost na avtocestnem križu, seveda s tem, ko smo vinjete naredili dostopne, je tudi v prid povečani cestni varnosti.

Gospe in gospodje, kdo pa je ta italijanski komisar, da lahko Sloveniji kar tako zamrzne sredstva. O tem bi moralo odločati sodišče. Bojda ni zadovoljen z zunanjo podobo našega ministra. Tako se govori, da je preveč podoben Sicilijancem. Pa naša Vlada niti malo ne reagira na to. Zato pa je tak, kot je do Slovenije. In še nekaj bi rad poudaril. Poslušajte dobro to, kar bom sedaj povedal. Slovenke in Slovenci bodo plačali ta račun. Ta račun vaših neumnih dejanj bodo plačali zopet samo Slovenci in Slovenke. Za skoraj 100% boste podražili vinjete. Kdo pa je Državni zbor, da si lahko to dovoli? Denarja pa se bo v blagajno steklo manj. Manj denarja se bo steklo v blagajno kot zdaj in vi boste to potrdili. Seveda, ker sledite hlapčevsko neki zahtevi, ki je izrečena v Bruslju. Sram naj vas bo, vse skupaj.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Za razpravo se je prijavil še gospod Pojbič. Še kdo? Potem pa se opravičujem, dajem za začetek prijave znak. Kdo se še želi prijaviti? Besedo ima gospod Franc Pukšič, obrazložitev glasu v svojem imenu.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Gospod podpredsednik, kolegice in kolegi.

Za začetek bom seveda povedal, da bom predlog podprl. Končno smo v prejšnjem mandatu tudi z podporo Liberalne demokracije in Zaresa takrat prišli do sistema vinjet in so se tem strinjali, saj vemo, da prav v centru ali pa okoli centra te države, torej od Domžal do Vrhnike pravzaprav ni bilo cestninskih postaj in, bom rekel, smetana iz centra se je vozila brez ABC-ja oziroma brez plačevanja cestnin. Nekateri bi danes ponovno radi, glede na centralizacijo ki jo peljete, pripeljali do dragega ABC-ja in na nek način tiste, ki so na podeželju oziroma zunaj centra, še bolj oddaljili od mesta.

Sam sem seveda z takšnim načinom nikoli ne bom strinjal, ker se tudi glede na gospodarsko situacijo, glede na finančne tokove, glede na gospodarske tokove iz dneva v dan dogaja to, da je potrebno službe iskati okoli Ljubljane, saj so tukaj ostale tako rekoč vse institucije, vse državne službe, razne agencije in seveda tudi celotni bančni sektor. Ne nazadnje pred kratkim smo razpravljali o energetiki, kjer se je še tisti del energetike s financami vred preselil že pred nekaj leti v Ljubljano.

Ne strinjam se s ponovnim dragim cestninjenjem in prav je, da Slovenske Gorice in Lendava .../Izključitev mikrofona./...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Vsem, prav lep pozdrav.

Seveda bo vsak pri zdravi pameti podprl predlog zato, da se obravnava to problematiko posebej na seji Državnega zbora, kajti razkriva eno izjemno žalostno dejstvo; ta Vlada zaradi svoje nestrokovnosti in neznanja vodi že protirazvojno politiko. Dodatno pogloblja krizo. V pravi luči namreč ta drastična podražitev vinjet, ki bo v škodo vsem državljanom in državljanom Slovenije in hkrati v proračun prinaša manj denarja, zasije šele, če jo osvetlimo z vidika včerajšnje drastične podražitve naftnih derivatov. Prav področje prometa je očitno ta Vlada vzela za področje nebrzdane molže državljanov in državljanov, za polnjenje svojega prenapihnjene proračuna. To pa je izrazito protirazvojno ravnanje, kajti v tem trenutku je treba vedeti - vozimo se po avtocestah, ki so bile zgrajene z denarjem in garancijami slovenskih davkoplačevalcev, in že to je razlog, da bi bile rešitve njim v korist. In po drugi strani so v tem trenutku zaradi vladne politike napihovanja trošarin, bencin, gorivo in tudi kurilno olje v Sloveniji dražji, kot v sosednjih državah. Celó v Avstriji, ki je bistveno bolj razvita in ima bistveno višje plače kot država Slovenija. Po avstrijskih cestah se Avstrijci vozijo bistveno ceneje, pa imajo mnogo mnogo večji standard. To je perfekten prikaz tega, kam tranzicijski levičarji pripeljejo državo, ko se usedejo za krmilo. In zaradi tega bi bilo vredno o tem odkriti spregovoriti in seveda v Državnem zboru, ki je tudi primeren prostor za takšno razpravo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani gospod predsedujoči.

Jaz bom ta predlog podprl. Na kratko bom poskušal utemeljiti zakaj.

Tukaj imam dobesedni zapis seje Odbora za promet, torej 4. nujne seje 15. aprila 2009, minister Patrick Vlačič je trdil naslednje: "Poudariti moramo, da je Evropska komisija Sloveniji za leto 2009 zamrznila odločanje približno 40 milijonov kohezijskih sredstev." In gospod dr. Patrick Vlačič je včeraj na seji povedal naslednje, da je "bil postopek proti Sloveniji prekinjen." Torej, kaj zdaj to pomeni? Ne more biti, da so bila sredstva zamrznjena, če je bila zadeva šele v postopku. Se pravi, dr. Vlačič je enostavno zavajal vse nas, ki smo tukaj, pa ne samo zavajal - zavajal celotno slovensko

javnost in ta argument uporabil kot ključni argument za to - zakaj spreminjati ceno vinjet. Jaz mislim, da je to nedopustno in da je nujno in najmanj kar je potrebno, zaradi takšnih argumentov, je opraviti širšo razpravo tukaj v Državnem zboru na to temo. Prepričan sem, da je gospod minister tukaj prestopil vse meje ne samo dobrega okusa tudi tistega, kar mu je po Ustavi in zakonu dovoljeno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Besedo ima dr. Pavel Gantar.

DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Spoštovane kolegice in kolegi!

Jaz bi ta predlog podprl, če ne bi imeli prav na tej seji že zakona in bomo o tem in podobnih zadevah opravili temeljito razpravo že na tej seji in verjetno ne bo treba čakati na naslednjo sejo. Sicer bi ga pa podprl, zato, ker je prav, da se enkrat izve vsa resnica o vinjetah, vinjetnemu sistemu, o prikrajanju podatkov in o tem, da takšno vprašanje postavljajo, na žalost, prav tisti, ki so te probleme zakuhali. Vinjetni sistem ni dober. Vinjetni sistem je odličen. Vinjetni sistem za mene je odličen, meni je prihranil, zdaj sicer nekoliko, meni iz razumljivih razlogov, ampak, če ne bi imel funkcijo in bi se vozil sam, bi mi prihranil 300 do 400 evrov na leto, vsakemu od vas najmanj toliko. In vsi mi s tem vinjetnim sistemom zelo veliko dobimo notri. Vendar tisti, ki redko uporabljajo avtoceste, pa v bistvu plačajo bistveno več. In zato se moramo vprašati, gospodje, kdo vam plačuje cestnino. Ljudje, ki se malo vozijo po teh avtocestah. In na to vprašanje moramo odgovoriti, na vprašanje pravičnosti in velike družbene in gospodarske krivičnosti tega sistema in številnih malih trikov, ki ste jih s tem sistemom zakuhali in o tem bomo lahko razpravljali na že tej seji, zato predloga ne bom podprl za naslednjo sejo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Besedo ima dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Predloga ne bom podprl iz treh razlogov. Prvič, zato, ker sem iz besed tistih, ki predlog o razpravi podpirajo, slišal veliko zmede, na primer, še na Odboru za promet sem slišal oceno enega od sodelavcev, ki danes podpirajo razpravo, da so cestnine v Avstriji bistveno dražje kot v Sloveniji, danes pa s strani njegovega strankarskega kolega slišim trditev, cenejše. Torej prvi razlog zaradi katerega ne bom podprl je, da so očitno sodelavci zmedeni in ne vedo točno kakšni so podatki. Peter Verlič, predlagam, da si pogledate magnetogram pa boste videli, da je res to, kar sem povedal.

Druga točka.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Juri, ne uporabljajte obrazložitve za polemiko, prosim.

DR. LUKA JURI: To je bila utemeljitev in bom s polemiko tudi zaključil.

Druga toča. Sam prejšnji predsednik Vlade je ugotovil, da bo potrebno vinjetni sistem spremeniti in je sam prejšnji predsednik Vlade napovedal, da bo treba uvesti kratkoročnejše vinjete. Torej še večja zmeda ne samo med kolegi, ampak tudi s predsednikom stranke in Vlade.

Točka tri. Zato, ker ta sistem uvaja več možnosti izbire, dejansko omogoča tistim, ki uporabljajo avtocesto bistveno manj, da plačajo bistveno manj in tisti, ki jo uporabljajo več, plačajo več. Kot je tudi prav. Sicer bi se nadaljeval sistem, ki je bil že opisan, kjer dejansko državljani, ki se vozijo enkrat, dvakrat ali trikrat po avtocesti, plačujejo cestnino poslankam in poslancem. Ta sistem s to spremembo je torej bistveno bolj socialen in ga kot Socialni demokrat seveda podpiram. Zaradi tega se mi zdi takšna razprava nepotrebna. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC: Hvala za besedo. Jaz bom ta predlog podprl ravno zaradi vseh nedorečenosti in tudi sprenevedanja pri odgovorih ministra. Na odboru nismo izvedeli, bi rekel, s katerimi argumenti Evropska unija zahteva to od nas in tudi iz odgovorov v Državnem zboru to ni razvidno. Mislím, da je ta razprava v zadostni meri pokazala, da so bile prisile s strani Evropske unije do neke mere izsiljevalske in da smo na nek način, ko smo prvič popustili, dali možnost, da nek komisar izsiljuje tudi v naslednji fazi. Nikjer nimamo zadostne argumentacije, da bomo zagovarjali tudi ceno, ki smo si jo v tem predlogu postavili, ampak bo minister lahko popustil tudi pri tem izsiljevanju, kar je bilo tudi na odboru že nekako napovedano, kakšen je cilj sekretarja Evropske unije, ki pogojuje sedemdnevno vinjeto na 5 evrov. Se pravi, ne vemo kaj bo minister v končni fazi pred nas prinesel in kako se bo ta Državni zbor odločil. Vsi pa pozabljate, da smo pred malo manj kot enim letom vsi podprli ta vinjetni sistem kot dober in se je tako v praksi tudi izkazal. Ne nazadnje, zmanjšanje števila prometnih nesreč gre tudi na rovaš tega ukrepa in ko govorite o diskriminatornosti in o tem, da nekdo zdaj več plačuje, pozabljate na to, da se je v prejšnjem sistemu kar velika večina ljudi zastonj vozila po avtocestah, po avtocestnih "ringih", ki so jih vsi davkoplačevalci zgradili in iskalo se je samo možnosti, kako obiti določene cestninske postaje in to v veliki meri. Ta sistem je pripeljal na to, da so vsi državljani v enakopravnem položaju in ta diskriminatornost, ki

nam jo Evropska unija nekako vsiljuje, ni z ničemer dokazana. Tudi ta sistem, ki ga zdaj nov zakon predvideva, ne bo odpravil tega pritiska Evropske unije... /Izklopljen mikrofona./

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik. Kolegi in kolegice. Tega predloga ne bom podprl iz dveh razlogov. Prvič, ker tudi razprava o vinjetah postane očitno priložnost za kulturni boj ali celo za ideološki boj.

Drugič, ker to razpravo opravljamo ravnokar, zdaj. Slišal sem precej argumentov za in proti. Dejstvo je, da je vinjetni sistem, ki ga zdaj uvajamo, nekoliko bolj evropski, ampak evropski v smislu, da je primerljiv z drugimi sosednjimi državami. V dokaz naj navedem le to, da če želim potovati v Goriška Brda, kamor zahajam redno, potujem čez Italijo in od Trsta do Tržiča uporabljam avtocesto, za to pa ne plačujem niti tolarja. Nedavno se je pa zgodila huda nesreča v naselju Škofije, pri kateri je umrla deklica. In to potem, ko se je spet val avtomobilov gnetel spet po stari cesti, da ne bi plačali vinjete. Ker ni bilo kratkoročnih vinjet, prihaja do velikih nevšečnosti prav pri obmejnih krajih. Zato seveda take razprave ne bom podprl. Bi pa zagovarjal eno utemeljeno in resno razpravo o vinjetnem sistemu.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Meni je žal, da tudi predsedujoči spodbujate pri tej točki razpravo in nas striktno pozivate, da se prijavljamo k razpravi. Je pa to točka, jaz verjamem, da je "lapsus" in vi to zlorablimate. Jaz, seveda, tega ne bom. To je točka, pri kateri bi morali odločati o tem, ali bomo opravili razpravo na ministrov odgovor na poslansko vprašanje, ne pa o razširjeni razpravi, o temeljiti razpravi, o poglobljeni razpravi, o dolgi razpravi, o široki razpravi in tako naprej in tako naprej. Ne, gospodje in gospe, ta točka je tipična parlamentarna ura, pri kateri se postavljajo v vseh demokratičnih parlamentih zelo jasna kratka vprašanja. Ministrice, ministri ustno odgovarjajo in samo v izjemnih primerih se na tej osnovi opravi razprava. Jaz bi še kako rad slišal razpravo na temo vinjetni sistem v Sloveniji. Pripravite... Ne, gospod Jerovšek, motite se. Pripravite gradivo v katerem boste podrobno opisali, kaj vas je vodilo k temu, da ste uvedli vinjete v Sloveniji, kje so bile napake pri uvedbi, kje so nastale težave, ko je bilo potrebno te stvari prilagajati v vmesnem obdobju. Upam, da bomo prišli enkrat na drug način cestninjenja, ampak o tem seveda se v okvir te točke ne da razpravljati.

Predlagam, da se za prihodnje dogovorimo, da je glasovanje o odgovorih oziroma o razpravi na ta vprašanja takoj, sprotno. Ne bo se zgodilo, da bo nekdo prišel sem, tri minute povedal svoje, ministra tako ali drugače okrcal, šel domov. Sinoči so bili trije ministri tukaj in dva poslanci sva bila ob devetih zvečer. Torej, ni namenjena ničemur ta točka, če je ne jemljemo tako kot sem rekel, torej, da poslanci sedimo v dvorani, vsi ministri s predsednikom Vlade na čelu tam in imamo tako imenovano parlamentarno uro. Ne bom podprl... .. /Izklop mikrofona./...

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa gospod Anderlič. Besedo ima gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa.

Seveda bom tudi sam podprl ta predlog, da se o temu vprašanju opravi splošna razprava oziroma poglobljena razprava. Bi bilo zelo v korist vsem nam pa tudi Vladi, še posebno pa ministru Vlačiču, da bi bila ta razprava že dva, tri ali pa celo štiri mesece prej, kajti jaz sem prepričan, da bi se tukaj lahko soočalo vse te argumente, ki jih tudi danes skozi obrazložitve glasu drug drugemu seveda posredujemo. En kup zavajanj, en kup neresnic se tukaj sliši in to, da vinjetni sistem, ki je bil uveden v letu 2008 prinaša v proračun DARS-a manj denarja, preprosto ne drži. Vemo, da je bilo več denarja zbranega s pomočjo vinjetnega sistema, kot ga je bilo s pomočjo pobiranja cestnin, da je bil sistem diskriminatoren. Za koga? Za slovenske državljane prav gotovo ne.

Zdaj se bi z novim zakonom, ki se bo seveda obravnaval, ta diskriminatornost pojavljala, da bomo slovenski državljani plačevali več, očitno pa bi nekateri koalicijski poslanci za tujce očitno želeli, da bi bila cestnina brezplačna na račun slovenskih davkoplačevalcev. Iz šestmesečne vinjet, ki smo jo zdaj plačevali 35 evrov, se bo zdaj uvedla mesečna vinjeta za 35 evrov. Kdo bo zopet v diskriminatornem položaju?

In samo še to bi dodal. Če bi vsi poslušali kolega Baroviča, ki je zelo preprosto povedal, mislim, da bi bilo vsem razumljivo, da bi bilo treba to razpravo opraviti, pa tisti zakon, ki ste ga tudi vložili, zavrnuti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima dr. Peter Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Še enkrat naj pojasnim, zakaj sem predlagal, da se opravi splošna razprava. Vprašanje je bilo postavljeno jasno: Katere so pravne podlage, na podlagi katerih lahko Evropska komisija ocenjuje diskriminatornost vinjet in katere so pravne podlage, na podlagi katerih lahko Evropska komisija izsiljuje državo članico s tem, ko zamrzne evropska sredstva za financiranje

avtocest? To dvojce sem vprašal in prosil ministra, da dobim na to dokumente, sklepe komisije. Izkazalo se je, da tega ni, da teh dokumentov ni in jih ne bo. Cestnine v državi članici za osebna vozila lahko izbira država članica po svoji presoji, ne samo cene tudi vinjete. Ker, kar se tiče cen, tujci ne bodo imeli nobene prednosti, plačevali bodo isto ceno. Tedenska vinjeta 15 evrov, za 14 dni gre preko Slovenije verjetno na Hrvaško in nazaj, plača 30 evrov. Torej, komisija spet ne bo zadovoljna. In samo to sem vprašal, zakaj Vlada ni reagirala, ko imamo že celo vrsto pravnih mnenj, ki kažejo, da naslednjega očitka diskriminatornosti glede na državljanstvo ni. Tukaj smo vsi enaki, Slovenci, Italijani, Madžari, Čehi, Slovaki, vsi plačamo vinjeto ali polletno ali letno, vsi se lahko vozimo po avtocesti ali pa po stranskih cestah in vsi, nesporno trdim, imamo od vinjet koristi. Problem, ki ga ima očitno zdaj vladajoča koalicija, je to, da je bil predlagatelj vinjet nekdo drug.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima Matjaž Han.

MATJAŽ HAN: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Gospe in gospodje.

Jaz tega predloga gospoda Verliča ne bom podprl, sploh pa ne bom podprl zadev, ki jih predlagajo ljudje, ki so vse skupaj zakuhali in danes moramo mi to juho na nek način do konca skuhati.

V dobronamernost opozicije jaz ne verjamem več in mi je beseda "dobronamernost" postala ena tujka v mojem življenju. Piroman, ki hoče biti poveljnik gasilske akcije, ljudje - to pač ne gre več. Če bi prejšnja vlada korektno speljala postopek za uvedbo vinjet - tako s cenovnega vidika, kot tudi komuniciranja z Evropo, potem danes takšna vprašanja ne bi bila potrebna in ne bi bilo treba spreminjati zakona.

Zakaj ne bom podprl? Še dva razloga sta. Gospod Verlič in ekipa so predlagali izredno sejo. Izredna sejo smo imeli. Na tej seji imamo pet ur razprave o istem zakonu, ki ga danes vi predlagate in se s svojimi idejami "mečete ven". Ko govorite o ceni, da se je s sistemom vinjet pobralo več denarja - to ni res. Vi imate tiste podatke, ko se je pobiralo še pol leta po starem sistemu in pol leta se je pobiralo po vinjetnem sistemu. Tako, da vaši podatki ne držijo. In to je minister Patrick Vlačič jasno in glasno povedal. In še bi lahko veliko razlagal.

Skoraj bi se strinjal z gospodom predsednikom parlamenta, ko je rekel, da bi podprl to razpravo, ker verjetno bi Slovenke in Slovenci videli kam stvar pelje. Vinjete so bile še eden od paketov političnega marketinga SDS-a v prejšnjem letu.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Je bilo dovolj razprave?
Proceduralno, gospod Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Gospod predsednik, pričakoval sem, da boste vi reagirali, ker pa očitno niste, potem je pa treba zelo jasno opozoriti, da, seveda se v določeni meri polemiki tudi pri obrazložitvi glasu ne da izogniti, vendar to, kar je zdaj uprizoril poslanec SD-ja, ki ga vi, gospod predsednik, proti Poslovníku niste takoj opozorili, je bilo čisto osebno obračunavanje in direktna osebna polemika, ki v obrazložitvi glasu po vseh principih tega parlamenta nima kaj iskati. Zaradi tega, ker ste zgolj izkoristili priložnost, ker ste vedeli, da vam dr. Verlič ne more več odgovarjati, ker odgovor je zelo enostavne - ker ste se odpovedali pravici do pritožbe, ste v resnici to zakuhali v koalíciji. Mi smo nekaj dobrega naredili za državljane, vi boste pa s svojo kuhinjo to prismodili in pokvarili, ker ne poznate prava, ker se ne poslužujete tistih normalnih pravnih poti, ki so v Evropski uniji celo njen temelj. In pristojnost določanja cestnin in celo sistema v celoti je pristojnost države same, to pa ve celo vaš minister, gospe in gospodje, samo, zakaj, hudirja, potem tako tudi ne ravnate? Ta odgovor bi bil odgovor, ki bi ga lahko poiskali v okviru te razprave tukaj namesto, da zlorabljate obrazložitev glasov za osebna obračunavanja, da bi prekrili dejstvo, da zato, da se bomo zdaj dražje vozili po avtocestah z dražjim bencinom, ob bistveno nižjem osebnem dohodku kot Avstrijci,...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Grims, jaz vas prosim, da...

MAG. BRANKO GRIMS: ...to veste je pa čez vse meje.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Grims, če je kdo zlorabil Poslovník danes, ste to ponovno grobo, ampak res grobo storil vi. Jaz nisem niti presenečen niti ne mislim, da boste ravnali drugič drugače, vendar bodite vsaj delno dojemljivi za Poslovník in za opozorila.

Gospod Tanko, želite besedo?... Stališče še, obrazložitev glasu. Gospod Tanko izvolite... Še so prijave, opozarjam zaradi tega, da me ne bi kregal gospod Anderlič, da spodbujam razpravo. Besedo ima gospod Marijan Križman.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala lepa.

Gospod podpredsedujoči, seveda tega predloga ne bom podprl. Danes je bilo veliko povedanega o vinjetah, ki so bile uvedene na pamet, ki so bile uvedene zgolj zaradi tega, da se je reševala zgodba v proračunu. Takoj, ko so bile vinjete uvedene, nekdo je danes o tem že govoril, se je ob meji v Kopru na vseh krajevnih skupnostih, ki gravitirajo na hitro cesto, na avtocesto, dogajal ob vikendih infarkt. Nekdo je

govoril, da je prišlo tudi do smrti, res je in vse to ste zakuhali vi, ker vam ni bilo mar kaj se dogaja. .../Oglašanje s klopi./... Se opravičujem, gospod podpredsedujoči, za to, kar sem izrekel, nisem imel namena kršiti Poslovnika, vendar vse kar je bilo zakuhano in vsi zakoni, ki so bili sprejeti, jih je potrebno popraviti zato, da bo tej državi vladal red.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima gospod Rudolf Petan. Tišina v dvorani!

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Jaz menim, da je razprava potrebna in še kako je potrebna. Dejstvo je, da neki uradnik v Evropski uniji ne more ukazovati neki državi Evropske unije, ne govorim o komisarju, ampak govorimo o nekem uradniku, ki je napisal neko mnenje. In to mnenje bi bilo treba vzeti v razpravo in odgovoriti Evropski uniji, temu uradniku odgovoriti. In ta minister tega ni naredil, zamuja že pol leta z odgovorom, ker Vlada ni ukrepala. Jaz soglašam s tem, da piromani res ne morejo biti dobri gasilci, ampak piromani so pred volitvami govorili, da lahko vodijo državo boljše in danes, ko so v vlogi gasilcev, bomo imeli najdražje vinjet ali pa ene dražjih vinjet, dvakrat bodo dražje, imamo enega najdražjih bencinov in naftnih derivatov, pa še marsikaj imamo dragega, tisto, kar pa ni drago, nam bodo pa odvzeli, da bi država financirala. In to drži, da piromani ne morejo biti dobri gasilci.

Dejstvo je tudi, da smo se tega ali so se tega lotili v naši Vladi nestrokovno in nesposobno. To kaže na nestrokovnost in nesposobnost te Vlade, ki ne zna niti Bruslju odpisati, temu uradniku, ki bi rad državi Sloveniji ukazoval. Niti odpisati ne znajo ali pa se jim ne ljubi, kar je pa še hujše, če se jim ne ljubi. Nezanje se še mogoče da tolerirati, lenobe pa ne več. in v tem primeru gre za to, da Vlada že skoraj pol leta ni odgovorila na pismo tistega uradnika. Zato menim, da je potrebno o tem opraviti razpravo, da se slučajno ne bi kaj takšnega zgodilo še v primeru Hrvaške, da ne bi odreagirali na mnenje nekega uradnika ali pa tudi komisarja. In bojim se, da bi se to lahko zgodilo. Zato je potrebno v tem primeru spomniti na to, da je na mnenja, na pisma raznih uradnikov iz Evropske unije potrebno "promptno" odgovoriti, da Vlada ne bo pokazala poleg nestrokovnosti in nesposobnosti še lenobo.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Renata Brunskole ima besede.

RENATA BRUNSKOLE: Lepo pozdravljeni!

Predloga ne bom podprla. Nisem pa tudi prepričana, da bi si dodatno razpravo želel, vsaj tukaj ne vidim zabeleženega, da bi si to želel morebiti tudi bivši minister za promet, da bi o tem še kaj več govorili. Diskriminatornost res ni

prijetna beseda, še posebej, če danes res ni pravic za vse enako, posebej za tiste, ki se vozimo po cestah, ki niso dokončane, pa mislim, da za to ni kriva vlada zadnjega pol mandata. Morebiti bi se dalo kaj pospešiti že v preteklosti, vendar preteklost je minila. O nesposobnosti te vlade pa tudi sama ne bi nikakor govorila in tudi mislim, da ni korektno, da nekateri od naših tukaj prisotnih kolegov, oziroma kakorkoli, sodelavcev razpravljajo o tem, da je nekdo nesposoben, saj po navadi pravijo, da je bolj primerno, da vsak pomete pred svojim pragom. In če je imel nekdo priložnost še kakšno dobro stvar narediti za Slovenke in Slovence, za to, da bi vsi imeli tudi enake pogoje dostopnosti, predvsem prometne povezave do osrednje Slovenije, mislim, da je bilo priložnosti. Zatorej včasih rečejo, da priložnost zamujena, ne vrne se nobena. Zatorej vem, da tej vladi res ni enostavno, predvsem na področju prometa.

Bodimo korektni in si pomagajmo.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Jaz tega sklepa ne bom podprla, pa ne zaradi tega, ker mislim, da bi bilo škoda razpravljati o tem. Strinjam se s predsednikom Državnega zbora, da bomo imeli priložnost govoriti o vinjetah še na dolgo in široko, prav na tej seji.

Rada pa bi povedala, da se mi zdi škoda, da bi v takšni razpravi prišle na dan tudi nekatere resnice, o katerih nihče od desnice noče govoriti. Na primer to, da je Umar; tisti, ki ne vedo kaj to pomeni; Urad za makroekonomske analize in razvoj; izračunal že lansko leto, preden so bile vinjete uvedene, da bi morala biti maksimalna cena za letno vinjeto 150 evrov, bolj zmerna cena, ki je še sprejemljiva, pa 120 evrov. In tisti, ki danes na veliko govorijo in razpravljajo, kako je grozna ta letna cena, ki jo predlaga aktualna vlada, seveda molčijo in niti z besedico ne omenijo, da so bili seznanjeni z dejstvom, ko so uvajali vinjete, določili ceno 55 evrov za letno vinjeto, so vedeli, da je za več kot 100% prenizka cena, če hočejo pokriti stroške oziroma sredstva; to ni nobena polemika, da ne bi kdo mislil, ampak samo razlaga, zakaj mislim, da bi bilo škoda, da bi se nekateri osramotili v razpravi o odgovoru ministra na vprašanje v zvezi z vinjetnim sistemom. Tako, da mislim, da je boljše, da tudi vi glasujete proti, kolegi.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod France Cukjati.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo. Jaz bi želel, da bi bila ta razprava o odgovoru ministra. Kajti še vedno ni jasno,

zakaj minister vstopa v spremembo vinjetnega sistema, v podražitev letne vinjete. Kajti, prvi motiv, da se iz sistema vinjet nateče premalo denarja, ne drži. Kajti minister sam pravi, po novem se bo še manj, za 30% manj nateklo.

Drugi razlog, da zahteva Evropska unija, tudi ni dokazan. Mi smo dobili s strani ministra nek dopis nekega uradnika, ne vem čemu služi, samo to ni dokument na podlagi katerega neka država ukrepa. Bojim se, da je tukaj zadaj, v ozadju nekaj drugega. Ali se nek hlapčevski odnos pojavlja do Evropske unije, kar bi me zelo skrbelo. Kajti pred šestimi leti, ko smo govorili o združitvi z Evropsko unijo, o članstvu, je bilo tričetrt govora o tem, kako obvarovati nacionalno samostojnost, da ne bomo zopet zapadli v jugoslovansko federativno odvisnost in tudi to verjetno ni vzrok. Še bolj pa se bojim, da je vzrok to, da sprejemamo neko nesmiselno zadevo samo zato, da bi lahko rekli: "Prejšnja Vlada je delala napake in moramo to popraviti." Poglejte samo primer Kazenskega zakonika. Nek nesmiseln člen smo sprejemali in se ne vem kako ukvarjali s tem problemom v želji, da bi dokazali, da je bil Šturmov zakon zanič. Mislím, da tukaj pa se pojavlja nevarnost za slovensko državo in to, taka motivacija, taki nameni, pa so vredni resne razprave v Državnem zboru, zato bom predlog podprl.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Tu je bilo veliko besed o diskriminatornosti. Če je ta projekt, ki ga je uvedla prejšnja vlada tako diskriminatoren, zakaj ga tega pol leta, ko ste, niste ukinili in odpravili, ampak ste diskriminatornost nadgradili s tem, ko ste cene bistveno dvignili, s tem, ko ste povečali število razredov in s tem, ko ste javno povedali, da se bo virov nateklo v ta cestninski del bistveno manj. Normalna vlada bi naredila obraten proces. Zakaj pravim, da je ta sprememba diskriminatorna? Zato, ker bodo tisti, ki imajo nizke plače in morajo recimo iz Jesenic v Ljubljano, plačali dvakrat toliko, kot so plačevali do zdaj. Dvakrat težje bodo delavci plačali to ceno, ki velja zdaj, in ob tem bo še incaso bistveno nižji. Tudi na področju gradnje avtocest se ni nič spremenilo. Prej je bilo izjemno veliko razprave o tem, koliko in kako gradimo avtoceste s krediti. Vi imate v postopku zakon za 320 milijonov evrov poroštev za izgradnjo avtocest, vaša vlada ga je predlagala in samo ta zakon pomeni polovico letnega programa obsega izgradnje avtocest. Zakaj tega ne spremenite? Zakaj peljete to medgeneracijsko solidarnost naprej? Ker so zadeve, ki jih je izvajala prejšnja vlada tako slabe? Potem bi od nove vlade pričakoval, da bo zadeve spremenila, radikalno spremenila. Ne, da tisto, za kar govorite, da je slabo nadgrajujete in zadevo še na nek način "dispergirate".

Jaz bom predlog za razpravo podprl, ker mislim, da je smiselna in smiselna zaradi tega, ker tisti, ki kritizirate uvedbo vinjet, pozabite, da se je zaradi tega tudi zmanjšalo število prometnih nesreč in število žrtev, invalidnih in tudi smrtnih žrtev. Vsekakor je temu doprinesel tudi vinjetni sistem.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Predlagam, da pristopimo h glasovanju. Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 36, proti 45.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 45.)

Predlog sklepa ni sprejet.

Prehajamo na predlog poslanca Zvonka Černača, da zbor odloča o naslednjem predlogu: "Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru generalnega sekretarja Vlade mag. Milana Martina Cvikla na poslansko vprašanje Zvonka Černača v zvezi z vladnim letalom falcon in letalskimi prevozi." V imenu poslanske skupine, gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo podprli razpravo o odgovoru, ker praktično odgovora nismo dobili. Nismo dobili odgovora o tem, koliko znašajo skupni stroški letalskih prevozov, ki so jih Vlada, ministrstva, predsednik države in ostali proračunski uporabniki opravili v času, ko falcon stoji nekje v Ameriki in kot smo slišali, je v nekaj mesecih davkoplačevalcem povzročil za preko 100.000 evrov stroškov.

Falcon je bivša LDS-ova vlada kupila pred šestimi leti za 35 milijonov dolarjev namesto prvotno predvidenega brata, za katerega naj bi davkoplačevalci plačali kar 42 milijonov dolarjev. Falcon pa ni bil niti eno uro v Sloveniji. Potem ga je bivša Ropova vlada dala v petletni najem, ki se je končal februarja letos. Pogodba pa je bila sestavljena tako, da najemodajalec pogodbe ni mogel prekiniti, pač pa je to lahko storil samo najemnik. Torej se falcon ne vrača v svoje gnezdo, kot je bilo pred dnevi rečeno, pač pa se vrača k svojim nekdanjih gospodarjem. Stroški, s tem, da že nekaj časa stoji, bodo slovenske davkoplačevalce stali preko 100.000 evrov, za popravilo tistih nekaj prask, kot je bilo rečeno, naj bi namenili vsaj 1,5 milijonov evrov. Vrednost tega letala trenutno po ocenah strokovnjakov znaša 14 milijonov dolarjev. V petih letih je torej bila na njemu realizirana izguba oziroma je izpuhtelo 20 milijonov dolarjev, ki so jih plačali Slovenke in Slovenci. V petih letih smo za najem letala dobili toliko, kot bi letalo zaslužilo v enem letu. Včeraj je generalni sekretar povedal, da tako letalo leti povprečno 800 ur letno. Cena ure takega letala znaša okrog 9.000 dolarjev. Pomeni 7,200.000 dolarjev. 7,500.000 dolarjev je znašal 5 letni najem. In zdaj, ko bo to letalo, kot slišimo, prešlo slovensko mejo, bodo davkoplačevalke in davkoplačevalci samo za davek plačali 7 milijonov dolarjev.

Približujemo se torej tretji napačni odločitvi. Žal se kuha v istem političnem kotlu, kot se je skuhala tudi odločitev o nabavi tega letala. Še je čas, da preprečimo še večje neumnosti, zaradi tega je razprava o odgovoru nujna. Gre za znatno oškodovanje javnih financ in računam, da se bo aktivnost sedanje ministrice za notranje zadeve, ki je zelo aktivna pri raziskovanju nekih metel, našla tudi pri raziskovanju odgovornosti za ta posel stoletja. Vendar pa na drugi strani ocenjujemo, da te moči ne bo. Če bi kakšna metla iz letala se kje izgubila, bi verjetno preiskava že tekla. Tako, ko je izpuhtelo celo letalo, pa verjetno temu ne bomo priča. Podprli bomo razpravo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Za je glasovalo 36 poslank in poslancev, proti 46.

(za je glasovalo 36.) (Proti 46.)

Prelog sklepa ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Andreja Vizjaka bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za finance dr. Franca Križaniča na poslansko vprašanje mag. Andreja Vizjaka v zvezi s slabimi naložbami slovenskih bank in Banke Slovenije. V imenu poslanske gospod Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. Najprej še enkrat.

Seveda bo poslanska skupina to podprla, ampak še enkrat želim protestirati, namreč, včeraj sem postavil poslansko vprašanje tako ministru za razvoj gospodu Mitju Gaspariju kot ministru za finance. Gospoda Gasparija ni bilo v dvorani, ni mi odgovarjal na vprašanja, niti se ni temu visokemu zboru opravičil. Jaz predlagam, gospod predsednik, da protestiramo v imenu parlamenta glede na takšno obnašanje člana Vlade.

Kreditne aktivnosti so vitalnega pomena za obstoj, razvoj slovenskega gospodarstva, banke pa pravzaprav ne kreditirajo slovenskega gospodarstva in tudi tisto malo kreditov, ki jih je na voljo, so seveda nedostopni, ker so dragi. In, ko smo seveda raziskovali podrobnosti, smo najprej ugotovili, da pravzaprav nobeden izmed ukrepov, ki jih je doživel, ta zbor še ni v praksi oživel, zaradi slabe operativnosti Vlade pri sprejemanju podzakonskih aktov kakor tudi bank. Nekaj vzrokov pa je tudi v tako imenovanih slabih naložbah oziroma toksičnih naložbah in ne nazadnje tudi v tajkunskih kreditih, ki so jih te banke odobravale mimo soglasij nadzornih svetov. In, ko je Komisija za nadzor javnih financ od Banke Slovenije terjala podrobne podatke o tako imenovanih toksičnih naložbah, je prišla do zanimive informacije. Banka Slovenija namreč razpolaga z dvema obveznicama Lehman Brothers v skupni višini osemtrideset milijonov evrov. Osemtrideset milijonov evrov ima torej Banka Slovenije naložb, ki jih nikoli ne bo mogla unovčiti, ker je to propadla banka.

Spraševal sem, kdo bo za to odgovoren, kdo bo poravnal to in, ker pravzaprav sklepam, da to izhaja iz preteklega mandata, ko je vodil Banko Slovenije sedanji minister, da bo tudi potegnjena kakšna posledica, kakšna odgovornost. Žal nobenega odgovora na to vprašanje. Še več, ko sem ministra, pristojnega za finance, vprašal, ali bo podprl in ali bo vztrajal na tem, da se na plečih davkoplačevalcev reprogramirajo tajkunski krediti; namreč večina teh tako imenovanih tajkunskih kreditov in prevzemov se seveda zdaj ne more več financirati in odplačevati kreditov, zato iščejo reprogramme pri bankah; mi je pravzaprav odgovoril zelo dvoumno. Da namerava legalizirati in seveda tudi sprostiti te reprogramme, pričajo tudi predlogi zakonov, ki prihajajo v parlament, namreč Zakon o jamstvenih shemi, novela tega zakona, je omogočala, preden je bil sprejet opozicijski amandma, da so reprogrami dovoljeni.

Torej o teh vprašanjih, spoštovani podpredsednik in spoštovani zbor, bi želeli javno razpravo, ker odgovorov nismo dobili, sploh pa ne takšnih, ki bi bili uporabni.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Prehajamo na glasovanje. Lahko glasujemo? Ne. Potem dajem besedo gospodu Jerovšku.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Spoštovani, v zvezi s slabimi naložbami slovenskih bank in Banke Slovenije in tem ravnanjem tajkunov in z njimi povezanimi bankirji, ki so dajali nezavarovane kredite, ki jih bodo v okviru nove sanacije slovenskih bank plačevali slovenski državljani, je tukaj potrebno opraviti temeljito razpravo in dobiti temeljite odgovore, ampak ne samo od finančnega ministra, tudi od notranje ministrice Kresalove, od pravosodnega ministra. Kajti, to da država ne reagira ob dejstvu, da je šlo za izdajo domovine, kajti s tem se je Slovenija spravljalo v podrejen položaj, šlo je za napad na njeno neodvisnost in šlo je za sabotažo. Kaj piše v sabotaži: Kdor prikrito, zahrbtno ali na drug način povzroči pri opravljanju svoje delovne obveznosti veliko škodo državnemu organu ali organizaciji se kaznuje tako in tako." Vendar nihče ne preganja teh ljudi, priča smo drugi situaciji, država je dala poroštvo, da bi se pomagalo malim podjetjem, ta sredstva je zdaj Vlada legalizirala, da se lahko uporabljajo za reprogramiranje teh tajkunskih kreditov.

Poglejte, dogaja se tudi marsikaj drugega; policijska ministrica uvaja dejansko ali pa na prikrit način velike spremembe Zakona o policiji in policijsko državo. Zdaj smo izvedeli, da hočejo že sedanjega direktorja policije zamenjati zato, ker si je napačno razlagala, da je policija neodvisna. Ni hotel preprečiti preiskave zoper Jankovića in Čepina za tisto nakazilo milijona evrov, za fiktivno nakazilo, to je prazno. Vaša koalicija je baje zahtevala, da je Jankovića

treba pustiti pri miru. To se dogaja v državi in odgovore na to je treba dobiti tukaj v tem parlamentu. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo želi gospod Jože Tanko. Še kdo? Jaz bi vas prosil, kdor želi, da se zdaj prijavi, da bomo lahko zaključili ta krog. Če je možno, bom tudi grozno hvaležen, pa najbrž ne samo jaz, če bo še kdo res obrazlagal, zakaj želi razpravo, ne pa govoril o vsem drugem. Praviloma to vsi delate.

Prosim za prijavo za obrazložitev glasu. Besedo ima gospod Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik. Delovanje slovenskih bank je bilo netransparentno že od leta 1992 naprej. Zato se je dogajalo marsikaj in glede na to, da so bile v tistem času drugačne razmere, se je marsikaj dalo tudi prikriti. Tako smo morali potem vsi skupaj, davkoplačevalci in državljani Republike Slovenije, plačevati denar in to ogromna sredstva, da smo sanirali te banke. Nihče ni vedel, koliko denarja je šlo kam, kdo ga je "pobasal", kam so ga peljali. Še danes se ne ve, kaj je z raznimi ekspoziturami Ljubljanske banke po svetu. Ne ve se tudi, kam so šla določena finančna sredstva teh bank, ne ve se, kdo je bil tisti, ki je odnašal denar iz teh bank, tudi v raznih kovčkih, raznih drugačnih posodah in odnašal marsikaj, tudi na razna otočja in tam ustvarjal določene finančne raje za nekatere, ki se danes zelo lepo skrivajo za paravanom nedotakljivosti. To nedotakljivost jim je pravzaprav omogočila bivša vladajoča struktura v različnih časovnih obdobjih in mislim, da je skrajni čas, da vsaj nekaj od tega odpremo. Dejstvo je, da v Banki Slovenije nista samo ti dve delnici Lehman Brothers sporni. Tam nori je še marsikakšen papir, o katerem bi se bilo treba pogovarjati in pojasniti, zakaj je sploh prišlo do vlaganja v nekatere papirje, tudi v času, ko se je že vedelo, da so kakšne zadeve na zelo trhlih nogah in da se lahko zamajejo. Jaz tudi upam, da bo policijska ministrica odprla kakšno preiskavo na tem področju. Zagotovo pa je razprava v Državnem zboru o tej tematiki nujno potrebna. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Jaz sem v tem mandatu postavil dve pisni vprašanji, s katerima sem želel pridobiti podatke o naložbah Banke Slovenije in drugih bank v večinski lasti v takšne propadle projekte kot je Lehman Brothers. Če boste pogledali na našo stran in si prebrali odgovore Vlade, potem boste videli, kaj so tam zapisali - izredno omalovažujoče do poslancev.

Tudi ob nastopu Vlade Republike Slovenije sem predsednika Vlade vprašal, kaj bo storil, če se bo ugotovilo, da je katerikoli od ministrov vpleten v naložbe, v papirje, ki ne obstajajo več, v vrednostne papirje, ki so propadli. Ni bilo odgovora. Zdaj, ko smo dobili to poročilo Banke Slovenije, vidimo, da je eden od guvernerjev Banke Slovenije kupil za 38 milijonov evrov teh naložb in tega denarja ni več možno vrniti v Banko Slovenije, ker je Lehman Brothers Holdings propadel. Tega denarja je toliko, kot znaša letni znesek za vso dijaško prehrano. To je tisti projekt, ki ga skuša sedanja vlada modernizirati. In moram reči, da je treba o tako veliki izgubi, ki je bila povzročena v Banki Slovenija, in za katero smo izvedli zdaj skozi poročilo Banke Slovenije, opraviti razpravo v Državnem zboru in tudi ugotoviti ali se dogovoriti, kaj storiti s tistimi, ki so povzročili takšno veliko izgubo v finančnem sistemu. Mislim, da odlaganje, izmikanje tem vprašanjem in razpravam ni na nivoju te Vlade, ki hoče delati transparentno in pregledno.

Če to želite, potem podprite predlog za razpravo.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Prijavil se je gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi, podpredsednik.

Okrog teh slabih naložb in tajkunskih kreditov je bilo v tej državi dvignjenega veliko prahu, ampak nekih rezultatov še ni, čeprav imamo v 13. poglavju Kazniva dejanja zoper suverenost Republike Slovenije in njeno demokratično ustavno ureditev tudi 350. člen, Napad na neodvisnost države in pravi tako: "Državljan Republike Slovenije, ki poskuša spraviti Republiko Slovenijo v podrejenost, se kaznuje" in tako dalje. Slovenija je v tem trenutku v podrejenem položaju, ker je bruto domači produkt začel zaostajati. V prejšnjih štirih letih smo se začeli približevati povprečju Evropske unije in seveda zdaj ostajamo v podrejenem položaju na tem gospodarskem področju, kar seveda čutijo državljanke in državljani tudi z vsakodnevnimi odpusti. In danes bi se morali pravzaprav pogovarjati o tem, kako te ljudi kaznovati. Potrebno bi bilo, da bi institucije pregona zakonodajo uporabljale in da bi, tako rekoč, spreminjali kazensko zakonodajo v smeri, da bi pomagali institucijam pregona, da bi ti odgovarjali za ta napad na neodvisnost države.

Vprašajmo se, na kakšen način in od kod je lahko, recimo, mislim, da sem včeraj prebral v časopisu o županskih plačah, ubogi Janković ima, ne vem, 1.800 evrov plače, ampak premoženja 9 milijonov evrov. Od kod in na kakšen način je lahko direktor nekega Mercatorja obogatel z 9 milijoni evrov? Torej, kje so tukaj sedaj organi, da bi to naredili? Kaj z Bavčarjem, z milijonom evrov kredita in tako dalje in tako

dalje. Jaz bom ... Milijardo, pardon. Jaz bom to razpravo podprl.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima še gospod Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala, gospod predsednik, da ste me opazili. Razprava o bančništvu in bančnem sistemu bi bila zelo dobrodošla in zelo koristna iz mnogih razlogov. Prav nadzor oziroma, če smo natančni, pomanjkanje nadzora v finančnem sistemu na svetovni ravni je temeljni krivec za sedanjo gospodarsko krizo. S tem se lahko mi ukvarjamo posredno. S tem pa, da je nesporno dejstvo, da tudi v slovenskem bančnem sistemu ni bilo vse tako, kot mora biti, ko je šlo za odobravanje določenih kreditov, zlasti tako imenovanih tajkunskih, ki so bili mnogi odobreni v nasprotju z uveljavljenimi bančnimi standardi, s tem pa se moramo ukvarjati in zaradi tega je ta razprava ne samo dobrodošla, ampak tudi nujna. Kajti komedija, ki se je začela takrat, ko je predsednik Vlade šel na televizijo in rekel: "Ne bom dovolil, da bi en evro šel za tajkune, in se je dva dni kasneje izkazalo, da je 150 milijonov evrov šlo za tajkune v Sloveniji. Ta komedija se še kar nadaljuje. Dejstvo je, da tisti, ki je takrat to podpisal in zaradi katerega je bila potem uprizorjena ena precej tragikomična komedija zmešnjav tudi v vladajoči koaliciji, ki se še ni končala, in na nek način to dokazuje prav izjava ključnega akterja, ko je na to, da je ponudil odstop in bil razrešen s strani nadzornikov, reagiral s presenečenjem, bil je v šoku, kako je možno. Verjetno je dobil politična zagotovila, da se mu to ne bo zgodilo in da je zgolj uresničeval tisto, kar vsi vemo, s stegnjenim prstom smo videli to tudi na sliki, da je bil temelj za volilno zmago, to se pravi.../Opozorilni znak za konec razprave./... denar iz virov, ki so potem omogočili spremembo na zadnjih volitvah in s tem žal odprli pot neznanju in nestrokovnosti katerega sadove bomo sedaj plačevali, ne samo mi, ampak.../Izklop mikrofona/...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Za je glasovalo 36 poslank in poslancev, proti 45.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 45.)

Predlog ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Branka Mariniča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za okolje in prostor Karla Viktorja Erjavca na poslansko vprašanje Branka Mariniča v zvezi s postopki sprejemanja prostorskih aktov. V imenu poslanske skupine? Gospod Marinič ima besedo.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ocenjujemo z ozirom na odgovor ministra, pristojnega za okolje in prostor, da je včeraj bil dokaj klavrn in v nekaterih mojih vprašajih vsebinsko premalo obdelan. Že samo dejstvo, da 155 slovenskih občin v Republiki Sloveniji čaka na občinske prostorske načrte daje jasno vedeti, da se na tem področju nikomur od uradnikov, ki so za to zadolženi, pretirano ne mudi. Iz enostavnega razloga lahko utemeljimo, da bi ministrstvo, odgovorno za okolje in prostor, moralo tudi v teh kriznih časih upoštevati napoved Vlade, da bo to krizo v nekaterih vsebinah treba pozitivno izkoristiti. To bi pomenilo, če bi vsi akterji urejanja prostora delovali resnično v tej smeri, da bi se nekateri postopki in pa nekatere formalnosti v zvezi z urejanjem prostora poenostavili ali celo skrajšali, bi pomenilo to za marsikatera gradbena podjetja tudi neko priložnost, predvsem pa za tiste, ki bi želeli del sredstev vložiti v gradnjo, zaradi širitve svoje dejavnosti zagotovo v tem kriznem času bi pomenilo kar veliko pozitivnega.

Pa vendarle je minister v odgovoru zatrjeval, da to ni res, kar sem ga vprašal, da nekateri akti čakajo v kabinetu ministra tudi po tri tedne in potem zastarajo vsi ostali roki in ponovno se zadeva zavrti v vseh postopkih, je minister zatrjeval, da je to laž, čeprav sem se oprl na vsebino, ki sem jo dobil od tistih služb, ki so odgovorne za te postopke, ki jih vodijo. Seveda se nam zdi, da bi bilo v tej zvezi, kar zadeva urejanje okolja in prostora in z nerazumno dolgimi čakalnimi dobami, še enkrat poudarjam, za 155 občin v Republiki Sloveniji, bi veljalo o tem spregovoriti v Državnem zboru in pričakujemo v naši poslanski skupini, da boste kolegice in kolegi to tudi podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo želi gospod Černač. Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ: Glede na ustaljeni način glasovanja predvidevam, da ta razprava ne bo podprta. Zaradi tega bi predlagal, da minister sliši teh nekaj besed ali pa da si pridobi magnetogram te seje.

V letošnjem letu naj bi vse občine sprejele občinske prostorske načrte. Gre za temeljni planski dokument, od katerega je odvisna pozicija oziroma so odvisne razvojne možnosti občin. Do zdaj mislim, da je bilo teh občinskih prostorskih načrtov, ki so šli skozi vladna oziroma ministrska sita, eden do dva. Vsekakor pa manj, kot je prstov na eni roki. Slišali smo, da jih je v proceduri 155. S takšnim načinom ne bomo uspeli oziroma tisti, ki jih ta zadeva tangira, ne bodo uspeli uresničiti svojih ambicij. Res pa je, resnici na ljubo, da to ni problem samo Ministrstva za okolje in prostor, pač pa tudi drugih ministrstev, ker se akti dotikajo različnih področij delovanja in mislim, da bi bilo

prav, da ministrstvo na nek način s spremembo podzakonskih aktov in s sprejetjem ustreznih navodil, ki jih lahko sprejme, omogoči sprostitev tega krča. Kajti tudi tukaj se je zgodil nek krč na tem področju. To je v interesu tako razvoja lokalnih skupnosti kot razvoja celotne države.

Sam bom seveda razpravo o tem vprašanju podprl, ker mislim, da bi lahko v razpravi razčistili, kje so problemi in kaj so ovire, da ne moremo tega problem, ki nastaja že nekaj časa in se kot neka snežna kepa večja iz dneva v dan, iz meseca v mesec, enostavno razbiti in omogočiti, da bi stvari na tem področju potekale normalno.

Jaz bom razpravo podprl.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Marinič, želi obrazložiti glas tudi v svojem imenu.

Prosim.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa, za besedo.

Veste, jaz se načeloma tam, kjer se mi ne zdi, ne vključujem, ampak zdi se mi, da smo na izredno zahtevnem področju. Verjamem, da kolegice in kolegi, ne glede na to, kateri politični opciji pripadamo, smo se v okviru svojega dela srečali tudi z marsikaterim stanovanjskim problemom posamezne družine, predvsem izven mestnih središč. Veljalo bi podpreti to razpravo, da bi spregovorili in morda dobili kakšno številko, koliko posameznikov čaka na ustrezno gradbeno dokumentacijo za individualno gradnjo in s tem tudi reševanje svojih stanovanjskih problemov.

Vsaj zase lahko rečem, da sem se pri svojem delu v okviru dela v poslanski pisarni srečal s številnimi željami posameznikov, ki bi skušali rešiti svoj stanovanjski problem z individualno gradnjo. Res je nemogoče, vsakdo v Republiki Sloveniji ne more imeti svoje hiše, ampak vendarle je v nekih zaokroženih urbanih naseljih veliko takšnih želja, in veljalo bi spregovoriti in dobiti ustrezno število.

Ali Ministrstvo za okolje in prostor sploh razpolaga s številom teh želja po individualni gradnji in s tem tudi rešitvijo stanovanjskega problema?

Vsekakor se splača podpreti ta predlog, da bi se v okviru odgovora .../Opozorilni znak za konec razprave./... ministra na moje poslansko vprašanje opravila širša razprava v Državnem zboru, zato bom sam seveda to tudi podprl.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Gospa Cveta Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo.

Jaz predloga ne bom podprla, čeprav se zelo dobro zavedam problema, v katerem so se znašle občine pri tem, da se pravzaprav srečuješ s številnimi težavami pri pripravi,

predvsem pri usklajevanju prostorskih dokumentov na državni ravni. Vendar se mi zdi, da tudi predlagatelji te razprave še kako dobro poznajo vso problematiko, težave in probleme, kajti občine so te zadeve pripravljale še globoko v času vlade gospoda Janeza Janše in tudi mnoge vlagale in iskale odgovore in soglasja na svoje prostorske akte v tistem času. Zato sem prepričana, da morajo zelo dobro vedeti, kje so tisti problemi. In je svojevrstno sprenevedanje danes zahtevati takšno razpravo, če pač vemo, da se ti akti pripravljajo že tri oziroma štiri leta na lokalnih ravneh, torej občinah. In danes govoriti, da je krivda pri teh zadeva izključno v zadnjih nekaj mesecih, da ljudje ne morejo priti do gradbenih dovoljenj, se mi zdi, da je res malo huda zgodba. Ta krč, o katerem je bilo govora, ta krč ni krč zadnjih šestih mesecev, ampak je krč zadnjih treh let. In pri njem je, mislim, da je še kdo sodeloval, ki zelo dobro ve, morda tudi odgovore na to, kaj se dogaja. Ni bilo sprememb zakona, ni bilo poenostavitvev tudi ne v mandatu vlade gospoda Janeza Janše, zato mislim, da je še marsikdo odgovoren, ne samo aktualna vlada, ki naj bi zdaj odgovarjala na te očitke v tem trenutku.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Glasujemo. Za je glasovalo 36 poslank in poslancev, proti 46.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 46.)

Predlog sklepa ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Marijana Pojbiča bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivana Svetlika na poslansko vprašanje Marijana Pojbiča v zvezi z naraščajočo brezposelnostjo. V imenu poslanske skupine ima besedo gospod Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi!

V Slovenski demokratični stranki z odgovorom gospoda ministra za delo, družino in socialne zadeve seveda nismo bili zadovoljni. Prav tako smo v Slovenski demokratični stranki prepričani, da je izjemno problematično in kaotično stanje na področju izgube delovnih mest, saj je samo v mesecu aprilu izgubilo delo 10.000 zaposlenih. In če to ni alarmanten podatek, potem res ne vem, kje živimo. Prav tako je v postopku približno 60 stečajev podjetij. Lahko si mislite, kakšne bodo posledice. Ko mi je gospod minister odgovarjal, je nekajkrat zatrdil, da slovenska vlada obvladuje položaj na področju brezposelnosti. Zato bi bilo prav, da ta gospod minister vpraša tistih 24.000 ljudi, ki so v borih šestih mesecih izgubili službo, kaj oni mislijo o Vladi in o ministru, ki vodi resor za delo, družino in socialne zadeve.

Kot sem povedal že včeraj, in s tem se je strinjal tudi minister, je bila najnižja brezposelnost ob koncu mandata

vlade Janeza Janše, in sicer okrog 59.000, sedaj pa se je ta številka v borih šestih mesecih ponovno povzpela na neverjetnih 83.000. Razlika je 24.000 brezposelnih več kot pred šestimi meseci, ko je zaključila svoj mandat vlada Janeza Janše.

Zato smo v Slovenski demokratični stranki lahko upravičeno zaskrbljeni in nam ne more in nam ni vseeno, kaj se dogaja z našimi državljanke in državljani in kam Vlada pelje pred nedavnim še eno izmed najuspešnejših tranzicijskih držav. Prav iz tega razloga, da bi preprečili nadaljevanje povečanja nezaposlenosti in padanje gospodarske kondicije naše države, smo v Slovenski demokratični stranki pripravili sklop ukrepov in zakonov, ki imajo neposredne, predvsem pa hitre in učinkovite rešitve. Prepričani smo, da je sedaj trenutek, ko več ne moremo čakati na počasno, slabo in predvsem nedomišljeno ravnanje Vlade Republike Slovenije, ki pelje državo vse bližje bankrotu in socialni krizi.

V Slovenski demokratični stranki ocenjujemo, da so ti argumenti tako pomembni, da je nujno potrebno opraviti širšo razpravo v Državnem zboru o tem vprašanju. In v Slovenski demokratični stranki bomo to podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala za besedo. Moram reči, da še kakšen problem, od danes omenjenih, bi si zaslužil vašo pozornost. Tudi zdaj, ko ste vsi tam na nasprotni vladni strani tako lepo klepetali, je to problem nezaposlenosti. Hrup, ki ste ga s svojim klepetom povzročali, je tudi izraz vašega nespoštovanja do nezaposlenih. Število teh nezaposlenih se je povečalo tudi zaradi tega, ker sami niste predlagali nobenih učinkovitih ukrepov, kar je konec koncev ugotavljala zdaj tudi Vlada sama. Ob tem pa zavračate ukrepe, ki jih predlaga opozicija, česar podobnega ne boste našli v nobeni drugi državi. Povsod se ponuja sodelovanje, mi ponujamo dobre predloge, vi jih zavračate. Še več, ko pripravimo cel paket ukrepov, omejite drastično razpravo, da se ne bi videlo, kakšno pomanjkanje argumentov in kakšne neznanje je v vaših vrstah. In točno to je vaš projekt za ta petek. Že to je razlog za to, da bi do te razprave prišlo. Kajti treba je za te ljudi, za nezaposlene, ustvarjati nova produktivna delovna mesta, kajti če kaj, je to tisto, kar daje potem osnovo za vse drugo. In temu je namenjen paket gospodarskega razvoja, ki ga je pripravila opozicija. In večna sramota na vladni strani, ne samo, da tega niste podprli, ne samo da tega ne sprejemate, ampak da to z aroganco zavračate, v posmeh vsem nezaposlenim, v posmeh vsem tistim, ki v tem trenutku znižujejo plače in trepetajo pred izgubo službe. Sami nimate predlogov, samo neznanje vas je, sama nestrokovnost, obenem pa toliko napuha,

da niste sposobni niti dovoliti razprave o ukrepih za oživitvev slovenskega gospodarstva.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Proceduralno, gospod Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala, predsedujoči. Glede na to, da je sodelavec in kolega sedaj dal odličen primer dobre prakse, kako se res obrazloži glas, predlagam, da mu damo priznanje z minuto molka.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Minute molka ne bom dal. Kaj si mislim o vaših razpravah, na žalost ne želim na glas govoriti, ker ne bo čisto nič koristilo. Temeljna vljudnost in medsebojna korektnost pri vas ne obstaja. Zato predlagam, da glasujemo o predlogu. Gospod Vizjak misli, da mora še sam razpravljati. Izvolite mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Saj veste, spoštovani predsedujoči oziroma podpredsednik, da ni čas za razpravo. Jaz ne želim razpravljati. Jaz želim obrazložiti svoj glas.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Izvolite. Hvala.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Jaz mislim, da je razprava o tej pereči problematiki naraščajoče brezposelnosti več kot potrebna, ker zarezhe v usodo številnih ljudi, družin. Ukrepi Vlade na tem področju so neučinkoviti in ne prijemljejo. Zato smo tudi predlagali paket ukrepov. Menimo, da je Vlada brez idej in celo se sprevrača nekatera dejstva. Tu imam dopis, papir Ministrstva za finance, predstavitev ukrepov Ministrstva za finance v času finančne krize, ki pravi: "V mandatu te vlade smo v podpori ukrepom za blažitev posledic finančne gospodarske krize pripravili 20 sprememb zakonov." In glej ga zlomka kateri zakoni so med njimi: zakon o DDV-ju, ki ga je pripravila opozicija, zakon o dohodnini, ki ga je pripravila opozicija, zakon o dohodku pravnih oseb, ki ga je pripravila opozicija, zakon o bančništvu, ki ga je pripravila opozicija, zakon o javnih financah, ki ga je pripravila opozicija. Ne samo, da ni idej, še celo prevzemanje oziroma kraja tistih idej, ki jih je dala opozicija. Jaz mislim, da je razprava o teh vprašanjih več kot potrebna tudi zaradi dejstva, ker jo preprečujete v okviru izredne seje. Ne želite soočenja, ne želite razprave takrat, ko je opozicija predlagala tudi rešitve. Zato so ti odgovori, ki so bili dani s strani ministra za delo na vprašanje glede naraščajoče brezposelnosti pomanjkljivi, zavajajoči in ne dajejo konkretnih rezultatov. Sicer ne bi imeli takšnih žalostnih podatkov.

In še to. Ob taki ignoranci bomo priča še bolj žalostnim številkam v prihodnosti in seveda najhuje nas očitno še čaka.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Besedo ima mag. Franc Žnidaršič.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Lepa hvala, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Sam te razprave ne mislim podpreti iz enega povsem praktičnega razloga. Namreč ta razprava bi bila preuranjena toliko časa, kolikor je potrebno, da bi gospodje, ki imajo paket, brezplačni paket takoj delujočih in vrhunskih ukrepov na zalogi, lahko te stvari patentirali in uspešno izvažali na tuje trge, denimo v Nemčijo, kjer o tem ne vedo nič, in ne morejo takoj zaustaviti krize, pa v Ameriko, kjer se tudi gospod Obama ubada s to krizo že kar nekaj časa brez resnih rezultatov. Oni so rekli, "naše bi delovalo takoj, učinkovito, edino to je pravo, vsi drugi so praktično brez kakšne pameti v tej zgodbi." In zaradi tega priporočam, da se to patentira, to vrhunsko odkritje, in na ta način reši, ne samo pri nas, ampak tudi v tujini in širšem svetu, gospodarska in finančna kriza, ki je tukaj in zdaj in ki jo mi sami, spoštovana koalicija, z vsem, kar premoremo, ne moremo tako rekoč v hipu zaustaviti, kar bi uspelo, žal, gospodom v opoziciji ta trenutek.

In kot rečeno, da bo vse to mogoče uresničiti za velik denar in tudi v korist naše države, te razprave danes ne smemo podpreti, da ne bi izdajali neke stvari, ki je lahko veliko vredna, pa še ni patentirana. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospa Melita Župevc.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa za besedo, predsedujoči.

Ker v tej dvorani sedijo številni strokovnjaki, vrhunski strokovnjaki s področja ekonomije, javnih financ, mednarodnih financ, sem prepričana, da so prebrali kakšno poročilo o finančni krizi, o vzrokih, o posledicah, ki so ga pripravile znane mednarodne organizacije, na katere se sklicujejo nekajkrat na dan. In ker so jih prebrali, so v njih prebrali tudi, da nekatere države, ki jih finančna kriza ni tako zelo prizadela kot druge, so v času svetovne gospodarske konjunktore izvedle obsežne strukturne reforme. In te države, ki so v zlatih časih izvedle obsežne strukturne reforme, danes stojijo malo bolje kot druge države. In v preteklem mandatu so se tudi v naši državi izvajale spremembe evidenc, statistična telovadba in številke so bile malce drugačne, kot pa so bile v realnosti. In da, gospodje, tudi mi z vami delimo skrb. Mene je strah, kaj se bo še dogajalo. Upravičeno smo lahko vsi zaskrbljeni, ampak to, kar izvajate danes v tej dvorani - to je navadna politična demagogija. Jaz vaši dobronamernosti, kot je prej dejal moj kolega, sploh ne verjamem. In to, kar je povedal kolega Žnidaršič, pove vse.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima gospa Cveta Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa.

Res je težko, da se človek ne bi ob takšnih razpravah oglasil, enostavno mora se oglasiti in obrazložiti svoj glas, ker se mi zdi, da gremo res v neke takšne vode in govorimo na takšen način in neprestano po nekih doktrinah ponavljamo neka dejstva in resnice, ki naj bi bile takšne, da pač vsi, ki v tem trenutku delujejo v Vladi, so nesposobni, vsi ukrepi so nikakršni, vse kar se v Sloveniji počne, je nično, nevredno, nestrokovno in izgleda tako, da z brezposelnimi, ki so v resnično veliki stiski, znajo čutiti in takšno stanje prizadene samo tiste, ki sedijo v opoziciji, ostali pa smo malce da ne veseli tega, da vsak dan tudi mi prebiramo te novice.

Razprava je popolnoma brezpredmetna. Tudi če mi tu ure in ure govorimo o tem, kar je bilo v tem trenutku predlagano tu v parlamentu, mislim, da ne bomo ustvarili niti enega delovnega mesta tu v parlamentu. In to je ena takšna demagogija, da enostavno mislim, da manipuliranje se vsakemu nekoč maščuje in bo tudi sam zmanipuliran. In laži so najbolj sprevrženo dejanje, karkoli se dogaja. In tisto, kar mene neprestano moti je to, da od vlade gospoda Janeza Janše nismo dobili, po tem, ko smo živeli v zlatih časih, prav nobene popotnice in prav nobene dote. Danes bi nam bilo lažje, če bi nam kaj tega zapustili, pa nam niste. Še celo cel kup stvari ste nam pustili neurejenih. Finance za dijaško prehrano smo iskali v tem mandatu, ne pri vas. .../Opozorilni znak za konec razprave./... za vrtce tudi v tem mandatu s temi proračuni. Vi ste samo obljube podelili, vse zapravili, danes pa ste veliki rešitelji, ki se ponujate Sloveniji.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Ker se vedno znova dvigajo roke, bom dal prijavo za začetek obrazložitve glasu.

Besedo ima gospa mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Seveda ne bom podprla predloga za razpravo o odgovoru ministra za delo, družino in socialne zadeve, ker brezposelnost, o kateri smo govorili, je bila marsikdaj tema tudi že v prejšnjem mandatu in statistične podatke o brezposelnosti je mogoče tudi prikrajzati. Vemo, kako je padala brezposelnost zaradi tega, ker so se čistile evidence, in smo na to opozarjali. Ni mi iz spomina ušla tudi razprava, kako so bili sprejeti ukrepi, ki so bili s prejšnjem zakonom, ki je že sprejet, usmerjeni ravno v ohranjanje delovnih mest. In če bi bila v resnici v središču pozornosti opozicije skrb za tiste, ki iščejo delo, in za tiste, ki so izgubili delo, potem bi se v prejšnjem mandatu morebiti kdaj vprašali, zakaj niso našli

nobenega ukrepa proti likvidaciji podjetij, ob katerih je tudi veliko število delavcev izgubljalo delo. Mene skrbi, ali je res vsak stečaj, ki se zdaj obeta, posledica težkih gospodarskih razmer. Ampak ko iščemo poti, je veliko obljub o tem, kaj vse bo opozicija pametnega pomagala narediti. Ampak nič drugega od pljuvanja, omalovaževanja, izničevanja dela ni mogoče slišati in s številnimi razpravami obremenjevati delovna telesa in Državni zbor, da se ne ukvarjajo z razpravami o tistem, kar bi prineslo kakšne ukrepe. Vse je tudi vprašanje, kdo je tisti, ki opoziciji pomaga prihajati do teh tako zelo dobrih predlogov zakonov. Kje pa so zrastle ti predlogi? To bi se bilo treba enkrat vprašati. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala. Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Nisem imel namena se oglašati pri tej razpravi, ampak to, kar se zdaj dogaja, je pa absurd. In ker dopuščate, predsednik, absurde in obtožbe, bo to dopuščeno tudi meni. Patentiranje šestih ali petih zakonov in pošiljanje ne vem, kam, temu se reče pritlehno dejanje enega izmed poslancev, ki ni napisal verjetno še nobenega od zakonov. Demagogija, ena "blontna" gospa je o tem govorila. Jaz imam danes x telefonskih pozivov. Gospodje, dragi moji, te dni, tri dni nazaj je šlo na cesto 300 delavcev Steklarske Nove, ki so delali.../oglašanje iz klopi./.. Ali ga lahko umirite, prosim, ali pa mu poveste, da mu dajo kakšna pomirjevala?

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Imate besedo, samo opozarjam vas, ne tudi vi polemizirati....

DR. VINKO GORENAK: Tako kot so drugi z menoj. 300 delovnih mest v Steklarski Novi. Dragi moji, ti ljudje so delali za 400 evrov. Žalitev za te ljudi je to, ki prihajajo z mojega okolja, in dolžan sem se oglasiti na ta račun. Zagotovo. Čiščenje evidenc je potrebno v vsakem primeru, ker med temi ljudmi, ki so dobivali socialne podpore, so bili tudi ljudje, ki niso upravičeni do tega. To bi bilo dobro, da nadaljujete. Ni greh, seveda,../oglašanje iz klopi./... ja tudi gospa Potrata bo potrebna enega persena, pa dajte ji ga. Nadalje je treba povedati...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Gorenak..

DR. VINKO GORENAK: Ali mi boste dal minuto?

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Prosim, nadaljujte razpravo, dobite 10 sekund več, samo ne opozarjajte druge na tisto, kar sami delate.

DR. VINKO GORENAK: Ne, to so počeli drugi. Nobeno pljuvanje, omalovaževanje. Paket zakonov smo prinesli, o katerem nočete razpravljati. To je resnica. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Miro Petek.

MIRO PETEK: Hvala lepa. To razpravo bom podprl. Mislím, da ne bi nič škodovala, mogoče bolj škodujejo te ostre besede, s katerimi se zdaj tukaj obmetavamo. Ne strinjam se s svojimi poslanskimi kolegi, da ta vlada, vlada Boruta Pahorja ni naredila nič. Ta vlada dela senco, kadar stoji na soncu, kadar pa sonca ni, pa še od nje niti sence ni. Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani predsedujoči! Ena izmed poslank je govorila o mednarodnih institucijah in institutih in bom zdaj poskušal citirati opozorilo OECD-ja, in sicer 13. maja v Financah. Na vse bolj zaostrene gospodarske razmere je opozorilo tudi poročilo OECD-ja v Sloveniji, ki je bilo konec minulega tedna objavljeno v medijih. Po mnenju OECD-ja bi morala Pahorjeva vlada čim prej odpraviti socialni ukrep o subvencioniranju delovnega časa, s katerim se vladni predstavniki sicer najbolj hvalijo. Na drugi strani OECD predlaga, naj Vlada znova razmisli o znižanju socialnih prispevkov za delodajalce, ki ga je sama Vlada konec prejšnjega leta ocenila kot najboljši protikrizni ukrep, vendar ga je na zahtevo sindikatov umaknila. OECD s kritiko protikriznih ukrepov Pahorjeve vlade posredno tudi sporoča, da je najpomembnejši proti krizni za razbremenitev gospodarstva in izboljšanje likvidnosti podjetja letošnja dokončna odprava davka na izplačane plače, ki se uvršča med podedovane ukrepe davčne politike vlade Janeza Janše.

Spoštovana kolegica, spoštovani kolegi! Toliko o tem, kaj govorijo mednarodne institucije o soočanju vlade Boruta Pahorja s krizno situacijo v Republiki Sloveniji.

In na koncu še. Neverjetno je, nesprejemljivo in nerazumno, da v Državnem zboru, ko nekdo izvaja popolno demagogijo, ena največjih odgovornih političnih strank ploska v Državnem zboru. To je čisto norčevanje iz problema, o katerem diskutiramo. Če za vas brezposelnost ni akutni problem, potem vas drage kolegice in kolegi tukaj v Državnem zboru sprašujem: Kaj pa za vas je problem? In če niste v Državnem zboru zato, da bi reševali te probleme, vas lepo prosim, da daste možnost, da bodo to delali drugi, tisti, ki bodo čutili svojo pripadnost in odgovornost do tistih ljudi, ki so za njih glasovali.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Pojbič, to na koncu ni bila obrazložitev glasu. To tudi sami veste. Izkoristili ste priložnost, kot večina nas. In če smem reči samo en stavek. Če kdo od vas misli, da bo problem brezposelnosti rešen s takšnimi diskusijami, kot so danes, potem vsaj mojega mnenja ne deli. To je čista demagogija in strankarski nastopi, ki jih danes delamo, sebi v veselje, imamo pravico in formalno vam dajem glas.

Naslednji je gospod Anton Kampuš.

ANTON KAMPUŠ: Spoštovani podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi!

Prav to, kar je bilo zdaj rečeno, me je sploh privedlo do tega, da vstanem in poskušam kakšno reči. Ampak poskušam kaj reči z umirjeno glavo, z mirnim glasom in tako naprej. In jaz vseeno ocenjujem, da je treba malo ustaviti konje, spoštovani prijatelji. Kriza je po celem svetu. In vzrok za krizo je pomanjkanje dela na celem svetu. Vzrok za krizo v Sloveniji je pomanjkanje dela. In tudi na račun tega je nekoliko upad delovnih mest, kar je normalno in pač tako je. Vendar to ni tako rigorozno, ker sem prepričan, da ukrepi, ki jih je pripravila naša vlada na račun preprečevanja krize, počasi prijemajo. In znotraj teh ukrepov je tudi precej takšnih, ki so omejili ali pa omejili upad delovnih mest v Sloveniji. Mislim, da počasi vseeno se naše gospodarstvo nekoliko pobira. Imam najnovejše podatke. Večina dobrih firm v Sloveniji ima delo, delo se povečuje, ni več upad, tako da je pričakovati izboljšanje. Kar se pa tiče nekaj ukrepov, ki so bili predstavljeni pred kratkim, pa jih je treba uvrstiti v tri skupine.

Večina teh ukrepov je že v izvajanju, nekaj jih je v pripravi, nekaj pa je takih, ki so nerelevantni in jih je treba zavriniti. Vsi tisti strokovnjaki, ki se na zadeve spoznajo, vedo, kaj pomeni prestrukturiranje gospodarstva. Spoštovani prijatelji, kolegi, to ni delo enega leta, dveh. To je dolgotrajni postopek, ki traja leto, dve in k temu se moramo počasi spraviti in preudarno ravnati, kar mislim, da bomo vseeno zmogli, ne glede na krizo, ki danes nastaja. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Besedo ima gospod Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Jaz mislim, da tisti Slovenci, ki nas danes gledajo in politično niso opredeljeni, so ob taki razpravi, kot jo vodimo danes popoldan, razočarani.

Za kaj gre? Nekateri očitno, tisti, ki niso zadovoljni z domovino Slovenijo, kot jo imamo, jaz med tiste ne sodim, bi radi drugo, tretjo republiko pa vse do kakšne hunte ali tretjega rajha, če bo potrebno. Tako daleč bodo šli po

preprosti logiki. Čim slabše za koalicijo, tem boljše za nas. Jaz bom odgovor ministra gospoda Ivana Svetlika podprl, ker sem prepričan, da je povedal tisto najboljše in največ, kar je zmožni in znal in sama beseda do rešitev ne pripelje. Jaz se bom pa osredotočil na to, da takrat, ko ministru, ki je minister ne opozicijske ali pa te vlade, je minister slovenske vlade, se trudi, daje vse od sebe, se bom oglasil takrat, kadar mu lahko pri dejanjih in ravnanjih pomagam, zato razprave ne bom podprl.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Da ne bom kregan, gospod Sajovic. Tudi za vas velja, da ste malo poprčka dodali izven pravice, ki gre v zvezi z obrazložitvijo glasu. Besedo ima gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala, gospod predsedujoči za besedo. Oglasil sem se zaradi tega, da vam povem, da ta razprava ni produktivna in nihče ne pove nič novega. Samo se naklada. S takim načinom kradete bogu čas, državi pa denar. Glasoval bom za.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Jaz bom glasovala za razpravo o tem, ker nisem zadovoljna z odgovorom ministra. Minister je najprej povedal v svojem odgovoru, da smo nekoč imeli tudi 140.000 brezposelnih, kar je res. Ampak imeli smo jih tudi 59.000, in to v časih, ko nekateri govorijo, da so bili zlati časi, sončni časi, vse je bilo super. Čeprav smo pa mi poslušali eno leto o sami revščini in malo manj, da ljudje na ulicah umirajo.

Ves čas se nam podtika, da v resnici sploh ni bilo tako malo brezposelnih, da smo jih prelagali iz enega seznama v drugega. Tisočkrat smo povedali, da brezposelnosti ne meriš samo po tem, koliko ljudi je prijavljenih na Zavodu za zaposlovanje, ampak meriš tudi zaposlenost in meriš jo tako, koliko ljudi je zavarovanih in koliko, je zavarovancev, ki plačujejo v pokojninsko blagajno. In od leta 2004, ko je bilo takih 836.000, smo v letu 2008 imeli 894.000. Očitno od nekje so se ti ljudje, ki so dodatno plačevali zdravstveno, in pokojninsko zavarovanje le znašli, najbolj verjetno v službi in so zato to lahko plačevali.

Minister je rekel, da smo imeli v marcu 5% stopnjo brezposelnosti, kar nas uvršča na 4. mesto in s tem je on zadovoljen. Pravi, da to pomeni, da problem obvladujemo. Ampak seveda ste to rekli tudi za gospodarsko rast. In Slovenija je imela 6,8% gospodarsko rast in Evropa je res rekla: "Vi pa ne boste imeli tako nizke gospodarske rasti v prihodnjem letu." Seveda pa zdaj te ocene popravlja. Popravlja jih pa zato, ker vaša vlada stvari ne dela tako, kot bi jih morala in ne

sprejema tistih ukrepov, ki bi .../Opozorilo za konec razprave./... prinesle spremembe. Zato smo mi predlagali cel kup stvari, ki jih nočete slišati. Zagotovili ste 230 milijonov za subvencioniran delovni čas. Od tega je porabljenih 10, jutri bomo že obravnavali nov zakon.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik.

Jaz bom glasoval proti takšni razpravi, kajti spet se dokazuje opozicija, da obrazložitev glasu se sprevrže v eno nesmiselno debato in tudi v obračunavanje, kjer sem slišal nekaj žalitev.

In se sprašujem, ali ne bi bila boljša razprava o tem, kam izginja denar Državnega zbora. Prebral sem nekje, da se plačuje celo izobraževanje, pa nekateri doktorati in tukaj ne vidim učinkov teh doktoratov. Nekateri doktorji, ki so postali doktorji na podlagi denarja Državnega zbora, danes izkazujejo takšno neznanje, takšno nestrokovnost, takšno v bistvu nesmiselnost....

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Juri, jaz vas lepo prosim, edini efekt ki ga boste dosegli je, da bo še deset razprav. To ne spada k dnevnemu redu...

FRANCO JURI: ...Ampak jaz pravim, da je potrebno glasovati proti in jaz bom glasoval proti, ker bi si želel takšno razpravo in razpravo tudi o tistih poslancih, ki ne hodijo v službo, kot je poslanec Janez Janša, tudi danes.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Najbrž ste vsi ugotovili, da je brezplodno vsako opozorilo in dajte, če je možno, se malo vzdržati, ker drugače bomo imeli še deset praznih razprav brez vsakega haska. Gospod Rudolf Petan

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Jaz seveda podpiram takšno razpravo, ki je predvidena in zato bom tudi za glasoval. Ampak spoštovani gospe in gospodje, en pregovor pravi, da je bolje prižgati najmanjšo luč, kot pa preklinjati temo. Očitno to ve tudi vaš predsednik ali naš predsednik slovenske vlade, gospod Pahor, ki je dejal v ponedeljek, da bi vsi skupaj pomagali, pa bi vsi skupaj dajali predloge, pa bi vsi skupaj vlekli ta voz iz blata, v katerem je. Ampak pogledjte, mi predlagamo ukrepe, mi predlagamo zakone, mi ne kritiziramo samo, dajemo konkretne predloge kako bi se dalo boljše delati. Ampak vi ste a priori proti, niti poslušati nočete. Naenkrat ste užaljeni, ko mi govorimo, da je ta vlada prepočasna ali kot je nekdo dejal, da trdimo, da je ta vlada zanič. Pogledjte, gospodje in gospe, še prede pol leta smo bili ena najuspešnejših držav v Evropi, bili smo država

blaginje, to so nam tudi drugi priznavali. Ampak vi ste govorili o revščini, govorili ste samo o revščini, kako je v Sloveniji revščina in da, kot je dejala kolegica, da ljudje na cesti že umirajo od lakote. To ste dejali. In kaj je danes? Dvignili ste vse možne trošarine, imamo enega najdražjih bencinov, vinjete boste podražili, ukinili bi malico za otroke, otroške vrtce bi naredili ne brezplačne, in samo v pol leta vam je to uspelo. Fantastično.

Danes pa se norčujete iz naših predlogov in ploskate stvarem, ki se norčujejo iz naših predlogov. Mi bi pa radi pomagali, kar tudi predsednik Vlade pravi, da bi bilo prav. Vi se norčujete in namesto da bi prižgali najmanjšo lučko in podprli kašen naš predlog, verjetno je kaj dobrega, če smo v prejšnjem mandatu lahko toliko dobrega za Slovenijo naredili, da je bila država trikrat bolj uspešna kot v Evropi, bi verjetno tudi kakšen naš predlog bil danes dober. Ampak ne, vi nočete prižgati nobene lučke, ampak rajši zmerjate opozicijo. Zakaj ne dovolite razprave o naših predlogih, ki smo vam jih dali, in ste nas v petek popolnoma omejili in nočete niti slišati o naših predlogih? V tem je vaša težava.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Petan, niti povedali niste, ali boste za ali proti. Tako vas je zaneslo, da ste govorili o drugih stvareh, ne pa o vsebini. Gospod Levanič ima proceduralni predlog.

DEJAN LEVANIČ: Gospod predsedujoči, jaz prosim, da resnično spoštujemo Poslovnik Državnega zbora in govorimo o tem, čemur je ta točka namenjena, to je obrazložitev glasu glede pobude, glede ministrovega odgovora. Poslanke in poslanci, daljši staž imate v tem Državnem zboru kot mnogi med nami, dajte se držati tega, jaz verjamem, da ste si prebrali Poslovnik in da veste, kako to gre. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Levanič nas je opozoril, da se govori o vsebini, ki je na dnevnem redu. .../oglašanje iz klopi./.. Že zdavnaj bi se takšno opozorilo moralo dati, samo vi ga ne slišite. Gospod Petan, izvolite.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Bo proceduralni predlog, samo ne ga narobe razumeti. Ne želim nič slabega, ampak želel bi vas opozoriti, da bi si prebrali magnetogram in bi ugotovili, da sem na začetku povedal, kako bom glasoval in na koncu še enkrat, res pa je, da mi je takrat za zadnjo besedo zmanjkalo. Dvakrat sem povedal, kako bom glasoval in se vam opravičujem zdaj, ampak to se mi je zdelo potrebno, da vam povem, ker ne dovolim, da se iz mene norčuje kdo, pa nisem mislil, da ste namenoma to naredili, mogoče niste pazili. Zato sem dejal, da preberete magnetogram in boste ugotovili, da sem dvakrat opozoril, kako bom glasoval. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Milenko Zihlerl.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Se opravičujem, ker sem bil prej v zadregi, se nisem prijavil v ta redni proces, ki je tekkel, vendar želim tudi sam obrazložiti glas. Menim, da je širša razprava še kako potrebna v teh težkih časih in ne morem mimo tega arogantnega odnosa, ki je bil danes že izpričan v tej stavbi. Pa niti to ni problem. Hujši problem je, da do takšnega arogantnega odnosa pride na terenu, recimo konkretno v Škofja Loki. Imamo podjetje LTH. Agonija tega podjetja z zdravo proizvodnjo, s pol leta naprej naročil, s stremenirano delovno silo, tristo zaposlenih, ki obvladajo svoj posel, so se znašli v stiski ne po svoji krivdi. In ravno v vodstvu tega podjetja imamo tudi take, ki so si recimo v preteklosti privoščili osmrtnico za našega bivšega kolega Pavla Ruparja in danes je v vodstvu podjetja, ki bije bitko za obstanek. To je pa res huda aroganca.

In na koncu bi želel še povedati. Kriza v svetu ja, pljusknila je v našo državo, ampak LTH pa ti dogodki okrog LTH in sorodnih podjetij in še nekaterih drugih, tem, ki smo jih danes obravnavali, o slabo plasiranih sredstev bank in tako naprej. To pa ni kriza iz sveta, ampak je doma pridelana kriza.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Ne bom vas opozoril, da niste povedali, kako boste glasovali, ker je to brezsmiselno. Gospod Jerovšek, imate besedo.

JOŽEF JEROVŠEK: Jaz bom glasoval za ta predlog, da se opravi razprava. Javljam pa se zaradi tega, ker je bilo rečeno, da govoriti o brezposelnosti v parlamentu je brezpredmetno. Pomislite to aroganco. Če to prevedemo v vsakdanji jezik: "Ker naša vlada in naša oblast ni sposobna sprejeti ukrepov, ki bi vsaj malo zajezili naraščanje brezposelnosti in propad slovenskega gospodarstva, se v tem parlamentu naj ne govori. In to je tudi strašno brezčutje do brezposelnih. Ne samo, da imate nesposobno Vlado, tudi brezčutni ste in žal vas tegobe, stiske brezposelnih ne ganejo in ne prizadenejo. In v takih razmerah je meni jasno, da tudi ukrepov ne sprejemate. Milijarde denarja, milijonov, ki so šle za vaše tajkune, se na svojevrsten način pretakajo tudi v stranke, ki so na oblasti in ki govorijo, da je govoriti o brezposelnosti brezpredmetno. Jaz protestiram proti temu, da se na tak nezaslišan način lahko v Državnem zboru, v nekem parlamentu govori o najhujši rani, ki se dotika tistega človeka, ki je brezposeln. To so socialne in drugačne stiske in o tem se ne bi smelo tu govoriti. Jaz vam, kolegice in kolegi priporočam, da niste tako arogantni, da skušate narediti nekaj, za kar ste bili od tega ljudstva izvoljeni,

tudi od današnji brezposelnih, tudi od njih ste dobili glasove. Tudi njih ste zavajali, kako se da Slovenijo vladati boljše. To je bila vaša parola. Če bi takrat povedali .../Izključitev mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v lastnem imenu, Zvonko Černač. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Jaz bom podprl razpravo o tem vprašanju, kajti resnično smo upravičeno lahko zaskrbljeni, ker se bo napoved sedanjega predsednika vlade o sto tisoč nezaposlenih uresničila prej, kot je on to napovedal. Napovedoval je to številko do konca tega leta, uresničila se bo, kot vse kaže, do sredine tega leta.

Upravičeno smo lahko zaskrbljeni, če mora opozicija predlagati rešitve, vladajoči pa jih zavračajo oziroma ne želijo, preprečujejo celo razpravo tem. Upravičeno ste lahko zaskrbljeni, če Ministrstvo za finance ob pomanjkanju idej med svoje ukrepe pripiše predloge oziroma zakone opozicije. Razpravo je treba podpreti, ker smo upravičeno lahko zaskrbljeni, če ministri bežijo v Bruselj. Upravičeno smo lahko zaskrbljeni nad tem, da je ta vlada v prej kot pol leta pokurila ves presežek in nas iz drugega iz drugega mesta med najmanj zadolženimi državami v evroobmočju, pripeljala med najbolj zadolžene države v evroobmočju in to na takšen način, da začenjamo zaostajati za tistimi napovedmi, ki smo si jih nedavno tega v resolucijskih dokumentih predpisali. Upravičeno ste lahko zaskrbljeni, če izpuhti v Lehman Brothers osemtrideset milijonov evrov, vi pa ne želite niti razpravljati o tem. Upravičeno smo lahko vsi skupaj zaskrbljeni, če nekdo pozitivne spremembe Ustave, ki nadgrajujejo v skladu s časom, prinašajo obvezno srednje šolstvo, določajo regionalizacijo in tako naprej, primerja s huntom in tretjim rajhom. To res zmore samo LDS. Ampak upravičeno smo lahko vsi nad tem zaskrbljeni. Zaradi tega mislim, da je treba odpreti oziroma podpreti razpravo o tem vprašanju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Obrazložitev glasu gospod Tanko, prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Tudi sam bom podprl predlog za razpravo o odgovoru predsednika Vlade. Pred približno dvema mesecema smo se tukaj ukvarjali z rebalansom državnega proračuna kot enem izmed svežnjevk ukrepov za rešitev krize. Rebalans je bil postavljen na nivo 0,6 gospodarske rasti. Predsednik Vlade je prišel v Državni zbor povedat, da ta podatek ne drži in da je gospodarska rast po dan prej objavljenih podatkih Umar-ja 4 odstoten. Se pravi, da je padec. Vendar kljub temu je koalicija vztrajala s sprejemanjem tega ukrepa.

Vse, kar se sedaj gradi na tako sprejet rebalans proračuna, zagotovo ne more roditi dobrih rezultatov. Vse, kar ste dejansko počeli v tem obdobju je to, da ste zagotovili revolvinge velikim lastnikom slovenskega premoženja, tako imenovanim tajkunom, tukaj ni bilo nobenega problema. Za vso ostalo gospodarstvo pa vlada kreditni krč. In ker vlada za vso ostalo gospodarstvo kreditni krč, se gospodarstvo utaplja v težavah, ko ne more do sredstev, ko ne more zagotoviti virov za obnovo svoje proizvodnje za realizacijo naročil in se srečuje s problemi brezposelnosti. In dejansko je treba o teh problemih, s katerimi se srečujemo, ker se odvijajo z bistveno višjo in hitrejšo dinamiko, kot je povedal samo nekaj tednov pred tem predsednik Vlade, ker se to odvija bistveno hitreje, opraviti razpravo. Ugotoviti je potrebno vzroke, in ne samo vzroke, ampak tudi pogovoriti se o tem, kateri ukrepi so za odpravo posledic brezposelnosti potrebni. Taki, ki stojijo na napačnih podatkih, na prirejenih podatkih, zagotovo ne. In temeljni ukrep drugega svežnja je že tak. Podprl bom razpravo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Odpiram prijavo. Tako je, imate prav... Niste bili... .../Oglašanje iz klopi./... Imel je proceduralno. Ni imel besede, odpiram prijavo za obrazložitev glasu v lastnem imenu. Gospod Tanko, proceduralno.

JOŽE TANKO: Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Predlagam, da za nekaj minut prekinete sejo in preverite, kakšno razpravo je imel gospod Juri, ki je prijavljen za ta predlog. Dejstvo je, da je v svojem predlogu govoril o minuti molka poslancem, predlog ni bil proceduralne narave, ampak je bil vsebinske narave in je razpravljal o vsebini in nas poučeval o tem, kako naj govorimo. Mislím, da na tak način, spoštovani predsednik, kot se vodijo seje v Državnem zboru, ko se za nekatere prekine glasovanja, za druge ne, ko se za nekatere, in to se je danes ponovno zgodilo, ko se nekaterim dovolijo razprave pri isti točki dvakrat, drugim ne. To ni v skladu s Poslovnikom Državnega zbora. Pravzaprav bi bilo treba tudi o uporabi Poslovnika v Državnem zboru opraviti eno obširno razpravo, kajti predsedujoči, to knjigico, ki jo imamo, kot podlago za delo, uporabljate sila različno, ne samo do poslancev, tudi do poslanskih skupin. Tudi tisti, ki vodite sejo, to uporabljate na zelo različne načine.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Vaše navedbe moram zavrnuti. Vmes sem nedvoumno preveril, kolega poslanec dr. Luka Juri je govoril pod oznako proceduralno, tako ima možnost, da obrazloži svoj glas. Glasovanja s tipko sploh še nisem začel, zato sem omogočil - tako kot vedno, komurkoli, dam možnost, da obrazloži svoj glas.

Besedo pri obrazložitvi glasu ima najprej gospod Joško Godec.

Prosim.

JOŠKO GODEC: Spoštovani gospod predsednik, hvala lepa. Spoštovane kolegice in kolegi!

Moja obrazložitev glasu je ta, da ne bom podprl te razprave. Vsekakor pa moram reči, da je z moje leve strani v tej dvorani danes prišlo toliko enih takšnih žaljivih predlogov, da bi kdo verjetno res moral presekat po poslovniku to razpravo. Takšno razpravo je težko poslušati...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim brez polemike pri obrazložitvi glasu.

JOŠKO GODEC: Moja obrazložitev glasu je...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, ja.

JOŠKO GODEC: ...sledeča. Poznam enega pesnika, ki se piše Goethe. Pa ni pisal samo dobrih pesmi, pisal je tudi dobre pregovore. In med njimi je njegov pregovor, ki je meni najbolj všeč, je čisto kratek in sicer, "da so bili bogovi vedno tako pametni, da se niso nikoli z norci prepirali."

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Luka Juri oziroma obrazložitev glasu.

Prosim.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Glasoval bom proti zaradi dveh razlogov.

Prvi, ker razprave ne potrebujemo, saj je razprava pravkar bila.

In drugi, zaradi vsebine dosedanje razprave, kjer je, po mojem mnenju, argumentom že potekel rok trajanja in če bomo čakali še en mesec, se bodo ti argumenti, poleg tega, da je že potekel rok trajanja, še skisali.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 47.

(za je glasovalo 34.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve Katarine Kresal na poslansko

vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi s povezanostjo dopolnilnih odločb tako imenovanim izbrisanim z odškodninami.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Prosim za prijavo za obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin.

Predem dam besedo, bi opozoril, da pri obrazložitvah bom prekinil obrazložitev, če se bo nanašala na polemiko z drugimi poslanci, in seveda vas naprošam, da predvsem poveste, zakaj boste glasovali tako, kot boste glasovali. Prosim, gospod Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik. Glasoval bom za to, da se razprava opravi; in sicer bom glasoval iz več razlogov. Prvič zaradi tega, ker se v Sloveniji nemarno prikrivajo dejstva, kako je prišlo do teh tako imenovanih izbrisanih, zakaj se deklarirajo kot izbrisani, kdo je naredil tukaj, da je sploh do tega prišlo, kdo je pripravljen tudi danes kršiti slovensko zakonodajo, pljuvati na slovensko ustavo, na slovenski narod in tiste državljane, ki so si ob času naše osamosvojitve v redu in v skladu z zakonodajo uredili svoj status.

Mislím, da je nedopustno, da se dogajajo te zadeve in da se potem v okviru nekakšnih popravkov krivic, kakor pravijo nekateri dušebrižniki, ki jim je malo mar slovenskega naroda, da ti ljudje že dobivajo določena finančna sredstva, za katera je bilo rečeno, da jih nihče ne bo dobil. Zadeve so v nebo vpijoče. Edinstvene na svetu. Kaj podobnega se ni zgodilo do danes še nikjer v nobeni državi, kaj šele v kakršni koli demokratični državi. Slovenci in naše politične, nekatere politične sfere res, bi rekel, dajejo upravičen dvom v možnost razmišljanja, ki ga zmorejo nekateri. Kajti ne bi si upal trditi, da jih pri teh zadevah vodi lastna korist, preišljenost in razmislek o morebitnem zaslužku. Ampak kot se kaže, je tudi to nekaj tistega, kar je zadaž. Finance, ki jih na ta način nekateri dobijo, pa če se spustim samo na govornice, ki krožijo po štajerskem v zvezi s finančnimi sredstvi, v zvezi s 64.000 evri, ki jih je sodišče prisodilo "šiptarki" Buti Krasniqi v višini 64.000 evrov, še enkrat, se že govori, da je polovico od tega dobil odvetnik in da naj bi 10.000 evrov šlo v žepe sodniku. Jaz sicer tega ne verjamem ravno, ampak govornice so takšne in takšne govornice zahtevajo razpravo v Državnem zboru. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Vinko Gorenak, prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Poslanska skupina bo glasovala za to razpravo, sicer pa naj v obrazložitvi rečem nekaj citatov.

Nisem spraševal v poslanskem vprašanju o temah, ki so že bile izdane, ki so že bile razčiščene in tako dalje, ampak o temah, ki so postale aktualne po interpelaciji zoper

ministrico, zato bi bil zelo vesel, če bi me koalicija tudi poslušala. "Večino ljudi lahko zavajaš kratek čas, nekatere ljudi lahko zavajaš ves čas, ampak ne moreš pa vsem lagati ves čas." - gospa Kresal 1. aprila na interpelaciji.

Ministrica je 1. aprila povedala in odgovor na interpelacijo oprla na dve zelo pomembni stvari; prva stvar je, odločbe nimajo nobene zveze z odškodninami. To je utemeljevala zelo dolgo časa, zelo natančno, tudi številke je povedala, vse tisto, kar smo v opozicij pred letom 2004 pa zdaj govorili, vse številke je povedala in nas "zabila". Rekla je "nič evrov je", konec, odločbe torej nimajo nobene zveze z odškodninami. Ampak, glej si ga zlomka, sodišče je v sodbi, ki jo je omenjal Jelinčič reklo: Po presoji sodišča je rok za zastaranje - torej je sodišče reklo, da je "podlaga za takšno odločbo spoznanje oškodovanke gospe Krasniqi, kdaj ji je bilo konec tega protipravnega stanja, podlaga z izdajo odločbe. Torej je jasno povedalo, da gospa Kresalova ni govorila resnice.

Nadalje je ministrica oprla in zelo jasno povedala: "Zagovarjam pravno državo, kjer vlada moč argumentov, ne argument moči nad pravno državo." In povedala je, da seveda začnejo teči roki za zastaranje z dnem odločbe Ustavnega sodišča. Z dnem odločbe Ustavnega sodišča! Sodišče je pa reklo: "Po presoji sodišča je rok za zastaranje obravnavanega tožbenega zahtevka pričel teči takrat, ko je Ministrstvo za notranje zadeve, to je 5. 3. 2004, izdalo dopolnilno odločbo."

Ergo! Ministrica je - kaj? Zavajala ali kaj? Ne vem, kaj je počela. Nisem hotel biti žaljiv do nje, zato včeraj nisem rekel, da ji je eventualno odpovedalo pravno znanje. Ne verjamem v to, .../Opozorilni znak za konec razprave./... verjamem pa seveda v to, da je razprava potrebna, ker je tako koalicijo kot nas informirala z napačnimi podatki.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim za prijavo za obrazložitev glasu v lastnem imenu. Besedo ima gospa Melita Župevc. Prosim.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. To, kar je govoril moj predhodnik, v nobenem primeru ni bila polemika ministrice za notranje zadeve...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovana kolegica, prosim, da se omejite na obrazložitev glasu.

MELITA ŽUPEVC: Bom še enkrat ponovila. To, kar je govoril moj predhodnik, nikakor ni bila polemika.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne, to ni bila polemika. V striktnem pomenu to ni bila polemika. Lahko razložim pozneje, če želite...

MELITA ŽUPEVC: Prosim. Glasovala bom proti razpravi. Zakaj? Zato, ker smo imeli v tem parlamentu že ure in ure razprav na to temo, zato ker jih je predlagala opozicija. In nismo prišli nikamor, zato ker za opozicijo argumenti ne štejejo.

Drugič, glasovala bom proti, ker je opozicija v tem mandatu na to temo dobila parlamentarno preiskovalno komisijo, na kateri bo lahko imela možnost, da do onemoglosti zlorabi to temo.

Drugič, na kateri bo imela ponovno možnost, da to temo javno eksploatira. Da iz preiskovalne komisije naredi hitro sodišče, kot je to počela že v preteklem mandatu. Zato bom torej glasovala proti.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Franci Kek. Prosim.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Glasoval bom proti temu, da bi razpravljali o tej zadevi. Namreč en cel dan smo o tem razpravljali, rezultat vsega je bil pa edino ta, da so se LDS-u nekoliko procenti zvišali, nič drugega.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Franc Žnidaršič.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Hvala lepa. Te razprave ne bom podprl zaradi tega, ker očitata tej vladi neko skrivanje. Prva rezerva bivše vlade oziroma bivše koalicije, ki je imela štiri leta časa, da reši problem, pa ga ni, in očita se, da bo ta vlada v šestih mesecih rešila - kakorkoli že.

To so razlogim zaradi katerih te stvari podpreti ne morem, kajti enkrat se štiri leta molči, drugič se pa v šestih mesecih hoče skozi glavo v zid.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Bogdan Barovič. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa. Bom podprl ta predlog. Pa veste, zakaj? Jaz ne verjamem niti, da je 18.000 izbrisanih, kaj šele 25.000, verjamem pa, da jih je 2 ali 3 tisoč. In dolžni smo Slovenkam in Slovencem enkrat jasno povedati kdo so ti ljudje, zakaj so ti ljudje in kakšne posledice bo država, govorim moralne in materialne, do teh ljudi tudi prevzela. Zatorej verjamem, da jih je dva ali tri tisoč, najmanj verjamem, da jih je 18000, še manj pa da jih je 25000, razen, če so med njimi vsi tisti, ki so, tako kot nekateri že, zavohali denar. To pa je grdo od te države. "Za" sem, da vemo enkrat, kdo so ti ljudje, kje so in kaj jim pripada.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Branko Grims. Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala. Glasoval bom za in to zaradi tega, ker so politični propagandisti vladajoče koalicije in Vlade razglasili interpelacijo kot triumf. Sodba sodišča pa je to razkrinkala kot triumf neznanja, nestrokovnosti in prevarantstva, saj se je ključni argument, ki ga je zagovarjala tako ministrica, predsednik Vlade in vi vsi v tej dvorani, izkazal za nestrokovnega in odraz pravnega neznanja. S tem, da dodatni argument je tudi reakcija ministrice, potem ko jo je razkrinkalo sodišče kot nestrokovno. Šla je v politizacijo...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ministrica ni tu in ne more polemizirati z vami. Prosim, da obrazložite samo svoj glas in ne polemizirate z drugimi, posebej ne, če niso v dvorani.

MAG. BRANKO GRIMS: Prosim, da mi podaljšate ustrezno čas zaradi vašega neustreznega posega, kajti dodaten argument, gospe in gospodje, je politizacija, ki jo izvaja gospa ministrica, ki na mesto, prav tisto, ki je strokovno zadolženo za tako imenovane izbrisane, v tem trenutku imenuje gospoda Vučka, bivšega poslanca ene od sedanjih vladnih strank in dolgoletnega političnega aktivista in funkcionarja. To je čista politizacija Ministrstva za notranje zadeve in tudi dokaz, kako zelo spolitizirano je s strani vladajoče koalicije to vprašanje tako imenovanih izbrisanih. In da ne verjamem, da bi v tem primeru lahko računali na etiko, me prepričuje dejstvo, da je prej na roganje ene do vladnih strank ob omembi nezaposlenih in pomena ukrepov za ustvarjanje novih delovnih mest za razvoj slovenskega gospodarstva vsa vladajoča koalicija pospremila to posmehovanje z burnim aplavzom. To je pa resnično dno politične kulture.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod Grims. Mislím, da si ne smete vzeti v roko to, da ocenjujete druge poslance. Besedo ima gospod Rudolf Petan. Prosim.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani. Torej jaz bom za to, da se opravi razprava o odgovoru ministrice zato, ker je ta razprava potrebna, in zato, ker trditve, ki jih je ministrica v odgovoru na poslansko vprašanje navedla, ne držijo. Zakaj pa gre? Problem tako imenovanih izbrisanih, to, kar je bilo tudi poslansko vprašanje, postaja finančni problem Republike Slovenije. Izdajanje dodatnih odločb je seveda podlaga za to. In zakaj lahko to trdim, da je tako? Namreč, dejanje ali razzsodbe sodišč na Ptujú in Mariboru so pokazale, da odgovori ministrice ne držijo in da je zavajala. Dejstvo je, da so bile izdane odločbe za 18.000 evrov odškodnine in pa 65.000 brez obresti. Če dodamo obresti, pride približno 65.000 in 150.000 evrov za ti dve razzsodbi. Če to pomnožimo s 25.000, kolikor

smo jih naenkrat našteali in pridelali na Ministrstvu za notranje zadeve, smo v območju nekaj milijard evrov in te dodatne odločbe, za katere je ministrica trdila, da pomenijo "zero" odškodnin, nula odškodnin, se v tej luči pokaže popolnoma drugačna. Zato mislim, da je takšna razprava potrebna in v tem času, ko so nekako dodatno pridelali še 7.000 novih tako imenovanih izbrisanih, seveda celo zadevo postavi v še bolj tragično luč in odškodnine bodo prav gotovo, to se je dokazalo z odločbo teh sodišč z razsodbo, bodo šle v nebo in bodo prav gotovo zablokirale življenje v Republiki Sloveniji. Zato menim, da je prav, da se opravi razprava o odgovoru ministrice na poslansko vprašanje našega kolega dr. Gorenaka. Bom glasoval za. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Luka Juri. Prosim.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Glasoval bom proti. Glasoval bom proti zato, ker si želim, da bi lahko Slovenija naredila korake naprej in ne korakov nazaj. Zato ker danes v Sloveniji, na primer na dan boja proti homofobiji še vedno slišimo homofobne izjave. Zato ker samskim ženskam, pa z vso ljubeznijo do tega sveta, ni važno, v Sloveniji še vedno ni omogočeno, da imajo svojega otroka. Ker smo v Sloveniji v zadnjih 15-ih letih, žal, storili nekaj napak in kršili človekove pravice, za katere bi nas moralo biti sram in ne na podlagi katerih bi morali zdaj govoriti, koliko nas bodo te napake stale. Žalosti me, da se na račun človekovih pravic gremo javne finance. Žalosti me, da se izkorišča strasti in strah ljudi v Sloveniji, ki trepetajo za svoja delovna mesta, trepetajo za prihodnost sebe in svojih otrok zato, da se vzbuja novo ksenofobijo, novo sovraštvo in da se pobira politične točke.

Mislim, da je to sramotno, žalosti me in upam, da bomo morda čez leto dni, morda čez štiri, morda čez 20 sposobni narediti korak naprej.

Moj mali delček k temu bo današnji glas proti tej razpravi.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Torej, glasoval bom za, v štartu, hkrati pa sem seveda dolžan, glede na razpravo predhodnika, reči v bistvu naslednje...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim dr. Gorenak, da ne polemizirate z njim, ker tudi on neposredno ni polemiziral z vami.

DR. VINKO GORENAK: Predsednik. Vsaj desetič ste me že prekinili. Prosim, če to prenehate!

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne ne bom.

../Nemir, smeh v dvorani./...

DR. VINKO GORENAK: Kakor želite, jaz bom pa govoril.

Nihče na naši strani nikoli ni povedal in nikoli ni rekel, da smo generalno za kakršnokoli prepoved odškodnin ali izdajanja odločb vsem tistim, ki jim je to treba izdati zaradi tega, ker jim je bila storjena krivica - da, ostalim pa ne.

Sicer pa bom glasoval za ta predlog tudi zato, ker ministrica, ko je odgovarjala na moje vprašanje, ni odgovorila. Ni pa odgovorila tudi zato, ker pravzaprav pozna odločbo sodišča. In pozna odločbo sodišča, o kateri bi morala govoriti, in nato seveda je prišlo do tega, da bi se morala opredeliti do dejstev. Zato se je opredelila do te odločbe, tako, naokoli, in jo komentirala. Nekaj dni pred tem je pa mene pozvala k odstopu, ker sem komentiral neko drugo odločbo in mnogi tukaj navzoči tudi.

Včeraj pa je predsednik Vlade v zvezi s to temo - jaz spoštujem to izjavo, 18. 5. 2009 ob 15.36 je bila izrečena - je rekel naslednje: "Tukaj ni nikogar, ki bi oporekal temu, da zakoni veljajo za vse, da nihče od nas ne sme komentirati sodb sodišč oziroma te veljajo in jih je treba spoštovati." .../Opozorilni znak za konec razprave./...

Bil sem mu izjemno hvaležen in v tisti razpravi, ki jo pričakujem, pričakujem tudi opravičilo vseh tistih, ki ste me pozivali k odstopu.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ponovno prosim za prijavo za obrazložitev glasu v lastnem imenu. Prijava teče.

Besedo ima Andrej Magajna.

Prosim.

ANDREJ MAGAJNA: Lep pozdrav vsem navzočim.

Glasoval bom proti, kajti vprašanja, ki so se postavljala ministrici, pravzaprav ne vključujejo ključnega vprašanja, ki se tudi navezuje na odškodnine - kdo je povzročil to stanje, da danes skoraj po toliko letih, da ne bom sešteval...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Magajna, obrazložitev glasu ne, obrazložitev glasu ne razprava o teh zadevah.

Prosim.

ANDREJ MAGAJNA: Zato bom glasoval proti, ker ne vključuje ključnega vprašanja o odgovornosti za to stanje. To pa je, kdo

je povzročil protipravno stanje izbrisa in posledično tudi odškodnin.

Relevantno bi bila le vprašanja v današnjem času, kateri so bili ti ljudje, katera je bila vlada, ki je povzročila protipravna ravnanja in stanja. Vemo za takratnega premierja, ministra in vse, ki so povzročili, in od tam naprej izvirajo tudi odškodnine. Če so oškodovanci, bodo tudi odškodnine. Vprašajmo se, kdo je leta, kmalu po osamosvojitvi, povzročil izbris in to stanje, o katerem moramo danes še vedno govoriti.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospo Jože Tanko.

Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Ustavno sodišče je v svoji odločbi o tako imenovanih izbrisanih na več mestih zapisalo, da je...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Vsi mir v dvorani.

JOŽE TANKO: ...18305 izbrisanih. Zanima me, ker je ta obrazložitev Ustavnega sodišča pravzaprav enako težka, kakor sama odločitev, me zanima, ali je to kršitev ustavne odločbe, kar se je zgodilo, ko se je ugotovilo, da je število izbrisanih bistveno večje.

To je eno pomembno vprašanje, na katerega je treba odgovoriti, in to je treba tudi v Državnem zboru o tem razpravo opraviti. In ta skok je najbrž treba tudi patentirati, ker takih skokov ni veliko. Da ne bo posledic, ne drži. Posledice bodo na osnovi teh prvih sodb, ki so velike, tolikšne na to število izbrisanih, kot je sedaj znano, kot je vrednost avtocestnega programa. Približno 4 milijarde evrov. Toliko je bila ena od vrednosti v Nacionalnem programu izgradnje avtocest - samo da vemo, o čem govorimo.

In tretja stvar, zaradi katere je treba opraviti razpravo, so pa dejansko odškodnine. V odgovoru na moje poslansko vprašanje je Ministrstvo za delo zapisalo, da so odškodnine za žrtve vojnega nasilja med 0,8 do 1,25 evra. Recimo, gospa Ivica Žnidaršič, ki je predsednica Društva izgnancev je dobila za mesec izgnanstva, 1,25 evra, eden izmed tako imenovanih izbrisanih pa bo za isti mesec dobil najmanj 500 evrov, toliko kot znaša minimalna ali pa zajamčena plača. Če bo uveljavljal višji znesek odškodnine, bo dobil še več odškodnine. S tega vidika je zagotovo treba v Državnem zboru o tej temi opraviti razpravo, da dobimo vsaj podatke, da dobimo vsaj razmerja, da se vemo potem tudi v bodoče obnašati. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospa Darja Lavtižar Bebler. Prosim.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala lepa za besedo. Nisem se nameravala oglašati, tudi ne z obrazložitvijo svojega glasu, ampak vendarle stvari gredo v neko smer, ki je popolnoma nerazumljiva in je izven vsakršnega racionalnega okvira. Sama ne bom podprla tega predloga prvič zato, ker ne želim ponovno poslušati neresnic, ne sodim med tiste, ki bi me večkrat ponovljena neresnica prepričala, da je postala resnica.

In drugič, ker ne želim poslušati, da koalicijski poslanci nimamo nobenega pravnega znanja, medtem pa z večkratnim ponavljanjem celo geologi in bivši policisti sami verjamejo, da so čez noč postali pravniški eksperti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Srečko Prijatelj. Besedo ima Srečko Prijatelj, proceduralno...

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa. Ta razširjena razprava je na nek način nujna. Predvsem zaradi tega, ker moramo ugotoviti dejstvo, ki ga ministrica v poročilu ni zapisala, čeprav je to v pismu enemu od poslancev pisno odgovorila, da bo naredila poročilo o izbrisih iz evidenc. Tega pisnega poročila nimamo in predvsem zaradi tega, ker je teh 7.000 izbrisanih več, kot jih je bilo leta 1992. Nenormalno hitro jim raste nataliteta. Mogoče lahko dobimo tudi Slovenci kakšen poduk v tem smislu, da se tudi mi organiziramo tako kot oni.

In nenazadnje, nujno je, da opravimo razširjeno razpravo tudi zaradi tega, ker bo to Slovenke in Slovence stalo, seveda te odškodnine, o katerih govorimo, 2 milijardi evrov. To je nujno, ker to bodo na koncu koncev plačali davkoplačevalci. In če lahko povem, ni tudi slučaj, da smo spreminjali zakon o odvetniški tarifi, kajti tam smo dali odvetnikom možnost, da sami zaračunajo, koliko hočejo, in da tudi sami sebi sodijo okoli kvalitete dela. Mogoče pa, če pomislimo, kdo je kdo, kdo je od kod prišel, kdo kaj dela, je to resna povezava. Iz tega naslova se lahko kujejo novi dobički, seveda LDS, ki je pa komaj prišel v parlament, pa lahko računa tudi na kakšen glas več, kar je pa pošteno, če bo priskrbel 25.000 izbrisanim papirje. To pa mislim, da tudi njim gre kakšna zasluga v tem smislu.

Zato je treba, da razpravo opravimo in da Slovenkam in Slovincem natočimo malo čistega vina, da bodo videli, kdo je kdo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Dajemo na glasovanje. Gospod Jerovšek, proceduralno? Ste želeli proceduralno? Prosim za proceduralni predlog.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod predsednik, prej je en poslanec govoril o nestrpnosti in sovražnem govoru. Ampak tudi v

predzadnjem nastopu je bilo z nestrpnostjo govorjeno in skušali ste žaliti poslance ...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Imeli ste proceduralni predlog, zdaj komentirate stvari ...

JOŽEF JEROVŠEK: Bom dal proceduralni predlog zaradi tega, ...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, proceduralni predlog, ja.

JOŽEF JEROVŠEK: ... morali protestirati pa opomniti tako poslanko, da tako ne more. Tudi iz te klopi jih poslušamo, da je predsednik naše poslanske klošar, da so osamosvojitelji šerifi, vi pa nereagirate. Vidite samo na eno stran, ko obračate kritike. To je nedopustno. Poslanci kateregakoli poklica so, imajo pravico govoriti v parlamentu in vi tu uveljavljate vzorec, da bi mene utišali in ne protestirate. Prosim, da poslanko opomnite za nekorektno ravnanje in nedopustno ravnanje. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Torej moram zavriniti vaše očitke na moj račun. Moram reči predvsem to, da kvalifikacija, ki je bila dana, jaz je ne morem smatrati kot žaljivko, tudi če je bila tako mišljena. Vendar je ne morem smatrati kot žaljivko, ker če bi na to pristal, potem seveda bi... Tako prosim vas, da prisodite meni, da reagiram, ne morem vedno jamčiti, da bom vedno prav reagiral, to ni tako enostavno, toda v temu trenutku sem presodil, da te kvalifikacije, takšna, kot je bila dana, ne morem soditi za žaljivko, četudi je nemara bila tako mišljena. Hvala lepa.

Prehajamo na glasovanje, glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 45.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni bil sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Mirana Györeka bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: "Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za šolstvo in šport dr. Igorja Lukšiča na poslansko vprašanje Mirana Györeka glede reorganizacije slovenskega šolskega sistema." Obrazložitev v imenu poslanske skupine. Prosim za prijavo za obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin. Prosim, gospod Miran Györek.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Prepričan sem, da moja pobuda oziroma poslansko vprašanje ne bo dvignilo toliko prahu in polemike, kot so prejšnje točke, kajti to me po svoje veseli, po svoje pa žalosti, kajti moje poslansko vprašanje se nanaša na naše otroke v vrtcih, osnovnih šolah, srednjih šolah in da ti, žal, niso politično toliko atraktivni kot izbrisani, vinjete, trošarine in podobne

zadeve. Nad tem se lahko zamislimo. Ampak kljub temu upam, da boste za to, da razpravljamo tudi o njih.

Ministru za šolstvo in šport sem omenil kar nekaj zadev, odprtih vprašanj, ki se večinoma nanašajo na Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Tukaj sem mislil predvsem na odprta vprašanja o določenih členih v predlogu reorganizacije tega zakona oziroma spreminjanje zakona, to je vodenje, organizacija zavodov, šolskih zavodov, javnih vrtcev, o sestavah svetov zavodov, o imenovanju in razrešitvah ravnateljev in tako naprej, da ne naštevam vsega.

Zavedam se, da bomo o tem razpravljati in tudi na matičnem odboru in pa tudi v Državnem zboru, ko bo prišlo do razprave o predlogih sprememb zakona ZOFVI. Ampak sem pa omenil eno zadevo, o kateri v tem zakonu sigurno ne bomo razpravljali, to je predvsem v prvi vrsti nujnost drugačnega pristopa k reševanju problematike zlorabe prepovedanih drog in alkohola v naših srednjih in, žal, tudi osnovnih šolah.

V Državnem zboru na to temo poglobljene debate še ni bilo, to kaže naš dvolični odnos do naših otrok, se pravi do otrok, to je do osebkov, ki jih imajo v življenju najraje. In jaz mislim, da ta pobuda, ki sem jo dal ministru, da Ministrstvo za šolstvo in šport pripravi podrobne analize v zvezi s to problematiko, ki je danes kruta realnost in se tega vsi zavedamo, deklarativno to tudi odobravamo, da o tem razpravljamo, ampak ko je pa treba nekaj storiti, sistemsko storiti, se pravi uvesti v šolsko okolje to problematiko v razpravo, v predmetnik in tako dalje, takrat pa odpovemo.

Zato predlagam, da poslanke in poslanci to mojo pobudo podprete, ker je to zelo pomembno področje, ki nas bo še zelo zelo teplo kasneje, ko bomo morali pokopavati naše mlade otroke, ki so se predali.. /Opozorilni znak za konec razptave./... , žal predali po tuji krivdi tej zasvojenosti. In mi smo tudi sokrivi tega, da je prišlo v tej mali Sloveniji do tako velikega števila zasvojenecv... /Izklop mikrofona./...

PRESEEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Prekinitev. Želite obrazložitev glasu v lastnem imenu? Jaz sem vas razumel, da želite že kar glasovati. Prosim, prijava za obrazložitev glasu v lastnem imenu. V vsakem primeru je bila to moja napaka. Besedo ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Podprl bom to pobudo, kajti o sistemu vodenja ministrstva in o tej problematiki je treba opraviti razpravo. Tudi s tem, glejte, so na nek način nekatere odločitve ministra zelo nekonsistentne, čudne in se moramo vprašati, ali kompetentno vodi ta resor. Ko so na kongresu Socialne demokracije volili podpredsednika, je stranka proglasila in naročila medijem, da je zmaga 24 let starejšega kandidata zmaga mladosti. Vsi časopisi so to drugi dan zapisali, da je zmagala mladost. Ampak s tem je stranka svojega ministra proglasila za dementnega in ....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek, to je pa malo preveč. Vi ste rekli, s tem je stranka proglasila svojega ministra za dementnega. Prosim, da se držite nekih ustaljenih metod komuniciranja, in ni nujno, da čisto vsak izraz z ulice ali pogovor iz gostilne pride v Državni zbor. Prosim vas, da se tega držite.

JOŽEF JEROVŠEK: Jaz sem čutil ponižanje takrat, da so poniževali ministra Lukšiča, ampak seveda se pa ob nekaterih njegovih predlogih sprašujem, ali so ti predlogi v redu. Zdaj, ukiniti toplo malico za dijake, na drugih področjih ne sprejema pravih ukrepov in jaz mislim, da je o tem, kar predlaga poslanec, treba opraviti razpravo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala. Seveda podpiram predlog poslanca, ki je popolnoma drugačen in ne politizira levega in desnega pola, kar se vidi tudi po tem, da vsi - njihova pravica je, klepetajo med sabo in sploh ne slišijo klica po pomoči otrokom, ki so v osnovnih in srednjih šolah zasvojeni z alkoholom in mamili. Na veliko žalost je teh preveč. Mogoče bi kdo pomislil, da je to vsebina kakšnega drugega pristojnega ministrstva. Ne. Rad bi poudaril, da je naš spoštovani kolega, gospod Miran Györek povedal, da je to vsebina, ki je ZOFVI, o katerem bomo govorili, ne zajema. Da pa je to vsebina in problematika, s katero se bomo soočali ali se soočamo vsi; vseh nas 90 in vseh 2 milijona Slovencev. Takšnih otrok je na veliko žalost, na veliko žalost, preveč, a o njih nihče ne govori. Kot je zapisal Ivan Cankar: "vi, ki imate v srcu mladost, potem šele v pesti moč, vi glejte, na vaših plečih, boste imeli življenje." Zato mislim, da je treba reči vsaj "da" razpravi, ali ta vsebina sodi v ZOFVI v kakšni vsebini in obliki sodi v ta zakon in kako lahko pomagamo našim otrokom.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Zmago Jelinčič Plemeniti. Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik. Zagotovo zakon ne bo govoril še o enem segmentu; o segmentu, kaj se dogaja nasploh v naših šolah in kakšni so razlogi, da se na naših šolah ne samo preprodaja in kupuje droga ali pa alkohol, ampak da se vršijo razne oblike nasilja nad sošolcih, nad tistimi iz nižjih razredov, celo nad učitelji. Slovenija je od 1992. leta zabredla v "eno totalno godljo": nobenih obveznosti, nobenih obvez, nobenih dolžnosti, same pravice in pravice so se spuščale na nivo kogarkoli. In če učitelj da "šus" enemu, ki je len in butast, "prileti" v šolo "foter" in reče, z odvetnikom seveda, da bo učitelja tožil. Potem

ravnatelj reče: "Veš kaj, daj ti raje doma ostani, da ne bo še kaj hujšega narobe." Mislím, da je v sami osnovi marsikaj zgrešenega in naši ljubi sindikati na področju šolstva - kaj delajo, prerivajo se za višje plače, pa naj uredijo še kaj drugega. In tukaj je treba, da stopi skupaj Ministrstvo za šolstvo in Ministrstvo za notranje zadeve in da skupaj kaj naredijo. Konec koncev že okoli osnovnih šol se potikajo dilerji z drogo, pa tudi na marsikakšen poziv s strani Slovenske nacionalne stranke policiji, da so tam takšni in takšni dilerji, da prodajajo, ni bilo odziva, zaradi tega, kakor se govori med ljudmi, da je mnogo policajev, ki so vključeni v dilanje z drogo. Ja, ali bomo mi kaj naredili za naše otroke ali se bomo morali mi sami organizirati, da bomo branili lastne otroke? Ali bomo s "šrotarcami" okoli hodili, pa s pendreki, pa z elektro šokarji ali kaj? Mislím, da je skrajni čas, da se o tem odpre razprava in da se najdejo neke rešitve.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev. Za je glasovalo 33, proti 41.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da sklep ni bil sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Srečka Prijatelja bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: "Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Milana Pogačnika na poslansko vprašanje Srečka Prijatelja v zvezi z vračilom nepovratnih sredstev EU za razvojne programe, ki jih je prejelo podjetje MIP." Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Prosim za prijavo. Besedo ima gospod Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Ne samo v Slovenski nacionalni stranki, tudi minister se je strinjal, da se v Državnem zboru opravi širša razprava. Zakaj? Propad in načrtno uničevanje MIP-a je posledica naklepnega izvajanja gospodarskega kriminala s strani družine Volk in to ima posledico 270 družin, ki so brez kruha v Pomurju, in preko tisoč družin, ki so brez kruha na Primorskem. Če upoštevamo ta multiaplikativni faktor, je teh družin verjetno še več. In Slovenija bo morala zdaj še zaradi tega, ker je nekdo načrtno uničil to podjetje in proizvodnjo speljal v svoja vzporedna podjetja, plačati milijon in pol evrov nazaj v evropsko blagajno, ker so bila ta sredstva netransparentno porabljena in ker je pred časom ugasnila ta dejavnost v podjetju, kot bi sicer smela.

Mene zanima, kako bodo danes glasovali moji primorski poslanci, in mojega kolega gospoda Györeka zanima, kako bodo glasovali prekmurski poslanci. To bo zanimivo. Mi prosimo samo za razširjeno razpravo. Jaz bi v tej razširjeni razpravi seveda hotel slišati tudi odgovor gospe ministrice za notranje

zadeve zakaj se "Volkovi" še vedno sprehajajo na prostosti. Za naravne volkove na štirih nogah smo znali poskrbeti in odrediti odstrel skupaj z okoljskim ministrom, bilo bi smotrno, da bi tudi tu naredili kakšno hišno preiskavo, zaplenili dokumentacijo in ugotovili izvor premoženja pri tej družini, ki je gentelmsko sestopila z vodstvenih položajev, seveda proizvodnjo pa speljala tudi v tuja podjetja.

In ne nazadnje, prihajam iz druge volilne enote, kjer je največja brezposelnost, s Primorske, in tam je vladajoča stranka dobila največ poslancev. Samo en sam ni prišel v parlament. Res je, da je nekaj rezervistov, ker so kandidirali potem tudi že izvoljene poslance za ministre, in gospod Pahor je dolžan dati odgovor, seveda skozi ažurnost dela svoje vlade, zakaj je v MIP-u prišlo do takšne situacije. Konec koncev to je blagovna znamka, ki je uveljavljena, in jaz od te vlade pričakujem, da bo ponudila nek paket rešitev, ki bo omogočil, da gre ta blagovna znamka naprej. Seveda tu morajo biti tudi banke, tu mora biti tudi finančni minister pripravljen subvencionirati te programe in poiskati neko drugo pravno osebo, ki bo to peljala. Odgovornost pa nemudoma poiskati pri nosilcih takratne odgovornosti oziroma vodstvenih strukturah. Saj vemo, direktor je po zakonu odgovoren za spremljanje zakonitosti poslovanja v podjetju, ampak gospod Volk, kot že rečeno, je hišo prepisal na ženo in sam se je zavaroval tako, da je dobičkonosne posle speljal v svoja privatna podjetja v tujini. Pa nič se ne zgodi.

Pričakujem, da bo danes podprta ta razprava in da na skupni seji terjamo odgovor od Vlade.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v lastnem imenu, prosim za prijavo. Besedo ima gospod Milenko Ziherl, prosim.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo.

Tudi sam bom z veseljem podprl to razširjeno razpravo, kajti problematiko, ki jo je moj poslanski kolega izpostavil v vseh teh dosedanjih razpravah, je na las podobna tisti, ki sem jo že sam omenil v Škofji Loki okoli LTH-ja. Cel kup nepravilnosti, vsi si zatiskajo oči, v konkretnem primeru v Škofji Loki je tristo delavcev ogroženih, z dobrim programom, s pol leta vnaprej naročil, pa vendar zaradi čudnih oziroma prepovedanih in z zakonom skreganih ukrepov so ogrozili tristo delavcev.

V primeru MIP je šlo še za druge zadeve, za temi delavci, ki so zaposleni, je še cel kup kmetov, blagovna znamka, ki se je ne ustvari čez noč, in težko si predstavljam, kako uspešno promovirati kmetijstvo, če lahko z ribarjenjem v kalnem izginjajo blagovne znamke in se ogroža poleg tistih, ki delajo v živilskopredelovalni industriji tudi baza, ki proizvaja surovine, to je kmečko prebivalstvo.

Glasoval bom za razširjeno razpravo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Zmago Jelinčič Plemeniti. Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik.

Reševanje takšnih problemov se začne vedno in povsod s sankcioniranjem krivcev. V Sloveniji to ni običajen postopek in pri nas krivci so še nagrajeni več ali manj. Nagrajeni s kakšnim dodatnim kreditom s strani državne banke, da bodo lahko še več pobasali v žep. In ravno to se dogaja v primeru MIP, vse skupaj se je spravilo v privatne žepe, zvekla se je že v pravem času v tujino, zaprle so jo najboljše dele podjetja v Sloveniji, odprlo se jih je v Italiji in v Švici; pa nikomur nič! Ne vem kaj dela naša policija, ne vem kaj dela naša obveščevalna služba, včasih, ko je bila v Jugoslaviji SDV, so takšne tiče hitro spravili za zapahe. Zdaj pa, izgleda, je to preveč prepleteno in so kakšni preveč žepe nastavljali, da bi se spuščali v kakšne takšne stvari.

In še to, če pogledamo, da je ta gospod oziroma da je ta gospoda dobila skoraj 3 milijone evrov iz evropskih sredstev, ki jih bo vrnila država, se človek vpraša, ali smo država bebcev ali morda smo Butalci ali kaj smo, da to dopustimo. Takega dopuščanja ni nikjer na svetu! Nikjer na svetu, razen v Sloveniji. Možnosti pa sta dve: ali smo tako butasti ali pa smo tako zelo prepleteni in imamo tako veliko požrešno dušo, da se nekateri morajo basati tudi s takim denarjem žepe. Mislím, da je skrajni čas, da se odpre debata o tem, čeprav sem prepričan, da predlog ne bo sprejet, kajti vladajoči koaliciji zagotovo ni do tega, da bi se pralo njihovo umazano perilo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miran Györek. Prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Ja, meni se zdi, da je to vprašanje mojega prijatelja Prijatelja bilo naslovljeno, bi prej moral nasloviti na policijsko in pravosodno ministrstvo, kajti v tem primeru gre tukaj očitno za pohlep in grabež brez primere, ki je prizadel toliko in toliko ljudi, jih vrgel na cesto in spravil v socialne težave. Seveda, posledično se pa ukvarjata sedaj dve ministrstvi, to je za kmetijstvo in gospodarstvo. Na koncu nas bo pa vse udarilo po žepu.

Hočem povedati, da ne gre samo za MIP, gre tudi Pomurko. To je nekoč briljantni primerek nekdanje jugoslovanske živilskopredelovalne industrije s še in še blagovnimi znamkami. Vse to je zdaj propadlo. 270 delavcev je šlo na cesto in to zaradi enega človeka, ki, kot smo v nadaljevanju izvedeli, je bil kar v navezi z drugim človekom iz Prekmurja. To je bil pa predsednik nadzornega sveta, nekoč tudi sam

vpleten v neke kazenske postopke kot stečajnega upravitelja. Se pravi, je šlo za načrtovano rušenje firm, za grabež, za krajo po domače in ni mi jasno, kako je lahko to naša družba zraven gledala in dovolila.

In seveda, zdrav razum nam pravi, da je o tem treba opraviti razpravo, da se bomo vsaj iz te razprave naučili za v prihodnje, da takih napak več ne bomo delali. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 39.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 39.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 2. točko dnevnega reda - tretja obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčni službi v okviru rednega postopka.**

Ker amandmaji k dopolnjenem predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet in s tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 3. točko dnevnega reda - tretja obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o carinski službi v okviru rednega postopka.** Ker amandmaji k dopolnjenem predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 72, proti 1.

(Za je glasovalo 72.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno **4. točko dnevnega reda - druga obravnava Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu v okviru rednega postopka.**

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji k 2. členu. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. členu. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 26, proti 42.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin Zares in LDS k 2.a členu, pri tem vas opozarjam, da če bo ta amandma sprejet, je amandma številka 2 k temu členu brezpredmeten. Glasujemo.

Glasovanje teče. Glasovalo je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 63, proti 6.

(Za je glasovalo 63.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil na naslednji seji, predlog za trejo obravnavo bodo pripravile službe zbora. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda. Pardon. Gospod Tanko, ste želeli proceduralno? Nadaljujemo s **5. točko dnevnega reda - obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o pravnih posledicah pooblaščenih investicijskih družb, skrajšani postopek.**

K drugi obravnavi amandmaji in k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejeti na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 76, proti nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **6. točko dnevnega reda - obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o trgu finančnih instrumentov, skrajšani postopek.**

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje k predlogu zakona. Obveščam vas, me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti 4.

(Za je glasovalo 73.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **7. točko dnevnega reda - Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o trošarini, nujni postopek** Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmajih k 2. členu. Prehajamo na odločanje k prvemu amandmaju k 2. členu, ki ga je vložila Poslanska skupina SDS.

Glasujemo. Pardon. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik.

V Poslanski skupini SDS smo konstruktivni, zato bomo podprli ta zakon in tudi amandma, ki smo ga vložili in ki bo omogočil, da...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Samo štopali vas bomo ročno, zato, ker ste začeli govoriti, preden je prijava za obrazložitev tekla. Torej, upoštevajte, da vas štopamo ročno.

RADO LIKAR: Ne bo tri minute.

JOŽEF JEROVŠEK: .../Iz klopi./... Sploh ga ne štopati.

RADO LIKAR: Poslanska skupina bo podprla amandma, ki bo omogočil, da se v višjem deležu vrača trošarina za pogonska goriva, porabljenega za pogon kmetijskih strojev in strojev v gradbeništvu; pa ne zato, da bi bili vsečni ljudem, ampak zato ker v naši poslanski skupini znamo prisluhniti potrebam državljanek in državljanov, še posebej tistim, ki so pripomogli k ohranjanju našega podeželja. In ne se bati, da bi kmetje s tem obogateli, samo malo lažje bodo preživeli te krizne čase.

Sicer pa pravijo "Bogat kmet, bogata država." Kmetje na Slovenskem so bili vedno eden od stebrov slovenstva in če je bilo treba komu kaj vzeti, potem je bil to kmet. S sprejetjem tega amandmaja bomo samo delček, malo pripomogli k izboljšanju položaja tistih, ki se ukvarjajo s kmetijstvom.

In amandma, da se črta zadnji stavek v 22. členu. Tudi tu menimo, da ni treba, da je pogoj za vračilo trošarine samo plačilo brezgotovinsko, ampak vsakršno plačilo, seveda z ustreznim dokazilom.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Bogovič.

Prosim.

FRANC BOGOVIČ: V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo veseli, da bomo lahko pri tej točki glasovali tudi o amandmajih, ki dvigujejo povračilo trošarin za tiste, ki se s kmetijstvom ukvarjajo in v teh težkih časih tudi bijejo bitko z razmerami, ki so nastale v času te gospodarske krize. Vsekakor pa bomo veseli, če bo podprt amandma, ki smo ga sami vložili, ki predvideva 100% povračilo te trošarine in apeliramo tudi na ostale poslance, da podprejo ta predlog.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Opozorim naj še, da če bo ta amandma sprejet, sta amandmaja pod točkama 2. in 3. k temu členu brezpredmetna. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 45.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da ta amandma ni bil sprejet.

Prehajamo na odločanje o drugem amandmaju k 2. členu. Še opozarjam, da če bo ta amandma sprejet, je amandma pod točko tri k temu členu brezpredmeten. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 48.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

Prehajamo na odločanje o tretjem amandmaju k 2. členu. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, proti 6.

(Za je glasovalo 70.) (Proti 6.)

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakon v okviru nujnega postopka.

Ker ugotavljam, da je Državni zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaje k 2. členu dopolnjenega zakona, sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje. Prosim, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Najavljam, da bomo k temu členu vložili amandma.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali v četrtek 21. 5. po končanih glasovanjih.

In nadaljujemo s **prekinjeno 13. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah predloga Zakona o finančnem poslovanju, postopku zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju v okviru rednega postopka.**

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi prehajamo na odločanjem o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti 1.

(Za je glasovalo 75.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 14. točko dnevnega reda - Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij - skrajšani postopke.**

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev sprejetih na matičnem delovnem telesu predlog zakona neusklajen.

Obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin. Prosim za prijavo.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak. Prosim. Prosim, gospod Gorenak. .../Oglašanje iz klopi./...

Gospod Gorenak, ne ga predolgo čakati, prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Pogledajte, kar se tiče tega zakona, ki je pred nami, Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, ga mi ne bomo podprli v naši poslanski skupini. Razlog je pravzaprav relativno preprost, naj ga pojasnim na naslednji način.

Jaz sem pred dnevi, ko smo obravnavali ta zakon, na odboru rekel, da čedalje bolj dobivam občutek, da Ministrstvo za pravosodje popravlja vse, kar je bilo v prejšnjem mandatu narejenega. Torej, izrazil sem nek dvom, izrazil sem dvom zato, ker dobesedno - tudi v prejšnjem mandatu sem lahko spremljal nastajanje teh zakonov, ki jih je pripravljala minister Šturm. In dogodilo se je to, da enega za drugim počasi popravljamo v stanje izpred leta 2004.

Kar se tiče tega zakona, je situacija taka, da smo razpolagali z mnenjem gospoda Marjana Čantre, penologa, ki se je podpisal, ki je zelo natančno obrazložil, zakaj on ni za ukinjanje tako imenovane zdravstvene komisije, celo se je angažiral tudi naš kolega gospod Majhenič na odboru, ki je tudi zelo jasno pojasnil, zakaj je proti temu, da bi se ta komisija ukinjala, in prepričan sem, da nihče od nas tukaj sedečih razen njega pravzaprav ne pozna teh zadev tako, jih on pozna, ker je tam v tej službi delal. Pa vendarle je Ministrstvo za pravosodje predlagala črtanje te komisije in koalicija je to izglasovala.

Enako velja za uklonilni pripor, ker je on prav tako precej ostro nasprotoval tej določbi, ki jo danes vnašamo v zakon. Seveda se zaveda ponavlja, ponavlja se iz zakona v zakon, da z nekega načelnega stališča, ker je to naredil bivši minister, moramo to popraviti, potem pa bo v redu. Torej, če to naredil minister Šturm, če popravimo, potem bo gotovo v redu, ker smo na stanju izpred leta 2004.

Nenazadnje, gospod predsednik, pogledajte, danes sem dobil potrdila, resnično potrdilo tega, kar sem govoril in kar sem mislil ali sumil. V tej dvorani je bilo pred kakšno uro in pol rečeno - vseh poslancev še ne poznam, zato ne morem omeniti: "Vse zakone, ki so bili sprejeti v vašem mandatu, je treba popraviti, da bomo naredili red." Izjemno dobra obrazložitev! In lepa hvala za tako obrazložitev, vsaj vem, kam ladja pluje. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo.. Glasovanje teče. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 32.

(Za je glasovalo 77.) (Proti 32.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9.00 uri zjutraj. Hvala lepa. Lahko noč.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 19. MAJA 2009 OB 20.02 IN SE JE NADALJEVALA 20. MAJA 2009 OB 9.00.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam nadaljevanje 6. seje Državnega zbora Republike Slovenije.

Obveščen sem, da se današnje seje ne more udeležiti naslednji poslanci: mag. Anton Rop, Franc Jurša in Jakob Presečnik. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOSPODARSKIH DRUŽBAH, V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima dr. Matej Lahovnik, minister za gospodarstvo. Prosim.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik, spoštovane, spoštovani poslanci in poslanka!

Želel bi na kratko predstaviti Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah o gospodarskih družbah. Predlog zakona o gospodarskih družbah implementira v slovenski pravni red direktivo Evropskega parlamenta in sveta z dne 11. julija 2007 o uveljavljanju določenih pravic delničarjev družb, ki kotirajo na borzi. Glavni namen direktive je odstraniti ovire, ki delničarje odvrtačajo od glasovanja, ter olajšati in spodbujati čezmejno uresničevanje glasovalnih pravic. Zato je potrebna določena harmonizacija na ravni Evropske unije. Predlog vsebuje tudi določbe v zvezi z urejanjem prejemkov članov organov vodenja ali nadzora in dopolnitev določb o poravnalnem odboru.

Če se samo na kratko dotaknem poglavitnih rešitev Predloga zakona o gospodarskih družbah 1C. Predlog dopolnjuje vsebino in objavo sklica skupščine. Sklic bo moral biti bolj obširen in bo vseboval dodatne informacije, ki so za delničarje potrebne za dobro pripravo na skupščino in za učinkovito izvrševanje glasovalnih pravic na njej. Določa se enotni presečni dan za udeležbo na skupščini, pri čemer se bo skupščine lahko udeležil in na njej uresničeval glasovalno pravico le tisti delničar, ki je kot imetnik delnic vpisan v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev, konec četrtega delovnega dne pred zasedanjem skupščine. Predlog bo omogočil delničarjem udeležbo in glasovanje na skupščini s pomočjo elektronskih sredstev. Dopolnjujejo se določbe o pravici delničarja do obravnave dodatne točke dnevnega reda na skupščini in postavitvi nasprotnega predloga ter obveščanju družbe o tem. Prav tako bodo delničarji javne

družbe lahko imenovali pooblaščenca za uporabo elektronskih sredstev. Oseba, ki ponuja zastopanje nedoločenemu krogu ljudi, bo dolžna razkriti nasprotja interesov z namenom preprečevanja konflikta interesov. Rezultati glasovanja na skupščini bodo morali biti objavljeni na spletnih straneh družbe v dveh dneh od zasedanja skupščine. Tisto, kar je posebej tudi bistveno, je dejstvo, da bo predlog z dopolnitvijo določil obveznosti posloводства na skupščini razkriti vse prejeme članov organov vodenja ali nadzora za vsakega člana posebej. Tega do sedaj ni bilo, ker so se ti podatki navajali zgolj v celoti, za upravo kot celoto. Z novelo tega zakona ta obveznost velja za vsakega člana posloводства posebej. Prav tako bo potrebno razkriti prejeme članov organov vodenja ali nadzora v odvisnih družbah. Ta določba je zelo pomembna, ker je pogostokrat prihajalo do velikih nepreglednosti, kjer se je dogajalo, da so posamezni menedžerji, tudi v podjetjih, ki so v večinski državni lasti, prejeli celo vrsto dodatnih prejemkov na osnovi svojega dela ali nedela v odvisnih družbah, v tako imenovanih hčerinskih družbah. Vlada meni, da je ključno, da se na tem področju zagotovi preglednost in da se dejansko pregledno navede, kakšni so prejemi članov uprav za to, da opravljajo svoje delo nadzora v odvisnih družbah. Vse informacije bodo morale biti predstavljene v letnem poročilu in tako tudi predmet revizijskega pregleda. Predlog bo omogočil skupščini odločati o politiki prejemkov. Če bo skupščina sprejela politiko prejemkov, bodo morali biti vsi prejemi v skladu s to politiko, ki jo je sprejela skupščina. To je zelo pomembno predvsem zato, ker smo se soočili s celo vrsto anomalij na tem področju. Pogostokrat je vpliv posameznih lastnikov na to politiko premajhen. Dogaja se, da se plečeje vezi med upravami in nadzornimi sveti. In na nek način je nastal vtis, da so dejansko ta plačna razmerja v naši družbi porušila oziroma je prihajalo do zelo velikih anomalij. Zato v Vladi menimo, da je prav, da ima skupščina delničarjev, kjer so zastopani vsi delničarji, pravico, in, če hočete, tudi dolžnost, odločati o politiki prejemkov. Če bo skupščina po novem sprejela politiko prejemkov, se pravi na nek način nagrajevanja uprave, bodo morali biti vsi prejemi izplačani v skladu s to novelo...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani gospod minister, prosim, če počasi zaključite predstavitev.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Predlog po novem prepoveduje tudi udeležbo članov nadzornega sveta v dobičku družbe. To se nam zdi zelo pomembno, ker je tudi na tem področju prihajalo do cele vrste anomalij in so si nadzorniki pogosto izplačevali tudi v državnih podjetjih zelo velike nagrade, čeprav dejansko nimajo odločilnega vpliva na uspešnost poslovanja podjetja. To pomeni, kot sem dejal, po novem udeležb članov nadzornega

sveta v dobičku družbe več ne bo v skladu s to novelo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Besedo dajem predstavniku Viliju Rezmanu za predstavitev poročila odbora. Prosim.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem! Odbor za gospodarstvo je obravnaval kot matično delovno telo predlog zakona, potem ko je ta predlog zakona že prestal splošno obravnavo in bil ocenjen kot primeren za nadaljnjo razpravo. Predlog zakona je bil v odboru obravnavan, amandmiran, ostali so nekateri odprti člani, ki imajo možnost za amandmiranje tudi še danes. Kot tak je bil torej predlagan Državnemu zboru v razpravo in odločanje.

Pri obravnavi so v okviru dela Odbora za gospodarstvo sodelovali predstavniki Vlade, minister Lahovnik, predstavniki Zakonodajno-pravne službe, zainteresiranih gospodarskih zbornic pa tudi Vse slovensko združenje malih delničarjev, ki je samo prispevalo tudi gradivo in katerega dva predloga za amandma sta bila tudi deležna podpore. Gradivo, ki je služilo obravnavi, je razen predloga zakona sestavljalo še stališče Zakonodajno-pravne službe, dve gradivi Vseslovenskega združenja malih delničarjev in pa predlagani amandmaji s strani dveh poslancev, gospoda Posedela in gospoda Žerjava, o katerih smo na odboru razpravljali in tudi odločali. Uvodoma je minister poudaril, kaj so ključne rešitve. Ker jih je danes pravkar še enkrat ponavljal, jaz tega ne bi storil ponovno za njim. Poudaril je, katera so splošna načela, se opredelil do nekaterih amandmajev in tudi utemeljil, kaj podpira in česa ne. Te argumentacije ministra Lahovnika so bile za odbor ustrezne, tako da je odbor v svojih odločitvah tudi sledil pretežni večini njegovih stališč.

Zakonodajno-pravna služba je imela sicer zelo številne pripombe k predlogu zakona, bila pa je soglasna s tem, da se večina teh pripomb za amandmaje, ki jih je predlagal Odbor za gospodarstvo, popravlja. In tako je bilo največ amandmajev sprejetih prav na predlog Odbora za gospodarstvo.

Razprava je kasneje tekla zlasti o amandmajih, o sedmem, osmem in o devetem členu, in sicer o dveh amandmajih predlagatelja Posedela, ki sta bila zavrnjena kot ne dovolj tehnično in sicer pripravljena, vsebinsko pa sprejemljiva. Zato smo amandmirali te člene redakcijsko, da so ostali odprti, in jih lahko danes ponovno obravnavamo na seji Državnega zbora.

Tudi amandma gospoda Posedela k 9. členu je bil obravnavan na enak način. Oba amandmaja je predlagatelj tudi umaknil, da smo jih amandmirali na drugačen način in na ta način pustili odprte za današnjo razpravo.

Amandma, ki ga je predlagal gospod Žerjav, pa ni bil sprejet, tudi ni odprt, Vlada mu je nasprotovala in utemeljila na ta način, da je to Odbor za gospodarstvo tudi podprl.

Prav tako je bil predlagan sklep, ki bi naj naložil ali priporočil Vladi, da ponovno obravnava vse pripombe, ki niso bile sprejete in o tem poroča odboru, vendar ta sklep ni bil sprejet. Sprejeta sta bila druga dva sklepa, in sicer prvi, ki govori o tem, da se predlaga Državnemu zboru, da to tematiko uvrsti na dnevni red današnje seje, kar se je kasneje tudi zgodilo, in predlog sklepa, ki predlaga Državnemu zboru, da zaradi številnih sprememb Zakona o gospodarskih družbah odloči, da se pripravi uradno prečiščeno besedilo.

Odbor za gospodarstvo je vse sprejete amandmaje vključil v svoje poročilo. To poročilo vključno z amandmaji predlaga Državnemu zboru v obravnavo in sprejem.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ker je zbor na 5. seji opravil prvo obravnavo predloga zakona predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna, zaradi tega prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jih bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 19. 5. 2009, in sicer k 7. členu. V razpravo dajem 7. člen ter amandma poslanske skupine Zares.

Prosim za prijavo. Besedo ima gospod Vili Rezman.

VILI REZMAN: Naj zelo kratko samo povem, da naša poslanska skupina DeSUS ta amandma podpira.

Podprli smo ga sicer tudi na Odboru za gospodarstvo, in sicer v njegovi intenci, ki je po naši sodbi ustrezna, pravilna. Zaradi številnih pripomb v zvezi z nedorečenostjo posamičnih terminov in s slabo možnostjo izpeljave, če bi bil takšen, kakršen je bil predlagan, sprejet, pa smo podprli tudi ta predlog, da se do današnje seje dopolni predlog amandmaja in ga bomo danes po razpravi verjetno tudi vsi, tako ocenjujemo, podprli. Amandmaji govorijo o tem, da se tista osnovna intenca, ki jo zakon s seboj nosi, še bolj zaostri, da imamo boljše informiranost, večji nadzor, večji vpliv malih delničarjev in več možnosti za preprečitev zlorab, ki so se doslej dogajale, zato je ta amandma tudi deležen podpore Poslanske skupine DeSUS.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Lojze Posedel. Prosim.

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Zares podpiramo vse novosti in pa vse spremembe, ki jih prinaša ta sprememba Zakona o gospodarskih družbah, ker je na tem področju veliko nejasnosti in nepravilnosti, tudi takšnih stvari, ki preprosto povzročajo pravo zgražanje, kako je lahko tako pomembno področje tako

slabo urejeno, da so se te pojavne oblike kumulirale v zadnjem obdobju. Zato smo tudi zelo dobro pripravljene spremembe, ki jih je predlagala Vlada oziroma Ministrstvo za gospodarstvo, želeli še bolj jasno dopolniti oziroma pojasniti v tem 7. členu, in sicer iz preprostega razloga, da to, kar se opaža, je, da je ukrepanje in pa delovanje uprav lahko velikokrat usmerjeno predvsem za doseganje kratkoročnih ciljev, pravi rezultati oziroma prava slika poslovanja in delovanja pa se pokaže na dolgi rok. Takrat je za marsikaj že prepozno, takrat so za tako izplačane nagrade v upravi, nadzornikom, pokažejo pa se zelo lahko tudi negativne pojavne oblike.

Zato predvidevamo v tem 7. členu, da se uvrstijo določeni popravki oziroma stvari, ki bi omogočile, da nadzorni svet lahko zahteva vrnitev že izplačane nagrade za poslovno uspešnost ali njen sorazmerni del v primeru, če se pravnomočno ugotovi ničnost letnega poročila in se ničnostni razlogi nanašajo na postavke ali dejstva, ki so bili podlaga za določene nagrade, in ali na podlagi posebnega revizorjevega poročila, s katerim se ugotovi, da so bili napačno uporabljeni kriteriji za določitev nagrade ali da pri tem odločilni računovodski finančni in drugi podatki ter kazalci niso bili pravilno ugotovljeni ali upoštevani. To pomeni, da se odpre možnost in omogoči, da se v primerih, ki se pokažejo naknadno, lahko že izplačana nagrada tudi vrne, da to ni osamljen primer samo v Sloveniji, ampak da takšna možnost, celo zahteva, izhaja tudi iz obeh resolucij, ki jih je Evropska komisija sprejela v letošnjem letu, in želijo urediti področje nagrajevanja uprav in nadzornikov. Tako obstaja možnost zahtevati vrnitve že izplačane nagrade v roku treh let od dneva izplačila in da člani nadzornega sveta, ki ne ravnaajo v skladu s tretjim odstavkom tega člena, so odškodninsko odgovorni po splošnih pravilih odškodnin iz tega prava. Tožbo pa lahko za povračitev škode vložijo posamezni delničarji. Jaz se zahvaljujem vsem kolegom, ki so v razpravi na Odboru za gospodarstvo podprli intenco tega amandmaja, da je bil zapisan tudi v takšni obliki, ki je bila potrebna posameznih sprememb, dopolnil in te so tudi narejene. Kot rečeno, pa sem bil vesel, da je intenca tega, kaj želimo v Poslanski skupini Zares in pa tudi ostali spremeniti, omogočiti, bila deležna podpore. To se je pokazalo tudi v sami razpravi, ko smo ugotavljali, da so v preteklosti bili konkretni primeri, ko o nagradi predsednika uprave ali članov uprave odloča nadzorni svet in se postavi konkretno vprašanje, kako lahko nadzorni svet odloča korektno v primeru, če dobi za to zelo dobro ali zelo zelo dobro plačilo. To smo prikazali tudi na konkretnih primerih banke v večinski državni lasti, kjer obstajajo podatki, da bi si naj bili nadzorniki izplačali nagrade, bili deležni preko 200.000 evrov in da je bilo to narejeno celo s soglasjem prejšnje vlade. Zanimivo je tudi to, da je bivši minister za gospodarstvo gospod Vizjak izjavil, da Vlada, niti on kot minister za gospodarstvo nikoli niso odločali o takšnih

nagradah, kljub temu da iz določenih dokumentov izhaja ravno nasprotno. In to je tisto, če so nadzorni svet in člani iz dobička firme tako visoko nagrajeni, potem se vprašanje pojavlja, kako korektno lahko ocenijo poslovanje takšne uprave. S tem amandmajem, se pravi s to spremembo 7. člena bi se uvedla ta klavzula, ki bi lahko v roku treh let omogočila ob izpolnjevanju teh pogojev ugotovitve, ali so bili napačni podatki ali kakšna druga zadeva, ki omogoča, da se lahko celotna nagrada ali pa del te nagrade vrne, zato predlagam, da ta amandma tudi podpremo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Bogdan Barovič. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Dobro jutro vsem!

Brez zamere, ta amandma je čisti populizem. Prosil bom za mnenje tudi ministra za gospodarstvo. Poglejte, bistvo problema je v tem, kdaj in kako se nagrade določijo. Če je v pogodbi neka nagrada določena, razložite mi, kako naj beremo amandma k 7. členu k točki 3 in točki 4? Nadzorni svet lahko zahteva vrnitev že izplačane nagrade za poslovno uspešnost ali njen sorazmerni del, če se pravnomočno ugotovi ničnost letnega poročila. Oprostite, nisem dovolj pameten, da bi razumel ta termin: ničnost letnega poročila. Pomeni, če je letno poročilo nično, je ta človek, ki je vodil to družbo, bil lump in je delal protipravno in je delal protipravno poročilo. Druga alineja - na podlagi posebnega revizorjevega poročila, s katerim se ugotovi, da so bili napačno uporabljeni kriteriji za določitev nagrade. Ja, pa kako so lahko napačno uporabljeni kriteriji za določitev nagrade, gospe in gospodje? Ne se sprenevedati, ne lagati ljudem! Kriteriji so bili natančno določeni v primeru osebe, ki je ne bom omenjal, in to zelo natančno v pogodbi. In danes vpiti čez nekoga, ki je prejel milijon evrov nagrade, češ, kakšen je, je svinjarija in sramota, ker mu je nekdo to nagrado v pogodbo zapisal z natančnimi elementi. In mu jo je tudi dal. In to je čisto navadno sprenevedanje in prilagajanje situaciji s tem amandmajem. Ni fer in ni pošteno. In v zakonu, točka 4, vrnitev že izplačane nagrade, in sicer v roku treh let. Lepo vas prosim! Najprej, kar je gospodarsko stanje dobro, bomo, ne vem, lansko leto smo enemu dovolili milijon evrov, potem se bo gospodarsko stanje spremenilo in čez tri leta bomo ugotovili ničnost poslov - na kakšen način ničnost - in bomo čez tri leta zahtevali od tega človeka, da vrne to nagrado. Ljudje božji, lepo vas prosim! Toliko pameti in razuma v Državnem zboru pa vendarle moramo imeti, da takega populizma pa ne moremo sprejemati oziroma povejte mi, razložite mi, kaj pomeni ničnost letnega poročila. To pomeni laž takega človeka. Ne samo, da se mu vzame nagrada, takega je potrebno zapreti. Tri leta. Ker je danes stanje slabo, bomo sedaj sprejeli zakon in

bomo čez tri leta zahtevali od enega gospoda, da vrne denar. Saj ni prav, da je dobil tako nagrado. Ampak kdo je kriv, da jo je dobil? Kriv je nadzorni svet, ki mu je v pogodbi to nagrado določil. In če mu jo je določil in če so bili rezultati poslovanja taki, da je upravičen do te nagrade, jo je pač prejel. In bi bil neumen, če bi jo vrnil.

Jaz sem za to, da se postavijo kriteriji, ampak kriteriji se morajo postaviti prej v pogodbi, v določilih, ne pa s temi členu in s takimi sankcijami, da si bomo izmislili, ker bo gospodarsko stanje slabo čez tri leta, da eden vrne. Še enkrat, kaj je to ničnost letnega poročila, kaj so ničnostni razlogi? Kakšno pravico ima posebno revizorjevo poročilo? Jaz, kolikor vem, imamo en kup revizorskih služb, ki so poročale o poslovanju. Kaj bomo sedaj? Ali bomo še enega revizorja uvajali, ki si bo spet nekaj novega izmišljeval ali kaj? Če je bilo kaj narobe, so te revizijske službe, ki obstajajo, dolžne na to opozoriti in pravočasno povedati, kaj je narobe. To je podvajanje, zavajanje za Slovensko nacionalno stranko in ni fer in ni pošteno. V bistvu je najprej potrebno, in upam, da mi bo gospod minister, ki ga spoštujem, povedal, da imam prav - v bistvu je treba določiti nagrado v začetku ob podpisu pogodbe in jasno opredeliti, pod kakšnimi pogoji je ta nagrada upravičena. Ničelnost poslov si izmišljevat potem, je prepozno. Če se ugotovi, da pogoji niso izpolnjeni, ne dobi nagrade. Tako sem jaz tudi v lokalni skupnosti delal, kot verjetno tudi drugi kolegi: ker je recesija, ker niso izpolnjeni pogoji, pač ne dobiš nagrade.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Preden dam za prijavo, se je k besedi javil minister dr. Matej Lahovnik.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa. Spoštovani poslanec Barovič! V osnovi imate seveda popolnoma prav. Kadar pride do ničnega letnega poročila, kadar se ugotovi, potem lahko rečemo, da je šlo za "lumparije". To so "lumpi", saj je jasno. Če pa govorimo vsebinsko, kaj pomeni ničnost letnega poročila, pa moramo reči, da je v 401. členu to tudi na nek način jasno določeno. In potem 1. točka 401. člena govori - "...letno poročilo je nično, če je njegova vsebina v nasprotju s tistimi določbami tega zakona, ki se uporabljajo izključno ali pretežno za zaščito upnikov družbe ali so sicer v javnem interesu..." itn., da ne berem vseh alinej. Ta ničnost je zelo natančno določena v tem primeru.

Drugi del, ki ste ga omenili, kar se revizijskega poročila tiče, tudi v tem primeru, kadar so ugotovljene večje nepravilnosti, je treba imeti določeno sankcijo. Zakaj v bistvu lahko na nek način tudi Vlada podpre ta amandma k temu členu? Predvsem zato, ker menimo, da tretji odstavek na nek način nedvoumno določa, v katerih primerih nadzorni svet lahko zahteva povračilo nagrade. Ureditev vračanja nagrad mora biti določena zelo jasno in nedvoumno, ker gre za izreden ukrep, ki

v nobenem primeru ne sme postati redna praksa. Se pravi, tukaj ne gre za to, da bi imel nadzorni svet sedaj popravni izpit, ker bi bilo to povsem narobe, ampak gre za izreden ukrep takrat, kadar se dejansko ugotovi ničnost letnega poročila oziroma kot ste vi dejali, če bi po domače rekli, kadar je šlo za očitne "lumparije". In drugič, kadar revizor ugotovi določene nepravilnosti. Takrat pa na nek način je prav, da lahko nadzorni svet ukrepa tudi za nazaj. Ko pa govorimo o tekočem odločanju, je pa absolutno jasno in namen tega zakona je tudi ta, da se skupščini delničarjev dodatno podeli pristojnost določanja politike prejemkov in da se zagotovi tudi večja preglednost tovrstne politike. V tem smislu bi rekli, če je do sedaj nadzorni svet naredil nekatere napake, če je ravnal tukaj neskrbno, če je ravnal v nasprotju z neko dobro prakso, če je ravnal v nasprotju z željami lastnikov, potem pravzaprav do sedaj druge sankcije, praktično ni bilo. Saj za nazaj se kaj dosti ni dalo narediti. Sedaj ta možnost je drugačna. Prvič je skupščina tista, kjer lahko vsak delničar uveljavlja svojo pravico tudi kar se tiče določanja politike prejemkov. To je posebej pomembno v družbah, ki so v večinski državni lasti, ker se zdaj na nek način tudi država sklicuje - ja, tam je nek neodvisni nadzorni svet, ne moremo na njih vplivati, fantje so avtonomni. Potem pa se lahko vsi skupaj samo čudimo, kako velike prejemke si posamezniki izplačujejo. In nastajajo te povezave med upravami in nadzornimi sveti, ki jim jaz pravim "small happy family" - "mala srečna družina visokih prejemkov". In to se lahko prepreči na ta način, da se da skupščini delničarjev dodatno orodje in da lahko tam, če je treba, tudi država kot večinski lastnik ali kdo drug kot večinski lastnik neposredno poseže v to politiko prejemkov. In ta 7. člen, kot sem dejal, je dodaten izredni ukrep, ki se ga da uporabiti, kot smo rekli, kadar je potem nedvoumno ugotovljena ničnost.

Zakaj triletno obdobje? Jaz sicer v imenu predlagatelja težko govorim, ampak domnevam, da ste se za to odločili, ker letno poročilo je treba upoštevati. Traja nekaj časa, da se letno poročilo predloži, govorimo o praktično letu dni. Če je izvedena dodatna revizija, je zopet nekaj mesecev. In potem je ta rok lahko zelo hitro tja do tri leta. Ampak v osnovi drži, da to ne sme biti redna praksa. V tem smislu pa imate prav. Ampak je ta dodatni amandma, tako ga v Vladi razumemo, namenjen kot izredno dodatno sredstvo, ki se lahko potem v določenih primerih tudi uporabi.

Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prosim za prijavo k razpravi o prvem amandmaju.

Besedo ima Vili Rezman.

Prosim.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik.

V naši poslanski skupini, pa tudi sam, ne vidimo stvari tako, da bi nagrade smele biti vnaprej določene. Mi v tem zakonu vidimo ravno to prednost, da bodo skupščine sedaj smele pripravljati politiko nagrajevanja, jo spremljati in kasneje na osnovi ugotovitev in analiz tudi ukrepati. Če ni nobenih ukrepov, potem bi vse skupaj bilo pravzaprav nesmiselno.

Je pa za to, da se ravna tako, kar nekaj razlogov. Mi to podpiramo z razlogi.

Prvič. V principu gre za to, da se nagrade določajo sorazmerno. In na začetku leta, ko se pripravlja politika, se ne ve, kakšni bodo rezultati, kakšni bodo uspehi, kakšen bo ostanek. Tukaj so neke spremenljivke, zato si je treba zadržati tudi možnost, da z ozirom na te spremenljivke odločamo s svojimi odločitvami po koncu tega obdobja.

Drugič. Menimo, da mora biti nagradna odvisna od rezultatov dela in ne določena vnaprej. To pravzaprav niti ni motivacijsko za nobenega menedžerja, če vnaprej ve, kakšna bo njegova nagrada, ne da bi se trudil, da bi upravičil, da bi povečeval to nagrado in da ne bi bil zmeraj v skrbeh, ali morebiti zaradi slabega dela te nagrade ne bo dobil. Mi menimo, da to celo vpliva motivacijsko na razvoj družbe in vpliva tudi na to, da bo menedžer oziroma poslovodstvo imelo v mislih tudi uspešnost, ne samo to, kar se je zgodilo v nekem trenutku, ampak kar se da oceniti na nek daljši rok. Drugače je možnih preveč manipulacij, preveč prirejanja podatkov in tako naprej in se da to zlorablja. To je tisto, o čemer naj odloča skupščina. Tisto, o čemer morajo odločiti drugi organi, pa to sploh ni predmet razprave, o tem bodo odločali tisti, ki bodo nekoga kazensko preganjali. In tisto, kar sodi v kazenski pregon, ne sodi v zakon o gospodarskih družbah.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Lojze Posedel.

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa. Pri tem odločno zavračam trditve oziroma oceno kolega Baroviča, da gre pri tem amandmaju za populizem in pa všečnost volivcem. Zagotovo to ni stil niti način dela Poslanske skupine Zares. Za katero drugo mogoče ta trditev lahko drži. Mi smo ta amandma vložili že na seji Odbora za gospodarstvo, kjer mi je žal, da ni bilo prisotnega kolega Baroviča, da bi slišal razprave, ki so iz vseh poslanskih skupin, tudi s strani SDS ali pa bivšega ministra za gospodarstvo, podprle to intenco, te spremembe, ki ni zrasla na našem zelniku, ampak to izhaja iz priporočil Evropske komisije, da to izhaja iz dogajanj tudi drugje po svetu, da je potrebno vnesti več preglednosti v plačno politiko, v nagrajevanje menedžerjev in da odločno zavračam tudi to, da bi danes kdorkoli iz naše poslanske skupine vpil čez nekoga, ki je pač že dobil neko nagrado. Zelo jasno je vsakomur, da če vlagamo amandma na zakon, ki bo pričel veljati s spremembo, da se pri tem ne vpletamo, ne oziramo za nazaj,

ne govorimo o konkretnih imenih, o konkretnih posameznikih, o konkretni višini nagrade, ampak govorimo o tem, kar je potrdil tudi minister za gospodarstvo, kar je tudi stališče Odbora za gospodarstvo, da je treba dati tudi večje možnosti, pristojnosti skupščini delničarjem, da ne opazujemo tistega, kar opazujemo danes, da smo vsi zgroženi, potem pa tudi stranke, ki lahko uporabljajo populizem, in ga, lahko kažejo s prstom na to, kaj se dogaja. Tako se sklicujejo skupščine, se ne upošteva zakon, se izigravajo mali delničarji, kako se izplačujejo visoke nagrade, kako se nagrajujejo nadzorniki, da potem lahko pravilno in prav glasujejo. Vse te zadeve je potrebno urediti in pogovarjamo se za naprej in ne za nazaj. Zato mislim, da je prav, da v tem smislu tudi ta amandma razumemo in ga sprejemamo. Da ne bi še kakšen očitek padel, zagotovo ne gre za nobeno hajko, za noben napad na menedžerje, na uprave, da s tem ne mečemo nič slabe luči, da so vsi, ki delajo in ki so na vodilnih mestih, pokvarjeni, skorpumpirani, kar zelo lahko hitro kdo reče, ampak gre za to, da se v zakon za to občutljivo področje nagrajevanja vnese več reda, več preglednosti. In to je tudi osnovna intenca in želja tega amandmaja.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Franco Juri. Prosim.

FRANCO JURI: Hvala predsednik. Jaz se pridružujem kolegu Posedelu, in sicer pri ugotavljanju, da je zakon dober, zelo dober - o tem smo že razpravljali - in s tem amandmajem je še boljši. Amandma v bistvu pojasnjuje določene pogoje, določene zahteve in določene postopke, ki sankcionirajo nepravilnosti, morebitne nepravilnosti uprave oziroma nadzornikov. Kolega Barovič seveda ima o marsičem prav in dobro vemo, da se večinoma zavzame za pravičnost, ko je govora o gospodarskih družbah, o pravicah delavcev itd. Ampak tokrat žal nima prav, ker ne gre za populizem. Populizem bi bil nasprotno, zanikanje vrednosti tega amandmaja, kajti za enkrat nismo še v trenutku, ko je potrebna protipravna revolucija. Potrebni so logični, smiselni amandmaji in potreben je zakon, ki uvaja neko izredno koristno novost. To je, da nadzorniki ne bodo več deležni dobička. Ta moment je ključen. Končno postavlja nadzorne svete v tisti položaj, kjer niso več mogoče, kot se je slikovito izrazil minister Lahovnik, teh "happy family", ker v bistvu je bilo že vnaprej vse dogovorjeno, kako in kaj in nadzorniki so bili zadnji, ki bi lahko bili zainteresirani za transparentnost vseh postopkov poslovanja, kajti sami so vedeli, da bodo koristili to netransparentnost in da bodo udeleženi morda nekaterih dobičkov, ki pravzaprav jih ni ali dolgoročno jih ni.

Te dni se dogaja zgodba Intereurope. 140 milijonov evrov je izginilo v črni luknji ruske naložbe. Prav ta primer kaže, kako ne smemo ravnati, kako je potrebno biti pozoren do

pojavov, kjer pride do hudega oškodovanja javnega interesa. Danes se je v Kopru razpravljalo o razrešitvi uprave Luke Koper. Če bi mi prej, v prejšnjem mandatu, ampak tukaj je potrebno priznati tudi SDS, kot smo slišali, da je videl in sprejel logiko spremembe, ampak če bi pravočasno vgradili te mehanizme, ki jih imamo sedaj sistemsko vgrajene v novem zakonu, do takih pojavov ne bi prišlo. Mogoče ni slučaj, da se zavedamo potrebe po sistemski rešitvi prav v času krize, recesije in izbruha nezadovoljstva, zaradi vse več stečajev in likvidacij podjetij, ki zahtevajo visoko ceno v brezposelnosti in socialni stiski. Prav zaradi tega moramo odgovoriti in ponuditi družbi in vsem tem delavcem, ki plačujejo prvi ceno gospodarske krize, neko korektnost, "fer play", sistemske rešitve, ki preprečujejo nadaljnjo slabo prakso nekaterih uprav in nekaterih nadzornih svetov. Zaradi tega je vredno ta amandma podpreti in nadaljevati, to ni konec.

Jaz domnevam, da ta zakon in ta amandma sama ne rešujeta vseh vprašanj netransparentnosti, slabega delovanja uprav in nadzornih svetov, vendar se postavljajo neki jasni pogoji. Od sedaj naprej ne bo več možno delovati tako netransparentno in škodljivo, kot so delovali doslej. Seveda, lahko se pogovarjamo naprej še o nastajanju pogodb. Jaz mislim, da bo treba razmišljati, kako in kaj, kakšno transparentnost moramo zagotoviti pogodbam. Zlasti seveda v družbah, ki so v večinski državni lasti, se mi zdi nemoralno, da bi bile te pogodbe še naprej tajne sindikatom in delavcem nedostopne. Ne. Dajmo maksimalizirati transparentnost in mislim, da ta zakon in ta amandma sta prava koraka v tej smeri. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Bogdan Barovič, prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Bom toliko fer, da ne bom izkoriščal replike, ker sem bil omenjen, ampak bom v rednem času govoril.

Najprej kot poslanec Slovenske nacionalne stranke in tega Državnega zbora imam vso pravico povedati svoje mnenje zelo konkretno o zelo konkretnem amandmaju. Prosim, da mi ne očitajte te nepravice. Drugič, kar se tiče moje prisotnosti, jo evidentira samo vodja poslanske skupine, gospod Zmago Jelinčič Plemeniti. In on mi pove ali pa določi, kdaj smem izostati. In tretjič, še preveč sem bil prisoten pri obravnavi predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona, tako da nekaterim celo ni bilo vseč vse tisto, kar sem povedal. Toliko naj bo jasno gospodom. Jaz nočem politizirati, tako kot hočejo oni. In s tem končam.

Jaz povem samo vsebino. Najlepša hvala, gospod minister. To pričakujem od ministrov. Takšne jasne in konkretne odgovore. In moja trditev, ki jo bom dokazal, da je zame ta trenutek, ta oblika in ta vsebina popravni izpit nadzornemu svetu. Dva dokaza vam bom dal. Ali ni to dvoiličnost, pa pogledjte, kdaj in kdo je podpisal določeni osebi v pogodbi

nagrado v določenem znesku. Poglejte. Ni važno, mene ne briga, katera politična opcija. Mirno je bilo podpisano in mirno je gospod dobil na osnovi podpisane pogodbe nagrado.

Ali ni dvoličnost, da danes temu gospodu, in še marsikaterim, ki pa jim ne očitamo, pa so dobili še večje nagrade, pa res neupravičeno, tudi neupravičeno, nikomur ničesar. Ker je danes recesija, ker se je to pokazalo, smo zdaj proti. Če recesije ne bi bilo, jaz verjamem in vem, da bila čista tišina v tej hiši.

In drugič. Ja, prav imate gospod minister "happy family". Ampak zdaj vam bom dal primerjavo. Ko pa sem jaz kritiziral enotirni sistem vodenja zavarovalnic, ki je omogočal ravno to, naredil je eno "happy family", pa je bilo nasprotovanje temu. Prav imate. Ja. Skupščina in oni so ena "happy family" in to je treba razbiti. Ampak to je potem treba razbiti tudi v zakonu, o katerem sem govoril, torej o Zakonu o zavarovalništvu, kjer pa uvajamo ravno enotirni sistem, kjer bodo spet vsi "happy family". Imejmo iste vatre za vse.

Jaz bom še pozorno poslušal vsebino tega amandmaja k 7. členu in bom spoštoval sporočilo. Priznam, da 241. členu nisem prebral, in ga bom, vam pa hvala za konkretne odgovore. Pa tudi vam gospod minister, ker vas res cenim, tudi malo v presojo to vsebino, pa mogoče se še malo popravi.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Aleksander Ravnikar.

Prosim.

ALEKSANDER RAVNIKAR: Hvala, gospod predsednik. Spoštovani kolegi.

Ta trenutek se sprašujem, ali smo mi predsednika slišali ali sem ga slišal samo jaz. Kolikor vem ste pozvali k razpravi o amandmaju. Te razprave je bilo sorazmerno malo. Jaz bi se želel tega držati in mislim, da se bo morala zlasti Vlada, v parlamentu pa Zakonodajno-pravna služba se izreči o tekstu, ki je tukaj predložen. Gre namreč za primer, govorim o tem amandmaju k 7. členu, ko je veliko dobrih namenov, ki jih jaz povsem priznavam in podpiram, ampak vemo, da je pot v pekel dostikrat tlakovana z dobrimi nameni. To se v takšnem primeru lahko zgodi, če to povzroča nejasnost zakonodaje. In mislim, da bosta Vlada, pripravljavci, in Zakonodajno-pravna služba morali s tega vidika v nadaljnji fazi tekste resno pogledati. Upam, da pa tudi že prej, da bodo lahko pripravljena stališča.

Zdaj bom pa na kratko opozoril na to, kaj me moti pri 7. členu. V zvezi s tem amandmajem ne morem diskutirati v celoti, ker se že v prvem odstavku sklicuje na kriterije, na načela iz sedmega odstavka 294. členu. Se pravi, če bi se hoteli v celoti izreči o tem, bi morali hkrati razpravljati ali pa še pred tem, o tem, kar je urejeno kasneje. Ampak tej težavi, recimo, da se bomo izognili, bomo morali biti pozorni, ker gre

za vprašanje, ker se izrecna dolžnost nalaga nadzornemu svetu, da mora upoštevati, mora slediti tem načelom, zato je posebej vredno, da jih pogledamo, kakšna so. Jaz mislim, da v tej fazi moramo in glede na to, da smo zakonodajno telo, pogledati, kako se vklaplja v celoto ureditve, ki jo prinaša ta zakon o gospodarskih družbah. In da sedaj povem še v zvezi s temi dobrimi nameni. Je že res, da se dopolnjuje tudi s takim amandmajem ali pa na podoben način, kako naj se uredi vračilo neupravičeno izplačane nagrade oziroma kako naj se ta določa, kot smo videli v tem prvem odstavku. Če pa potem v drugi alineji 3. člena oziroma morala bi biti morda tretja, tega tretjega odstavka 7. člena, napiše, da ob vsem tem, da je recimo poročilo nično, da niso bili spoštovani kriteriji načela iz 294. člena, in ne vem kaj še vse, pa lahko nadzorni svet zahteva pravni pregled in šele potem nekaj naredi, se mi zdi malo premalo močno. Mislim, da bi v takem primeru, če že sledimo tej konstrukciji, morali tako kot prej pri določenih tudi v takem primeru to zahtevati. In bi zaradi tega pozval samo k temu še, da bi tako natančno prav z vidika sedanje ureditve ali dopolnjevanje sedanje ureditve morali pogledati zakon v celoti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima minister dr. Matej Lahovnik.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Če govorimo o 7. členu, potem se jaz s tem, kar je...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Sedaj govorimo o 7. členu.

DR. MATEJ LAHOVNIK: ...spoštovani gospod poslanec Ravnikar povedal, v veliki meri lahko strinjam. Mislim, da ta amandma, ki ga je vložila poslanska skupina Zares, v tistem tretjem, četrtem in petem odstavku je absolutno sprejemljiv in ga Vlada kot takega podpira. Problematičen je pa tisti del, ki se navezuje na 9. člen, kot ste tudi sami omenili. Tisti del je pa sporen in ga kljub dobrim namenom v tistem delu ne moremo podpreti. Potreben je dodatne korekcije. To je, kar se stališča Vlade tiče. Bom pa potem še pri 9. členu, kjer imamo pa določene večje zadržke, dodatno pojasnil.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Dobro. Razprava sedaj teče o amandmaju k 7. členu. Besedo ima mag. Radovan Žerjav. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi! V obravnavi imamo pravzaprav amandmaje na zakon o gospodarskih družbah, s katerimi bi najbrž pravzaprav vsi tukaj v tej dvorani želeli preprečiti mnoge anomalije, ki so se v zadnjem času v slovenskem gospodarstvu pojavile. Govorim predvsem o višinah plač nekaterih direktorjev, nagrad direktorjev, nagrad

nadzornim svetom. Očitno na tem področju do sedaj zakonodaja ni bila najboljše urejena, saj se sicer zgodba okoli nagrade predsedniku uprave Nove Ljubljanske banke prav gotovo ne bi mogla zgoditi.

V Ljudski stranki te napore podpiramo in skrajni čas, je da takšne prakse prekinemo in da naredimo rez. Da se najdejo ustrezne dikcije v zakonu o gospodarskih družbah, ki bodo preprečevale oziroma natančno in jasno urejevale področje nagrajevanja uprav in nadzornih svetov. Mi smo za razmišljanje, da če prideš v službo, dobiš visoko plačo, če boš pa kaj delal, pa moraš dobiti še nagrado in ne vem kaj vse. To velja, ne samo za delavce, ampak tudi jasno za menedžerje. Smo pa seveda na spolzkem ledu in nismo za to, da bi delali korak nazaj in poskušali narediti neko vrsto uravnalovko. Dobro in strokovne uprave je treba ustrezno in primerno nagraditi, kot se dogaja tudi drugod po Evropski uniji. In tukaj soglašam, mislim, da z gospodom Posedelom, da pač moramo biti previdni pred tem pogromom vseh menedžerjev in podjetnikov, predvsem tistih, ki so dobri, ki delajo dobro, ki zaposlujejo veliko število ljudi in ki se trudijo pošteno in korektno peljati svoje družbe naprej.

Kar pa se tiče direktno amandmajev, se mi zdi, da imamo, kljub temu da smo se na Odboru za gospodarstvo pogovarjali v smeri vprašljivosti nekaterih mehkih dikcij, še vedno tudi tukaj nekatere dikcije, ki so zelo zelo mehke in nedorečene. In se tukaj strinjam s kolegom Ravnikarjem. Ko govorimo o 3. točki, "član uprave pri vodenju postopkov in poslov v družbi," torej alineja, "če je kršil zakon ali statut družbe, dobre poslovne običaje..." Dobri poslovni običaji so lahko zelo, opozarjam, da so lahko zelo, zelo raztegljiv pojem in stvar interpretacije vsakega posameznika.

Kar me pa še bolj moti, me pa moti 4. točka. Če so domneve iz prejšnjega odstavka na podlagi revizorjevega ali poročila o pravnem pregledu poslovanja družbe potrjene, to pomeni, da je kršil zakon, statut družbe, dobre poslovne običaje, da je vpliv na to, da postavke v računovodskih izkazih niso bile vrednotene po načelu poštene vrednosti, lahko nadzorni svet, ne glede na pogodbo, sklenjeno z članom uprave, zahteva vrnitev nagrade za poslovno uspešnost. Jaz mislim, da je beseda "lahko" neustrezna. Da bi tukaj morala biti beseda "mora". To besedico bi bilo treba zamenjati. V takem primeru se nadzorni svet ne more odločati na osnovi tega, da ne bom rekel, na osnovi kakšnih političnih razmišljanj ali česar koli drugega. Če je bilo narobe, mora ukrepati. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Srečko Prijatelj. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Jaz osebno verjamem v dobronamernost dr. Lahovnika in verjamem, da

je amandma k 7. členu nekako nujen, vendar jaz ne vem, zakaj do sedaj ni bilo sprejeto varovalo, da bi se take "svinjarije" lahko preprečile.

Ko nekdo dobi 1 milijon evrov nagrade, pa verjamem, da ta primer ni osamljen, za nekatere se niti ne ve, pa mi ne moremo ukrepati oziroma nimamo zakonske možnosti, je to nedopustno, to dopolnjujemo v zakonu na tak način, da se preplačana zadeva zahteva v vračilo v roku treh let, in pa na tak način, da se zopet odgovornosti izmika cel nadzorni svet. Nadzorni organ, vsi tisti, ki sedijo v nadzornih organih, so s svojim premoženjem odgovorni za to, da sprejemajo zakonite odločitve. Če bi bilo to res, potem bi kdo od teh nadzornikov moral iz svojega lastnega žepa kaj povrniti, če je narobe sprejemal odločitev oziroma je sprejemal na škodo podjetja. Pa se to ni zgodilo. Vsaj jaz te prakse ne poznam. Ne vem za tak primer. Tudi nadzorniki prejemajo odlične nagrade. In te nagrade včasih presegajo tudi letni zaslužek enega povprečnega delavca. O tem nihče tukaj ne govori. Ampak tudi to ni predmet te debate. Jaz pa sem prepričan, prepričan sem, da v takih primerih, ko nekdo dobi tako vsoto denarja, da gre za organizirano hudodelsko združbo, da to en sam ne more prilagajati sebi pogodbo, pa to sam napisati notri samo zaradi tega, ker je on predsednik uprave. To je praktično nemogoče. Če bi bili vsi lojalni in pravični, in če bi delali vsi po zakonu, mu to ne bi dopustili, prej bi prišlo do zamenjave. Torej gre za nek organiziran kriminal. In če se pogovarjamo v Državnem zboru, komu mi delimo proračunska sredstva kar tako z odprtimi rokami, s polno roko, lahko hitro ugotovimo: izbrisanim, privilegirancem in Ciganom. S temi se ukvarjamo, za te spreminjamo zakone, za te v bistvu odpiramo državno blagajno. Za delavce vam pa tako in tako ni mar. Tudi ko govorimo o tej samovolji Bruslja, tretje osebe, vinjete, zopet bodo ta račun plačali... Kdo? Ljudstvo, državljani in državljanke. 95% bomo podražili to dostopnost do avtoceste, tudi ta račun jim boste izstavili. Dejstvo je, če bi hoteli, spoštovani minister, pripraviti varovalko, jaz bom seveda to podprl, ker to je bolje kot nič, ampak v treh letih nekoga prositi, da vrne tisto, kar je neupravičeno dobil, se mi zdi malo smešno. Veste, to delajo otroci. To ni preveč resno. Verjamem pa, da zmore ta vlada sprejeti hitrejši, bolj življenjski ukrep in da tam, kjer je nepravilnost zaznana, takoj vpeljati revizijo, ne potem. Nadzorniki se morajo na osnovi sodno zapriseženih revizorjev odločati o tem, ali je bilo poslovanje zakonito ali ne. Ne potem, ko je že sum izkazan, ko je že kriminalist prišel na vrata, šele potem bomo pa revizijo delali. Splošno plovbo ste prodali brez tega, da bi predhodno naredili dejansko izračun vrednosti podjetja. Brez tega ste jo prodali. Revizorsko poročilo, Računsko sodišče se pa komaj sedaj ukvarja s poslovanjem tega podjetja, ko smo ga že podarili v roke tujcu. Niti nismo vedeli, za kakšno ceno ga prodajamo in kakšna je vrednost tega podjetja,

pa smo ga prodali, tako po domače, v pisarni ministra. In dokler se bodo take zadeve dogajale nekaznovano, tudi s strani nadzornikov, ki domov prinesejo vsak mesec debelo kuverto, in dokler ne bomo dobili bolj življenjske varovalke, je to obliž na veliko rano, ki pa ne bo zadržal krvavitve. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Jaz bi vas vse skupaj želel opozoriti, da razpravljamo, kar ste poudarili, na osnovi pregleda amandmajev, ki ste ga dobili na mizo in ima datum 19. 5. 2009. In ta amandma, ki ga je vložila Poslanska skupina Zares, je v tem pregledu amandmajev, da bi se izognili kakršnemukoli nesporazumu.

Nadaljujemo z razpravo. Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Minister, dobili boste besedo takoj, ko bo prijava zaključena.

Najprej ima besedo minister dr. Matej Lahovnik.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Samo eno pojasnilo, da ne bo kakršnihkoli nesporazumov glede roka treh let. Vrnitev že izplačane nagrade je mogoče zahtevati v roku treh let od dneva izplačila nagrade ali dela nagrade. To je skrajni rok. Jasno pa je, da lahko zahtevajo takoj. Nek rok je bilo treba postaviti. Nek smiseln rok, in to je skrajni rok. To ne pomeni, da morajo sedaj čakati tri leta ali pa dve leti in pol pa potem odreagirati. Seveda lahko se zahteva bistveno bistveno prej. Praviloma bi to bilo tudi pričakovano in potrebno, tako da ne bi bilo nesporazuma, da prej ni mogoče. In je to tudi namen tega člena, da se postavi nek okvirni termin. Je pa jasno, v tem delu se pa popolnoma strinjam z vami, če bo nekdo čakal tri leta, pa potem, je, kot bi rekli, tisti vlak že odpeljal v veliki meri. Zato je to, kot sem dejal, skrajni rok.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Marjan Bezjak.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Lepo pozdravljen minister, poslanke in poslanci! Mislím, da je amandma k 7. členu nujno potreben, vendar pravilno definiran in s pravilnimi kriteriji. Nikakor se ne morem strinjati, da dejansko nazaj razčiščujemo ali pa iščemo neke stvari, ko na koncu koncev ne bo povračila denarja od določenih ljudi, ki so dejansko prejeli te bajne zaslúžke. Pravilno pa je, da se s pravilnikom, z zakonom dejansko uredi to stališče, da bo tako, kot mora biti. Ne morem se tudi strinjati s tem, ko je kolega poslanec navedel, da nadzorni svet od članov uprave zahteva sorazmerno vrnitev nagrade. Sorazmerne vrnitve ne more biti. Vrnitev mora biti cela ali pa nič. Vrnitev je lahko takrat, ko dejansko revizijska hiša ugotovi, ali so nepravilnosti. Uprava niti ne more ne nadzornemu svetu, ne vodstvu uprave izplačati nagrade, dokler niso vsi kriteriji jasno določeni. Govorimo še

o dodatni revizijski hiši. To je brezpredmetno. V Sloveniji moramo narediti to, da se revizijski hiši, ki ne poda in ne zazna pravilnosti poslovanja podjetja, odvzeme licenca. To se v Sloveniji še ni zgodilo, razen v Ameriki. Zakaj bi ustvarjali državno birokracijo, še nekoga, ki bi še eno revizijsko hišo nadziral. To je nesmiselno. Za to je sodišče edino merodajno. K temu bi dodal, da se moramo dejansko vsi zavedati, kaj počnemo in kako morajo biti zakoni zapisani in kako kdo opravlja svoje delo, ki mu je bilo dodeljeno. Absolutno se strinjam s tem, da so nagrade uprav in nadzornih svetov poletele v nebo. Ne vem, če katera država premore te nagrade, ki se v takih višinah izplačujejo pri nas. Zato je pomembno v 7. členu dati jasne kriterije, kaj in kdo lahko počne, ali kakšno nagrado si kdo zasluži. Da bo pa za nepravilnosti lahko vračal tri leta, mislim, da je to nesmiselno, da bo država ali družba kreditirala tistega, ki je naredil nepravilnost, tri leta. Rok mora biti takoj. Upam, da bomo v tem 7. členu naredili toliko dobrih stvari, da se ne bodo več dogajale manipulacije, mahinacije v podjetjih, kot se dogajajo zdaj.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.

Besedo ima minister dr. Matej Lahovnik.

Prosim.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala.

Spoštovanemu poslancu Bezjaku bi pojasnil - če bi dali takoj, bi pomenilo, da bi bil ta rok bistveno prekratek in za nazaj ne bi bilo možno uveljavljati kakršnokoli odgovornost. Ravno to je namen, da ta rok ne sme biti niti prekratek, seveda pa se postavi neka meja tri leta, ki je pač smiselna. Če bi želeli v celoti ali to še zaostriti, bi dali pet let. To je tista možnost, znotraj petletnega obdobja se seveda lahko ukrepa. Če pa bi dali takoj ali recimo eno leto, bi pa pomenilo, da po 13-ih mesecih ne moreš več in bi jim zvezali roke. To pa ni namen. To je logika tega triletnega odbobja. Ne sme biti ne prekratek, ne predolg. Ker, če je predolg se razvodeni, če bi dali, ne vem, pet, deset let je verjetno že nesmiselno ali pa dvajset let. Če pa bi dali recimo eno leto, bi pa tvegali, da bi si, ali pa tistim, ki želijo ukrepati, povsem zvezali roke in potem določba ne bi bila učinkovita.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Jožef Jerovšek.

Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, gospod minister.

Sam podpiram določbe ali te predlagane rešitve v 7. členu. Še bolj se strinjam s prvo različico teh rešitev z 12. 5. in sploh nimam zadržkov. Mislim, da bi to moralo biti že davno v tem zakonu o gospodarskih družbah. Ampak osnovni greh tega zakona je, da je prenormiran, da je predolg in da na koncu nihče ne ve, kaj pravzaprav v tem zakonu je. In ta zakon je v osnovi delalo liberalno gnezdo. Iz tistega gnezda ste zleteli vsi tisti, ki danes predlagate predloge in ste na enkrat postali tankočutni za pravičnost v družbi. Zakaj te tankočutnosti ni bilo takrat, ko ste zakon delali v osnovi in se je predvidevalo, kaj menedžerji lahko naredijo. Menedžerji so imeli navodilo, kako naj dobiček na druge račune, vzporedna podjetja, da bodo lastninili. To se je delalo z roko v roki. Imamo jasne dokaze, to so sami povedali. Iz največjih centrov moči v državi. Forum 21, recimo, je tipično tako gnezdo, kjer so imeli od vrha do dol vso podporo.

Jaz o dobronamernosti ministra tudi ne dvomim, ampak se bojim, da je ta 7. člen zdaj spremenjeni in to kar predlaga stranka Zares v prehudi povezavi z evropskimi volitvami. Z željo Zares, da pride v Evropski parlament. Jaz sem to podprl. Tudi željo ministra, da s preferenčnimi glasovi preskoči na lestvici in pride v Evropski parlament. Jaz verjamem, da v teh trenutkih ni prijetno biti gospodarski minister, da je petkrat bolj udobno biti evropski poslanec. To je dejstvo.

Če bi gospod minister imel tak strašen občutek, bi pred štirimi leti to predlagal, kar je tukaj bilo predlagano, pa je Posedel predlagal. V prvi vrsti zdaj Kramarjeva nagrada ne bila sporna, ali jo bo država dobila nazaj ali je ne bo dobila. Če bi pred štirimi leti, ko je bil gospodarski minister, kaj takega predlagal. Jaz verjamem, tudi Vizjak ni predlagal, samo Vizjaka bi Združenje menedžerjev požrlo, če bi kaj takega predlagal saj združenje menedžerjev je podorganizacija gospoda Golobiča, ki je naredil v 12 letih, ko je bil kadrovnik v državnih podjetjih. Gospoda Kramarja je nenazadnje tudi gospod Golobič, šef stranke postavil. Naš minister, jaz sem kritičen, da tega ni naredil, ampak ni imel "šans". Tista stran ste zblokirali nekatere zakone z obstrukcijo, ni se jih dalo sprejeti, absolutno ne, gospod Gantar, vi veste, na kakšen način ste delali, tam ste bili tako močni, da mi nismo mogli zakona sprejeti. Gospod Rezman, gospod Žnidaršič sta vedno podprla ono stran, ko smo to sprejemali, nismo mogli. Taka je bila situacija. Tukaj notri je veliko neiskrenosti.

To, kar se predlagal ali pa se je predlagalo, da član uprave, ki bo vplival na to, da postavke v računovodski izkazi niso bili ovrednoteni po načelu poštene vrednosti, itd. Jaz v tem parlamentu, takrat ko sem bil izvoljen, 1996, iz zagovornice, takrat smo šli vsi za govornico, natančne podatke iz bivšega podjetja predstavil. Ko je bil direktor hkrati cenilec in sem v opombi zaznal njegovo pisavo, ko se je to delalo sistematično. Izpite za cenilce so delali kar na Ptuj,

je prišla komisija tja - to se je dobro plačalo, seveda - in to sem ministru Dragonji, ki ga cenim, ampak je tudi iz tega gnezda LDS-ovskega, tu rekel. Terjal sem odgovornost, kam je šlo iz podjetja 100 milijonov dolarjev, ki je bilo jasno, da je izginili. Minister Dragonja je rekel, tam na kavici v menzi, nisem dovolj močen, ker ima gospod podporo iz najvišjega vrha. In zdaj vidim, se gospod pojavlja za kandidata na nadzornega Sveta banke Slovenije, nekateri ga omenjajo celo za direktorja Nove Ljubljanske banke.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega, se mogoče malo bolj osredotočite na amandma, prosim!

JOŽEF JEROVŠEK: Ne, ne, saj to je v amandmaju, kdo je vplival na računске izkaze. Vse to je notri. In gospodje, sprejmimo to, samo nehajte to sprejemati s figo v žepu, kot ste 16 let delali s figo v žepu. Nehajte to delati s figo v žepu. Začnite verjeti v to kar pišete na papir, naj ne bo to, kar je na papirju, samo v funkciji izvolitve v Evropski parlament. Saj je to legitimno, da delate za evropske volitve. Jaz sem včeraj na televiziji videl, bom rekel celo protestiram, če malo ironiziram, da kranjski župan...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne, ne, pogledjte, dajte... Ni potrebno komentirati televizijskih oddaj, ampak imamo razpravo o amandmaju.

JOŽEF JEROVŠEK: ...v zvezi z evropskimi volitvami, to pa je povezano s temi amandmaji. Evropske volitve...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Evropske volitve niso povezane s temi amandmaji, ampak z evropsko zakonodajo, prosim, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: ...stranke Zares so zelo povezane s tole zakonodajo in s temi člani in temi amandmaji. Vzročna zvezda je, gospod predsednik, in ne zanikajte, če ste iz iste stranke...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Jerovšek, ostanimo v okviru amandmaja, pustimo evropske volitve izven tega konteksta. Vi postavljajte ta kontekst, nobeden drug.

JOŽEF JEROVŠEK: Ja, vas moti, ampak moramo transparentno ljudem povedati. Zdaj, glejte, to je dobro napisano, lahko bi bilo še hujše, mislim, še bolj ostro ali pa bolj določno, ker zdaj je priložnost, mi bomo to podprli. V prejšnjem mandatu nismo mogli, ker je bila pač ena stranka, ki je vodena od zunaj, to se je videlo pri postavljanju njihovega ministra, je bila stalno proti takim rešitvam. Zdaj je pa možno, zapišimo zelo ostre dikcije, da bomo vsaj za naprej nekaj naredili. Ne

vem, ampak seveda se s tem ne bomo izognili tisočim možnostim, ki jih ima združenje menedžerjev, ki pripravljajo, kako je treba by passe delati, pa voziti okrog sem pa tja. To so fiktivne pogodbe, pa fiktivna izplačila, kot je naredil gospod Jankovič pa iz ljubljanske občine v Mercatorju. Milijon evrov za fiktivni posel. Danes v časopisu, zaenkrat se še ni izognil na sodišču. Zaenkrat se še ni izognil.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Jerovšek. Zares je nekorektno komentirati stvari, ki so pač v nekih sodnih procedurah, kakorkoli, omenjati imena. Mi govorimo o generalnih normah in pravilih, ki veljajo za vse enako. Tega so se vsi držali do sedaj...

JOŽEF JEROVŠEK: ... za vse enako veljajo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... in bi vas prosil, da se omejite pri tej razpravi.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod predsednik, jaz sem mislil, da se vi za pravičnost zavzimate v družbi, ampak žal, vidim, da vas motijo nekatere stvari.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Pravilno ste mislil.

JOŽEF JEROVŠEK: Glejte, to je, jaz ne vem, zakaj je zdaj tudi v zadnjem času to, kar je stranka Zares predlagala o tem davku obdavčenju. Jaz sem to tudi podpiral.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Sploh ni predmet današnje razprave. Prosim, da prekinete to razpravo... Prosim, da se vrnete na amandma.

JOŽEF JEROVŠEK: Na amandma, to, kar ta amandma predvideva, saj pravim, glede vračil in vse to. Kaj je lahko za nazaj v roku treh let - vrnitev nagrade. Saj pravim, dobro, naredimo za naprej, ampak če bi minister pred štirimi leti to naredili, ne bi za naprej odločali, bi se rajši zmenili, da bi bilo to kaznivo dejanje. In gospodje, mnoge te nagrade in to, kar so naredili z bankami, da bodo državljani še enkrat sanirali banke, še enkrat, to so kazniva dejanja, to je 350. člen našega Kazenskega zakonika: "Kdor skuša spraviti Republiko Slovenijo v podrejenost," in so jo spravili v podrejenost, ker ne more od zunaj kreditov dobiti Ljubljanska banka. Gospod Kranjc pravi, da je naša banka od zunaj omejena, da dobiva kredite, ki bi jih lahko jemalo gospodarstvo. Banke in državo so spravili v podrejenost. In od ministra pričakujem, da bo tu rekel, jaz bom od notranje ministrice zahteval, pa pravosodnega ministra, da naj po 350. členu Kazenskega zakonika in po 357. členu, o Sabotaža, sodijo, naj jih spravijo na hladno, ki so to naredili. To pričakujem od

ministra, da se zelo angažira. Če bo nekaj tega naredil, bo imel na evropskih volitvah tako boljše šanse. Ne sme pa samo na evropske volitve misliti. In stranka Zares ne sme samo na evropske volitve misliti...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Jerovšek, jaz gledam 77. člen Poslovnika. Prosim, da se tega zavedate.

JOŽEF JEROVŠEK: Jaz se zavedam Poslovnika in mislim, da je za naše volivce, od katerih smo mi izvoljeni, in državljane to pomembno, da te povezave naredimo.

Sprejmimo to, ampak zagotavljati morate tudi nekaj, kar bo šlo v smeri tega, da bo policija resnično neodvisna. Da bo lahko tiste fiktivne posle, by passe, pogodbe, ono, tretje tudi preprečevala. Kajti, zdaj ko hoče Kresalova že Gorška zamenjati, direktorja, zato ker je šel v zadevi Janković s preiskavo naprej, to je nezaslišano. Drugače se bo izkazalo, da to sprejemamo samo zaradi evropskih volitev. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Lojze Posedel.

LOJZE POSEDEL: Hvala, gospod predsednik. V tem trenutku je tudi edina sreča, da na balkonu ni nobene publike. Ker takrat, če ste opazili, kadar je publika .../Oglašanje iz klopi./ Se opravičujem...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani!

LOJZE POSEDEL: Kadar je balkon poln, takrat ima gospod Jerovšek še večji motiv za nastopanje. Danes ni imel nobenega citata, nobene pesmice, očitno, ker je premalo publike.

Sicer pa, kolega Jerovšek, jaz sem prepričan, da ste na začetku preslišali, ker ne želim verjeti, da niste razumeli, ali pa še slabše, da ne želite razumeti, kar je bilo povedano in kar je zapisano, da se ta sprememba zakona dela, ne zaradi evropskih volitev, ampak zaradi uskladitve z direktivo Evropskega parlamenta, rok za to pa je avgust 2009. In tu je razlog, ne pa potem vsa vaša napletanja in vpletanja posameznikov v to zgodbo. Enako pa sem vesel, da ste rekli, da boste ta amandma podprli, da je prišel čas in se sprašujete..../Oglašanje iz klopi./

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani!

LOJZE POSEDEL: ... prepozno. Zagotovo štiri leta. Vendar ta štiri leta, pretekla, je bila na oblasti vaša vlada, ki ni sprejela te zakonodaje. Kazali ste na gospoda Lahovnika, ki je predlagal prevzemno zakonodajo kot opozicijski poslanec in je niste želeli pravočasno dati v proceduro. Zato so se zgodile določene zadeve ravno na področju gospodarstva.

Ko govorite o nekih imaginarnih povezavah vašega fantomskega Foruma 21 in kluba menedžerjev, kako vplivajo na nagrade, kako so direktno povezani. Poglejte si raje sklepe vaše vlade, kako direktno je vaša vlada odločala, kako se določajo in izplačujejo astronomske nagrade v bankah in podjetjih kljub temu, da sem prepričan, da tega ne boste želeli vedeti, kot tega ni na Odboru za gospodarstvo vedel ali želel vedeti bivši minister za gospodarstvo gospod Vizjak. Na izrecno vprašanje, ali je Vlada sodelovala pri tem, je dejal, da ne. Da ne vlada, ne on kot minister, niso sodelovali pri izplačilih visokih, astronomskih nagrad nadzornikom v NLB-ju. In hudo je, če tega minister za gospodarstvo res ni vedel. Še huje je, če se je bivši minister za gospodarstvo na Odboru za gospodarstvo zlagal. V vsakem primeru sem prepričan da je ta zakon dober, da je dober tudi amandma in jaz sem vesel, da sta kolega Ravnikar in kolega Žerjav predlagala izboljšavo. Zato tudi sam v imenu predlagatelja predlagam, da se besedica "lahko" zamenja z "mora" in da se tudi črta zadnji stavek v prvem odstavku, to kar je razlagal gospod Ravnikar. "Se pravi, če skupščina ne določil..." in tako naprej, ta zadnji stavek se črta in besedica, ki jo je predlagal kolega Žerjav, da se "lahko" zamenja z "mora".

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Gospod Grims ste vi imeli proceduralno? Ste vi imeli proceduralno? Ne. Nova prijava, seveda.

Besedo ima Vili Rezman.

Prosim.

VILI REZMAN: To govorjenje gospoda Jerovška je bilo zelo zabavno, zame celo antistresno, prav posebej resno pa ni bilo.

In ko je že ravno omenjal poslanca Rezmána in poslanca Žnidaršiča naj povem, da midva nimava te sposobnosti, ki jo ima on, da bi vedno ravnala tako, kot stranka naroči. Pač to ne gre. Kakšna sposobnost nama najbrž manjka. In to, da včasih kdo razmisli tudi sam po svoji presoji, to naj ne bi bila slabost, to naj bi bila odlika v Državnem zboru.

Kar se zakona in amandmaja tiče pa naslednje. Ta amandma in zakon morata biti mišljena sistemsko oziroma abstraktno in nista pisana zavoljo Nove Ljubljanske banke. Kdor tako razume, najbrž razume napak. In naj zato spomnim, da gre za implementacijo direktive, ki je bila sprejeta leta 2007, zdavnaj pred milijonskimi nagradami pri nas, ker so pač tudi drugod po Evropi in svetu ugotavljali hibe. Mi jih samo z neko zamudo implementiramo. In če bomo sprejeli tak zakon in tak amandma, potem si bomo s tem najbrž dali več možnosti, da bomo preprečili nekatere zlorabe oziroma dobra plačila za slabo delo oziroma če jih že preprečiti ne bomo mogli, jih bomo lahko vsaj sankcionirali.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prosim za prijavo za razpravo. Spoštovani, kolega Jerovšek, imeli boste možnost, da to repliko opravite hkrati ob razpravi. Saj boste lahko.

Najprej dam repliko kolegu Jožetu Jerovšku, prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Kar dva kolega sta mi replicirala. Kolega Rezman pravi, da nisem resen. Upam, da on sam ne domneva, da zaradi tega, ker je rez man, po nemško, druga polovica, da bi bil on resen mož, mislim da si ne domišlja, da je zaradi takega priimka resen mož.

Glede kolega Posedela, ki ga cenim, sem malo začuden, da je v vlogi, bom rekel metaforo, da ne bo narobe razumljeno, "hudičevega advokata" zadnje čase. On je resen človek in ne vem, zakaj so ravno njemu dali tako nalogo, da mora braniti in tudi napadati. Gospod Posedel, midva se poznavava iz te hiše, jaz se 13 let obnašam enako in sem enako govoril. Tukaj ni nobenega očitka. Jaz sem včasih nesrečen, kaj se ni posrečilo naši vladi, vendar te nagrade v Ljubljanski banki, ta je bila sklenjena z vednostjo gospoda Golobiča, on je postavil tega direktorja. Na koncu mandata je bil gospod Lahovnik gospodarski minister. Marsikaj se bi dalo pred dobrimi štiri leti narediti. Se strinjate s tem? Potem bi se minister iz naše vlade ukvarjal z drugimi problemi in do teh silnih anomalij ne bi verjetno prišlo, ker bi vi imeli moralno legitimacijo, da bi lahko nastopali kot prava opozicija tudi takrat, ko naša vlada ni imela vzvodov moči pa, ko niso hoteli sprejeti. To, kar gospod Rezman pravi, da ni poslušal stranke, saj takrat, ko so to vlado postavljali, on ni bil član stranke, ampak je kljub temu prevzel stranko, pa rekel, ta minister ne bo pa bomo uvozili nekega kandidata za ministra, itd.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Jerovšek, greste čez okvir replike in greste v razpravo. Lahko se boste prijavil tudi k razpravi, če boste želel, ampak greste čez okviru replike. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: .. Ti argumenti, s katerimi replicirajo, so popolnoma neosnovani. Če so iskreno na teh pozicijah pa če bodo štiri leta na teh pozicijah, potem, hvala bogu. Samo dvomim, jaz še enkrat poudarjam, da mislim, da je stranka Zares v tej točki predvsem v funkciji evropskih volitev in to je potrebno volivcem povedati, da dnevno taktizira z dnevno politiko. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Minister, kolegice in kolegi! Jaz sem vesel, da predlagatelji tega

amandmaja, da spreminjajo na osnovi razprave na boljše. Mogoče bo še v tej razpravi kaj dodanega, kar bo pripeljalo do tega, da bo amandma še boljši. Jaz bi...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani!

FRANC PUKŠIČ: Jaz se seveda strinjam, da nadzorni svet namesto tistega "lahko", da se to spremeni, da zahteva vrnitev. Vendar potem, ko piše, za poslovno uspešnost, ali ni sorazmerni del; jaz bi tam pri "poslovni uspešnosti" naredil piko, brez njenega sorazmernega dela. Namreč, ni nobenega razloga za noben sorazmerni del vrnitve, če je pravnomočno ugotovljena ničnost letnega poročila. To pomeni, zakaj bi sploh kaj dobili oziroma, zato morajo celo po mojem nastopiti drugi organi in zadevo predati naprej tožilstvu. V drugi alineji piše, da se ta nagrada zmanjša, v kolikor je revizijsko poročilo ugotovilo oziroma revizor ugotovil, da so uporabljali napačne kriterije za določitev svoje nagrade. Ja, lepo vas prosim, z napačnimi kriteriji sem si določil 500 tisoč nagrade, zdaj pa bom dobil, ne 500 tisoč, ampak bom dobil samo 100 tisoč. Ta namen je pa recimo nekdo imel. Torej tisti sorazmerni del bi vendarle črtali. In še nekaj, gospod minister; sami dobro vemo, velikokrat se zgodi, da nekateri posamezniki, ko postanejo člani uprav, člani nadzornih svetov itd., kaj naredijo s svojim premoženjem, prepíšejo ga na svoje najožje družinske člane. In potem tudi z nagradami, ki jih bodo dobili, kupijo, ne vem, karkoli že, pretopijo v nekaj in potem to prepíšejo na svoje družinske člane, ker je, jaz se strinjam, verjetno nek čas potreben za ugotavljanje. Kot ste napisali, da se to vrne v roku treh letih, v tem času seveda imajo možnost zmanipulirati. In kaj jih lahko potem vzamete? Nič, pika, nič (0.0). In v tem je problem. In jaz bi v ta zakon zapisal tudi to, da se premoženje ne more spremeniti iz tistega, ki ga nekdo ima, ko postane član uprave ali član nadzornega sveta v neki gospodarski družbi, katere večinski lastnik je država, saj o tem govorimo, ali banki, da ne more tega premoženja spraviti, prepisati, kakorkoli. Ali pa, da velja tudi za premoženje, ki ga je takrat odtujil na družinske člane, tako ali drugače, predmet možnosti poravnave oziroma poplačila preveč izplačanih nagrad in tudi ostalih mahinacij, ki se med tem časom zgodijo.

Veste, ne bi rad, da se ponovno zgodi to, kar se je zgodilo 1994 leta, ko se je spremenil Kazenski zakonik, samo zato, da se je lumpom, ki so bili pravnomočno obsojeni, omogočilo, da niso odsedeli niti ene minute. Parlamentarcem, ki pa so na to opozarjali, kolegice in kolegi, pa se je sodilo na slovenskih sodiščih in so plačali kazen za to, ker so na to opozarjali. To je realnost. To je realnost, to je zgodovina, to je zapisano, to je jasno. Ne bi rad, da se lahko tudi tukaj naprej "mahinira" s takšnimi stvarmi.

Minister, resnično zapišite ostreje, še ostreje. Podporo, ste slišali, tokrat jo imate tudi v opozicijo. In zastavimo nekatere stvari tako, da bodo potem res bolj transparentne, da jih ne bo mogel vsak kar tako izigrati. Jaz verjamem v, sem mogoče še vedno toliko naiven, da verjamem v dobronamernost marsikoga. Res pa je, da vem, da nekateri že zdaj, med temi amandmaji berejo, kako bodo iskali luknje in krivine.

Torej, črtajte sorazmerni del in dajte zraven premoženje tistih, ki bodo pač tu notri, da ne bodo mogli tega premoženja odtujiti in da se te stvari končno postavijo tako, kot bi v neki normalni državi morale biti.

Ne nazadnje nikoli ne bom razumel, da lahko direktorji družb, ki so v državni lasti, in seveda nadzorniki in tako dalje, imajo višje plače, nagrade in ne vem kaj, kot predsednik Vlade ali predsednik države ali sploh resor.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Silven Majhenič.

Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister.

Čudi me, zakaj? Zakaj se po toliko letih, mislim, da ista opcija, spreneveda in zdaj ugotavlja, da je bil prejšnji zakon slab in si zdaj zasluži spremembe. Zakaj že ne prej, ko so se pogodbe podpisovale? Sedaj je prišel čas izplačil, ki pa jih zanesljivo ni mogoče preprečiti. Nihče sedaj ni opazil prevelikih plač direktorjev, nikogar do zdaj ni zanimalo, kolikšne so nagrade nadzornikov in še manj direktorjev. Vsi so dobivali plačo za redno in pošteno delo, kar pa ne pomeni, da si zaslužijo še nagrado, ki pa je bila vedno namenjena za izjemne dosežke. Nagrajevanje uprav bi moralo biti vedno jasno in transparentno. Ne vem, kaj ste delali do sedaj. Očitno so take stvari dopuščali, kar pa se zdaj izkazuje kot slabo.

Uvedba več reda v zakone in boljše preglednosti je gotovo za pozdraviti, kajti sedanja ukrepanja uprav so se izkazala kot kratkoročna in ni bilo ciljev na dolgi rok, kot bi se pričakovalo. Vsak delničar ima pravico uveljaviti svojo pravico in to mora postati pravilo. Spremembe so nujne, zaradi tega bomo amandma podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi besedo minister? Prosim, dr. Matej Lahovnik.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa. Najprej bi želel izrecno še enkrat poudariti, da ta možnost, ko govorimo o nadzornikih in odgovornosti nadzornikov, jih ne razbremenjuje, da določijo ustrezne kriterije. To ne more biti. Tudi amandmiran 7. člen ne more biti neke vrste popravni izpit. To je skrajna možnost. Izrecno je navedeno, da lahko nadzorni svet zahteva vrnitev že izplačane nagrade za poslovno uspešnost, če se pravnomočno

ugotovi ničnost letnega poročila in pa seveda, če se na podlagi revizorjevega poročila ugotovi, da so bili napačno uporabljeni kriteriji za določitev nagrade. Če plastično povem. Če je bila določena neka formula in kasneje revizor ugotovi, da se ta formula za določitev neke nagrade, recimo, da je bilo podjetje uspešno, da so se nadzorniki odločili, da menedžment nagradi, ampak ugotovi, da ta formula ni bila pravilno uporabljena in se na podlagi revizorjevega poročila izkaže, da je prišlo do preveč izplačane nagrade, zdaj obstaja možnost, da se zahteva vračilo preveč plačane nagrade. Za to gre.

Kar se tiče evropskih volitev in teze, da jaz tukaj nabiram preferenčne glasove. To nima zveze z evropskimi volitvami ima pa zvezo s tem, kar se na ravni Evropske unije dogaja. Namreč, v celotni Evropski uniji na tem področju prihaja do korenitih sprememb in mi izhajamo iz priporočila Evropske unije, da je treba v določenih primerih tudi za nazaj stvari urediti na takšen način, kot mi predlagamo, so priporočila Evropske unije. Slovenija ni nič posebnega na tem področju. Poglejte kaj se dogaja, kakšne so razprave v ZDA na področju Evropske unije. Dejansko povsem drugačne, kot so mogoče bile še pred letom, dvema, tremi. Današnja velika svetovna gospodarska kriza je odprla pomembne razprave tudi o korporacijskem upravljanju, o temeljnih načelih, o priporočilih. En del teh priporočil so tudi spremembe, ki jih danes tukaj uvajamo. Samo za to gre. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Milenko Ziherl. Prosim.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim, posebej gospodu ministru! Menim, da kaže ta amandma, ta člen podpreti, saj gre v smeri urejanja zadeva na tem področju. Vendar bi se nekako strinjal s kolegom Pukšičem, ki je izrazil dvom, kako izterjati v tem triletnem roku. Nekako tako si predstavljam, če nekdo ima slabo vest, da bo, preden bo podvržen postopku, poskrbel za ta sredstva, da bodo ustrezno prenesena na Kajmanske otoke, na ženo, pa na by-pass itd. Kaže se že tudi dvom pri izterjavi preveč izplačanih nagrad pri obstoječem stanju, saj smo v dnevnem tisku pričeli velikemu razglabljanju, ali bo Kramar vrnil ali ne bo. Predvsem bi pa želel, da bi se zakon lahko apliciral recimo na podjetjih, ki so zdaj v krizi, recimo LTH in Mip.

Za konec bi pa morda še povedal, da klub 21, ni noben fantomski organ, vključena so konkretna imena, konkretne firme, in če naredimo med njimi povezave, kmalu ugotovimo, da smo v zelo zapletenem mozaiku, kajti med temi povezavami so finančni tokovi in na koncu ne veš več kdo koga nadzira. Recimo, pridemo do takih parov, ko oseba A nadzira B, B - A, kje je pa tretji, ki bo nadziral oba skupaj. In tudi tukaj vidim možnosti, da bi ta člen uredil oziroma vsaj nekoliko

omejil to domačnost, neko zatohlo ekonomsko ozračje, v katerem pa ni priložnosti za mlade, perspektivne podjetnike, za majhna in srednja podjetja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Gvido Kres.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani minister s sodelavci! Spoštovane kolegice in kolegi! Ko govorimo o teh rokih, eno leto ali tri leta, moram reči, da tukaj nimam nobenega problema, se popolnoma strinjam tudi z ministrom, da je lahko tri leta, v bistvu je treba začeti. Čeprav bi jaz tukaj šel še bistveno dlje, te zadeve enostavno ne bi smele nikoli zastarati. Vojni zločini niso nikoli zastarali. To so take hude stvari, da nekateri posamezniki tako ropajo to državo, nekateri posamezniki, da to presega čisto vse meje. Wiesenthal je do konca svojega življenja preganjal te ljudi. In jih je našel. In kakorkoli že se je zadeva odvila, nekako se je odvila. Treba je enostavno zagnati strah v te ljudi in jim malo posekati prste.

Poglejte, prišli smo do tega, da vidimo, da v državi najsposobnejši ljudje bežijo iz enega okolja v druga okolja. To se dogaja pri sodnikih, pri odvetnikih, rajši delajo v privatnem delu in potem jim enostavno, ne bi rekel, da država ni sposobna, samo najbolj verjetno se tako hitro tudi vrta kadrovska menjava, da enostavno tisti ljudje, ki so sposobni, teh ni veliko, niso kos tem ljudem, ki so se napravili oziroma prišli do takšne prakse, da več ali manj vidimo, da jim država enostavno ni kos. Dobijo dobre odvetnike, cel tim odvetnikov in zadevo peljejo v tisto smer, da uspejo v teh svojih namenih.

Rekel bi še to. Če ti podjetniki, ti ljudje, svoje premoženje prenesejo na svoje družinske člane, to se da slediti. Treba je enostavno uvesti, da se to sledi in tudi če se ta zadeva pelje ven iz države ali prenese. Če se ugotovi, da je v tem delu premoženje tisto, do katerega so neupravičeno prišli, ga je treba enostavno tudi dobiti nazaj. Mislím, da lahko ministra v tej zadevi pohvalimo, ravno tako tudi amandmaje in vse zadeve, o katerih danes govorimo, peljejo v to pozitivno smer. Je pa res zelo težko to dobro napisati. Mislím, da če je treba še kaj dlje delati, pa delajmo še malo dlje, da pridemo do takšnega zaključka, ki bo resnično lahko učinkovit. Se pa bojím, da smo v naši državi že veliko takih stvari sprejemali, imeli že veliko dobrih debat, ampak praksa kaže, da ne pridemo do pozitivnega in učinkovitega zaključka. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati o tem amandmaju? Ponovno prosim za prijavo.

Besedo ima mag. Radovan Žerjav. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, predsednik. K 9. členu, ali smo pri 7. členu?

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Smo pri 7. členu. Gospod Rezman, prosim.

VILI REZMAN: Samo nekaj sekund je, zato bi rad samo še enkrat opozoril na bistvo amandmaja, po mojem na sorazmernost. Sorazmernost participira pri dobičku in to govorim zdaj za voljo tega, ker bi rad opozoril, da dobička ne ustvarjajo samo poslovodstvo, ampak tudi drugi zaposleni in da se bomo morali vrniti k Zakonu o participaciji delavcev in obveznem participiranju pri dobičku, čeprav eni izmed koalicijskih strank to ne godi.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati o amandmaju k 7. členu? Ugotavljam, da ne želi. Ker ne želi nihče več razpravljati zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 9. člen in amandma poslanske skupine Zares. Prosim, za prijavo. Kolegi, sedaj ne vem, predlagatelj je zadnji sedaj, to se bomo morali enkrat na Kolegiju zmeniti, da ima predlagatelj mogoče prvi besedo, ampak kakorkoli, gremo po vrstnem redu. Besedo ima Matevž Frangež. Prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovani, gospod minister. Spoštovane in spoštovani! Osebnostno mislim, da je vsebina amandmaja k 9. členu dobrodošla. Mislim pa tudi, da je smiselno opredeliti tako splošna kot tudi posebna načela kot podlago za določanje politike prejemkov članov organov vodenja, kar je intenca tega amandmaja. S tem amandmajem pa pravzaprav na novo opredeljujemo uspešnost podjetja. Navedeni amandma namreč določa, da mora biti variabilni del prejemkov odvisno od vnaprej določenih in merljivih meril uspešnosti. Pri tem amandma primeroma določa obseg poslovnih aktivnosti, ustvari dodane vrednosti, tržne vrednosti, itd. Morda bi bilo primerneje v nadaljnji obravnavi tukaj razmisliti o taksativni določitvi teh meril, pri čemer naj prejemki temeljijo na doseženih rezultatih za obdobje najmanj treh let. Zelo pomembno pa je tudi nadaljevanje te prve alineje prvega odstavka, ki določa, da mora, citiram, "merilo uspešnosti vsebovati tudi posebna merila kvalitativne narave za razvoj družbene odgovornosti, socialne, okoljske in tako dalje." Pridemo do srča problema, kaj je pravzaprav za nas uspešno podjetje. Zame uspešno podjetje ni podjetje, ki sicer dosega dobre poslovne rezultate, pri tem pa na ustrezen način ne poskrbi za svoje zaposlene. Skrb za zaposlene, za dostojno plačo, za urejene in zdrave pogoje, za prijetno delo so zame med tistimi postavkami, ki jih je mogoče merljivo ugotavljati v interesu skladnega razvoja celotne družbe. Vsi vemo, da je prav odsotnost te skladnosti vir naraščujoče družbene neenakosti. Visoki prejemki uprav in nadzornih svetov

pravzaprav bolijo ravno zaradi tega, ker so v očitnem nesorazmerju s tistim, kar za svoje pošteno delo dobijo delavke in delavci. Zato predlagam, da v nadaljnjem postopku v 9. člen vgradimo amandma, ki bi med merila uvrstil tudi skrb za socialno varnost in blaginjo zaposlenih in ustrezne delovne pogoje. Predlagam, da zavezo o socialni in okoljski družbeni odgovornosti podjetij, ki jo ta amandma že vsebuje, natančneje definiramo. To bi zagotovilo, po mojem prepričanju, dobro spodbudo tudi menedžmentu, da bi si aktivneje prizadeval za ugoden položaj svojih zaposlenih.

Ta kriza nas med drugim tudi uči, da motiv za dobro delo ljudi ni strah, ampak samo varnost, blaginja in ena široko odprta socialna perspektiva. To bi moral biti temelj družbenih sprememb, ki bi se jih tudi v slovenski družbi morali lotevati pogumneje. Velikokrat pa slišimo, da je ta kriza tudi kriza vrednot. To še posebej rada poudarja tudi opozicijska SDS. S tem se v osnovi strinjam...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega, razpravo o amandmaju bi prosil. Ne iti predaleč v druge teme, prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovani gospod predsednik, če dovolite, mislim, da sem bil v tem, kar sem do zdaj povedal, zelo zelo zvest Poslovníku in sem govoril izključno o amandmaju.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Tako je, do zdaj ste bili.

MATEVŽ FRANGEŽ: Govorim pa o tem, da je ustrezno potrebno vgraditi v ta amandma tudi etičnost. Dokler bomo namreč od vidnih predstavnikov Slovenske demokratske stranke, kakršen je tudi novo izvoljen član izvršilnega odbora SDS-a dr. Žiga Turk, slišali izjave kot je naslednja, ne bomo uspešni pri določanju te etičnosti in poštenja tudi v poslovnih in nadzornih organih slovenskih gospodarskih družb. Bivši minister za razvoj je namreč dejal naslednje: "podjetja naj počrpajo vse oblike državnih pomoči, kar jih lahko, tudi če jih ne potrebujejo." To izraža eno nepoštenje do družbe, nepoštenje do javnih financ in mislim, da je tudi v tem amandmaju priložnost, da ...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Cenjeni kolega Frangež, to pa res ni del tega amandmaja! Je pomembna tema...

MATEVŽ FRANGEŽ: ...take stvari. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala. Besedo ima Aleksander Ravnikar. Prosim.

ALEKSANDER RAVNIKAR: Hvala predsednik. Spoštovani udeleženci seje! Se bom dotaknil samo nekaj mest v splošnih

načelih, pač v želji, ki sem jo že v prejšnji razpravi navedel, da bi besedilo postalo konsistentno, takšno, da se lahko v zakon zapiše, in da bo iz njega razvidno za kaj dejansko gre. S tega vidika me pri splošnih načelih v prvi alineji moti izraz "dolgoročna vzdržnost družbe". Vem, da je prevod iz angleščine, ampak vzdržnost v slovenščini pomeni še vse kaj drugega kot to, kar je bil morda namen predlagatelja. Tako da, o asketizmu in njegovih izpeljankah ne bi zdajle zapravljaj, opozarjam samo, da je tukaj treba poseči.

V drugi alineji gre za vprašanje celovitosti izrazov in pa njihovega pomena. Kaj so celotni prejemki, ki jih sestavlja stalni in gibljivi del prejemkov, če se pozneje več ti termini ne uporabljajo. Celotni prejemki vključujejo variabilni del, ki jih zgoraj ni. Morda je to gibljivi. Variabilni sicer pomeni variabla, je sprejemljivka, ne gibljivka. Tako, da bi še malo, recimo, preciznosti lotiti na tem področju.

In drugo, kako se potem ob tej nejasnosti definira, kako je s fiksnim delom prejemkov, opozarjam samo na to, da mora biti pomen jasen, za katera merila uspešnosti pri tem gre.

V tretji alineji bi se lotil samo navedb v oklepaju, v drugi in tretji vrsti. Za obseg poslovnih aktivnosti obstaja vrsta meril, tako da, tukaj, po mojem, ne bo problematično. Vprašanje je samo, ali bodo izrecno navedena ali ne, ali pa bodo vsaj primeroma navedena. Ustvarjanje dodatnih vrednosti je že sporno. V poslovanju in ekonomiji, makro in mikro, poznamo dodano vrednost. Ali je to mišljena še kakšna druga dodatna vrednost, bi me prav zanimalo. Pač jaz iz tega ne razumem, zakaj bi dejansko šlo.

Tretje - ustvarjanje tržne vrednosti. Najbolj, bom rekel, normalen izraz na prvi pogled, ampak tržne vrednosti česa. Mojih čevljev ali česa drugega? Bo že treba povedati za katero stvar dejansko tukaj gre.

In končno, ker sem rekel, da za vse štiri alineje, bom pri splošnih načelih predlagal, da se jih pregleda. Še pri četrti, ko pravi, da je treba izplačilo variabilnega dela za določen čas odložiti. Ne nasprotujem takšni ideji, če bo lepo izpeljana v zakonu. Vendar me zanima, komu dajemo diskrecijo za odločanje od treh do pet let? In ali je ta diskrecija potrebna.

Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Radovan Žerjav.

Prosim. Mikrofon prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Ministra ni. Kolegice in kolegi.

Torej vidim, da z gospodom Ravnikarjem pravzaprav razmišljava popolnoma enako. Tudi sam sem si zapisal, ali sta gibljivi del in variabilni del o katerih, torej o obeh opcijah, je v tem členu govora, ali gre za isto stvar ali ne,

torej, za različni stvari. Moje vprašanje je tudi glede teh merljivih meril. Ta merila, ki so navedena, so namreč zelo težko merljiva. In očitno, glede na to, da je dodano še itd. niso navedena vsa. Po moji oceni bi morala biti navedena vsa in predvsem tista, ki so enostavno merljiva. Ali je to dobiček ali so to prihodki? Ali je to, tu sicer piše "ustvarjanje dodatnih vrednosti", jaz mislim, da je tu mišljeno "dodane vrednosti". Skratka, jaz bi pričakoval, da tu navedemo merila, ki so zelo jasno in enostavno merljiva.

In še en pomislek imam, v tej točki, ko govori o posebnih načelih za določanje politike dela prejemkov, ko govori o odpravnini, piše: "Odpravnina se ne sme izplačati, če je prekinitev pogodbe posledica neustreznih rezultatov." Ta dikcija "neustreznih rezultatov" je lahko seveda zelo raztegljiv pojem. Lahko je družba leto prej imela 100 milijonov dobička, v tekočem letu 50 milijonov evrov dobička in lahko na osnovi tega trdimo, da je to neustrezen rezultat. Kar je seveda vprašljivo. Skratka, ta "neustrezen rezultat" bi moral biti natančneje definiran. Ali je to negativen rezultat v primerjavi s prejšnjim letom ali je to izguba. Skratka natančneje definirati.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Bogdan Barovič.

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala.

Ravno v nasprotju z mnenjem Slovenske nacionalne stranke in seveda tudi našo presojo pa je 9. člen bistvo. In žalosti me, oziroma naše razumevanje je takšno, da je 9. člen dopolnilo 7. členu. Po mojo osebni presoji in presoji kolegov iz Slovenske nacionalne stranke bi moralo biti obratno, ko imamo mi neka jasna stališča, kakršna so navedena tudi v amandmaju, kjer piše, kaj so celotni prejemki, kaj je variabilni del, izplačilo dela, kdaj in kako, izplačilo oziroma namen odpravnin, kdaj te odpravnine. To je bistvo. Ko imamo to osnovo, imamo preventivo, potem lahko gradimo in nadgradimo konkretnem amandma, ki je vsebinsko, se strinjam s kolegi pred mano, ki je vsebinsko potreben dodelave, je potreben. Ampak, kaj je bistvo, ko tega imamo, ko imamo te osnove kdaj, komu, kako in zakaj, potem lahko upoštevamo vsebino amandmaja k 7. členu. Takšno je naše razumevanje. Mogoče nam bo Vlada povedala, da razmišljamo narobe, ampak bistvo je pa to. Strinjam se z amandmajem k 9. členu. Podpiram ga, čeprav smo v osnovi v prvem branju v Slovenski nacionalni stranki ocenili, da peti in šesti odstavek 9. člena mogoče ne sodita ravno v Zakon o gospodarskih družbah, ampak ta zakon je tako pomemben, da je bolje pustiti in ga dograditi. Podpiramo amandma k 9. členu.

Podpiramo ga, čeprav bo verjetno, glede na povedano, padel, ker je nedodelan, ampak jaz mislim, da je dobro, da bi ga dodelali in pustili. In vztrajam, da je amandma k 7. členu dopolnilo tega, ker je treba najprej preventivno zadeve urediti, postaviti osnove, postaviti pogoje, kdaj, komu, kaj in kako in potem posledice, ki so po našem razumevanju navedene v amandmaju k 7. členu. Da, kolegi iz Zaresa, ta člen podpiramo. Dogovor pa bo, ali ga bomo vsebinsko dopolnilni oziroma kakšno presojo in oceno bo podala tudi Vlada.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Lojze Posedel.

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa, gospod predsednik. Ta 9. člen, amandma k temu 9. členu je vložen zato, kar je bilo tudi že v razpravi ob 7. členu povedano, zaradi tega, kar se dogaja na področju nagrajevanja, na področju plač, ne samo in sploh ne samo v Sloveniji, ampak v Evropi, v Ameriki in da na to opozarjajo marsikateri sprejete listine, marsikateri pozivi. Če navedem, že nekajkrat danes omenjena priporočila komisije Evropske skupnosti glede plačnih politik in da je bilo tudi na srečanju G20, se pravi, najbolj razvitih, v okviru tega srečanja so razpravljali o menedžerskih plačah, da je bilo tam tudi izpostavljeno, da bo možno rešiti te dileme, te anomalije, ki se pojavljajo, to nepreglednost in zapletenost, ki se pojavlja takrat, ko bo plačna politika usmerjena predvsem v smer dolgoročnega spremljanja uspešnosti poslovanja oziroma rezultatov poslovanja. V razmišljanju, ki nekako kaže dogajanje na evropskem področju, v zadnji številki nemškega časnika Merkur je bila ponovno za področje Evrope izpostavljena, nujnost ureditve tega področja nagrajevanja. Tudi v Wall street journal-u predsednik uprave velike bančne skupine Goldman sacks pozval ameriški kongres, pozval regulatorje, da posežejo v ureditev plačne politike. Zaradi tega so ta načela napisana splošno, ker tudi ne morejo biti napisana natančno, ker se pač vsako podjetje nahaja v specifični situaciji glede svoje kondicije, glede svojih odločitev in pa pogojev na trgu. Zaradi tega je nemogoče vsako merilo, vsak kriterij zapisati natančno, ampak je to v prvem stavku tudi zelo jasno zapisano. Da mora pri določitvi politike prejemkov članov organov vodenja skupščina slediti naslednjim načelom, se pravi, da skupščina sprejema usmeritve, skupščina sprejema politiko, po kateri se potem ravna in sprejemajo odločitve pri določitvi višine prejemkov članov uprave, menedžerjev. Da je to tudi priložnost. Naj ponovno poudarimo, da v teh poizkusih naše poslanske skupine in pa vseh tudi, ki so razpravljali na Odboru za gospodarstvo, ne gre za nikakršno gonjo priti menedžerjem, ne gre za to, da bi bili nevoščljivi posameznikom za visoke nagrade za uspešno delo, ampak gre preprosto za to, da se preprečijo anomalije, tiste, ki potem mečejo slabo luč na vse. Mi se moramo

zavedati, da takšni populistični nastopi nekaterih, ki povprek govorijo o astronomskih nagradah, o nezakonnosti, o neupravičenih izplačilih, mečejo slabo luč na množico tistih uspešnih menedžerjev, ki se morajo v teh kriznih časih še posebej potruditi in biti bitko s trgov, s sindikatom in vsemi problemi, ki jih je še dodatno zaostрила gospodarska kriza. Če bi bila ta področja urejena pred prihodom te krize, bi verjetno tudi danes imeli malce manj problemov. Zato ta naš predlog tega amandmaja sicer na prvi način izgleda nedodelen, nedorečen iz preprostega razloga, ker je v takšen zakon kot je Zakon o gospodarskih družbah težko napisati natančna merila, ki bi veljala za vsa podjetja. Če pa se napišejo splošna načela, ki jih mora skupščina pri določitvi, obravnavi plačne politike in sistema nagrajevanje menedžerjev upoštevati, se pa lahko vsakdo najde z vsemi temi dobronamernimi pripombami in predlogi, ki so jih kolegi dali do zdaj v razpravi. Upam, da bo še kakšen dober predlog prišel. Na ta način sem prepričan, da bo to področje v prihodnosti bolje urejeno. Od tega amandmaja, od tega zakona si tudi nihče ne dela iluzije, da bo z jutrišnjim dnevom ali z dnem sprejetja zakona za naprej boljše. Je pa škoda časa za razprava, zakaj ni bilo takrat, ko bi moralo biti, ker kolo zgodovine se ne da zavrteti nazaj. Prav je, da se ta načela začnejo spoštovati za naprej. Je pa res, da je težko razpravljati o kriterijih, ki niso merljivi, posebej v času, ko smo izgubili osnovne vrednote, tudi moralne vrednote. V naši družbi, v svetu kot celoti je bila merljiva samo stopnja gospodarske rasti, stopnja dobička, stopnja povečanja vrednosti delnice. Samo to je veljalo za pravo in zveličavno merilo. Vidimo, kam nas je pripeljalo. Ko pa bomo pri določitvi vsega potrebnega, pri nagrajevanju in pri plačni politiki, začeti upoštevati tudi ta merila, kot so poštenje, sociala, vzdržnost na dolgi rok in podobna merila, bodo prinesla, zagotovo, dobre rezultate. Videlo se je pa tudi na seji Odbora za gospodarstvo, da izraz, ki je bil zapisan in se je glasilo, da je potrebno spoštovati načelo poštenosti, da smo nekateri bili začudeni, da, celo bivši minister se je spraševal, kaj to na sploh poštenje je, kako lahko to definiramo. Tako da, jaz sem prepričan, da bodo te vrednote tudi nekako upoštevane pri plačni politiki in nagrajevanju menedžerjev, bo boljše, zato tudi vlagamo ta amandma.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Lep pozdrav in vprašanje ali želi še kdo razpravljati o amandmaju k 9. členu? Ja. Odpiram čas za prijavo.

Gospod Bogdan Barovič, izvolite.

BOGDAN BAROVIČ: Jaz se s povedanim, s strani kolega iz Zaresa gospoda Posedela, strinjam. Če beremo uvodni stavek, ki je zakonsko zavezujoč, pri določitvi politike prejemkov članov organov vodenja mora skupščina slediti načelom, so ta načela dokaj splošna in posebna, dokaj dejansko po eni strani

splošna, vendar se jih ne moremo razgraditi v samem zakonu. Še posebej pa opozarjam, da je potreben razmislek, da kljub mnenju, da je ta vsebina malo površno napisana, ta amandma k 9. členu, sprejet zaradi prve alineje, zapisana v posebnem načelu za določanje politike dela prejemkov. Končno bo enkrat določeno, da se odpravnina ne sme izplačati, če je prekinitev pogodbe posledica neustreznih rezultatov. To je pa bistvo. Do zdaj se je dogajalo tako, da so bili rezultati poslovanja neustrezní, da so ljudje ali prostovoljno ali na drug način odšli in kljub temu dobili odpravnino, kar je precedens in nesmisel, ampak to se je dogajalo. To vemo mi vsi. Končno imamo nek predlog nekega člana v nekem zakonu, kjer to prepovedujemo. Že samo ta prva alineja posebnih določil je tista, zaradi katere bi morali razmišljati o tem, da ta amandma sprejmemo in še tisti del, ki natančno določa kdaj se, če se, odpravnine izplačajo. Do sedaj so se izplačevale ne glede, ali je potekla neka doba ali je bila prekinitev zaradi takšnih in drugačnih razlogov. Končno imamo neke vsebine, za katere ponovno poudarjam, da so pomembne in bi morale biti osnova in samo amandma k 7. členu nadgraditev te osnove. Takšno je naše prepričanje v Slovenski nacionalni stranki, zato bomo ta amandma absolutno podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Ne vidim več rok za prijavo. Zato zaključujem razpravo o amandmajih.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 12. točki dnevnega reda oziroma najkasneje ob 21.40. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREPREČEVANJU OMEJEVANJA KONKURENCE, skrajšani postopek.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade, gospodu ministru za gospodarstvo dr. Lahovniku.

DR. MATEJ LAHOVNIK: Hvala lepa. Spoštovani gospod predsedujoči, spoštovane poslanke, poslanci! Bom zelo kratek in bom samo v grobih obrisih predstavil Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence. S tem zakonom se ureja specifičen dostop do informacij javnega značaja, dostop do informacij javnega značaja; namreč, po predlogu zakona je absolutno izključen dostop do podatkov, ki so poslovna skrivnost in do podatkov, ki se nanašajo na tajnost vira, s čimer so interesi tako Urada za varstvo konkurence, ki mora skrbeti za nadzor oziroma zagotavljanje konkurence na trgu oziroma za preprečevanje omejevanja konkurence, kot tudi strank postopka ustrezno varovani. Uvaja se možnost znižanja globe za storilce, ki sodelujejo v kartelih, in ureja postopek odpustitve in

znižanja globe za storilce, ki sodelujejo v kartelih. Se prvi, postopek predpiše vlada z uredbo. Namen te določbe pa je uskladitev te prakse s tistimi, ki je uveljavljena na področju Evropske unije. Na nek način lahko govorimo o inštitutu skesanca, če bi po domače povedal, da se pač strankam, ki sodelujejo na nek način v postopku na ustrezen način, omogoča, uredi tudi postopek odpustitve in znižanja globe. Uvaja se možnost sankcioniranja fizičnih oseb, ki ovirajo preiskavo, in opredeljuje, kdaj se šteje, da preiskavo ovira podjetje. Namen tega je, da se zagotovi možnost učinkovite izvedbe preiskave. V osnovi je namen tega predloga zakona ta, da se Uradu za varstvo konkurence zagotovi dodatna podlaga za to, da lahko čim bolj učinkovito opravlja svoje delo in skrbi za to, da se seveda Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence na nek način tudi v praksi učinkovito izvaja. Če želimo imeti čim večjo stopnjo konkurence, kar je v interesu potrošnikov, potem seveda Urad za varstvo konkurence rabi ustrezne podlage tudi v tovrstnem zakonu, ki mu daje dodatne možnosti, zato je Vlada ta zakon tudi vložila in verjamem, da ga boste podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku odbora gospodu Viliju Rezmanu za predstavitev poročila. Hvala.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Tudi moje poročilo bo kratko, kakor je bilo kratko poročilo dr. Lahovnika in kakor je bila kratka diskusija na matičnem delovnem telesu. O zakonu o preprečevanju omejevanja konkurence smo razpravljali v okviru dela Odbora za gospodarstva, in sicer potem, ko je Vlada takšen predlog predlagala in potem, ko je bil določen skrajšani postopek. Da bi lahko delo ustrezno korektno teklo, je Vlado predstavljala na Odboru za gospodarstvo mag. Radič, državna sekretarka na ministrstvu. Zagotovljena je bila prisotnost predstavnikov Urada Republike Slovenije za varstvo konkurence in treh zbornic, trgovinske, gospodarske in Obrtne zbornice Slovenije.

Mi smo imeli v obravnavi tudi predlog amandmaja. Amandma je predlagala, kakor predvideva Poslovnik Državnega zbora, Slovenska nacionalna stranka. In razprava je bolj ali manj tekla samo o tem amandmaju, ki pa je v okviru razprave doživel naklonjenost in je bil kasneje tudi sprejet in vključen v poročilo dela na Odboru za gospodarstvo. Zakonodajno-pravna služba je tudi prispevala svoja stališča in mnenja. Z ozirom na te pripombe, ki jih je posredovala, je bilo pripravljenih tudi nekaj amandmajev Odbora za gospodarstvo. Kot gradivo pa smo dobili tudi predloge amandmajev Trgovinske zbornice Slovenije.

Državna sekretarka mag. Radičeva je uvodoma dopolnila pisno gradivo s svojo ustno eksplikacijo. Predstavnik Zakonodajno-pravne službe je zagotovil, da so pomisleki, ki jih

je imel oziroma stališča upoštevana v amandmajih. Tako je bila razprava v resnici kratka, amandmaji sprejeti in vključeno v poročilo, ki vam ga Odbor za gospodarstvo predlaga v nadaljnjo obravnavo in v sprejetje.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ: Lepo pozdravljeni spoštovani gospe in gospodje poslanci! Lep pozdrav ministru in podpredsedniku! Dobro leto dni je od sprejetja veljavnega zakona o preprečevanju omejevanja konkurence in ob izvajanju njegovih določb so se pokazale določene redakcijske in vsebinske pomanjkljivosti posameznih določb. Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence v kombinaciji s še nekaterimi drugimi zakon z gospodarskega področja zagotavlja pravično in zeleno delovanje svobodnega gospodarskega trga. Temelj prav tega zakona je določba ustave, ki pravi, da so prepovedana dejanja nelojalne konkurence in dejanja, ki v nasprotju z zakonom omejujejo konkurenco. Zakonodajalec je torej varstvo konkurence povzdignil na ustavnopravno raven, kar daje temu vprašanju še posebno težo.

Prav zato je pomembno, da ima Urad za varstvo konkurence takšna pooblastila, da lahko učinkovito identificira kršitve in še učinkoviteje ukrepa. Če zakon tega ne omogoča, je nujno, da ga spremenimo.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da je treba Uradu za varstvo konkurence dati vse potrebne vzvode, da bo lahko opravljalo svojo funkcijo; funkcijo v korist vseh državljanek in državljanov in v korist Republike Slovenije.

Šele v zadnjem času opažamo aktivnejšo dejavnost omenjenega urada in če bodo predlagane spremembe še dodatno doprinesle k učinkovitejšemu delu urada, jih bomo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke z veseljem podprli.

Hvala.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavil gospod Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsedujoči za besedo. Pozdrav ministru in sodelavki.

Mislim, da je ministrstvo pripravilo pravi zakon, v pravem trenutku in na dober in pravi način. Zato ga bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije podprli.

Konkurenca je zagotovo zaželeno, lahko bi rekli celo več - nujna na vsakem trgu, saj ima zagotovo ugodne učinke tako na potrošnike, kot tudi na obstoječe in novo prihajajoče ali vstopajoče gospodarske subjekte, s tem pa posredno povezane ugodne učinke na celotno gospodarstvo in s tem družbo v

celoti. Varovanje konkurence in njeno vzpostavljanje je zagotovo trajen, nenehen in nikoli dokončan proces. Zagotovo, ne samo v naši državi, kjer imamo tržno gospodarstvo še v fazi razvijanja in nadgradnje in s tem tudi pomen za pravno varovanje konkurence, zagotovo pa se s tem problemom dnevno srečujejo tudi na trgu razvitih in starih članic Evropske unije.

Na marsikaterem trgu je pojem učinkovite konkurence zagotovo bolj mit kot realnost. Zato kot šolski primer lahko navedemo področje energetike v Evropski uniji, in to kljub temu da smo v dosedanji liberalizaciji veliko govorili, sprejeli tudi določene ukrepe in tudi Evropska komisija se je trudila za zagotovitev učinkovite konkurence ter vzpostavitve notranjega energetskega trga. Ne glede na dejstvo, da je v naši državi pravno varovanje konkurence nov in razvijajoč pojem, pa zagotovo Urad za varstvo konkurence kot varuhi učinkovitosti konkurence na trgu pri izvajanju svojih nalog ne sme in ne more biti brez zobi tigr. Enostavno, potrebujemo učinkovito pravno in politično ustrezno podprto organizacijo, ki bo delovala v tem cilju, ki smo si ga zadali, da smo, kar se tiče konkurenčnosti, ustrezno pripravljeni, zavarovani.

Vlada kot predlagateljica te novele izpostavlja predvsem to, da mora imeti urad takšna pooblastila, da z njimi učinkovito identificira kršitve konkurence na posameznem trgu, ter hkrati ugotavlja, da pooblastila urada, določena v sedaj veljavnem zakonu, ki je začel veljati leto nazaj, tega ne omogočajo v popolnosti, zato je seveda potrebna in zaželena nadgradnja. V Liberalni demokraciji Slovenije se s to oceno Vlade strinjamo in ocenjujemo obravnavano novelo kot zelo potrebno.

V poslanski skupini izpostavljam naslednje vsebinske spremembe in dopolnitve, ki izhajajo iz praktičnih izkušenj, uporabe 1 leto starega zakona. Ključna se nam zdi opredelitev pojma, podatki, ki je nadgrajena z ureditvijo ravnanja glede razkritja podatkov. Nadalje so predlagane dopolnitve členov, ki urejajo organizacijo Urada za varstvo konkurence in sicer glede odločanja o izločitve direktorja. Definirani so zaupni podatki in določene so tudi obveznosti oseb glede varovanja zaupnih podatkov. Izrecno pa so tudi določene možnosti obdelave osebnih podatkov. V zvezi s tem je urejena dolžnost objave pravnomočnih odločb in sklepov urada, s katerimi se postopek konča kar na sami spletni strani urada. V zvezi s preiskavo pa je dodana možnost ugotavljanja identitete oseb, ki se nahajajo v prostorih družbe takrat, ko se tam izvaja preiskava, ter pa seveda opredeljena možnost kaznovanja fizičnih oseb, ki tako preiskavo ovirajo.

Dodatno pa je določeno tudi, kdaj se šteje, da podjetje ovira preiskavo in soureja postopek odpustitve in znižanje globe podjetjem, ki vsorno in tako kot je treba sodelujejo z uradom. Kot sem že omenil, se pravno varovanje konkurence v naši državi pospešeno razvija in uveljavlja. Odraž tega je

danes tudi obravnava novela zakona o preprečevanju omejevanja konkurence. Visoka konkurenčnost je za Liberalno demokracijo Slovenije slovenski nacionalni interes, zaradi tega bomo Predlog novele zakona o preprečevanju omejevanja konkurence, ki bo predvsem v praktično dnevno in pa uporabno novost našemu vrhu konkurence podprli.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališča poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila poslanka gospa Silva Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljeni, kolegi in kolegice.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence vnaša v lani aprila sprejeti zakon predvsem spremembe, ki so se v praksi izkazale za potrebne. Tako se bolj opredeljujejo nekateri pojmi, zaupni podatki, gospodujoče podjetje, podatki, podatki javnega značaja in vrsto drugih. Poleg tega se zaradi različnih možnosti interpretacij določajo pooblastila Urada za preprečevanje in omejevanje konkurence ter pristojnosti ljudi pri izdajanju njihovih nalog. Iz vseh dogajanj, ki smo jim sledili, vidimo, da je to bilo nujno početje.

Glede na pomembnost preprečevanja omejevanja konkurence pri ohranjanju svobode in sploh pri čim bolj liberalnem in bolj dostopnem gospodarstvu in gospodarski sliki, se v Poslanski skupini Socialnih demokratov strinjamo s tem, da ne sme biti dvoumnih določil zakona ter da je nujno treba čim bolj natančno definirati in zelo jasno povedati in definirati vse pojme, ki so določeni v zakonu, ki jih zakon opredeljuje, ter predvsem pristojnosti urada in pristojnosti oseb pri izvajanju njihovih nalog. Zato predlog sprememb zakona v Poslanski skupini Socialnih demokratov, poleg tega pa tudi vse na matičnem delovnem telesu sprejete amandmaje, podpiramo.

Zame in za moje kolege v Poslanski skupini Socialnih demokratov je pa zelo zanimivo, da se predlagatelj zakona ni tako in na tak način dotaknil kazenskih določil, saj je ravno na tem področju največje orodje za preprečevanje dejanj omejevanja konkurence ravno kazen. Kazni, ki jih prvotni zakon opredeljuje, novi zakon pa ne spreminja, razen v tistem delu glob za kartelna združevanja, so namreč relativno nizke in morebitne koristi v primeru omejitve konkurence so lahko veliko višje kot predpisane kazni. Poleg tega je zaradi zapletenosti ugotavljanja dejanj preprečitve konkurence potrebno še nadaljnje strokovno izpopolnjevanje pristojnih oseb na uradu. Z učinkovito uporabo spremenjenega zakona v praksi pa bomo nedvomno korak bližje uresničevanju cilja konkurenčnemu in odprtemu gospodarstvu, kar je cilj, nacionalni smisel celotne naše države.

Mene zelo preseneča, da so kazni ostale na istem nivoju. In verjamem in upam, da v naglici in množici problemov, ki jih

je Vlada, zlasti Ministrstvo za gospodarstvo v tem obdobju obravnavalo, pač, temu problemu ni posvetilo toliko pozornosti, kot sicer bi, če bi se zakona lotili v celoti. Konkurenca in vsi elementi spodbujanja konkurence ter omejevanja vseh dejanj, nekonkurenčnih, mislim, da so za položaj in delovanje gospodarskih subjektov na trgu v Sloveniji zelo pomembni. Zato ta zakon in vse amandmaje bo naša poslanska skupina podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine SDS bo predstavil gospod Marjan Bezjak.

MARJAN BEZJAK: Lepo pozdravljeni, gospod podpredsednik. Gospod minister s sodelavko, poslanke in poslanci, kakor tudi mladi gostje v parlamentu. Podajam stališče Poslanske skupine SDS k noveli zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju in omejevanju konkurence.

Najprej bi rad poudaril, da je pomembna komponenta ukrepov za povečevanje podjetništva in konkurenčnosti razvoj učinkovitega in preglednega podpornega okolja. Veljavni zakon ZPOK 1 je pričel veljati 26. 4. 2008, pred tem je področje varstva konkurence urejal Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence, ZPOK. Pri izvajanju določbe ZPOK 1 so se po njegovi uveljavitvi po navedbah predlagatelja pokazale določene redakcijske in druge pomanjkljivosti posameznih določb ZPOK 1 in možne različne interpelacije nekaterih pooblastil urada pri izvajanju njegovih nalog. Predlagatelj poudarja, da zasleduje postopke pred uradom postavljanja oziroma varovanja ustavne kategorije varstva učinkovite konkurence na trgu. Zato mora urad imeti takšna pooblastila, da lahko z njimi učinkovito identificira kršitve. Pooblastila, določena v ZPOK 1 pa v določeni meri tega niso omogočala. V skladu z navedenim predlagatelj meni, da je za to treba opredeliti oziroma določneje definirati nekatere pojme, zlasti pa je treba natančneje opredeliti pristojnosti oziroma pooblastila urada, ZPOK 1.

V Poslanski skupini SDS bomo predlog novele zakona podprli v večini. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Lojze Posedel.

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi! Poslanska skupina Zares bo podprla ta predlog sprememb Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence. Veseli smo, da je pripravljen v takšni obliki, da bo uspešno zagotavljal tisto, kar je tako pomembno, to je čim večjo konkurenco na trgu, ob tem lahko verjamem, da bo še kdo drug izpostavil tudi to, da bi bilo boljše in dobrodošlo, če bi to bilo sprejeto že prej, pa vendar je tudi v tem trenutku to dobrodošlo. Glede na

izraženo stališče ostalih poslanskih skupin sem prepričan, da bo danes ta spremenjeni zakon, te spremembe, da bodo pri glasovanju sprejete. Malce v šali tudi zato, ker so tudi vse poslanke in poslanci samo ljudje in s tem tudi navadni kupci na trgu in je vsaka konkurenca dobrodošla, ker prinaša zagotovo boljše situacijo na trgu. In glede na to, da je Slovenija majhna država z majhnim trgom, da je na tem trgu nekaj velikih, glavnih igralcev, potem nekaj igralcev z manj pomembno vlogo in pa ogromno statistov z malo teksta in malo aktivnosti, je takšna preglednost, konkurenca in pa preprečevanje omejevanja konkurence še toliko bolj pomembno, da ne pride do dogovorov, ki potem izmaličijo tisto, kar prinaša, vse tiste pozitivne stvari, ki jih resnični trg prinaša.

Zato je treba te spremembe sprejeti, da bo tudi Urad za varstvo konkurence dobil še večje pristojnosti v samem postopku, da bo lahko namesto te ocene, da je premalo aktiven oziroma premalo učinkovit, dobil še boljše, še bolj pozitivno oceno, in da bodo predvsem rezultati njihovega dela še boljši.

V sami razpravi tudi na Odboru za gospodarstvo je bilo razvidno, da si tega želimo vsi in da je izpostavljeno - tudi naša poslanska skupina izpostavlja to - da je mogoče včasih tudi termin osebni podatki zlorabljen. Uporabi se tudi takrat, ko se želi kakšna zadeva prikriti, ko se želi kakšna zadeva skriti, zato je treba ta termin osebni podatki res natančno definirati, da je potem mogoče, da se ga izkoristi tudi pri tem, da se omejuje konkurenca s posameznimi dogovori v obliki in na način uporabe osebnih podatkov.

Kot rečeno, Poslanska skupina Zares bo predlog sprememb Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence potrdila.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Vili Rezman.

VILI REZMAN: Hvala, gospod predsedujoči.

Stališče Poslanske skupine DeSUS do teh predlogov je naklonilno. Zlasti zaradi okoliščin, v katerih se sedaj nahajamo in ki jih poskušamo nekako urejati oziroma nanje vplivati s temi spremembami. Gre namreč za to, da ne govorimo samo o Sloveniji, nasploh ko govorimo o globalizaciji smemo reči, da ne prinaša zgolj in samo pozitivnih rezultatov in da je zelo pogost primer, ko se konkurenco skuša kar se da omejiti na različne načine. Naj spomnimo na to, da so kazni v zvezi s tem vse večje, da v zadnjem času dosega celo milijardne zneske, v evrih merjeno. In naj omenim samo eno ime - Intel. Mi vemo, da se koncentracije in centralizacije kapitala ni mogoče otresti, da se bodo ti procesi vršili še naprej, da so v tekmi za trg, v tekmi za kupce, za uporabnike storitev in tako naprej absolutno nujni znotraj ekonomske in

gospodarske paradigme pa tudi znotraj vrednot, kakršne zdaj prevladujejo v svetu.

Za Poslansko skupino DeSUS smemo reči vsaj to, da razumemo te vrednote, da razumemo te koncepte, da razumemo paradigmo, da pa ne mislimo, da je to nekaj, kar se na dolgi rok ne bo spreminjalo oziroma celo ocenjujemo, da bo treba dramatično poseči oziroma graditi drugačen svet, drugačne paradigme, da se nam ne bodo perpetuirali stari problemi, ki kakor vidimo, jih zelo slabo obvladujemo. Zato sodimo, da je ta poskus povečanja konkurenčnosti treba podpreti in da je treba, kolikor je pač tudi v naših moči, preprečevati procese monopolizacije in izključevanja tekme na tržišču.

Z ukrepi, ki so predlagani oziroma z novelo, ki je predlagana, se skuša doseči pač več konkurence, boljši nadzor in boljša in večja učinkovitost nadzornega organa. Mi razumemo, da gre predvsem za dve skupine predlogov, in sicer ena skupina predlogov je tista, ki govori o boljšem definiranju različnih pojmov, ki so sedaj definirani tako, da otežujejo delo in jih je zaradi tega treba spreminjati. Druga skupina predlogov, ki govori o postopkih in ki poskuša zagotoviti večjo učinkovitost v postopkih, več ingerenc, več kompetenc v nadzornem organu in prav zavoljo tega, ker mi v Poslanski skupini DeSUS razumemo ta predlog zakona kot predlog v pomoč večji učinkovitosti nadzornega organa, ga tudi podpiramo.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine SNS bo predstavil gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Predstavniki Vlade!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence je nastal zaradi tega, ker so se pokazala določena vprašanja o možnostih različnih interpretacij nekaterih pooblastil urada: zaradi tega, ker se pojavlja potreba po opredelitvi pojma podatki; zaradi tega, ker je bilo treba določiti možnost pridobivanja obdelave osebnih podatkov; zaradi tega, ker je bilo treba natančno opredeliti pojem zaupni podatki; zaradi tega, ker je bilo treba poseči v ureditev dostopa do informacij javnega značaja. Dovolj razlogov, da je potreba po spremembi zakona in seveda tudi dovolj vsebinsko utemeljenih razlogov, da se z zakonom v Slovenski nacionalni stranki strinjamo.

Slovenska nacionalna stranka je tudi vložila amandma k spremembi 3. člena, ki je bil sicer tudi amandmiran zaradi mnenja in presoje Zakonodajno-pravna službe, kar je prav. Ta amandma je sicer govoril o črtanju drugega odstavka 3a. člena, sedaj zadnji pregled amandmajev kaže, da je predlagano črtanje 3. člena v celoti, kar vsebinsko nič ne spremeni.

V Slovenski nacionalni stranki bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja

konkurence zaradi natančne opredelitve cilj in načel in poglavitnih rešitev tudi podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jih bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 19. 5. 2009.

Prehajamo k 3. členu. Dajem v razpravo 3. člen in amandma Poslanskih skupin DeSUS, LDS, SD in Zares. Želi kdo razpravljati? Ne vidim prijave za razpravo, zato zaključujem razpravo k 3. členu in amandmaju k njemu.

Dajem v razpravo 18. člen ter amandma poslanskih skupin DeSUS, LDS, SD in Zares k temu členu. Prosim za prijavo. Ni prijave. Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 12. točki dnevnega reda oziroma najkasneje ob 21.40. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ODPRAVLJANJU POSLEDIC DELA Z AZBESTOM.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložil Državni svet. Dajem besedo predstavniku predlagatelja zakona dr. Andreju Rusu za dopolnilno obrazložitev. Dr. Andrej Rus je bil najavljen. Ni prisoten. Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo. Besedo dajem predsednici dr. Andreja Črnak Meglič za predstavitev poročila odbora. Izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi poslanci. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na svoji 5. redni seji dne 5. 5. 2009 obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odpravljanju posledic dela z azbestom, ki ga je v obravnavo in sprejetje Državnemu zboru predložil Državni svet. Pri delu odbora so sodelovali: predstavnik predlagatelja, državni svetnik Andrej Rus, predstavniki Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, predstavniki Zakonodajno-pravne službe, predstavniki Sindikata azbestnih bolnikov Slovenije, ter Društva obolelih zaradi azbesta in predstavniki Gospodarske zbornice. Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona proučila z vidika skladnosti z ustavo in pravnim sistemom, ter zakonodajno tehničnega vidika ter podala pripombe k 1., 3., 4., 7., 12., 14. in 15. členu.

Odboru je bil posredovan tudi sklep Vlade, ki je v obravnavi navedenega zakona ob sprejetju amandmajev sprejela tudi sklep, s katerim je pristojna ministrstva zavezala, da pristopijo k pripravi ustreznih pravnih podlag in programov ukrepov za monitoring azbesta v okolju ter za sanacijo

območij, ki so kontaminirana z azbestom ali drugimi zdravju nevarnimi snovmi.

V poslovniskem roku so amandmaje k predlogu zakona vložili: Vlada, poslanska skupina koalicije in poslanec Franci Kek. Člani odbora so na klop prejeli tudi predloge za amandmaje odbora k amandmajem Vlade in amandmaju koalicijskih poslanskih skupin, ki so bili v večji meri pripravljene na podlagi Zakonodajno-pravne službe in njenih pripomb.

Odbor je v skladu s 126. členom Poslovnika Državnega zbora prešel na drugo obravnavo predloga zakona in vloženi ter predlagani amandmajih. V okviru druge obravnave je predstavnik predlagatelje uvodoma podal dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Predstavnica Vlade je povedala, da se s predlogom zakona sicer strinjajo, vendar je Vlada pripravila tudi svoj amandma s ciljem izboljšanja zakonskega predloga. V razpravi, ki je potekala predvsem o 3., 6., 9., 10. in 12. členu je bilo poudarjeno, da je zakon potreben in da pomeni korak naprej, saj dejansko širi krog upravičencev in daje možnost pridobitve pravice tudi tistim, ki jih doslej niso imeli, vendar bi morali slediti tudi okoljskemu vidiku. Ob tem je bilo izpostavljeno stališče, da v Sloveniji še vedno poteka proizvodnja z azbestom, prav tako je problem demontaža azbestnih izdelkov, zato je treba poskrbeti tudi za odstranitev posledic azbesta v okolju. Nekateri razpravljavci so menili, da je korak naprej predloženi zakon in da gre za zelo veliko pozitivno spremembo, da pa je treba okoljski vidik še dodelati oziroma rešiti v nekem novem zakonu.

Ob tem je bil izpostavljen tudi predlog sklepa, ki ga je odboru posredovala skupina poslancev s prvopodpisanim Ljubom Geričem in na nek način dopolnjuje in razširja sklep, ki ga je sprejela sama Vlada. Vlado namreč skupina poslancev opozarja na odgovornost Republike Slovenije na prisotnost azbesta v življenjskem okolju in na njeno zavezo, da zelo intenzivno pristopi k pripravi ustreznih zakonskih in pravnih podlag ter drugih ukrepov za čimprejšnjo izvedbo monitoringa azbesta, za sanacijo območij, ki so izpostavljena azbestu ter k proučitvi ustreznih zakonskih in pravnih podlag za ureditev pravic državljanek in državljanov, ki so zboleli zaradi azbesta v življenjskem okolju.

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je sprejel tudi svoje amandmaje k 3., 7., 10., 12., 14. in 15. členu. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel.

Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

K zakonu je svoje mnenje dala Vlada. Predstavnika Vlade za uvodno obrazložitev ni, zato prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Stališče Poslanskega kluba LDS bo predstavil gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani.

Ko govorimo o zakonu o odpravi posledic proizvodnje z azbestom v Republiki Sloveniji, potem je treba reči, da se je Republika Slovenija zelo zgodaj zavedla, da so posledice proizvodnje z azbestom zelo škodljive in je prepovedala proizvodnjo z azbestom v Sloveniji že davno desetletje in nekaj nazaj. Res pa je, da se še veliko tega, prej izdelanega azbesta ohranja v okolju, zato ker so kritine in nekatere druge stvari iz teh proizvodov pač še v uporabi.

Dejstvo je, da je takrat zakon urejal tisto, kar je bilo takrat najbolj prioritetno - prepovedal proizvodnjo, saniral proizvodne obrate, zaščitil in začel odpravljati posledice zbolelih z azbestom v neposrednem stiku z njim. Torej, predvsem tistih, ki so bili zaposleni na teh delovnih mestih in so imeli opravka z azbestom. Nevarna so seveda vlakna, ki se direktno zadirajo v dihalne organe, in seveda ne tisto, ko nekateri govorijo, da tudi če piješ vodo iz teh cevi, da je to isto nevarno, ampak to so druge stvari. V tem času desetletja in pol je bilo več poskusov, da bi nadgradili zakon v smeri, da tudi za prebivalce, ki so bili na tak ali drugačen način izpostavljeni vplivu proizvodnje z azbestom, poskrbimo na način, kot je to za tiste, ki so bili za ograjo tovarn izpostavljeni in so zboleli. Za nas ni nobene razlike. Tisti, ki so bili izpostavljeni na tak ali drugačen način in so zaradi tega zboleli, so po našem mnenju upravičeni do tega, da iz naslova odškodnin oziroma sanacije posledic dobijo svojo zadoščenje v materialnem smislu oziroma v smislu, kot je predvideno z zakonom.

Državni svet je poskušal narediti korak več. V prejšnjem mandatu ni bilo mogoče ne v dialogu s prejšnjo vlado ne v dialogu znotraj poslanskih skupin dobiti zadostno podporo, da bi ta zakon nadgradili. Državni svet je to poskušal, vendar je očitno prevladalo mnenje, da mora iti to vprašanje ne v ta zakon, ampak v zakon, ki ureja predvsem okoljska vprašanja in šele subsidiarna odgovornost države naj bi bila v tistem delu, ko se govori o tem, da je država odgovorna za posledice, ki so nastale zaradi proizvodnje azbesta. Po našem prepričanju je to slabša rešitev, upamo, da je sedanji razvoj urejanja teh vprašanj in s sklepi, ki so bili na matičnem delovnem telesu sprejeti nastavek - da bo ta odgovornost, ne glede na kakšen način se bo urejala na strani države. Dejstvo je, da je bilo veliko področje v Sloveniji izpostavljenih proizvodnji in seveda posledicam, ki so nastale zaradi tega, in zato mora država poskrbeti tudi za to, da se bo to tudi ustrezno saniralo, ampak predvsem so pomembni ljudje, ne glede na to, ali so delali za tovarniškimi ograjami ali pa so živeli v okolju in so zaradi tega zboleli. Meni je vedno težko, da govorimo o tem, ali je sedaj nekdo resnično zbolel zaradi

tega, ker je bil znotraj ograje ali pa zunaj ograje, za mene so vsi, ki so zboleli, upravičeni do tega, da se to tudi upošteva.

Mogoče je reči, da je to napredek, da je predvsem osveščanje tako poslancev kot javnosti, da gre za še vedno velike količine teh proizvodov v naši okolici in da je pazljivost vsakega posameznika in pa tistih, predvsem inšpekcij in podobno, ki spremljajo odlaganje kritin tudi na deponije, ki so neorganizirane, nezavarovane, ne dela se ustrezno in da je samo osveščenost pomembna pri državljankeh in državljanih in da se tako tudi obnašamo. V poslanskem klubu Liberalne demokracije bomo zakon podprli s pričakovanjem, da bomo naredili tudi korak naprej.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Preden nadaljujemo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin, naj povem, da sta med nami dr. Andrej Rus in državna sekretarka na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve dr. Anja Kopač Mrak. Ne mislim, da gre za kakršnokoli malomarnost ali pa zamujanje, ampak dejansko smo danes toliko učinkoviti, da smo več kot dve uri prehiteli. Imata pa obadva, in zato ju zdaj obveščam, možnost v okviru razprave, ki bo ob amandmajih, javiti se k razpravi, če bosta o amandmajih želela govoriti.

Naslednji bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor.

V začetku januarja letos smo bili nekaj dni pred sejo matičnega odbora obveščeni, da naj bi Vlada pripravila negativno mnenje k noveli zakona o odpravljanju posledic dela z azbestom, ki ga je predlagal Državni svet, kar bi posledično pomenilo zavrnitev zakona v Državnem zboru. Zato smo v Poslanski skupini Socialnih demokratov predlagali, da bi bilo bolje zakon podpreti in ga izboljšati v tistem delu, ki govori o odpravljanju posledic dela z azbestom, tisti del vsebine zakona, ki govori o okoljski izpostavljenosti azbesta, pa reševati v drugem zakonu oziroma na drug način. Tako smo v tem obdobju imeli kar veliko usklajevanj, da smo prišli do teh rešitev, ki ne zadovoljujejo vseh prizadetih. Kljub temu pa je Zakon o odpravljanju posledic dela z azbestom v marsičem boljši od sedaj veljavnega. Z novelo zakona med drugim rešujemo tudi tiste probleme, ki so se v praksi pokazali med samim izvajanjem zakona.

Na tem mestu bi rad opozoril tudi na to, da je Državni zbor že leta 1996 s podpisi poslank in poslancev iz praktično vseh poslanskih skupin sprejel prvi azbestni zakon in da smo se s tako imenovano azbestno zakonodajo praktično ukvarjali v vseh petih sklicih Državnega zbora. Za obuditev spomina bi povedal, da smo Socialni demokrati skupaj s kolegi iz takratne koalicije prvo novelo zakona vložili že novembra leta 2003.

Državni zbor se torej kontinuirano vse od leta 1996 dalje ukvarja s tem velikim zdravstvenim in ekološkim problemom. Ukvarja pa se tudi z dilemo, ali v ta zakon vključiti tudi rešitve zaradi okoljske izpostavljenosti azbestnemu prahu.

Vlada je že v svojem mnenju iz decembra leta 2004 na podlagi stališč posebne medresorske delovne skupine ugotovila, da se je kot možno izhodišče za oblikovanje novega zakona vključijo v skupino upravičencev do odškodnin vsi potencialni eksponenti. To pa so zaposleni in bivši zaposleni v proizvodnem procesu in servisnih službah, ki so posredno ali neposredno prihajali v stik z azbestnim prahom, kakor tudi prebivalci zaradi okoljske izpostavljenosti azbestu z diagnozo azbestne bolezni in mezoteliom.

Na poslansko vprašanje junija 2005 je takratni minister odgovoril, da Vlada namerava v tem zakonu rešiti tudi tako imenovano okoljsko izpostavljenost azbestu, vendar se ta napoved potem ni uresničila. Tudi danes Zakonodajno-pravna služba opozarja, da se z obravnavano novelo, ob upoštevanju okoljskega vidika azbestnih bolezni, širi na osebe, ki so bile azbestu izpostavljene izven delovnega mesta, kar pomeni spremembo koncepta zakona, to pa narekuje sprejem novega zakona.

Zato je skupina poslank in poslancev koalicije predlagala poseben sklep, s katerim poziva Vlado za celovito rešitev azbestne problematike.

Okoljski vidik ni tako velik problem, da ga ne bi mogli rešiti v nekem novem zakonu. Za ponazoritev: od leta 1964 do leta 2002 imamo v celotnem slovenskem prostoru 365 primerov mezotelioma, kar je v povprečju manj, kot 10 obolelih na leto. 95% vseh teh najhujših oblik bolezni je bilo v radiju 5 kilometrov od tovarniških dvorišč, kjer se je tako ali drugače odvijala azbestna proizvodnja. Ne gre za celotno državno ozemlje. Poleg Soške doline in Anhovega, kjer je bila skoncentrirana azbestna proizvodnja, imamo še nekaj drugih potencialnih žarišč bolezni. To so: Ljubljana z Medvodami in Domžalami, Maribor, Izola in trboveljski bazen. Strokovnjaki opozarjajo, da se bo višek azbestnih bolezni zaradi latentne dobe pojavil šele v času od leta 2025 do leta 2040. To nas še toliko bolj zavezuje, da z zakonom rešimo tudi tiste, ki so zboleli zaradi okoljske izpostavljenosti azbestnemu prahu.

Na tem mestu pozivam Vlado, da skrajno resno vzame ta sklep, saj bi bilo odlašanje reševanja tega problema iz mandata v mandat neverodostojno tako za Vlado kot Državni zbor in nas poslance, ki se ukvarjamo s tem težkim zdravstvenim in okoljskim problemom.

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo zakon podprla.
Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine SDS bo predstavila gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Lep pozdrav vsem.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke noveli zakona ne bomo nasprotovali.

Bi pa tudi sami opozorili na sklepe, ki jih je sprejel odbor, da od Vlade pričakujemo analizo in predloge za ustrezne ukrepe, da preprečimo novo izpostavljenost azbestu. Tudi ukrepe, kako sanirati območja, ki so bila oziroma ki so kontaminirana z azbestom, in da morda podajo morebitne dodatne predloge, kako bi lahko izboljšali zakonodajo na tem področju.

PODPREDSNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Franci Kek.

FRANCI KEK: Hvala za besedo. Spoštovani! Zakon o odpravljanju posledic dela z azbestom je vložil Državni svet s prvopodpisanim Andrejem Rusom. Gre za spremembe in dopolnitve zakona, ki poskušajo odpravljati pomanjkljivosti obstoječega zakona. V Sloveniji smo namreč šele leta 1996 dobili prvi zakon, ki je s svojo vsebino dokončno potrdil izredno škodljivost azbesta. Nato je bil leta 2000 ustanovljen Sindikat azbestnih bolnikov, SABS, sedaj Zveza sindikatov azbestnih bolnikov Slovenije, ki si že dolgo časa prizadeva s pobudami in opozarjanjem doseči spremembe veljavnega zakona. Ravno s pričujočim zakonom se poskušajo predlagatelji približati željam prizadetih oseb. Ob tem bi poudaril zgolj nekaj poglobitnih novosti oziroma sprememb, ki jih novela zakona prinaša.

Glavni motiv, kot je bilo predstavljeno že na odboru, je trenutno uveljavljen zakon, ki je v prejšnjem mandatu naredil velik korak nazaj, saj je prišlo do omejevanja pravic, predvsem pa postopki ugotavljanja bolezni trenutno niso ustrezno zastavljeni, zaradi tega je tendenca zakona, da se zakonodaja ustrezneje odzove stanju na terenu. Predlagatelj je močno razširil dikcijo o upravičencih, vendar nas je Zakonodajno-pravna služba opozorila, da to v enem samem zakonu ni mogoče, ker gre v tem primeru tudi za okoljsko odgovornost. Ob tem naj poudarim, da nas je na neustrezno reševanje te problematike opozoril tudi sklep sodišča Evropskih skupnosti, ki je 30. aprila 2009 sprejel sodbo, da Slovenija krepko zaostaja s prenosom in sprejemanjem zakonodaje okoljske odgovornosti prav na teh točkah. Tudi zaradi zunanjih opozoril in samega zavedanja odgovornosti ter načela pravičnosti upamo, da bo v tem mandatu dovolj motivacije za to, da skozi ustrezno zakonodajo in druge zakone skupaj z Vlado prevzamemo iniciativo za ustrezno reševanje okoljske problematike. Dejstvo je namreč, da je azbest v okolju v naši državi še vedno prisoten, kar pomeni, da nekateri med nami nimajo zagotovljene ustavne pravice do zdravega okolja.

Zato naj ob tej predstavitvi ponovno pozovem Vlado, da intenzivno pristopi k pripravi pravnih podlag, ki bodo ob ustreznem monitoringu zagotovile, da do obolenosti v prihodnje ne bo več prihajalo. Za rešitev problematike, povezane z azbestozo, je zato potrebno predlagano novelo sprejeti. Zato bomo v Poslanski skupini Zares z veseljem podprli spremembe v upanju, da bo Vlada v kratkem Državnemu zboru predložila pravne podlage, ki bodo to problematiko zajele v celoti in jo ustrezno uredile.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Vasja Klavora.

MAG. VASJA KLAVORA: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana državna sekretarka, spoštovane kolegice in kolegi! Pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odpravljanju posledic dela z azbestom. Ta zakon je bil že v prejšnjem mandatu deležen vrste polemik in očitkov, da je diskriminatoren do ljudi, ki so zboleli zaradi posledic izpostavljenosti azbestu, niso pa neposredno delali z njim. Ti ljudje, ki so imeli smolo, da so živeli na napačni strani ograje, niso bili upravičeni do pravic, ki so jih imeli tisti, ki so neposredno delali z azbestom. Oboji pa trpijo hude posledice na svojem zdravju, ki se v številnih primerih končajo tudi tragično.

Po naši oceni je skrajni čas, da se uredi ta pereča problematika in da zagotovimo ljudem, ki so zboleli zgolj le zato, ker so živeli v bližini tovarniških objektov, v katerih so uporabljali azbest, enakopravno obravnavo. Še posebej pa pozdravljamo določbo, da bo država bolnikom z mezoteliomom v celoti financirala stroške, nastale v zvezi z zdravljenjem. Zato v Poslanski skupini DeSUS izrekamo načelno podporo k dopolnjenemu predlogu zakona, ki je pred nami, pod pogojem, da se bo Vlada držala sklepa, da bo v sodelovanju s pristojnimi ministrstvi pripravila okoljski zakon, ki bo obvezoval onesnaževalce, da bodo nosili odškodninsko odgovornost za njihova neodgovorna in nespametna ravnanja, ki bi imela škodljive posledice za zdravje ljudi in okolja.

Predlog sprememb obstoječega zakona po naši oceni vseeno pomeni nek premik naprej, saj dejansko širi krog upravičencev in daje možnosti pridobiti pravice tudi tistim, ki jih doslej niso imeli.

Prav tako podpiramo oba predloga amandmajev. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik, za besedo. Spoštovani gostje, kolegice in kolegi. Okoljski vidik, ki v tem predlogu zakona ni vključen, bi pa moral biti,

po besedah Vlade pa bo v nekem drugem zakonu, je pomanjkljivost tega dopolnila zakona. Drugače pa smatramo v Slovenski nacionalni stranki, da je to, kar danes sprejemamo, pozitivno, nujno in na nek način z nekim nemožnim podajanjem opravičila za tiste, ki so bolni in imajo za posledico prav gotovo smrt, tudi nedopustno dejanje.

V prejšnjem mandatu smo se tudi mi aktivno ukvarjali z reševanjem azbestne problematike. Na žalost neuspešno. In moram reči, da mi je žal za vse, ki jim nismo mogli vsaj na tak način pomagati, da bi prišli do diagnostike, kajti tudi diagnostika je bila v prejšnjem zakonu onemogočena. Sicer postavka v zakonu je bila, nagajanj veliko, tako da oboleli niti niso mogli priti do diagnoze, da so oboleli, kaj šele, da bi dobili kakšno odškodnino.

Kaj se dogaja sedaj v tem okolju, kjer je bil prisoten azbest, ni potrebno posebej poudarjati. To področje je kontaminirano z azbestom in dejstvo je, da je nedopustno, da nismo vključili okoljskega vidika v ta zakon. Jaz nočem biti kritičen, ampak kaj je pri tem bil kriv otrok, ki je bil v vrtcu v neposredni bližini tovarne, ki je proizvajala azbestne izdelke? Na to je težko dobiti opravičilo ali pa ustrezen odgovor. Kaj je kriv tisti, ki je imel svoje stanovanjsko poslopje, hiše ali blok, stanovanje v neposredni bližini proizvodnih prostorov? Verjetno tudi ne moremo odgovoriti z opravičilom. Dejstvo pa je, da je za vse te okoljske vidike na nek način je kriva država. Država je kontaminirala, če lahko temu tako rečem, to okolje in država bi morala pristopiti, ne prelagati to na jutri, takoj k reševanju te problematike.

Jaz sam menim, da lahko več naredimo tudi v drugih področnih zakonih, tudi v drugih področjih stimulativne okoljske izgradnje na novo, ekološke izgradnje. Lahko pripomoremo k temu, da azbest odstranimo iz okolja. Na primer, sam sem na odboru, na matičnem delovnem telesu tudi povedal, da bi moralo biti več sredstev odobrenih recimo skozi subvencije za odstranitev kritine. Poznamo možnost, ko država financira za uvedbo fotovoltaike ali geotermalnega ogrevanja, znatni del iz državne blagajne. In ravno tukaj vidim možnost, da bi lahko hitreje prišli do tega okoljskega zmanjšanja nevarnosti za okužbo, če bi država tudi na tem področju bolj financirala to dejavnost. Kar se tiče državnih podjetij, je nerazumno, da država recimo enemu od državnih podjetij dovoljuje še vedno uporabo azbesta. To so Slovenske železnice. To ni razumljivo dejanje in jaz sem prepričan, da jutri lahko minister za promet dr. Patrick Vlačič lahko odredi, tako kot smo naredili s slovenskimi lokomotivami, ki smo jih prodali Italijanom, da se očistijo lokomotive in vlakovne kompozicije azbesta. S tem bomo tudi zmanjšali ogroženost in v perspektivi časa gledano naprej bomo zmanjšali tudi okužbo pri posameznikih. Vse starejše vlakovne kompozicije so dejansko natrpane s tem azbestom. In če se vozite v starejših vlakovnih kompozicijah, vdihavate ta zrak, ki je prepojen z azbestnimi

vlakni. Tako smo to dolžni narediti, ker to obvladujejo Slovenske železnice, ki so v stoprocentni lasti države.

Rad bi poudaril še to, kar je bilo danes tudi že povedano, da dejanska razsežnost te bolezni šele prihaja. Zaradi dolge latentne dobe bo število obolelih dejansko vidno šele leta 2025. Če bi danes sprejeli odpravo okoljskih posledic, bi bilo že prepozno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ: Hvala. Lep pozdrav tudi predstavnikom z Ministrstva za delo in pa seveda vam, spoštovane poslanke in poslanci!

Zakon o odpravi posledic dela z azbestom ima že dolgo zgodovino in je bil prvotno namenjen pomoči delavcem iz Anhovega. Poslanci Slovenske ljudske stranke podpiramo spremembe zakona, čeprav menimo, da bi bilo treba pripraviti nov zakon, saj so predlagatelji želeli spremeniti tako naslov kot prvotni koncept zakona. Vsebina prvotnega zakona je bila odpravljanje posledic dela z azbestom zaradi poklicne izpostavljenosti azbestu, Državni svet pa želi, da bi se obravnavalo vsi, tudi tisti, ki so oboleli izven delovnega mesta. Vsekakor poslanci Slovenske ljudske stranke podpiramo osnovni namen zakona: pomagati prizadetim in obolelim.

Strinjamo se, da je država dolžna poskrbeti za odpravo posledic in za preprečitev nastanka novih posledic, vprašanje pa je, na čigavo breme naj gre reševanje neprimerne in nevarne uporabe azbesta in azbestnih izdelkov v preteklosti. Kdo je odgovoren, da se ni ustrezno ukrepalo in ustavila nevarna uporaba azbesta, saj je škodljivost azbestnih vlaken znana že celo stoletje ne šele zadnje obdobje, od kar smo demokratična država? Neodgovorno ravnanje bomo sedaj plačevali vsi davkoplačevalci in kar je še pomembnejše, da so posledice usodne za zdravje ljudi, saj trenutne napovedi za leto 2010 kažejo na najmanj 58 novih primerov mezotelioma v Sloveniji.

Strinjamo se, da je treba dodati kot upravičence tudi osebe, zaposlene pri drugih delodajalcih, ki so na podlagi pravnega posla opravljale delo pri delodajalcih iz prejšnjega odstavka ter so bile izpostavljene azbestu pri delu ali so pri svojem poklicnem delu prihajale v stik z azbestnimi vlakni. Vključeni bi morali biti tudi prebivalci iz neposredne bližine, ki so oboleli zaradi vplivov.

Zaradi tega bomo v Slovenski ljudski stranki podprli tudi vse amandmaje Vlade in odbora, ki praktično spreminjajo prvotni predlog sprememb in dopolnitev zakona.

Glede amandmaja poslanskih skupin koalicije k 12. členu oziroma k spremenjenemu 10. členu pa smo zaskrbljeni in se postavlja vprašanje, ali sedanja koalicija zmore med ukrepe domisliti le take, ki vsa bremena reševanja krize prenašajo na

pleča davkoplačevalcev, da prelagajo vso škodo, ki so jo povzročila podjetja zaradi neodgovornega ravnanja z azbestom, v celoti v breme države. Ali je to edina možna rešitev? Sprašujemo se, kje so tukaj zavarovalnice. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda amandmajev z dne 19. 5. 2009. V razpravo dajem 12. člen in amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 12. členu. Kdo želi razpravljati? Dajem čas za prijavo k razpravi. Besedo ima gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC: Lepo pozdravljeni! Prihajam iz okolja, kjer se tedensko srečujemo s pogrebi oseb, ki umirajo zaradi te nevarne bolezni. Prihajam z okolja, kjer je že danes omenjena tovarna Salonit Anhovo, ki je rak rana tega početja, ampak v nekaterih prejšnjih obdobjih. Zanimivo je, da še takrat pod Jugoslavijo, ko so si prihajali strokovnjaki ogledovati to tovarno, so rekli, da je najbolj čista cementarna v Evropi. Ampak varovanje proti azbestnim vlaknom pa seveda ni bilo primerno. Zato v celoti podpiram oba amandmaja, kajti res je treba pomagati ljudem, ki so živeli in živijo zunaj tovarniških dvorišč in so deležni te hude nevarnosti. Tudi to, da država poravnava te stroške, se mi zdi logično, kajti verjetno, kot je že bilo omenjeno, Slovenske železnice, pa mogoče Črna na Koroškem v neki drugi obliki zastrupljanja in še kaj, bo vsekakor morala država pomagati sanirati, kajti pričakovati, da bodo podjetja, ki so, ali pa jih sploh danes več ni, kakorkoli reševala te probleme, ne gre. Mi smo na Goriškem imeli pravzaprav srečo, da je lansko neurje s točo uničilo ogromno te azbestne kritine in smo bili prisiljeni k hitri zamenjavi. Vendar po Sloveniji povsod, tudi pri nas, je še vedno veliko te azbestne kritine, zato bi se morali posebej prizadevati, da bi prišlo do zamenjave teh kritin. Strinjam pa se s tem, da je okoljski zakon pravzaprav tisti, ki bo moral kršitelje, ki onesnažujejo okolje, tudi kaznovati. Pred kratkim smo imeli v Novi Gorici na gradbišču prejšnje Iverke namerno izlitje velike količine olj, ki so hladilne v transformatorjih. To je odtekalo v zemljo, odtekalo v potok Korn in celo v Sočo. In sem imel kot župan izjemno težko delo, da sem prepričal inšpektorje in tudi policijo, da so le reagirali in da iščejo krivce, ki so pravzaprav že znani.

Amandmaje bom podprl z velikim veseljem in pričakoval, da pridobimo tudi okoljski zakon, ki je vezan na vse to, kar sem omenjal. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Pri predstavitvi stališč poslanskih skupin je bilo tudi nekaj zmotnih navedb, in sicer prvotni zakon ni bil sprejet zaradi Salonita Anhovo. V Sloveniji je bilo proizvojenj kar nekaj: od Medvod, do Maribora in še drugje. Res je, da je bil Salonit Anhovo največji proizvajalec ali pa podjetje z največjim delom proizvodnje z azbestom. Ampak ne samo Salonit. Dejstvo je, da ta zakon in tudi ta amandma k 12. členu kot celota ne rešujeta vsega tistega, kar bi morali v času, v katerem živimo, v fazi razvoja. In nekaj opozoril je bilo že danes tudi povedanih v zvezi z opozorili, ki jih dobivamo iz Evropske unije. Ampak nekako ne zmoremo te moči, da bi naredili radikalni preskok in rekli: "Problem v Sloveniji je tak. Tak, ki se nanaša na delavce, ki so bili za zidovi, in tak, ki je v okolju, in tak, ki je v celotni državi, in moramo z vsemi silami, z vsemi potenciali pa tukaj seveda odmisлити samo finančne posledice, storiti vse, da se te posledice sanirajo." In pri tem moram reči, da je očitno predlagateljem zakona in pa odboru ušlo in mislim, da gre za diskriminatoren 2. člen oziroma 4. točko v 2. členu, in tudi zato govorim o tem, ker se ta amandma nanaša na 4. točko 2. člena. Jaz sem prepričan, da ne more biti v našem zakonu sprejeto nekaj, kar piše v tej 4. točki. Do pravic po tem zakonu so upravičene tudi osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so zbolele za mezoteliomom zaradi izpostavljenosti azbestu na ozemlju Republike Slovenije, če so imele v času izpostavljenosti stalno prebivališče v Republiki Sloveniji. Kaj to pomeni? Nekdo je delal 40 let v Salonitu Anhovo, vozil se je iz italijanskih brd, iz Goriških brd na italijanski strani, lahko tudi Slovenec, ampak ker takrat ni imel stalnega prebivališča tukaj, je pa delal, ne bo upravičen. Še več. Lahko je imel stalno prebivališče v Anhovem 40 let, potem se je pa preselil, v penziji, recimo v hribe na drugi strani slovensko-italijanske meje, pa ni upravičen.

Mislim, da bi to padlo pred vsakim resnim sodiščem. Bi rad mnenje, kaj vlada meni o tem. Še enkrat preberem: "...osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji," torej danes, in naprej, "če so zbolele, ker so imele takrat, ko so delale v Republiki Sloveniji, stalno prebivališče v Republiki Sloveniji." Mislim, da je to diskriminatorno in je bo treba v tej določbi vendarle pogledati, kaj počnemo. Jaz mislim, da na ta način se ne da ločevati, ampak to se mi zdi, da je dokaj tehnično rešljiva zadeva. Sicer pa, kot rečeno, mi podpiramo vsak korak, ki gre v smeri celovite rešitve problemov, ki so zaradi proizvodnje in prodaje in vse, kar je povezano s tem, nastalo v Republiki Sloveniji, da se sanirajo. Jasno je, da tam, ko gre za firme, ki delujejo in ki so lahko vključene z določenimi procenti, jih je treba zavezati še naprej, čeprav so še kako zavezane z osnovnim zakonom. Mogoče tukaj v tem delu, ko se namerno izloča ta del problema v tisti okoljski del, in da ga naj v skladu z zakonom, z okoljskimi predpisi rešujemo, da mogoče je dejansko manj zavezano, kot če

bi vezali na ta specialni zakon in bi se nanašal samo na dejansko zbolele in na dejansko tiste, ki so upravičeni do tega. Kot rečeno, ta amandma bom podprl, bi pa želel, da si to 4. točko vendarle razjasnimo, da ne bi to izpadlo kot neka diskriminatorna določba.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Za besedo je prosila gospa državna sekretarka dr. Anja Kopač Mrak. Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo. Jaz bi se na tem mestu opravičila za zamudo, da nismo imeli možnosti uvodnih pojasnil, zato bi za začetek morda rekla le nekaj besed o tej okoljski problematiki, ki je bila najbolj izpostavljena v dosedanji debati. Poudarila bi, da smo izključili to okoljsko problematiko po mnenju Zakonodajno-pravne službe, ker v vključevanje okoljske problematike bi dejansko pomenilo odklik od trenutnega koncepta zakona, ker zakon že v naslovu govori, da gre za odpravljanje posledic dela z azbestom. Torej se veže na delo z azbestom kot tako in reševanje tovrstne problematike. Vlada se zaveda tega problema in je dejansko sprejela na tej seji, ko so se obravnavali amandmaji k predlogu zakona, ki ga danes obravnavamo, po mojem mnenju zavezujoč sklep, v katerem zavezuje vsa pristojna ministrstva, da pristopijo k pripravi ustrezni pravnih podlag in programov ukrepov za monitoring azbesta v okolju ter za sanacijo območij, ki so kontaminirana za azbestom in drugimi zdravju nevarnimi snovmi. Zagotavljanje varnega življenjskega okolja je ena izmed osnovnih človekovih pravic in tudi zaveza Vlade je, da se na tem področju nekaj stori.

Na tem bi pa izpostavila, da pa s tem predlogom zakona z amandmaji, ki so bili na odboru sprejeti, dejansko širimo zakonske pravice na vse, ki so zboleli zaradi kakršne koli poklicne izpostavljenosti azbestu in na temu mestu predstavljajo dejansko korak naprej te predlagane spremembe.

Kar se tiče amandmaja k 12. členu, kot je predsedujoči odprl razpravo o amandmajih, bi poudarila, da sicer podpiramo ta amandma, da predstavlja večjo pravno sistemsko jasnost, bi pa na temu mestu vseeno izpostavila, da je z uredbo o znižanju deleža odškodnine, ki je bila sprejeta kot podzakonskih akt k obstoječi zakonodaji, bilo to že urejeno in je država do sedaj dejansko plačevala 100% odškodnino v primeru okoljskega mezotelioma. Torej, do vse dosedanje primere okoljskega mezotelioma je država na podlagi uredbe že plačala stoprocentno, ampak s to spremembo, ki se uvaja v zakon, gre za dejansko boljšo pravno sistemsko ureditev, ker je bolje, da se to ureja z zakonom kot podzakonskim aktom.

Bi se pa morda za ostale točke priglasila, ko bodo amandmaji k posameznim točkam odprti. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospa državna sekretarka. Prijavil se je še gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik.

Jaz bi apeliral državni sekretarki, da je država kriva za to, kar je storjeno, in za to kontaminacijo okolja, ki bo imela trajne posledice na območju celotne države lahko rečemo, prej smo slišali, kje so ta območja, je kriva ta država. Ni pomembno, kdo je trenutno na oblasti, dejstvo je, da posledica, ki ima v bistvu vzročno povezavo z obolelostjo, je v končnem rezultatu smrt. In če je pomembno, da govorimo o odpravi posledic dela z azbestom, je nedvoumno glavna poanta tega odprava posledic. Jaz bi nekaj primerjav le rad navedel, ker mogoče pa Vlada tega ne ve.

Evropski parlament je porušen samo zaradi tega, in seveda zgrajen na novo, ker je v notranjosti, v stenah, kot izolator bil uporabljen azbest. Brez premisleka so ga porušili.

Električne lokomotive, ki smo jih mi kot bogat dvamilijonski narod prodali 60 milijonskemu italijanskemu narodu, še uporabne lokomotive, za ceno starega železa, so bile predhodno očiščene azbesta. Še danes vozijo po Italiji. Mi imamo naše lokomotive polne azbesta. Azbest se še uporablja in zanimivo je, da tudi v potniških garniturah, že prej rečeno, je ta izolator še vedno uporaben.

Imamo tako imenovane ekološke sklade in po mojem mnenju Vlada lahko že danes poveča postavke za 300%, ko govorimo o odpravi posledic dela z azbestom, ko smo pripravljeni zamenjati vodovodne cevi, strešno kritino, izolacijske materiale. In to bi Vlada lahko subvencionirala brez kakršnegakoli dodatnega zakona, ki bi to omogočal. To lahko storimo že danes.

Res je, da je ta zakon, ki ga danes sprejemamo, velik korak naprej. In jaz sem vesel, da imamo danes na mizi ta zakon in te amandmaje, ki izboljšujejo dejansko vsebino obstoječega zakona. Vendar če recimo vzamemo Germičev amandma, ni zadosti, da Vlado opozarjamo na to, da je pa le v okolici velika nevarnost dodatnega onesnaževanja in da je treba z okoljskega vidika sprejeti tudi okoljske posledice. To, da nekoga opozarjamo, to preprosto ni dovolj.

In jaz bi še enkrat rad opozoril na ta okoljski vidik - postavite se v vlogo starša, ki ima obolelega otroka samo zaradi tega, ker ga je vsak dan vozil v vrtec, ki je bil v neposredni bližini tovarne. Tega otroka ali to družino, te stanovalce ta zakon ne zajema niti ne tangira. In to je slabo. Tudi izpostava kritike je nujna na tem področju in ni časa, da bi to prelagali, bomo jutri, ne, danes moramo to storiti. Če tega nismo naredili, potem nismo naredili nič. Tudi minister mora takoj, kot je to storil za tujce, odpravo posledic dela z azbestom prepričati v nadaljevanju proizvodnje, govorim za centralne delavnice Slovenskih železnic. Takoj mora to narediti, jutri bi moral to narediti, ali pa so, ne vem, ta in

njegovi predhodni kolegi odgovorni za to, da nastajajo še novi oboleli. Saj konec koncev Vlada in ministri so podpisali tu pred nami neko zaobljubo, da bodo delali v interesu državljanek in državljanov. Vemo za posledico, vemo za vzročno povezavo, pa ne ukrepamo. Kaj je to drugega kot izogibanje odgovornosti? O tem azbestu, posledicah azbesta govorimo predlogo. Tudi mi smo spisali en zakon, ga dali v proceduro, pa je bil zavržen oziroma ni bil sprejet. Sodelovali smo tudi s SABS-om, sodelovali smo tudi z obolelimi. Jaz poznam usode mnogih, mnogi med njimi danes niso več živi. Pa da mi ne bo kdo očital populizma, še enkrat poudarjam, ta zakon bomo podprli in dobre spremembe vsebuje. Če država Slovenija, Vlada, ki, mimogrede, ima tudi premierja, ki prihaja iz te regije, ima tudi župana, ki je že prej povedal globino te problematike, ne bo odpravila posledic, ki so v okolju velike, in to jutri, potem nosi tudi odgovornost. Dnevno, redno so v bistvu smrtni primeri zaradi tega, in to v naraščanju, ker je latentna doba dolga, ker je tam bila početa "svinjarija" s strani države. Sedaj pa države to nič ne briga, vsi si pilatsko umivajo roke "mi pa nismo krivi". Ko smo bili na odboru, tega predsednica matičnega delovnega telesa ni povedala, mogoče ji to zamerim, smo imeli izpoved usode tistega, ki naj bi skrbel za obolele. In je navedel: "V moji ulici ni družine, ki ne bi imela smrtnega davka." Predvčerajšnjim smo pokopali soseda in teh hiš v ulici je kar nekaj." To je ta okoljski vidik. Tudi državna sekretarka je bila prisotna. Zakaj o tem ne govorimo? Zakaj zatiskamo kot noj glavo v pesek in nočemo slišati te problematike? Kaj pa pomaga obolelemu tista odškodnina, ki jo bo dobil? Nič, ker na koncu koncev ga čaka smrt. To, da pa lahko preprečimo mnogo novih tovrstnih tragičnih dogodkov, je pa naša dolžnost, to pa lahko naredimo, in to je ta okoljski vidik. Ne tu slepomišiti in leporečiti, ja, saj to bomo pa jutri v novem zakonu, to bomo na novo sprejemali, Vlada pripravlja. Te odgovore poznamo in verjamem, da še dolgo časa ne bo te tematike, ki bo obravnavala celovito ta problem. Jaz bi želel, da poiščemo te rezerve, ki so danes na razpolago. Eno od teh sem že jaz omenil: takojšnjo prepoved za probleme, ki nastajajo na novo tam, kjer proizvodnja še teče z azbestom in mnogo večja sredstva, odobrena na ekoloških skladih za odpravo posledic, gre za izolacijske materiale, lahko subvencioniramo tudi kritino, vodovodne salonitne cev in tako naprej. Teh možnosti je ogromno, pa jih ne uporabljamo.

Jaz bi apeliral tudi na Vlado, da nekaj spregovori o tem, da danes pove, kdaj bo ta jutri, in na kakšen način bomo mi te posledice trajno odpravili. Država je kriva za to "svinjarijo", ki je v okolju evidentna in ima za posledico smrt.

Tudi pravnoformalno, če gledamo, samo še ta stavek naj mi bo dovoljen, to dejstvo, lahko najdemo krivce za to, z imeni in priimki.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Še je interes za razpravo, zato dajem začetek za prijavo za razpravo. Gospa Melita Župevc.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Jaz bom amandma, o katerem sedaj teče razprava, podprla. Bi pa rekla eno stvar. Jaz se strinjam z vsemi predgovorniki, ki so ob tej temi kritični do Vlade. Morate pa priznati tudi eno stvar, da prav ta vlada dela korak naprej. Tudi to je treba priznati. Morda premajhen korak, ampak bodimo iskreni eni do drugega. V preteklem mandatu so opozicijski poslanci bili tisti, ki so skušali spravljati zakone čez, pa niso šli. Danes delamo korak naprej. In jaz se strinjam še z eno stvarjo, to je, da ravno pri tej temi čas ni naš zaveznik. Tokrat ne. In vse zgodbe, ki ste jih omenjali, vsaka izmed njih je žalostna, in vsaka izmed njih je tragična. In jaz se strinjam, naj Vlada pove, kakšna prioriteta je ta tema. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi, spoštovana državna sekretarka in predstavniki Državnega sveta. Vedno je bolje pozno kot nikoli in predlog sprememb zakona o odpravljanju posledic azbesta je pravšnji trenutek oziroma vsaj zadnji trenutek, da ga sprejmemo. Z njim bomo popravili vse te napake, ki smo jih delali na tem področju. Ko govorimo o azbestu, nikakor ne moremo mimo tega, da je Slovenija nosilka kar nekaj madežev v prostoru in v okolju. Ne samo azbesta, tudi ostalih, tudi drugih stvari, ki kvarno vplivajo na naše zdravje in naše življenje.

Ob podpori tega zakona in vseh amandmajev, ki ga podpira tudi sovlagatelj, Poslanska skupina DeSUS, se mi zdi, da je prav, da se v luči razprav tega zakona in sprememb tega zakona vidijo tudi možnosti za razpravo o Koroški, o Mežiški dolini in pa posledicah svinca, ki so tam mogoče ne tako drastične, kot so to posledice azbesta, pač pa so vsekakor evidentne. Vse ekspertize zdravja in pa vpliva tega svinca kažejo na to, da je to velik problem, ki bi ga bilo treba rešiti.

Vsekakor je iluzorno pričakovati, da bodo povzročitelji teh madežev v Sloveniji tisti, ki bodo te madeže odpravljali. In prav je, da je Vlada oziroma Vlada sprejema to odgovornost, tudi finančno, za odpravo vseh teh stvari. Nenazadnje bi pa rekel tako, da prav je, da Vlada naredi konkretno potezo, konkretne korake in ne samo s sprejemom tega zakona in teh amandmajev, saj vidimo, da že v teku današnje prakse je mnogo sredstev tudi iz evropskih virov bilo namenjenih, da so se zamenjale azbestne cevi za pitno vodo. Tako se mi zdi, da je še mnogo več od samega tega zakona, teh amandmajev že nekako v teku in kaže na to, da se jasno zavedamo vseh teh posledic, ki jih želimo tudi odpraviti.

Torej naj končam. V luči sprejemanja teh amandmajev in tega zakona vsekakor je treba razmišljati tudi o odpravi teh ostalih madežev, ki pestijo in grenijo življenje nas, ki smo na tem prostoru. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik.

Že leta govorimo o azbestu, o žrtvah azbestoze in končno smo prišli do zakona in nekaterih amandmajev, ki končno odgovorijo nekaterim pričakovanjem najbolj prizadetih. Spominjam se vseh prizadevanj v preteklih obdobjih, preteklih mandatih in tudi jaz menim, kot nekateri drugi kolegi, da je končno storjen korak v pravi smeri. Pridružujem se tudi kolegu Anderliču, ki je prej ugotovil eno protislovje oziroma neskladje z evropskim duhom in verjetno tudi evropsko zakonodajo, ki veleva, da žrtve - katerekoli nesreče ali posledic takšnih ali drugačnih dejstev, ne smejo biti diskriminirane. V četrti točki 2. člena je dejansko dikcija, ki je nerodna in bi jo bilo treba popraviti bodisi v tem zakonu, bodisi z novelo, če tehnično ne bi bilo izvedljivo v tem postopku, naknadno. Ampak dejstvo je, da je lahko nekaj prizadetih in zbolelih za azbestozo, ki so spremenili stalno prebivališče, in se zdaj nahajajo zunaj Republike Slovenije. To se v Evropski uniji, v schengenski Evropi dogaja, se dogaja vse bolj pogosto. In dejstvo je, da je nekdo, ki je morda v tistem času živel na Goriškem ali Anhovem, se danes nahaja zunaj naših meja, v soseščini ali kjerkoli po svetu, in mora imeti pravico do določil tega zakona, ne glede na sedanje stalno prebivališče.

Tudi jaz predlagam, da se prouči možnost, da v samem postopku to neskladje popravimo oziroma da se Vlada naknadno odzove na ustrezen način.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

To sicer ni bila razprava k 12. členu, je bilo pa koristno opozorilo.

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo. Tudi jaz morda ne bom ravno razpravljajal o 12. členu, ampak sem prej hotel repliko, pa me morda niste opazili. Rad bi rekel samo dva stavka. Pogovarjati se o temah, s katerimi pomagamo ljudem, ki so pri svojem delu utrpeli posledice, ki so škodljive njihovem zdravju, mora biti v Državnem zboru verjetno vedno prioriteta. Gospodu Anderliču bi rad samo odgovoril, mogoče se nisva dobro razumela. Jaz sem na začetku, ko sem podal stališča Slovenske ljudske stranke, dejal, da zakon o odpravi posledic dela z

azbestom ima že dolgo zgodovino in je bil prvotno namenjen pomoči delavcem iz Anhovega. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Replika, gospod Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Žal napačna navedba in to je tipična replika, kajti dejansko smo ta zakon naredili pred desetletjem in pol za prepoved proizvodnje z azbestom v Republiki Sloveniji in se je nanašalo na vse proizvajalce, tistih v Medvodah, tisti v Mariboru, tisti v Sevnici in podobno. In smo sanirali določene proizvodnje obrate skozi državno pomoč in naložili državi in tistim, ki so povzročili te posledice, da so nekateri zboleli, da povrnejo škodo, odpravijo posledice, kolikor se sploh to da. Seveda govorimo o tragičnih zadevah, govorimo o odpravi posledic, ki nekatere sploh niso popravljive, ker so take, da so ljudje zboleli in so umrli, ampak vendarle gre za neko zadoščenje, za neko priznanje neke pravice, da če se je to dogajalo, če se je to zgodilo, da se to tudi naredi. Za vse, ne začeni in na koncu tudi končno z Anhovim oziroma konkretno s Salonitom.

Reči je pa treba tukaj še enkrat vendarle to, da dejansko je to četrti, peti ali šesti poskus, da so se vmes stvari že spreminjale in da se nadgrajujejo, in to je tisto, kar je bistveno, da bolj ko se država razvija, bolj ko je na nek način več vedenja, več vseh možnosti, da se nadomesti neka proizvodnja z drugo, da se to naredi in da država, ki je konec koncev bolj bogata, kot je bila takrat, da prevzame tiste odgovornosti, ki jih mogoče takrat, ko smo sprejemali prvi zakon, ni mogla sprejeti in niti nismo vedeli, kakšne posledice je proizvodnja imela tudi za okoliško prebivalstvo, tudi za vse posredno prizadete, ne samo za tiste, ki so bili direktno v stiku v tovarni. In nek napredek to je.

Jaz še enkrat pravim, da bo čas, upam, da bomo naredili korak naprej in tudi poskus Državnega sveta sem pravzaprav razumel v tem, da naredijo korak naprej.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospa Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Dovolite mi, da vas ponovno spomnim na to, da so prizadevanja za spremembo tega zakona potekale že od leta 2003. Da dejansko kar nekaj časa ni bilo volje in pripravljenosti, da se ta zakon spremeni, vendar smo sedaj s skupnimi močmi. Jaz bi posebej poudarila konstruktivno sodelovanje tako Državnega sveta, Vlade, poslancev pozicije, zainteresiranih skupin, pa ne nazadnje tudi na konstruktivno obnašanje opozicije. Tako si jaz predstavljam sodelovanje in napredovanje pri reševanju nekih ključnih družbenih problemov. Vsekakor ne bomo zadnjič razpravljali o tej problematiki in zlasti okoljski vidik, ki nas je vseskozi vodil pri razpravi o omenjenem zakonu, je tisti, ki smo ga zapisali v poseben

sklep. In če smo ga zapisali v poseben sklep, bodite tudi prepričani, da bo Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide neprestano opozarjal Vlado na to, da mora glede na zaveze, ki so v tem sklepu, pripraviti tudi konkretne rešitve.

Sigurno je, da se bomo s to problematiko srečevali tudi zato, ker danes niso predvidljive popolnoma vse posledice tega, bom rekla, zdravju škodljivega elementa v okolju, in tudi, da bomo še govorili o temu, kako se opredeljevati do tega, da določene pravice pripadajo tudi tistim, ki so zboleli zaradi okoljskih posledic, pa jih ta omenjeni zakon ne zajema. Kajti sklep zavezuje tako na monitoring škodljivih posledic v okolju, sanacijo okolja, pa tudi pripravo zakonodajnih podlag, s katerimi bi lahko širili oziroma zagotavljali pravice obolelim zaradi azbesta.

Vsekakor pa se strinjam tudi s tistim pomislekom, da to ni edina okoljska ogroženost, ki obstaja v Sloveniji, in da je treba razmišljati o pravicah teh ogroženecv v celoti.

Glede 12. člena oziroma amandmaja k 12. členu poudarjam, da ga podpiram. Vsekakor pa bi prosila Vlado, da se opredeli okrog samega pomisleka. In še nekaj glede na pripombe kolega Prijatelja. Konkretno zgodbo nisem omenila, kajti prav vsaka zgodba, ki je vezana na obolelost za težkimi posledicami ogroženosti zaradi azbesta, je tragična in enostavno ne velja izpostavljati nobene. Treba se je spopasti s problemom v celoti in ga čim bolj celovito rešiti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala, gospod predsedujoči. Sigurno je treba popraviti napako, ki je prizadela tako delavce, kot okoliške prebivalce. Da je azbest škodljiv, se je vedelo tudi takrat, ko je bila proizvodnja še v polnem zamahu, pa vendar. Ukrepati se je pričelo sicer pozno, a še dovolj zgodaj, da se prepreči še večja nepopravljiva škoda poslabšanja in širjenja azbestoze pri prebivalcih. Zakon je zagotovo potreben in mora biti zapisan tako, da bo zajel širši krog upravičencev.

Pravica do odškodnine mora biti zajamčena vsem, ki so bili kakorkoli oškodovani. Kazalo pa bi tudi zapisati, da se sofinancira odstranitev vodovodnih azbestnih cevi in kriti s strani države, ker se s tovrstnimi težavami srečuje tako lokalna skupnost in prebivalci. Podpiram vsako izboljšanje zakona, saj se odškodnina govori že - absolutno predolgo.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Prijatelj izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa. Kratko repliko, če lahko. Jaz bi samo to omenil. Predsednica odbora je dejala, da je vsot preveliko in da ne želi nobene posebej omenjati. Ravno zaradi tega bi pozval, da čim prej sprejmemo kriterije za

odpravo dela azbesta v okolju, saj te okoljske posledice. To bi morali popraviti in še ena primerjava: da je teh smrtnih primerov iz dneva v dan več, to je splošno znano dejstvo, in to je tudi vzrok, da bi morali takoj reagirati. Mogoče pa še ena primerjava za delo tega Državnega zbora.

Spoštovane kolegice in kolegi, nisem se hotel oglasiti, ampak to pa moram povedati. Sprejemamo odškodnine, ki bodo jutri imele za posledico milijardna izplačila iz državnega proračuna brez problema- za izbrisane. Obravnavamo status romske manjšine oziroma jaz jim rajši rečem Ciganov, naj mi bo oproščeno, tekoče v Državnem zboru. Največ časa smo porabili za njih. Za tole...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Prijatelj...

SREČKO PRIJATELJ: za tole...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Prijatelj...

SREČKO PRIJATELJ: ...pa ne najdemo časa in...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: jaz vam bom hvaležen...

SREČKO PRIJATELJ: možnosti in dobre...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: ...če ne boste dajali...

SREČKO PRIJATELJ: ... volje, da rešimo v...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ:...primerjave,...

SREČKO PRIJATELJ:... celoti....

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ:...ki ne spadajo k temu členu. Prosim lepo.

SREČKO PRIJATELJ: Ne, spadajo k temu členu.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Drugače bomo zopet odprli razpravo o vprašanjih, ki ne sodijo k zakonu.

SREČKO PRIJATELJ: Spoštovani podpredsednik. Jaz sem hotel dati samo primerjavo, kako smo velikodušnih do nekaterih drugih problemov, koliko časa ta Državni zbor porabi za druge problematike, ki so dosti manj boleče, dosti manj tragične in seveda za to, ko pa govorimo da bi lahko, pa nočemo in ne zmoremo pameti, hotenja, časa in denarja, da rešimo tako, kot bi morali rešiti. Kar nekaj prelagamo v prihodnost. To ni dobro! Mi smo tu zaradi ljudi!

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

K 12. členu, gospa državna sekretarka.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Samo eno vprašanje.

Mi zdaj razpravljamo o 12. členu, odprta diskusija pa poteka o amandmaju k 2. členu. Torej, se moramo zdaj glede 12...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Imate možnost se prijaviti tudi vi.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Torej, tudi k 2. členu...

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Ja.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: ...da dam pojasnilo.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Prosim, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Potem bi pa le te stvari, ki so bile odprte, pojasnila.

V veljavnem zakonu je zapisano, da so upravičenci po tem zakonu "osebe s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji." Torej tisti, ki imajo danes stalno prebivališče. In naš amandma, popravek je šel predvsem v smeri, da zagotovimo to vzročno zvezo, da ni pomembno danes, ampak v preteklosti. Če menite, da je to diskriminatorno in da je veliko število ljudi, ki so delali, ki so imeli stalno bivališče v preteklosti, ker nujno to, da so ga imeli vsaj takrat, ko so zboleli, lahko prvi del člena, ki govori, da morajo danes imeti stalno bivališče, umaknemo. Torej, bi se potem člen glasi, da "Do pravic po tem zakonu so upravičene osebe, ki so zbolele za mezoteliomom zaradi izpostavljanja azbestu na ozemlju Republike Slovenije, če so imeli v času izpostavljenosti stalno bivališče v Republiki Sloveniji."

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Bojim se, gospa državna sekretarka, da to ne bo šlo, glede na postopek. Mislim pa, da vaša najava in opozorilo kaže na možnost, da se to kasneje uredi.

Želi še kdo? Dajem čas za prijavo. Kdo se še želi prijaviti za razpravo?

Gospod Marijan Križman.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala, gospod podpredsednik. Če dovolite samo eno vprašanje, ki ne spada v to točko dnevnega reda. Nekateri obiskovalci na balkonu imajo povezo na ustih, pa bi jaz rad vprašal, ali imamo kakšno bolezen v Državnem zboru, da se izognem tej nevarnosti.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Po mojem vedenju kakšne posebne uredbe ali ureditve v Državnem zboru nimamo. Bi pa rad

nekaj povedal. Jaz kot predsedujoči nikoli posebej ne govorim o tem, kdo spremlja naše delo na balkonu, razen kadar dobim opozorilo, da so to uradne delegacije. Jaz sem imel namen na koncu sporočiti, da so bili in so z nami sodelovali in spremljali naše delo tudi azbestni bolniki. Se mi je pa zdelo neprimerno, da to sedaj najjavljam, da ne bi kdorkoli mislil, da je zaradi njihove prisotnosti naše delo drugačno, kot bi bilo sicer. V tem smislu mi ni dobrodošlo vaše vprašanje.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala. Je pa dobrodošel vaš odgovor, ker bom tako veliko lažje razpravljaj in vedel, kdo je v dvorani. Čeprav, to kar imam povedati, bi povedal tudi, če ne bi bilo nikogar v dvorani.

Podpiram člen, ki ga bo gospa sekretarka poskusila sedaj popraviti, vendar kot ste pojasnili, je to treba na drugačen način, če seveda se bo to opravilo. Kajti, po mojem prepričanju ljudje niso večno prikovani samo na en naslov. Marsikdo se je preselil iz območja, ki je bilo kontaminirano z azbestom. Sam podpiram in bom tudi naredil vse, da se bo po tem členu ta tekst spremenil in bom seveda to podprl, kajti bilo bi zelo zelo nedemokratično in diskriminatorno do tistih, ki so se s tega področja izselili.

Sicer pa pričakujem, da bo ta zakon hitro, učinkovito in takoj deloval, tako da bodo tisti ljudje, ki so živi, žal bolni zaradi tovarne v njihovi neposredni bližini, čim prej prišli do potrebnih odškodnin, da si bodo olajšali ves tisti del življenja, ki si ga bodo s to odškodnino lahko olajšali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Jaz sem hvaležen gospe državni sekretarki, da je razumela, da gre za zadevo. Tudi če je prej tako pisalo, jaz moram reči, da verjetno leta 1996 ali 1994, kdaj smo tisti prvi zakon delali, je imelo to neko drugo konotacijo in drugačen pomen, kot pa se lahko pogovarjamo danes o teh stvareh in verjamem, da se da z uskladitvenim amandmajem, glede na to, da bi v današnjih pogojih - tudi v pogojih Evropske unije itn., kar pa takrat nismo bili, ko smo tisti zakon sprejemali - bilo to lahko sporno in da z uskladitvenim amandmajem poskušamo to urediti vsaj do te mere, da ne bi bilo diskriminatorno ali mogoče tudi v teh pogojih sedaj tudi izpodbijano na kakšnem sodišču. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Anderlič. Z vami soglašam in sem dal prošnjo oziroma nalog, da Zakonodajno-pravna služba pogleda, ali je do odločanja to mogoče storiti, sicer pa vemo, da 2. členi ni odprt in z drugimi postopki ta moment to ni mogoče.

Gospod Anderlič, prvi del ste preslišal ali pa se vam ne zdi pomemben. Prosil sem, da se pogleda, ali je mogoče to storiti. Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Zaključujem razpravo k 12. členu amandmajev in prehajamo na razpravo o 14. členu in amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS. Kdo želi razpravljati? Ne vidim. Hvala lepa. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 12. točki dnevnega reda oziroma ob 21.40. Ponovno pa prosim ZPS, da pogleda, glede na ugotovitve v zvezi s stalnim bivališčem, ali je formulacija takšna, da odgovarja rešitvam v okviru Evropske unije ali bi kakšne dopolnitve bile mogoče.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

In prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DELNEM SUBVENCIONIRANJU POLNEGA DELOVNEGA ČASA, skrajšani postopek**. Predlog zakona je v obravnavo predložil Državni svet. Besedo dajem predlagatelju zakona gospodu Borutu Mehu za dopolnilno obrazložitev. Izvolite.

BORUT MEH: Spoštovani predsedujoči, gospe poslanke, gospodje poslanci, minister, predstavniki Vlade! Državni svet je v skladu s svojimi pristojnostmi vložil Predlog zakona o spremembi Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa. Zakon je sodil v sklop prvega svežnja ukrepov Vlade za premagovanje krize, vendar kljub opozorilu, da je treba ukrepe, ki se tičejo trga dela, uskladiti v okviru Ekonomsko-socialnega sveta, žal to ni bilo narejeno. Ne bom se spuščal, zakaj ne. Verjetno tudi zaradi tega, ker smo se še lovili, kako naj Ekonomsko-socialni svet funkcionira, in zato je tudi to vlogo ali pa vskočil nekako Državni svet, kjer so zastopane tudi interesne skupine delodajalcev in delojemalcev in smo se uspeli v teh dveh interesnih skupinah, pa tudi v Državnem svetu, dogovoriti, da vložimo predlog tega zakona.

Zakon je izjemno kratek, ima samo dva člena: eden od teh dveh členov je vsebinski in gre pri tem predlogu za odpravo nelogičnosti. Težnja zakona je bila, da omogoči prilagoditev podjetjem gospodarski krizi. Vendar se je v dikcijo samega zakona nekako prikradlo, da v poslovnem letu, v katerem prejema delodajalec subvencijo, ki je pa časovno omejena, ne sme opravljati nadur. Takšna dikcija je podjetjem dejansko onemogočala pridobitev subvencije zaradi dveh stvari. Najprej subvencije oziroma zakon je bil sprejet po novem letu in če je neko podjetje pred sprejemom zakona opravljalo nadure, pomeni, da dejansko sploh nima pogojev, da zaprosi za subvencijo za skrajšanje delovnega časa. Na drugi strani pa tudi po preteku prejemanja subvencije, ker podjetje se temu lahko odreče, lahko pride v situacijo, da se naročila povečajo, pa ne sme opravljati nadur, ker mora v nasprotnem vrniti to subvencijo.

Sprememba gre samo v to smer, da se reče, da podjetje v času prejemanja subvencij ne sme opravljati nadur. Ta sprememba je logična in predvsem odpravlja to neskladje, ko govorimo o poslovnem letu, kajti poslovno leto pri nas je običajno, vsaj v 99%, od 1. 1. do 31. 12.

Treba je reči, da zakon ne zahteva nobenih dodatnih sredstev, ker je že v osnovnem zakonu predvideno 230 milijonov sredstev. Poleg tega pa sprememba tudi ni tako zahtevna in zato smo predlagali, da se zakon sprejme po skrajšanem postopku in dejansko predlagam in prosim, da se ta predlog zakona podpre in izglasuje. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo. Besedo dajem predsednici dr. Andreji Črnak Meglič. Izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Gospod minister, gospa državna sekretarka s sodelavci, drage kolegice, kolegi ponovno pozdravljeni. Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na 5. seji kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa, ki ga je Državnemu zboru predložil Državni svet Republike Slovenije s predlogom za obravnavo po skrajšanem postopku. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 19. seji sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, predstavnica Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, predstavnica Zakonodajno-pravne službe ter predstavniki delodajalcev kot tudi sindikatov. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe z dne 14. 4. in mnenje Vlade z dne 23. 4. 2009. Predstavniki predlagatelja, državni svetnik Borut Meh, je v uvodni obrazložitvi na kratko predstavil novelirane člene zakona.

Predstavnica Vlade, državna sekretarka, je v svoji obrazložitvi predloga zakona opozorila na težave, ki so se pokazale v času izvajanja osnovnega zakona in na katere so opozarjali predvsem delodajalci. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v svoji predstavitvi opozorila na nejasnost, ali se prepoved nadurnega dela nanaša na celoten gospodarski subjekt ali zgolj na tiste delavce, za katere delodajalec prejema subvencijo. V zvezi s slednjo interpretacijo se je razvila zelo obširna razprava, na kateri so nekateri člani odbora opozorili na možnost zlorabe osnovnega zakona in predlagali, da je zato potrebna sprememba zakona, predstavniki delodajalcev pa so opozarjali predvsem na negativne posledice, če bi se omejitev nanašala na celoten gospodarski subjekt, saj bi s tem celotnemu podjetju bile onemogočene nadaljnje razvojne možnosti. Razpravljavci so se strinjali, da je treba omogočiti gospodarstvu večjo fleksibilnost, istočasno pa preprečiti možne zlorabe posameznih delodajalcev. Glede na

številne pomisleke, ki so se pojavili v zvezi z različno interpretacijo predloga zakona, in pripombe Zakonodajno-pravne službe, so se članice in člani odbora po krajši prekinitvi soglasno odločili, da bodo podprli osnovno besedilo predloga zakona.

K predlogu zakona na matičnem delovnem telesu niso bili sprejeti nobeni amandmaji, zato Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide Državnemu zboru predlaga, da Predlog zakona o spremembi Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa sprejme v predloženem besedilu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo dajem predstavniku Vlade za uvodno obrazložitev mnenja. Gospod minister, dr. Ivan Svetlik. Prosim.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci. Hvala lepa za besedo.

Ker je bil zakon že obrazložen, se v to ne bi spuščal. Naj samo navedem, da zakon, ki ga spreminjamo s tem predlogom zakona o spremembi, deluje dobro. Vanj se je doslej prijavilo 655 podjetij in skoraj 62 tisoč zaposlenih dela v njih. Zavod za zaposlovanje, ki upravlja s tem instrumentom, je že pripravil in podpisal s podjetji 495 pogodb za skoraj 47 tisoč delavcev.

Vsebina spremembe tega zakona, ki jo je obrazložil gospod Meh, je taka, da se lahko tudi z naše strani lahko z njo v celoti strinjamo. Torej, gre za to, da se prepoved nadurnega dela ne raztegne čez celo poslovno leto, ampak samo za čas, ko ta zakon velja oziroma ko je neko podjetje vključeno v to shemo. Sodimo, da je ta sprememba ustrezna glede na to, da se je v praksi pokazalo, da bi lahko podjetja na podlagi sedanje ureditve imela določene težave pri poslovanju.

Naj še dodam, da kljub tej spremembi ostaja osnovni cilj in namen zakona o subvencioniranju polnega delovnega časa v svojem bistvu in pri ciljih enak, z istimi nameni, in da se s tem amandmajem za poslovne subjekte situacija izboljšuje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod Andrej Magajna v imenu Poslanske skupine SD.

ANDREJ MAGAJNA: Spoštovani podpredsednik. Gospod minister, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi! Državni svet in Vlada sta v svoji obrazložitvi Predloga zakona o spremembi Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa opozorila na težave, ki so se pokazale v času izvajanja osnovnega zakona in na katere so opozarjali tudi delodajalci. Težave se nanašajo predvsem na prepoved odrejanja nadurnega dela delavcem v celotnem poslovnem letu, v katerem so bili

delavci vključeni v delavni proces. S predlagano spremembo zakona pa se določa, da se ne sme odrediti nadurnega dela le za čas sprejemanja subvencije. Torej, Vlada in Državni svet nam dajeta ta zakon v sprejem. Poslanska skupina SD s tem soglaša, ne glede na to, da so se v debati na matičnem odboru pojavljala tudi številna druga vprašanja in dileme, ki jih bomo slišali v kasnejši razpravi.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospa Alenka Jeraj v imenu Poslanske skupine SDS.

ALENKA JERAJ: Hvala. Lep pozdrav vsem! V Poslanski skupini SDS predlogu zakona o delnem subvencioniranju delovnega časa že ob uvedbi nismo nasprotovali. Smo pa opozorili na več dilem, ki so se izkazale za utemeljene, in sicer da je bil zakon pripravljen hitro in neusklajen s tistimi, ki jih zadeva, delodajalci in delojemalci, ki so na dan sprejema celo demonstrirali. Da je hitro in slabo pripravljen, kaže tudi to, da ga že po dveh mesecih popravljamo, ker je vseboval nedorečenosti in nejasnosti v zvezi z nadurami. Popravljamo ga sicer na predlog Državnega sveta, ki je, kot je pojasnil predstavnik Državnega sveta, leta razmišljal o tem, ali naj izglasujejo veto, ali naj pristopijo k spremembi zakona. Pripravili so spremembo in jo uskladili z Vlado, vsaj tako je pisalo v mnenju Vlade, da zakon podpira. Na Odboru se je potem izkazalo, da nekaj, kar naj bi bilo usklajeno, le ni tako zelo usklajeno in rešitve v zakonu Vlada razume drugače, kot jih razumejo sindikati in delodajalci. Tako smo razpravo na odboru morali celo prekiniti, ker se niso uspeli poenotiti, kaj Vlada podpira in česa ne. Na podlagi tega sta bila sicer pripravljena dva amandmaja na predlog Zakonodajno-pravne službe, do katerih pa se odbor ni opredelil. Zdaj na bi zakon ostal tak, kot je predlagan, kar bo najverjetneje, tako kot je povzročilo dileme in različna mnenja na odboru, take dileme povzročilo tudi delodajalcem in zavodu za zaposlovanje, ko ga bodo morali izvajati. In z eno besedo bi morda lahko rekli, da vlada nekakšen kaos, in to pri zakonu, ki ga Vlada največkrat omeni, ko govori o protikriznih ukrepih in ga ocenjuje kot enega najpomembnejših protikriznih zakonov.

Zakon je Vlada pripravila z namenom, da zaščiti delavca in pomaga podjetjem ohraniti delovna mesta. Po nekaj mesecih je realnost takšna, da smo s tem ohranili 8 tisoč delovnih mest, od 230 milijonov evrov, ki smo jih v proračunu oziroma rebalansu namenili za ta namen, pa smo do danes porabili 10 milijonov evrov. Danes zjutraj smo obravnavali že novi zakon, ki naj bi ohranil 25 tisoč delovnih mest - in kje bomo vzeli denar - seveda iz postavke za subvencioniranje skrajšanega delovnega časa, kajti očitno so tisti, ki so še pred nekaj meseci trdili, da bomo za to postavko in ohranitev teh delovnih mest potrebovali 230 milijonov, da se je izkazalo, da

bo na tej postavki kar precej sredstev ostalo in jih lahko namenimo za drug namen.

V Poslanski skupini SDS zakonu ne bomo nasprotovali, kajti menimo, da je vsako delovno mesto, ki je že bilo ohranjeno in bo s tem zakonom še ohranjeno, pomembno predvsem za vse tiste posameznike, ki bodo ostali na svojih delovnih mestih.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Vito Rožej v imenu Poslanske skupine Zares.

VITO ROŽEJ: Spoštovani predsedujoči, spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi, vsi ostali prisotni.

Osnovni zakon je eden od interventnih zakonov, ki smo ga sprejemali v začetku letošnjega leta. Namen je bil zaščititi zaposlene zaradi zmanjšanja ekonomske aktivnosti. Kot smo danes že lahko slišali, njegova uvedba in izvedba nista minili brez težav. Državni svet je imel pomisleke zaradi neomembe zadrug v osnovnem besedilu zakona, zdaj Državni svet predlaga tudi spremembo, kratko sicer, na pobudo delodajalcev. Tudi sami bi se lahko pridružili mnenju o ne najbolj doslednem sprejemanju tega zakona, kar tudi sama razprava na odboru je pokazala razliko v mnenjih. Sicer je eno osnovno strinjanje glede tega, da zakon seveda bo boljši po teh spremembah, vprašanje pa, če je zadosti dober.

V Poslanski skupini Zares se strinjamo s stališčem Vlade, da bi uvajanje novega pogoja, skratka, da podjetja ne bi smela odrediti nadur zgolj in samo delavcem za katere prejema subvencijo, nekako izničilo osnovni namen zakona, ker smo prepričani, da podjetje kot enoten gospodarski subjekt enotno plačuje davke, se pravi, da bo najbrž na podoben način prejelo tudi subvencije in najbrž s tem ne gre pričakovati, da bi v dobrem veljala ena pravila, v slabem pa neka druga, mogoče za koga ugodnejša. O spremembi, glavni, se pravi, da bo prepoved odreditja nadur ne veljala za poslovno leto, ampak zgolj za čas prejemanja subvencije, je bilo že veliko rečenega.

Mogoče bi veljalo omeniti še to, da se je v to spremembo zakona zdaj prikradla ena razlika v zvezi z osnovnim besedilom zakona. Osnovno besedilo zakona je namreč govorilo, da se za poslovno leto prejemanja subvencij ne sme izplačevati nagrad. Po zdaj sprejetem besedilu, za kar mi je seveda žal, da smo bili na odboru nepozorni, pa velja, da se nagrade ne smejo izplačevati v letu prejemanja subvencije. Se pravi, gre tukaj za eno malo razliko. Koliko vsebinsko, ali je nalašč taka, pa bo najbrž pokazal čas.

Skratka, v poslanski skupini se s predlogom strinjamo in ga bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Urh v imenu Poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani gospod minister, spoštovana državna sekretarka, poslanke in poslanci, spoštovani obiskovalci. V Poslanski skupini DeSUS se strinjamo z mnenjem Vlade in podpiram predlog spremembe zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa, ki je bil sprejet kot interventni zakon s ciljem ublažiti posledice prihajajoče gospodarske krize.

Državni svet, ki je predlagatelj novele, predlaga, da se veljavni zakon dopolni v delu, ki se nanaša na izvajanje prvega odstavka 3. člena in prepoveduje odrejanja nadur v poslovnem letu, v katerem podjetje prejema subvencijo. Predlog sprememb tako določa, da velja omejitev odrejanja nadurnega dela v času prejemanja subvencije za delavce, za katere to subvencijo prejema.

Po naši oceni bi to pripomoglo k večji fleksibilnosti gospodarskih subjektov, saj omejitev odrejanja nadurnega dela ne velja za celo podjetje, temveč zgolj za subvencioniranje del, obenem pa v Poslanski skupini DeSUS upamo, da delodajalci tega določila ne bodo zlorabljali. Ponavljam, v Poslanski skupini DeSUS upamo, da delodajalci tega določila ne bodo zlorabljali, kajti s terena prihajajo zaskrbljujoča opozorila, da se to že dogaja. Hvala lepa.

MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Srečko prijatelj v imenu Poslanske skupine SNS.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala spoštovani podpredsednik za besedo, kolegice in kolegi, predstavniki Vlade.

Zakon o spremembi Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa je nekako po kratki veljavnosti nujna, saj delodajalci ugotavljajo, da dejansko je popravek napake, ki je bila storjena, na katero smo tudi mi opozarjali, ko se je zakon sprejemal, delodajalci pa ugotavljajo, da na primer zlasti tam, kjer je strukturna delitev dela v podjetju, kjer so večja podjetja, da so neka jedra v podjetjih, ki sicer imajo dela, imajo pogodbe, imajo naročila, pa teh naročil ne morejo izpolniti, ker je podjetje obvezano k skrajšanju delovnega časa za vse. Če se to ne zgodi, seveda potem subvencije ni.

Temu je namenjen, preprosto rečeno, tudi ta popravek in prav je, da smo ga v bistvu vnesli, kajti imamo podjetja, ki morajo zaradi tega, ker bi sicer lahko delali nekateri deli podjetja preko polnega delovnega časa, ker niso izdobračili končnih izdelkov, končnih produktov, plačevati danes tudi penale. Torej ta zadeva, ki je bila sprejeta, je bila slabo dodelana in v temu kontekstu seveda kritika vsem tistim, ki niste poslušali tudi opozoril.

Zakon sicer je namenjen za to krizno obdobje za podjetja, ki želijo v dobri kondiciji pričakati boljše čase in je dobronameren in v Slovenski nacionalni stranki ga ocenjujemo kot dobrega in seveda, nekateri delodajalci pa to dobroto že izkoriščajo in zakon tudi zlorablajo.

Jaz sem državno sekretarko tudi pozval k temu, naj vpelje večji nivo kontrole skozi delovne inšpekcije, vemo, da se to že izkorišča.

In glede mogoče tega, da nekateri vendarle prejemajo tudi nagrade za to, ker slabo delajo, tudi to naj bi bilo področje urejanja tega zakona, sem tudi bil zelo oster na matičnem delovnem telesu in sem povedal, da pač nagrade za tiste, zlasti za državna podjetja, ki v bistvu imajo slabo zaključeno poslovno leto, ne pridejo v poštev. Jaz ne vidim razloga, zakaj bi nagrade sploh izplačevali, saj vsak dela za plačo in zelo malo je delavcev, ki dobijo na koncu leta zaradi uspešnosti podjetja kakšno kuverto več. Jaz ne poznam takega podjetja, ki bi delavcem dalo še eno kuverto.

Slovenija po našem mnenju sprejema oziroma Vlada predlaga zakone, seveda tudi ta je eden od tistih, ki na nek način blažijo dobo recesije, v kateri se je znašla tudi Slovenija. Vendar niso dobri v kontekstu izbire. Daljšanje delovne dobe, ki bo mogoče tudi eden od predlogov Vlade, tudi ne bo ravno pripomogel k temu, da bomo boljše pameti in boljše kondicije pričakali v bistvu konec recesije. In če pogledamo ta zakon, ki je danes pred nami, je že veljaven in hitro sprejet, nedomišljeno podan v proceduro sprejema, na kar opozarja tudi današnje dopolnilo, je tudi v bistvu na nek način dober, ampak bi moral biti zadnji v prioriteti predlaganih zakonov. Ker subvencionira nedelo. Jaz bi rajši videl, mnogo rajši bi videl, da bi Vlada prinesla v Državni zbor zakon, ki bi pa subvencioniral odpiranje novih delovnih mest, ustvarjanje nove dodane vrednosti, s tem krepitve tudi davčne njive, s katere vsi pobiramo in seveda s tem tudi boljšo finančno vzdržnost bi krepili v državi in na nek način bi dali tudi možnost ljudem, ki čakajo na prvo zaposlitev. Ampak dobro, kot rečeno, ta zakon spada od zadaj navzgor med enega od tistih, ki bi imel na naši listi mogoče zadnjo prioriteto. Na prvo mesto bi postavili to, kar sem že omenil, na drugo mesto pa prav gotovo krajšanje delovne dobe, s tem da damo možnost mlademu kadru, ki je poln znanja, da pride do prve zaposlitve. Kajti vemo, kaj se zgodi z nekim dobrim magistratom ali diplomiranim inženirjem, ki čaka na prvo zaposlitev pet let doma, zato ker nekdo opravlja delo do 65. leta starosti, kot bo po novem veljalo. Če bomo to naredili, tudi tisti magister ali pa diplomirani inženir, ki ga bomo kasneje zaposlili, ne bo uporaben, ker njegova sufisticirana znanja bodo že zgodovina. Prihajali bodo novi z boljšim znanjem in seveda tudi kriminala bo več in obupa v družbi tudi.

Jaz bi apeliral na Vlado, ker imamo tukaj državno sekretarko, pa tudi ministra za delo, da uporabijo tudi druge metode pri določanju subvencij. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janez Ribič v imenu Poslanske skupine SLS.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo. Spoštovani gospod minister, predstavniki Ministrstva za delo. Spoštovani gospe in gospodje poslanci.

Spoštovani. Žal se uresničuje dejstvo, na katerega smo poslanci Slovenske ljudske stranke opozorili že ob sprejemanju ukrepov - da so le-ti prepozni in neučinkoviti. Ne koristijo ne delavcem ne delodajalcem, kot se je izkazalo. Zato ne čudi dejstvo, da si je Vlada ob obravnavi tega zakona že v času od februarja do danes premislila in ta predlog sprememb, ki ga je vložil Državni svet, podpira, čeprav je prvotno spremembam nasprotovala.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo vedno podprli ukrepe, ki bodo pomagali gospodarstvu, hkrati pa pravično zaščitili delavca. Ob začetku izvajanja zakona so začeli delodajalci takoj opozarjati na težave pri izvajanju prvega odstavka 3. člena zakona, ki se nanaša na prepoved odrejanja nadur delavcem v celotnem poslovnem letu, v katerem je delodajalec vključen v izvajanje ukrepa, čeprav se ukrep lahko izvaja največ šest mesecev. Iz tega razloga je Državni svet oblikoval Predlog zakona o spremembi Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa, ki naj bi omejil to prepoved le na čas trajanja ukrepa v skladu z drugim odstavkom 4. člena.

Po našem mnenju predloženi predlog novele spreminja osnovni koncept veljavnega zakona. Poleg tega določba, kot je predlagana, ni čisto jasna, saj ni jasno, ali gre le za del podjetja ali za del poslovnega leta. Kot je znano, na 2. nujni seji Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide dne 12. 1. 2009, ki je kot matično delovno telo obravnavalo predlog zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa, predstavniki Vlade na izrecno vprašanje niso odgovorili, da bo predlagani ukrep in s tem celotni zakon veljaven za ves gospodarski subjekt, brez delitve na posamezne enote ali oddelke ali celo posamezne delavce.

Že razprava na matičnem odboru ob tej spremembi, ki je pred nami, je pokazala na nejasnost, zato bi pričakovali, da bo Vlada ali koalicija zakon popravila.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke pričakujemo učinkovit nadzor nad izvajanjem zakonov, ki uvajajo takšne začasne ukrepe, da se ne bi na škodo delavcev in na škodo proračunskega denarja ti ukrepi napačno izkoriščali.

Zakon bomo sicer podprli, v upanju da bo učinkovit.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic v imenu Poslanske skupine LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Prijazen pozdrav ministru s sodelavkami in seveda tisto, kar se velikokrat pozablja, dobrodošlica in pozdrav tudi predstavniku Državnega sveta. In naj v začetku predstavitve stališča Poslanskega kluba LDS, jaz sem vesel, da se je Državni svet odločil za to konstruktivno potezo, vložil zakon, ki ga sedaj skupaj sooblikujemo.

Poletje se bliža, veliko ljudi že nosi črna, temna očala, tudi v Državnem zboru, in zato to zgodbo, ki jo mi vidimo kot dobrodošlo in uspešno, vidijo in slikajo črno, predvsem tisti, ki pravijo, da ni ukrepov, da ni rezultatov, seveda, tudi pri tem ukrepu, ki zagotovo ohranja delovna mesta, vidijo samo tisto, kar je slabo in neugodno, ampak očitno to presojam njihovi naravi.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije bomo ta zakon podprli. Zagotovo ni idealen, tako kot ni idealno veliko stvari v življenju, ampak ta zakon zagotovo ohranja delovna mesta. Nekateri se pritožujejo tudi nad tem, da smo za ta zakon namenili preveč sredstev. Če bodo neporabljena, zagotovo od viška glava ne boli. V času gospodarske krize in recesije jih bomo imeli nameniti kam, zatorej pohvala ministrstvu in Državnemu svetu.

Seveda imamo tudi mi določene zadržke in pomisleke, ki jih ne želimo in nočemo predstaviti negativno, črnogledo, ampak so predvsem napotek tistim, ki se bodo s tem zakonom še ukvarjali, da ga izboljšamo in nadgradimo. Zagotovo je to interventni zakon za čas krize. Prvi izmed predvidenih ukrepov, seveda, ki je sprožil temeljni razmislek, ali je v zakonu ustrezno urejeno subvencioniranje in ali bo dejansko uresničilo glavni cilj, to je ohranitev delovnih mest namesto takojšnjih odpovedi, predvsem odpovedi zaradi upada naročil. Nekateri ekonomisti so izrazili tudi kar nekaj pomislekov, na primer dr. Mramor je dajal, da je ukrep slabo ciljan in premalo restriktiven. Po njegovem je bolj donacija kot pa preišljen ukrep glede na to, da se lahko kriza zavleče, država pa ima zelo omejen obseg sredstev za posredovanje. Tudi te razmisleke, predvsem o dolgoročnosti ukrepa, velja vključiti v nadaljenje kontekste in spremembe zakona, če bodo potrebni. Nekaj opozoril se je že izkazalo za utemeljene in zahtevajo popravke zakona, predvsem jaz sem prepričan, da bodo na ministrstvu tistim, ki skušajo ta zakon, njegove namen in pa cilje izigravati, znali stopiti na rep, tako da bo zakon še bolj dosegal svoje namen. Zanimive so tudi izkušnje iz, recimo, Nemčije, kjer so ta ukrep sprejeli že januarja 2009, in ga tudi podaljšujejo do konca leta 2010. Tudi Vlada Republike Slovenije načrtuje podaljšanje izvajanja zakona.

Eden izmed argumentov ministra je bil, da se ta ukrep uvede oziroma ga imajo namen uvesti nekatere članice, med njimi tudi največkrat omenjena Nemčija. Po nam dostopnih informacijah je bil v Nemčiji ta ukrep, se popravljam, uveden že sredi novembra 2008. So ga podaljšali za 18 mesecev do konca leta 2010. Pri nemškem ukrepu gre že za obstoječi transfer, ki ga je Vlada zgolj prilagodila in spremenila za čas trajanja krize, in sicer tako, da imajo neposredne koristi tako delodajalci kot tudi delavci. Poleg tega so pa tam do ukrepa upravičena tako mala kot pa tudi velika podjetja.

Na koncu bi lahko rekel, da je bil zakon sprejet na podlagi kompromisa z upoštevanjem predlogov socialnih partnerjev, ki ima nekaj pomanjkljivosti in nejasnosti, vendar očitno bo časa še dovolj, da jih odpravimo in popravimo.

Za konec pa še to. Ker ta ukrep kljub vsemu v največji meri ohranja delovna mesta in ker je predviden že nov ukrep, je nadomestilo za čakanje na delo, bomo v Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije spremembo zakona podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem 2. obravnavo predlog zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 12. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ŠTIPENDIRANJU**, po skrajšanem postopku. Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Izvolite, gospod minister, dr. Ivan Svetlik.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je pripravilo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o štipendiranju, s katerim se odpravljajo določbe, ki jih v praksi ni bilo mogoče izvajati ali so bile nejasne in dvoumne, ter odpravlja nekatere pomanjkljivosti zakona, ki bodo bistveno prispevali k učinkovitejšemu izvajanja sistema štipendiranja.

Gre predvsem za zvišanje cenzusa za pridobitev državne štipendije, s čimer želimo omogočiti šolanje večjemu številu mladih iz socialno šibkejših okolij ter ponovno vzpostaviti pozitivno diskriminacijo kandidatov iz enostarševskih družin, kandidatov s posebnimi potrebami in kandidatov, katerih sorejenci so osebe s posebnimi potrebami. Z zvišanjem cenzusa namreč želi ministrstvo še posebej poskrbeti za ranljive skupine in za ureditev položaja povečanega števila socialno

ogroženih vlagateljev, kar se sedaj v kriznem času še dodatno pojavlja kot problem. Cenzus za pridobitev državne štipendije se tako zvišuje s sedanjih 60% minimalne plače na družinskega člana na 65% minimalne plače na družinskega člana, za tiste kandidate, ki se šolajo ali študirajo v kraju svojega bivališča, in se zvišuje na 66 do 68% minimalne plače za tiste kandidate, ki študirajo izven kraja stalnega bivališča. Za kategorijo kandidatov iz enostarševskih družin, kandidatov s posebnimi potrebami oziroma kandidatov, katerih sorojenci so osebe s posebnimi potrebami, pa se uvaja višji cenzus, in sicer 70% minimalne plače na družinskega člana.

Takšna sprememba tudi pomeni bistveno poenostavitev dosedanjega sistema, saj cenzus ni več vezan na indeks razvitosti regije, ki je kot kriterij za ugotovitev cenzusa za podelitev državne štipendije z vidika načela enakega obravnavanja tudi sporen.

Izračuni kažejo, da bomo na tej podlagi lahko zagotovili vsaj 4 tisoč 900 novih štipendistov iz naslova državne štipendije, zaradi poslabšanja ekonomsko-socialnega položaja pa računamo, da bo priliv ali pripad možnih kandidatov za te štipendije še precej večji, saj smo po nekaterih ocenah izpred par mesecev ugotavljali, da je takih vsaj 200 mesečno dodatno. S spremembami in dopolnitvami tega zakona se odpravlja tudi pomanjkljivost obstoječega glede Zoisovih štipendij, saj zdaj po tej spremembi zlati maturant lahko pridobi štipendijo za nadaljevanje izobraževanja na višji stopnji neposredno.

Sredstva, namenjena za štipendijo, so v primerjavi s porabljenimi sredstvi za štipendijo v letošnjem letu 94 milijonov evrov, se povečujejo na 110 milijonov evrov in ta učinek tega zakona o spremembi obstoječega štipendijskega zakona je ocenjen na 9 milijonov.

Ob koncu naj še dodam, da mi pripravljamo nov zakon o štipendiranju, pri čemer smo se zaradi tega, ker bo moral biti obstoječi tako zelo prenovljen, da ga ni mogoče obravnavati po krajšem postopku, odločili pravzaprav za ta interventni poseg. Sicer bi ne bilo mogoče, da bi te ugodnosti, ki jih sedaj sprememba zakona daje, bile koriščenje že v generacijo šolajočih v prihodnjem letu. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo. Besedo dajem predsednici dr. Andreji Črnak Meglič za predstavitev poročila odbora. Prosim.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Še enkrat lepo pozdravljeni.

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na 5. seji kot matično delovno telo obravnaval tudi Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o štipendiranju, ki ga je v obravnavo predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejetje predloga zakona po skrajšanem postopku.

Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, predstavnica Zakonodajno-pravne službe, predstavnik Državnega sveta in tudi predstavniki Študentske organizacije Slovenije.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Komisije Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport, ki je predlog zakona podprla.

Vložen je bil amandma k 2. členu Poslanske skupine SDS, na klop pa so člani prejeli tudi predloge za amandmaje odbora, ki so bili pripravljene na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe.

Predstavnica predlagatelja dr. Anja Kopač Mrak je podala dopolnilno obrazložitev predloga zakona, pri čemer je poudarila da se s predlagano zakonsko rešitvijo povečuje možnost pridobitve državnih štipendij dijakov in študentov iz socialno ogroženih družin, saj se določa višji vstopni dohodkovni cenzus.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je predstavila pisno mnenje in povedala, da se je večji del njihovih pripomb nanašal predvsem na nejasnosti v predlogu zakona. Posebej je opozorila na del pripomb k določbi 2. člena, h katerim amandmaji niso bili predlagani, ki se nanašajo na opredelitev kategorij prosilcev, za katere naj bi se uveljavil ugodnejši cenzus.

Člani odbora in vabljeni so v razpravi spremembe zakona podprli, razpravljavci so se strinjali tudi s tem, da niso zadostne in da bodo, kot je napovedala Vlada, potrebne korenite spremembe štipendijskega zakona. Ob tem je bilo v razpravi o 2. členu in vloženem amandmaju Poslanske skupine SDS kljub načelnemu strinjanju za dvig cenzusa s strani nekaterih razpravljavcev poudarjeno, da v tem trenutku, glede na situacijo amandmaja ne bodo podprli. Zagovorniki predlaganega amandmaja so menili, da gre za zvišanje za 2% od predloga Vlade, kar bi v praksi pomenilo 2 do 3 tisoč državnih štipendij na leto več in torej, da dvig ne bi bil radikalen.

Amandma v odboru ni dobil podpore. Ob tem je bilo izpostavljeno stališče, da je za urejanje štipendijske politike v naši državi treba čim prej pripraviti celovito spremembo štipendijskega zakona.

Odbor je sprejel svoje amandmaje, in sicer na 1., 2., 6. in 7. člen. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima gospa Alenka Jeraj v imenu Poslanske skupine SDS.

ALENKA JERAJ: Pozdravljeni.

V Poslanski skupini SDS novelo zakona o štipendiranju podpiramo.

Zakon o štipendiranju je bil sprejet v letu 2007, začel pa je veljati s šolskim letom 2008/2009. Ob sprejemu zakona in v času razprave smo se dogovorili, da bomo nekaj mesecev po uveljavitvi analizirali, ali je prinesel učinke in rezultate, ki smo jih načrtovali, ali ne. Skupaj lahko ugotovimo, da ni prinesel novih deset tisoč štipendij in še daleč smo od tega, kar so predlagali v Študentski organizaciji Slovenije, dvajset tisoč novih štipendij. Problem zniževanja števila štipendij ni od včeraj in zato je potrebno povedati dvoje; od leta 1990 se je drastično zniževalo število kadrovskih štipendij, kot posledica tega pa se je povečevalo število republiških oziroma državnih štipendij, vendar ne v zadostni meri. Drugi problem, ki mu nismo namenjali dovolj pozornosti oziroma lahko rečemo, da štipendijska politika ni sledila spremembam, pa je podatek, da je število dijakov v obdobju od leta 1990 do danes naraslo za nekaj več kot šest tisoč, medtem ko se je število študentov povečalo za enainosemdeset tisoč, torej s triintrideset tisoč na sto štirinajst tisoč.

Zagotovo štipendijska politika v zadnjem desetletju ni bila ustrezna, zato je prišlo do sprejema zakona, katerega cilj je bilo povečanje kadrovskih štipendij kar pa seveda ne gre čez noč. In če smo iz časov, ko je bilo kadrovskih štipendij petinštirideset tisoč padli na sedem tisoč, se moramo najbrž vprašati, kaj je treba narediti. Da ta trend spremenimo, bo treba še veliko truda na strani Vlade pa tudi nas, nekaj teh spodbud in bolj jasno dikcijo v zvezi s kadrovskimi štipendijami prinaša tudi novela, ki jo danes obravnavamo. Novela prinaša tudi spremembo člena, ki se nanaša na izobraževanje v tujini in olajšuje prosilcem pridobitev štipendije.

Spreminja se tudi člen, ki določa cenzus za pridobitev državne štipendije. Cenzus se zvišuje, kar v Slovenski demokratični stranki podpiramo, saj bo to omogočilo pridobitev državne štipendije večjemu številu kandidatov iz socialno šibkejših družin. Vendar pa z amandmajem, ki smo ga vložili v Poslanski skupini Slovenske demokratične stranke, to še izboljšujemo oziroma predlagamo še nekoliko višji cenzus. Ob tem kolegice in kolege prosim, da pozabijo, da je amandma predlaga naša poslanska skupina, in ima pred očmi dejstvo, da je predlog pripravila Študentska organizacija Slovenije in da je dilema samo ena: ali sprejemamo predlog Vlade, ki pomeni novih slabih pet tisoč štipendij, ali predlog Študentske organizacije, ki pomeni sedem do osem tisoč novih štipendij.

Na Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide je državna sekretarka pojasnila, da bi tudi ob sprejetju našega amandmaja sredstva, ki so predvidena v proračunu, zadostovala, in to kljub temu, da je Vlada z rebalansom proračuna za leto 2009 odvzela sredstva na postavki za državne štipendije v višini 6,8 milijona evrov, ker so bila ta sredstva neporabljena oziroma štipendije niso bile podeljene. Nizek vstopni cenzus se je očitno odražal v nepodeljenih

državnih štipendijah. Če se vstopni cenzus ne zvišal, kot je predlagano, bodo konec leta ponovno na tej postavki državnih štipendij sredstva ostala nerealizirana.

V Poslanski skupini SDS novelo podpiramo, predlagamo pa amandma, ki jo bo še izboljšal zato vas vabim k podpori.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vito Rožej v imenu Poslanske skupine Zares. Prosim.

VITO ROŽEJ: Lep pozdrav še enkrat. Torej, kot smo že lahko slišali, zakon o štipendiranju, ki je bil sprejet junija leta 2007, je začel veljati s šolskim 2008/2009, z izjemo tistega dela, se pravi kadrovskih štipendij, kjer je zakon začel veljati že julija 2007. S tem zakonom se je pristojnost podeljevanja štipendij prenesla zavodu za zaposlovanje na centre za socialno delo, kar se tiče državnih štipendij pa na Javni sklad za razvoj kadrov in štipendij, kar se tiče Zoisovih štipendij. Treba je seveda reči, da z zdajšnjo novelo pravzaprav popravljamo, kar je prejšnji zakon zaradi cenzusov, ki jih je določal, pokvaril - da tako rečem. Število štipendij seveda ne raste, tako kot je bilo nekako planirano v prejšnjem mandatu, ampak se počasi vrača na raven, na kateri je nekdanje bilo. Vse ostalo, pač višje številke, so zaenkrat pobožne želje. Omenjeno je bilo že tudi tukaj s strani ministra, da so pač razlogi zelo raznoliki in da se zaradi tega pripravlja tudi nov zakon o štipendiranju.

Se pa s to predlagano rešitvijo veča možnost pridobitve državnih štipendij študentom iz ogroženih družin. Cenzus se viša, za nekatere bolj, za nekatere manj. Zdaj je pa seveda stvar vprašanja razpoložljivih sredstev, ali bi se lahko ta cenzus zvišal še več, tako kot predlaga Slovenska demokratska stranka na predlog, če sem prav razumel, Študentske organizacije. Načeloma nekega zadržka pri podpori k takemu amandmaju nimamo, je pa res seveda, da jaz, čeprav sem bil tudi na odboru, nisem tako jasno razumel izjave državne sekretarke, da je denarja v proračunu res zadosti. Ob tem je treba povedati, da so štipendije kot socialni prejemek zelo široko zastavljene. Če pogledate cenzuse, ki jim je treba zadostiti, zato da nekdo dobi štipendijo, pa pač ta cenzus primerjate s cenzusi, ki jim je treba zadostiti, zato da nekdo prejme kak drug socialni prejemek, je v tem primeru ta cenzus postavljen zelo visoko. Primerjalno gledano seveda.

Ob tem je treba tudi povedati, da kriteriji, kot so stalno bivališče, niso nujno tisti pravi, na katere se gre zanesti pri tem določanju cenzusov. Tukaj so možne neke manipulacije in mogoče bo novi zakon o štipendiranju se tudi na tem področju lotil temeljitejšega nadzora. Je pa treba reči, da nikakor ne mislimo, da bi štipendij bilo preveč, tudi če mogoče kakšna ni najbolj upravičeno podeljena. Najbolj nas veseli, da s to novelo izenačujemo oziroma nekako pozitivno diskriminiramo tiste, ki si to zaslužijo. Skratka, kandidati

iz enostarševskih družin, kandidate s posebnimi potrebami oziroma kandidate, katerih sorojenci so osebe s posebnimi potrebami. Ravno tako nas veseli odprava pomanjkljivosti zakona glede Zoisovih štipendij.

Posebej je mogoče vredno omeniti, da se s to zakonsko rešitvijo odpravlja tudi nekatere druge določbe, ki sicer niso vezane na cenzus, ampak jih v praksi ni bilo mogoče izvajati - gre za 11. člen, ki ureja izobraževanje v tujini, ker slovenski ministrstvi, pristojni za področje šolstva in visokega šolstva, nimata pristojnosti izdajanja potrdila o akreditiranosti tujih institucij in programov. Tovrstna pristojnost seveda pripada pristojnim ministrstvom držav, kjer posamezniki študirajo.

Druga reč, ki se odpravlja s to novelo zakona, je pa ta pravna praznina glede krajevne pristojnosti centrov za socialno delo. V obstoječem prvem odstavku 42. člena je bilo določeno samo, da o dodelitvi državne štipendije odloča na I. stopnji pristojni center za socialno delo, ni pa nikjer v zakonu določeno, kateri center je krajevno pristojen, niti ni mogoče tega ugotoviti na podlagi drugih zakonov ali predpisov, v katerih so centrom za socialno delo dane določene pristojnosti. Tako določene nepravilnosti se s tem odpravljajo, vse seveda ne.

Pomisleki, ki so bili tukaj izraženi glede števila kadrovske štipendije, seveda stojijo. Je pa verjetno, da je to problem ne samo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ampak tudi delodajalcev in še koga, vpletenega v ta cel proces štipendiranja. V obstoječi gospodarski situaciji se nam zdi, če seveda Ministrstvo za družino in socialne zadeve ne meni drugače, da ta zakon zadosti dobro, v skladu z obstoječimi možnostmi, ureja področje štipendiranja. Če pa bo ministrstvo našlo kakšno radodarnjšo rešitev, pa jo bomo podprli, podobno kot tudi to. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Vili Rezman v imenu poslanske skupine DeSUS.

VILI REZMAN: Gospod podpredsednik, hvala lepa. Lep pozdrav vsem, na čelu z ministrom z ekipo! In naj za uvod povem, da je zakon, ki ga je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve pripravilo, naletel v naši poslanski skupini na naklonjen odnos z razlogi. Prvi razlog je v tem, da se pač na ta način, čeprav zveni nekako drugače - zvišanje cenzusa, omogoča lažji in širši dostop do pomoči pri študiju. Drugi razlog je v tem, da mi resno mislimo, ko se nenehno govori o tem, kako se v Sloveniji ne mislimo zadovoljiti z nekimi solivalističnimi, preživetvenimi cilji, ampak da težimo k razvoju, ki naj bo utemeljen na čim boljšem, čim kvalitetnejšem znanju. Brez študentov, brez omogočanja študija, brez veliko znanja tega ni mogoče doseči. Mi menimo, da je pozitivna diskriminacija, ki je ponujena v tem predlogu

zakona, takšna, da je vredna podpore, zato ker niža socialne bariere in krajša krajevne bariere za vse tiste, ki žele študirati ob javni pomoči.

Zato moramo reči, da čeprav nismo za to, da bi s prstom kazali na druge, je vendarle treba opozoriti, da bi lahko bile razmere boljše, če ne bi napravili nekaj napak v preteklosti. V prejšnjem mandatu smo namreč spremenili - z nasprotovanjem Poslanske skupine DeSUS - zakon o usklajevanju transferov in na ta način za lep čas zamrznili socialne transfere, to je bila velika napaka. Kasneje smo jo v Poslanski skupini DeSUS trikrat poskušali popraviti s predlaganimi zakoni. Enkrat je bil vmes ta zakon, ki bi omogočal boljši standard tistim, ki dobe socialne transfere zabarantan za nek drug zakon, slab, čeprav smo ga podprli, smo imeli številne pripombe - Zakon o enkratnem pokojninskem dodatku, o katerem bomo kdaj drugič še govorili in ki ga tudi sedaj vsi ne ocenjujemo enako. In tretjič, ko je bil vložen, je bil podprt, ampak podprt na ta način, da bi opozicija upravičeno, tako kot sedaj to počenja, rekla, da je bil izmaličen. To se nam je, žal, zgodilo. Če se nam to ne bi zgodilo, bi bila raven socialnih transferov bistveno boljša.

Mi bomo zato zakon podprli. Ne bomo podprli precej všečnega amandmaja, zato ker ne podpiramo igre, ki se nam ne zdi najbolj korektna, ki ravna tako kot trgovec, ki najprej dvigne ceno in potem ponudi akcijsko prodajo. Ali v zrcalni podobi bi temu lahko rekli, da se najprej zamrznejo transferi in se potem, ko nas ne bremene več, ko bremene koga drugega, sklicujemo oziroma opozarjamo na to, zakaj dvigi niso višji. Na ta način se pač igra nek skeč za javnost. Ampak mi moramo opozoriti, da ima ta Janusova podoba pač obe lici. Eno tisto, ki je resnično, in drugo, ki je nekolikanj igrano.

V Poslanski skupini DeSUS ta zakon podpiramo zato, ker se zavzemamo za socialno državo, ker menimo, da imamo dovolj čuta za socialno senzibilnost, in zato ker menimo, da v resnici na ta način, morebiti ne toliko kot bi študentje želeli, pa vendarle pomagamo oziroma lajšamo njihova bremena pri študiju. Ocena Vlade je, da je to, kar je predlagano, primerno. Mi bomo s tem soglašali. To bomo podprli. Amandmaja, ki politično zelo vešče manipulira z javnostjo, pa, kot sem dejal, ne.

Naj za zaključek povem, da je tudi v preteklosti, ko je bil zakon spreminjan, obljubljal bistveno več, kot je kasneje dal. S tem zakonom sedaj nekoliko popravljamo in zato ga bomo v Poslanski skupini DeSUS podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Srečko Prijatelj v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Lep pozdrav tudi obiskovalcem, obiskovalkam. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Seveda je ta zakon treba podpreti oziroma spremembo tega zakona - absolutno. Vendar, če mi je dovoljeno, bi to malo osvetlil, gledano v perspektivi časa.

Zakon, ki ga danes dopolnjujejo, torej zakon o štipendiranju, je bil sprejet pred štirimi leti. Takrat smo imeli 60 tisoč, konkretno 58 tisoč 500 štipendij in takratni zakon naj bi v bistvu te štipendije dvignil za 10 tisoč. V praksi pa se je zgodilo ravno obratno. Zakon, namesto da bi povečal število štipendij, je dejansko zmanjšal število štipendij za 10 tisoč. To, kar danes popravljamo, nam v bistvu daje nekje vzdržno situacijo za leto 2005, ker bomo povečali število štipendij za 5000, če sprejmemo amandma Študentske organizacije, bo ta številka mogoče 7000, kar bi bilo prav, da tudi naredimo. Če tega ne bomo storili, potem nismo naredili nič oziroma malo več kot nič, kajti čakalcev za štipendije je še vedno 17 tisoč. Da pa je Vlada tukaj nenačelna, pa želim poudariti skozi delo, ki je opravljeno v Državnem zboru, namreč z rebalansom smo pobrali na tem portfelju 6,8 milijona evrov. Spreminjati vstopni cenzus, pri tem pa govoriti o tem, da je zakon dober, ne imeti pa denarja, ker si ga pobral, to se pravi, da ne upoštevamo vseh kriterijev, ki so potrebni za realizacijo tega, nas bo spet pripeljalo v to, da bomo ugotovili, da pa nismo mogli izpolniti, tokrat ne zaradi cenzusa, ampak zaradi denarja, ki ga nimamo, izplačilo štipendij oziroma odobritev štipendij. Našli bomo novo opravičilo in zopet bomo govorili neresnice in polresnice tistim, ki so nas pripravljani poslušati.

Jaz sem že na matičnem delovnem telesu povedal takrat, da podpiramo vse dobronamerne poteze Vlade. Eden od takih zakonov je bilo prejšnje dopolnilo zakona, vendar ne razumemo, zakaj se ne vlaga v znanje. Če smo na znanju temelječa družba, potem bi moralo biti znanje prioriteta v Republiki Sloveniji in ne bi smeli delati take napake, kot jih delamo; da najprej pobere denar, ki ni bil razdeljen zaradi neustreznega cenzusa, potem pa spreminjamo kriterije, jutri bomo pa ugotavljali, da denarja nimamo. To so nesprejemljive in zavajajoče poteze in jaz bi prosil državno sekretarko, da nam pove, kdaj bomo vseh teh 17.000 štipendij lahko tudi podelili. Kajti, če bi pustili ta denar, torej teh 6 milijonov 800.000 denarja tam, kjer je bil in ga z rebalansom ne bi pobirali, bi imeli danes verjetno denar za vseh 14.000 štipendij. To je resnica. In se ne bi pogovarjali o tem, da bomo odobrili le 5.000 več od tega, kar je bilo v preteklosti. Vsekakor bolje je nekaj kot nič, ne pa govoriti, da smo naredili dobro, ker dobro naredili nismo. Naredili smo novo krivico. S prihajajočim časom, nekdo je že podal analitično stanje šolajočih, se bo pa ta razlika še poglobila, kajti študentov in dijakov je iz leta v leto, hvala bogu, več. Jaz bi apeliral na Vlado, da te krivice, ki so bile resnično v preteklosti, nemudoma tudi popravi. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Janez Ribič v imenu Poslanske skupine SLS.

JANEZ RIBIČ: Hvala za besedo. Spoštovani. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo poglobitve rešitve in cilje, zastavljene v predlogu sprememb zakona o štipendiranju. PO zagotovilih Vlade naj bi se s spremembami povečale možnosti pridobitve državnih štipendij dijakom in študentom iz socialno ogroženih družin, saj se določa višji vstopni dohodkovni cenzus in omogoča učinkovitejše izvajanje sistema štipendiranja. Posebej želimo poudariti, da podpiramo tudi spodbujanje kadrovskega štipendiranja delodajalcev, vključenih v enotne regijske sheme, da bi se podelili čim več kadrovske štipendije. Kot je znano, je bil prav nizek vstopni cenzus vzrok, da je veliko državnih štipendij ostalo, žal, nedodeljenih. Sedanji rebalans proračuna za leto 2009 spet znižuje sredstva za državne štipendije ob tem, da je ostalo brez njih letos več kot 20 tisoč prijavljenih kandidatov oziroma vsak tretji, ki je zanj zaprosil. Če se vstopni cenzus ne bo zvišal, kot je predlagano, bodo konec leta sredstva na postavki državnih štipendij ostala spet nerealizirana. V Slovenski ljudski stranki podpiramo zato tudi predlog Študentske organizacije Slovenije, da se v prvem odstavku 2. člena razpon odstotkov od minimalne plače na družinskega člana za kandidate, ki študirajo izven kraja svojega bivališča, s 66 na 68% zvišajo na 66 do 70%. To je v svojem amandmaju predlagala tudi SDS. To pomeni zvišanje za dodatna 2% od predloga Vlade, kar bi v praksi pomenilo 2 do 3 tisoč državnih štipendij na leto več.

V Slovenski ljudski stranki vedno opozarjamo, da moramo dati enake možnosti do izobraževanja vsem mladim in vsem prebivalcem, ne glede na to, kje živijo in kakšen socialni status imajo. Zato smo prepričani, da bi bilo treba povečati tudi višino štipendij za tiste dijake, ki živijo najbolj oddaljeni od velikih centrov, kjer se navadno izobražujejo, oziroma tudi za tiste, ki izhajajo iz družin z najnižjimi dohodki. Strinjamo se s pripombo Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora Republike Slovenije, ki opozarja, da je treba pri 2. členu, ki spreminja 13. člen, z vidika enakosti obravnave smiselno preučiti možnosti, da se ugodnejši pogoj uveljavi celoviteje za širši krog kandidatov iz socialno šibkejših okolij, na primer otroci brez staršev, otroci v rejništvu itd., ki v predlaganih določbah drugega odstavka niso zajeti. Strinjamo se tudi z drugimi pripombami Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora Republike Slovenije, zato bomo podprli amandmaje odbora in amandmaje SDS, ki upošteva predlog Študentske organizacije. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod mag. Sajovic v imenu Poslanske skupine LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Pozdrav ministru in ekipi in pa študentom pa študentkam na balkonu. Predlog, ki ga danes obravnavamo, bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije podprli. Predvsem pa ocenjujemo, da seveda želje, potrebe so eno, realne možnosti pa drugo. Ocenjujemo, da je prilagojen možnostim, ki jih na področju financ ta trenutek država ima in zmore.

S predlagano zakonsko rešitvijo, ki jo podpiramo, se povečuje možnost pridobitve državnih štipendij dijakom in študentom iz socialno ogroženih družin, saj se določi višji vstopni dohodkovni cenzus. S predlaganim zakonom želijo s štipendijami omogočiti tudi šolanje čim večjemu številu mladih iz socialno šibkejših okolij ter ponovno vzpostaviti pozitivno diskriminacijo kandidatov, tako tistih iz enostarševskih družin kot tudi kandidatov s posebnimi potrebami in kandidatov, sorojencem oseb s posebnimi potrebami. Ugodno ocenjujemo tudi to, da se s predlaganim zakonom želi spodbujati izobraževanje nadarjenih in spodbujati pridobitev izobrazbe za poklicne smeri, ki dolgoročno omogočajo zaposlitev.

V programu stranke Liberalne demokracije Slovenije smo zapisali, da deficitarne, naravoslovne in tehnične študijske usmeritve želimo spodbujati predvsem z zagotavljanjem primernejših študijskih pogojev; da želimo spodbujati štipendijsko politiko s partnerskim odnosom, zainteresiranim gospodarstvom ter drugimi delodajalci, da želimo promovirati poklice med učenci v osnovni šoli in pri njihovih starših in da bomo s spodbudno štipendijsko politiko povečali delež mladih, ki se odločijo za poklicno izobraževanje in na ta način zmanjšali nesorazmerje na trgu dela. Zato seveda v Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije zakon podpiramo.

Zdi se nam, da je ustrezen tudi amandma k 2. členu, ker se seveda cenzus povišuje v okviru možnosti in glede na to, da finančnih možnosti ni, sprejemamo z razumevanjem tudi tisto, da predlagani amandma na odboru ni dobil podpore. Imamo pa generalno pripombo, in sicer kar se tiče urejanja štipendijske politike v naši državi. Kajti, čim prej je treba pripraviti celovito spremembo štipendijske zakonodaje.

In kar se tiče amandmajev. Amandma k 2. členu je pripravljen z namenom preciziranja določitve cenzusa za pridobitev štipendije, in sicer v smislu vezave ustreznega odstotka minimalne plače na družinskega člana. Prav tako je ustrezno urejen pojem "državne štipendije", ki se dodelijo kandidatom, ki izpolnjujejo splošne pogoje iz tega zakona in pri katerih povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v preteklem koledarskem letu, pred vložitvijo vloge, ne presega 65%. Prej je bil tu cenzus 60%.

Pomembna se nam zdi tudi opredelitev enostarševske družine. To je življenjska skupnost enega od staršev in otrok oziroma življenjska skupnost otrok in osebe, kateri so bili

otroci zaupani v varstvo in vzgojo. Če tisti od staršev oziroma osebe, kateri so bili otroci zaupani v varstvo in vzgojo, osnuje novo življenjsko skupnost, se pogoji za dodelitev štipendije ugotavljajo po prvem odstavku tega člena; in tudi opredelitev osebe s posebnimi potrebami.

Glede na to menimo, da je zakon prilagojen finančnim in drugim zmožnostim, ki jih ta trenutek v državi imamo, zato ga bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije enotno podprli.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Dejan Levanič v imenu Poslanske skupine SD.

DEJAN LEVANIČ: Gospod podpredsednik, hvala lepa za besedo. Spoštovani minister, kolegice in kolegi.

Štipendijska politika je zelo pomembna za državo, ki stavi na znanje. S pomočjo štipendij je lahko znanje bolj dostopno predvsem za tiste, ki živijo izven univerzitetnih središč. Vsi vemo, da je še posebej v času krize, ko tudi starši nekaterih otrok izgubljajo službe, štipendija kot socialna komponenta zelo pomembna. Naš sistem štipendij, žal, še ni ustrezen. Štipendije so premajhne, zraven tega pa so obljube o 10 tisočih novih štipendijah - samo če se spomnite SDS-ove predvolilne kampanje, kjer so napisali, da uresničujejo obljube in da so zagotovili 10 tisoč novih štipendij - mogoče malo preko roba. Od tega ni bilo ničesar, ravno nasprotno. 17 tisoč prosilcev, torej mladih, je izpadlo iz cenusa, ker je le-ta upošteval tudi pokojnino, otroški dodatek, preživnino in tako naprej.

Novi zakon takšne nepravilnosti odpravlja. Ni idealen, je pa korak na poti k temu, da dobimo en celosten zakon, za kar smo slišali tudi zagotovilo Ministrstva za delo. Omogoča se večja možnost pridobitve državnih štipendij dijakom in študentov, predvsem iz socialno bolj ogroženih družin, saj se določa višji cenzus, torej 65% za tiste kandidate, ki se šolajo ali študirajo v kraju svojega stalnega bivališča, in do 68% minimalne plače na družinskega člana za tiste kandidate, ki se šolajo ali študirajo izven kraja svojega stalnega prebivališča. Prej je bil ta cenzus torej 60% oziroma maksimalno 65%, sedaj se ta cenzus zviša na 68%. Za kategorijo kandidatov iz enostarševskih družin, kandidatov s posebnimi potrebami oziroma kandidatov, katerih sorojenci so osebe s posebnimi potrebami, pa se uvaja višji cenzus v višini 70% minimalne plače na družinskega člana. Je pa res, da če bi Vlada - in bodimo tukaj iskreni - predlagala cenzus 75%, bi SDS vložil amandma na 77%. Škoda je le, da so v Slovenski demokratični stranki sedaj, ko so v opoziciji, pripravljeni narediti za mlade zelo veliko, ko so bili pa na vladi, pa bore malo ali skoraj nič.

Slovenija in s tem študentke in študentje dobivajo prvič v zgodovini Slovenije zakon o štipendiranju, ki uvaja višji cenzus, kar pomeni, da bo več mladih upravičenih do državne štipendije, konkretno to pomeni 5 tisoč novih štipendij. Nismo še prešli do 10, kaj šele do 20 tisoč štipendij, kar je realna potreba v Sloveniji. Takšen predlog predstavlja tudi bistveno poenostavitev dosedanjega sistema, saj cenzus ni več vezan na indeks razvitosti regije.

Odpravlja se tudi pomanjkljivost zakona glede Zoisovih štipendij, in sicer v smislu, da Zoisovemu štipendistu, ki je zlasti maturant, zagotavlja pridobitev štipendije za nadaljevanje izobraževanja na višji stopnji.

Kar nekaj drugih pomanjkljivosti se še odpravlja, kot je nejasna oziroma dvoumna določba glede neposrednih kadrovskih štipendij. Mi se moramo zavedati, da je potreba po kadrovskih štipendijah v Sloveniji zelo velika v tem času, in da bo ta potreba še naraščala, zato je nujna povezava predvsem med gospodarstvom in šolstvom, predvsem pa s študenti, ki bodo te potrebe najbolj prepoznavali.

Odpravlja se tudi pravna praznina glede krajevne pristojnosti centra za socialno delo. V obstoječem prvem odstavku 42. člena je določeno samo, da o dodelitvi državne štipendije odloča na 1. stopnji pristojni center za socialno delo, ni pa nikjer v zakonu določeno, kateri center je krajevno pristojen, niti ni mogoče tega ugotoviti na podlagi drugih zakonov ali predpisov, v katerih so centrom za socialno delo dane določene pristojnosti. Dejstvo je, da predlagani zakon povečuje število državnih štipendij za dijake in študente iz socialno šibkejših družin, povečuje se preglednost celotnega sistema štipendiranja, usmerjanje v štipendije, ki rešujejo potrebe gospodarstva in poklicev, ki so predvsem dolgoročno zaposljivi, usklajuje štipendijski sistem s sistemom socialnih transferjev in odpravlja določbe, ki jih v praksi ni bilo mogoče izvajati ali pa so bile nejasne in dvoumne in bodo po novem bistveno prispevale k učinkovitejšemu izvajanju sistema štipendiranja. Zato gre seveda velika pohvala tudi Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in invalide, da je pristopilo tudi k Študentski organizaciji in skušalo z njimi najti dialog. Kot veste, je predlog za zvišanje cenzusa s strani Študentske organizacije bil na 70%. To ta trenutek ni mogoče. Imamo pa jasno zagotovilo ministrstva, da se bo skupaj s študenti pripravil tudi nov zakon, kjer se bo celovito reševal sistem štipendiranja v prihodnje, ker novi zakon seveda tudi potrebujemo.

Načelo predlaganega zakona so torej s štipendijami omogočiti šolanje čim večjemu številu mladih iz socialno šibkejših okoljih in na tem moramo vztrajati tudi v prihodnje. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na

razpravo o členu in o vložnem amandmaju, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 19. 5. 2009.

V razpravo dajem 2. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, ... Prijava teče. Besedo ima gospa Alenka Jeraj. Prosim.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Mi bomo seveda naš amandma podprli in kolegicam in kolegom, ki so imeli veliko povedati o tem, kako nismo nič naredili za mlade, ne bi zdaj želela pojasnjevati, kaj vse se je v štirih letih zgodilo. Ampak tudi sama sem na začetku povedala, da dejansko ni bilo 10.000 novih štipendij po sprejetju zakona, prej pa sploh zakona nismo imeli. Tako je vseeno pomembno, da je bil zakon sprejet, ker se je na podlagi tega naredilo cel kup stvari; torej, da se je preneslo odobritev štipendij na centre za socialno delo. Kot rečeno, smo povedali, da bomo v enem letu pogledali, kaj je zakon prenesel, kje morda nismo naredili vsega, kar bi lahko. Jaz se strinjam, da so tudi takrat predstavniki študentske organizacije opozarjali na določene stvari, vendar pa si je ta vlada privoščila vzeti kar precej denarja iz postavke za državne štipendije in če bi bila tako zelo zavzeta pri tem in bi želela tako visoko povišanje štipendij, najbrž tega ne bi naredila.

Kot rečeno, zakon, amandma, ki smo ga vložili, želimo, da vidite predvsem kot amandma Študentske organizacije Slovenije in ne naš amandma, ker očitno nekaterim "pade tema na oči" takoj, ko zagledajo znak SDS, in imajo s tem velike težave. Tako predlagam, da amandma podprete v korist študentov, mi pa ne bomo razlagali, da ste podprli naš amandma, ampak amandma Študentske organizacije Slovenije.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa mag. Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Verjamem, da mojemu poslanskemu kolegu Dejanu Levaniču ni bilo lahko, ko se je moral odločiti med pričakovanji študentske organizacije in predlogom amandmaja za zvišanje cenzusa za štipendije. Vendar se je odločil kot dober poznavalec in tisti, ki je tudi sam kot študent zagovarjal pravice študentov in željo po enaki dostopnosti za vse, za tisto različico, ki je v tem trenutku uresničljiva in tudi taka, da zdrži. Ob obravnavi zakona na matičnem delovnem telesu že smo tehtali stvari in argumente in tudi ne vem kolikokrat je bilo mogoče slišati pojasnilo predstavnikov Vlade bodisi državne sekretarke ali ministra, zakaj je bilo treba tisti denar, ki je bil predviden za štipendije, ob razpravi o rebalansu umakniti s te postavke. Zato ker je bil to, da tako rečem, mrtev kapital, ker ni bilo mogoče za štipendije, za katere je bil razpis jeseni in so se začele s študijskim oziroma šolskim letom razdeljevati, tega denarja

nameniti. Naj pa razmislijo tisti, ki so sprejemali ta zakon o štipendiranju z obljubami, kakršne so pač takrat bile, ali so imeli srečno roko pri predvidevanju, in napovedovanju kakšni bodo učinki in kakšne bodo posledice.

Mogoče bi bilo dobro, da bi se zazrli kolegica in kolegi tukaj nasproti naše poslanske skupine vase in ugotovili, da je marsikakšen dober namen, dober cilj na koncu v izpeljavi drugačen, kot je bil predviden, in bi to upoštevali tudi pri tehtanju naših ali sedanjih vladnih zakonskih predlogov. Ta hip je torej tako postavljen cenzus, kot je postavljen, vendarle izboljšava v primerjavi z osnovnim besedilom. Jaz zaradi tega predlaganega amandmaja Poslanske skupine SDS ne bom podprla. Pa ne zato, ker bi imela težave z očmi take vrste, da bi se mi "tema delala", če bi videla svoje politične nasprotnike z drugačnimi stališči. Meni se tema dela predvsem zaradi težav z vidom, ki so v letih, ki jih nosim, kar pogoste.

Še enkrat, napoved novega zakona o štipendijah je na obzorju, dogovor s Študentsko organizacijo in z Dijaško organizacijo teče. Jaz sem prepričana, da bo ta dialog prinesel rešitve, ki bodo bližje pričakovanjem študentske in dijaške populacije. Bi se pa bilo seveda treba vprašati, zakaj tako zavajajoče, navsezadnje, razpravljanje o tem. Morebiti res nismo kdaj v preteklosti imeli zakona o štipendiranju, štipendije so pa bile, verjemite mi. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Vili Rezman.

VILI REZMAN: Hvala lepa. Najprej naj odgovorim na sugestijo, ki je bila dana v zvezi z "mrakom na očeh" na ta način, da povem, da jaz ne govorim iz averzije do SDS-a. Navsezadnje sem bil v prejšnjem mandatu član vladajoče koalicije. Podpiram marsikakšen zakon, spoštujem kolege in kolegice, sem pa marsikdaj tudi nasprotoval, zlasti takrat, kadar so bili predlogi slabi. In slab je bil predlog zakona, ki sem ga prej že omenjal, ki je zniževal raven socialnih pomoči. Temu sem pa res nasprotoval. Meni bolj "pade mrak na oči" takrat, ko gre za pretiran populizem in za pretirano politično manipuliranje. In sedaj se to dogaja. Zato naj še enkrat opozorim: tisti, ki danes predlagajo več, so takrat predlagali manj. Takrat so zamrznili transfere, ker je to bilo obdobje precej večje inflacije, inflacijske stopnje, kot jo imamo sedaj, so dejansko študentom in ostalim odvzemali realno vrednost. In mi sedaj skušamo to pač popraviti v nekih dimenzijah, za katere so strokovne službe ocenile, da so tudi javnofinančno vzdržne. Ko se bo prah polegel okoli te debate, boste videli, bomo vsi trije zadovoljni. Vsi bomo zmagali. Koalicija in Vlada zato, ker bo tako, domnevam, predlog, ki je premišljen vendarle sprejet in bomo zadovoljni. Študentje najbrž zato, ker bodo dejansko nekaj pridobili, ampak

zadovoljna bo tudi opozicija, ker njen namen je bil itak samo vreči packo na sliko - in to so tudi storili.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospo Robert Hrovat.

Prosim.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim.

Jaz moram v uvodu povedati, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o štipendiranju podpiram. In treba je tudi povedati, da se v marsičem tudi strinjam z nasprotno stranjo. Morda je bila res kje narejena kakšna napaka in je prav, da se te napake tudi popravljajo. Veste, študentska organizacija ali študentska problematika je živ organizem, ki se veča ali manjša, in enostavno se je treba tej zadevi prilagajati.

In danes smo priča predlogu zakona, ki je dober. Dober. In res me moti to polemiziranje znotraj, ne vem, levica - desnica, kdo je kaj naredil prej, kdo bo zdaj. Dejstvo je, da smo danes tukaj, kjer smo, in da je danes treba narediti korak naprej. In s predlogom tega zakona se ga prav gotovo dela.

Predlog Študentske organizacije za ta amandma je, da se razpon cenzusa za tiste, ki so oddaljeni od kraja študija, spremeni s predlaganih 66 do 68% na 66 do 70% minimalne plače. Torej, gre za amandma Študentske organizacije. Nihče tega amandmaja ni povzel, pa vem, da je bila Študentska organizacija v vseh poslanskih skupinah, vsaj predvidevam. In meni se je zdelo smiselno in prav, da nekdo upošteva njihove želje. Seveda je odvisno od politike, od Državnega zbora, ali bomo ta amandma sprejeli ali ga pač ne bomo sprejeli. In samo za to gre, za nič drugega.

Torej, treba je narediti, se morda ozreti malo nazaj in ugotoviti, da je bilo v proračunu 9 milijonov evrov za štipendije. Sredstva so ostala neizkoriščena, tako smo dobili pojasnila na odboru. Najprej sem bil sicer nekoliko začuden in presenečen, ampak potem po obrazložitvi mi je bila zadeva nekoliko bolj jasna. Ampak pogledajte, z rebalansom se je 6,8 milijonov evrov prerazporedilo na neke druge postavke, ki nimajo zveze s štipendiranjem. Nam ta trenutek je v proračunu, mislim da, 2,2 milijona evrov namenjenih za te štipendije, kar bo pomenilo, vsaj tako zagotavlja Vlada, približno 5 tisoč novih štipendij oziroma več štipendij, kot je bilo do sedaj. Seveda ob zvišanju tega cenzusa od 66% na 68% minimalne plače na družinskega člana. Torej očitno bo sredstev dovolj.

In tukaj se postavlja vprašanje, zakaj ne slišati apela Študentske organizacije? Zakaj ne podpreti tega, te spremembe, ko gre pravzaprav za minimalno spremembo, ampak s to minimalno spremembo bo vsaj 2 do 3 tisoč študentov dobilo štipendijo - več, govorim seveda, več.

Torej predlagam, da imamo pred očmi 2 do 3 tisoč študentov, ki prebivajo oddaljeni od mesta študija in jim bodo štipendije prišle še kako prav. Naj še dodam to, da amandma je po mojem mnenju upravičen, kljub temu da so nekateri govorili, da je neupravičen. Sam menim, da ne širi kroga upravičencev do te mere, da bi ogrozil štipendijsko shemo. Po mojem mnenju ne. In bi se dalo, če ne drugače, z rebalansom rebalansa, ki se ga napoveduje in se ga pripravlja, zagotoviti še nekaj denarja glede na to, da ste pač postavko z 9 milijonov zmanjšali na toliko, kot ste jo.

Torej jaz resnično, ampak iskreno govorim, da pozabimo na to, kdo je predlagatelj. To je najmanj pomembno. Dejstvo je, da je ta amandma pripravila Študentska organizacija. In če imamo obraz, bomo težko rekli temu amandmaju "ne".

Za konec še to - za kaj pravzaprav gre? Gre za kozmetični popravek zakona, gre za 3 tisoč novih štipendij in gre za študentsko organizacijo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. To je problem iz preteklosti. S tem se moramo strinjati. Za to ne more biti kriva ne ta vlada, verjetno tudi prejšnja v celoti ne, ker preprosto, dokler se cenzus ni dvignil, je denar ostajal, ker ni bilo pogojev za podelitve štipendije. Napaka je storjena v tem mandatu edino v toliko, ker smo pobrali ostajajoči denar z rebalansom in ga dali nekam drugam. In seveda je pomembno, kdo je predlagal več in v bistvu dal manj. To je pomembno. Gospod Vili Rezman je govoril o tem. To je pomembno. Ampak ti isti krivci danes pravijo, da je to na nek način njihova krivda, kolikor sem razumel, in povzemajo amandma Študentske organizacije in poskušajo to krivico odpraviti.

Če temu ne bomo prisluhnili, potem bomo imeli samo za 5.000 štipendij več, prosilcev je pa danes 17.000. In če v bistvu ugotovljamo dejstvo, da smo na nivoju leta 2005 tudi s tem popravkom, potem lahko mirne duše rečemo, da nismo storili dovolj. Če pa sprejmemo ta amandma, potem bomo pa to razliko zmanjšali, bo ostala samo še razlika 10.000 prosilcev. Seveda je pa pogoj, da dvignemo cenzus. To pa so predlagatelji storili oziroma je predlagatelj tudi povzel v sklepih matičnega delovnega telesa kot svoj predlog.

Ampak jaz bi rad opozoril na en drug problem, ki se pozna od prej. Zato bi prosil tako ministra kot državno sekretarko, da mi odgovorita na to vprašanje. Ali bomo imeli zadostno količino denarja? Ker nekaj bomo danes sprejeli, to vemo - ali 7 ali 5.000 štipendij več. To je prav gotovo dejstvo in to je prav, da to naredimo. Ali bomo imeli zadostno količino denarja na proračunski postavki glede na to, da smo odvzeli s te proračunske postavke 6,8 milijona evrov? Da ne boste jutri

prihajali v Državni zbor z novim opravičilom, kajti to bi pa bilo nedopustno. Bi prosil za jasen odgovor. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci. Na Ministrstvu za delo nimamo težav s predlagatelji, s katerekoli strani prihajajo, tudi s SDS ne. Imamo pa težave z zakonom; zakonom, ki je bil sprejet takšen, kakršen je, ki smo ga želeli bolj radikalno spremeniti, pa smo ugotovili, da nam bo zmanjkalo časa, če želimo generaciji študentov v prihodnjem letu že pomagati s temi spremembami, ker pač ne gre po skrajšanem postopku, ker je potrebnih toliko sprememb, da to preprosto po proceduri ni mogoče. Pristopamo pa, kot smo že obljubili, in še enkrat to potrjujem, v sodelovanju s Študentsko organizacijo Slovenije in drugimi partnerji k novemu zakonu, ki bo temeljito še enkrat premislil politiko štipendiranja in, verjamem, pripeljal tudi do boljših rešitev, kot jih ta trenutek imamo. To, kar vam danes predlagamo, so te nujne spremembe za to, da bi generacija študentov in dijakov prihodnje leto imela več možnosti, da do štipendij pride.

In ker se navajajo še razni podatki o tem, kako sedanji štipendijski sistem deluje, mi vendarle dovolite, da navedem, da je trenutno prejemnikov državnih štipendij okrog 38 tisoč - navajam okrogle številke - ; prejemnikov Zoisovih štipendij 13 tisoč; prejemnikov kadrovskih štipendij, ki so javno financirane, okrog 2 tisoč in drugih kadrovskih štipendij, ki jih financirajo drugi, iz drugih virov, okrog 5 tisoč. Torej, če to seštejemo ta številka znesse 58 tisoč. S sistemom, kakršen je zdaj vzpostavljen, in s spremembami, kot jih predlagamo, kot sem uvodoma navedel, pričakujemo, da bomo dobili tam okrog 7 do 8 tisoč novih štipendij. To pa je tista številka, ki je blizu obljubi, ki jo je dal ob uvedbi tega zakona, ki ga zdaj popravljamo, prejšnji minister Drobnič, to je, da bi naj zagotovili 7 do 10 tisoč štipendij v dveh letih. Zdaj, v tej številki smo celo po tisti obljubi blizu. Mislim, da to ni dovolj, da bo treba štipendijsko politiko dopolnjevati in v večji meri skrbeti za to področje. Pa vendar, gremo v tej smeri, tudi s spremembami, ki so zdaj predlagane.

Zakaj imamo mi težave z amandmajem, ki je bil predložen? Prvič zato, ker se nanaša predvsem na državne štipendije, ki jih je vendarle treba gledati kot socialni instrument, kot socialni korektiv. In sicer, zakaj? Zato, ker tukaj ni samo vprašanje denarja, ki je na razpolago, ampak je predvsem tukaj vprašanje relacije tega korektiva ali tega instrumenta socialnega do drugih socialnih transferjev. Naj vam povem, da je minimalni dohodek, ki je cenzus za pridobitev denarne socialne pomoči, danes 221 evrov, kar je v odnosu na cenzus,

ki ga zdaj predlagamo, 149 evrov manj. Se pravi, cenzus za pridobitev štipendije je mnogo ugodnejši kot cenzus za pridobitev denarne socialne pomoči in tudi v primerjavi z neto minimalno plačo je ta cenzus, ki ga opredeljujemo za pridobitev državne štipendije, le za 80 evrov nižji. Se pravi, tukaj se gibljemo v enem občutljivem prostoru, kjer ne smemo podreti povsem relaciji med socialnimi transferji in to je pomemben razlog, zakaj ne smemo s cenzusom za državne štipendije iti previsoko.

Drugi problem, ki ga imamo s tem amandmajem je to, da ne smemo podreti tudi razmerja med posebnimi socialnimi kategorijami, ki jih želimo na nek način privilegirati zato, da bodo res postavljene po principu pozitivne diskriminacije v ugodnejši položaj, to so predvsem enostarševske družine, za katere vemo, da imajo več stroškov življenjskih, ki jih je treba pokrivati z manj sredstvi, relativno na člana gledano, in tudi ne podirati v odnosu na drugo kategorijo, to so kandidati s posebnimi potrebami. To razliko smo želeli ohraniti tudi pri tej spremembi zakona in mislim, da je potrebna, da so te skupine potrebne naše posebne pozornosti. In ta amandma bi to razliko odpravil.

No, in še tretji pomembni razlog je pa to, da bi se s tem lahko, in se že tudi, namen Zakona o štipendiranju zmaličil. Zakaj? Zato, ker če bi postavili te cenzuse previsoko, bomo imeli problem, da bi, namesto da bi se ogrevali potencialni kandidati za kadrovske štipendije, ki ostajajo nepodeljene, bežali - to se nam dogaja - v tako imenovane državne štipendije. In eden od namenov zakona pa je, da bi vplival pozitivno na usmerjanje mladih ljudi na tista področja, kjer so potrebe po izobraževanju oziroma po delavcih večje. In zaradi tega je tudi treba zelo občutljivo ta razmerja obravnavati. Seveda bomo vsa ta vprašanja ponovno odprli, kot rečeno, ko bomo šli pripravljati nov predlog zakona, ampak zaenkrat mislim, da je bilo strojeno največ, kar je bilo mogoče zato, da bi res prihodnja generacija dijakov in študentov prihodnje leto lahko v znatnem večjem številu prišla tudi do državne štipendije. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi, gospod podpredsednik, minister s sodelavci, študentke in študentje.

Napisali ste, študentje, zakon, jaz vam povem, da študent niti amandma ni. Tako se je slišalo tudi danes v razpravi - žal. Glede na to, da sem bil v prejšnjem mandatu član vladne koalicije in nekaj tudi vem, saj vemo kako stvari v koaliciji potekajo, da se znotraj dogovarjaš, preden pripravljaš zakonodajo oziroma ko jo pripravljaš, tudi z resorji, smo resnično takrat računali, da bo potrebno osem, devet milijonov evrov za štipendije in smo imeli pošteni namen z zakonom. Zato

smo tudi v proračunu 2009 imeli takšno postavko in izkazalo se je ob uveljavitvi zakona in teh prvih razpisih po temu zakonu, da so sredstva ostala in seveda jih je zdajšnja nova koalicija, takratna opozicija, prerazporedila na neke druge postavke. Če bi mi imeli oblast še naprej, bi zakon takoj spremenili, ne pa šli zniževati postavke na štipendijah. Ampak pač te možnosti nimamo, zato seveda sedaj skupaj s študenti na to enostavno opozarjamo.

Vsi tisti ali vse tiste poslanke in poslanci, ki ste govorili, da je sicer dobro, ampak da so problem finančne možnosti in tako dalje - sedaj, kar je minister povedal, je res. Torej, denarja ne rabite v koaliciji niti v rebalansu za 2009 ampak v proračunu za 2010, ko ga boste pripravili, pač pa bo treba pošteno pripraviti in to zajeti. Dejstvo je, da se danes ne pogovarjamo - seveda pri temu zakonu, prej smo se že pri ZGD, Zakonu o gospodarskih družbah in tako dalje - o tistih, ki si nesejo za sedenje na nadzornem svetu sto tisoč evrov na leto domov, o tistih, ki si nesejo milijon evrov domov in tako dalje in tako dalje, ki so v kratkem času sprivatizirali in pokradli našo državo, ampak se pogovarjamo o tistih, ki bodo dobili štipendije, seveda glede na status minimalne plače. Dobro in prav bi bilo vendarle to upoštevati, ker pravim, priznati napako ni greh, sramota pa je, če napake nisi pripravljen popraviti. In v predvolilni kampanji smo pošteno tudi povedali, da bo toliko štipendij in bi jih tudi bilo. To je kazala tudi proračunska postavka, torej to ni bil blef. Nekateri so pa v predvolilni kampanji tudi napovedovali, če pridemo mi na oblast, bosta tekla med in mleko. Sedaj, odkar ste na oblati, ne teče ne med in ne mleko, ampak neki drugi cunami na gospodarskem področju, na kadrovskega področju - včeraj je bil en tak cunami tudi v HIT Gorici, ko morajo tisti sposobneži oditi - se dogajajo. Bojim se, da se ta cunami sedaj dogaja tudi, žal, na tej štipendijski politiki. In žal mi je za študentke in študente, tiste, ki bodo zaradi tega, ker bodo tudi starši ostali - in ostajajo iz dneva v dan - brez služb, pač morali zapuščati tudi mesta in odhajati domov, brez da bi zaključili te svoje študije.

Prejšnji teden sem se srečal v poslanski pisarni z dvema, ki sta prišla in sta me vprašala: "Gospod poslanec, na kakšen način naj s 400 evri preživljam štiričlansko družino?" Žena je brezposelna, on ima 400 evrov; skratka, dva otroka osnovnošolska, obveznosti in zraven pa položnice; fiksne položnice odnesejo 242 evrov. Ostalo pač ostane za preživetje tako ali drugače, kljub temu da vemo, da je zraven sofinancirano z občine prehrana otrok v šoli in ne vem kaj vse. Ampak, vendarle so to katastrofalne zadeve.

Kolegice in kolegi, pogovarjamo se, če se ta amandma sprejme, se pogovarjamo o dveh milijonih evrov na letni ravni, pa ne za leto 2009, ampak za proračun 2010. Bodimo razumni, pa to naredimo. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Želi še kdo razpravljati? Odpiram prijavo. Besedo ima gospod Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa. Minister, veliko ste povedali že tistega, kar sem hotel vprašati: Kaj pomeni ta razlika 66 do 68 ali 66 do 70? Del odgovora sem dobil, del upam, da ga bom dobil v številu študentov, ki so ali niso vključeni v to pomoč.

Pred dnevi, se kolegice in kolegi spomnijo, je bil tako imenovani pomladni dan, evropski pomladni dan, kjer je bila tema in vsebina znanost in izobraževanje. In poudarki, kako pomembno je izobraževanje v tem trenutku, kako pomembni so mladi, kako pomembno je izobraževati. Torej, odločili smo se, da je to pomembno.

Drugo vprašanje, ki sledi, je: Kaj bomo storili za to, da bomo to pomembnost omogočili? Dijaki, študentje to storijo z voljo do študija. Država ima seveda obveznost, da to stori z dobro organiziranim študijem in s pomočjo študentov. Smo, pač, na žalost, v takšnih časih, ko je - pa bom rekel tako, kot pri neki drugi kategoriji, da ne bom posegal, da me ne boste prekinjali - neka kategorija ljudi, ki zares težko štipendira in pomaga svojim otrokom pri izobraževanju. Težko je iz enega kraja iti v drugi kraj 80, 90, 100 kilometrov; študentje se ne morejo voziti, nekje morajo biti. To stane. Izobraževanje stane, ker je tudi največ vredno. In sedaj se moramo odločiti, ali bomo pomagali in kako bomo pomagali. Jaz ne trdim, da je ta oblika, izražena v vsebini od 66% do 70%, ki je, jaz ga tudi vzamem amandma študentov, ali da je 66% do 68% prav. Če bi bil "žeht" in bi nagajal, pa če bi imel možnost, da bomo dali pa mi amandma, pa bomo napisali od 66% do 69%, ampak to ni igra števil. To je izražena pomoč. Izražena pomoč, ki jo pač ena od političnih opcij, tokrat naj bo kot "cesarjeva nova oblačila" - ni barve, goli so, dala v imenu študentov. Spoštujem! Minister vi pa povejte: to ni možno, ker ni denarja, to ni možno, ker ni pogojev, to ni možno, ker... Ali pa je možno, če se bomo mi tako odločili. Tudi mi bomo spoštovali možnosti, ki jih ima Vlada. Delati se poštenega pa reči, da je meni hudo reči, ampak vztrajamo na 66% do 68%, zato bom... Razumem, da je hudo, če je res tako! Razumem pa tudi, da ni populistično, če rečem od 66% do 70%, ker želimo pomagati. Vi boste pa razsodniki in zato pričakujem iskreno od Vlade, da nam še malo razjasni. Nekaj ste nam že, gospod minister. Še malo! Kaj to pomeni, če je 66% do 68%, pomeni, država ima toliko denarja, lahko to naredi - 17.000, na pamet govorim, študentov je izključenih. Če gremo v 66% do 70% minimalne plače za državne štipendije pomeni to, da vključimo tistih sedemnajst, vendar denarja nimamo. Povejte nam! Pa nam dajte predlog pa napišimo samo 67%:, en odstotek, en, jasen. In se tega držimo! Ne bi rad, da bi se na plečih študentov ena naših želja po izobraževanju, pameti, pomembnosti

izobraževanja spet lomila politična kopija. To bi bilo pa zelo grdo, z ene in druge strani. Ne bi bilo pošteno, ne bi bilo fer. Če želimo imeti izobraževanje, če želimo imeti veliko mladih študentov, ki bodo tudi v evropskem merilu soprispevali svojo pomembnost države Republike Slovenije, potem jim dajmo to možnost. Naredimo več in vzemimo nekje drugje. Vsi vemo, če nekje daš, moraš nekje vzeti. Ker pa izražamo željo po izobraževanju, znanosti, pomembnosti izobraževanja, potem nekaj, reskirajmo in tukaj je ena ponudba. Vzemimo jo, dajmo. Jaz vem, da je težko, našli jo bomo nekje drugje; ampak dajmo, izpolnimo naše obljube, naše želje, ne pa, da poslušam štiri dni nazaj, kako je to pomembno, ne vem, danes poslušamo eno drugo zgodbo, nekoč bomo poslušali pa še tretjo zgodbo.

Jaz bom spoštoval ta amandma, spoštoval bom pa tudi argumente, ki jih bo Vlada dajala neposredno in konkretno. Ali pomeni 60% do 70% še dodatnih dvanajst tisoč, pa ni denarja, ali to pomeni še dodatnih sedemnajst tisoč in denar tukaj je? Ne vem, povejte mi!

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani gospod predsedujoči, spoštovani minister, kolegice in kolegi. Torej meni se zdi zelo pomembno, da uvodoma poudarim, da šele leta 2007 je bil sprejet sistemski zakon o štipendiranju. Sami veste, da je praktično petnajst let vlado v tej državi vodila LDS, ki je še danes v tej vladi in ni bila sposobna sprejeti tega sistema zakona o štipendiranju. In v vladi Janeza Janše leta 2007 je bil ta sistemski zakon sprejet in čisto logično je, da vsi tisti, ki smo sodelovali pri sprejetju tega zakona, smo se zavedali, da bo potrebno vsaj leto dni, da bodo ugotovili tudi tisti problemi, ki jih takrat ni bilo mogoče predvideti.

In torej, logično je in normalno je, da se iz leta v leto takšen zakon tudi nadgrajuje in spreminja. In v Slovenski demokratični stranki smo se odločili povzeti tisto, kar je povedala Študentska organizacija Slovenije. Torej, da tak zakon, ta sprememba zakona ne bo zadostila tistemu, kar so študentje pričakovali. In to je razlog, da smo predlagali spremembo cenzusa s 66% na 70% minimalne plače na družinskega člana.

Meni je najbolj pomembno, da na tak način sledimo tistemu, na kar nas opozarja Študentska organizacija Slovenije. In pomembno se mi zdi tudi, da poudarim, če se malo vrnem na področje sociale, ker ta problem zadeva to področje. Pogledajte, koliko je danes študentov, ki so diplomanti, diplomirani in ne morejo dobiti službe. Vsak dan govorimo o toliko in toliko nezaposlenih. In lahko ugotovimo, da je bila šolska politika skozi 15 let izjemno zgrešena. Problem je bil predvsem, da tisti, ki so se izobraževali za družboslovne

poklice, danes praktično polovica teh diplomantov ne more dobiti službe. S sprejemom tega systemskega zakona je bila dana možnost spodbujanja deficitarnih ravni izobraževanja, to pa pomeni usmerjenost k poklicem, ki prinašajo gibalo razvoja oziroma dodano vrednost tako izobraževalnemu kot poklicnemu delu.

In gospod minister, vi ste prej omenili, da boste razmislili o novi štipendijski politiki. Jaz vas lepo prosim, in upam, da se ne bo ponovno dogajalo 15 let, kot je trajalo, da je prišla na oblast vlada Janeza Janše in sprejela systemski zakon o štipendiranju.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospo Miro Petek.

MIRO PETEK: Hvala lepa za besedo. Vsem skupaj lep pozdrav.

Tudi sam podpiram pobudo Študentske organizacije in tudi amandma, ki ga je vložila naša stranka.

Mi, ki prihajamo iz periferije, vemo, kaj to pomeni. Ta država periferijo stalno tepe. Prihajam s Koroške in do Ljubljane potrebujem dve uri po slabih cestah, po kolovozu. In ne samo oddaljenost od glavnega mesta, tudi kakovost življenja in standard na podeželju je slabši. In bilo bi dobro, če bi država tudi po tej plati naredila določen socialni korektiv. Bojim pa se, da pri tem ne bomo uspešni.

Zato predlagam nekaj drugega, kolegice in kolegi - nasmejani, dobre volje. Naša poslanska skupine, 27 nas je, plus Franc Pukšič, nepovezani poslanec, štipendira od svojih plač, vsak mesec štipendiramo študente. Jaz štipendiram študenta stomatologije z Raven na Koroškem, sicer je tudi dober športnik. 28 nas daje štipendije. Dajte se za to odločiti tudi vi, kolegice in kolegi, dajte se za to odločiti tudi v ministrskem zboru. Jaz mislim, da Borut Pahor bi lahko nastopal še lepše v javnosti, če bi štipendiral enega študenta s Primorske. Njegova podoba bi bila zagotovo lepša, kot pa s tem, ko govori, kako sam plačuje kavice. Tudi mi jih plačujemo sami. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Vito Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo. Ker se ta današnja debata ni vedno držala te točke dnevnega reda oziroma tematike, ki jo obravnavamo, pa mi ne zamerite, če bom tudi sam mogoče malo širši in osvetlil okoliščine, v katerih sprejemamo ta zakon o štipendiranju, in zakaj mogoče je tak, kakršen je.

Nobena vlada, ne ta, ne prejšnja, ne kakšna nazaj, ni mogla narediti na področju štipendiranja toliko škode, kolikor

je naredila za študente škode gospodarska kriza. Zakaj? Zato, ker v bistvu štipendije niso tisti inštrument, s katerim ta država v resnici kupuje socialni mir in financira študij šolajoče in študirajoče mladine. Ta inštitut, ki v resnici omogoča na nek način eno delno samostojnost tej populaciji, tako ekonomsko kot še kakšno drugo, je inštitucija študentskega dela. In to je, zdaj najbolj na udaru. Ponekod je padlo za tretjino, polovico, dve tretjini. Pa si sami izračunajte, kolikšen delež, če pogledate promet, ki so ga imele te posredovalnice dela, primerjajte to z maso, ki jo država namenja za štipendije, pa boste si lahko izračunali, kaj je tisto, kar je v proračunu povprečnega študenta v resnici odločujoče pri tem, ali lahko nekaj naredi, ali nečesa ne more narediti. Bodimo iskreni in povejmo, da mogoče sistem štipendiranja dolgo ni bil urejen ravno zato, ker ni bilo resnično tako velike potrebe, ker so v tej državi unikatne rešitve, kako socialni status študentov reševati in kako si na nek način kupovati socialni mir. Tudi kakšne druge bonificije so iz tega študentskega dela izhajale, skratka denar za dobro organiziranost študentov. Zato tudi danes imamo lahko močne študentske organizacije, ki smo jih nekateri tudi v preteklosti pomagali soustvariti, da so danes takšne, kakršne so. In so pravzaprav močni reprezentativni sindikati študentov, ki bodo s svojimi zahtevami vedno prihajali pred Državni zbor, tako kot vsi ostali sindikati. In prav je tako. Je pa čas očitno zdaj pravi, zato, da se bo na temeljitejši način uredila ta problematika. Minister pravi, da zakon, ki je trenutno veljaven, tudi z izboljšavami ne more biti zadosti dober, da bi zdržal na dolgi rok, torej pripravlja novega, kar je v redu in prav.

In če se bom zdaj mogoče s teh splošnih navedb poskušal lotiti teme, ki je danes tukaj. Mogoče bi v predlogu zakona, ki prihaja, veljalo razmisliti tudi o drugih načinih štipendiranja, kreditnega in tako naprej, kot jih pozna zahodna Evropa, in je treba reči, da je tukaj odgovornost vsakega jemalca takega posojila velika. Ampak moja generacija in te, ki prihajajo, je vajena, da mora za večino stvari poskrbeti sama, da ni več Jazbinška, ki bi nam za male denarja podelil stanovanja, in da pač živimo na kredit. Mogoče je to tudi posreden odgovor kolegu Petku, zakaj jaz sam ne morem štipendirati nikogar. Ne morem, ker sem sam zakreditiran do te mere, da ob dveh otrocih si tega enostavno ne morem privoščiti.

Pa bi še mogoče veljalo razmisliti tudi o pravičnosti nekaterih rešitev. Jaz se sam namreč ne morem strinjati, da ta država, kako je bilo rečeno, tepe periferijo. Mogoče da jo. Tepe pa tudi Ljubljano. Vi sami veste, kakšen je zakon o financiranju občin in iz denarja katerih občanov in občank se financirajo projekti v nekaterih malih razdrobljenih občinah, ki si privoščijo tako velike infrastrukturne projekte, ki jih še ob tako veliki rasti prebivalstva bodo najbrž težko v

celoti izkoristile. Tudi ne verjamem, da je kakovost življenja na periferiji slabša. Verjamem, da je standard nižji, če se ga meri s finančnimi sredstvi, kakovost življenja pa najbrž da ni. Tukaj bi veljalo biti pozoren tudi na vsa določila, ki pozitivno diskriminirajo tistih, ki ne študirajo v kraju bivanja. Treba je vedeti tudi, da niso vsi študentje, ki imajo stalno bivališče v kraju svojega študija, tudi v resnici doma pri svojih starših. Čas študija je čas, ne samo izobraževanja, je tudi čas osamosvajanja, finančnega, socialnega in še kakšnega. In zdajšnja zakonodaja tega ne predvideva. Ne ve, kdo v resnici živi pri svojih starših, kdo ne, kdo je samo prijavljen, ne vem, pri sorodnikih v Prekmurju, na Bovškem, Ilirski Bistrici ali pa Metliki, v resnici pa živi s svojimi starši v kraju svojega študija. Tukaj je pomanjkljivosti veliko in kot sem že rekel v predstavitvi mnenja poslanke skupine, tudi če so določene določbe tega zakona zlorabljene, še vedno ne menimo, da je štipendij zaradi tega preveč. Kot rečeno, preveč enostavna rešitev je ta, ki se ponuja. Nisem čisto prepričan, da je pravična do vseh, ki naj bi jih zadevala. Upam, da leto oziroma kakšen mesec več, kolikor bo potrebno počakati, da bi se dobro in pravično in sistemsko to področje uredilo, ne bo preveč niti za predstavnike študentske organizacije, niti za opozicijo, niti za pozicijo, niti za tiste prejemnike štipendij, ki bodo v tem šolskem letu morda zaradi tega brez štipendije. Če minister za delo, družino in socialne zadeve trdi, da se v trenutni situaciji boljšega zakona ne da narediti, mu jaz verjamem. Obenem pa sem seveda prepričan, da je s to spremembo, ki jo danes sprejemamo, bo zakon o štipendiranju dosti boljši, kot je bil doslej. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Vili Rezman.

VILI REZMAN: Hvala lepa. Jaz ugotavljam, da sedaj teče razprava na dveh ravneh. Eni razpravljajo čisto ideološko politično. Vemo, kaj to pomeni, da je tukaj veliko interesnih premis in precej iracionalnega. In drugi razglabljajo strogo racionalno. Tako sem jaz razumel, argumentacijo dr. Svetlika. Hkrati ugotavljam, da je sedaj nihče ne upošteva. Govore kar mimo te argumentacije, ki so jo želeli, in ki bi jo lahko slišali, če bi iskreno želeli.

Sam bi rad odgovoril, da nimajo prav tisti, ki pozivajo z moraliziranjem in ki nas, ki ne podpiramo njihovih idej, soočajo z vprašanji, ali bomo sploh še upali pogledati študentom in študentkam v oči. Naj povem, da sem sam že kar nekaj let tukaj v parlamentu, da sem imel s študenti številna srečanja, da sem marsikdaj podprl njihove interese, da jih kdaj tudi nisem, pa si zaradi tega nismo zrli mimo oči, ko smo se srečali bodisi na cesti ali kjerkoli drugje. Smo se na racionalen način najbrž razumeli.

Naj povem, da tisti, ki v javnosti razlagajo, kam dajejo svoj denar, in celo individualno, najbrž na nekaj računajo. Jaz sem prepričan, da ni poslanke in poslanca, ki ne bi bil kdaj pa kdaj tudi dobrotnik, pa nihče od nas ne govori komu, z imenom in priimkom, in s kakšnim poklicem, ali kaj študira. Nismo govorili, da se ne bi čutil naš dolžnik, da ga ne bi s tem morebiti nagovarjali, da ne bi pozabil, ko gre na volitve, komu je dolžan. Kdor je dobrotnik, naj bo dobrotnik, anonimno. Ko bo dal Unicefu za afriške otroke, ki jih ne pozna, bo ta dobrota bistveno večja, kot pa takrat, ko da sosedu, na katerega glas ob volitvah računa. In tukaj v parlamentu smo zato, da razmislimo racionalno, da odločimo, tako kot pač menimo, da je najbolj prav, in ne zato, da nastopamo kot na kakšni reviji, na kateri bi izbirali najbolj všečnega parlamentarca.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospa Andreja Črnak.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi! Omenili ste, da do leta 2007 nismo imeli systemskega zakona, ki bi urejal štipendiranje. Ampak čudo prečudno, štipendij je bilo več kot danes. Ne oporekam temu, da je bilo treba sprejeti systemski zakon v letu 2007, oporekam pa temu, da ni bilo moč predvideti, da se bo število štipendij znižalo, če bomo ohranili enak cenzus in v osnovo pričeli vključevati nove socialne transferje, zlasti otroški dodatek, ki pri tistih najrevnejših pomeni kar 50% minimalnega dohodka. Posledica je jasna, zato je toliko štipendij manj. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je zelo hitro pristopilo k spremembi tega zakona, zavedajoč se, da je možno novelacijo speljati šele z naslednjim šolskim letom. In kot je bilo rečeno, število štipendij se bo avtomatično zaradi cenzusa povečalo za 5000, preostalo pa bo rezultat tega, da živimo v bolj zaostrenih življenjskih razmerah, število štipendij se bo povečalo za 7 do 8 tisoč. Ministrstvo napoveduje novo systemsko spremembo celotnega zakona, kjer bo pravzaprav več gradilo na tako imenovanih systemskih ukrepih oziroma na razvojnih štipendijah, kar so predvsem kadrovske štipendije, socialne štipendije oziroma državne štipendije so pa predvsem socialni korektiv, socialna pomoč, ki se hočeš-nočeš mora primerjati tudi z ostalimi socialnimi pomočmi. In če tega ne vidimo kot del neke celote, povzročamo nove oblike diskriminacije. In to vam je minister zelo natančno razložil, kaj to pomeni. Ne pozabiti, da je v letošnjem letu napovedan tudi nov zakon o socialnih transferih oziroma enotni vstopni točki, ki bo še bolj postavil v enak položaj vse prejemnike socialnih pomoči in skušal sistem distribucije tudi na račun vaših zahtev zagotoviti bolj pravično. Štipendije so del celovite socialne politike in dovolimo ministrstvu, da z argumenti, ki so nam jih danes predložili in so predvsem

strokovni argumenti, ubrani spremembe, ki so zapisane v tem zakonu, demagoške razloge pa prihranimo za kaj drugega. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa, predsedujoči. Lep pozdrav sodelavkam in sodelavcem!

V dosedanji razpravi smo slišali nekaj argumentov in veliko očitkov. In siguren sem, da bi z očitki lahko nadaljevali kar še nekaj časa, najmanj toliko, da bi porabili ves čas, ki nam je na razpolago. Mi bi lahko nazaj očitali o odgovornostih za stanje v tem podjetju, v javnem podjetju, v tistem javnem podjetju, pa bi lahko začeli z Luko Koper, nadaljevali s podjetjem z državno lastnino, z Interevropo, in prišli bi do Hita in tako naprej. Najverjetneje z očitki ne bomo daleč prišli, ko se bomo pogovarjali o rešitvah. Zato predlagam, da pustimo očitke, ker ping-pong lahko igramo tudi drugod in ni treba v Državnem zboru in se lotimo rešitev.

Kakšnih rešitev? Če primerjamo prejšnji in sedanji sistem, sistem, ki ga uvaja ta sprememba zakona, je jasno, da bomo povečali število štipendij. Povečali jih bomo za najverjetneje najmanj 7, morda celo 8.000. To je dejstvo. Dejstvo je tudi, če bomo sprejeli amandma, ki je predložen, bomo to število še naknadno povečali. Takšno spremembo podpiram. Predvsem pa podpiram poleg dobrih sprememb realne spremembe, ker si želim realen zakon. In ne glede na to, da se zavedam, in tu lahko s čisto vestjo to povem v obraz kateremu koli uporabniku teh štipendij, torej tudi študentom, ne glede na to, da se zavedam, da z zavračanjem tega amandmaja bo štipendij manj, vem, da v tem trenutku je to edina realna rešitev. Vem tudi, da to ni končna rešitev in da bodo storjeni koraki naprej v kratkem in da že v prihodnjem letu bo teh štipendij še več.

Sem socialni demokrat. In če se ne zavedam pomena spodbujanja mladih, da se izobražujejo, potem si takšne vrednostne opredelitve ne zaslužim. Sam sem bil do pred kratkim študent in sedaj predavam kot asistent na Primorski univerzi. Zavedam se vseh težav, sploh zato, ker sem študiral izven Slovenije kar nekaj časa in štipendij nisem dobil. Vendar se zavedam tudi, da tu, ko sedim v Državnem zboru, moram odgovarjati tudi za delovanje celotne države, za delovanje celotnih financ in za realne systemske rešitve.

Zato se zahvaljujem ministru, da je takšno realno systemsko rešitev pripravil in računam, da bomo korak naprej videli že v kratkem.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Milenko Ziherl.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Lep pozdrav gospodu ministru in vsem prisotnim v dvorani.

V Slovenski demokratski stranki dajemo velik poudarek in pomen znanju oziroma na znanju temelječi družbi. Da nismo samo na deklarativni ravni, dokazuje tudi dejstvo, ki ga je omenil že kolega Petek, da vsak od nas štipendira enega študenta ali dijaka. In ravno ob tem bi začel razpravljati, kajti to dejstvo je poželo že nekaj zlobnih komentarjev, pa bi to dejstvo dopolnil - da z našimi štipendisti nimamo direktnih stikov, so preko centralne organizacije in niso v našem volilnem okrožju, torej nas zaradi tega ne bodo mogli voliti. Sem pa toliko seznanjen, da je moj štipendist v težki socialni stiski in mu ta denarna pomoč pride zelo prav in se ne sprašuje, kakšno je politično ozadje.

Zavedamo se tudi, da je zakon, ki je bil sprejet še v času vlade Janeza Janše, da bo že po kakšnem letu potreben popravka, dopolnitev. Kajti zakona v fazi priprave ne moreš aplicirati na 80 tisoč in več posameznih usod in se posamezni primeri pokažejo šele po tem, ko se zakon izvaja, zato v prvem letu velikokrat nastane potreba po dopolnilnih aktih. In v tej luči kaže podpreti tudi zakon, ki ga je pripravila sedanja vlada. Želel pa bi le aplicirati na kolegice in kolege, da podprejo tudi naš amandma, ki je nastal v sodelovanju s Študentsko organizacijo Slovenije, torej z organizacijo, ki se je še kako tiče predmet, o katerem danes razpravljamo. Vsakih novih tisoč štipendij bi zapolnilo vrzel na področju, kjer je več povpraševanja kot ponudbe. In zato ne morem verjeti, da v rebalansu proračuna se celo s te predpostavke jemljejo sredstva. Čeprav ne gre za velike denarje, če jih primerjamo z nekaterimi drugimi predpostavkami. Mislím, da bi Vlada z lahkoto našla še tisti milijon ali dva, da se zapolni ta vrzel oziroma ta manjko sredstev in se zadovolji s štipendijami čim več študentov.

Mislím, da so nekateri kolegi tudi že danes razpravljali o tem, da je bilo v preteklosti pri usmerjanju študentov narejenih veliko napak, ko je bilo preveč popularizirano družboslovje in je zaostajalo naravoslovje. Ravno na naravoslovju mi pričakujemo, da bodo potenciali, ki bodo s teh področij prišli na delovna mesta, da bodo lahko popeljali Slovenijo v nove izzive. Seveda pa mora biti zato biti v podjetjih ustrezna raziskovalna atmosfera, posluš do znanja mladih, čim prej zaposlitev za nedoločen delovni čas in čim prejšnja vključitev v raziskovalne projekte. Samo na ta način bomo lahko odgovorili izzivom globalizacije in na ta način bomo prešli sedanjo gospodarsko krizo. V proizvodnji bodo prosperirala tista podjetja, ki bodo šla na trg z novimi izdelki, z novimi tehnologijami, z novimi odgovori na postavljena vprašanja sodobne družbe. Za to pa potrebujemo zadostno število visoko izobraženih ljudi, ki morajo imeti na delovnem mestu priložnost, da aplicirajo svoje znanje, ne da

jih potisnejo v en kot in so najbolj srečni v tisti tovarni, da mirujejo.

Z ministrom sem se strinjal tudi v eni postavki, ko je govoril, da bo treba razviti inštrumente, ki bodo napotili čim več prosilcev v tako imenovane kadrovske štipendije in bo to razbremenitev državnih štipendij. Kadrovska štipendija pomeni v nekem pogledu tudi že nekako zagotovljeno ali pa vsaj na pol zagotovljeno delovno mesto oziroma se študent v času študija že vključuje v proizvodnje procese in spoznava tovarno oziroma delodajalca, pri katerem naj bi se v bodočnosti zaposlil. Da bom podprl zakon in amandma me navaja tudi izkušnja iz terena, ker poznam kar nekaj primerov, ko so za las izgubili Zoisovo štipendijo in po spremenjenih oziroma popravljenih kriterijih je velika možnost, da si jo pridobijo nazaj. To je s področja Zoisovih štipendij, tam so seveda, ni potrebo posebej poudarjati, najboljši študentje, kajti strogi kriteriji do pridobitve te štipendije to zagotavljajo.

Treba je čim bolj olajšati položaj študirajoče mladine. Ni mi pa všeč v nekaterih naših razpravah, ko tisti, ki so skočili iz plače skoraj nič, za tri do petkrat, ko pravijo, da si ne morejo privoščiti štipendiranja enega od študentov. Vsak tak izgovor je tak, kot rečejo doma na kmetih, da ga je pes prinesel na repu. Torej niso nič vredni. Mislím, da je vsak v tej hiši, v tej stavbi sposoben štipendirati enega študenta in naj od besed preide na dejanja. Tisti, ki imajo že v imenu svoje stranke naziv socialen in tako naprej, bi lahko nosili zastavo na teh področjih. Imamo kolege, ki so za delni delovni čas zaposleni še na svojih starih delovnih mestih, in bi lahko marsikdo tisto razliko med župansko plačo pa poslansko plačo tudi tam našel kakšen drobiž, drobiž v absolutnem smislu, kajti njegov prejemek je velik, da bi eno majhno štipendijo iz te razlike nakazal nekemu, ki jo je potreben.

Opozoril bi pa še, da prihaja generacijski manko. V naslednjih letih se pričakuje do 6.000 manj novih študentov. Vsaj tako sem zasledil oziroma so me opozorili na škofjeloški gimnaziji, ko ravnatelj govori, da je na dijaškem področju do 6.000 manj dijakov. Torej tudi študentov po tej logiki ne more biti več. Ravno zaradi tega se v tem generacijskem manku morajo najti sredstva, načini, da bomo čim večjemu številu seveda predvsem upravičenih prosilcev zagotovili štipendijo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. K besedi se je javil gospod minister. Izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovane poslanke in poslanci! Ne bom ponavljal tega, kar sem prej rekel, sem pa dolžan nekaj odgovorov, ki so bili direktno naslovljeni v razpravi na mene. Najprej poslanec, gospod Prijatelj, je spraševal, če imamo dovolj denarja za štipendije. Za zakon, ki je v veljavi in za predlog, ki ga dajemo, imamo dovolj denarja. Seveda pa je

treba biti nekoliko previden in tudi zato smo odgovorni, kajti razmere, kot sem jih že uvodoma navedel, silijo oziroma dajejo možnost pristopa do državnih štipendij v krizni situaciji vedno večjemu številu upravičencev. Decembra 2007 je bilo prejemnikov po tem zakonu državne štipendije 34.000, decembra 2008 tudi 34.000, februarja 2009 pa, kot rečeno že poprej, 38.000. To je učinek, ki ga je treba imeti pred očmi. V zelo kratkem času je bil prirast za 4.000 in mi moramo biti pripravljeni tudi na to situacijo.

Kar zadeva izpostavljenost oziroma poudarjanje udeležbe študentov in študentske organizacije, tudi ta predlog, ki je pred vami, je plod intenzivne debate v delovnih skupinah, pa tudi na svetu za študentska vprašanja. Nismo povsem do skladnega predloga prišli, smo pa šli v smeri želja in predlogov študentov, kolikor smo ocenjevali, da je ta hip najbolj možno. Novi zakon bo to leto, še enkrat poudarjam, pripravljen. Tu bomo odprli tako vprašanje meril, pa tudi vprašanje višine štipendij. Državna štipendija je morda za sedanje razmere in življenjske stroške razmeroma nizka. Mi čakamo na oceno življenjskih stroškov posameznih kategorij prebivalstva. Nestrpno čakamo na to oceno, da bi potem na tej podlagi ocenili in uravnavali vse socialne transfere.

Kar zadeva pa razmerje center-periferija, ki je bilo izpostavljeno, naj navedem zanimiv podatek mogoče za vas, da iz pomurske regije dobiva državno štipendijo precej več štipendistov kot iz ljubljanske. To je ustrezno temu, kar želimo, da podpiramo tiste regije, ki so šibkejše, kjer je potreba po štipendiranju skozi državne štipendije večja. Moram še k temu dodati, da tudi ta rešitev v sedanjem zakonu gre nasproti oddaljenim študentom, ki so oddaljeni od kraja študija, in da je tudi pri štipendiji ustrezen dodatek na račun tega, koliko ima kdo kilometrov od kraja, kjer študira. Ta vprašanja se že sedaj regulirajo v tem zakonu, je pa tudi temeljno načelno vprašanje, če že o socialnih štipendijah govorimo, ali je nekdo bolj reven, če živi v Ljubljani, če je reven, kot če živi kjer na periferiji. Mislím, da se je treba resno vprašati, da če imamo enak kriterij, potem revnih in tistih, ki so v pomanjkanju, ne smemo obravnavati drugače, če živijo v različnih koncih Slovenije. Hvala lepa.

PRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospa Pečan.

BREDA PEČAN: Jaz moram reči, da tega amandmaja ne morem podpreti, in sicer zaradi vsega tega, kar sem prebrala v predlogu zakona, v obrazložitvi predloga zakona in to kar sem slišala povedati ministra, ki mislim, da, ne da bi ga hvalila, ampak to je razlaga predloga, ki mislim, da od vseh ministrov najbolje zna razložiti probleme in prednosti, ki jih prinaša določena zakonodaja. Jaz se z gospodom svetlikom sploh poznam ne od prej, tako da lahko samo povem, da sem izjemno zadovoljna, kadar poslušam njegove razlage, ker resnično

razumem, za kaj gre. To je prvo, zaradi česar mislim, da njegove argumentacije ni možno ovreči. Drugo, kar bi rekla, je zelo pomembno to, da smo večkrat slišali ne samo s strani ministra, ampak tudi s strani nekaterih poslancev, da so pogajanja, pogovori, dogovori s Študentsko organizacijo Slovenije intenzivni in stalni. Da to ni ta trenutek in da to ni samo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, ampak je tudi Ministrstvo za visoko šolstvo in da smo v poslanskih skupinah koalicije tako kot prej, ko smo bili v opoziciji, pripravljani vedno za odprt pogovor s Študentsko organizacijo. Rada bi spomnila, da sem bila članica Odbora za visoko šolstvo in sem bila priča neverjetnemu nezaupanju, da ne rečem odnosu, ki je že mejil na sovraštvo do Študentske organizacije, ko je šlo za vprašanja Zakona o visokem šolstvu, ko je šlo za vprašanje resolucije o nacionalnem programu razvoja visokega šolstva, znanosti in raziskav. Spomnite se kakšne borbe so bile in kako ste se v takratni koaliciji podcenjevalno in odbojno obnašali do študentov iz Študentske organizacije, ob tem, da so, jaz nisem bila članica Odbora za delo, družino in socialne zadeve, tako da nisem bila priča, kakšne so bile debate s Študentsko organizacijo na tem odboru takrat, vendar pa sem po magnetogramu razprave v drugem branju Zakona o štipendiranju razbrala, da sta najmanj dva tukaj prisotna razpravljavca ostro nasprotovala predlogom Študentske organizacije, kljub temu da je Študentska organizacija, zanimivo, znala izračunati, da štipendij ne bo več, ampak manj, že takrat, in da so pri vsaki zadevi, ki so jo komentirali, od štipendiranja pa vse do študentske prehrane, do zakona o visokem šolstvu, do resolucije, ki sem jo prej omenila, vedno prihajali s trdnimi, tehtnimi in kvalitetno pripravljani argumenti. Da nikoli niso blefirali, da nikoli niso kazali neznanja, nesposobnosti, arogance ali pa česa podobnega, kar danes slišimo oziroma smo včeraj zlasti poslušali že sto petdesetič ponovljeno, kako smo mi tukaj, ki smo v koaliciji, naenkrat postali nesposobni, neuki, "butlji prve klase" in tako naprej.

Študentje nikoli niso bili neumni, niti neuki in so razpolagali s podatki, s katerimi, zanimivo, takratna koalicija sploh ni razpolagala. Pa ne zaradi tega, ker niso bili dosegljivi, ampak zaradi tega, ker ni znala do njih priti, medtem ko so študentje znali do njih priti. Jaz moram reči, da sem to tudi enkrat zelo jasno povedala, da sem ponosna, da sem državljanka države, v kateri so študentje, prvič, tako sposobni, in, drugič, tako dobro organizirani, kot so naši študentje. In sem še danes ponosna na njih. In sem ponosna tudi na to, da so poskusili iti skozi stranska vrata in povečati limit za dodelitev štipendije. Prav je, tako morajo ravnati, če so dinamični, če so organizirani, naj poskusijo kjer se da. Tokrat pač ne bo šlo, vendar bodo v naslednjih fazah, ko se bodo pogajali z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve, bodo zagotovo našli pot in način,

da bodo čim večjemu številu študentov in dijakov, ker tukaj ne gre samo za študente, omogočili spodobno življenje s prihodki, ki si jih lahko zagotovijo iz družinskega proračuna plus štipendijo, ki jo bodo dobili in seveda ostali dodatki, ki jim pripadajo glede na njihov siceršnji status.

Jaz mislim, da je ta amandma nepotreben. Ta amandma je pridobivanje pozitivnega odnosa javnosti do skupine ljudi, ki so v preteklem mandatu naredili luknjo v vodo in ustrelili enega velikega kozla. Zdaj je treba to seveda popraviti. In mi to skupaj z Vlado popravljamo in bomo še naprej popravljali, ker se pač vsega v enem koraku ne da narediti.

Tako še enkrat povem, amandmaja ne bom podprla.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Odpiram ponovno prijavo za razpravo, ker vidim še dvigovanje rok.

Gospod Kres, izvolite, imate besedo.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Spoštovani ostali navzoči!

V Slovenski ljudski stranki vsekakor podpiramo amandma, seveda pa tudi nismo proti zakonu. Podprli bomo tudi zakon, če amandma ne bo šel skozi.

Ko pa sem slišal, kako sposobne študente imamo v tej naši državi, pa saj se imajo od koga učiti. Jaz trdim, da v naši državi sploh nismo tako slabi in da znamo zadeve streči, včasih pa nam res malo zmanjka pri komunikaciji. Ampak dobro. Vse to je življenje. Jaz mislim, da bomo vse pripeljali v takšno smer, kot je treba, in seveda tako, kot je predhodnica rekla, vse to je živa stvar, vse to je treba tudi sproti prilagajati in pripeljati do tega, da bodo študentje zadovoljni, da se bodo izobrazili in da bodo še bolj sposobni, kot so, in da nadaljujemo to uspešno pot.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Rožej.

Prosim.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa, predsedujoči.

V današnji razpravi so se nekateri - eden, razpravljajoči po nemarnem, po moje, obregnili tudi ob stvari, ki se sicer tičejo socialnega statusa, ne sicer ljudi, o katerih danes tukaj razpravljamo, zato se mi zdi vseeno vredno, čeprav bo mogoče kakšen pomislek, da sta čas in prostor, v katerem to delam, neprimerna, reči, da je očitek, ki ste ga, gospod Zihlerl, izrekli na mojo socialno stanje, lahko se vam sicer zdi pravilen, je pa popolnoma deplasiran. Resničen pa je toliko, kolikor bi jaz, kaj jaz vem, komu drugemu tukaj prisotnemu, mogoče - se oprostam poslanki Jerajevi, rekel, kako to, da ima ona samo enega otroka, jaz imam pa dva. Ene

stvari v tem življenju pač morate verjeti, da so stvar različnih okoliščin, na katere ne morete tako splošno reagirati.

In ko sem že ravno pri besedi, vam sporočam, da če ne verjamete v dobre namene tega in resničnost tega, kar sem rekel, se mi zdi tudi deplasirano, da mi pošiljate čestitke za rojstni dan, tako kot vsem v Državnem zboru. Zdi se mi to res licemersko.

Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Ste bili imenovani.

Dovolite, se boste raje prijavili k razpravi v naslednji rundi.

Gospa Jeraj, izvolite, imate besedo.

ALENKA JERAJ: Hvala. Mi bomo zakon podprli, ker izboljšuje situacijo. Podprli bomo tudi naš amandma in zakon, čeprav ne boste glasovali za naš amandma, ker, kot rečeno, izboljšuje stanje.

Minister je prej omenil, da nima težav s predlagateljem. Vi najbrž res ne, ampak vi niste tisti, ki glasujete. Glasujejo tukaj moji kolegi, ki pa očitno s tem imajo problem. Rekli ste, da ne morete po nujnem postopku oziroma da ni bilo možno tako hitro pripraviti zakona in da je problem nujni postopek. Jaz bi vam predlagala, da kdaj prisluhnete vašim kolegom ministrom in ministrici, ki imajo zelo inovativne ideje, za kaj vse je treba hitro ukrepanje in nujne postopke izpeljati. Čez noč sprejemamo zakone, neverjetno. Mi vam bomo dali čas, da boste v miru in strokovno in dobro pripravili spremembe zakona. Omenila sem, da bi morali vsi skupaj več narediti na kadrovskih štipendijah, ker kadrovske štipendije dejansko pomenijo povezavo med znanjem in med gospodarstvom. Ne samo to, lahko pomenijo tudi zaposlitve za te mlade, in to je najbolj pomembno. Ko se je pripravljala zakon in v času sprejemanja smo še verjeli, da bomo uspeli v tej državi s projektom pokrajin, da bomo v regijah zadržali izobražen kader, da ne bodo ostajali v univerzitetnih središčih, ampak se bodo vračali v svoje domače okolje in tam prispevali in posredovali to znanje, ki so ga pridobili. In idealno očitno ni nič, ampak takrat se je z zakonom za 11% potem dvignila državna štipendija, za 22% najvišji dodatek, 21% dodatek za izobraževanje. Res pa najbrž nismo bili dovolj pozorni pri tem, ko smo v dodelitev štipendij vključili tudi nekatere druge prejemke.

Tudi takrat smo ob sprejemu zakona sprejeli veliko amandmajev in zaradi tega je najbrž prišlo do tega, da je zakon na kakšnih mestih težko izvedljiv oziroma nekonsistensten. Ampak z vsako novelo se ga bo na tistih področjih, kjer bo potrebno, izboljšal in popravil.

Kolegica, ki je predsednica Odbora za delo, družino, je omenila, kako želijo izboljšati in centralno urediti prejemke.

Mi smo nekaj na tem že naredili, čeprav nam kolegi iz DeSUS-a očitajo, da so bili zaradi tega mnogi prikrajšani. Res, s spremembo zakona o socialnih transferih so bili prikrajšani upokoјenci, in to pri varstvenem dodatku. Pri vseh ostalih pa je bila sprememba pozitivna in smo na enotno izhodišče in na transparenten način postavili določene transfere, ki smo jih prej dodeljevali in usklajevali, nekatere dvakrat letno, enkrat letno. S sistemom smo določili, da transferi, ki izhajajo iz pravic iz dela, se usklajujejo z rastjo plač, transferi, ki so vezani na stroške življenja, pa na rast življenjskih stroškov. Zato bo imela Vlada zagotovo lažje delo, ker so pač neka izhodišča in nekatere stvari že na isti poziciji, kot so bili takrat, ko smo mi to prevzemali. In jaz verjamem, da se bodo v tej smeri spremembe zgodile, kar je zagotovo prav.

Na odboru smo vprašali državno sekretarko, kaj pomeni, če se sprejme naš amandma, nekoliko višji cenzus. In povedala je, da to pomeni 500.000 evrov v letu 2009. In mogoče za primerjavo, to je kakšnih 5 odškodnin, ki jih bodo dobili izbrisani, in najbrž to ne bi smel biti tak težek problem za to državo.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Hrovat. Izvolite.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa še enkrat za besedo. Debata se je razvila točno v smer, za katero sem upal, da se ne bo. Torej obmetavanje iz ene na drugo stran, to absolutno ni produktivno. Upam, da ste razumeli v mojem prvem izvajanju, da ne bo kakršne koli dileme, mi absolutno podpiramo spremembe zakona, ker menimo, da je po dveh letih zdaj ta zakon potreben sprememb. In v tem ni nobene dileme. Zdi se mi škoda časa, da bi ga namenjal za razprave v zvezi s tem, da bi argumentiral oziroma oporekal tistemu, kar je bilo z nasprotne strani povedano.

Torej potrebne so spremembe. Jasno je, gospod minister, ki se tudi meni zdi, da zna razložiti zadeve, jasno obrazložil, da ne bo šlo, da amandma ne bo sprejet, da tisto, kar ste predlagali ali pa kar so predlagali študentje, ne bo povzeto oziroma ne bo sprejeto.

Prej je ena od kolegic rekla, kako so vedno prihajali študentje z argumenti, da je ponosna na njih in da je "sploh in oh", in verjemite, tudi pred nas so prišli z argumenti in enako mi menimo, zato mislimo, da bi se našlo tistih, ne vem, 500.000 evrov, o katerih smo govorili, v proračunu kjerkoli že. Sploh glede na to, da se bo pripravljala rebalans rebalansa. In to bi bilo enostavno možno. Torej, rad bi opozoril še na eno zadevo. Mi poslanke in poslanci smo tisti, ki sprejemamo zakonodajo, ne ministrstvo. Če se mi tako odločimo, da bomo cenzus zvišali tako kot predlaga študentska organizacija, potem bomo to izglasovali in ministrstvo bo

sigurno našlo denar oziroma sredstva za to povišanje. Ne nazadnje tudi sami ste že večkrat v tem mandatu vložili zakone, ki so bili vloženi z vaše strani, brez pomoči ministrstva, in sredstva so se našla. Enako bi bilo tukaj. Verjemite, zdaj imam štiriletne izkušnje v prejšnjem sklicu parlamenta in moram reči, če se nekaj hoče, se potem to tudi da. Naj pa še rečem to, da sprememba zakona, ki je potrebna, o kateri sem že govoril, pa govori samo o tem, da je to jasno, da se zakoni spreminjajo, da se relacije spreminjajo. To je zelo podobno kot danes, ko smo po šestih mesecih oziroma po dveh dobrih mesecih že sprejemali na Odboru za delo, družino in socialne zadeve spremembo zakona in tudi danes smo te stvari že obravnavali tukaj na plenumu. Tako da dejansko gre za to, da je zakon bil takrat narejen z dobrimi nameni, zdaj se je izkazalo, da so potrebni popravki. In s tem ni nič narobe. Če pa se to dopolnilo sprejme, sem pa prepričan, da bo ministrstvo našlo sredstva, ki jih potrebuje za ta dvig cenzusa. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. K besedi se je javil gospod minister. Izvolite.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa. Mislil sem, da ne bo potrebno, pa vendarle moram ponoviti. Pri tem amandmaju vendarle, tako kot smo uvodoma pojasnili, ni toliko ključen denar, kot je ključno troje: da se ruši razmerje med socialnimi transferji, kamor spada tudi štipendija, da je problem pozitivne diskriminacije, ki jo potem ne moremo uveljavljati, če vpeljemo ta cenzus, kot je predlagan, in da se ruši tudi eden od namenov zakona, to je, da se odpira na račun kadrovske štipendije večji dostop do socialnih. In to bomo morali, kot rečeno, v prihodnje bolj temeljito urediti, če bomo hoteli, da bo res ta namen dosežen. Hkrati pa mislim, da osnovni namen pa je bil dosežen, ker bomo povečali število državnih štipendij. In še enkrat, pri teh novih rešitvah, ki jih pripravljamo, mislim, da imamo še zmeraj veljavni dogovor s Študentsko organizacijo, da jih bomo pripravljali skupaj, tako kot smo zelo intenzivno tudi ta predlog sprememb zakona. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Ker je še interes odpiram, nov krog razprave. Kdor želi razpravljati o drugem členu in amandmaju k temu členu, naj se prijavi. Gospod Levanič izvolite, imate besedo.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo.

Moram povedati, da tega amandmaja ne bom podprl, pa ne zaradi tega, ker je bil podan in predlagan s strani Slovenske demokratske stranke, pač nimam problemov s tem, da bi podprla amandma katere koli druge stranke, ampak ga ne bom podprl zato, ker ne končujemo poglavja na tej točki, ker šele

pričenjamo s korakom, in to je pristopiti k novemu študentskemu zakonu, ki bo seveda celovito urejeval to področje. Strinjam se tukaj z nekaterimi iz opozicije, gospod Hrovat, ko pravite, da pa so nekatere točke, na katerih se lahko zadimimo, in to je, da ta zakon je sigurno korak naprej, da izboljšuje nekatere segmente, ki so bili predvsem pomanjkljivi znotraj obstoječega zakona o štipendiranju in da lahko s skupnimi argumenti ugotovljamo, da smo zvišali cenzus dostopa do novih štipendij, da bo več dijakov in študentov upravičenih do novih štipendij. Je pa res, da tudi ta zakon vsebuje cenzus sedemdeset, kar se tiče predvsem pozitivne diskriminacije, in je zaradi tega je potem tudi neko razmerje ohranjeno.

Strinjamo se tudi s tem, da to ni idealna situacija, da je treba skupaj v dialogu s študentsko organizacijo in z vsi vpletenimi, ki se jih študentska politika tiče, ustvarjati nov sistem, ki bo seveda urejeval študentsko politiko drugače. Ta trenutek se vsi zavedamo tega, da nimamo skladnega študentskega sklada, da so študentske so premajhne, da je to potem vezano tudi na to, da morajo študentje v bistvu ob študiju še opravljati kakšno drugo delo, ker sama študentska ne omogoča samo študija in tako naprej. Gre za obilo drugo problematiko, ki se tiče tudi študentske populacije, da ne govorimo o mladih nasploh. Moramo pa tudi priznati, da je Ministrstvo za delo naredilo korak naprej, in tu je seveda vsa pohvala, predvsem zaradi tega, ker je sprejelo zavezo, da bo tudi v tem letu začelo delati na novem zakonu. In to je treba jasno povedati in takšne poteze podpreti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Jeraj.

ALENKA JERAJ: Jaz se opravičujem. Jaz sem samo pozabila prej, ko sem govorila, opozoriti, da je v poročilu napačen podatek v poročilu odbora, kjer piše, da so bila sredstva zmanjšana na postavki za državne študentske v višini 6,8 evrov. V letu 2008, v letošnjem letu so bila zmanjšana z rebalansom za leto 2009. Ker gre za uradni dokument je to najbrž treba popraviti.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
Gospod Ziherl.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo.

Glede na to, da sem prosil za repliko, bom najprej to izkoristil in potem morda še kakšen stavek ali dva dodal.

V razpravi sem navedel, da je marsikdo, ki je bil izvoljen v Državni zbor, se mu je situacija bistveno popravila, po finančni plati seveda, vsaj za enkrat, dvakrat, nisem pa nikogar imenoval po imenu. Če se kdo prepozna, potem pomeni, da nisem govoril v prazno in je bil v praksi prikazan

slovenski pregovor "Če mački stopiš na rep, zamijavka in odskoči."

Sedaj pa okrog amandmaja in vseh predlogov. Strinjamo se, da je nov zakon o štipendiranju nujno potreben, če ga čim prej pripravimo, potem lahko s sprejetjem tega amandmajem lahko samo zapolnimo vrzel do neke boljše, sistematičnejše ureditve sheme štipendiranja. In predvsem tudi napotitve študentov v smeri študija, tistih smeri študija, .../Opozorilni znak za konec razprave./... kjer imajo velik primanjkljaj, po katerih industrija, proizvodnja, gospodarstvo dobesedno kličejo in jih na veliko vabijo.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? (Ne.) Potem zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj čez pol ure, to je ob 16.05.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali ob 16.05.

(Seja je bila prekinjena ob 15.35 in se je nadaljevala ob 16.05.)

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci!

Prosim, da se umirate in zasedete mesta.

Prehajamo na glasovanje Državnega zbora o predlogih odločitev.

Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje svoje glasovalne naprave, in sicer mora na desni strani vložene kartice goreti oranžna lučka. Kaže, da glasovalne naprave delujejo.

Zato lahko preidemo na **nadaljevanje prekinjene 8. točke dnevnega reda**, to je na **drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah**.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji. Najprej odločamo o amandmaju Poslanske skupine Zares k 7. členu. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 66, proti nihče.

(Za je glasovalo 66.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na 9. člen in odločamo o amandmaju Poslanske skupine Zares k 9. členu. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 62, proti 5.

(Za je glasovalo 62.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Besedo dajem predlagatelju zakona, če želi podati predlog za nadaljevanje obravnave.

Gospod minister, želite da nadaljujemo s tretjo obravnavo na isti seji?

DR. MATEJ LAHOVNIK: Ja, prosim.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, predlagatelj zakona predlaga, da Državni zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 70, proti nihče.

(Za je glasovalo 70.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v torek, 26. 5. 2009, po končanih glasovanjih.

Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerega bodo vključeni sprejeti amandmaji in člani, h katerim so bili amandmaji sprejeti.

Amandmaje k tem členom lahko kvalificirani predlagatelji vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji zbora.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **nadaljevanje 9. točke dnevnega reda**, to je na **obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence**. Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženi amandmaji.

Najprej prehajamo na 3. člen, in sicer na odločanje o amandmaju poslanskih skupin DeSUS, LDS, SD in Zares k 3. členu. Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti nihče.

(Za je glasovalo 69.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin DeSUS, LDS, SD in Zares k 18. členu. Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti nihče.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel dva amandmaja, in sicer k 3. in 18. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k tem členom vložiti amandmaje. (Ne.)

Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi predlog zakona neuskklajen.

Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 74, proti nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **nadaljevanje prekinjene 10. točke dnevnega reda - druga obravnavna Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odpravljanju posledic dela z azbestom.** Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih. Najprej odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 12. členu. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 74, proti nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Sedaj odločamo o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 14. členu. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 74, proti nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil na naslednji seji zbora. Predlog zakona za tretjo obravnavo bodo pripravile službe zbora. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **nadaljevanje prekinjene 11. točke dnevnega reda - obravnavna Predloga zakona o spremembi Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa.** Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskklajen. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 74, proti nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 12. točko dnevnega reda - obravnavna Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o štipendiranju.** Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženem amandmaju. Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanske skupine SDS k 2. členu. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Gospa Jeraj, izvolite.

ALENKA JERAJ: Hvala lepa za besedo. V naši poslanski skupini smo povedali, da zakon podpiramo. Zakon se nadgrajuje, torej zakon, ki je bil sprejet v letu 2007 in je začel veljati s šolskim letom 2008/2009. Ker smo se takrat dogovorili, da bomo analizirali, kakšne posledice je prinesel. Res rezultat morda ni najboljši, 10.000 novih štipendij, ki so bile obljubljeni, se je pa po navedbah ministra število kljub temu povečalo. Povedala sem že, da se je z zakonom povečala tudi oziroma so se dvignile tako državna štipendija, kot najvišji dodatek glede na dohodek družine, dodatek za izobraževanje. Kar pomeni, da so se v tem času štipendije zvišale. Novela pa prinaša torej dvig cenusa. Z našim amandmajem ta cenzus še dvigujemo. Kajti izkazalo se je, da je nizek vstopni cenzus razlog, da veliko štipendij, ki bi lahko bile podeljene, niso bile. Vlada se je odločila, da cenzus nekoliko zviša. Mi predlagamo, da se ga zviša še bolj in to na predlog Študentske organizacije Slovenije. Ob tem naj povemo, da je dilema torej samo ena. Ali sprejmemo predlog Vlade, ki bo pomenil slabih 5.000 novih štipendij ali pa predlog Študentske organizacije Slovenije, ki bi pomenil 7 do 8 tisoč novih štipendij. Kljub temu, da je Vlada z rebalansom proračuna za leto 2009 na tej postavki odvzela 6,8 milijonov evrov, bi sredstva, ki so ta trenutek na voljo, zadostovala tudi za to. Torej, državna sekretarka je povedala, da za letos potrebujemo 2,2 milijona za uresničitev njihovega zakona. Če sprejmete še naš amandma, je potrebnih še 500.000 evrov, kar ne bi smel biti problem. Zato predlagam, da podprete naš amandma.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. V imenu poslanske vidim še dve roki, in sicer gospoda Levaniča in Prijatelja. Ali še kdo v imenu poslanske? Ne.

Gospod Levanič, izvolite.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo gospod podpredsednik. V Poslanski skupini Socialnih demokratov ne bomo podprli predlaganega amandmaja. Predvsem zaradi tega, ker nismo končali tega poglavja urejanja štipendijske politike danes tukaj v Državnem zboru, ampak smo dobili jasno zagotovilo ministra za delo, družino, socialne zadeve in invalide, da se bo še to leto pripravil nov zakon, ki bo celostno urejeval štipendijsko politiko. Poleg tega smo prepričani, da ta trenutek dobivamo zelo dober zakon o štipendiranju, edini zakon v zgodovini Slovenije, ki ima res bolj ugoden cenzus. Cenzus se zvišuje z minimalnih 65 na 68, tudi na 70% minimalne plače, kar pomeni, da se ohranja pozitivna diskriminacija. V Sloveniji bomo dobili 5 tisoč novih štipendij, kar je gotovo, glede na čas v katerem se nahajamo, zelo pozitivno. In menimo, da bomo s takšnimi koraki začeli reševati problematiko tudi na tem področju.

Kot že rečeno, amandmaja ne bomo podprli, podprli bomo zakon, kot je predlagan.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Prijatelj, v imenu poslanske skupine.

Izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Kolegice in kolegi.

Kot že rečeno, če tega amandmaja ne sprejmemo, bomo zgolj pripeljali stanje na leto 2005. 17 tisoč prosilcev je za štipendije, ki jim nismo mogli dati štipendij. 6 milijonov 800 smo pustili neizkoriščenega denarja v proračunu, in ta vlada ga je pobrala iz tega "portfelja", in, seveda, namenila v druge namene. Zakaj je ta denar ostal, preprosto - zato, ker je bil cenzus tak, kot je bil in seveda prosilci, tudi če so napisali prošnjo, niso bili upravičeni do tega.

Krivda torej na levi in na desni. Leva je povzročila novo krivica, desna staro. Študentje seveda zahtevajo popravo krivice s tem amandmajem, ki je dejansko njihov. In jaz bi rekel - zakaj ne bi teh 17 tisoč štipendij zmanjšali za 7 tisoč. Zakaj samo za 5, če vemo, da je to možno narediti. Denar smo imeli pa smo ga preusmerili drugam. Torej, ne vidim razloga, zakaj tega amandmaja ne bi podprli.

Zelo preprosto. To je prvi zakon s katerim vlagamo v delo ne v nedelo. Namreč, znanje je veliko veliko delo. Do zdaj smo subvencionirali nepolni delovni čas oziroma takšne stvari, ki niso produktivne, to pa je nekaj kar lahko prinese močan multiaplikativni faktor. In jaz bi prosil, da smo toliko razumni in da potrdimo ta amandma in s tem omogočimo 7 tisoč štipendij več, namesto 5 tisoč. Še vedno bo razlika 10. In seveda več znanja v tej družbi, če je že slovenska družba temelječa na znanju.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Najprej bi prosil, da se nekoliko umirite, da lahko govornik mirno govori.

Odpiram prijavo za obrazložitev glasu v lastnem imenu, kajti videl sem kar nekaj želja za to obrazložitev. Prijava teče.

Gospod Pojbič, izvolite.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani predsedujoči. Kolegice in kolegi.

Jaz bom ta amandma z veseljem podprl, ker sem prepričan, da je Študentska organizacija Slovenije pravilno predlagala in Študentska organizacija Slovenije je tudi tista, ki dodobra pozna ta problem.

Še enkrat bom ponovil naslednje. V mandatu Janeza Janše je bil sprejet sistemski zakon o štipendiranju. Na ta zakon se

je čakalo 15 oziroma 16 let. Ko je bilo nekaj rečenega tudi od kolegov poslancev tukaj, da je krivica na levi in na desni, jaz tega ne morem razumeti. Krivica je res nekje, je pa zagotovo na levi, ki je zmanjšala proračun na tej postvaki za toliko in toliko milijonov evrov. Mislim, da je nujno potrebno, da se ta predlog amandmaja, ki ga je predlagal Slovenska demokratska stranka, sprejme, da ta problem pripeljemo do točke, da bodo zadovoljni tisti, ki nujno potrebujejo te štipendije. Ta država nujno potrebuje znanje. Kot ugotavljamo tudi v tej socialno-ekonomski krizi, da je izjemno pomembno, če bi imeli veliko takih, ki veliko znajo. Trdim, da v Sloveniji imamo veliko takih, vendar še vedno premalo, da bi lahko lažje in kvalitetnejše in kakovostnejše to gospodarsko finančno situacijo tudi prebrodili.

Še enkrat predlagam kolegicam in kolegom, da tukaj ne nagajamo eden drugemu, temveč poiščemo skupno rešitev. Skupna rešitev pa je naslednja, da ta amandma sprejmemo in zagotovimo študentom tisto, kar jim v tej družbi pripada. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Ziherl.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Tudi sam nameravam podpreti amandma, saj se je med današnjo razpravo pokazalo, da v splošnem smislu državnega proračuna ne gre za tako velika sredstva. Sprejeti amandmaji bodo olajšali krizo na področju štipendiranja, torej bi lahko več ljudi dobilo štipendijo. Predvsem pa vidim, da sprejetje tega amandmaja ne bi povzročilo kakšne večje motnje v finančnih tokovih v proračunu in tako naprej, ker je napovedan že nov sistemski zakon. Če sprejmemo nov sistemski zakon do konca leta ali do konca naslednjega proračunskega obdobja bo ta amandma veljal samo eno proračunsko leto, ker bi potem sistemsko uredili z nekim novim zakonom o štipendiranju. Zavedamo se, da naš zakon ni bil popoln oziroma zakon prejšnje vlade, kajti 16 let kopičenja problemov se, seveda, z enim samim rezom ne da odpraviti. Takrat smo sprejeli zakon, za katerega smo se zavedali, da ga bo potrebno v najbližji prihodnosti popraviti. Sprejetje amandmaja bi olajšalo socialno stisko nekaterih in s sistemskim reševanjem v novem zakonu, ki bi vključil tudi ugotovitev tega prehodnega obdobja, bi pa morda prišli za eno stopnico višje oziroma na en nivo višje reševanja finančnih stisk študirajoče populacije. Zavezani smo k temu, kajti edino znanje, novo znanje mlade generacije lahko bistveno pripomorejo k uveljavitvi Slovenije v svetu in pri izhodu iz krize. Torej, podpiram amandma in zakon. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Jelinčič.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Jasna stvar je, da bom amandma podprl. Vsak pameten človek bi ga podprl in vsakdo, ki želi razvoj svoji domovini, bi ga podprl. Človeka moti, da nekateri mladi ljudje, ki so morda komaj stopili iz fakultet, ne razumejo tega, da tudi drugi študentje potrebujejo kakšno štipendijo, da bodo lažje študirali, da bodo več dosegli. Razlika je 2000 štipendij in mislim, da je navadna svinjarija, da se študentom ne omogoči to malo. Že, če bi reprogramirali kredite, ki jih namerava sedanja koalicija zopet dati nekim tajkunom, bi lahko štipendirali ne dodatnih 2000, ampak dodatnih 20.000 študentov. Ampak tega ne boste naredili, izgovarjali se boste na zakon, ki ga boste baje sprejeli in ki bo rešil čisto vse. Ampak, zakaj ne dovolite, da se reši vsaj še dodatnih 2000 študentov zdaj, ta hip v tem letu? Mislim, da je to smiselno in dobro. In če prisegamo v svoji državi na razvoj, na znanje, ja, potem pa naredimo kaj, da bomo imeli znanje. Od 1992 leta naprej je slovenski šolski sistem namerno uničeval znanje, namerno smo šli na najnižji skupni imenovalec in ni čudno, da so naše univerze izpadle iz vseh registrov kolikor toliko pomembnih univerz na svetu. A zdaj hočemo pa še nekaj vzeti, pa še manj dati, lepo vas prosim. Malo pameti, pa podprite ta amandma tako, kot ga bom jaz. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Barovič, izvolite.

BOGDAN BAROVIČ: Jaz razumem ta amandma tako, da bo imelo nekaj tisoč študentov več možnosti štipendiranja. Še enkrat spomnim na "Pomladni dan Evropske unije", kjer je bil poudarek na znanju, največji vrednoti. V parlamentu imamo na elektronski pošti že kar nekaj teh sporočil "Znanje žanje". Mislim, vsi se strinjamo, kako pomembno je znanje in kako vredno, poudarjam, vredno je znanje. Torej, če je vredno, dokažimo, da je vredno. Vlagajmo vanj, vlagajmo v mlade čim več, znanje, ki je to državo, Republiko Slovenijo, najljubšo, ki jo imamo najraje že dvignilo, omogočimo tega še več. Sprejmimo, kolegice in kolegi, ta amandma.

Še enkrat poudarjam, že moji kolegi so povedali, gre za dva tisoč ali pa tri ali pa štiri, še lepše za sedem tisoč novih študentov, ki bi jim s štipendijo pomagali. Saj štipendija jih ne bo držala pokonci vse življenje, ampak pomagajmo jim, da lažje delajo, dajmo jim to možnost. Poglejte, volitve so 2012, to ni populizem, če želimo znanje, ki žanje, kar prebiramo, naredimo nekaj zanj. Naredimo!

In s sprejemom tega amandmaja bomo vsaj dva tisočim novim študentom omogočili pomoč s štipendijo, vsaj.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Pukšič, izvolite.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Študentke in študentje.

Že v svoji razpravi sem povedal, da bom amandma podprl. Dejstvo je, da je edino znanje in izobraževanje tisto, ki bo Slovenijo peljalo po poti nadaljnjega razvoja in boljšega življenja ter standarda naših državljanek in državljanov. Ne sprenevedajte se danes ob temu amandmaju, ko govorimo o nekem drobižu, o nekih dveh milijonih evrov na letni ravni, to je približno tako, kot če bi kateri od poslancev danes rekel, ja pa ne morem kolega povabiti v parlamentarno menzo na eno kavo. Toliko je to pravzaprav v primerjavi z državnim proračunom. Gre za demagogijo tistih, ki so seveda lahko študirali z obilico, ne samo denarja, ampak tudi drugih materialnih možnosti in pogojev. Nekateri smo seveda bistveno drugače, pod drugačnimi pogoji končali fakultete pa ne v osmih letih ali dvanajstih ali šestnajstih, ampak v predpisanem roku, tako, kot je to bilo.

Dejansko je prejšnja vlada ob sprejetju Zakona o štipendiranju imela poštene namene in zato je tudi v proračunu za 2009 zagotovila dovolj denarja. Izkazalo se je, da zakon ni bil najprimernejši, zato ga bi, v kolikor bi imeli danes koalicijo, seveda tudi popravili, tako, da bi, verjamem, nadgradili tudi s finančnim delom, ne pa, da bi tisto, kar je že bilo v proračunu 2009, odvzeli. S tem pa, če sprejmemo ta amandma, ne boste potrebovali ne rebalansa za 2009, ampak samo izhodišče proračuna za 2010, ki ga boste pripravili. Bo pa to dobra iztočnica prav za zakon, ki ga je minister danes napovedoval, ki ga misli ponovno obdelovati. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani!

Jaz podpiram ta amandma, bom glasoval zanj, tako kot podpiram tudi osnovni zakon, ker omogoča več štipendij. Denar za to povečanje je bil pripravljen že pod prejšnjo vlado Janeza Janše, kar dokazuje, da je tista vlada gradila na razvoju in pa na znanju. Zato je nerazumljivo, da je bil pripravljen rebalans z vaše strani, kjer ste zmanjšali postavko za štipendiranje za 6,8 milijona. To, o čemer danes glasujemo, bo v letošnjem letu pomenilo povečanje za 2,5 milijona. Naš amandma pa pomeni povečanje še za 500.000 evrov. To se pravi, vi ste bistveno bolj zmanjšali, kot bi vse to skupaj pomenilo. Poleg tega pa je ta naš amandma nekje v okviru možnega. O tem smo že govorili danes, kaj je možno. To je možno in zato predlagamo takšen amandma. 500.000 pomeni dva do tri tisoč štipendij več. 500.000 evrov je pa ravno toliko kot pomeni pet izbrisanih. Če se je treba odločati za razvoj in znanje, bom jaz glasoval za štipendije, za amandma, ki povečuje dva do tri tisoč štipendij več, ne pa za izbrisane,

za katere se vi tako zavzimate. Gre za znanje in za razvoj in za našo prihodnost. Jaz bom glasoval za amandma. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Pečan.

BREDA PEČAN: Upam, da nisem narobe razumela, morda je tudi med temi študentkami in študenti kakšen izbrisan in zaradi tega mislim, da je treba ta amandma tudi zaradi takega spolitiziranega, demagoškega, zavajajočega načina zagovarjanja zavrniti. Bom pa rekla še nekaj. Znanja ne potrebujemo samo v celi državi, ampak ga potrebujemo zlasti v Državnem zboru. Znanje in sposobnost sprejemanja znanja in razumevanja tistega, kar nam ljudje, ki so strokovno pripravili spremembe tega zakona, ki je bil slabo pripravljen leta 2007, ko pri sprejemanju takratna Vlada ni poslušala argumentov študentske organizacije. Danes smo po vmesnem dogovoru prišli do take spremembe, da bo skupaj, razen osnovnega povečanja, 5.000 štipendij prišlo še zaradi posebnih lastnosti posameznih študentov, če lahko tako rečem, enočlanske družine, invalidi in tako naprej, se bo povečalo še za dodatnih 2.000 do 3.000 štipendij. To je za letos pač primerna obremenitev za proračun. Naslednje leto, ko bo že sprejet nov zakon v popolnem soglasju s Študentsko organizacijo, kjer bo tudi Študentska organizacija verjetno v svojih pričakovanjih in zahtevah morala kakšen korak stopiti nazaj, bomo pač dočakali zakon, ki bo v zadovoljstvo vseh strani. Mi vemo, da so potrebna sredstva za štipendiranje, da pa je treba sistem štipendiranja urediti tako, da bo transparenten in da bodo štipendije dobili tisti, ki jih resnično potrebujejo.

Samo mimogrede. Ena izmed sprememb tega zakona je tudi ta, da je oddaljenost od mesta študija tudi eden od kriterijev zato, da se določi višino štipendije. Vi ste takrat temu nasprotovali in tega niste hoteli vključiti v zakon.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovane in spoštovani! Ocenjujem, da ta zakon popravlja napake zakona, ki je bil sprejet v letu 2007. Res pa je, da se v tej razpravi jasno kaže tisto, čemur bi lahko rekli licitiranje števil, naj bo 65%, 68 ali celo 100% minimalne plače. Tukaj smo na spolzkem populističnem terenu in predlagam, da v tej razpravi zato ostanemo trezni.

Zelo poučen je izračun, ki ga je vsem nam dala Študentska organizacija Slovenije, ki ugotavlja, da sta število študentov in število štipendij v velikem razkoraku. Gibanje števila študentov narašča, štipendije ostajajo skozi leta nekje na isti ravni. Če bi dodali k temu pregled od leta 1991 dalje, bi videli še večje skoke pri tem. Osebnostno ocenjujem, da je že Zakon o štipendiranju sam predstavljal pomemben premik pri urejanju štipendijske politike v Sloveniji, dejstvo pa je, da rabimo nov zakon, ki mora odpraviti številne pomanjkljivosti

in zasledovati en cilj - v tej državi omogočiti štipendijo vsem tistim, ki jo potrebujejo za to, da lahko študirajo, ki imajo voljo do znanja, da ga dobijo in kasneje lahko tudi uspešno konkurirajo na trgu dela.

Zato tega predloga amandmaja ne bom podprl, v želji da s sistemskim zakonom in partnerstvom s Študentsko organizacijo pridemo do pametnih rešitev.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa Črnak Meglič.

Izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala lepa.

Vedno znova me žalosti, ko vidim, da z demagogijo pobijamo strokovne argumente. Gospod minister je zelo natančno razložil, zakaj predloga, ki je pred nami v obliki amandmaja, ne more podpreti. Zato, ker je državna štipendija socialna kategorija, ker bi se s tem porušilo razmerje med socialnimi transferji, pa tudi razmerje do minimalne plače. To so glavni argumenti! Ne denar, ne to, da se nasprotuje predlogu, ki prihaja z nasprotne strani, ampak to, da je treba štipendijsko politiko uravnavati sistemsko. Da. Vse nas druži to, da želimo več štipendij in jih moramo zagotoviti za razvoj naše družbe. Toda razvojna kategorija so predvsem kadrovske štipendije in te bodo predmet obravnave v noveli celotnega zakona, kar je bilo tudi že napovedano, zato tega amandmaja ne morem sprejeti.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Ker je še interes po obrazložitvi glasu, ponovno odpiram možnost prijave obrazložitve glasu v lastnem imenu.

Gospod Luka Juri, izvolite, imate besedo.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Osnova za moj glas proti temu amandmaju je že razprava, ki je potekala pred nekaj urami in ugotovitve, da namesto očitkov ali teatra, moramo iskati rešitve. Ter ugotovitev, da v kolikor številke, ki bi jih predlagala Vlada, ne bi bile takšne, ampak bi bile 70, bi se našel tisti, ki bi predlagal 72. V kolikor bi bile 72, bi se našel tisti, ki bi predlagal 74 in tako naprej. Številke bi se višale, višale, izgubili bi cilj, ki je pred nami, in ga bomo dosegli - to je bistveno povišanje števila štipendij in ostali le v političnem iskanju glasov in podpore javnosti.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Majhenič. Gospod Barovič, vi ste že obrazložil glas v prejšnjem krotu.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.

Zmeraj bolj se ugotavlja, da se kopja lomijo na ramenih mladih. Nedopustno je, da se ne prisluhne mladim, ki so

amandma tudi pripravili. Pripravili pa so ga zato, ker samo oni vedo, zakaj prosijo za povečanje števila štipendij. Nedopustno je, da tisti, ki se imajo, da so za socialo, pa še ime nosijo kot SD, pa mladih ne podpirajo. Ves čas se izgovarjate, da se pripravlja nov zakon, to je nedopustno. Imeli ste denar in ga prerazporedili, to pa je tudi tisto, kar sem že rekel, da nimate namena razširiti na večjo število štipendistov in ni opravičila. Radi govorimo: "Na mladih je prihodnost", res je, vendar je gotovo potrebno, da jim pomagam tisti, ki o tem lahko odločimo. Z lepimi besedami in obljubami si študentje ne bodo olajšali študija.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Bezjak, izvolite.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo. Ta amandma bom vsekakor podprl, kajti nujnost tega amandmaja je napraviti nadgradnjo na že obstoječi zakon. Nujno potrebno je znanje. Zakaj si ne bi vzeli zgled pri Irski? Verjemite, Irska je mnogo denarja vložila v znanje in ima zelo dober kader. Zakaj se bojimo dobrega kadra? Štipendija ni samo volilna stimulacija kot nekateri govorite, štipendija je vlaganje v znanje, znanje za našo prihodnost, za prihodnost naših zanamcev. V tem je uspeh in v to moramo vlagati, zato bom ta amandma podprl.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Hrovat.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa. Seveda bom amandma podprl. Podprl bom tudi predlog zakona, ampak zdaj, ko sem poslušal še te zadnje obrazložitve, moram reči, da zdaj pa res ne morem verjeti, da ne želite prisluhniti apelu študentov, ko vas pravzaprav prosijo, da se ta amandma sprejme. Zanimivo je tudi to, da se je pri sprejemanju systemskega zakona ogromno govorilo, kako takratna koalicija ni prisluhnila študentov, da jih ni poslušala, da jih ne poslušamo in tako naprej. Torej, polna usta tistih, ki zdaj ravno to isto delajo, torej ne poslušajo študentov in jim ne želijo pomagati, da bi se ta cenzus nekoliko zvišal. Jaz verjamem, da vas sam ne bom prepričal, da bi glasovali drugače, ker očitno gre za hudo disciplino. Ampak, zavedajte se nečesa. To ni amandma Slovenske demokratske stranke, to je amandma Študentske organizacije, ki ga je Slovenska demokratska stranka pravzaprav edina želela vložiti. In zdi se mi nedopustno, da se na tak način ignorira. Gre za 500.000 evrov, ki jih bo ministrstvo zagotovo našlo. Mi smo tisti, poslanci smo tisti, ki sprejemamo zakonodajo. Mi smo tisti, ki bomo določili in naložili ministrstvu kaj mora narediti. Zato predlagam, da ta amandma podprete in na koncu tudi sam zakon.

Že prej sem rekel za kaj gre. Gre za kozmetični popravek zakona. Gre za 3.000 novih štipendij in gre za odnos do študentov. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala, spoštovani podpredsednik. Minister je dal glavno iztočnico, da bi morali vsi, ki imate pomisleke, glasovati za ta amandma. Dejal je, da ob naraščajoči revščini bo verjetno prosilcev za štipendije še več. Torej, če ste vzeli 6 milijonov evrov, jih dajte nazaj tja, kamor ste jih vezli in denar bo; predhodno podprite ta amandma; za vse zadosti. Ne bomo niti imeli skrbi, od kod bomo vzeli. 6 milijonov in osemsto vrnite nazaj tja, kjer ste jih vzeli. Če primerjam to še s splošno aktivnostjo tega Državnega zbora, imamo razumevanje za izbrisane, 4 milijarde evrov bomo dali za njih, imamo razumevanje za Cigane oziroma Rome, da ne bo kdo preganjal. Jelka Strojanova dobi po 1.200 na mesec brez dela. Imamo za delomrzneže posluh. Za tiste, ki špekulirajo in se na zavod prijavijo samo enkrat, pa celo življenje dobivajo podporo. Tudi tem znamo dati podporo. Če govorimo že o teatru, gospod Luka, to ni teater, to je cirkus, če bomo to sprejeli.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala. Jaz bom podprla amandma. Podprla bom tudi zakon. Ko je bil zakon sprejet, smo dejansko v zakon oziroma v fond, ki se upošteva pri dodelitvi štipendij, vključili še nekatere druge prejemke. Smo pa ob tem dvignili, kot sem že prej povedal, državne štipendije v višino dodatka za izobraževanje in vse ostalo, vendar je kljub temu nastalo neko nesorazmerje. Kljub temu bilo podeljenih 4.000 več štipendij, je povedal minister. Težko razumem moje mlade kolege, ki so bili še včeraj mogoče dijaki in študentje, da so med najbolj glasnimi nasprotniki našega amandmaja. Se pa strinjam, da bi morali vsi skupaj več narediti na kadrovskih štipendijah. Ampak kadrovske štipendije padajo od leta 1990, ko smo imeli 45.000 kadrovskih štipendij. In če bi bil realiziran projekt, ki smo si ga mi zamislili, projekt pokrajin, bi zaživele tudi regijske kadrovske štipendije drugače kot zdaj, ko nekaj vmes manjka, in bi morda že danes imeli bistveno boljši % kadrovskih štipendij. Vsi skupaj ugotavljamo, da je to najbolj pomembno, kajti kadrovska štipendija ni samo štipendija, ampak pomeni tudi zaposlitev. Predvsem pa pomeni, da mladi ostajajo v svojem okolju in svoje znanje dajo svojem okolju, ne pa da ostajajo v univerzitetnih središčih. In nam očitata, kje je naših 10.000 štipendij, ki smo jih obljubili. Vaš odnos do štipendij ste pokazali takrat, ko ste vzeli 6,8 milijonov evrov na postavki za štipendije. Dilema ostaja, ali bomo imeli 5.000 novih štipendij ali 8.000.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Ker vidim, da se še zanimanje, odpiram prijavo za obrazložitev glasu.

Gospod Grims, izvolite, imate besedo.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala. Amandma bom vsekakor podprl in zagotovo bo vsakdo, ki mu ni vseeno, kako hitro se bo razvijala naša država, storil enako in bo z veseljem podprl tak amandma. Vsi drugi bodo pač pokazali, kako velika je razlika med njihovimi besedami in pa dejanji v praksi. Moram pa reči, da me obenem zelo veseli, da je tudi v vladajoči koaliciji, kot je prej spoštovana poslanka SD-ja povedala, prišlo do spoznanja, kako bi nujno potrebovali več znanja tudi v Državnem zboru. Kajti, potem se jim ne bi zgodilo, da bi potem celo po sodbi sodišča, ki jih je razglasilo za nestrokovne in opozorilo na njihovo neznanje, ko so leta in leta trdili, kako izdajanje odločb z odškodninami tako imenovanim "izbrisanim" ni imelo nobene zveze, se jim kaj takega sploh ne bi moglo zgoditi. In poglejte, 55.000 evrov na roko enemu od tako imenovanih "izbrisanih", ki je nekoč kalkuliral, bi zadoščalo za štipendiranje več kot 10 študentov. Več kot 10 študentov, gospe in gospodje, in če bi sprejeli ustavni zakon, če bi vsaj toliko znanja premogli in prisluhnili dobrim predlogom, bi lahko tukaj prihranili in bi pač ta denar usmerili v štipendije, v investicije, v znanje. Vsa ekonomija moderne dobe uči, da je prav investicija v znanje tista, ki se najprej povrne in se državi, ki v znanje investira, tudi najbolj obrestuje.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Juri, želite proceduralni predlog? Izvolite.

DR. LUKA JURI: Zelo na kratko predsedujoči. Jaz verjamem, da želite biti strpni, ampak predlagam, da vseeno poskusite omejiti to govorjenje na obrazložitev glasu in ne na razpravo in na polemike. Kot ste verjetno slišali, od govornikov z drugih klopeh smo bili celo imenovani, to je bila direktna polemika in bi bilo morda smiselno, da bi to poskusili omejiti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Gospod Juri, malo kdo se drži samo obrazložitve glasu, vključno s poslanci iz Social demokratov. Besedo ima gospod Kek.

FRANCI KEK: Hvala za besedo.

Predlaganega amandmaja ne bom podprl, saj je gospod minister že kar nekajkrat razložil, zakaj bi bilo to v temu trenutku nesmiselno. Obenem je tudi zagotovil, da bo Vlada naredila marsikaj za izboljšanje situacije študentov in kljub vsej demagogiji opozicije, ki govori o izbrisanih, o Romih in podobnih stvareh me takšno navajanje ne more prepričati.

Razumem tudi gospoda Grimsa, da se zavzema za te stvari, kajti vsak teden se opozicija zavzema za nek sloj prebivalstva, za kar pa bi verjetno potrebovala dva ali tri

proračune, čeprav mi ni jasno po drugi strani, saj gospod Grims pa že ima štipendijo od Državnega zbora.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo.

Kot sem že povedal v imenu poslanske skupine, tudi v lastnem imenu ne bom podprl amandmaja, ker smo danes priča izrednemu sprenevedanju Slovenske demokratske stranke. Ko je imela priložnost rešiti štipendijsko politiko, ko je obljubljala deset tisoč novih štipendij, od tega nič ni bilo. Ko je naredila eno veliko "skropocalo" z zakonom, s sistemskim Zakonom o štipendiranju, kjer je sedemnajst tisoč mladih prosilcev ostalo brez štipendije zato, ker so se v cenzus šteli otroški dodatek, pokojnina, preživnina in ne vem kaj še in veliko mladim družinam ste povzročil mnogo gorja.

Ta vlada, z ministrom na čelu, je v temu zakonu uredila višji cenzus, kakršnega še ni bilo v zgodovini Slovenije. Smo že povedali, da to ni idealni zakon, ampak si želimo in smo dobili tudi zagotovilo od ministra, da bo nov zakon v pripravi še letos, ker si za razliko od vas želimo rešiti štipendijsko politiko in želimo pomagati mladim. Predvsem pa je pomembno vprašanje, ker očitno vsi želimo poslušati študente in jim pomagati in vse, ampak vprašanje je, kdo je takrat, ko ima to možnost, resnično pripravljen kaj narediti. Vi, dragi gospodje iz Slovenske demokratske stranke, gotovo ne, ker imate danes obilo razlogov in predlogov, ki bi jih radi uredili. Ampak, ko ste imeli priložnost, žal, tega niste storili. Zdaj s tem zakonom bo štipendij več, to je jasno dejstvo in to je storila ta vlada. Z novim zakonom pa bomo skušali z dialogom s študenti to še bolje urediti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Ker vidim, da obstaja še želja po obrazložitvi glasu, odpiram ponovno prijavo. Gospod Urh, izvolite.

ANTON URH: Hvala za besedo. Tega amandmaja seveda ne bom podprl. Bom pa z veseljem podprl zakon, ki ga je pripravila Vlada z ministrom na čelu.

Je pa nekaj, kar me moti tukaj. Namreč, predlagatelj amandmaja govori, da je to študentski amandma, ki so ga pripravile študentske organizacije. Če se študentske organizacije dale zaupanje predlagatelju, naj ga pač izpelje, drugače pa naj študentske organizacije poiščejo boljše predlagatelje, če je ta amandma res dober. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Res je, mladi gospod Levanič ima prav. Prejšnja vlada je naredila same grozne stvari: uvedla je brezplačno malico v srednjih šolah, uvedla je brezplačen vrtec

za drugega otroka, bistveno nam je pocenila avtoceste, po katerih se vozimo brez zastojev in sprejela je še vrsto drugih grozних rešitev, ki so Slovenijo, preden ste vi prevzeli mandat, pripeljale do drugega mesta po najmanj zadolženih državah v EU. V samo pol leta vašega vladanja se Slovenija težko, ampak zelo hitro prebija med najbolj zadolžene države v EU.

Za kaj gre pri tem amandmaju, ki ga bom seveda podprl? Gre v bistvu za drobtino, gre za manj kot kapučino v menzi tega Državnega zbora, kot je bilo danes že rečeno. Gre v bistvu za to, spoštovane gospe in gospodje, da tistih nekaj prask na Falconu, zaradi katerih lahko vseeno leti, ni potrebno popraviti in je ta amandma rešen. In če vas je kaj v hlačah, boste pritisnili za. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Ker ni več prijave prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 33, proti 41.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona.

Ker v drugi obravnavi predlagani amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev sprejetih na matičnem delovnem telesu predlog zakona neuskkljen.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Prijava teče. Gospa Jeraj, izvolite.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo.

Mi bomo zakon podprli, ker vemo, da prinaša nekaj novih štipendij, z našim amandmajem bi jih še malo več. In ker vse tako zelo skrbi, da smo mi krivi za tak cenzus, torej, ker smo v prihodke vključili še cel kup drugih transferjev, ne vem, zakaj potem ni Vlada prišla z nujnimi spremembami Zakona o socialnih transferjih oziroma zakaj ni tega vključila v Zakon o štipendiranju, če vam je tako vsem jasno, da je problem samo v tem, da smo v prihodke vključili še nekatere druge prejemke. Kot rečeno bo naša poslanska skupina zakon podprla, seveda pa pričakujemo zelo kmalu tako kvaliteten zakon, kot ga še nismo videli.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo. V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo z veseljem podprli Zakon o štipendiranju, ki omogoča večjo možnost pridobivanja državnih štipendij predvsem za dijake in študente iz socialno bolj ogroženih družin. Določa se namreč višji cenzus, torej 65% za tiste kandidate, ki se šolajo ali študirajo v kraju svojega stalnega bivališča, in do 68% minimalne plače na družinskega

člana za tiste kandidate, ki se šolajo ali študirajo izven kraja svojega stalnega bivališča. Pred sprejemom novele Zakona, to moram poudariti, o štipendiranju je bil cenzus bistveno manjši in je znašal zgolj 60% oziroma maksimalno 65% minimalne plače na družinskega člana. Zelo pomemben segment znotraj tega zakona je kategorija kandidatov iz enostarševskih družin, kandidatov s posebnimi potrebami. Cenzus za prosilce z njihove strani bo zvišan na višino 70% minimalne plače na družinskega člana, kar bo ponovno povečalo še kvoto štipendij, tako da lahko računamo, da bomo s sprejemom tega zakona prišli do od 5 do 7 tisoč novih štipendij. Zelo pomembno pri tem zakonu je, da se bodo uresničili bistveni cilji, ki se predlagajo, to je, da se s štipendijami omogoči šolanje čim večjemu številu mladih iz socialno šibkejših okolij, da se ponovno vzpostavi lažji dostop do štipendije kandidatom iz enostarševskih družin, da se spodbuja izobraževanje predvsem nadarjenih in spodbuja pridobitev izobrazbe za poklicne smeri, ki tudi dolgoročno omogočajo zaposlitev.

Želimo si, da bi do novega sistemsko urejenega zakona, ki ga je napovedal minister za delo, prišlo čim prej, da bi lahko to področje še boljše uredili. Treba je priznati, da Slovenija, študentke in študentje ta trenutek dobivajo popolnoma nov zakon. Najvišji cenzus do zdaj, kar pomeni več štipendij in večji dostop do izobraževanja. Pri tem pa je seveda treba zelo jasno povedati, da ne gre za to, predvsem za očitke, kdo je kaj naredil. Dejstvo je, da se je v preteklosti na tem področju naredilo nekaj slabega, da je zdaj v tem mandatu sledil popravek tega in da sledi tudi napoved, da bomo še dodatno nadgradili štipendijski sistem. Treba je povedati, da nihče od nas ni trdil, da je vse, kar je naredila prejšnja vlada, bilo slabo. To so bile besede enega izmed poslancev, tako, da je treba ocenjevati iz vaših lastnih oči. Mi pač govorimo, da je prejšnji Zakon o štipendiranju bil slab, da je ta, ki ga bomo danes, upam da, sprejeli, mnogo boljši in da prinaša več štipendij in to je na nek način tudi cilj vsega tega.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Germič.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

V Liberalni demokraciji Slovenije bomo zakon podprli, in sicer iz dveh razlogov. V prvem delu, ki jih prinaša ta zakon, v izboljšavi glede na vsebino izhodnega zakona, za katerega ocenjujem, da je bil kvaliteten premik v izvajanju štipendijske politike v Sloveniji in je treba priznati to tudi pretekli vladi, hkrati pa je zakon imel veliko pomanjkljivosti v kontekstu samega izvajanja zakona. Novela tega zakona, ki ga danes obravnavamo, to odpravlja. Najpomembnejša vsebinska sprememba pa je prav gotovo povečanje števila štipendij.

Torej, ponovno je treba poudariti, da zakon prinaša bistveno povečanje števila štipendij in jih prinaša zaradi dviga cenzusa, prinaša okrog 3 do 4 tisoč novih štipendij in da zakon uvaja eno izmed zelo pomembnih novitet, torej pozitivno diskriminacijo, ki bo omogočila štipendiranje otrokom oziroma dijakom in študentom iz enostarševskih družin in podelitev štipendije otrokom s posebnimi potrebami, kjer se cenzus dviguje še nad mejo, ki dosega v zakonu zapisanih 70%. Seveda vsi, ki prihajamo iz periferije, vemo, kaj pomeni biti oddaljen od mesta študija in tudi ta zakon in ta novela prinaša tukaj povišan cenzus glede na tiste dijake in študente, ki bivajo v mestu študija in tukaj je tudi ta kvaliteta, ki jo prinaša ta zakon. Zato je treba danes jasno povedati ob podpori temu zakonu, da je bil narejen kvaliteten premik s sprejemom Zakona o štipendiranju v preteklosti, da ga pa ta novela nadgrajuje in da ta novela prinaša med 5 do 7.000 novih štipendij, ki seveda bodo podkrepile možnosti mladim za študij. Predvsem pa tistim mladim iz družin, ki so socialno ogrožene. Na ta način bo seveda slovenska javnost izvedela, da je namen te vlade tudi v teh kriznih časih izražena podpora, materialna podpora v okviru štipendij mladim, da bodo lahko čim uspešneje študirali. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Jelinčič.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa. Podpora temu zakonu sploh ni vprašljiva. Tudi pri opoziciji to ni nobeno vprašanje. Jasno, da ga bomo vsi podprli. Nerazumljiva pa mi je silna samohvala iz te strani, kako je zdaj najboljše, kako je najlepše. Konec koncev, če nimaš nič, je že 10 centov v žepu bistveno več kot prej, ko res nisi imel nič. Ampak zakaj, če govorite o najvišjem cenzusu do zdaj, zakaj pa niste dali še za tistih 2.000 študentov? Ne vem, zakaj. Verjetno je že kakšen razlog. Mogoče boste selekcionirali kateri študentje bodo dobili. Mogoče tisti, ki so vaši simpatizerji ali kaj podobnega. Ampak glede na tak odnos do študentske populacije, mislim, da vam bo rapidno padala podpora pri mladih. Kajti logično je, da če eno govorite, drugo delate, da ne more biti kaj boljšega.

V tem je ravno razlika med opozicijo in koalicijo. Mi bomo vaš zakon podprli. Vi pa izboljšave vašega zakona niste podprli in je ne boste podprli. Jasno, da ne. Ali je tukaj užaljenost, ali je tukaj nerazumevanje, ali je tukaj običajna neumnost ali kaj podobnega, v to se ne bom spuščal. Ampak kaže pa na nekaj, da nekaj ni v redu v vaših razmišljanjih in kot kaže, nekaj zelo, zelo velikega ni v redu v vaših razmišljanjih.

Po drugi strani pa seveda. Čim manjša izobrazba, tem lažja kontrola. To je v predhodnicah te politične opcije bil jasen postulat. Zelo jasen postulat. Danes se ga ne poslužujejo več v Ruski federaciji, ker so ugotovili, da je to

slabo, ampak so ga začeli spoštovati v Združenih državah Amerike, kjer so se začeli bati intelektualcev. In kot kaže, se naša koalicija tudi boji intelektualcev, in zato je bolje, da jih imamo malo manj, kot pa enega samega preveč. Tako kot tisti bedasti plakat ob naši osamosvojitvi, ko je kazal štiri milijone pridnih rok. Sramota! Napisali bi deset tisoč pametnih glav. Ampak kot kaže ste vi proti tem, da bi imeli pametne glave. Rajši imate pridne ročice, ki bodo delale za vas.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Poslanska skupina DeSUS bo vsekakor podprla ta zakon. Moti nas to, da se deli zakon na vaš in naš zakon. To je naš zakon. To bo danes potrjen zakon in je zanesljivo naš skupen zakon, ki prinaša neke novitete in boljše kvalitete v sistem štipendiranja in statusa študentov. Tega smo veseli, zato ga tudi podpiramo. Sprejemamo pa tudi dejstvo v Poslanski skupini DeSUS, da je to pravzaprav šele etapni cilj, ki ga dosegamo pri izgradnji in uveljavljanju celotnega enotnega sistema štipendiranja. Vemo, da tudi amandma, ki ga je predlagal SDS, ni slab. Vendar v tem trenutku še ni imel pogojev za podporo. Prepričan sem, da v nadaljevanju oblikovanje tega zakona in zakonodaje, statusa štipendiranja in študentov bomo zanesljivo tudi o tem še razpravljali in se imeli možnost o tem pozitivno odločati.

Poslanska skupina DeSUS podpira zakon.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Želi kdo v lastnem imenu? Odpiram prijavo.

Gospod Pojbič, izvolite.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani podpredsednik! V Slovenski demokratični stranki, pa tudi jaz, bomo z veseljem podprli, ampak z grenkim priokusom, da ni bil sprejet amandma s katerim smo hoteli doseči, da bi bila študentska organizacija zadovoljna in študentje zadovoljni, da bi se lahko normalno šolali tudi tisti študentje, ki zdaj niso pridobili štipendij, prišli do teh štipendij. Hkrati pa moram povedati nekaj zelo nesprejemljivega in nekaj, kar je bilo tukaj v tem parlamentu povedanega pred nekaj minutami, in sicer moram omeniti gospoda Levaniča, ker je desetkrat omenil Slovensko demokratično stranko. Trdil je, da je prejšnja vlada naredila nekaj slabega. To je nedopustno. Prejšnja vlada je zato, ker je sprejela sistemski Zakon o štipendiranju po 16 letih, naredila nekaj slabega. Dragi moji kolegice in kolegi, jaz ne vem kje smo zdaj, jaz tega več ne razumem. Zato, ker je prejšnja vlada sprejela po 16-ih letih sistemski Zakon o štipendiranju, je naredila nekaj slabega. To je trdil gospod Levanič. Takšni poslanci v tem parlamentu - je pa res vprašanje kakšne interese in čigave interese zastopajo, to se je pa res treba

vprašati. In še samo nekaj. Ko govorimo že o tem, o učinkih zakona, ta vlada je sprejela pred dvema mesecema in ta Državni zbor zakon, ki smo ga že prvič popravljali po dveh mesecih. Torej, nič nenavadnega, če se zakon popravi. Logično je, da ne moreš predvideti vseh stvari, ki se bodo zgodile ob sprejemu zakona, in logično je, da se ta zakon popravlja v dobro študentov in študentk. In jaz sem prepričan, da je tako prav. Vendar, nedopustno pa je in nesprijemljivo, da si poslanec dovoli trditi, da je tista vlada, ki je sprejela sistemski Zakon o štipendiranju, naredila za to državo, za to študentsko organizacijo nekaj slabega, to je pa nedopustno.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Rožej.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa. Jaz bom zakon podprl iz razlogov, ki so bili tukaj že navedeni. Težko bi se tudi strinjal z oceno, da je za to vlado, za to koalicijo bolje, če so njeni državljani manj izobraženi. Čudi me zato napoved podpore zakonu s strani gospoda Plemenitega v imenu Slovenske nacionalne stranke zato, ker raziskave javnega mnenja in izobrazbene strukture volivcev različnih strank kažejo, da bi ravno njemu zavrnitev takšnega zakona prišla še kako prav v političnih ciljih. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Vsekakor bom zakon podprl, s tem, ko bom glasoval za tako, kot sem glasoval za amandma, bom dokazal, da nimam dvojnih meril in da ni razlike med besedami in dejanji, kar je tisto, kar najbolj loči sedanjo opozicijo od tistih, ki imajo trenutno oblast, kajti pri nas dejanja sledijo besedam in to v celoti in brez izjeme. Zato se tudi izobražujemo, ker je za nas znanje dejanska vrednota, pa tudi zato, ker vidimo kam pripelje državo, ko prevlada neznanje in nestrokovnost po učinkih sedanje vlade, ki je povzročila, da se zdaj z najdražjim bencinom vozimo po najdražjih avtocestah ob tem, ko se daljšajo vrste nezaposlenih in ob tem, ko nazaduje in to hudo nazaduje družbeni bruto proizvod, ki je v preteklosti, ko je bila druga vlada, zelo hitro narašča. Tako je, če prevladata neznanje in nestrokovnost. Me pa veseli, da je tudi v koaliciji prevladalo spoznanje, da je vredno vlagati v znanje, zaenkrat je bila to sicer samo ena osamljena, recimo primorska lastovka, ki še očitno ni prinesla pomladi, ampak tudi nekateri tam, vem, da študirajo in če bodo dovolj pridno študirali, bodo morda nekoč vedeli, ko bodo vpili o Zakonu o štipendiranju, da je bil, kako je bilo že rečeno, svinjarija in kriminal, približno tako, potem bi vedeli, da je glasovala za tisti Zakon o štipendiranju tudi celotna Poslanska skupina SD. Vidite do kakšnega heca pripelje tudi neznanje in nestrokovnost, če prehitro rečeš besede, preden se seznaniš z dejstvi.

S tega razloga vsekakor je vredno ta zakon podpreti.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Ziherl.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo.

Zakon bom podprl, ker se mi zdi dober. Vidim, da je ministrstvo vložilo zadosti naporov, čeprav bo imel eno napako, namreč nesprejetje amandmaja, s katerim bi lahko premostili probleme do sprejetja nekega systemskega zakona. Poleg tega pa mislim, da sem dolžan uslugo, kot je že kolega Grims povedal, če so oni podprli našega, bomo pa še mi njihov zakon. Upam, da bo po šestnajstih letih praznine zdaj naenkrat intenzivno delo v dveh letih na temu področju in v naslednjih letih morda pripeljali zadevo na takšen nivo, da bomo skupaj našli neko boljšo rešitev, ki bo zopet držala za dlje časa.

Vsekakor je nujno, da v zaostreni ekonomski situaciji, ki prihaja od zunaj; kot smo včeraj ugotovili, tudi sami uspešno prilivamo olje na ta ogenj ekonomske krize z višanjem cen bencina, naftnih derivatov, cestnine in tako naprej in z znižanjem življenjskega standarda; bo kljub temu povečano število štipendij nekako pomagalo prebroditi to krizo.

Torej, kot sem rekel, zakon bom podprl.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Grill.

IVAN GRILL: Seveda bom tudi ta zakon z veseljem podprl. Bi pa veliko raje podprl ta zakon, če bi bil sprejeti tisti amandma, ki so ga predlagali, poudarjam, predlagali so ga sami študentje. Niso ga predlagali kolegi iz Slovenske demokratske stranke oziroma naša poslanska skupina. Mi smo ga samo za njih formalno vložili, zato ta demagogija in ta obtoževanja, mislim, da niso na mestu. Treba se je zavedati, da so študentje danes v bistveno težjem položaju, kot so bili v lanskem letu ali letu 2007. Gospodarska kriza, ki je v Sloveniji tako globoka, tudi zaradi nesposobnosti te vlade in zaradi neupoštevanja predlogov, ki smo jih dobronamerno vlagali v Slovenski demokratski stranki, je ta kriza večja kot sicer. Številni študentje, ki so v preteklih letih svoj študij sofinancirali s študentskim delom, se zdaj soočajo tudi s tem, da ne dobivajo več dela. Zato bi jim bile te štipendije v veliko, veliko večjo korist in bolj potrebne, kot so bile v preteklih letih. Zato mislim, da je to napačna odločitev, da ste ta amandma zavrnil.

Ta zakon bom kljub temu podprl. Bi pa poudaril še nekaj, da tisti zakon, ki ga vi kritizirate, da smo ga v preteklem mandatu sprejeli, kot slab zakon, ste vsi iz opozicije, ki ste takrat bili, zdaj pa v koaliciji, tudi podprli. Zato je nekorektno, da zdaj pljuvate po nečem, kar ste tudi sami takrat podprli. Ta zakon je en korak na bolje, ampak še daleč ni tisto, kar bi lahko s tistim amandmajem tudi dosegli.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Ker vidim še roke za obrazložitev glasu, odpiram prijavo. Gospod Luka Juri, izvolite.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Glasoval bom za zakon tudi ob občutku sramu in žalosti. Obžalujem, da si je moj kolega Dejan Levanič dovolil razmišljati s svojo glavo in da si je dovolil oceno, da je prejšnja vlada naredila nekaj slabega. V njegovem imenu se opravičujem, da je razmišljal drugače, tako, kot je treba, in glede na to, da sva "cimra" bo danes zvečer sam moral vso posodo pomiti.

.../Smeh./...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Jelinčič.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa.

Ko sem bil mlad, sem gledal en film, Kekec. In tam notri je bil tudi Bedanec, pozitiven lik pa je bila Tinkara - zelo pozitiven lik, celo Kosobrin - izredno dober in nek, ne ravno bister, Rožle. In temu Rožletu bi rad kupil eno čokoladico, recimo, Životinjsko carstvo. .../Smeh./...

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Marinič.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi! Že res, da je med pomembno razpravo prav, da smo tudi malo duhoviti pa pazimo, da ne gre čez meje. Mislim, da je tako tudi prav, da bi razmišljali o vsebini Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o štipendiranju, ki je bil sprejet v prejšnji vladi in je bil osnova za zapolnitev neke vrzeli, ki je pač do takrat ni bilo. In če smo poslanke in poslanci poklicani k temu, da danes odločamo o tem, kako še izboljšati, potem je prav, da sledimo temu načelu tako v dejanjih, kot v besedah. Jaz sem prepričan, da smo vsaj tisti del poslank in poslancev, ki pač niste podprli amandmaja, ki je resnično vsebinsko temeljil na sodelovanju s Študentsko organizacijo in ker smo upali in pričakovali, da bi vendarle tudi pristojno ministrstvo uspelo najti potrebna sredstva, če bi amandma v vsebini, kot je bila predlagana, tudi sprejeli. Žal se to ni zgodilo. Tako, da nam v Poslanski skupini SDS ostane, da se izrečemo in seveda podpremo vsebino predloga zakona brez vključitve tega amandmaja in jaz sem prepričan, da bo mnogim mladim, predvsem pa družinam, izboljšal nek standard. In če bi imeli ta socialni vidik pred seboj tudi takrat, ko smo odločali o vsebini amandmaja, bi seveda odločili tudi o njem. Konec koncev smo poslanke in poslanci dolžni skrbeti, tako smo se tudi obvezali, še posebej v tej

krizi, za izboljšanje socialnega statusa. Vsekakor bom Predlog zakona o štipendiranju podprl.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Kampuš.

BOGDAN BAROVIČ: Jaz bi se vrnil malo nazaj v realnost. Gospod Zmago Jelinčič Plemenit je malo prej v obrazložitvi povedal, da če nič nimaš in potem imaš 10 centov si bogatejši. Mene je res najbolj groza, da nekdo nekoga potolče, spravi na kolena in potem mu čez 10 dni da kos suhega kruha in je hvaležen za ta kos suhega kruha in mu poljublja roko. Jaz nisem pristaš tega. Še enkrat poudarjam, imamo "Znanje žanje", ki ga je ta parlament sprožil, imamo "Dan pomladi", kjer smo poudarjali izobraževanje. Vsi skupaj se strinjamo, da je najdražje in najboljša investicija, ampak naredimo pa nič.

Gospe in gospodje, samo še malo pozornosti, saj tako ali tako bomo prej končali. Kaj bomo naredili? Jaz ne morem razumeti, da nekdo izrazi voljo, da hoče imeti več štipendij in reče: "Zato amandmaja ne bom podprl", ne bom imenoval, ker ne smem. To je tako, kot bi rekel gospod podpredsednik: "Najraje vas imam, z vami se najraje družim, ampak k vam ne bom nikoli prišel." To so nebuloze v Državnem zboru, ki niso dovoljene. Če želimo štipendije, če želimo čim več študentov, če jim želimo čim bolj pomagati pomagajmo, jim z amandmajem, gre za 2000 več štipendij. Če pa čakamo nek zakon, kdo se bo spomnil čez pol leta, da tega zakona ne bo. In v tem novem zakonu ne bo čisto nič boljše kot je zdaj, ne bo 5000 novih štipendij. Za to gre. Če imamo voljo pomagati študentom, podprimo amandma. Zato jaz ne bom, kljub besedam predsednika, jaz ne bom podprl tega zakona, izrazil bom kvorum in bom imel čisto vest.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani!

Jaz bom podprl ta zakon. Res pa je, da je škoda, da ni bil sprejet amandma, ki smo ga mi vložili na predlog Študentske organizacije. Mislim, da bi prišlo prav tistih 2 do 3 tisoč novih štipendij, kajti v zadnji polovici leta smo nekako na zavodu za zaposlovanje dobili 30.000 več brezposelnih. To je v času te vlade. Zato je položaj bistveno drugačen in vsaka štipendija lahko pomaga. Tudi starši katerega od prosilcev, ki ne bo sedaj dobil štipendije, se je verjetno znašel na zavodu za zaposlovanje. Nikakor pa ne razumem tistih, ki pravijo, da je sedanji zakon, ki je bil sprejet pred dvema letoma, da je zanič, da je slab, nekateri celo, da je škodljiv. Dovolite, da vas spomnim, mladi gospod, pred dvema letoma je v tej dvorani, ko smo glasovali za ta zakon, bilo 70 poslancev in 70 jih je glasovalo za. Se pravi, brez vaših kolegov ne bi bila številka 70 od 70, torej ste ga tudi vi podprli. In zdaj trdite, da je zakon slab. Menda ne

boste trdili, da so vaši kolegi glasovali namenoma za slab zakon. Verjetno ne. Zakon je pač bil takšen, kot je bil za tisti čas primeren. Kolikor se spomnim je ravno z amandmaji vaših kolegov celo nekoliko poslabšan bil, ampak v redu, zakon je bil sprejet. Zato zdaj ne govoriti, da je slab. Poleg tega, pa kako lahko trdite, da je bil zakon slab, če pa vam je že tista vlada, prejšnja, pripravila denar za možno povečanje. Ampak vi ste ob rebalansu vzeli denar za štipendije in ga dali nekam drugam. In zdaj mi z vso pravico predlagamo takšen amandma, ki daje še nekaj zraven, zato ker denar je bil zagotovljen. In ne morete govoriti, da je bil zakon slab. Celo denar je bil pripravljen. Zato bom glasoval tudi za takšen zakon. Ni sicer takšen kot smo si ga želeli in kot bi lahko bil glede na finančno stanje, ampak vseeno je nekaj doprinesel k boljšemu stanju študentov. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospa Jeraj.

ALENKA JERAJ: Jaz bom glasovala za zakon. Zdaj se je izkazalo, da je problem v predlagatelju, čeprav ste prej ves čas trdili, da ni. V DeSUS-u so vsaj iskreni in so rekli, če bi bil predlagatelj kdo drug, bi bil morda amandma sprejet in če bi Študentska organizacija Slovenije namesto k nam prišla k njim, bi verjetno oni vložili amandma in bi bil sprejet in bi lahko govorili o sožitju generacij.

Kolegi iz nasprotne strani so me prepričevali, da ni problem v predlagateljih. Očitali so nam populizem, zraven so pa imeli tako populistične nastope, da bi jim najbrž kakšna medijska zvezda zavidala. Ta naš zakon, ki je bil tako slab, pravite, da smo sprejeli nekaj slabega, smo ga očitno sprejeli skupaj. Se pravi, ste tudi vi glasovali za nekaj zelo slabega 21. 6. 2007. Toliko, kolikor je bilo tukaj besed o tem, kako zelo slab je zakon, vprašajte se kakšen je vaš zakon, ki smo ga danes popravljali po dveh mesecih, pa smo bili bistveno manj kritični kot ste vi do zakona o štipendiranju, pa ne samo do zakona o štipendiranju, ampak ker bo vsega, kar se je zgodilo v prejšnjem mandatu, vse, kar je naredila prejšnja vlada, nič od tega ni dobro. Med novimi brezposelnimi, ki jih je 25.000, 30.000, ne vemo, dnevno se številka povečuje, so zagotovo tudi starši bodočih štipendistov in vsaka nova štipendija je zagotovo plus, zato bom glasovala za zakon, kljub temu, da vi niste glasovali za dober amandma.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Moram reči, da sem prej doživel pri glasovanju neko nerazumno ravnanje koalicije in odpor, da pri evidentnem izboljšanju, amandmaju, ki bi evidentno izboljšal zakon, so glasovali proti. Zdi se mi, da pristop do sodelovanja v tem Državnem zboru ni tak, kot govori

predsednik Vlade, konstruktiven, ampak je ločevalen, je delilen.

Mi smo letos sprejeli tudi rebalans proračuna. Tam ste modernizirali to postavko štipendije in ste znižali zadevo, postavko za skoraj 7 milijonov evrov. Očitno velja paradigma, manj je več. Znižali smo za 6,8 milijona evrov postavko. Zdaj na tej postavki je manj denarja. Dali ste neko spremembo in govorite, da bo več štipendistov in navsezadnje bodo morda dobili celo višje štipendije. Vsi tisti, ki bodo dodatno dobili štipendije. Jaz upam, da imate v tem koalicijskem delu kakšnega matematika, ki bo znal to izračunati. Ali to, kar govorite, v resnici tudi drži? Manj denarja, več tistih, ki bodo dobili štipendije in najbrž bodo štipendije tudi višje.

Bi pa rad ob tem opozoril, da le ni vse tako kot govorite. Ob tem mandatu ste dodatno obdavčili kmetijske subvencije. Spomnite se, kaj se je zgodilo. V tem mandatu ste dodatno povišali trošarine. Rad bi vas opozoril, da se mnogi študentje vozijo na svoje fakultete z osebnimi avtomobili in tudi njim ste s povišanjem trošarin bistveno podražili pogonsko gorivo in dvignili stroške in tako naprej. Skratka v tem delu je nekaj nedoslednosti. To je tako tedaj, kadar si nekdo ne vzame državo samo v last, ampak v last in posest. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo. Sam bom glasoval za zakon, ker se mi res zdi, da gre za korak naprej. Žal mi je, če sem bil narobe razumljen, ko sem govoril o prejšnjem zakonu. Nisem govoril, da je bil zakon slab, govoril sem, da je naredil nekaj slabega predvsem, takrat ko je v cenzus oziroma med prosilce vključeval tudi otroški dodatek, preživnino, pokojnino in je s tem v bistvu sedemnajst tisoč mladih prosilcev, ki so nujno potrebovali štipendijo, pustil pred vrati za pridobitev štipendije.

Novi zakon, ki je danes tukaj pred nami in za katerega upam, da ga bomo sprejeli, te pomanjkljivosti odpravlja, še več, zvišuje v bistvu cenzus, znatno zvišuje cenzus na 68% minimalne plače iz prej 65%, tudi do 70% minimalne plače za pozitivno diskriminacijo, predvsem ko govorimo o enostarševskih družinah ali dijake in študente s posebnimi potrebami. Vsi skupaj pa se moramo zavedati, da danes, poslanke in poslanci, če bomo glasovali vsi skupaj za ta zakon, delamo korak naprej, da še bolj uredimo to področje. Jaz verjamem, da bomo, tako kot je minister zagotovil, prišli do celostnega zakona, ki bo seveda skupaj z dialogom s študenti prinesel še bolj urejeno področje in me zelo veseli takšna naklonjenost s strani opozicije temu zakonu. Navsezadnje gre za korak, ki ga je storila Vlada v pravem času in to je, da bo čim več dijakom in študentom omogočila štipendijo.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Ker vidim še željo, odpiram ponovno prijavo za obrazložitev glasu.

Gospa Pečan, izvolite imate besedo.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Jaz bom zakon podprla zaradi tega, ker za prihodnje obdobje, do končne celovite spremembe Zakona o štipendiranju zagotovo bistveno izboljšuje položaj študentk in študentov in dijakinj in dijakov, ki bodo lahko pridobil državno štipendijo. Istočasno pa bomo s tem zakonom tudi uredili stvari, ki jih pravzaprav pred začetkom letošnjega šolskega leta 2009/2010 sploh ni bilo mogoče urediti. Dejstvo je, da je 6,8 milijonov zmanjšanje sredstev v proračunu za štipendiranje logična posledica tega, da je lansko leto veljal cenzus 60% minimalne plače, da je bilo zato toliko manj štipendij podeljenih. Sredi leta se štipendij po navadi ne podeljuje, razen če slučajno kakšna druga republika nastopi pa se zaradi tega stvari popolnoma spremenijo. Zaradi tega je seveda logično, da zakon, ki ga daj sprejemamo, ureja stvari za obdobje od 1. septembra dalje, ko bodo srednješolci lahko dobili štipendijo, in od 1. oktobra dalje, ko bodo dobili dodatni študentje štipendijo za študij na univerzi oziroma na visokih šolah. Zaradi tega menim, da očitek o zmanjševanju sredstev za štipendiranje v letošnjem letu nima nobene logične podlage. Tisti, ki znate računati, seveda, veste kakšen smisel bi imelo pustiti na proračunu ta denar, ki ga potem sploh ne bi mogli v letošnjem letu porabiti. Zato komaj čakam, da bomo dobili nov zakon o štipendiranju v obravnavo in takrat bomo lahko slišali globokoumne pripombe vseh tistih, ki so v preteklem mandatu, leta 2007 ne pa v prvem letu mandata, se pravi, leta 2005 spreminjali zakon o štipendiranju.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Rezman.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Jaz sem danes že nekajkrat govoril o tem zakonu, tudi o amandmaju. Naj ponovim, da ga tudi sam osebno podpiram, zakon, kot ga podpira poslanska skupina. Povem, da ne podpiram amandmaja, kakor ga poslanska skupina ne. Zavračam podtikanje, ki sem jih slišal, če bi bili študentje pri DeSUS-u, bi pa morebiti to DeSUS podprl in vložil kot svoj amandma. Zagotavljam, da so študentje pri nas bili. Zagotavljam, da jim je gospod Franc Žnidaršič, vodja poslanske skupine razložil, zakaj podpiramo zakon in zakaj ne moremo podpreti amandmaja. In študenti so obiskali še koga najbrž in SDS je bila tista, ki je pač, posvojila ta njihov predlog. Iz tega, da so oni posvojitelji, po nobeni logiki ni mogoče izpeljati zaključka, da moramo biti posvojitelji vsi.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Menih.

DARKO MENIH: Hvala lepa za besedo. Spoštovani kolegi, kolegice.

Jaz bom seveda zakon podprl. Žal mi je, da ni bil sprejet naš amandma. Kajti nobeden verjetno ni pomislil, da veliko študentov prihaja tudi iz podeželja, iz manj prijaznega socialnega okolja in marsikateri izmed njih bi lahko bil deležen štipendije izmed teh dodatnih 2.000 štipendij. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Juri Franco.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik.

Jaz bom seveda glasoval za zakon, tudi zato, ker očitno vsi podpiramo ta zakon, ampak tukaj debatiramo že ne vem koliko časa. Slišim s te strani, da je škoda, da nismo sprejeli amandmaja, ampak o amandmaju je že tekla razprava oziroma obrazložitev glasu, zdaj pa obrazlagamo glas za ta zakon.

Zakon je dober, ga bomo podprli. Verjetno bi temu zakonu lahko dodali še dva, tri tisoč štipendij. Če bi jih dodala že Vlada, bi verjetno opozicija zahtevala šest tisoč in tako naprej. Neskončno. Saj to je vloga opozicije, mi to razumemo. Ampak tudi zakonodaja je umetnost možnega, kot je umetnost možnega, politika.

Torej, vsi skupaj podprimo ta zakon, naredimo nekaj dobrega za študentke in študente. Mislim, da tukaj ni nobene dileme in upam, da bomo zdaj glasovali.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Še kakšna želja? Ne.

Glasujemo. Glasovanje o zakonu teče. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasoval 66, proti nihče.

(Za je glasovalo 66.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 6. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

Obveščam pa vas, da se bo čez pol ure, to je ob 18.00 pričela prekinjena 7. nujna seja Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide v veliki dvorani na Tomšičevi.

Hvala.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 20. MAJA 2009 OB 17.34 IN SE JE NADALJEVALA 21. MAJA 2009 OB 9.00.)

PODPREDSIEDNIK VASJA KLAVORA: Zaradi seje Kolegija, ki še traja, bo začetek današnje 6. seje Državnega zbora ob 9.30 minut. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 9.05 in se je nadaljevala ob 9.32.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Najprej se opravičujem za polurno zamudo, ki je nastala zaradi seje Kolegija.

Pričenjam z nadaljevanjem 6. seje Državnega zbora. Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Anton Rop, Milan Gumzar in mag. Andreja Rihter. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREVOZU NEVARNEGA BLAGA V OKVIRU SKRAJŠANEGA POSTOPKA.** Predlog zakona je Državnemu zboru predložila vlada. Predstavnike Vlade še ne vidim v dvorani. Bomo za trenutek počakali. Tu moramo biti dobrohotni, ker smo sami predstavili sejo. Pričakujem, da predstavniki Vlade pridejo v dvorano.

Predstavniki Vlade so sodelovali na Odboru za notranjo politiko in so na poti z odbora. Tega ne bi mogel trditi samo za Vlado, ampak mogoče tudi za obravnavo na Odboru za notranjo politiko. Spoštovana gospa ministrica, zbor vas čaka.

Torej še enkrat, predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Zato dajem besedo predstavnici Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima gospa Katarina Kresal, ministrica za notranje zadeve. Prosim.

KATARINA KRESAL: Spoštovani predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci.

Temeljni cilj predlagane novel je uskladitev slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije. Septembra 2008 je bila sprejeta Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o notranjem prevozu nevarnega blaga. Z njo so bile dotedanje direktive o prevozu nevarnega blaga združene v en zakonodajni dokument, hkrati pa je besedilo prilagojeno tehničnemu in tehnološkemu napredku. Zaradi tega je bilo treba spremeniti in dopolniti zakon.

Drugi del sprememb pa se nanaša na kazenske določbe zakona, ki so prilagojene teži prekrškov oziroma odvisne od njih. S prilagoditvijo kazenskih določb zakona se bo povečala učinkovitost nadzora. Zakon predvideva da se za hujše kršitve predpisov o prevozu nevarnega blaga izrečejo višje globe kot pa za blažje kršitve. Globe pa so izražene v evrih. Do sedaj je bilo tako, da je zakon predvidel enake sankcije, ne glede na težo prekrškov.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo.

Besedo dajem predsedniku dr. Vinku Gorenaku za predstavitev poročila odbora.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je na seji 6. maja 2009 obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozu nevarnega blaga. Konkretnije po skrajšanem postopku, kar je odločil Kolegij predsednika Državnega zbora na 19. seji 24. marca.

Odbor je imel na razpolago predlog zakona, mnenje Zakonodajno-pravne službe in tudi mnenje Državnega sveta.

V uvodni obrazložitvi sta ministrica oziroma državni sekretar povedala to, kar smo pravkar slišali. Zakonodajno-pravna služba pa je k predlogu imela nekatere pripombe, ki pa so jih predlagatelji povzeli v amandmajih. In sicer, k 3., 6., 8., 10. in 11. členu. Predlog zakona je obravnavala tudi Komisija za državno ureditev pri Državnem svetu in ga podprla.

Odbor je v celoti sprejel amandmaje koalicijskih poslanskih skupin in pripravil besedilo, ki je pred vami.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Damijan Perne v imenu Poslanske skupine Zares.

Prosim.

DAMIJAN PERNE: Spoštovani predsedujoči, gospa ministrica, kolegice in kolegi.

Zakon o prevozu nevarnega blaga je treba urediti skladno z Direktivo 2008/68-ES Evropskega parlamenta in Sveta s septembra 2008 o notranjem prevozu nevarnega blaga.

Besedilo direktive je prilagojeno tehničnemu in tehnološkemu napredku, hkrati pa so dotedanje direktive združene v en zakonodajni dokument. Cilj nove direktive je tako posodobitev in uskladitev obstoječe zakonodaje.

Poglavitna rešitev zakona temelji na razširitvi veljavnosti oziroma uporabi mednarodnih predpisov za prevoz nevarnega blaga tudi za prevoze na območju Republike Slovenije. Zakon hkrati predvideva, da se za hujše kršitve predpisov o prevozu nevarnega blaga izrečejo višje globe kot za blažje kršitve. V Poslanski skupini Zares bomo predlagane spremembe in dopolnitve zakona potrdili. Hvala.

PODPRESEDNIK VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima Anton Urh v imenu Poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Spoštovani gospod predsednik, spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi poslanci! Poslanci DeSUS-a bomo podprli dopolnjen predlog novele Zakona o prevozu nevarnega blaga. Spremembe je namreč treba uvesti v naš pravni red, saj

to od nas terja sprejeta direktiva Evropske unije. Noveliranje ne posega v sam koncept osnovnega zakona, torej ne spreminja veljavne ureditve prevoza nevarnega blaga v cestnem, železniškem, zračnem in pomorskem prometu. Prav tako ne spreminja uveljavljenih varnostnih ukrepov v različnih fazah prevoza nevarnega blaga. Plavila o prevozu takšnega blaga morajo biti po našem mnenju poenotena do največje možne mere, zato podpiramo razširitev veljavnosti oziroma uporabo mednarodnih predpisov tudi za prevoze na območju naše države.

Drugi sklop sprememb pa se nanaša na kazenske določbe osnovnega zakona, in sicer predlagatelj predlaga določitev višine globe po načelu sorazmernosti. Torej za manjše prekrške nižjo, za hujše prekrške pa višjo kazen. Takšen pristop poslanci DeSUS-a ocenjujemo kot pozitiven in nujen, saj tako grozeče višine kazni doseže svoj namen. Gre torej za kratko novelo, ki ne posega v osnovna načela uveljavljenega sistema ureditev o prevozu nevarnega blaga, oblikovano na podlagi direktive Evropske unije, in v Poslanski skupini DeSUS predlaganim spremembam ne nasprotujemo. Tako bomo prispevali svoj glas k sprejetju tega predloga. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Silven Majhenič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Spoštovani gospod predsednik, spoštovana ministrica! Bistveni spremembi, ki jih prinaša novela Zakona o prevozu nevarnega blaga, sta predvsem dve: dopolnitev zakona zaradi prenosa direktive 2008/68 ES Evropskega parlamenta in Sveta o notranjem prevozu nevarnega blaga, ki je bila sprejeta 24. septembra 2008 v slovenski pravni red, in spremembe kazenskih določb Zakona o prevozu nevarnega blaga, ki se nanašajo na storjene prekrške. Poudariti je treba, da direktive Evropske unije zavezujejo države članice le glede cilja, ki ga je z direktivo treba doseči.

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o notranjem prevozu nevarnega blaga tudi vsebuje konkretno določbo, da lahko države članice zaradi varnosti pri prevozu uporabijo strožje določbe v zvezi z notranjim prevozom nevarnega blaga. Torej, direktiva določa le nekakšen minimum, ki ga želi zagotoviti na področju prevoza nevarnega blaga v celotni EU. Država članica pa lahko vedno določi strožje pogoje, torej višji standard, kot je opredeljen v direktivi.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke smo zadovoljni, da so se za višji standard varnosti odločili tudi predlagatelji predmetne novele, vendar bi želeli poudariti, da ne podpiramo načina, s katerim je to predlagano. Bilo bi bolje, da bi bili ti standardi že določeni v noveli zakona o prevozu nevarnega blaga. Torej, določeni na zakonski ravni in zgolj na ravni odredbe. Po sedaj predlagani dikciji 6. člena novele namreč zgolj določa, da minister, pristojen za notranje

zadeve, lahko zaradi varnosti pri prevozu z odredbo določi začasne strožje zahteve v zvezi z notranjim prevozom nevarnega blaga ter v naslednjem odstavku, da minister, pristojen za notranje zadeve, lahko ob soglasju Komisije EU z odredbo določi začasne ukrepe, če se ob nesreči ali nezgodi na ozemlju Republike Slovenije pokaže nujna potreba po ukrepanju. Skrb za varnost, še posebej pri prevozu nevarnega blaga, vsekakor narekuje njegovo ureditev na zakonski ravni. Iz razloga varnosti je ravno tako pomembno, da so globe za kršitev zakona o prevozu nevarnega blaga dovolj visoke, zasledujejo želeni preventivni namen. S predlagano novelo pa se globe znižujejo. Poleg tega pa tudi niso več določene v razponu glede na težo storjenega prekrška, ampak v določenem znesku, ki je po mnenju Slovenske nacionalne stranke absolutno prenizek, še posebej če ga primerjamo z globami za prekrške.

V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke se sprašujemo, kdo je vplival na Vlado za znižanje glob. Zaradi vsega navedenega v Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke predmetne spremembe Zakona o prevozu nevarnega blaga ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Guido Kres.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi! V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ugotavljamo, da spremembe in dopolnitve Zakona o prevozu nevarnega blaga podrobneje urejajo prevoze nevarnega blaga v cestnem, železniškem, zračnem in pomorskem prometu in določajo minimalne pogoje, ki jih morajo za zagotovitev varnosti izpolnjevati vsi, ki sodelujejo pri prevozu nevarnega blaga na območju Evropske unije.

Pri predlogu sprememb gre predvsem za prilagoditev direktivi Evropskega parlamenta in Sveta o notranjem prevozu nevarnega blaga, s katero so bile vse dosedanje direktive o prevozu nevarnega blaga združene v eden zakonodajni dokument. Mednarodni predpisi za cestni in železniški promet se torej razširjajo tudi na notranje prevoze.

Poslanci Slovenske ljudske stranke podpiramo prizadevanja, s katerimi bo večja skrb namenjena ukrepov varnosti in varovanja. Kolikor razumemo, gre predvsem za preprečitev možnosti zlorabe prevoza nevarnega blaga v teroristične namene. Menimo torej, da je prav, da se predpiše obvezno upoštevanje varnostnih ukrepov v vseh fazah prevoza nevarnega blaga, usposabljanje vseh oseb, ki sodelujejo pri prevozu nevarnega blaga, in da se jasno določi odgovornost za povzročeno škodo. Podpiramo pa seveda tudi prilagoditev kazenskih določb v smislu, da se za hujše kršitve predpisov o prevozu nevarnega blaga izrečejo višje globe kot za blažje kršitve.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo spremembe in dopolnitve zakona podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Anton Colarič.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa. Gospod podpredsednik, gospa ministrica, kolegica in kolegi!

Kot že večkrat omenjeno danes je cilj predloga zakona prenos direktive v notranjem prevozu nevarnega blaga v slovenski pravni red. Z zakonom je področje uporabe mednarodnih predpisov za cestni in železniški promet razširjeno na notranje prevoze in tako se ustvarja enotna zbirka predpisov za vse prevozne dejavnosti znotraj enotnega trga. Zakon predpisuje obvezno upoštevanje varnostnih ukrepov v vseh fazah prevoza nevarnega blaga, usposabljanje vseh oseb, ki sodelujejo pri prevozu nevarnega blaga, odgovornost za povzročeno škodo in določajo se zahteve, ki so prilagojene vrsti in nevarnostni posameznega nevarnega blaga. Temeljna rešitev se pa nanaša na razširitev veljavnosti oziroma uporabe mednarodnih prepisov za prevoz nevarnega blaga tudi za prevoze na območju Republike Slovenije. Pri prilagoditvi kazenskih določb zakon predvideva, da se za hujše kršitve predpisov izrečejo višje globe kot za blažje kršitve.

Poslanska skupina Socialnih demokratov bo novelo zakona podprla. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine SDS bo predstavil gospod Jožef Jerovšek. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozu nevarnega blaga je odziv na direktivo Evropskega parlamenta in sveta z dne 24. septembra 2008 v notranjem prevozu nevarnega blaga, ki jo je treba prenesti v naš pravni red. Področje uporabe mednarodnih predpisov za cestni in železniški promet se razširja na notranje prevoze in se ustvarja enotna zbirka predpisov za vse prevozne dejavnosti znotraj enotnega trga. Gre torej za pomembno področje upoštevanja direktiv oziroma rešitev, ki se sprejema v Evropskem parlamentu.

Mimogrede naj rečem, da se ob tem čudim, ko je pa resolucija evropske zavesti in totalitarizmu, ki je pa še mnogo bolj pomembna, pa izgleda, da ni te zavedanja v tem prostoru.

Predlagatelj zakona v obrazložitvi navaja, da je poglobljena rešitev zakona o razširitvi veljavnosti oziroma uporabe mednarodnih predpisov tudi za prevoz nevarnega blaga tudi za prevoze na območju Republike Slovenije.

V poslanski skupini Slovenske demokratske stranke dajemo velik pomen zagotavljanju varnosti prevoza nevarnega blaga. Zakon je potreben zaradi zagotavljanja splošne varnosti, kjer je obstaja možnost zlorabe nevarnega blaga v teroristične namene pri njegovem prevozu. Poleg varnostnih ukrepov večji pomen pridobivajo udi ukrepi varovanja. Mednarodni predpisi predvidevajo ukrepe varovanja za blago, za katerega obstaja velika možnost zlorabe v teroristične namene.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podpiramo vse predloge, ki zagotavljajo večjo varnost pri prevozu nevarnega blaga in tudi splošno varnost.

V zvezi z zagotavljanjem varnosti pri prevozu nevarnega blaga je pomemben 5. člen direktive Evropskega parlamenta in Sveta v notranjem prevozu nevarnega blaga, ki določa tudi, da lahko države članice zaradi varnosti pri prevozu uporabljajo strožje določbe v zvezi z notranjim prevozom blaga. Pri implementaciji te določbe iz omenjene direktive, ki dovoljuje le uporabo strožjih določb, je treba upoštevati dejstvo, da morajo biti te določene v skladu z našim pravnim redom, in sicer z opredelitvijo primerov, ki bi lahko nastali, in z določitvijo ustreznih ukrepov za takšno situacijo. Podrobneje pa se s podzakonskim aktom in ne sme biti prepuščena le presoji ministra. Takšna ureditev bi pomenila kršitev načela pravne varnosti in načela legalitete.

V Poslanski skupini SDS pričakujem, da bo pristojno ministrstvo v okviru izvajanja zagotavljanja večje varnosti pri prevozu nevarnega blaga upoštevalo določljivost in načelo pravne varnosti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 23. točki dnevnega reda oziroma najkasneje ob 20.15. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TUJCIH, V OKVIRU SKRAJŠANEGA POSTOPKA.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavnici Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima gospa Katarina Kresal, ministrica za notranje zadeve. Prosim.

KATARINA KRESAL: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Na kratko bom predstavila predlog novele Zakona o tujcih. Temeljni cilj predlagane novele je uskladitev slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije, in sicer izvrševanje dveh uredb. Zaradi spremenjene uredbe, ki

ureja enotno obliko dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav predlog zakona določa: pravno podlago za izdelavo novega obrazca dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav, ki bo vseboval podobo obraza in dva prstna odtisa tujca, zapisana kot biometrični podatek. Potni list za tujca z dodanimi prstnimi odtisi mora Republika Slovenija začeti izdajati do 28.6.2009. Določa zakon tudi čas hranjenja biometričnih podatkov o evidencah in namene, za katere se lahko biometrični podatki, zapisani na dokumentu, uporabljajo.

Predlagatelj meni, da so predstavljene rešitve ustrezne, zato predlaga, da se predlog zakona sprejme. Prav tako predlaga, da Državni zbor sprejme sklep, da se zaradi obsega sprememb pripravi tudi uradno prečiščeno besedilo zakona, ki ga zbor potrdi. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku dr. Vinku Gorenaku za predstavitev poročila odbora. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Hitri smo danes. Torej, omenjeni predlog zakona je odbor obravnaval na seji 6.5.2009. Kolegij predsednika Državnega zbora je namreč odločil 10.4., da bomo ta zakon obravnavali po skrajšanem postopku.

Na seji odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za notranje zadeve, Komisija Državnega sveta za državno ureditev in pa Zakonodajno-pravna služba. Razpolagali smo z vsemi potrebnimi dokumenti, in sicer s predlogom zakona, mnenjem Zakonodajno-pravne službe in mnenjem komisije Državnega sveta, ki je spremembe podprla. Uvodna obrazložitev ministrice je bila takšna, kot smo jo pravkar poslušali. Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je v sodelovanju s predlagateljem pripravila tudi amandmaje k 1., 8., 20., 21., 22., 23., 24., 25. in 26. členu. Predlog zakona je obravnavala tudi komisija Državnega sveta, ki je zakon podprla. V nadaljevanju je odbor sprejel vse amandmaje poslanskih skupin koalicije. Odbor je po opravljeni razpravi glasoval tudi o členih zakona skupaj in zakon pripravil v obliki, kakršen je bil sestavni del poročila. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Anton Urh v imenu Poslanske skupine DeSUS. Prosim.

ANTON URH: Spoštovani gospod predsednik, spoštovana gospa ministrica, poslanke in poslanci!

Vlada je Državnemu zboru predložila Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih, s katerim se implementira pravo Evropske unije.

Namreč, Evropska unija je na področju emigracije uredbo o enotni obliki dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih

držav spremenila. Zato je dolžnost Slovenije kot članice Evropske unije, da te spremembe implementira v svoj pravni red. Novela v bistvu določa pravno podlago za izdelavo novega obrazca za dovoljenje za prebivanje državljanov tretjih držav.

Novost, ki jo novela uvaja je vključitev dveh prstnih odtisov kot biometričnih podatkov o tuji osebi. Poslej se bo to dovoljenje za prebivanje za državljane tretjih držav izvajalo v obliki samostojne listine oziroma izkaznice, ki bo služila tudi za identifikacijo tuje osebe.

Z novelo pa se določa tudi pravna podlaga za nadgradnjo obrazca potnega lista za tujca, ki bo po novem vključeval poleg podobe obraza, tudi dva prstna odtisa tujca, zapisana kot biometrični podatek. Dolžnost Republike Slovenije za pričetek izdaje biometričnih potnih listov za tujce s prstnimi odtisi je do 28. 6. 2009.

Zato so tudi spremembe Zakona o tujcih nujne in potrebne ter deležne podpore s strani Poslanske skupine DeSUS.

Kot tretja novost vključena v to novelo pa je odprava administrativne ovire oziroma poenostavitve opravljanja dejanj v postopku izdaje dovoljenj za začasno prebivanje zaradi zaposlitve ali dela. Namreč, zdaj je delodajalcu oziroma zakonitemu zastopniku omogočeno zgolj vlaganje prošenj za izdajo teh dovoljenj, ne pa tudi preostala dejanja v postopku. Novelacija pa mu omogoča opravljanje tudi drugih procesnih dejanj, z izjemo vročitve tega dovoljenja, kar bo, po našem mnenju, vsekakor strankam oziroma njihovim zastopnikom olajšalo pot do pridobitve dovoljenja.

Skratka, Poslanska skupina DeSUS navedene spremembe podpira. Sprejem slednjih pa od nas terja tudi Evropska unija.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Zmago Jelinčič Plemeniti v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa in lep pozdrav vsem skupaj.

Predlog zakona o dopolnitvah in spremembah Zakona o tujcih je seveda potreben. Dejstvo je, da se s tem prilagajamo evropskemu redu, in prav je, da se pobirajo biometrični podatki. Konec koncev je to tendenca, ki je v Evropi že dalj časa in tudi v Sloveniji bi morala biti že dalj časa. Razmislek o tem. Konec koncev, Slovenija je pred časom uničila kompletne kartoteke prstnih odtisov, kar je bila ena od večjih neumnosti, ampak takrat, v začetku po osamosvojitvi, so nekateri imeli občutek, da je treba vse podatke uničiti, zažgati in začeti popolnoma na novo, kar se čuti še danes. Še posebej se to čuti pri uničenih kartotekah o prebivalstvu, od kod je kakšen prebivalec prišel, od kod je doma in podobno. Po mnenju Slovenske nacionalne stranke in po mojem osebnem mnenju

je šlo za namerno uničevanje teh vitalnih podatkov za raziskavo marsičesa, ampak to pač tako je. V glavnem pa te poglobitve spremembe, ki jih ta zakon prinaša, so absolutno sprejemljive. Morda je še nekaj, kar je še premalo.

Zakon določa, da se biometrični podatki podobe obraze in prstni odtisi v evidencah za dovoljenje za prebivanja hranijo samo, dokler ni izdana pravnomočna odločba o prošnji, nato pa se iz evidenc brišejo. Kasneje seveda piše, da bo to shranjeno, tudi podatki o prstnih odtisih, da bo to shranjeno kot biometrični podatek v izkaznici, ki jo bo imel tujec. Vendar, če bo shranjeno samo v izkaznici, nikakor pa ne v bazi podatkov, kako bodo pa lahko primerjali podatke, ali je to dejansko ta tujec, ki nosi osebno izkaznico in če je identičen oziroma pravi, kot tisti, ki je naveden notri v spiskih, v evidencah, ki so jih vodili do izdaje pravnomocene odločbe. Mislím, da je to en "kiks", ki ga bo treba popraviti v nadaljnjem, kaj jaz vem, postopku. Ta zadeva lahko pripelje do marsičesa, pripelje do tega, kar se že dogaja. Recimo, v Sloveniji nobeden Kitajec ne umre, nobeden Kitajec ne dobi dovoljenja, ampak vedno več jih je. Pojdite v Sežano, v Sežani so kupili celoten blok seveda preko Evropske unije, ker so prišli noter, dobili so v Italiji dovoljenje za bivanje in ostalo in lepo počasi se zajedajo v Slovenijo. Mislím, da to ni prav in to ni dobro. Slovenija mora skrbeti za svoje nacionalne interese in eden od pomembnejših nacionalnih interesov je to, da ne dovolimo, da bi se tukaj razraščalo kar po dolgem in po čez.

Druga takšna zadeva so seveda ravno tako v Sežani so Šiptarji, ki so kupili drugi blok in polagoma izganjajo slovensko prebivalstvo iz primorskega predela. Že vedo, zakaj. Kajti, strateška pozicija slovenske primorske je zelo, zelo pomembna in tega se zavedajo ti ljudje bistveno bolj kot naši gospodje politiki. Zato bi bilo smiselno, da se tudi v to smer kaj razmišlja.

Ravno tako predlaga zakonski predlog, da bo delodajalec oziroma zakonito zastopnik pogodbenih strank, ki vložijo prošnjo za delo, lahko opravil vse zadeve za tistega prosilca. Ne vem, če je to dobro. Na ta način se zoper dopušča eno polje manipulacije, ki se lahko zlorablja na ta ali oni način. Zlorabe se bodo dogajale in dejstvo je, da so kriminalci bistveno bolj pametni od policajev. Policija vedno sledi kriminalnim dejanjem in jim poskuša preprečiti, namesto da bi poskušala zadeve prehiteti. Če bi jih poskušala prehiteti, bi se tudi v zvezi s tem zakonom pogovarjala s kom, ki se o teh zadevah malo več razume in malo bolje razume, kot kaže, da se razume predlagatelj tega zakona.

Zagotovo je še nekaj, kar po našem mnenju ni prav. Namreč kazni, višina globe bo izenačena tako za tujce kot za slovenske državljane. Mislím, da to ni prav. Če pogledamo ostale države, če pogledamo Italijo, bomo videli, da se tujce obdeluje in obravnava bistveno drugače. Poglejte si, kaj se

dogaja z Romuni, ki so ravno tako državljani EU, pa vendar so za njih posebni predpisi.

Drugače pa - razmislili bomo, če bomo zakon podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Guido Kres v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

GUIDO KRES: Hvala za besedo. Tudi pri tem predlogu sprememb in dopolnitev gre v bistvu za uskladitev s pravnim redom EU. Ker je prišlo do spremembe uredbe Sveta o enotni obliki dovoljenja za prebivanje državljanov tretjih držav, predlog zakona tedaj določa pravno podlago za izdelavo novega obrazca dovoljenja za prebivanje tujcev, ki bo vseboval podobo obraza in dva prstna odtisa tujca, zapisana kot biometrični podatek. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo tudi spremembo, ki je prav tako predmet uskladitve s pravom EU in prinaša pravno podlago za nadgradnjo obrazca potnega lista za tujce. Tudi na tem področju se uvajajo prstni odtisi, zapisani kot biometrični podatek. Poslanci Slovenske ljudske stranke upamo, da bo za varovanje osebnih podatkov dobro poskrbljeno in da se bodo ti biometrični podatki dejansko uporabljali le za točno določene namene, kot je preverjanje verodostojnosti dovoljenja za prebivanje in istovetnosti imetnika dovoljenja za prebivanje, tujca, pri prehajanju državnih meja ter za ugotavljanje zakonitosti prebivanja tujca v Republiki Sloveniji.

Po našem mnenju je dobrodošla sprememba tudi to, da ponovno ne bo več potrebna osebna izkaznica za tujca, saj se bo dovoljenje za prebivanje izdajalo kot samostojna listina. Prav tako pa podpiramo spremembo, ki bo odpravila pomanjkljivosti v postopkih, ko delodajalci vložijo vloge za delo tako imenovanih sezonskih delavcev. Predlog zakona bomo v Slovenski ljudski stranki podprli. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsednik za besedo. Spoštovana gospa ministrica, vsem skupaj prijazen dober dan in lep in uspešen dan! Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o tujcih, v drugi obravnavi, bomo v Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije zagotovo podprli, kajti zakon pomeni več kontrole, več reda, več pregleda in pa več varnosti. Novela zakona pomeni najprej tudi uskladitev slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije, za katerega ocenjujemo, da je ustrezen in dober. Področje migracije je v zadnjih letih eno od pomembnejših področij, s katerim se ukvarjajo povsod v svetu, zlasti pa še v Evropski uniji. Tako je Evropska unija na področju migracij

sprejela uredbo o enotni obliki dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav, ki določa enotno obliko dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav. Ta uredba na obrazec dovoljenja za prebivanje implementira biometrične zaščitne elemente, in sicer podobo obraza ter dva prstna odtisa imetnika dovoljenja, ki sta zapisana in zabeležena kot biometrični podatek. Dovoljenje za prebivanje za državljane tretjih držav se bo po novem izdajalo v obliki samostojne listine in ne več v obliki nalepke in odločbe, tako kot je bilo urejeno do sedaj. Dovoljenje za prebivanje v obliki samostojne listnice, to je izkaznice, bo, tako kot zahteva uredba, vsebovalo tudi podatke o podobi obraza in dveh prstnih odtisih imetnika, ki bodo tudi ustrezno shranjeni kot biometrični podatke.

S predlogom novele zakona se odpravlja tudi pomanjkljivost sedanje ureditve položaja delodajalca oziroma zakonitega zastopnika pogodbenih strank, tudi napoteni delavci so tukaj, v postopku izdaje dovoljenja za začasno prebivanje zaradi zaposlitve ali dela, opravljanja sezonskega dela in izvajanja storitev z napotenimi delavci. Po veljavni ureditvi je namreč delodajalcu in zakonitemu zastopniku pogodbenih strank po samem zakonu omogočena vložitev prošnje za izdajo dovoljenja za prebivanje, ne pa tudi za opravljanje drugih dejanj v postopku, kar se je v praksi pokazalo kot neustrezno oziroma pomanjkljivo urejeno in s to novelo zakona stanje tukaj popravljamo in izboljšujemo. V prejšnjih govorih je bilo omenjeno tudi nekaj, kako dela slovenska policija.

Jaz sem vesel, da statistični pregled kaže, da se varnost naše države in kršitve zmanjšujejo, delo pa izboljšuje. Podatki za januar do 28. februar letošnjega leta, 2009, pravijo, da so slovenski policisti zabeležili 137 protizakonitih prehodov meje, kar je 38,3% manj kot v letu 2008. Zavrženih je bilo na meji 1056 državljanov iz tako imenovanih tretjih držav ter iz Slovenije odstranjeno 241 tujcev, kar pomeni, da je delovanje policije na tem področju ustrezno, dobro, s sprejetjem novele zakona o tujcih, ki jo bomo v Poslanski skupini Liberalne demokracije podprli, pa se bo sicer dokaj dobro urejeno stanje zagotovo še izboljšalo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Darja Lavtižar Bebler v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov predlog zakona podpiramo, ker gre za uskladitev s pravnim redom Evropske unije, obenem pa noveliranje tega zakona omogoča nekatere izboljšave veljavne ureditve. S predlogom zakona se zaradi izvrševanja uredbe Sveta o standardih in za varnostne

značilnosti in biometrične podatke v potnih listih in potovalnih dokumentih, ki jih izdajajo države članice tujcem, državljanom tretjih držav, z veljavnostjo najmanj enega leta, določa pravna podlaga za nadgradnjo obrazca potnega lista za tujce, ki bo po novem poleg podobe obraza vseboval tudi dva prstna odtisa tujca, zapisna kot biometrični podatek. Republika Slovenija mora pričeti izdajati biometrične potne liste za tujca s prstnimi odtisi do 28. junija letos.

Zaradi izvrševanja uredbe Sveta o enotni obliki dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav pa se določa pravna podlaga za izdelavo novega obrazca dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav, ki bo vseboval podobo obraza in dva prstna odtisa tujca, zapisana kot biometrični podatek. Zaradi nove oblike dovoljenja za prebivanje za državljane tretjih držav, ki se bo izdajalo v obliki samostojne listine in ne več v obliki nalepke ali odločbe, predlog zakona nekoliko spreminja tudi kazenske določbe.

Zaradi zahtev prostega pretoka oseb pa je spremenjena tudi višina globe za prekrške, za katere se sankcionira državljane držav članic Evropske unije, njihove družinske člane in družinske člane slovenskih državljanov.

Predlog zakona na novo opredeljuje položaj delodajalca in zakonitega zastopnika pogodbenih strank v postopku izdaje dovoljenja za začasno prebivanje zaradi zaposlitve ali dela, kadar prošnja za izdajo dovoljenja vloži delodajalec oziroma zakoniti zastopnik pogodbenih strank, s čimer se odpravlja pomanjkljivost dosedanje ureditve. Tujec, ki prihaja v Republiko Slovenijo zaradi zaposlitve ali dela, ali zaradi opravljanja sezonskega dela ali kot napoteni delavec, mora pred vstopom v državo pridobiti dovoljenje za prebivanje. Delodajalec bo imel po novem na podlagi zakona, torej brez strankinega pooblastila, pooblastilo za opravljanje vseh dejanj v postopku izdaje dovoljenja za prebivanje in ne le za vložitev prošnje, kot to ureja veljavni zakon. To bo olajšalo postopek pridobivanja dovoljenja za prebivanje, kar je tudi v interesu slovenskih delodajalcev.

Predlagana novela v notranjo zakonodajo uvaja uredbo Sveta, obenem pa izboljšuje zakon v tistih delih, ko zagotavlja učinkovitejše postopke za pridobitev dovoljenja za začasno prebivanje zaradi zaposlitve ali dela državljanov tretjih držav. Zato bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov predlagani zakon tudi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Vinko Gorenak v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. V Slovenski demokratski stranki smo Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih posvetili posebno pozornost. Ugotavljamo, kot prvič, da predlog zakona sledi direktivi Evropske unije, nadalje

poenostavlja postopke v zvezi s tem in nadgrajuje dosedanje rešitve. Zlasti je pomembno to, da ureja in poenostavlja postopke pri delodajalcih, da bi olajšali njihovo delo oziroma zaposlovanje. V Slovenski demokratski stranki bomo predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Vito Rožej v imenu Poslanske skupine Zares. Prosim.

VITO ROŽEJ: Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

V izogib ponavljanju naj naveden, da gre pri tem zakonu za usklajevanje slovenskega pravnega reda z evropskim, odpravljajo se pomanjkljivosti glede ureditve položaja delodajalca, zakonitega zastopnika pogodbenih strank v zvezi z izdajo dovoljenja za začasno bivanje zaradi zaposlitve, zaradi sezonskega dela in podobnih reči, kot je bilo že rečeno. Obenem se seveda na nek način izenačuje tudi status tujcev s statusom državljanov, kar se tiče osebnih listin. In zaradi teh omenjenih koristi bomo spremembo dopolnitve zakona v Poslanski skupini Zares podprli.

Obenem bi izkoristil to priložnost, pa mogoče izrazil tudi upanje, da bomo v kratkem dobili na naše klopi tudi kakšno drugo spremembo zakonodaje, ki se ukvarja s tujci, mogoče zakon o azilu oziroma o mednarodni zaščiti. Pa še kakšen drug bi najbrž v našem pravnem redu manjkal, ki bi na nek način uredil sedaj še nepopolnoma nedorečen status tujcev pri nas; omogočil ali njihovo integracijo oziroma na nek drug način rešil stanje, ki sedaj trenutno je v neki pravni praznini. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin.

Ker k dopolnjenem predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 23. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **17. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POTNIH LISTINAH, SKRAJŠANI POSTOPEK**. Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavnici Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima gospa Katarina Kresal, ministrica za notranje zadeve.

KATARINA KRESAL: Spoštovani predsednik, poslanke, poslanci! Poglavitni namen sprememb in dopolnitev tega zakona je uskladitev slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije. Z zakonom se bo izvrševala uredba Sveta o

standardih za varnostne značilnosti in biometrične podatke o potnih listinah in potovalnih dokumentih, ki jih izdajajo države članice, in sicer v delu, ki določa, da je treba v potne listine uvesti tudi biometrijo dveh prstnih odtisov. Republika Slovenija mora namreč izdajati biometrične potne listine s prstnima odtisoma do 28. 6. 2009. V predlogu zakona se zato določa starostna meja za zajem prstnih odtisov, to je 12 let in več, izjeme za izdajo potnih listin brez prstnih odtisov, te so vezane na zdravstvene naloge in pa hranjenje in uporaba prstnih odtisov. Iz zakona pa se črtajo določbe o obveznosti dovoljenja zakonitega zastopnika za potovanje otrok do 15. leta starosti brez njihovega spremstva, ki v praksi nimajo več uporabne vrednosti. Stari potni listi se bodo lahko uporabljali do poteka in jih državljanom zaradi uvedbe biometrije prstnih odtisov ne bo treba menjati.

Menimo, da so rešitve ustrezne, prav tako pa tudi predlagatelj predlaga, da Državni zbor sprejme sklep, da se zaradi obsega sprememb pripravi tudi uradno prečiščeno besedilo zakona, ki ga zbor potrdi. Hvala lepa.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku dr. Vinku Gorenaku za predstavitev poročila odbora. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je na svoji 4. seji 6. maja obravnaval ta predlog zakona, to je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o potnih listinah, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora pa je na 21. seji 10. aprila določil, da bo predlog zakona obravnavan po skrajšanem postopku.

Članice in člani odbora smo razpolagali s predlogom zakona, z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, z mnenjem Komisije Državnega sveta za državno ureditev. Uvodno obrazložitev k predlogu zakona je podala ministrica, ki je povedala to, kar smo pravzaprav dejansko tudi sedaj slišali. Dodala je še misel, da Vlada predlaga Državnemu zboru, da Zakonodajno-pravna služba pripravi tudi uradno prečiščeno besedilo.

Zakonodajno-pravna služba, ki je predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, je k predloženemu besedilu pripravila pripombe k 1., 24. in 25. členu predloga zakona. Komisija Državnega sveta pa je predlog podprla. Odbor je v okviru druge obravnave predloga zakona v skladu s 126., 128., 130., 131. in 132. členom Poslovnika Državnega zbora opravil razpravo in glasovanje o posameznih členih zakona in vloženi amandmajih. Razpolagali smo z amandmaji poslanskih skupin koalicije in amandmaji Poslanske skupine SDS. Odbor je sprejel amandma poslanskih skupin koalicije, amandmaja

Poslanske skupine SDS k 11. členu pa je s sprejetjem amandmaja poslanskih skupin koalicije postal brezpredmeten.

Odbor je pripravil končno besedilo predloga zakona ter po končani razpravi in glasovanje o amandmajih v skladu s 128. členom Poslovnika glasoval še o vseh členih skupaj. Predlog zakona ste dobili kot prilogo poročilu, ki je pred vami. Hvala lepa.

PRESEEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predstavitev stališč poslanskih skupin, besedo ima Zmago Jelinčič Plemeniti v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa za besedo. V Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke bomo ta zakon podprli.

Zakon prinaša določene pozitivne izboljšave in zagotovo je smiselno, da tudi mi gremo v biometrične potne listine s podobo obraza in dvema prstnima odtisoma. Seveda pa se pri tem pojavljajo nekatere nejasnosti v samem zakonu, še posebej, kot se govori o dveh prstih odtisih. Namreč, smiselno bi bilo, da se zabeleži, katera dva prstna odtisa se vzameta pri ljudeh, kjer se ne more vzeti praviloma odtis palca in še enega drugega prsta. Smiselno je, da se to napiše in morda bi bilo dobro, da bi se napisalo, da se vzame praviloma palec in še eden drugi prst. Gre za čisto enostavno policijsko tehnologijo, kajti že pri odklepanju ključavnic na črno, če tako rečem, ali pa odklepanju in odpiranju blagajn je obvezna uporaba palca. Tisti, ki nima palca se tega ne more lotiti in zaradi tega bi bilo smiselno, da se napiše, da se praviloma vzame odtis palca in da se še zabeleži, kateri drugi prst je dal odtis.

Ravno tako me moti nekaj, da pri izdaji potnega lista za diplomata piše v 13. točki, ko se navajajo podatki, ki jih vsebuje potni list, 13. točka - lastnoročni podpis državljana, ki zna in se zmora podpisati. Razumem, da se kakšen ne zmora podpisati, vendar pa za diplomata se skorajda predvideva, da se zna podpisati. Res je, da so države in so primerki, kjer diplomati komajda znajo pisati, govoriti ali kaj podobnega, pa zaradi politične preference kljub temu predstavljajo svojo državo, ampak vseeno bi bilo lepo, vsaj zaradi neke kozmetike, da se to vrže ven in da se reče: "Fantje, Slovenci pa vendarle znajo pisati - vsaj pisati."

Brezpapirni postopek sprejema vloge je dobra in pametna zadeva, kakor tudi ukinitvev potrjevanja obrazcev, vendar pa navkljub vsemu mislim, da potovanje na Hrvaško le ne more biti izenačeno s popotovanjem v evropske države in zaradi tega bi bilo morda razmisliti o kakšnih posebnih zadevah. Treba je vedeti, da je Wall Street Journal pred dnevi, predvčerajšnjem, napisal zoprni članek o Hrvaški, ki Hrvaško razgalja v vseh tistih svojih kriminalnih svojstvih, in da bi bilo zaradi tega

smiselno, da se za potovanja na Hrvaško oziroma za potovanja hrvaških državljanov v Slovenijo zadeve malo bolj zaostrijo.

Še enkrat, Slovenska nacionalna stranka bo zakon podprla.
Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Gvido Kres v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

Prosim.

GVIDO KRES: Hvala za besedo.

Tudi ta novela zakona je bila v prvi vrsti pripravljena zaradi uskladitve s pravnim redom Evropske unije. Spomnimo se, da je Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o potnih listinah državljanov, ki je začel veljati leta 2005, omogočil izdajo biometričnih potnih listin prve generacije, ki vsebujejo čip, na katerem je shranjena podoba obraza imetnika v biometrični obliki. Prve biometrične potne listine pa so se v Republiki Sloveniji začele izdajati avgusta 2006. Takrat je bila odpravljena tudi krajevna pristojnost za izdajo in naznanitev pogrešitve potnih listin.

Pred seboj imamo ponovno novelo Zakona o potnih listinah, predvsem zaradi vzpostavitve pravne podlage za izvajanje uredbe Sveta o standardih za varnostne značilnosti in biometrične podatke v potnih listih in potovalnih dokumentih, ki jih izdajajo države članice. Naloženo nam je, da začnemo izdajati biometrične potne listine s prstnimi odtisi do 28. junija 2009.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo novost, da se ob vlogi za izdajo potnega lista po novem državljanu odvzame dva prstna odtisa, razen v primerih, ko zaradi zdravstvenih razlogov odvzem dveh prstnih odtisov začasno ali trajno ni mogoč. Pomemben je tudi podatek, da se bodo prstni odtisi lahko uporabljali le za preverjanje verodostojnosti potne listine in istovetnosti imetnika potne listine pri prehajanju državne meje.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo odpravo administrativnih ovir v smislu ukinitve dovoljenja zakonitega zastopnika in prav tako uporabo sodobnih tehnologij, ki predstavljajo poenostavitev postopkov.

V Slovenski ljudski stranki bomo zakon podprli.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije.

Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsednik. Še enkrat prijazen pozdrav vsem.

Še en predlog pomembnega, predvsem pa praktičnega in uporabnega zakona, ki prinaša boljše, dobre rešitve, kot smo jih imeli do zdaj in zato bomo v Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije predlog novele Zakona o potnih listinah podprli.

Če podrobneje pogledamo vsebino novele, kmalu ugotovimo, da zasleduje dva pomembna cilja. Eden je prilagajanje direktivam Evropske unije, drugič pa se odpravljajo nekatere pomanjkljivosti, ki so se izkazale v praksi. Osnovni namen in razlog novele je v tem, da se s to novelo da pravna podlaga za izvajanje uredbe Sveta o standardih za varnostne značilnosti in biometrične podatke v potnih listinah in potovalnih dokumentih z dne 13. 12. 2004. Ta uredba namreč določa, da je treba v 36 mesecih po sprejetju tehničnih specifikacij za prstne odtise v potne listine uvesti tudi biometrijo dveh prstnih odtisov. Kaj to v praksi pomeni? Ker je bila odločba sprejeta 28. 6. 2006, to pomeni, da bomo v Sloveniji lahko začeli izdajati biometrične potne liste do 28. 6. 2009 in od takrat seveda naprej. Zato v LDS-u podpiramo tudi odločitev ministrstva, da se, ob tem ko implementiramo določbe evropske uredbe v ta zakon, popravijo tudi tiste določbe, ki so se v praksi pokazale ali kot pomanjkljive ali pa kot slabe rešitve. Kaj to praktično pomeni za vse naše občane, občanke in pa državljanke? Več varnosti v boju zoper terorizem, manj možnosti ponarejanja, povečana stopnja zaščite, tudi identitete posameznika.

Novelo zakona o potnih listih bomo v LDS-u podprli, ker ocenjujemo, da je ministrstvo pripravilo dobro rešitev, ki se nanaša na specifično ureditev, ko odvzem prstnih odtisov začasno ali trajno ni mogoč, predvsem pa pomeni, da je zakon praktičen in življenjski. Seveda pritrjujemo temu, da z ureditvijo starostne meje, po kateri so otroci, mlajši od dvanajst let, izvzeti iz obveznosti dajanja prstnih odtisov. Še posebej pa se nam zdi pomembna rešitev, ki se nanaša na rok hranjenja odvzetih prstnih odtisov. Tako v Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije podpiramo rešitev, ki določa, da se bo podoba odvzetih prstnih odtisov oziroma prstnega odtisa v evidenci vodila samo do vročitve potnega lista, nato pa se bo ta podatek iz evidence izbrisala, in da se bodo lahko prstni odtisi uporabljali le za preverjanje verodostojnosti potne listine in istovetnosti imetnika potne listine. Pri prehajanju državne meje enostavno nimamo nobenih skušnjav po nadzoru vsega in vsakega ob vsakem trenutku, predvsem pa po hranjenju podatkov, ki bi se kasneje lahko zlorabili.

Novelo podpiramo tudi zato, ker novela predvideva ukinitev dovoljenja zakonitega zastopnika, saj ta rešitev ne bo vplivala na raven zaščite otrokovih koristi pri prehodu meje, pomeni pa zagotovo odpravo administrativne ovire vsakoletnega pridobivanja novega dovoljenja, za katerega se tudi plačuje upravna taksa, kar seveda za državljane pomeni, po našem mnenju, nepotreben strošek. V zvezi s tem pritrjujemo

tudi ugotovitvi ministrstva, da ta odprava administrativne ovire pomeni pozitivno prednost tako za stranko kot za upravni organ, ki tako dovoljenje izvaja.

Seveda bomo pa novelo v Liberalni demokraciji Slovenije podprli tudi zaradi tega, ker omogoča druge izboljšave na področju izdajanja potnih listin - in kar seveda v teh časih, v katerih smo, nikakor ni nepomembno, da vsebuje rešitev, da državljanom starih potnih listov zaradi uvedbe biometrije prstnih odtisov teh seveda ne bo treba menjati, kar pa pomeni, da ne bodo izgubljali časa, predvsem pa, da ne bodo imeli dodatnih stroškov.

Iz vseh navedenih in predlaganih praktičnih posledic na eni strani, na drugi strani pa več varnosti Poslanska skupina Liberalne demokracije Slovenije zakonu izraža vso podporo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Darja Lavtižar Bebler v imenu poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi. Tudi tukaj gre za uskladitev s pravnim redom Evropske unije, to je z ustrezno uredbo Sveta in s tehničnimi specifikacijami, ki so bile sprejete z odločbo Komisije dne 28. 6. 2006, zato mora Slovenija začeti izdajati biometrične potne listine s prstnimi odtisi do 28. junija letos.

Uredba Sveta ne predpisuje starostne meje za zajem prstnih odtisov je pa Evropski parlament 14. 1. 2009 v prvi obravnavi sprejel zakonodajno resolucijo Evropskega parlamenta o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi uredbe Sveta. Sprememba te uredbe gre v smeri, da so od zahteve za dajanje prstnih odtisov izvzeti otroci, mlajši od 12 let. Ta starostna meja je začasna, ker bo Evropska komisija po štirih letih opravila revizijo in po potrebi predložila znižanje te starostne meje.

Predlagatelj novele zakona opozarja, da uredba ne predpisuje roka hranjenja in omejitve uporabe odvzetih prstnih odtisov za druge namene, kot je ugotavljanje identifikacije posameznikov v drugih, na primer kriminalističnih postopkih, zato je to področje v celoti prepuščeno odločitvi posamezne države članice in v noveli zakona je predvideno, da se bo podoba odvzetih prstnih odtisov v evidenci vodila samo do vročitve potnega lista, nato pa se bo iz evidence izbrisala. Prstni odtisi se bodo odvzeli s pomočjo elektronskih naprav za odvzem prstnih odtisov, shranili pa se bodo v evidenci potnih listin in zgolj za potrebe izdelave potne listine do njene vročitve. Slednje v Poslanski skupini Socialnih demokratov izrecno podpiramo.

Urejajo se tudi pristojnosti za izdajo potnih listin, naznanitvi pogošitve in vodenju evidence. Jasneje se

opredeljujejo izdaja novega potnega lista z enoletno veljavnostjo v primeru večkratnih pogrešitev in prepovedi izdaje oziroma odvzem potne listine. Tudi te jasnejše opredelitve v Poslanski skupini Socialnih demokratov izrecno podpiramo.

Dopolnjuje se tudi tisti del, ki se nanaša na obveznosti vrnitve potnega lista v primeru spremembe bivališča oziroma prebivališča oziroma izročitve vselej, ko se spremenijo v potni list vpisani podatki, ki predstavljajo njegovo identifikacijo. Skrajšan je tudi rok za predložitev potnega lista v primeru prenehanja državljanstva in določen rok za naznanitev pogrešitve potnega lista v tujini.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov omenjene dopolnitve podpiramo. Zvišujejo se tudi globe, s čimer tudi soglašamo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Alenka Jeraj v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ALENKA JERAJ: Lep pozdrav! Ker gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve ter uskladitve predloga zakona s pravom EU, za nekatere poenostavitve oziroma bolj natančne določbe, v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke noveli zakona o potnih listinah ne bomo nasprotovali oziroma jo bomo podprli.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Vito Rožej v imenu Poslanske skupine Zares.

VITO ROŽEJ: Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi! Kot je bilo že slišano, je razlog za ponovno noveliranje tega zakona vzpostavitev pravne podlage za izvajanje evropske uredbe o standardih za varnostne značilnosti in biometrične podatke o potnih listinah in ostalih potovalnih dokumentih, ki jih izdajajo članice EU. Dokument tudi določa, da je treba v 36 mesecih, se pravi do 28. junija letos...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani, prosim!

VITO ROŽEJ: ... sprejetju tehničnih specifikacij za prstne odtise v potne listine uvesti tudi biometrijo dveh prstnih odtisov, kar bo seveda Republika Slovenija storila. Ob tem v naši poslanski skupini izražamo posebno skrb za hrambo podatkov in opravljanje z njimi, kot je bilo tukaj tudi že omenjeno, in menimo, da zakon zadovoljivo rešuje to tematiko. Poleg tega zakon odpravlja tudi nekatere administrativne ovire, pri izdaji preklicev in pogrešitvi dokumentov pa ukinja potrjevanje obrazcev dovoljenj zakonitega zastopnika in še kakšno drugo administrativno oviro. Ker je bila danes omenjena

tukaj tudi določba, ki imetnikom diplomatskih potnih listov, če so zmožni, nalaga podpis, pa seveda dodajamo, ta je ta določba v zakonu absolutno nujna. Neznanje, sklepam, da je vodilo nekatera nasprotovanja tej določbi, ker tudi otroci diplomatov, ki še ne znajo pisati, so lahko imetniki diplomatskih potnih listov. Mislim, da je bilo razburjenje pretirano, ampak razumljivo glede na neznanje.

Zaradi že omenjenega, zaradi usklajevanja s pravnim redom Evropske unije in odpravo administrativnih ovir bomo v Poslanski skupini Zares spremembe zakona podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Anton Urh v imenu Poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Hvala za besedo. Spoštovani predsednik, spoštovana ministrica, kolegice in kolegi poslanci! Spremembe evropske zakonodaje s področja standardov za varnostne značilnosti in biometrične podatke v potnih listinah in potovalnih dokumentih vplivajo tudi na našo zakonodajo. Naša dolžnost je pristopiti k novelaciji zakona, ki to področje ureja. To pa je zakon o potnih listinah. Že pri prejšnji točki, noveli zakona o tujcih, je bilo povedano, da se v potne listine uvaja tudi biometrija dveh prstnih odtisov. Ti biometrični potni listi pa se bodo začeli izdajati do 28. 6. 2009. Zato je to novelo treba sprejeti in poslanci DeSUS-a bomo za sprejem slednje vsekakor prispevali svoje glasove.

Kar se tiče jemanja prstnih odtisov, novela po našem mnenju ustrezno določa postopek in način, in sicer določa starostno mejo 12 let in več. Upošteva izjeme zaradi zdravstvenih razlogov, primerno določa tudi hranjenje in uporabo tako pridobljenih prstnih odtisov, tako da je omogočena pravica oseb do varstva osebnih podatkov. Predlog vključuje še nekaj manjših sprememb, ki so potrebne zaradi navedenih sprememb ali zaradi uveljavitve evropske uredbe. Te novosti poslanci DeSUS-a ocenjujemo za ustrezne, skladne z zahtevami evropskega prava, zato jih bomo tudi podprli.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnjenemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj pol ure po prekinjeni 23. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Preden preidem na 18. točko dnevnega reda, to je na Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji, prekinjam sejo Državnega zbora za eno uro. Prekinjam sejo Državnega zbora za eno uro, ker Odbor za notranjo politiko,

javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo seje ni zaključilo. Zato v dogovoru s predsednikom odbora prekinjam sejo Državnega zbora za eno uro. Seja se bo nadaljevala ob 11.45. Obenem vas tudi obveščam, da se bo seja Odbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje v tem času nadaljevala takoj, v veliki dvorani na Tomšičevi.

Prosim proceduralno, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Verjetno je smisel proceduralnega predloga pred prekinitvijo seje. Vi ste zdaj sejo prekinili in mi dali proceduralni predlog, kar je povsem nelogično. V pavzi, ko je seja prekinjena, naj jaz razpravljam o proceduralnih predlogih. In mislim, da je nedopustno, da predsedujoči ne da besede tistemu, ki ima proceduralni predlog takrat, ko za to zaprosi. Jaz sem za to zaprosil pred prekinitvijo točke, kajti namen sem imel predlagati, da Državni zbor glasuje o tem, da bi zamenjali vrstni red obravnave točk. Da bi to točko obravnave Zakona o policiji, ker gre za težavno materijo tudi z zakonodajnega vidika, sploh če beremo mnenje Zakonodajno-pravne službe in obrazložitve predlagatelja, da je tu le treba nekaj več razprave o vsebini tega zakona, sploh o nekaterih določbah, ki v temelju posegajo v človekove pravice, v pridobljene standarde. Gospa Lavtižar Bebler bi dejala, da se oži polje svobode in širi polje represije. Zaradi tega predlagam, da bi to točko obravnavali kot zadnjo točko dnevnega reda te seje, da prestavimo obravnavo te točke na torek in se vmes v miru opravi razprava o rešitvah, ki jih prinaša Zakon o policiji. Še posebej je najbrž to potrebno, ker so tudi pripombe Zakonodajno-pravne službe zelo tehtne, zelo utemeljene pa tudi ena nedoslednost je, ki bi jo bilo treba razčistiti v koaliciji. V prejšnjem mandatu ste poslanci sedanjih koalicijskih strank, prejšnjih opozicijskih, imeli izredno veliko pripomb na uvedbo paralizatorja. S to novelo zakona, ki jo sedaj obravnavamo, o tej temi, o paralizatorju, ni pravzaprav nobene besede. Bilo bi smiselno tudi o tem opraviti razpravo.

Predsednik, mislim da ni problema, ker je seja prekinjena, lahko govorim kot v ../Nerazumljivo../.. parku.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne, ne, res je, da sem s to napovedjo napovedal prekinitev seje, nisem pa še povedal, da jo prekinjam. Napovedal sem prekinitev seje, dal sem vam proceduralni predlog in jaz sem vaš proceduralni predlog dolžan dati na glasovanje sedaj v tem trenutku. Se opravičujem, seja bi morala pač teči. Nisem vam dal besede v času, ko sem jaz govoril, ker to je malo nenavadno, tako imate vseeno pravico do proceduralnega predloga. Dobili ga boste. Jaz sem ta proceduralni predlog dolžan dati na glasovanje, kajti v skladu s 65. členom lahko med sejo Državni zbor največkrat dvakrat spremeni vrstni red obravnave posameznih

točk dnevnega reda, če temu ne nasprotuje tretjina navzočih predstavnikov. To sem dolžan dati na glasovanje.

JOŽE TANKO: Samo, predsednik, jaz še nisem zaključil, ste me kar prekinili.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Vi ste definitivno, ker čas ni tekkel, dejansko že presegli čas in prosim, da zaključite. Hkrati seveda tudi naprošam poslance, da se zberejo v dvorani zaradi glasovanja. Prosim, da zaključite, ker ste več kot presegli čas, določen za razpravo. Če trdite, da je seja že bila prekinjena s samim mojim aktom, potem pa sploh ne bi smeli govoriti. O tem ni nobenega dvoma. Ni problema z merjenjem, je poteklo, vi ste pa svoj čas že izkoristili. Prosim, da končate s svojim predlogom.

JOŽE TANKO: Gospod predsednik, jaz ne vem, ker časa ni bilo najavljenega, meritve...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Jaz vem, ker sem to spremljal. Prosim.

JOŽE TANKO: Vi tudi ne veste, kaj sem jaz mislim še do konca predlagati, najbrž...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Predlagajte, saj vam nisem vzel besede, predlagajte, ampak zaključite svoj predlog.

JOŽE TANKO: Najbrž niste "božji sin", da bi vse vedeli, kaj mislim povedati. ../Medsebojno pogovarjanje./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Zato sedaj...

JOŽE TANKO: Ker ste že povedali, da mi ne bi smeli dati besede, bom na nek način zaključil. Ampak nenavadno je, da predsedujoči najprej da besedo, potem pa ugotovi, da je ne bi smel dati in s tem posega tudi v to razpravo.

Torej predlagam, da Državni zbor glasujemo o tem, da se ta točka prestavi in se obravnava kot zadnja točka dnevnega reda te seje Državnega zbora, in da se vmes zakon sprocesa tako, kot je običajno za parlamentarno prakso. Mislim, da ni nobene potrebe, da katerikoli član Državnega zbora iz koalicijskih vrst turira predsedniku odbora, da na vsak način nekaj naredi. Vodja koalicije, kdorkoli, se do vodje poslanske skupine pri nas ni niti obrnil, ampak to delate kar nekako mimo in drugače, kot je to bil običaj že v tem mandatu, v preteklem pa sploh. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. V skladu s poslovníkom, ima pravico do obrazložitve poslanska skupina. Želi kdo od poslanske skupine o tem predlogu razpravljati,

zavzeti stališče in obrazloži glas? (Ne želi.) Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Navzočih je 51 poslank in poslancev, za 24, proti 26.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 26.)

Ugotavljam, da ta predlog ni bil sprejet.

Ste želeli proceduralno? Prosim, proceduralno.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik! Glede na to, da ta predlog ni bil sprejet, v imenu poslanske skupine predlagam, da pred nadaljevanjem seje odredite 45 minut odmora, da se poslanska skupina sploh dogovori, kako bo delovala v nadaljevanju obravnave te točke dnevnega reda. To rabimo, da se dogovorimo, da proučimo situacijo, ki je nastala s tem neizglasovanjem. Če ne boste, potem pač bomo videli, kako naprej.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Seveda imate pravico za takšno prekinitev pred odločanjem. Mi sedaj ne bomo odločali, tako vam tega ne morem dati. Zato pa sedaj prekinjam sejo zбора za eno uro in prosim, da se člani Odbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje takoj zglasijo v veliki dvorani ta Tomšičevi, da nadaljuje sejo. S tem je seja zбора prekinjena in se bo nadaljevala ob 12. uri.

(Seja je bila prekinjena ob 10.49 in se je nadaljevala ob 12.13.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Jaz bi rad začel to sejo, in sicer z vprašanjem predsedniku Odbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje. Glede na to, da do 12. ure niso končali obravnave točke Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji, bi rad vprašal, koliko časa ocenjuje, da bo še porabil za to. Tako bomo lahko odločili o nadaljevanju današnje seje. Vendar ga ne vidim v dvorani, zato bomo morali počakati nekaj minut, upam, da čim manj, da bo prišel v dvorano.

Nadaljujem s prekinjeno sejo Državnega zбора in najprej sprašujem predsednika Odbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje dr. Vinka Gorenaka, koliko časa še potrebujejo, da zaključijo z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji.

Prosim, gospod Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Spoštovani gospod predsednik! Razmere, v katerih delamo, niso normalne. To je prva zadeva. Niti nam ni dopuščeno in omogočeno, da bi normalno opravili to sejo odbora. Tudi tisto, kar ste storili in ste rekli, zato moram to jasno povedati, da sva se dogovorila za nadaljevanje seje - ni točno in je neresnica. Nisva se nič dogovorila. V bodoče bom očitno moral z vami samo še "Dober dan" na hodniku, sicer pisno.

Na vaše vprašanje pa lahko odgovorim naslednje: odbor bo končal svoje delo, ko bo opravil razpravo o vseh amandmajih. Danes smo tri ure ali nekaj več, ne vem točno, koliko smo že zasedali danes, razpravljali o amandmaju koalicijskega poslanca, in ne opozicijskega, ki ga je potem sicer umaknil in ga je povzel opozicijski poslanec gospod Grims.

Kdaj bomo končali, vam ne morem zagotoviti. Sejo bom vodil po Poslovniku tako, kot je to treba. Ure pa ne morem napovedati, ker ne prekinjam poslancev, tako kot počnete vi.

Hvala lepa.

PRESEDIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Tudi sami ste na seji odbora nekajkrat ponovili, češ, da sem lagal in tako naprej. Jaz sem dobil obvestilo služb, da ste to predlagali, in sem to tudi povedal. Okrog tega sploh ne dopuščam nobenih dvomov.

In pričakovano je bilo, da ste to zadevo opravili v roku ene ure, tako lahko ocenite, to niste. Ravno tako niste povedali časa, v kolikem času boste končali. Ugotavljam, da pogoji za obravnavo tega zakona v tem trenutku niso izpolnjeni in bomo ta zakon obravnavali v okviru te redne seje, te redne seje, ko bomo dobili poročilo odbora. Kdaj bo to, pa seveda težko rečem. Najpozneje v torek, zadnji dan seje. Mi ne moremo tvegati in popolnoma spremeniti poteka dnevnega reda in narediti iz vodenja seje in poteka neko nepregledno zmešnjavo, zato nadaljujemo. To točko bomo obravnavali potem, ko bodo izpolnjeni pogoji zanjo.

Sicer pa prehajamo na 19. TOČKO DNEVNEGA REDA. Predno preidemo na to točko, gospod Tanko, proceduralno.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Mislim, da Državni zbor ne more na tak nedoločen način obravnavati točke dnevnega reda. Jaz sem že na začetku predlagal, da se Državni zbor odloči o tem, kdaj bo to točko dnevnega reda obravnaval. Predlagal sem, da bi bila to zadnja točka te seje Državnega zbora. Koalicija tega predloga ni podprla pri glasovanju. In če hočemo normalno delovati, če hočete, da Državni zbor normalno deluje in predvidljivo v skladu z napovedjo, ki ste jo dali s sklicem dnevnega reda, potem ponovno predlagam, da odločimo o proceduralnem predlogu, da zakon o policiji obravnavamo kot zadnjo točko dnevnega reda, takrat pa, jaz upam, da bo delovno telo našlo čas, da bi to točko v teh normalnih okoliščinah tudi zaključilo. Tako, ko pa ne vemo nič, ne kdaj bo, ne kaj ne bo, ne kako bo, pa mislim, da Državni zbor ne more nadaljevati. In sem pravzaprav nekako kar prizadet, ko vsi proceduralni predlogi, s katerimi hočemo pomagati delu Državnega zbora, tako vehementno padajo. Pa tudi, kar je še hujše, tudi vsebinski predlogi. Zato še enkrat ponavljam, v skladu s 65. členom predlagam zamenjavo vrstnega reda in obravnavo točke zakona o policiji kot zadnjo

točko tega zasedanja Državnega zbora. Prosim, da daste ta predlog na glasovanje.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Tanko, o tem smo glasovali točno pred tem, pred eno uro. Rezultati glasovanja so znani, zato tega vašega predloga ne bom dal še enkrat na glasovanje, ker bi glasovanje samo ponavljali. Ponavljam, 18. točka dnevnega reda bo obravnavana takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za obravnavo. Vsi boste pravočasno obveščeni in tega ne bom dal na glasovanje. Proceduralno, gospod Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Meni je žal, da me je gospod Tanko prehitel, ampak očitno se iz nekih kongresov ta kaotični "anarho banana duh" druge republike širi tudi po Državnem zboru. Za kaj gre? Na vsak način se skuša zadevo zavleči in destabilizirati. Vsi poslanci smo profesionalci. V imenu Poslanskega kluba LDS predlagam, da se seja prekine, da Odbor za notranjo politiko zaključi s svojim delom. Če bomo tukaj sedeli do jutri zjutraj, bomo pač sedeli, to je naša dolžnost in pa služba. Odločno protestiram proti temu zavlačevanju. Priložnosti za sklic odbora je bilo zadosti, in včeraj popoldne in proti večeru. Tam, kjer je volja, je pot. Če bomo tako neodločno ukrepali, bodo tisti, ki jim to ustreza našli še 101 razlog, da bodo to zavlekli. Če se nam v državi dogaja, da se mečejo bombe pred policijo, da nekoga na ulici zabodejo, v nekem lokalnu pa ubijejo, potem seveda potrebujemo učinkovito močno policijo z več sredstvi in pa kadra. Očitno pa je Slovenija tako daleč, da delu politike ustreza, da se državo za nov pohod na oblast razruši in pa destabilizira. Temu pa odločno nasprotujemo in čas je, da se udari po mizi in naredi red. Predsednik odbora in pa odbor naj opravi svoje, v nasprotnem primeru, pa naj to opravi nekdo drug, ki je temu kos in pa sposoben. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Vašega predloga ne bom dal na glasovanje. Dejstvo je, da predsednik odbora ni znal, ni hotel in ni mogel napovedati, kdaj bo končana obravnava te točke na odboru. Ker to ni jasno, bi potem padel kompletan program današnje obravnave, torej dnevni red. In tega si kot predsedujoči ne morem privoščiti. Točka bo obravnavana, ko bodo izpolnjeni pogoji zanj. Prosim proceduralno, gospod mag. Grims.

MAG. BRANKO GRIMS: Hvala. Predvsem bi prosil, gospod predsednik, da v bodoče pri oblikovanju dnevnega reda vendar že tudi vsebinsko pogledate, ali kateri od zakonov izpolnjuje pogoje za obravnavo v Državnem zboru ali ne in se nam potem ne bo, tako kot se nam zdaj že drugič dogaja na Odboru za notranje zadeve, da se, če sem konkreten, kot dvig varovanja človekovih pravic ukvarjamo s pojmi, kot so v tem zakonu, kot

je utemeljena verjetnost, vsi, ki imate kaj pojma o matematiki, veste, da to...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Grims, to nima nobene zveze s proceduralnim predlogom. Kakšen je vaš proceduralni predlog? Prosim.

MAG. BRANKO GRIMS: Gospod predsednik, moj proceduralni predlog izhaja iz samega poslovnika, da se vsebinsko pogleda ob sprejemanju dnevnega reda oziroma ob oblikovanju dnevnega reda na Kolegiju ali en zakon izpolnjuje pogoje ali jih ne izpolnjuje. Ta zakon je poln pravno nedorečenih in nesmiselnih pojmov, celo skreganih z matematiko, kot je...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Grims, proceduralni predlog ste dali. Vsebinska razprava o zakonu, o katerem sploh še nimamo poročila, ni možna. Zaključite s svojim proceduralnim predlogom.

MAG. BRANKO GRIMS: Gospod predsednik, če se take stvari preslišijo se potem zgodi to, kar se je sedaj, ko je prišlo z Vrhovnega sodišča za tisti Kazenski zakonik, ki je...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala, gospod Grims. To je opomin.

MAG. BRANKO GRIMS: ...da je neustrezen, nestrokoven in nesmiseln. In takega tolmačenja, kot je bila podlaga za hitri postopek, sploh ni mogoče pravno dajati, ampak hitri postopek...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Grims, odvezel vam bom.../Izklop mikrofona./..
Spoštovani kolegi in kolegice!

JOŽE TANKO: Postopkovno.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Kolegi poslanci in tudi predsednik Državnega zbora, v tem visokem domu, kot je rekel predsednik Vlade, bi bilo le treba ohraniti nek nivo komunikacije med tistimi, ki sejo vodite, in med tistimi, ki v Državnem zboru tudi razpravljamo.

Mislím, da ste kot predsedujoči zlorabili obrazložitev predsednika delovnega telesa, ko je povedal, da ne more napovedati, kdaj bo lahko nadaljeval s sejo, ker zadeva teče, razprav je veliko, amandmaji prihajajo in odhajajo, jih drugi povzemajo. In to ne zaradi opozicijskih poslancev, ampak zaradi koalicijskih. Zaradi tega je nedostojno, da kdorkoli v svojem odgovoru žali predsednika delovnega telesa, ker pač

tega ni napovedal, tako kot ste vi rekli, da bo v eni uri zadeva končana.

Prav tako je pa nedostojno, da katerikoli vodja poslanske skupine katerikoli predlog katerikoli poslanske skupine v Državnem zboru okarakterizira z "banana" predlog. Mi smo v tem Državnem zboru izvoljeni...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani, kolega Tanko. Proceduralni predlog, ni polemik z drugimi...

JOŽE TANKO: Saj ni to polemika, jaz govorim samo o tem, kakšna naj bo kultura razprav v Državnem zboru. In o kulturi ste imeli veliko povedati mnogi v preteklem mandatu in tudi že v tem mandatu, zato predlagam, da takrat, ko predsedujoči ugotovite, da pride v teh razpravah ali obrazložitvah do žalitev poslancev, poslanskih skupin ali političnih strank političnih skupin, da to opozorite poslanca in da mu tako nadaljevanje razprave tudi ustrezno sankcionirate. Gospodu Grimsu, ki je razpravljajl samo o tem, zakaj so težave pri obravnavi tega zakona, ste vzeli besedo. Gospodu Sajovicu, ki je grobo žalil našo poslansko skupino, naše predloge sprememb, niste ukrepali popolnoma nič. Najbrž si bo zaslužil še kakšno pohvalo, ker je tak grob izpad dejansko umazal ne samo našo poslansko skupino, ampak predvsem to hišo, ki ji načelujete.

Prav tako pa je tudi nedopustno in nedostojno, da se utemeljeni predlogi, ki so vloženi v skladu s Poslovníkom, tako kot smo mi vložili zahtevo za splošno razpravo za paket ukrepov, ne razglasi, da ta zadeva ni v skladu s Poslovníkom, ampak se enostavno reče: "Ne bomo dodelili časa." .../Opozorilni znak za konec razprave./ Taka ravnanja kateregakoli predsedujočega, še posebej predsednika Državnega zbora, ki bi moral zastopati interese vseh poslancev in skrbeti, da imajo vsi enake možnosti, je neposlovniška in tako ravnanje .../Izključen mikrofón./

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mislím, da zastopa interese Državnega zbora in poslance in to, da delo poteka nemoteno in po dnevnem redu.

Prehajamo na **19. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SEMENSKEM MATERIALU KMETIJSKIH RASTLIN, SKRAJŠANI POSTOPEK**.

Ste želeli proceduralno? Prosim, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod predsednik, jaz predlagam, da sprejmemo sklep, da se je na Odboru za notranjo politiko jasno ugotovilo, da je tokratni poskus spremembe zakona o policiji, poskus, kako bi se z zlorabo policijskih pooblastil kršile človekove pravice v Sloveniji in ga zato zavračamo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani gospod Jerovšek! Jasno je, da takega predloga ne bom dal na glasovanje.

JOŽEF JEROVŠEK: Pa vi ste bili včasih za človekove pravice!

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima gospa Sonja Bukovec, državna sekretarka Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

SONJA BUKOVEC: Spoštovani gospod predsednik! Spoštovane poslanke, poslanci! Pred vami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin, ki ga je Vlada Republike Slovenije marca 2000 predlagala v sprejem Državnemu zboru Republike Slovenije. Sedaj veljavni zakon o semenskem materialu kmetijskih rastlin se spreminja z namenom uskladitve z določbami novih predpisov Evropske unije, ki urejajo sorte kmetijskih rastlin in trženje semenskega materiala. V preteklem letu sta bili v Evropski uniji sprejeti dve novi direktivi, in sicer gre za direktivo sveta 2008/90 - o trženju razmnoževalnega materiala sadnih rastlin in pa direktivo komisije 2008/62 - o določitvi nekaterih odstopanj za sprejetje kmetijskih domačih sort prilagojene na lokalno in regionalne pogoje in so ogrožene zaradi genske erozije.

V predloženih spremembah zakona se spreminjajo oziroma dopolnjujejo določbe, potrebne za prenos tistih določb direktive 2008/90, ki pomenijo bistvene spremembe glede na staro direktivo. Zakon tako na novo določa zahteve za trženje razmnoževalnega materiala in sadik sadnih rastlin, ki se nanašajo na sorto. Sorta sadnih rastlin mora biti po novem uradno registrirana v enem od dveh možnih uradnih postopkov, to sta vpis sorte v sortno listo ali zavarovanje sorte. Prav tako mora imeti uradni opis sorte. Za stare sorte pa zakon predvideva izjemo, in sicer trženje semenskega materiala take sorte se lahko dovoli le, če ima sorta vsaj uradno priznan opis. Zakon spreminja tudi nekatere obvezne dobavitelje semenskega materiala in namesto dosedanje akreditacije predvideva manj zahtevno obvezno registracijo dobaviteljev. V zakonu se tudi spreminjajo določbe, ki se nanašajo na pogoje in zahteve za trženje semena sort, ki so pomembne za ohranjanje genske raznovrstnosti in jih ogroža genska erozija. Prav tako se spreminja postopek vpisa teh sort v sortno listo. Seme teh sort se sme pridelovati in tržiti le v tako imenovani regiji porekla sorte, ki se določi ob vpisu sorte v sortno listino. Dobaviteljem teh sort zakon nalaga dodatne obveznosti, kot je na primer prijava, pridelava semena in redno letno poročanje o količinah semena ohranjevalnih sort, ki ga pridelajo in dajo na trg. Semenski material

ohranjevalnih sort pa bo mogoče pridelati brez uradnega potrjevanja. S predlagano spremembo zakona se ne nazadnje natančneje opredeljujejo naloge in pristojnosti organov, kot na primer inšpektorat, fitosarnitarna uprava in organi, ki imajo pooblastila za vodenje postopkov. Poenostavljajo se nekatere obveznosti dobaviteljev semenskega materiala, nekateri upravni postopki, kot na primer: postopek uvoza, imenovanje preglednikov, vzorčevalcev in laboratorijev pod uradnim nadzorom. Jasneje je opredeljen nadzor dobaviteljev glede kakovosti semen in ne nazadnje odpravljajo se nepotrebne administrativne ovire.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, kot matično delovno telo.

Besedo dajem predsedniku Francu Bogoviču za predstavitev poročila odbora.

Izvolite.

FRANC BOGOVIČ: Lep dober dan, spoštovane kolegice in kolegi. Spoštovani podpredsednik, predstavnica ministrstva, spoštovana gospa sekretarka s sodelavci in sodelavko.

Matični odbor je 6. 5. obravnaval Predlog zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin. Seznanili smo se, da je Kolegij Državnega zbora na 19. seji 24. 3. sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. Na samem odboru pa so poleg predstavnikov predlagateljev sodelovali dve predstavnici Zakonodajno-pravne službe, Kmetijsko-gozdarske zbornice in Sindikata kmetov Slovenije.

Kot gradiva smo člani poleg predloga zakona prejeli še mnenje Zakonodajno-pravne službe, odgovor Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano na to mnenje Zakonodajno-pravne službe ter mnenje Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter amandmaje poslanca Antona Colariča, ki so bili podani 29. 4. k petim členom zakona.

Zakonodajno-pravna služba je predlog zakona proučila z vidika skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter zakonodajno-tehničnega vidika in dala pripombe k 2., 3., 12., 17., 37., 38. in 39. členu ter k prehodnim določbam.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je posredovalo pisni odgovor na pripombe, v katerem nekaterim pripombam pritrjuje, navaja pa tudi razloge, zaradi katerih meni, da nekatere pripombe niso utemeljene. Seznanili smo se tudi, kot sem že dejal, z mnenjem Komisije Državnega sveta.

Predstavnica predlagatelja je še enkrat podala dopolnilno obrazložitev predloga zakona, ki je bila dosti podobna tej, ki ste jo slišali tudi danes, zato ne bi prebral tega dela sporočila odbora. Lahko rečem, da je predstavnik Zakonodajno-pravne službe v dodatni obrazložitvi povedal, da so v predloženih amandmajih skoraj v celoti povzete pripombe iz

njihovega pisnega mnenje, ponovno pa je opozoril na že dano pripombo k 17. členu predloga zakona glede katere Zakonodajno-pravna služba opozarja, da bi bilo treba že v zakonu določiti kriterij, na podlagi katerega bi minister določil potrebno strokovno usposobljenost. Opozoril je tudi na vsebino predloženega amandmaja k 33. členu. Predstavnica Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v zvezi s pripombo k 17. členu pojasnila, da bodo zahteve po strokovni usposobljenosti podrobneje urejene v podzakonskih predpisih.

Glede pripomb k 33. členu pa so mnenja na ministrstvu, da ne gre za prehodne določbe, temveč za določbo trajnega značaja. V nadaljevanju so člani odbora brez razprave sprejeli vložene amandmaje poslanca Antona Colariča k 12., 33., 39., 40. in 42. členu zakona, v katerih je povzeta večina pripomb Zakonodajno-pravne službe. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval še o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerem so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjeni predlog je sestavni del tega poročila. To je poročilo odbora.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic v imenu poslanske skupine LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči za besedo. Prijazen pozdrav tudi predstavnicam in predstavnikom kmetijskega ministrstva!

Jaz mislim, da so s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin na ministrstvu opravili pomembno in potrebno delo. Res, da gre v osnovi za prilagoditev evropski direktivi, in sicer 62ES iz leta 2008 in 90 iz istega leta, na eni strani prilagoditev evropski direktivi, na drugi strani se pa v prakso uvajajo tudi določene prilagoditve, določene napake ali pa pomanjkljivosti zakona, ki se v naši državi že izvaja. Ne gre brati kaj vse ta direktiva navaja in zahteva, zagotovo pa se bo stanje na tem področju še bolj doreklo, še bolj preciziralo in uresničljivost in izvedba v praksi bo lažja in boljša.

Omenil bi samo nekaj alinej, ki se nam zdijo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije pomembne. Včasih gre pri zakonu tudi za malenkosti, zato je opredelitev nekaterih izrazov jasnejša, natančnejša, recimo: trženje, dobavitelji, kategorije razmnoževalnega materiala sadik in sadnih rastlin, hkrati pa pomeni poenotenje z izrazi, tudi uporabljenimi v drugih tržnih direktivah, in to ocenjujemo za ugodno, pozitivno in dobro. Pomembno se nam zdi tudi to, da za trženje semenskega materiala sadnih rastlin po novem ne zadošča več vpis sorte v seznam dobaviteljev, ti pa ne morejo več sami zagotavljati vpisa sort, katerih semenski material tržijo. V

skladu z direktivo mora biti sorta po predpisanem postopku uradno tudi zavarovana ali vpisana v uradni register ali seznam sort. Bistveni pogoj za zavarovanje oziroma uradni vpis ali registracijo pa je vpis sorte, pripravljen uradno v skladu s protokoli za preizkušanje razločljivosti, izenačenosti in pa nesprejemljivosti sort, ki se uporabljajo v postopku varstva novih sort rastlin, ki jih sprejme CPVO oziroma UPOV.

Pomembno se nam zdi tudi opozoriti, da so posodobljene zahteve o zdravstvenem stanju rastlin in uskladitev zahtev z mednarodnimi standardi glede zdravstvenega varstva rastlin, ki jih sprejme. Obveznosti, ki jih mora izpolnjevati dobavitelj pri opravljanju svoje dejavnosti, so opredeljene jasneje. Po novem se zahteva le njegova registracija in pa ne več akreditacija.

Naslednja pomembna točka, da so jasneje opredeljene naloge držav članic glede spremljanja oziroma nadzora dobaviteljev, ki opravljajo dejavnost na njihovem ozemlju in glede izvajanja nadzora nad kakovostjo semenskega materiala sadnih rastlin na trgu.

Seveda omenjena direktiva daje tudi pravno podlago izvedbenim predpisom, ki jih bo sprejela komisija in jih bo treba prenesti v slovensko zakonodajo s predpisi, izdanimi na podlagi ustreznih zakonov. V pravnosistemskem smislu predlog zakona v ničemer ne spreminja temeljne zasnove in uveljavljenih rešitev že obstoječega in pa uveljavljenega zakona. Vsa ta dejstva, podlage, cilji in pa nameni nas prepričujejo, da bomo v poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije podprli dober in pa potreben zakon. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Janko Veber v imenu poslanske skupine SD.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Lep pozdrav tudi v imenu poslanske skupine Socialnih demokratov.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin v poslanski skupini podpiramo in menimo, da je izjemno pomembno, da se ta trg seveda tudi v Sloveniji uskladi z evropsko direktivo. Dejstvo je, da se bodo tržile sorte, ki so uradno vpisane vsaj v eni državi članici Evropske unije v sortno listo v skladu s predpisi za nove sorte rastlin.

Tisto, kar je pa mogoče nekako specifično tudi v tem zakonu in za Slovenijo, pa je dejstvo, da nas direktive Evropske unije navajajo tudi k temu, da bomo ohranili svoje stare, avtohtone sadne sorte. Direktiva omogoča tudi nekatera odstopanja za sprejetje kmetijskih domačih sort in sort poljščin, ki so naravno prilagojene na lokalne in regionalne pogoje in so ogrožene zaradi genske erozije.

Slovenija, vemo, je ena od tistih držav, ki ima največ nature, torej lahko govorimo o zelo ohranjeni naravi. Seveda pa najbrž vseh predpisov, ki bi to ohranjeno naravo dejansko

tudi pripeljale do te točke, da lahko to naravo tržimo, pa imamo v Sloveniji relativno malo. Menimo, da je eden od zakonov, ki bo omogočil trženje tudi naših avtohtonih sort, ravno ta zakon. Stare sorte v Sloveniji se bodo lahko tržile, če bodo uradno vpisane v sortno listo, za kar bo pa potreben vsaj opis te sorte. Ocenjujemo tudi, da stroški uvedbe tega zakona nikakor niso zaskrbljujoči. Ugotavljamo, da stroški opisa starih avtohtonih in udomačenih sort sadnih rastlin potrebujejo nekje 20 tisoč evrov na leto in s tem se bo tudi sestavil opis nekje okoli 140 sort sadnih rastlin, tako jablan, hrušk, češenj, sliv, marelic, breskev, orehov itn. Menimo, da bo ta zakon pripomogel k temu, da bomo tudi dejansko obogatili in ohranili svojo gensko raznovrstnost ter tudi omogočili, da se nekatere sadne sorte ne bi v Sloveniji za vedno izgubile. Zakon je pomemben za to, da tudi v veliki meri ohranjamo prav to, kar smo nekoč že imeli, tudi prihodnjim rodovom, zato bomo ta zakon podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Milenko Zihlerl v imenu poslanske skupine SDS.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim! Ker gre pri zakonu za manjše spremembe, ki olajšujejo postopke oziroma poenostavljajo postopke, in ker ta zakon omogoča, da bomo lahko zaščitili semenski material in sadike nekaterih naših avtohtonih rastlin, vidimo, da je ta zakon za Slovenijo pomemben in zaradi tega ga v Slovenski demokratični stranki podpiramo in ga bomo podprli. Gre tudi za uskladitev z zakonodajo Evropske unije, in ne vidim razloga, da bi temu zakonu v naši poslanski skupini nasprotovali. Torej, zakon bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospa Cvetka Zalokar Oražem, v imenu Poslanske skupine Zares.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani predstavniki ministrstva, spoštovani kolegi in kolegice! Spremembe in dopolnitve zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin so potrebne zaradi uskladitve z novo direktivo komisije o določitvi nekaterih odstopanj za sprejetje kmetijskih domačih sort in sort poljščin, ki so naravno pogojene za lokalne in regionalne pogoje in so ogrožene zaradi genske erozije. V Poslanski skupini Zares se strinjamo, da je smiseln skrajšan postopek obravnave predloga zakona zaradi vsebinsko manj zahtevnih sprememb in dopolnitev zakona, s katerimi se prenašajo v naš pravni red zgolj določbe direktiv Evropske unije. Novela zakona še ureja prenos določb prenovljene različice direktive Sveta v trženju razmnoževalnega materiala sadnih rastlin, namenjenih za pridelavo sadja, ni tudi trženja semenskega krompirja. Ureja tudi obveznosti oseb, ki se ukvarjajo s pridelavo, pripravo za

trg in uvozom oziroma trženjem semenskega materiala kmetijskih rastlin. Določa postopek uradne potrditve semenskega materiala in opis sorte v sortno listo ter povezovanje podatkov v informacijski sistem. Veseli nas, da predlog zakona upošteva tudi semenski material posamezne vrste kmetijskih rastlin, namenjen ekološki pridelavi. Kot smo že večkrat povedali, si v Poslanski skupini Zares že vseskozi prizadevamo za izboljšanje pogojev za ekološko pridelavo. Kljub temu, da se ta zakon ne nanaša neposredno na pridelavo samo, pa bi rada ponovno ponovila, da bi bilo treba vsa naša prizadevanja nameniti izboljšanju pogojev za ekološko kmetijstvo in ohranjanju naravnega okolja.

V Poslanski skupini Zares menimo, da bodo spremembe in dopolnitve zakona pripomogle k poenostavitvi in večji preglednosti postopkov ter odpravile nekatere administrativne ovire. Prav tako se v Poslanski skupini Zares zavzemamo za poenostavitev postopkov, odpravljanje birokratskih ovir, večjo transparentnost in poenotenje naše zakonodaje z evropsko na vseh področjih, zato bomo ta predlog zakona podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Anton Urh v imenu Poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Hvala za besedo. Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovana gospa državna sekretarka s sodelavci, spoštovane kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini DeSUS podpiramo Predlog sprememb Zakona o semenskem materialu rastlin, saj gre za prenos dveh evropskih direktiv v našo zakonodajo. Ena direktiva govori o odločitvi nekaterih odstopanj za sprejetje kmetijskih domačih sort in sort poljščin, ki so naravno prilagojene na lokalne in regionalne pogoje in so ogrožene zaradi genske erozije ter za trženje semena in semenskega krompirja navedenih domačih sort in sort poljščin. Druga direktiva pa govori o trženju razmnoževalnega materiala sadnih rastlin, namenjenih za pridelavo sadja. Predlog zakona določa tudi uradne postopke za uradno registracijo sort sadnih rastlin. Gre za vpis sorte v sortno rastlino ali za zavarovane sorte in mora imeti uradni opis sorte. Za sorte, ki niso zanimive za tržno pridelavo, gre predvsem za stare sorte, pa predlog zakona predvideva izjemo, in sicer trženje semenskega materiala takšne sorte se lahko dovoli samo, če ima sorta vsaj uradno priznan opis.

V naši poslanski skupini upamo, da takšen postopek ne bo pospešil izumrtja starih sort, temveč bo pridelovalce spodbudil k registraciji starih semenskih sort in s tem posledično k ohranitvi le-teh. Škoda bi bilo, da bi zaradi zapletenih birokratskih postopkov in predvsem zaradi nekaterih evropskih zahtev izgubili tiste stare slovenske sorte sadnih rastlin, ki so značilne za našo državo in se v poplavi novih sort vedno bolj izgublajo in umikajo sodobnim trendom sadjarstva.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Miran Györek v imenu Poslanske skupine SNS.

Prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Kolegice in kolegi!

V Slovenski nacionalni stranki podpiramo zakon v celoti, imamo pa nekaj pripomb, kar se tiče skrajšanega postopka obravnave Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin, ki je predlagan zaradi vsebinsko manj zahtevnih sprememb in dopolnitev zakona s katerimi se prenašajo v naš pravni red določene direktive Evropske unije. Spremembe in dopolnitve zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin so potrebne zaradi uskladitve z novo direktivo komisije o določitvi nekaterih odstopanj za sprejetje kmetijskih domačih sort in sort poljščin, ki so naravno prilagojene na lokalne in regionalne pogoje in so ogrožene zaradi genske erozije ter za trženje semena in semenskega krompirja navedenih domačih sort in sort poljščin.

Direktiva določa tudi vpis ohranjevalnih sort poljščin v sortno listo in trženje semenskega materiala teh sort. Novela zakona še ureja prenos določb prenovljene različice direktive Sveta o trženju razmnoževalnega materiala sadnih rastlin, namenjenih za pridelavo sadja. S spremembami in dopolnitvami zakona se bodo izboljšali in poenostavili nekateri postopki, dopolnjene pristojnosti državnih organov ter odpravile nepotrebne administrativne ovire. Predlagani zakon tudi sicer ne spreminja temeljnih načel veljavnega zakona in tega v ničemer ne spreminja v pravnosistemskem smislu.

Na osnovi navedenega predlog zakona v Slovenski nacionalni stranki podpiramo, vendar pa v zakonu pogrešamo še bolj učinkovito varovanje starih slovenskih avtohtonih rastlinskih vrst ter ohranjanje le-teh. Gre namreč za mnoge, značilne slovenske sadne vrste, ki so naravno odpornejše, žal pa niso atraktivne v smislu profitabilnosti. Če takih vrst ne bomo zaščitili, bodo popolnoma izginile, kar bo predstavljalo nepopravljivo nacionalno škodo v okvirih slovenskega kmetijstva. Zato v Slovenski nacionalni stranki pričakujemo, da bodo pripravljene tudi določeni amandmaji k temu zakonu, ki bo potem urejal tudi to odprto vprašanje. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Bogovič v imenu Poslanske skupine SLS.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav še enkrat! Naj kar v uvodu povem, da bomo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke novelo zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin podprli. Gre za potrebno, na eni strani tudi vsebinsko manj

zahtevno spremembo in dopolnitev zakona, ki jih je treba sprejeti za uskladitev z dvema evropskima direktivama, ki morata biti preneseni, ena v letošnjem letu, v naš pravni red, druga naslednje leto. Zakonske spremembe pa so potrebne tudi zato, ker je potrebno izdati številne podzakonske akte v zvezi s to temo.

Direktivi sta namenjeni predvsem temu, da bi z odstopanjem od tržnih direktiv na ravni EU zagotovili pogoje za ohranjanje domačih sort poljščin in sort, ki so naravno prilagojene lokalnim in regionalnim razmeram. Gre torej za vpis v sortno listo ter pridelavo in trženje semenskega materiala teh sort poljščin in ostalih kultur pod posebnimi manj strogimi, pogoji in zahtevami. V sortno listo se bodo vpisovali tudi znani domači sinonimi za sorto.

V Poslanski skupini SLS menimo, da je vse to tudi v interesu slovenskega kmetijstva in tudi naše strukture, ki ima zelo bogato diverzifikacijo na področju kmetijstva.

Zakon na podlagi direktive ne zahteva uradne potrditve semena ohranjevalne sorte, ampak je za izpolnjevanje predpisanih zahtev odgovoren dobavitelj sam, država pa mora omejiti pridelavo in trženje semena teh sort na največjo količino na določeno območje, na katerem se ne sme pridelati oziroma tržiti. Prav tako je država tista, ki mora zagotavljati nadzor na tem področju.

Poslanci SLS bomo predlog zakona podprli, ker postavlja jasnejši in razumljivejši pravni okvir za opravljanje dejavnosti, ker zmanjšuje nekatere administrativne ovire, s tem tudi stroške, hkrati pa prepotrebno rešuje tudi področje specifik slovenskega kmetijstva in poudarja našo specifiko, ki jo naše dobro obvarovano okolje, še za enkrat, in tradicija tega kmetijstva tudi omogoča. Se pravi, zelo veliko diverzifikacij različnih sort, ki je prav, da jih ohranimo in v njih tudi iščemo prihodnost za slovensko kmetijstvo. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Ker k dopolnilnemu predlogu zakona ni bilo vloženih amandmajev, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 23. točki dnevnega reda. S tem prekinjam tudi to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **20. TOČKO DNEVNEGA REDA - NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SOOBSTOJU GENSKO SPREMENJENIH RASTLIN Z OSTALIMI KMETIJSKIMI RASTLINAMI, nujni postopek.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona.

Gospod minister dr. Pogačnik, izvolite.

DR. MILAN POGAČNIK: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani predsedujoči! Danes predstavljamo Predlog zakona o soobstoju gensko spremenjenih rastlin z ostalimi kmetijskimi rastlinami. Zakon zakonsko urejuje področje, ki do sedaj ni bilo urejeno že več let. Do sedaj je to področje uredilo 15 držav v Evropski uniji in smo med tistimi državami, ki ta zakon pripravljamo že od leta 2006. Namen pripravljenelega zakona ni dovoljevanje pridelave ali celo spodbujene pridelave gensko spremenjenih rastlin, ampak je le zagotavljanje pravnega okvirja, v katerem bodo ob upoštevanju pravil soobstoja mogoče vse oblike kmetovanja. Pri predloženem zakonu gre za tisto vrsto zakonodaje, kjer je del problematike že urejen na nivoju Evropske unije, kar terja dodatno skrbnost pri sprejemanju zakona. Ta zakon je bil v fazi usklajevanja že v letu 2006 posredovan Evropski komisiji, ki je dala na zakon določene pripombe, ki jih je ministrstvo skozi nadaljnji postopek notifikacije sprejel oziroma utemeljil ter tako pridobil njihovo pozitivno mnenje na zakon. Ker je tema genetsko spremenjenih organizmov v javnosti in na političnem nivoju izredno občutljiva, smo predlog zakona ves čas pripravljali v sodelovanju z nevladnimi organizacijami, ki ga v večini podpirajo, prav tako pa je bil zakon koalicijsko usklajen. Slovenija kot članica Evropske unije namreč na svoje ozemlje ne more izključiti nobenega tipa kmetovanja in ne more prepovedovati pridelovanja gensko spremenljivih rastlin, ki imajo dovoljenje za pridelavo v skladu z uredbo 1829/2003. V skupnem katalogu poljščin je trenutno vpisanih 98 hibridov gensko spremenjene koruze monsanto 810, odobritev gensko spremenjenih organizmov pa je na nivoju Evropske unije. Slovenija sodeluje pri teh, pri Odboru za prehransko verigo in svoja stališča izraža z glasovanjem.

Namen zakona je ureditvi soobstoj tako, da bo vsakemu pridelovalcu dana možnost izbire med ekološko, konvencionalno, integrirano pridelavo ali pridelavo genetsko spremenjenih rastlin, da bodo imeli ob upoštevanju predpisov o sledljivosti in označevanju tudi predelovalna industrija in potrošniki možnost izbire med gensko spremenjenimi in negensko spremenjenimi izdelki.

V zakonu je tudi dana pravna podlaga za izvajanje načela, da povzročitelj plača in da je zagotovljeno tudi plačilo odškodnin v primeru nenamerne prisotnosti gensko spremenjenih organizmov v konvencionalnih, integriranih ali ekoloških pridelkih. Predlog upošteva priporočila komisije iz leta 2003 o smernicah za razvoj nacionalnih strategij in najboljših praks za zagotavljanje sobstva gensko spremenjenih posekov s konvencionalnimi in ekološkim kmetovanjem in je ob enem pripravljen tako, kar je zelo pomembno, da upošteva specifičnost slovenskega kmetijskega prostora predvsem pa razdrobljenost slovenskih kmetijskih zemljišč na milijon 600 tisoč parcelah.

Načelo svobodne izbire načina pridelave kmetijskih rastlin pomeni, da je vsakemu pridelovalcu dana možnost, da se odloči za eno izmed oblik kmetijske pridelave, da je ob tem zagotovljena sledljivost, da je zagotovljeno načelo povzročitelj plača. V primeru nenamerne prisotnosti, ko povzročitelj ni znan, pa se odškodnine izplačajo iz posebnega namenskega vira proračuna, v katerega sredstva plačujejo vsi predelovalci gensko spremenjenih rastlin. Višina sredstev na proračunski postavki bo tako odvisna od obsega pridelave gensko spremenjenih rastlin. Pridelovalci gensko spremenjenih rastlin bodo morali izvajati določene ukrepe zagotavljanja soobstoja, ki bodo preprečevali prisotnosti gensko spremenjenih organizmov v gensko nespremenjenih kmetijskih rastlinah oziroma pridelkih. Predvsem bodo morali zagotavljati izvedbo vseh ukrepov za preprečevanje nenamerne prisotnosti gensko spremenjenih organizmov v drugih kmetijskih rastlinah in pridelkih, v varovalnem, zadrževalnem in pribežališčnem pasu. Zato so v zakonu predvideni pisni dogovori predelovaca gensko spremenjenih rastlin z nosilci sosednjih kmetijskih gospodarstev in z drugimi lastniki zemljišč na določenem območju. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod minister.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano, kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku Francu Bogoviču za predstavitev poročila odbora.

FRANC BOGOVIČ: Lep dober dan vsem, ki sem vas že enkrat pozdravil, tudi gospodu ministru, sodelavcu iz ministrstva.

Matično delovno telo, se pravi Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je ta zakon obravnavala na 4. nujni seji 18. 5. 2009. V Državnem zboru ga danes sprejemamo po nujnem postopku. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 23. seji 11. 5. 2009 sprejel odločitev, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

Pri delu Odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstva za okolje in prostor, Zakonodajno-pravne službe, Kmetijsko-gozdarske zbornice, Sindikata kmetov, Zveze združenj ekoloških kmetov, Inštituta za trajnostni razvoj in Čebelarske zveze Slovenije. Odboru je bilo posredovano pisno mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona proučila z vidika skladnosti z Ustavo in pravnih sistemov, ter z zakonodajno tehničnega vidika. V svojem mnenju Zakonodajno-pravna služba opozarja, da gre pri predloženem zakonu za tisto vrsto zakonodaje, kjer je del problematike že urejen na ravni EU, kar terja dodatno skrbnost pri sprejemanju zakona. Ob tem tudi ugotavljam, da zaenkrat na področju urejanja soobstoja gensko spremenjenih rastlin z ostalimi rastlinami ni ustrezne prakse sodišča Evropske skupnosti, ki v končni fazi odloča o tem, ali ureditev posameznih držav odstopa od ureditev, ki bi bila v

pomoč pri oblikovanju nacionalnih zakonodaj. V nadaljevanju pa je Zakonodajno-pravna služba tudi podala konkretne pripombe k več členom zakona.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je posredovalo pisne odgovore v zvezi s pripombami Zakonodajno-pravne službe in predloge za amandmaje k 5., 8., 10., 16., 22., 24., 25., 30., 31. členu predloga zakona, v katerih je upoštevana večina pripomb Zakonodajno-pravne službe. Sprejeti amandmaji odbora so razvidni v nadaljevanju poročila.

Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki predlog zakona podpira. Uvodno predstavitev je podal minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je bila podobna, kot nam je bila danes podana, zato se ne bi ponavljal, ker nam čas tega ne dopušča.

V nadaljevanju je predstavnik Zakonodajno-pravne službe v dodatni obrazložitvi pisnega mnenja ponovno poudaril ta problem, da na Sodišču Evropske skupnosti ni te prakse, ki bi v končni fazi ugotovila, ali odstopamo od ureditve, ki jih ureja Evropska unija in kakšno stališče zavzame.

V nadaljevanju je svoje stališče predstavljal tudi predstavnik Zveze združenj kmetov in Inštituta za trajnostni razvoj, ki sta opozorila predvsem na ne dovolj domišljeno rešitev plačila odškodnin. V zvezi s tem je opozorjeno, da odškodnina za onesnaženje, do katere bo upravičen ekološki pridelovalec, ne more biti samo razlika v ceni med konvencionalno in ekološko predelavo. Zastavlja se tudi vprašanje, kam naj ekološki pridelovalec sploh proda konvencionalni pridelek, ki ostane neprodan, če prodaja svoje pridelke pod blagovno znamko ekološke kmetije, ki je zgrajena na zaupanju do svojih kupcev.

Pomislike je predstavil tudi predstavnik Čebelarstva Slovenije, ki je bil mnenja, da je predlagatelj pri pripravi zakona pozabil na čebele in posebej poudaril tudi pomen čebelarstva v Sloveniji, ki je druga največja država v Evropi po številu čebeljih družin na prebivalstva.

Kar se tiče Sindikata kmetov in Ministrstva za okolje in prostor ter Kmetijsko-gozdarske zbornice temu zakonu niso podali posebnih pripomb.

Potem je bila razprava o posameznih členih, kjer je večina članov izrekla podporo za predlog zakona z obrazložitvijo, da je besedilo nastajalo s tehtnim premislekom, veliko konsenza ter v sodelovanju z nevladnimi organizacijami. Predstavnica Zaresa je predstavila tudi svoje pomisleke glede samega zakona.

V nadaljevanju smo sprejeli vse predlagane amandmaje, in glede na sprejete amandmaje na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji.

Dopolnjeni predlog je sestavni del tega poročila.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Alan Bukovnik.

ALAN BUKOVNIK: Spoštovani predsedujoči. Spoštovani gospod minister. Spoštovane kolegice in kolegi.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov pravim, da bomo predlog zakona podprli.

V poslanski skupini zakon podpiramo tudi zato, ker bo omogočil nadzor nad vnosom semen gensko spremenjenih rastlin, površinami, posejanimi z gensko spremenjenimi rastlinami, ter prisotnost gensko spremenjenih rastlin nasploh. Do zdaj tega ni bilo. Menimo, da je zakon dovolj strogo naravnan. Da bo preprečil nepravilnosti na tem področju.

Torej, v poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo predlog zakona.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil gospod Robert Hrovat.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani prisotni!

Ta trenutek je v Sloveniji pridelava gensko spremenjene koruze mogoča brez kakršnikoli omejitev in to ni dobro in to definitivno ni prav, zato je nujno potrebno čim prej sprejeti ustrezno zakonodajo, ki bo preprečila nenadzorovano pridelavo gensko spremenjenih pridelkov.

Odkar je leta 2004 v Evropski uniji prenehal veljati moratorij na gensko spremenjene organizme, se pridelava in uporaba gensko spremenjenih rastlin in njihovih pridelkov širi. Evropska komisija in sploh evropska zakonodaja izključujeta splošno prepoved gensko spremenjenih organizmov posamezni držav in iz tega izhaja, glede na to, da so Slovenci člani te skupnosti, da je potrebno upoštevati načelo soobstoja gensko spremenjenih rastlin z ostalimi rastlinami. Zakon, ki ga danes obravnavamo, daje enake možnosti pridelovalcem, da pridelajo ekološke, integrirane, konvencionalne ali pa gensko spremenjene pridelke.

V Slovenski demokratski stranki menimo, da je predlog zakona, žal, edina možna zaščita pred neželeno prisotnostjo gensko spremenjenih organizmov, kajti prav za to gre. Če že ni mogoče splošno prepovedati gensko spremenjenih organizmov, je potrebno narediti vse, da je zakon naravnan skrajno, ampak res, skrajno omejevalno. Vedeti namreč moramo, da je gensko spremenjen organizem tisti organizem, katerega genski material je spremenjen s postopki, ki spreminjajo ta genski material drugače, kot to poteka v naravnih razmerah s križanjem ali

naravno rekombinacijo. Torej, zakon bo zagotavljal enake možnosti pridelovalcem, da pridelajo pridelek kakršnega si želijo, od ekološkega pa nenazadnje do gensko spremenjenega pridelka. Vendar, o vsebini zakona je govoril gospod minister, zaradi tega ne bom ponavljal, ker nima smisla.

V Slovenski demokratski stranki nas precej bolj skrbijo pripombe, ki so bile izrečene na odboru s strani ekoloških kmetovalcem in čebelarjev. Kot prvo bi omenil problematiko, ki nastaja v zvezi s čebelami. Minister za kmetijstvo je v eni od svojih izjav dejal, da se pri tem zakonu upošteva tudi specifičnost kmetijskega prostora v Sloveniji. Ker pa ob tem zakonu govorimo tudi od 200 do 300 metrskem varovalnem pasu, je vsekakor potrebno upoštevati tudi ta vidik, da se prepreči možnost za pomore čebeljih družin, saj je bilo v razpravi na odboru omenjeno, da se bo v koruzo vgrajeval gen proti koruzni vešči in koruznemu hrošču, kar bo pomenila, da bo koruza strupena za žuželke, med katere pa spadajo tudi čebele. Seveda bo potrebno poiskati tudi rešitev, ki bi preprečila prenos cvetnega prahu iz koruze na rastline, predvsem oljno ogrščico, ki je za čebele zelo zanimiva rastlina. Tudi pridelovalci ekoloških pridelkov imajo pripombe in sicer v zvezi z varovalnimi pasovi in z odškodninami, ki po njihovem niso ustrezno urejeni. Vsi skupaj pričakujemo ustrezne podzakonske akte, ki bodo dejansko pokazatelj, kakšno kmetijsko politiko se bomo šli.

Spoštovani minister, verjamem, da boste ob pripravi le teh upoštevali specifičnost slovenskega kmetijskega prostora in ukrepe za spodbujanje okolju prijaznih kmetijskih praks.

Dovolite mi še zaključek z mislimi predstavnice inštituta za trajnostni razvoj, ki je rekla, da v Sloveniji potrebujemo trajnostne tehnologije pridelave, ki bodo spodobne zagotavljati dovolj kakovostne in varne hrane ter obenem ohranjati naše okolje. V Slovenski demokratski stranki se s to mislijo v popolnosti strinjamo.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavila gospa Cvetka Zalokar Oražem.

Izvolite.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani minister s sodelavcem, spoštovani kolegi in kolegice!

V Poslanski skupini Zares smo zelo zadovoljni, da je zakon, o katerem govorimo, po dolgih treh letih le prišel pred nas v Državni zbor, saj zapolnjuje izjemno nevarno pravno praznino. Res je, da nosi v naslovu besedo "soobstoj", kar naj bi na prvi pogled kazalo na to, da v Sloveniji morda odpiramo vrata gensko spremenjenim rastlinam in organizmov, pa to ni res. Dejstvo je, da bodo z zakonom prvič urejene kakršnekoli omejitve gojenja gensko spremenjenih rastlin in doslej bi

lahko kdorkoli in kjerkoli v Sloveniji posejal v Evropski uniji dovoljeno gensko spremenjeno rastlino. Seveda za enkrat je to le koruza MON810. V Zaresu, kjer nasprotujemo gojenju gensko spremenjenih rastlin, smo prepričani, da nam je uspelo pripraviti in uskladiti z Evropsko unijo tako restriktiven zakon, da pričakujemo, da gensko spremenjenih rastlin v Sloveniji ne bo mogoče pridelovati. Zakaj? Naš zakon sodi med najbolj omejevalne v Evropski skupnosti.

In drugič. Zaradi omejitve ob razpršeni zemljiški strukturi zemljišč v Sloveniji in določilu, da se morajo pridelovalci gensko spremenjenih rastlin pisno dogovoriti s sosednjimi pridelovalci in lastniki zemljišč, menimo da bo v tem zadostna ovira, da do gojenja gensko spremenjenih rastlin v Sloveniji ne bo moč priti.

Pozdravljamo tudi dejstvo, da je bil zakon pripravljen in večinoma tudi usklajen z več kot desetimi nevladnimi organizacijami. Te so dale na zakon v načelnem mnenju soglasje, opozorile so le na dvoje: na nekatere nejasnosti v zvezi z višinami in določanjem odškodnin in na nekatere težave v zvezi z največjo dovoljeno stopnjo gensko spremenjenih organizmov v semenskem materialu. Seveda pa določeni pomisleki in strahovi še obstajajo. Še posebej pozorni bomo do priprave podzakonskih aktov, s katerimi bodo določeni varovalni pasovi. In tu seveda pričakujemo, da bo minister, tako kot je obljubil in zagotovil na seji Odbora za kmetijstvo, sodeloval z nevladnimi organizacijami in upošteval čim bolj omejevalne rešitve. Nikakor ne bomo zadovoljni s šestdeset metriskimi pasovi, kajti menimo, da ta predlog absolutno ni zadosten, ni sprejemljiv in je tudi strokovno neutemeljen. Prav tako nas skrbi tudi napoved, da na soglasje za pridelavo čaka nov tip koruze, ki bo odporna na koruzno veščo. Takšna koruza pa bi bila lahko zelo zanimiva tudi za množično pridelavo v Sloveniji. In to je tudi nevarnost, da bi tudi v Sloveniji pričeli s pridelavo gensko spremenjenih rastlin. Pri tem ne bomo in ne želimo pristajati na dilemo, ali gensko spremenjena koruza, ali s pesticidi obdelana semena. V Poslanski skupini Zares namreč jasno sporočamo: Slovenija ne potrebuje pridelave gensko spremenjenih rastlin. Žal, pa smo soočeni z dejstvom, da Evropa ne omogoča posameznim državam prepovedi gensko spremenjenih rastlin. Zato zahtevamo naslednje: da slovenska Vlada in minister za kmetijstvo na osnovi jasne strategije nasprotujeta in ne podpreta možnosti pridelovale nobene gensko spremenjene rastline, niti koruze odporne proti koruzni vešči. Odločanje je treba prenesti na raven posameznih držav, nenazadnje se je v Sloveniji proti gensko spremenjenim rastlinam izreklo preko 120 občin in 82% prebivalstva.

In drugič. Slovenija mora narediti vse, kar je mogoče, da uveljavi varnostni pridržek. To so namreč doslej naredile že mnoge evropske države in prav bi bilo, da se potrudimo tudi mi. Pri tem podpiramo idejo in predlog ministra, da Ministrstvo za okolje takoj pristopi k izdelavi tako imenovane

mega analize, s katero se zbere vse doslej znane raziskovalne in znanstvene analize, ki bi lahko pomenile temelj za uveljavitev varnostnega pridržka in bi kazale na to, da gensko spremenjeni organizmi predstavljajo resno tveganje za okolje, zdravje ljudi in druga živa bitja. Takšnih študij, tujih študij, naših domačih, žal ni, je na razpolago dovolj in upamo, da bo to prva naslednja akcija, ki se je bo lotil minister za kmetijstvo in Vlada v celoti.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Franc Jurša. Se opravičujem, gospod Urh. Napisano je Franc Jurša. Pardon.

ANTON URH: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister s sodelavci, spoštovane kolegice poslanke in poslanci.

Predlog zakona, ki je pred nami, sprejemamo predvsem zaradi tega, ker Slovenija, kot članica Evropske unije, na svojem ozemlju ne more uvesti popolne prepovedi uporabe ali gojenja gensko spremenjenih rastlin in tudi ker ne more izključiti nobenega tipa kmetovanja ali pridelovanja gensko spremenjenih rastlin tistih sort, ki si vpisane v skupni katalog sort poljščin in katalog zelenjadnic.

V naši poslanski skupini upamo, da držijo navedbe ministra za kmetijstvo, da s tem predlogom zakona naša država ne dovoljuje gojenja gensko spremenjenih rastlin ter takšno pridelavo ureja.

S tem zakonom se tako vzpostavlja ukrepe za soobstoj oziroma preprečevanje prisotnosti gensko spremenjenih organizmov v gensko nespremenjenih kmetijskih rastlinah oziroma pridelkih postopek prijave pridelave, obveznosti pridelovalcev in način vzpostavitve območij pridelave brez gensko spremenjenih rastlin, strokovno usposabljanje registrskih pridelovalcev, predvsem inšpekcijski nadzor in urejevanje odškodnin in sankcij, je še pojasnil minister. Pri pripravi zakona se je sledilo dvema načeloma. Eno je načelo svobodne izbire in načina pridelave kmetijskih rastlin. Torej vsakemu pridelovalcu je omogočeno, da se odloča ali za konvencionalno, za integrirano, za ekološko, ali pa tudi za pridelavo gensko spremenjenih rastlin. Ob tem mora biti zagotovljena sledljivost, saj bodo na ta način možnost izbire imeli tudi proizvajalci in potrošniki.

Drugo načelo, ki je povzročilo precej težav, še posebej zaradi tega, ker je bila potrebna kar nekajkratna preverba notifikacije na Evropski komisiji, se nanaša na odškodnine. Ministrstvo je na koncu dobilo soglasje za odškodnino, in sicer na ta način, da povzročitelj plača za morebitno škodo, ki bi nastala zaradi prisotnosti gensko spremenjenih organizmov v rastlinah in pridelkih, ki se pridelujejo brez uporabe gensko spremenjenih organizmov. V primerih nenamerne

prisotnosti, ko povzročitelj ni znan, pa se odškodnine izplačajo iz posebnega namenskega vira proračuna, v katerega sredstva vplačujejo vsi pridelovalci gensko spremenjenih rastlin.

V naši poslanski skupini se sprašujemo ali ne bi bilo bolje, da bi Slovenija po zgledu nekaterih sosednjih držav začasno prepovedala gojenje gensko spremenjenih rastlin. Trenutno je v Evropi dovoljeno samo sejanje koruze proizvajalca Monsanto MON810. Seme te koruze je odporno na koruzno veščo in trenutno v Sloveniji pravzaprav kakšnih večjih problemov s koruzno veščo nimamo. Po navedbah Urada za varno hrano je v naši državi nadzor nad varno hrano v skladu z evropsko zakonodajo. Po zagotovilu Inštituta za varovanje zdravja pa v Sloveniji ni hrane z vsebnostjo gensko spremenjenih organizmov. Vendar pa se kljub temu zagotovilu v Poslanski skupini DeSUS bojimo, da naša zakonodaja ne omogoča varne hrane, pač pa jo samo dovoljuje. Zato bi bilo po naši oceni potrebno v naši državi posvetiti več pozornosti obveščanju in izobraževanju potrošnikov in proizvajalcev o varni hrani. To kar bi po naši oceni pripomoglo k temu, da bi potrošniki sami zahtevali kvalitetno, zdravo in varno hrano. Kljub temu, da si strokovnjaki še vedno niso enotni o varnosti hrane, ki vsebuje gensko spremenjene organizme in da je potrebno na prave analize še počakati, v naši poslanski skupini ocenjujemo, da moramo biti pri novih tehnologijah proizvodnje hrane previdni, vendar na način, ki ne bo zaviral napredka. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Zmago Jelinčič Plemeniti.

Prosim.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa za besedo in lep pozdrav.

Zakon, ki ga danes obravnavamo bomo v Slovenski nacionalni stranki podprli. Dejstvo je, da Evropa ni tako imuna na gensko spremenjeno hrano in da ni samo koruza MON810 tista, ki se uporablja v Evropi. Dejstvo je, da se uporablja oziroma sadi gensko spremenjena soja na določenih področjih. Dejstvo je, da se uporablja gensko spremenjen krompir na določenih področjih, predvsem na Nizozemskem. Treba je povedati, da so pri izdelavi oziroma projektiranju tega krompirja sodelovali tudi slovenski strokovnjaki iz Fakultete za farmacijo. In to je po eni strani velik uspeh, po drugi strani pa je žalostno, da slovensko ministrstvo za kmetijstvo, slovensko ministrstvo za okolje in tudi ministrstvo za visoko šolo in tako naprej ne pokliče teh strokovnjakov na svoje kakšne sestanke, na kakšne razmisleke in na kakšna posvetovanja, kjer bi se lahko pametno vključili v to debato okoli gensko spremenjenih organizmov. Zakon, kakršen je, ni

slab, lahko bi bil boljši. Vendar pričakujemo, da bo ministrstvo pripravilo podzakonske akte. V prvi vrsti v zvezi z varovalnimi pasovi, v drugi vrsti pa s tistim, kar je zelo pomembno, z inšpekcijami. Kdo bo kontroliral, kako bodo kontrolirani, na kakšen način in kako bodo sankcionirali vse skupaj. In kar je še huje, v primeru, da se gensko spremenjeni organizmi razširijo preko vse mere in preko vseh meja, kako bomo reševali nastalo situacijo? O tem v zakonu ni ničesar. Mislím, da bi to moralo biti, predvidevanja o tej zadevi. Zato predlagam, da naj Ministrstvo za kmetijstvo skliče posvet s strokovnjaki, zagotovo naj pokliče prof. dr. Boruta Štruklja iz farmacevtske fakultete, ki je zagotovo eden vodilnih strokovnjakov v Evropi na tem področju, pri nas pa absolutno prvi. Ne bi bilo slabo, da bi se enkrat že začelo poslušati tudi kakšna strokovna mnenja na teh področjih. Pravijo nekateri, da strah potrošnikov pred gensko spremenjenimi organizmi v Evropi upada. Upada zaradi tega, ker ni medijske podpore. Dejstvo je, da je Evropa zaspala, ljudje v Evropi sledijo medijskim pompom in rompom, in ko tega zmanjka, zmanjka tudi zanimanje za tisto določeno zadevo. Zato je toliko večja odgovornost na slovenskem ministrstvu za kmetijstvo, da ne popusti pred evropskimi pritiski, ki so v večini tudi plod pritiskov določenih proizvajalcev teh gensko spremenjenih organizmov in seveda posredno tudi insekticidov, pesticidov, ki jih pravzaprav delajo iste firme.

Naslednjo korak zagotovo je, potem ko Slovenija mora uporabiti varnostni zadržek in ne sme popustiti Evropi, da se loti uporabe pesticidov, insekticidov, repelentov in še drugih kemijskih sredstev, ki vplivajo na rast rastlin in pa predvsem na okolje. Čeprav se govori, da naj bi koruza MON810 uničevala čebele, je tukaj zopet vprašanje, če je to res. Dejstvo je, da tako koruzni hrošč kot koruzna večča napadata rastlino kot tako, medtem ko čebele zbirajo pelod na koruzi. Tukaj se lahko vprašamo, ali je možen prenos na ta način iz koruze recimo na oljno repico, na Brassico nigro ali to ni mogoče. Zato je torej še toliko bolj pomembno, da se v to zadevo vključijo strokovnjaki z določenega področja. Še enkrat bom opozoril na inšpekcijsko službo. Na splošno so inšpekcijske službe v Sloveniji zelo slabe, katastrofalno slabe, podhranjene predvsem strokovno, o finančah ne bom govoril, o tem naj govorijo drugi, vendar strokovno so podhranjene. In še nekaj. Inšpekcijske službe se ne upajo reagirati na določenih mestih, teritorijih ali pa na kakšnih zadevah, kajti enostavno jih nihče ne upošteva. Zato je tudi to eno področje, ki ga je potrebno nujno urediti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav, spoštovani podpredsednik. Spoštovani kolegi! Spoštovani minister!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke želimo najprej opozoriti in delno tudi protestirati, da bi bilo mogoče v redu, če bi se takšen zakon s tako zahtevno vsebino sprejemal po kakšnem drugačnem postopku, kot po nujnem. Ampak to je bilo sprejeto in nadaljujemo s sprejemanjem tega predloga.

Sicer gensko spremenjeni organizmi v svetu niso nekaj novega. V širšem obsegu so v uporabi, kot vemo, že več kot 15 let, predvsem v prekomorskih deželah severne in južne Amerike. Od vstopa Slovenije v Evropsko unijo pa se lahko brez prepovedi in omejitev dajejo tudi na naš trg gensko spremenjeni organizmi, za katere so bile izveden predpisane ocene tveganja za okolje ali za zdravje ljudi in živali ter je bilo izdano dovoljenje za dajanje na trg. Gensko spremenjene rastline, ki vsebujejo na ravni EU dovoljenje za gensko spremenjene organizme, torej jih lahko v Sloveniji vsakdo prideluje, predeluje ali daje na trg. Zato mislimo tudi mi, da je nujno, da se to področje omeji in tudi regulira z zakonom. Zaenkrat je v Sloveniji okoli 8.000 kmetijskih gospodarstev, ki so vključena v eno od oblik kmetovanja, pri katerih uporaba gensko spremenjenih organizmov ter proizvodov pridobljenih iz GS-ov ni dovoljena. So pa ta kmetijska gospodarstva, ki kmetuje na ekološki ali intergrirani način, razpršena po vsej Sloveniji. Zato je možnost, da pride do nenamerne prisotnosti GS pridelkov iz te pridelave in s tem do gospodarske škode še toliko večja.

Odkrito povedano, bi v Poslanski skupini SLS v tem trenutku raje sprejemali zakon o prepovedi souporabe gensko spremenjenih organizmov oziroma rastlin, ampak vsi vemo, da Slovenija kot članica EU v skladu s 14. členom Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti ne more sprejemati ukrepov, ki bi kakorkoli omejevali ali prepovedali prost pretok blaga na trgu skupnosti. Slovenija torej na svojem ozemlju ne more izključiti nobenega tipa kmetovanja in ne more prepovedati pridelavo gensko spremenjenih rastlin, ki imajo dovoljenje za pridelavo v skladu z uredbo Evropske skupnosti o gensko spremenjeni hrani ali krmi. Tudi sodba Sodišča Evropske skupnosti v primeru Republike Avstrije proti komisiji ES nakazuje, da Avstrija ni uspela s svojo namero odstopa od direktive.

Glede na res veliko razpršenost slovenske posesti je na nek način strah kako uvesti take GS organizme v Slovenijo še toliko večji. Zato nas po svoje veseli, da so dobri nastavki v tem zakonu, da je v bistvu potrebno takoj imeti soglasje sosedov za uvedbo teh gensko spremenjenih organizmov v svoj sortiment. Možno je določiti tudi območje, ki bo kar nekaj let naprej območje brez gensko spremenjenih organizmov. Določili se bodo varovalni pasovi, zahtevan je register, usposabljanje tistih, ki se bodo s takšno proizvodnjo ukvarjali, tudi

sledljivost v ponudbi hrane, sistem kaznovanja po principu povzročitelj plača, tudi fond za neznane povzročitelje škode, ki bi s tem nastala. Pomembno in zelo pomembno bo delo ministrstva v prihodnje v tistem delu, ko bo treba pripraviti podzakonske akte. In glede na pomisleke, polemike in tudi določene neznanke, ki ne samo pri nas tudi po svetu na tem področju so, mislimo in podpiramo, da bo minister pri pripravi podzakonskih aktov, naredil takšne akte v katerih bo čutiti tudi duh o neobstoju GS-ov v Sloveniji.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic.

Izvolite.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo. Prijazen pozdrav ministrici, ministru, strokovnim sodelavcem in vsem vam!

Moram reči, da to stališče predstavljam še posebej s ponosom in z veseljem, predvsem zato, ker smo se vse poslanske skupine v tem parlamentu našle na istem bregu in pomembnem evolucijskem vprašanju razmišljamo na isti in podoben način. Prav tako se mi zdi izredno pomembno, da je minister za kmetijstvo dr. Milan Pogačnik nadaljeval pot, ki jo je začrtal že prejšnji minister, da na tem področju na ministrstvu vlada kontinuiteta in da gremo v pravo smer, predvsem s previdnimi in počasnimi koraki. Vsa ta pomembna stališča je treba sporočiti tudi javnosti, ki vprašanja gensko spremenjene hrane ne razume povsem. Nekje je bilo prebrati, da danes prižigamo zeleno luč za te spremenjene organizme, ravno nasprotno. Danes bomo sprejeli zakon, ki prižiga rdečo luč za brezobzirno in pa prosto gojitev gensko spremenjenih organizmov, zakon, ki je previden, premišljen, restriktiven in v praksi zaradi številnih omejitev, katerih trend bo nadaljevala tudi, pričakujem, uredba gojenje gensko spremenjenih organizmov, skoraj onemogoča.

Zakaj je vprašanje pomembno in pa evolucijsko? Zato, ker smo na določeni točki razvoja, kjer znanost zna in zmore ponuditi veliko. Tej znanosti je s pridom priskočila na pomoč komerciala in ker lahko na drugi strani tehtamo tudi med skokom v vodo, za katero ne vemo, kako je globoka, in nas ta napredek lahko v bodoče pahne tudi na tanek led ali pa v pogubo. In zato sem vesel in pa ponosen, ker lahko rečem, da danes spoznavamo vsi skupaj, da je življenje precej več kot samo dobiček multinacionalk in pa posel. V imenu Poslanske skupine Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije lahko rečem, da se zavedamo tudi tega, da bo čez leta, desetletja lahko ta znanost na tem področju naredila velik skok, korak naprej, da bodo možnosti za prehranjevanje milijonov in pa milijonov prebivalcev novega planeta večje in

pa boljše, vendar do vseh teh korakov moramo iti počasi in pa previdno.

Ni veliko trenutkov, ko v slovenskem parlamentu lahko spregovorimo tudi o čebelarstvu, o pomenu kranjske sivke, čebele, zaradi katere nas spoštujejo in pa cenijo po vsej Evropi, zato bom zadnji, slabi dve minuti stališča Poslanskega kluba LDS namenil tudi tej problematiki in še posebej opozoril na nekatere probleme, ki jih v zvezi s to problematiko vidijo slovenski čebelarji. Koliko nas je? Več kot 8 tisoč in gospodarimo s preko 170 tisoč čebeljimi družinami, katerih glavni namen in pa prihodek ni proizvodnja medu, čebeljih proizvodov, najrazličnejših vrst, ampak je pomen slovenskega čebelarstva za našo kulturno krajino. Izreden prihodek čebelarstva je nekajkrat večji za družbo kot za posameznika, saj seveda bi brez oprasha s čebelami izgubile številne kulturne rastline ali pa bi bil zgolj zaradi učinkov vetra njihov donos in pa pridelek nekajkrat manjši. Slovenci smo na področju čebelarstva nekaj posebnega v Evropi in pa po svetu in zato je pomembno, da se v odškodnine vključijo tudi čebelarji, da se razmišlja tudi o čebelarstvu, predvsem zato, ker je praktično vsa Slovenija enakomerno poseljena s čebeljimi družinami. Predvsem je treba razrešiti vprašanja gensko spremenjenega materiala v čebeljih pridelkih. Najbrž veste, da se omejevalni pasi med kmetijskimi površinami med konvencionalnimi in pa gensko spremenjenimi rastlinami merijo v nekaj sto metrih. Vemo pa, da pridna čebela delavka leti tudi do 12 kilometrov daleč. Da seveda v teh zgodbah svoje naredi veter. Zato je pri oblikovanju in pa spremembi teh uredb treba upoštevati vse to in jaz sem vesel, da smo danes začeli sprejem zakona na nek soglasen, dogovoren način in v dobro te države in teh državljanov bo, če tako tudi nadaljujemo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. K zakonu sta sicer bila vložena dva amandmaja, vendar sta oba amandmaja umaknjena. Zato ugotavljam, da amandmajev ob zakonu ni in zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 23. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **23. TOČKO - PONOVO ODLOČANJE O ZAKONU O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZASEBNEM VAROVANJU**. Državni svet je na 15. seji 22. aprila 2009 sklenil, da na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije od Državnega zbora zahteva, da pred razglasitvijo zakona ponovno odloča o spremembah in dopolnitvah Zakona o zasebnem varovanju. Predstavnik Državnega sveta za dodatno obrazložitev ne vidim. Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je kot matično delovno telo obravnaval

zahtevo za ponovno odločanje. Predstavnik odbora dr. Vinka Gorenaka ni. Besedo dajem predstavnici Vlade kot predlagateljici zakona.

Gospa Katarina Kresal, ministrica za notranje zadeve, izvolite.

KATARINA KRESAL: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanci!

Državni svet Republike Slovenije zahteva, da Državni zbor ponovno odloča o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zasebnem varovanju. V svojem mnenju se osredotoča na spremembo 3. člena zakona, ki odpravlja omejitve, da se lahko dejavnost zasebnega varovanja opravlja le kot glavno dejavnost.

Pravni red dopušča omejitve opravljanja dejavnosti zasebnega varovanja ali katerekoli druge podobne dejavnosti pod pogoji, ki temeljijo na razlogih varovanja javnega interesa kot so varovanje življenja in zdravja ljudi, javnega reda, javne varnosti ali varovanja premoženja. Ureditev, kakršno podpira Državni svet, pa bi pomenila le omejevanje svobodne konkurence na tem področju, kar pa ni dopustno. Pri spremembah zakona ne gre za bistveni poseg v obstoječo zakonodajo, saj je takšna ureditev veljala vse od uveljavitve zakona v letu 2003 pa do leta 2007, ko je prišlo do spremembe, kar pomeni, da je bilo kar nekaj let časa za spremljanje oziroma proučevanje njegovih posledic. Negativnih posledic, inšpekcija v tem času ni ugotovila. Odstranitev omejitve v zvezi z glavno dejavnostjo pa ne bo vplivala na nadzor nad dejavnostjo zasebnega varovanja, kakor tudi ne na strokovnost dela imetnikov licenc. Namreč, določbe zakona veljajo za vse družbe in za vse varnostnike enako. Nadzor nad vsemi izvajajo poleg naročnika, javnosti in Državnega zbora predvsem Ministrstvo za notranje zadeve, pristojne inšpekcijske službe, v posameznih primerih tudi varuh človekovih pravic in pa informacijska pooblaščenka.

Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje je soglasno sprejel mnenje Vlade. Vlade Republike Slovenije pa meni, da je sprememba Zakona o zasebnem varovanju potrebna in nujna in je v popolnosti v skladu z nameravano ureditvijo dejavnosti zasebnega varovanja. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospa ministrica. Na seji pozdravljam gospoda Rudija Cipota, ki pa žal več ne more dobiti besede. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Seveda bom predstavil stališče poslanske skupine tako, kot je bilo napovedano, čeprav smo že naredili kakšno izjemo pri kakšni zamudi.

Skratka, Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zasebnem varovanju, ki smo ga že sprejeli v tem Državnem zboru in ki je bil deležen veta Državnega sveta. Veto se je pravzaprav zgodil na tistem členu ali zaradi tistega člena, kjer smo mi vložili amandma. Amandma je bil takrat z naše strani, s strani koalicije oziroma Državnega zbora, sprejet. Gre pa preprosto za to, da smo s takšno spremembo zakona ukinjali monopole velikih zasebnih korporacij na tem področju in seveda pripeljali v stanje večje konkurenčnosti, omogočili konkuriranje tudi tistim organizacijam, podjetjem, ki imajo organizirane varnostne službe v skladu z zakonom, pa po dosedanjem sistemu niso mogli te dejavnosti opravljati na trgu, ker je bil naš amandma takrat že sprejet in pravzaprav je stališče Državnega sveta oziroma odločitev Državnega sveta temeljila prav na tem, sem vesel, da smo tako na odboru, zlasti pa v poslanski skupini, da smo, tako vsaj smatram, vse stranke soglasne s tem, da ta predlog zakona ponovno podpremo.

Mi v Slovenski demokratski stranki ga bomo podprli.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine DeSUS naj bi predstavil mag. Franc Žnidaršič - ga ni.

Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Zmago Jelinčič Plemeniti.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Dober dan.

Čisto na kratko. V Slovenski nacionalni stranki zakona ne bomo podprli.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Gvido Kres.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo podprli Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zasebnem varovanju, saj menimo, da gre za manjši, a kljub temu potreben poseg v zakon, ki je bil sprejet leta 2003 in noveliran leta 2007.

Urejenost področja zasebnega varovanja je bila pomanjkljiva in neustrezna. Zgodili so se tudi tragični dogodki in za vzdrževanje tistega stanja bi tudi v prihodnje povzročalo kršenje predpisov, neučinkovit nadzor ter ogrožanje varnosti in premoženja. Leta 2007 smo podprli spremembe zakona, ki so precej zaostrole nadzor nad delovanjem varnostnih služb, predvsem začasni in trajni odvzem licence. Se pa v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke glede na nedavne dogodke sprašujemo, če je ta nadzor res učinkovit.

Morda bi ga morali še bolj zaostri ali razmisliti o kakšnih drugih pristopih v sistem zasebnega varovanja.

Poslanci Slovenske ljudske stranke namreč želimo sprejeti tak zakon, ki bo res omogočil Ministrstvu za notranje zadeve še bolj učinkovito ukrepanje zoper kršitelje predpisov s področja zasebnega varovanja. Razumemo tudi opozorilo Državnega sveta glede spremembe, ki omogoča, da bodo storitve zasebnega varovanja na tržišču nudili tudi gospodarski subjekti, katerih glavna dejavnost sploh ni dejavnost zasebnega varovanja. Kot sem že omenil, je očitno nadzor nad izvajanjem zasebnega varovanja še vedno premajhen, pomanjkljiv oziroma nezadosten in ne znamo si predstavljati, kako bo to izgledalo po predlagani spremembi. Opozorila so verjetno na mestu. Praksa bo pokazala ali so ta strah in opozorila utemeljena in če gre zadeva v napačno smer. Mislím, da je še vedno možno zadevo urediti na način kakršnega predlaga Državni zbor oziroma Državni svet, oziroma da pridemo do še kvalitetnejšega, še izboljšanega zakona. Nič pa nimamo proti, če se neko veliko podjetje organizira varovanje za lastne potrebe. Seveda mora tudi v tem primeru zadostiti pogojem za pridobitev licence in za vse zadeve, ki jim morajo tukaj slediti. V Slovenski ljudski stranki bomo v tem trenutku zakon podprli. Seveda pa tudi opozarjamo na to, da če se bo izkazalo, da ne deluje, da ga bo treba spreminjati na boljše. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic.
Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa. Še enkrat vsem skupaj lep pozdrav. Pozdrav tudi ministrici za notranje zadeve.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije se seveda čez noč ne premislím in zato bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zasebnem varovanju ponovno podprli, kajti naš razmislek je bil temeljit in mislim, da področje, ki ga je treba še boljše nadzirati, še boljše dodatno urediti, tak zakon zagotovo potrebuje in pa zasluži. Zato se ne strinjamo z oceno Državnega sveta Republike Slovenije, da pomeni sprememba samo 3. člena bistven konceptualni poseg v dosedanjo zakonsko ureditev. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenija smo predlog amandmaja k 3. členu sprejeli, ker menimo, da storitve zasebnega varovanja na tržišču lahko nudijo tudi gospodarski subjekti, katerih glavna dejavnost ni dejavnost zasebnega varovanja. In takšna rešitev, po naši oceni, ni v nasprotju z Ustavo. Kaj to pomeni z drugimi besedami? Da nas bodo razumeli tudi vsi tisti, ki nas ta trenutek gledajo in pa poslušajo. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenija smo prepričani, da ugledna, kvalitetna slovenska podjetja kot so recimo Krka, Gorenje,

Merkur, pa še kdo, zmorejo in znajo ustanoviti za področje varovanja tudi enako kvalitetno službo, ki bo ščitila njihove interese in njihovo premoženje, še celo bolj. Prepričani smo, da to znajo v svojem lastnem in našem javnem interesu narediti bolje kot pa neko čez noč ustanovljeno podjetje, ki je v ozkem zasebnem interesu in ima namen nič drugega kot pa služiti na trgu in iskati določene osebne ali pa zasebne finančne koristi. Nasprotno menimo tudi, da je takšna rešitev ustavno korektnjša, saj na ta način ne omejuje pravne osebe, ki se ukvarja z neko drugo dejavnostjo in bi lahko tudi same organizirale svojo službo varovanja v skladu z določbami ustreznega zakona, kar jim je bilo pa do zdaj na žalost onemogočeno. Z ugotovitvijo Državnega sveta, da je bil v preteklem mandatu, obdobju nadzor nad izvajanjem zasebnega varovanja pomanjkljiv, se popolnoma strinjamo. Seveda pa ni mogoče pritrđiti domnevni Državnega sveta, da bo ob takšni predvideni razširitvi izvajanja zasebnega varovanja prišlo tudi do bistvenega zniževanja kakovosti teh storitev ter velike nepreglednosti nad izvajanjem teh storitev, naše mnenje je povsem nasprotno. Ob tem, ko ponovno odločamo o Predlogu novele Zakona o zasebnem varovanju v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije poudarjamo, da se s predlagano rešitvijo strinja tako pristojno ministrstvo in Vlada Republike Slovenije. Prepričani smo, da se Ministrstvo za notranje zadeve in ministrica zavedata, da bo potrebno nadzor nad upravljanjem dejavnosti zasebnega varovanja še dodatno okrepiti, predvsem v luči dogodkov, ki se dogajajo, jih obžalujemo, jih popravljamo in se jim želimo izogniti. To ministrica gospa Kresalova oziroma Ministrstvo za notranje zadev dokazuje že s tem, da se je pričelo s postopki za celovito ureditev dejavnosti zasebnega varovanja, v te postopke pa so vključeni tako notranji, kot tudi zunanji strokovnjaki, imetniki licenc, zbornica in pa fakulteta. Na podlagi temeljite analize obstoječega stanja in primerjalne ureditve se pripravlja strategija razvoja dejavnosti zasebnega varovanja v Sloveniji, ki bo uporabljena kot obvezna podlaga za ustrezno normativno ureditev dejavnosti zasebnega varovanja.

Zaradi vseh navedenih razlogov bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije predlog novele Zakona o zasebnem varovanju ponovno podprli, ker seveda želimo zaščititi življenje, varnost in pa premoženje vseh, ki živijo v državi Republiki Sloveniji. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Anton Colarič.

ANTON COLARIČ: Hvala lepa. Gospod predsednik, gospa ministrica, kolegice, kolegi.

Državni zbor je na 5. redni seji 21. aprila sprejel Zakon o spremembah Zakona o zasebnem varovanju, katerega cilj so bili predvsem uskladitev z odločbo Ustavnega sodišča, manj zahtevni redakcijski popravki in dopolnitve zakona. Državni svet se je v svoji zahtevi za ponovno odločanje o noveli zakona po svoji vsebini osredotočal na 1. člen, s katerim se opušča dosedanje ureditev 3. člena osnovnega zakona, po kateri se zasebne varovanje, z izjemo načrtovanja varnostnih sistemov, lahko opravlja le kot glavna dejavnost. Državni svet zatrjuje, da navedena sprememba predstavlja bistven konceptualen poseg v dosedanje zakonsko ureditev, ki ni v nikakršni povezavi z odločbo Ustavnega sodišča.

Kot že navedeno, se z novelo zakona v osnovi uresničuje odločba Ustavnega sodišča iz septembra 2008, ki je posledica sprejema novega zakona o zasebnem varovanju v septembru 2007. Iz leta, ko je bilo zaradi znanih dogodkov marsikaj narejeno na hitro, brez premisleka in je tedanja vlada vložila zakon, ki po mnenju stroke ni bil sprejemljiv. Tudi Poslanska skupina SD takrat tega ni podprla. Zbornica za varovanje pa je potem vložila zahtevo za oceno ustavnosti. Tokratna novela zdaj sledi ustavni odločbi iz leta 2008.

V Poslanski skupini SD podpiramo stališča Vlade, ki so bila predstavljena v stališču ministrice, in bomo pri ponovnem odločanju zakon ponovno podprli. Obenem pa ponovno poudarjamo, to smo storili že takrat, ko smo novelo podprli v aprilu, da je potrebno Zakon o zasebnem varovanju čim prej posodobiti in modernizirati, da se to področje uredi celovito.

Pričakujemo, kot že rečeno, da bo nov zakon priložen Državnemu zboru v odločanje še v letošnjem letu. Socialni demokrati, kot že rečeno, bomo še enkrat glasovali za novelo zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Glasovanje o zakonu bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj ob 14.30.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 6. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali bo 14.30. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 13.58 in se je nadaljevala ob 14.30.)

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Prehajamo na nadaljevanje seje, to je na glasovanje Državnega zbora o predlaganih odločitvah.

Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje svoje glasovanje naprave, in sicer mora na desni strani vložene kartice goreti oranžna lučka.

Prehajamo k **15. točki dnevnega reda**, to je **obravnavo in odločanje o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozu nevarnega blaga, skrajšani postopek**.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Ja, prosim. Obrazložitev glasu?

Dajem prijavo za obrazložitev glasu v imenu...

Gospod Jurša v imenu... ne, pomota.

Še enkrat sprašujem - se želi kdo prijaviti v imenu poslanske skupine? Ne. Potem dajem besedo gospodu Bezjaku, obrazložitev glasu v svojem imenu.

Izvolite.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, spoštovane poslanke in poslanci.

Zakaj hočem obrazložitev tega zakona v svojem imenu? Mi zdaj v Sloveniji sprejemamo zakon o višjih kaznih za prevoz ADR blaga - nevarnega blaga. Jaz se absolutno strinjam, da je prav, da se ta zakon uskladi z Evropsko unijo. Nikakor pa se ne morem strinjati, da ministrica daje zakon v obravnavo in potrditev prej preden v Sloveniji sploh imamo pogoje. V Sloveniji nimamo niti enega parkirišča za prevoz nevarnega blaga. Kako bomo pa potem kaznovali, če ne omogočamo tem prevoznikom, predvsem tujim prevoznikom, ki tranzitirajo državo Slovenijo, da bodo lahko parkirali. Vsi vemo, da po določenem času morajo parkirati vozila, ne morejo peljati naprej zaradi predolge vožnje, ki jo opravi voznik skupaj. Kje pa naj takšen prevoznik parkira vozilo? Policija ga bo zato kaznovala z globo. Je to pošteno? Kje je tu morala? Strinjam se, da se ta zakon uskladi z Evropsko unijo. Nikakor pa se ne strinjam, da ne omogočimo najprej pogojev, potem pa gremo v izvajanje tega zakona. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 63, proti 5.

(Za je glasovalo 63.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 16. točko dnevnega reda**, to je z **obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih, skrajšani postopek**.

Ker v drugi obravnavi k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi amandmaji, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

V zvezi s to točko dnevnega reda Vlada predlaga zboru, da na podlagi 153. člena Poslovnika zbor sprejme naslednji sklep: "Zakonodajno-pravna služba pripravi uradno prečiščeno besedilo Zakona o tujcih." Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo **prekinjeno 17. točko dnevnega reda - to je obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o potnih listinah, skrajšani postopek.** Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen. Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 74, proti nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

V zvezi s to točko dnevnega reda Vlada predlaga Državnemu zboru, da na podlagi 153. člena Poslovnika Državnega zbor sprejme naslednji sklep: "Zakonodajno-pravna služba pripravi uradno prečiščeno besedilo Zakona o potnih listinah." Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti nihče.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo **prekinjeno 19. točko dnevnega reda - to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin, skrajšani postopek.**

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen. Zato prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 76, proti nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. In s tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo **prekinjeno 20. točko dnevnega reda - obravnavo Predloga zakona o soobstoju gensko spremenjenih**

rastlin z ostalimi kmetijskimi rastlinami, nujni postopek. Ker k drugi obravnavi amandmaji niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen. Gospod Tanko, obrazložitev v imenu poslanske skupine?

JOŽE TANKO: Postopkovni predlog.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Postopkovni predlog. Izvolite, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. Predlagam 45-minutni odmor za posvetovanje v poslanski skupini o tem zakonu.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: O tem zakonu? Želi kdo obrazložiti svoj glas v imenu poslanske skupine, v osebni imenu? Končali smo z obrazložitvami oziroma z možnostjo za obrazložitev glasu in preden preidemo na odločanje, odrejam 45 minut odmora, ki ga zahteva Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. Sejo bomo nadaljevali ob 15.25 uri.

(Seja je bila prekinjena ob 14.42 in se je nadaljevala ob 15.25.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi poslanci! Nadaljujemo prekinjeno sejo in glasovanjem v zvezi z 20. točko dnevnega reda. Najprej sprašujem, če želi predlagatelj prekinitve, gospod Tanko, besedo. Prosim, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Poslanska skupina je glede te točke opravila razpravo in obveščam vas, da nismo izoblikovali enotnega stališča, tako bo vsak poslanec glasoval po svoji vesti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Navzočih je 63 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 8.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 8.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 23. točko dnevnega reda - to je s ponovnim odločanjem o spremembah in dopolnitvah Zakona o zasebnem varovanju. Prehajamo na odločanje o navedenem zakonu. Ob tem vas želim opozoriti, da mora pri ponovnem odločanju skladno z drugim odstavkom 91. člena Ustave Republike Slovenije za sprejetje navedenega zakona glasovati večina

poslancev, to je 46 ali več. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Obrazložitev v lastnem imenu?

JOŽE TANKO: Postopkovni predlog imam.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Postopkovni predlog, prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsednik, za posvet v poslanski skupini glede ponovnega glasovanja o Zakonu o zasebnem varovanju predlagam 45-minutni odmor, da se poslanci dogovorimo, kako bomo o tej točki glasovali. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Žal je ta odmor v skladu s poslovnikom in ga vodja poslanske skupine lahko zahteva in dobi. Preden pa ga dobi in prekinem sejo, pa sprašujem, ali želite obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin. (Ne.) Ali želi obrazložiti svoj glas kdo od poslank ali poslancev? (Ne želi.) Zaključujem obrazložitev glasu poslanskih skupin in poslancev. Odrejam prekinitev 45 minut, to je do 16.15. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 15.28 se je nadaljevala ob 16.15.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi!

Nadaljujemo prekinjeno sejo in glasovanjem pri **23. točki dnevnega reda**. Sprašujem, če želi predlagatelj prekinitve gospod Jože Tanko besedo. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Mi smo v poslanski skupini proučili tudi razloge, zaradi katerih je Državni svet zahteval veto na glasovanje o tem zakonu, in pa tudi naredili primerjavo s tem, ko je bil sprejet naš amandma. Poslanska skupina se je odločila, da bo glasovala na ponovnem glasovanju za zakon. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 65 poslank in poslancev, za je glasovalo 55, proti 2.

(Za je glasovalo 55.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **26. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN ČEŠKO REPUBLIKO O IZMENJAVI IN MEDSEBOJNEM VAROVANJU TAJNIH PODATKOV**. Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je

Državnemu zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 66, proti nihče.

(Za je glasovalo 66.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **27. TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE**. Zbor bo v okviru te točke obravnaval Predlog predsednik Republike Slovenije za imenovanje dveh viceguvernerjev in članov Sveta Banke Slovenije, Predlog predsednika Republike Slovenije za imenovanje informacijske pooblaščenke s predlogom sklepa ter Predlog sklepa o imenovanju članov Nadzornega odbora Slovenske odškodninske družbe. Prehajamo na razpravo in odločanje o posameznih predlogih.

Prehajamo na obravnavo Predloga predsednik Republike Slovenije za imenovanje dveh viceguvernerjev in članov Sveta banke Slovenije.

Predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk je z dopisom z dne 22. aprila 2009 predlagal Državnemu zboru, da za dva viceguvernerja in člana Sveta Banke Slovenije imenuje mag. Janeza Fabjana in mag. Boža Jašoviča.

Besedo dajem predstavniku predlagatelja dr. Eriku Kerševanu za dopolnilo obrazložitve predloga predloga.

Prosim.

DR. ERIK KERŠEVAN: Hvala lepa. Spoštovani.

Predsednik je predlagal, da Državni zbor imenuje za viceguvernerja in člana Sveta Banke Slovenije mag. Janeza Fabjana in mag. Boža Jašoviča.

Gre za zahtevne strokovne funkcije in oba kandidata imata pomembne in široke izkušnje na tem področju. Med drugim v okviru dela pri Banki Slovenije, pri Evropski centralni banki, pri Eurostatu in pri drugih organih, ki se ukvarjajo s tem področjem tako v Sloveniji kot tudi širše, torej v okviru Evropske unije.

Pri tem je pomembno poudariti, da imata oba kandidata ob bogatih izkušnjah tudi ustrezno podporo Banke Slovenije, torej guvernerja Banke Slovenije, in da po dosedanji praksi seveda tej podpori predsednik dodaja tudi svojo podporo in predlog.

Ob tem bi želeli poudariti, da je to zaključek nekega relativno formalnega postopka, ki je tekkel skladno z Zakonom o Banki Slovenije in je potekal na podlagi javnega poziva, ki je bil objavljen v Uradnem listu. V roku za zbiranje prijav kandidatov se je pojavilo relativno malo predlogov, vendar je bil ta rok postavljen nad zakonskim minimumom, torej, bil je določen v roku 40 dni, in veseli nas, da smo dva tako dobra kandidata tudi dobili.

V tem času bi se seveda lahko prijavil oziroma izrazil svoj interes tudi kakšen od drugih uglednih strokovnjakov, tudi pri posvetovanju z vodji poslanskih skupin, ki jih je opravil predsednik republike, je bila ta možnost dana, vendar je ostalo pri tem predlogu in ker je dober in kvaliteten predsednik republike predlaga, da ga pri podprete.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru pisno poročala.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. - se odpoveduje.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na izvedbo glasovanja o Predlogu predsednika Republike Slovenije za imenovanje dveh viceguvernerjev in članov Sveta Banke Slovenije. V skladu s petim odstavkom 37. člena Zakona o Banki Slovenije o imenovanju viceguvernerjev in članov Sveta Banke Slovenije Državni zbor odloča s tajnim glasovanjem. V skladu s prvim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora vodi tajno glasovanje komisija, ki jo sestavljajo predsedujoči ter štirje poslanci, ki jih izvoli Državni zbor. Poslanske skupine so mi že posredovale predloge za člane komisije, ki vodi glasovanje. To so Aleksander Ravnikar, Socialni demokrati; Robert Hrovat, Slovenska demokratska stranka; Franci Kek, Zares in Gvido Kres, Slovenska ljudska stranka. Član komisije sem tudi jaz kot predsedujoči. Pri delu komisije bo sodelovala tudi generalna sekretarka Državnega zbora gospa Mojca Prelestnik. Ali kdo temu predlogu nasprotuje? Ugotavljam, da ne. Če ne, prehajamo na odločanje o takšni sestavi komisije. Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti nihče.

(Za je glasovalo 69.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je komisija v predlagani sestavi izvoljena.

V skladu s tretjim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora bosta poslankam in poslancem vročeni dve glasovnici tako, da pride vsak poslanec k mizi predsedujočega in pove svoje ime in priimek. Glasuje se tako, da se na vsaki glasovnici obkroži beseda "za" ali "proti". V skladu s petim odstavkom 91. člena Poslovnika Državnega zbora je neizpolnjena glasovnica neveljavna, neveljavna je tudi glasovnica, iz katere volja poslanke oziroma poslanca ni jasno razvidna. V skladu s petim odstavkom 37. člena Zakona o Banki Slovenije bo vsak predlagani kandidat izvoljen oziroma imenovan, če bo zanj glasovala večina vseh poslank in poslancev, to je 46 ali več. Glasovali bomo v dvorani v glasovalnih kabinah. Poslanke in poslanci bodo izpolnjeni glasovnici oddali v glasovno skrinjico, ki bo v dvorani na mizi ob kabinah za glasovanje.

Prehajamo na izvedbo tajnega glasovanja. Poslanci, ki jim boste pomagali pri glasovanju, prosim, da se takoj zglasite v sobi 217, kjer boste prevzeli volilni material. Glasovanje se bo pričelo ob 16.40 in bo trajalo do 16.55. Prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali ob 17.10. Hvala.

(Seja je bila prekinjena ob 16.24 in se je nadaljevala ob 17.11.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi! Nadaljujemo prekinjeno sejo Državnega zbora.

Nadaljujemo z obravnavo prekinjene točke, in sicer **PREDLOGA PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA IMENOVANJE DVEH VICEGUVERNERJEV IN ČLANOV SVETA BANKE SLOVENIJE**

Prebral bom Zapisnik o ugotovitvi izida glasovanja o imenovanju predlaganega kandidata mag. Boža Jašoviča za viceguvernerja in člana Sveta Banke Slovenije.

Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora dne 21. maja 2009. Razdeljenih je bilo 75 glasovnic. Oddanih je bilo 75 glasovnic. Neveljavnih glasovnic ni bilo. Veljavnih je bilo 75 glasovnic. Za je glasovalo 56 poslank in poslancev, proti je glasovalo 19 poslank oziroma poslancev.

Na podlagi izida glasovanja je bil mag. Božo Jašovič z večino glasov vseh poslancev imenovan za viceguvernerja in člana Sveta Banke Slovenije. Mandat začne z dnem 11. 9. 2009.

In naprej, Zapisnik o ugotovitvi izida glasovanja o imenovanju predlaganega kandidata mag. Janeza Fabjana za viceguvernerja in člana Sveta Banke Slovenije. Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora dne 21. maja 2009. Razdeljenih je bilo 75 glasovnic. Oddanih je bilo 75 glasovnic. Neveljavnih glasovnic ni bilo. Veljavnih je bilo 75 glasovnic. Za je glasovalo 56 poslancev, proti je glasovalo 19 poslancev.

Na podlagi izida glasovanja je bil mag. Janez Fabjan z večino glasov vseh poslancev imenovan za viceguvernerja in člana Sveta Banke Slovenije. Mandat začne z dnem 11. 9. 2009.

Prehajamo na obravnavo **Predloga predsednika Republike Slovenije za imenovanje informacijske pooblaščenke s predlogom sklepa:** Predsednik Republike Slovenije dr. Danilo Türk je z dopisom dne 22. aprila 2009 predlagal Državnemu zboru, da za informacijsko pooblaščenko imenuje gospo Natašo Pirc Musar. Besedo dajem predstavniku predlagatelja dr. Eriku Kerševanu za dopolnilno obrazložitev predloga.

DR. ERIK KERŠEVAN: Hvala lepa. Spoštovane gospe poslanke, spoštovani gospodje poslanci! Informacijski pooblaščenec je v današnjem času izredno pomembna funkcija. Tako opravlja temeljno nalogo varstva osebnih podatkov pred njihovim neupravičenim zbiranjem, upravljanjem in seveda posredovanjem. Po drugi strani zagotavlja dostop do informacij javnega značaja. To pa je tisto, kar medijem, posameznikom, vsem

zainteresiranim omogoča nadzor in transparentnost dela državnih organov. Tukaj gre za varstvo dveh temeljnih ustavnih pravic, med katerima je treba pogosto iskati ravnotežje. To je novo pravno področje, ki odpira nova zahtevna vprašanja. Zato je to funkcijo treba opravljati z občutkom, previdnostjo in z natančnostjo. Neka zelo pametna ženska je nekoč dejala, da so pogosto najpomembnejše malenkosti, podrobnosti, ki jih drugi niti ne opazijo. In to velja tudi pri opravljanju te funkcije, da je treba biti previden, pozoren, natančen in skrben pri iskanju ravnotežja ravno na podlagi različnih malenkosti, različnih podrobnosti. In gospa Nataša Pirc Musar je pri svojem dosedanjem delu dokazala, da bo znala tudi v prihodnje dati potrebno pozornost vsem vidikom, ki se pri tem zahtevnem delu pojavljajo.

Ob tem bi želeli tudi dodati, da je postopek po zakonu izveden tako, da predsednik republike predlaga kandidata v izvolitev Državnemu zboru Republike Slovenije. Zakon ne predvideva posebnega postopka javnega poziva zbiranja kandidatur in zaradi tega tak postopek z različnimi objavami v tem primeru tudi ni bil izveden. Da pa se zagotovi transparentnost postopka in možnost pridobivanja tudi drugih pogledov in drugih kandidatur, je predsednik republike v pogovoru z vodji poslanskih skupin in ob napovedi te kandidature tudi dal možnost in potreben čas, da bi se morebitni drugi predlogi predložili. Ker pa je sam prepričan, da bo gospa Nataša Pirc Musar dobro in vestno opravljala delo informacijske pooblaščenke tudi v prihodnje, seveda ni sam iskal kakšnih drugih kandidatur.

Zato vam predlagam v imenu predsednika republike, da navedeni predlog podprete. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru pisno poročala in predložila predlog sklepov. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin... Ne, v bistvu nimamo predstavitev stališč, smo zaključili. Prehajamo na razpravo poslank... Pardon, se opravičujem, najprej najava, da ne, potem da... Besedo ima gospod Jože Tanko, Slovenska demokratska stranka, predstavitev stališča poslanske skupine. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Dejansko gre za, tako kot je rekel gospod dr. Kerševan, za zelo pomembno funkcijo, zato je treba še posebej skrbno pretehtati odločitev. Mi menimo, da ta postopek, ki je bil izveden, ni bil v celoti izveden tako, kot bi pričakovali, kajti ni dovolj, da se predlagatelj posvetuje samo s tistim, ki to funkcijo opravlja, ampak mislimo, da bi bilo treba izpeljati tudi nek širši nabor preko javnega razpisa in šele na osnovi tega bi se lahko tudi drugi prijavili na ta razpis. Je pa težko, takrat, ko predlaga

predsednik republike kandidata, komurkoli predlagati nek protipredlog.

Lahko rečem, da imamo v naši poslanski skupini pomisleke, zadržke glede predloga, vsaj iz dveh razlogov. Eno je afera, ki se je zgodila s to washingtonsko depešo, ki je bil pomemben zaupen dokument, objavljen istočasno v ljubljanskem Dnevniku in beograjski Politiki. Takrat, če se spomnite, je minister za zunanje zadeve odredil notranji nadzor, da bi se ugotovilo, zakaj je ta dokument prišel v javnost. In z intervencijo pooblaščenke do informacij javnega značaja je prišlo do blokade tega postopka. Mi menimo, da je bila odreditev nadzora odgovorne osebe, v tem primeru ministra, več kot upravičena. To se zgodi, in se mora zgoditi, povsod, kjer se zgodi tak primer. Vendar se je v tem primeru zgodilo še nekaj drugih zadev, se pravi, da je pooblaščenka tudi v javnosti razlagala nepravnomočne odločitve, objavila jih je celo v strokovni reviji, potem pa je bilo medijem posredovano tudi ime naslovnikov prekrškovnega ukrepa, kar menimo, da ni korektno, in to celo prej, preden so ti ta ukrep sploh doživeli. Zdaj sklicevanje na to, da je šlo za poseg v zasebnost, tako se je sklicevala informacijska pooblaščenka, ne zdrži, kajti v istem času je urad imel poseben pravilnik, ki je dopuščal informacijski pooblaščenki nadzor in pregled elektronske pošte zaradi uvedbe ali vodenja sodnega, prekrškovnega, disciplinskega ali drugega postopka, povezanega z delovnim razmerjem pri pooblaščenki. To se pravi, da je bil pravilnik, s katerim je pooblaščenka uravnavala delovanje svojega urada, bistvo strožji, bistveno hujši kot to, kar je naredil tedanji minister Rupel, ko je želel samo ugotoviti to, iz katerega vira je prišlo do izdaje zaupnega dokumenta. In to je eden izmed razlogov.

Drugi, prav tako tehten razlog pa je preprečitev dela in nadzora Urada za varstvo konkurence v postopku proti veletrgovcem. Namreč, se boste spomnili, da v času, ko je v Sloveniji prišlo do povečanih rasti inflacije, da so mnogi trgovci v drugih evropskih državah zniževali marže. V Sloveniji se to ni zgodilo, celo več, obstajal je utemeljen sum Urada za varstvo konkurence, da je prišlo do kartelnega dogovora med temi trgovci, da se cene hrane držijo na višji ravni in celo še, da naj bi se usklajevale.

Ko je Urad za varstvo konkurence uvedel določene postopke proti tem veletrgovcem zaradi teh sumov kartelnih dogovorov, je prišla intervencija pooblaščenke in s tem je za pomemben čas prekinila postopek preverjanja. Menimo, da sta bila oba postopka, ki sta jih odredila tako resorni minister kot Urad za varstvo konkurence, v javnem interesu in da je s tem posegom informacijske pooblaščenke prišlo do zaustavitve, do blokade postopkov. Eden izmed postopkov je bil tudi kasneje v sodnem sporu tudi oporekan.

S tega stališča in zaradi tega v naši poslanski skupini kandidatke ne bomo podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsednik, pooblaščenec predsednika države.

Jaz moram reči, da v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije pa razmišljamo pozitivno. Pri dosedanjem delu pooblaščenke smo tako kot predsednik države zagotovo videli, opazili in pa zaznali ogromno dobrih stvari. Glede na to, da je gospa ravnala ledino, je prav gotovo lahko prišlo tudi do kakšne drobcene, nenamerne napake, in ker je poznavalka področja, bo te napake v mandatu, ki prihaja, zagotovo opravila. Pa da ponovimo postopek, ker smo slišali cel kup negativnosti, bom vseeno podal tudi nekaj mnenj, ki smo jih sprejeli skupaj na mandatno imunitetni komisiji.

Pravico predlagatelja ima predsednik Republike Slovenije, ki je na podlagi Zakona o informacijskem pooblaščenku predlagal Državnemu zboru informacijsko pooblaščenko, gospo Natašo Pirc Musar, ki ima seveda ustrezno izobrazbo, je univerzitetna diplomirana pravnica, ima opravljen državni pravosodni izpit in je po oceni Poslanskega kluba LDS mnogo v preteklem petletnem mandatu dobro in pa kvalitetno opravljala.

Pomembno je, da je gospa v preteklem mandatu v delo vložila vso svojo vestnost, strokovnost in se ob tem tudi prizadevala za uveljavitev nove funkcije in novih pravic državljanek in državljanov na področju dostopa do informacij javnega značaja. Ob svojem delu je z mnogimi odločnimi odločitvami tudi ukrepala za zaščitno varstva osebnih podatkov in poskušala zagotoviti visok standard njihovega pravnega varstva, ki je v sodobni evropski državi bistvenega pomena. Zato seveda tako mi kot predlagatelj ocenjujemo, da je gospa Pirc Musar kandidatka, ki izpolnjuje vse zakonsko predpisane pogoje in bo lahko s svojim delom še naprej prispevala k uspešnemu razvoju področja in dela informacijskega pooblaščenca. Zato seveda v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije pritrjujemo in podpiramo odločitev predsednika države in smo prepričani, da bo kandidatka svoje delo v naslednjem zahtevnem petletnem obdobju uspešno opravila, tako kot do sedaj. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Zaključili smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo poslank in poslancev. Besedo ima Jožef Jerovšek. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Predsednik, kolegice in kolegi. Položaj in institucija informacijskega pooblaščenca je izjemno pomemben in to je dokazala tudi sedanja informacijska pooblaščenka in kandidatka za bodočo informacijsko pooblaščenko. Moram reči, kot je bilo danes že omenjeno, da je

odigrala veliko vlogo na področju slovenske zunanje politike. Kakor koli se zdi nenavadno, mislim, da je bila eden ključnih akterjev na področju slovenske zunanje politike, ampak seveda te posledice so dokaj kompleksne. Ker bom ta izraz uporabil, ker tudi v zvezi z določenimi osebami pogosto uporabljajo besedo kompleksno, da so bile neki osebi kompleksni.

Takrat, ko je izbruhnila afera washingtonska depeša, se je država znašla v izjemno neprijetni situaciji. To je bil tudi name akterjev washingtonske depeše. Pustimo, da se je zadeva zgodila zaradi površnosti ambasadorja, sedanjega zunanjega ministra, ampak očitno so akterji v domovini računali na to, pa tudi poznali verjetno možnosti, ki so se v hiši ponujale, v zunanjem ministrstvu, ob takih priložnostih. Trdno sem prepričan, da če bi informacijska pooblaščenka ravnala bolj selektivno, da bi dovolila delno preiskavo, kajti ne morem se strinjati, da je tista absolutna blokada bila v okviru njenih kompetenc, potem bi država ne utrpela takih drastičnih posledic. Kajti, posledično je zaradi tega predsednik republike potem imel tudi, vsaj on je tako obrazložil, alibi, da ni imenoval veleposlanikov. In neimenovanje veleposlanikov pa se reflektira v zadnjih dveh mesecih kot huda posledica, kajti slovenska diplomacija ni imela na ključnih mestih veleposlanika z akreditivi in pooblastili. Res so tam delovali odpravniki poslov, samo vsi vemo, da če se odpravnik poslov najavlja sedanjemu ministru, bo čakal mesece in mesece ali pa sploh ne bo sprejet. Veleposlanik pa ima relativno odprto pot. Seveda se je zgodilo, da je bila slovenska diplomacija pri lobiranju v evropskih prestolnicah tako rekoč amputirana in da se to odraža v tem, da Republika Hrvaška na nekaterih področjih z leve in desne prehitevala slovensko diplomacijo. Te posledice so lahko hude tudi v prihodnosti, se vlečejo. Trdno upam, da bo to, da je slovenska opozicija tukaj odigrala izjemno državotvorno vlogo v sedanjih, zadnji fazi, da smo te posledice minimalizirali. To afero vidimo, ko se tudi na sodiščih razpleta ta afera, vidimo, kako veliki vložki so bili vloženi v to afero. V eni medijski hiši, v Beogradu, tuji diplomaciji. Se mi zdi, da je totalna blokada takrat bila nedržavotvorno ravnanje. Preseganje kompetenc s hudimi posledicami. .../Opozorilni znak za konec razprave./... Moram reči, da je pooblaščenka bila pravzaprav učinkovit pes čuvaj ali kako temu rečemo.../Izklop mikrofona./...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Čas je potekel. Besedo ima Darja Lavtižar Bebler. Prosim.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Nisem se sicer vede prijavila k tej razpravi, ampak kljub temu, hvala za besedo.

To, kar smo ravnokar slišali,...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani...

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: ... je ena velika neumnost, oprostite kolega Jerovšek. Poglejte, pred tem, samo tri mesece pred tem, preden so se pojavili problemi v zvezi z zapiranjem oziroma odpiranjem pogajalskih izhodišč s Hrvaško, je Slovenija izredno uspešno predsedovala Svetu Evropske unije. In čudno je, da ob vsej tej uspešnosti ni znala uveljaviti te vloge predsedujoče v Svetu Evropske unije in prepričati druge članice Evropske unije, da bi prisluhnile našim argumentom, zakaj nasprotujemo tistim dokumentom Hrvaške, ki po našem mnenju prejudicirajo mejo.

Zdaj govori o tem, da so tega krivi ambasadorji, ki niso bili pravočasno imenovani, obenem pa pozabiti, da so bili prejšnji ambasadorji odpoklicani, pa bi do imenovanja novih ambasadorjev lahko bili še na tistih položajih, kajti zakon jim to omogoča, ob vsem tem, kar govorite, gospod Jerovšek, oprostite, za te grde besede morda z moje strani, ampak vse to je ena velika neumnost.

Kar pa zadeva kandidatko za informacijsko pooblaščenko, bi pa rada povedala to. Glede na to, da je tako "uspešno dihala za ovratnik" prejšnjim oblastem, bi pričakovala, da boste tudi tem oblastem privoščili tako kritično in pogumno informacijsko pooblaščenko. Ne vem kako to, da ste se tako rekoč čez noč premislili.

Mi jo bomo seveda podprli, jaz osebno jo podpiram, zaradi tega, ker sem prepričana, da je zelo strokovno opravljala svoje delo in seveda tudi zelo občutljivo. Kajti, za te stvari mora človek poleg vsega strokovnega znanja imeti tudi veliko dozo občutljivosti in poguma.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Janja Klasinc.

Replika seveda ni mogoča, replika je mogoča, kadar obstaja čas za razpravo poslanske skupine in znotraj tega časa obstaja razprava. Tu je vsakemu poslancu dodeljenih 5 minut in teh 5 minut ste vi izčrpali - zato vam replike ne bom dal.

Proceduralno, gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Spoštovani predsednik, v teh primerih, ko ima vsak za razpravo 5 minut, ima tudi vsak, ki odgovarja na razpolago, za repliko 3 minute. In tukaj ni nobenih ovir, da gospod Jerovšek ne bi mogel dobiti replike za odgovor na navedbe, ki ne stojijo.

In vam predlagam, da kolegu Jerovšku daste besedo.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Dobro.

Replika, Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Moram reči, da me ne preseneča, in se ni treba nič oprostati, če grde besede name naslavlja, tega sem od gospe Lavtižar Bebler že vajen. In vendar, to, kar je povedala - se pa čudim kot nekdanji ambasadorki, da kaže takšno nepoznavanje delovanja ambasad in kompetence ambasadorjeve, kakšna je njihova pozicija do domicilnih vlad. Seveda, jaz natančno vem, da je kar precej od teh ambasadorjev, ki se jim je iztekel mandat in so bili podaljšani preko predsedovanja. In seveda, potem bi se ukinila funkcija rotacije ambasadorjev, če bi pritrdili vašim pogojem. Ampak, kot ste rekli, da je uspešno "dihala za vrat oblasti". Jaz se s tem strinjam, ampak sem ravno - potem se ni slišalo. Gospa pooblaščenka je bila zelo koristna za opozicijo, s tem se strinjam, je pomagala pri volilni zmagi opozicije, pa nimam nič proti temu, naj bo vsak pooblaščenec tak, ko bo pes čuvaj, vendar je tako jasno pokazala, da ji srce bije samo na eni strani, da sedaj ne bo te funkcije opravljala. To je problem, da je bila ona dobra v pogojih, ko je bila na oblasti vlada, ki je ni marala. Sedaj pa te funkcije prav gotovo ne bo mogla izvajati tako uspešno, saj kri ni voda in je nemogoče zamenjati kri čez noč. Prepričan sem, da bi bilo dobro, če bi predsednik republike predlagal politično nevtralno osebo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Janja Klasinc.

JANJA KLASINC: Spoštovani predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Jaz v popolnosti podpiram predlog predsednika republike, in to ne po naključju. Gospa Nataša Pirc Musar je v svojem dosedanjem delu dokazala, da je prava oseba za to izredno zahtevno funkcijo. Zakaj? Zato, ker ima za to mesto idealno kombinacijo izobrazbenih in pa delovnih izkušenj. Kot diplomirana pravnica s pravosodnim izpitom ima prakso v pravnih vrstah, izkušnje v delu iz sodne oblasti, poleg tega pa se je kot dolgoletna novinarka tudi spoznala na delo medijev. V zadnjih letih, odkar opravlja to delo, so se mnoga vrata, ki jih je skušala državna uprava pod različnimi političnimi oblastmi zapreti javnosti, z njeno pomočjo tudi odpirala.

Drugi razlog, zaradi katerega odločno podpiram gospo Pirčevo, da bi nadaljevala delo na tem področju, pa je to, da je v vsej svoji praksi odgovorno opozarjala na napake, posameznike in ustanove različnih političnih opcij. In prav to je tisto, o čemer se ne morem strinjati z dosedanjimi razpravami, saj sem prepričana, da je gospa Pirc Musarjeva popolnoma politično nevtralno delovala.

Kar pa zadeva washingtonsko depešo na MZZ-ju, pa bi rada povedala to. Informacijska pooblaščenka je reagirala povsem pravilno. Na ministrstvu se je skušalo podtakniti odgovornost

za curljanje tega dokumenta oziroma za to, da je ta dokument prišel v tisk, politično nepriljubljenemu dolgoletnemu in zelo izkušenemu diplomatu gospodu Marijanu Šetincu in prav nadaljnja policijska preiskava je pokazala, da je bil gospod Šetinc povsem nedolžen.

Zato mislim, da je treba tudi naprej preprečevati, da bi se diplomacija ukvarjala s preiskovalnimi dejavnostmi. Te dejavnosti opravljajo v vseh demokratičnih družbah policije.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miro Petek. Prosim.

MIRO PETEK: Hvala lepa. Delo informacijske pooblaščenke sem v minulem mandatu posebej pozorno spremljal glede njenega delovanja okrog Sove. Tu moram reči, da je bila precej nerodna in da je za njo ostalo kar precej črepinj in to lahko Slovenijo kar drago stane.

Hrvaška nacionalna tiskovna agencija Hina je pred desetimi dnevi, to je 11. maja poročala, da je informacijska pooblaščenka Nataša Pirc Muser odločila, da naj podatki, ki jih vsebujejo dokumenti, povezani s prisluškovanjem Janezu Janši in Ivu Sanadarju, ostanejo tajni. To je dobro. To je vse lepo in prav. Toda gospa Muser je s svojo nerodno obrazložitvijo, da je Sova leta 2004 z uredbo, ki jo je podpiral gospod Iztok Podbregar, prisluškovala Janezu Janši in Ivu Sanadarju. To pa je zelo nerodna dikcija. Seveda mi, ki smo na nek način posredno sodelovali v tej zgodbi, v tej zgodbi okrog Janše, Sanadarja in Sove, vemo za določene podrobnosti in fineše. In gospa Pirc Muser, ki je tudi imela na nek način dostop do teh informacij, je tukaj delovala zelo zelo nerodno. Takšno priznanje, da je Sova prisluškovala gospodu Sanadarju, je seveda škandal in to velik škandal, ki pa lahko Slovenijo stane ne samo mednarodnega ugleda, ampak lahko tudi kakšnega drugega spora. Lahko pričakujemo tudi kakšno noto in protest s strani Republike Hrvaške, lahko se sosedje Hrvatje tudi vprašajo, ali Sova to počenja tudi dandanes, ko je spet na oblasti ista opcija, kot je bila leta 2004.

Spomnite se gospoda Pavla Gantarja, ki je nekaj časa vodil to komisijo. Današnji predsednik Državnega zbora niti enkrat v javnosti ni omenil imeni: Janez Janša, Ivo Sandar. On je striktno govoril o visokem politiku v sosednji državi in vodi opozicije v Sloveniji. Nikoli, da bi šlo za kakršno koli prisluškovanje. In ta gospa informacijska pooblaščenka vehementno pošlje v javnost takšno izjavo in seveda jaz te gospe ne morem podpreti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Milenko Zihherl. Prosim.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Lep pozdrav še enkrat kolegicam in kolegom, v kar že pozni popoldanski uri.

Tudi mene je neprijetno presenetilo imenovanje kandidatke za informacijsko pooblaščenko s strani predsednika države, vendar po drugi strani niti ne, ker sem bil že na podoben način večkrat neprijetno presenečen. Sam bi izrazil svoj ugovor do njenega dela, predvsem v času, ko je intervenirala pri postopku proti veletrgovcem. Spomnimo se, da so bili veletrgovci utemeljeno osumljeni kartelnega dogovarjanja in ko so ustrezne službe hotele pridobiti konkretne dokaze s pridobitvijo ustrezne dokumentacije, ne samo papirjev, ampak tudi vsebine računalnikov, torej vsebine trdih diskov, je gospa Musarjeva 17. 7. izdala odločbo, ki je postopek zaustavila. In potem smo bili pa priča kontradiktornemu postopku, ko je ena državna služba na sodišču tožila drugo državno službo. To se pravi, država je tožila samo sebe. Torej pomeni, da je od teh dveh služb ena bila v kontradiktornosti s postopkom izvrševanja nekaterih nalog. Sodišče je 14 dni kasneje le sprostilo preiskavo, v 14-ih dneh pa vemo, da lahko vse nezaželene podatke že zdavnaj preneseš na ustrezne elektronske medije, jih zbrišeš, celo nosilec fizično uničiš in tako naprej. Torej od preiskave ni ostalo nič. Menim, da ni bila njena naloga pri postopku, da zadevo prepreči, da prepreči preverbo, ampak, da zagotovi korektnost postopka. Torej, da je prisotna zraven, da se ime tistega, ki se ga preiskuje, ne pojavi v javnosti, ampak da se samo uporablja tam, v postopku, kjer je nujno potrebno, torej na sodišču, v organih preiskave in tako naprej.

Želel bi še poudariti, da obstajajo določene službe, kjer ko vstopiš vanjo, daš del samega sebe, del zasebnosti. Po sistemu vzemi ali pusti, če greš v to službo, boš del tega. Sam sem bil zaposlen v koncernu Goodyear in čisto droben detajl. Če sem hotel poslati mail sosedu, ki je imel svoj računalnik na sosednji mreži, je šel signal na satelitsko anteno, na satelit, preko satelita na "watch doc." ali "psa čuvaja" torej na ustrezen filter v Združene države Amerike. Če je bilo ugotovljeno, da je sporočilo čisto, da ne vsebuje, da ne izdajam poslovne tajnosti in podobnega, je prišlo po tisti poti nazaj na sosednjo mizo, mojemu sodelavcu. Višje postavljeni uradniki oziroma uradniki na višjih delovnih mestih so podpisali vnaprej, da jim smejo preverjati telefonske klice, preverjati maile in celo odpirati pošto, torej velik poseg v zasebnost, samo v smislu korektnosti postopka in zaščite. To smo sprejeli, lahko bi se pritožili seveda pooblaščenim - samo tisti dan je konec službe.

In ugotavljam, da je v temu primeru, v postopku proti veletrgovcem, v bistvu ovirala postopek neke druge državne službe. Torej dva državna organa sta prišla drug z drugim v kontradiktornost. In potem se v takšnem primeru vedno ugotavlja, da ima nekdo prav, nekdo nima prav. In seveda, s

takšno zlorabo pooblastil se ne morem strinjati, zato gospe ne bom podprl. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Melita Župevc, prosim.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa, gospod predsednik.

Moram reči, da sem slišala neke fantastične obrazložitve svojih predhodnikov. Jaz, če kolegu Potrču hočem kaj povedati, mu ne pišem mail, ampak mu kar povem, je bistveno lažje pa si prihranimo nepotrebne nevšečnosti.

Sem pa slišala nekatere stvari, ki žal res "ne pijejo vode", kot se po domače reče. Očitano je, da postopek ni bil izveden tako, kot bi pričakovali - torej v skladu z javnim razpisom. Če bi tisti, ki so to govorili, prebrali zakon, bi videli, da zakon ne predvideva javnega razpisa, ampak verjetno ga niso prebrali. Je pa zelo tipično, obrazložitev, zakaj nekomu nasprotuješ. "Ad personam" je najlažje pri takšnih organih in institucijah napadati nekoga kadar se ne strinjaš s konkretnimi primeri. Pri protikorupcijski komisiji je bil vedno tarča predsednik protikorupcijske komisije zato, ker se nekateri niso strinjali s konkretnimi odločitvami. Računsko sodišče - predsednik Šoltes je bil pogosto tarča kritike prav iz istih vrst ravno zato, ker se niso strinjali z njegovimi konkretnimi odločitvami. Ampak ti organi in te institucije tu niso zato, da jih mi hvalimo ali grajamo, temveč da korektno, v okviru zakona, svojih pristojnosti in nepristransko opravljajo svoje delo. In če so bile storjene kakšne napake, tudi pri delu informacijske pooblaščenke, je prav, da se jih odpravi, da se kaj izboljša, da se kaj dopolni.

In obrazložitve, ki so bile malo prej pred mano, so šle v smeri, da je informacijska pooblaščenka skorajda kriva, da še vedno ni urejeno vprašanje meje med Slovenijo in Hrvaško. Zdaj, jaz ne vem, mi nismo bili tisti, ki smo lovili čarovnice na Ministrstvu za zunanje zadeve, lovili so jih drugi, tako da so tisti pravi naslov in jih boste vprašali, kako se tem stvarjem streže.

Informacijski pooblaščenec ima, kar se mene tiče, eno zelo pomembno funkcijo. To je, da lahko in da mora prebiti morebitni molk oblasti, njenih organov, konkretnih funkcionarjev. Na drugi strani pa zagotoviti varstvo osebnih podatkov.

In če je iz medijskih vrst, s strani novinarjev prišla oznaka prav za Natašo Pirc Musar, da gre za neke vrste varovalko v oblastnem sistemu, je to lahko zadosten znak, da je svoje delo opravila profesionalno.

Kot že rečeno, od opozicije nisem pričakovala prav nič drugačne obrazložitve.

Kot že rečeno - če se ne strinjaš s konkretnimi odločitvami, potem napadi tistega, ki je šef.

JOŽEF JEROVŠEK: .../Iz klopi./... Replika.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Res ne vem, zakaj bi vam...
Repliko - ste bili imenovani? Niste bili imenovani. Nanašala se je na splošno razpravo, ne vidim... .../Medsebojni pogovor./...

Replika, gospod Tanko.

Dobro, replika gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod predsednik, hvala za besedo.

Kolegica Melita Župevc je posredno obtožila na neprimeren način, da smo nastopali "ad personam". "Ad personam" je v današnji razpravi samo kolegica Darja name reagirala, ampak sem rekel, da se na to ne oziram, ker sem tega vajen. Če pa poslanka in bivša novinarka ne ve, kaj je "ad personam", osebno - in nič takšnega na račun pooblaščenke danes ni bilo rečeno. "Ad personam" so v tem parlamentu govorili zadnjič gospod Kumer, ko je našemu vodje poslanske rekel, da je klošar, potem gospod Rožej, ko je gospoda Gorenaka obtožil, da je kavboj, ki je kdaj bil v osamosvojitveni vojni kavboj z revolverjem, in tudi na enega poslanca je šla opazka, da je gestapo....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek, v nobenem smislu nisem zanikal neke napačne izvedbe, zato vam jemljem besedo.

JOŽEF JEROVŠEK: Ne, ne morete mi jo vzeti.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Vzel vam bom besedo...

JOŽEF JEROVŠEK: Ne, na tak način ni možno nastopati, obtožiti po nedolžnem človeka, da je nastopal "ad personam"...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Niste popravili napačne navedbe. Prosim, da zaključite...

JOŽEF JEROVŠEK: Ja, to je napačna navedba, da je kdorkoli nastopal "ad personam". Ampak, smo pa priča v teh dneh celemu kupu poskusov, da bi se ukinil parlamentarizem. Tudi vi niste želeli dati replike...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek, jaz vam bom vzel besedo.

Zaključujem razpravo. Proceduralno? Niste bili imenovani gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Poglejte, jaz imam...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Nisem vam dal besede, prosim vas. Imate repliko?

JOŽE TANKO: Spoštovani gospod predsednik! Običajno ni nihče plimiziral s stališči poslanskih skupin. Mi smo povedali, da je lahko možen tudi drug postopek. Če želiš, da se prijavi na neko funkcijo več ljudi, in narediš izbor, potem je običajno, da narediš javni poziv ali javni razpis. Predsednik se za to ni odločil. In mi tudi nismo predlagali nobenega drugega kandidata, ker se nam je zdelo to neprimerno. Pravico, da opozorimo na to, da smo pričakovali drugačen postopek, širši postopek, ko bi dal možnost tudi drugim, je pravzaprav z vidika poslanske skupine pričakovana in upravičena. Po drugi plati je pa tudi problem, da stalno nekdo polemizira s poslanci, ki govorimo. Lahko polemizira, vendar v tistem primeru je tudi dolžnost tistega, ki sejo vodi, da dopusti, ne da polemizira tudi pri repliki s tistim, ki ima repliko, da mu ta mirno, umirjeno in tako kot misli, da je potrebno, tudi odgovori. Zato imamo to določbo v poslovniku.

Bi pa rad opozoril ob vsem tem navdušenju, da je tisti, se vračam na razprave, ki je povzročil zaplete z washingtonsko depešo, to pa je bil tisti, ki tega dokumenta ni ustrezno opremil, za nagrado imenovan - ne veleposlanika, ampak za ministra Republike Slovenije...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... gospod Tanko...

JOŽE TANKO: ... za zunanje zadeve...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... greste preko replike, ki vam je bila dana. Zaključujem razpravo. Proceduralno, prosim, gospod Tanko. Želite proceduralno? Postopkovno?

JOŽE TANKO: Gospod, govoril sem o dejstvih. Washington je imel veleposlanika.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Tanko, to ni proceduralno.

JOŽE TANKO: Ne ni...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prekinjam...

JOŽE TANKO: Proceduralno imam.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Potem dajte takoj proceduralni predlog, takoj.

JOŽE TANKO: Takoj. Spoštovani predsednik, tekom te razprave okoli imenovanja informacijske pooblaščenke se je ponovno pokazalo, da poslovnik ni ravno vaša odlika, kadar vodite seje.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Tanko, to je navadni komentar...

JOŽE TANKO: Ne ni komentar...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... vodenja...

JOŽE TANKO: Ne ni komentar, ampak dejstvo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Dajte proceduralni predlog.

JOŽE TANKO: Tudi danes smo imeli kolegij in tudi tam se je pokazalo, da stvari ne potekajo tako, kot so zapisane v poslovniku. Mi smo, če vas samo spomnim, vložili zahtevo za splošno razpravo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Tanko, jaz vam moram zdaj vzeti besedo, ker se to ne nanaša...

JOŽE TANKO: Bom dal utemeljitev. Jaz moram povedati, zakaj sem se javil h besedi in moram dati obrazložitev in potem predlog odločitev. Najbrž je normalno, da dopustite, da povem zakaj.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, dajte proceduralni predlog.

JOŽE TANKO: Saj bom dal, samo bom povedal, na čem bom utemeljil, da ne bo padlo kar tako na suho. Tega najbrž nismo navajeni v naši poslanski skupini. In glede na to, da smo mi predlagali, da se o eni točki dnevnega reda opravi splošna razprava in da je bila zahteva vložena v skladu z določbo Poslovnika, s 171. členom, nam ta razprava ni bila omogočena. Zato predlagam, spoštovani predsednik Državnega zbora, da dobro preštudirate poslovník, da boste lahko vodil...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ne, gospod Tanko. Nasvetov te vrste mi pač ne boste delili tudi če ste vodja poslanske skupine. Hvala lepa. To ne more biti proceduralni predlog v skladu s tem poslovníkom. Nek red v tej dvorani pač bo. Hvala lepa.

Zaključujem razpravo. Prehajam na odločanje o predlogu sklepa o imenovanju gospe Nataše Pirc Musar za informacijsko pooblaščenko za dobo petih let. Mandat začne uresničevati z dnem 16. 7. 2009. Prehajamo na glasovanje. Prosim obrazložitev glasu. Obrazložitev glasu v lastnem imenu, prosim za prijavo.

Besedo ima dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Imenovanje bom podprl in to zaradi tega, ker je dosedanja in verjetno bodoča informacijska pooblaščenka korektno

opravila svoje delo. Zato ker ob poslušanju argumentacije nisem našel razloga, zaradi katerega naj ne bi glasoval za. Našel sem razloge, zakaj je prejšnji zunanji minister deloval tako ali drugače, ne bom z njim polemiziral, ker ga v dvorani ni in ker je to obrazložitev glasu. Ampak ni bilo razloga zakaj ne bi podprl pooblaščenke.

Povedano je bilo celo, da je delovala kot dober kontrolor oblasti in pričakujem, da bo tako delovala tudi v prihodnje.

Zato vsa moja podpora.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Zvonko Černač.

Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Tega predloga ni mogoče podpreti iz več razlogov. Dva sta bistvena.

Prvi je ta, da je to izbira že vnaprej, brez tehtanja med različnimi možnostmi. Res je, da zakon ne določa obveznosti javnega razpisa v tem primeru, vendar bi bilo v takem primeru, ko gre za tako funkcijo, prav, da se tehta med različnimi možnostmi. Samo če bi se politika v Državnem zboru poenotila, potem bi bilo mogoče iti po takšni poti, kot jo je v tem primeru ubral predsednik države. Ker poenotenja ni bilo, bi bilo treba v skladu s tem, da je v tej državi mnogo sposobnih ljudi, pretehtati, kdo od njih je najbolj sposoben in kompetenten za opravljanje te funkcije. In to bi se lahko zgodilo samo na osnovi tega, da bi imeli vsi, ki izpolnjujejo pogoje, možnost se prijaviti na tak razpis.

Slabosti teh političnih odločitev, ki smo jim v tem mandatu priča na vsakem koraku, se že kažejo. En primer je Nova LB, drugi primer bo v kratkem šef policije in tako naprej. Drugi razlogi neprimernosti za opravljanje te funkcije. Gospa je dokazala, da so nekatere njene poteze, ki jih je storila v prejšnjem mandatu, bile za državo in državljane škodljive. Naj omenim samo metanje polen pod noge varuhu konkurence, ko je razbijal monopole, preprečitev preiskave glede tako imenovane washingtonske depeše, izjave glede tega, da je...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani!

ZVONKO ČERNAČ: .... prisluškovala tujemu državniku in ne nazadnje odnos dela dokumentacije iz varovanih prostorov Državnega zbora, kar se je zgodilo v začetku tega mandata, ene izmed preiskovalnih komisij na njen urad. Mnogo je še razlogov, o katerih bi veljalo govoriti. Vsi govorijo o tem, da gospa Nataša Pirc Musar ni primerna za opravljanje te funkcije in da ne bo sposobna delovati v smislu funkcije, na katero jo boste danes imenovali. Zato bi bilo prav, da se omogoči prijava vsem, ki izpolnjujejo pogoje in ki so

kompetentni, da to nalogo lahko neodvisno od politike strokovno in suvereno opravljajo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Melita Župevc.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa, gospod predsednik. Jaz bom Natašo Pirc Musar podprla kot informacijsko pooblaščenko, ker je v preteklem mandatu pokazala, da zna svoje delo opravljati korektno, kompetentno in strokovno. Gre za samostojen in neodvisen državni organ, ki opravlja pomembne pristojnosti tako na področju do informacij javnega značaja kot tudi na področju varstva osebnih podatkov. To sta dve izmed temeljnih človekovih pravic, zato je toliko bolj pomembno, da je na takšnem položaju kompetentna oseba. In Nataša Pirc Musar je dokazala, da to nedvomno je.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Silva Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo. Jaz bom ravno tako z veseljem podprla Natašo Pirc Musar za izvolitev za informacijsko pooblaščenko. Razlogi so, ker je področje varstva osebnih podatkov zelo zapleteno področje, tako kot je zapleteno področje tudi varstvo človekovih pravic. V mladi, novonastajajoči državi v tranziciji, mislim, da je to področje toliko bolj pomembno. In glede na to, da smo v minulih obdobjih kar nekajkrat spreminjali zakon o varstvu osebnih podatkov in tudi način nadzora nad temi osebnimi podatki in končno prišli do ene formule, ki ji rečemo samostojni državni nadzorni organ, katerega je tudi v preteklosti vodila Nataša Pirc Musar zelo uspešno in je s svojim delovanjem pokazala, da zna na en način teorijo preleviti tudi v prakso. Tisti, ki ste pozorno pregledali tudi spletno stran, ste lahko videli množico vprašanj, množično problematičnih vprašanj, ki jih je znala spretno skomunicirati z javnostjo. Če pogledamo današnji dnevni red, tudi na en način aplikativno prenesti v zakonodajo. Tako bom z veseljem pripomogla h temu, da števec ne bo obremenjen še z eno številko, kljub temu da nekateri to strastno želijo. Zlasti pa zaradi tega, ker vem, da tisti, ki orjejo ledino, morajo nadaljevati in dograditi to tako zahtevno področje. In še z veseljem bom podprla Natašo Pirc Musar, ker je ženska. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Obrazložitev glasu v lastnem imenu. Prosim za prijavo za obrazložitev glasu v lastnem imenu. Prosim proceduralno, gospod Jelinčič.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik.

Glede na tako raznolika mnenja, glede na tako utemeljene predloge z ene in z druge strani, razmišljam, ali bi prosil za petinštirideset minut pavze, da bi se v naši poslanski skupini konsolidirali in zbrali vse niti skupaj v eno resno odločitev. Pravzaprav ne vem, ali bi zahteval petinštirideset minut pavze zato gospod predsednik, prosim, svetujte mi, ali naj vzamem pavzo petinštirideset minut ali ne.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Rad vam dam nasvet, svetujem vam, da ne vzamete pavze.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI: Hvala lepa, gospod predsednik. Bom upošteval vaš nasvet.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Milenko Ziherl in mogoče naj tudi on upošteva nasvet predgovorca.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Jaz si ne morem vzeti petinštirideset minut, ampak sta mi skopo odmerjeni dve minuti. Še enkrat poudarjam, da ne morem glasovati zaradi tega konflikta interesov, ker je samostojni državni organ bil oviran pri neki intervenciji, pri neki preiskavi zaradi intervencije oziroma zaradi nagajanja, oviranja nekega drugega samostojnega državnega organa. In je država sama sebe tožila na sodišču, torej je nekdo bil v zmoti, ker na sodišču ne moreta dva zmagati. In je sodišče vsekakor dokazalo, da je nekdo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim tišina v dvorani. Prosim, da zbrano prisluhnete govorcu!

MILENKO ZIHERL: ...ne opravlja dela korektno. O washingtonski depeši. Če tako pomemben organ, kot je zunanje ministrstvo, pušča kot švicarski sir ali ima toliko lukenj, potem verjetno pristojni ljudje smejo odrediti preiskavo in je naloga te pooblaščenke, da zagotovi korektnost postopka, da preiskovanec ostane čim dlje tajen, pa je ravno v tem primeru, mislim, da prehitro pricurljalo, kdo je preiskovanec. Torej cel kup nepravilnosti in zaradi tega je ne morem podpreti. Vidim pa tudi, da bi bilo vsekakor, ne vem, verjetno bi bilo dobro, če bi bila tukaj, ko se odloča o njenem imenovanju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Majda Potrata. Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod predsednik. Ne bom mogla izbrati kakšne zelo izvirne poti, ker se odločamo med za in proti. Jaz se bom odločila za podporo gospe Nataši Pirc Musar. To pa iz preprostega razloga, ker zakon omogoča

ponovitev mandata in meni se zdi, da je bila presoja predsednika države, da to kandidatki omogoči in da to presojo v Državni zbor, modra odločitev.

Tako kot sem spremljala nastanek zakona o dostopu do informacij javnega značaja in se je potrdil kot dobra zakonska osnova tudi za dobro delovanje osebe, ki opravlja to funkcijo, je uspela v tem mandatu tudi ob posluhu države oblikovati urad, ki je lahko skupaj z njo vendarle opravljal tisto, kar državljanke in državljanji od tega funkcionarja oziroma v tem primeru funkcionarke lahko pričakujemo. Marsikaj je bilo povedanega že. Mislim pa, da ni napak, če kdaj kakšnega človeka tudi politiki pohvalimo. In mislim, da si Nataša Pirc Musar pohvalo zasluži. Omenila bom pa samo dva momenta, zaradi katerih to mislim, da je prav povedati.

Zagotovo se mi je vtisnila v spomin njena odločitev, da je zavarovala osebno integriteto takrat, ko je na spletu posameznik objavljaj nedopustne podatke o drugem človeku, zasebniku. In še eno stvar bi kazalo povedati, da kot informacijska pooblaščenka tudi o Sloveniji in o stanju, kakršnega imamo pri teh zadevah .../Opozorilni znak za konec razprave./... pošilja glas drugim, ker s svojo dejavnostjo v Evropi pomaga utrjevati zavest o tem, kako imamo to zadevo urejeno pri nas, zato jo bom podprla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Jožef Jerovšek. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Učinkovit informacijski pooblaščenec je lahko oseba, ki ne pripada politični opciji, ki je trenutno na oblasti. Še boljše pa je, če je politično nevtralna oseba. Zaradi tega se mi zdi, da bi v tej situaciji, ki je nastala, bilo logično, da bi se ta politična opcija v razgovoru pri predsedniku republike kandidatki zahvalila za dosedanje zasluge, bi pa iz politične korektnosti predlagala politično nevtralnega kandidat za to funkcijo. Gospod premier je, ko je nastopal, rekel gospodu Soršaku, da je zagotovil, če ga bo kdorkoli skušal obtožiti ali pa šikanirati, naj mu pove. Ampak žal se je v tem slučaju to zgodilo. In to ni bil dovolj močan argument za sedanjo politično opcijo, za sedanjo vladno opcijo, da bi se besed gospoda premiera spomnila. Je pa res, da je kandidatka izredno sposobna pravnica. To ji priznavam. Z zelo dobrimi sposobnostmi interpretacije svojih stališč in stališč njene politične opcije. Zato bi bila lahko odličen tiskovni predstavnik sedanje Vlade in predsednika Vlade, ki tega mesta nima zasedenega. Tam bi po moje popravila slab vtis sedanje vlade in nerodnosti sedanje vlade in slabo vladanje sedanje vlade. Tam bi bila v tem mandatu izredno koristna. Je pa na tem mestu tudi zaradi napak, ki so pa profesionalne narave, to, kar je bilo omenjeno v odnosu do Hrvaške, glede nedržavotvornega navajanja dela Sove, bi bilo že iz tega razloga potrebno, da osebo, ki se tudi .../Opozorilo za konec

razprave./... na tak način zaleteti, daste na delovno mesto, ki je zanj normalno, in na to mesto bi predlagali politično nevtralno osebo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 19.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 19.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel.

Prehajamo na obravnavo predloga sklepa o imenovanju članov nadzornega odbora Slovenske odškodninske družbe. Predlog sklepa je v obravnavo zboru predložila Mandatno-volilna komisija. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Jože Tanko v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Kadrovska paradigma, ki je bila povedana večkrat oziroma velikokrat tudi v Državnem zboru, ima neko inercijo. In ta inercija ni v skladu s tistim, kar se je govorilo. Se pravi, kadrovska paradigma je napovedovala neko smer - odločitve, ki se sprejemajo, gredo v povsem nasprotno smer.

Jaz se pravzaprav ne bi vračal v zgodovino, vendar če hočete, da Slovenija deluje bolje, potem je treba tudi v teh organih, ki jih imenujemo, omogočiti, da se zagotovi ustrezen nadzor...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir in tišina v dvorani!

JOŽE TANKO: ...Če je bila v prejšnjem mandatu kakšna institucija podhranjena, da je zaradi tega morda tudi nekoliko drugače ali slabše delovala, imate v tem mandatu vso priložnost, da te zadeve, ki so se morda v prejšnjem delu pokazale kot slabše, problematične, odpravite.

Zdaj smo v situaciji, ko neizvajanje kadrovske paradigme predsednik obrazlaga z uporabo dobre prakse iz preteklega mandata. To smo zdaj prišli v čisto neko drugo zadevo. Glede na to, da je bilo v tem mandatu opravljenih veliko imenovanj, ki so povzročila tudi veliko težav v koaliciji, spomnimo se samo spopadov za Novo Ljubljansko banko, spomnimo se zadnjega razsula v organih HIT-a, bi vam predlagal, da tega organa in tega glasovanja koalicijska ne podpre. Najhuje je takrat, kadar imenuje v organe nadzora ljudi samo koalicijska. Takrat je spopad neizbežen, zadeve potekajo bolj ali manj javno, prihajajo grožnje z odstopi, dogajajo se tudi odstopi. Vse te zadeve prihajajo v javnost. Najbrž tudi v tem primeru tako monolitnega oblikovanja nadzornega odbora Slovenske odškodninske družbe ni pričakovati nič drugačnega izhoda, kot se je to zgodilo pred nedavnim v HIT-u, ko sta se spopadli dve struji, in javnost govori samo o tem, kdo je koga premagal, in

samo o tem, kdo bo komu še kaj plačal, da se bo zadeva pomirila. Menim, da bi bilo mnogo primerneje, da bi se tudi ti organi, ki jih imenujemo v Državnem zboru, popolnili in popolnjevali na drug način, da bi tudi opozicija dobila v njih več mandatov, več ljudi, več glasov, kajti to je edini način, da bodo ti organi delovali. Vse drugačne odločitve, ki se sprejemajo, pomenijo samo spopad koalicijskih strank, koalicijskih frakcij za to, kdo bo imel večji ali še večji vpliv, kot ga že ima.

V naši poslanski skupini predloga ne bomo podprli. Ne bomo ga podprli pa tudi zato, ker so po našem mnenju predlogi, ki smo jih predlagali, konkurenčni, ustrezni, tudi z izkušnjami na tem področju, vendar nihče ni dobil niti toliko glasov, da bi med prijavljenimi kandidati prišel na mesto, ki bi omogočalo izvolitev v nadzorni odbor Soda. V poslanski skupini predloga ne bomo podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Dušan Kumer, v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

DUŠAN KUMER: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Jaz se oprostam, ker bom skušal v teh minutah strniti 10-dnevno poslušanje nekaterih stvari v Državnem zboru in bom v nekaj dejstvih skušal tudi v imenu poslanske skupine povedati to mnenje.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlog sklepa Mandatno-volilne komisije v imenovanju članov nadzornega odbora odškodninske družbe podprli. Menimo, da je predlog dovolj kvaliteten za korektno in učinkovito opravljanje te nadzorne funkcije. Prav tako moram zavriniti vse insinacije, ker je bil celoten postopek izbire teh kandidatov izpeljan transparentno in korektno. Na Mandatno-volilni komisiji je izmed 8 predlogov, bilo izbranih pet. In te imate danes tudi na mizi. Glede na to realno zmedo in pa kadrovske megle, ki jo danes poslušamo od opozicije, ki s svojimi kadrovskega števci, ki jih lahko spremljate tudi na spletnih straneh in večkrat poslušamo tudi njihove izsledke v tej dvorani in na sejah delovnih teles, pa je treba reči, da gre predvsem za strategijo ustvarjanja javnega mnenja, narediti ta parlament nekredibilen, vladno koalicijo pa neverodostojno. To zame in za našo poslansko skupino ni nič novega. To je bilo pričakovano. V navalu jeze in razočaranosti, da jim ni lanskega septembra volivci in volivke niso namenili svojega zaupanja za vodenje in upravljanje te države, se kar ena za drugo vrstijo trditve ali domneve, ki jim ni videti utemeljenih osnov. In danes smo teh slišali veliko. Še več. Neresnica je postala njihov temeljni argument. Agresivnost, ustvarjanje kaosa in nespoštovanja parlamentarnih norm pa način dela. Dejstvo pa je več kot jasno: posledic kadrovskega cunamija, ki je trajal cel prejšnji mandat, ne bo mogoče

odpraviti v naslednjih dveh mandatih. To je zapuščina, s katero se mora soočiti ta vlada in se mora soočiti ta parlament in seveda to tudi preživeti. V nastopih nekaterih opozicijskih poslancih se tudi danes druga za drugo vrstijo ocene in trditve, ki so največkrat izmišljene, potvorjene in se sklicujejo na parlamentarno prakso prejšnjega mandata, za katero velja, da jo je najbolje čim prej pozabiti. Zato so lahko ti poslanci tisti zadnji, ki lahko na tem področju moralizirajo in drugim očitajo neznanje, nesposobnost, kršenje poslovniških in drugih predpisov in tako dalje.

Skrajni čas je, da mogoče uporabite eno takšno priročno sredstvo, ki ga lahko uporabljamo vsak dan in se zjutraj pogledate v to ogledalo. Torej te učne ure...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, da se omejite na predstavitev stališča, ni v skladu...

DUŠAN KUMER: ...za popravne izpite, ki jih dnevno moramo poslušati iz ust teh istih, ki so še včeraj oziroma pretekla štiri leta imeli platno in škarje v svojih rokah, me še najbolj spominja na to, kako je poskušala osa učiti čebelo, kako se dela med.

In na koncu še, ker je bil danes, in bom izkoristil to priložnost, omenjen po nepotrebnem moj priimek, bom kasneje v razpravi razložil, kaj pomeni politično klošarstvo...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Kumer...

DUŠAN KUMER: ...Tako kot sem omenil ali pa politično brezdomstvo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Prehajamo na razpravo poslank in poslancev. Besedo ima Bojan Kontič.

BOJAN KONTIČ: Hvala lepa, gospod predsednik.

Tudi sicer ne vem, zakaj je bil moj kolega prekinjen, ko je predstavljal stališča poslanske skupine, ker ni bilo nikakršne polemike, razen, da je na podlagi izkušenj iz preteklosti, predstavil stališče poslanske skupine do tega aktualnega predloga za imenovanje.

Jaz se seveda zahvaljujem za vso skrb, za poduk, ki smo ga bili danes deležni glede kadrovanja. Tudi predlog, na drug način, da bo bolje, je seveda lahko sprejemljiv, hkrati pa ta na drug način, da bo bolje, pove, da je slab bil prejšnji način in da je bilo slabo nadzorovanje, iz tega se da to logično zaključiti. Slovenija deluje bolje, če bodo novi nadzorniki. Tu se lahko strinjam, da se bolje.

Glede spopadov znotraj koalicije naj povem, da v Državnem zboru ni nikakršnih spopadov znotraj koalicije, tudi večjih nesporazumov ne in neuskkljenosti, na kadrovskem področju pa

sploh nisem zaznal kakršnihkoli problemov v preteklih šestih mesecih.

Glede odstopov, če kdo odstopi in se ne strinja, je seveda lahko za nekatere nov način delovanja v tem mandatu, kajti prej je bilo dejansko vse dogovorjeno. In tam, kjer je vse dogovorjeno politično, potem tudi zelo veliko odstopov ni. Želel pa sem se prijaviti k razpravi predvsem zaradi tega, da povem, da formula, po kateri so danes predlagani kandidati za nadzorni svet, da je to formula, ki je bila uporabljena v preteklem mandatu. To je formula 4 : 1, ali tako imenovana SDS formula. 4 koalicija, 1 opozicija. In mi smo to formulo enostavno sprejeli in predlagali kandidate. In formula, ne boste verjeli, je ostala natančno takšna 4 koalicija, 1 opozicija. Nič novega pri kadrovanju, zato me toliko bolj moti to sprenevedanje. To, gospod Tanko, da govorite, da ste pričakovali boljše, jaz sem prepričan, da bo boljše že zaradi imen, ki so predlagana.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Melita Župevc. Se opravičujem, proceduralno gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod predsednik, seveda veste, da bom protestiral in ste se zato želeli izogniti moji proceduralni intervenciji. Vendar to, kar se dogaja zadnje čase, širjenje nestrpnosti, objestnost in žalitve se pojavljajo celo v nastopih poslanskih skupin in stališčih, je nesprejemljivo. In, gospod predsednik, vi bi morali intervenirati. Niste intervenirali takrat, ko je gospod Kumer imel gospoda Tanka za ulično političnega klošarja. In niste intervenirali ob tej objestnosti, ko je izza govornice rekel, da naj si nastavimo ogledalo in se pogledamo. Njemu pa...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek proceduralno.

JOŽEF JEROVŠEK: To, da zastrupljate slovenski politični prostor z nestrpnostjo, gre v neverjetne širine. Moram reči, da celo na takih tekmah, kot je košarkarska tekma poslancev z mariborskimi podjetniki, ko se je gospodu Anderliču zgodilo, da je naredil osebno napako, da je malo udaril nehote, moram povedati,...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek. Opomin.

JOŽEF JEROVŠEK: ... nehote nasprotnika, je komentator rekel, da se je v tistem zgodil Hvalica. Ne pa Kacin. Kacin je udaril Hvalico. On je pa interpretiral, kot da je...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek, jaz vas bom prekinil. Vzel sem vam besedo. Vzel sem vam besedo. To nima nič v zvezi s tem. Prosim, če se usedete. Prosim, gospod

Jerovšek, nehajte delati take zadeve, ker veste dobro, da to niso proceduralna vprašanja. Prosim, Melita Župevc.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa, gospod predsednik. Moram reči, da je to res neverjetno. Očitno si danes poslanci že sami jemljejo besedo, tudi če jim predsedujoči ne da besede. Jaz bom predlog nadzornikov, ki je pred vami, podprla. Predvsem zaradi enega razloga. Zato, ker je prejšnja vlada uvedla najboljšo prakso. To smo slišali v tem parlamentu najmanj tisočkrat v tem parlamentu. In ta najboljša, odlična praksa je bila, da je v nadzornem odboru Soda bil ključ: štiri koalicija, eden opozicija. Temu ključu smo dosledno sledili tudi mi. Morda je naša napaka ena sama. To je, da smo nekritično povzeli najboljšo prakso. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Silva Črnugelj. Besedo ima Dušan Kumer.

DUŠAN KUMER: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Tako kot sem rekel, bom razložil, zakaj sem takrat uporabil to besedo. Tisti, ki citirate magnetogram, preberite tudi magnetogram vodje poslanske skupine, ki je za tem mikrofonom med drugim izjavil in primerjal predsednika Vlade z uličnim lajnarjem. Da se obnaša tako kot ulični lajnar. In moja reakcija na to žalitev predsednika Vlade je bila, ker nisem našel nobene druge prispodobe, da sem rekel, da gre za političnega klošarja, ki lahko s pouličnim lajnarjem skupaj rešuje zadeve. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Niste bili imenovani. Gospod Tanko, replika.

JOŽE TANKO: Spoštovane, kolega Kumar. Bilo bi dobro, če bi tisti magnetogram še enkrat prebrali. Jaz sem tam lepo povedal, da se nekatere zgodbe ponavljajo, kot da bi jih nekdo na lajno vrtel. Jaz nisem rekel, da je on to, ampak da dela tako kot. Vi pa ste dejansko izjavili, da tisti pa je. To pa je bistvena razlika. Eno je primerjalna ugotovitev - to sem povedal jaz, vi pa govorite o dejstvih. In tu je pomembna razlika. In če ste ugotovili, da ste se zmotili, da ste narobe navedli zadevo, bi bilo prav, glede na to, da je zraven kulturna ministrica Državnega zbora, se posvetovali, bi se morda opredelili kako drugače. Zdaj je minilo že kar nekaj sej Državnega zbora, da bi lahko to svojo kulturo uporabili in jo tudi dokazali. Mislím pa, da je neprimerno, da se te zgodbe ponavljajo naprej. Tudi zdaj, tudi na drugih primerih, in bi bilo dobro, da koalicija, ki ima toliko glasov in tak potencial, ta svoj potencial uporabi drugače. Če drugače ne, vsaj primerjalno, ne da boste govorili o dejstvih, ki ne držijo.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Gospod Jerovšek, dam vam proceduralno. Takoj povejte proceduralni predlog!

JOŽEF JEROVŠEK: Ja, gospod predsednik.

Zdaj je bila priložnost, da bi gospodu Kumarju rekli, da se končno opraviči za nezaslišano...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod Jerovšek. S tem zaključujem razpravo. Proceduralno, gospod Kumer.

DUŠAN KUMER: Jaz mislim, da je treba biti korekten, jaz bom zlorabil zdaj...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne, ne boste!

DUŠAN KUMER: ...tisti dan sem se opravičil. Tukaj je prišel kolega, gospod Tanko, in sem se mu tukaj skušal opravičiti, če je to vzel za žalitev, pa mi je umaknil roke in je šel...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

DUŠAN KUMER: ...in prosim ne mi podtikati stvari!

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Glede te zadeve je mogoče prav, če stvari razčistita tudi med seboj. Slišali smo obe strani, vsakdo si lahko prebere magnetogram, najmanj pa je to povezano zdaj z obravnavo točke, ki jo imamo.

Zaključil sem razpravo.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 23.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 23.)

Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **7. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TROŠARINAH**, in sicer s tretjo obravnavo v okviru nujnega postopka. Državni zbor je v torek, 19. maja 2009, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona v okviru nujnega postopka. Prehajamo na tretjo obravnavo, to je na razpravo o vložnem amandmaju, ki ste ga prejeli na klop. V razpravo dajem amandma Poslanske skupine SDS k 2. členu. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima dr. Peter Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Pričujoči amandma, ki smo ga vložili k tretji obravnavi tega zakona o trošarini, govori o preprostem

dejstvu, ki sem ga skušal že obrazložiti, ko je tekla razprava o tem zakonu. Gre za to, da je možno gorivo, ki se ga kupi na črpalki, plačati tudi z gotovino.

Ta člen prevoznikom onemogoča plačevanje goriva z gotovino. To pomeni, da ko pride prevoznik na črpalko, lahko plača samo brezgotovinsko, s kreditno kartico. V obrazložitvi gospe državne sekretarke iz Ministrstva za finance je bilo razumeti, da je to zaradi tega, da se preprečijo zlorabe. Vendar pa menimo, da zlorabe ne moremo zdaj pripisati prevoznikom, kajti v naši državi je gotovina, v to sem prepričan, tudi plačilno sredstvo in da mora za zlorabe poskrbeti organ, ki to kontrolira, se pravi ustrezna carinska in davčna inšpekcija. Gre zato, da se pravzaprav favorizira samo brezgotovinsko plačevanje, z denarjem pa ne. S tem amandmajem bi pomembno pomagali tudi prevoznikom. Vi veste, da so v težki situaciji in da so jim kartice velikokrat blokirane. In če pride po gorivo z denarjem, ki je zakonito plačilno sredstvo, ne bo dobil vrnjene trošarine. To pomeni, da delamo razlikovanje. Jaz mislim, da če ta amandma ne bo podprt, da imamo tudi problem z njegovo ustavnostjo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Rado Likar.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik. V Slovenski demokratični stranki smo vložili amandma k 2. členu, da se črta zadnji stavek 22. člena. Po našem mnenju zato, ker že v dvajsetem odstavku 2. člena določb jasno piše, da imajo kupci, se pravi osebe, ki opravljajo registrirano dejavnost, pravico do povračila, vračila plačane trošarine, in sicer za plinsko olje, ki se dokazljivo porabi kot pogonsko gorivo za komercialni namen. V 24. točki je tudi določba, da se podrobnejši način vračila trošarine predpiše minister za finance. Se pravi, da je že v tem podzakonskem aktu določena tudi kontrola za vračilo trošarine. Po našem mnenju je ta določba v dvaindvajsetem odstavku brez potrebe. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. Če ta amandma ne bo sprejet, potem bo imel pravico do vračila trošarine tisti, ki bo plačal s plačilno kartico, ne pa tisti, ki bo plačal z gotovino. To je poenostavljena vsebina tega amandmaja, kar ni prav. In je tudi ustavno sporno. Ker ne more biti od načina plačila odvisno, ali je nekdo upravičen do povračila trošarine, ki ga določa zakon, ali ne. Mi menimo, da je prav, da se ta amandma sprejme, ker ne onemogoča kontrole namenskosti porabe. Način plačila ni tisti, ki določa namenskost porabe. Kontrola so fakture, računi in tako naprej, ki so v vsakem primeru izstavljeni in se morajo v vsakem primeru izstavljeti. Se

pravi, da ta amandma pravi samo to, da ne glede na način plačila, so zavezanci upravičeni do vračila trošarine. Če pa ne bo sprejet, bodo pa upravičeni samo tisti, ki so to gorivo plačali s plačilno kartico. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Tisti, ki so kdaj vodili ali pa tudi imeli kakšne pristojnosti s finančnega vidika v podjetjih, vedo, da v pravnem prometu je uporaba gotovine že danes omejena. Omejena je prav zato, da bi se onemogočile zlorabe, predvsem pranje denarja. Žal tudi v tem primeru so zlorabe mogoče in v marsikaterem primeru bi bilo tudi za podjetnika dosti bolj enostavno delovati polno zgodovino. Sam iz svojih izkušenj, preden sem bil izvoljen za poslanca, vem, da sem imel z omejitvami uporabe gotovine težave, ko sem se odpravljajal...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, tišina v dvorani.

DR. LUKA JURI: ...po nabavo materiala v druge države. Ampak tako je bilo in našli smo rešitev.

Ni samo plačevanje s plačilno kartico edino, kar je mogoče. Mogoče je plačati tudi po predračunu oziroma mogoče je poslovati z naročilnico. Torej ni samo plastični denar edina možnost.

Zato ta amandma, ne glede na to, da se skuša prikazati kot dober, je v bistvu slab, kajti z reševanjem ene plati odpira bistveno več drugih težav. Dober podjetnik, ki se ukvarja s svojim poslom na pravi način, težav z nepredvidenim plačevanjem ne bo imel oziroma bo poznal alternative, s katerim lahko tudi nepredvideno plačevanje reši brez gotovine. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Marijan Bezjak. Prosim.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod predsednik.

V temu delu se s kolegom Luka Jurijem dejansko strinjam, da je dejansko gotovina na koncu koncev omejena. Ampak, veste, omejitev gotovine pri samostojnih podjetnikih pri Obrtni zbornici je pa mnogo višja. Potem moramo, žal, ukiniti Obrtno zbornico in napraviti vse d.o.o.-je. To je logika potem po tem zakonu, če ne sprejmemo tega amandmaja.

Mi to povračilo trošarine dajemo za določen čas, v situaciji krize bodo lahko zbirali račune, da bodo dobili povračilo trošarine. Zakaj pa tisti obrtniki, s.p., ne bi mogli plačati goriva z gotovino in tega računa, tega izstavljenega računa na davčno številko davčnega zavezanca, opravičevati za povračilo trošarine? Tega ne morem razumeti.

Ker s tem bo povzročena krivica tistim s.p.-jem, prevoznikom Obrtne zbornice. Strinjam se, da za Gospodarsko zbornico pa je to dobro. Ampak ne delati spet problema, kot je bil že narejen decembra, ko smo napravili Obrtni zbornici korist, z januarjem smo pa dejansko popravljali zakon. Ker bomo tudi tega morali popravljati. Jaz se absolutno strinjam, da dejansko plačevanje gre bolj ali manj prek kartic. Ampak morate vedeti, da sedaj sploh v teh kriznih časih s.p.-ji, ti obrtniki, ti člani Obrtne zbornice imajo velike probleme ravno pri plačevanju. 80% goriva je strošek tega prevoznika, fiksen strošek. In ti obrtniki imajo, verjemite, če so imeli kartice, blokirane kartice, zaradi nerednega plačevanja so prišli v boljšo situacijo, so začeli plačevati redno, ampak ne dobijo kartic. Potem pa se moramo tudi v Državnem zboru pogovoriti z naftnimi družbami, da bodo omogočile te stvari tem obrtnikom. S tem amandmajem, če ga ne sprejmemo, bomo dodatno zaprli toliko obrtnikov, s.p.-jev prevoznikov v Sloveniji. Če je to cilj, potem prosim. Ampak mislim, da ni cilj. Spodbujati moramo delo, gospodarstvo, ne pa lenuhe, kot na konec koncev stimuliramo nedelo s temi ukrepi, ki jih sprejemamo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želite še razpravljati? Prosim za prijavo. Proceduralno? Prosim gospod Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa. Predlagam, da bi se do tega predloga amandmaja prav zaradi teh dilem, ki se porajajo, opredelila Zakonodajno-pravna služba. Predlagam krajšo prekinitev seje za 5, 10 minut. Rad bi slišal potem mnenje Zakonodajno-pravne službe glede tega predloga.

Mislím, da je predlog za to zadevo korekten in da te zadeve pojasnimo tukaj, dokler so odprte, da ne bo prepozno.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Jaz ne vidim nobenega razloga, da bi se do tega opredelila Zakonodajno-pravna služba. Obvestila o neskladnosti ni. Če bi bil amandma sprejet, zakon ne bi bil neskladen in bi ga lahko sprejeli do konca. Ravno tako to velja, če amandma ni sprejet. S tega vidika, vidika neskladnosti ni potrebna nobena opredelitev Zakonodajno-pravne službe. In samo to bi lahko Zakonodajno-pravna služba povedala. Nimamo obvestila o neskladnosti, skladen je, če je amandma sprejet ali pa če ni sprejet. Nadaljujemo z razpravo, če kdo želi. Ugotavljam, da nihče več ne želi razpravljati, zato zaključujem razpravo in prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. členu. Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 27, proti 41.

(Za je glasovalo 21.) (Proti 41.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z odločanjem o amandmaju. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorila, da bi

bil predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obrazložitev glasu. Prosim za obrazložitev glasu v svojem imenu. Prosim za prijavo. Se opravičujem. Prijavila sta se gospod Černač, gospod Likar in gospod Bezjak. Gospod Černač prvi. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Jaz bom zakon kljub temu, da ta amandma ni bil sprejet, podprl. Bodo pa finančne posledice sedaj, ko ni bil sprejet, bistveno bolj ugodne za proračun in bistveno manj ugodne za tiste, katerim je bil ta zakon namenjen. Cela vrsta drobnih podjetnikov, kmetov, ki so bili označeni danes, da perejo denar na bencinskih črpalkah, mislim, da tega ne počnejo, mogoče kakšen opere kakšen avto, kakšne gume, kakšen delovni stroj, da pa kmetje in tile majhni podjetniki perejo denar na bencinskih črpalkah s tem, ko z gotovino plačujejo gorivo. Lepo vas prosim! Ta dvorana pa res začinja spominjati na cirkus, ne na teater. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Besedo ima gospod Likar.

RADO LIKAR: Hvala lepa. Tudi sam bom podprl zakon, glede na to, da prinaša kar nekaj pozitivnega. Mi je pa žal, da ni bil sprejet amandma, ker ravno obratno, kot je prej rekel kolega, mislim, da gotovino morajo povsod sprejeti, brezgotovinsko, se pravi kartično poslovanje pa ti lahko zavrnejo. Gotovinsko plačevanje bi bilo, po mojem mnenju, zgolj izjema in ne pravilo, tako da je škoda, da tega nismo izglasovali. Bom pa glasoval za zakon. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima gospod Bezjak.

MARJAN BEZJAK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Ta zakon imam vsekakor namen podpreti, ker je dober. Ampak dober je samo za 75% ljudi. Za ostalih 25% ljudi, ki bi lahko uveljavljali, pa ne. Zato upam, da bomo kar kmalu spremembo tega zakona o trošarinah naredili, da bo tudi ostalih 25% davkoplačevalcev lahko uveljavljalo te stvari.

Zato menim, da je kljub temu zakon v redu, ampak z veliko napako, ki jo bomo morali kmalu popravljati. Ne vidim razloga, da moramo o nekih stvareh razpravljati dvakrat ali trikrat sprejemati zakone. Drugih problemov v gospodarstvu imamo preveč, s katerimi bi se morali ukvarjati, ne pa, da se gremo pink ponk danes pa pink ponk jutri. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala.

Ponovno prosim za prijavo za obrazložitev glasu v svojem imenu.

Besedo ima Jakob Presečnik.

Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani vsi prisotni!

Zakon gre v smeri izboljšanja pogojev gospodarjenja v nekaterih branžah, predvsem na področju komercialnih prevozov na področju kmetijstva in kmetijske proizvodnje in še nekaterih področjih. Kot rečeno, je eden od tistih zakonov, ki pomagajo v teh kriznih časih ne samo preživeti, ampak tudi pomagajo k razvoju. Tudi nekateri naši amandmaji ali naše zamisli, ki so bile realizirane takrat, ko smo tudi predsedniku Vlade postavili ustrezno vprašanje s teh področij, so pripomogli, in mislim, da so se rodili dobri predlogi iz tega. Tudi zaradi tega bom osebno te spremembe zakona podprl.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Gvido Kres.

Prosim.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Za zakon bom glasoval. Dileme: gotovina ali kartica, mislim, da je bilo že preveč povedanega, ne bom se več spuščal v to, ker enostavno ne bom nobenega prepričal.

Povedal pa bi rad to, ko smo se pogovarjali o teh procentih vračila, naj povem, da so na trgu razmere zelo težke. Pritisk na znižanje cen je obupen. Vsi so usmerjeni k temu, da znižajo cene in na ta način izboljšajo svoj poslovni rezultat. Pri avtoprevoznikih se bo zgodilo pa nekaj drugega. Zvišali bomo cestnine. Te cestnine prinesejo tudi ogromen strošek. In vam povem, da se bomo morali najverjetneje kmalu spet pogovarjati o popravi tega zakona in najbolj verjetno, ne samo o tem, ali bomo plačevali z gotovino ali ne, ampak tudi o tem, kakšen bo ta procent.

Da še enkrat ponovim - za zakon bom glasoval, sem za. V tem primeru, da ne bo vse tako črno-belo, je treba pohvaliti vsaj to voljo, do katere je v tem trenutku prišlo.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ponovno odpiram prijavo za obrazložitev glasu v lastnem imenu.

Besedo ima Janko Veber.

Prosim.

JANKO VEBER: Hvala za besedo.

Tudi sam bom podprl ta zakon in mislim, da se je Vlada resnično pravilno odločila, ko je predlagala tudi spremembo zakona o trošarinah po skrajšanem postopku. Odziv na gospodarsko in finančno krizo se je zagotovo v veliki meri odrazil celo najprej mogoče pri prevoznikih, tako pri blagu kot pri potnikih. Je pa resnično pomembno, da smo tudi v Državnemu zboru izboljšali ta zakon v temu smislu, da dodatno

razbremenimo tudi področje kmetijstva in gozdarstva tako da mislim, da je tudi parlament pripomogel h temu, da je ta zakon še bolj učinkovit.

Zato ga bom podprl in tudi pričakujem, da bo čim prej začel delovati. Poleg tega pa tudi menim, da ne glede na te polemike o plačilnem sredstvu, vsakdo, ki začuti da lahko nekje uveljavlja olajšavo, vem, da se zna organizirati, pripraviti na to in po mojem se bo tudi to zgodilo v praksi, tako da bo učinkoval prav pri vseh, ki imajo možnost, da to povračilo trošarine uveljavljajo.

Podpiram ta zakon in želim, da čim prej začne funkcionirati. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Milenko Ziherl.

MILENKO ZIHERL: Hvala.

Tudi sam bom zakon podprl, zdi se mi pa škoda, ker ni upoštevan amandma, kajti na nek način je plačevanje z gotovino destimulativno oziroma, ne vem, v državi, kjer so dogovorjeni in predpisani načini plačila, kjer je včasih celo takojšnje plačilo stimulirano z določenimi popusti, zakaj ni enakopravno obravnavano.

Če bi še to bilo, potem bi bil res zakon ena A, tako bo pa imel majhno napako, ampak kljub temu ga bom podprl. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Jožef Jerovšek. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Tudi sam bom podprl ta zakon, ker prinaša nekaj dobrega eni pomembni kategoriji, to je prevoznikom, in jim vrača del trošarin.

Moram pa reči, da bi si želel, da bi bile dvakrat ali pa trikrat na leto evropske volitve. Potem bi imeli takšnih zakonov še več, kajti vladne stranke prinašajo zakone, ki so všečni, pred volitvami. Ne bodo pa ti zakoni dolgega veka. Včeraj smo imeli Lahovnikov zakon, ki je bil tudi v funkciji preferenčnih glasov, predlagam ministru Pogačniku, naj stori nekaj za svojo stranko in za kmete in naj da podoben zakon, ker ga bom tudi podprl. Glede preferenčnih glasov pa o tistih, ki so bili izvoljeni za poslance, pa so zdaj drugod, predlagam, da ljudje dajo preferenčni glas gospodu Zamerniku, ki je bil pa vedno iskreno na strani vseh teh kategorij, prevoznikov, kmetov ...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Jerovšek. Prosim. Lepo vas prosim. Hvala lepa. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti nihče.

(Za je glasovalo 69.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda. Prekinjam 6. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali v ponedeljek, 25. 5. 2009, ob deseti uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 21. MAJA 2009 OB 18.54 IN SE JE NADALJEVALA 25. MAJA 2009 OB 10.00.)

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Pričenjam nadaljevanje 6. seje Državnega zbora.

Obvešččen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanci: Franc Jurša, Roberto Battelli, mag. Branko Grims in Jakob Presečnik. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **24. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU PREPREČEVANJA NASILJA V DRUŽINI V LETIH 2009-2014.**

Predlog resolucije je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavnici Vlade dr. Anji Kopač Mrak, državni sekretarki. Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni, gospod predsedujoči, dragi poslanci in poslanke! Pred vami je Predlog resolucije o Nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini za obdobje 2009-2014. Namen resolucije je spremeniti naš odnos do nasilja v družini.

Nasilje v družini moramo dojeti in dojemati kot zavrženo dejanje, ki ima na razvoj družbe, posebej pa do otrok, daljnosežne negativne posledice, ki jih je težko popraviti in se prenašajo iz roda v rod. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je izdelalo besedilo predloga resolucije, ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela 12. marca letos. Resolucija je strateški dokument, ki določa cilje, ukrepe in ključne nosilce politik za preprečevanje in zmanjševanje nasilja v družini v Republiki Sloveniji za petletno obdobje.

Temeljna cilja tega dokumenta sta: prvič, povezati ukrepe različnih resorjev in zagotoviti učinkovite dejavnosti za zmanjševanje nasilja v družini, in sicer na ravni njegovega prepoznavanja kot tudi preprečevanja. Konkretna naloga in dejavnosti za doseganje ciljev in izvajanje posameznih ukrepov bodo opredeljene v akcijskih načrtih, ki bodo izdelani za vsaki dve leti ter bodo natančno določali časovne roke in izvedbene načine. Predlog besedila je plod strokovnega dela in usklajevanja na vseh področjih. Pri pripravi so tako sodelovali strokovni delavci, ki se dnevno srečujejo s to problematiko, ter tudi predstavniki nevladnih organizacij. Z dvoletnim akcijskim načrtom, ki bo sledil po sprejetju resolucije, bomo zagotovili transparentnejšo porabo javnih sredstev za zmanjševanje nasilja in ciljno usmerjanje aktivnosti pristojnih organov za posamezne ciljne skupine.

V načrtu je tudi kampanja Vlade zoper nasilje v družini za petletno obdobje oziroma za čas, ki ga pokriva resolucija. V kampanji, za katero bo izveden javni razpis za izbiro izvajalca, bodo sredstva prispevali vsi organi, ki sodelujejo pri pripravi te zakonodaje, in sicer socialna, policija, šolstvo, zdravje in pa pravosodje.

Ministrstvo za delo pripravlja predlog celovite kampanje z namenom osveščanja širše družbe o nesprejemljivosti nasilja v katerikoli obliki. Eden od pomembnih ciljev resolucije je dvig splošne občutljivosti za problematiko nasilja, še posebej v primerih, ko so nasilnemu dajanju izpostavljeni otroci znotraj družine. Sprejet je bil tudi že krovni protokol, ki ureja sodelovanje organov in delovanja centrov za socialno delo, multidisciplinarnih timov in regijskih služb, drugi področni protokoli, pa so v zaključni fazi.

Spoštovani, pred vami je torej prvi strateški dokument s področja nasilja v družini, za katerega verjamem, da nihče ne dvomi o njegovi potrebnosti. Z njim zasledujemo pomemben cilj spremeniti odnos slovenske družbe do nasilja v družini, to pa lahko dosežemo le, če država s svojimi institucijami izvaja koordinirane in usklajene načrtne ukrepe, še posebej v obdobju, ko je smotrna raba javnih sredstev neizogibna. Naša skupna prizadevanja se morajo nadgrajevati v smeri, da smo vsi soodgovorni za družbo, v kateri živimo, in da nudimo pomoč vsem, ki želijo izstopiti iz kroga nasilja. Nedvomno pa bo potrebno povečati tudi preventivno dejavnost za življenje brez nasilja in našo mlado generacijo naučiti, da so pravice enega človeka omejene s pravicami drugega. Hvala lepa za vašo pozornost.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Predlog resolucije je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo. Besedo dajem predsednici dr. Andreji Črnak Meglič za predstavitev poročila odbora. Ni prisotna. Dogovora ni, da bi podpredsednik predstavil. Torej predstavitev odbora ne bo.

Prehajam na predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče poslanske skupine Zares bo predstavil gospod Vito Rožej. Izvolite.

VITO ROŽEJ: Lep pozdrav vsem prisotnim. Danes torej sprejemamo resolucijo o Nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini za obdobje od leta 2009 do 2014 in v veseljem mi je, da bo ta resolucija, vsaj na podlagi do sedaj opravljene razprave, v Državnem zboru sprejeta soglasno. Gre za nadaljevanje izvajanja preprečevanja nasilja v družini, ki temelji na Zakonu o preprečevanju nasilja v družini. V Poslanski skupini Zares smo sicer ob prvem predlogu izrazili nekatere pomisleke oziroma nasvete, kaj bi še ta resolucija morala vsebovati. Omenili smo določeno kulturno in ideološko toleranco do nasilja, ki je izvirala iz nekaterih že

opravljenih raziskav, ki pa nedvomno pomenijo prvi korak k podrobnejšemu in bolj skrbnem spremljanju nasilja. Vi vsi veste tudi sami iz vsakodnevnega življenja, da včasih ne najdemo ravno skupnega jezika pri tem, kje se nasilje začne in kakšni vzorci obnašanja ali pa, če hočete, kaznovanja so v družini primerni in kakšni ne. Prav tako smo opozorili na vprašljivost operativnosti te resolucije, ki pa jo sedanje besedilo ustrezno spremenjeno, po zagotovilih pripravljavcev omogoča. Zato optimistično pričakujemo izvajanje zastavljenih nalog in doseganje zadanih ciljev, katerih temeljni del so akcijski načrti.

Med našimi poudarki in pripombami je bila tudi želja po večji vključenosti nevladnega sektorja, saj so nevladne organizacije nedvomno prve, ki odkrivajo nasilje v družini, nekako jim ljudje zaupamo bolj kot pa nekaterim državnim organom.

Naslednje upanje, ki ga je treba izraziti ob sprejetju te resolucije je, da bomo vsi skupaj tudi v naših življenjih dosegli ničelno toleranco do nasilja, to je en svetel cilj, h kateremu, upam, da nas tudi ta resolucija vodi. Najhujše doživetje ali pa eno od teh, ki jo lahko otrok v družini doživi, je tudi prisotnost ob konfliktih, ki se pojavljajo med partnerjema in to je mogoče ena nova kvaliteta, ki jo v našem dozdajšnjem pojmovanju nasilja v družini nismo poznali. Prav tako ta resolucija govori tudi o nasilju nad ženskami, v manjšem številu tudi nad moškimi, ki je, in tukaj upam, da je strinjanje popolno, nesprejemljivo. Izvajanje nasilja je treba preprečiti, ne pa dodatno stigmatizirati žrtve in ta pričujoča resolucija, ki jo danes sprejemamo, je začetek dolge poti, ki bi morala vsem prisotnim dati misliti. Med poslankami in poslanci je danes, žal, vse več verbalnega nasilja, agresivnih nastopov, ki naši družbi ne dajejo pozitivnega signala o nesprejemljivosti kakršnegakoli nasilja. In tukaj je naša odgovornost velika in žal večja, kot se je kdaj zavedamo.

Poudariti je treba, da se ponekod v vse večji meri poleg fizičnega nasilja izvaja tudi psihično. Ob površnem pogledu je očem skrito in tudi pomoč zato nemalokrat pride prepozno. Tudi trenutne razmere, v katerih smo, ne prinašajo varnejšega okolja, stopnja zadovoljstva je nižja, stres in z njim povezana agresija pa se viša. Tudi to seveda ni razlog, da bi bilo tolerantni do nasilja, je pa mogoče razlog za to, da se zavedamo svoje večje odgovornosti ob opravljanju našega dela, ker posledice našega dela niso samo neposredne, ampak tudi posredne. Če po eni strani sprejemamo to resolucijo, pa po drugi strani sprejemamo zakone, ki ne pripomorejo k nekemu blagostanju v družini, seveda nismo storili nič.

Veseli nas, da je krovni protokol o izvajanju resolucije že pripravljen, ob tem pa je treba omeniti tudi dolgoročno naravnost, ki bo v bodoče preprečevala, če že ne nasilje, pa vsaj toleranco do teh krutih dejanj.

Za konec naj povem, da je skratka naš cilj nič en do tolerance do nasilja, ustrezna kaznovalna politika in ustrezna rehabilitacija tako žrtev kot storilcev. V Poslanski skupini Zares bomo zato, seveda, resolucijo o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini sprejeli. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil mag. Franc Žnidaršič. Prosim.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Spoštovani podpredsednik, spoštovana generalna sekretarka, kolegice in kolegi! Predlog resolucije, ki je pred nami, je dokument, ki bi ga z lahkoto poimenovali tudi spisec želja. Kajti, žal, večina resolucij v naši državi doživi usodo deklarativnega dokumenta, ki se ga spiše in nato vrže v predal. Načrti, zapisani v tem dokumentu pa ostanejo zgolj mrtva črka na papirju. Eden takih je na primer Nacionalni program za otroke in mladino. Sama resolucija je sicer po vsebini dokaj kvaliteten dokument, ki je posledica dolgo pričakovanega Zakona o preprečevanju nasilja v družini, ki je bil sprejet konec prejšnjega mandata. Vsaka akt, vsak zakon, vsak dokument, ki javnost opozarja na prisotnost nasilja znotraj matične družbene celice, torej družine, je dobrodošel. Pomeni dober korak v smeri ozaveščanja ljudi, da se v družinah dogajajo različne vrste nasilja, predvsem nad najšibkejšimi člani, to so otroci, invalidi in starostniki.

Veseli smo, da si ljudje upajo vse bolj glasno opozarjati, da se nasilje nad starostniki dogaja, in da je treba tak rok nasilja presekati. Obratno pa nas žalosti, da je prav v tem konkretnem dokumentu izredno malo vsebine namenjene tej vrsti nasilja. Starostniki, ki so žrtve nasilja v družini, se srečujejo z izjemno močnimi občutki sramoti, krivde in strahu pred maščevanjem ter pred posmehom okolice, zato nasilje nad seboj pogosto prikrivajo in ga ne povedo.

Ena izmed večjih pomanjkljivosti, s katerimi se srečujemo v naši državi, je ta, da za starostnike nimamo dovolj prostora, kamor bi se lahko zatekli pred nasilnežem oziroma da starostniki ne poznajo možnost, ki so jim na voljo. Ne poznamo varnih hiš za starostnike, temveč za ženske in otroke, v zadnjem času celo za moške, kar v naši poslanski skupini pozdravljamo. Na tem mestu bi rad samo povedal, da je tudi nasilje nad moškimi obravnavamo premalo resno, kar dokazuje primer z Gorenjskega, ko je moški končal v bolnišnici s hudimi poškodbami.

Nasilje v družini je še posebej podlo, saj se dogaja med štirimi stenami in pogosto brez prič, tiho, pušča pa trajne posledice na žrtvah.

V naši poslanski skupini se bojimo, da se bo nasilje predvsem nad starostniki še povečevalo, na kar nas napeljujejo rezultati pred kratkem objavljene raziskave javnega mnenja v Evropi, ki je razkrila, da je skoraj četrtnina Slovencev

prepričana, da so starostniki breme za družbo, več kot 60% vseh pa ocenjuje, da zaposleni ne bodo več pripravljene plačevati socialnih prispevkov za starejše, se pravi, za pokojnine, ne vem pa in ne razumemo, kako si predstavljajo, da bodo za sebe kdaj kakšno pokojnino potem dobili. Mnoge druge raziskave kažejo, da se krepi sovražnost do starejših, ki se pogosteje spremeni v fizično pa tudi v številne oblike psihičnega nasilja.

Glede na to, da je v tem temeljnem argumentu s področja povečevanja nasilja v družini manj oziroma pretirane skrbi države za starostnike, ki so žrtve nasilja, nas skrbi, da to odraža izjemno slab odnos tudi države do starejših.

Sicer pa, kot že povedano, v naši poslanski skupini podpiramo predlog resolucije v upanju, da ni ena v vrsti tistih, ki se niso uresničevale. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Kolegice in kolegi. Predlog resolucije o Nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini je seveda dokument, katerega bomo v Slovenski nacionalni stranki z veseljem podprli.

Dejstvo je, da od leta 1999 sodi kazensko dejanje nasilništva v sklop 299. člena Kazenskega zakonika, in dejstvo je, da smo v letu 2004 na okrožnem sodišču v Ljubljani uvedli prvi oddelek za družinske spore, kar je dobro. Nenazadnje, če pogledamo statistične podatke, smo zaskrbljeni, ker to nasilništvo v družini raste s slabim socialnim stanjem posameznikov, ki se bo še slabšalo, pa verjetno bo to še v porastu.

V zadnjih desetih letih se je število primerov nasilja v družini povečalo za kar 73%, in to Sloveniji narekuje, da ukrepa na tem področju. Imamo kar 88 povzročiteljev s strani moških, torej, moški so tisti, ki največkrat izvajajo nasilje v družini, in v teh primerih so največkrat zlorabljeni in nasilju izpostavljeni ženske. V Republiki Sloveniji so čakalne dobe za namestitev zlorabljenih žensk in njihovih otrok v varne hiše, po našem prepričanju, predolge. Tu bi morali storiti nekaj, da bi bilo mogoče takoj namestiti takšno ogroženo družino, saj imamo na društvu SOS, ki deluje 10 ur na dan ob delavnikih in 4 ure dnevno ob sobotah in nedeljah, povprečno 13 klicev na dan. 13 klicev na dan - navajam statistične podatke, nad katerimi se lahko zamislite - je ogromno. In mnogi od teh potrebujejo pomoč takoj in zdaj, ne jutri, kajti jutri je lahko prepozno.

Naj povem še primer iz Sežane, prihajam iz Sežane. Veste za tragični uboj dveh otrok. Če oče kot zdravnik ne bi ščitil svoje hčere, ki je bila, da temu rečem bolna, ščitil jo je pa tako, da jo je predčasno izpuščal iz bolnice in v družbi

prikazoval, kot da je vse v redu, do tega verjetno ne bi prišlo. Tudi delo centrov za socialno delo je neustrezno. Po naši globoki presoji gre prevečkrat samo za statistično zabeležbo dogodkov. Policija, ki bi morala ukrepati, ne ukrepa do trenutka, dokler se res nekaj ne zgodi. Ko pa se zgodi, pa je že prepozno. Imamo primer, ko so bili številni klici, na desetine, z istega naslova, pa policija ni ukrepala, ker se nič ni zgodilo.

In seveda, sama Resolucija o preprečevanju nasilja v družini, to sem povedal tudi na matičnem delovnem telesu, nam ne bo nič pomagala, če ne bomo naredili nekaj, da preprečimo to nasilje v kali - tam, kjer nastaja. In zato moramo narediti tudi boljše delo v centrih za socialno delo in tudi sodstvo bo moralo hitreje in z večjo prioriteto obravnavati te primere. Tudi sodni zaostanki so mnogokrat krivi za to, da prihaja do ponovitvenega vzroka. In ko je tragedija, potem si vsi pilatovsko umivajo roke in nihče noče biti kriv; in teh tragedij je kar nekaj. Če odprete samo Slovenske novice, vsak dan lahko vidite, ali, kot je rekel kolega Žnidaršič, "žena zabodla moža" ali "mož pretepel ženo". In to seveda ni dobro. Če se sprehodimo po dejanskih podatkih, pogledjte, v letu 2000 smo zaznali 3.084 kaznivih dejanj, v letu 2001 3.844, v letu 2002 4.441, v letu 2003 že 5.000 in tako naprej. Torej, to je v porastu. Nekaj moramo narediti, zato da bo to tudi v praksi zaživel. Imamo ustrezno zakonsko podlago in jaz bi bil zelo vesel, če bi tudi striktno izvajali te zadeve in skupaj z Ministrstvom za notranje zadeve dajali tem klicem prioriteto. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Guido Kres. Izvolite.

GUIDO KRES: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovana predstavница Vlade, spoštovane kolegice in kolegi! Poslanci Slovenske ljudske stranke bomo enotno podprli resolucijo o nacionalnem programu, ki je pred nami.

Družina je na največjih vrednot, družinska politika pa bi morala predstavljati osnovo, po našem mnenju, za uravnavanje političnih odločitev vsake demokratične države. Nasilje v družini najbolj prizadene najbolj občutljive in najbolj ranljive člane naše družbe, to je, naše otroke. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da je program, zastavljen v resoluciji, dober, zajema vse vrste nasilja in tudi vse žrtve. V poslanski skupini pa tudi menimo, da bi morali čim prej sprejeti tudi ustrezen družinski zakonik; osnutek oziroma predlog je izdelala že prejšnja vlada. Družinski zakonik bi morali sprejeti predvsem zaradi večje uspešnosti in usklajenosti akcij in ukrepov, za preventivo, še posebej pa za učinkovito ukrepanje, da se preprečijo še hujše posledice in nadaljevanje takega odkritega nasilja. Menimo, da

je največji in najpogostejši problem v usklajenem in interventnem delovanju vseh institucij, ki bi morale delovati v takih primerih: center za socialno delo, policija, tožilstvo, sodišča, šole, vrtci, zdravstvo.

Tako pri odkrivanju kot pri končnih odločitvah bi morali biti usklajeni. Žrtev se praviloma sama težko in res v skrajni sili odloči za kakršnokoli pomoč s strani države, kajti vse gre prepočasi, neusklajeno in tudi velikokrat za reševanje situacije na nekompleksen in za žrtev težak način. Dobro bi bilo, ko bi lahko nasilni osebi hitreje in učinkoviteje preprečili nasilna dejanja. Pogledati pa je treba tudi vase, vsak posameznik, kako se obnašamo v družini, ali dajemo pravi vzor, in nato tudi v družbi je treba slediti spremembam obnašanja. Preveč je vidnega nasilja tako na TV kot na splošno. Vzor je napačen.

Resolucija in zakoni bodo učinkoviti, če bodo vse odgovorne organizacije in institucije, ki so vpletene v reševanje žrtve, delovale povezano in predvsem hitro in učinkovito. V Sloveniji moramo okrepiti usposobljenost centrov za socialno delo, jih razbremeniti nerazumne birokracije in s tem bodo najverjetneje lahko tudi učinkoviteje ukrepali. Še posebej pa rabimo za take primere prednostno reševanje zadev na tožilstvu in na sodišču, za kar bi bilo dobro imeti z njihove strani tudi določen sklop tožilcev, sodnikov, ki bi bili posebej usposobljeni in bi obravnavali le tovrstno problematiko.

Nacionalni program bomo v Slovenski ljudski stranki podprli. Poudarjamo pa, da je treba ukrepati preventivno. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo. Lep pozdrav tudi predstavnicam ministrstva. Kaj reči o resoluciji? Zagotovo je to pomembno področje v času, v katerem danes živimo, ki za vse ni lahko, je zahtevno, odgovorno, zagotovo pa tudi stresno, še kako pomembno obravnave. Vendar je treba poudariti, da danes govorimo na načelni, teoretični ravni, da pa bo seveda treba v praksi narediti še veliko, in to vsakdo od nas.

Nasilje v družini, to ni nekaj kar se bo ali se je dogajalo, kar se dogaja komu drugemu ali tretjemu, pač pa je to problem, ki se dogaja danes, tukaj, zdaj in to nam. Nasilje v družini je zagotovo uničujoč za družino, za posameznika, tudi za družbo. Vzorci nasilnega obnašanja se prenašajo naprej, zato je treba o nasilju v družini govoriti, nanj opozarjati, predvsem pa žrtvam in posledicam tudi konkretno pomagati in odpravljati.

Resolucija o Nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini iz leta 2009 do 2014 je strateški dokument, kvaliteten, ki določa cilje, ukrepe, tudi ključne nosilce politik za preprečevanje in pa zmanjševanje nasilja v družini. Obsega oceno stanja, opredelitev ključnih problemov na področju nasilja, tudi temeljne cilje, usmeritve, naloge na področju preprečevanja nasilja v družini, nosilce akcijskih načrtov za izvajanje usmeritev in nalog iz nacionalnega programa, preventivne dejavnosti, podatke, ki se bodo v okviru dejavnosti državne statistike izbirali, obdelovali, povezovali, shranjevali, analizirali in tudi usmeritve za izobraževanje, usposabljanje, prav tako pa tudi, kar je posebej pomembno, zagotavljanje finančnih in drugih sredstev za delovanje nevladnih organizacij. Ravno "nevladniki" so po mnenju Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije lahko tista dodana vrednost, ki bodo vsem tistim, ki se s tem področjem ukvarjajo po službeni dolžnosti, lahko pomenili še neko nadgradnjo, neko dodano vrednost, da bomo vsi skupaj še boljši, učinkovitejši, uspešnejši, da bo nasilja še manj.

Pomembno se nam zdi poudariti temeljna cilja tega dokumenta, ta sta povezati ukrepe različnih resorjev in zagotoviti učinkovito dejavnost za zmanjšanje nasilja v družini, in sicer tako na ravni prepoznavanja in preprečevanja kot pa tudi čiste konkretne naloge in pa dejavnosti za doseganje ciljev in izvajanje posameznih ukrepov, da bodo opredelitve v akcijskih načrtih, ki bodo izdelane vsake dve leti, še bolj natančni, še bolj podrobni tako v časovnih rokih kot pa tudi v izvedbenih načrtih. Pomembno se nam zdi tudi opozoriti, da bo vsakokratni akcijski načrt pripravljen na podlagi poročil o izvedenih dejavnostih in o teh preteklih dvehletnih obdobjih ter dodatnih predlogih za usmeritve in naloge posameznih ministrstev kot tudi nevladnih organizacij.

Nasilje je v marsikaterem pogledu postalo tako običajni del vsakdanjika, da ga velikokrat sploh več ne opazimo, glede nasilja v družini še dandanes prevladuje prepričanje, da se v družinske zadeve ni dobro vmešavati, to slišimo vsak dan v pogovorih med prizadetimi, med pogovori v družinami, na ulicah in pa tudi v nekaterih javnih organizacijah. Zaradi tega se mi zdi posebej pomembno opozoriti, da je nevarno, če nasilja ne prepoznamo, še bolj nevarno, če ga opravičujemo, minimaliziramo, predvsem pa je zelo nevarno, če ga ignoriramo. Tudi tako, da ne sprejemamo potrebne zakonodaje.

V Sloveniji se je v zadnjih nekaj letih zagotovo veliko več govori in piše o nasilju, ki se dogaja za domačimi zidovi, s sprejetjem systemske zakonodaje o preprečevanju nasilja v družini pa smo dokazali, da gre za probleme, pred katerimi si ne smemo in ne moramo več zatiskati oči. Zaradi tega v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije menimo, da je resolucija o nasilju v družini pomemben in pa potreben dokument, je pa seveda samo eden izmed številnih korakov, ki

jih moramo vsi skupaj storiti v tej smeri, da bo nasilja manj. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil mag. Majda Potrata. Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci! Spoštovana gospa državna sekretarka s sodelavkama!

Naj začnem predstavitev mnenja poslanske skupine Socialnih demokratov tako, kot sem približno začela predstavitev stališča ob sprejemu Zakona o preprečevanju nasilja v družini, to je z zaprisego o izbiri nenasilja, takole pravi tale zaprisega: "Kot zrel in odgovoren človek prisegam, da nasilja ne povzročam, nasilja ne spregledam, nasilja ne spodbujam, ob nasilju primerno ukrepam, proti nasilju govorim in delujem, informiram se o trgovini z ljudmi." Če to prisego natančno premislimo, pravzaprav vidimo, da ustreza posamičnim poglavjem Zakona o preprečevanju nasilja v družini in s tem je povezana tudi resolucija, o kateri razpravljamo danes.

1. februarja leta 2008 je bil zakon sprejet z 81 glasovi za in z nobenim glasom proti pri 82-ih navzočih poslankah in poslancih, torej lahko pričakujemo, da bo tudi dobila resolucija tako soglasje. Ampak treba je stopiti od besed k dejanjem. In tukaj se naša ravnanja, pa tudi naša dejanja in pogledi nekolikokrat razlikujejo.

Po posamičnih letih bi za preteklost lahko ugotavljali, kateri dogodki so se zvrstili na poti do tega strateškega dokumenta, ki ga danes sprejemamo. In ni jih malo, ki menijo, da je to načelen dokument, da pa bo treba v življenju še marsikaj storiti. Socialni demokrati smo že ob sprejetju zakona opozarjali, da je sprejetje zakona sicer res bistven kamen v mozaiku potrebnih ukrepov, da pa so potrebni protokoli, da je potrebna resolucija, da so potrebni akcijski načrti. Prvega izmed teh aktov danes sprejemamo. Po 11. členu Zakona o preprečevanju nasilja v družini je Državni zbor dolžan sprejeti resolucijo in vsaki dve leti tudi sprejeti od Vlade poročilo o tem, kako se resolucija uresničuje. Če danes resolucijo sprejemamo z velikimi pričakovanji, sem prepričana, da bomo še v tem mandatu lahko ugotavljali, kje je resolucija izpolnila pričakovanja, kje pa bo treba še marsikaj postoriti. Bistveno se mi zdi, da resolucija dosledno sledi tako definiciji nasilja, ki šteje za nasilno vsako fizično, spolno, psihično, pa tudi ekonomsko nasilno dejanje. In da ne nazadnje - med nasilna ravnanja v družini šteje tudi zanemarjanje kot oblika nasilja.

Če nekateri vidijo, da so posamezne skupine prebivalstva v resoluciji premalo poudarjene, je zato z našim ravnanjem še

vedno mogoče temu slediti. Ne nazadnje nam to posebej narekuje tudi 4. člen Zakona o preprečevanju nasilja.

Socialni demokrati tudi menimo, da bi bilo treba posvetiti zelo veliko skrbi statističnim spremljavam tega pojava, kajti statistični podatki se v Sloveniji niso zbirali, tako da smo morali iz primerjalnih podatkov pravzaprav priti do številke, da je skoraj v vsaki četrti družini ali zvezi mogoče zaznati kakšno od naštetih oblik nasilja.

Ko smo se vključevali v akcijo Sveta Evrope Parlamenti, združeni v boju proti nasilju nad ženskami, smo opozarjali tudi na ekonomske razsežnosti in posledice, ki jih nasilje v družini ima. Naj spomnim, na vsakega državljana pride 40 evrov stroškov, ki so povzročeni z nasiljem.

Ampak dovolite, da sklenem mnenje s tistim, kar menim, da je naša naloga. Namreč v boju proti nasilju v družini lahko poslanke in poslanci odigramo aktivno predano in resnično ključno vlogo. Pomembno je predvsem naše zavzemanje za preprečevanje nasilja in za pomoč žrtvam ter za sodelovanje vseh oblikah preprečevanja nasilja. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil mag. Štefan Tisel.

MAG. ŠTEFAN TISEL: Spoštovani gospod podpredsednik! Gospa državna sekretarka s sodelavkama, spoštovane poslanke in poslanci! Zakon o preprečevanju nasilja v družini je bil sprejet v prejšnjem mandatu, in sicer z veliko večino oziroma soglasno. Zakon v 11. členu določa, da Državni zbor sprejme na predlog Vlade Nacionalni program preprečevanja nasilja v družini za obdobje petih let. Gre za strateški dokument, ki določa cilje, ukrepe in ključne nosilce politik za preprečevanje in zmanjševanje nasilja v družinah v Republiki Sloveniji. Že s sprejetjem zakona se je začelo stanje na tem področju izboljševati. Uzakonjena je bila prepoved približevanja nasilnežev žrtvam, kar se že izvaja uspešno. Ustanavljajo se varne hiše, varne točke, začasna zavetišča. Tudi ljudje so vedno bolj ozaveščeni, da si upajo prijaviti nasilna dejanja oziroma nasilneže. Še posebej so ogrožene najbolj ranljive skupine, kot so otroci, ženske, invalidi, starostniki, seveda tudi moški nismo izvzeti, vsaj v zadnje času ne, kolikor slišimo.

Resolucija pomeni strateški dokument. Konkrétne naloge in dejavnosti za doseganje ciljev in izvajanje posameznih ukrepov bodo opredeljene v akcijskih načrtih. Gre za sodelovanje in dejavnosti različnih resorjev, ki zagotavljajo učinkovite ukrepe za zmanjševanje nasilja v družini. Vključujejo se centri za socialno delo, policija, sodišča, vrtci, šole, zdravstvene ustanove in organizacije, pa tudi civilna družba oziroma društva. Resolucija obsega oceno stanja in opredelitev ključnih problemov, temeljne cilje, usmeritve in naloge,

nosilce akcijskih načrtov za izvajanje usmeritev in nalog iz nacionalnega programa na posameznih področjih. Gre za preventivne dejavnosti zbiranja in analizo podatkov, izobraževanje in ne nazadnje za ozaveščanje vseh, tako žrtev kot nasilnežev, zlasti pa ljudi v okolju, da nasilna dejanja prepoznajo in ustrezno odreagirajo.

Predlog resolucije je dobro pripravljen in v Slovenski demokratski stranki jo podpiramo. Prepričan sem, da se bodo dejavnosti za preprečevanja nasilja v družini še bolj približala problemu, zlasti ozaveščanju ljudi, da nasilja ne prikrivajo oziroma si ne zatiskajo oči pred tem. Kar prepogosto nas presenetijo tragična dejanja, ko pride do ene ali več smrtnih žrtev. Nedavno, kot smo že danes slišali, je bila ta tragedija, ko sta umrla dva majhna otroka. Ob takih dogodkih se vedno sprašujemo, ali je bilo storjeno vse, da bi tragedijo lahko preprečili. Potem ugotovimo, da je nekdo prikrival bolezensko stanje, drugič spet niso bile resno vzete grožnje o nasilnem dejanju. To so najbolj tragični izidi. Med nami pa so številne žrtve, nad katerimi se leta in leta izvaja tako fizično ali psihično nasilje in druga nasilja, kot smo že danes slišali o njih. Z večjo pozornostjo v institucijah, ki se ukvarjajo z vzgojo, izobraževanjem, zdravljenjem in drugimi dejavnostmi, ter z boljšo zavestjo ljudi v bivalnem okolju bomo preprečili ali zmanjšali nasilja dejanja ali pa vsaj preprečili tista najhujša, ko pride do izgube življenja.

Kot sem že omenil, Slovenska demokratska stranka resolucijo o preprečevanju nasilja v družini podpira. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Proceduralno, gospod Jerovšek. Izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovani gospod podpredsednik, kolegice in kolegi. Ne vem, po mojem mnenju se je prvič zgodilo, da poslanci ob tako pomembni resoluciji nimamo možnosti diskutirati. Prej, ko je bil parlament pod glavnim vplivom drugih strank, se kaj takega ni dogajalo. In da gre za omalovaževanje te problematike, je vidno tudi iz drugega, da se ni zdelo niti toliko pomembno, resno in odgovorno, da bi bilo predstavljeno delo odbora, zato gospod predsedujoči predlagam, da sprejmemo sklep, da se Državni zbor ograjuje od omalovaževanja marginaliziranja in minimaliziranja problematike nasilja v družini, ki se je zgodilo s tem, ko predsednica Odbora za delo, družino in socialne zadeve in invalide v Državnem zboru ni predstavila poročila odbora o Predlogu resolucije o Nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini, kar asociira na nezainteresiranost poslancev oziroma parlamenta do problematike.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Glede prvega vprašanja vam moram povedati, da je način obravnave resolucije predviden v skladu s Poslovníkom Državnega zbora in predvideva obravnavo kot aktov v drugi obravnavi. Zato je predlog, tako kot je pripravljen, skladen s Poslovníkom.

Kar pa zadeva dejstvo, da predstavitev stališča matičnega delovnega telesa ni bila opravljena, razumem vaš predlog kot pobudo, da takšno možnost kolegici predsednici odbor damo.

Izvolite, gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod podpredsednik, jaz mislim, da je šlo za omalovaževanje. Da blatimo čast in integriteto tega Državnega zbora. Kajti glejte, kolega Petek je tudi sam prišel s Koroške, da je bil ob 9. na Odboru za zunanjo politiko. Tu pa je pomembna resolucija, ne pacajmo se dodatno, sprejmimo ta sklep. Jaz sem predlagal, da sprejmemo sklep, s katerim se ogradimo od zaničevanje in omalovaževanja te problematike. Nisem nič drugega predlagal, vi pa ocenite, ali ga boste dali na glasovanje ali ga ne boste dali.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Jerovšek, vaš predlog ni proceduralni sklep, ampak vsebinsko vprašanje. Je tudi neprijazen do kolegice predsednice matičnega delovnega telesa. Meni je neprijetno, da se takšni predlogi sploh v Državnem zboru dajejo, ker ne bi želel naprej ocenjevati razloge. Veste pa dobro, da nisem dal besede, da mi ne bi kakorkoli mogli ugovarjati, da delam razlike, glede na to, iz katere poslanske skupine prihaja predsednica.

Zaključujem razpravo.

Kot proceduralno pojasnilo?

Ne spada, gospa Megličeva, lepo prosim.

Dajmo razpravljati...

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Jaz resnično predlagam, glede na to, da je bilo poročilo dano pisno, da ga tudi preberem in predstavim poslancem na današnji seji. Sicer pa se iskreno opravičujem, kajti kot profesorica imam obveznosti tudi na fakulteti in sem v veliki naglici prihitela sem. Zelo hitro ste začeli in me je to presenetilo, res se iskreno opravičujem, ampak predlagam, da to mnenje preberem.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa Meglič, vaše opravičilo - jaz osebno upam, da tudi kolegice in kolegi sprejemajo. Sam ne želim sprejemati take odločitve, ker jo bom moral sprejemati kdaj koli tudi ob drugih primerih, pa to ne bo dobro. Vidim, da glasovanje o tem ne bi bilo smotno in potrebno, zaradi tega predlagam, da sprejmemo na znanje vaše opravičilo. Če bi prebrali - in verjamem, da bi korektno -

poročilo, ki je pripravljeno, potem predlagam kolegicam poslankam in poslancem, da to opravimo, ker poročilo smo vsi dobili in mislim, da bo s tem zadoščeno tudi pomenu in vlogi, ki jo matično delovno telo daje resoluciji.

S tem smo končali predstavitev stališč poslanskih skupin. Odločanje o predlogu resolucije pa bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili jutri, v torek, 23. maja 2009, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **22. TOČKO DNEVNEGA REDA - PRVA OBRAVNAVA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONOV O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložil poslanec Robert Hrovat. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 21-ih poslank in poslanec s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo, smo torej v okviru splošne razprave o zakonu. Besedo dajem predlagatelju zakona gospodu Robertu Hrovatu za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Izvolite, gospod Hrovat.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep in dober dan vsem prisotnim.

Pred nami je razprava in odločanje o Predlogu zakona o spremembi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, konkretnije, o spremembi 431. člena tega zakona. Kot veste, Zakon za pokojninsko in invalidsko zavarovanje izplačuje tudi starostne in družinske pokojnine, ki so bile priznane in odmerjene v skladu z določbami prejšnjega zakona o starostnem zavarovanju kmetov. Višina teh pokojnin je za vse upravičence enaka. Ob uveljavitvi ZPIZ-a pa je bila določena v znesku polovica najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo. Pokojnina kmeta s statusom borca Narodnoosvobodilne vojne pred 9.9.1943 oziroma 13.10.1943 pa je bila določena v višini najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo, veljavne v zadnjem mesecu pred uveljavitvijo ZPIZ-a, ki se nato prav tako usklajuje na enak način kot pokojnine.

Svet Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije je na seji 17. februarja 2009 sprejel sklep o znesku starostne pokojnine kmetov. Tako po uskladitvi starostne oziroma družinske pokojnine, odmerjene po Zakonu o starostnem zavarovanju kmetov, od 1. januarja 2009 dalje znaša borih 227,60 evra. Starostna pokojnina borca Narodnoosvobodilne vojne pa od 1. januarja 2009 dalje znaša 455,19 evra. Več kot razvidno je torej, da prihaja do nepravilnega razlikovanja med prejemniki kmečkih pokojnin.

Sedanja ureditev kmečkih pokojnin je potrebna sprememb, saj je višina kmečke pokojnine absolutno premajhna v primerjavi z ostalimi kategorijami pokojnin. Predlog omogoča bolj dostojno življenje za prejemnike pokojnin po Zakonu o starostnem zavarovanju kmetov, saj jim bo s sprejetjem tega

zakona zagotovljena večja socialna varnost, kar se glede na njihovo pomembno vlogo v preteklosti, sedanosti in, verjamem, tudi v prihodnosti vsekakor zaslužijo. Zakon bo izboljšal materialni položaj uživalcev nizkih pokojnin. S tem se bo delu populacije, ki je bila sedaj v času gospodarske krize še posebej na udaru, omogočilo izboljšanje socialnega stanja in lažjega preživetja v teh kriznih časih.

Moj predlog je, da izenačimo položaj vseh kmečkih upokoјencev tako, da se vsem dodeli pokojnina, določena v višini najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo, torej na številko, ki jo prejemaјo kmetje borci.

V začetku leta 2009 smo v Slovenski demokratiški stranki predlagali tudi sprejetje Zakona o enkratnem pokojninskem dodatku, saj smo zaradi neaktivnosti sedanje vlade želeli izpolniti obljubo upokoјenkam in upokoјencem, ki smo jo dale praktično vse stranke v predvolilnem času, ta obljuba pa je zapisana tudi v koalicijski pogodbi. Z zagotavljanjem finančnih sredstev in ustvarjanjem ustreznih pogojev za prebivalce Slovenije, s posebnim poudarkom in posluhom za socialno šibke ljudi, smo nameravali v Slovenski demokratiški stranki nadaljevati tudi v mandatu 2008-2012, torej v tem mandatu, vendar so naš realen pogled na življenje takrat preglasili kriki o revščini ter obljubah o pokojninah 1.000 evrov, gradnji domov za starejše in tako naprej. Prve izkušnje kažejo, da je šlo za zavajanje in manipulacijo s strani sedaj vladajočih, ki so na podlagi lepih besed dobili volilne glasove ljudi, ki so verjeli v nadaljevanje izboljšanja položaja upokoјencev. Kar naenkrat revščine ni več, o pokojninah in o gradnji domov se ne govori, posebni dodatek pokojninam sedanja vlada zavrača. In kot paradoks pri reševanju stisk in socialnih težav, tistih naših državljanov, ki so jo najbolj potrebni, je sedanja vladna koalicija sprejela spremembo Zakona o vdovskih pokojninah po nekdanjih vojaških uslužbencih in, kot vemo, je s tem še dodatno dvignila bonitete tistim ljudem, ki niso ravno na socialnem dnu, čeprav niso plačevali v slovenski pokojninski sklad, ampak v sklad v Beograd. In če ob tem še dodam, da je razlika med kmečko pokojnino in pokojnino kmetov borcev v nebo vpijajoča, razlika je v višini še enkrat večje pokojnine v korist kmetov borcev, kar ni nič narode, da se razumemo, le razlikovanja so po mojem mnenju nepotrebna. Gre za enako delo, ki so ga opravljali in ga opravljajo. Potem močno upam in pričakujem, da boste poslanci in poslanke s spremembo tega zakona pomagali pri reševanju stisk tistih, ki so pomoči in ureditve stanja še kako potrebni.

Ne nazadnje, ker sem danes že omenil, pa bom ponovil še enkrat, s sprejetjem tega zakona bo zagotovljena večja socialna varnost prejemnikov kmečkih pokojnin, kar si glede na njihovo pomembno vlogo v preteklosti, sedanosti in prihodnosti nedvomno tudi zaslužijo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo dajem predstavnici Vlade, državni sekretarja Anji Kopač Mrak za dopolnitev stališča Vlade.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Spoštovani predsedujoči, dragi poslanci in poslanke! Starostno zavarovanje kmetov je uredil Zakon o starostnem zavarovanju kmetov leta 1972. Takrat je bilo prvič vzpostavljeno kmečko zavarovanje in razloga, da bi se okrepila socialna varnost kmečkega prebivalstva. Temeljna značilnost tega zavarovanja je posebna vrsta solidarnosti, ki presega krog zavarovancev in upravičencev po Zakonu o starostnem zavarovanju kmetov, in sicer tako, da so zavarovanci splošnega pokojninskega sistema, torej vsi zaposleni in samozaposleni, ki plačujejo v ta sistem, sodelovali pri delnem pokrivanju izdatkov za pravice iz starostnega zavarovanja kmetov. Zavarovanje temelji na načelu solidarnostne udeležbe celotne družbe, zato je to treba upoštevati tudi pri obsegu pravic iz starostnega zavarovanja kmetov. Pogoji, na podlagi katerih so zavarovanci pridobili pravico do starostne pokojnine, so bili mnogo manj zahtevni kot določa današnji sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Zahtevana je bila minimalna zavarovalna doba le 5 let - danes 15 let. Hkrati pa je lahko pravico uveljavilo več oseb na kmetiji, pri čemer je bil plačan samo, pardon 1 prispevek. Višina starostne pokojnine se je odmerila vsem zavarovancem enotno in znaša od 1. 1. 2009 227,60 evrov. Torej, ta višina je odmerjena ne glede na višino in obdobje plačnih prispevkov. Veljavni enotni pokojninski sistem, v katerega so od leta 1983 vključeni tudi kmetje, pa zavarovancem zagotavlja najnižjo pokojnino v višini 35% najnižje pokojninske osnove, ki od 1. 1. 2009 znaša le 187,43 evrov. Zvišanje starostne pokojnine po starostnem zavarovanju kmetov, kot je določeno v predlogu Zakona o spremembah ZPIZ-a 1H, bi pripeljalo do neskladnega porasta teh pokojnin, v primerjavi s starostnimi pokojninami iz splošnega sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

S predlagano spremembo bi se tako poseglo v sistemsko ureditev pokojninskega in invalidskega zavarovanja, saj imajo spremembe v tako kompleksnem sistemu, kot je pokojninski, vpliv še dolga leta. Sprememba enega prejemka bi utemeljeno sprožila številne zahteve drugih upravičencev, ki prejemajo pravice iz pokojninske blagajne.

Na podlagi zgoraj navedenega Vlada Republike Slovenije predloga zakona ne podpira in predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije, da predlog zavrne. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Prehajamo na predstavitev stališča poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil mag. Franc Žnidaršič.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Spoštovani podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka s sodelavko. Kolegice in kolegi!

Pred nami je še eden iz serije zakonov, ki jih kot po tekočem traku vlaga Poslanska skupina SDS, ki je očitno vso svojo ustvarjalnost prihranila za mandat, ko ne bo več na oblasti, namesto da bi to ustvarjalnost izživel v obdobju vladavine. Gre za zakon, ki naj bi izenačil položaj kmečkih upokojencev s tem, da bi vsem dodelil pokojnino v višini najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo, veljavne v zadnjem mesecu pred uveljavitvijo Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in ki bi se usklajevala kot vse druge pokojnine. Kar zadeva pokojninski sistem, je treba povedati, da so kmetje že sedaj pozitivno diskriminirani, privilegirani v tem smislu, da dobivajo sicer nizko pokojnino, vendar brez potrebnih vplačanih prispevkov, ki so bili praviloma vsa leta minimalni, nekateri pa niso plačevali nič, pa vendarle dobijo državno pokojnino, kar je povzročilo, da število kmečkih zavarovancev zaradi tega upada in seveda narašča število tistih, ki dobivajo pokojnino brez kakršnegakoli vplačevanja prispevkov.

Kmetje so pozitivno diskriminirani tudi v drugih ozirih v tej državi. Imajo subvencije Evropske unije, imajo odškodnine za posledice ujm, kadar gre za sušo, točo, pozebo, itd. Tako mislimo, da država kar nekaj stori za kmečko prebivalstvo, kar seveda v Poslanski skupini DeSUS pozdravljamo in smo vedno tudi podpirali.

Na drugi strani pa imamo seveda delavce, ki morajo vsak dan hoditi v službo, tam oddelati vsaj 8 ur, za kar prejema plačo, od katere so dolžni plačevati prispevke, niso deležni nikakršnih drugih pomoči s strani Republike Slovenije, niti s strani Evropske unije, kaj šele kakršnih olajšav pri davkih s strani davčne službe.

Po predlogu, ki je pred nami, naj bi kmetje prejeli pokojnino tako kot delavci, ki imajo polno pokojninsko dobo in ki v pokojninsko blagajno prispevajo visoki znesek v primerjavi z ostalimi evropskimi državami celo imamo med najvišjimi prispevke po tej plati.

Po naši oceni gre za izenačenje dveh kategorij državljanov, od katerih je ena pozitivno diskriminirana in deležna različnih daril s strani države, medtem ko je druga v izrazito deprivilegiranem položaju in prepuščena izrabljanju s strani delodajalcev in celo države na milost in na milost. Zato v Poslanski skupini DeSUS, kljub temu da smo stranka upokojencev Slovenije ne moremo podpreti takih pokojnin, ki niso prvenstveno rezultat vplačanih prispevkov, in zato tega izenačenja z delavci, ki morajo delati in plačevati 40 let za svojo pokojnino, pač ne moremo podpreti.

Sliši se neverjetno, pa je res, da je dejansko vedno na slabšem tisti del naših državljanov, ki v pokojninsko blagajno plačujejo največ v korist seveda onih, ki prispevajo malo ali nič. Seveda bo tak sistem treba tako ali drugače popraviti

znotraj predvidenih popravkov Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Kar pa zadeva predlagatelje, pa se ne bi nič čudil, če bi prišli s predlogom, da bi imeli vsi enako pokojnino, ali s predlogom, da bi imeli vsi enako plačo, pač po sistemu "politike enakih želoncev", s čimer se mi ne strinjamo. Prepričani smo, da naj pokojnina vedno bolj odraža vplačane prispevke in dolžino dela, nismo za pokojnine, ki so rezultat nekih dogovorov, političnih odločitev, ki nimajo z vplačanimi prispevki in dolgo delovno dobo nič skupnega. To je naše stališče, ki ga zagovarjamo, ne oziraje se na to, da bomo morda deležni kakšne kritike. Ne bo prvič, da smo takrat, ko smo imeli prav, pač to doživljali, pa bomo prenesli tudi sedaj. Lepa hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Miran Györek. Izvolite.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! V Slovenski nacionalni stranki podpiramo predlog za spremembo Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Spremembe glede višine in pogoje za kmečke pokojnine v primerjavi z ostalimi vrstami pokojnin so nujno potrebne. Predlagana sprememba bi vsaj do neke mere zagotovila večjo socialno varnost kmetov v okviru starostnega zavarovanja. Socialni položaj večine kmečkih upokojencev je skrajno kritičen in nepravilčen. Tisti, ki prihajamo iz podeželskih regij, smo lahko priče nesprejemljivemu in za našo družbo sramotnemu odnosu do te kategorije upokojencev. Samo v Prekmurju, na primer, imamo, žal, nekaj tisoč kmečkih upokojencev, ki prejemajo sramotno nizke zneske iz naslova kmečkih starostnih pokojnin. Le-ti se gibljejo od 70, 120 do 150 evrov. Predlagani enotni zneski za vse upravičence za polno pokojninsko dobo bi vsaj delno olajšali socialni položaj kmečkih starostnikov in tudi njihovih družin.

Tudi v SNS menimo, da predlagana sprememba zakona ne bo bistveno vplivala na povečanje drugih javnofinančnih sredstev, šlo naj bi namreč za cca 5 milijonov evrov, kar pa je relativno sprejemljiv znesek za tolikšno tovrstno ogroženo populacijo, še posebej, če upoštevamo nujnost obstoja kmetij in slovenskega podeželja nasploh. S sedaj že tradicionalno mačehovskim odnosom do kmečkega prebivalstva, kmečkih upokojencev in ne nazadnje tudi do same kmetijske, gospodarske, kmečke dejavnosti je nujno treba prenehati, ga spremeniti in ga postaviti na humane, socialno stabilne temelje. V Slovenski nacionalni stranki smo namreč zelo zaskrbljeni, ko vidimo, kako krivično različen je odnos države do kmečkih upokojencev, in nikakor ne sprejemamo dejstva, da

se privilegira določene kategorije prebivalstva iz kakršnikoli že razlogov.

Tukaj mislimo v prvi vrsti na privilegije, ki jih uživa predvsem v Prekmurju in na Dolenjskem živeča in po mnenju nekaj ljubljanskih akademikov za Slovenijo nepogrešljiva multikulturalna etnična skupina slovenskega prebivalstva. Takšno vsiljevanje multikulturalnosti in socializacije za Slovensko nacionalno stranko je nesprijemljivo. Poleg tega pa je tudi zelo drago. Zneski denarja, ki se trošijo v te namene, bi se lahko zelo hvaležno in tudi iz socialnega vidika koristno uporabili za izboljšanje socialnega položaja slovenskih kmetov. Skrajno žalostno je dejstvo, da ta država zanemarja slovenskega kmeta in kmečkega upokojenca, ki je celo življenje trdo garal na slovenski zemlji, na koncu pa je njegova kmečka starostna pokojnina ne znaša niti polovico zneska kakšne ciganske socialne pomoči. To stanje je treba nujno spremeniti, kajti za SNS je skrajno nesprijemljivo, da lahko privilegirani etnični sloj prebivalstva prejema za nedelo večje zneske socialnih pomoči kot pa kmečki upokojenec, ki je trdo garal celo življenje.

Torej, zato predlagamo, da se Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju za kmečke upokojence ustrezno spremeni. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Guido Kres. Izvolite.

GUIDO KRES: Hvala lepa. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke pozdravljamo ta in vsak podoben predlog zakona, ki pomeni izboljšanje socialnega položaja tistih, ki dejansko živijo na pragu revščine in si sami ne morejo kaj dosti pomagati. Statistični urad Republike Slovenije sicer ugotavlja, da v zadnjem desetletju živi pod pragom revščine od 12 do 14% prebivalstva Slovenije. Če v dohodek ne bi šteli družinskih in socialnih prejemkov, bi bila stopnja tveganja revščine v Sloveniji 25%. V lanskem letu je prag revščine znašal 495 evrov. V predlogu zakona, ki ga imamo pred seboj, pa govorimo o tistih, ki prejemajo pokojnine v višini, daleč pod imenovanim pragom revščine. Govorimo o vsega skupaj 227,60 evrov pokojnine na mesec, da ne bo pomote. V svojem okolju poznam kar nekaj ostarelih in zgaranih državljanov Republike Slovenije, ki so si s svojim delom, bolje rečeno garanjem, bojda zaslužili celih 187,43 evrov pokojnine. Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke je ministru za delo, družino in socialne zadeve postavila vprašanje prav s to tematiko, in kakorkoli že, ministrstvo poudarja plačevanje prispevkov za ožji ali širši obseg, s takšnimi pokojninami se enostavno ne da preživeti. V zvezi s takšnimi odgovori ministra, Vlade naj omenim le še to, da je absurdno, da kmet, ki je leta garal na svoji zemlji, preživel sebe in svojo družino, in to v

obdobju, ko so bile cene kmetijskih pridelkov izredno nizke, ko je bila tako imenovana obvezna oddaja, ko je bilo treba za preživetje garati dobesedno cele dneve in vse dni v letu, da ta kmet danes, ko je ostarel, dobi pokojnino nekaj evrov višjo, kot znaša državna pokojnina. Skrajno neprimerni so tudi argumenti, ki to dejstvo opravičujejo s tem, da imajo ti prejemniki pokojnin še drugo premoženje. Vsak, kdor logično razmišlja, ve, da je pri le-teh, ki so imeli majhne dohodke, zelo majhna verjetnost, da so si ustvarili veliko premoženje. Če imajo njivo ali dve, je ne morejo več obdelovati, pa je tudi vsem jasno, da od tega nimajo nobene koristi. Mladih prevzemnikov oziroma mladih, ki bi ostajali doma na kmetiji, pa je iz leta v leto manj.

Poslanci Slovenske ljudske stranke se zaskrbljeno sprašujemo, kako se ljudje s takšnimi pokojninami prebijajo skozi mesec. In bog ne daj, da zbolijo, da potrebujejo kakšne preglede, ki se danes vsi lepo po vrsti plačujejo. Že res, da so skromni in da znajo potrpeti, pa vendar - zaslužijo si dostojno, človeka vredno, preživljanje starosti. Zaslužijo si toliko, da bodo sposobni sami poskrbeti zase, ne pa da so danes na stara leta odvisni od drugih. To je namreč za človeka, ki je vse življenje trdo delal, da je poskrbel zase in svojo družino, skrajno ponižujoče.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke predlaga vsem, ki premoremo toliko sočutja in zdrave pameti, da ta zakon podpremo in hkrati predlagamo Vladi Republike Slovenije, da se čim prej resno loti reševanja te problematike.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije bo predstavil mag. Borut Sajovic.
Izvolite.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, še enkrat za besedo. Pozdrav predstavnicama ministrstva. Pred nami je zanimiv zakon, predvsem pa so bile že zanimive razprave, vendar pri pokojninah in pa pri tem zakonu je vedno potrebno imeti v mislih neka osnova izhodišča in stališča, za kaj pri pokojninah gre.

Zagotovo pri pokojninah gre na eni strani, da so rezultat preteklega dela in pa preteklih vlaganj. Če pa govorimo o tem, da sredstva določene kategorije prebivalstva za preživetje niso zadostna, pa moramo to v državi reševati z drugimi transferji, ne pa s pokojninami.

Moram povedati, da področje podeželja in pa kmetijstva dobro poznam. Že od mladih nog tudi kmetujem, 22 let sem si kruh služil na terenu prav v stiku s kmečkim prebivalstvom in zadeve, kot ste se jih lotili danes, populistično in pa pavšalno, nikakor ne grejo skozi. To ni primi in pa potegni kar tako, da bi bilo všeč. Pokojninski sistem je enotni

zahteven sistem, zato enega ali pa dva zidaka iz tega zidu ne moreš potegniti ven, da se zid ne bi zrušil.

V Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije predloga zakona ne bomo podprli, saj bi bil v tem času tak poseg v tako kompleksen in problematičen pokojninski sistem povsem neodgovoren tudi z vidika vzdržnosti pokojninskega sistema, se pa zagotovo strinjamo, da so nekatere pokojnine, ki jih dobivajo - starostne, kmečke zagotovo premajhne. Vendar obenem, ko govorimo o tem, kako lahko kategoriji, ki si je s svojim delom to pokojnino zagotovo zaslužila, kako te prejemke povečati, se pa moramo v isti sapi in pa v istem trenutku pogovarjati o tem, kako iz tega segmenta zagotoviti večja in stabilnejša vplačila, na podlagi katerih bodo rezultirale pokojnine.

Najbrž vam je znano, da je bila napovedana pokojninska reforma, da je ustanovljena tudi projektna skupina, ki je zadolžena za analizo in pa predlog sistemskih rešitev, kajti če te rešitve ne bodo celovite, pretehtane in premišljene, potem nas zagotovo čaka neljubi scenarij. Zaradi povečevanja starejše populacije so namreč prognoze za bodočnost zelo pesimistične, kajti verjetno bodo že čez 15 let tisti, ki danes zaslužijo okrog 898 evrov, dobili komaj 500 evrov pokojnine. Tisti, ki pa imajo minimalno plačo, in teh je v Sloveniji veliko število, pa nekaj čez 300 evrov. Obe številki ne pomenita dostojnega življenja, saj sta že danes na pragu ali pa celo pod pragom revščine. Razkorak med tistimi, ki delajo, in tistimi, ki prejemajo pokojnino, je iz leta v leto večji. V Sloveniji imamo danes slabih 900.000 zaposlenih in preko 550.000 upokojencev, ali povedano drugače, danes je upokojen že vsak četrti Slovenec, kar pomeni, da za enega upokojenca dela samo še 1,69 zaposlenega. Za primerjavo, še pred 25 leti so za enega upokojenca delali 3 zaposleni, kar pomeni, da se je do danes razmerje praktično prepolovilo. Na mestu so opozorila strokovnjakov in ekonomistov, da bo tam nekje okrog leta med 2030 in 2035, ko se bo razmerje še dodatno porušilo in bo za enega upokojenca delal en zaposleni. Zato je po našem mnenju nujna reforma pokojninskega sistema in nikakor ne nepremišljeni posegi v že tako problematičen in finančno občutljiv pokojninski sistem.

Eno bistvenih vprašanj, ki bo verjetno del pokojninske reforme, je zvišanje starostne meje za upokojitev. Gre za občutljivo vprašanje, a s tem se je že soočila in našla tudi rešitve večina evropskih držav in temu ustrezno tudi ukrepala. Kot že rečeno, ustanovljena je bila delovna skupina, katere naloga je priprava rešitve, ki bodo zagotavljale naslednje cilje: na eni strani zagotovo dostojne pokojnine tudi prihodnjim generacijam, dolgoročno vzdržnost pokojninskega sistema in dvig dejanske upokojitvene starosti, ki pa ga je mogoče doseči z več ukrepi. Nihče ne govori o dvigu starostne meje, je pa na tem področju več ukrepov, s katerimi se da doseči omenjen dvig, na primer, tudi s sistemi bonusov in

malusov, ki prepuščajo posamezniku, da se sam odloči, kdaj in kako se bo upokojil. V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije se, kar se tiče dviga, bolj zavzemamo za bonuse, recimo da se za podaljšanje delovne dobe stimulirata delavec in tudi delodajalec. Na primer, ko delavec enkrat doseže polno delovno dobo, ne plačuje več prispevkov v pokojninsko blagajno, saj že s tem, ko še naprej dela, to blagajno razbremeni, saj za čas dela ne prejema obenem tudi pokojnine in kot tak zagotovo postane zelo zanimiv za delodajalca, ki se mu stroški dela bistveno znižajo. Poleg tega pa je zelo problematično, ker se preko ZPIZ-a, poleg dejanske pokojnine, to je pokojnine kot lastnina glede na vplačane prispevke, prilivajo pokojnine kot socialni transfer, ki resnici na ljubo ne spadajo tja. Pričakujemo torej, da bo to tudi eno izmed vprašanj, s katerimi se bo ne samo ukvarjala, ampak bo delovna skupina prinesla tudi ustrezne rešitve. Pri različnih posameznih kategorijah zavarovancev pa se vedno pojavljajo tudi čustvene razprave, enkrat so na tapeti vdovske pokojnine, drugič kmečke, tretjič pokojnine vojaških upokojencev, bistveno je, da postavimo trden sistem, ki bo garancija za to, da se na pokojnino se računa v tistem delu, kjer stojijo zadaj v času delovne dobe plačani prispevki. Izreden pomen določenih kategorij prebivalstva za obnovo, izgradnjo družbe, za ureditev poseljenosti, za pridelavo zdrave, varne hrane in še kaj, kar je zagotovo dodatna vrednost in pa dodana vrednost kmečkega in pa podeželskega prebivalstva, pa je seveda treba, podarjamo v Poslanskem klubu Liberalnega demokracije Slovenije, urediti, vendar na drug način in pa na drugem mestu. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila dr. Andrej Črnak Meglič. Izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Spoštovani gospod podpredsednik, državna sekretarka s sodelavko! Drage kolegice in kolegi!

Poslanec Državnega zbora Robert Hrovat je Državnemu zboru predložil zakon o spremembi zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. S spremembami le-tega predlaga, da bi se starostna oziroma družinska pokojnina, odmerjena po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov, ki danes znaša 50% najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo, povečala na 100% tega zneska, torej da bi se podvojila in izenačila z višino najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo, ki jo prejemaajo kmetje oziroma delavci, ki delajo 35 let in so za te namene vplačevali tudi vplačila.

Sprememba zakona izhaja iz predpostavke, da je višina kmečke pokojnine absolutno premajhna v primerjavi z ostalimi kategorijami upravičencev do pokojnine. Starostno zavarovanih kmetov je bilo uvedeno leta 1972 kot poseben sistem

zavarovanja. Že od vsega začetka tega zavarovanja je bilo zanj značilno, da ni temeljilo na samofinanciranju, pač pa na veliki stopnji solidarnosti širše družbe, ki je sodelovala pri pokrivanju izdatkov zavarovanja, recimo kmetje so vplačevali le 30%, delavci pa 70% za te namene. Prispevki so bili odmerjeni na kmetijo, kar pomeni, da se je doba lahko priznala ne le nosilcu kmetije, pač pa tudi zakoncu, pa tudi članom kmečkega gospodarstva, čeprav je bilo, tako kot je bilo že omenjeno, bilo vplačilo samo enkratno. To se pravi, se je vplačeval samo en znesek na kmetijo. Minimalni pogoj vplačevanja je bil ob doseganju pogojev pet let zavarovalne dobe, višina pa se je odmerila vsem zavarovancem enotno. Po letu 1984 so bili v sistem enotnega zavarovanja vključeni ne le delavci, pač pa tudi vsi kmetje. Veljavni pokojninski sistem določa, da mora imeti vsak zavarovanec najmanj 15 let delovne dobe in doseči starost 65 let, moški, in 63 let, ženska, za kar jim pripada najnižja pokojnina v višini 35% najnižje pokojninske osnove, ne glede na višino vplačanih prispevkov. Oseba, ki je delala ali pa je bila kmečki zavarovanec in ima danes pokojnino, je morala plačevati najmanj 15 let tudi prispevke. To pa jim danes daje pravico, ki je za 40,17 evrov nižja od pokojnine, ki pripada kmetom po starostnem zavarovanih kmetov, ki so lahko dobili pokojnino zgolj za pet let vplačevanja.

Pokojninsko in invalidsko zavarovanje je predvsem zavarovanje. Na njem slonijo pravice, ki so pogojene z vplačanimi prispevki. Tega sistema ne smemo mešati s sistemom socialnih pomoči, ki seveda upošteva realne življenjske razmere posameznika in pa družbeno dogovorjeno minimalno raven socialne varnosti. Četudi je tudi v pokojninski sistem vpleten velik del solidarnosti, se je vendarle treba zavedati, da je temelj sistema vendarle zavarovanje. Če bi pokojnine kmetov, ki so pokojnino dosegli na podlagi zakona o starostnem zavarovanjem kmetov, povečali na raven najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo, bi povzročili neenakopravnost med zavarovanci po tem zakonu ter delavci, pa tudi kmeti, ki so zavarovani po zakonu o invalidskem in pokojninskem zavarovanju. Neenakopravnost bi se kazala tako v času trajanja zavarovanja kot v višini plačanih prispevkov. S spremembo bi posegli v sistemsko ureditev pokojninskega in invalidskega zavarovanja, kar bi nedvomno vplivalo na zahteve po spremembah pokojnin drugih upravičencev, zlasti tistih, katerih pokojnine se zelo nizke.

Naj ponovno spomnimo, da stoji država pred izzivi za prenovo celotnega pokojninskega sistema, zato sprememba ene pravice ob neupoštevanju posledic za celotni sistem vsekakor ni primerna. To je razlog, da predlaganega zakona v poslanski skupini SD ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil mag. Štefan Tisel. Izvolite.

MAG. ŠTEFAN TISEL: Hvala za besedo. Še enkrat, lep pozdrav vsem prisotnim.

Slovenski narod izhaja pretežno iz kmečkega prebivalstva. In ravno kmetje so dolga stoletja vzdrževali poseljenost ozemlja in ohranili slovenski jezik. Iz kmečkega rodu so številni velikani iz slovenske zgodovine, kot so Primož Trubar, France Prešeren, Anton Martin Slomšek. Po drugi svetovni vojni so bili kmetje zelo zapostavljeni, tretirani so bili kot kulaki. Povojna oblast jim je omejila zemljiški maksimum na 10 hektarjev, izvajala se je obvezna oddaja, kar pomeni, da so kmetje bili obvezni oddati določene količine pridelkov, tudi če za sebe niso imeli. Poleg tega so mlade ljudi s kmetov na silo vodili, da ne rečem gonili, v tovarne. Delavski razred je imel vse pravice in v imenu partije tudi vso oblast. Zdravstveno zavarovanje je bilo za kmečko prebivalstvo drugačno kot za delavce, se pravi, veliko slabše. Pokojninskega zavarovanja pa kmetje sploh niso imeli. Zaradi praznjenja kmetij mladih naslednikov ni bilo, zato so ostareli kmetje ostali v nezavidljivem socialnem položaju: bolni, nemočni, revni. Zakon o starostnem zavarovanju kmetov je v letu 1972 prinesel vsaj malo olajšave. Šlo je za solidarnostni ukrep, ker do takrat kmetje niso vplačevali v blagajno pokojninskega zavarovanja, saj to ni bilo urejeno. Seveda je bila ta kmečka pokojnina bolj miloščina. Postopoma se je v naslednjih letih pokojninsko zavarovanje kmetov izboljševalo, začeli so tudi vplačevati v pokojninsko blagajno, sistem zavarovanja pa se je začel izenačevati šele leta 1984 in bil izenačen z delavskim leta 1990. Po letu 1972 so ostareli kmetje prejeli dve obliki kmečkih pokojnin, in sicer starostno kmečko pokojnino in pokojnino kmeta borca. Ta je bila seveda občutno višja. Danes znaša kmečka, kot smo slišali, 227 evrov, borčevska pa 455, se pravi, dvakrat toliko kot starostna kmečka. Prvo prejemata - podatki so iz januarja 2009 - še 2.302 kmeta, verjetno jih je zdaj že manj, ker umirajo, borčevsko pa 281.

Iz povedanega ugotovimo, da obstaja še zelo majhna skupina kmečkih ljudi, dobrih 2.000, ki so prestali vse povojne težave izgradnje države in zapostavljanje kmečkega stanu in danes živijo v bednem socialnem položaju. Prav bi bilo, da tej skupini ljudi vendarle namenimo človeka dostojno življenje vsaj v zadnjih dneh življenja, ki ga nimajo več veliko pred sabo. Vem, da bo ugovor, kot smo že danes slišali, da niso vplačevali v pokojninsko blagajno. To sem nekoč omenil svojemu pokojnemu očetu, umrl je že leta 1988 in je bil kmečki upokojenec pod temi pogoji starostnega zavarovanja kmetov. Pa mi je odgovoril: "Delavci so imeli vse urejeno, službo, plačo, stanovanje ter zdravstveno in pokojninsko zavarovanje. Kmetje

pa smo plačevali davke, pridelovali smo poceni hrano, ki smo jo bili prisiljeni prodajati po določeni ceni. Kaj je potem pravilno?" Seveda sem umolknil, kajti imel je še kako prav. No, in danes lahko tej majhni skupini socialno ogroženih ljudi, ki jih je vedno manj, z odločitvijo, da sprejmemo spremembo Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, polepšamo preostale dneve življenja vsaj z minimalno pokojnino oziroma da starostno kmečko pokojnino izenačimo z borčevsko.

Zato bo Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke podprla predlog poslanca, gospoda Roberta Hrovata, da se najnižja starostna kmečka pokojnina poviša. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Zares bo predstavila Cvetka Zalokar Oražem. Prosim.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegi in kolegice!

Kolega Robert Hrovat je v parlamentarno proceduro vložil novelo Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, s katero je opozoril na, po njegovem mnenju, neustrezno ureditev kmečkih pokojnin, ki naj bi bile premajhne v primerjavi z ostalimi kategorijami pokojnin, ki jih prejema ostali upokojeanci. Predlog naj bi omogočal bolj dostojno življenje za prejemnike pokojnin po Zakonu o starostnem zavarovanju kmetov, saj naj bi jim bila s sprejetjem tega zakona zagotovljena večja socialna varnost. S predlogom zakona predlagatelj izenačuje položaj vseh kmečkih upokojencev. Starostna oziroma družinska pokojnina, odmerjena po Zakonu o starostnem zavarovanju kmetov, naj bi se odmerila v višjem znesku, v višini najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo, veljavne v zadnjem mesecu. Gre za 455 evrov. Znesek nedvoumno ni previsok, pa vendar je ob tem predlogu potrebno povedati nekaj dejstev, na katera je predlagatelj očitno pozabil. Zavarovanje kmetov za starost je bilo prvič uvedeno z Zakonom o starostnem zavarovanju kmetov šele v letu 1972 zaradi učinkovitejšega reševanja zaostrenih socialnih razmer na vasi. Zavarovanje ni bilo vključeno v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Starostno zavarovanje je predvidevalo vključitev v zavarovanje za vse kmete, ki jim je kmetijska dejavnost edini oziroma glavni poklic, vendar je bilo že ob njegovem sprejetju jasno, da vključitev kmetov v enotni sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja, kar je bil osnovni namen, ne pomeni izenačitve pravic kmetov z osebami, ki so vključene v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Kot je v svojem mnenju zapisala Vlada, je temeljna značilnost starostnega zavarovanja kmetov posebna vrsta solidarnosti, ki presega krog zavarovancev in upravičencev po Zakonu o starostnem zavarovanju kmetov. Obseg financiranja tega zavarovanja bil določen solidarnostno širše družbene skupnosti, načelo solidarnosti pa je bilo uresničeno preko solidarnosti samih kmetov in širše družbe, saj je slednja

sodelovala pri delnem pokrivanju izdatkov zavarovanja. Leta 1976 se je razmerje solidarnostne udeležbe prevesilo na stran delavcev, saj je bilo financiranje izdatkov v korist delavcev v razmerju 70% napram 30%. Na podlagi tega zakona so imeli kmetje odmerjene prispevke na kmetijo in ne na posameznika, doba pa se je lahko priznala tudi članom kmečkega gospodarstva. Glede na to, da se predlagatelj sklicuje na neenakost med kmeti in kmeti borci NOB, je treba povedati, da je bila osnovna pravica iz starostnega zavarovanja kmetov pravica do starostne pokojnine. Borci pa so bili ob upoštevanju pogojev upravičeni do varstvenega dodatka, ob vedenju, da zavarovanje ne temelji na samofinanciranju, temveč na načelu solidarnostne udeležbe družbe. Leta 1984 je bilo z zakonom urejeno pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov, s katerimi so bili kmetje prvič vključeni v enoten sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja bodisi kot posamezniki, ki so se lahko zavarovali za ožji pravic, ali kot združeni kmetje z možnostjo zavarovanja za različne obsege pravic. Do leta 1990 je bila mogoča upokojitev kmeta glede na status, ki ga je imel ob upokojitvi, od tega leta pa je moral kmet vzpostaviti tudi minimalno 15 let zavarovanja. Novi zakon je določal, da morajo kmetje, katerih katastrski dohodek za zavarovanega člana je enak višini minimalne plače, obvezno zavarovati, za vse ostalo, pa velja načelo prostovoljnosti. To pomeni, da si posameznik sam določi osnovo za plačilo prispevkov, od katerih je posledično odvisna tudi višina pokojnine oziroma obseg pravic, trenutno veljavni pokojninski sistem za kmete določa, da je treba za pridobitev pravice do starostne pokojnine izpolniti določene pogoje: minimalno 15 let zavarovalne dobe in 65 let za moške oziroma 63 za ženske. Država pa skladno s predpisi vsem zavarovancem, ne glede na višino vplačanih prispevkov, zagotavlja najnižjo pokojnino v višini 35% najnižje pokojninske osnove. To je trenutno 187 evrov. Prejemniki pokojnin po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov pa prejemajo pokojnino v enotni višini 227 evrov. Z dvigom pokojnin po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov na višino 455 evrov, kot jih predlaga gospod Hrovat, bi le-te presegle odmero pokojnin osebam, ki imajo več kot 35 let delovne pokojninske dobe v splošnem pokojninskem sistemu. V Poslanski skupini Zares se zato strinjamo s stališčem Vlade, da bi sprejem tega zakona grobo posegel v sistemsko ureditev pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Celoten sistem tega zavarovanja namreč temelji na medgeneracijskem sporazumu, načelih solidarnosti in vzajemnosti in zato bi kakršnakoli rušitev temeljnih razmerij med posameznimi pravicami bila predvsem v tem obdobju neodgovorno dejanje in ravnanje.

Zato v Poslanski skupini Zares predloga zakona ne moremo podpreti.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna

razprava poslank in poslancev. V okviru splošne razprave, gospod Hrovat, izvolite kot predlagatelj.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Po teh stališčih poslanskih skupin je prav, da nekatere stvari kljub vsemu nekoliko bolje pojasnimo. Razvila se je zanimiva razprava, ko se tisto, kar je ključno na nek način spregleda. Z nekaterimi argumentacijami nekaterih predstavnikov poslanskih skupin bi se celo strinjal. Tudi obrazložitev Vlade, ki jo je zapisala, da je temeljna značilnost starostnega zavarovanja kmetov posebna vrsta solidarnosti. S tem se absolutno strinjam. To je čisto res.

Seveda pa Vlada v svojem mnenju zapiše tudi to, da temeljna razmerja med posameznimi pravicami imajo v tako obširnih sistemih izredno velik pomen in sprememba ene pravice utemeljeno povzroči plaz sprememb zahtevkov drugih upravičencev, ki prejemajo pravice iz pokojninske blagajne. Tudi s tem bi se strinjal. Ampak kaj iz tega izhaja? Kdo je pravzaprav sprožil plaz, da se o teh stvareh pogovarjamo? Spomnite se, mogoče mesec nazaj smo obravnavali zakon o pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja bivših vojaških uslužbencev. Takrat se o teh stvareh nismo sploh pogovarjali. Argumentirano je bilo, da je to treba urediti, in smo uredili. Predlagatelji ste bili iz vrst koalicije, ne Vlade. Sredstva, če želimo biti solidarni, potem se sredstva najdejo, vedno se poiščejo. In se mi zdi na nek način nekoliko sprenevedajoče, da danes na tak način govorimo o kmetih, o ljudeh ali o populaciji, ki je ogromno prispevala ali pa pripomogla k obstoju kmetij, pridelovanju zdrave hrane, ostalim vitalnih stvarim, ki so po mojem mnenju izredno velikega pomena za Slovenijo. Poglejte, gre za spremembo le enega člena, le enega člena, ki bo kmetom omogočil bolj dostojno življenje in zagotovil večjo socialno varnost. Kot sem prej rekel, glede na njihovo pomembno vlogo v preteklosti, tudi sedaj in verjamem tudi v prihodnosti si to vsekakor zaslužijo. Gre za solidarnost in nič drugega. Poglejte, to so ljudje, ki ne prejemajo nikakršnih socialnih dodatkov. Nikakršnih. Postrežnina ob primeru bolezni, nihče se o tem ne sprašuje danes tukaj. Ampak to je izredno pomembno. Človek, v glavnem so to starejši ljudje, zboli in ni upravičen do postrežnine. Tudi regres, o katerem tako na veliko govorimo vedno in povsod ali pa vsaj v tem Državnem zboru, kako je to pomembno za upokoјence. Tudi tega ti ljudje, ki uživajo te pokojnine, ne dobijo. Poglejte, govorimo o 2000 upravičencih, nekaj več kot 2000 upravičencih in nič več. Temu lahko rečemo, da so to ljudje, ki so na nek način ogroženi in jih je vse manj in manj. Ljudje umirajo, ker so to starejši ljudje. Zakaj jim ne nakažemo to solidarnost in jim na nek način pomagamo? Neenakost, o kateri se je toliko govorilo. Sam menim, da je neenakost to, da ima kmet - borec, še enkrat več, kot kmet, ki ni bil borec med drugo svetovno vojno. Meni se to zdi

nesprejemljivo. Oba sta opravljala enako delo, in je prav, da sta za enako delo tudi enako nagrajena. Tukaj je neenakopravnost.

Dejstvo je, da smo v preteklem mandatu 2004 do 2008, moram reči tukaj zelo eksplicitno tudi z veliko pomočjo stranke DeSUS, kar nekaj zadev uredili in spremenili, kar se tiče upokojencev. Tako nam ne morete očitati, da se gremo populizem, da vlagamo zakone, ki so populistični, ki so pravzaprav neuresničljivi, itd. Kot sem že rekel, s pomočjo DeSUS-a, to je potrebno jasno in glasno povedati, pokojnine se usklajujejo dvakrat letno od prejšnjega mandata naprej, torej z rastjo plač, odpravili smo premoženjski cenzus za pravice do dela vdovske pokojnine, povečal se je tako imenovani regres za upokojence, 2008 leta je bil sprejet Zakon o varstvenem dodatku k pokojninam, povečal se je za 9%, sprejet je bil zakon o enkratnem pokojninskem dodatku. Vse to je bilo storjeno v prejšnjem mandatu. Zaradi tega ne sprejemam te logike, ki nam je očitajo nekateri, da smo sedaj pa najbolj pametni in sedaj šele predlagamo, kar bi lahko to storili že prej. Poglejte, gre za nadaljevanje neke kontinuitete in škoda je, res je škoda, da so se volivke in volivci odločili za tako spremembo, kot so se.

Že prej sem ob obrazložitvi stališča kot predlagatelj povedal, da so bili zelo močni kriki o revščini pred volitvami, zelo močni. Tiste nerealne govornice o dvigu pokojnin, o tem sploh nima smisla izgubljati besed, ampak ljudje so to prijeli, verjemite, da so prijeli. Govorilo se je, koliko novih domov za ostarele se bo zgradilo, ko boste prevzeli oblast. Vse te obljube so ljudje nagradili s tem, da so vam zaupali vodenje države.

Jaz verjamem, da je težko poslušati, ko ti nekdo očita nekaj, kar je bilo slišano pred volitvami, pa je sedaj zelo težko udejanjiti. Ampak dejstvo je, da smo mi to nameravali v vsakem primeru izpeljati. Ta zakon je bil pravzaprav pripravljen na koncu prejšnjega mandata in bi ga takoj vložili. Sedaj sem ga vložil, ker druge možnosti nimamo. Pričakujemo, da boste solidarni do ljudi, ki so garali celo življenje. Samo za to gre. Tukaj nima smisla razpravljati o tem, ali so vplačevali, koliko se je vplačevalo v pokojninsko blagajno ali se ni. Govoriti je treba o ljudeh, ki jih je samo okoli 2 tisoč. In nič več. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Franc Žnidaršič. Izvolite.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Lepa hvala, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi! Resnično je do leta 1972 bilo vprašanje uveljavljanja starostne pokojnine za kmete popolnoma nerešeno. Takrat je prišlo do prvega tovrstnega zavarovanja. Sistem se je izboljšal leta 1984, ko je prišlo do možnosti različnih stopenj zavarovanja kmetov. S pokojninsko reformo je bila

uveljavljena tako imenovana nacionalna oziroma državna pokojnina predvsem za tisto generacijo kmetov, ki tiste možnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v preteklem obdobju bivše Jugoslavije niso imeli. Pri tem je treba povedati, da je bil takrat uveden na začetku enoten prispevek za vse v absolutnem znesku, hkrati je pokrival tudi zdravstveno zavarovanje, ne samo pokojninskega, in je predstavljal manj kot 10% vseh potrebnih prispevkov za enake pravice, kot so jih morali plačevati delavci v obe blagajni. To je treba poudariti, da ne bi v zraku ostalo zmotno prepričanje, da se po letu 1972 ni poskušalo na tak ali drugačen način pomagati kmečkemu prebivalstvu. Čeprav je ta stvar bila reševana razmeroma počasi in postopno, je vendarle bilo veliko storjenega. V tem smislu mi ves čas podpiramo to stvar. Moram reči, da je pa težava v tem, da imamo ob predlogu, ki je pred nami, problem te vrste, da bi več 10.000 delavcev za več kot 15 let delovne dobe imelo manjšo pokojnino, če tudi njih ne vključimo v ta model izenačevanja prejemka za polno delovno dobo najnižje pokojnine. To pa izkrivlja potem finančne posledice in stvari tako daleč, da bi se nazadnje izkazalo, da je pravzaprav nesmisel, da sploh delaš, če ne želiš pristati na najnižji pokojnini; nehaš delati, počakaš tista leta in pokojnina je tukaj. To preprosto ne gre, to je zavajanje javnosti, to je lažen pogled na solidarnost, ki jo mi vedno podpiramo. Državna pokojnina je dejansko odraz popolne solidarnosti in moram reči, da je ta pokojnina bila vpeljana v sistem na predlog in zahtevo Slovenske ljudske stranke, ki ima za to zasluge. Ta predlog sedaj pa je dejansko uperjen proti Slovenski ljudski stranki, kajti SDS ponuja v času krize več, kot pa je Slovenska ljudska stranka zahtevala v času relativne blaginje za svoje kmete. Tako je to prefinjena igra za glasove, za volivce in je daleč stran od prave solidarnosti, do katere so svoj pravi obraz gospodje pokazali z zakonom o usklajevanju socialnih transferjev, ko so zamrznili sedem pravic upokojencev, kasneje je bil saniran samo varstveni dodatek, vse drugo je še sedaj zamrznjeno. Takrat so v enem letu, leta 2007, plačali upokojenci kar 10 in pol milijona evrov iz tega naslova in plačujejo še naprej. Tudi letos januarja oziroma v začetku februarja so ponovno plačali veliko ceho, ker vse te pravice niso bile usklajene, ker je inflacija padla, usklajevanje pa je vezano na rast življenjskih stroškov, kar je daleč od solidarnosti, še manj daleč od solidarnosti v času finančne in gospodarske krize, kjer najkrajše vlečejo tisti, ki imajo najmanjše prejemke in najtežje živijo. Seveda je lepo slišati, kako je slovenski kmet garal vse življenje. Priznamo in spoštujemo. Ampak tudi delavci garajo vse življenje, pa imajo nižjo pokojnino od te, ki je tukaj napovedana, za polno delovno dobo, če bi ne bilo možnosti, da za polno delovno dobo uveljavijo najnižjo pokojnino, kot je predpisana. Izračun bi bil nižji za enako garanje. Je pa še nekaj, delavci, ki

stanujejo po blokovskih naseljih, nimajo njive, kjer bi si pridelali solato. In v svojem delovnem obdobju niso imeli možnosti ustvariti nekega premoženja, ki pa so ga realizirali mnogi kmetje s svojim trdim delom skozi desetletja. In to premoženje nekomu pustijo in iz tega premoženja je mogoče tudi še kakšno reč dobiti na stara leta od dedičev. In prav je tako, da to tudi dobijo. Zaradi tega je nemogoče vse vključiti v sistem solidarnosti s strani države. Poznam nekaj primerov kmetov, ki imajo velike grunte, kot se temu reče, pa živijo v revščini, dediči pa čakajo, kdaj bodo pomrli, da dedujejo. Jaz sem predlagal eni gospe, naj proda kmetijo, pa bo lahko do smrti živela v domu, kjer bo zanjo preskrbljeno in bo v nedeljo lahko poklicala taksi, da jo pelje k maši. In ne boste verjeli, na nek podoben način je uresničila to moje priporočilo in na ta način rešila svoj problem, ker nima svoje pokojnine in je bila v materialni stiski. Pri vsej zadevi je treba povedati še nekaj. Bil je omenjen DPP, dodatek za pomoč in postrežbo. Mi smo v prejšnji koaliciji v tej hiši na Tomšičevi uskladili dogovor, da bomo priznali tudi kmečkim zavarovancem dodatek za pomoč in postrežbo. Moram reči, da gre tukaj velika zasluga gospodu Stanetu Brenčiču, ki je to idejo sprožil, mi smo jo takoj podprli in dogovor je bil, da bomo to tudi uresničili. To je v okviru spremembe zakona, ki je reševal vprašanje pokojnin upokojujencev iz drugih republik. Takrat smo za tiste priznali dodatek za pomoč in postrežbo in pa pravico do letnega dodatka. Takrat je bil dogovor in ne vem, zakaj potem do tega ni prišlo. Prav gotovo gospod Brenčič in Slovenska ljudska stranka nista odstopila od tega dogovora, mi tudi ne, ampak preko Vlade potem ta sprememba ni prišla in najbrž imajo gospodje iz SDS kakšen pameten odgovor na to vprašanje, zakaj se takrat dogovor, ki je bil dosežen na ministrski ravni in v parlamentu med koalicijskimi strankami ni tudi uresničil.

Gledano v celoti, mislim, da je res, da so kmečki zavarovanci in upokojujenci v težavah, ker imajo nizke pokojnine, ampak če jim hočemo pomagati, se dogovorimo, da bomo znotraj socialnih transferjev dodali nekaj, da bodo lažje živeli. Mi bomo takšne predloge podprli, podprli bomo tudi to, kar pripravlja Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve v okviru enkratnega dodatka, tudi ti bodo vključeni v enkratni dodatek, ne samo upokojujenci iz delovnega razmerja, in prav je tako. Ker gre za prejemke, ki so bolj solidarnost kot pa rezultat pokojninskega in invalidskega zavarovanja, je prav, da se to tudi znotraj solidarnosti v okviru socialnih transferjev rešuje, v okviru pokojninske blagajne pa ne, kajti dolgoročni namen ureditve stabilnosti pokojninske blagajne je prav nasproten od tega predloga. Vedno bolj naj bi bile pokojnine odraz vplačanih prispevkov in dolžine delovne dobe in vedno manj financiranja v okviru solidarnosti, ki jo je treba iz pokojninske blagajne izvzeti, ločiti, prenesti, po naše, direktno v resor sociale pri Ministrstvu za delo, ne pa

v ZPIZ. Potem bi se videlo, koliko zavarovanci v tem sistemu zberejo in tudi koliko dejansko njihove pokojnine stanejo. Takrat bo tudi s hipotetičnim računom posameznega zavarovanca jasno videti, ali in v kakšni meri prispevki pokrivajo te stroške pokojnin in kakšne rešitve bo treba ubrati za to, da bi na daljši rok te pokojnine lahko tudi prejeli. Mislím, da neke zamisli ministrstvo ima. Skupaj bomo skušali najti najboljše rešitve, da se pokojnine uredijo, in skupaj bomo poiskali rešitve, da se na drugi strani uredijo socialni problemi in uresniči solidarnost, ki jo bomo vedno podpirali tudi v korist kmečkih zavarovancev. Lahko računajo v tem smislu na našo podporo.

Kar zadeva ta zakon pa mislimo, da je populizem in zaradi tega naše podpore ne bo doživel. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Starostno zavarovanje kmetov je zagotovil zakon iz leta 1972. Temelji na načelu solidarnosti celotne družbe. Pokojnine, za katere niso plačani prispevki, se sigurno ne morejo enačiti s tistimi, za katere se prispevki plačujejo. Seveda nas skrbi, kako izboljšati pokojnine kmečkim upravičencem, ki so prav tako plačevali določena sredstva. Vendar toliko, kot je bilo zahtevano, v dobri veri, da bo to zadostovalo za preživetje.

Zakon o pokojninskem zavarovanju govori, da pokojnine ne odražajo višine plačanih prispevkov. Ampak temu ni tako, saj obstaja limit za izplačilo višine pokojnin, tako da vsi tisti, ki so imeli visoke plače in temu primerno plačevali v pokojninski sistem, veliko več temu primernih pokojnin niso deležni. Vprašljivo je tudi to, kako je to mogoče, da nekdo, ki je delal 10, 12, 13 let, potem pa iz nekih objektivnih razlogov ni več delal, za to dobo, ko je delal, ne dobi ničesar, čeprav je odvajal v pokojninski sklad. Neupravičeno je, da so socialne pomoči višje, kot so pokojnine tudi za tiste, ki so delali in imajo 30, 31, 32 let delovne dobe, dobijo manj, kot so socialne pomoči. Res je, da je treba poskrbeti za vse, vendar pri nas je veliko takih, še posebej izstopa romska populacija, ki načrtno in taktično izčrpava proračun države. Tu pa se je treba zamisliti. Iz dneva v dan jih je več, država pa jim slepo sledi in daje sredstva v posodo, ki nima dna. Imamo državo, na katero smo vsi zelo ponosni, državo, ki ima zakonodajo, ki bi naj veljala za vse, tudi za Cigane. Končati je treba z lažno solidarnostjo, ki jo spremljamo že vsa leta, in naj začne veljati pravilo, kdor ne dela, naj ne je. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ: Lep pozdrav, spoštovani podpredsednik, predstavnici ministrstva, kolegice in kolegi! Govorimo o temi, ki zahteva posebno pozornost in tudi občutek za samo debato. Mislim, da se vsi zavedamo in priznamo, da smo v Sloveniji, ki je praktično začela v neki drugi državi po drugi svetovni vojni, takrat v skladu z izidom te druge svetovne vojne se je tudi razdelil plen med zmagovalce, tudi med različne populacije oziroma skupine v družbi, ki so v skladu z odločitvami nekaterih posameznikov dobili status, ki so ga jim določili v tistem trenutku. In danes so ti ljudje, ki so bili takrat rojeni, ki so takrat mogoče bili še aktivni ali v najstniških, mladostniških letih, tisti, o katerih sedaj govorimo. Vsi vemo, da se po vojni s kmečkim stanom in kmeti ni ravnalo ravno v duhu, kot da so zmagovalci te vojne ali pa kot da so tisti del populacije, ki bi jim bilo treba bolj prisluhniti. Ampak mislim, da so stvari, kot je zemljiški maksimum, ki je praktično primerljive kmetije s srednjo Evropo takrat razdelil na kočarije ali pa na zelo majhne domačije. V nadaljevanju so bile uvedene zadruge, ki so bile na nek način tudi sredstvo, kjer so se ti ljudje združevali, hkrati pa se skladno s političnimi mejami izvajal tudi na nek način sistem, kako so tudi ti ljudje pomagali graditi družbo, državo, ki je takrat nastajala. Sam poznam primer, ki mi ga je oče razlagal, kako se je moral stari oče odločiti, ali bo na majhni kmetiji še naprej imel možnost, da proda kakšen liter svojega vina, doma pridelanega, v gostilni, ali pa bo samo kmetoval. In so se pač ljudje morali odločiti za eno od teh stvari. Obvezne oddaje so bile tiste, ki so jih tudi na nek način pritislile na tla in konec koncev tudi sam se še iz otroških let spomnim, kako smo z zdravstvenimi knjižicami drugačne barve, zelene, da se je že na daleč videlo, da nismo delavski otroci, bili na nek način označeni in tudi v družbi drugače v tistem času tretirani. Sam zagotovo nisem tisti, ki bi kadarkoli govoril, da se je meni kaj hudega godilo, mislim, da imam srečno mladost, da so me tudi naučili trdnega dela na tej kmetiji in tudi nobenega pomanjkanja, resnici na ljubo moram povedati, nismo trpeli, ker smo s svojim delom si to ustvarili. Je pa res, da šele v 70, 80-ih letih je družba kot celota počasi prepoznala in te okove začela popuščati in so bili tudi kmečki ljudje počasi spuščeni v ta sistem pokojninsko-invalidskega zavarovanja po kapljicah. Sam se dobro spomnim, to so že leta, ko pa že tudi moj spomin seže malce več, kako so bili ljudje razdvojeni, ali lahko plačajo, kje bodo zbrali denar, nekaj plačati za nazaj, nekaj za naprej. In dejansko se je potem v 70, 80-ih letih počasi ta sistem začel vzpostavljati in so tudi počasi ljudje začeli pridobivati upravičenja skozi to iz svojega dela.

Mislim, da danes, 44, 46 let po koncu druge svetovne vojne, mirno lahko spoznamo vsi, ki živimo v tej deželi danes, hvala bogu samostojni Sloveniji, da je bilo v teh letih ogromno narejenega in da tako, kakor je potrebno priznati

delavcem, rudarjem, vsem zaposlenim v tem stanu, da tudi kmetijstvo in da so kmetje prispevali velik delež tudi k temu, da smo danes v tako lepi in tudi na nek način urejeni državi, državi s prihodnostjo.

Sam sem tudi zelo vesel, da je naš pokojninski sistem sistem, ki temelji na solidarnosti in na prepoznavanju in pomoči tudi kategorijam, ki jim je v nekem trenutku potrebno pomagati. So sistemi po svetu, kjer so v kapitalističnih ureditvah že govorili o skladih, pa so ljudje, ki so skozi leta zelo resno mislili o svoji starosti, v teh časih pa so v zadnjem letu ostali praktično brez prejemkov. Sam se še dobro spomnim razgovora z eno gospo, ki je iz Amerike tukaj v Sloveniji na pomembnem mestu in pravi, kako je žalostna, ko mora danes njen 77 let stari oče, ki je vse življenje skrbel za to, da bi imel mirno starost, voziti štiri ure na dan taksi, da se lahko preživi v tem sistemu.

Mislím, da je prav, da je takšen sistem tudi v prihodnosti in da na nek način poskrbi za tiste kategorije, ki so bili iz takšnih ali drugačnih razlogov v preteklosti pa velikokrat si niso mogli sami nič pomagati, prikrajšani, da bi danes ne poslušali tega, da so predmet solidarnosti, da se jim deli neka miloščina kot nekomu, ki do nečesa ni upravičen, ker se ne kapitalizirajo njegovi vložki, kar je veliko slišati v zadnjem času. Strinjam se s tem, da je treba tudi oceniti, kaj sodi v pokojninski zakon, kaj sodi v solidarnostne kategorije v državi, vendar pa bi bilo prav, da je tudi ta razprava in razmislek o tej tematiki dobra osnova za zakonodajalca, ko bo pripravljaval ostale zadeve, ker vidim, da predlog v takšni obliki ne bo dobil podpore, da ste do te problematike tudi senzibilni in da jo upoštevate. Vesel sem, da je Državni zbor v prejšnji sestavi na veliko pobudo dr. Berte Jereb, ki je v okviru Slovenske ljudske stranke največ delala na projektu državne pokojnine, da je bilo že enkrat to upoštevamo in prepričan sem, da bomo v naši zreli, odgovorni družbi našli takšne rešitve.

V Ljudski stranki tudi ves čas podpiramo to, da državno premoženje, premoženje, ki smo ga na nek način v 50-ih letih ustvarili in potem v 90-ih pa zdaj v tem stoletju tudi preko lastninjenja počasi mu dali nek titular, mi smo bili ves čas na tem stališču, da je del tega državnega premoženja, prej družbenega potrebno, zdaj treba pretvoriti v to tako imenovano državno premoženje. Imamo upravljavce tega premoženja, dogovorimo se, kdo bo najboljši, in naj bo to premoženje neka dobra osnova tudi za to, da bo naš pokojninski sistem vzdržen tudi v prihodnje. Na takšen način bomo najbolj transparentno in na nek način pravično tistim, ki smo to premoženje ustvarjali, naredili to materialno osnovo, iz katere bo poleg plačanih prispevkov, ki so bodo redno vplačevali, moč tudi v prihodnosti skrbeti za generacije upokojujencev.

Zato sami bomo ta predlog podprli v Ljudski stranki, če pa ne bo deležen večinske podpore, kar je bilo iz stališč

poslanskih skupin skoraj očitno, pa jaz pozivam k upoštevanju duha solidarnosti tudi za to kategorijo, ki mislim, da je do tega tudi upravičena.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Pukšič. Ga ni. Gospa Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik.

Ko sem dobila v roke predlog zakona, ki se posebej ukvarja s skupino prebivalstva, na katere socialni položaj je opozarjal tudi v prejšnjem mandatu najbolj odločno se mi zdi predsednik Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide gospod Stanislav Brenčič, ki je podpiral z veliko mero razumnosti vse tiste predloge, ki so šli v smeri večje občutljivosti za neizenačene pravice iz pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja.

Ampak ko gledam predlog, pa je treba v isti sapi povedati, da bi predlagatelji imeli vso možnost, dovolj časa in tudi dovolj denarja, da bi smotrneje pripravili in sprejeli zakon o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v prejšnjem mandatu. Tam bi se dalo marsikaj urediti, marsikaj popraviti, kajti tisto je zakon, v katerem se pravice urejajo na podlagi solidarnosti.

Socialni demokrati zakona takrat nismo podprli in smo opozarjali na povečano neuskklajenost in neuravnoteženost. Jaz ne bom ponavljala zdaj za vsemi razpravljavci, ki so kronologijo sprejemanja kmečkih pokojnin prevzemali in povzemali od leta 1972 naprej. In tudi ne sodim v vrsto tistih, ki bi solidarnost razumela kot miloščino, kot usmiljenje in kot nekaj, kar načenja človekovo dostojanstvo. Bolj pa sem prizadeta zaradi razprav, ki jih je bilo mogoče slišati in ki gredo v smer povečevanja nestrpnosti do tistih skupin prebivalstva, ki se po kakšni svoji pripadnosti ločujejo od večinskega prebivalstva. Graditi nestrpnost ob tem, ko hočeš rešiti vprašanje in se zavzemaš za neko deprivilegirano skupino prebivalstva in pri tem netiš sovraštvo do druge skupine, škoduješ pravzaprav obema skupinama. In to ne pomaga k večji povezljivosti družbe. Tudi ne morem pristati na očitek ali na primerjavo z zakonom, ki smo ga nedavno tega sprejeli in ki se nanaša na reševanje vprašanj pokojnin vdov po vojaških zavarovancih. Takrat je bila argumentacija tistih z moje nasprotne strani, ki so nasprotovali temu, ravno ta, da je osnova za odmero pokojnine vplačan prispevek.

In pri vdovah vojaških zavarovancev je šlo za to, da so bile to pravice iz dela, samo v enem delu bi šlo za tisto možnost, ki jo država daje na razpolago drugim vdovam, da v enem delu lahko uveljavljajo nadomestilo, ki je višje zaradi moževe višje pokojnine. Pa tudi takrat se je bilo mogoče spopadati s tistimi, ki niso natančno navajali podatkov.

Ko pa govorimo o solidarnosti in ko govorimo o finančni sliki nekega posameznika, pa je zlasti pri socialnih transferjih treba opozoriti, da tudi drugi socialni transferji upoštevajo premoženje posameznika, ki uveljavlja pravico do nekega transfera. In prav zato se mi ta predlog zdi nesprejemljiv, ker se ne umešča v reševanje problema na tak način, da bi bilo to vprašanje ali da bi bila ta pravica primerljiva s pravicami drugih upokoјencev ali drugih prejemnikov socialnih transferov. In to v času, ko je mogoče vse pogostejše slišati v resnici presenetljivo odboјne izjave v zvezi s starejšo populacijo. In ko govorimo o nujnosti sprememb pokojninske zakonodaje. Ne morem prezreti tega, da kadarkoli se pogovarjamo o tem, kako je treba urejati pokojnine, je za en del, in to velik del, slovenske populacije to vprašanje, ki ga spremljajo z veliko negotovostjo in prestrašenostjo. Tudi zaradi tega, ker smo marsikdaj zelo nespretni s posredovanjem informacij v javnost. Spomnite se samo, kako je razburila upokoјensko, pa ne samo upokoјenske populacije, vest o možnosti ali razmislek o zviševanju starostne meje za upokoјitev. Jaz ne morem podpreti tega predloga zakona, tako kot drugi ne. Podpiram pa vse tiste rešitve, ki bodo v delovni skupini, sem pa prepričana, da bodo to pretehtali zelo natančno, vendarle poskrbele za to, da bodo najrazličnejše pravice iz pokojninskega zavarovanja in tudi vsi prejemniki pokojnin obravnavani tako, da ne bo prihajalo do velikih neskladij med uživalci pokojnin. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Jerovšek. Prosim.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovani! Zakon, ki je predložen, in njegova realizacija se mi zdi moralna in občečloveška dolžnost slovenske družbe v odnosu do kmetstva. To, kar smo slišali tukaj - moram reči, da sem bil rojen v kmečki družini in da se nisem zavedal te sramotne nizkosti in sramotnega odnosa do ostarelih, onemoglih kmetov, ki so praktično od takrat, ko so šli iz plenic, garali in garali. In naj mi kdo pove enega kmeta, ki si ne zasluži te polne minimalne pokojnine! S tem bi bilo tudi praktično konec stalinizma na slovenskih tleh, vsaj na tem področju odnosa do kmeta, ki se je tako globoko zažrl v to družbo in doktriniral številne generacije, da še danes slišimo popolnoma stalinistične teze tudi v enem od nastopov. Skuša se zopet in vedno znova ustvarjati ta šovinistični odnos do kmeta in razkol in sovraštvo med delavcem in kmetom, ki so ga v prejšnjem sistemu umetno ustvarjali. In žal mi je, da ga ni konec, da ga slišimo ponovno.

Poglejte, moram tudi reči, da od teh, kot smo slišali, nekaj več kot 2 tisoč upravičencev do tega, sem trdno prepričan, da je od tega 80% takšnih, ki izhajajo iz družin, ki so bile tako ali drugače borčevske, partizanske, kajti

kmetstvo je neverjeten mogočen prispevek dalo slovenskemu partizanstvu, osvoboditve od fašizma in nacizma. In ni bil nikoli cenjen ta prispevek pravilno in tudi po tej logiki, po tej definiciji in po tej osnovi si zaslužijo enako kot tisti borci - ti kmečki borci -, kajti tudi tam je šovinizem vgrajen, sem videl. Tistim tam je pokojnina štiristo petinpetdeset evrov dodeljena samo, če so se do 30. 9. 1943 vključili v partizanski boj. Poglejte, koliko "majskih hroščev" je dobivalo leta in leta privilegirane prispevke in ne vem kakšne privilegije in dosti tistih "majskih hroščev" je bilo takšnih, ki so bili na začetku vojne, večinoma ne iz kmečkih vrst in kmečkih logov, nemško ali nemškutarsko usmerjeni. In so potem postali "majski hrošči" in seveda takoj pristopili na drugo stran in uživali vse privilegije.

In zdaj poslušati tukaj, v tej dvorani, da so bili kmetje celo življenje pozitivno diskriminirani, da takšna osnova in takšna pokojnina, ki je kljub temu nizka, nima nič opravka s polno delovno dobo! Naj mi eden pove enega kmeta, ki ni opravil polne delovne dobe in še dodatnih 20% več, če je doživel starost petinšestdeset let. Veste, tisti kmet, ki je doživel petinšestdeset let, je po današnjih kriterijih ali pa ves čas, se pravi osem ur dela, opravil polno delovno dobo, polni delovnik vsaj od svojega desetega leta naprej - na težkem delu! In kljub temu so ti kmetje, to je pravzaprav malo pred mojo generacijo, na svojih plečih nosili vse tisto izkoriščevalstvo prejšnjega sistema do kmetstva, ko se ga je dejansko zaničevalo. Ti so dobivali psovko "kmet", ki je bila umetno lansirana, to je najhujša psovka, ki se je, žal, obdržala nekoč še do današnjih dni, zaničevanje do človeka: "Pusti ga kmeta. Kmet."

In povem vam, da smo bili na nek način zaznamovani vsi, ki smo prihajali iz tega stanu, kajti še v dijaštvu smo imeli zeleno izkaznico za zdravnike, ki je bilo neko polovično zavarovanje - v mojem dijaštvu, predhodniki pa ničesar. In se spominjam, kako strahoten strah je bil, da bo nekdo zbolel, kajti to je dostikrat pomenilo uničenje kmetije in ni bilo nobenega zavarovanja, kljub temu da so delali kot mravljice vsi družinski člani.

In sedaj poslušati o pozitivni diskriminaciji kmetov tukaj, moram reči, da mi gre na bruhanje. In hkrati čuvati delavstvo proti kmetu. Delavci in kmetje so eno, oboji so delavci v osnovi in jaz upam, da brez tega ščuvanja delavcev na kmete ne bi bilo med delavci enega, ki bi rekel, da si nekdo ne zasluži nečesa iz kmečkih vrst; in obratno. Samo to ščuvajo tisti, ki so povzročili tajkune ali pa so jim naročili, kako naj že pred 12-imi leti lastninijo podjetja, in ki bi lahko takrat zaustavili tajkunstvo, ki je bilo na pohodu, ki so ga umetno naredili. Z od enega tajkuna neupravičeno prigrabljenega denarja bi lahko prekrili to razliko. Takih tajkunov je okoli 50 v Sloveniji.

Povedati moram, da sem proti temu, da je v zvezi s tem kakršnakoli nestrpnost, tudi do katere etične skupine. To bodo nekateri pograbili, da je sedaj kmetstvo etično nestrpno in si z nekega drugega kupa želi neko poravnavo, neko solidarnost zase. Absolutno se ogražujem od tega.

Naj povem še to, da je dejansko skrajni čas, da se to konča - ta stalinizem - in da se to ščuvanje, ta šovinizem med delavcem in kmetom konča. In, da dejansko mora slovenski kmet od tod pa do Evropskega parlamenta imeti svojega predstavnika, doslej ga v Evropskem parlamentu dejansko ni imel, ker se ni noben opredelil. Zato sem vesel, da sem bil včeraj na enem srečanju, ko je naš bivši kolega Mirko Zamernik, ki je kandidat za evropskega poslanca rekel: "Jaz bom šel v Odbor za kmetijstvo v Evropskem parlamentu." Ker vem, da je tudi kmet, pravzaprav ima nekaj gozda, da sam dela, zato se bo znal potegovati za pravice kmetijstva tudi na evropskem nivoju. Da bomo iz tistih skladov lahko dejansko za kmeta nekaj naredili. Prepričan sem, da ne bodo šli preferenčni glasovi za take stranke, ki govorijo, da so bili kmetje pozitivno diskriminirani in ki kažejo navzven sovraštvo do kmetstva in delavstva in da se jih je prijela ta indoktrinacija s stalinizmom tako globoko, da se sploh ne zavedajo, naj gredo preferenčni glasovi za take, ki so pripravljeni boriti se v Bruslju za kmeta. In naš bivši kolega Mirko Zamernik je tak, ki mu lahko verjamem, ki se ni nikoli boril za sebe in ni si nobenega privilegija nagraabil tudi znotraj teh klopi.

Torej, kolegice in kolegi, zelo bom pozoren, kako se bo glasovalo. In pozivam tiste kmete in tiste ljudi, ki gledajo prenos naše seje, da naj bodo pozorni tudi ob glasovanju, kdo bo pritisnil proti temu mizerno majhnemu denarju, ki se v tej državi kljub recesiji troši in meče skozi okno, tu pa bodo proti temu, da tisti, ki so tako silno garali - in moram reči, da ne poznam takega, ki si ne bi zaslužil tega v življenju.

Naj povem še en primer. Ko se je cel dan delalo in nabiralo jabolka, da jih je potem kmet peljal 6 kilometrov s kravami na vagon, za tisoč kilogramov jabolk ni dobil dovolj, da bi lahko tiste otroške črne copate, ki so bile za telovadbo, take elastične, kupil. Takšno izkoriščanje kmetov je bilo, takšne so bile cene kmečkih pridelkov. In seveda si ni mogel plačevati, tudi ni imel možnosti, ker mu sistem ni omogočal, ker kmet ni bil človek takrat za tisto družbo. In sedaj končajmo ta stalinizem v tej državi in podprimo ta zakon. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Rožej, izvolite.

VITO ROŽEJ: Lep pozdrav, spoštovani! Za začetek bi rekel, da se strinjam z gospodom Jerovškom predvsem v tej obsodbi nestrpnosti in špekulacij glede pripadnikov drugih etničnih skupnosti v zvezi s temo, ki jo danes obravnavamo. In se mi

zdi, da od prve točke dnevnega reda, ko smo tu govorili o preprečevanju nasilja v družini in o tem, kako je pomembno ne spodbujati, podpihovati nasilja, se nekateri razpravljavci niso naučili popolnoma nič. Že takoj ob naslednji točki dnevnega reda so počeli ravno to, kar smo tu vse poslanske skupine obsodile. To pa je najbrž tudi ena redkih stvari, glede katerih se lahko z gospodom Jerovškom strinjam. Strinjam se mogoče lahko še, kar se teh jabolk tiče. Sam sem si svojo prvo delovno dobo zaslužil kot obiralec jabolk v Italiji. In moram reči, da je bil tam sistem pregleden in dosleden. Strinjam se lahko, da slovenski kmet te sreče kot italijanski ni imel in je bil po vojni prepozno vključen v ta sistem zdravstvenega ter pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zato danes lahko prihaja do takih stvari, kot so pred nami.

Še nekaj bi veljalo omeniti, da za razliko od slovenskega se italijanski kmet ni otepal zadrug, ampak je z veseljem vstopil vanje, vsaj tam na severu Italije, kjer sem imel jaz to možnost, ker je pač zadruga v resnici bila stvar iniciative od spodaj in je pomenila razvoj. In ob spodbudi denarja, ki je prihajal iz Marshallovega plana, so do takrat zelo revna območja prosperirala, da so danes eni najbogatejših delov Italije.

Ampak, kot rečeno, jaz nisem prepričan, da smo danes tukaj zato, da bomo popravljali neko domnevno kolektivno krivdo, ki jo država Slovenija do kmetstva ima, ampak smo danes tukaj zato, ker se ukvarjamo z eno pomanjkljivostjo, po mnenju predlagatelja v zakonu o invalidskem in pokojninskem zavarovanju. In mislim, da je odveč govoriti o trpljenju, da tako rečem, kmetstva, ki ga ne zanikam, kot sem že rekel, ampak bi se bilo dobro osredotočiti na to, kar je resnično tematika današnjega zakona. Skratka, ne poprava neke kolektivne krivde, nobenega ideološkega ozadja ni tukaj, ampak gre za uveljavljanje neke individualne pravice, ki seveda izhaja, v tem primeru, iz vplačanih prispevkov. In jaz se sicer lahko strinjam, da so bili ti prispevki, ko so se vplačevali, premajhni in da je zdaj denar, ki iz njih izhaja, nezadosten za neko dostojno življenje, kot se lahko tudi strinjam tudi z opozorili, da je pri vsem skupaj vedno treba pogledati tudi na premoženjsko stanje človeka, ki prejema to kmečko pokojnino.

Po drugi strani bi pa tudi rad rekel, da je pokojninski sistem en zelo občutljiv sistem, krhek in da nam ga je do zdaj uspelo precej dobro ohranjati. In moram reči, da tudi zdajšnje generacije, ki prihajamo, smo na eni strani v podobni situaciji kot kmetje, ki so se takrat zavarovali.

Skratka, zaupanje v pokojninski sistem je majhno, nismo redno zaposleni, velikokrat ne. Vedite tudi, da porodniška, ki jo dobi ena študentka, ki je delala cele dneve prek študentskega dela ali podjemnih pogodb, je zelo majhna. Zakaj? Zato, ker so plačani prispevki v sistem zelo majhni...
.../Opozorilni znak zakonec razprave./... zato bi v tem

trenutku veljalo zelo previdno spreminjati ta sistem - če že. Probleme, ki pa jih tukaj omenjate, pa reševati skozi ostale socialne transfere.

Hvala.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljeni kolegi in kolegice.

Ko govorimo o pokojninskem sistemu, potem vsaj pri nas večinoma mislimo na prvi, to je dokladni pokojninski steber, sistem prispevkov, ki je obvezen in pod okriljem in nadzorom države. Je del tako imenovane javne blagajne. Ostali deli sistema, to sta drugi in tretji steber, pa pri nas v Sloveniji, žal nista zaživela, kot je bilo pričakovati. Vse, večinoma vse razprave se pri nas osredotočajo le na prvi del tega sistema.

Današnji predlog zakona predstavlja parcialno spreminjanje tega sistema in ga vsekakor ne bom podprla. Razlogov je mnogo, zlasti pa menim, da tako kot je zahtevan ta sistem, kot se pokojninski sistem tudi na en način koncipira, ni možno tako hitro in lahkotno in z lahkotnimi spremembami urediti številna vprašanja, ker ta parcialni problem, ki ga danes obravnavamo, ni edini potreben spremembe.

Tako še enkrat povem, da tega zakona ne bom podprla. Morda trenutni čas finančne in ekonomske krize, ko se število brezposelnih drastično povečuje in se razmere v gospodarstvu na splošno zaostrujejo, res ni primeren trenutek za nagle, zlasti parcialne spremembe pokojninskega zavarovanja. Vendar se bomo morali s težavami, ki jih ima naš pokojninski sistem, čim prej odkrito spopasti in poiskati rešitve za te probleme. Te težave sicer niso slovenska posebnost. S takimi težavami se ubadajo tudi druge države Evropske unije in tudi druge razvite države. Številne med njimi so pri iskanju rešitev že prišle precej dlje od nas, saj so njihovi sistemi mnogo bolj transparentni in ločeni na tisti del, ki je vezan na prispevno stopnjo in dokladni sistem in na procente, ki jih vplačuje aktivni in tisti, ki je pasivni del. Mislim, da bomo morali daleč več razmišljati v bodoče o tistih in kako in na kakšen način to blagajno, to javno blagajno narediti daleč bolj pregledno. Zato se vse težave, ki jih pesti ta sistem, ne gre kar tako metati pod preprogo in jih prikrivati z iluzijo in vizijo, da se lahko preprosto in z lahkoto na en način parcialno reši ali pa da bo kar nekako bilo vse skupaj rešeno z dodatnim prisiljevanjem, gospodarsko rastjo, z večjim številom rojstev itn. Še enkrat povem, tako preprosto in hitro ter enostavno ne bo šlo. Za ta poseg bomo morali zbrati mnogo več poguma, mnogo več idej in mnogo več strpnosti. Iskali bomo mnogo več dialoga in strpnosti, v socialnem dialogu bo treba pokazati in izkazati se pri iskanju optimalnih rešitev. Ne

nazadnje menim, da to strpnost zmoremo, zlasti, ker bomo morali pokazati to za bodoče mlade rodove.

Odziv, ki bo pomemben, bo pa tudi zelo kislo jabolko, v katerega bomo morali zelo resno in pravočasno zgristi in bomo z leve in z desne in zelene, rdeče, modre in rumene enako morali zelo objektivno prikazovati sistem, ki je tak, da recimo ne mladi, tisti, ki imajo 20, 30 let pred upokojitvijo, pa tudi ne tisti malo starejši, ki imajo 10 let ne vedo kako in pod kakšnimi pogoji se bodo upokojili. Mislim, da bomo iskali ustrezne rešitve. Ne smemo pa zavajati z lažnimi podatki, kako in kdaj in na kakšen način se je ta naš sistem in zakon spreminjal, kako se usklajujejo pokojnine in kolikokrat na leto. To so elementarne zadeve, do katerih moramo imeti poslanci nek bazičen občutek. In pri argumentiranju rešitev naj ne bo zavajanje tisto, ki nas bo pripeljalo do nekih rešitev.

Mislim, da je ločevanje vseh tistih zadev in transparentca v našem pokojninskem sistemu tisti cilj, h kateremu moramo slediti vsi, če želimo dejansko živeti od pokojnin, ki smo jih prislužili. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Rezman. (Ga ni.) Gospod Petek, izvolite.

MIRO PETEK: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Ta predlog zakona je nujen, vsaj dotlej, dokler se ne uresniči napoved upokojenske stranke, da bo vsak upokojenec dobil 1.000 pokojnine. Čakamo tudi na obljubo današnje koalicije, kako bo minimalna plača znašala 1.000 evrov in bo vsem nam takrat bistveno boljše.

Danes ta starostna oziroma družinska pokojnina kmetov spominja na kakšno slabo štipendijo ali pa na socialno pomoč, kot pa kaj drugega. Po moji oceni bi si neko posebno borčevsko pokojnino zaslužili vsi kmetje, vsi tisti stari kmetje, ki vztrajajo na svojih kmetijah, ki ohranjajo podeželje, ki se borijo za preživetje, ki so na zahodni ali severni meji bili in bodo tudi v prihodnje, čeprav so meje že padle, nek branik slovenstva. Kolega Jožef Jerovšek je tudi omenil, kakšno vlogo so kmetje in kmetije odigrale v času narodnoosvobodilne borbe. Jaz se temu pridružujem, kajti zagotavljali so oskrbo s hrano, ni nujno, da so šli v hosto, ampak so na tak ali drugačen način pomagali partizanskemu gibanju in izjemno prispevali k zmagi v drugi svetovni vojni.

Seveda ima koalicija svojo glasovalno moč, če se ne strinja s to ponudbo, s tem zakonom, ga lahko ustrezno modificiramo, ustrezno spremenimo. Dobro pa bi bilo, da ne bi v Državnem zboru obujali neke komunistične retorike in tudi v prihodnje med sabo sprli delavca in kmeta. Oba, tako delavec kot kmet, morata v tej državi dobiti toliko, da lahko dostojno živita, ne samo, da preživita. Ni dobro, da je neka kategorija, tako kot so danes ti kmetje potisnjeni na nek

socialni rob. In vemo, da v nekaterih delih, kot je Prekmurje, tudi Koroška, se nekateri kmetje borijo z veliko, veliko revščino. 5 milijonov evrov, kolikor bi terjal ta zakon - kaj pa je 5 milijonov evrov, to je pet odpravnin gospoda Kramarja -, s tem pa bi lahko naredili veliko uslugo našim kmetom.

Danes je bilo tu kar nekaj pridig o populizmu in verjetno bo teh pridig še kar nekaj. Posebej v preteklem mandatu je naša koalicija, ki je takrat bila na oblasti, poslušala očitke o populizmu glede brezplačne malice za srednješolce, brezplačnega vrtca za drugega otroka, o lanskoletni pomoči upokojujencem. Dobro, če je populizem to, da ljudem nekaj daš, da ljudem skušaš pomagati, da jim omogočiš preživetje, če je populizem to, da zmanjšuješ socialne stiske v državi, potem je populizem zagotovo pozitivna kategorija.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Potrč.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Jaz bi rad štel predlog za korektno odpiranje vprašanj, vezanih z kmečkimi pokojninami. Ta vprašanja so utemeljena in sodijo v sklop odgovornosti, ki jih ima in bo imela ta vlada, ko bo naredila kompletno analizo, kaj je pravzaprav način urejanja posameznih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja pomeni in ali so pravice na ustrezen način urejene.

Z nasmihanjem ali brez, vendar jaz sem trdno prepričan, da je silno težko nepriznati problema, še težje pa problem rešiti sam zase, ker bo prav gotovo segel potem v nekatera druga vprašanja - najnižje pokojnine, državne pokojnine, pokojnine za invalidnost -, ki so na različen način urejene in imajo velike probleme, razne dodatke, ki jih ima pokojninski sistem in še kaj. Zaradi tega se mi zdi zelo utemeljeno, kadar se postavljajo ta vprašanja, mislim pa, da ni dobro, kolegice in kolegi, če jih želite ali ideologizirati ali povezovati z vprašanjem, kdo je za, kdo je proti, kdo razume bolj, kdo razume manj kmete, kaj so kmetje dali ali ne dali v času po vojni - vse to so utemeljene stvari, vendar niso tako enoznačne, kot se jih morda poskuša prikazovati.

Jaz se spominjam leta 1972 in razgovor o pokojninskem sistem in kmečkem zavarovanju, ni ga bilo enostavno doseči, tudi pri delavcih ne, ker je takrat se zavedal dobro cel sistem, da gre za polno solidarnost, ki bo na začetku uvedena in je tudi bila in ni bila idealna, ampak dala je minimalno pravico, ki je v tistem času pomenila mnogo več kot nič in se je kasneje z leti tudi razvijala. Jaz nisem za to, da mi pri tem obstanemo, vendar da delamo korake preko noči in nepremišljeno, pa tudi ne. Zaradi tega se mi zdi stališče, ki ga je predstavila Vlada, utemeljeno. Utemeljeno v smislu opozoril, da se, tako kot je predlagano, problema ne da rešiti, in utemeljeno v delu, ko predpostavlja celovito analizo delovanja in problemov v pokojninskem sistemu.

Drugo, kar bi želel povedati, je, bolj ali manj prijazno pa deloma tudi neprijazno primerjanje kmečkih pokojnin s kmečkimi borčevskimi pokojninami. To sta dve različni podlagi in tudi formalne zveze, ki jih imamo. Če smo se leta 1990 zavezali, da bomo v 18. členu Ustavnega zakona o izvrševanju samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije priznali tudi, pa ne samo, ampak tudi borčevske pokojnine kot sestavni del sistema v okviru sistema, ki smo ga uvedli, potem se mi ne zdi pametno, da to danes problematiziramo na kakršenkoli način, ampak da štejemo našo obveznost izpred 18 let enako, kot smo jo takrat sprejeli.

Tretje, rad bi povedal, da se mi ne zdi dobro, korektno, pa tudi ne pošteno, da se primerja sprememba in dopolnitev zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju vojaških zavarovancev, preko katerega je okoli 50 vdov po teh vojaških zavarovancev, Slovenk, vse so bile zavarovane in dobivale svojo osebno pokojnino, primerja z urejanjem kmečkega zavarovanja. Mislim, da gre za popolnoma različne stvari in ni korektno, da se jih na ta način primerja; posebej ne, da se govori o tem, da je ureditev tega vprašanja sprožila upravičen plaz, drugih rešitev. To nikakor ni res! Da je uvedla nove privilegije - to ni res; vrnila je pravice, ki so do leta 2005 že bile uveljavljene. Ne migajte z glavo, pojdite pogledat predpise, do leta 2005 so bile uveljavljene, v letu 2005 z zadnjimi spremembami zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, za katerega razen predlagateljev je malo ljudi vedelo, kaj pomenijo, pa so bile ukinjene oziroma zapisane na način, da se uveljavljajo samo za tiste zavarovance, ki uveljavljajo pravice do pokojnine po splošnih predpisih, ne pa tudi po predpisih za vojaške zavarovance. Višina sama, pa veste, da znaša okoli 50 do 60 evrov mesečno, da ni povezana z nobenim visokim dohodkom, ker visoki dohodki so izvzeti iz možnosti dodatne pravice na podlagi pokojninskega zavarovanja bivšega zakonca. Tako prosim, ne to primerjati! Če boste to primerjali v smislu argumentov zase, nimam nič proti, da to primerjate na način, da je prav in pošteno vsako stvar videti in vsako urejati - ne ugovarjam. Če boste pa rekli, da smo uvajali neke privilegije in da imamo različen odnos do enih, drugih, tretjih, posebej kadar govorite o tem, da gre za bivše vojaške zavarovance, ki so že zdavnaj pokojni in niso naredili nobene škode osamosvajanju Slovenije, te starejše, da ne bom uporabil še kakšen bolj direkten izraz "gospe", ki same pravijo, da so naredile edino napako, da so se 50, 60 in več let nazaj zaljubile v napačne ljudi, pa verjetno tudi ni treba posebej izpostavljati. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Hrovat kot predlagatelj. Izvolite.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa za besedo. Kar nekaj razpravljavcev, ki nasprotujejo uveljavitvi te spremembe, je

sedaj že govorilo in mislim, da je prav, da se kot predlagatelj odzovem na nekatere trditve, ki so po mojem mnenju nepravilne. In začel bom pri gospodu Potrču. Torej na koncu, ko je rekel, da problematiziramo borčevske pokojnine. Absolutno jih ne problematiziramo! To sem v uvodu jasno povedal kot predlagatelj. Torej govorim kot predlagatelj tega zakona in vem, kaj sem pripravil in kaj sem pisal, zato se mi zdi fer, tudi od vas bi bilo fer, da to priznate, da o tem ni govora v samem besedilu zakona. O tem ne govorimo.

Mi smo, jaz samo trdim, da je treba izenačiti vse kmete, ne glede na to, ali je bil kmet borec ali ne. Torej nekateri že uživajo to, kar mi želimo, da bi uživali vsi kmetije. Torej, nekateri to že imajo. Zakaj ne bi imeli vsi kmetje potem tega? Torej, govoriti o tem, kdo je sprožil plaz. Poglejte, dejstvo je, da je ministrstvo v svoji obrazložitvi zapisalo - prej sem že enkrat to citiral, pa mislim, da je prav, zato da bomo vsi razumeli, za kaj gre. "In sprememba ena pravice utemeljeno povzroči plaz sprememb zahtevkov drugih opravičencev, ki prejemajo" itn. Poglejte, dejstvo je, da se je takrat poseglo v to. Vi ste sprožili plaz s temi zahtevami, pa lahko govorite tako ali pa drugače, kakor želite. Ampak po mojem mnenju je bil takrat sprožen plaz. Ni pa to razlog, da smo vložili to spremembo zakona. To pa moram povedati. To ni razlog. Je pa bil takrat tudi sprožen plaz.

Torej, če grem od začetka, je eden razpravljalcev na začetku govoril o tem, da se bo zaposlenim delovna doba podaljševala, mi pa, da se gremo populizem. Veste, povedal bom tako, slovenskemu kmetu se je delovna doba že davno, davno podaljšala in ta doba je do smrti. Slovenski kmet dela, dokler lahko dela. Nekateri kmetje, žal, če zbolijo, nimajo možnosti do teh socialnih nadomestil. Govorimo o postrežnini, ki je ni. Veste, prej je bilo rečeno, da se govori tudi o regresu. Prej je bilo rečeno, da se je včasih slovenski kmet bal, da ne bi zbolel. Še zdaj se bojijo, da ne zbolijo! Si predstavljate te kmete ali pa kmetice, kakorkoli, ki so bile zavarovane na tak način oziroma dobivajo izplačilo pokojnin zaradi kmečkega dela, ki so ga opravljale. Ti ljudje se tudi danes bojijo, da ne zbolijo. In to ni prav. Smo v letu 2009 in tega ne bi smelo več biti. In na čem temelji vse to - samo na solidarnosti in nič drugega. Samo na solidarnosti.

No, moram pokomentirati tudi obrazložitev gospoda Žnidaršiča, ki je rekel - mislim, bil sem presenečen nad to izjavo - v tem smislu, da nekateri delajo, drugi pa sedijo križem rok in čakajo na primerno starost. To je nesprejemljivo! Ampak v tem tonu je prej razpravljal gospod Žnidaršič. Govoril je tudi o uveljavitvi socialnih dodatkov, da je bilo to v prejšnjem mandatu usklajeno na Tomšičevi. Kje se je ustavilo, po mojem mnenju bi lahko vedel on, kajti ravno oni, torej stranka DeSUS, so se oklicali za varuhe pravic upokojencev. Moram pa izrecno povedati, da se je Poslanska

skupina Slovenske demokratske stranke takrat s tem predlogom strinjala. Kje se je ustavilo, bi moral pa on povedati.

Nekaj očitkov je bilo, da bi lahko ta predlog zakona uveljavili ali pa predlagali v prejšnjem mandatu. Seveda, zakone, tudi sisteme je možno kadarkoli izboljševati. Res je, da bi bil zakon lahko sprejet prej, ampak ocenili smo, glede na to, da nimamo več svoje vlade, da je treba nadaljevati z vsemi izboljšavami, ki se tičejo upokojencev in da nikakor ne smemo zastati. V prejšnjem mandatu, že prej sem razložil, kaj vse je bilo storjeno za upokojence in mi imamo namen nadaljevati, ne glede na to, ali boste koalicijski poslanci vložili kakšen zakon ali boste čakali na Vlado - kakorkoli že, jaz menim, da če bomo predolgo čakali, to ne bo dobro.

Vplačani prispevki, o teh je govoril kolega Rožej prej. Veste, že prej je bilo jasno povedano tudi s strani Vlade, da tukaj vplačani prispevki nimajo prav velike teže, tukaj gre za posebno vrsto solidarnosti, to je Vlada oziroma ministrstvo jasno zapisalo tudi v svoji obrazložitvi.

Nekateri govorijo, da je glavni razlog za zavrnitev parcialnost, zaradi tega, ker to urejamo nekaj parcialno, nimamo systemskega zakona, itd. Pa ga prinesite vi, ta zakon, ki bo urejeval vsa ta vprašanja! Dejansko gre za majhne spremembe v zakonu. Torej, gre za izenačitev že pridobljenih pravic nekaterih. To primerjavo kmet in pa kmet, ki je bil borec narodnoosvobodilne vojne se mi zdi, da je treba izenačiti, zaradi tega, ker to nekateri že uživajo in meni je to nesprejemljivo, zakaj ločujemo ljudi na večvredne in manjvredne, če so pa opravljali isto delo, garali so na kmetijah, garali nekateri 50 in več let. Zavedati se moramo, da gre tukaj za 2 tisoč opravičencev, nekaj več. Ta populacija izginja, to so stari ljudje, ki se bojijo, da ne bodo zboleli, to so ljudje, ki nimajo pravzaprav nobenih pravic. Dobijo neko miloščino in to je vse, kar imajo, delali so pa celo življenje! In to ni prav.

Še to. Nikomur nič ne jemljemo, želimo pa poskrbeti za slovenskega kmeta, ki na to ureditev čaka že predolgo. Gre za solidarnost in ne gre za zavajanje, ne gre za populizem, gre za solidarnost, ki jo mi v Državnem zboru, po mojem mnenju, če stopimo skupaj, z lahkoto dosežemo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Replika. Izvolite, gospod Potrč.

MIRAN POTRČ: Samo pojasnilo. Jaz sem mislil, in sedaj dobil potrditev, gospod Hrovat, da ugovarjanje, da imajo borci višjo pokojnino kot ostali kmetje, kaže na željo po izenačevanju te pravice. Ker če temu ugovarjate, potem ugovarjate dejstvu, da je - pa ne govorim o višini -, ampak da je po temelju sploh upravičeno razlikovanje glede na to, da imajo vsi enako po svojem delu kot kmetje, kmetje borci, pa del na način oziroma zaradi sodelovanja v narodnoosvobodilnem

boju. To so bile pravice, ki so bile do leta 1990 uveljavljene, deloma pri invalidskem zavarovanju, deloma pri pokojninskem. In če se temu oporeka, se oporeka ravno Temeljni ustavni listini, o čemer sem govoril. To je mogoče, samo ne zanikati, da je tako.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. K besedi se je javila predstavnica Vlade, gospa Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Dober dan. Morda malce pojasnil v zvezi s socialno varnostjo kmečkega prebivalstva. Ker vse debate, ki jih danes poslušamo in so pozitivne, ker je prav, da o teh stvareh razmišljamo, in še veliko stvari je treba na tem področju urediti - pa vendar. Ko govorimo o vprašanju socialne varnosti katerekoli skupine znotraj družbe, je treba imeti v mislih, da obstajata dva različna sistema, preko katerega se v modernih družbah zagotavlja socialna varnost. In to je prvi sistem socialnega zavarovanja, ki temelji, in drugi je sistem socialnih pomoči. Oba dva se razlikujeta bistveno v svoji logiki. Sistem socialnega zavarovanja - gre za solidarnost med tistimi, ki vplačujejo, in po navadi je ta horizontalna solidarnost in se kaže na način, da toliko kot vplačam, toliko tudi dobim. Ker gre za socialno zavarovanje je določen element solidarnosti vpet v ta sistem, pa vendar primarno gre za solidarnost med vplačniki, ne pa med skupinami, ki ne vplačujejo v ta sistem. Po drugi strani imamo pa sistem socialnih pomoči, kjer gre pa za našo družbeno solidarnost do vseh ranljivih in tistih ljudi, ki potrebujejo pomoč.

Ko govorimo o vprašanju kmečkega prebivalstva in kmečkih pokojnin, veliko je bilo povedano v tej smeri, da pač sistem do 1972. leta ni omogočal vplačevanja, da je potem bila vmesna prehodna rešitev zagotovljena, ki ni idealna, pa vendar je bila dogovorjena v skladu s takratnimi možnostmi družbe. Argument Vlade je bil, da s tem, ko gremo parcialno reševati stvari, dejansko rušimo razmerja. Zakaj ta argument? Zaradi tega, ker gre v sistem socialnega zavarovanja, posegamo na ta način in večamo pravice skupine, ki ni vplačevala v ta sistem. Strinjam se - to pa ne pomeni, da vprašanje socialne varnosti kmečkega prebivalstva ni problematično in ni pomembno. Je pomembno, vendar je treba to vprašanje reševati v okviru drugega sistema, ki ga imamo, v sistemu socialnih pomoči. Vlada je pristopila k celostnem reševanju te problematike na obeh področjih, na področju socialnega zavarovanja in na področju sistema socialnih pomoči. Na področju sistema socialnega zavarovanja smo pristopili k modernizaciji pokojninskega sistema, kot je bilo danes že povedano, v katerem zasledujemo predvsem cilj dolgoročne finančne vzdržnosti in po drugi strani dostojnosti pokojnin in pa predvsem je zelo pomembno izpostaviti medgeneracijske solidarnosti.

Po drugi strani pa pristopamo tudi k celoviti reformi sistema socialnih pomoči na način, da začnemo na začetku. Torej, pripravljamo študijo minimalnih življenjskih stroškov. Ta študija bo podlaga za reformo vseh socialnih transferjev, ki se vežejo na zagotavljanje eksistenčnega minimuma. Ko smo pa na področju kmečkega prebivalstva, je pa treba izpostaviti, da je bistveno, da vse ukrepe, ki so na tem področju, tako naše ministrstvo kot tudi kmetijsko ministrstvo zložimo skupaj in pogledamo, kakšni so rezultati teh ukrepov. Ker namreč vemo, da dodeluje kmetijsko ministrstvo kar nekaj subvencij kmečkim prebivalstvom in je treba pogledati te subvencije tudi v luči določene socialne politike, pregledati stvari, pogledati, kako se to v praksi udejanja in potem na način zagotavljanja socialno varnost, seveda tudi vsem in kmečkim prebivalcem. Ima to zvezo s tem zaradi tega, ker predlog predlagatelja posega v sistem socialnega zavarovanja na način, da večja obseg pravic nekemu, ki pač ni vplačeval v ta sistem. Zato ima zvezo in zato govorim o sistemu socialnih pomoči. Ker če je problem socialne varnosti kmečkega prebivalstva - in to nihče ne zanika, da je - je treba ta problem celostno reševati znotraj sistemov, kjer gre za zagotavljanje solidarnosti celotne družbe do ranljivih populacij in ne znotraj sistema socialnih zavarovanj, kjer gre za solidarnost med tistimi, ki vplačujejo v ta sistem. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Levanič. Prosim.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo. Predlagatelji v Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju predlagajo, da se uživalcem starostne in družinske pokojnine po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov ter uživalcem starostne ali družinske pokojnine po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov ali njihovim zakoncem izplačuje pokojnina v višini pokojnine za polno pokojninsko dobo. To v praksi načeloma pomeni, da bi trenutno kmečko pokojnino dvignili za 100%, kar pomeni, da gre za znesek, ki je višji od na primer najvišje pokojnine, skupaj z varstvenim dodatkom za 40 let pokojninske dobe. To smo seveda že slišali. Kmečki zavarovanci pa za pridobitev pokojnine potrebujejo le 15 let pokojninske dobe, tako da za neko razliko sigurno gre. Predlagani znesek je tudi višji od minimalne neto plače, ki jo prejema delavci za celomesečno trdo delo. In ko imamo vse te podatke pred očmi, se moramo sicer zavedati, da to niso visoki zneski, da pa moramo sistematično to v prihodnje urediti, da ko bomo prišli do zakona, ki bo celostno urejal celotno sliko, predvsem tistih, ki so socialno najbolj ogroženi, da bomo seveda lahko položaj tudi lažje uredili.

Če je razlog za dvig izboljšanje socialnega položaja prejemnikov kmečkih pokojnin, potem pač moramo vedeti, da

imamo v Sloveniji še ogromno kategorij ljudi, katerih prejemki so v bistvu zelo nizki in katerih materialno stanje bi bilo treba nujno izboljšati. Žal imamo kot družba omejene možnosti, še posebej v današnjih časih, saj ne moremo razdeliti več, kot ustvarimo, pa čeprav bi si to želeli. Verjamem, da ne eni ne drugi, torej tako koalicija kot opozicija, nismo proti upokojujence, ali proti kmetom, ali proti mladim, ampak smo prišli do situacije, in to ugotavljamo tako na eni kot na drugi strani, da moramo urediti položaj vseh, ker tako naprej pač na neki točki več ne more iti.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo do potreb ljudi in predvsem njihovega socialnega položaja še posebej občutljivi, to se je pokazalo tudi pri sprejemanju nekaterih ukrepov v boju z gospodarsko in finančno krizo. Če se boste spomnili, v preteklem mandatu je Poslanska skupina Socialnih demokratov prva opozarjala na uničujoče posledice visoke inflacije na ljudi predvsem z najnižjimi prejemki. Če se spomnimo, je inflacija v letu 2007 za nekatera osnovna živila, na primer kruh, znašala tudi več deset odstotkov. Takrat je Poslanska skupina Socialnih demokratov predlagala enkratno izjemno revalorizacijo vseh socialnih prejemkov, ki jih je pač prejšnja oblast z zakonom o usklajevanju socialnih transferjev praktično zamrznila. In kakorkoli pogledamo, ta zamrznitev je pripeljala tudi do situacije, s katero se soočamo danes. S strani takratne vlade in vladne koalicije, kateri je pripadal in zvesto sledil tudi predlagatelj zakona, takrat poslanska skupina ni bila deležna razumevanja za nekako uravnavanje in to je pač treba priznati. Ravno nasprotno, naša današnja poslanska kolega, ki sta takrat sedela v Vladi, sta bila tudi takrat za stiske ljudi nekako neobčutljiva. In namesto ukrepov je takratni gospodarski minister ljudem predlagal, da naj jedo tudi en dan star kruh. /Oglašanje iz klopi./ Točno to je gospodarski minister povedal v prejšnji vladi. In namesto da sistemsko rešujemo, se igramo včasih z nekaterimi besednimi zvezami, ki pa najbolj vplivajo na ljudi, ki živijo v takšni ali drugačni situaciji. Takratni predsednik Vlade pa je celo razlagal, da so smetnjaki, tako ali tako polni kruha. In da pač situacije, očitno, ni treba spreminjati. Ne smemo pozabiti tudi to, da je bil to, vsaj na papirju čas visokega gospodarske rasti, ko bi si država ukrepe za izboljšanje socialnega položaja tudi lažje privoščila. Zato me preseneča in čudi na novo zbujeni občutek za ljudi, ki ga opažamo predvsem pri poslancih največje opozicijske stranke.

Ob tem, kot tudi ob številnih drugih predlogih, ki smo jim priča zadnje čase, se poraja logično vprašanje, zakaj predlagatelj zakona takšne rešitve ni predlagal v prejšnjem mandatu. Ampak to seveda ni izgovor. Treba je iti naprej, treba je iskati nove rešitve. In ko bomo skupaj zbrali dovolj moči, da se bomo z zakoni usklajevali, bomo tudi lažje prišli do konkretnih rešitev.

Sam predlaganega zakona ne bom podprl, saj je njegov edini namen biti všečen, danes kmečkim upokojencem, jutri nekemu drugemu, ni pa celotne ureditve statusa tistim, ki so socialno najbolj ogroženi. In seveda, kot so že nekateri opozorili, smo k predlogu zakona prejeli tudi mnenje Vlade, kjer je tudi na zelo sistematičen način obrazloženo, zakaj nekatere rešitve iz predloga zakona niso primerne in kaj to pomeni za obstoječi sistem. In zato mogoče ne bi bilo slabo, da se o mnenju poučimo vsi. Navsezadnje je tudi naša odgovornost, ko predlagamo nekatere rešitve.

Naš skupni cilj in naša odgovornost znotraj Državnega zbora mora biti, da poskrbimo za socialno ogrožene skupine celostno, torej ne samo za starejše, ne samo za kmete, ne samo za mlade - za vse. Kriza je prizadela veliko različnih starostnih skupin, veliko generacij torej, ampak ne samo kriza. Tudi takrat, ko ni bilo krize, je marsikdo živel na robu revščine, ampak kljub razcvetu gospodarstva posluha za rešitev nastale situacije ni bilo. Jaz upam, da bo v prihodnje na obeh straneh tega več.

Drage kolegice in kolegi predlagatelji, pripravite celosten zakon, kot ga pripravljala Vlada, pa bomo lahko primerjali in prepričan sem, da bomo, pač, na takšen način lažje prišli do neke celotne rešitve, do najboljšega zakona, s katerim se bomo lahko poenotili in strinjali vsi. Ampak menim v bistvu, da včasih to ni interes nekaterih političnih strank, v tem državnem zboru. Interes je neki strani biti všečen, predlagati take zakone, ki jim je težko reči "ne", in žal mi je, da te solidarnostni nimajo nekatere politične opcije, ko so na oblasti. Ampak še enkrat, to ni izgovor. Želim si, da takrat, ko se nekaj predlaga, da ko dobi neka politična opcija tudi odgovornost za prevzem oblasti, to tudi potem uveljavi. Malo več iskrenosti, pa bomo prišli do celovitih rešitev.

Sigurno je, da bo v teh časih treba poskrbeti za vse cilje starostne skupine, za vse generacije in za vse tiste, ki so socialno šibki. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Tanko, imate proceduralni predlog. Izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Sedaj očitno ta razprava, ki poteka okoli tega zakona, je zadela na pravo mesto. Bi pa rad ob tem samo predlagal vsem tistim, ki razpravljajo o stališčih Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, da znamo mi svoja stališča predstaviti sami, za to ne potrebujemo nobenega na nasprotni strani ne potrebujemo nobenega iz koalicije. In tudi vsi tisti, ki povzemajo izjave predlagam, da jih citirajo, ne pa, da interpretirajo, ker se s tem zamegli pravzaprav samo bistvo. Tudi predlagam vsem tistim, ki so jih polna usta enakopravnosti in solidarnostni, da to solidarnost izkažejo ne samo takrat, kadar Vlada predlaga parcialni predlog ali pa

pride parcialno predlog iz koalicije, ki vsak, ki ga predlagate, povzroči nova nesorazmerja tudi v pokojninskem sistemu, ampak da tako solidarnost pokažete tudi takrat, kadar kdor kaj predlaga iz opozicijskih vrst, iz Slovenske demokratske stranke. Mi smo, da vas samo spomnim, predlagali in smo v petek obravnavali celovit nabor ukrepov za reševanje socialne in gospodarske krize, pa tudi tisto ni bilo v redu. Predstavili smo zraven pet zakonov, pa tudi niso bili v redu. Očitno je, da je pa treba najti tisoč načinov, da se dober namen nekako reinterpreterira oziroma obrazloži kot slab.

Predlagam, spoštovani podpredsednik, proceduralno, da vsi tisti, ki razpravljajo o tem zakonu in o slabih namenih, da najprej pogledajo sami vase, v svoja stališča in se ne ukvarjajo toliko s tistimi, ki te zadeve predlagajo.

Ko smo v prejšnjem mandatu predlagali in je tudi Urad za varstvo konkurence sprožil akcijo, da bi ugotovil, ali je prišlo do kartelnih dogovorov pri zidanju cen, je informacijska pooblaščenka s svojo aktivnostjo preprečila ta pregled. In tudi v prejšnjem mandatu smo zaradi tega predlagali zakon, s katerim smo dodelili enkratni dodatek, in tudi v tem mandatu smo predlagali zelo podoben zakon, pa vendar koalicija vsem tistim, ki imajo nizke prihodke, in smo predlagali, da se te zadeve pokrije, niste pritrdili temu zakonu, čeprav imate napisanega v koalicijski pogodbi. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: No, to je bila bolj razprava kot proceduralni predlog. K razpravi pa se je javil predlagatelj, gospod Hrovat. Izvolite.

ROBERT HROVAT: Hvala še enkrat za besedo. Nekaj besed moram nameniti tudi predstavnici ministrstva, državni sekretarki. Strinjam se, ko ste rekli, da je to solidarnost med vplačniki in tistimi, ki to uživajo. S tem se strinjam. Ampak kaj boste pa naredili, da boste to tudi uveljavili v tem sistemskem zakonu, o katerem je danes toliko govora? Prav zanima me, kako daleč ste, ali je to šele neka ideja, ali je to že kaj na papirju, ali to lahko pričakujemo letos, drugo leto ali lahko to pričakujemo zadnje leto. Veste, razlika je govoriti, da se nekaj pripravlja, da bomo to uredili v nekem sistemskem zakonu, ampak dobro je, da vemo, kdaj bo do tega res prišlo. In, pogledjte, solidarnost - socialna solidarnost pa je enkratni dodatek, tu se pa, mislim, strinjamo. Ampak tudi to, kjer pa lahko, tako ste rekli, tu pa lahko mi odločamo - ja, tudi to ste zavrnil! Zavrnil ste na Vladi in potem so kot ubogljivi koalicijski poslanci tudi oni to zavrnil. Ampak ta predlog je prišel spet iz opozicijskih vrst, vendar ne zato, ker tega prejšnje leto ali pa prejšnji mandat nismo storili, pač pa zato, ker želimo nadaljevati z dobrimi ukrepi za slovenske upokoјence, pa najsibodo to delavski upokoјenci ali pa kmečki upokoјenci. Torej, dejstvo

je, da ste zavrnilili socialno solidarnostni ukrep, torej ta enkratni pokojninski dodatek.

Ne morem razumeti, da vi na ministrstvu tretirate subvencije kmetom kot socialni transfer. Ali sploh veste, o čem govorite? Če mislite, da je temu res tako, potem ni čudno, da je slovensko kmetstvo tam, kjer je.

Kar se tiče gospoda Levaniča, bi pa rekel samo še to. V SD ste zelo občutljivi do socialno ogroženih, tako je on rekel. Ampak zakaj niste podprli enkratnega draginjskega dodatka, ki smo ga predlagali? Zakaj ne? V prejšnjem mandatu ste ga, sedaj ga pa niste. Zanima me, kdaj boste predlagali vsaj en zakon - jaz ga v tem mandatu še nisem videl, ne slišal - ki bo izboljšal status tistih najbolj ogroženih. Res ga še nisem videl in ga željno pričakujem.

Se vam zdi fer, da imamo takšno ureditev, kot jo imamo? Torej, ta odnos kmet na eni strani in kmet, ki je bil borec NOV. Ali je to fer? Ali je to pošteno? Ali je pošteno, da ima eden socialne dodatke, drugi jih pa nima? Ali je to fer? To ni fer. In mi s tem predlogom, ki ga predlagamo, urejamo to vprašanje. In to bi bilo treba danes sprejeti. Samo to, in nič drugega. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Grill.

IVAN GRILL: Hvala lepa za besedo. Danes je v tej razpravi očitno zaznati veliko tem, ki v bistvu s tem zakonom nimajo neposredne povezave, ampak so tu tudi obtožbe, ki so daleč neupravičene.

Naj začnem s prvo, ki Slovensko demokrasko stranko obtožujejo, da si skušamo sedaj podrediti tudi kmečko populacijo in da pač s tem zakonom posegamo v pristojnost neke druge politične stranke. Mislim, da mora vsaka politična stranka v Sloveniji, če je dobra, če ima korekten program, skrbeti za vse populacije. In Slovenska demokraska stranka je zagotovo ena izmed teh. Nam ni vseeno za kmečko populacijo, nam ni vseeno za upokoјence, nam ni vseeno za delavske ljudi, niti za mlade, študente, in ne nazadnje tudi za otroke in dijake.

Kot dokaz temu, ko nam očitata, zakaj pa niste v prejšnjem mandatu sprejeli tega zakona, ki ga danes obravnavamo. Spoštovane kolegice in kolegi iz koalicije! 4 leta je bilo premalo, da bi se naredili. Smo pa v prejšnjem mandatu poskrbeli, da imamo brezplačen vrtec za drugega in vsakega naslednjega otroka, poskrbeli smo, da se pokojnine usklajujejo tako, kot je bilo tudi možno takrat narediti, zagotovili smo dijaško prehrano, zagotovili smo štipendije. In tudi ta zakon, ki ga danes obravnavamo, bi v primeru, da smo ponovno v koaliciji in da bi imeli Vlado, zagotovo sprejeli. Je pa nekaj res, da Slovenska demokraska stranka podpira vse kategorije ljudi, ki so do svoje države lojalni, ki so

korektni in pa seveda tudi pošteni. In med to kategorijo ljudi zagotovo sodijo ali pa so zelo upravičeni predvsem naši kmetije. Še posebej tisti, ki jim bi bil ta zakon tudi namenjen. Samo 2 tisoč je takih, ki bi bilo upravičeni, da se jim da nek znesek, ki bi jim omogočil preživetje. Veliko takšnih ljudi poznam, ki so resnično na robu socialnega dna, pa so delali celo življenje, ne samo osem ur, ampak od zore do mraka, pa tudi vse vikende. Zato očitki, da kmetje niso prispevali v pokojninsko blagajno oziroma da niso delali, mislim, da so več kot demagoški.

Kdo pa je lahko več prispeval za ohranjanje slovenstva? Pa ne govorim samo od leta 1941 naprej. Ves čas v zgodovini Slovenije se brez kmetov zagotovo slovenski narod ne bi ohranil. Pa tudi če govorimo za obdobje NOB-ja. NOB zagotovo ne bi bil tako uspešen, kot je bil, brez naših kmečkih ljudi. Oni so tisti, ki so trdo delali, ki so zagotavljali hrano za ljudi v mestih in tudi za tiste, ki so se borili za Slovenijo, ne pa za tiste, ki so delali revolucijo, pa tudi tisti so se iz tega hranili. Očitki, da so kmetje sedaj tudi v položaju, ko lahko delajo, da imajo zemljo, da lahko pridelujejo hrano. Poglejte, v Sloveniji je vsako leto ne vem koliko hektarov zemlje v opuščanju, pa je bila včasih to obdelovalna površina, so bile njive. Vsak, ki želi delati, tudi tisti, ki so v bloku, tisti, ki nimajo zemlje, če imajo željo, si jo lahko vzamejo v najem za minimalen denar, marsikdo lahko dobi celo brezplačno, pa si lahko obdeluje. Veliko takih ljudi tudi poznam iz blokovskih naselij, ki imajo v zakupu vrtničke, kjer delajo predvsem iz veselja in ne nazadnje tudi zato, da si nekaj pridelajo. Ampak tukaj iskati razlog, da imajo kmetje sedaj nek privilegiran položaj, da lahko tudi delajo, pa da ne bi bili upravičeni do tega zneska, mislim, da je več kot nepošteno do njih. Da se vedelo, kaj je značilno za naše kmete; prepričan sem, da se s tem lahko vsi strinjamo: poštenost, marljivost, predvsem pa tudi lojalnost do slovenske države. Če bi bili oni pokvarjeni, kot je na tisoče ljudi v Sloveniji, ko sistem socialnih transferov ali pomoči zlorablja na tak ali drugačen način, ko iščejo luknje v zakonu, bi lahko marsikdo od teh, ki je zdaj na robu preživetja, veljavljaval socialne pomoči, podpore, ne pa da zdaj s tistim delom hrane, ki ga pridelava, v bistvu životari in si ne more nič privoščiti. Zanima me, koliko so prispevale v pokojninsko blagajno vdove naših vojaških oficirjev. Ko smo ta zakon sprejemali ravno tako nesistemske, ne da bi bili kakšni konkretni izračuni ali upravičljivi razlogi. Niti tolarja, dinarja ali evra niso prispevale v slovensko pokojninsko blagajno, pa imajo zdaj tudi ta privilegij na račun koalicijskih poslancev. Me zanima, koliko so prispevali ne v pokojninsko blagajno, ampak na sploh, v proračun "izbrisani", ki so delovali proti Sloveniji, pa bodo zdaj začeli uveljavljati odškodnine. Me prav zanima, koliko je takšnih bilo. Nič! Ampak se bodo pa potrudili, da bodo skušali vse te zadeve potem tudi uveljavljati.

Govoriti o pokojninski blagajni oziroma da naj bi se iz pokojninske blagajne plačevalo samo tistim, ki neposredno v pokojninsko blagajno tudi prispevajo. To že zdaj v bistvu ne drži več. Aktivna populacija, ki v pokojninsko blagajno vlaga, je premajhna, da bi se lahko vsem upravičencem tudi izplačevale pokojnine. In mora tukaj to uravnalovko oziroma izravnavo zagotavljati tudi država - ali iz proračuna ali na drug način. Kmetje pa so zagotovo tisti, ki so na tak ali posreden način prispevali, da je Slovenija na tej stopnji razvoja in tudi v finančnem smislu v tem statusu, kot je. Zato mislim, da so takšni očitki več kot nekorektni, nepošteni in cinični.

Govorite, da niso to systemske rešitve. Koliko systemskih rešitev, ki smo jih pa že v tem mandatu v Slovenski demokratski stranki predložili, ste podprli? Niti ene ne. V prejšnjem tednu, v petek, nabor 68-ih ukrepov, ki bi učinkovali takoj, 5 zakonov v tem paketu, pa ste vse gladko zavrnil, a sami nimate idej, nimate volje in očitno tega pri vas ne bomo deležni.

Danes je bilo večkrat slišati, da smo v prejšnjem mandatu v koaliciji zavrnil tiste predloge, ki pa so bili takrat populistični o usklajevanju socialnih transferjev. Tisti zakon takrat je mogoče nekaterim tudi ponudil neke korekcije v teh transferjih, ampak je uvedel v Slovenijo nek systemski način tega urejanja. In če že tako očitno, 6 mesecev oziroma že več ste vlada koalicija, pa bi ta zakon lahko, če bi imeli to željo in voljo, spremenili že v decembru lanskega leta. Ampak za vas je bila prioriteta zakon o odvetniških tarifah, odločbe, izbrisanim, vsem tistim skupinam ljudi, ki Sloveniji v bistvu škodujejo. Tam ste pa kot prioriteto uvedli in šli po hitrih, nujnih postopkih v spremembo zakona. Če je ta zakon resnično tak, kot pravite, o usklajevanju socialnih transferjev, vložite in sprejmite po hitrem postopku. Verjemite mi, da v Slovenski demokratski stranki ga bomo podprli. Ne pa tako sedaj kot vi, ko ta zakon, ki bi sedaj resnično tisti peščici zaslužnih slovenskih kmetov in kmetič omogočil dostojno življenje kolikor ga jim je še ostalo.

Očitki so bili danes tudi izrečeni s strani stranke upokojujencev, da so kmetje, ki imajo premoženje, pa ga naj prodajo, da si zagotovijo svojo starost. Tudi takšni verjamem, da so, ampak jaz jih veliko poznam, ki nimajo v bistvu nič in nimajo kaj prodati. In tisti, ki imajo premoženje, jim praviloma ali v veliki meri tukaj njihovi otroci ali pa nasledniki zagotavljajo tisti nivo socialnega varstva, ki jim zagotavlja kolikor toliko spodobno življenje. Jaz pričakujem, da glede na to, da je tako bilo rečeno s strani Vlade in koalicije, da se bo pripravil neki systemski zakon, systemska rešitev za vse kategorije ljudi, da ga bomo videli v Državnem zboru. Ampak bojim se, da je z vaši strani moč pričakovati ukinitvev brezplačnega vrtca, ukinitvev dijaške prehrane, pa še marsikateri zakon, ki je bil za naše ljudi. V Slovenski

demokratski stranki smo bili za naše ljudi v času, ko smo vladali, pa tudi sedaj, ko smo v opoziciji. In tako bomo seveda tudi v naprej. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi! Vesel sem, da imamo tokrat spet tematiko, ki zadeva slovensko kmetijstvo, še posebej zaradi tega, ker se v veliki meri dotika tudi pokrajine, iz katere prihajam. Vendar žal ponovno poslušamo, da gre opoziciji za nabiranje političnih točk, in to celo od stranke, ki je v predvolilnem času za zadnje parlamentarne volitve gromovniško napovedovala absurdne višine pokojnin in takrat nedvomno nabrala veliko, veliko število političnih točk.

Poslušamo, da se gre opozicija populizem, da to ni systemska rešitev, da želi biti opozicija všečna in podobno. Za mene to, da kmečka starostna pokojnina znaša 227 evrov pa še nekaj malo več in ne zagotavlja človeku dostojnega življenja, ni populizem. Za mene je to dejstvo, predvsem odgovornost politike oziroma odgovornost Vlade, da najde ustrezno rešitev in to anomalijo popravi. Rešitev, ki bo tudi kmetom, ki so vso življenje garali za skromno preživetje svojih družin, omogočala in tudi zagotavljala človeku dostojno življenje. Garali so tudi za to, da smo vsi mi imeli poceni hrano, da smo tudi posledično vsi mi bolje in lažje živeli. Še enkrat več se iščejo vsi možni argumenti, zakaj takega zakona ni mogoče podpreti. Najbrž je pa razlog v tem, da zakon predlaga Slovenska demokratska stranka. Upam in želim si, da bo podobno, kot je praksa v zadnjih časih, podoben zakon vložila Vlada v naslednjih 14-ih dnevih.

Eden od argumentov je tudi, da v tem primeru ni osnove v preteklem delu in vplačanih prispevkih. Tudi v drugih primerih temu ni bilo tako in argument plačanih prispevkov ni bil izpostavljen. V tem mandatu smo razpravljali in popravljali, danes je že nekajkrat bilo rečeno, o zakonu o pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja bivših vojaških zavarovancev. V tem zakonu smo že konec marca, torej zelo hitro, najbrž je bilo zelo pomembno, uredili pravice vdov po bivših vojaških zavarovancih. Tudi to ni bila systemska rešitev. Ali pač? V gradivu, priloženemu zakonu, je bilo zapisano: "Cilj zakona je odpraviti diskriminatorno razlikovanje vdov oziroma vdovcev glede na vrsto zavarovanja njihovega pokojnega partnerja, za katero ni razumne razlage. S sprejemom zakona se bo omenjeni kategoriji vdov tudi izboljšal materialni položaj. Predlog zakona sledi predvsem načelu pravičnosti in enake obravnave."

Ali zakon, ki ga obravnavamo danes, ne sledi načelu pravičnosti in enake obravnave? Ali ne sledi solidarnosti? Da. Zakon sledi načelu pravičnosti in enaki obravnavi in predvsem

solidarnosti. Eden od današnjih razpravljavcev, ki je danes odločno proti ureditvi starostnih kmečkih pokojnin, je za urejanje pokojnin pri vojaških vdovah dejal: "Moram poudariti, da bi mi takšno rešitev podprli, ne glede na njihovo število, in ne glede na finančne posledice, kajti kadar gre za to, da smo pred zakonom enaki, potem ni mogoče priznati pravice samo tistemu, ki ti je všeč ampak vsem, ki jih zakon pokriva."

Da. Za to gre tudi v temu primeru. In vedite še enkrat, pogovarjamo se o najnižjih pokojninah. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Gumzar. (Ga ni.) Godec? (Tudi ne.) Marinič? Izvolite, imate besedo.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo.

Žal je moja prva ugotovitev ta, da karkoli predlagamo v Slovenski demokratični stranki, ne dobimo pravih in tehtnih obrazložitvev, zakaj naš predlog ni sprejemljiv. Tudi danes pri vsebini našega predloga dobivamo enake vsebinske odgovore. Meni je izredno žal, da v petek na petnajst ur dolgi seji, kjer smo obravnavali šest predlogov vsebine naših zakonov, niti eden ni bil sprejemljiv. Pa vsaj enega, ki nič ne stane, bi lahko sprejeli. Pa tudi tega niste. Tudi tega danes, pod katerega vsebino predloga se je podpisal naš poslanski kolega Robi Hrovat, utemeljujete, da si v Slovenski demokratični stranki, pa še v kateri drugi, nabiramo politične točke. Veste, to so tako enostavne obrazložitve in utemeljitve, ki ne zdržijo več, in jaz sem prepričan, da bodo to Slovenke in Slovenci spoznali. Naš namen nikakor ni bil v tem. Naš namen je bil, da bi vsaj tukaj in v tem času danes pokazali čut solidarnosti. Saj obrazložitev s strani Vlade na nek način zdrži, zdrži v tistem strokovnem delu, kjer nam Vlada oziroma pristojno ministrstvo za delo obrazloži, kakšen je sistem, iz katerega se pravzaprav črpajo pokojnine. Vse to razumemo. Ne razumemo pa, da tukaj pri tej vsebini nimamo, in tudi Vlada ne, koalicija seveda temu sledi, tega čuta solidarnosti, pa ne bom izrekel "ubogega kmeta", ker se mi zdi, da je ta ubogi slovenski kmet verjetno v nekih pogledih bistveno več kot "bogi", mi je pa žal, da smo nekateri, poslanke in poslanci, pod vprašajem, da želimo tudi biti ubogi, ker tega ubogega kmeta ne razumemo. Za dva tisoč ljudi gre, za dva tisoč teh pokojnin, s katerimi bi resnično pripomogli k tistemu, kar je v preteklosti bilo nepošteno, nepravilno. Ni bilo pošteno do slovenskega kmeta, tistega, ki ga je čas po vojni dobredno teptal, in ga morda tepta še danes. Slovenska demokratična stranka v tem smislu skuša popraviti vsebino na tem področju.

S strani Vlade smo slišali obrazložitev, da Vlada oziroma Ministrstvo za delo pripravlja študijo.

Zanima me, koliko ta študija stane. Ker če ta študija stane toliko, kolikor bi na letni ravni bilo potrebno, da bi teh 227 evrov kmečke pokojnine zadostovalo za tistih 2.000

pokojnin in bi ljudem omogočili vsaj v teh kriznih časih tudi dostojnejše življenje. Saj so v preteklosti bile temu kmetu dane neke ugodnosti - kakšne ugodnosti pa? Da je morda kupil kakšno mehanizacijo pod nekimi ugodnejšimi pogoji, da so trgovci manj zaslužili, zaslužili so pa vsi drugi posredniki in spet na račun tega ubogega kmeta, ki se je skušal posodobiti, a je kaj hitro ugotovil, da ga je tisto, kar je bilo kot, pod narekovaji, "nekaj ugodnejšega", stalo bistveno več, kot če bi kupil pod normalnimi pogoji.

Občutek imam, da so ukrepi Vlade usmerjeni k tako imenovanemu plačevanju nedela. To ni dobro. Resnično ni dobro. V Slovenski demokratski stranki sledimo ljudem, ki nas kličejo, "pa dajte na tem področju kaj narediti, če sedanja vlada tega ni pripravljena, ker se ukvarja z mnogimi drugimi stvarmi, ki niso tako pomembne, če je za nekatere resorne ministre, ki vodijo in so člani Vlade, danes pomembnejše to, da se borijo za to, ali bo njihova možnost dobiti stolček v Evropskem parlamentu ali bi raje bili aktivni na svojem področju v Sloveniji." Mislim, da je preveč izmikanja in preveč ohlapnih obrazložitev, ki jim ne moremo verjeti. Izrečenega je preveč, da bi ponovno nasedli temu, da predlog zakona, ki ga predlagamo, ni sprejemljiv zaradi tega, ker ni sistemski, ker temelji na tem, da pridobivamo politične točke, in tako dalje. Veliko nas je v tem parlamentu slovenskih "pubecov" in "deklin", ki smo preživljali svojo mladost med slovenskim kmetstvom. In morda tudi zaradi tega malo več čustvenega naboja, ki pa ni nič odveč, če ga poslanec ali poslanka ima, ko obravnava konkreten predlog za izboljšanje stanja nekega zakona. Jaz si le želim, da bi na tem področju bilo malo več razumevanja in da ne bi vsak naš predlog, ki je še tako dober in domišljen, usklajen tudi z evropskimi državami, bil povožen z obrazložitvijo: "Vi si nabirate politične točke. Zakaj pa tega niste storili že v preteklosti, imeli ste štiri leta vlado, pa niste storili." Nekateri celo povedo: "Niste nič storili." Veste, garali smo in garali bomo tudi naprej, ne glede na to, kakšne bodo vaše obrazložitve, kajti ljudje od nas zahtevajo in terjajo, da takšne predloge, takšne vsebine predlagamo. Smo jih, jih vlagamo in jih bomo vlagali tudi v prihodnje. To je naše poslanstvo in tega se zavedamo. In če je obdobje po vojni zaznamovala ena zgodba in so jo kmetje preživeli, in ta zgodba je bila "Moj ata, socialistični kulak," prenesena v današnji čas bi se lahko imenovala "Moj ata, kapitalistični tajkun".

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

K besedi se je javila predstavnica Vlade gospa Mrak. Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo.

Jaz bi morda še nekaj pojasnil v zvezi s to razpravo ki teče. Predvsem glede tega, da ne želimo izenačiti kmetov in

kmetov-borcev, ki so bili zavarovani po zakonu o starostnem zavarovanju kmečkega prebivalstva. Res je temu tako. In zakaj vztrajamo pri sistemski rešitvi? Zaradi tega, ker če teh 2 tisoč kmetov dvignemo in izenačimo s kmeti-borci, pomeni, da s tem vzpostavimo nesorazmerje in nepravilnost do tistih zavarovancev v splošnem sistemu pokojninskega zavarovanja, kamor so od leta 1983 dalje vključeni vsi, tudi kmečki prebivalci. In vsi ti morajo plačati vsaj 15 let prispevkov, da so v tem trenutku upravičeni do minimalne pokojnine, ki znaša 187,34 evrov. Za 15 let plačanih prispevkov so upravičeni do 40 evrov manj kot kmetje, ki so bili zavarovani vsaj pet let. Pogoji je bistveno nižji, samo 5 let, in torej tu ne gre za neko nesistemsko rešitev. In po drugi strani pogledajte še ta podatek, ki je bistven. 130 tisoč ljudi, na splošno, ki so bili zavarovani po splošnem pokojninskem sistemu, ki so plačevali vsaj 15 let prispevkov, ima danes, na žalost, pokojnino nižjo od 400 evrov. Kaj to pomeni, če zdaj kmete, ki so plačevali po Zakonu o starostnem zavarovanju kmetov, izenačimo z vsem tem? To pomeni, da bi za pet let pokojnine imeli višjo pokojnino kot vsi tisti, ki so plačevali znotraj sistema. Zato govorim o sistemski rešitvi. To je ključni argument. Če gledamo izenačevanje znotraj Zakona o starostnem zavarovanju kmetov, potem lahko primerjate kmečko prebivalstvo in pa kmete-borce, pa rečete: "Ja, želimo enako". Kaj pa z vsemi tistimi, ki plačujejo v ta sistem od leta 1983 dalje in so del tega splošnega sistema, tudi kmetje. In zato nasprotujemo tej sistemski rešitvi in zato govorim, da je treba pogledati posamezno in socialno varnost reševati znotraj drugih sistemov, ki so za to primernejši in ne znotraj sistemov socialnega zavarovanja. Sistemov socialnih pomoči, ki so za to, ki so solidarnostni in preko katerih se izraža solidarnost celotne družbe. In v zvezi s tem bi morda tudi to povedala, da se pripravljajo, kot je bilo že ob razpravi o enkratnem pokojninskem dodatku povedano, zakon o solidarnostni pomoči, ki bo urejal enkratni solidarnostni prejemek za vse ogrožene prebivalce, torej tudi kmetje bodo do tega prejema lahko upravičeni in ne samo upokoenci, kot se zdaj govori, tudi brezposelne osebe in prejemniki denarno-socialne pomoči, torej vse tiste ranljive kategorije, ki so danes pod vplivom te krize dejansko najbolj na škodi in najbolj utrpijo te posledice. In cilj pokojninske reforme je, vprašani smo bili kako, kdaj bodo rezultati, kot je povedal že poslanec gospod Sajovic, je delovna skupina ustanovljena in do septembra naj bi bila jasna izhodišča, ki bodo potem v širši javni debati, ker za tako veliko stvar, kot je modernizacija pokojninskega sistema, bo potrebno dobiti širšo družbeno soglasje vseh socialnih partnerjev, civilne družbe in tudi političnih strank. Tako bomo o tem še veliko govorili, bomo pa sledili k sistemskim rešitvam in ena izmed teh je, da se znotraj zavarovalnega sistema kolikor toliko vpelje in vedno spoštuje princip vplačanih prispevkov. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Janko Veber. Prosim.

JANKO VEBER: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Resnično gre za izjemno zahtevno področje, kajti reševati pokojninski sistem pomeni resnično se poglobiti v zelo širok spekter vseh odprtih vprašanj, predvsem pa zagotovo mora biti tukaj dogovor in solidarnost med generacijami. In če beremo ta zakon, ki ga imamo predloženega danes v obravnavo, lahko govorimo o tem, da poskuša reševati nek problem ali pa neko razmerje med generacijami 60, 70 let nazaj, kar je sicer možno in dopustno, zato danes tudi o tem razpravljamo, zagotovo pa to ni odraz današnjih aktualnih tem in razprav, kako oblikovati pokojninski sistem v Sloveniji.

Že pred menoj je predstavnica Vlade zelo jasno opozorila na to, da pravzaprav ne gre za zmanjševanje razlik v pokojninah s tem zakonom, ampak jih za določeno število prejemnikov pokojnine po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov povečuje na nivo kmečko-borčevskih pokojnin. In tukaj je pravzaprav ta ideološka, če lahko tako rečem, generacijska razprava, ki jo želite očitno imeti v zvezi s tem zakonom. Zdi pa se mi, da je neprimeren čas, še posebej glede na to, kako intenzivno se ukvarjamo s tem, da poskušamo ublažiti tako finančno in gospodarsko krizo, in kako pomembno je, da bomo v perspektivi tudi zastavili vzdržen pokojninski sistem za vse generacije.

Zaradi tega je povsem upravičeno, da se je Vlada opredelila do tega zakona kot neprimerne, ker resnično naredi potem več težav kot pa možnosti za normalno reševanje vseh teh zadev v perspektivi. Lahko tudi ugotovimo, da ravno na področju kmetov obstajajo tudi številne pomoči, že danes aktualne, tako pri prenosu kmetij na mlajše gospodarje. Tudi tam se ta problem skuša pospešeno reševati, dogovarjati, stimulirati. Ne nazadnje v družinah, da preide kmetija v roke mlajšemu nasledniku, da bo ta perspektivna in da bomo tudi zaradi tega lažje naprej se dogovarjali o teh medsebojnih obveznostih in tudi pravicah. Zato mislim, da je bolje, da čim prej sklenemo razpravo o takšnem zakonu, ki odpre bistveno več vprašanj kot pa da rešitev, kajti enostavno ne bomo prišli potem do željenih rešitev, da pride do te solidarnosti in da pride resnično do odgovorov, ki bodo omogočali slehernemu dostojno življenje.

Govora je bilo tudi o tem, češ, da prej kmetovanje ni bilo tista primerna oblika reševanja življenjskih vprašanj. Mislim, da se lahko vsi ali vsaj 10, 20 let nazaj spomnimo, da je bilo organizirano prav zelo veliko za področje kmetov, bilo je orgnizirano odkupovanje mleka, teh izdelkov, pomoči pri nabavi tehnologije. Danes se vprašajmo, kje smo na podeželju. Samo redki imajo dovoljeno oddajati mleko, vsi ostali ne

dosegajo teh standardov. In tisto, kar je danes mogoče tudi aktualno....

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani.

JANKO VEBER: ...za današnjo razpravo v parlamentu, kako zmanjšati razlike tudi na področju kmetovanja med tistimi najbogatejšimi in med tistimi najrevnejšimi, ki imajo svojo kmetijo. To je tisto ključno vprašanje, ki ga moramo reševati danes v teh aktualnih razmerah. In tega se ta zakon, žal, ne dotika.

Te razlike, kot jih ugotavljate na področju gospodarstva, so žal nastale tudi na področju kmetovanja. Nekateri dejansko imajo omogočen standard, ki daleč daleč presega standard, ki ga ima tisti, ki tudi zaradi starostnih omejitev ne more več tako kmetovati, kot je mogoče v mlajših letih. In to je to vprašanje: kako ta medgeneracijski zamik, kako to vprašanje nasledstva pri teh kmetijah reševati na način, da bo čim širši krog ljudi tudi imel ustrezno existenco tudi na podeželju, tudi pri kmetovanju? Jaz upam, da bomo tudi pri nekaterih zakonih, ki jih bomo na to temo obravnavali, predvsem ker se nanašajo na davčne obveznosti, to tudi reševali. Kar poglejte, Kmetijsko-gozdarska zbornica je v letošnjem letu izpostavila problem obdavčevanja subvencij na območjih z omejenimi dejavniki. Ali je izpostavila problem dohodnine pri tistih lastnikih in pri tistih kmetih, ki subvencij sploh niso prejeli, pa morajo plačati skorajda več dohodnine, kot pa tisti, ki so subvencijo prejeli? In dobivajo bistveno večje subvencije, ki jim omogoča dejansko tudi nek primeren standard. Vendar o tem se nihče v tem parlamentu očitno ni želel pogovarjati v tej fazi in jaz upam, da bomo ta problem tudi rešili. Žal sem ga tudi sam nekoliko prepozno zaznal. Vendarle, dejstvo je, da se po zakonu, ki je bil sprejet še na podlagi ministrovstva ministra Bajuka, je bistveno bolj pri dohodnini oprostilo tiste, ki imajo visoke subvencije, tisti, ki jih sploh ne prejema, pa pokrivajo razliko za tiste, ki so prejeli. In to je krivica, o kateri bi se morali pogovarjati tudi tukaj v tem parlamentu in je aktualna.

Danes bo ta dohodnina prizadela marsikatero kmetijo, ki žal ne ustvarja dovolj dohodka. Zato dajmo čim prej zapreti to poglavje, pa se pogovarjati o realnih problemih in o problemih, ki jih imamo danes in tukaj.

Tega zakona ne bom podprl. Si pa želim razprave o tem, da zmanjšujemo razlike tako na področju kmetovanja kot tudi na ostalih področjih.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Marijan Pojbič. Prosim.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani gospod predsedujoči oziroma spoštovani gospod predsednik. Kolegice in kolegi! Jaz bom

seveda Predlog zakona o spremembi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga je predlagal moj poslanski kolega Robert Hrovat in Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, podprl.

Jaz sem prepričan, da v Državnemu zboru ni nikogar, ki ne bi bil seznanjen s tem, da v naši državi in tudi v Evropi, torej na svetu, smo v socialno-ekonomski krizi. Jaz mislim, da se vsi tega zavedamo. Zato, drage kolegice in kolegi, vas sprašujem, ali mi lahko kdo, ki je danes tukaj v temu Državnemu zboru, pove, kako je v sedanji situaciji možno preživeti z 227,60 evri. Če je tukaj v tem parlamentu kdo, ki mi zna na to vprašanje odgovoriti, na takšen način pritrdilno torej, da je z 227,60 evrov možno preživeti, potem hvala bogu. Potem kapo dol! Jaz sem prepričan, da na to vprašanje s kredibilnim odgovorom ne more nihče tukaj odgovoriti.

Drage kolegice, kolegi, za to gre! Gre torej za to, da ta parlament in vsi tisti, ki v temu parlamentu sedimo, se moramo in smo se dolžni zavedati tega problema. Z 227,60 evrov bi moral nekdo v sedanji situaciji v Sloveniji preživeti. In tisti, ki v tem parlamentu tega ne razume oziroma se z menoj ne strinja, da s tem denarjem ni možno preživeti, ta v tem parlamentu zagotovo nima kaj iskati. Ker volivke in volivci, vsi ki so glasovali za ta parlament, ne glede na to, v kateri stranki je kdo, so glasovali za to, da bomo tem ljudem pomagali reševati probleme, iskali ustrezne rešitve, ki bodo šle v korist državljanom in državljanom Republike Slovenije. To je naša naloga in naša dolžnost.

Kako preživeti z 227,60 evrov, drage kolegice in kolegi, v upoštevanju, da imamo najdražje naftne derivate, da imamo dražji bencin, kot ga imajo Avstrijci, kot ga imajo Hrvatje, kot ga imajo Madžari, to se nikoli v zgodovini samostojne Slovenije še ni zgodilo. Vlada Boruta Pahorja je prevzela vodenje te države in jo vodi samo šest mesecev in smo prišli do te točke, ko imamo najdražji bencin.

Tisti ljudje, ti upokojenci, ki so porabili mesečno 50 ali pa 100 evrov za tank bencina oziroma nafte oziroma kurilnega olja, bodo zdaj porabili 150 evrov. Povejte, koliko jim potem od teh 227 ostane za vse ostale stroške, ki jih imajo v svojem življenju! Če poleg vsega tega, drage kolegice in kolegi, upoštevamo še to, da predvidevate povišanje cestnin, da se enormno povečuje brezposelnost, da ste zmanjšali sredstva za izgradnjo domov za ostarele, da niste podprli zakona o pokojninskem dodatku, da niste podprli amandmaja Slovenske demokratske stranke o zvišanju števila štipendij, na drugi strani pa vehementno zagovarjate izdajanje odločb izbrisanim in izplačilo odškodnin. Predlagali ste sprejetje zakona o odvetništvu, kjer Slovenke in Slovence zagotovo čaka zvišanje njihovih tarif. Drage kolegice in kolegi, prepričan sem, da se v tem parlamentu vsi zavedamo, da se življenjski standard upokojencev, ki so bili zaposleni v Republiki Sloveniji, slabša. Poleg tega, kaj naj reče še

armada brezposelnih, ki jih je samo v 6 mesecih naraslo na že, mislim, da preko 30 tisoč. Na drugi strani pa je spet Vlada predlagala, da se sodnikom poveča plača za 25%. Jaz tega enostavno več ne razumem! V tej državi se tistim ljudem, ki so že itak privilegirani, ki nimajo nikakršnih problemov s službo, na eni strani poviša plača za 25%. Imamo največ sodnikov na prebivalca v Evropi in največ sodnih zaostankov. In te ljudi mi plačujemo! Tu pa za 2 tisoč ljudi ne najdemo teh nekaj evrov, da bi jim izenačili pokojnino z 227 na 455,19 evra. Tudi če to naredimo s tem zakonom, s tem zneskom ni možno živeti, vendar smo naredili vsaj korak naproti tem ljudem, da jim v sedanji situaciji poskušamo do neke mere pomagati. Drage kolegice in kolegi, sprašujem vas, kje je tu solidarnost. Polna usta so vas, ko poslušam o solidarnosti. Ampak sprašujem se, ali razumete, kaj pomeni solidarnost. To se sprašujem. Če bi to razumeli, zagotovo razumeli, potem do takšnih rešitev, ki so bile v zadnjih 6 mesecih vladanja te koalicije in te Vlade, zagotovo ne bi prišlo. Drage kolegice in kolegi, citiral bom drugi odstavek mnenja k Predlogu zakona o spremembi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga je zapisala Vlada, citiram: "Starostno zavarovanje kmetov, uvedeno z Zakonom o starostnem zavarovanju kmetov iz leta 1972, Uradni list 13/72, in sicer zunaj sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja je bilo vzpostavljeno iz razloga, da bi se učinkoviteje reševale zaostrene socialne razmere na vasi in bi se s tem okrepila socialna varnost kmečkega prebivalstva v skladu z ekonomsko zmogljivostjo njih samih in družbe v celoti. Starostno zavarovanje kmetov naj bi pripomoglo k preprečevanju nadaljnjega drobljenja zemljiške posesti." Ta stavek je zelo zanimiv. Ta stavek ima zelo, zelo dolgo brado, nadaljevanje drobljenja zemljiške posesti. Drage kolegice in kolegi, vsi v Državnem zboru točno vemo, kdaj se je to dogajalo in kakšne so posledice. Da danes v Slovenskih goricah, pa da ne govorim o Koroški, Pomurju, itd., ljudje z dvema, s tremi hektarji enostavno ne morejo preživeti. Naj mi nekdo tukaj od "pametnjakovičev", ki so si takrat dovolili, pa še nekateri danes živijo, da je šla Slovenija oziroma še takratna Jugoslavija po tej poti. To so posledice, ki jih imamo danes tukaj, saj enostavno kmetje s takšnim zemljiščem in s tako površino niso mogli preživeti, še manj pa, da bi lahko prispevali svoj ustrezeni delež tudi v pokojninsko in ostale blagajne. Niso ti ljudje krivi, to so krivi tisti, ki so to naredili. Vsi vemo, kdo je to bil. Ampak ne želim odpirati te teme za nazaj. Nas zanima, da rešujemo problem sedaj v tem trenutku in za tiste ljudi, ki so tega potrebni. Zaradi tega bi pričakoval najmanj, drage kolegice in kolegi, ki ste tukaj v Državnem zboru, da bi za ta zakon glasovali.

Krivice, ki so bile storjene, pa ne bom govoril kdaj, ker večina ljudi, ki so starejši od 40, 50 let, te krivice pozna,

in bi poskušali z malo modrosti ta spoštovani veliki zbor s takimi predlogi zakonov do neke točke tudi reševati.

Drage kolegice, citiral bom tudi peti odstavek tega Vlade, citiram: "Osnovna pravica iz starostnega zavarovanja kmetov je pravica do starostne pokojnine. Kmetje-borci NBO, ki so bili socialno ogroženi, pa so imeli poleg te pravice tudi pravico do varstvenega dodatka." In tudi ta stavek je vsebinsko zelo zanimiv in poseben. Se pravi, kmetje, ki niso bili borci, niso imeli pravice do varstvenega dodatka. Tako tu piše. Ne razumem tega. Ponovno imamo dve kategoriji ljudi v Republiki Sloveniji. Se pravi, ponovno delimo na ne vem koga. Jaz se strinjam z vsemi tistimi v Državnem zboru in jaz sem tudi eden izmed tistih, ki nima nikakršnega problema do borcev, ki so se borili proti Hitlerju. In jih osebno tudi izjemno spoštujem. Jaz sem prepričan, da tudi v Slovenski demokratski stranki do tega vprašanja ni nikakršnega problema. Prav tako za tiste, ki so se borili za samostojno Slovenijo, ko nas je jugoslovanska armada napadla, agresor - čisto ista zgodba kot narodnoosvobodilni borci, ki so se borili proti Hitlerju, imamo zdaj Slovenke in Slovence, ki so se borili proti agresorju Jugoslovanski narodni armadi. In nimamo nikakršnih problemov in mi ljudi ne delimo. Mi te ljudi spoštujemo in verjamem, da bo enkrat prišel čas, da boste kolegice in kolegi iz sedanje koalicije prenehali s tem kulturnim bojem in nam nekaterim poskušali vseskozi dopovedovati, da imamo mi nek drugačen pogled do tistih, ki so osamosvajali in se borili proti Hitlerju, in tistih, ki so osamosvajali in se borili proti Jugoslovanski narodni armadi. Nimamo ga. To so vse Slovenke in Slovenci in državljani te Republike Slovenije. Zagotovo pa imamo proti tistim, ki so delali, ko govorim o vojni za Slovenijo, skupaj z Jugoslovansko narodno armado proti interesom slovenske države.

Pri presojanju obsega pravic v starostnem zavarovanju kmetov, na primer višina starostne pokojnine, citiram: "je seveda treba upoštevati dejstvo, da zavarovanje ne temelji na samofinanciranju - zavarovalniško načelo, temveč na načelu solidarnostne udeležbe družbe." Če bi to upoštevali, potem take razlike ne bi mogle nastajati, da imamo na eni strani kmečke upokojence, ki imajo 455 evrov pokojnine, na drugi strani pa enake kmečke upokojence, ki imajo 227,60 evrov pokojnine. In to je tisto, kar me izrecno moti. In s tem predlogom zakona, ki ga je predlagal moj kolega Robert Hrovat, želimo, da imajo tudi ti upokojenci, ki imajo 227,60 evrov pokojnine, 455,19 evrov pokojnine, da se tukaj pokojnine izenačijo. To je tisto, kar je intenca in ključni razlog, da je gospod Robert Hrovat skupaj s Poslansko skupino Slovenske demokratske stranke vložil v proceduro to spremembo predloga zakona. In v Slovenski demokratski stranki bomo ta zakon z velikim veseljem podprli, ker smo prepričani, da z 227,60 evra ni možno preživeti, drage kolegice in kolegi! Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miran Györek. Prosim.

MIRAN GYÖREK: Hvala za besedo, gospod predsednik. Ker sem stališče stranke že danes enkrat predstavil in so bile po tem kar pestre reakcije na moja izvajanja, pa tudi na izvajanja predlagatelja zakona oziroma dopolnitve zakona - očitano je bilo s koalicijskih vrst marsikaj v zvezi s populizmom in podobnimi zmerjanji - pa bi nekaj vseeno povedal v tej smeri. Če je za nekoga populizem, ko zagovarjaš socialno ogrožene sloje ali poklicne grupacije ali ljudi, ko kritiziraš kršitve, krivice, ki se dogajajo danes v slovenski družbi, in verjamem, da mi verjamete, da se dogajajo, ko zahtevaš dosledno izvajanje načela pravičnosti, ko zahtevaš socialno solidarnost do določenih slojev prebivalstva, ali je to populizem, je to nabiranje političnih točk? Saj morda je, ampak to bodo odločili volivci čez tri in pol leta. Ko ste gospodje iz koalicije začeli s prioritetai zagovarjanja in pa izvajanja, sprejemanja zakonov za odvetnike, izbrisane, pa tudi verjetno boste še za notarje, ker ti še manjkajo na tem spisku, vam nikoli nismo očitali populizma, vam nikoli nismo očitali nabiranja političnih točk. Ste se pač tako odločili. Očitno so vam tisti sloji prebivalstva bolj všeč. Sedaj pa očitajte nam, ko zagovarjamo druge, se pravi kmete, brezposelne, delavce osiromašene, obubožane starce na podeželju bi vas, gospodje ljubljanski, kar enkrat povabil, da pridete v Prekmurje, na Goričko pa se malo sprehodite od vasi do vasi, od opuščene, obubožane domačije ene in druge pa, da pogledate, kako umirajo 70, 80 let stari kmetje izmozgani, zgarani, brez kakršnekoli zdravniške pomoči, brez kakršnegakoli evra na bančnem računu, takrat boste malo manj govorili o nekih sistemskih rešitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Malo manj boste "terali" izbrisane pa odvetnike in podobno. Takrat boste razumeli nas. Ne mi govoriti, da se ne dodajajo krivice. Velike se krivice dogajajo in zahtevamo, da se to odpravi. V časopisu beremo ponovno: "Gospod Erjavec, minister za okolje in prostor, po vsej sili prioriteto želi legalizirati 100 ciganskih na črno zgrajenih objektov." Nedaleč proč od mene kmetu, ki je hotel kupiti še eno kravico, pa je na črno dozidal hlev, pa pride odločba, da je treba to porušiti in pa vse ostale posledice, ki jih ima. Eno bogo kravico, za katero ni imel mesta, kam bi jo dal pod streho, je na črno naredil hlev, majhen hlev, nekaj kvadratnih metrov, pa so inšpektorji zagnali vik in krik. Kakšna črna gradnja! A ciganska naselja bomo pa kar po spisku prioriteto legalizirali, tam se pa ne vprašamo. Ali to ni krivica? Če v opoziciji opozarjamo na to, je to populizem. Seveda vse je danes možno označiti za populizem. Če se nekdo ne strinja s tistim, kako vi, potem je to populistična aktivnost. Ja, prosim vas!

Predlagatelju vsaka čast, zelo dober, solidaren in human predlog je dal v razpravo. In sram vas bodi, če boste še to

zavrnilo. Mi bomo na sistemsko rešitev tega zakona čakali še in še. Še in še ubogih kmetov bo ubobožalo in trpelo na stara leta, da niti v miru ne bodo mogli umreti. Toliko. Hvala, za vašo vest.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Guido Kres. Prosim.

GUIDO KRES: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! Danes je bilo tukaj notri toliko enih stvari povedanih, za katere mislim, da sploh niso primerne za v ta zbor, še manj pa za tiste ljudi, tiste osebe, ki tukaj notri že dolgo sedijo, poznajo problematiko. In imam včasih res tako slab občutek, imam občutek, kot da enostavno ne vedo, kje živijo, ali pa se sploh ne vrtijo več v teh krogih. Lahko rečem, da kmečko prebivalstvo, ko je nekdo rekel, pomoč po ujmah, saj to dobijo, drugo dobijo. Pa govorijo vedno o subvencijah. Saj to niso subvencije, to je samo izravnava za neekonomsko ceno. Dajmo že enkrat te subvencije dati na stran, pa uporabljajmo ta termin, da bodo tudi ljudje, široka javnost končno dojela, da je to izravnava cene, ne pa subvencija, da se nekemu nekaj podarja. Treba je povedati, da ti ljudje pridelujejo hrano za nas. Mi pa najbolj verjetno zelo malokrat pogledamo na polico, čigavo hrano kupimo - ali kupimo slovensko hrano ali kupimo tujo hrano. In to so stvari, ki so žalostne, moram reči. Ti ljudje urejajo tudi to našo lepo domovino, na katero smo lahko ponosni. Gre pa za 2000 oseb. Pred kratkim smo govorili o nekih zadevah zelo na čustveni ravni. Veliko zgodb smo predstavili, tudi tukaj notri bi lahko te zgodbe prinesli. In, če to zadevo poravnavamo, bi lahko videli, da če bi znali uravnavati ta finančna sredstva, ki jih država ima, bi tudi to brez kakšnih velikih problemov lahko uredili.

Naj povem, da večina kmetov tako rekoč sploh nikoli ne gre v pokoj. Ti ljudje se do konca izgarajo. Ampak na stara leta ni več učinkovit in potrebuje tudi neke dohodke, da normalno zaključi ta svoj del, ki jim je bil dan. Da ne govorim o tem, kot je gospod rekel, pridite na Goričko pogledat, mislim, da samo 30 km od Ljubljane bi si lahko ogledali, kako 80-letniki brez naslednikov danes težko živijo. In mi je gospa, ko sem bil pri njej na obisku, rekla: "Veš, zvečer grem spat, pa ne vem, ali bom zjutraj vstala ali ne." In te zaboli, ampak prav veliko jaz pomagati tukaj ne morem, kot tako, da v Državnem zboru na take stvari opozorim. In trdim, da to ne bi smel biti problem. Treba je tudi vedeti, da so ti ljudje ponosni. Ti ljudje ne bodo hodili po socialne podpore. Ti ljudje bodo sprejeli pokojnino in ta občutek daje to, torej vzemimo tam, kjer imamo denar za socialne podpore, pa mogoče tukaj nekje poravnavamo in zadevo speljemo na en tak način, ki bo bolj spoštljiv. Ideologija in delitev levo in desno, pri kmetih to ne pride v poštev. Kmetje, to je en

najširši krog državljanek in državljanov, in tukaj delitve ni. In naj opozorim še na to, leta 1972 za časa vlade gospoda Kavčiča, so bile te zadeve rahlo spremenjene. V tem se je sicer delalo, ampak ne več tako vneto in tako kvalitetno, zato smo danes tukaj, kjer smo. In pa predvsem solidarnost, plačani prispevki. Tudi za te državne pokojnine niso bili plačani prispevki, ampak treba je vedeti, da so bile nekatere mamice, ki so doma vztrajale, so vzgajale družine in niso plačevale teh prispevkov. In prav je, da smo to uvedli. Dajmo tudi pri tem.../opozorilni znak za konec razprave./.. se obnašati primerno, pripeljimo zadeve do ene normalne in spoštljive ravni. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Borut Sajovic. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsednik.

Jaz sem res prav vesel in presrečen, ko vidim in poslušam, ko nekateri o zadevah mislijo, da so že z izvolitvijo v Državni zbor vse vedeli in vse znali, da so nekateri z izvolitvijo na listi preskočili kar nekaj stopenj različnih akademskih izobrazb, enostavno za zjokati, kaj je bilo slišati danes.

Jaz predlagatelju priznavam, da je korektno opozoril na en problem, ki si zasluži temeljito obravnavo, tudi dobro rešitev. Žal pa tisto rešitev, ki jo je predlagal na tako ad hoc priročnem, všečnem in populističnem način, težko podprem. Jaz mislim, da nas ni veliko v tem Državnem zboru, ki bi celo življenje preživeli na kmetih in življenje teh ljudi poznali dobro, od blizu, in to ne v tistem idiličnem lepem pomenu kmetstva, ampak takrat, ko je težko. Jaz vam povem, da poznam cel kup trdnih kmečkih gospodarjev in mož, pa njihovih gospodinj, ki so tudi te pokojnine, ki je pa po mojem mnenju tudi premajhna, veseli. Marsikdo od njih mi je rekel: "Vesel sem, da imam mogoče prvič v življenju ena svoja sredstva in en svoj denar."

Jaz sem vesel, da je gospa državna sekretarka opozorila tudi na to, kakšne krivice in pa razlike v tem imenu delamo, da bi kar z nekim sklepom, z neko politično odločitvijo izenačili nekoga, ki je pet let delal, kot pa tudi 130 tistih, ki so plačevali 15 let in več. Jaz mislim, da je en sklep enega političnega organa tak kot smo mi, da bi zato, da bi popravil eno krivico, ki je zagotovo, 2000., da bi povzročil krivico 130 tisočem in enostavno ni na mestu. Edini pravi odgovor je, da se moramo pokojninske zgodbe Slovenke in Slovenci lotiti sistematsko, na načelni ravni in da parcialne rešitve ne vodijo nikamor, enostavno čim prej, ne pojutrišnjem, ampak jutri moramo zgodbo popraviti v celoti, da bo nekako šlo. Kje pa so ključni odgovori? Ključni odgovori in rešitve so zagotovo najprej v demografiji. Dokler bo rodnost v Sloveniji tako majhna, kot je, se nam na dolgi rok še kako

slabo piše. Tistih, ki bodo delali, da bomo mi, ki danes o tem razpravljamo, imeli pokojnine, bo enostavno premalo. Tu so ključni problemi in tega se moramo tudi lotiti. S pokojninsko reformo v 90. letih smo naredili nekaj, se pa danes premalo dnevno ukvarjamo s tem, da bi tisti, ki imajo možnost, vendar teh 2 tisoč kmetov ne vidim med njimi, začeli dodatno varčevati. Je pa na podeželju, na majhnih kmetijah, ki so jih omenjali predhodniki, zagotovo neka rezerva v kapitalu in premoženju. In tistim, ki ne bodo več zmogli kmetovati, moramo ponuditi ustrezen servis, da bo ta kapital, ki se bo marsikje zarasel, ki bo marsikje propadel, s primernim svetovanjem dobil pravo mesto, da se to oplemeniti. Ali je to v obliki prevzema kmetij, ali so to ukrepi za starostno upokojevanje kmetov, ali pa je določena renta iz nepremičnine in zemljišča, o tem se je pa treba v strokovnih in manj v političnih krogih pogovoriti. Še kako dobro vem, kako je s pokojnino na kmetih. Vsi tisti, ki so se na kmetih rodili, ko dopolnijo določeno starostno obdobje, ne gredo v pokoj, pač pa na kmetih vsi delajo in delamo do takrat, dokler zdravje in kondicija dopušča. Tudi tisti, ki so na kmetih mlajši gospodarji, imamo do svojih staršev in prednikov spoštljiv odnos. In če sta stari in mladi rod na kmetiji, potem je za starejše vzorno poskrbljeno, vsaj v veliki večini primerov. Problem pa je tam, kjer so mladi podeželje ali pa starše zapustili, se odselili v mesta, ali pa tam, kjer so na kmetih, in tudi tega je nekaj preveč, ostali brez pravnih naslednikov, brez sorodnikov. Za tiste, pa mislim, vsaj v večini primerov skrbi socialna služba nezadostno, še premalo. Velika težava in velik problem je pa ravno to, da se tem ljudem zapirajo vrata do socialnih pomoči, ker imajo premoženje. In status tega premoženja bi morali njim v prid nekako sistemsko opredeliti.

Vesel sem, da smo danes odprli to temo, ki je resna tema. Vendar če bomo do nje pristopali politično in se izgubljali v takih zgodbah, kot je na eni strani NOB, na drugi strani izbrisani, sodniki, pa še kdo je našel mesto v naših razpravah, potem mislim, da jo bomo slabo ali težko rešili. Če bi šlo samo za problem petih milijonov evrov, kaj to pomeni za proračun, potem bi jaz ta predlog zakona z veseljem podprl, ker vem, da tudi ti starejši bi ta denar namenili mlajšim ali vsaj kmetiji. Gre za skromne ljudi, ki so bili v življenju .../Opozorilni znak za konec razprave./ navajeni skromno živeti. To bi bilo dodaten vložek v slovensko podeželje ali kmetijstvo. Zagotovo pa lahko računate na mojo podporo povsod kjer bomo našli .../Izključen mikrofoni./ sistemsko rešitev.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala za besedo. Lep pozdrav! Tudi v mojo poslansko pisarno prihajajo ljudje, ki prejemajo najnižjo kmečko pokojnino. In kot je rekel moj kolega Žnidaršič, ne

samo da se bojijo, da bodo morda zboleli, ne bodo več mogli niti osnovnih stvari na kmetiji opravljati, mnogi so za to tudi že prestari, da bi si pridelali nekaj solate, o čemer je govoril. Mogoče ni najlažja varianta to, da jim svetujemo, da naj zemljo prodajo in gredo v dom. Ti ljudje so navezani na zemljo, ki so jo morda skozi mnogo rodov pridobili in obdelovali in najbrž ni lahka odločitev reči, sedaj bomo pa vse to prodali, da bi potem mogoče čez nekaj časa na tistem mestu zrasli bloki ali pa kaj podobnega.

Ko se pogovarjamo o pokojninah, je treba malo tudi obuditi spomin, ker nam ves čas očitata, kaj vse mi nismo naredili oziroma da bi lahko marsikaj več. Stvari se je treba lotiti celostno in ne sprejemati parcialne rešitve in podobno. Vemo, da se je pokojninska reforma se pripravljala kar nekaj časa, da je bila v letu 1999 sprejeta, določeno neko usklajevanje pokojnin s plačami, vendar se je takoj po volitvah v Državni zbor leta 2000 popravila. In tudi to je bila parcialna rešitev, ki jo je predlagala LDS-ova vlada takrat, celo DeSUS jo je pa potem tudi podprl.

Tukaj je treba še spomniti, da smo pred letom 2004 poleg očitkov, da če bo zmagal Janez Janša, pokojnin itak več ne bo, smo celo leto brali naslovnice: Pokojninska blagajna prazna, naslednji mesec. Ne vemo, ali bo denar za pokojnine in vprašaj in podobno. Najbrž se pa strinjamo, da potem po volitvah, ko so se neke pomembne spremembe zgodile, torej sprememba zakona, ki je prinesel ugodnejše usklajevanje pokojnin in odpravil to krivico, ki se je zgodila takrat v letu 2000, se je pa zgodilo še nekaj bolj pomembnega. In to je, da se je sanirala pokojninska blagajna oziroma da je država prevzela dolgove. In zaradi tega nismo več brali naslove, da je pokojninska blagajna prazna in naslednji mesec mogoče ne bo več za pokojnine, smo pač brali drugačne naslove o revščini, itd.

Če očitata, da zakon ni primeren in da parcialno rešuje, da ni celosten, ni sistemski, potem predlagamo, da ga pripravite vi, pa bo bistveno boljši. Ampak tudi tisti zakoni, ki jih mi pripravimo in so zelo dobro pripravljene in urejajo stvari na primeren način, so tukaj vsi po vrsti z vaše strani sprejeti na nož oziroma jih zavrnete takoj, ko je to mogoče, najraje še ne bi dovolili niti ene razprave v tem.

Jaz bom zakon podprla, da morda še tem nekaj več kot 2 tisoč ljudem olajšamo oziroma nekaj naredimo za neko primerno starost, da jo primerno preživijo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Srečko Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Kolegice in kolegi!

Jaz bi opozoril na dejstvo, da s tem predlogom izenačujemo položaj vseh kmečkih upokojencev preprosto tako, da se pokojnina določi v višini najnižje pokojnine za polno

pokojninsko dobo. Če se sprehodimo po tem, kaj je v bistvu kmečki živelj moral pretrpeti v času še po vojni, pa tudi dejansko ob graditvi Jugoslavije, lahko vidimo, da ravno tem ljudem ni bilo z rožicami postlano, kot se temu reče. Danes smo pa v nekem drugem času. Smo v času, ko Evropa namenja največ denarja iz evropskega proračuna ravno za kmetijstvo. Jaz ne vidim, zakaj bi morali tu tarnati, da denarja ni, če pa vemo, da ga lahko najdemo tam, kjer ga v bistvu tudi nočemo videti. To so evropske blagajne, ki nam kar ponujajo ta denar, ampak mi se nismo zmožni prijavljati na različne razpise, ki so na voljo. Tudi eden od teh problemov bi bil lahko rešen, kajti marsikatera kmetija bi bila lahko danes še aktivna, če bi imela revitalizirano okolje in tudi obnovljeno proizvodnjo. Ne moremo se organizirati na lokalnem nivoju, da bi tem ljudem, ki se ne znajdejo v tej birokratski poplavi zahtevanih dokumentov, pomagali pri pripravi dokumentacije. Kar en kubični meter papirjev je treba spisati, če želiš konkurirati, niti svetovati jim ne znamo. Na državnem nivoju je pa popolna zmeda, ker v bistvu se niti ministrstva med sabo ne morejo in ne utegnejo uskladiti, kadar gre za odprte razpise. In danes govoriti o tem, da bi to lahko omajalo integralni proračun, je naravnost sramota. Gre za majhna sredstva. Jaz sem globoko prepričan, da bi to država, ki ima v Ustavi zapisano, da je socialna država, to morala storiti. Morala bi storiti to zaradi tega, ker če se radi zgledujemo po evropskem principu, potem pogledjmo, kako je status kmeta rešen v Franciji, na primer, pa boste videli, da je tam marsikaj drugače.

Govoriti o tem, da je v Državnem zboru populizem, če želimo poskrbeti za določeno ogroženo skupino ljudi, je pa sramota, svojevrstno sprenevedanje. Jaz prihajam s Primorske, prej moj kolega je povedal, kako je to na Goričkem, pa bom povedal, da tudi na Primorskem bi bila lahko marsikatera kmetija obnovljena, če bi bil sistem bolj prijazen do kmetov. Saj ne rečem, da se nekateri niso znašli in se kljub temu zahtevnemu postopku znali prijaviti in pridobili sredstva, vendar teh kmetij je premalo. Gre predvsem za tiste kmetije, kjer je mladi živelj že pobegnil in dejansko so ostali starejši. Pa se zopet vračam sedaj na Primorsko - pojdite v Baško grapo, pa boste videli najlepši del Slovenije popolnoma prazen. Tam v bistvu skoraj ni več ljudi, ki bi bili pripravljeni živeti v tako lepem okolju. In kdo je za to kriv, če ne država? Zato danes vse to, kar imamo pred seboj, je lahko mogoče kanček v mozaiku, ki lahko popolni popolnost mozaika s tem manjkajočim delom, če bomo tem ljudem pomagali. Marsikateri od mladih se bo rad vrnil, če bomo imeli, kot vi temu pravite, sistemski pristop, ki bi moral pa biti nadgradnja temu. Najprej pa moramo poskrbeti za tisto, kar je bilo skozi kulturno dediščino dano nam mlajšim rodovom, to pa je za osnovno existenco tistih, ki tam še vztrajajo. Mislím, da je ta država dolžna to narediti za te ljudi in tudi te ljudje, ne pozabiti, so bili na referendumu. Glasovali so za

svoje boljše življenje, pa verjetno danes slabše živijo, kot mnogi drugi Slovenci. In to vam in nam seveda ne gre v prid. Takrat, v tistem momentu, ko smo se odločali za samostojno Slovenijo, smo upali, da bomo živeli boljše, pa to še zdaleč ni, kar smo pričakovali. Več je revnih in socialno ogroženih in izgleda, da jih bo še več s takim ravnanjem.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala lepa. Besedo ima Jože Tanko. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Vsem lep pozdrav. Tukaj smo ponovno pred neko diskusijo in pa dilemo koalicije, ki pravzaprav iz petnih žil vleče argumente, zakaj nekega predloga, ki rešuje pomembno družbeno vprašanje, ni mogoče podpreti. Moram reči, da sem nad argumenti, tudi Vlade in tudi koalicijskih poslancev, ko govorijo o tem, da tega ni mogoče podpreti, pravzaprav presenečen. Po eni strani pravzaprav to kaže na odnos do določene kategorije ljudi, do določenega sloja ljudi, po drugi strani pa do izredno selektivnega pristopa do posameznih družbenih skupin in pa tudi do načina dojemanja družbenih težav. Dejstvo je, da je kmečka populacija tista, ki ima v tej državi najnižje pokojnine. Najnižje pokojnine. Ni kategorije upokojujencev, ki bi imeli nižje pokojnine, kot jih imajo kmečki zavarovanci. In tudi ni kategorije ljudi, ki bi bila na podoben način izključena iz nekaterih drugih socialnih upravičenj, kot so kmečki zavarovanci. To so kmetje, so ljudje, ki delajo na svoji kmetiji celo življenje, ki imajo najmanj 60 let delovne dobe pri vzdrževanju slovenskega podeželja, in za tako dolgo dobo jim pravzaprav ne pripada skoraj ničesar, razen tistih milostnih 170 evrov pokojnine. In ko se takšno vprašanje odpre v Državnem zboru, se pojavijo mnogi pravičniki, ki jih skrbi uravnoveženost ali sorazmerje z drugimi kategorijami upokojujencev. Ta vir oziroma ta višina pokojnine nikomur ne omogoča preživetja 10 dni. Ne zagotavlja ničesar. In kljub temu, da predlagamo spremembo, ki zneskovno ni velika, je izredno veliko besed in kvazi argumentov, zakaj tega ne podpreti. Če koalicija razume dober namen predlagatelja, potem bi za ta dober namen lahko predlagala vsaj amandma, ki bo rekel, "ne, ne predlagamo, da se ta predlog povečanja kmečke pokojnine dvigne za toliko, ampak samo za toliko." Lahko bi, kot je prej gospod Potrč rekel, tudi pri teh zavarovancih dvignili pokojnino za 50, 60 evrov, kot pri ovdovelih osebah po zavarovancih Jugoslovanske ljudske armade. Zakaj pa ne za toliko?! Z enim amandmajem Vlade, z enim amandmajem koalicije, z neko toleranco in razumevanjem koalicije bi zlahka sprejeli amandma. In to bi pomenilo, da ne rabimo več 5 milijonov evrov, kar je za državne finance in ZPIZ gromozanski problem, ampak bi rabili samo še 700 tisoč evrov. Toliko manjši bi bil ta znesek. Ne, tudi tako bagatelnega popravka na tem področju ni možno sprejeti. In jaz razumem nelagodje koalicije.

Razumem. Vendar čakati na to, da se bo s to dinamiko, kot je povedala državna sekretarka, odvil sistemski proces, ko se šele prvi papirji, prvi dokumenti za javno razpravo napovedujejo za jesen, in morebitni sprejem enkrat kasneje, mislim, da je zelo neprimerno in neodgovorno. Tudi nesocialno do te kategorije ljudi, ki je v tej državi daleč najbolj podcenjena. Ti ljudje, kmečki zavarovanci, ne samo, da ohranjajo poseljenost slovenskega podeželja - čedalje manj, ker se zarašča, in kljub temu, da se slovensko podeželje zarašča, razni ljubljanski ekologi ugotavljajo, da človek posega v območje zveri in območje živali kljub zaraščanju. Mislim, da bi bilo treba te zadeve na nek način tudi urediti. Ti ljudje so bili tudi branik slovenstva. Ti ljudje poseljujejo slovensko podeželje in slovensko mejo. Tam ob slovenski meji s Hrvaško, Avstrijo, tam ni Ljubljčanov, tam ni meščanov. To so ljudje, ki ohranjajo tudi mimo carinikov in mimo policije nadzor nad slovensko mejo. Tisti, ki imate morda kakšno parcelo ali pa vikend v teh odročnih krajih, veste, da je to tako. To so ključni ljudje, ki izvajajo nadzor tudi nad tem, ali prehajajo slovensko mejo nedovoljeni migranti, ali se prenaša blago iz države in tako naprej.

Kot rečeno, v tej državi imamo v pokojninski sistem vgrajene tudi izjeme. Pokojnine dobivajo tudi nekateri, ki si jih niso zaslužili, tudi nesorazmerno visoke. Že samo to, da nekdo lahko dobi državno priznanje, ki ga uvrsti med zaslužne, pomeni, da dobi pokojnino, za katero ni plačal, ampak se krije iz drugih naslovov. Tudi tisto, kar je bilo pred dobrima dvema mesecema predlagano v Državnem zboru, ko se je popravljala zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in so se urejali dodatki k pokojninam za ovdovele osebe po zavarovancih Jugoslovanske ljudske armade, nima kritja z vplačili v slovenski pokojninski sistem. In kljub temu, da so tiste pokojnine v povprečju trikrat višje od kmečkih pokojnin, se je zaradi moči koalicije in zaradi socialnega čuta koalicije za tistih 50 ljudi ta zadeva uredila. Tu imamo 2 tisoč teh zavarovancev, ki se po vojni, ker so bili kmetje, niso mogli na drugačen način zavarovati. Tu pa ne zmoremo dovolj moči, da bi jim omogočili, da tudi oni dobijo ustrezno pokojnino, ki bi jim zagotavljala vsaj tisto minimalno preživetje, in da bi opravili tudi drugi del socialnega sistema, ki bi jim zagotavljal tudi v primeru, ko obnemejo, določena socialna upravičenja in socialne pomoči. Ne vem, kako morejo nekatere stranke, ki imajo v naslovu besedo "socialni", prezreti tako krivico na tem področju. To se mi zdi povsem nerazumljivo. Očitajte nam, da naša rešitev ni sistemska, da je naša rešitev populistična, da je naša rešitev prehitra. Če kdorkoli dvomi v dober namen na tem področju, dober namen predloga zakona, ki ga predlagamo, potem je imel že v tem času, odkar je zakon vložen, bistveno več časa in pa možnosti, da bi popravil sistemskost, pa tudi kakšno drugo izboljšavo na tem področju.

To, da koalicija ni zadosti hitra, to, da ni uspela razviti določene hitrosti, je jasno vsem. Prvi zakon, ki ste ga zapisali v koalicijsko pogodbo, bi moral biti sprejet januarja in se nanaša na enkratno denarno pomoč, to so ljudje, ki jih urejamo s tem zakonom sistemsko, da bi dobili mesečno višje pokojnine in bi bili glavni upravičenci pravzaprav rešitev po tistem zakonu, ker bi dobili najvišji dodatek. Vendar koalicija tega v roku, ki so ga zapisali v koalicijski sporazum, ni realizirala. Ko smo predlagali mi, dva meseca po tem, ko je iztekel rok za koalicijo, po njihovi koalicijski pogodbi, ste ta zakon zavrnil in ste predlagali oziroma povedali, da boste zadevo še nekoliko razširili. V redu. Tudi to rešitev bomo podprli. Vendar bi lahko začasno uredili problem teh ljudi z novim vašim sistemskim pristopim, pa bi uredili še vse ostalo in bi z tega predloga najbrž lahko to izključili.

Kot pa se stvari odvijajo, tempo, ki ste ga zastavili, bo najbrž tak, da letos ste ta zakon zavrnil, sistemske rešitve pa ne bo. In tako bo šlo leto mimo in bo ostalo v državnem proračunu približno 50, 60 milijonov evrov ali pa koaliciji, ki jih bo lahko razporejala za druge projekte. Take, kot so predvideni po Zakonu o javnih financah ali pa Zakonu o tej zavarovalni shemi. Določene kategorije ljudi, ki so vam zelo blizu, se rešujejo z izjemami. Tam ni nobeden problem, da se v zakon napiše, da ne glede na določbo prvega in drugega odstavka, pa je možno tudi to in to, v teh in teh primerih. Tam ni nobeden problem, pa gre za velike podkupe. Meni je čisto vseeno, ali je lastnik Pivovarne Laško gospod Boško Šrot ali pa Andrijana Starina Kosem. Čisto vseeno. Če ne more kupiti Šrot, pa naj Starina Kosem. Če ne more eden zagotoviti virov, jih naj drugi. Rad pa bi opozoril, da zelo nesistemsko pristopate. Tukaj ne moremo rešiti ljudi na dnu družbene lestvice, tam se pa z izjemo ukvarjamo, tam pa sprejmemo izjemo, ki omogoča, da bodo tisti, ki so v nekaj letih dobili ogromno premoženje na tak ali drugačen način, uživali tudi v bančnem sistemu izjemo, tudi v sistemu poroštev in za njihove privilegije bodo sprejete tudi obveznosti vse države, državnega proračuna, da bodo lahko ti ljudje lastninjeni in izpeljali proces lastninskega preoblikovanja.

Mislilim, da je treba pač v nekem trenutku povedati, kaj so tiste prave zadeve, kaj so socialne zadeve in kaj so stvari, ki urejajo privilegije.

Prvi zakon, ki ga je predlagala koalicija v tem mandatu, je bil zakon, ki je reševal specialno situacijo za enega od bivših poslancev. Nobeden problem. Gospodu Cviklu se je tako skušal zagotoviti poseben status v okviru državne uprave, da je koalicija solidarno podpisala zakon. Hvala bogu, je zakon padel. Tu je izjemen problem zagotoviti nekaj milijonov evrov, da bi ljudem, ki so delali 60, 70 let na svoji zemlji in so bili vsi tisti, ki so toliko časa delali, udeleženi tudi v procesu obvezne oddaje pridelkov v določenem obdobju, da so

lahko nekje drugje koristili boniteto obvezne oddaje, tem pa ne moremo zagotoviti pravzaprav tistih virov za preživetje, ki bi zagotavljale spodnjo mejo oziroma eksistenčni minimum. Tukaj se je treba vprašati, ali lahko še vedno kdo nosi v svoji označbi besedo "socialni". Mislim, da tega kriterija že dolgo več ne izpolnjujejo.

Tukaj je bilo tudi precej govora s strani Vlade o raznih modernizacijah. Tudi danes ste povedali, da bo treba marsikakšen sistem modernizirati, socialni sistem, pokojninski sistem. Prav zanimivo bo spremljati te modernizacije. Prav zanimivo. Kaj bomo še modernizirali oziroma po domače vzeli tem ljudem, ki imajo 170 evrov pokojnine? Kaj bomo na tem področju še modernizirali? Tisti, ki govorite o modernizacijah teh sistemov, ki zadevajo minimalne standarde za preživetje, pa naj to zajame pokojninski del ali socialni del, bi morda najprej povedali, kaj je na tem področju še treba modernizirati. Razumem, da se lahko modernizira, kaj je tam v tistih zadnjih 2% upokojujencev, ki dobijo od 1800, 1500 evrov pokojnine. Tam se da kaj modernizirati. Zanima me, kaj se da modernizirati pri teh, ki imajo 170 evrov pokojnine. Govorite o zadevah, o modernizacijah, ki pomenijo prihranke v sistemu. To pomeni neposredno krčenje pravic, to pomeni neposredno krčenje pokojninskih pravic, socialnih pravic, zdravstvenih pravic in tudi kakšnih drugih pravic. Zanima me, kaj boste modernizirali oziroma kako boste modernizirali izgubljenih 38 milijonov evrov pri Lehman Brothersu. Banka Slovenije je pod vodstvom nekdanjega guvernerja, sedanjega ministra za evropske zadeve oziroma za razvoj, kupila dve obveznici Lehman Brothers, ki sta propadli. Višina 38 milijonov evrov. Ta znesek je za 5 milijonov višji od tistega, ki ga potrebujemo za celoletno dijaško prehrano 100 tisoč srednješolcev.

In Vlada se na tem področju najbrž ne bo čisto nič modernizirala. Ta minister, ki je povzročil to izgubo oziroma ta izgubljeni kapital v Banki Slovenije, je danes vodja skupine kriznih ministrov, prvi vladni krizni minister. Ali je to potreben pogoj in zadosten pogoj, da postaneš prvi krizni minister, da si v karieri povzročil izpad 38 milijonov evrov? Mimogrede, 38 milijonov evrov je približno prihodek uspešnega podjetja, ki ima približno 700 zaposlenih, z dobrim programom. Da vemo, o katerih dimenzijah govorimo, in tudi o katerih odhodkih bi lahko govorili.

Očitno pa je, da je koalicija nagnjena predvsem k temu, da ustvarja na nek način paralelne svetove. O enih svetovih, o enih problemih, o enem pristopu govori, drug pristop pa izvaja. Govori o socialnih pravicah in izvaja izjeme. Govori o pomoči vsem tistim, ki so tega potrebni, na drugi strani pa tega ni in se omogočajo vsi mogoči privilegiji in posebnosti za kategorije ljudi, zelo ozke, zelo selektivne, ki razpolagajo z enormnim premoženjem. Do njega so prišli v samo nekaj letih. Če se želi koalicija reševanja problemov lotiti sistematično, potem smo tudi v naši poslanski skupini, tudi v

naši stranki pripravljene na ta izziv. Pravzaprav smo ta izziv že ponudili. Dva dni nazaj smo imeli tu priložnost govoriti o sistematičnem pristopu k reševanju gospodarske in socialne krize. Ponudili smo veliko rešitev, 68 ukrepov. ..../Oglašanje iz klopi./ Gospa Potrata, 68 ukrepov, niso vsi zahtevali sredstev. Nekateri ne bi povzročili nobenega javnofinančnega primanjkljaja, pa ti ukrepi niso bili sprejemljivi. Zanimivo.

Ko je Vlada predlagala marca meseca rebalans proračuna, je prišel sem predsednik Vlade in je javno povedal: "Makroekonomska izhodišča za rebalans proračuna ne držijo, ne stojijo. Mi smo predvideli 0,6 gospodarsko rast za rebalans proračuna, Umar in tudi druge institucije, tudi mednarodne, so povedale, da bo ta gospodarska rast minus 4%." Se pravi za 5% je bilo v izhodiščih narobe, in to je tudi javno povedal. In mimogrede, ključni stavek tiste predstavitev pa je bil, da je to drugi sveženj gospodarskih protikriznih ukrepov. Najprej pove, da izhodišča ne "štimajo", da je proračun fiktiven in ga okarakterizira kot drugi sveženj ukrepov. Zdaj bomo po dveh mesecih sprejemali nov rebalans proračuna, ki bo okarakteriziran kot tretji sveženj protikriznih ukrepov, ki bo najbrž zajel verjetno veliko ukrepov iz tega prvega oziroma drugega svežnja ukrepov. Zanimivo pa je, da je med vsemi temi ukrepi strašno malo tistih, o katerih bi lahko tu v Državnem zboru sploh razpravljali. Zelo malo: 6 zakonov, 6 aktov, od tega rebalans proračuna in en zakon, za katerega so se vse mednarodne relevantne institucije izjasnile, da ni protikrizni ukrep. Če vas skrbi pokojninska blagajna - s temi 5 milijoni evrov bi nekoliko posegli v pokojninsko blagajno, potem marsikdo izmed koalicijskih poslancev ve, da državni proračun solidarno pokriva vse izpade pokojninske blagajne. V primeru, da v pokojninskem sistemu ni zadosti virov, je državni proračun dolžan pokriti manjkajoča sredstva v pokojninski blagajni. S tega vidika ta ukrep, če je samo kanček dobre volje v koaliciji, ne predstavlja nobene nevarnosti za javnofinančno vzdržnost, niti ne za vzdržnost pokojninskega sistema. Vse, kar pripisujete temu ukrepu in temu reševanju, je samo igra besed in iskanje razlogov, da se zavrne zakon, ki so ga predlagali nepravilni predlagatelji. To lahko ugotovimo po petkovih razpravah, današnji razpravi - nepravilni predlagatelji.

Če menite, da je zakon nesistemeski in vas to tako zelo skrbi, me pravzaprav čudi, da ste v Državnem zboru sprocesirali nekaj zakonov, za katere so vladna služba za zakonodajo, Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora in še druge institucije ugotovile, da prinašajo nesistemeske rešitve, da celo pomenijo nevarnost za ustavni red in ustavno varnost pri določenih postopkih. Takšna je bila na primer novela Kazenskega zakonika. Tu koalicija ni imela nobenih pomislekov, da je karkoli nesistemeskega. Vladna služba za zakonodajo, Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, Višje in Vrhovno sodišče so ugotovili, da novela zakona o Kazenskem zakoniku ne prinaša ničesar dobrega za pravno ureditev in za pojasnitev

ali za izboljšavo pravne ureditve v tej državi. Nasprotno, ugotovili so, da pomeni veliko motnjo in nevarnost za poslabšanje. Pa nihče v koaliciji ni zmožal ugotoviti, da rešitev, ki je bila predlagana, ni sistemska. Nihče. Zato me moti takšno sprenevedanje tistih, ki imate toliko tega čuta za sistemskost, ustavnost, pravno varnost, varovanje človekovih pravic, varovanje socialnih pravic, dviganje standarda na področju socialnih pravic in tako naprej. Na tak način, da boste odrezali, onemogočili, da najbolj ogrožena skupina prebivalcev v tej državi, to so kmečki zavarovanci, dobi popravek pokojnine, to pomeni, da ste zavestno pristopili k temu, da boste vzdrževali to nepravno in tudi nesocialno stanje, ki je v tej državi. Morda se je dalo na tem področju tudi v prejšnjem mandatu kaj več storiti, to se najbrž lahko ugotovi. Vendar nekateri so v tej državi politiki že 40 let in že v tistih letih do leta 1991 se je dalo tudi na tem področju marsikaj spremeniti. Takrat ni bilo nikogar, če bi se tako odločilo, ki bi lahko sploh povzdignil glas, da se to ne da. Marsikdo bi lahko tudi v prejšnjih časih, ko je opravljal pomembno družbeno vlogo, ko je opravljal funkcije v tej državi, v tej republiki, lahko na tem področju marsikaj bistvenega spremenil. Bili so dobri pogoji, bile so dobre možnosti in tako naprej. Vendar korakov glede na terminologijo, ki ste jo takrat pogosto uporabljali, ni bilo možno stimulirati in podpirati.

Tudi sam prihajam iz kmečke družine. Veliko časa sem preživel na kmetiji in tudi marsikaj storil. In se spomnim, koliko truda in napora je bilo potrebno, da so lahko sploh kmetje prišli do osnovnih kmetijskih pripomočkov in strojev. Neko kosilnico je lahko kupilo samo pet kmetov skupaj v vasi, ni mogel vsak sam, pet jih je moralo biti, če so hoteli uvoziti rabljen stroj za košnjo sena tam nekje iz Italije. Pol vasi se je moralo zbrati, ne glede na to, ali so imeli sredstva ali ne, da so lahko sploh dobili pravico, da kupijo tak stroj. Kasneje se je to zreduciralo na dva, šele mnogo kasneje je lahko vsak kupil. Tako togo so se dopuščale razvojne možnosti na slovenskem podeželju v zlatih časih. Hvala bogu, se zdaj nekatere zadeve spreminjajo. Vendar tudi ne tako, kot bi si mnogi želeli. V tem mandatu ste z vladno uredbo obdavčili tudi kmetijske subvencije za najtežje pogoje dela. Se pravi, vsem tistim, ki živijo v gorskih, hribovskih območjih, obmejnih območjih, ste obdavčili tudi dodatne prihodke oziroma tiste, ki jih dobimo iz eko plačil. Ali je to razumno in razsodno? V prejšnjem mandatu smo mnogo tistih subvencij črtali iz obdavčitve. Tudi pri trošarinah se tem ljudem skozi povišanje stroškov za gorivo, za najdražjo nafto, najdražji bencin v tem koncu Evrope ne dajejo ustrezne kompenzacije. Še posebej ne zato, ker vsi ne plačujejo z naročilnicami. Kmetje so tisti, ki z naročilnico ne plačujejo, plačujejo z gotovino. In cel kup takih preprek in ovir smo vgradili v zadnjih nekaj dnevih v finančni sistem. To so

namenski ukrepi, ki onemogočajo, da določen sloj, ki uporablja bolj izrazito neko vrsto plačilnega sredstva kot drugi, do določenih stvari ne more.

Predlagam, spoštovana koalicija, da najdemo dovolj poguma, da za teh 2 tisoč ljudi najdete moči, da ta ukrep podprete in ga potem v nadaljnjem postopku, ko bo obravnava na delovnem telesu, popravimo tako, da bo to sprejemljivo, da tem ljudem zagotovimo vsaj toliko popravka pri pokojninah, kot smo ali pa kot ste uspeli pri ovdovelih osebah po vojaških zavarovancih, ki so bili v službi v Jugoslovanski ljudski armadi. Ta minimum, ta standard bi pa le morali omogočiti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Replika, gospod Potrč.

MIRAN POTRČ: Gospod predsednik, ker imam tudi jaz izkušnje s tem, kaj se da z razpravami o določeni vsebini storiti ali ne, naj samo povem, da je moje trdno prepričanje, da razprava o 68-ih ukrepih, ki jih je predlagala opozicija, da razprava o primernosti ali neprimernosti Kazenskega zakonika, gotovo ne sodi v sklop zakona, ki je predlagan.

Kar zadeva konkretno vprašanje, povezano z Banko Slovenije, naj samo ponovim to, kar je minister za razvoj gospodu Tanku ali morda kakšnemu drugemu poslancu zelo konkretno povedal, pa si niso zapomnili, mogoče si po tem, ko povem drugič, bodo zapomnili. V Banki Slovenije o nakupu delnic ne odloča guverner, ampak za to določena ekipa strokovnjakov. In drugo, dve delnici banke Lehman Brothers so bile nakupljene v času, ko je ta banka bila še visoko aktivna in med najvišjimi rangi med bankami v svetu. Dajem samo pojasnilo, ki je bilo dano, ker enostavno nikomur iz opozicije takšna pojasnila ne pomenijo nič.

In na koncu še dvoje v zvezi s to točko dnevnega reda. Korektno bi bilo, da bi nehali govoriti o tem, da dobijo karkoli upokojeanci, vojaški upokojeanci. Vojaški upokojeanci ne dobijo nič in tudi podlaga niso ti upokojeanci, ampak pokojnine po zasluženih delovni dobi upokojeank, ki so bile zaposlene v Sloveniji in v Sloveniji zavarovane. Dajte si to zapomniti in ne govorite več neresnic o teh ljudeh. In še enkrat...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani...

MIRAN POTRČ: ... s tem zakonom nismo uvajali novih pravic, preberite si zakone, ki so s tem v zvezi doslej bili sprejeti. Ker je leta 2005 pravica, ki je že veljala tudi za te upokojeanke, bila ukinjena, smo jo v letošnjem letu ponovno uvedli. Enako velja za vse druge zavarovance po splošnih predpisih. Enako velja za vse druge zavarovance po splošnih predpisih. Gospod Tanko, spoštovani gospod Tanko, miga z glavo ali ne. To so dejstva. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Andreja Črnak Meglič. Prosim.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala lepa. 120 let je stara socialna država. 120 let je od tedaj, ko je železni kancler Bismark presodil, da bo interese delavcev najlažje brzdal na način, da uvede obvezno invalidsko in pokojninsko zavarovanje.

Temu so postopoma sledile druge države, krog upravičencev se je širili in sistem se je vzpostavljajl preko dveh temeljnih stebrov. Prvi steber so bila zavarovanja, kjer so pravice izhajale iz poplačanih prispevkov, drugi steber pa so bile socialne pomoči, kjer so pravice izhajale iz ugotavljanja socialnega položaja upravičencev in seveda od zmožnosti družbe, da pomaga reševati ta socialni položaj.

Čudo prečudno zavarovanje kmetov je uvedel, tako je bil poimenovan, stalinistični sistem, leta 1972. Pred tem tega zavarovanja nismo imeli. Uvedel je pravice navkljub temu, da je bilo vsem že na začetku jasno, da je nemogoče, da ta sistem sloni na 100% vplačilih in zavarovanju, ampak ravno obratno, na pretežnem solidarnostnem sistemu širše družbe in delavcev do kmetov. Ta sistem je uvedel pravice na podlagi zgolj petletnega vplačevanja prispevkov. Pravite, da neenakopravno obravnavamo kmete, toda, oprostite, neenakopravno jih boste obravnavali vi, kajti po letu 1984 so tudi kmetje pridobili pravico vstopa v enoten invalidski in pokojninski sistem. In za njih ni dovolj, da vplačujejo pet let. Vplačevati morajo najmanj petnajst let in še tedaj dobijo štirideset evrov nižjo pokojnino kot zavarovanci po starostnem zavarovanju kmetov. To se pravi, ni enotnosti.

Posebej bi opozorila na to, ko že trkate na našo vest in solidarnost in tako naprej, da obstajajo še mnoge druge kategorije, ki prejemajo tako nizko pokojnino, 178,43 evra, to so tisti ljudje, ki so bodisi predvsem iz objektivnih razlogov delali premalo časa oziroma niso imeli možnosti, da bi se zaposlili. Omenjene so bile že matere, ki se niso zmogle zaposliti zato, ker ni bilo ustreznega varstva za otroke, pa vendarle prejemajo štirideset evrov premalo. Ali bomo tudi za njih zahtevali dvig pravice do pokojninskega zavarovanja ali bomo iskali rešitve v drugem sistemu, to je v sistemu socialnih pomoči, kjer je temeljni kriterij socialna varnost in pa solidarnostna pomoč družbe, da se zagotovi ustrezen življenjski status?

Pravite, da z 227 evri ni možno preživeti? Toda oprostite, triinštirideset tisoč upravičencev do denarne socialne pomoči preživi z manjšim zneskom. Jaz se strinjam, vsi ti zneski so premajhni in zato Vlada dela novo oceno minimalnih življenjskih stroškov. Zato bo pristopila k prenovi celovitega sistema socialnih pomoči zato, da bo ta sistem pravičnejši, bolj transparenten in da bo pomoč dodeljeval

tistim, ki jo potrebujejo, ne pa, kot vi večkrat poudarjate, tudi lenuhom.

Dejstvo je, da predstavlja vaš predlog izvor novih nepravilnosti v sistemu. In dejstvo je, da moramo pristopiti k obravnavi tega problema sistemsko. Ni lahek problem, pred katerim stojimo, glede prenove pokojninskega sistema. Resnično ni lahek, kajti v celoti smo ga bazirali na Bismarckovem modelu o vzajemnosti in solidarnosti med generacijami. Ko se je razmerje obrnilo na glavo, se postavlja tudi vprašanje na eni strani vzdržnosti sistema, na drugi strani vzdržnosti oziroma pravičnosti nadomestil, ki jih ljudje prejemaajo zato, ker so celo svoje življenje, celo svoje delovno življenje vplačevali v ta sistem. In prav je, da k tem problemom pristopamo sistemsko in da z levico ne podiramo tega, kar bi morala narediti desnica.

Morda še to. Pravite, da so se volivci zmotili. Morda so se. Jaz o tem ne polemiziram, ker menim, da imajo volivci vedno prav. Sami bodo presodili, ali je poceni demagogija tisto, kar je vredno podpreti v bodoče, ali pa je treba podpirati drugačne, sistemske pristope. Če volitev ne bomo dobili, mi bo seveda žal, vendar bom vedno znova vztrajala pri tem, da so volivci tisti, ki imajo pravico odločati. In mi smo na presojo njihovih odločitev. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi besedo predlagatelj? Prosim, Robert Hrovat.

ROBERT HROVAT: Hvala še enkrat. Začel bom čisto na koncu, "poceni demagogija". Poglejte, gre le za 2 tisoč upravičencev. Če bi se šli demagogijo, bi zavzeli večjo populacijo, vsaj jaz bi se tega na tak način lotil, če bi se želel iti demagogijo in populizem. Ta argument sigurno ne vzdrži.

Spomnimo se pravzaprav, o čem danes govorimo, o kom. Govorimo o kmetih in ta populacija je ogromno pripomogla k obstoju kmetij, ogromno, v vsem tem času, pridelovanju hrane, ostalim vitalnim stvarim, ki so velikega pomena za Slovenijo. Mislím, da se s tem vsi strinjamo. Gre za spremembo le enega majhnega člana, za katerega vas prosimo, da ga podprete. Ta člen pa bo kmetom omogočil bolj dostojno življenje, zagotovil jim bo večjo socialno varnost, kar si glede na njihovo vlogo v preteklosti, sedanjosti in tudi v prihodnosti sigurno zaslužijo. Gre za 2 tisoč upravičencev, katerim se bo stanje izenačilo s tistimi, ki so enako delo že opravljali, pa imajo nekoliko drugačen status in prejemaajo še enkrat višjo pokojnino in vse tiste socialne dodatke, katerih ti upravičenci, o katerih danes govorimo, ne prejemaajo. Ampak zanimivo je poslušati razpravo, kako se neki majhni skupini ne omogoči, da bi dobila tisto, kar si pravzaprav zasluži. Poglejte, kaj se je zgodilo v tem mandatu. V tem mandatu so zeleno luč dobili odvetniki, zeleno luč so dobili izbrisani, zeleno luč so dobili sodniki z zvišanjem plač, bivši vojaški

zavarovanci - zelena luč, več štipendij, tukaj smo dobili rdečo luč s strani koalicije, višje trošarine - zelena luč, cestninjenje - zelena luč, kmetje, kar danes predlagamo, povišanje pokojnin - ponovno rdeča luč. Potem se vprašajte, v kakšni državi pravzaprav živimo. Poglejte, veliko se je govorilo o plazu, ki se je sprožil. Ampak dejstvo je, da so takšni ukrepi in vse to, o čemer sem zdaj govoril, je sprožilo to, da se je treba konec koncev zdaj končno postaviti tudi za slovenske kmete. Ne samo za te privilegirance, o katerih sem ravnokar govoril. In tukaj gre za kontinuiteto razmišljanja, bom govoril o Slovenski demokratični stranki, da je treba za upokojence, pa ne glede za katero vrsto upokojencev gre, je treba misliti tudi v tem mandatu. Jaz sem že prej v uvodu povedal, da smo v prejšnjem mandatu dosegli, da se pokojnine usklajujejo dvakrat letno z rastjo plač. To je pomemben podatek. S tem se je bistveno dvignil standard upokojencev. Odpravili smo premoženjski cenzus za pravico do dela vdovske pokojnine; povečal se je regres za upokojence; sprejet je bil varstveni dodatek k pokojninam, povečal se je za 9%; sprejet je bil zakon o enkratnem pokojninskem dodatku in tako naprej. Volitve so nam preprečile, da bi to nadaljevali, ker samo na tak način je možno omogočiti našim upokojencem boljši standard, pa ne glede na vrsto upokojencev. Danes govorimo o kmečkih upokojencih.

V Slovenski demokratični stranki smo do sedaj v tem mandatu, kljub temu da smo v opoziciji, podprli vse predloge zakonov, ki so bili dobri in gredo v smer izboljšave statusa, pa naj si bodo to delavec, kmet, dijak, študent ali pa naš najmlajši. Samo predlog mora priti na mizo in verjemite mi, da ga bomo podprli, vedno in vsakega, ki bo dober. Ampak predlogov žal na mizo ne dobimo. Takšnih predlogov, o katerih sem sedaj govoril. In jih zato ne moremo. Govorim sedaj poslankam in poslancem, bodite veseli, da imate opozicijo, ki predlaga zakone, pa tudi če jim rečete demagogija. Ampak jaz sem prepričan, da je danes marsikdo med vami, ki bi rad stisnil tipko da, pa je zaradi, po mojem mnenju, discipline, o kateri je bilo prej govora, najbrž ne bo.

Veliko se je govorilo o sistemskem zakonu. Eno je sistemski zakon dobiti tukaj na poslanske mize, drugo pa je tisto, o čemer je bilo prej govora, ustanoviti delovno skupino. Po šestih mesecih te vlade se je ustanovila delovna skupina, ki mora do konca leta pripraviti izhodišča. To pomeni nekaj alinej. In vse te alineje je treba potem razdelati in tako naprej. In obrnilo se bo leto, dve, tri. Upam, da bo do konca mandata prišlo kaj na mizo, čeprav dvomim. Moram pa reči, da me prav zanima, če boste današnji, glede na to, kar ste povedali predvidevam, da ta zakon, ki sem ga predlagal, ne bo dobil zadostne podpore, da boste te predlagane spremembe, o katerih smo danes govorili, vključili v pripravo tega sistema zakona, o katerem je bilo z vaše strani veliko povedanega. In če jih boste in če bo to posledica današnje

razprave, bom vesel. Vesel bom predvsem v imenu slovenskih kmečkih upokoјencev in upokoјenk. Jaz bi kljub vsemu še nisem izgubil povsem upanja, da ta zakon ne bi dobil zadostne podpore, vas še enkrat prosim, dajmo pokazati čut solidarnost, pomagajmo tem 2000 slovenskim kmetom in kmeticam, ki so že upokoјeni, da enkrat v času svojega življenja doživijo občutek, da niso od vseh pozabljeni in da smo jim hvaležni za njihovo delo in vlogo v preteklosti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Vsi prijavljeni razpravljavci, ki so to želeli, so dobili besedo. Čeprav imamo samo 6 minut in 20 sekund časa, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Prijavljenih je 15 razpravljavcev. Tega časa preprosto ne moremo racionalno razporediti, zato zaključujem razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali jutri, v torek, 26. 5. 2009, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTARPREDSEDNIK DR. PAVEL GANTARPREDSEDNIK DR. PAVEL GANTARPREDSEDNIK DR. PAVEL GANTARPREDSEDNIK DR. PAVEL GANTARPREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR

673. TRAK: (MK) - 15.06

(nadaljevanje) Prehajamo na **25. TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA AKTA O ODREDITVI PARLAMENTARNE PREISKAVE ZA UGOTOVITEV VSEH DEJSTEV IN OKOLIŠČIN TER OCENITEV DEJANSKEGA STANJA FINANCIRANJA SPORNIH MENEDŽERSKIH PREVZEMOV GOSPODARSKIH DRUŽB ISTRABENZ, HOLDINŠKA DRUŽBA, D.D. IN PIVOVARNA LAŠKO D.D. S STRANI BANK OZIROMA KREDITNIH INSTITUCIJ V PRETEŽNI DRŽAVNI LASTI (KREDITNE INSTITUCIJE ZNOTRAJ NLB SKUPINE IN NKBM D.D.) (V NADALJEVANJU: BANK), PRI ČEMER NAJ SE UGOTOVI MOREBITNA VPLETENOST POSAMEZNIH NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ IN OCENI NJIHOV MOREBITEN POLITIČNI VPLIV NA DODELJEVANJE TI. TAJKUNSKIH POSOJIL - POSOJILA NAMENJENA ČLANOM POSLOVODNIH ORGANOV NAVEDENIH GOSPODARSKIH DRUŽB IN Z NJIMI POVEZANIH PRAVNIH IN FIZIČNIH OSEB (TI. "SLAMNATI" PODJETIJ, FINANČNIH HOLDINGOV IPD.) ZA ODKUP GOSPODARSKE DRUŽBE, KI SO JO VODILI OZIROMA JO VODIJO, OZIROMA NJENEGA VEČINSKEGA DELEŽA; IN UGOTOVITEV VSEH DEJSTEV IN OKOLIŠČIN TER OCENITEV DEJANSKEGA STANJA PRAVNIH PREDPISOV O PREVZEMIH, KI SO DOPUŠČALI OMENJENE SPORNE MENEDŽERSKE PREVZEME, PRI ČEMER NAJ SE UGOTOVI KDO OD POSAMEZNIH NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ JE BIL ZA TAKŠNO STANJE ODGOVOREN.** Zahtevo za uvedbo parlamentarne preiskave na podlagi 93. člena Ustave Republike Slovenije je Državnemu zboru predložila skupina 40-ih poslank in poslancev, s prvopodpisanim Lojzutom Posedelom. Besedo dajem predstavniku predlagatelja Lojzetu Posedelu za dopolnilno obrazložitev. Prosim.

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Potrebno število poslank in poslancev Državnega zbora. Torej več kot 30 smo vložili 23. aprila 2009 zahtevo za ureditev parlamentarne preiskave. Podpisniki te zahteve prihajajo iz poslanskih skupin DeSUS, Liberalna demokracija Slovenije, Socialni demokrati, Slovenska ljudska stranka, Slovenska nacionalna stranka, stranka Zares in pa nepovezani poslanec. Po odzivih in pogovorih s posameznimi kolegi iz Slovenske demokratske stranke sem prepričan, da bi tudi sami podpisali to zahtevo. Vendar smo z zbiranjem podpisov prenehali takoj, ko je bilo zbranih zadostno število podpisov. Torej več kot 30. Prepričan pa sem, da bodo vsi, ki bodo želeli v tej parlamentarni preiskavi sodelovati, tudi aktivno in zavzeto delovali, saj gre za javni interes, da se ugotovijo vsa dejstva in okoliščine ter da se oceni dejansko stanje financiranja spornih menedžerskih prevzemov gospodarskih družb Istrabenz, holdinška družba, d.d., in Pivovarna Laško, d.d. Financiranje, ki je potekalo s strani bank oziroma kreditnih institucij v pretežni državni lasti, torej gre za institucije, za banke in kreditne institucije znotraj NLB skupine in Nove kreditne banke Maribor.

S parlamentarno preiskavo se naj ugotovi morebitna vpletenost posameznih nosilcev javnih funkcij in se oceni njihov morebitni politični vpliv na dodeljevanje teh tako imenovanih tajkunskih posojil in posojil, namenjenih članom poslovodnih organov navedenih gospodarskih družb ter z njimi povezanih pravnih in fizičnih oseb za odkup gospodarske družbe. S parlamentarno preiskavo se naj ugotovijo tudi vsa dejstva in okoliščine ter oceni dejansko stanje pravnih predpisov o prevzemih, ki so dopuščali omenjene sporne menedžerske prevzeme, in da se ob tem ugotovi, kdo od posameznih nosilcev javnih funkcij je bil za takšno stanje odgovoren.

Namen parlamentarne preiskave je, da se pojasnijo vsa dejstva in okoliščine ter da se oceni dejansko stanje financiranja spornih menedžerskih prevzemov, da se ugotovi, zakaj predstavniki Vlade oziroma Republike Slovenije kot lastnika v nadzornih organih bank oziroma kreditnih institucij, ki so ali pa še vedno delujejo v nadzornih organih, dopuščajo oziroma so dopustili posojilno aktivnost za financiranje omenjenih spornih menedžerskih prevzemov, ter da se ugotovi, ali so bili v odobravanju in dodeljevanju teh posojil vpleteni posamezni nosilci javnih funkcij oziroma ali so za odobravanje in dodeljevanje zlorabili svoj političen vpliv. Namen parlamentarne preiskave je torej ugotoviti politično odgovornost posameznih nosilcev javnih funkcij zaradi suma, da so bili vpleteni v financiranje spornih menedžerskih prevzemov s strani bank oziroma kreditnih institucij v pretežni državni lasti. Namen parlamentarne preiskave je ugotoviti, čigavi in kakšni interesi so

pripeljali do tega, da so bili sprejeti domnevno pomanjkljivi oziroma neustrezni pravni predpisi, na podlagi katerih so bili izpeljani omenjeni sporni menedžerski prevzemi, oziroma da niso bili sprejeti ustrezni pravni predpisi, s katerimi bi preprečili omenjene sporne menedžerske prevzeme. Namen parlamentarne preiskave je torej ugotoviti, kdo od posameznih nosilcev javnih funkcij je bil politično odgovoren za domnevno pomanjkljivo oziroma neustrezno zakonodajo s področja prevzemov.

Pri oblikovanju zahteve za ustanovitev parlamentarne preiskave smo podpisniki upoštevali, da je teh primerov zelo veliko in da je zato tudi vprašanje, na kakšen način je možno priti do zaključkov, zato smo se omejili in zahtevali, da naj preiskava zajame financiranje spornih menedžerskih prevzemov gospodarskih družbi Istrabenz, holdinška družba, d.d., in Pivovarna Laško, d.d., s strani bank oziroma kreditnih institucij, v pretežni državni lasti, pri čemer naj preiskava zajame tudi tako imenovane posojilne linije teh bank oziroma kreditnih institucij drugim poslovnim bankam, ki so menedžerjem in z njimi povezanimi osebami pomagale pri prevzemnih aktivnostih omenjenih gospodarskih družb. Preiskava naj se osredotoči na časovno obdobje od 30. avgusta 2005 dalje oziroma od prodaje kapitalskih deležev Kapitalske družbe d.d. in Slovenske odškodninske družbe, d.d., družbi Mercator, d.d., do vložitve zahteve v parlamentarno proceduro. Ta rok omejujemo s tem, ker smo prepričani, da so omenjeni lastniški deleži oziroma njihovi deli za zastavo, za posojila uporabljeni za menedžerske prevzeme gospodarskih družb Istrabenz, holdinška družba, in Pivovarna Laško. Hkrati pa je nepregleden in za državno premoženje škodljiv umika države iz lastniške sestave Mercatorja, d.d., pomenil nekako zeleno luč za pospešeno lastniško konsolidacijo z menedžerskimi prevzemi.

Zakonodajno-pravna služba je našo zahtevo proučila tako s pravno-formalnega, kot tudi vsebinskega pogleda in ugotovila, da zahteva izpolnjuje vse potrebne pogoje za to, da se parlamentarna preiskava uvede.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke.

Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi.

Člani Slovenske nacionalne stranke smo zahtevo za parlamentarno preiskavo podprli.

Jaz upam, da danes ni razloga za kakršnokoli politično streljanje z leve na desno, ker ocenjujemo, da ni nič slabega,

če parlamentarno preiščemo dejanja, za katera ocenjujemo in ki so dokazala, da so sporna.

Boli, ko pride k tebi človek, ki pravi: "Nujno potrebujem pomoč. Zaposlen sem za določen čas, ker zaposlitve za nedoločen čas ne dobim. Imam družino. Rabim 5.000 evrov. Pomagaj mi na kateri koli banki dobiti posojilo zato, da se bom lahko preselil." Pa mu skušam pomagat, pa ne dobi posojila. 5.000 evrov. Boli me, ko si mlad človek ustvari družino in na vsak način želi priti do bančnega kredita za nakup stanovanja. Pripravljen je podpisat hipotekarno posojilo za stanovanje, ki bi ga kupil. Banka, če mu da posojilo, on jamči stanovanje, ki ga bo s tem namenskim posojilom tudi kupil. Pa ni dobil tega kredita in ni mogel kupiti tega stanovanja. Kljub temu, da bi to stanovanje dal kot jamstvo.

Na drugi strani pa pridejo gospodje, najamejo nekaj 100 milijonov evrov ali pa milijon, saj je vseeno, ali pa nekaj 100.000 kredita za nakup delnic. Jamstva za ta kredit so tiste delnice, ki jih bo s tem kreditom kupil, in ta kredit dobi. In potem mirno, kljub temu, da so te delnice jamstvo, s temi delnicami manipulira skozi vse luknje, ki jih dopušča zakon. Za ta denar nakupi svoj lastniški delež in postane najbogatejša ali najbogatejši, eden najbogatejših v Sloveniji. Z zlomom kapitalskega trga ali pa trga vrednostnih papirjev, za katerega se je vedelo leta 2008, aprila, vsekakor je bilo pa 15. septembra popolnoma jasno, so šle te delnice, ki so bile jamstvo, v franže. Teh delnic ni. Ti gospodje imajo milijone evrov na svojih računih in nihče jim nič ne more. Ne glede kam spadamo, ali levo, ali desno, ali na sredino, ali k Ljudski stranki, ali pa Nacionalni, čisto vseeno. Se vam zdi to prav?

Še huje. Ali se vam zdi to prav, da to vsi vemo? Še huje. Ali se nam zdi to prav, ko imamo dokaze? Žal mi je, da smo se osredotočili samo na dva. Veste, nista samo ta dva, ni samo Istrabenz. Ni samo Pivovarna Laško. Ali veste koliko jih je? Od Mercatorja, do Merkurja naprej. Mi se spravimo na eno skupino ljudi, na dva, tri, v resnici se je to dogajalo mnogim ljudem. Gospodje, ki so bili na oblasti v banki, kjer imajo lastniški delež, zapisan je, v Novi Ljubljanski banki 35%, v Novi kreditni banki nekaj čez 40% lastniški delež te države, in mi smo to dopustili. Mi smo sprejeti takšne zakone, kot poslanci, eni smo bili za, ali pa nismo bili za, drugi pa. Ni prav in ni pošteno.

Teh dvomov je še toliko več, ker imamo v tej državi nekaj sto ljudi zaposlenih v državni birokraciji, katere naloge so od varovanja konkurence, do revizije poslovanja, do pregleda, do spremljanja, kaj se dogaja. In ne nazadnje, veliko število je v službah Ministrstva za notranje zadeve, katerih naloga je, da spremljajo dogajanje. Seveda spremljajo dogajanje, če oblastnik nekoga prijavi, pa tudi če se zlaže, takoj priletijo in rečejo: "Ti" si pa hišo naredil. Pač nisi naš, pokaži od kje ti denar. Začuda, za te gospode, zaradi katerih bomo

naredili preiskavo, tudi enkrat ni nihče vprašal. Šele ko je Državni zbor prižgal petardo, ko je začelo pokati, so se nekateri organi celo zganili. Da ne govorim o pravosodju, ki bo reklo, jaz ne morem nič narediti, dobiti moram prijavo. Kriminalisti in policisti bodo rekli, ne moremo ukrepati dokler ne dobimo prijave. To se dogaja in to je resnica. In ker eden drugega ne prijavijo, roka roko umije, ali vrana vrani ne izključe oči, nihče ni kriv. Jaz bi v to preiskavo vključil, kdo odgovarja na Uradu za varstvo konkurence? Kdo odgovarja v davčnih službah? Imam grozno pismo neke gospe, invalidka je, in je za 1,36 evra prekoračila cenzus, zato da ima na ta račun 37 evrov manj pomoči kot invalid. 1,37 evra. Imam pismo in ga bom posređoval s podpisom pristojnemu ministrstvu in ima zato od tistih ubogih 400 evrov, ki jih je dobila, okoli 300 in še nekaj evrov pomoči. Ampak tukaj se davčna uprava in vsa birokracija te države za nadzor takoj oglasi. Vsi ste verjetno, ali bomo, pa tudi tisti revež, ki zasluži 400 evrov, že ima doma pismo, Durs piše, plačaj, plačaj, plačaj evro, dva evra, medtem ko sama pošta stane več. A za te pa imamo ljudi, te pa iščemo, te pa lovimo. Za te, za katere sploh ne vemo, za katere sploh ne vemo, ker še nismo sprejeli zakona čisto v celoti, saj imajo kup računov na Sejšelih in Kajmanskih otokih, ki jih niti javiti ni treba. Niti davka jim ni treba plačati. To vsi vemo. Vsi vemo. Glave pa porinemo v pesek, kot noj. In sram me bo za vsakega med nami, ki bo rekel, da nasprotuje parlamentarni preiskavi. Ne gre za obsojanje nikogar v tem trenutku, brez imen in priimkov. Gre za to, da dokažemo, kdo je za to kriv. Točno vemo, kdo odgovarja, kdo v Vladi odgovarja za posamezne elemente, kdo znotraj Vlade odgovarja za posamezne vsebine. In ko bomo dokazali to parlamentarno krivdo, potem bodimo toliko fer in imenujmo, od Bavčarja do Šrota. Jaz jih do zdaj nisem in jih tudi ne bom. Zame še vedno velja pravna država. Da je vsak nedolžen, dokler se mu ne dokaže, da je kriv. Problem je v tem, da nihče noče nikomur nič dokazati. Zato, ker je preveč vpletenih. Ker lahko pridemo v leto 1992 ali pa še kakšno leto prej in začnemo tam, kjer se je kapital začel kopičiti, pri prodaji orožja. Si upa kdo poiskati vse te zgodbe za nazaj? Si upa? Seveda ne. Seveda ne. Tudi s Hrvati načelu ne, ker so oni z nami vpleteni, zato se pa gremo "vigl-vagl". Jaz sem prepričan, da je izvirni greh tam. Pa imejmo enkrat toliko poguma in pojdimo preiskovat, kaj se je dogajalo, od kod ta denar, kdo ga danes ima in kaj je počel in kdo mu je to omogočil. Jaz vem, da bomo našli krivce in vem, da bo to vsaj eno pametno in pošteno dejanje Državnega zbora. Ker bomo jutri spet nadaljevali sejo Odbora za finance, kjer bo država dajala poroštvo nekemu zato, ker ni prodal nekih delnic. Tiste delnice imajo gospodje, ki so si nabasali žepe z milijoni iz Telekoma. Nabasali so si žepe, te delnice imajo, ampak te delnice so danes vredne, po podatkih, ki jih imamo, ravno 80 milijonov manj kot bo ta država dala poroštva za kredit Sodu,

ki ni v tem primeru nič kriv. In bomo še kar dajali kredite in poroštva in seveda plačevali, ker ne bo neka družba, ki je zato narejena, da poplačuje odškodnine, bo ta država dala jamstvo in ta država spet plačevala iz proračuna, ki ga polnijo davkoplačevalci, ki pa pri tem niso čisto nič krivi.

S to preiskavo bomo, upam, tej zgodbi in takšnim zgodbam naredili konec.

In kolegice in kolegi, prosim, danes ne streljati političnih puščic z enega na drugo stran. Bodimo vsi toliko pošteni, recimo bobu bob, odprimo parlamentarno preiskavo in najdimo krivce, ampak vse. Ne samo tiste, ki smo si jih, ali ste si jih, ali so si jih nekateri že zastavili. Poudarjam, niso samo oni tisti.

V Slovenski nacionalni stranki absolutno podpiramo parlamentarno preiskavo.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi.

Pred nami je zahteva za parlamentarno preiskavo, ki dokazuje žalostno stanje duha slovenske politike. Pravzaprav nas ne čudi, da politika po ocenah slovenskih državljanek in državljanov dosega izredno nizko stopnjo spoštovanja in zaupanja. Kako bi lahko bilo drugače ob izkazovanju takšne politične nekredibilnosti v Državnem zboru?

O čem pravzaprav govorim? Spomnimo se, najverjetneje, kritike sedanje vladne koalicije ob ustanovitvah preiskovalnih komisij s strani koalicije v prejšnjem mandatu. Med drugim smo poslušali referate o zlorabi instituta parlamentarne preiskave, saj naj bi ta bil primarno namenjen opoziciji. Kajti, vladna koalicija naj bi imela v svojih rokah na voljo druge vzvode - vzvode izvršilne oblasti za razčiščevanje takšnih problemov in vprašanj. Le kaj hudiča se je spremenilo od takrat do danes?! Najbrž nič. Dobro, mogoče ena malenkost, stranke, ki so to isto stališče zagovarjale v vlogi opozicije, zdaj to možnost uporabljajo v vlogi koalicije. In kar na enkrat to ni več problem. Zanimivo, lahko bi rekli, volk dlako menja, kože pa nikoli. In še en dokaz, kako je v politiki vse mogoče in možno, kajti ob volitvah in spremembi oblasti se skoraj vedno zgodi popolna spominska amnezija, tako ene, kot druge strani. Slovenski politiki se vsake štiri leta na novo rodimo, in to popolnoma neomadeževani in nedolžni. Slovenski volivci in volivke pa na srečo ne, zato v meni še vedno ostaja upanje, da je v politiki vredno ostati kredibilen in konsistenten.

V Slovenski ljudski stranki smo v prejšnjem mandatu, ko smo bili v koaliciji, podpisali zahtevo koalicijskih strank za odreditev parlamentarne preiskave. Tudi danes, zdaj, se pridružujemo zahtevi koalicijskih strank za odreditev parlamentarne preiskave, za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, tokrat v vlogi opozicijske stranke. Za nas je bistveno, da se v teh vseh primerih, ko se pojavijo sumi zlorab nosilcev javnih funkcij, to tudi razišče. Ne pristajamo pa na blokovsko delitev oziroma na delitev naši, vaši oziroma aktualna ali prejšnja vlada. Kdor dela, dela tudi napake in kdor dela, lahko rečemo tudi, greši. Verjamemo, da večinoma ne namerno, včasih verjetno, žal, tudi namerno.

Vse zlorabe je potrebno odkriti, razkriti in tudi sankcionirati. Ne samo vaše, pač pa tudi naše. V primerih, ko gre za dobro vseh državljanek in državljanov Slovenije in slovenske države na splošno, je delitev na vaše in naše popolnoma neprimerno. Tako v dobrem, kot v slabem. Zato ne razumemo pristopa, ki odseva tudi iz te zahteve za parlamentarno preiskavo.

Spoštovani kolegice in kolegi iz koalicije, sprašujem vas, čemu je potrebna takšna politična aroganca in omejenost? Zakaj zahteva za odreditev parlamentarne preiskave le za financiranje menedžerskih prevzemov Istrabenza in Pivovarne Laško oziroma Mercatorja? Sta morda to edina menedžerska prevzema, ki sta se s pomočjo kreditiranja bank zgodila v preteklih letih v Republiki Sloveniji? Sta to edina prevzema, ki zaradi načina zavarovanja povzročata sive lase slovenskim bančnikom in politikom? Daleč od tega. Naj vam jih naštejem kar nekaj. BTC, Merkur, SCT, Primorje, Viator&Vektor, DZS. Najbrž bi lahko še naštevali. Pa so to samo večji in odmevnejši primeri

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo se, kot že rečeno, pridružili tej zahtevi. Kljub temu, da je po našem mnenju pristranska in pomanjkljiva. Pa vendar gre za v nebo vpijoča primera, ki se ne bi smela zgoditi na tak način. Kar je že bilo deležne kritike, naše kritike. Nedopustna je politika bank, ki so sprejemale zavarovanje kredita delnice, ki so bile kupljene za ta kredit. Kje je tu strokovnost? Kje je tu "obvladovanje tveganj" oziroma Risk Management naših bank. Takšne menedžerske odkupe bi se lahko šli pravzaprav vsi državljanji, če bi imeli prave veze v vrhovih bank in slovenske politike. Torej tiste prave, pristne, balkanske zveze in veze in poznanstva. Če obstajajo nepravilnosti in luknje v zakonodaji, kar najbrž drži, jih moramo vsi skupaj čim prej odpraviti. Če so bile storjene zlorabe, naj se to odkrije in sankcionira, vendar ne le v teh dveh primerih, v čisto vseh primerih, spoštovane kolegice in kolegi.

V Slovenskih ljudski stranki bomo v preiskovalnih komisijah aktivno sodelovali in že zdaj napovedujem, da bomo glede na poslovniško možnost zahtevali razširitev obsega

preiskave ali predlagali oziroma se pridružili zahtevi za širšo preiskavo v najmanj zgornjem omenjenem obsegu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsednik, za besedo. Vsem skupaj še enkrat prijazen dober dan.

Kaj reči ob ustanovitvi parlamentarne komisije? V Poslanskem klubu Liberalne demokracije smo jo sopedpisali vendar moram reči, da imamo predvsem pri vsebini preiskave kar nekaj zadržkov, saj dosedanje parlamentarne prakse kažejo, da takrat, kadar ne želiš nečesa rešiti, ustanoviš komisijo.

Prav tako prevzemamo nase, da smo že v prejšnjem mandatu menili, da je parlamentarna preiskava v prvi vrsti bolj inštitut opozicije kot pa koalicijske saj ima Vlada zagotovo na voljo vse inštrumente in pa mehanizme, da določene nepravilnosti, nezakovitosti razišče in potegne določene posledice. Vendar glede na razvoj dogodkov in kakšna je politika, predvsem pa razmišljanje do tako imenovanih tajkunskih posojil in pa kreditov v tej državi ocenjujemo, da je dobro in pa pozitivno, če bomo na podlagi dveh, tako imenovanih največjih in pa šolskih primerov prišli do kakšnih spoznanj, do ugotovitev, ki nas bodo iz te zgodbe pripeljale modrejše, da seveda kakšnih napak, ki se zdaj kažejo, zagotovo kot napake v prihodnosti ne bomo ponovili. Predvsem pa vidim težavo tudi v tem, da bo treba postaviti pri bankah, kje je meja med politiko in pa stroko. Dogajanja v naši največji slovenski banki z velikim, največjim deležem v državni lasti pričajo, da marsikdaj stroka razmišlja po svoje, tako kot je treba, da pa je ta stroka pod pritiski najrazličnejše politike, ki je zagotovo v preteklosti in ima tudi danes v teh zgodbah najrazličnejše skušnjave. Zato sem vesel, da so se, recimo, v nadzornem svetu Nove Ljubljanske banke odločili tako, kot so se, in da se tisti, ki je bil najbolj obremenjen, najbolj izpostavljen in na katerega se je kazalo s prstom, zmogel toliko poguma, odločnosti in pa moči, da je odstop ponudil in da so nadzorniki tak odstop tudi sprejeli. To je prvi korak k temu, da bomo zgodbe, zaradi katerih je seveda v tej državi kar nekaj nelagodja, slej ko prej tudi razčistili. Predvsem pa pričakujemo tudi, da se bo zedinila pravna stroka in da bomo postavili jasna pravila in načela ter definirali, kaj je pravzaprav tajkunski kredit, kakšen kredit je tajkunski in kaj so oni drugi krediti. Če je nekdo tudi za kredit, ki se smatra tajkunski, banki plačeval vse obveznosti in pa vse obresti, je banka na podlagi tega ustvarjala tudi prihodke, dobiček in ga razdelila. Potem se je treba vprašati, kje in kdaj potegniti mejo. Na eni strani je mogoče sreča, da smo v obdobju recesije, da so se te zgodbe, ki imajo gotovo slabo in

šibko podlago, tako razgalile in prišle na dan. Zato so eni izmed ključnih razlogov, zaradi katerih bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije ustanovitev preiskovalne komisije podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Dušan Kumer v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

DUŠAN KUMER: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! V Poslanski skupini Socialnih demokratov podpiramo parlamentarno preiskovalno komisijo, ker menimo in predvsem upamo, da lahko le na ta način v relativno kratkem času, glede na to, da sta predmet preiskave le dva primera, razgalimo sprevrženo in dvolično govorjenje morebitnih akterjev tega pojava, tudi iz vrst politike. To je temeljni razlog, da smo predlagatelji te preiskave iz koalicije.

Vsi po vrsti tajkune obsojamo, ne vemo pa natančno, kateri tako imenovani tajkuni in kdaj ter s katero in kakšno pomočjo politike in politikov so te menedžerske odkupe izvedli. Gotovo ima zato javnost prav, ko si zastavlja vprašanja: Zakaj je država z vsemi svojimi organi za preprečevanje takšnih pojavov v tem primeru tako neučinkovita? Lahko bi rekli tudi naklonjena. Zakaj je prevladujoče razmišljanje, da po pravni poti tajkunov ni smiselno preganjati? Zakaj ne bi bilo mogoče tajkunov preganjati zaradi neetičnih ravnanj? Zakaj državljani obsojajo nepredstavljive milijarde, ki so si jih posamezniki lahko sposodili za svoje dobre ime in na svoje dobro ime in zastavljali delnice podjetij, ki so jih prevzemali, država pa pri tem te stvari mirno gleda. In mi v Državnem zboru smo dolžni dati odgovore na ta vprašanja - zato ta preiskovalne komisija. Boljši poznavalci tega družbenega pojava afero Mercator iz avgusta 2005, ko so se v vladni palači sestali pomembni gospodje iz teh zgodb, uvrščajo v enega pomembnih, celo prelomnih trenutkov kasnejših dogodkov in tudi današnjih težav. Še več, kasneje je bilo narejeno prav vse, da bi tudi drugi menedžerski prevzemi potekali čim lažje, ne samo Istrabenz in Pivovarna Laško, to potrjujejo tudi podatki Banke Slovenije, ki so bili prejšnji petek v tej dvorani predstavljeni s strani ministra. Vseh posojil finančnim holdingom, ki so izvedli večino menedžerskih prevzemov, je bilo v letu 2004 - 77 milijonov evrov, 2005 - eno milijardo evrov, 2006 -1,6 milijarde evrov, 2007 - 2,3 milijarde evrov in leta 2008 velikih 2,8 milijarde evrov. V letu 2006 je takratna parlamentarna večina, današnja opozicija, v Državnem zboru spremenila tudi Zakon o bančništvu in Zakon o prevzemih, vse v svojstvu lažje izpeljave teh prevzemov. Naj samo spomnim. Razprave o menedžerskih prevzemih so bile v ospredju že na 38. seji Odbora za gospodarstvo v prejšnjem mandatu, sklicana na zahtevo Poslanske skupine Socialnih demokratov. Še več,

poslanci takratne vladne večine zdajšnje opozicije, ste zavrnila tudi predlog zakona, ki ga je predlagala opozicija, ki bi prepovedal prevzeme na podlagi zastave delnic prevzetega podjetja. Naj vas samo spomnim, skupina poslancev s prvopodpisanim dr. Matejem Lahovnikom je še pred sprejemom Zakona o prevzemih, leta 2006, ki je implementiral evropsko direktivo, predlagala, da bi pravnim in fizičnim osebam in med njimi tudi prevzemnikom, menedžerjem, ki so prevzemali podjetja ali nakazovali, da bi to preprečili z zakonodajo. Večina v tem parlamentu je ta Predlog sprememb Zakona o prevzemih zavrnila. Takratna vlada je bila mnenja, da so menedžerski odkupi zgolj ena od oblik in načinov izvedbe prevzema. Kadar menedžment nastopa v vlogi posameznika, zato zakonodaje na tem področju ni potrebno spreminjati. Slovenska prevzemna zakonodaja je omogočala omenjene menedžerske prevzeme in zato je ta vehemenca današnje opozicije v nekem smislu tudi brezpredmetna. Zato je zares perverzno, ko vodja največje opozicijske stranke danes očita tej vladi perverznost pri sprejemanju jamstvene sheme. In prav zaradi te očitane perverznosti morebitnih akterjev današnjih problemov je prav, da na teh dveh primerih čim prej skuša parlamentarna preiskovalna komisija ugotoviti, ali so bila za to družbeno problematiko zlorabljeni tudi politična in druga pooblastila, kajti javnost ima dovolj sprenevedanja in nenehnega igranja "pingponga" za tajkunsko mizo s strani politike. Vse od leta 2007 naprej, ko je bila ta beseda prvič izrečena za to govornico in ovrednotena v tej dvorani in ko tudi današnja vlada tajkune še vedno obsoja, nihče ne ve, kje je meja med tistimi, ki so bili pri tej operaciji menedžerski odkupi bolj zadržani in tistimi, ki so se in se še danes gredo igre brez meja. Čeprav strokovnjaki in analitiki iz številnih področij, pa naj gre za ekonomiste, pravnike in tudi politike, razglabljam, ocenjujemo, vrednotimo ta problem, je malo ali nič konkretnih predlogov in poti ter ukrepov in ravnanj kako ta problem omiliti ali odpraviti. Ravno nasprotno. Tajkuni postajajo vse bolj nedotakljivi, kar dokazujejo tudi nekateri zadnji primeri. Skratka, ni dobro, da očitno prevladuje miselnost, tudi pri tistih, ki so odgovorni za to, da preganjajo in preprečujejo morebitne nezakonitosti pri lastninski konsolidaciji podjetij z menedžerskimi odkupi, da se ne da nič storiti. Zato je prav in smiselno in skrajni čas, da vsaj na dveh, treh primerih parlamentarna preiskovalna komisija ugotovi, ali je ta družben problem posledica zlorabe politične moči, klientelističnih povezav in koruptivnih dejanj nosilcev najvišjih političnih in državnih funkcij. Ali pa je tajkunstvo v Sloveniji le primer izrojenega slovenskega upravljanja podjetij in nefunkcioniranja pravne države? Ali pa gre za krinko menedžerske strokovnosti, ki si nelegitimno prisvaja vse tisto, kar so naši delavci desetletja ustvarjali s trdim delom in znanjem, ob asistenci neposrednega vpletanja

tudi politike in politikov, ki neposredno krojimo tako zakonodajno kot izvršno vejo oblasti.

Kot kažejo zadnja dogajanja so nadzorniki le okras, zakonodaja pa se v dobri, pravni asistenci uporablja le zato, da se obstoječi ali pa bodoči tajkuni prebijejo skozi luknje zakonodaje. Zato se še vedno resno postavlja vprašanje, kako naj bo naša država socialna, demokratična, pravna, če pa zaradi pohlepa vsa gospodarska moč posredno, pa tudi politična postopoma in nezadržno prehaja v roke manjšine in to v elite. Zato je potrebna ta preiskovalna komisija. Javnost preprosto zahteva in pričakuje pojasnila, zakaj je politika začela verbalno preganjati te tako imenovane tajkune, organi pregona, policija, tožilstva in sodišča, pa pri tem niso uspešni.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Andrej Vizjak, v imenu poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hala lepa. Spoštovani predsednik, spoštovane kolegice in kolegi.

Ne morem si kaj, da bi uvodoma načelno pozdravil sleherno preiskavo, ki bi pokazala tudi vpletenost nosilcev javnih funkcij v nečedne posle, povezane s prevzemi in z vsem, kar je s temi prevzemi tudi v ozadju bilo. Vendar pa je tako koncipirana zahteva za odreditev parlamentarne preiskave očitni signal nemoči vladajočih, da se resno, preko nadzornih institucij, preko Banke Slovenije, Agencije za trg vrednostnih papirjev, Urada za varstvo konkurence in preko ostalih nadzornih institucij v državi dejansko resno spopadejo s tem problemom in je namenjeno samo besedičenju in govoričenju, kar bo na koncu privedlo do neke splošne fame, češ kako smo proti temu, dejansko se bo pa to odvijalo v ozadju. To se že dogaja tudi v sedanjem mandatu. Več kot očitno je, da se je kljub pribijanju reprograma tajkunskih posojil na križ, le-ta zgodil. Kljub temu, da se to obsoja, se zdaj to želi z zakonodajo celo podpreti s strani države, to se pravi, omogočiti državna poroštva za to.

Torej, v Slovenski demokratski stranki načeloma podpiramo sleherno aktivnost v tej smeri. Z veseljem bomo v tej parlamentarni preiskavi sodelovali, vendar ima nekaj šibkih točk, na katere so že nekateri predhodniki opozorili, pa mi dovolite, da jih še jaz podčrtam.

Prvič, časovno in vsebinsko je omejena, kar ne daje slutiti, da je namen iskren. Se pravi, ne vem, ali so se po oceni predlagatelja vse aktivnosti v zvezi s tem zgodile v in po letu 2005. Prepričan sem, da ne. Korenine vseh menedžerskih prevzemov izhajajo iz samega začetka tranzicije, iz obdobja privatizacije, iz obdobja lastniških certifikatov in se vlečejo vse do sedanjih dni. Skrivati in bežati pred temi aktivnostmi, ki so bile v preteklosti preko ustanavljanja bypassov, preko formiranja parkirišč, preko načrtnega

zatiskanja oči nadzornih institucij, zlasti Agencije za trg vrednostnih papirjev, pred temi pojavi, ne daje slutiti, da bo ta preiskovalna komisija zadevi prišla do dna. Torej najmanj, kar je, predlagamo in bomo predlagali v skladu s poslovniškimi določili, da se obdobje razširi za toliko, kolikor je potrebno, da se ti primeri, tudi ta dva primera, ki sta tu citirana, obelodanita in razčistita.

Drugo, kar je, nas moti tudi omejenost. V bistvu ste se, kot vidim, predlagatelji zahteve osredotočili zgolj na dva primera, to sta Istrabenz in Pivovarna Laško, in na dve kreditni instituciji, Nova Ljubljanska banka in Nova kreditna banka Maribor. Tudi tu mislim, da je treba pogledati še kakšno drugo banko, ki je tako ali drugače vpletena v politične posle in mešetarjenja in zato mislim, da bi tudi to pogledno veljalo zadevo razširiti še na kakšen primer, recimo kot je BTC, kot je primer Merkurja, kot je primer Autocommerca, Viator&Vektorja, Državne založbe Slovenije, Primorja in verjetno sem še kakšnega spustil. Vendar, kakorkoli. Razumem, da se želi ta parlamentarna preiskava osredotočiti na dva in na teh dveh iti nekoliko podrobneje skozi, zato se mi zdi, da bi bilo pa nujno časovni okvir tega raztegniti, da bi dejansko res ugotovili, kdaj je začel gospod Šrot kopičiti premoženje v Atka - Primi, to gotovo ni bilo od leta 2005 naprej, temveč že dosti pred tem in podobno.

Pravzaprav ste nakazali tudi to, da ne veste, kdo so tajkuni in kako so definirani, firme pa ste opredelili. V piko se ve, iz tega kar ste napisali, kdo so po vaši oceni tajkuni. To sta: Igor Bavčar, po tem kar ste napisali, in gospod Boško Šrot. To ste napisali eksplicitno, jasno. Če se namreč okrog teh dveh podjetij preiskava izvaja, potem se zelo jasno ta dva primera po vaši terminologiji ujemata s tem terminom. In ne sprenevedajte se. To je po moji oceni več kot očitno iz te zahteve. Če iščete politična ozadja, so več kot jasna, kam sodi politično gospod Igor Bavčar, mislim, da ni treba nobenemu poslancu...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani, prosim!

MAG. ANDREJ VIZJAK: ...v Državnem zboru razlagati. Kam je politično sodil in še zdaj politično sodi gospod Boško Šrot - tudi ne. Se pravi, bolj ali manj imate odgovore za večino teh vaših navedb na dlani. In z veseljem, spoštovani, z veseljem bomo pri tem sodelovali. Vendar, če zdaj gledamo; to je stran, ki je dobivala posojila in s tem izvajala te menedžerske prevzeme; če pa gledamo drugo stran, tisto, ki so jih dajali, se pa tudi zelo jasno ve kdo je dajal. Gospod Marjan Kramar, ki je bile večkrat omenjen kot predsednik uprave Nove Ljubljanske banke, ki je šele pred nedavnim zaključil svoj mandat, je verjetno kar nekaj tega "poservisiral" in če bi se slučajno razvedela tudi njegova pogodba, za kakšen denar je to naredil, za kakšno nagrado, bi verjetno imeli tudi nek motiv

oziroma vsebinske razloge osebnostne narave, zakaj se je vse to zgodilo - za visoko nagrado je verjetno vrnil del tistega, kar je od njega politika pričakovala, ko ga je nastavila. Gospod Kramar ni bil imenovan na čelo Nove Ljubljanske banke na podlagi kakršnikoli drugih kriterijev kot zgolj enega, svetega kriterija, ki ste ga uporabili tudi pri Drašku Veseliviču, to je političnega kriterija. In s tem ste imeli težave tudi v koaliciji, da ne govorim pred strokovno javnostjo.

Torej, če gledamo sled denarja, če gledamo ljudi, ki so vpleteni, je več kot očitno, da boste preiskovali, tudi po naši oceni, prave nosilce javnih funkcij, ki so v to vpleteni. Prave. In zato podpiramo in bomo pri tem sodelovali. Mislimo samo, da je morebiti žarišče preozko, da bi lahko še kakšnega drugega, tudi politika, ki je na čelu teh segmentov, uvrstili. Eden je bil celo predsednik parlamenta, pa je tudi zdaj lastnik ene verige oziroma enega podjetja. Da ne govorim o primerih, kjer so mu aktualni ministri pomagali pri teh prevzemih, zakonodaji.

Zdaj pa še eno, dovolite mi, eno točno navedbo. Pravite, da odreditev parlamentarne preiskave tudi za ugotovitev vseh dejstev in okoliščin ter ocenitev dejanskega stanja pravnih predpisov o prevzemih. Tu imam, spoštovani, glasovanje o Zakonu o prevzemih, ki je bil sprejet 24. 7. 2006. Ali ne bo nerodno komu, če preberem, kdo je glasoval za ta zakon? Za ta zakon so glasovali Majda Potrata, Borut Sajovic, Bojan Kontič, poslanec Miran Potrč in tako naprej. Pravzaprav je za ta zakon glasovalo 56 poslancev, kar je daleč več kot je takratna koalicija, proti sta bila samo dva. Samo dva.

Tu sem prej poslušal oziroma slišim očitke koalicije, da je prejšnja koalicija sprejela zoprn zakon, ki je vse omogočal, ki je vse te rešitve legaliziral, pripravil navzven. Spoštovani gospodje iz koalicije! Velika večina vas je to podprla, ker je bil zakon takrat očitno dober. Še več. Če bi bili zdaj prepričani, da je zakon slab, bi predlagali spremembe. Kje so? Šest mesecev ste na oblasti. Kje so spremembe tega zakona? Tudi v vašem normativnem programu dela Vlade za letošnje celo leto, smo maja, tega zakona ne zajema. Tega zakona ni v parlamentarnem postopku, jaz ga ne poznam in tudi napovedali ga niste. Torej, velika večina poslank in poslancev je ta zakon podprla in tudi nobene novele do zdaj ni bilo. Fino je biti pameten po bitki in fino je biti general in fino je zdaj za dnevno politične namene kritizirati neke rešitve, brez da bi imeli neke konkretne predloge, kako popraviti in brez da bi imeli tudi čisto vest, ker ste pri teh odločitvah sodelovali. Lahko še berem, verjetno bi še kdo bil zraven, če bi v prejšnjem mandatu sedel v tem parlamentu. Večina vodij poslanskih skupin, recimo DeSUS, gospod Žnidaršič je bil tudi za. Tri sem pa tako ali tako že naštel. Tudi aktualni gospodarski minister, ki je imel toliko za povedati zoper ta zakon, ni glasoval proti. Tudi sedanji generalni

sekretar gospod Cvikl ni glasoval proti. Tudi predlagatelj gospod Posedel ni glasoval proti. Ni glasoval proti.

Zakon o prevzemih, tretje branje, ko se zakon sprejema v celoti. Toliko o tem. In to me še enkrat utrjujejo v prepričanju, da gre pri tej parlamentarni preiskavi za neko demonstracijo nemoči, nemoči aktualne oblasti. S tem pojavom se gre v neko politično besedičenje in obsojanje in da ne uporabim besede "čvekanje", namesto, da bi preko inštitucij, ki jih imamo, ki jih mora imeti vsaka pravna država za spopad s takimi pojavi in oblikovanjem nekega normativnega okolja, da te nadzorne inštitucije delujejo. Torej za tak spopad bi morali biti, če bi to imeli. Vendar nasprotno. Ni za tak spopad. Še več, v Zakonu o jamstveni shemi, ki bo jutri, celo koalicija podpisuje amandma, s katerim želi dajati poročila države za reprogramme teh posojil. In ne mi prosim govoriti, ugotoviti, zakaj je predsednik Vlade oziroma kot lastnik, nadzornik in tako naprej je to omogočil. To vi delate. Koalicija podpisuje. Vlada sprejema ukrepe, s katerimi omogoča reprogram. Imate namen, druga alineja je že jasna. Druga alineja, ki to omogoči, in katere so te javne osebe, je v piko jasno. Vlada je sprejela Zakon o jamstveni shemi, s katerim je omogočala pod določenimi pogoji reprogram teh tako imenovanih tajkunskih posojil. Na Odboru za finance smo to vrgli ven. Zdaj prihajate z amandmajem, koalicijskim amandma, ker Vlada ne more zopet s to rešitvijo notri. In vam odgovorim, torej, kdo so tiste javne osebnosti, funkcionarji, ki so vpleteni v te reči. Saj se ve, tisti, ki sprejemamo zakonodajo, ki take stvari, ki jih vi obsojate, omogoča. Samo to je totalna sprevrženost, da se na eni strani tolče politično po vsem tem, po drugi strani se pa z zakonodajo istih poslank in poslancev ter poslanskih skupin to omogoča. To je zame, ne vem, to so dejanja daleč od besed in smo pravzaprav tega res praktično že vsakodnevno vajeni.

Torej, tu je bila omenjena tudi afera Mercator, kot ena izmed tistih, ki je boter vsega tega. Moje skromno mnenje je, da je afera Mercator nastala zato, ker ni pravi kupil za ta denar, ne zato, ker se je za ta denar prodalo. Takrat je bil gospod Zoran Janković, sedanji župan, ki je predlagal in je imel namen izpeljati notranjo zaprto dokapitalizacijo po isti ceni, to vsi vemo. Ker mu je ta načrt spodletel, se je imperij obrnil, udaril in udarja še danes. To je to. Takrat cena ni bila problem, takrat je bila to poštena cena, glede na takratne okoliščine in tako naprej. Torej... /oglašanje v dvorani/

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani, prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Torej še enkrat, spoštovani, mislim, če bo vsaj nekaj ukrepov sledilo tudi temu nameravanemu razčiščevanju, potem bomo zelo veseli. Če bo pa to samo neka krinka, da se bo javno to obsojalo, dejansko se bodo pa sporni

ukrepi izvajali in te aktivnosti peljale naprej, pa bo zelo težko tudi nam delati. Ampak, ne misliti, da ne bo Komisija za nadzor javnih financ, ki je zadolžena za vse, kar je povezano z javnimi financami, tudi državna poročila, te aktivnosti nadaljevala. Seveda vidimo, kako odzivni oziroma neodzivni so v državnih institucijah. Pravzaprav je nastala popolna zmeda, koliko sploh teh posojil je. Po eni strani se govori, da je tega malo, imamo dopis Banke Slovenije, da je tega 753 milijonov evrov, "malo", pod narekovaji, glede na bilančno vsoto bank. Po drugi strani je pa to zdaj nek velik problem, reprogram tega. Če bi bila to majhna vsota, če bi bil to majhen obseg posojil, potem tudi ne bi bila to neka huda reč v povezavi z državnimi poročili za banke. Pa očitno ni tako majhna reč in Banka Slovenije je preko svojih poročil, letnega poročila, ugotovila, da je tega 1,6 milijarde evrov. Zdaj niti približno ne vemo, kakšna številka je to, ali je 753 milijonov ali je 1,6 milijarde. Zato se mi zdi, da je taka parlamentarna preiskava tudi, recimo, koristna, da si bomo ne nazadnje razčistili, koliko je tega in kako to usodno vpliva na zdravje in kreditno aktivnost bank.

Koalicija je pravzaprav tudi v nekih težavah, v nekem krču, ko se pusti bankam izsiljevati. Banke pravijo celo, da ne bodo pristopile v jamstveno shemo, če hkrati Vlada oziroma koalicija ne "požegna" možnosti reprograma teh tako imenovanih tajkunskih posojil v zakonu. In seveda, zato daje državna poročila. Jaz mislim, da je takšno vedenje Vlade, da se pusti državnim bankam tako, bi rekel, peljati, milo rečeno, nedostojno in nepotrebno v teh časih, ko vse banke gledajo v Vlade za takšno in drugačno pomoč in podporo.

Če gledamo očitke, češ da je v prejšnjem mandatu prišlo do toliko in toliko prevzemov, sem večkrat za to govornico že povedal, da število prevzemov vam pove tudi to, da je končno zakonodajni nadzor začel delovati, ker prej so imeli prevzete firme, lastniške deleže v njih pa ni bilo potrebno objaviti prevzema in nadzor na inštitucije ni vzela nobenih glasovalnih pravic. Oni so dejansko imeli prevzeta podjetja, ker so imeli, ne vem, tukaj 10%, tam 15% na parkiriščih. Skupaj so imeli torej več kot 25%, skupaj v sumi. Nekaj primerov vam lahko tukaj napovem po procentih. Ni jim pa bilo treba dati prevzemne ponudbe, ker je bila zakonodaja prožna hkrati pa nadzor nikakršen. Z novim prevzemom zakonodaje in tudi s kadrovskimi spremembami na Agenciji za trg vrednostnih papirjev so se stvari spremenile. Zakonodaja je pravzaprav postala bistveno bolj ostra in zahtevala objem prevzemnih ponudb zelo kmalu in zato so tudi marsikatere firme šle v prevzeme in legalizirale to, kar so imele. Prevzem ni nič drugega kot to, da se namera sporoči tudi vsem ostalim, tudi malim delničarjem, da so tudi njihove pravice, da lahko prodajo, če želijo ali pa ostanejo pod jasnimi pravili v podjetju.

Število prevzemov ravno tako demonstrira tudi strogost nadzora in na nek način ustreznost zakonodaje. Ne samo to, da se je ta pojav zgodilo takrat, nekdo iz nič ne more prevzeti. Saj po navadi so prevzemali tako, da so nekaj povezanih oseb, ki so že usklajeno delovale, prej napovedale prevzem. Zdaj, vi se pa ne boste spraševali, kako je teh nekaj povezanih oseb prišlo do teh vrednostnih papirjev, kar je zelo pomembno.

In tudi ne nazadnje konjunktura, nizka posojila in rast podjetij, visoki denarni tokovi, donosi, so opogumili tiste prevzemnike, da so se spravili po tej poti. Zdaj jim je pa malo žal, ker so se zgodili krizni časi in ne morejo odplačevati posojil in prosim lepo, da jim pri tem seveda zdaj ne pomagate. Če so se ušteli, so se ušteli. Kdo je pri tem sodeloval, moramo zvedeti. Kdo je pri tem sodeloval, kdo je odobral te kredite, kateri koli nadzornik je kaj zraven rekel, mora odgovarjati za to, kateri koli član uprave je za to vedel, mora za to odgovarjati. Kateri koli politik je kdaj poklical, mora za to odgovarjati. Mora. To podpiramo v celoti in zato bomo tudi zelo konstruktivno pri tem segmentu v tem okviru te "preiskovalke" sodelovali. Vendar si lahko približno predstavljam, kako je to potekalo. Če je kdor koli od nas, takrat ko je bil tender za sodelovanje pri nakupu delnic Nove kreditne banke Maribor, takrat so ljudje hodili po posojila v banke in če je kdo hotel kupiti recimo za, recimo temu 10.000 evrov vrednosti delnic, je moral zastaviti približno za 20.000 premoženja oziroma vrednostnih papirjev. Sprašujem se in to bi bilo fino, če bi ta "preiskovalka" ugotovila, koliko je moral oziroma koliko je bilo potrebno gospodu Igorju Bavčarju zastaviti vrednostnih papirjev, da je dobil posojilo od Nove ljubljanske banke oziroma koliko premoženja je moral zastaviti gospod Šrot, da je lahko dobil posojilo Nove ljubljanske banke. Ali so bili takrat tudi pogoji tako restriktivni in tako močna zavarovanja. Sedaj banke tarnajo, da ne. Da so to slabe naložbe in da rabijo državna poroštva za reprogramme.

To so vsa vprašanja, spoštovani, ki še kako zanimajo tudi opozicije oziroma Slovensko demokratsko stranko in menim, da je prav in nujno, da pri tej parlamentarni preiskavi sodelujemo skupaj, če nam je seveda želja in cilj, da kaj skupaj ugotovimo. Zato tudi je na nek način za nas, recimo temu spodrseljaj predlagatelj, da nas ni povabil zraven. Ni nas povabil zraven. Pravi, da je zmanjkalo papirja, da ni bilo treba, da naših podpisov pač ne rabi, ker je zbral že dovolj pred tem. Recimo, da sem benevolenten do tega; tako kot je prej, ta beseda je na nek način večkrat izražena; in da mu verjamem.

Zajeten kup papirja, tudi prizadevanj, političnih prizadevanj stranke Zares v prejšnjem mandatu veje iz tega, ko smo za to parlamentarno govornico veliko govorili o tej temi.

Spoštovani, verjetno bo poslanska skupina razmislila oziroma predlagala nekoliko podaljšanja tega časovnega

obdobja. Zlasti je to nujno za ta dva konkretna primera, ker ta dva konkretna primera se nista zgodila po letu 2005, ampak bistveno bistveno prej. In še kak primer na listi teh primerov bi bil koristen.

Še enkrat, hvala lepa za to priložnost. In če bodo dejanja postala tudi glavno vodilo pri tem protitajkunskem delovanju, bo to veliko boljše kot samo politično fraziranje, neko načelno zavzemanje, seveda v ozadju pa stvari potekajo drugače.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Lojze Posedel, v imenu Poslanske skupine Zares.

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi! V Poslanski skupini Zares podpiramo ustanovitev parlamentarne preiskave. Vseh 9 članov in članic naše poslanske skupine je podpisalo to zahtevo, zahtevo, ki je niso vložile stranke koalicije, to ni stvar koalicije, ni stvar Vlade, ampak poslank in poslancev, ki smo se odločili, da je treba določene stvari raziskati. Zato je bila ta podpora takojšnja in soglasna. In je bila takojšnja in soglasna podpora tudi vseh preko 30 podpisnikov. Pa mi gospod Vizjak verjame ali ne verjame, ni zmanjkalo papirja, ampak bilo je preprosto dovolj podpisov, in še teh zbranih v manj kot treh urah med zasedanjem parlamenta. Tako, kot so prihajali kolegice in kolegi na zasedanje, tako smo tudi zbirali podpise in praktično pri vaši skupini res prekinili z zbiranjem. Veseli me pa, da podpirate in da boste aktivno sodelovali, da se to, kar je zapisano kot predmet preiskave, tudi razišče. Veseli me tudi, da se v vseh poslanskih skupinah strinjate s tem, da je treba raziskati okoliščine, ki so omogočale takšne menedžerske prevzeme, in da je danes, ko se ta akt parlamentarne preiskave šele ustanavlja, neprimerno govoriti o zaključkih. Mene ne čudi, gospod Vizjak je pač očitno strokovnjak in je zaključke parlamentarne komisije ob predstavitvi mnenja Poslanske skupine SDS že kar našteval s konkretnimi imeni.

Mi razen dveh primerov in imen gospodarskih družb Istrabenz in Pivovarne Laško pri oblikovanju zahteve za parlamentarno preiskavo ne govorimo o nobenem imenu. tudi ni izključeno, da se ne bo v fazi uvajanja parlamentarne preiskave zadeva razširila ali na banke ali na katerokoli drugo družbo. V Poslanski skupini Zares podpiramo odločitev za samo dva primera, imenovana od enega od predhodnikov, enega od šolskih primerov, ravno zato, da si postavimo tudi realni čas, da v čim krajšem času ugotovimo, kdo od nosilcev javnih funkcij je, če sploh je, sodeloval, kdo od nadzornikov, ki so zastopali interese države skupnega premoženja v državnih bankah oziroma v bankah v večinskem deležu, kdo od nadzornikov je sodeloval pri odobravanju takšnih kreditov in ali so ti krediti bili primerno zavarovani ali niso.

Vse o tem, kar želimo s parlamentarno preiskavo ugotoviti, so zaenkrat samo sumi, so zaenkrat samo govornice in brez resnega in pa odgovornega pristopa do tega dela v parlamentarni komisiji je škoda, da delamo te pavšalne ocene, da na ta način tudi koga okarakteriziramo z nečim, kar ni potrebno in to zagotovo ni namen Poslanske skupine Zares niti vseh tistih, ki so to pobudo podpisali.

Prepričani smo tudi, da je zelo nekorektno, s strani kolega Vizjaka, branje imen, ki so podprle Zakon o prevzemih. Mi bi ta zakon o prevzemih v prejšnjem mandatu z veseljem potrdili bistveno prej. Bilo bi korektno, da bi povedali, zakaj vladajoča koalicija ni želela obravnavati pred tem predloga, ki ga je vložil dr. Matej Lahovnik kot prvopodpisani in skupina poslancev, ki je preprečeval nadaljevanje prevzemov. Ta zakon in to glasovanje, ki ste ga predstavili, se je zgodilo kasneje, takrat ko je dr. Matej Lahovnik vložil skupaj s skupino poslancev svoj predlog Zakona o prevzemih, ki bi onemogočal vse tisto, kar se je prej dogajalo, bi ta zgodba bila drugačna. Zato ne bom uporabljal takšnih težkih besed, kot je perversnost, sprevrženost in podobno, zato bo dovolj, da si bomo v miru pogledali te datume, ugotovili, kdaj se je kakšna zadeva začela in jih potem tudi objavili. Ker, tako kot sami pravite, je nujno, da ljudje to izvedo, da se s postopkom parlamentarne preiskave ugotovijo tista dejstva, ki se po vaše iz dnevno-političnih razlogov predstavljajo iz mize na mizo, ali je bila ocena in pa cena prodaje delnic Mercatorja dovolj visoka ali ne. To so pač ocene posameznikov. Tisto, kar šteje in tisto, kar bi moralo v tej državi imeti svojo težo v poročilu, v revizijskem poročilu Računskega sodišča, je zapisano, da obstaja tveganje, da ni bila dosežena najvišja cena pri prodaji delnic Mercatorja na način, kot je bil izveden. In zato je potrebno, da se z inštitutom parlamentarne preiskave ugotovijo postopek, način in zaključki s tem, bom rekel po vaše, medsebojnim obmetavanjem. In da ne gre pri tej parlamentarni preiskavi tudi mešati dogodkov, ki se šele bodo zgodili, da je besedica "tajkun" bila prvič izražena in izrečena za to govornico. Lahko si pogledate in sem prepričan, da veste tudi, kdo jo je prvi izrekel, da je tudi pri vseh kreditih treba ugotoviti, ali so bila zavarovana, na kakšen način. Predvsem tisti, ki delamo in se srečujemo - in v naši poslanski skupini smo tudi dvojni funkcionarji, tudi tisti, ki smo župani - in dnevno doživljamo stiske ljudi, ki jih banka ne upošteva in jim ne omogoča nobenega reprograma. Ko je zapadel kredit za stanovanje, ali za zemljo, ali za hišo, ali za kmetijo, se preprosto zadeva obesi na oglasno desko in se začne postopek prodaje. Nobenega reprograma. Da se dogaja, da v srečanjih z direktorji poslušamo, kako banke ne popustijo in ne financirajo za obratni kapital, ne reprogramirajo, pa imajo posamezniki tako zaposlene, tako naročila in stroje, pa vendar ne pridejo do reprograma. In zato je treba, da se te zadeve razčistijo.

V Poslanski skupini Zares je okoli tega, kako nerazumljivo se v tem trenutku obnašajo banke, ki - potrjujem vaše besede -, izsiljujejo Vlado za poroštva in grozijo, da ne bi niti stopile v jamstveno shemo, da je verjetno nerazumljivo s strani gospodarstva, da se ta predlog o jamstveni shemi že mesece valja in da ni operativen. Ampak to so zadeve, ki se bodo dogajale in je prav, da jih opozicija tudi budno spremlja, da zadeva, ki pa je povezana za nazaj, pa je prav, da je to proučeno v parlamentarni preiskavi - strokovno v okviru pravilnika oziroma zakonodaje, ki to omogoča in nobenih slabih namenov ali zamer, zakaj samo ta dva primera. Preprost pregovor pravi: če želiš z vilami prestaviti velik kup gnoja, se ti vile preprosto zlomijo. Zato smo se odločili samo za dva primera, ki sta šolska, in sem prepričan, da bodo ugotovitve iz tega poučen za naprej in predvsem zato, da se pokaže prava slika, kako je do teh kreditov sploh lahko prišlo in zakaj so se zgodili. Zato tudi kratek časovni okvir in majhno število.

V Poslanski skupini Zares se s tem načinom strinjamo. Z veseljem bomo sodelovali v tej parlamentarni preiskavi in si tudi v čim krajšem času želimo, da bi prišli do prvih rezultatov.

Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar v imenu Poslanske skupine DeSUS.

Prosim.

MATJAŽ ZANOŠKAR: Hvala, spoštovani podpredsednik. Kolegice in kolegi.

Poslanska skupina DeSUS trdno vztraja in podpira odločitev, da se ustanovi preiskovalna komisija in da se preiščejo ti nečisti posli, ki imajo danes vsekakor kvarne posledice na delo v naši državi. Poleg nekaterih ostalih vsebin, kot so negativne posledice globalne gospodarske in finančne krize, je zanesljivo to vsebina, torej prevzemi podjetij, ki buri duhove naših državljanek in državljanov in ki obenem vliva neko nezaupanje do dela ne samo državnih organov in institucij, tudi do dela nas politikov.

Prepričan sem, da je vsem tem negativnim pojavom botroval splet okoliščin in Poslanske skupine DeSUS danes ne zanimajo spiski tistih, ki so glasovali za zakon o prevzemu leta 2006, pač pa nas predvsem zanimajo imena tistih, ki so ta zakon izigrali, ki so ta zakon jemali po svoje in s tem povzročili večjo družbeno škodo.

Ob tem se Poslanska skupina DeSUS sprašuje tudi to, ali nimamo dovolj pravne države, ali nimamo dovolj dobrih organov pregona, da moremo poleg tega ustanavljati parlamentarne preiskovalne komisije in na ta način priti stvari do konca. V DeSUS-u se ne bojimo in podpiramo preiskovalno komisijo, ker

DeSUS, zanesljivo vem, da ni botroval niti enemu kvarnemu oziroma prevzemu podjetij, ki spadajo pod nečiste posle.

Prepričan sem, da ta komisija si bo zadala kratek rok, v katerem bo izpeljala to nalogo. Predvsem pa soglašamo z mnenjem, da bi ta spisek, ki je narejen in se nanaša zgolj na tri asociacije oziroma tri podjetja, lahko razširili. In za nas bi bilo prav, da na ta spisek pridejo vsa podjetja in pa tudi banke, finančne institucije, ki so kakorkoli bile vpletene v te posle, od katerih danes pričakujemo, da se bo nekaj vračalo, pa očitno bo šlo prej za reprogramiranje vseh kreditov in ničesar od tega ne bo.

Torej, v upanju, da se ne bo tudi tokrat uveljavil red, da če želiš nekaj, da ostane neraziskanega, ustanoviš komisijo, potem Poslanska skupina DeSUS pričakuje, da bo ta parlamentarna preiskava v kratkem dala rezultate ne samo za te tri oziroma te naštete gospodarske institucije, pač pa tudi za tiste, ki jih na tem seznamu ni. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo poslank in poslancev. Besedo ima gospa Cveta Zalokar Oražem. Prosim.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegi in kolegice!

Lahko rečemo, da je predlog za preiskovalno komisijo, ki je pred nami, ena sila redkih potez, kjer so dali podpise pod ta predlog poslanci iz vseh parlamentarnih strank, razen iz stranke SDS. Moram reči, da sem zelo pozorno prisluhnila vprašanju oziroma predstavitvi stališča, ki ga je predstavil njihov poslanec gospod Vizjak, in me je resnično zanimalo, kaj jih je vodilo k temu oziroma kakšen je argument. Vesela sem, da so povedali, da bodo z veseljem pri tej preiskavi sodelovali. Sama menim, da gre pri tem kljub številnim pomislekom, ki so bili izraženi danes in iz katerih veje predvsem neka zadrega, pa mislim, da ne zadrega nas, poslank in poslancev, pač pa zadrega morda z nekaterimi drugimi potezami ljudi, ki so povezani s posameznimi političnimi strankami in kjer so in nastajajo težave. Kajti poslanke in poslanci vemo, da bi morali z marsičem pokriti tudi kakšne take nepravilne poteze, za katere so morda v posameznih strankah vedeli ali pa jim bili celo na kakšen način botri. Ampak večina od nas s tem nima težave in želela bi opozoriti predvsem na dve stvari, o katerih se je danes tudi govorilo tu.

Poslanci Zaresa smo že v dovolj zgodnjih časih, če tako rečem, dali kar nekaj sporočil, kar nekaj vprašanj, kar nekaj opozoril, tiskovnih konferenc v zvezi s tem, kaj se dogaja na področju prevzemov. Naš poslanec, gospod Lahovnik, je že takrat, ko pravzaprav mnogi niso videli, kaj pravzaprav banke in nekateri tako imenovani tajkuni kujejo, začel opozarjati na

to, da se stvari nekje zadaj že dogajajo. Pripravil je predlog sprememb zakona in mislim, da ga takrat večina ni hotela razumeti, na kaj nas opozarja. Seveda kasneje se je stvar spremenila. Tako tisti tajkuni, ki so bili pod okriljem nekaterih političnih opcij, niso bili več poslušni. Potem se je plošča obrnila in naenkrat smo videli, da se je o tajkunih začelo govoriti veliko bolj.

Drugo, na kar bi želela opozoriti in kjer smo bili tudi zelo aktivni pa je poteza in delovanje kolega Vilija Trofenika, ki je vseskozi zahteval podatke o tem, kaj se dogaja v tako imenovanih državnih bankah. Torej bankah v večinski lasti države, predvsem NLB-ju in NKB-emu; kaj se dogaja, kakšne kredite odobravajo, komu jih to odobravajo, pod kakšnimi pogoji in podobno. Mi smo tu naleteli oziroma kolega, ki je deloval v teh odbori za finance, nadzor finance in podobno, na zid molka, tako s strani takratne vlade, takratne koalicije, takratnih ministrov, takrat je bil zelo aktiven še gospod Bajuk -, saj se niso udeleževali, niso prihajali, ni bilo odgovorov, ni bilo poročil, ni bilo spiskov in tako naprej. Zakaj ne, se lahko samo sprašujemo, kajti večina teh stvari, če podatki drži, ki smo jih poslušali v zadnjih tednih ali pa o njih prebirali v časopisih, večina teh kreditov, ne glede na to, kako se danes kdo želi izmazati, je bila vendarle odobrena v zadnjih dveh letih, tudi po višini financ. To je dejstvo in to so problemi, čeprav danes - ja, ne vemo, sploh ne vemo, koliko tega je! Žalostno. Žalostno zato, ker vsaj za državni dve banki, paradržavni, če tako rečemo, je odgovorna tudi Vlada. Vlada je v te banke postavila svoje nadzornike in krepko povečala njihove sejnine, njihove nagrade in celo dopustila, da participirajo pri dobičku. In ti nadzorniki, tudi v NKBM-ju in tudi v Novi Ljubljanski banki so bili imenovani s strani prejšnje vlade, predsednik nadzornega sveta Nove ljubljanske banke je še danes na temu položaju, je bil član stranke SDS, in seveda ti ljudje so tudi - za razliko zelo veliko danes govorimo o temu perverznom kreditu gospoda Kramarja - vsa leta zbirali in tudi jemali tako nagrade, zelo astronomske, kot tudi participirali pri dobičku. Brez vsakega problema! Tista nagrada, Kramerjeva, je bila pa zato visoka, ker si jo on sproti ni izplačeval, ostali so si jo pa sproti, vsi po vrsti, tudi člani stranke SDS. Predsednik nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke, tudi nadzorniki so sodelovali pri tem.

Ne vem, kakšno je delo nadzornikov. Če nadzorniki niso vedeli, kaj se v banki dogaja, bi bili pa dolžni komu povedati, da ne nadzirajo stvari, da uprava dela mimo njih, da se odobravajo krediti mimo njih. Jaz o teh opozorilih nisem brala nič. Do zdaj nič! In tu se mi zdi prav in ne vidim nobenih težav, da se bomo pravzaprav lotili samo dveh primerov: Pivovarne Laško in Mercator. Zakaj? Skozi ta dva primera, ki se ju, mislim da, bomo lotili sistematično, načrtno, konkretno z vsem vedenjem, ki ga poslanke in poslanci

imajo, bomo lahko obdelovali tipična primera. Ni treba, da zamegljujemo stvari tako kot ste jih v preteklem mandatu vi, ko ste raziskovali osemindeset primerov z neko preiskovalko in vsakemu primeru namenili nekaj minut; mislim, da je nekdo to statistiko opravil in da stvar ni bila daljša kot trideset minut za en primer. To je jasno vidno, da je cilj zamegljevanje. Mislim, da je prav, da smo v naši poslanski skupini, kjer je ta pobuda nastala pri kolegu Posedelu, se odločili, da gremo v dva primera. Prepričana sem, da lahko najdemo vse v teh dveh primerih. Tudi vse druge primere, predvsem pa, ali so bili nosilci javnih funkcij povezani s temi dejanji, ali je pri tem prišlo do, bom rekla, vplivanja, kdo in na kakšen način je sodeloval pri odločitvah teh dveh paradržavnih bank. Mislim, da je prav, da se tega lotimo tudi tu, v parlamentu. Mnoge nadzorne inštitucije ne vršijo svoje funkcije, niso pripravljene sodelovati pri teh stvareh in ne nazadnje tudi v zadnjih dneh lahko spremljamo mnoge mnoge manevre okoli teh situacij, ki se dogajajo pri tem.

Reči moram še to, da govorijo veliko o stroki, stroka naj bi odločala, stroka naj odloča o kreditih v banki. Jaz tej stroki, oprostite, več ne zaupam, ji ne zaupam. Takšnim upravam, takšnim nadzornim svetom, ki so vse to delali na takšen način, kot danes spremljamo - če je to stroka, potem smo lahko samo razočarani, kakšno stroko imamo v Sloveniji. Mislim, da morajo nadzorni sveti in uprave enostavno, vsaj tam, kjer gre tudi za naš davkoplačevalski denar, in mi smo Novo Ljubljansko banko financirali, dokapitalizirali, jo ojačali z našimi sredstvi, z davkoplačevalskim denarjem, zato mislim, da imamo vso pravico vedeti tudi, kaj sedaj nekdo v našem imenu počne. In v času vlade gospoda Janeza Janše vendarle ti nadzorni sveti v teh paradržavnih bankah niso opravili svoje dolžnosti. Tam se je leta in leta, vsa štiri leta, odobravalo kredite, ki so omogočali te perverzne prevzeme, o katerih govorimo. Prevzeme, o katerih - pravzaprav bi jih lahko dobili tudi vsi mi. Ne vem, zakaj nekdo od nas ne bi mogel kupiti vseh delnic Telekoma in zanje dati poroštvo oziroma garancijo, zastaviti za to te iste delnice. Mislim, da bi to lahko naredil vsak, seveda, če bi imel za seboj dovolj dobre politične botre ali strokovnjake, v narekovajih, ki so med seboj še kako povezani, ti veliki strokovnjaki, in potem ta stroka, ki je bila prepletena na vseh nivojih, je odobraval stvari ena drugi in omogočila te prevzeme, ki danes držijo za vrat celotno slovensko bančništvo, ne nazadnje pa na nek način tudi slovensko politiko.

Mislim, da je ta odločitev, da ustanovimo parlamentarno komisijo dobra, da sta primera najbolj prava, najbolj tipična, da na teh dveh primerih raziščemo lahko marsikaj, kje je jedro, leglo, kje so se stvari začele dogajati, kdo je pri tem sodeloval, kdo je kriv, nekatere stvari, sklepe. Morda bo kaj prišlo na plano. Jaz upam, da bo, kajti to si prav gotovo naši državljani in državljanke, ki so danes v stiskah, v težavah,

želijo. Upam, da bo parlamentarna komisija pri svojem delu uspešna. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Silven Majhenič. Prosim.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Morebitna vpletenost posameznih nosilcev javnih funkcij in o ceni morebitnega vpliva na tako zvana tajkunska posojila je v javnosti sprožilo veliko zanimanja. Prevzemi raznih gospodarskih družb se zanesljivo niso zgodili brez političnih botrov, še posebej, ko gre za Novo Ljubljansko banko in Novo Kreditno banko Maribor. Za prevzeme niso krivi le menedžerji, ki so se znašli ob pravem času na pravem mestu, kriva je zakonodaja in bančni botri. V časopisih in različnih revijah beremo pronicljive članke o brezposelnih, recesiji, o brezvestnih menedžerjih in o raznih družbenopolitičnih temah. Čedalje bolj se zaznava razlika med bogatimi in revnimi. Vedno več mladih s fakultetno izobrazbo čaka na delo, država na eni strani rešuje revščino s socialnimi transferji, na drugi strani pa pomaga z jamstvi bankam, da rešuje tajkune iz godlje, ki so si jo solidarno zakuhali. Kaj je ostalo? Ostala so mala in srednja podjetja, ki pa od obljub ne bodo mogla preživeti. Prav je, da se pokaže s prstom na tiste, ki so državo spravili v tako brezizhoden finančni položaj. Ampak, če pogledamo, sedaj se tudi ni naredilo nič, da bi tako imenovani tajkuni stopili pred organ pregona in zapeli kitico resnice. Ljudstvo ne pozna bančnega in monetarnega sistema, kajti v nasprotnem bi se zgodilo tisto, česar si ne želimo. Banke na zelo enostaven način pridejo do denarja. In ko jim država in politika stojita ob strani, ni bojazni, da bi se morale bati za obstoj - kljub velikim vsotam, ki so jih porabile za menedžerske odkupe.

Seveda, takšna početja okrog raznih menedžerskih odkupov ne bi bila tako atraktivna, če bi stvari potekale transparentno, na očeh javnosti. Ampak, ne. Dogajale so se čudne stvari in v javnost pricurljale po kapljicah. Tako da je postal dvom še večji in v končni fazi se je pokazalo, da so imeli raziskovalni novinarji prav, ko so vso to zadevo razkrili že v začetku, pa jim odgovorni niso prisluhnili. To daje misliti, da je politika in Vlada povezana s tako imenovanimi tajkuni, ki hlatajo po denarju in oblasti. V javnosti pa se hoče dajati vtis, da se proti njim bori z vso močjo. Svežnji ukrepov ne prinašajo pozitivnih učinkov, vse se nekako vleče kot jara kača. Tako se nazadnje vprašam, koga naj preverimo, tiste od prej ali te sedaj. Vsi se poznajo, na nek način so soodločali, odgovornosti pa noče prevzeti nihče. Zato je prav, da ta akt o odreditvi parlamentarne preiskave podpremo in razjasnimo, zakaj je do takšnih anomalij sploh prišlo. Odgovorni pa morajo pred narod položiti račune tudi za ceno lastnega premoženja.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Ljubo Germič. (Ga ni.) Gospod Franc Pukšič, prosim.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi! Danes je bilo glede te preiskovalne komisije oziroma ustanovitve te preiskovalne komisije že veliko rečenega, tudi to, da poslanci Slovenske demokratske stranke niso sopodpisniki tega, kar seveda ni red. Jaz nisem član samo Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, sem pa še vedno član Slovenske demokratske stranke in sem sopodpisnik zahteve, tako kot piše v 1. členu poslovnika o parlamentarni preiskavi - najmanj ene tretjine poslancev. Vendar čisto nič s strani koalicije ni bilo rečeno, da moj podpis na tej zahtevi ne velja. In če ne velja in če velja, da sem poslanec Državnega zbora po 1. členu, potem sem tudi poslanec po petem odstavku 6. člena tega istega poslovnika o parlamentarni preiskavi, kjer piše, da se predsednika preiskovalne komisije izvoli izmed poslancev, nikjer ne piše izmed poslanskih skupin, ampak poslancev, ki so vložili zahtevo za uvedbo parlamentarne preiskave. Ali drugače povedano, seveda bi se potem lahko reklo, da me je vladna koalicija izkoristila za pridobitev podpisa, ne pa zaradi možnosti opravljanja dela kot poslanec, poslanec je po 82. členu Ustave neodvisen in ni vezan na nobena navodila. Poslovnik o parlamentarni preiskavi je podrejen akt Poslovnika o delu Državnega zbora. Če v Poslovniku o parlamentarni preiskavi ne piše o nepovezanem poslancu, se smiselno uporablja Poslovnik o delu Državnega zbora. Poslovnik o delu Državnega zbora pa v svojem 34. členu jasno govori, da poslanec izrazi svojo željo po sodelovanju v kateremkoli delovnem telesu Državnega zbora; torej tudi katerokoli ad hock ustanovljeno delovno telo Državnega zbora je preiskovalna komisija in to naredi tako, da to obvesti pisno predsednika Državnega zbora. Sam sem to že naredil tudi takrat, ko mi je Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke odrekala delo v treh delovnih telesih, pa vendar po posredovanju predsednika Državnega zbora sem dobil ponovno delo v treh delovnih telesih. Tako tudi sedaj kot poslanec si ne dovolim in resnično bi bilo popolnoma nedemokratično, da bi neka vladajoča koalicija poslancu Državnega zbora, ki je izvoljen na parlamentarnih volitvah, kršila tako Ustavo, Poslovnik Državnega zbora in posledično tudi Poslovnik parlamentarne preiskave. Moj podpis tudi pri tej preiskovalni komisiji ostaja naprej, ampak zahtevam od predsednika Državnega zbora in tudi od komisije KVIAZ-a za volitve in imenovanje, da skladno z naštetimi akti od Poslovnika Državnega zbora do Poslovnika o parlamentarni preiskavi me upošteva, tako kot me upošteva Državni zbor, ko je ugotavljal, da je v skladu z drugim odstavkom 1. člena Poslovnika preiskovalne komisije vložena pobuda za zahtevo preiskovalne komisije, da to naredi

tudi pri imenovanju članov predsednika in podpredsednika delovnih teles.

Kar pa se tiče tega, nekateri, ki so govorili o tem, ali so uspešni ali neuspešni, da je to instrument opozicije. Jaz se strinjam, da je to res instrument opozicije, ne vladajoče koalicije. Res pa je, da izvirni greh in smrtni greh okrog tajkunizacije, kraje družbenega premoženja izhaja iz spremembe Kazenskega zakonika in Zakona o kazenskem postopku leta 1994, takrat se je začelo in okradlo TAM, Elan in še nekatere druge.

Žal mi je, da danes med našimi poslanskimi kolegi ni Mirka Zamernika, ki je uspešno vodil dve preiskovalni komisiji, sem pa prepričan, da bo s preferenčnim glasom, številko 5, tudi zmagal in bo v Evropskem parlamentu dobro zastopal našo državo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa, čeprav to zadnje ne spada zraven.

Besedo ima gospod Anton Kampuš.

ANTON KAMPUŠ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Kolegice in kolegi.

Ja, sem vesel, da je enkrat to prišlo na svetlo in da je jasno, da Slovenke in Slovenci dejansko zahtevajo to preiskovalno komisijo. In še en argument bom danes dodal, o katerem danes sploh ni bilo govora. Torej, danes, vse tako, počez, sploh pa v Sloveniji so vsi tajkuni, torej tisti menedžerji, ki so dobrega ali slabega tipa, enkrat sem o tem že govoril, želim, da tudi ta komisija enkrat pride do tega, da bo tajkun imel tudi priimek in ime. Končno lahko rečemo, da bodo dobili tudi priimke in imena, ker zdaj lahko vse to posplošujemo, vsi se iz tega norčujejo in vsi so dobili etikete, če so pri tem kaj krivi ali ne. Tako pričakujem, da bo enkrat tudi ta beseda "tajkun" po zaključku te komisije, dobila tudi zaključek uporabe.

Seveda, iz tega konteksta je treba reči, da je komisija dobrodošla in da je fino, če bo razčistila in razjasnila vse zadeve, ki se tičejo te tako imenovane tajkunizacije. Lahko je danes etiketirati z različnimi etiketami, s političnimi etiketami, s političnim stanjem, v kateri stranki so bili in tako naprej, ampak ocenjujem, da to ni glavni problem. Glavni problem je v tem, kdo je to omogočil. Kdo je bil v to vpleten? Kdo je bil v tistem času odgovorna oseba? Kdo je bil v tistem času na vladi? Kje se je to dogajalo? Kje se pričelo? V kateri pisarni se je to pričelo? Ali se je ta tajkunizacija res začela s pričetkom privatizacije 1991? In tako naprej. Ali so bili tudi takrat kričeči primeri? Kateri so najhujši?

Zaradi tega sem se odločil, da bom to podprl. Laško in Istrabenz sta izmed tistih, kjer se bo pokazalo in dokazalo, kdo so bili vpleteni in kdo je pri tem imel kakšen delež. Ampak vseeno ocenjujem, da je danes treba jasno in glasno povedati, da to ni glavna tema, to ni glavna tema tega

parlamenta in te vlade. Glavna tema je to, da se naprej ukvarjamo s protikriznimi ukrepi in da se Vlada pospešeno pripravlja na rebalans, ki ga bomo prej ko slej morali dobiti v parlament. To so glavne teme. Da ne bo spet sporočilo tega parlamenta, da je glavna tema preiskovalna komisija! Tudi sam bom pri tem v precejšnji meri, kolikor mi znanje dopušča, sodeloval. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovane kolegice in kolegi! Vsi ostali prisotni. Rečeno je bilo, da je ta zahteva za odreditev parlamentarne preiskave bila podpisana s strani vseh parlamentarnih poslanskih skupin, samo s strani Slovenske demokratske stranke ne. To ni res. Prvenstveno so zahtevo podpisali poslanke in poslanci iz vladajoče koalicije. 30 predalčkov je bilo njim namenjenih, tako kaže print tega materiala, potem so se pa naknadno podpisali še poslanci Slovenske nacionalne stranke. Ostali očitno niso bili pripuščeni, da ne bi zadeva izgledala preveč široko in preveč demokratično. Tudi zanimivo je, da se ta predlog te preiskave fokusira samo na dve podjetji. Vemo pa, da je problem, o katerem naj bi bilo govora, v okviru te preiskave mnogo širši; po zadnjih podatkih Banke Slovenije zelo širok in globok. Kljub temu da smo še lani, kako leto nazaj, s strani enega izmed predstavnikov Banke Slovenije v Državnem zboru poslušali, kako tako imenovana menedžerska posojila ne ogrožajo slovenskega bančnega sistema in niso problematična, ker zajemajo okoli 600 milijonov evrov. Sedaj pa slišimo, da gre za številko od 3 milijarde evrov. Verjetno ni nastala v zadnjem letu - ali kaj? In kdo je tu koga zavajal? In zakaj ni bilo mogoče na izredni seji lansko leto v Državnem zboru, ki smo jo imeli v sredini leta, s strani Banke Slovenije dobiti nobenega podatka? Ker se je skrivalo vse te podatke za formulo stroge zaupnosti oziroma tajnosti. Takrat je bilo izpostavljeno, da je zadolžitev v Sloveniji problematična na širšem sektorju, predvsem na sektorju prebivalstva. Zdaj smo pa kar naenkrat pred tem, da se vedno bolj približujemo točki, ko bo očitno treba sprejeti odločitev o sanaciji vsaj ene izmed državnih bank, ki jo bodo očitno morali plačati davkoplačevalci. Zdaj pa jaz ne vem, ali je ta preiskovalna komisija vladajočih dimna zavesa za to zgodbo, ali je mogoče dimna zavesa za to, kar se dogaja v zadnjih dneh s strani Vlade, ko smo na eni strni mesece poslušali o tem kako morajo tisti, ki prolongirajo tako imenovana tajkunska posojila odgovarjati, zdaj imamo pa v Državnem zboru novelo zakona o jamstveni shemi, ki omogoča prolongacijo teh posojil in ki ga boste očitno podprli.

Tako je moje mnenje in vedno bolj bližje sem temu, da gre v tem primeru za ustvarjanje neke kulise, ki naj bi pred

javnostjo zameglila tisto, kar bodo vladajoči delali v tem mandatu v ozadju; in ta preiskovalna komisija bo služila izključno temu. In to je, če uporabim isto terminologijo, kot ste jo vi pred leti, vladna koalicijska preiskovalna komisija. Me zanima, če bo tudi v medijih dobila tak naziv, kot ga je ena druga v preteklem mandatu, ko je bilo rečeno, da je neetično, nemoralno, nedopustno, da tisti, ki jim je zaupano vladanje, ustanavljajo preiskovalne komisije. Kljub temu da vemo, kaj določa Ustava, in vemo, da Ustava ne razlikuje med takimi ali drugačnimi poslanci. Ustava govori o najmanj tretjini poslancev Državnega zbora, ki lahko zahteva ustanovitev preiskovalne komisije in če je taka zahteva vložena, se mora preiskovalna komisija ustanoviti. Ne glede na, s iz katerega pola taka zahteva pride.

Jaz te primere navajam samo zaradi tega, da vam kažem ogledalo, kakšni ste. Ker ste pokazali prej kot v relativno dolgem času, da niste nič drugačni, ampak mogoče celo slabši od tistega, kar ste očitali nam; prej kot v nekaj letih ste to dokazali. Jaz sem takrat povedal, da ni pomembno, iz katere poslanske skupine prihaja tisti, ki podpiše zahtevo za ustanovitev preiskovalne komisije, in da je v vsakem primeru vsaka preiskovalna komisija, preiskovalna komisija Državnega zbora. Ne glede na to, iz katere poslanske skupine so podpisi poslank in poslancev, ki tako odreditev zahtevajo. In jaz osebno jo bom, tudi to, tudi tako jemal. Mislim, da je prav, če ste že na štartu naredili to koalicijsko preiskovalno komisijo, da vsaj v nadaljevanju vse poslanske skupine sodelujejo pri njenem delu in da ta preiskovalna komisija nadaljuje svoje delo kot preiskovalna komisija tega Državnega zbora.

Osebno imam, kar se tiče obsega te preiskave, zelo velik problem. Če parafraziram bivšega poslanca in sedanjega ministra Lahovnika, ven, gospe in gospodje, "štrlijo same vaše glave". S to preiskavo, ki jo predlagate, "štrlijo ven" gospod Kramar, gospod Veselinović, gospod Boško Šrot - same vaše glave. Ni še dolgo tega, ko je gospod Boško Šrot preko vesoljne slovenske javnosti vašemu predsedniku, sedanjemu predsedniku Vlade, napisal javni izstop iz stranke Socialnih demokratov. In vaš predsednik Vlade se je na široko javno odzval na ta njegov izstop z deklaracijo.

Tako upam, da v preiskovanju "teh vaših glav" boste ločevali zrnje od plev in da se ne boste ustavili pri pregledovanju potnih nalogov, ampak pri milijonski nagradi, recimo; pri tem, kako da je bilo nekomu brez normalnega postopka odobreno večmilijonsko posojilo, in da se ne boste pri tem omejili samo na ta dva primera, Istrabenz in Laško, ampak boste pogledali Merkur in vse ostale, ki so bili servisirani s strani Nove Ljubljanske banke. Kako je mogoče, da lahko neko podjetje preko 70 milijonov evrov prolongacije kredita dobi prej kot v enem tednu, brez da bi karkoli predložilo evidentnega v zavarovanje tega kredita? In to v

mesecu decembru 2008, ko smo vsepovsod govorili o tem, kako je to rak rana naše družbe in ko so podjetja vsak dan umirala zaradi tega, ker niso mogla najemati posojil za delo, za to, da bi imeli njihovi zaposleni ljudje, delo. Zaradi tega smo priče v zadnjih treh mesecih seriji stečajev. Crkujejo podjetja, ki so imela dolgoletne blagovne znamke, s 50-, 60-, 70-letno tradicijo. In propadla so v veliki večini zaradi tega, ker ta tako imenovani kreditni krč na eni strani ni popustil in še vedno ne popušča in je tudi podjetjem, ki imajo kvalitetne programe, onemogočeno, da bi najemala kredite za proizvodnjo in za delo. Na drugi strani pa se 3 milijarde evrov vrti v nekih menedžerskih odkupih. In problem, ki ga imam jaz, je samo ta, da se je žal koalicija odločila, da bo to preiskavo omejila na manjši del, kar mi vzbuja dvom o resnični nameri tega, ker konec koncev imamo oziroma ima vladajoča koalicija vse instrumente v svojih rokah, vse mehanizme, da bi lahko tudi po drugih poteh te stvari uredila.

Po tistem, ko sta v začetku leta 2008 odstopila direktorja oziroma vodji glavnih dveh regulatornih ustanov, Urada za varstvo konkurence in Agencije za trg vrednostnih papirjev, ki sta bila od ustanovitve na tistih dveh stolih, gospod Plahutnik in gospod Neven Borak, ona dva sta bila, odkar sta se ta dva urada ustanovila tam, in ju ni bilo mogoče zamenjati, ker ste ju še pred letom 2004 postavili tako, da sta imela mandat za pet let. Zelo težak razlog za odpoklic. Dokler nista sama odstopila, praktično ni bilo moč narediti ničesar. Šele ko se je zgodila kadrovska sprememba z gospodom Soršakom na UVK in gospodom Žugljem na ATVP, se je začela zadeva dogajati, seveda na podlagi predhodne spremembe Zakona o prevzemih, kjer tako imenovana Lahovnikova novela v letu 2005 ali 2006 ne bi uredila tistega, kar je ta novela iz 2006 uredila; kajti novela iz 2006 je bila tista, ki je odkrila pokrovko, ki je rekla: "Gospodje, razkrijte se!" Vse, kar je bilo 10 in več let skrit, je privrelo na plan. Ti nabiralniki, gospe in gospodje, niso nastali ne 2005 ne 2006, nastali so leta prej in koncentracija in načrti in prevzemne aktivnosti so se začele dogajati bistveno prej, tudi še v času, ko je bil gospod Lahovnik v neki drugi vladi minister v letu 2004, ki se ji je reklo Ropova vlada. Zanimivo, da takrat ni prišel z Zakonom o prevzemih, ko je bil minister za gospodarstvo v Ropovi vladi, če je bil problem tako akuten. Kar naenkrat mu je preblisnilo, ko je pristal v opoziciji in vložil zakon, ki je bil pomanjkljiv. In potem je bilo rečeno, da vi, torej mi, takrat ga niste podprli in zaradi tega je zdaj ta godlja. Ni res! Zakon je bil s strani prejšnjega ministra za gospodarstvo pripeljan v Državni zbor in gospod Vizjak vam je pokazal, da ste ga tudi podprli, večinsko. In hvala bogu, da je bil sprejet. Na podlagi tega zakona, na podlagi te spremembe zakona o prevzemih, na podlagi drugačnega dela obeh regulatornih ustanov, se je začela ta zgodba razkrivati in zaradi tega smo šele izvedeli, koliko, kje in kaj se na tem

področju dogaja; seveda ob asistenci bank. To je pa neminovno dejstvo. Očitno mimo nadzornih svetov, preko uprav.

Je pa na nek način dejansko način, na kakršen je prišlo do te pobude in do te ustanovitve te preiskovalne komisije, verjetno res na eni strani tudi izraz nemoči vladajoče koalicije. In bati se je, da tudi v tem mandatu ne bomo uredili tega problema, kar je pa za vse slabo. Če je namen te preiskovalne komisije samo ta - in očitno je ta -, da se javnost na nek način pomiri, potem mislim, da je to zelo slabo. O tistem dogodku, ki ga omenjate in ga boste še, očitno - avgusta 2005 o nekem sestanku, ki naj bi bil izvor vsega tega, kar vsi veste, da ni res, obstaja zapisnik, ki je uraden in v njem je vse zapisano. O nekem sestanku, ki se je zgodil pred dnevi v neki slaščičarni tukaj v Ljubljani, ko se je kandidat za nakup Mercatorja iz Hrvaške iz podjetja Orbico sestal s Kučanom pa ni nobenega zapisnika! Nobenega zapisnika! In zanimivo, nobenega ne zanima, ali sta se gospoda pogovarjala o tem, katera slaščica je boljša, ali sta se eventualno pogovarjala o čem drugem. Tega pa nikjer ne beremo in nikogar to nič ne zanima. Se pravi, verjetno, da sta se pogovarjala res, ali pečejo boljše slaščice tukaj v Ljubljani ali nekje na Hrvaškem. Jaz temu globoko verjamem. In s tem nimam nobenega problema.

Skratka, moje mnenje je, da bi bilo vsaj pri delovanju prav, da delujemo skupaj, ne tako, kot ste zadevo na začetku nastavili, in da stvari, ki jih je treba urediti, pogledamo resno, drugače se bojim, da pravega učinka te preiskovalne komisije ne bo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Danes najprej se je začelo lepo. Vsi smo in so bili soglasni o tem, da je komisija koristna, dejstvo, da so pobudo podpisali poslanci in poslanke različnih poslanskih skupin, je obetavno dejstvo. Poslušali smo tudi uradno stališče Poslanske skupine SDS. Gospod Vizjak je blestel tudi od veselja, ko je rekel, da se veseli sodelovanja v tej komisiji. Ampak nato se je zgodil gospod Černač, ki nam pove drugo zgodbo: SDS ni vesela, ni posebej zadovoljna, da bi ta komisija končno začela raziskovati in tudi razčistiti nekatere vidike spornih prevzemov. Jasno, govori se o zapisnikih iz leta 2005. Če se ne motim, gospod Černač, tisti zapisnik je podpisala gospa Andrijana Starina Kosem. Gospod Černač je pozabil povedati, da se je nato zgodilo drugi zapisnik, ki je bil bistveno daljši. Od iste avtorice! In je tisti zapisnik, ki je bil dolg, izčrpen, zelo detajlen, povedal in razkril pravo zgodbo takratnega prevzema Mercatorja. In v tisti zgodbi še kako je bila vpletena Vlada gospoda Janeza Janše. Ampak naš namen ni

bil to, da bi se zdaj spet igrali pingpong, opozicijo in pozicijo. Kajti vse izhaja iz izkušnje, iz grenke izkušnje, ki smo jo doživeli v naši koaliciji v tem mandatu. Pravzaprav reprogramiranje kredita holdingu gospoda Šrota je bil kaplja čez rob. In vsi vedo in vsi veste, kolegi poslanci, kakšna vroča razprava je nastala tudi znotraj koalicije. Kajti koalicija ne pomeni, da čutimo in mislimo vsi enako v istem trenutku. Smo razmišljujoči, smo samokritični in v določenem trenutku nam je bilo jasno, da je treba tem zgodbam prevzemov, reprogramiranih spornih kreditov reči: "Konec!" In prav zaradi tega smo takrat zavzeli tisto stališče, koalicija je premislila, dobro premislila in zavzela jasno stališče do takšnih fenomenov in danes smo tukaj - s predlogom in pobudo za preiskovalno komisijo, ki naj razčisti, zakaj je prišlo do teh zloglasnih tajkunskih zgodb.

Naj na kratko javnosti povemo, kaj je pojem tajkunskega prevzema. Kdo so tajkuni? Ali so to kakšni pošteni menedžerji, ki delajo, ki se potijo in počasi, postopoma, s svojim delom, svojim poštenim kapitalističnim delom, pridejo do velikega premoženja - ne! V naši različici je tajkun tisti, ki s spretnimi špekulacijami, vedno na robu zakonitosti - na robu - ne nezakonito, na robu zakonitosti zna uporabljati vse možne trike za to, da državna finančna institucija, torej državna banka, financira nek kredit, in s tistim kreditom on lahko prevzame del premoženja. Tudi del državnega ali paradržavnega premoženja. Torej, to je tisto tajkunstvo, o katerem danes tukaj govorimo. In mislim, da je to pojem tajkunstva, s katerim se vsi strinjamo - opozicija in koalicija. Nimam dvoma, da imamo tukaj vsi, ki sedimo v Državnem zboru, interes razčiščevati, zakaj po zakoniti poti, ampak vedno na robu zakonitosti, lahko pridemo do takšnih prevzemov. In dejstvo je, da tukaj ni krivda le na eni strani. Jaz sem v tem mandatu - v prejšnjem mandatu mene ni bilo v Državnem zboru - spominjam pa se poskusa kolega Lahovnika in sedanjega ministra za gospodarstvo Mateja Lahovnika, da bi vendarle z enim zakonom preprečil tajkunske prevzeme. Ta zakon ni dobil vaše podpore. In bi bilo fino danes ugotoviti, kdo je glasoval proti tistemu poskusu. Pa dajmo to povedati javnosti - kdo je takrat glasoval in preprečil, da bi Lahovnikov zakon "šel naprej". Mene zanima. Mene zanima, ker me takrat ni bilo, vem pa, da se je to zgodilo v Državnem zboru.

Pa gremo naprej. Imamo dva primera, najbolj zloglasna: Šrotovo Laško oziroma danes govorimo o holdingu in seveda tudi Mercator in Istrabenz. Dva eklatantna primera. Zakaj le ta dva? Jaz se strinjam s tistimi, ki pravijo, da bi bilo treba širiti paleto raziskave in razčiščevanja. Se strinjam in upam, da se bo to tudi zgodilo. Ampak je vendarle treba nekje začeti in postaviti okvir, kjer bo razčiščevanje možno in dokaj hitro. Kajti le tako bomo ponudili precedens, torej model razčiščevanja, ki ga lahko potem apliciramo tudi pri drugih primerih. In dejstvo je, kot je kolega Černač opozoril, da

"štrlijo nekatere glave" in te glave nimajo, verjetno nimajo izkaznice SDS. To bi vas moralo opogumljati in veseliti. Ampak jaz vidim na vaših obrazih določeno zaskrbljenost. Kljub temu. .../Oglašanje iz klopi./... Ja, kljub temu. In me zanima. Mi nismo zaskrbljeni! Če to predlagamo danes in si to želimo, nismo zaskrbljeni. Ker mi se zavedamo, da stvar ni zgodba ene ali dveh strank. Stranke v tem procesu tajkunskih prevzemov in politika deluje transverzalno. Prečkajo stranke, celotno tkivo teh raznoraznih špekulacijskih interesov. To je dejstvo in zato smo tukaj danes, da razčistimo! In tisti podpisniki tega predloga, se zavedajo, da ta komisija ne bo ščitila ene ali druge stranke, ampak bo razčiščevala te fenomene in bo zanimivo videti, kaj in kje pa katera specifična teža v političnem prostoru se je pojavila bolj pogosto v teh prevzemih. Dejstvo je, da statistika govori malo v škodo prejšnje Vlade in tam so se zgodili ti eklatantni primeri. Dejstvo je, da bivši premier Janša je bil osebno vpleten v pogajanjih za prevzem Mercatorja s strani Šrota, se je to zgodilo. Zakaj se je zgodilo, vemo, ker je bil to "deal", jaz dam tebi Mercator, ti daš meni nadzor nad največjo časopisno hišo, to se je tudi zgodilo. Priča je vaša članica ali bivša članica, gospa Starina Kosem, nato pa so se stvari obrnile, spremenile in naenkrat tudi SDS je odkrila zlo tajkunstva. Hvala bogu! In danes smo si enotni o tem, da je treba stvari razčiščevati. Ne glede, kako bo stvar bolela, verjetno bo zbolela; bo zbolela verjetno, na vaši strani in tudi na naši strani. Ampak mi smo za to, da pride ven resnica.

Jaz sem danes posredoval javnosti tudi pobudo, ki je sila podobna tej pobudi za preiskovalno komisijo. Je pobuda, da bi razčistili resnico o tako imenovanih fojbah oziroma o kraških brezni, ki pritegujejo po eni strani neofašiste, po drugi strani naše državljane, oblečene v partizane in ki dejansko razdvaja prebivalstvo ob meji in kjer politika špekulira. Špekulira na račun neznanih dejstev. Zato pobuda, da se dve vladi dogovorita o ustanovitvi preiskovalne komisije oziroma zgodovinske komisije, forenzikov in speleologov in naj raziščejo vsebino tistih kraških brezen.

Na isti način se lotimo tudi razčiščevanja teh resnic v brezni tajkunskih posojil, tajkunskih prevzemov in tako dalje. Samo resnica nas bo peljala dejansko do metodologije preprečevanja nadaljnjih ali špekulacij ali nadaljnjih zlorab - po eni strani zgodovine in po drugi strani javnega kapitala in davkoplačevalskega denarja. Zgodba je zelo enostavna. Bil sem tokrat izvoljen v parlament in se veselim sodelovanja naše stranke v tej komisiji. Ta komisija seveda ni nadomestilo za tiste organe, katerim smo dolžni prepuščati drugo dimenzijo preiskave - to je Računsko sodišče po eni strani, po drugi komisija za preprečevanje korupcije, ampak žal, ampak žal prav iz vrst SDS-a prihaja največ ugovorov tudi na račun tistih organov, ki pa bi morali biti sveti v pravni državi. Ampak ne,

so moteči. So moteči, ker ugotavljajo enkrat eno resnico, drugič drugo in seveda te resnice vladajočim ne prijajo.

Zdaj imamo drugo vlado. Vi ste opozicija, imate drugo priložnost in jaz upam, da boste tvorno sodelovali v tej komisiji in se veselim skupnega sodelovanja. Kajti brez opozicije ta komisija ne bi bila kredibilna. In ni res, da poslanci vladne koalicije pač ne bi smeli predlagati take komisije. Saj sami ste se potem popravili in ste povedali, da pač ni nobenega člen ne v zakonu, ne v Poslovniku, ne v pravilniku, ne v Ustavi, ki bi kaj takega preprečeval. Dejstvo je, da tako lahko sproži tudi koalicija. Pomembno je, da bo vključena tudi opozicija, sorazmerno, kot v vseh komisijah, in da bo delovanje te preiskovalne komisije popolnoma transparentno, popolnoma jasno, popolnoma pošteno.

Torej čas je, da se znebimo tajkunskih špekulacij. Saj veste, da je finančna kriza in recesija tudi ali predvsem rezultat tajkunske ali menedžerske špekulacijske logike in tajkunskega ravnanja - ne samo v Sloveniji, ampak na globalni ravni. Prevlada tajkunskega kapitalizma je pripeljala do propada produkcijskega, ustvarjalnega kapitalizma in do prevlade finančnega, špekulacijskega kapitalizma. In to se je žal porodilo in razvijalo tudi v naši državi. Kljub temu da je naša država v primerjavi z drugimi tranzicijskimi državami bila boljše opremljena kajti tukaj je delovala še vedno mentaliteta in psihološka struktura soodgovornosti, ki morda je izhajala celo iz toliko kriminaliziranega samoupravljanja. Ampak smo imeli še v mentaliteti dejstvo, da se moramo nadzorovati, da moramo nadzorovati nekaj skupnega. In to se je v določeni meri tudi zgodilo, dokler se niso pojavili novi protagonisti in tudi zakonodaja, ki je omogočila dejansko naskok novih tigrov ali novih tajkunov, ki so v sodelovanju z vlado in z vladajočo politiko lahko začeli prevzemati del družbenega premoženja in družbenega kapitala. To se je dogajalo na makro ravni in na mikro ravni. Na mikro ravni se je to dogajalo tako, da so nekateri predsedniki uprav in direktorji ali celo nadzorniki kupovali delnice lastnega podjetja s krediti.

Torej, podoben fenomen na mikro ravni za milijon, milijon in pol evrov, ne bom zdaj spet navajal imen, ampak je znana zgodba tudi iz obalnega velikega logističnega podjetja, kjer so najeli približno milijon evrov pri državni banki in so kupili delnice ob dejstvu, da so bili privilegirani, ker so imeli insajderske informacije in so točno vedeli, da bo en teden kasneje delnica poskočila v vrednosti. In to je bilo vse zakonito; žal je bilo vse zakonito. Mi moramo vzpostaviti sistem, ki bo v bistvu postavil takšno ravnanje zunaj zakona. In to je dejstvo! Ko bomo to dosegli bomo dosegli dejanski premik pri preprečevanju nadvlade tajkunske logike.

Torej, še enkrat naj izrazim, tudi v imenu ostalih kolegov iz Zaresa in tudi čestitam kolegu Lojzetu Posedelu, da je pripravil to pobudo. Ta pobuda je nadaljevanje politike, ki

jo je naša skupina zagovarjala s konkretnimi predlogi. Pričakujem še odgovor, kako ste glasovali takrat ob predlogu gospoda Lahovnika; je to nadaljevanje tiste politike, politike načelnosti in transparentnosti v poslih.

Včasih smo zoprni, ne samo vam v opoziciji, marsikomu smo lahko zoprni, smo trn v peti. "Težimo", "težimo", vztrajamo, ne spustimo in tako bomo tudi nadaljevali. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Prijatelj, postopkovni predlog.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Preprosto, nekatere stvari se težko sliši. Jaz osebno, vi vodite sejo danes, nimam nič proti, če je kdo od prisotnih naredi majhno reklamo za koga, ki kandidira na evropskih volitvah, čeprav to nima nobene zveze s temo, ki jo sedaj obravnavamo - to je ustanovitev preiskovalne komisije. Me pa moti, če kolega Franco Juri tukaj govori o pravicah fašistov, ki bojda so v slabem položaju, ker so njihovi vzroki, trditve nerazčiščene. To pa me moti. In bi vas prosil, če lahko, ko vodite sejo, opozorite, kje smo. Fojbe s tem nimajo nobene zveze, o čemer zdaj govorimo.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa, gospod Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala, da ste na glas to povedal, ker je žalostno od vas.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

SREČKO PRIJATELJ: Sakramensko dobro sem vas razumel, John Franco Juri.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa, gospod Prijatelj. Kar se tiče prve vaše navedbe, sem ob koncu poslanca Pukšiča tudi opozoril. Kar se tiče navedbe in razprave gospoda Jurija, sem jo dobro poslušal in sem mislim, da mi je ni treba prekiniti. Replika, gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. Najprej glede te večne nadaljevanke in večnega obtoževanja bivšega predsednika Vlade. Ko vam nek zapisnik ni dovolj, pa povlečete še nekega, za katerega niti ne veste, kje je in kaj v njem piše. Ta zadeva, moram reči, da je že izpeta in vam ljudje več ne verjamejo. Izpeli ste se, predaleč ste šli. Ta zgodba je podobna obtožbi v primeru Patria. In sam sebe diskreditirate s tem, ko to zgodbo kar naprej fraklate in vrtite.

Narobe ste me tudi citirali. Jaz nisem govoril o tem, da je Slovenska demokratska stranka nezadovoljna, vi ste rekli, da smo zaskrbljeni, zaradi te preiskovalni komisije, celo da

ji nasprotujemo oziroma da sem jaz temu nasprotoval. Daleč od tega. Daleč od tega. Jaz sem celo povedal, da je bilo z vaše strani, s strani vaše predstavnice narobe povedano, kar smo sicer od nje že vajeni, da poslušamo stalne neresnice in laži, da ni hotela poslanska skupina oziroma poslanci in poslanke Slovenske demokratske stranke te zahteve podpisati. Povedal sem vam, da v teh 30-ih stolpcih so sami vaši poslanci in poslanke. 30 jih je iz vrst SD, LDS, Zares in DeSUS in potem dodatno na roko pripisano še poslanci iz Slovenske nacionalne stranke. Tako to je. Zakaj ste tak način ubrali, je vaš problem, ne moj, ne naš. Mi mu ne nasprotujemo. In postavil sem vam ogledalo. Vi ste v prejšnjem mandatu nasprotovali temu, da bi lahko tisti poslanci, ki sestavljajo vladne stranke, zahtevali preiskovalno komisijo. Vi ste bili tisti, ne mi, mi temu ne nasprotujemo, kljub temu, da je bila z naše strani takrat zahtevana, ker v prejšnjem mandatu nismo imeli tretjine, tako kot jo imate vi sedaj, da lahko zahtevate preiskavo. Mi bomo z veseljem pri tej zgodbi sodelovali. Čudi nas samo to, zakaj je omejena na posamezne subjekte, zakaj ni posameznih subjektov, kjer bi vas zadeve še bistveno bolj bremenile. Mimogrede, omenjen je bil sedanji minister Lahovnik, kako je bil njegov predlog zakona zavrnjen, ko je bil tu opozicijski poslanec. Pol leta prej je bil pa še minister v Ropovi vladi, pa bi lahko ta isti zakon pripeljal v Državni zbor. Še malo nazaj je pa napisal menedžerski program odkupa v BTC, za katerega je bilo ugotovljeno, da je najhujše divje lastninjenje v tej državi. In, zanimivo, tega BTC-ja pa v tej preiskavi ni. Ga pa ni. Mi se tudi ne sprašujemo, kdo je tajkun, glejte, sprašujejo se vaši ministri v Vladi zdaj po novem, kdo je tajkun. In sem povedal, največjo resnost, če vam gre zares, boste pokazali v Državnem zboru, ko bo treba glasovati o tem, da se podaljšanje teh kreditov v jamstveni shemi celo s poroštvom države, kar zdaj predlaga vaša Vlada, ne dovoli. Če boste glasovali, da se to ne dovoli, boste verodostojni...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Tri minute, konec replike.

ZVONKO ČERNAČ: ... drugače pa ne. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Rado Likar. (Ga ni.) Potem jo ima gospod Srečko Prijatelj. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsedujoči. Sam sem podpisnik te, lahko že kar rečem, novoustanovljene komisije; upam, da to ne bo preprečeno na tak ali drugačen način.

Rad bi nekaj poudaril. Namen te komisije je razjasniti vsa dejstva in okoliščine ter ocenitev dejanskega stanja financiranja spornih menedžerskih prevzemov gospodarskih družb

Istrabenz in Pivovarna Laško. Ne morem se strinjati s predhodniki, ki govorijo, da je tako delo moč opraviti s strani ene same osebe. Trdno sem prepričan, da gre za organizirano kriminalno gospodarsko združbo, to se pravi, da gre za organiziran kriminal. Kako bi lahko ena sama oseba, denimo, gospod Bavčar, prepričal cel nadzorni svet, če pa ne bi tega imel poprej dogovorjenega. Preprosto ni možno. Seveda preiskava ne more biti sama sebi namen. Jaz upam, da ta ne bo in upam tudi, da bomo dali odgovor na druga vprašanja, ki se bodo porajala mogoče v dopolnitvi in razširitvi pristojnosti te komisije. Jaz bi sam tudi želel, da odgovorimo na primere, na katere smo že pozabili. Recimo Zavarovalnica Triglav. Tam je gospa Klemenčičeva, vemo kako, prišla do lastniškega deleža. Zastavila je še ne kupljene delnice in večina od teh novodobnih tajkunov je delala tako, ker jim je bilo to z zakonom dovoljeno. Torej se je pač delalo po domače. Pozabili smo, verjamem, že na to, kako smo uničili TAM, pa kako smo prodali Elan, pa kako smo dejansko prodali, ne vem, Tobačno tovarno, ki je bila včasih ponos Sloveniji, kako so propadale dobre blagovne znamke s strani novodobnih menedžerjev, kot sta recimo Kolinska in Droga Portorož, pa za to ni nihče odgovarjal, z utrjeno blagovno znamko, ljudje so danes na cesti. Seveda terjajo ta vprašanja določen odgovor. Jaz sem trdno prepričan, da mogoče bomo pa le korak bližje temu, da nekoga pripeljemo s sumom do sodišča. Ampak, spoštovane kolegice in kolegi, jaz bi vas nekaj vprašal, vse tu prisotne. Zakaj organi javnega pregona molčijo, če to vse nekako vemo, če je to splošno poznano dejstvo? Zakaj organi javnega pregona molčijo? Na primer. Imamo tudi neuspele poskuse menedžerskih prevzemov, kot je recimo MIP. Tam je evidentno, da je bil poskus, potem se je družina Volk malo premislila pa je rajši registrirala podjetje v tujini pa prenesla proizvodnjo tja. Evidentna kršitev delovnopravne zakonodaje, gospodarskih zakonov in tako naprej in tako naprej. Pa se nič ne zgodi. V tem primeru lahko rečemo: "Organi javnega pregona molčijo." Pa ne bi smeli.

Gospod Bavčar nedvomno veliko ve. Nedvomno veliko ve o tem, kaj so počeli drugi takrat, ko so bili še skupaj in verjetno se mu to tudi tolerira na tak način. Preprosto za nos vleče celo vesoljno Slovenijo. Pa enkrat bi bil še malo predsednik uprave pa naslednjič bi bil samo član uprave in tako naprej in tako naprej. Zanimivo. Nadzorni svet oziroma odbor ga celo podpira v teh dejanjih. Torej gre za manipulacijo, gre za organiziran kriminal, za organizirane hudodelske združbe in za vsakim od teh primerov stoji dobro organizirana hudodelska družba.

Tudi banke so tu, s svojim nadzornim organom, ki mora seveda preveriti preden odobri takšen kredit, sploh pa če je v milijonskih zneskih izplačan kar tako, brez nekih trdnih jamstev. In zanimivo, nobeden od teh gospodov ne odgovarja tudi s svojim premoženjem, osebnim, ker to bi bilo že preveč

za njih. Tisto, kar pa so si nagrabili, so pa seveda zvesto prepisali na svoje zakonske partnerje ali pa druge prijatelje, da ne rečem tako, ljubice.

Jaz bi želel, da ta komisija seveda da tudi Vladi Republike Slovenije na nek način malo večjo moč, kajti kot vidimo, vsaj jaz osebno vidim to iz svojih lastnih izkušenj, da pri nas minister ničesar ne ukaže, predsednik Vlade pa še manj. In isto ste lahko videli pri milijonski nagradi, ki ni bila še danes vrnjena in tudi pri trinajstih, štirinajstih plačah oziroma božičnicah, ki jih je gospod Borut Pahor hotel preprečiti, ni bilo možnosti, ker tudi vzvodi niso obstajali. Lahko so sledila samo opozorila, prošnje, ampak kaj več od tega seveda ni bilo moč storiti.

Nihče nam ne bo dal nazaj paradnih konjev slovenskega gospodarstva, kot sem že prej našteval, ta podjetja, verjamem pa, da bomo lahko vsaj enega od teh rešili, če bomo načelni, dosledni in takojšnji. Kolikor je pa znano, te komisije, ki so bile do zdaj ustanovljene, niti ena od njih ni imela namena, da pripelje zadevo pred sodišče, čeprav bo v preiskavi verjetno podano ogromno argumentov in tudi dokazov, da bi to lahko storili. Jaz trdim, da lahko to storimo že danes. Jaz trdim, da je v bistvu izvor premoženja posameznika možno preveriti v dobrem tednu pri vsakem posamezniku, ker če smo v neki družbi, ki naj bi seveda temeljila tudi na tem, da se imetje prijavlja in da je to transparentno znotraj EU-ja, potem lahko vidimo tudi, kdo je kaj odnesel v kakšno drugo banko. Ampak tudi tega nočemo, preprosto ni nam do tega.

In bojim se seveda, da bo ta komisija še ena od mnogih komisij, da se bomo sicer sestajali, da bomo sicer delali, da bomo sicer imeli ugotovitve, samo na koncu pa ne bo tistega sklepa, ki bi pripeljal do jasne odločitve. Če se to zgodi, potem je že danes brezpredmetno, da karkoli delamo naprej. Jaz bi želel, da ta komisija začne delati takoj, čim prej je mogoče in da razširimo ta krog, da prisluhnemo tudi drugim, ki bi želeli odpreti te zadeve, ki so evidentne in ki so lahko dokazljive. Ne samo ti dve podjetji, ki sta seveda največji in najbolj glasni. Mogoče se je tudi največje oškodovanje državnega premoženja se je zgodilo iz teh dveh naslovov, ampak lahko se pogovarjamo tudi o drugih.

Za konec bi želel še nekaj poudariti. Pravice teh delavcev, ki so delali v dobrih podjetjih, kjer so imeli sklenjeno delovno razmerje, pravice teh delavcev bo morala pojutrišnjem plačati v nekem nadomestilu socialnega dodatka skozi brezposelnost država. Zakaj država ni tu tožnik? Zakaj država, ki ima vse argumente, ima davčno, policijo, ima vpogled v poslovne listine, zakaj davčna ali država kot taka ni tisti organ, ki bi izterjala nepravilnosti, ki so se dogajale. Preprosto reči, nekdo je posloval ne robu možnega in nikoli ni zašel na drugo stran, to preprosto ni res. Dogovori so bili kartelni, dogovori so bili skupinski, sestajali so se bankirji, nadzorniki in menedžerji, skupaj, na istih

sestankih in seveda tudi z datumom je bilo to vse pokrito. Kdaj, kako in komu je bilo vnaprej dogovorjeno. Pri vsakem primeru, ne samo pri teh dveh, lahko to vidimo, če hočemo.

Verjamem, da to, kar bomo mi počeli, delali in raziskovali v tej komisiji, bo sicer zapisano v gorah papirja. Verjamem pa tudi, ko bo narejeno poročilo, da bo zopet nastal pravni molk in da ti organi, ki bi morali poskrbeti, da po uradni dolžnosti pripeljejo pravico v podjetje, zopet ne bodo opravili svojega dela.

Na koncu bi omenil še Splošno plovbo. Ko smo imeli poročilo korupcijske komisije, Kosove komisije, sem jasno povedal tu, v Državnem zboru, da je Kos seznanjen s tem, da policija ve komu od veljakov, enemu iz političnih strank, je bil izplačan denar v milijonskem znesku, zato da se je lahko prodaja vršila kar v pisarni ministra, brez predhodne ocene, koliko je to podjetje vredno, nekemu tujcu. To do danes ni bilo zanikano. Nazadnje smo postavili tudi poslansko vprašanje dvema ministroma, ministru in ministrici. Upam, da bo ta kriminalist, ki ima te podatke, tudi kazenskih ovadb je na ducate, da bo končno spregovoril. Mogoče se boji ali mu je pa ukazano, da mora molčati. So primeri, v katere je vpleteno tudi osebje z znanimi priimki in imeni, in verjamem, da mogoče tudi solidarnost, ta lažna solidarnost s tega mesta tem gospodom. Jaz bi seveda rad, da odpremo tudi kak drug primer, da ta komisija ne dela samo na teh dveh podjetjih in da delo obrodi sadove. Predvsem pa, da se krivce ne samo blati po časopisu, ampak tudi pripelje pred sodišče. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Vili Trofenik. (Ga ni.) Gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Spoštovani gospod podpredsednik, kolegice in kolegi! Naj rečem za uvod, da sem vesel, da se bo končno začelo nekaj premikati. Zato je daleč od spretnih političnih podtikanj pa zavajanja ljudi in ustvarjanja megle, da je kdorkoli iz naših klopi zaskrbljen. Daleč od tega. Tudi mi smo pripravljali podobno zadevo, zato ste skrivali pred nami in nam niste dali podpisov, in ste pač nekoliko prehiteli. Ampak nič zato.

Več okoliščin, se mi zdi, da je ob tej nesrečni situaciji, ki je v Sloveniji, ko smo pred ponovnim saniranjem bank, kar bodo morali sanirati državljani, davkoplačevalci, pa le malo bolj ohrabrujoče. Se pravi, sreča v nesreči pri tej zadevi je, da so pred nami evropske volitve in da nekatere stranke, kjer imajo njihovi člani pa njihovi tajkuni roke v vrečah do ramen, morajo ustvarjati dimno zaveso. In da so dejansko zaskrbljene, če se bo vse posrečilo, kot je bilo zamišljeno pri teh preiskavah. In zagotavljam vam, da se ne bo vse posrečilo, da bodo prišli na dan ti posli in povezave teh tajkunov z vami, z vašimi strankami, ne rečem z vami, z ozadjem. Mislím, da Slovenci niso tako neumni, da ne bi vedeli

od kdaj se to pelje, kdaj je bilo naročeno tem direktorjem, da naj pripravijo vse za olastninjene podjetij, da naj ustanovljajo paralelna podjetja, transferirajo dobičke na tista podjetja, potem pa iz tistih podjetij lastninijo. Vzorec je splošen in naročilo je bilo dano iz političnih vrst in to zelo prikrito. In to je bilo v času LDS-ovskih vlad. LDS se je pa zdaj razlezel v tri stranke, v LDS, Zares in SD. SD pa je bila tako ali tako vseskozi tudi neka pokroviteljska stranka in njeni centri moči od zadaj. In glejte, prav gotovo je tukaj treba razčistiti. Treba je razčistiti, tudi sami v tem gradivu pišete, da se je ranljivost bank povečala. Takrat, ko ste to pisali, ste še uporabljali ta izraz, ranljivost bank. Sedaj je guverner in tudi minister sam rekel, da so naše banke v precej slabem stanju, glede bonitet in pridobivanja posojil od zunaj. Tudi na podlagi državnega poročstva, katerega namen naj bi bil omogočanje normalnih razmer drugemu delu gospodarstva, obrobnemu gospodarstvu, manjšim podjetjem. Ti so s temi tajkuni prizadeti za dolgo časa. Ampak, kaj je to? Zdaj ni več ranljivost, zdaj je slab položaj. Državo se je spravilo v odvisnost od drugih. Državo se je spravilo v odvisnost in v podrejeni položaj. Sprašujem se, zakaj je tega podrejenega položaja, spravljanje v podrejen položaj, ki ga sankcionira naš Kazenski zakonik v 350. členu, Napada na neodvisne države, v 357. Sabotaža, zakaj noben organ pregona tega ne sankcionira? Zakaj ne sproži ovadbe? Jaz upam, da bomo skozi to komisijo poslali tudi ovadbe, da se sankcionira to v tem poglavju, ki obravnava tudi izdajo domovine. Gre za izdajo domovine, bodite prepričani. In če bi bili drugačni časi, ko je bila še smrtna kazen po Evropi, jaz se tega ne veselim in si je ne želim nazaj, potem bi morali na tem spomeniku revolucije, ki ste ga naredili, tudi viseti nekateri od teh, ki so državo izdali. V okviru te dimne zavese na veliko govorite o teh sestankih, kar je bilo danes že rečeno, prejšnjega predsednika Vlade. Zanimivo, da nihče ne omenja sestanka gospoda Kučana s Šrotom v Palmižani na Hvaru. Finance so poročale, da se je zgodil na oddaljeni lokaciji, v zavetrju palm in vsega tega. Teh sestankov je bilo nebroj. Tej preiskovalni komisiji bom z zanimanjem sledil in gledal, kako se bo oblikoval dokazni sklep, če bodo te stranke, ki imajo večino, predlagane, da je ena glavnih prič, ne glavnih prič, prvih prič gospod Golobič, ki ve največ o postavitvi uprav bank iz tistih časov; on je direktno kadroval gospoda Kramarja; da bo lahko tudi pred preiskovalno komisijo pod zaprisego povedal, kaj je naročil, kaj so vse naloge, obveznosti teh uprav v zameno za strašne nagrade, ki so šle v milijonske vsote. To je bilo danes že rečeno, o tem se vsi strinjate, da te nagrade niso bile kar od boga dane, ampak za politične obveznosti, za protiusluge. Računam, da se bo marsikaj zgodilo. Marsikaj se je zgodilo, brez tega, da v prejšnjem mandatu, kot je bilo rečeno, te preiskovalne inštitucije, Urad za varstvo konkurence, za boj proti monopolu

in vse to, naj bi bili ljudje zamenjani, da bi se ugotovilo, kje so ti poštni nabiralniki, kako se lastnini preko poštnih nabiralnikov. Še danes bi bilo v globoki megli. Doprinesla je gospodarska kriza, ko so se gospodom ponesrečile nekatere stvari. Zdaj so tudi v vaših strankah živčni in pred evropskimi volitvami tekmujejo, še posebej Zares, ki je pač na meji vstopa ali pod vstopom in se želi uveljaviti tudi s tem, da na nek način igro vodi. Naj jo vodi, hvala bogu.

Naslednje, kot sem rekel, kaj bi se zgodilo. Baje je bilo tik pred tem, da bi državne banke dale kredite Delti beograjski, da bi gradila stadion in bi gospod Janković potem s svojimi finančnimi inženirji to lepo obračal in pripeljal tako, kot zna pripeljati takšne stvari. Vi ne govorite tudi o teh tajkunih, ki so tu po Ljubljani, po Mestni občini, čeprav sodišče vodi preiskavo. Takrat se je tajkunizacija začela. Milijon evrov je šlo kar tako za fiktivni posel, kar tako. Nikoli se ni opravil, tisto podjetje sploh ni imelo takšne dejavnosti. Zdaj govorijo o tem, da je nekdo že dobil odpravnino za podjetje, ki še ni bilo v lasti Mercatorja in tako, neverjetne stvari.

In seveda, zelo me bo zanimalo tudi koga boste predlagali za predsednika te preiskovalne komisije. Meni je zelo žal, da med nami ni več kolega, ki je vodil dve preiskovalni komisiji, Mirka Zamernika, ki ju je res fantastično vodil, pripeljal do konca s poročilom in tako naprej, ampak, žal, ni hotel kandidirati za Državni zbor, ker je preveč pošten, je rekel, bom še kaj drugega. Seveda pa upam, da ga bodo ljudje izvolili v Evropski parlament. Kandidira ker je takšna situacija v državi, ker morajo pošteni ljudje iti naprej, takšni, ki se ne pustijo kupovati. Ampak, zanima me, koga boste vi kandidirali. Ali boste kandidirali koga, ki bo na "špagi", ali boste tudi enega bolj neodvisnega poslanca. Ker, v tem primeru se seveda...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Jerovšek...

JOŽEF JEROVŠEK: ...lahko zalomi.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Jerovšek. Lepo prosim, držimo se tistega, kar je na dnevnem redu.

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod podpredsednik...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA:...gospoda...

JOŽEF JEROVŠEK: Gospod podpredsednik, protestiram, ker ravno o tem govorim. Če ste del problema, potem bodite rajši tiho. Skušajte biti del rešitve, ne...

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa za vašo potezo, ki ste mi jo namenili kot predsedujočemu.

Izvolite naprej.

JOŽEF JEROVŠEK: Glejte, takšne intervencije so namenjene, da nas motite.

Moram reči, tudi pri prevzemu Merkurja vemo marsikaj, pa ga ni tu noter. Državna podjetja so morala posle voditi z Merkurjem, tam kupovati po drastično višjih cenah od tržnih cen materiale, repromateriale in tudi kar nekaj direktorjev državnih firm je sodelovalo pri tistem lastninjenju na tak način, da so iz državnih podjetij vlekli profit in dobiček. Odobravali višje transferne cene in na tak način. To je težko dokazljivo, nekateri pa vedo in nekatere stvari so na mizi. Ampak, zakaj nimate Merkurja tukaj notri?!

Torej, vaš namen je selektivno delanje megle. Ampak jaz upam, da se boste v tej megli izgubili in da bodo v Sloveniji razmere take, da bomo lahko razpihali to meglo in pokazali, kam ti gospodje sodijo, ki so spravili banke pred ponovno sanacijo, ki jo bodo davkoplačevalci pokrivali in to je izdaja domovine. Še enkrat poudarjam. In za to izdajo domovine bodo morali nekateri tudi odgovarjati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Gvido Kres. Prosim.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. S to preiskavo, s to zahtevo po parlamentarni preiskavi, sem mnenja, da še zdaleč ne bomo odstranili tega kreditnega krča. V Slovenski ljudski stranki podpiramo takšno preiskavo. Osebo pa bil veliko bolj zadovoljen, če bi ta preiskava šla oziroma lahko zajela vse primere teh nenormalnih razmer in nenormalne privatizacije, ki se je zgodila v naši državi. Ti prevzemi so po mojem mnenju in mnenju mnogih pripeljali do stanja, ko banke niso sposobne financirati gospodarstvo. Vodilni teh bank so pripeljali to zadevo v takšno krizno situacijo kot je. Za zastavo so res vzeli delnice podjetij, ki so bila v fazi prevzema. Vendar pa za banke je to samo kot garancija, ne pa, da bo banka upravljala s podjetji. Banka prvenstveno mora upravljati s krediti, s sposojenimi krediti. Od tega banka živi in od tega banka dela in na ta način pomaga. Predvsem je njim bistvo, da imajo v svojih bilancah denar, denar, ki ga posojajo, ne pa, da so solastniki podjetij.

Če greš sam po kredit na banko, te zelo dobro prečešejo, vidijo kakšen finančni tok imaš in rečejo: "V redu. Z vsemi temi garancijami, ki ste jih prinesli, z vso to zastavitvijo vaših nepremičnin, vam bomo odobrili kredit. Vam bomo odobrili kredit zato, ker ste ga sposobni plačevati in to je naš cilj. Cilj je, da vi kredit plačujete, ne pa, da bomo mi vam enkrat vzeli hišo, ker ne vemo, kaj bomo z njo." Bistvo je, da imajo banke denar.

Jaz sem že zastavil vprašanje ministru za gospodarstvo. Moram reči, da sem bil zadovoljen z njegovim odgovorom, še

bolj pa s tem, ko sva se zunaj na hodniku srečala, se pogovarjala, ko sem mu lahko ta problem bistveno lažje prikazal, kot ga pa lahko prikažem tukaj v tej dvorani. In moram reči, da je odlično odreagiralo, mi je dovolil, da sem temu podjetniku, ki ta problem dobro pozna, dal njegov naslov in že kontaktirata. In takrat, moram reči, da sem šel v to smer, da bi morali vzpostaviti inštitut oziroma na nek način vzpostaviti način kreditiranja teh malih podjetnikov, ki so zdaj v krču, na način, da pridemo do moratorija kreditov. Ti mali podjetniki bi mogoče potrebovali dve leti moratorij na kredit, medtem ko vsi zagotavljajo obresti, bi pa plačevali in s tem bi jim tudi omogočili normalno delo.

Mi je pa tudi popolnoma jasno, da banke zdaj morajo reševati te velikane, ker ko se ladja potaplja pa menda mi vsi v življenju gledamo na to, da nekoga ne potopimo, saj ko ga potopimo, potem pa res nimamo sploh kaj več pričakovati, da od njega še kaj nazaj dobimo. Najbolj verjetno je, da se tudi tukaj odvija ta proces. Ampak, kdo pa te procese zdaj vodi? Vodijo jih tisti, ki so to že naredili, da smo danes v takšni krizi kot smo, in tudi takrat niso tako strokovno delali, kot delajo na bistveno nižjih nivojih, kot sem vam že prej povedal primer.

Poglejte, ko mi je dal gospod Lahovnik res prijazno gesto, da sem temu podjetniku omogočil kontakt, mi podjetnik piše oziroma daje mi pismo, ki ga je poslala tudi ministru in pravi: "Najprej lep pozdrav in zahvala, da ste poslancu gospodu Gvidu Kresu dali "mail", s katerim se lahko neposredno obrnem na vas." In pravi: "Z gospodom Kresom sva, kljub temu, da sva v različnih političnih opcijah, tudi prijatelja in mnogokrat sogovornika v trenutnih težavah v katerih se je znašlo naše gospodarstvo." Iz tega je sledilo tudi poslansko vprašanje, ki sem ga dal. Hočem povedati, da je to oseba, ki ni iz moje politične opcije, ampak je pa podjetnik, je slovenski državljan, potrebuje in potrebno je pomagati.

No in potem nadalje, ko tudi predstavlja, rad bi vam malo bolj plastično prikazal s kakšnimi zadevami se srečuje in pravi, če bi dobil zdaj v temu trenutku samo štirideset tisoč evrov, približno, kredita, ki bi ga odložil za dve leti, bi bili še naprej zaposleni, štiri ljudi zaposluje, šel je na teren, odkril je nove tržne niše, rešil bo podjetje, gotovo bi ga rešil, če bi bila država sposobna pomagati tudi tem malim podjetnikom. Zato apeliram na vse vas, spoštovane poslanke in poslanci, Vlada, poskusimo najti tisto pot, s katero bomo lahko nemudoma pomagali tem majhnim podjetnikom, ker teh je veliko in tukaj notri se ustvarjajo nova delovna mesta bistveno hitreje, kot pa v velikih sistemih in pa seveda ohranimo tudi to, kar je. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Aleksander Ravnkar. Prosim.

ALEKSANDER RAVNIKAR: Hvala, gospod podpredsednik. Veliko besed je bilo že izrečenih v zvezi s to pobudo, ki sem jo podpisal tudi sam. Želim, da bi parlamentarna preiskava doživela uspešen zaključek s čim manj motnjami. Če naj se pa to zgodi, potem bi pa opozoril samo na nekaj točk, ki sem jih v razpravi danes zaznal in za katere mislim, da lahko samo ovirajo kakršno koli preiskovalno delo v parlamentu, v Državnem zboru, nič pa ne morejo prispevati koristnega k temu, da bi bila naloga, za katero se menda vsi zavzemamo, koristno opravljena.

Najprej je seveda treba zavrnuti izsiljevanje. Temu smo bili priča v nastopu tistega poslanca, ki je svoje pritrjevanje tej preiskovalni komisiji pogojeval s tem, da se krši sklep Državnega zbora izpred dobrega tedna, iz prejšnjega petka, ko je bil določen sestav ene druge preiskovalne komisije, da predlaga na podlagi predloga 37 poslancev in kjer je bil izvršen poskus v okviru pristojne komisije, da se čim prej pride do predloga.

Interpretacije Ustave in drugih pravnih predpisov imajo popolnoma sebičen namen, popolnoma politično interesen in drugim v glavo vsiljujejo sheme, kako naj se interpretira pravo in kako je razumeti Ustavo brez volje, da bi se jo vsaj temeljito pogledalo, ne bodo koristile ne tisti, ne tej, nekaj slabe volje pa vendarle povzročajo. Zato velja tak pojav prepoznati kot odvečen in ga zavrnuti.

Zavračam tudi izključno strankarsko identifikacijo tistega, kar je treba raziskati v tej parlamentarni preiskavi. V parlamentarni preiskavi gre za nosilce javnih pooblasti. Gre za nosilce javnih funkcij, vsaj v tistem obdobju, ki je razpoznano kot preiskovalno in ki bo v sklepu zastopano, kot preiskovalno obdobje in za nikogar drugega. Čez ta preiskava ne more seči, sicer je treba začeti nekaj drugega. Torej tudi to seveda zavračam. Nanaša se na ljudi, na konkretne nosilce, ne na nek širok bla bla, ki ne bo vodil nikamor.

Nadalje, zavračam vlačenje ljudi, ki v obdobju, za katero gre, niso bili nosilci javnih funkcij in tudi danes niso, ker če prelagamo obravnavo na njih, potem spet presegamo zakonske okvirje parlamentarne preiskave in gremo spet nekam drugam v drugo politično igro, ki se je, vsaj jaz kot podpisnik, ne želim udeleževati in jo zavračam, ker je preseganje parlamentarne prakse, je sestavni del nenormiranega segmenta in je udarec v prazno.

Hvala za ta del, da ste me poslušali.

Nadalje bi rekel še to, da so me posebej pogrele nekatere razprave kolegov iz SDS-a, ne vseh. Teh, ki so razpravljali v zadnji uri, ki izjemno veliko vedo o posameznih primerih, posameznih pojavih, recimo kar, za potrebe te preiskave izjemno veliko vedo o posameznih prevzemih. Tukaj sem poslušal analize, kaj se je dogajalo v bankah, kako je to teklo v Merkurju, kjer ni bilo mehanizma transfernih cen. Opozorjeno je bilo, da je to sicer težko dokazati, ampak transferne cene

menda zna še kdo v tej državi preračunati, kdo od nas se je pa z nekaterimi segmenti vsaj kdaj ukvarjati. In bi morda znali to narediti. Ampak, v glavnem, na ta način se bo pred javnostjo; če bo o tem sploh kaj poročano, mogoče ni vredno veliko besed; ustvarjal vtis, kot da je že vse znano, zdaj pa se tukaj pojavlja neka koalicija, ki hoče dva, sicer resda velika, resda močno povezana, resda primera z veliko udeleženci, kaj iskati, ko pa je vendar vse znano, ko pa bi lahko ti posamezniki ali morda še s sosedom v klopi pripravili obsežna, natančna, preverljiva in povsem zadostna poročila, ki bi nam lahko pomagala identificirati tako nosilce javnih funkcij in tiste predpise, za katere je pravzaprav treba doseči njihovo spremembo.

In končno, zavračam tudi, ker se mi zdi še posebej grdo, ob vseh pa sodi samo kot ena podvrsta interpretacije pravnih predpisov, mala .../Nerazumljivo./, interpretacija, nedobroverne interpretacije teh pravnih predpisov, tudi kvalificiranje kaznivih dejanj. Tu slišimo kvalifikacije za posamezna kazniva dejanja, ne da bi se avtor takih kvalifikacij lotil kakršnekoli, tudi najbolj popreproščene analize in prikaza o zakonskih znakih takega kaznivega dejanja. Tu zadošča trditev, da je nekaj črno, tudi če je morda samo sivo. Če bo nekdo trdil, da sem jaz mlad, bom sicer lahko za sebe vesel, ampak prav mlad nisem, kajne, marsikaj je že obrabljenega in tako naprej. Ampak bi rad, da bi kdo prepoznal, da so obrabljeni tudi taki nastopi, ki ne vodijo nikamor drugam kot v razkazovanje lastne nespameti, služijo pa samo uveljavitvi laži. Zato bi rad opozoril, da je tudi ta parlamentarna preiskava, katere razlogi in cilji so primerno utemeljeni in se razprava z njimi skorajda ne ukvarja, ima pravzaprav, kot je razvidno, res samo dva temeljna namena: ugotoviti, ali gre pri nosilcih funkcij za politično odgovornost, ker to lahko ugotavlja ta visoki dom, in drugič, ali je kaj takega omogočilo ali pa ni bilo sposobno preprečiti karkoli v našem pravnem sistemu in tisto potem spremeniti. To povsem zadošča, zato podpiram ustanovitev te komisije. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Borut Sajovic. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa za besedo. Vsem skupaj prijazen pozdrav! Vesel sem, da imamo v Državnem zboru tudi pravno kvalificirane in široke ljudi. Pozdravljam in sem vesel take razprave, kot jo je imel poslanski kolega, gospod Aleksander Ravnikar, enostavno za to gre. Očitno je, da politiki gospodarskim in pravnim zgodbam nismo bili in nismo kos, in tu ni nobene razlike, ne glede na to, katera vlada je vodila Slovenijo. Očitno so bili tisti, ki so imeli več pravnega znanja, korak pred nami, ki smo pisali zakone, ki niso bili dovolj natančni, jedrnati, da bi določene stranpoti, ki so se še poudarile v času recesije, obvladovali. Podpiram

ustanovitve te komisije. Če poslušam to debato in če bo ostala v vodah politike, se mi zdi, da smo že takoj na začetku zgrešili smer. Če bomo iz tega naredili prvovrsten politični prepir in škandal, potem napredka in dodane vrednosti ne bo. Vsem je zagotovo jasno, da bo sile v preteklosti in so zagotovo tudi še danes o delu kakšne zgodbe, tesne povezave med gospodarstvom in politiko. Zato se mi zdi ta razprava, ki jo vodimo danes, in ko govorimo o tajkunskih in podobnih kreditih pa zadeve nismo podrobno opredelili, še posebej vprašljiva, če bodo o posameznih bančnih poslih zagotovo tudi subjektivno odločali nadzorni sveti, potem to v praksi pomeni, da smo se odmaknili od normalne in realne prakse bančnega poslovanja.

Danes v tej razpravi je bilo večkrat omenjenih več uglednih slovenskih podjetij. Dotaknil se bom enega, ki ste ga imenovali že trikrat, to je bil gorenjski Merkur. Zanima me, kakšni so nameni, da skušamo kriminalizirati podjetje, ki se je olastnilo s pomočjo menedžerskega prevzema dve leti in pol nazaj. Ve se, kdo je vlagal. Predhodnik gospod Jerovšek ima cel kup dokazov, podatkov in navezav o tem, kaj je bilo narobe. Tudi jaz ga sprašujem, če jih je že odnesel pristojnim inštitucijam. Zanima me, ali je mogoče nasprotovanje Zakonu o policiji, da bi policija imela manj kriminalistov, da bi ne imela vodstva, mogoče celo povezano s tem, da se te zgodbe nikdar in nikoli ne raziščejo. Mislim, da je vsakemu zavednemu in poštenemu državljanu v Sloveniji še kako v interesu, da imamo strokovno, močno učinkovito policijo, kvalitetno kriminalistično službo, ki bo taka ravnanja, kar se tiče gospodarskega kriminala, ustrezno kaznovala in sankcionirana. Prepričan sem, da bo zakon o policiji jutri dobil potrditev z vseh strani, da se vse to, kar se sumi, kar se navaja, da se končno tudi razreši. Mogoče smo pozabili, da se je v zadnjih 15 letih v Sloveniji prevzelo skoraj tisoč podjetij, da je 80% teh podjetij izpeljalo vodstvo in da zdaj s takimi razpravami pljuvamo kar na vse počez in povprek. Jaz mislim, da je za številna podjetja, ki so bila prevzeta dobro, da so dobili konkretne, točno določene lastnike, predvsem pa se mi zdi pomembno, da seveda ves političen prepir poteka enostavno okoli prevzemov, v katerih so postali lastniki Slovenci. Jaz mislim, da Slovencev že v zgodovini nam močno manjka, da seveda nismo imeli svojih fevdalcev niti ne svojih kapitalistov in se mi zdi pomembno, po moji osebni oceni je boljše, da so lastniki slovenskih podjetij Slovenci, kot pa tujci. Prevzemov, ki so bili v Sloveniji storjeni s strani tujih lastnikov, nihče ne problematizira.

Če se vrnem nazaj na zgodbo Merkurja, ki so jo nekateri danes problematizirali. V Merkurju je okoli 100 ključno zaposlenih prevzelo, odkupilo Merkur po korektni ceni, na javen in pa transparenten način. In najbrž so številni komentatorji, edini, da je bil to najbolj pregleden med vsemi menedžerskimi prevzemi Slovenije, pa še zdaj ne razumem, zakaj

nekatero danes to tako hudo moti. Niti enega dokaza nismo še slišali, da bi bil v zgodbo podjetja Merkur, ki se širi na balkanske, vzhodne trge, uspešno posluje, da bi bil kdorkoli oškodovan, da bi bilo oškodovano družbeno, državno ali pa kakršnokoli zasebno premoženje. Nikogar tudi ne moti, da Merkur zaposluje več kot 800 mladih, visoko izobraženih strokovnjakov in da se je v zadnjih 15-ih letih število delovnih mest v Merkurju povečalo za 3500. In da tako podjetje, kot je Merkur, uspeva povečevati svoj tržni delež napram podjetjem, ki prihajajo iz istega sektorja, v isti trgovski branži v tujini. Jaz mislim, da je to za Slovence lahko pozitivno ali pa dobro. Če si v teh zgodbah nalijemo čistega vina, bo Slovenija lahko jutri bogatejša in pa uspešnejša in samo to je po mojem mnenju dodatno sporočilo z dodano vrednostjo te preiskovalne komisije, če bomo seveda te povezave med politiko, gospodarstvom, predvsem pa bankami presekali, da bodo banke lahko samostojno, svobodno poslovale v skladu s prepričanji stroke, da potem bomo postali normalna, predvsem pa uspešna evropska država. In tega si želim. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Dušan Kumer. Prosim.

DUŠAN KUMER: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Mogoče bi za začetek samo rekel, da tisti, ki se zavzimate, da bi bilo primerno časovno in po številu subjektov to preiskavo razširiti, bi vas opozoril, da smo imeli eno podobno preiskovalno komisijo v prejšnjem mandatu. Razširili smo jo na 84, mislim, da je bilo 84 subjektov in sami veste, kako se je končala. Rezultat je bil popolnoma nič. Zato podpiram to idejo, da ostanemo pri teh dveh subjektih in skušamo tukaj najti tisto srž ali pa jedro, ker, po mojem, je model ali način podoben vsem ostalim. Ker je pa bilo veliko govora celo s strani nekaterih prejšnjih ministrov oziroma enega od prejšnjih ministrov glede sprememb dopolnitev Zakona o prevzemih, moram povedati, da smo mi v prejšnjem mandatu štirikrat spreminjali Zakon o prevzemih in je treba biti pri tej zadevi zelo natančen, ko se vzamejo tudi glasovanja iz računalniškega spleta oziroma baze, in sicer prvič smo mi glasovali v tem Državnem zboru o spremembi Zakona o prevzemih 25. 4. 2006. Dobro bi bilo, da bi to pokazal bivši minister za gospodarstvo. Tu ste namreč sedanja opozicija, takratna vladajoča koalicija, zavrnila predlog zakona, ki je bil zelo restriktiven glede menedžerskih prevzemov. Drugič smo potem glasovali 24. 6. o spremembi, istega leta 2006, ampak tista ni bila tako pomembna, na katero se je glede izglasovanja skliceval bivši gospodarski minister. Pomemben je pa ta 21. 12. 2007, spomnil bi vas, da je to bilo po tisti novembrski seji, ko smo razpravljali o nezaupnici tedanji vladi in ko je

prvič v tej dvorani bila izrečena beseda tajkun s strani takratnega predsednika Vlade in čez en mesec smo mi spreminjali zakonodajo v smeri ki je bila nakazana po predhodni, čez dve leti pa že s strani opozicije. In na koncu še 14. 7. 2008 je pa epilog, ko smo dokončno rekli, zdaj se pa ne bi šli tega, da bodoči lastniki z menedžerskimi prevzemi zastavljajo delnice ciljnih podjetij. Ko že jemljemo, jaz bi pričakoval najmanj od tistih, ki so sedeli v Vladi, da so pri tem natančni in jasni.

Da zelo na kratko ponovim, zakaj je pomemben sestanek 12. avgusta 2005, sestanek v vladnih prostorih. Aprila 2006 mi predlagamo spremembo prevzemne zakonodaje, ki bi onemogočila predvidoma stvari, ki bi se naj dogajale v vladnih prostorih in je bilo zavrnjeno. Potem je bila prva sprememba s strani vladne koalicije julija 2006 in potem decembra 2007 po seji Državnega zbora, na kateri smo glasovali o zaupnici Vladi. Dokončno smo rekli, da se tajkunizacije ne gremo več, šele lanskega leta tik pred volitvami, to je julija 2008.

In mogoče dva taka paberka ali pa ocvirka, ki se tukaj v razpravi pojavljata večkrat. Zakaj vladna koalicija ustanavlja to preiskovalno komisijo? Tudi sam sem v prejšnjem mandatu bil kritičen. Vendar, ko vi govorite o tem, potem povejte, 4 preiskovalne komisije smo imeli v prejšnjem mandatu in 3 ste ustanovili iz vladne koalicije in eno prejšnja opozicija. Eno preiskovalno komisijo ste pa prepričali in če bi ta preiskovalna komisija v zvezi s Mercatorjev v prejšnjem mandatu bila ustanovljena, bi mogoče danes imeli mnogo lažje delo, ko ustanavljamo to novo preiskovalno komisijo. Ker tista preiskovalna komisija, ki jo je vodil kolega Marinič, ni dala nobenega rezultata. In še tisti, ki govorite o Jankoviću in njegovem menedžerskem prevzemu, če ne veste, jaz pa mislim, da bivši gospodarski minister ve, Ropova vlada je prepričala Jankoviću, da bi izvedel menedžerski prevzem Mercatorja. Kar se je dogajalo po avgustu 2004 oziroma septembru po volitvah, pa veste seveda vi, ki ste sedeli v vladnih prostorih.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miro Petek. Prosim.

MIRO PETEK: Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik Državnega zbora. V teoriji in praksi je glede instituta parlamentarne preiskave precej različnih mnenj. Sam imam s tem kar nekaj izkušenj. V prejšnjem mandatu sem bil član tako imenovane tožilske preiskovalke. Na nek način pa sem bil pred tem celo nek predmet preiskave v tako imenovani, rečemo, Petkovi ali Zamernikovi komisiji. O Mirku Zamerniku danes ne bi, ker je bilo danes že kar precej lepega o njem povedanega. Moja ocena je, da preiskovalna komisija ni nujno nekaj slabega. Seveda je vprašanje, kakšen je njen izplen, kako uspešno je njeno delo, najbrž pa - tu smo si lahko vsi enotni - škodovati ne more. Sam bi takoj podpisal pobudo za to

preiskovalno komisijo, vendar, žal, k temu nismo bili povabljeni. Rad bi vladajoči koaliciji pomagal pri raziskavi nepravilnosti njihovih gospodarskih satelitov in na nek način njihovih političnih sopotnikov. Žal pa je ta preiskovalka časovno, po moji oceni, preveč omejena. Začne se leta 2005 in naprej. Mislím, da imajo tajkuni svojo zgodovino ali predzgodovino in bi mogoče kazalo bolj poseči v preteklost. Pri tem je zanimivo mogoče to, da se spet pojavlja Nova KBM. Sam sem že leta 2000 pisal o sumu pranja denarja v Novi KBM, v njeni Ekspozituri na Koroškem. In če bi kriminalisti in tožilci takrat imeli voljo, da bi preiskali sum pranja denarja v Novi KBM, državni banki, banki sanirani z državnim denarjem, mogoče celo ne bi bilo treba ustanavljati tovrstne preiskovalne komisije. In seveda, ljudje, ki so bili leta 2000 na visokem položaju v Novi KBM so v tem času še celo napredovali. Zanimivo je, da takrat, v tistem času, ni bil za ta sum pranja denarja, kot je ugotovila notranja revizija, nihče ni bil kaznovan. Nihče ni za to odgovarjal, kar je dovolj jasno sporočilo, da se v tej državi ne more nikomur nič narediti, da imajo pač določeno imuniteto.

Drugi primer je Ljubljanska banka oziroma primer LHB Frankfurt. Poglejte, Kosova komisija je leta 2005 objavila načelno mnenje, da obstaja sum, da je koroško podjetje Eurocity preko kreditnega aranžmaja v višini 30 tisoč milijonov evrov v tej finančni instituciji v Frankfurtu prala denar. Kaj se je zgodilo? Nič. Takrat je bil na čelu Banke Slovenije današnji razvojni minister. Te podatke najdete na spletni strani Urada za preprečevanje korupcije. Seveda gre v teh primerih za nek zanimiv trikotnik, na eni strani imamo državno banko, na drugi strani tako imenovane tajkune in na tretji strani politiko. Ta slavna fotografija, ta dvignjen tajkunski prst današnjemu predsedniku Vlade, pove svoje. Ta dvignjen prst je dovolj viden, pomeni pač to, delal boš to, kar sem ti naročil, in nič drugega. In seveda to je zaskrbljujoče. Gospa Potrata, bili ste na vrsti pred mano, pa ste se odpovedali. Predsednik, lahko nadaljujem?

PRESESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Seveda, gospod Petek, saj vas nismo želeli nič prekinjati. Bom pa jaz opozarjal na red v dvorani. Hvala.

MIRO PETEK: Hvala lepa. Sosednja Italija ima določene težave z mafijo. Mafija je na nek način država v državi. In se ne morem znebiti občutka, da so tudi tajkuni na nek način država v državi, imajo svoje botre, svoje podpornike in s tem se je težko boriti. Vsekakor pa želim preiskovalki veliko sreče. Hvala.

PRESESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Vinko Gorenak. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Pravzaprav je težko dodati kaj bistvenega k tistemu, kar je povedal gospod Vizjak, pa vendar naj opozorim na nekaj stvari.

Še v prejšnji službi, vem, da smo se velikokrat pogovarjali o tej tematiki oziroma tematiki, povezani s temi zadevami. Zagotovo je bilo največkrat vprašanje, kako poseči v te stvari, kako realno preprečiti nekatere stvari, ki so se dogajale, pa vendar smo se vedno ustavljali pri dveh institucijah, ki sta imeli na svojem čelu ljudi, govorim seveda o Uradu za varstvo konkurence in Agenciji za trg vrednostnih papirjev, ki sta imela na čelu tako rekoč nedotakljive ljudi, bogove. Tiste bogove ste postavili vi oziroma jih je postavila prejšnja vlada, na način, zapisan v zakonu, da je kakorkoli praktično onemogočil poseg nove, Janševe Vlade do njih in napram njim, da bi, preprosto, nič drugega, začeli delati in v službo hoditi ter kaj početi v korist te države. Šele v tistem trenutku, ko so ti ljudje odšli ali jim je potekel mandat, šele v tistem trenutku se je začelo premikati in šele takrat so se začele zadeve odkrivati. To je dejstvo. Seveda se ob vsem tem tudi sam sprašujem, zakaj neka časovna omejitev na dva subjekta in na neko časovno obdobje tako, kot ste se vi sami spraševali tudi pri prejšnji preiskovalni komisiji, pa tam se mi je zdel odgovor zelo logičen. Mi smo postavili neko obdobje, v katerega so se šteli izbrisani in dvakrat ugotovile različne številke, nismo pa zajeli obdobja Janševe vlade. Zakaj? Ker nismo izdali niti ene same odločbe niti enemu samemu tako imenovanemu izbrisanemu, ampak smo v parlament nosili ustavni zakon, ki ste ga gladko zavrnil. Zato v tistem obdobju, ko se ni nič dogajalo, tudi ni kaj preiskovati. Seveda se pa je vprašati, zakaj se vi omejujete samo na to, na kar se omejujete. Človek bi vendarle postavil neko drugo tezo ne tisto, ki so jo moji kolegi pred menoj, človek bi celo rekel, da ste mogoče prehiteli opozicijo, ker se bojite, da je tam kaj narobe. Mogoče je pa to razlog? Saj ne nazadnje, kdo je te kredite dajal in kdo je te kredite sprejemal? Samo ljudje, bom rekel, s političnimi članskimi izkaznicami ali pa njihovi simpatizerji, vendar izključno na tej strani, predvsem nasproti mene in v prvih vrstah tu na sredini. Torej, nobenega razloga ni, da bi se kdorkoli z naše strani te preiskovalne komisije bal in nobenega razloga ni, nasprotno, jaz celo trdim, da bi jo morali mi ustanoviti, saj konec koncev boste zdaj sami sebe preiskovali. Mislím na vaše politične sopotnike, bivše, sedanje prijatelje ali karkoli. Tipični primerek, kaj bo ta komisija delala, smo pa videli pred petimi minutami. Ali veste kaj bo delala? Prodajala bo meglo, ki jo bodo vsi mediji povzemali zato, da boste vi v tem parlamentu lahko počeli tisto, kar vi želite in kar že počenjate nekaj mesecev. Nekdo pred menoj je rekel: "Seveda sem vesel, da bo jutri prišel policijski zakon." Ali ste videli kakšna megla? Seveda bodo poročali o delovanju neke komisije, recimo, da bo to

Posedelova, ne vem čigava bo, kdo bo pač vodja, ne vem, se opravičujem, nisem imel slabega namena, čigava pač bo, poimenovana bo po nekom in bodo naslovi časopisov polni tega, kaj je bilo zdaj odkritega, vmes boste pa "butnili" tri zakone "ala" jutrišnjega policijskega, ki se ga eden od poslancev zelo veseli, da bo jutri prišel. Seveda pa ne pove, da bo ta isti zakon prvič v samostojni Sloveniji prinesel politiko na vrh policije, kar je socializem opustil leta 1988. Tega ne pove. Prvič se bo zgodilo to, da... On je govoril o malem številu policistov in kriminalistov, se opravičujem predsednik, ampak on je govoril, zato moram to pojasniti...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: To ni predmet tega odloka, ampak vsi govorimo na splošno, razprava je splošna. Kar govorite, bom omejil, če bo potrebno.

DR. VINKO GORENAK: Ja, pogledajte on je govoril o tem in pričakujem, da boste meni dovolil, da pojasnim to zadevo... Tovrstne stvari se bodo dogajale. Dogajale se bodo tudi stvari tipa notarji, tipa odvetniki pa še kaj, zato, da bi bilo to prikrito, da bo na prvih straneh medijev delo te preiskovalne komisije, ki na koncu koncev glede na to, da sama okoli sebe ljudi išče, ne bo našla nič. Vidite, to je "štos" te zadeve.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Majda Potrata. Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Ko poslušam najrazličnejša stališča v zvezi z ustanovitvijo preiskovalne komisije, res lahko pritegnem tistim, da vsak govori o vsem. In pri tem nekateri hočejo prepričevati, kako vsi mislimo enako. Nekdo je rekel, vsi veste, da ni res. In je nadaljeval, ne, jaz ne vem, da ni res, gospod Černač, kaj vi veste, jaz ne vem. In jaz ne vem vnaprej, kaj bo preiskovalna komisija ugotovila. Vem pa to, da je v prejšnjem mandatu opozicija želela ustanoviti preiskovalno komisijo o prevzemu oziroma o prodaji Mercatorja, da je tedanja koalicija zelo pohitela, da je ustanovila svojo preiskovalno komisijo in v njej bojda preučevala štiriinosemdeset različnih podjetij in na koncu ugotovila, kar je ugotovila. Včasih se je temu reklo, da je dobila .../Nerazumljivo./... drobiž.

Sama bi bila seveda bolj pomirjena, če bi preiskovalne komisije tudi v preteklosti v resnici dognale tisto, zaradi česar so bile ustanovljene. Ker gre pa najpogosteje za politično motivirane sodbe, ko nekateri že v naprej vedo, kaj bodo dobili, tudi sedajle v nekaj nastopih je bilo mogoče to slišati, da bo komisija prodajala meglo in ne vem kaj še vse, potem se človek res sprašuje, kaj ima Državni zbor opraviti s preiskovalnimi komisijami, ko v preiskovalnih komisijah ne

ugotovi tistega, zaradi česar so bile ustanovljene. Ko pa skuša, to je moja izkušnja iz prejšnjega mandata, nekatere komisije, ki nimajo značaja preiskovalnih komisij, v take preiskovalne komisije spreminjati. To je tisto, kar mi vendarle potrjuje, da slabo poznamo in še slabše uporabljamo Poslovnik Državnega zbora. Ker potem, ko že tisti bodisi reče, da bo imel proceduralni predlog ali pa kaj drugega, pove, kar je povedal, predsedujoči sicer lahko kot glas vpijajočega v puščavi reče, da to ni bil proceduralni predlog, ampak stvari tečejo naprej. Če bi se mi ljubilo, bi šla preštet, kolikokrat je bil zlorabljen proceduralni predlog za nekaj čisto drugega. Tudi danes smo poslušali vse mogoče. Veste, presega pa mejo spodobnega, da uporabljamo razpravo v Državnem zboru za brezplačno predvolilno kampanjo. In da se to večkrat dogaja. Dobro, danes so šli nekateri v tako skrajne primere, da so celo imena tu prodajali kot najboljše kandidate. Ampak navsezadnje ne morem reči, da bi tudi vse drugo, kar se dogaja, bodisi na izrednih sejah ali na rednih sejah, imelo kakšen drug namen. Dejstvo pač je, da gledamo na stvari drugače in ni mogoče pričakovati, da bomo samo s prebiranjem magnetogramov in samo s citiranjem iz magnetogramov približali stališča. Če nekdo, ki nima več večine v parlamentu, drugemu prepoveduje interpretirati besede govorečega, je to samo aroganca. Če pa se drugi še ne morejo sprijazniti s tem, da nimajo več moči odločanja, je pa to drug problem.

Spoštovani gospod predsednik hvala, ker me niste prekinili, ampak dejstvo je, da je zlorabljeno...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Saj vas lahko, mag. Potrata, prekinem, seveda.

MAG. MAJDA POTRATA: Dejstvo je, da je bilo zlorabljeno zaporedje časa. In, gospod Petek, prav nesramno je, novinar ste bili in veste, kaj se v medijih lahko objavlja, da tisti prst, o katerem govorite, pripisujete, da je bil prst predsedniku Vlade. Ne, takrat Borut Pahor še ni bil predsednik Vlade. In tudi danes je že bilo opozorjeno, da zlorabljate in nenatančno govorite o nekaterih rečeh, povezanih z ministrom za razvoj. Ampak greste pač po tistem principu, da bo tolikokrat ponovljena laž pač nekoč postala resnica. No, jaz bi si želela, da ne bi bili uspešni na tej poti, medtem ko pa preiskovalni komisiji želim, da doseže cilj, zaradi katerega bo ustanovljena. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Replika, gospod Zvonko Černač, prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Gospa Potrata je rekla, "jaz ne vem, kaj ni res, gospod Černač." Spoštovana gospa Potrata, ne vem, zakaj je treba mene vpletati v vašo nevednost. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Milenko Ziherl. Prosim.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo, gospod predsednik. Tudi sam pozdravljam oziroma podpiram ustanovitev te preiskovalne komisije, vendar sem že pri naslovu v dilemi - naslov je skoraj čez pol strani in v njem je, morda zaradi prostorske zadrege, izpuščenih cel kup firm, ki bi tja sodile, torej sodile tudi v preiskavo, Zavarovalnica Triglav, Perutnina Ptuj, SCT, BTC, ACH, Viator&Vektor, Merkur, Luka Koper, Splošna plovba in tako naprej. Povsod zadaj stojita NKBM pa Nova Ljubljanska banka.

Problem teh tako imenovanih tajkunskih odkupov podjetij je predvsem v tem, da je bilo - nekje sem zasledil podatek - za to investiranih čez 20 milijard evrov. In vprašanje je, ali so ljudje, zaposleni, država Slovenija, lokalne skupnosti, za ta denar dobili tisto, kar so pričakovali, torej sposobno vodstvo, ki bo podjetje vodilo kot skrben gospodar in nadgrajevalo proizvodnjo, storitve, dejavnosti, ne samo lokalne, ampak z vstopom v Evropsko unijo tudi širše, v evropskem gospodarskem prostoru.

Rečeno je bilo, da je koalicija prehitela opozicijo. Tukaj vidim, da je morda nekaj vzrokov. Če predlagaš tako komisijo, potem lahko tudi nekako oblikuješ pogoje, po katerih bo delovala. In tukaj je namen, da bo verjetno, lahko predvidevamo, da bo ta preiskovalka diktirala tempo, tako kot bo kazalo, zdaj se zelo všečno sliši, za evropske volitve, da nekaj ustanovljamo, ljudje mislijo, zdaj se bo pa nekaj premaknilo, kriza je, čas je, da se nekaj reši. Drug možni vidik pa je, da se bo selektivno obravnavalo. Morda je kakšen tajkun totalno zavozil in se bo pač storilo tisto, kar bi že trg naredil z njim. Danes beremo, da se celo glavna banka upnica strinja s stečajem Istrabenza. Sam sem prebral nekje analizo v Financah in se z njo popolnoma strinjam, da za zaposlene stečaj Istrabenza ne bo nikakršna katastrofa. Prišel bo drug kupec in bodo nadaljevali. Šokantno bo morda samo to, če bo kakšen premor, preden se organizirajo in preden stečejo finančni tokovi. Bo pa usoden za kakih 20, 30 najvišjih položajev znotraj hierarhije tovarne. In to je potem treba samo pozdraviti. Nov pameten lastnik bo naredil tisto, kar bi morali že zdavnaj. Tiste, ki so firmo zavozili, bo poslal iz firme. In to ne bo kakšne pretirane škode. Preiskovalka je lahko, kot je bilo že danes rečeno dimna zavesa, ko najbolj na glas vpijemo, kričimo, primite tatu, pa smo morda sami do komolcev z rokami na prepovedanem sadju. Morda bi kazalo opozoriti na prerivanja znotraj koalicije okoli tega, okoli jamstev. Mimogrede, sprejem zakona o jamstveni shemi zamuja za kakšne tri mesece. In kljub temu, da zamuja, še vedno ni dobil soglasja s strani Evropske komisije, kar pa kaže na določen sum, da ta jamstvena shema ni dodelana, da so lahko notri kakšne napake, predvsem pa je zelo vprašljiva boniteta A, B, C

oziroma področje, kjer so predvidena jamstva za tajkunske kredite. Danes je bilo omenjenih že več sestankov kot da se je takrat svet totalno okrog obrnil. Vendar kaže opozoriti na to, da Mercator presenetljivo dobro posluje z novo upravo, s staro je bil vedno v nekih težavah, z novo pa kar naenkrat, glej ga šmenta, čudežno mu v zelo oteženih pogojih, konkurenca se mu je malo namnožila, ne gre slabo. Tak sestanek je bil tudi na Paklenih otokih pri Hvaru, morda je lokacija izbrana namenoma, kajti Pakleni otoki- "pakleni planovi". Tam je bil isti protagonist, kot je bil danes omenjen, nekdo, ki v slaščičarni sklepa posle in zopet prodaja 25% Mercatorja. In kar naenkrat so pozabljeni nacionalni interesi. Zame je nacionalni interes, da firma posluje dobro. In izkazalo se je, vsaj v tistih, kjer sem delal, če je bila mešana lastnina, da je poslovala transparentno in uspešno.

In poleg naštetih firm so morda še drugi tipi, nekakšni tajkuni tipa grobar, ko pridejo ugasnit firmo in prodajajo ostanke. Tak primer imamo zdaj v LTH-ju, morda je tudi firma MIP in tako naprej. In ravno na našem škofjeloškem področju smo sanatorjev, tajkunov tipa grobar, srečali kar precej. Vsi so izginili in umrli v zelo čudnih okoliščinah. Sanator Alplesja je bil utopljen v Savi, sanator Jelovice je zgorel nekje na obali. Sedanja ekipa, ki sanira LTH - notri imamo šaljivce, ki objavljajo osmrtnice za žive župane Tržiča, torej za našega bivšega kolega Pavla Rugarja in tako naprej. In res bi kazalo še enkrat pregledati, kaj je to nacionalni interes oziroma v okviru te preiskovalne komisije nadgraditi delo te preiskovalne komisije s kakšno konkretno kazensko ovadbo, da tudi pride do konkretnih posledic, da se kakšnemu tako imenovanemu tajkunu reče tudi, "hvala za sodelovanje, si bil bolj za škodo kot korist." Saj smo videli, da ravno tajkuni, najmanj, kar lahko rečemo, poslujejo z neko čudaško ekonomijo. Firmo izčrpavajo in zato je vsakih toliko let potrebna sanacija. In to firme, ki bi morale ob zdravem poslovanju biti naši paradni konji in biti kot kokoš, ki nosi zlata jajca.

Zato veliko pričakujem od komisije, vendar se po drugi strani močno bojim, da bom nad njo razočaran, tako kot sem bil že nad marsikatero pred to. Njeno ustanovitev pa podpiram. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Jože Tanko. Prosim.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Kolikšen je interes in kako globok je interes vladne koalicije za ustanovitev te preiskovalne komisije, kaže tudi to, da Vlada danes nima nobenega stališča. Normalno bi bilo, tako kot pri vseh drugih točkah dnevnega reda, da se tudi Vlada opredeli do pobude poslancev, da si najavi čas za razpravo in predstavitev stališča. Tega danes ni. Imeli smo sejo v petek, ko smo tudi sklicali razpravo na temo gospodarskih ukrepov. Tam smo dobili

na mizo 150 strani materiala, gradiva, danes ni nikogar pri tej pomembni točki, ko se bo odredil akt o preiskovalni komisiji, da bi Vlada razpravljala o smiselnosti te preiskovalne komisije.

Druga stvar, ki jo kaže ugotoviti, je tudi to, da je bil v največji vladni stranki relativno šibak interes za ustanovitev te preiskovalne komisije, kajti le 11 poslancev največje koalicijske stranke se je podpisalo pod zahtevo za odreditev parlamentarne preiskave, samo 11 od 29. Med njimi manjkajo podpisi nekaterih ljudi, ki so vedno tukaj, v Državnem zboru, kar tudi kaže odnos vladajoče stranke, največje stranke, do globine te preiskave. Tudi udeležba pri razpravi danes tu je izredno šibka v koaliciji. Poglejte, pet poslancev, pol manj kot na naši strani. Zanimivo. Eden od ključnih argumentov, da se proučijo procesi tajkunskih odkupov, procesi dokapitalizacije in lastninjenja, med podpisniki pa tako slaboten interes. To kaže samo to, da nameni predlagateljev pravzaprav niso bili taki, kot govorijo, kot so nekateri od njih govorili. Od podpisnikov so menda samo trije tukaj, od tridesetih. Namen te preiskovalne komisije je predvsem v tem, da se pokrijejo postopki, ki se bodo dogodili oziroma dokončali v tem mandatu. Rad bi vas opozoril, da so dejanski nameni tistih, ki so se večinsko podpisali pod zahtevo za odreditev parlamentarne preiskave, drugačni. Ni namen ugotovitev kapitalizacije lastniških deležev v teh dveh podjetjih. Problem je v tem, da je na nek način pokriti tisto, kar predlaga Vlada z dvema zakonoma, ki prihajata v zakonodajni postopek: zakonom o jamstveni shemi in zakonom o javnih financah. Oba zakona imata isto temeljno določbo. Ne glede na ugotovitev oziroma ne glede na to, pa se lahko tudi določijo in dodajo sredstva za te lastninske deleže, tajkunske kredite, in to z državnimi poroštvi. To ste zapisali v besedilo zakona.

Mislím, da je sprenevedanje, ki smo mu priča v Državnem zboru in je prišlo v tem mandatu in z zahtevo za to preiskovalno komisijo do vrhunca. Na eni strani se predlaga izjema, in to so ključni poudarki v obeh teh zakonih, ki jih predlaga Vlada, da se omogoči revolving tajkunskih kreditov, na drugi strani pa preiskovalna komisija, da bi se ugotovilo, kaj se je dogajalo na teh področjih. To je temeljna zadeva. Nihče od tistih, ki so razpravljali, pravzaprav ne pove, da so bili nadzorni sveti, ki so jih imenovala prejšnje vlade, in tudi število članstvo v nadzornih svetih je bilo neomejeno praktično v petih družbah in petih hčerah, da so bili ti nadzorni sveti oblikovani po sistemu grozdev. In tam so se ti grozdi preko odločitev hčerinskih družb in prek odločitev vseh krovnih družb prekrivali. V teh nadzornih svetih so bili vedno isti ljudje. Izredno malo ljudi je sodelovalo v teh nadzornih svetih. Vsi procesi so tekli v neko ciljno smer.

Mislím, da vse te koncentracije, ki so se zgodile, ti dve sta izpostavljeni, imajo mnogo daljšo brado. To ni možno

storiti z eno odločitvijo v nekem mandatu. To je šlo od leta 1992 za serijo odločitev in serijo postopkov, ki so pripeljali do teh koncentracij. In zanimivo, da so v organih teh institucij, kot so recimo Slovenska razvojna družba, Kad, Sod, agencije za prestrukturiranje, če boste pogledali, kdo so bili člani skupščin in organov, praktično boste našli nekaj imen. Eno od teh eminentnih imen, ki je vodila te postopke, je mag. Anton Rop, ki je bil kasneje tudi minister za delo, ki je bil državni sekretar za privatizacijo, sodeloval v svetu agencije za prestrukturiranje, bil je na čelu Kada, sodeloval v organih, ki so se ukvarjali s temi zadevami. Na koncu je celo kot minister za delo in tudi za finance bdel nad temi preoblikovanji. Treba je te stvari pogledati najbrž nekoliko globlje, nekoliko dlje nazaj in ugotoviti, kdaj so se vse te zadeve dogajale. Najbrž je tudi zelo neobičajno, da so anonimne družbe, kot je recimo Kolonel, ki je imel neko fiktivno lastnico, dobil tako velike državne kredite, da so lahko potem prek takih poštnih nabiralnikov opravili spremembo lastninske strukture v pomembnih gospodarskih družbah. Ta fiktivna družba pravzaprav ni bila edina v teh postopkih. Vsi tisti projekti, ki so bili, so imeli tak proces lastninjenja. Prav zanima me, zakaj recimo ta preiskovalna komisija ne bi posegla tudi na to področje, da bi se ukvarjali tudi s temi fiktivnimi gospodarskimi subjekti in ugotovili, kaj se je dogajalo. Kako je možno, da je recimo neka taka gospodarska družba dobila kredite praktično brez garancij, ker ni imela tudi s čim garantirati. Medtem ko neka resna gospodarska družba pa tega danes ne more dobiti in govorimo o nekem kreditnem krču. Prav zanimivo. Tudi druge družbe, ne vem, mislim, da Maksima, pa še kakšna družba tudi na Gorenjskem, pa še kje drugje, je bila pravzaprav v isti vlogi. Brez kapitala, z nekaj drobiža ustanovljena, in nato je dobivala milijonske zneske v evrih za odkupe delnic gospodarskih družb in s tem tudi za spremembo lastniške strukture. Zanimivo, ampak te ambicije ta preiskovalna komisija nima. Zato me tudi ne čudi, da celo med podpisniki zahteve za dodelitev parlamentarne preiskave slišimo, da bi bilo treba poseči dlje in da bi bilo treba ta akt o parlamentarni preiskavi razširiti. Danes so tukaj razpravljali in želijo, da bi se tudi zadeva razširila na druge firme in tudi nekoliko pomaknila v preteklost.

Zanimivo je, da pravzaprav to preiskovalno komisijo predlaga stranka Zares, ki ima na načelu stranke nekoga, ki je bil glavni kadrovik v vrsti vlad. Gospod Golobič je kadroval marsikje, to smo v tej dvorani večkrat slišali. In danes je pravzaprav politična skupina, ki jo vodi gospod Golobič, tista, ki zahteva ugotavljanje odgovornosti za politične poteze v teh preoblikovanjih. Po drugi strani ima ta skupina tudi gospodarskega ministra, ga ni bilo danes tukaj, ki bi lahko marsikaj povedal o tem, kako so ti procesi potekali, je tudi avtor pilotskega projekta lastninskega preoblikovanja oziroma neke gospodarske družbe BTC, je tudi doktor za

prevzeme, doktoriral je s področja prevzemov in bi nam lahko marsikaj povedal tako v komunikaciji s poslanci, kako so te stvari bile postavljene in kako so potekale. Najbrž ne bi nikomur škodilo.

Kar zadeva pa dogovarjanja, marsikaj smo slišali tukaj o raznih pogovorih pri bivšem predsedniku Vlade, zanimivo pa je, da nihče ne govori o srečanju v Iliriji oziroma tam na Celovški... ../Oglašanje s klopi./... kjer sta bivši predsednik Vlade, gospod Rop in gospod Pahor prišla notri skozi stranska vrata. Tam so bili neki plemenarni sestanki velikih slovenskih menedžerjev, kasneje je to preraslo v Forum 21. In pravzaprav ves ta cvet slovenskih menedžerjev je vključen v to inštitucijo, ki je bila ustanovljena pred nekaj leti. Zanimivo, da tam ni nikogar, ki je v sindikatih, ki nima dovolj kapitala. Tam so izključno samo tisti, ki imajo dovolj kapitala. Po drugi strani pa smo bili zdaj v medijih nekajkrat priča informacijam, da se tudi bivši predsednik republike sestaja z nekaterimi ljudmi, ki so prevzeli slovenske družbe. Eden takšnih je bil zabeležen tudi v Financah 3. avgusta "Kučanov klepet s Šrotom na Hvaru", pa pred nekaj dnevi je bila tudi informacija, da se je Kučan sestal z enim potencialnim kupcem Mercatorja tukaj nekje v Ljubljani. Očitno sta šla samo na tortico oziroma tiramisu, nista se pogovarjala o nobenih drugih zadevah.

Vsi ti procesi, ki so potekali v Sloveniji, imajo zagotovo politično ozadje. Tudi nastavljanje kadrovanja teh ljudi je bilo politično. Tudi tonski in zvočni zapisi o tem obstajajo. In zato bi bilo najbrž smiselno, da bi to parlamentarno preiskovalno komisijo tudi razširili na daljše obdobje, na zadevo, ki se je dogajala prej, morda tam po letu 1992, in tudi na še nekatere druge večje gospodarske sisteme, ki so se na tak način preoblikovali. Mnogi tudi z nezakonitim iztisolom malih delničarjev, in ti morda še zdaj iščejo pravice po tožilstvih.

Moram reči, da tudi sam podpiram ustanovitev te preiskovalne komisije. Tudi v naši poslanski skupini bomo v njej aktivno sodelovali. Najbrž o tem ne dvomite. Je pa zanimivo, da ni nihče od predlagateljev ni prišel do naše poslanske skupine in nas povprašal če bi želeli k tej preiskavi pristopiti. Morda bi bil potem problem, kdo bo to komisijo vodil. Prej nam je marsikdo očital, da smo v prejšnjem mandatu ustanovili preiskovalno komisijo, vendar ta je bila ustanovljena izključno zato, ker je opozicija kljub večkratnemu pozivu, javnemu pozivu ni hotela ustanoviti. Ker se je zlorabljal Komisija za nadzor proračuna in drugih javnih financ. Na tej komisiji je bilo nekajkrat predlagano s strani koalicije, ne zlorablajte Komisije za nadzor proračuna, ampak ustanovite preiskovalno komisijo. In ker tisti, ki je zlorabil to komisijo, in tudi tedanja opozicija tega ni hotela storiti, smo to zadevo pripravili mi mesec in pol po tistem, ko smo dali pobudo. In je tudi nekorektno sedaj

očitatih, da je bila ta preiskovalna komisija na pobudo tedanje koalicije tudi ustanovljena. Opozicija ni hotela tega. In šele tri tedne po tistem, ko smo predlagali ustanovitev preiskovalne komisije, je opozicija prišla s pobudo, da bi tudi ona ustanovila preiskovalno komisijo. In takrat smo zelo benevolentno, čeprav za to ni bilo nobene potrebe in čeprav je že bila preiskava Mercatorja v tej odreditvi naše preiskovalne komisije, smo tudi to tako popravili, da je bila dovolj zgodaj ustanovljena. In ta preiskovalna komisija je končala svoje delo in tudi prinesla določene zaključke. Lahko si jih preberete, lahko jih pogledate, da ne bomo govorili kar tako na pamet.

Zelo pomembno vlogo pri teh procesih lastninskega preoblikovanja so imele tudi nadzorne institucije. Predvsem Agencija za trg vrednostnih papirjev ni opravila svojega dela. Nemogoče bi bilo ob toliko medijskih informacijah in tudi ob toliko dogodkih, ko so se ustanovljale fiktivne družbe, da Agencija za trg vrednostnih papirjev ne bi zaznala problema fiktivnih družb in problema nedovoljenih koncentracij, pa tudi kasneje povezanih delovanj zaradi tega med posameznimi družbami. Tudi Urad za varstvo konkurence v obdobju do leta 2007 ni opravljal svoje naloge, zato so se tudi dogajale mnoge zgodbe. In tam, kjer ni bilo nadzora ali pa je morda to potekalo na drug način, morda celo dogovorno, je bilo na nek način omogočeno, da so se ti procesi peljali in dogajali tako, kot se dogajajo in kot so se zgodili. Samo zaradi tega, ker regulatorji finančnega trga in regulator konkurence nista opravila svojega dela, je bilo možno te procese koncentracij izpeljati tako. Šele ko je prišlo do sprememb tako na področju zakonodaje, predvsem pa do kadrovske spremembe na čelu obeh uradov, so se začele te zadeve čistiti. In takrat se je v zelo kratkem času zelo na hitro ugotovilo, da imajo ti poštni nabiralniki, tako imenovani, imena in priimke, ki niso tisti, ki so tam napisani, da je šlo za zelo znane osebe, ki so imele zelo dobre politične povezave, ki so nekatere med njimi tudi točile zelo znano pivo, z znanim imenom in tako naprej. In tudi sestanki, ki so se dogajali, tudi družabna srečanja. Vse to je praktično bilo v tem kontekstu lastninskih projektov in preoblikovanj. In danes zaradi zloma delniškega trga prinese koalicija dva zakona v zakonodajno postopek, prinese Vlada dva zakona v zakonodajni postopek, s katerimi ne rešuje kreditnega krča gospodarskih družb v Republiki Sloveniji, ampak pet ali šest tistih, ki sodijo v tako imenovani tajkunski paket. Ne rešuje tistih, ki imajo programe, ki imajo projekte, ki imajo naročila. Ne omogočimo jim, da dobijo svoj DDV pravočasno, ne morejo dobiti kreditov za tekoče poslovanje, v zakone pa prinašamo izjeme, ki omogočajo, da tajkunski menedžerji dobivajo izjemno obnovo kreditov, in to z državnim poroštvom, kot da so ti ljudje nacionalni interes. Zakaj morajo davkoplačevalci oziroma mora državni proračun garantirati za obnovo teh kreditov? Kakšen pomemben razlog je? Če tisti, ki

je lastnik tega paketa lastnine, v določeni gospodarski družbi nima premoženja za pokritje kreditov, potem naj to prepusti nekemu drugemu. Če ne more Šrot pokriti, naj pa Andrijana. Če še ta ne more, bo pa nekdo tretji. Zaradi tega se na tem področju pivovarstva ne bo zgodilo v Sloveniji popolnoma nič. Nič. Zaradi tega lahko delata obe pivovarni naprej. Ne vem, zakaj potrebujemo za rešitev teh projektov državno poroštvo. Gospod Posedel, ki je prvopodpisani pod to zahtevo za dodelitev parlamentarne preiskave, bi najbrž znal to pojasniti. Najbrž bi znal pojasniti in upam, da bo v tem času pol ure, ki ga ima še na razpolago, to tudi storil. Zakaj za te ljudi potrebujemo državno poroštvo in posebni zakon, za vse ostale, ki se pa ukvarjajo z realnimi problemi in bi lahko veliko pripomogli k dvigu gospodarske rasti, k manjšemu padcu nezaposlenosti in tako naprej, pa ne moremo zagotoviti niti v rednem delu? Zakaj pa za te ne sprejmemo nobenega posebnega zakona in damo kakšno izjemo notri? Da lahko neka gospodarska družba, ki ima 700 zaposlenih in naročil za tri ali štiri mesece vnaprej, ne more dobiti ugodnega kredita z državnim poroštvom, ti ljudje pa za reprogramiranje svojih kreditov za menedžerske odkupe pa lahko to dobijo. V čem so ti ljudje boljši od ostalih? Samo zaradi tega, ker imajo na Pivo in cvetje pivo tajkun in ker so tam sodelovali nekateri poslanci iz koalicije, ki jih danes tukaj ni, pa tudi nekateri sedanji ministri, ki jih danes tukaj ni? Samo zaradi tega? Mislím, da bi bilo treba na tem področju narediti pomembne korake naprej. Dopustiti, modra koalicija bi to storila, da bi se preiskava razširila na še druge gospodarske družbe in dopustiti, da bi preiskava posegla dlje v preteklost. Se pravi, tam, ko so se preko Kada, Soda, SRD-a in Agencije za prestrukturiranje ti procesi dejansko nastavili in ko so jih znane osebe sedanje politike tudi zastavile in vodile. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi besedo predlagatelj Lojze Posedel?

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa, gospod predsednik. V imenu vseh podpisnikov te zahteve za parlamentarno preiskavo lahko rečem, da po vseh teh silnih razpravah lahko izrazim zadovoljstvo, da smo se odločili za to zahtevo. Niti eden od razpravljavcev ni nasprotoval tej pobudi, tej zahtevi. Vsi razpravljavci so pozdravili to odločitev, to pobudo in tudi vsi obljubili, da bodo sodelovali, iz vseh političnih strank, vseh poslanskih skupin, in da si želijo čim bolj korektnega, dobrega dela. Žal mi je, da ni kolega Tanko ostal v dvorani, da bi mu odgovoril na konkretno vprašanje, zakaj se ne zagotovijo krediti za podjetja, zakaj pa se odobravajo reprogrami. Odgovoril bi mu zelo preprosto, da je naslovnik napačen. Vse ukrepe, ki jih pripravlja Vlada, je za njih odgovorna Vlada. Mi smo poslanci, in je prav, da pri svojem delu tudi ravnamo tako, kot smo prepričani, da je prav.

Verjetno v preteklem mandatnem obdobju ni bilo tako, ker so Vlada in poslanci vladajoče koalicije funkcionirali kot eno, sedaj je drugače. Jaz sem prepričan, da se bo to pokazalo tudi pri našem nadaljnjem delu.

Rad bi v imenu predlagateljev tudi zavrnil očitke, da namenoma niso bili vključeni poslanka in poslanci Slovenske demokratske stranke. Temu ni tako. Ni mi nikoli težko priznati napake in danes priznam, da mi je žal, da nisem ponudil tudi vam v podpis, bilo bi še lepše, če bi bilo več podpisnikov in tudi z vaše stranke. Ampak napake za nazaj se ne da popraviti, zato sem bolj prepričan, da boste res kvalitetno sodelovali. To ni naša preiskovalka, to je, tako kot je rekel gospod Černač, s katerim se marsikaj in marsikdaj ne strinjam, v tem delu pa se zelo strinjam, da je to naša skupna parlamentarna preiskovalna komisija, v kateri bodo predstavniki vseh poslanskih skupin in da bodo imena tako tistih, ki bodo vključeni v preiskavo in verjetno potem tudi v zaključkih, ne bodo napisani pod rubriko naši in vaši, da ne bomo govorili o naših glavah in vaših glavah, o naših predsednikih in o vaših predsednikih, ampak bomo poskušali v tej parlamentarni preiskavi ugotoviti tiste, ki so politično odgovorni, ki so kot nosilci javnih funkcij odgovorni, da so se določene zadeve zgodile, zagotovo ne od leta 2005 dalje, da so se zadeve dogajale tudi prej, da tudi je pri samem oblikovanju zahteve za parlamentarno preiskavo bilo povedano in je tudi v zahtevku zapisano, da v primeru, če bo prišlo pri sami preiskavi do potrebe, da se bo zadeva razširila ali za nazaj in pa predvsem, da se bodo vključila tudi podjetja, ki so povezana. To je celo zelo izrecno zapisano, da gre za financiranje in dodeljevanje posojil članom poslovnih organov navedenih gospodarskih družb in z njimi povezanih pravnih in fizičnih oseb, v oklepaju tako imenovana "slamnata podjetja", finančni holdingi in podobno.

Se pravi, da ta preiskava ni zaprta, ni tempirana samo na dva gospodarska subjekta, vendar kot šolska primera oziroma najbolj znana primera je prav, da se na ta način opravi preiskava.

O tem, da gre za dimno zaveso koalicije, je škoda izgubljeni besede. Delo te parlamentarne preiskave, vsaj sam ocenjujem in podpisniki, je strogo ločeno od dela Vlade. Odgovornost Vlade, da pripravlja zakone, da jih pošilja v proceduro, je ena zgodba, delo parlamentarcev pa je drugo. In pri tem mislim, da ni treba, da se pri vsaki zadevi iščejo neke zarote. Da se kolega Černač sprašuje, kdo stoji za vsem tem, kdo je pripravil to zadevo, kdo jo vodi. In tudi gospodu Jerovšku lahko odgovorim, čeprav ga žal tudi ni tu, kdo le bo predsednik te komisije, kdo je tisti, ki bo na vrhvi in bo potem ukrepal ter sprejemal takšne poteze, kot jih nekdo v ozadju želi. Da bo mirneje spal, mislim, da ne bo velikega navala za vodenje te preiskovalke in kot prvi podpisani jo bom verjetno moral voditi sam. Ob tem pa lahko povem, da nisem na

nobeni vrvtici, od nikogar odvisen in da bom, če bom imenovan, to delo opravil korektno, ne z delitvijo naši-vaši in predvsem tudi ne za dnevno-politične namene. V predstavitvi in v tekstu preiskave tudi danes ni nihče od nas imenoval in povezoval te teme s posamezniki, ki kandidirajo na evropskih volitvah, delal brezplačno reklamo iz parlamentarnih klopi, kar je verjetno vsaj čudno, če drugega ne, temveč bomo sodelovali na način, ki naj s korektno preiskavo pokaže, na kakšen način je funkcioniral naš bančni sistem, na kakšen način so opravljali svoje poslanstvo in vlogo nadzorniki, in to predvsem v tistem delu, ki se nanaša na banke v večinski državni lasti. Tudi delež teh kreditov je največji v teh bankah, zelo malo je kreditov v komercialnih bankah. In v primeru povezave teh kreditnih institucij se lahko ta pregled oziroma preiskava razširi tudi na druge. V tem ne vidim nobene zadrege, da bi spisek razširili v sami proceduri, v samem postopku parlamentarne preiskave. Da to kaže na nemoč koalicije, so razprave, ki nimajo nobene, ampak res nobene zveze z osnovno idejo o zagotovitvi in ustanovitvi parlamentarne preiskave. V začetni obrazložitvi sem povedal, zakaj sem kot prvopodpisani vodil to akcijo. Kot župan se srečujem z mnogimi primeri, z mnogimi stiskami posameznikov, ki v tej krizi niso v stanju odplačevati kreditov za stanovanja, za zemljišče, za kmetije in niso deležni takšnega odnosa pri bankah, da bi se sploh pogovarjali o reprogramih in da se jim prodaja premoženje. Enako je pri direktorjih, tudi vi ste jih naštevali, manjših, srednjih podjetij, ki ne dobijo denarja za reprogram. Zvečer na Dnevniku pa novica, da se obnovi, reprogramira 130 milijonov za prevzemni kredit. To je osnovni razlog in to je pogovor vseh, ki so podpisali to zahtevo, da je treba ugotoviti, ali je pri tem prišlo v preteklosti do zlorabe politične moči pri teh dejanjih, ali je šlo pri tem tudi za opuščanje določenih funkcij oziroma odgovornosti nadzornikov in tistih, ki pripravljajo in so bili odgovorni za pripravo ustrezne zakonodaje. Tako je ta ločnica, ki bi naj bila postavljena v bankah med stroko in politiko, bila danes zelo velikokrat imenovana, da so očitno ti pritiski zelo močni. Nenazadnje zanimivo, da ravno nekateri razpravljavci s strani Slovenske demokratske stranke so praktično do podrobnosti navedli postopke, kako se zadeve odvijajo. Nekateri so celo naštevali imena, ki so opravljala določene posle. Mislim, da je to v tej fazi popolnoma nekorektno in tudi nepošteno do vseh tistih, ki bodo v to preiskavo vključeni. Pa vendar je treba pripraviti program tudi tistih, ki bodo zaslišani, tistih, ki bodo podali svoja mnenja, svoje odgovore, in se potem pogovarjati o zadevah. Ne pa danes praktično s strani nekaterih predstavnikov že napraviti kar zaključke, kaj bo ta komisija ugotovila oziroma česa ne bo ugotovila. Kot prvopodpisani verjamem v dobronamernost in korektnost vseh tistih, ki smo podpisali to zahtevo. Vesel sem, da je ta akt danes tudi na seji dnevnega reda in da bomo to parlamentarno

preiskavo ustanovili. Želim, da bi vsi, ki bodo v njej sodelovali, korektno opravljali svoje delo, da se zadeve raziščejo, ne pa da se bodo zapletale z množico posameznih primerov ali s predolgim časovnim obdobjem.

Upam, da bomo uspešno opravili svoje delo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ne vem, mogoče je to treba interpretirati kot kakšno znamenje.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati? (Da.) Prosim za prijavo.

Besedo ima Bogdan Čepič.

Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo.

Moja odločitev, da se podpišem...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Samo da prekinem.

Vsak ima pet minut za razpravo.

Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Moja odločitev, da se podpišem pod zahtevo za odobritev parlamentarne preiskave je predvsem v tem, da spodbudimo razpravo in preiskavo o spornem kreditiranju menedžerskih odkupov in zato imamo kar nekaj vzrokov.

Danes smo slišali neke stvari, zato bi se jaz res osredotočil samo na ti dve preiskavi, ki sta bili v tem dokumentu omenjeni, ker vidim, da ima opozicija dovolj dobre podatke o vseh ostalih menedžerskih odkupih, o nepravilnostih, imajo podatke kje, kdo in na kakšen način se s kom sestaja, ve, kaj dela, na osnovi ene slike v dnevnem tisku znajo celo presoditi, kaj je kdo komu rekel, na kakšen način, kaj mu je zagrozil. V kratkem lahko samo še pričakujemo kakšne prijave, ovadbe, kako bo to izgledalo.

Sama razprava in obtoževanje o spornih menedžerskih odkupih se je začela v prejšnjem mandatu, v veliki meri spodbujeno tudi s pripravami in samimi predvolilnimi in volilnimi opravili za parlamentarne volitve v letu 2008. Razprava se je začela že v letu 2007 in še bolj intenzivno v samem volilnem letu. Vse razprave, ki so se vrtele okrog te teme, pa niso prišle do konca. Vidimo, da je še kar nekaj materiala ostalo in občutek je, da je nekaterim kar odgovarjalo, da so lahko obtoževali, kdo je kriv za takšno stanje in podeljevanje kreditov s strani bank. Pozabijo pa nekateri povedati, kdo je vodil nadzorne svete v dveh največjih slovenskih bankah, tako v Novi Kreditni banki Maribor kot v Novi Ljubljanski banki, kjer sta na čelu teh nadzornih svetov sedala gospod Blejč in gospod Marinšek, vidna

člana Socialne demokratske stranke. Zagotovo imata dosti podatkov, dosti vesta, komu in na kakšen način so bili ti tako imenovani tajkunski krediti tudi podeljeni. Sedaj, ko gospodarsko-finančna in socialna kriza izbija v vsej svoji velikosti, je tema o tajkunih in tajkunskih kreditih izjemno dobrodošla. Očita se, kot da sedanja Vlada in vladajoča koalicija ne želi tega problema razrešiti, saj naj bi imela tesne gospodarske in politične povezave s tajkuni. Ob tem pa se pozablja, kdaj so se tako imenovani tajkuni in tajkunski prevzemi dejansko izvedli in kdo je takrat sedel v nadzornih odborih bank in sedi še tudi danes. Dopuščam možnost, da nadzorni sveti niso v popolnosti informirani in da so ob sprejemu letnih planov in letnih poslovnih poročil takšno dejavnost bank tudi podprli. To pa je problem članov nadzornih svetov, saj sem prepričan, da so takrat, ko so delili dobiček na osnovi dobrega poslovnega rezultata, ki je tudi na osnovi takšnih tajkunskih kreditov, veselo delili dobiček tako zase kot za upravo, verjetno so bili na koncu vsi zadovoljni.

Danes očitati, da bomo tajkunske kredite z državnojamstveno shemo reprogramirali, je nesmisel. Preprosto zaradi tega, ker pozabljamo, da je vrednost te jamstvene sheme milijarda 200 milijonov evrov, da je v zakonu točno določena namembnost teh sredstev in tudi višina sredstev, ki se lahko za karkoli uporablja, ve se, da je za reprogramiranje kreditov na voljo 20%, torej 240 milijonov, vsi pa vemo, in vsaj nekateri podatki kažejo na to, da so tajkunski krediti, ki so jih dajale banke, tako imenovani tajkunski krediti, presegajo 10-kratnik te jamstvene sheme. Tako ni bojazni, da bi lahko s to jamstveno shemo tudi ta del, ampak to je razprava, ki bomo, jutri, ko bomo obravnavali zakon o jamstveni shemi. Mislim tudi, da je sedaj pravi čas, da se na osnovi politične parlamentarne preiskave ugotovi morebitna politična in kasneje tudi kazenska odgovornost posameznih nosilcev javnih funkcij za morebitno njihovo vpletenost, ne glede na to, iz katerega političnega ali drugega pola interesa prihaja. Jaz nisem povezan z nikomer, lahko mirno glede tega rečem, nimam nobenih kreditov, in bom zelo vesel, če bomo ugotovili, kdo je odobral, kdo je tisti, ki je te stvari počel. Izjemno pomembna bo pa ugotovitev, kdo so tisti menedžerji in povezani člani uprav.

Nujno bo treba spremeniti tudi zakonodajo, da na osnovi temeljne analize in parlamentarne preiskave pripravimo takšne pravne rešitve, ki bodo v bodoče takšno kreditiranje preprečile in poskušale za nazaj popraviti nepravilnosti, če se bo le dalo.

Preiskava naj odgovori tudi na vprašanje, kaj je tajkunski kredit. Danes govorimo vsi o tem, ne vemo pa, kaj je to. Toliko bolj je treba to razčistiti, saj nam pojem tajkunski krediti tudi na drugih področjih onemogoča razumno razpravo, kako pomagati gospodarstvu v teh težkih kriznih časih. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Vinko Gorenak. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Tudi mene bi izjemno veselilo, če bi lahko bili rezultati preiskave taki, da bi kaj za nazaj veljalo, recimo, če bi lahko kdo kak milijon evrov vrnil. Sicer imam pa občutek, da nam tudi vreme dopoveduje, kaj počnemo. Ustanavljamo torej neko komisijo, ki jo vsi podpiramo, nihče nima težav s podpiranjem te komisije; naš uvodničar mag. Vizjak je to tudi povedal. Ponavljam pa tisto, kar sem na nek način že rekel, resnica je popolnoma drugje. Resnica je tam, da bomo lahko rezultate dela te komisije obešali na veliki zvon, jih premetavali z leve na desno, iz člankov v televizijske prispevke in tako dalje. Rezultata ne bo, tako kot ga pri mnogih komisijah do zdaj ni bilo, pa kljub temu, da bomo mi intenzivno sodelovali, saj ga ne more biti. Ne more ga biti pa zato, da ne bom uporabil grdega izraza, če sami sebe preiskujete, potem je pač logično, da ne boste ničesar našli. Bistvo je torej čisto nekje drugje. Bistvo je tam, da bomo lahko v času, ko bodo televizijska poročila, radijska poročila, časopisni članki na prvih straneh, polni zasliševanj, ne vem, Igorja Bavčarja, Boška Šrota in tako dalje, kar bo za novinarje velika atrakcija, v tistem času počeli nekaj drugega. Tisto, kar je nekaj drugega, pa smo že kar veliko slišali, sprejemali zakone, sprejemali predpise, s katerimi bomo, boste, ne z našim glasom, iz dneva v dan stregli posameznim lobijem, ki jim želite ustreči. Tak je vaš načrt in jaz v to popolnoma verjamem, da bo temu tako. Ne nazadnje sta za to tudi dva dokaza, razprava enega današnjih poslancev, konkretno gospoda Sajovica, in pa seveda tisto, kar je v naslednjih dneh predvideno - vpijemo proti tajkunskim reprogramiranjem kreditov, hkrati vlagamo amandmaje, ki to omogočajo. Se pravi, ne počnemo nič drugega, kot prodajamo meglo, in to ni dobro. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Andrej Vizjak. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa predsednik. Tudi sam nisem povsem prepričan, da predlagatelj oziroma prvopodpisani predlagatelj nosi s to pobudo oziroma s to zahtevo tako plemenit namen, kot govori. V to me preprečuje kar nekaj okoliščin, povezanih s to zahtevo. Danes je priznal, da je bila napaka, da ni k sodelovanju oziroma podpisanim povabil tudi poslance največje opozicijske stranke. To ni bila napaka. To je bilo namerno in to je tudi sam povedal. Sam je povedal, ko je vložil zahtevo, kako naj med podpisniki gleda tudi moje ime, če sem pa potencialni preiskovanec v tej komisiji. Jaz nimam s tem nobenih težav. Ampak to priča o dvoličnosti. Na eni strani priznavanje napake, po drugi strani pa vsi vemo,

zavestno, da so predlagatelji želeli pohiteti in prehiteti opozicijo. Še kako je opoziciji v interesu, da se tem stvarjem pride do dna. Zato ne verjamem v te plemenite namene. Po moji oceni je to hitenje s pobudo tudi namerno, da se bo krojil tok preiskave stran od nosilcev javnih pooblastil, ne pa k njim. Diskreditiralo se bo posameznike, še posebej tiste, ki so z drugega političnega tabora, in morebiti sprejemalo kakšne odločitve, s katerimi se bodo pokrivalo odločitve oziroma napake iz preteklosti. To ni naključje, da so ta preiskovalna komisija ustanovljena. In ni naključje, da je ustanovljena prav s temi primeri. Ker to so eklatantni primeri, ki jih je treba nekako formalno tudi politično pokriti, ker nadzornih inštitucij, namesto da bi jih priganjali k delu, pravzaprav ni pri tem. Nasprotno. Ko se politika umeša, jaz tudi z vso odgovornostjo lahko trdim, da mene kot člana prejšnje Vlade nihče nikoli ni ne seznanil, kaj šele vprašal, da bi bil kakorkoli povezan z odločitvijo predsednika uprave NLB-ja, ko je dal kredit Infondu. Še več. Predsednik uprave Nove Ljubljanske banke niti vprašal ni za to nadzornega sveta, ker je pač imel takšna pooblastila, da je do določene bilančne vsote lahko sam odločal oziroma odločal na podlagi stališča kreditnega odbora in podobno. To se je zgodilo konkretno tudi v primeru reprograma kredita Infond holdingu. Tudi takrat nadzorni svet ni bil niti povprašan za mnenje, kaj šele, da bi pri tem mnenju sodeloval. In so na podlagi stališča kreditnega odbora vsi člani uprave potrdili ta reprogram.

Želim povedati, da je veliko vprašanje, ali je interes in namen takšen, kot je zapisan oziroma prej se mi ponujajo čisto moje politične, osebne ocene, da temu ni tako. Bom pa zelo pozitivno presenečen, spoštovani predlagatelji, da bomo šli skupaj v to odprto fronto, ko se bo delo te komisije začelo.

Še en pomislek, težko si predstavljam tako učinkovito aktivno delo poslanca, sam se je že oklical za predsednika na pol ali na tri četrt, ki je še hkrati župan. To je ker precej pomembnih funkcij v eni osebi. In če človek hoče to dobro delati, ima, kako bi rekel, kar malo težav sam s seboj - zaradi časa. 24 ur imamo vsi. Fizične omejitve pri posamezniku so vsem dane. Kakorkoli, bodimo pozitivno nastrojeni na začetku. Upam, da ne boste imeli kakšnih težav z vključevanjem tudi predstavnikov opozicije v te stvari, takšnih, recimo, ki morebiti tudi kaj poznajo v drugih primerih. Mimogrede, primer Državne založbe Slovenije je zelo zanimiv, kako so v preteklosti posameznikom in povezanim osebam prodajali delnice. Gospod Lenič delnice Soda, na primer, da so posamezniki, ki so sedaj prevzeli Terme Čatež na primer, lastniki Term Čatež. 80% naložb pred razvpitim Mercatorjem je bilo prodanih direktno .../Opozorilni znak za konec razprave./ brez javnega razpisa ali poziva ali kakorkoli, na lepe oči.

Tej preiskovalki želim dobro delo. Začelo pa se je slabo z izključevanjem največje opozicijske stranke .../Izključen mikrofona./

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani! Ko sem poslušal bodočega samooklicanega predsednika te komisije, kako pošteno bo delala ta komisija, sem dobil kar vlažne oči. To redko doživiš, ampak dobro. Slišali smo danes, kako bi bilo dobro, da bi sprejeli zakonodajo in take učinkovite ukrepe, da bi lahko ukrepali tudi za nazaj. Spoštovani kolegi! Tisti, ki mislite, da boste lahko sprejeli zakonodajo, ki bo veljala za nazaj, potem ne poznate pravnega reda, zato ne nakladajte. Če bi bilo pa tako, potem bi pa verjetno prišlo tudi do tega, da bi na kakšnem kopališču v Sloveniji morali vračati denar ali kaj podobnega. Zato je to brezpredmetno. Ampak če dodobra pogledamo spisek podpisnikov, se vidi, da je bilo to narejeno na hitro. Nekomu se je mudilo. To, da je samo dobra tretjina poslancev največje poslanske skupine v parlamentu podpisana, to že nekaj pove. Ihta je bila res velika. Nekomu se je res mudilo. In očitno takšna preiskovalna komisija natanko nekomu tudi ustreza. Ne gre toliko za preiskavo, ampak za nekaj drugega, kar bo zada, kar smo lahko tudi slišali. To bo nekje v tistem stilu: psi lajajo, karavana pa mora iti svojo pot. In ta karavana dviguje prah, tako da se tisto, kar je okrog karavane, ne vidi, ker se ne sme videti, in očitno to nekomu ustreza. Natanko tako bo, da bodo mediji o tej komisiji poročali na prvi strani in bo zelo zanimivo, če ne bo drugega, kako je predsednik te komisije dvignil prst ali je najprej upognil drugi členek ali prvi členek nekega prsta. Pri tem pa bo bolj pomembno to, da bo šel mimo zakon o policiji, s katero uvajamo tako imenovano policijsko državo, o kateri ste tudi vi že veliko govorili v prejšnjem mandatu, pa se seveda to ni dogajalo; da bo šla mimo zakonodaja, ki bo eksplicitno omogočala tako imenovane tajkunske kredite, katerega amandma ste vi vložili, ampak seveda bo to zakrito, bo pa na prvih poročilih, udarnih poročilih, kako predsednik vodi to, kako miga s prstom in podobno, ker drugega ne bo. In ta karavana bo prinesla ali odnesla, ali zakrila tudi vinjete, ki bo Slovencem dvakrat podražila celo zadevo, tujcem pa seveda olajšala, ker očitno Vlada skrbi za to, da bodo tujci imeli ugodne pogoje. Da imamo najdražji bencin, tudi to bo ta karavana prikrila, ne pa komisija, ki bo imenovana. Bo pa ta komisija tudi zelo dobro sredstvo za to, da bo diskreditirala, kompromitirala politične nasprotnike, kot smo imeli v prejšnjem mandatu tako imenovano Cviklovo komisijo, ki je skrbela za diskreditacijo. Ta je bila res uspešna. Poleg tega se bo verjetno tudi zakrilo, da se v Zvezdi, v nekem lokalu v Ljubljani, prodaja Mercator in pa, zanimivo, podpisniki te komisije so ravno tisti, ki jim očitno in govorite, da bi se naj v prejšnjem mandatu pri predsedniku Vlade dogovorili o prodaji. Sedaj pa se sliši, da

se Mercator prodaja v gostilnah. Ali je mogoče boljše prodajati Mercator po gostilnah ali pa pri predsedniku Vlade, če je res eno in drugo? Oboje je pa približno na enakem nivoju resnice. Zato govorim to - ker, če vi lahko govorite, kje se prodaja, potem tudi mi lahko ugibamo, da se sedaj Mercator prodaja v gostilni. Kaj je boljše, je seveda drugo vprašanje. Karavana gre tudi v smeri in zakriva, da je vsak dan 200 do 300 brezposelnih več, pa ni nobene garancije države, da bi ti ljudje, ki bodo na cesti, še kdaj dobili službo, za tajkunske kredite pa vi vlagate amandmaje za državno poroštvo. Karavana gre tudi v smislu višjih odvetniških tarif. Ta karavana gre tudi v smeri, da se pripravlja podlaga za izbrisane za nekaj milijard evrov. Pri tem pa je treba povedati, da ta karavana bo verjetno tudi zakrila, da ni 5 milijonov evrov za starostne pokojnine kmetov. In teh je samo 2000. In seveda karavana bo tudi zakrila, da se dela na tem, da bi starši, ki imajo dijake, da bi plačevali polovico prehrane. To bo seveda ta komisija prikrivala, ker bo to udarna vest. Jaz do te komisije nimam nobenih odporov. Jaz jo podpiram. Bi verjetno tudi podpisal, če bi me kdo vprašal. Bom pa zelo vesel, če bom o tem, kar sem danes povedal, videl, da sem se zmotil, da sem videl strahove, da sem videl kaj drugega, tisto, kar ne bi bilo treba .../Opozorilni znak za konec razprave./... In bi z veseljem priznal in da sem se zmotil. Da bo ta komisija res delala tako, kot je govoril bodoči predsednik, ko so se meni oči navlažile. In z jasnimi očmi bom priznal, da sem...
.../Izklop mikrofona./...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

S tem zaključujem razpravo.

Na podlagi drugega odstavka 4. člena Poslovnika Državnega zbora o parlamentarni preiskavo Državni zbor o odreditvi parlamentarne preiskave ne glasuje. Zato ugotavljam, da je Državni zbor odredil parlamentarno preiskavo za ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi suma, da so bili vpleteni v financiranje spornih menedžerskih prevzemov gospodarskih družb Istrabenz, holdinška družba, d.d. in Pivovarna Laško d.d. s strani bank oziroma kreditnih institucij v pretežni državni lasti (kreditne institucije znotraj NLB Skupine in NKBM d.d.), in sicer tako, da naj bi zlorabili svoj politični vpliv za dodeljevanje posojil članov poslovnih organov navedenih gospodarskih družb in z njim povezanih pravnih in fizičnih oseb (tako imenovanih "slamnatih" podjetij, finančnih holdingov ipd.) za odkup večinskega ali pretežnega deleža gospodarske družbe, ki so jo vodili oziroma jo vodijo, in ugotavljanje politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi domnevno pomanjkljive oziroma neustrezne zakonodaje s področja prevzemov, ki je dopuščala omenjene sporne menedžerske prevzeme. Namen parlamentarne preiskave je pojasniti in razjasniti vsa dejstva in okoliščine ter ocenitev dejanskega

stanja financiranja spornih menedžerskih prevzemov gospodarskih družb Istrabenz, holdinška družba d.d. in Pivovarna Laško d.d. s strani bank oziroma kreditnih institucij v pretežni državni lasti, ugotoviti, zakaj predstavniki Vlade oziroma Republike Slovenije kot lastnika v nadzornih organih teh bank oziroma kreditnih institucijah, ki so ali še vedno delujejo v nadzornih organih, dopuščajo oziroma so dopustili posojilno aktivnost za financiranje omenjenih spornih menedžerskih prevzemov in ugotoviti, ali so bili v odobravanju in dodeljevanju teh posojil vpleteni posamezni nosilci javnih funkcij oziroma so za odobravanje in dodeljevanje posojil zlorabili svoj politični vpliv, ugotoviti politično odgovornost posameznih nosilcev javnih funkcij zaradi suma, da so bili vpleteni v financiranje spornih menedžerskih prevzemov s strani bank oziroma kreditnih institucij v pretežni državni lasti, ugotoviti, čigavi in kakšni interesi so pripeljali do tega, da so bili sprejeti domnevno pomanjkljivi oziroma neustrezni pravni podpisi, na podlagi katerih so bili izpeljani omenjeni sporni menedžerski prevzemi oziroma da niso bili sprejeti ustrezni pravni predpisi, s katerimi bi preprečili omenjene sporne menedžerske prevzeme, ugotoviti, kdo od posameznih nosilcev javnih funkcij je bil politično odgovoren za domnevno pomanjkljivo oziroma neustrezno zakonodajo s področja prevzemov.

Obseg parlamentarne preiskave je: preiskava naj zajame financiranje spornih menedžerskih prevzemov gospodarskih družb Istrabenz, holdinška družba d.d. in Pivovarna Laško d.d. s strani bank oziroma kreditnih institucij v pretežni državni lasti (kreditne institucije znotraj NLB Skupine in NKBM, d.d.), pri čemer naj preiskava zajame tudi tako imenovane posojilne linije teh bank oziroma kreditnih institucij drugim poslovnim bankam, ki so menedžerjem in z njimi povezanimi osebami pomagale pri prevzemnih aktivnostih omenjenih gospodarskih družb.

Preiskava naj se osredotoči na časovno obdobje od 30. 8. 2005 dalje oziroma od prodaje kapitalskih deležev Kapitalske družbe, d.d., in Slovenske odškodninske družbe, d.d., v družbi Mercator, d.d., do vložitve zahteve v parlamentarno proceduro, saj so bili omenjeni lastniški deleži oziroma njihovi deli z zastavo za posojila uporabljeni za menedžerske prevzeme gospodarskih družb Istrabenz, holdinška družba, d.d. in Pivovarna Laško, d.d., hkrati pa je nepregledni, za državno premoženje škodljiv, način umika države iz lastniške sestave Mercatorja, d.d., pomenil zeleno luč za pospešeno lastniško konsolidacijo z menedžerskimi prevzemi.

Parlamentarna komisija je s tem odrejena. Mandatno volilno komisijo Državnega zbora s tem v zvezi prosim, da pripravi predlog sklepa o sestavi in imenovanju preiskovalne komisije v skladu z vsebino odrejene parlamentarne preiskave in ga posreduje v določitev Državnemu zboru za naslednjo sejo.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 6. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9.00 uri. Hvala lepa, lep pozdrav.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 25. MAJA 2009 OB 19.29 IN SE JE NADALJEVALA 26. MAJA 2009 OB 9.00.)

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi.

Dobil sem obvestilo mag. Antona Ropa, predsednika Odbora za finance in monetarno politiko, ki na odboru obravnava še 21.b točko dnevnega reda, to je Predlog zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti Slovenske odškodninske družbe iz naslova kreditov, najetih za financiranje Slovenske odškodninske družbe, da še ni končal z delom odbora in da bo končal predvidoma v roku ene ure, zato vam sporočam, da bomo današnje sejo Državnega zbora nadaljevali ob 10. uri.

Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 9.01 in se je nadaljevala ob 10.01.)

Takoj bodo preverili, ali bo odbor končal v najkrajšem možnem času. Če je tik pred tem, da konča, bi mogoče še kakšno minuto počakali, sicer pa bomo začeli z nadaljevanjem. Prosim za potrpljenje še za nekaj minut.

Hvala.

Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje.

Pričenjamo nadaljevanje 6. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednja poslanka in poslanci: Franc Jurša, Janko Veber do 13. ure, mag. Branko Grims, Anton Colarič, mag. Andreja Rihter in Ivo Vajgl.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **21. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNIH CESTAH, NUJNI POSTOPEK**.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Bomo počakali, da pridejo predstavniki Vlade.

Obveščen sem, da bo minister prišel čez kakšno minuto. Če mi dovolite, sprejemam pa tudi kritiko. Bomo počakali za minuto, dve, da se oglasi. Če ne, bomo pač nadaljevali sejo s predstavitevijo Odbora za promet kot matičnega delovnega telesa.

Proceduralno, gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. Spoštovani kolegice in kolegi, vsi ostali prisotni.

Ne vem, če je to kritika, spoštovani gospoda predsednik, ampak način dela, kot ga ubirate v zadnjih dneh in tednih, ni dober. Mi smo bili na tej seji Državnega zbora priča številnim prekinitvam, številnim pritiskom z vaše strani in strani vladajočih poslancev. V primeru, ko je šlo za obravnavo enega izmed zakonov, ki je bil uvrščen na to sejo Državnega zbora in glede katerega je razpravo pristojno matično delovno telo Odbor za notranjo politiko opravljalo stalno pod nekim pritiskom in stalno smo nekaj predstavljali in zavlačevali to točko dnevnega reda. Danes se je zgodilo nekaj podobnega, na Odboru za finance in monetarno politiko smo razpravljali o Zakonu o poroštvu Slovenski odškodninski družbi v višini 180 milijonov evrov. Torej, gre za 180 milijonov evrov, za katere bo nova vlada dodatno zadolžila to državo, kar ni nepomembno vprašanje. In tudi v tem primeru smo bili stalno pod nekim pritiskom, pod nekim stampedom,...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Černač,...

ZVONKO ČERNAČ: ...da moramo to...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:...neposredno zlorabljate proceduralno...

ZVONKO ČERNAČ: ...to točko...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR:...proceduralno možnost, možnost za proceduralno vprašanje ali predlog in prosim, da daste proceduralni predlog ali karkoli podobnega. Sicer, vam bom moral vzeti besedo.

ZVONKO ČERNAČ: Če mi boste to dovolili, gospod predsednik, drugače mi vzemite besedo. Če mi boste dovolili, bom seveda povedal do konca. Drugače pa, v skladu s to novo prakso, ki ste jo ubrali, lahko tudi izklopite moj mikrofona. Uzde ste nam začeli že nadevati, to so je zgodilo ravno na tem odboru, ko je bila z vladajočo večino izglasovana možnost, da se nam nadene, po domače povedano, nagobčnike. Da lahko razpravljamo samo toliko časa, kot boste vi določili.

Skratka, tak način dela ni dober, spoštovani gospod predsednik. In predlagam, da v prihodnje na kolegijih uvrščate na dnevni red sej tiste točke, tista gradiva in tiste materiale, za katere je v skladu s Poslovníkom Državnega zbora bila opravljena razprava na matičnih delovnih telesih, in tiste točke, za katere so matična delovna telesa pred začetkom seje pripravila ustrezna stališča. V nasprotnem primeru bomo tudi v prihodnje priča zavlačevanjem, prekinitvam, kar ni dobro, ne za delo Državnega zbora, predvsem pa, spoštovani gospod predsednik, ni dobro za stanje duha demokracije v tej državi. Ta država se začinja spreminjati v avtoritarno

policijsko državo, kar je slabo. In prosim, da ne pripomoremo oziroma da ne pripomorete tudi vi z vašim načinom dela k temu.

Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Že samo to, da sem vam dopustil to, da ste povedali do konca, govori ravno nasprotno, kar zadeva svobodo govora v tej državi in delovanja tega zbora. Zakon, ki se obravnava na odboru za javne finance, je v nujnem postopku in poročilo mora biti pripravljeno do obravnave točke, nič ni narobe. Nobenih siceršnjih prekinitev ali karkoli, ki so se zgodile, ni bilo na predlog oziroma zahtevo samega predsedujočega, pač pa skladno s potekom seje - to ni bilo prvič, tudi ne v tem in ne seveda v prejšnjem mandatu in tudi v prihodnje se bo to zgodilo. To je normalen postopek dela in zaradi tega odločno zavračam vse vaše navedbe. Besedo pa sedaj dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Besedo ima dr. Patrick Vlačič, minister za promet. Prosim.

DR. PATRICK VLAČIČ: Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci. S predlaganim zakonom oziroma s spremembo zakona se uvajajo vinjete za krajše časovno obdobje, in sicer mesečne in tedenske. Hkrati z uvedbo mesečnih in tedenskih vinjet bo Republika Slovenija ukinila polletne vinjete, ki ne bodo več toliko zanimive. Dejstvo je, da so polletne vinjete do sedaj kupovali predvsem občasni uporabniki cestnega omrežja, in sicer tako domači kot tuji. Še vedno pa bodo motorna kolesa namesto mesečnih vinjet v prodaji imela polletne vinjete, kar je prilagojeno trajanju glavne motociklistične sezone.

Republika Slovenija s predlogom zakona sledi očitkom Evropske komisije, ki je Republiko Slovenijo v uradnem opominu opozorila na diskriminatorno obravnavo drugih državljanov Evropske unije ali tujih rezidentov, ki le občasno uporabljajo slovenske avtoceste. Presodila je namreč, da so ti, zaradi nesorazmernih cestnin za tranzit ali kratkotrajno uporabo avtocest v slabšem položaju kot prebivalci Republike Slovenije. Zaradi navedenega Evropska komisija posledično prekinila ocenjevanje vloge za pridobitev sredstev iz kohezijskega sklada za avtocestni odsek Slivnica-Draženci, zaradi česa je ogroženo v skupnem znesku 88,76 milijonov evrov iz kohezijskega sklada. Druga težava, ki jo je prenesel zaplet z vinjetami, pa je ocenjevanje še ene vloge, in sicer za dva avtocestna odseka Pluska-Ponikve in Ponikve-Hrastje in posledično koriščenje sredstev iz kohezijskega sklada v višini 86,45 milijonov evrov. Letos gre za konkretna sredstva, za vračilo v višini približno 40 milijonov evrov, ki bi jih morali v zelo kratkem dobiti in je ta postopek prekinjen.

Nadaljevanje odločanja o dodelitvi teh sredstev Evropska komisija pogojuje z uvedbo vinjet za krajše časovno obdobje. Republika Slovenija pričakuje, da bo Evropska komisija zaradi odločitve o spremembi vinjetnega sistema cestninjenja

sprostila sredstva, ki so trenutno zaradi uvedenega predhodnega postopka zadržana. Dejstvo je, da se bodo skupni bruto prihodki iz naslova vinjetnega sistema zaradi uvedbe vinjet za krajše obdobje zmanjšala, pa vendar smo sprejeli ukrepe, zaradi katerih bo to zmanjšanje nevtralizirano, namreč, dvignili smo cestnine za tovorna vozila za 40% in datumsko oboje, torej uvedba kratkotrajnih vinjet in povišanje cestnin, sovpada.

Poleg navedenega so v predlog zakona vključene tudi določbe, ki določajo - gre za drugi sklop -, da investitor kateregakoli objekta gospodarske javne infrastrukture, ki se gradi ali obnavlja v okviru gradnje ali rekonstrukcije državne ceste, v celoti zagotovi financiranje takšne gradnje ali obnove, če zakon ne določa drugače. Razmejitev obveznosti med investitorji se uredi s posebno pogodbo. Navedene določbe so nastale kot odziv na revizijsko poročilo Računskega sodišča o izvajanju in financiranju programa avtocest. Direkcija Republike Slovenije za ceste, občine in Dars so skladno z določbami zakona o graditvi objektov pristojni soglasodajalci, če nameravana gradnja leži v območju državne ceste oziroma občinske ceste ali njenega varovalnega pasu, kar se skladno z določbami zakona o graditvi objektov šteje v zavarovani pas gospodarske javne infrastrukture. Rok za določitev projektnih pogojev je 15 dni pri manj zahtevnem projektu in 30 dni od prejema popolne vloge za druge objekte, razen če zakon ne določa česa drugega. Če projektni pogoji niso dani, se šteje, da ti niso določeni in s tem je soglasje dano. Na podlagi 50.a člena ZGO-ja, zakona o gradnji objektov, se da soglasje v 30 dneh od prejema popolne vloge, razen če poseben zakon določa drugače, sicer se šteje, da je soglasje dano.

Ker v tako kratkem času operativno ni mogoče opraviti kakovostnega strokovnega pregleda projektne dokumentacije, se predlaga dopolnitev zakona o javnih cestah kot posebnega zakona, ki določa tako daljši rok za določitev projektnih pogojev in ravno tako daljši rok za izdajo soglasja. Posamezne načrte morajo namreč pregledati strokovnjaki, torej izvedenci področja. Ti izvedenci so s področja gradbenih del, objektov, statikov, odvodnjavanja in tako naprej, tako da ta ureditev tudi ni nič posebnega. Nekaj podobnega imamo tudi v zakonu o vodah, ki kot "lex specialis" določa podobne roke kot tu predlagani zakon. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za promet kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsedniku Srečku Prijatelju za predstavitev poročila odbora. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi! Dovolite mi, da vam predstavim stališče matičnega delovnega telesa oziroma Odbora za promet glede dopolnitve zakona o javnih cestah.

Odbor se je sestal na svoji 5. seji dne 14. 5. in obravnaval omenjeni predlog dopolnitve zakona. Na seji odbora so poleg predstavnikov predlagatelja zakona sodelovali še predstavniki Darsa in Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj v Državnem svetu ter Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora.

Razlogi za spremembo in dopolnitev predloga zakona, ki jih navaja predlagatelj zakona, se nanašajo na odpravo kakršnega koli dvoma o nediskriminatornosti slovenskega vinjetnega sistema cestninjenja, omogočajo nakup in uporabo vinjete za krajše časovno obdobje, predvsem občasnim uporabnikom cestninskega omrežja, in uvajajo mesečne in tedenske vinjete.

Uvedba cestninjenja z vinjetami v letu 2008 je bila podlaga za odločitev Evropske komisije, ki je Slovenijo v prvem uradnem opominu opozorila na diskriminatorno obravnavo drugih državljanov EU-ja in tujih rezidentov, ki občasno uporabljajo slovenske avtoceste. Zaradi navedenega je Evropska komisija posledično prekinila ocenjevalne vloge za pridobitev sredstev iz kohezijskega sklada za avtocestni odsek Slivnica-Draženci. Prej sprejete odločbe o sofinanciranju avtocestnega odseka Slivnica-Draženci s strani EU je ogroženo črpanje približno 88,7 milijona evrov iz kohezijskega sklada. Druga težava, ki jo je prinesel zaplet z vinjetami v letu 2008, pa je ocenjevanje vlog za avtocestne odseke Pluska-Ponikve in pa Ponikve-Hrastje in seveda s tem posledično zadolževanje 76 milijonov evrov. V primeru teh dveh odsekov gre za sredstva v višini, kot že rečeno, 67,4 milijona evrov in pa odmrznitev teh sredstev bi pomenila za Slovenijo možnost, da se z avtocestnim programom nadaljuje.

Predlog navedenega, kot že rečeno in povedano s strani ministra gospoda dr. Patricka Vlačiča, ocenjujejo tudi določbe, ki izrecno določajo, da investitor kateregakoli objekta gospodarske javne infrastrukture, ki se gradi ali obnavlja v okviru gradnje in rekonstrukcije državne ceste, v celoti zagotovi financiranje gradnje in obnove. To pa je zahteva odzivnega poročila Računskega sodišča.

Mnenje k obravnavi je podala tudi Zakonodajno-pravna služba, ki je podala konkretne predloge k stališču 2. člena, ki so prehodnega in končnega značaja, ter k 4. členu.

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Državnega sveta predloga zakona ne podpira. Zaradi predlagane uvedbe mesečnih in tedenskih vinjet in načrtovane podražitve vinjet se bodo prihodki iz naslova cestninjenja zmanjšali; to je mnenje komisije. Komisija ocenjuje, da Slovenija ne bi smela popuščati, ampak bi morala pred spremembo vinjetnega sistema cestninjenja pravno bolj natančno oceniti domnevno diskriminatornost slovenskega vinjetnega sistema. Komisija ob tem opozarja, da Slovenija nima zagotovila, da bo Evropska komisija sprostila finančna sredstva, ki so začasno zadržana.

Odbor za promet je skladno s 126. členom Poslovnika Državnega zbora opravil razpravo in glasovanje o vloženi amandmaji in je sprejel vse vložene amandmaje poslancev koalicije in amandma k 2. in 4. členu, ki ga je predlagala Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani minister s sodelavci, kolegice in kolegi! S predstavitvijo rešitve o spremembi vinjetnega sistema v Sloveniji v zakonu o javnih cestah se ponovno veliko polemizira o smotrnosti in smiselnosti uvedbe vinjet v lanskem letu. Očita se, da je to bila predvolilna poteza in da močno ogroža finančno vzdržnost Darsa. Mnenja smo, da se v obeh primerih močno pretirava, saj so bili cilji in namen uvedbe popolnoma jasni. Vlada je želela čim prej povečati pretočnost na naših avtocestah in hkrati narediti naše avtoceste bolj prijazne uporabnikom. Zato se je kot za začasno rešitev odločila za uvedbo vinjet. Na Ministrstvu za promet se namreč vzporedno intenzivno pripravlja projekt za uvedbo satelitskega cestninjenja, ki v skladu z akcijskim načrtom Vlade predvideva uvedbo satelitskega cestninjenja za tovorna vozila že letos in uvedbo satelitskega cestninjenja za osebna vozila za naslednje leto. Tik pred volitvami je bil dokončan razpis, ki pa se zaradi politične higijene ni objavil. Ne bi bilo pošteno in korektno, da bi se tik pred volitvami objavil tako pomemben razpis. Žal se z delom na tem projektu, vsaj kolikor imam informacij, na ministrstvu v novi sestavi ni nadaljevalo.

Ob uvedbi vinjet se seveda ni pozabilo tudi na finančni izplen. Treba je namreč jasno predstaviti številke in ne razumemo, zakaj te številke nikakor ne prodrejo v javnost.

Dejstvo je, da je bilo v letu 2007 pobranih za nekaj več kot 210 milijonov evrov cestnin, v letu 2008, v katerem smo imeli pol leta v uporabi tudi vinjete, pa je bilo pobranih kar za 248 milijonov evrov cestnin, kar je za 38 milijonov evrov več. Od tega je bilo samo v osebem prometu pobranih kar za 21,7 milijonov evrov več kot v letu, ko nismo imeli vinjet. Torej, projekt vsekakor ni tako finančno zgrešen, kot se ga želi prikazati. Prikazuje se ga pa skoraj tako, da bo kar kmalu konec sveta, da je ogrožena finančna vzdržnost Darsa, zaradi tega več ne bomo gradili avtocest v Sloveniji in da zaradi tega ne bomo gradili razvojnih osi in tako dalje in tako dalje. Vse to je, lahko rečem, samo močno pretiravanje in da gre za veliko manipulacijo, ko se trdi, da vinjete ogrožajo finančno vzdržnost Darsa. Finančna vzdržnost Darsa na dolgi rok bi namreč bila ogrožena v vsakem primeru, tudi v primeru, da se lansko leto ne bi odločili za spremembo cestninjenja v

osebnem prometu. Danes bi bili v popolnoma isti situaciji. Razlog za to je seveda v anuitetah za vračanje najetih kreditov Darsa, ki se iz leta v leto povečujejo in je zato iz leta v leto potrebnih več sredstev za pokrivanje teh anuitet. V letu 2018 se bo anuiteta približala skoraj 400 milijonom evrov. Sprašujemo se, kateri cestninski sistem bo lahko pokrival takšne anuitete. Najbrž nobeden. V tem trenutku ne vidimo možnosti, da bi se cestninjenje, pa kakršnokoli že bo, podražilo za 100% in da bi tako v blagajno prineslo skoraj 400 milijonov evrov. Tudi če bi se, se postavlja vprašanje, kdo bi ob tako dragih cestninah sploh uporabljal avtoceste. Kot je znano, je višina pobrane cestnine funkcija cene in seveda gostote prometa. Poudariti želim tudi, da je do sedaj bilo v letošnjem letu bilo prodanih 815.000 letnih in 450.000 polletnih vinjet. Vsega skupaj je bilo pobranih tako že skoraj nekaj več kot 60 milijonov evrov in smo šele v mesecu maju. Torej, tudi tukaj ne vidim nobene katastrofe. Ključna težava, pred katero se je znašla Slovenija v povezavi z vinjetami, je domnevna, a nedokazana diskriminatornost tujih uporabnikov avtocest in posledična blokada sredstev za izgradnjo avtocestnega odseka Slivnica-Draženci. Gre za zelo nenavadno potezo Evropske komisije. Gre za politično izsiljevanje. In trdim, da je Slovenija v tem primeru grobo diskriminirana. S tem je Evropska komisija brez sodišča obsodila Slovenijo, za kar pa nima pristojnosti. To je še vedno v pristojnosti sodišča. Upamo, da se takšno izsiljevanje ne bo pojavilo tudi na kakšnih drugih pomembnih področjih.

V Slovenski ljudski stranki se sprašujemo, ali obstaja za takšno dejanje Evropske komisije sploh kakšna pravna podlaga. Tudi sam kot minister za promet sem iskal odgovor za to, pa tega odgovora nisem dobil. V Slovenski ljudski stranki smo mnenja, da ne gre vztrajati pri obstoječem sistemu, saj sicer deblokada sredstev za izgradnjo avtocestnega odseka Slivnica-Draženci več kot očitno ne bo mogoča. Zato bomo predlagani zakon tudi podprli, ker ne vidimo druge rešitve, da se sredstva deblokirajo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Miran Jerič v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

MIRAN JERIČ: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani minister s sodelavci, cenjene poslanke, poslanci! V Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah podprli. Novela zakona vnaša v slovenski pravni red predvsem naslednje bistvene spremembe: uvajajo se vinjete za krajše časovno obdobje, to se pravi mesečne in tedenske, ki bodo namenjene predvsem občasnim, tako domačim kot seveda tudi tujim uporabnikom slovenskih avtocest. S tem odpravlja kakršenkoli dvom v zvezi s tem s strani Evropske komisije,

očitanje diskriminatornosti slovenskega vinjetnega sistema in s tem posledično tudi sprostitve evropskih sredstev, za kar nekaj pomembnih avtocestnih odsekov, to se pravi tako, Slivnica-Draženci, Pluska-Ponikve in Ponikve-Hrastje v skupnem znesku približno 160 milijonov evrov. Slovenija si v tem trenutku vsaj po mnenju Poslanske skupine Liberalne demokracije Slovenije ne more privoščiti neizkoriščanja evropskih sredstev za gradnjo avtocestnih odsekov.

Spremembe in dopolnitve zakona prav tako urejajo transparentno financiranje in pa načrtovanje gospodarske javne infrastrukture, ki se gradi ali obnavlja v okviru gradnje, vzdrževanja ali rekonstrukcije državnih cest. Treba je poudariti, da se od 1. 7. leta 2008 v skladu s sprejetim zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o javnih cestah za vožnjo motornih vozil po avtocestah in hitrih cestah v Republiki Sloveniji določa obvezna uporaba vinjete - letne ali polletne. Z uvedbo omenjenega sistema je bil uveden tako imenovani švicarski model vinjetnega sistema, ki za razmeroma nizko ceno omogoča pogostim uporabnikom relativno cenejšo ali zelo poceni uporabo avtocestnega omrežja. Posledično so s strani občasnih uporabnikov, predvsem tujih, začeli prihajati vse glasnejše zahteve po uvedbi vinjet za krajše časovno obdobje.

Slab in pa nepravilčen cestninski sistem smo v letu 2008 zaradi volilnega razloga na koncu v prejšnjega mandata zamenjali s še slabšim vinjetnim sistemom. Šlo je za eksperiment, ki ga ni podpirala nikakršna resna ekonomska študija, celo vladni Umar je bil kar dvakrat proti uvedbi vinjetnega sistema. Ta eksperiment je bil čisto navadno hazardiranje z vzdržnostjo avtocestnega programa ter posledično tudi z javnimi financami, kar se kaže že v proračunskem letu 2009, ko nam strižejo podatki. Nekateri smo že slišali, v letu 2009 bomo zbrali manj kot 100 milijonov. Projekti so med 80 in 90 milijonov evrov po vinjetnem sistemu, za odplačilo Darsovih kreditov pa bomo rabili približno 165 milijonov. To se pravi, da bo treba razliko zagotoviti na drug način, še hujše bo pa v naslednjih petih letih, ko bo, če ne bomo nekaj postorili na spremembi cestninskega sistema, treba iz proračuna zagotavljati več kot 200 milijonov za odplačilo kreditov, ker bodo obveznosti narasle na približno 285 milijonov evrov.

Treba je omeniti še načelo pravičnosti in pa načelo enakosti. Sistem pavšalnega plačevanja cestnine pomeni, da uporabniki, ki malo uporabljajo avtocesto ali pa avtocestno omrežje, na nek način subvencionirajo nadpovprečne uporabnike. Uvedba pavšalnega sistema plačevanja cestnine pa je pomenila še dodatni udarec že tako hirajočemu javnemu prometu, saj stimulira še večjo uporabo osebnih vozil. Na vse te posledice smo v Poslanski skupini Liberalne demokracije Slovenije v letu 2008 opozarjali. Na koncu želim poudariti, da v LDS podpiramo Vlado, da naredi obstoječi sistem vsaj finančno bolj vzdržen

ter razreši zaplet z Evropsko komisijo, predvsem pa pričakujemo od nove slovenske vlade, da pospeši priprave in aktivnosti za uvedbo cestnine v prostem toku, v katerem bo vsak uporabnik plača toliko, kolikor prevozi.

V Poslanski skupini LDS bomo predlog zakona za to podprli.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Matjaž Han v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

MATJAŽ HAN: Hvala lepa spoštovani predsednik, minister z ekipo, kolegice in kolegi! Pred nami so spremembe in dopolnitve zakona o javnih cestah ali tako imenovana zgodba o vinjetah. Še ena zgodba o mandata prejšnje vlade in njen zakon, ki je bil pred volitvami uveden z namenom prizadevanja političnih točk in nagovarjanja volivcev. Zato danes ni čudno, da po slabih pol leta po izvolitvi nove vlade moramo spreminjati oziroma novelirati Zakon o javnih cestah zaradi več vzrokov. Prvi, ki je seveda najpomembnejši, je seveda finančni vidik, drugi vzrok, tudi zelo pomemben, je evropski vidik, ker nam Evropa, evropska skupnost, zaradi diskriminatornega zakona, ki ga je uvedla prejšnja vlada blokira finančna sredstva za izgradnjo avtocest.

Kot sem povedal, Zakon o javnih cestah vnaša v slovenski pravni red naslednje poglavitne spremembe: uvajajo se vinjete za krajše časovno obdobje, ki bodo namenjene predvsem občasnim uporabnikom slovenskih cestninskih cest tako domačih kot seveda tudi tujim. Hkrati pa, kot sem povedal, se bo tudi ugodilo zahtevam Evropske komisije in s tem odpravilo kakršenkoli dvom v zvezi z očitano diskriminatornostjo slovenskega vinjetnega sistema cestninjenja.

Novela zakona prav tako ureja transparentno financiranje, posledično pa seveda tudi načrtovanje gospodarske javne infrastrukture, ki se gradi ali obnavlja v okviru gradnje ali rekonstrukcije državnih cest in, kar je najpomembnejše, zagotavlja prometno varnost na celotnem cestnem omrežju v Republiki Sloveniji. S 1. julijem 2008 je bil uveden vinjetni sistem cestninjenja avtocest. Namen, kot sem že povedal, je dobro znan, danes pa ugotavljamo, da je ta vinjetni sistem prinesel več negativnih posledic kot pozitivnih učinkov. Dejstvo je, da je obstoječi vinjetni sistem zaradi same cene, ki pa ni imela narejenih nobenih pravnih, ekonomskih izračunov, študij, razen ene same navadne ankete, ki jo naročajo politične stranke za preverjanje svoje popularnosti, dolgoročno povečuje nestabilno sistema financiranja avtocest s tendenco in potrebo po zagotavljanju bistveno večjega proračunskega vira financiranja za izgradnjo avtocestnega sistema v Republiki Sloveniji. Obstoječi model financiranja avtocestnih programov namreč kratkoročno in dolgoročno ni vzdržan, kar je delež dolga v financiranju prevelik in narašča

prehitro. Eden izmed glavnih vzrokov za nastalo situacijo je seveda ta uveden vinjetni sistem.

Spremembe v cestninskem sistemu, ki so nastale po letu 2008, nastale situacije pri financiranju avtocestnega programa niso reševale, ampak so samo pospešile in poglobile financiranje tega sistema. Evropska komisija je zaradi domnevnega diskriminatornega obravnavanja udeležencev v prometu zamrznila tudi postopke za odobritev sredstev za izgradnjo avtocestnega odseka Slivnica-Draženci v višini 83 milijonov evrov in zadržalo vse nadaljnje postopke glede pridobivanja sredstev še za cirka 160 milijonov evrov.

Zaradi vse te nastale situacije sta bila Vlada Republike Slovenije in Ministrstvo za promet z ministrom na čelu primorana, da pripravi novelo zakona o javnih cestah, ki predvideva uvedbo kratkotrajnih vinjet. Zato je tudi Vlada pripravila skrbne izračune za ceno novih kratkotrajnih vinjet in upa, da bo s tem vendarle pogasila požar, katerega piroman je znan.

Zato Poslanska skupina Socialnih demokratov podpira to novelo zakona, kljub temu da vemo, da se bodo vinjete podražile za vse državljane in seveda tudi za tujce, vendar mi želimo odgovorno upravljati z državo in zato je tudi to nujni postopek. Za razliko od prejšnje vlade se tudi ne oziroma na prihajajoče evropske volitve in nam rezultat ta trenutek ni važen, ampak nam je važno, da Slovenija vendarle začne odgovorno upravljati z državo - oziroma Vlada.

Socialni demokrati bomo novelo zakona podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Peter Verlič v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

DR. PETER VERLIČ: Gospod predsednik, spoštovani minister s sodelavcema, poslanke in poslanci! Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke nasprotuje predlogu zakona o javnih cestah, ki ga je Vlada predložila v obravnavo. Zakaj?

Razlogi za sprejem zakona so naslednji, pravi Vlada: odprava kakršnegakoli dvoma o nediskriminatornosti vinjetnega sistema. Minister za promet dr. Patrick Vlačič je sam v nastopih velikokrat povedal, da o diskriminatornosti odloča Evropsko sodišče in ne komisije. Ali diskriminatornost na podlagi državljanstva, tako kot to očita Evropska komisija, res drži ali ne - ne bo držalo. Po našem mnenju ne moremo govoriti o diskriminaciji glede državljanstva, saj veljajo vinjete za vse enako, domače in tujce, ki so bodisi pogosti ali občasni uporabniki avtocest. Torej, ta argument ne drži.

Naslednji argument cena. Cena je sorazmerna tako za tiste, ki avtocestno uporabljajo pogosto, in za tiste, ki avtocesto uporabljajo občasno.

Naslednji razlog: Vlada pravi, omogočanje nakupa in uporabe vinjete za krajše časovno obdobje. Edina posledica

uvedbe mesečne in tedenske vinjete bo ta, da se bo letna vinjeta podražila za 73%, za pogoste uporabnike avtocest, ki smo v večini slovenski državljani. Kaj pa tujci? Tujci zdaj plačajo 35 evrov za pol leta, po tem predlogu dobo plačali 15 evrov za tedensko ozirom, to se še ne ve, ker je to v pristojnosti Vlade, mesečne za 35 evrov. Jasno je, da bo tujec, ki bo prečkal Slovenije v Hrvaško, seveda plačal za en teden 15 evrov, ko se bo vračal spet 15 evrov in smo na 30 evrov. Torej, nobene razlike. Torej, tudi ta argument, ki naj bi povzročil zaplet z Evropsko komisijo, ne drži. Tako mislim, da tukaj vztrajanje pri tej ceni sigurno ne bo Evropske komisije pozitivno prepričalo. To je naše mnenje.

In še naslednji argument. Vlada v svojem predlogu piše, da pričakuje sprostitev zadržanih sredstev. Torej, Vlada sploh še ne ve, ali bodo sredstva odmrznjena. In še nekaj se je pokazalo, kar preberite si zadnji članek v Logistiki. Vlada je reagirala očitno na dopis uradnika Evropske komisije, ki je napisal, da Komisija ni zadržala sredstev, ampak so evropska: da je postopek prekinjen in naj Vlada obrazloži nov finančni izračun zaradi cestninjenja. Torej, ne drži očitok o zadržanju, vendar pa danes nimamo odgovora, ali je ta sistem, ki ga Vlada predlaga, res takšen, da bo všeč Evropski komisiji. Ker pri nas je pomembno, da smo všeč Evropski komisiji in ne slovenskim državljanom in državljanom! Gneče, zastoje pa smo imeli na naših avtocestah. Prosim, ne pozabimo tega, ko o tem razpravljamo!

In še zadnji razlog. Podaljšanje roko za dajanje soglasij. Mislim, da je to nedopustno. Direkcija je to sposobna v tem roku opraviti. Zakaj podaljšanje soglasij? To ni v sklopu odprave administrativnih ovir.

V Slovenski demokratični stranki smo zato vložili amandmaje k 2., 4. in 6. členu, s katerimi predlagamo obstoječ sistem in roke, ki so takšni, kot so bili, ker iz vsega tega, kar sem povedal v obrazložitvi našega stališča, ne vidimo nobene potrebe, da karkoli spreminjamo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Damijan Perne v imenu Poslanske skupine Zares. Prosim.

DAMIJAN PERNE: Spoštovani gospod predsednik, gospod minister s sodelavci, spoštovane kolegice in kolegi! V Poslanski skupini Zares bomo seveda podprli predlog sprememb in dopolnitev zakona o javnih cestah, saj nam kaj drugega pravzaprav niti ne preostane. Glavna napaka je bila storjena že lansko leto za časa bivše Janševe Vlade, ko smo opustili sicer zastarel sistem elektronskega cestninjenja za osebna vozila in ga nadomestili s pavšalnim plačevanjem cestnine s pomočjo letnih in polletnih vinjet. Prejšnji sistem elektronskega cestninjenja na frekvenci 2,8 gigaherca je bil seveda zastarel in ni več ustrezal prometnim potrebam na

avtocestah. Zato je tedanje vodstvo Darsa v letu 2006 pripravilo prehod na sistem elektronskega cestninjenja na frekvenci 5,7 gigaherca, ki pa je v skladu z direktivo, ki ga zahteva cestninjenje v prostem prometnem toku. Vlada je takrat ta predlog zavrnila na sami seji in se je leto pozneje na hitro in brez ustrezne študije odločila za dvojno cestninjenje, in sicer, elektronsko za tovorna vozila ter vinjetno za osebna vozila. Tako je na vsega 400 kilometrih slovenskih avtocest uvedla dvojni sistem cestninjenja in s tem tudi dvojne stroške, kar zaradi dvojnega sistema dejansko tudi ne more odpraviti cestninskih postaj in se je bistveno poslabšala prometna varnost in ne izboljšala, kot se je včasih temu reklo. Konec koncev nas na to opozarja tudi nedavna tragična nesreča in smrt motorista na cestninski postaji. Vlada je uvedbo vinjetnega sistema utemeljevala s povečano pretočnostjo prometa, pri tem pa je prezrla opozorila prometnih strokovnjakov, da zastoji na cestninskih postajah nastajajo zaradi zastarelega sistema in povečanega prometa. Po odpravi vinjet pa bodo zastoji nastajali na drugih točkah v prometnem omrežju, kot, recimo, na vhodnih mestih, gradbiščih in podobno. Svojo odločitev je utemeljevala tudi s finančnimi vidiki, saj je iz kratke nepodpisane študije predvidela, da bo v letu 2008 prodanih 800 tisoč letnih vinjet po ceni 55 evrov in 2 milijona 500 tisoč polletnih vinjet po ceni 35 evrov, torej skupaj 3 milijone 300 tisoč vinjet, kar naj bi prineslo skupaj 201,7 milijona evrov v letu 2008 in 217 milijonov evrov v letu 2009. Dejansko je bilo v letu 2008 prodanih precej manj kot 3 milijone vinjet. In kaj nam pravi scenarij zmerno optimistične prodaje vinjet v gradivu Vlade do 30.6.2009: prodanih naj bi bilo skupaj nekaj manj kot 800 tisoč letnih vinjet po ceni 55 evrov in samo 375 tisoč polletnih vinjet, s skupnim prihodkom 56,905 milijona evrov. Torej na polletni ravni pol manj, kot je bilo pričakovano.

Zavajanje s predvidenimi prihodki od vinjet je bila ena največjih prevar prejšnje vlade, ki je hkrati ogrozila finančno vzdržnost financiranja izgradnje avtocest in posledično tudi drugega cestnega omrežja, na dva načina: najprej s prepolovljenimi prihodki od prodaje vinjet in drugič zaradi ukrepov Komisije, ki je zaradi očitka diskriminatornosti zadržala črpanje sredstev v višini 88,76 milijona evrov.

Verjamem, da bo danes v Državnem zboru veliko napenjanja mišic predvsem v zvezi z očitkom diskriminatornosti, zato naj še enkrat poudarim, da je dosedanji vinjetni sistem dejansko diskriminatoren. Najprej do tistih slovenskih voznikov, ki le redko uporabljajo avtoceste, saj si morajo nabaviti letno ali polletno vinjeto za vožnjo ali ne gre po avtocestah in na ta način dejansko plačujejo tudi za tiste, ki se vozijo veliko. Prehod na mesečne in tedenske vinjete bo to vsaj nekoliko ublažil. Na ta isti način pa je diskriminatoren tudi do tujih voznikov, saj morajo za občasno vožnjo po slovenskih cestah

nabaviti letno ali polletno vinjeto. Tukaj se moramo seveda nehati sprenevedati in predvsem se ne smemo spogledovati s švicarskim sistemom, saj vemo, da Švica sploh ni v Evropski skupnosti.

Predlog zakona odpravlja najbolj očitne nepravilnosti pavšalnega zaračunavanja uporabe avtocest, ne odpravlja oziroma celo zastruje pa dejstvo, da bomo s tako zbranimi cestninami zbrali bistveno premalo denarja za nadaljnjo gradnjo avtocest, za odplačevanje posojil in za vzdrževanje avtocest. Zaradi takšnega načina je lahko pod vprašanjem tudi izgradnja tretje razvojne osi. Ob tem, ko bomo sicer glasovali za spremembe in dopolnitve zakona o javnih cestah, pa v Poslanski skupini Zares pričakujemo od ministra, da bo v razumnem roku, torej še letos, pripravil bolj pravičen sistem cestninjenja v prostem prometnem toku. Ta projekt že leži med zavrženimi papirji v Darsu in ministrstvu. Če kje, potem lahko na slovenskih avtocestah pričakujemo zaračunavanje cestnin po načelu: plačaj, kolikor prevoziš. Hvala lepa.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Anton Urh v imenu Poslanske skupine DeSUS.

ANTON URH: Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod minister s sodelavci, spoštovane poslanke in poslanci! Predstavil bom stališče Poslanske skupine DeSUS k dopolnitvam zakona o javnih cestah. Če strnemo številne odmeve glede uvedbe vinjet, lahko rečemo, da jih je večina državljanek in državljanov Republike Slovenije pozdravilo, saj je predvidena cena letnih in polletnih vinjet nedvomno zelo ugodna, celo izjemno všečna večini. Cena letne znaša danes namreč 55 evrov, polletnih pa 35 evrov. Tudi poslanci DeSUS-a ne dvomimo, da so vinjete za posameznikov proračun zelo dobra rešitev, seveda ob primerni ceni.

Seveda se odpira vprašanje pravične ali krivične ter zneskovno ugodne ali manj ugodne cestnine za prevoženo razdaljo. S tem, ko veljavni zakon ne predvideva možnosti nakupa nekajdnevne vinjete, je breme pokrivanja stroška elegantno prevaljeno na tiste, ki avtoceste uporabljajo le redko. To pa so turisti, zdomci, tudi upokojenci, ki se mogoče le enkrat letno iz odročnega podeželja odpravijo na primer v belo prestolnico. Zato je predlagano krajše časovno obdobje vinjet za te skupine ljudi zagotovo dobra in cenejša star. Pobiranje cestnine za osebna vozila je sicer v izključni pristojnosti držav članic, vendar takšen sistem ne sme voditi v kršitev načelne nediskriminacije niti ne sme pomeniti dodatne ovire za čezmejno trgovanje držav članic. Zgolj letna in polletna vinjeta pa je bila razlog za opozorilo Evropske komisije ter posledično za zamrznitev finančnih sredstev. Tako napotilo Evropske unije smo poslanci DeSUS-a napovedali že v prejšnjem mandatu ob sprejemanju novele zakona o javnih cestah

oziroma ob uvedbi vinjet, zato nad opozorilom Evropske unije niti nismo bili presenečeni.

Se pa poraja eno vprašanje glede višine cene vinjet kot jo opredeljuje predlagatelj. Namreč, letna vinjeta naj bi posledaj stala 95 evrov, mesečna 35 evrov ter tedenska 15 evrov. Gledano z očmi navadnega človeka, delavca, kateremu je avtomobil nujno zlo, da prispe na delovno mesto, kjer konec meseca dobi minimalno plačo, je predlagana cena letne vinjete draga. Po našem mnenju gre za visoko podražitev, visoko tudi z vidika večje pretočnosti avtocest, saj so slednjemu vinjete namenjene, danes pa imamo ravno obratno situacijo, skoraj še enkrat toliko bomo dali za letno vinjeto, pretočnost pa bo čedalje slabša, saj se zaradi del konstantno zapirajo odseki na avtocestnih in to že po letu ali dveh na istem odseku.

Zanima nas, kaj počnejo ti delavci oziroma kako ukrepa minister, da ne prihaja do primerov, kot je Šentviški predor, ki se je z 41 milijonov podražil na 123 milijonov evrov. Vendar, kot ugotavljamo dolžnost naše države je, da uvedemo vinjete s skrajšanim časovnim obdobjem, kar od nas zahteva Evropske komisija, to pa bo tudi sprostito zamrznjena finančna sredstva iz kohezijskega sklada, potrebna za izgraditev še neizgrajenih avtocestnih odsekov. Torej, poslanci DeSUS-a v tej luči predlagano novelo podpiramo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Srečko Prijatelj v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Še enkrat lep pozdrav, kolegice in kolegi, minister. V Slovenski nacionalni stranki seveda spremembe zakona ne bomo podprli. Zakaj? Preprosto, zaradi tega, ker vinjetni sistem je za Slovence, tak kot je, dober in cenovno dostopen in kot tak omogoča razbremenitev prometa na zelo slabih in nevzdrževanih državnih cestah, ki so bile z izgradnjo avtocestnih povezav skozi leta zanemarjena. Vinjete po novem segajo pregloboko v žep državljanek in državljanov, za skoraj 75% se dražijo in zbrano bo, zanimivo, manj denarja v to blagajno. S tem zbranim denarjem pa se plačujejo najeti krediti, spoštovane gospe in gospodje, in zakaj bi dražili vinjetni sistem samo zaradi tega, ker je Evropska komisija zamrznila sredstva brez kakršnegakoli sklepa sodišča, ker se je to spomnil nek evropski komisar, ki bojda ne vidi preveč rad našega ministra. Kdo mu daje taka pooblastila in kdo je ta gospod iz Italije, ki lahko tako, kar samovoljno odloči, da tega denarja pa Sloveniji ne bo dal. Slovenija na nivoju ministrstva tudi ni resno ugovarjala temu stališču. Na matičnem delovnem telesu smo zahtevali, da bi videli dokument, v katerem je Slovenija izrazila ogorčenje, pritožbo nad tako samovoljo Bruslja, pa tega nismo videli. Primerjava diskriminatornosti ali nediskriminatornosti cestninjenja v Evropi je pa možna takoj,

ko zapustimo Slovenijo, bodisi na hrvaško stran ali pa na italijansko. Spoštovane gospe in gospodje, delavska plača, planirana za dopust, ostane na hrvaški avtocesti, če jo hočete prečkati po celi njeni dolžini, ali pa na italijanski, ker so tam avtoceste zelo, zelo drage.

Seveda me zanima, zakaj rinemo zopet v povečanje smrtnosti na državnih cestah. Sedaj bomo podražili ceno avtocestnega dostopa in povečal se bo, normalo, promet na državnih cestah, ki so take, kot so. Na leto nam pa umre na teh cestah, spoštovane gospe in gospodje, za en razred otrok; to pravi statistika. Zakaj preprosto ne uvedemo mesečne in tedenske vinjete, te cene kot take, letne in polletne, pa pustimo. Zakaj dražimo za 75% letno vinjeto? To je moje vprašanje, spoštovanemu ministru in seveda bi želel odgovor. Kaj bo Slovenija naredila, če Evropa, kljub temu da smo uvedli vinjete za krajši čas, ker nimamo resnih garancij, da bo sprostila sredstva, kaj bo Slovenija naredila, če bo Evropa vztrajala pri svoji odločitvi? Če bo ta italijanski komisarček še kar naprej trmoglavil in ne bo hotel preklicati svoje samovoljne odločitve. Spoštovani minister, mi boste odgovorili, kaj bo Slovenija naredila? Bomo šli potem z neko delegacijo v Bruselj oziroma v evropsko blagajno po ta denar? Sami?

Italijani so dejansko zelo nenaklonjeni Slovencem in če pogledamo, kdo je ta italijanski komisar, je ta odločitev preprosta, verjemite mi, da je v tem grmu ta zajec in ta vzročna povezava. Diskriminatorno je to do Slovenije, da nas posiljujejo v to, da oni oblikujejo znotraj pravnomočne članice nek cenovni pristop za plačilo avtocest, sami pa dejansko nimajo širše dostopnosti in jaz preprosto ne razumem in tudi v Slovenski nacionalni stranki ne razumemo tega, kako je lahko po prvem uradnem opominu sledil tak ukrep, ki ima za posledico to, da nam .../Opozorilni znak za konec razprave./... izgradnja avtocestnih krakov, ki so v dokončanju, stoji.

Zato bi tudi v nadaljevanju prosili odgovore na ta vprašanja s strani spoštovanega ministra.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih. V razpravo dajem 2. člen ter amandma Poslanske skupine SDS k 2. členu.

Prosim, želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima Franco Juri - ne.

Besedo ima Rudolf Petan.

Besedo po listi bi moral imeti Rudolf Petan, prosim.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani.

Torej, jaz vsekakor tega zakona kot celote ne bom podprl. Bom pa podprl naš amandma, in sicer iz preprostega razloga, ker cel zakon je ena neumna in škodljiva paradigma, očitno, te nove vlade. Kajti nastala je zanimiva situacija, rezultat teh novih vinjet je, da se bodo storitve za slovenske državljane podražile skoraj za dvakrat, država pa bo - zanimivo - pobrala manj denarja. To je res zanimiva situacija. Državljani bomo plačali več, država pa bo dobila manj. Se pravi, bomo vsi skupaj imeli manj. To očitno zmore samo ta vlada, drugi vladi očitno kaj takega ne bi uspelo. Seveda pa ima cela zadeva zelo bogato zgodovino. Sedanja vlada je na osnovi nekega pomisleka nekega tretjerazrednega evropskega uradnika spremenila vinjete, ki so omejene na določen čas. Ni komisija zahtevala, to bi lahko zahtevalo samo sodišče, vendar ne vem, jaz tega ne vem, ali je slovenska vlada sploh intervenirala, ali se je pritožila, ali je naredila kaj, ali je pokleknila pred ne vem kom. Tudi to mi ni jasno. Toda, ker se toliko izgovarjate na Evropsko unijo - to je lari-fari. Mene o tem ne boste prepričali in tudi dvomim, da bi vi pokleknili pred nekim tretjerazrednim evropskim uradnikom, za katerim se celo zadaj govori, da ste se zmenili z njim. Jaz sicer tega ne verjamem. .../Oglašanje iz klopi./... Gospod Anderlič, prosim, če se umirite, da bom lahko povedal. Ta amandma je širok in ga lahko obrazložim kar na široko. Upam, da imam še besedo, gospod predsednik.

PRESEDIK DR. PAVEL GANTAR: Očitno jo imate. Jaz bi govoril na vašem mestu.

RUDOLF PETAN: Hvala lepa. Dejstvo je, da Komisija ni zahtevala in tudi ni nobene odločbe Evropskega sodišča, ki bi Sloveniji dalo takšno zahtevo, da to mora pod nujno spremeniti. In tudi to bi rekel, da nič ni bilo v Sloveniji blokirano, nič ji ni bilo blokirano. Poleg tega pa, kolikor vem, so tudi ta sredstva, če bi bila blokirana, v celotnih sredstvih, ki jih daje Slovenija za avtoceste, v tem primeru Dars, tako majhna, da zaradi tega se ne bi splačalo spremeniti vinjetni sistem. Dejstvo je, da je končni efekt te spremembe, ki jo je Vlada kar dolgo pripravljala, čeravno je bilo že takoj na začetku najavljeno, da bo Vlada po hitrem postopku spremenila in lahko rečem, da je dobro naredila v tem primeru, da ni hitela in še zdaj je naredila prehitro - zato, ker bo naredila škodo še v letošnjem letu. Ker tu očitno gre za to, je pokleknila, recimo, pred nekim tretjerazrednim evropskim uradnikom, tako da je še bila prehitra, kljub temu da je bila počasna.

Dejstvo je, da v tem primeru niso bili branjeni interesi Slovenk in Slovence, ampak interesi tistih, ki občasno potujejo preko Slovenije. To so dejstva. Dejstvo je tudi in to drži, da avtoceste gradi Republika Slovenija, to se pravi slovenski davkoplačevalci, in potem bi bilo logično, da bi bil

celotni sistem napeljan na interes teh, ki ceste plačujejo, ki ceste gradijo, to so državljanke in državljani Republike Slovenije. To se pravi, vinjetni sistem bi moral biti tak, ki bi ščitil interese teh, ki gradijo, ne pa tistih, ki vpijejo, da zato, če želijo turisti priti k njim, da so slovenske ceste predrage. Koliko so pa poceni ceste pri sosedih, če slovenski državljani gredo kot turisti k njim? Mislím, da na Hrvaškem, da pridete do Splita se samo dvakrat lahko pripeljete pa plačate letno vinjeto, samo dvakrat. Kaj pa tu? Slovenska vlada pa ni nič rekla? Zakaj pa imajo oni tako drage ceste? In to samo za plačevanje tunelov! Tu pa ni bilo nobenega vpitja. Zanimivo! V Bruslju bi eventualno lahko posredovali tujci, ki niso člani EU, Slovenija pa ni posredovala svojega stališč, kako so pa pri njih dragi. Tu ni nobenega konflikta glede uporabnosti in enakopravnosti.

Mislím, da je bilo v imenu Poslanske skupine jasno povedano, da vse te obtožbe ne držijo. Kakšen interes je tu prevladal, meni enostavno ni jasno. Vprašam se lahko, kaj v tem mandatu še ni bilo podraženo, ampak pustimo druge stvari ob strani. Govorimo samo o uporabi avtocest. Ob avtocestah imamo velike panoje: Slovenija gradi avtoceste. Tam nič ne piše, da gradi Hrvaška slovenske avtoceste. Tam nič ne piše, da gradijo tujci slovenske avtoceste. Tam piše: Slovenija gradi avtoceste. Po tej logiki bi bilo prav, da bi tudi Slovenci imeli kaj besede pri tem, kakšen način plačevanja bo, če pa gradimo avtoceste, če ne, pa dajte tiste table dol. Če je tako, potem verjetno imamo Slovenci in Slovenke kaj povedati, kako bomo to plačevali.

Zanimivo, jaz bi še razumel, da se je mogoče Vlada ustrašila, ker je pač šele nastopila mandat in je eventualno, če je to bilo res, pokleknila pred nekim tretjerazrednim uradnikom v Bruslju, ki, ne vem, ali je res, da ne mara Slovencev, ali ministra, ali drugega uradnika, če bi od tega država imela vsaj koristi. Ampak ne. Slovenci in Slovenke bomo plačevali več za uporabo avtocest, država bo pa imela manj denarja. To je fenomen. Jaz v začetku nisem mogel verjeti. Ko gledam ta amandma, se ni zdi popolnoma umesten. Na začetku nisem mogel verjeti, da je to sploh mogoče, da plačamo več, v bistvu ima pa država manj. To je res neka inovacija, za katero ne vem, kako je to uspelo. Na prvi pogled to ni mogoče, da plačaš več, pa imaš manj. Ampak očitno je v tem primeru Vladi to uspelo. Jaz v končni fazi, da se ne bom potem oglašal, kako bom glasoval pri tem zakonu. Jaz bom, ne da bom proti, jaz lahko rečem, da se mi zdi zelo škodljiv, nekorekten in nepošten do tistih, ki gradimo slovenske avtoceste, ki smo davkoplačevalci in ki tudi največ uporabljamo ceste. Bom pa podprl, seveda, ta naš amandma, ker menimo, da je smiseln in daje, če nič drugega, razmišljati v pravo smer, da avtoceste so namenjene tudi tistim, ki jih uporabljajo pa tudi tistim, ki gradijo, ki jih plačujejo. Predvsem tistim, ki jih plačujemo. Gradimo pač takšen sistem, kjer denar nekaj velja,

kjer tisti, ki plačuje, mora imeti tudi določeno pravico in določeno besedo, ne pa, da tisti, ki nič ne plačuje pri izgradnji avtocest, samo uporablja, onesnažuje, da bi tisti imeli glavno besedo. Zato seveda jaz tudi zakona kot takšnega ne bom podprl, ker ga ne morem podpreti, ker je v nasprotju z interesom državljanek in državljanov Republike Slovenije. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Najprej o tem, kaj je sedanji vladi uspelo. Tudi prejšnja vlada je bila dokaj uspešna pri tem, kaj ji je uspelo. Uspelo ji je na primer blokirati milijone in milijone evrov evropskih sredstev na podlagi predvolilnega bombončka, ki se je pokazal tako slab in neustrezen, da celo prejšnji predsednik Vlade, Janez Janša, je, ko je bil še predsednik Vlade, priznal, da bo treba sedanji sistem spremeniti. Torej o tem ni dvoma, da je sistem bilo treba spremeniti in sedaj se to dogaja.

Pritiski Evropske unije - tudi Avstrija je poskusila z uvedbo polšvicarskega sistema pred leti in tudi Avstrija je bila deležna enakih pritiskov, enakih očitkov in tudi Avstrija je svoj sistem spremenila.

Glede samega sistema vinjet, pavšalnega sistema. Vsak pavšalni sistem je v osnovi nepravičen do tistih, ki ga manj uporabljajo. To je definicija pavšalnega sistema. Lahko bi se, tako kot smo naredili pri cestninah, dogovorili tudi, da bomo mobitele pavšalno plačevali, vsak po 50 evrov na mesec in pika. Verjetno bi se marsikomu v tej dvorani to močno izplačalo, ampak kaj pa vsi tisti ljudje, ki ga manj uporabljajo. Ali je to za njih pravično? No, enako velja tudi za cestnine. Pavšalen sistem je v osnovi nepravičen in odvisno od tega, koliko možnosti imaš v pavšalnem sistemu, in odvisno, koliko se ta sistem približuje neki pravičnosti, se približuje temu, da lahko vsak izbere plačilo, ki je najbolj ustrezno njegovi uporabi.

Predlagana sprememba omogoča večjo možnost izbire. In zato je ustrezna, ne do drugih voznikov iz Evropske unije ali od drugod, ampak za slovenske državljanke in državljanke, je bolj ustrezna, ker jim omogoča večjo možnost izbire.

Jaz se čudim, da v tej razpravi se pozablja na tistih, skoraj 300 tisoč ljudi, ki avtoceste ne uporabljajo ali uporabljajo zelo redko, do katerih je ta sistem izjemno nepravičen, in da se na te ljudi kar pozabi. Na teh 300 tisoč ljudi, ki so večinoma ljudje, ki ekonomsko slabše stojijo - se kar na njih pozabi. Ta sistem jim bo omogočil, da plačajo manj če avtocesto plačujejo manj. Zato je ta sistem tudi socialno bolj pravičen in kot socialni demokrat ga seveda popolnoma podpiram.

Vprašanje cene vinjet. Saj se lahko zmenimo, da bodo vinjete zastonj oziroma da jih sploh ni, da so avtoceste popolnoma zastonj in tukaj vidim, da celo nekateri kimate. A vemo, kaj to pomeni? To pomeni, da potem pa 100% bomo vsi plačevali enako. Tisti, ki uporabljamo avtocesto vsak dan, 300-krat na leto na primer, kot tisti, ki uporablja enkrat na leto. Pa se sprašujem, ali se vam zdi to pravično? Ali se vam zdi pravično, da tisti, ki uporablja enkrat na leto avtocesto, plačuje enako kot tisti, ki uporablja tristokrat? Ni pravično. In zato obstajajo sistemi, ki to pravičnost uravnavajo. Prej je bilo to s cestninami, kjer se je dejansko obračunalo porabo avtoceste na prevožen kilometer, danes pa vinjete, kjer se obračuna porabo avtoceste na določen čas. In ta sprememba omogoča večjo možnost izbire pri določitvi, koliko časa bom pridobil pravico za uporabljati avtocesto.

Glede očitka, da bo ta sprememba pomenila več prometa na državnih cestah. To je pavšalen očitek brez nikakršne realne podlage. Jaz vabim vse, prihaja poletje, morda bomo tudi mi imeli nekaj počitnic. Pridite v Koper, pridite na avtocesto Škofije-Koper, na državno cesto Škofije-Koper in malo pogledajte kakšno je stanje prometa. Ampak prosim, pridite pred 1. julijem! In kako se je katastrofalno povečal promet in povečala nevarnost na teh državnih cestah, zato ker marsikdo, tako tujec kot slovenski državljan, ki se mu zdi zamalo, da bi moral plačati 55 evrov za tiste dva, tri kilometre, ki jih vsak dan naredi iz Ankarana v Koper na primer, in se vozi po državnih cestah. Koliko več kaosa, koliko več ljudi se ustavlja, tujcev, ki sprašuje, kako proti na primer do Hrvaške, nazaj v Italijo. Torej že s tem sistemom se je na določenih krakih, obmejnih krakih, promet na državnih cestah povečal in tako tudi nevarnost na teh državnih cestah. In že se pogovarjamo o tem, da bomo morali na nekaterih križiščih, kjer to sploh prej ni bilo treba, uvesti semafor oziroma krožišča - zaradi fantastične uvedbe vinjet, ki je predvidela seveda tudi te zadeve. Zakaj ob vinjetah se ni uvedlo še meriolacije in nadgradnje teh cest?

Sicer pa, v zadnjih štirih letih se sprašujem, kaj je bilo sploh narejenega za to, ne da bi omogočili cenejše plačevanje cest, ampak da bi ljudem omogočili alternativno uporabi osebnega avtomobila in uporabi cest? Kaj pa javni prevoz, kaj pa železnice, kjer ni bilo narejeno nič? Katastrofa! Kaj pa nova proga Koper-Divača, itd., nadgradnja železnic? S sodelavcem Verličem sva bila že v dialogu pred leti, ko sva se pogovarjala, na primer o Trstu, ali tudi drugje o nadgradnji železnic in sva se pogovarjala tudi o dejansko strokovnih podatkih in sem bil navdušen nad tistim, kar mi je povedal. Vendar je pa res, da ta realizacija ni uspela tako, kot je pričakovana oziroma da gre dosti, dosti počasneje. Jaz sem vesel, da je kot eno od prioritet novi minister za promet omenil prav železnico in javni promet,

kajti če je ena perspektivna prihodnost za promet v Sloveniji, je to javni promet in javni promet na železnicah.

Za konec vprašanje: kaj bo Slovenija naredila, če bo Evropska unija vztrajala? Kolikor sem obveščen, tudi v neposrednih pogovorih, je Automobile club Italija že izrazil, da sicer je res, da se o cenah ne more pogovarjati in da čeprav smatra, da so še vedno za tujce visoke, da nima nobenih možnosti, da bi sploh se pritoževal na Evropsko unijo glede cen, da glede na to lahko pričakujemo, da smo vendarle odgovorili na tisto, kjer je bila Slovenija pomanjkljiva, in učinkovito tudi odgovori na tisto, kjer je bila Slovenija že v skladu s pravili. In tukaj me veseli, da se je minister odločil, da enostavno ne bo niti reagiral, na katera koli možna namigovanja s strani Bruslja, da nam bo Bruselj določil cene. Dobro veste, koliko je komisar Evropske unije želel, da bi vinjeta stala - 5 evrov. In dobro veste, kakšen je bil odgovor ministra za promet: "To ni v pristojnosti Evropske unije."

In tu zaključim tudi jaz.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Besedo ima gospod Marinič.

Prosim.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj.

Nekako se skušamo navajati, da vse tisto, kar je naredila prejšnja vlada, je zanič, in da vse tisto dobro za malega človeka, kar je naredila prejšnja vlada, je treba spremeniti. Ampak ljudje imajo o tem drugačno mnenje, zato bi želel nekatere stvari izpostaviti tudi danes, ko obravnavamo vsaj naša dva amandmaja k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah, v katerem je tudi določanje vinjetnega sistema.

Veste, treba je pogledati malo nazaj in ugotoviti, zakaj se je prejšnja vlada odločila za prehodni sistem. Ponavljam, gre za prehodni sistem, ki je bil nujno potreben iz več razlogov, pa naj naštejemo le nekaj najpomembnejših: povečati pretočnost prometa. Veste, če bi danes ugotavljali in resnično želeli postreči s pravimi podatki, potem bi videli, da je bilo to nujno potrebno. Zmanjšati onesnaževanje okolja - to je bil drugi razlog. Jaz upam, da ni nobenega, ki se s tem ne strinja. Pa naj bo dovolj o tem, veliko tega je še. Tisto, kar pa je zelo pomembno, je pa to, da je z nekim pristopom, z nekim, da ne rečem socialnim, pristopom, ukrepala prejšnja vlada tudi v tem sistemu in tem primeru, ko je skušala zaščititi naše ljudi, slovenske državljane, ki smo tako ali drugače že bili deležni v obliki davkov za izgradnjo avtocestnega omrežja v Republiki Sloveniji. Tisti, ki danes očitajte, da so bili to predvolilni bombončki, ja - morda bi se

v nekem delu celo strinjali, saj so ljudje to pozdravili, ampak verjetno ni bil namen prejšnje vlade, da bi s tem lovila volivce. Če bi bilo to, recimo, očitano danes, da delate to zaradi tega, ker so evropske volitve, bi gladko zavrnilo. Tako mi zavračamo tudi te nenehne trditve, da je to bil predvolilni bombonček. Saj ljudje tega ne sprejemajo tako, ker si znajo izračunati. Če so po uveljavljenem sedanjem sistemu imeli na voljo nakup polletne vinjete za 35 evrov ali nakup letne vinjete za 55 evrov, je to verjetno nekaj drugega kot to, kar predlaga sedanja vlada, da bo letna vinjeta stala 95 evrov, da bo mesečna vinjeta stala med 30 in 35 evrov in da bo tedenska vinjeta 15 evrov, če se gospodje v Evropskem parlamentu oziroma gospod Taiani s tem strinja. Veste, tu se pa nekako ustavi moje razmišljanje v prid Slovenk in Slovencev. Ali smo res Slovenci tako klečeplazni, da še vedno najprej hočemo in želimo tudi na račun naših ljudi ustreči nekemu drugemu? Ni prav in ni pošteno, da prav v teh kriznih časih podražimo še to. Seveda apeliram na vse, da podprete naša dva predlagana amandmaja in s tem pustimo vinjetni sistem tam, kjer je bil, je boljši in je za naše ljudi tudi ugodnejši.

Pa še nekaj mi dovolite. Če se prav spomnim, se je sedanji minister za promet začel z vinjetami ukvarjati pravzaprav že v lanskoletni predvolilni kampanji. Jaz verjamem, da je bilo veliko njegovega časa vložena v ukvarjanje z vinjetami. Veste, na račun tega pa je verjetno trpelo kaj drugega. Bojim se, da ne bo trpela varnost cestnega prometa, kjer je bila področna zakonodaja v prejšnjem mandatu spremenjena, da Ministrstvo za promet in Ministrstvo za notranje zadeve posvetita večjo pozornost in delata skupaj, v spregi določene ukrepe za zmanjšanje morije na slovenskih cestah. In če bi pogledali danes, se morija na slovenskih cestah ne ustavlja. Smo tik pred poletno sezono, ko bi Ministrstvo za promet in Ministrstvo za notranje zadeve predstavila neke ukrepe, ki bi pripomogli k izboljšanju varnosti v cestnem prometu, a se žal Ministrstvo za promet ukvarja z vinjetami, ki bodo slabše za slovenske državljane, in se Ministrstvo za notranje zadeve ukvarja s politizacijo slovenske policije, namesto da bi se ukvarjalo s povečanjem varnosti v cestnem prometu.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Besedo ima gospod Kampuš.

ANTON KAMPUŠ: Spoštovani podpredsednik, spoštovani minister s sodelavci! Spoštovani kolegice in kolegi! Seveda amandmaja ne bom podprl. Bom pa z veseljem podprl zakon o javnih cestah iz preprostega razloga, ker je že čas, da se zadeve uredijo. In tako kot običajno, tako je tudi danes bilo izrečenih veliko manipulacij, veliko neresnic in je treba že stvari realno pogledati in jih oceniti. Strinjam se s kolegi iz opozicije, da je dejansko uvedba vinjet bila začasna oziroma prehodnega sistema, tako kot je bilo rečeno. Vendar ta

začasnost oziroma prehodni sistem traja, traja in traja. Jasno je bilo dano sporočilo takrat ob uvedbi, da naj bi že v letošnjem juniju ta zadeva končana. Jasno je bila tudi podana izjava spoštovanega Janeza Janše, v kateri bo elektronsko cestninjenje osebnih vozil že teklo od 1. januarja 2010 naprej in tako naprej. Torej, bilo je dejansko veliko obljub. Tako je bilo iz tega sorazmerno normalno sklepati, da je bila to predvolilna obljuba in predvolilno darilo. Ampak jaz na te stvari ne dam kaj dosti, zaradi tega bi želel povedati samo to, kar vsi na nek način trdite in ne držite. Jasno lahko povem in fino je, če me poslušate, da smo v prejšnjem sistemu plačali za vožnjo od Šentilja do Kopra 10,55 evrov. Še enkrat bom povedal: od Šentilja do Kopra 10,55 evra za eno vožnjo! Je potem kakšna logika, da s 55 evri za celoletno vinjeto lahko napolnimo Darsovo blagajno? Nobene logike ni! In je treba nekaj narediti. Ta zadeva je danes pred nami. Gre za podražitev, in sicer je res, da je procent nekoliko visok videti, ampak če bi ta letni procent razdelil na mesece, gre na mesec za 6% oziroma 3 evre na mesec.

Sedaj bom poudaril tisto, kar je najbolj pomembno, in to česar se v opoziciji najbolj izogibate. Študija iz leta 2005, Umar jo je pripravil, je pokazala, da bi morala biti cena letne vinjete med 125 in 166 evrov - iz leta 2005, študija Umarja! Ne vem, zakaj bi danes potem trdili neke nasprotnosti, se iz tega norčevali in tako naprej. Čudim se tudi temu, da danes vsi v en glas trdite, kako so naše avtoceste drage in tako naprej. Ni res. Pojdite v Avstrijo, pojdite se enkrat peljat v Avstriji skozi tunele, za vsak tunel je treba posebej plačati. Torej ob vsaki vožnji za vsak tunel posebej plačati. In se niti slučajno ne sprašujem tega, kdo bo naše ceste uporabljal. Naše ceste bodo uporabljali vsi tisti, ki jih do zdaj uporabljajo, tudi če bo ta vinjetna nekoliko dražja.

Seveda je ob tem treba še nekatere stvari mogoče razčistiti. In sicer, sem s štajerskega konca in avtocestni odsek Slivnica-Draženci bo končan v predvidenem roku, seveda bo končan v predvidenem roku, kar je verjetno normalno, ker sredstva iz Evropske unije se refundirajo in če te zadeve ne bomo spravili z dnevnega reda, kar se tiče Evropske unije, ni rečeno, da bo ogrožena zdaj ta cesta Slivnica-Draženci, ampak bodo drugi projekti, ki so financirani iz sredstev Evropske unije in bodo ta sredstva zamrznjena, saj to je verjetno jasno. Tako se iz tega konteksta ne da nič kaj preveč manipulirati.

Bi pa za konec samo še danes naredil sledeče. Torej, avtocesta Slivnica-Draženci, moram priznati, da to z veseljem preberem, je širina enega voznega pasa 3,75 metrov, pasova sta 2,50 metra, rob pasov 0,50, ločilni pas pa je 160 centimetrov. To sem povedal izključno na račun tega, ker to je prava avtocesta, ne pa tako, kot jo imamo mi v Pomurju, ko ni prava avtocesta, zaradi tega sem navedel to primerjavo. Tako se iz

tega konteksta moram razveseliti in bom vesel, ko bo ta otvoritev.

Želim si pa na koncu jasno povedati, da si želimo vsi, ki se po avtocestah vozimo, da bi cestninjenje potekalo elektronsko - in da bo čim bolj pošteno: naj vsak plača toliko, kolikor prevozi kilometrov. Hvala.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Hrovat. Prosim.

ROBERT HROVAT: Hvala za besedo. Dober dan vsem prisotnim!

No, iz vsega tega povedanega lahko zaključimo samo eno, da je bila uvedba vinjet v prejšnjem mandatu ali pa lansko leto dobra odločitev. To priznavate s tem, ko samo spreminjate cene vinjet in ne vzpostavljate novega sistema. S tem priznavate, da je bila to dobra odločitev in ne govorite, da je bila ta odločitev slaba. Ta odločitev je bila za Slovenke in Slovence dobra.

V Slovenski demokratični stranki predlagamo črtanje teh členov, ker menimo, da je stanje, kakršno je, dobro in predvsem vzdržno. Kaj je bil namen vzpostavitve sistema cestninjenja z vinjetami? Predvsem zagotoviti pretočnost in ga narediti čim bolj prijaznega za uporabnike. Predvsem za slovenske uporabnike, torej za Slovenke in Slovence, ki se, lahko rečemo, veliko vozimo po cestah. Že takrat je bilo povedano jasno, da je uvedba vinjet neka začasna rešitev, ki se bo kasneje nadgradila z enotnim evropskim cestninskim sistemom. In s tem mislim, da ni nobenih težav in nobenih problemov in to vedno in povsod zagovarjamo, zakaj smo uvedli takšen sistem. Tudi v Evropi. Sistem je po mojem mnenju ekonomsko vzdržen. To kažejo vse študije in tudi vi, ko ste rekli, da se bo sedaj, ko uvajamo nove cene, pravzaprav v blagajno nateklo od 8 do 20% manj denarja, kot se ga je do sedaj, ko so bile cene vinjet takšne, kot so bile. Torej, zdaj dražimo vinjete, v proračun oziroma sredstev se bo pa zbralo manj. Tukaj ni nobene logike.

Jaz nasprotujem uvedbi oziroma spremembi tega zakona iz enega preprostega razloga: zato ker menim, da argumentacija, da to zahteva Evropska komisija, po mojem mnenju ne vzdrži, ker o diskriminatornosti bi morale odločati Evropsko sodišče, ne evropski komisar, pa ne tisti, ki vam je poslal oziroma je poslal Sloveniji, to sem videl, in dejansko ne gre za komisarja, ampak za nekega uradnika.

Jaz bi pričakoval več odločnosti, več odločnosti s strani Vlade, da se postavimo zase in da postavimo jasne meje, do kam in do kje bomo popuščali. Poglejte primer Hrvaške. Kako se je slovenska politika lahko poenotila v okviru Hrvaške. Tudi od tu smo dobili predlog komisarja, ki je jasno rekel: želim, da se končno sporazumete, jaz bom dal predlog in tako naprej. Poglejte, lahko bi rekli, okej, v redu, komisar je rekel in bomo tako naredili. In bomo počepnili. Ne, slovenska politika

se je poenotila in smo rekli jasen "ne". In tako bi morali reči tudi tukaj, potem naj pa razsoja Evropsko sodišče, ki je za to pristojno.

Torej, gre za 73% podražitev letne vinjete, torej bo zdaj letna vinjeta kar 95 evrov in to je številka, ki ne vem, kaj nam prinese, glede na to, da bomo imeli bistveno manj prihodkov v proračunu. Tu ni nobene logike in jaz tega ne razumem in nikoli ne bom tega razumel. Slovenke in Slovenci so ocenjevali še lansko leto, da je ta sistem dober, s tem ko spreminjate samo ceno vinjet, ugotavljate tudi vi na Vladi, da je ta sistem dober, zato vztrajamo na tistem, kar imamo, kar je dobro, zakaj bi to spreminjali. Sprašujem pa se, kaj je tu v ozadju. Tu v ozadju nekaj mora biti. Ni logično, manj denarja se bo nabralo, cene se dvigujejo. Torej, sprašujem se, ali je res v ozadju vzpostavitev nekega dragega cestninskega sistema, ki bi ga uvajalo neko podjetje, ki ima sedež v Zagorju in je močno povezano z eno od parlamentarnih strank. To se sprašujem, ker dejansko ni logike, zakaj se ta zakon spreminja. Odločiti se moramo, za koga bomo delali v slovenskem parlamentu - za Slovence ali za tujce. Mislím, da je odgovor jasen, in nobene potrebe ni po spremembi. Zato zagovarjam to obstoječo ureditev.

Moram reči na koncu še to. Gospod minister, jaz sem resno računal na vas, ker ste se mi zdeli odločen mlad politik, dober komisar, ampak očitno je, da ste tudi vi "noter padli". Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Torej, zato, da bi utemeljili ta amandma, zakaj predlagamo, da vinjete ostanejo tako, kot so, letne in polletne, ter glede na vabilo enega izmed poslancev, da pridemo na Primorsko, pravzaprav predlagam, da zato, da se bomo spomnili, zakaj smo jih vpeljali, zdaj 1. julija na odseku avtoceste od Ljubljane do Kopra uvedemo zaprt cestninski sistem, takšnega, kakršen je bil obstoječi cestninski sistem. To predlagam, kolegice in kolegi, in da se plačuje tako, kot ste dejali, pošteno, po kilometru, pravično, nazaj s cestninskimi postajami. In da vidimo, seveda ne predlagam, da bi to bil cel mesec predlagam, da to naredimo samo za prvi vikend, od petka popolne do ponedeljka zjutraj, in pričakajmo vse naše tuje goste najprej pred cestninsko postajo tukaj, na Brezovici, pa potem - ali veste kje? - še pred eno cestninsko postajo na Kozini. In da spet poslušamo to, kar nam je bilo običajno, da so te kolone dolge po 6, 7, 11 kilometrov, da se čaka uro in pol, dve uri na vročini, na soncu in da so delavci Rdečega križa prijazni in da delijo vodo ljudem, ki bodo plačali pošteno cestnino. Potem morda, ko bomo videli, da je to res pravi uspeh, isto napravimo še na štajerski avtocesti. Tam pa tudi čez teden in

da se spet spomnimo vseh kolon tovornih vozil in vseh naštetih projektov, kako razširiti cestninsko postajo, da se bodo lahko tovornjaki vozili. To predlagam, predlagam zato, da se spomnimo, zakaj smo vinjete uvedli, najbrž mi ni potrebno tega več razlagati.

Zgodba cestninjenja ni zgodba prejšnje vlade, zgodba cestninjenja in avtoceste se je začela v 60-ih letih prejšnjega stoletja, kjer je bila res odločitev, da bodo vse avtoceste, ki bodo zgrajene, zgrajene kot zaprte cestninske avtoceste, to se pravi, da se vsak priključek cestnini. Ampak, 1. oktobra leta 1993 je Državni zbor Republike Slovenije sprejel sklep, da se s 1. julijem 2004 v Republiki Sloveniji preneha z neposrednim pobiranjem cestnine. In potem kmalu zatem pridemo do sklepa, tudi sprejetega enkrat na odboru Državnega zbora takrat za infrastrukturo in okolje, pa potem na Vladi - odvisno, kako so bili zakoni sprejemani in kakšne pristojnosti so bile med Državnim zborom in pa Vlado-, da gremo v odprti cestninski sistem, najprej na Štajerski avtocesti in cestninske postaje, ki so bile tam že zgrajene za zaprti cestninski sistem, so se ukinile in napravile so se čelne cestninske postaje. No, pa smo imeli pravičen sistem cestninjenja! Ne 2004-2008, prej. Sistem, ki je povzročil to - bom sedaj rekel - da tisti, ki so se vozili od Ljubljane do morja, plačevali po kilometru, tisti ki so se vozili po štajerski avtocesti - saj veste kako: tako, da so se izognili cestnini. Podobno na gorenjski avtocesti. Skratka, iskalo se je neke rešitve in ustvaril se je sistem, s katerim se je začelo pobirati manj denarja. In potem je leta 2001, konec leta 2001 Vlada Republike Slovenije - katera vlada? - sprejela sklep, da se dogradijo cestninske postaje, zato da se bo pobralo več denarja. Kar spomnimo se, katere so bile to: Vodice, Vogrsko, Ivančna Gorica, Krtina, Lukavica. In kaj se je zgodilo? Zgodilo se je to, da so iz strank, ki sedaj zelo zelo intenzivno navijajo za spremembo vinjetnega sistema, za podražitev za domače, da so - začele se kaj: civilne iniciative. Nobene cestninske postaje ne bo zgrajene! Tako moramo biti tukaj kar lepo uravnoteženi! In prepričan sem prekmurska avtocesta z novimi cestninskimi postajami, ki bi bile zgrajene z zaprtim sistemom - danes bi bila civilna iniciativa, ki bi prepovedala kakršnokoli izgradnjo cestninske postaje. Vmes pa iskanje rešitev s sateliti, mikrovalovi. Tukaj pa je treba priznati tudi nekaj, da je Evropska komisija tudi tu padla na izpitu, ena izmed evropskih politik, Bela knjiga o evropski prometni politiki, je predvidela, da bo leta 2008 sistem Galileo, ki bi sprostil možnosti interoperabilnosti cestninskih sistemov, že operativen. To se ni zgodilo in tukaj bi lahko Slovenija kot država članica pa dala ukor Evropski komisiji pa zahtevala, kako to, da so države članice verjele, da nekaj se bo zgodilo, pa se ni. Tukaj, veste, je pa veliko vprašanj za Komisijo in komisarja! Ker potem neki roki, neko uvajanje domačih sistemov ne moreš

vezati na obljube, ki so bile dane od Evropske komisije. Torej, vidite argumentov ima tudi Slovenija do Evropske komisije kar nekaj.

Tako, da govoriti zdaj o tem, da so vinjete najslabša možna rešitev, ki smo jo lahko napravili v prejšnjem mandatu, ne drži. Želeli smo točno to, kar sem na začetku povedal, da bi se lahko zgodilo v letošnji sezoni, če vinjet ne bi imeli. Pretočnost prometa se je povečala, sigurno so s tem povezani manjši zastoji, manjše gneče in s tem tudi veliko boljša ekološka bilanca, kar se tiče toplogrednih plinov. Tukaj mislim, da smo zelo primerljivi tudi za eno izmed evropskih politik. Tukaj nimamo kaj, saj temu ne moremo ugovarjati in mislim, da nobeden temu ne ugovarja. Zakaj pravzaprav potem spreminjati nekaj, kar je prineslo pluse? In kolega poslanca, ki pravi, da je ta sistem slab, prihaja pa s konca, kjer se je - govorim o gorenjski avtocesti - povprečni letni PLDP, se pravi, dnevni promet zvečal za 12 tisoč vozil na avtocesti, kar pomeni, da jih imate 12 tisoč manj na stranskih cestah. Torej, če to ni dobro za prometno varnost, za pretočnost prometa, potem ne vem. Potem ne vem, kje je argument, da je treba povedati, da je to slabo. Seveda je slabo, slabo, ker se bo podražilo za slovenske državljane za 73%, ker se v razmerju do tujcev ne bo spremenilo nič, čisto nič se ne bo spremenilo - ali bo plačal dvakrat po 15 evrov, ko bo prečkal Slovenijo, pa bo potem to 30 evrov, ali pa bi ostalo 35 evrov, kajti sorazmernost mora biti dana tudi pri ceni. Jaz te sorazmernosti v tem primeru ne razumem in priznam, da mi je potem bližje stališče komisarja Taianija, da mora biti 5 evrov. To pa je sorazmerno. In škoda, ko smo bili komaj na začetku poti, ko smo dobili komaj prvi opomin, kjer ima vlada veliko možnosti, da reagira in zagovarja svoja stališča, tudi iz vseh teh razlogov, ki so bili omenjeni, tega ne storimo. Ne vem, zakaj? Res ne vem. In ne vem, če nas zdaj v komisiji, našo odločnost, ocenjujejo po tem, kako mi zagovarjamo nekaj, kar je za nas, za Slovenijo. Jaz sem velikokrat rekel, da avtoceste, gneče imamo v Sloveniji, nimamo jih v Bruslju. In če smo tako odločni, ko zagovarjamo hrvaška stališča, potem ne vem. Potem najbrž Komisija nima težkega dela s Slovenijo, ker v primeru vinjet - zelo enostavno - pošlješ en uradni opomin in še uradnik napiše eno pošto - in sistem vinjet se spreminja. Po nepotrebnem!

In mislim, da ni nobene potrebe, da to spreminjamo. Naj ostane, kajti ta enačba, da bo cena letne vinjete višja, zbranega bo pa manj denarja, je jasna. Ker takoj ko dražiš, zmanjšaš interes za vožnjo po avtocesti. Najbrž pa - mislim, da interes za to, da imamo avtoceste, ni ta, da se bodo ljudje avtocestam zaradi visokih cestnin ali vinjet izogibali, ampak zato da bodo avtoceste uporabljali. Če bi šli sedaj gledat nazaj vse te magnetograme in če bi začeli pri letu 1993, ko je bil prvi sklep Državnega zbora sprejet, verjetno bi prišli do tega, da je bila želja počasi ta, da se je ugotovilo, da

avtoceste ne služijo več slovenskim državljanom, da se zapirajo in da bodo služile samo tranzitu, domačim potrebam, Slovencem pa ne. In najbrž zaradi tega potem tudi razmišljanja v to smer, da se avtoceste odprejo. In če je ta možnost dana in dopuščena država članici, da vinjete vpelje in smo mi ta pogum imeli in to naredili, mislim, da je to bilo v korist vseh nas, v korist prometne varnosti. Škoda spreminjati, naredili bomo samo to: Slovenci bomo pač plačali 73% več, tujci bodo imeli pa zmedo, ko bodo kupovali vinjete, da ne govorim o vseh drugih vidikih in zapletih, ki so s tem povezani.

Ko pa govorimo o finančni vzdržnosti Darsa, nič se ne govori o tem, koliko denarja bi stale tiste cestninske postaje, ki sem jih prej omenil, pa še nove, ki bi jih gradili in tako dalje, ki pa so nepotrebne.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. K besedi se je javil gospod minister. Izvolite.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala, predsedujoči. Jaz se zavedam, da to ni popularen ukrep. In seveda vsak ukrep, ki ni popularen, je pa nujen, je težak in zahteva seveda določeno obrazložitev.

Na prvi pogled izgleda sistem nediskriminatoren. Ko pa se nekoliko poglobljeno lotiš zadeve, ugotoviš dve stvari. Prva je, da obstajata dve vrsti diskriminatornosti. Ena je neposredna diskriminatornost, kje bi bila cena vinjete za naše državljanke, recimo, 55 evrov na letni ravni, za tuje pa recimo 110. To bi bila neposredna diskriminacija. Potem pa obstaja posredna diskriminacija in posredna diskriminacija je bila že ugotovljena v nekaterih primerih in precedenčno pravo Evropske unije kaže, kar je sodišče pokazalo v Evropski skupnosti v zadevi Oflin, da je dokazni standard dovolj, da je sistem takšen, da bolj verjetno vodi, dovolj je, da bolj verjetno vodi - sploh ni treba dokazati z številkami sodišču, da je do diskriminacije prišlo. Se pravi, tako nizek dokazni standard je potreben, da je dovolj verjetno, da je tuji državljan diskriminiran. Ob tej pravni oceni bi bil to prevelik poker iti na sodišče in skušati zagovarjati, da takšen sistem s polletno ceno ni diskriminatoren, zaradi tega, ker precedenčno pravo to kaže, ko smo seveda poglobljeno pregledali in ugotovili, zato tudi ta drugačen odnos do tega vprašanja.

To, da bo sedaj država podražila za domače uporabnike, je seveda zoprna zadeva. Zoprna zadeva tudi, ker je to čas recesija, vendar pa, dajmo si naliti čistega vina: res malo državljanov Republike Slovenije verjame, da je to realna cena, 55 evrov na leto. Lahko povem na svojem primeru, lahko marsikdo sam pri sebi ugotovi, koliko je plačal za avtoceste prej in koliko plača sedaj. Za vsak evro nad 55 evrov, ki ste ga prej plačali in ga sedaj ne, moramo nekje pobrati. Ko ste sprejemali ta sistem, ste celo v gradivo zapisali, da bomo to

pobrali od tranzitnih potnikov. Evropska unija pa seveda ni tako nerealna, da ne bi pogledala tudi gradiv, ki so bili pri uvajanju zakona zapisani in je to neposreden dokaz, ki ga je naša vlada dala Evropski komisiji, če bi šla na sodišče! Neposreden dokaz, zaradi česar bi tvegali res hudo kazni, ki je pa tako visoka, da se seveda vsakemu zvrsti ob teh številkah. Ni res, da bomo sedaj zbrali manj denarja po tem sistemu, zaradi tega, ker smo podražili tovornim vozilom. Seveda je v tem recesijskem času to zoprno, ker smo podražili za 40%, vendar smo jim šli nasproti z enim drugim ukrepom, ki nam bo pomagal - znižali smo jim trošarine, ki bodo še presegle to, kolikor bom ta podražitev prinesla. Pa tudi Hrvaške in Švice ne kaže citirati, ker nista članici Evropske unije in nista zavezani pravnemu redu Evropske unije.

Še to, moram povedati. Seveda veliko se govori, da je pač neki uradnik napisal v Sloveniji eno pismo in da smo mi pokleknili. Poglejte, ta uradnik, ki je napisal, je pač tisti uradnik, ki odobri ali pa ne odobri sredstev. To je generalni direktor Direktorata za regionalno politiko in imamo njegov dopis, v katerem piše, da je Komisija proučila našo vlogo za navedeni veliki projekt - govorim o Slivnici-Draženci - in da ni izpolnjen pogoj skladnosti z ostalimi politikami Skupnosti: pravna podlaga Uredbe številka 1083/2006. To je torej tisto, na podlagi česar so nam zaustavili sredstva, in to je ta oseba, ki je pristojna, da to zapiše.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Ker je še interes po razpravi, odpiram prijavo. Gospod Černač, izvolite, imate besedo.

ZVONKO ČERNAČ: Spoštovane kolegice in kolegi! Vsi prisotni! Spoštovani minister je v uvodu dejal, da Vlada pri temu predlogu, s katerim prihaja v Državni zbor in ki draži vinjete, istočasno pa smo slišali v utemeljitvi Vlade, da bo zbranega iz tega naslova manj denarja, ker je vsakemu povprečnemu Slovencu nelogično, sledi opominu Evropske komisije o diskriminatornosti pri vinjetah. Dejal je, da je Evropska komisija presodila, da so tujci v slabšem položaju, kot državljani Republike Slovenije. Malo prej nazaj je tudi razložil, da je treba razlikovati med neposredno diskriminatornostjo oziroma diskriminacijo, ki bi bila v različnih cenah za tujce in domačine, in posredno, kjer se je skliceval na stališče sodišča Evropske skupnosti, kjer je bilo ugotovljeno, da če je sistem, bolj verjetno vodi do diskriminacije, da je diskriminatoren.

Jaz sem že na odboru govoril o tem, zaradi tega bom tukaj bistveno krajši, očitno nisem nikogar prepričal. Opomin, ki je prišel, je prišel 2. oktobra. Šlo je za relativno nepomembno zadevo. Kljub temu pa se je, ker je šlo za prehodno vlado, takrat odzvala in predlagala podaljšanje roka za odgovor, ki je bi tudi odrejen. In v zaključku tega opomina je bilo

napisano: "Po pregledu pripomb, ali če pripombe v predpisanem roku ne bodo predložene, lahko komisija izda obrazloženo mnenje." Šele do obrazloženega mnenja bi morali priti, da bi lahko govorili o tem, ali ima Evropska komisija prav ali ne. Mi do tega nismo prišli, ker še danes ne vemo, ali ste kaj odgovorili ali ne pisno. Očitno niste odgovorili nič in nič utemeljili. Kajti, če bi odgovorili na to, kar je bilo v tem dokumentu zapisano, zapisano pa je bilo, da se zdi, tako piše, da novi slovenski sistem vinjet lahko deluje predvsem v škodo državljanov drugih držav članic, saj v bistvu kaznuje tiste voznike, ki ne prebivajo v Sloveniji in le občasno uporabljajo avtocestno omrežje. In potem je bil naveden primer po mnenju Komisije nekoga, ki gre iz Gradca preko Slovenije v Zagreb, prej je plačal 1,50 evra, zdaj plača 35 evrov. In kaj je naredila Vlada oziroma ministrstvo? Ali je Vlada oziroma ministrstvo povedala, da je v enakem položaju tudi slovenski državljan, ki potujejo na isti relaciji in se želi peljati samo enkrat na leto? Ni povedala tega! Ni nobene, ne neposredne ne posredne diskriminatornosti. Nobene! Vsi za enako uporabo plačujemo v sistemu vinjet, kot ga imamo sedaj, enako ceno. In diskriminatornosti, diskriminacije ne neposredne, ne posredne ni. Je ni! Imamo tudi alternativne možnosti. Tisti, ki uporablja avtocestno omrežje samo enkrat ali dvakrat na leto in ne želi plačati 35 evrov za polletno vinjeto, se bo pač peljal po državnih cestah, ki so brezplačne. Tako je povsod po svetu in ni res, da je sedanji sistem vinjet prepoceni in da mnogi ljudje menijo, da je prepoceni, zaradi tega je normalno, da je prav, da se podraži. Ni res. Poglejmo sosednje države in bomo videli, da še zdaleč od tega, da je sedanji sistem 55 letna, 35 polletna, med cenejšimi - je pa vzdržen, kar je bilo dokazano v preteklosti. In nobene osnove ni, da ga spreminjamo na slabše, da dražimo za 75 odstotkov letno, da šestkrat dražimo mesečno, ker s 35 evrov za pol leta prihajamo na 35 evrov za en mesec, in da uvajamo za 15 evrov 7-dnevno, ki temu državljanu ne bodo popolnoma nič koristile. Za njega bo ta sistem enako diskriminatoren, kot je bil ta obstoječi sedaj. Popolnoma enako. Če bo šel osmi dan nazaj, bo plača 30 evrov, kar je skoraj polletna sedanje vrednost vinjete. Torej, namesto da bi Vlada, ministrstvo proti temu opominu utemeljila na formalen način, da ni nobene diskriminatornosti in ravnala kot dober, odgovoren gospodar, je pokleknila v celoti, na škodo vseh, ne samo slovenskih državljan in državljanov, tudi na škodo tistih tujcev, ki hodijo preko Slovenije na morje in bodo plačali še več, kot plačujejo sedaj. Se pravi, prihodki se bodo iz vinjetnega sistema kljub podražitvi zmanjšali, dvignili ste cestnino za tovorni promet, podražili ste zgodbo na celi črti, učinkov pa ni nobenih.

Glede pravičnosti. Pravite, da sistem pravičen. Ali je sistem letnega povračila za uporabo cest, ki ga vsi plačujemo, ko registriamo vozilo in zavarovanje pravičen po tej razlagi?

Vsi plačamo letno povračilo cest in letno zavarovanje. Nekdo naredi za isto ceno 100 tisoč kilometrov na leto, nekdo pa 5 tisoč. Je torej tudi ta sistem nepravičen? Boste tudi tega spremenili?

Amandma je nujno podpreti, ker to kar predlagate, je ena velika velika neumnost v škodo vseh. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospa Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala. Kolegice in kolegi! Predlagala bi, da se Vlada začne obnašati kot članica EU. To ni Beograd, ki nekaj določa, in mi potem to sprejmemo. Slovenija ima kot članica mnogo poti, po katerih lahko pride do zelenega cilja. Imamo evropskega komisarja, ki zelo visoko kotira na lestvicah in bi najbrž lahko na tem kaj naredil. Imamo možnost zagovarjati svoje rešitve, obrazložiti, se pritožiti in tako naprej. Moram reči, da me zelo mučijo te vaše stalne domneve, ves čas domnevate, da se bo nekaj zgodilo, da nas bo Evropsko sodišče kaznovalo, drugi minister domneva, da ne bo odvetnikov za brezplačno pravno pomoč, tretja ministrica domneva spet nekaj drugega. Dajte se ukvarjati s konkretnimi stvarmi v danem trenutku, ne pa z domnevami, kaj se bo zgodilo, če se bo morda kdaj zgodilo.

V svoji obrazložitvi spremembe zakona pišete o zmerno optimističnem scenariju - po zmerno optimističnem bo tako, sicer bo tako. Mene veseli, da ste optimisti, toda hkrati nam očitajte, da je bil sistem nerealen in pri tako nerealnem sistemu je skoraj neverjetno, da smo uspeli zbrati več, kot bomo po vašem zmerno optimističnem scenariju in podobno. Očitno nimate drugih idej, kot dvigovati tako trošarine, dvigovati cene vinjet. Predlagala bi, da bi le začeli delati v korist naših državljanov, ne pa vseh drugih.

Odobritev sredstev za projekt Slivnica-Draževci je popolnoma druga zgodba. Če bi ta vlada delala za državljane, bi tudi te stvari lahko obrazložila in ubrala vse tiste poti, ki jih ima na voljo kot članica Evropske unije.

Kot je bilo že rečeno, pravno se da utemeljiti, da zakon, torej vinjetni sistem ni diskriminatoren na podlagi državljanstva, z nekaj pravniki, ki jih najbrž ni tako malo na prometnem ministrstvu, bi lahko te stvari primerno obrazložili in, kot rečeno, uporabili vse tiste poti, ki jih imamo, od evropskega komisarja do možnosti pritožbe in vse ostalo, kar nam omogoča naše članstvo v Evropski uniji. Tako bom seveda podprla amandma k 2. členu, ki ga predlagamo v naši poslanski skupini.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Gospod Anderlič.

ANTON ANDERLIČ: Spoštovani! Na mizi imamo tako imenovani "gasilski" zakon, ki popravlja tisto, kar je nujno popraviti,

zato ker ni dobro, zato ker ugotavljajo to drugi, ker ugotavljamo mi. In prav bi bilo, po mojem, da pogledamo, kaj je s samim sistemom, kako s tehničnega vidika, kako je finančno vzdržen, kaj prinaša v vseh drugih ozirih, ko govorimo o zbiranju ali pobiranju nekih denarjev za to, ker nekdo nekaj uporablja, nekaj koristi in je seveda dolžan to tudi plačati. Imeli bi tudi drugo možno rešitev, ja, lahko greste 16, 18 let nazaj in rečete 1993 leta je nek nadobudni poslanec predlagal, in je bilo tudi sprejeto, da bomo ukinili cestninjenje v Sloveniji v roku ne vem koliko časa. Nemogoče! Če bi to lahko naredili, potem bi to naredili tudi kje drugje, v kakšni drugi državi, ampak očitno nacionalne ekonomije, tako tudi slovenska, ne prenesejo. Del stroškov, ki nastajajo z izgradnjo, vzdrževanjem in sicer z upravljanjem avtocestnega sistema, prenesejo na uporabnike. To je sistem, ki funkcionira povsod in je uveden praktično povsod, razen redke izjeme so in tako je tudi pri nas. Prepričan sem bil, da bomo iskali rešitve - kaj je tisto, kar bi danes, jutri, na daljši rok za Slovenijo bilo najprimerneje, finančno najbolj vzdržno in tudi primerljivo tako z drugimi državami, tam kjer je to mogoče oziroma naredili tako, da bi pravno vzdržale tudi te naše odločitve. Sveta preproščina je, ko govorite o tem, da samo čvrsto se je treba postaviti in bomo zmagali in bomo premagali ne vem koga v Evropski uniji, ki nam že ne bo solil pameti in podobno. Podcenjujoče je, in vse, ki vodite seje, res prosim, da takrat, ko nekdo o evropskih komisarijih in Evropski komisiji govori podcenjujoče v tem prostoru - danes smo slišali vse mogoče-, da mu pač izrečete opozorilo. Če ne bomo spoštovali evropskih komisarjev Evropske komisije, konec koncev je to naša komisija, ni od nekoga tam gor. Če ste se včasih zmrdovali nad Beogradom, potem verjetno ista praksa ne more zdaj veljati za Evropsko unijo, ker temelji na nekih drugačnih dogovorih, na, predvidevam, demokratičnih ureditvah in veljajo seveda za vse strani.

Mene je motilo takrat, ko smo spreminjali cestninski sistem, ob vedenju seveda, da so - nekateri poslanci, pa so bili v vladi - pravzaprav želeli ukiniti tisti sistem, ki je bil samo zaradi tega, ker jim niso bili všeč nosilci izvajanja tehnološke opreme, kot tudi nekaterih drugih rešitev, ki so bile uporabljene in da mora priti nekdo drug. Zato je treba iti dva koraka nazaj, da bi naredili korak naprej, in uvesti prehodni režim, torej vinjete, da bi potem prišli na cestninjenje v prostem toku, najsibo s sistemom, ki je bil na žalost obljubljen tudi s strani Evropske unije in dogovor znotraj tega, da bo poenoten, da bo dostopen vsem in da bo pač s pomočjo satelita mogoče kaj več narediti.

Ampak, kljub vsemu je pa najbolj moteče bilo to, da je bil v Sloveniji sprejet akcijski načrt za pripravo in že nekatere stvari bo bile zelo daleč pripravljene, da se bo prišlo v poskusni sistem cestninjenja v prostem toku, pa se je

ta akcijski načrt preklical, domnevno naj bi se sprejel nov, ki bi v nekem obdobju omogočil to cestninjenje v prostem toku.

Jaz verjamem v to, da vsi začasni režimi trajajo najdlje. Izkušenj je neverjetno veliko. Bojim se, da bo tudi ta začasna rešitev s temi vinjetami ne glede na to, ali se bomo mi tukaj pogajali o tedenskih, o mesečnih, o polletni, letni ceni 5 ali 30 evrov, kar je irelevantno, ampak dejstvo je, da ta Slovenija tudi v prejšnjem sistemu, z ministrom Bajukom smo se neverjetno veliko preganjali, ko smo nekatere rotili, da naj ne zamenjajmo proračunskega dela sredstev za financiranje avtocest in namensko pobranega denarja za to iz predhodnega bencinskega tolarja pa kasneje po Zakonu o namenskem zbiranju sredstev za gradnjo avtocest, da tega denarja ne zgubimo v integralnem proračunu, ampak da se vendarle nameni en del za gradnjo avtocest. Ne, krediti so tako poceni, da bi bili neumni, če jih ne bi vzeli, ne glede na to, da smo opozarjali, da jih bo slej ko prej potrebno vrniti, smo pristali na nekem sistemu financiranja, ki ni vzdržen. To bodo povedali vsi tisti, ki se s tem ukvarjajo. Če govorijo o rokih odplačil 30, 40 in več let ob tem, da lahko spremljamo, kako je z obnovami in na vsake toliko časa je te obnove potrebno izvajati in tudi financirati, je več ali manj jasno, da če ne bo struktura prihodkov iz uporabe avtocest in seveda tudi še drugih plačil, ki jih Dars dobiva od najemov prostorov, uslug, itd., spremenjena in če ne bomo naredili vsaj približno predvidljive amortizacije do konca odplačila kreditov, potem se nam piše slabo. Te avtoceste niso nekaj, kar je tam, kar je od Maribora do Šentilja, od Šentilja do ne vem kje. Koristimo jih državljani in državljanke čim večkrat in čim ceneje, to preprosto ne gre. To ne gre. Kajti stroški so taki, da račun, ki se na koncu napravi, kaže veliko razliko. Veliko argumentov, ki so bili neštetokrat že ponovljeni, zakaj je bil ta sistem boljši - pretočnost, odpravili so se zastoji. Če analiziramo, je bilo lansko jesen, septembra in oktobra, največ zastojev v zgodovini avtocest, zaradi dveh napačnih odločitev. Ena je v zvezi s tem, da se ne sme cest popravljati v poletnem času, kjer je dokazano najmanj prometa in povsod po Evropi popravljajo ceste od 15. julija do začetka septembra, najmanj prometa je v tem času. Pri nas takrat cest nismo popravljali. Ne govorim tega, da se prekine določena opravila med vikendi, ko so največje migracije, ampak ko boste to ugotovili, boste hitro tudi prišli do zaključka, da je bil to samo izgovor, zastoji so bili pa ravno taki ali večji. Če ste res želeli odpraviti zastoje na cestninskih postajah, potem bi preprosto vsem brezplačno podelili ABC kartice na ABC stezi. Vsaj sam, pa sem dnevno uporabnik ceste, nikoli nisem stal, nikoli. Tudi proti Postojni ne, proti Grosuplju tako ali tako ne, ali pa proti Ivančni gorici, kjer je župan, ki je dolgo let tam demonstriral - danes govorite o civilni iniciativi. Ne, to ni bila civilna iniciativa. Niso pustili postaviti cestninskih postaj, organizirano. Ampak to niti ni bistveno,

kaj je bilo, kako je bilo. Poslušali smo danes o zgrešenosti vseh odločitev, skorajda od začetka resne izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji, od leta 1993 naprej. Ampak mene zanima, ali je mogoče na podlagi teh izkušenj in predvidevanj, ki so zdaj, realno predpostaviti, kdaj lahko Slovenija dobi spremenjen sistem in da je to res, kar imamo zdaj začasno, krpanje neke luknje, ki je nastala tako v pravnem smislu, pa ne govorim o tem, da zadostimo zahtevam Evropske unije, ampak preprosto, da smo korektni do naših institucij v Bruslju, ki pač delujejo tako, kot delujejo, da bo to pravno vendarle stalo, ne pa, kdo bo koga tu premagal in kako ga bo nadigral. Kako je mogoče predvideti, bi minister lahko pojasnil ob tem, verjamem, da ima določene zamisli oziroma predloge že na mizi, kako je z načrtom, ki bi v neki prihodnosti vendarle dal druge rešitve. Kajti, če samo vzamemo v obzir to, da je nek načrt že bil, pa ga je prejšnja vlada preklicala, zaradi mene bi lahko bil čisto drugačen. Jaz se v to ne spuščam. Vem pa, da je potrebno in mogoče v tem času, ko je tehnološki razvoj tako hiter, najti tudi rešitev, ki bo bolj učinkovita, ki bo odgovarjala sedanjim oziroma prihodnjim časom. Zato v tem smislu te inovativnosti, ki se pojavlja kar pri nekaj zakonih v zadnjem času, spremljamo, da preprosto se vsi člani črtajo in zakon naj bo prazen in potem ga tudi ne bo mogoče sprejeti. Niti toliko ni volje, da bi te stvari resnično popravili v smeri, kar bi bilo bolje kot pa tisto, kar je zdaj. Predvsem zaradi tega, ker to, da ne naredimo nič, preprosto ne gre. Državni zbor mora na predlog Vlade glede na zahteve, potrebe, ki jih ta država ima, mora zakon spremeniti, ga narediti takega, da bo odgovarjal tistim pomislekom, ugovorom, zahtevam, če hočete, ki jih imamo na mizi in tudi slovenskemu proračunu zagotovil nekaj več denarja za to, da bomo lahko kakšen kredit odplačali oziroma še naprej zagotavljali vire tudi za gradnjo in vzdrževanje avtocest.

PODPREDSEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani minister s sodelavcema, kolegice in kolegi!

Jaz mislim, če bi nas kdo, tisti, ki nas danes poslušajo preko sredstev obveščanja, elektronskih medijev, sem prepričan, da mislijo, da razpravljamo o tem, da se vinjete kot plačilo za uporabo avtocest ukinjajo s tem zakonom. Približno tako izgleda ta naša današnja razprava. Gre pa seveda za drugo, na eni strani za podražitev, na drugi strani pa za delitev teh vinjet tudi za krajša časovna obdobja. Jaz ne morem oceniti zdaj, ali je ta ukrep res nujno potreben in takšen, da bo doprinesel k temu, da bo Evropska unija sprostila sredstva, ki so potrebna tudi za gradnjo te infrastrukture oziroma ne vem, ali je odločitev in pa zakonska

osnova na strani Evropske unije res tako močna, da bi s to blokado teh sredstev lahko tudi nadaljevala. Kljub temu se mi zdi malo ponižujoče, da nekateri posamezniki govorijo o tretjerazrednih uradnikih. To se mi ne zdi prav, ker sem prepričan, da tudi predsednik prejšnje vlade se v Bruslju ni pogovarjal s tretjerazrednimi uradniki takrat, ko je tudi sam rekel, da bo verjetno morala Slovenija razmisliti o vinjetah za krajše časovno obdobje. Zagotovo se prejšnji predsednik Vlade ni pogovarjal s tretjerazrednimi uradniki.

Cestninski sistem na slovenskih in drugih avtocestah je zapletena zadeva in se ne gre z njim igrati vsakih 14 dni, da bi se sistem cestninjenja kar naprej spreminjal. Zaradi tega tudi niso možne razne poskusne spremembe čez vikend, ampak je možno z današnjo znanostjo, z dobro simulacijo, seveda, točno predvideti stanje na posameznih odsekih, na posameznih pododsekih, kaj se bo v določenem trenutku, v določenem dnevu na teh odsekih z različnimi sistem cestninjenja tudi dogajalo.

Večkrat so bili omenjeni razni sklepi različnih organov. Tudi Državni zbor, s tem se strinjam, ne vem, ali je leta 1993, 1994 sprejel sklep o delnem odprtju cestninjenja, o delnem odprtem sistemu oziroma odprtem sistemu v okviru posameznih slovenskih pokrajin, kot je na primer področje Maribora, področje Celja. Na ta način se je zadeva izvedla v začetku leta 1997 s tem, da smo dobili čelne cestninske postaje in znotraj posameznih pokrajin odprt sistem. To je bil zagotovo eden slabših sklepov, ki zagotovo ni pripeljal do tega, da bi bilo cestninjenje pošteno do vseh uporabnikov.

Naj kar uvodoma povem, da sem si jaz sam izračunal, koliko bi plačal v tem trenutku za cestnino, če bi bil v veljavi še prejšnji cestninski sistem. Približno ali skoraj točno toliko, kot bom plačal za vinjeto, ki jo bo Vlada oziroma kar bomo mi omogočili, ki jo bo Vlada podražila 1. julija. Približno ista cena je, ampak za mesec, to je pa letni prispevek. Približno 100 evrov za mojih 60 kilometrov porabe avtoceste na dan krat dva, torej v obe smeri je 120 kilometrov, je približno, če si kdo izračuna ta prispevek po prejšnjem sistemu, je to to. Torej, 100 evrov mesečno v primerjavi s tem kar je zdaj predlog, mislim, da 95 evrov na letni ravni. Mi se danes pogovarjamo predvsem o tem, to je stvar izračuna in predloga Vlade, na kakšen način misli, da bo zaprla finančno konstrukcijo. Takšen predlog je izračunala Vlada, izračunalo ministrstvo in s takšnim predlogom, ustrezen sklep bo sprejela na seji Vlade, mi pa s tem zakonom samo omogočimo, da država uvede tudi kratkotrajnejše vinjete, ki pa so pogojene ali ne pogojene, jaz ne znam tega presoditi, z Evropsko unijo oziroma s predvidenimi sklepi Evropske unije. Za konec naj rečem samo to, da si ne domišljam, da bi znal odgovoriti na vprašanje, kateri cestninski sistem je najbolj pravičen, najbolj pošten in je najbolj primeren za Slovenijo, zato nisem z zadovoljstvom sprejel kar nekaj informacij pri današnji razpravi, da se na ministrstvu ne nadaljuje z nobenim

postopkom, z nobenim projektom, s katerim bi dorekli predlog za nek bolj pravični sistem cestninjenja v Sloveniji. Pričakujem od Ministrstva za promet, da s tem projektom nadaljuje. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospod Zihherl.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Sam menim, zakaj spreminjati tisto, kar je že dobro, kar je utečeno, kar je pri ljudeh dobro sprejeto. Zato vsekakor podpiram naš amandma k predlogu zakona, samega zakona pa ob nesprejetju amandmaja ni smiselno sprejemati.

Ljudje so se navadili na ta cestninski sistem in predvsem glavne pridobitve, torej, da ni več kolon, da ni več cvrtja ljudi v čakajoči pločevini in tako naprej, ta težava je z vinjetami odpravljena.

Kot smo slišali danes, verjetno ni bilo nujno takoj skočiti na prvo žogo, ki je prišla iz Bruslja, ampak bi se dalo kakšno stvar izpogajati. Če bi morda na koncu res pristali tudi na vinjete za krajši čas, bi lahko izpogajali morda "tunelnine", kot so si jih izpogajali Avstrijci ali pa morda na kakšen drug način ohranili obstoječe stanje, saj grožnje iz Bruslja le niso bile tako hude. Seveda bodo nove višje tarife udarile po žepu predvsem Slovenke in Slovence! In ker nekaj, kar je dražje, postane dostopno manjšemu številu ljudi, je pričakovati, da bo dražje vinjete kupilo manj ljudi in se bo vrnilo nazaj na državne ceste. Seveda je tudi višja cena vinjet neupravičena s samo kakovostjo avtocest oziroma se da vprašati, če se pri izgradnji avtocest ne da poiskati kakšnih notranjih rezerv, kajti iz tujine smo dobili analize in opozorila pa tudi sami se zavedamo, da je kilometer izdelane avtoceste v Sloveniji pregrešno drag. Pa tudi na posameznih odsekih je kakovost zelo vprašljiva. Zelo hitro je bilo potrebno več sanacij v tunelih v zadnjem obdobju, da bi lahko govorili o kakovostni gradnji. Torej cene izgradnje avtocest skoraj take kot po zahtevnem terenu kanadske tundre, ki je na plavajoči podlagi, zahteven gradbeni podvig, v resnici pa ne največje kakovosti. Moram povedati, da sem na cestnem sistemu Evropske unije srečal kakovostnejše izvedbe in ni bilo treba takoj po otvoritvi že "flikati" prvih napak. Morda pa je novi zakon uvod oziroma priprava terena za nekaj drugega, kar se dogaja v ozadju. Namreč, v mislih imam prenos komunikacij iz Ministrstva za gospodarstvo na Ministrstvo za visoko šolstvo, torej se nekomu pripravlja teren, da bo lahko uvedel kot rešitev nastalega zapleta, nastalih težav, nekakšno elektronsko oziroma o satelitskem cestninjenju še ne moremo govoriti, ker projekt Galileo še ni realiziran, vendar nekakšno elektronsko cestninjenje, ki bo ultra drago. Poudarjam, ultra drago! Predvsem v sami izvedbi pač tistih

tehničnih pripomočkov plus še koliko bo dobil sistem za izgradnjo avtocest.

Danes je bilo tudi omenjeno, pa preidimo nazaj na star sistem, na cestninjenje, kot smo ga že poznali, torej s cestninskimi postajami itn. Vsakoletni primeri iz sosednje države, ko so pred Malo Kapelo in pred Svetim Rokom 16 kilometrske kolone, ko po dve uri čakaš na najbolj vročem soncu, niso najboljše izhodišče za tako mišljenje. Sam osebno bi sicer pridobil, ker se iz službe vračam čez Vodice, in je bila že v preteklih mandatih cestninska postaja zato, ker je to tako ustrezalo našemu poslanskemu kolegu Ropu, da je lahko obvozil, je bila pač toliko nad Vodicami, da smo se še nekateri Škofjeločani itn., ta zastonj obvoz s pridom izkoriščali. Tudi, čeprav nisem bil, nisem in Štajerske, sem kmalu, če sem se peljal proti Mariboru, sem kmalu spoznal, kje je treba na Vranskem zaviti ven, pa kdaj se vrniti na avtocesto, pa sem se peljal zastonj. Torej, sistem v preteklosti je bil nedorečen, nečloveški, protiokoljski. Ko je bil uveden vinjetni sistem, je prinesel toliko prednosti, da sedanja vlada samo lepotno popravlja, lepotno, na žalost na škodo predvsem Slovenk in Slovencev. Ker bo višja cena, ne bo več dostopno večjemu številu ljudi, manj bo prodanih vinjet in na koncu bo finančni izkupiček pičel. Škoda je truda, da bi sistem, ki je bil utečen in je dobro deloval, spreminjali. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.
Gospa Brunskole.

RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Lepo pozdravljeni, predstavniki Ministrstva za promet, drage kolegice in kolegi!

Človek se navadi poslušati, vendar je težko poslušati tiste, ki so imeli možnost in priložnost narediti kaj dobrega za nas. Res pa velja dejstvo, da je vprašanje, ali so bili v danem trenutku sposobni napraviti spremembo in predvsem biti pravični do vseh državljanek in državljanov Republike Slovenije. Ni bilo dovolj, če so nekateri, zadolženi za prometno infrastrukturo, po podatkih in javno objavljenih informacijah predvsem potovali po svetu, preverjali avtoceste, kako zgledajo, na primer, v Nemčiji, morebiti celo na Japonskem. Zakaj bi danes, na primer, vabili člane Odbora za promet na izlet prvi vikend po 1. juliju, od petka popoldne do nedelje zvečer, če pa kljub uvedbi vinjet v tem času še vedno ostaja gneča na tem območju. Torej ne samo takrat, ko smo imeli, kot nekateri pravijo, pošteno, pravično plačilo po kilometru. Vendar je obstajala tudi diskriminatornost, saj ni bilo pošteno in pravično do nas vseh.

Pričakovali bi več odločnosti s strani Vlade, je bilo danes povedano. Moram reči, da tisti, ki so razpravljali o tem, so navedli nič ali premalo argumentov, da bi tu prisotni verjeli, da ti razpravljavci vedo, kaj pomeni biti odločen. Ni

potrebe po spremembi. Zanimivo, plačali ne bi nič, kot je prej omenil tudi bivši prometni minister, ali pa celo manj, radi pa bi, da bi po celi Sloveniji gradili avtoceste in obnavljali ceste. To vsak od nas pričakuje, tudi gospodarstvo. Takšen primer je tudi dolenjski krak, ki pelje ne samo do Novega mesta in Bele krajine, tudi do Posavja, od koder prihajajo tudi nekateri naši kolegi in strokovnjaki za svoje območje.

Zanimiva je bila tudi današnja razprava na seji Odbora za finance o tem, da smo v času gospodarske rasti imeli v preteklih letih največja vlaganja v javno dobro, z minimalnimi javnimi sredstvi, ker se je pretekla vlada seveda s pristojnim resornim ministrstvom zavestno odločila za financiranje gradnje avtocest skoraj izključno na kreditih. Za zaključek pa nastopi uvedba vinjet, ki finančno ne omogoča vračila teh posojil, še več ogroža državno poroštveno shemo, saj so krediti zavarovani z državnimi poroštvi. V tem primeru se res vprašam, kot je rekel eden od kolegov, o finančni vzdržnosti in predvsem tudi o poslovnih odločitvah uvedbe vinjet ter o mnenju Ministrstva za finance v danem trenutku. Oktobra 2008 je bilo s strani prejšnje vlade jasno rečeno, tudi poudarjeno, da bo treba uvesti krajše časovne vinjete, saj to zahteva Komisija Evropske unije. Ob tem se sprašujem, ali realizacija te potrebe, torej uvedba vinjet za krajši čas, pomeni odločnost te vlade, odločnost ministra za promet in njegovih sodelavcev ali celo pogum in hrabrost. Saj kolikor vidim, gre pri pregledu magnetogramov za nazaj v čas prejšnje vlade in pristojnih ministrstev in ob poslušanju današnje razprave za neke vrste ne diskriminatornost razprave, temveč kontradiktornost, da, prav ste slišali ravno kontradiktornost, zakaj oktobra 2008 je bilo rečeno, da bo potrebno uvesti vinjete za krajši čas, danes pa očitek sedanji vladi in gospodu ministru, kaj počne.

Zanimivo je, da tudi današnja razprava ne poteka brez demagoških postopkov demagogije. Delajte v dobrobit državljanek in državljanov Republike Slovenije. To pove en razpravljavec, pa spet druga kolegica in tako dalje. Tudi očitki, ki niso korektni, da je skrb te vlade samo v smislu, ali je nekaj vseh Evropski komisiji ne pa državljanekam in državljanom Republike Slovenije. Zanimivo pa je dejstvo, da smo si vsi enotni in da bi si v Sloveniji na vseh naših cestah želeli izboljšati prometno varnost. Predvsem pa mislim, da je pomembno še eno dejstvo. V tem trenutku in še iz prejšnjih mandatov je država diskriminatorna do vseh tistih, ki živimo na obrobju Slovenije, pa naj si gre za območje ob šengenski meji, recimo, jaz živim v Beli Krajini, ali pa nekdo, ki živi v Poljanski dolini, morebiti nekdo v Prekmurju ali na Štajerskem ali kjerkoli drugje, morebiti tudi na Idrijskem in Bovškem. Povsod tam v Sloveniji, kjer nimamo niti najmanjše možnosti, da bi imeli, pa naj kar uporabim izraz enega od mojih kolegov prej, da bi imeli, recimo, ultralahek dostop do Ljubljane, do osrednje Slovenije. Tudi to bi si želeli. Zato se mi ne zdi

korektno v razpravah govoriti o koristih slovenskih podjetij, če še temu ni tako, in kakorkoli koga žaliti. Bodimo pravični do vseh, nediskriminatorni in razmišljajmo o tem, da tudi z uvedbo vinjet za krajše obdobje in tudi s podražitvijo vinjet ne bomo oškodovali tistih, ki se veliko vozimo po avtocestah, bomo pa ukrepali in delovali tako, kot smo si želeli. Saj živimo v EU. Hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Prijatelj.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Mi izzivamo lačnega leva. Mi v Državnem zboru res ne znamo narediti niti enega dobrega dela, bolj po krščansko rečeno. Naj razume, kdor more.

Pametno je, trdite, da se vinjete za avtoceste dražijo. Hkrati pa trdite, da bom manj denarja v proračunu oziroma da bo ta ukrep prinesel manj denarja. Istočasno pa nam v Državni zbor pošljete dokument, poslankam in poslancem, na klop - Predlog zakona o soglasju poroštvu Republike Slovenije za obveznosti Darsa iz kreditov in izdanih dolžniških vrednostnih papirjev za realizacijo gradnje avtocestnih odsekov nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji v višini 329.000.073. Takih papirjev smo že dosti dobili v Državni zbor in tudi potrdili vsa poroštva do zdaj. Ta ukrep, ki nam ga danes predstavljate pametni možje v vladni koaliciji, bo prinesel zopet minus na neplačanih računih iz naslova že najetih kreditov, ki so bili porabljeni tudi na sumljiv način, da se malo povrnemo nazaj. Veste kako odpada omet in kako so uničene avtoceste, koliko je bilo aneksov k pogodbi in tako naprej, to nikogar ne zanima, to verjamem. Ta minus, ki se bo nabral s tem novim ukrepom, ki ga vi predlagate, zgolj zaradi tega, ker je Evropa tako hotela, bo prinesel zopet tak papirček v Državni zbor. Komu boste naložili ta dolg? Zopet državljanom in državljanom. Pri tem, da jim že zdaj na pleča obešate večjo ceno za avtoceste. Imam predlog, pustite to ceno letne vinjete tako kot je, pa polletno tudi in poslušajte Bruselj in uvedite dnevno vinjeto, če hočete, pa tedensko in še mesečno pa naj bodo te vinjete po vaši presoji take kot želite, cenovno dostopne za Hrvate. Nekateri poslanci tako vroče navijajo iz vrst gospoda Luka bi omenil Jurija, kar oba. Hrvaška je zdaj problem, Hrvaška. Kdo pa so Hrvati? Pojdite od Zagreba do Splita pa boste videli, ampak ne smem primerjati njih, ker niso v Evropski uniji, ste rekli. Ne bom njih primerjal, bom Italijane. Ta isti gospod komisar, ki ne more videti našega ministra, ker ima preveč "skravžane" lase, ga spominja preveč na Sicilijanca, je to skuhal. On je to skuhal. Ni, res ni pokončnega uradnika, diplomata, mogoče bi moral celo predsednik Vlade v tem primeru

reagirati, da bi napisal protestno pismo, da bi se zavzel za Slovenijo in slovenske interese.

Kaj boste storili s tem ukrepom, še to želim povedati? Leta in leta niste vlagali v državne ceste, v razsulu so, za to ste govorili, ker gradimo avtoceste in s to dostopnostjo do avtocest smo dejansko omogočili tudi tistim, ki imajo tanjše denarnice, da lahko danes gredo na avtoceste in se vozijo na dostojen način, konec koncev tudi to plačujejo iz svojih prispevkov. Zaposlenim gre od toliko in toliko plačanega davka tudi za avtoceste. Slovenija je gradila, naj vas spomnim, te avtoceste predvsem za potrebe Slovenije in za Slovence. Danes se podrejam tujcem, Evropejcem, ki mislijo, da smo do njih diskriminatorni. Jutri, ko boste te avtocestne vinjete podražili za 75%, boste te ljudje prisilili, seveda, državljane in državljanke, da gredo zopet na stare, nevzdrževane, luknjaste državne ceste. Smrtnost smo komaj ustavili, nismo je zmanjšali. Še enkrat povem, za en razred otrok nam umre na cestah. Zdaj s tem ukrepom ne boste povečali. Če samo eden udeleženec v prometu umre več na leto, ste za to odgovorni vi, ker ta ukrep sprejemate.

Govor je bil o železnici. Kaj smo pa naredili za to, da bi težji tranzit prišel na železnico? Zakon o varnosti cestnega prometa je bil trikrat popravljan v prejšnjem mandatu in vse tri cilje dobro poznam. Prvič, povečati dovoljenj osi pritisk za tovornjakarje, drugič, zmanjšati ceno in seveda tretjič, omogočiti, da lahko gospodje tovornjakarji tudi po subvencioniranih cenah prevažajo tovor koder koli želijo in to z njihovimi zahtevami, ne z našimi. In se ne upošteva niti varnost, niti ekologija, niti okoljski vidiki, nič. Lahko prevažajo vse. Pojdite prevažati ekološko sporne tovore v Avstrijo, pa boste videli, kako je tam lepo zakonsko urejeno. Vsi taki tovari morajo iti na železnico. In naj minister ne govori, da ni možno narediti. Z enim samim sestankom, ki je lahko sklican tudi po telefonu, korespondenčno, lahko se odloči, da bo tako odločbo dal ven in jutri bo ta red narejen. Ampak ne, on se boji tega lobija, ki bo jutri, pojutrišnjem pri Ministrstvu za promet s tovornjaki, prižgani bodo vsi motorji in hupe bodo na polno piskale. Zakaj nočemo narediti nekaj, kar sicer lahko za državljane in državljanke, to se sprašujem? In še enkrat, ko bo izstavljen ta račun, manjka v državnem proračunu, bi želel danes od ministra, od predstavnikov Vlade slišati odgovorno osebo za to dejanje. Počnete nekaj, kar je skregano z logiko, in te napake se morajo plačati. To je neznanje in nevednost, ne vem, malomarnost. V bistvu lahko tudi kazensko odgovornost iščemo pri posamezniku. Vi nas zdaj tukaj prepričujete, da bo manj denarja v državni blagajni zaradi tega, ker dražite vinjete. Naj razume, kdor more, jaz tega ne razumem. Oprostite. Še enkrat poudarjam, ta amandma je smiseln. Sprejmite tedenske, lahko tudi dnevno, lahko tudi mesečno vinjeto in pustiti za božjo voljo to cenovno dostopnost državljanom in državljanom,

ki so veseli, da smo to naredili za njih. Ne dražiti tega sistema in zopet prelagajte to z nekimi floskulami na bodočo generacijo, ker smo že tako ali tako prezadolžili naše generacije, ne samo otroke, ampak verjetno svoje vnuke, s tem kar sprejemamo. Veste kakšen dolg ima danes Slovenija? Večji kot je bila prej zadolžena Jugoslavija, in to ne enkrat. Samo to vas ne zanima ne. O tem ob kateri drugi priliki.

Ministra, čeprav ga ni tukaj - gospodje iz Vlade, prosim, če ga opozorite - jaz sem mu prej postavil jasno vprašanje:

Kje imamo zagotovilo, da bomo ta denar res dobili ko ta ukrep sprejmemo?

Hočem odgovor danes in tukaj.

Drugo. Zakaj dražite vinjete in pri tem trdite, nesmisel, trdite, da bo manj denarja zbranega iz tega naslova? Zakaj ne pustite cene take kot so in uvedete, kot že rečeno, dnevne, tedenske in mesečne vinjete, za polletne in letne pustite cene takšne kot so.

In kje je pritožba naše vlade na prvo opozorilo iz Bruslja, ki je botrovalo zamrznitvi omenjenih sredstev? Prosim, jasne odgovore.

Kje je naš odgovor na to opozorilo? Ali smo sploh kaj reagirali ali smo samo pokimali, se priklonili z vazelinom v roki in pokimali na vse zahteve. Želim odgovor, prosim.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala. Besedo ima gospod Franco Juri.

FRANCO JURI: Hvala, gospod predsedujoči.

Verjel sem, da smo člani Evropske unije in da smo danes s svojo razpravo v Državnem zboru. Na trenutke imam občutek, da se nahajamo v osmici ali v pivnici, kar je zelo lepo. Sam izberem tiste kraje, ko si to želim, z vinjeto ali brez vinjete, hvala bogu je tudi nekaj cest, kjer ni treba imeti vinjete in lahko prideš do osmice in poveš vse. Lahko zmerjaš tudi komisarje, ki jih imenuješ "komisarčke" ali tretjerazredne funkcionarje Evropske unije, ampak to ne pomaga. Na koncu nam to ne bo pomagalo, kvečjemu nam bo še dodatno povzročilo škodo, 200 milijonov evrov, mogoče še več. Očitno je neka iskrica, neka iskra in nek kratek stik med Slovenijo in Evropsko komisijo. Očitno je nekaj, kar ne deluje v komunikaciji. In take razprave, kakršne poslušamo danes, seveda k temu ne bodo prispevale. Ne bodo prispevale k preseganju tega kratkega stika. Treba je delovati učinkovito, preudarno, mislim, tudi spoštljivo do ustanov, ki so naše ustanove, torej tudi do Evropske komisije.

Sistem vinjet je bil uveden tako rekoč tik pred volitvami. Bil je všečen, saj je zelo poceni ponujal našim voznikom, vsem nam možnost, da se vozimo po slovenskih avtocestah tako rekoč neovirano, nemoteno in poceni. Dejstvo je, da se vozimo poceni. Ampak izumitelji tega sistema so točno vedeli, kako so kratke noge takega všečnega sistema in

da bo prej ko slej treba poravnati vse račune, ki bodo prihajali naknadno. In natančno to se je zgodilo. En račun je bil konkretno finančen, pomanjkanje sredstev za nadaljnji razvoj ali celo za vzdrževanje celotne mreže Darsa, en pa je bil političen problem. Političen problem je bila intervencija Evropske komisije, ker je zaznala določeno diskriminacijo do tistih, ki prehajajo, ampak dejansko manj uporabljajo naše cestno omrežje in so primorani plačati, pač tako kot vsi ostali, kot tisti, ki na zelo ugoden način potujemo teko rekoč vsak teden, najmanj vsak teden iz Kopra v Ljubljano, ali iz Črnomlja v Ljubljano in tako dalje.

Dejstvo je, da bilo treba nekaj lepotnih napak tega sistema popraviti. In to, kar počne zdaj Vlada, je prav to, skuša popraviti, kar se še popraviti da. Nimamo idealnega sistema in tudi sam pričakujem, da je to le začetek določenih prilagoditev k realnosti, ki bodo dejansko na koncu pripeljale do sistema, ki bo primerljiv z najboljšim vinjetnim sistemom v Evropi.

Pri tem bi dodal tudi opombe, ki jih je izpostavil član naše stranke, Peter Česnik, ki vztrajno zagovarja sistem, ki ga poznajo v Ameriki, Avstraliji, Kanadi in drugih anglosaksonskih državah, kjer cestninjenje najbolj obremenjuje tovorni promet, še zlasti prehodni tovorni promet na podlagi tonaže in kilometrov. Skratka, če bi mi znali bolj učinkovito unovčiti to dimenzijo in Slovenija, upam, da se ne sprenevedamo, nimamo cest samo in izključno za nas, za naše prevoznike in za naše državljane. Mi vemo, da se Slovenija nahaja na znamenitem petem koridorju in da dejansko je ta tranzitnost Slovenije del tranzitnosti teh evropskih žil. S tem se moramo sprijazniti in moramo izhajajoč iz naših interesov skušati čim bolje unovčiti to dejstvo. In to lahko dejansko storimo z učinkovitejšim sistemom cestninjenja za tovorni promet, ki najbolj obremenjuje naše ceste in razbremenitvijo potniškega oziroma individualnega prometa.

Druga plat medalje pa je tudi to, kar se dogaja na lokalni ravni. Nedavno je prav predsednica mestnega odbora stranke Zares posredovala ministru Patricku Vlačiču zelo konkretno pobudo o tem, da bi nekatere segmente hitrih cest in obvoznic pri nekaterih mestih izključili iz obveznega cestninjenja oziroma iz sistema vinjet. Konkretno gre za segment od Škofij do Kopra, ki ga uporabljajo ne le tujci, ampak tudi naše lokalno prebivalstvo, ki je zdaj, seveda, da ne bi plačalo vinjete, ponovno uporablja stare ceste in povečuje probleme v zvezi z varnostjo na njih. Nedavno je prišlo tudi do tragične nesreče pri Škofijah delno kot posledica ponovne koncentracije individualnih voznikov po stari cesti, ki gre mimo vrtca v samem centru Škofij. To se dogaja, pojdite do Kopra in boste videli, kaj se dogaja tam s prometom. Koliko prometa je po lokalnih cestah znova prav zaradi poizkusa izogibanja vinjetam. Zakaj se ljudje, naši in tujci, skušajo izogniti vinjeti, ker vinjeta jim omogoča

uporabo hitre ceste za približno 10 kilometrov, od Škofij do Kopra, potem je konec, potem je zamašek, potem je katastrofa naprej. Medtem, in to je potrebno povedati, ko govorimo o cenah drugih državah, jaz potujem vsak teden v Goriška brda in za pot v Goriška brda izberem italijansko pot, ker je krajša in ker mi omogoča zastonj uporabo avtoceste od Škofij, Tržiča, do Liserta, do začetka avtoceste, nato pa zavijem, seveda po Doberdobskem Krasu, in v 10 minutah sem v Gorici in ne plačujem ničesar, kolega Tanko, ne plačujem niti evra. Zato je upravičena zahteva, da za tistih 10 klavrskih kilometrov, ki se končajo v zastojih pri Kopru, ne bi plačali nobenega tolarja. Torej, jaz ponavljam tukaj, tudi v imenu stranke Zares, Barbare Vernik in drugih lokalnih prebivalcev na Koprskem, še enkrat posredujem to sporočilo in upam, da bomo naknadno našli ustrezne rešitve prav za te lokalne zagate, ki jih minister Vlačič dobro pozna, kajti izhajamo iz istega terena in območja.

Ampak ponavljam, ta sistem, ki ga zdaj uvajamo, je dejansko nujen, ni bilo drugih poti. Mi bomo plačali 95 evrov za letno vinjeto, za nas, za povprečnega voznika, je to še vedno poceni. Dejstvo, da uvajamo kratkoročne vinjete, ni samo ugoditev Evropski komisiji, ampak je nekoliko pravičnejša razporeditev te cene in stroškov, čeprav bi lahko še izboljšali ta sistem in ga približali konceptu pravičnosti za vse. Ampak, dejstvo je, da je nekje treba začeti. To kar imamo zdaj na mizi je realnejše, če ne boljše in lepše, je vsaj realnejše od prejšnjega sistema, ki pa je povzročal velike luknje, nejevoljo v Evropski uniji in čeprav gradimo, in se strinjam - mi gradimo ceste in za razliko od mnogih drugih Evropskih držav, je bila Slovenija v bistvu sama sposobna zgraditi omrežje cestišč in hitrih cest in avtocest, ki ji ga lahko marsikdo v Evropi tudi zavida. Dejansko. Nekaj časa sem živel v Španiji in vem koliko se je tam gradilo, ampak izključno na račun evropskega denarja. Pri tem je Slovenija dokazala neko večjo samozavest, gradila je ogromno, ampak od tu naprej se ne moremo sprenevedati. Od tu naprej še kako potrebujemo evropski sistem financiranja velikih infrastruktur, ker smo postali del tega petega koridorja. Če ga želimo upravljati in če ga želimo razvijati na način, ki bo nam v prid, tega ne moremo storiti na avtarkičen način. Danes je bilo veliko pozivov k avtarkiji. Pa mi smo mi, pa Evropa je, to so tujci. Oprostite, smo pozabili da od leta 2004 pripadamo Evropski uniji?! To stalno pozabljamo. Mi tukaj poslušamo avtarkične diskurze, ki seveda ne vodijo nikamor, vodijo le v novo "konfliktualizacijo" odnosov z Evropsko komisijo, z Evropsko unijo, ostali bomo osamljeni. Jaz ne vem, ne razumem zdaj, kakšna je naša strategija znotraj Evropske unije. In če želimo biti del tega velikega sistema, ki se imenuje Evropska unija in ki se povezuje, vzajemno koristno povezuje zato, da bodo stiki in trgovanje lažji, od Slovenije do Španije, od Slovenije do Poljske. Mi imamo ta privilegiran

položaj - sredi Evrope, na stiku s Sredozemljem, na stičišču različnih osi. To moramo tudi pametno in racionalno izkoristiti.

Torej, še enkrat, jaz amandmaja seveda ne bom podprl. Bom podprl - ne z velikim navdušenjem - zakon, ker je vendarle korak k popravi nekaterih napak, ki niso samo lepotne in pričakujem od ministrstva in ministra, da se bo naš pristop do prometne politike in do cestne politike še naprej izboljševal. Moja podpora je, seveda, pogojna. Še enkrat poudarjam, da smo dali nekaj pobud in pričakujemo tudi pozitivno povratno informacijo. Še enkrat pa pozivamo vse kolege, da se držimo nekaj okvirov korektnega razpravljanja in tudi korektnega odnosa do Evropske unije, kajti mi smo del Evropske unije. Ne tega pozabiti in stalno vpiti navdušeno v imenu neke neaktualne avtarhije, ki nam ne bo pomagala. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala.

Gospa Črnugelj.

SILVA ČRNUGELJ: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lepo pozdravljeni, kolegi in kolegice!

Pa dajmo, ponovimo vajo, ker vaja dela mojstra. Dejstvo je, da je prejšnja vlada Republike Slovenije 6. maja seznanila takratnega evropskega komisarja za transport o tem, da bo uvedla vinjetni režim, in sicer ob zavedanju, da je to tako imenovani švicarski model, ki ga je že pred leti poskušala uvesti Avstrija, ki se je tokrat znašla v zelo podobnem položaju kot naša država. Dejstvo je, da imata naša vlada in naš minister določen način komuniciranja z evropsko vlado in evropskim komisarjem, in da ta protokol obstaja in da so vse depeše in vsi razgovori tudi, nenazadnje, na nek način aktivirani. Ni se kar tako igrati z nekimi bistvi in nekaterimi insinuacijami, kako in na kakšen način kdo komunicira. Stvari so protokolirane, to so le stvari uradnega značaja. Dejstvo je tudi, da je takratna odločitev, to se pravi takratna odločitev prejšnje vlade, da uvede vinjetni način cestninjenja, bila pač izvirni greh za vsa sedanja dejanja in za vsa sedanja gašenja požara in za vse nadaljnje korake slovenske vlade. Dejstvo je, da ta začasni ukrep, kot vsi začasni ukrepi, ima dostikrat za posledico, da predolgo obstane in dobi značaj kar nekako predolgega začasnega ukrepa, ki lahko traja in traja. Za moje pojme je bil to takrat dosti všečen ukrep Vlade, ki je imel posledice, ki jih danes čutimo in bomo gotovo še o temu razpravljali in govorili. Takrat so bile obljube tako slastne, da se jim je bilo težko upreti. Jaz moram priznati, da jaz kot Silva Črnugelj in ne kot poslanka lahko rečem, da sem imela od tega ukrepa tedanje vlade korist in da jo še vedno imam. Ampak, ukrep je treba gledati celovito, z vsemi možnimi posledicami in vsemi možnimi prednostmi in slabosti. Jaz lahko ugotovim, da je bila tista obljuba, rečeno je bilo, da bo gotovo Vlada prešla na

elektronsko cestninjenje čez dve leti, tudi mamljiva za nekatere. In da je to, če pogledamo nekako dolgoročno, gotovo bilo iluzorno in nekako preveč optimistično, da bomo prešli na elektronsko cestninjenje v dveh letih, glede na to, da vemo, kako traja poskusna doba in testiranje in tako naprej. Ta slastna obljuba je marsikoga zapeljala, ampak zdaj moramo delovati naprej. Pavšalni način seveda ni pravičen sistem in nikoli ne bo in vedno bodo tisti, ki bodo ob tem na slabšem in tisti, ki bodo ob tem na boljšem. Ampak, povejte mi, ali obstaja kakšen pravičen sistem, ker toliko je bilo govora o tem, kako je pravičen in kako je nepravičen. Jaz lahko rečem, da je ta zame, ker govorim v svojem imenu, bil pravičen. Gotovo, da je narava tista, to se pravi slovenska narava je bila mogoče vesela in zadovoljna ob tem ukrepu, zaradi tega, ker je bilo in bo na emisiji in dejansko je ta ukrep bil okolju prijazen in tega nobeden ne more zanikati, ampak mi dejansko moramo naprej delati in iti po svoje in stvari optimizirati kolikor se le da, ne pa enostavno samo se vračati nazaj in videti kako in kaj.

Komu bomo všeč? Na koncu se vedno izteče račun, nekdo mora plačati, nekdo več, nekdo manj. O tem ali bomo mi všeč Evropi ali bo Evropa nam všeč in kaj nam bo rekla. Mi moramo slediti enim strategijam. Te strategije so gotovo zapisane in minister Vlačič tem strategijam skuša slediti kolikor se le da, ni pa lahko, vedno je to en dialog, vedno je to ena komunikacija, enkrat eden popusti, drugič drugi, tako da to ni enostavno. In nenazadnje, jaz verjamem, da eni verjamejo v marsikaj, ampak, da je gospod Rop bil tako jasnoviden že pred letom 1990, ko je cestninska postaja v Vodichah bila postavljena, ko je bil še gimnazijec, da je že takrat lahko to predvidel, tega pa res ne verjamem. V to me pa res nihče ne bo prepričal. In med ostalim, če vam povem, tako kot je, recimo, za marsikoga ta sistem nepravičen, ena Ljubljankanka, ki je prišla v mojo poslansko pisarno, je rekla, zakaj moramo Ljubljanci na svoji obvoznici plačevati vinjete? A veste? To je tudi hitrejši način prevoza, tako da, veste, vsaka stran ima lepšo in bolj slabo ali pa grdo plat medalje. Jaz tega amandmaja ne bom podprla. Priznam, da mi zakon ni najbolj po godu, ampak bom glasovala za njega. Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Damijan Perne.

Prosim.

DAMIJAN PERNE: Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni, še enkrat.

Jaz moram reči, da sem bil takrat, ko so se vinjete uvedle, seveda navdušen, tako kot večina Slovencev. Super, sem rekel, zdaj bomo pa prišparali. Ker konec koncev prej sem bil omenjen na tem gorenjskem koncu, ne poimensko, ampak zadnjič smo imeti to debato. Na gorenjskem koncu smo plačevali po

starem sistemu, za katerega jaz trdim, da ni bil v redu, precej več na kilometer, kot pa kjerkoli drugje v Sloveniji, zaradi tega odprtega sistema, ki je bil. Vendar, saj nihče ne govori, da je bil star sistem dober. Potegnjene so bile pa ene poteze, ki so bile sicer zelo všečne, super, večini ljudi zelo všeč, so bile pa milo rečeno, premalo premišljene. Pred njimi ni bila narejena nobena prava študija oziroma tiste študije, ki so bile narejen tam, kjer to vedo, kako in kaj se z ekonomijo dela, so svetovale precej višjo ceno, da bi se stvar pokrila. Se pravi, vinjete so bile uvedene za precej nižjo ceno, ki bi sploh omogočala normalno investiranje v te ceste, normalna popravila cest in še kaj drugega. Skratka, tukaj je bila narejena napaka. In eden od mojih predgovornikov je rekel prej, da je zaključek današnje razprave lahko samo eden, in sicer da je bila ta uvedba pravilna. Zaključkov je vedno lahko več. Vedno. Karkoli se trdi in karkoli se govori. Ampak to, da je bila pa uvedba čisto pravilna, pa ni res. Ta zakon zdaj, torej novelacija tega zakona, je res gasilska izvedba nečesa, tako kot smo že kar nekaj gasilskih stvari letos naredili. To popravlja samo tiste največje napake, da bi stvar lahko kolikor toliko funkcionirala. In govoriti o tem, najlažje je žonglirati s številkami in s procenti, ker se 90% ljudi, ki po televiziji to gleda, niti ne ukvarja potem z izračunavanjem. Govoriti o 73% podražitvi je nesmisel. Jaz osebno sem dal na leto po starem sistemu plačevanja cest in cestninjenja tudi do 1000 evrov na leto za tiste cestnine, ko sem se vozil gor in dol. In potem je bilo to znižano na ceno vinjete - 55 evrov. In zdaj se to viša na 95. Se pravi, da bo še vedno cena, ki jo bo nekdo plačal za letno vinjeto precej precej nižja, kot bi jo plačeval po starem sistemu, pa nihče ne govori, da je star sistem bil dober. Vemo, da je obstajal predlog novega, pravičnega sistema cestninjenja v prostem prometnem toku, da je bilo tudi na Vladi predstavljeno, pa je bila ta možnost zavrnjena, takrat zavrnjena in je bil uveden ta dvojni način cestninjenja, ki je prinesel vse svoje težave, o teh smo že govorili. Jaz mislim, da tukaj moramo biti pošteni in povedati, kakšno pravzaprav stanje je. In govoriti o tem, kako nepravilno je zdaj, prej je bilo pa pravično, tudi ni res. Ni bilo pravično cestninjenje s sistemom vinjet, že zaradi tega ne, ker za mene je bilo odlično, ker sem uporabnik avtocest, nekdo, ki pa uporablja avtocesto enkrat, dvakrat ali trikrat na leto, je pa zelo, zelo drago plačal to. Pa pustimo, kot je bilo prej povedano, saj se lahko vozi po alternativnih cestah. V tujini, če se primerjamo z njimi, dejansko plačujejo cestnino samo za avtoceste. Vzporedno s tistimi avtocestami pa vozijo še druge dokaj hitre tovarne ceste. Pri nas pa pademo s tem režimom tudi na obvoznice in vpadnice. Marsikdo, ki bi se pripeljal po lokalnih cestah pa bi moral čez obvoznico in če se ga tam ujame policist, oprostite, bo plačal kazen. Se pravi, toliko o tej pravičnosti. Malo mi je bila smešna tudi tista debata o tem, kako bi se mi morali upreti temu

evropskemu komisarju imenovanemu na vse raznorazne načine. To me tako spominja na to, kako otroci v razredu "zafrkavajo" Mihca, ker je dobil cvek, ker ni naredil domače naloge, potem mu pa pravijo, kaj mora vse tej učiteljica narediti. Oprostite, mi smo dobili domačo nalogo. Ko so bile vinjete uvedene, je bilo povedano jasno in glasno, da bo uvedena tudi skrajšana verzija vinjete. Obljubljeno je bilo, če hočete. In te obljube nismo držali in na to so nas opozorili in seveda zdaj lahko žugamo nazaj kakor hočete in dajemo za primer Švico in vse druge, samo Švica konec koncev ni v Evropski skupnosti in se na marsikaj drugega tudi požvižga vemo, zakaj se lahko, ker ima take osnove, finančne, itd. Pustimo to, to ni stvar debate.

Skratka, jaz menim, da ta novelacija seveda ni idealna, rešuje pa marsikaj, kar je rešiti treba. Tistih stvari, ki jih predlagate vi kot dodatke, pa ne morem podpreti, ker bi s tem ta novelacija izgubila vse tisto, kar poskuša narediti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Žerjav.
Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Sam sem se veliko pogovarjal z evropskim komisarjem na temo vinjet, ne sicer s tem, ki je sedaj komisar, ampak s prejšnjim komisarjem, s tistim, s katerim sva odlično sodelovala ves čas našega predsedovanja in imela zelo spoštljiv odnos in se seveda strinjam, da je spoštljiv odnos temelj prave komunikacije v smeri proti Evropski komisiji.

Je pa dejstvo, da je prišlo do spremembe stališča oziroma odnosa Evropske komisije do našega vinjetnega sistema. Vi ste dobro spomnite, da je komisar Barrot v našem neformalnem srečanju prometnih ministrov na Brdu dejal, da je ta sistem za njega kot začasna rešitev sprejemljiv. To je povedal javno in to ste lahko prebrali v vseh medijih. Tik pred koncem našega predsedovanja je prišlo do zamenjave komisarja, ker se je zgodila sprememba vlade v Italiji in je takrat Frattini šel za zunanjega ministra in potem je prišlo do zamenjave resorja, tako da je Barrot postal en drug komisar Tajani pa komisar za promet. In stališče, ki ga zastopa sedaj gospod Tajani, je po moji oceni vprašljivo. Jaz ne vem, če lahko komisar narekuje, kakšno trajanje vinjet mora uvesti Slovenija in po kakšni ceni. Jaz mislim, da te pristojnosti, pa smo lahko še ne vem kako spoštljivi do komisarja, preprosto nima. To je pač pristojnost naše države in mi se bomo odločili, kakšna vinjeta bo.

Odzval pa bi se še na nekaj zadev, ki so bile tukaj tako pavšalno prikazane. Rečeno je bilo, da se je bistveno, bistveno poslabšala prometna varnost z uvedbo vinjet. To lahko trdi nekdo, ki ne pozna podatkov, ki ne ve, kaj se je dogajalo

pred tem, ali pa se je pozabilo, kaj se je dogajalo pred tem. Spomnimo se, da smo med tistimi predvolilnimi potezami takrat spremenili tudi Zakon o varnosti v cestnem prometu. V tem zakonu se, mimogrede, ne govori kot o predvolilni potezi in takrat je celotna takratna opozicija bila proti temu zakonu. Zakaj govorim o tem zakonu? Zato ker kombinacija tega zakona in uvedba vinjet je prinesla rezultat, ki smo ga dosegli, kar se tiče števila mrtvih na slovenskih cestah, in ta je minus 80 ali pa 81, 82. Govorim o letih 2007/2008. Spustili smo se na nivo leta 1965 po številu žrtev. Pa ne bom govoril, kakšna je bila takrat gostota prometa in kakšna je gostota prometa sedaj. Mimogrede, promet se je na avtocestah povečal v povprečju za 10 do 40%, na cestninskih postajah Krtina za 150%, in Torovo celo 170%. Dosegli smo tisti cilj, ki smo ga želeli doseči, in sicer da bodo Slovenci te avtoceste uporabljali in da jih bomo spravili z vzporednih cest. Ti rezultati so preverljivi. 80 mrtvih manj lani na cestah. In če prav spremljam podatke, pa bo morda to minister potrdil, tudi letos kljub temu, da v zadnjem času številka nekoliko narašča, ampak tudi v letošnjem letu imamo skupno število nižje, kot je bilo lansko, pa me prosim popravite, če to ne drži.

Nekajkrat je bilo rečeno, da bomo zbrali bistveno manj denarja, kot smo ga zbrali prej. Jaz bi želel številke. Ponovil bom še enkrat, leta 2007 je bilo zbranih 210 milijonov evrov, 2008 248 milijonov, od tega osebna vozila 118 v letu 2007 in 140 v letu 2008. In letos, sem dejal, da je bilo prodanih do prejšnjega tedna 815.000 letnih in 450.000 polletnih vinjet, kar zneso 60 milijonov.

In glede študije, ki so bile omenjene, češ, da jih ni bilo in da izračunov nismo imeli, da smo se kar tako počez in na oko odločali o tem, kakšen sistem bomo uvedli, bi malce preračunal to zmerno optimistično prodajo na osnovi podatkov, ki jih imamo. Lani smo namreč v pol leta prodali 2.376.000 polletnih vinjet. Letos je bilo prodanih 800.000 letnih. To pomeni, da te letne vinjete so najbrž kupovali Slovenci in teh 800.000 Slovencev je tudi lani kupilo polletne vinjete. Razlika so verjetno tujci. In če to razliko upoštevamo, je to milijon in pol vinjet, ki so jih lani kupili tujci. Ker ta nova varianta upošteva tudi 400 tisoč mesečnih, je dobro, da od tega milijona in pol teh 400 tisoč vinjet odštejemo in dobimo milijon 100 tisoč vinjet. V tem primeru pa je predvidenih samo 800. Treba pa je vedeti, da smo najbrž sedemdnevne uvedli zato, da bodo tisti, ki bodo šli na Hrvaško, kupili te. To pomeni, da bi bilo prav, da tu upoštevamo ti dve vinjeti. Niti ne eno, manj kot eno smo upoštevali. Če imamo 800, izračunali smo pa, da jih je milijon, ostane. To pomeni, da bi bilo treba vsaj pomnožiti z dva, pa bi dobili 2 milijona vinjet in bi potem končna številka ne bila 83 milijonov, pač pa okroglih 100 milijonov. In to so številke, ki smo jih dosegli, ki jih imamo in na

osnovi katerih lahko zelo eksaktno izračunamo vsaj približno, kako se bo zadeva gibala.

In še mimogrede, gospod Perne, nikoli nismo obljubili krajših vinjet. Pa še to bi dejal, če bi res za Primorsko uvedli zdaj nekakšen drug način, tretma cestninjenja, bi pa to res bilo diskriminatorno do vseh ostalih v Sloveniji.

Morda še ta podatek. V UMAR-jevi študiji je bila cena vinjete 40-krat dražja, kot je bila dosežena lani, ko smo tiskali vinjete. Govorim o proizvodni ceni vinjete.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Pravzaprav ugotavljam, da na prometu nekaj ne deluje in ne funkcionira. Če samo pogledam zadnja dva dokumenta, ki smo ju dobili v Državni zbor, to je letni načrt razvoja in obnavljanja avtocest ter zakon o poroštvu, lahko samo ugotovim, da je Vlada sprejela nekaj, kar je po mesecu dni, ko naj bi se začela obravnavati, umaknila iz postopka in predložila nove dokumente. Se pravi, da zadeve na Ministrstvu za promet ne potekajo koordinirano. Iz postopka so bili umaknjeni zakoni, ki ne bi smeli biti po poslovniku, ker bi se moral proces nadaljevati in bi jih moral, če ste to želeli, Državni zbor oziroma Odbor za promet in kasneje Državni zbor zavriniti. Toliko o tem, kako poteka to delo na Ministrstvu za promet.

Moram reči, da se ne strinjam s tem, da se vinjete dražijo. Pravzaprav bi morali tistega, ki predlaga spremembo cen vinjetnega sistema, in to s tako veliko podražitvijo, in istočasno pride sem povedat, da bo pa približno 10% manj prihodka zaradi te spremembe, bi ga najbrž morali povprašati po zdravju. Kajti ne poznam nikogar, ki bi se kjerkoli lotil revizije obstoječega sistema namensko zato, da bo dobil na koncu manj. Tega ne poznam. Če bi res hoteli ta vinjetni sistem, za katerega pravite, da je nepravilčen, nadgraditi, potem ga je treba nadgraditi tako, da bo dal vsaj primerljive ali vsaj enake rezultate, da bi potem tiste pogoje, ki nam jih predpisujejo, izpolnili. Tako pa ta sistem, za katerega pravite, da je krivičen, delamo samo še bolj krivičnega. Samo še bolj ga premikamo v smer, ko nima, če citiram vas ali uporabim vaše izjave, "nobene logike". In zaradi uvedbe vinjetnega sistema najbrž na Škofijah ne bo prav nič manjša gužva oziroma nadgraditve tega sistema, kvečjemu bo samo še večja.

Ob tem ko se ta vinjetni sistem tako draži, se nihče ne vpraša, koliko vozil bo iz avtocestnega sistema spet izginilo in se preselilo na državne ceste. To je eden temeljnih podatkov. Vinjetni sistem je bil uveden predvsem zaradi tega, da se bo povečala uporaba avtocest in da bodo zadeve bolj racionalne in da bomo na avtocestah odpravili stalne fiksne zapore, ki smo jih imeli vgrajene. To je bil namen. Ko smo

odpravili cestninske postaje, smo dosegli, da so se te stalne zapore na avtocestah ukinile. Tam so bile vedno nekajkilometerske kolone in tudi kar nekaj hudih nesreč. In vsi tisti, ki s tako vehemenco zagovarjate ta vinjetni sistem, to spremembo vinjetnega sistema, pravzaprav ustvarjate pogoje, da se ta sistem čedalje bolj banalizira. In jaz sem trdno prepričan, da je ta sprememba vinjetnega sistema tesno povezana tudi z zakonom o državni upravi, ker se prenašajo pristojnosti nad določenimi segmenti, na telekomunikacije iz enega resorja na drugega. In pravzaprav je v tej državi začela vladati ta oranžna mrzlica. Vse tisto, ker je nekemu interesantno, se na tak ali drugačen način prenese v tisto ustrezno pristojnost. Mislim, da vsi tisti, ki želite, da država posluje racionalno, da deluje racionalno, da bi morali take ekscese preprečiti. Upam, da bo ta amandma, ki sta ga vložila dva poslanca Socialnih demokratov, sprejet. Da bodo telekomunikacije ostale tam, kjer so, da ne bo minister za gospodarstvo imel samo rudnike in da se bo tudi nad tem delom na nek način ohranilo tisto, kar je pričakovati oziroma da bo ostalo tam, kjer je.

Prav gotovo pa je ugotovitev, ki je bila izrečena na kongresu Socialnih demokratov, ki jo je izrekel eden od neizvoljenih podpredsednikov, da je prišlo do tega, da tam ni več stroke, drži. Kajti v primeru, ko predlagate rešitev, zavestno predlagate rešitev, ki prinaša slabše rezultate, govori predvsem o stroki, govori predvsem o tem, da je to specialno ali pa ekskluzivno politična odločitev, ki se dela samo zato, da bo z banalizacijo prišlo do nekega dragega dobavitelja, neke druge oblike plačila za uporabo cestnine na avtocestah. To je pač temeljni koncept, temeljni cilj. Vsi tisti, ki pač govorite o tem, da pri nas nekako tega ne razumemo, boste morali najti zelo dobre argumente, da boste to utemeljili in obrazložili. Tisti slogan, ki ste ga imeli, da je Slovenijo mogoče voditi bolje, se je s tem in podobnimi projekti, ki ste jih v tem mandatu pravzaprav izpeljali, oblikoval v praktikum Slovenijo vodimo dražje ali pa vodite dražje, to je vsa poanta teh ukrepov prvega pol leta.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. V tej razpravi sem slišal nekaj argumentov, ki so po večini pomanjkljivi oziroma predstavljajo polresnice. In če povemo še drugo polresnico, ugotovimo, da ta argument sploh ne drži oziroma da drži obratno.

Slišal sem domnevo o ekološkosti tega sistema. Učili so nas, da je treba stvari gledati večplastno, na primer kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno. Kratkoročno drži, ta sistem je bolj ekološki, ker je sistem bolj pretočen, manj je zaviranj oziroma manj je pospeševanj, manj je čakanja.

Dolgoročno pa ta sistem nikakor ni bolj ekološki. Nasprotno. Gre proti tistemu, kar so evropski in svetovni trendi pri vprašanju onesnaževanja. In to je načelo onesnaževalec plača. Dejstvo je, pa če podpiramo vinjetni sistem ali ne, da vinjetni sistem ni enako učinkovit pri načelu onesnaževalec plača. Dejansko poceni določeno vožnjo in zaradi tega še bolj destimulira uporabo javnega prevoza. Danes je železniška karta postala relativno dražja zaradi tega. Ali lahko razpravljam? Hvala lepa. Saj lahko počakate tukaj, pa boste poslušali! Ker gospoda Verliča ne zanima, bom za ostale sodelavce nadaljeval. Železniška karta je danes, relevantno bom to povedal, glede na to, da se gospod Verlič s tem ukvarjal, relativno dražja, na primer iz Kopra v Ljubljano, kot je bila prej. Sistem je torej še bolj destimuliral uporabo javnega prevoza in spodbudil uporabo osebnega prevoza, ki pa vemo, da je tisti, ki najbolj onesnažuje. Torej ni res, da je sistem ekološko učinkovit. Dolgoročno je slab sistem z ekološkega vidika. Seveda tu gre upanje, da bo tehnično vendarle možno čim prej vzpostaviti carinjenje v prostem prometnem toku in zato bo potem ta argument padel. Ampak ko povemo argument, ga povemo v celoti, ne samo polresnice. In spominjam, polresnica je tudi pol laži.

Slišal sem, da se je na gorenjskem kraku povečal dnevni pretok vozil za 12.000 enot in se je zmanjšal pretok vozil na državnih cestah za 12.000 enot. Ne drži. Ni tako enostavna matematika. Povečala se je absolutna sumarna cifra enot vozil, ki uporabljajo ceste na tem kraku. 12.000 manj na avtocesti ne pomeni, žal, 12.000 manj na državnih cestah.

V kakšno zmedo smo prišli s to razpravo, pa je pokazal predlog, ki je prišel pred približno pol ure prav s strani klopi SDS, da uvedemo tunelnine, torej plačevanje cestnin za tunele na slovenskih avtocestah. No, to pa dejansko prikazuje, kakšna je vizija tistih, ki danes predlagajo amandma, glede slovenskega sistema cestninjenja. Da bi uvedli tunelnine!? Lepo vas prosim! Poleg tega, da je sistem slab, ker bo spet ustavljal promet, je tudi izjemno nepravilno. Tisti, ki se bo iz Kozine vozil v Koper, bo moral plačati dvakrat, tisti, ki se bo pa iz Maribora v Mursko Soboto, mu pa ne bo treba plačati tunelnine. Tisti, ki se bo vozil iz Celja v Maribor, jih bo plačeval, tisti, ki se bo vozil iz Celja v Ljubljano, bo plačeval, tisti, ki se bo vozil iz Kranja v Ljubljano, pa ne. Se sprašujem, ali je predlagatelj amandmaja sploh ugotovil, kakšen sistem cestninjenja želi. Če predlaga tunelnine, se potem sprašujem, ali je dejansko ugotovil, kaj želi. Ali pa obstaja neusklajenost med predlagatelji amandmaja.

Še ena polresnica je, da bodo cestnine dražje. In to je tudi pollaž. Cestnine, torej vinjete bodo dražje, drži, kar se tiče letnih, imeli bomo pa cenejše kratkoročne vinjete, ki bodo cenejše od sedanje najkrajše vinjete. Stale bodo 15, ne več 35 evrov. Torej ni res, da bodo vinjete dražje, vinjete bodo dražje za tiste, ki avtocesto uporabljajo več, pa

še vedno dosti cenejše od prejšnjega cestninskega sistema, bodo pa bistveno cenejše za tiste, ki avtocesto uporabljajo manj. In prosim, ko razpravljamo, ne pomislimo samo o milijonu 700 tisoč državljanek in državljanov te države, ampak o dveh milijonih, torej tudi o tistih 300 tisoč ljudeh, ki avtoceste ne uporabljajo ali je skoraj ne uporabljajo, ki plačujejo danes dosti več, kot bodo plačevali, ko bo ta novela zakona sprejeta. Jaz vas prosim, da pri nadaljnji argumentaciji, če povemo argumente, jih povemo v celoti, priznamo, kaj je dobro in kaj je slabo. Če bomo nadaljevali s polresnicami in s polargumenti, ne bomo imeli nobene razprave. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Miro Petek, prosim.

MIRO PETEK: Hvala za besedo predsedujoči. Lep dober dan želim vsem skupaj. Včasih je res boljše dobro staro, kot pa je slabo novo, zato podpiram amandma, ki ga je vložila naša poslanska skupina. Dražje letne vinjete za 73%, višje trošarine, danes bomo odpirali vrata za nove oziroma za reprogramirane stare tajkunske kredite, ukinjanje notarskih mest v državi in se po vsem tem lahko res vprašamo, ali ta koalicija to državo res vodi boljše, kot je rekel kolega Tanko. Ne, predvsem vodi to državo dražje, bistveno dražje. Bruselj nam je okrog vinjet dal kar eno lepo lekcijo, upravičeno ali ne, tukaj se seveda med seboj vsi ne strinjamo. Seveda pa je zanimivo, da smo na tak diktat pristali, da smo razmeroma hitro kapitulirali. Prisluhnilo smo tujcem, na nek način pa ne prisluhnejo domačinom, Slovencem, predvsem tistim, ki imajo omejen pristop oziroma dostop do avtocest. Poglejte, mi s Koroške rabimo 70 kilometrov do prvega odcepa avtoceste. Sicer imamo do sosednje Avstrije vsega petnajst kilometrov, pa smo na avtocesti in se lahko vozimo po vsej Evropi. Podobno velja za prebivalce Ribnice, Kočevja. In tukaj smo v neenakopravnem položaju. Nekdo, ki se pripelje v Ljubljano v parlament iz Murske Sobote, se pelje 150 kilometrov po avtocesti. Jaz sem moram peljati do prve avtoceste v Arji vasi 70 kilometrov po kolovozu in potem lepo 40, 50 kilometrov do Ljubljane. Vinjeto pa plačava oba enako. Tudi to je diskriminacija. Niti staro cestninjenje, ki je bilo v veljavi še leto, dve nazaj, niti ta sistem vinjet nista pravična. Ne eno in ne drugo. Kar je bilo danes že večkrat povedano, pravično bi bilo satelitsko cestninjenje, to je, da vsak plača po prevoženem kilometru. Žal pa nismo slišali, kdaj bomo lahko dočakali, če sploh bomo dočakali, ta sistem, ki bo pravičen za vse državljane.

Zato minister, Patrick Vlačič, vas pozivam, da poskušamo čim prej urediti tretjo razvojno os, ne da se o tretji razvojni osi pogovarjamo, da bi prvo lopato zakopali tam nekje leta 2017 ali 2018. Glede na to, da vi dobro poznate, kakšne so ceste na Koroškem, ker ste tudi mladost preživljali v

Mežici, bi bilo dobro, da bi pogledali s te svoje plati zdajšnje pozicije tudi na ta koroški konec.

Ko bo zgrajena tretja razvojna os, se bo Koroška svetu in proti središču Ljubljane povsem drugače odprla. Bližje bo Koroška Ljubljani, lažje boste pogledali tudi na ta konec, ki se bo zaradi tega lahko tudi hitreje razvijal. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Besedo ima gospod dr. Verlič.

DR. PETER VERLIČ: Hvala lepa. Čisto na kratko. Prej nisem repliciral gospodu ministru, ko je omenjal, da direktor direktorata v Evropski komisiji odloča o dodelitvi sredstev. V Uradnem listu Evropske unije, kjer je uredba, ta 41. člen govori, da komisija oceni projekt in komisija sprejme odločitev in ne uradnik. V razpravi je bilo tudi slišati, da nimamo spoštljivega odnosa do komisije. Tako je bilo razumeti. Jaz mislim, da ne gre za to. Vemo, kaj počne komisija, in vemo, kaj počnejo uradniki. Jaz mislim, da izraz uradnik ni slabšalen, nikoli ni bil izrečen v takem smislu. Govorili pa smo ves čas samo o odločnem postavljanju do komisije. Če je minister za kmetijstvo vložil tožbo proti komisiji, kot beremo danes, za milijon in pol evrov visoke kazni, ki jo je določila komisija s tožbo, jaz mislim, da bi lahko vložili tudi zaradi nedodelitve teh 200 milijonov evrov kazni. Glede vsega ostalega, kar je bilo povedanega, mislim, da amandna še vedno stoji na mestu. Slovenci, ki smo pogosti uporabniki, bomo plačevali več, dražje, za tujce praktično ni nobene razlike. In to je dejstvo. Ne morem pa razumeti logike, da se oporeka tako, kot sem slišal iz vrst enega od koalicijskih poslancev, da pravzaprav ne more razumeti, da bi morali uporabljati avtoceste več in plačevati manj. Zakaj smo potem avtoceste sploh gradili?!

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Vili Rezman.
Prosim.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Naj za uvod povem samo to, da se moje stališče ne razlikuje od stališča, ki ga je predstavila Poslanska skupina DeSUS, predlog sprememb podpiram. Se mi pa zdi pomembno poudariti, da bi kakšna razlika bila možna samo v tistem smislu, da tudi zdaj najvišje cene vinjet za tiste, ki ceste najpogosteje uporabljamo, niso previsoke. Če bi bilo po mojem, bi te cene bile višje.

Vmes se je postavilo vprašanje, zakaj spreminjati to, kar se je pokazalo za dobro. Jaz tega, kar se je pokazalo za dobro, ne želim spreminjati. Za dobro se je pokazalo to, če je seveda to posledica, najbrž ni neposredne vzročne zveze - manj nesreč in manj smrtnih izidov teh nesreč. Dobro je to, da so

se zmanjšale velike kolone pred cestninskimi postajami in tudi tega mi tukaj ne ukinjamo. Nič ne govori v prid temu, da bi se kdo zavzemal za to, da bi bila prometna varnost manjša in da bi bile kolone daljše. In tudi nihče se ne zavzema za to, da, kar je bilo dobro, bi povečali izpuste, če jih je lani sprejet zakon omejil. Je pa res, da je v tistem lanskem zakonu, o katerem menimo, da je bilo kar precej dobrega, tudi nekaj slabosti, ki jih jaz sam nisem ne lani podpiral in bi tudi letos želel nanje opozoriti. Naj spomnim, da sem lani uporabil nek stavek v zvezi s temi vinjetami, ki je govoril o tem, da takrat ko vlada pade, morajo na popravne ljudi, ljudstvo. In to se nam zdaj dogaja. Ker je bil tisti predlog lani v mnogem slab, zdaj to popravljamo tudi na ta način, da plačujemo drugačne in višje cestnine. Še hujše po moji sodbi pa je to, da ne gradimo avtocest in ne pridobivamo sredstev iz Evropske unije, kot bi želeli in kot smo pričakovali.

Predlog zakona kakršen je zdaj predlagan, je po mojem dober in ga je treba podpreti. Amandmajev ne podpiram, ker če bi te amandmaje podprli, bi bilo enako, kot če bi zakonu spodmaknili tla izpod nog. Tako rekoč ga ne bi bilo in niti ne bi bilo o čem pravzaprav razpravljati oziroma ostali bi pri starem. Pri starem pa je bilo nekaj pomanjkljivosti, ki jih lahko naštejemo takole. Prva velika pomanjkljivost, danes že večkrat omenjena, je bila solidarnost s tistimi z manjšimi prihodki, ki se manj vozijo po avtocestah, s tistimi, ki vozimo več, in ki plačujejo te naše vožnje. Drug problem je bil, tudi že danes omenjen, da je to, kar smo uvedli, v direktnem nasprotju s temeljnimi okoljevarstvenimi načeli, ki govorijo o tem, da večja polucija, večja obremenitev pomeni tudi višje stroške. Pri nas ni bilo tako. Torej tisti, ki so obremenjevali več, ki so vozili več, ki so povzročali več emisij in tako naprej, so imeli relativno nižjo ceno za letno vinjeto, zlasti če jo primerjamo s tistim, s čimer bi jo morali primerjati - s stroški, ki smo jih imeli pred tem. In ti so se dramatično, in ne vem, zakaj, tudi na socialno nevzdržen način spremenili.

To je nekaj razlogov, zaradi katerih amandmaji, ki so sedaj na mizi, najbrž ne morejo dobiti naše podpore. Sam jih absolutno ne podpiram in se zavedam, da smo zdaj na tistem, kar smo v lanskem letu napovedovali, tudi dr. Oplotnik je to napovedal, "če ne bo to vzdržno, kar sem sam izračunal, bomo pa popravljali." Sedaj smo torej na popravljanju.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor! S pobiranjem cestnin v Sloveniji res nimamo sreče. Gre za diskriminatorne ukrepe v vsej zgodovini zaračunavanja cestnin. Pravične in zato tudi relativno drage cestnine so bile samo na zaprtem primorskem kraku avtocestnega

križa. Povsod drugod pa je bila vrsta lukenj, kjer so se lahko vozniki izognili plačilu cestnin. Z vinjetami ni nič drugače. Dejstvo je, da bila cena letne vinjete, ki jo je določila vlada Janeza Janše, populistična predvolilna poteza takratne koalicije. Pri vinjetnem sistemu gre namreč za pavšalno plačilo, pri čemer je treba poudariti, da je vsakršno pavšalno plačilo nepravilno do občasnih uporabnikov. Pravičen sistem bo uveden šele z elektronskim cestninskim sistemom, kjer bo cestnino dejansko plačal vsak uporabnik. S spremembo cestninjenja osebnega prometa, se pravi z uvedbo vinjet, so se prihodki iz tega naslova znižali s 150 milijonov evrov na 80 milijonov evrov, ponavljam, s 150 na 80 milijonov evrov. Vendar pa ne gre samo za vinjete. V tistem obdobju pred državnozbornimi volitvami je šlo za cel sistem sprememb zakonodaje, ki je bila v drugem delu mandata vlade Janeza Janše v celoti predvolilno naravnana.

Pa pogledajmo. Proračun je namreč zaradi številnih davčnih ugodnosti prejšnje vlade na letni ravni izgubil kar 468 milijonov evrov. Naj naštejemo nekaj takih zakonov, na primer spremenjen zakon o dohodnini, ugodnejši zakon o davku od dohodka pravnih oseb, odpravljanje davka na plače in tako dalje. Sedanje finančno ministrstvo je tudi izračunalo, da so Janševi predvolilni bombončki, kot smo jim popularno rekli, dodatno povzročili za 300 milijonov evrov proračunskih odhodkov. Naj jih nekaj naštejemo, kot sem prej naštel nekaj zakonov: brezplačna prehrana dijakov, brezplačni vrtec za drugega otroka, plačna reforma ministra Gregorja Viranta, povišanje pokojnine za 8% in tako dalje. Proračunski primanjkljaj je že pred nastopom Vlade Boruta Pahorja znašal kakšne 3%. Da se ne spuščam na druga področja, kot je, recimo zunanji dolg države, ki je v času prejšnje vlade narasel na skoraj 40 milijard evrov. Janševa vlada je bistveno poslabšala vzdržnost javnih financ. Recimo Dars, Družba Republike Slovenije za gradnjo avtocest, je bil konec septembra 2008 zadolžen že za 3,77 milijard evrov. V letu 2007 se je iz virov EU pobralo za 234 milijonov evrov manj sredstev, kot je bilo to načrtovano in kot bi jih lahko počrpali. Tudi v času prejšnje vlade je bilo primerljivo, govorim primerljivo z drugimi državami EU, v naši državi zelo malo neposrednih tujih investicij. Veliko denarja se je zgubilo tudi pri netransparentni prodaji državnih deležev pri Mercatorju. Če vse to seštejemo in dodamo še veliko gospodarsko krizo, ki je nastopila ob začetku te naše nove vlade, potem lahko ugotovimo, da je prejšnja vlada, vlada Janeza Janše, zapustila katastrofalno bilanco na ekonomskem področju: samo zaradi spremembe vinjetnega sistema od 150 milijonov evrov na 80 milijonov evrov.

Sicer pa za prebivalce naše države niso pomembne samo avtoceste, prav tako so pomembne tudi državne ceste in lokalne ceste. Zato je prav, da se malo več energije vложи tudi v obnovo državne cestne infrastrukture. Tukaj ne bom govoril o

lokalnih cestah, ker smo v Državnem zboru. Mislim, da nujno potrebujemo nacionalni program izgradnje državnih avtocest.

Ker smo ravno pred obravnavo drugega rebalansa za leto 2009 bi apeliral na Vlado, na finančnega ministra, razvojnega ministra, prometnega ministra, da v državnem proračunu ohranjajo razvojno naravnane investicije, kar vsekakor so investicije v državno, cestno in avtocestno omrežje, kajti tudi te investicije v infrastrukturo nas lahko potegnejo iz krize, kajti naše gospodarstvo potrebuje investicije in investicije v infrastrukturo so prav gotovo tiste razvojne naložbe, ki lahko omilijo krizo našega gospodarstva.

Amandmaja Slovenske demokratske stranke ne bom podprl. Želim si, da se ta sistem čim prej uveljavi, da začnemo črpati tudi tista evropska sredstva, ki so bila sedaj za posamezne odseke avtocestnega križa zaustavljeni, in da tako pospešeno gradimo naše cestno omrežje naprej. Vsekakor pa bo neko prehodno obdobje, ko bomo dejansko prišli na tisti sistem, ki bo do vseh uporabnikov pravičen, ki bo verjetno morda tudi dražji, kajti tisti, ki se bo več vozil po avtocestah, bo z elektronskim cestninjenjem tudi več plačal, ne pa tako kot danes, ko se plačujejo neka pavšalna plačila, pavšalni zneski, ki so v bistvu nepravični do vseh ljudi. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod minister.

DR. PATRICK VLAČIČ: Hvala predsedujoči. Samo eno stvar bi rad zelo jasno povedal. To, da se bo po novem sistemu zbralo manj denarja, je zavajanje in ne drži, ker je treba celoten sistem gledati skupaj: tovorna vozila in osebna vozila. In to je neposredno zavajanje. V celotnem sistemu smo izračunali, da se ne bo zbralo manj denarja. To sem prej s številkami povedal in mislim, da tega ni treba ponavljati.

Bi vam rad pa še eno drugo stvar povedal. Okrog 230 milijonov na leto se zbere s cestninami. Saj jaz bi lahko pustil ceno takšno, kot ste jo vi dali na letni ravni, pa predlagal Vladi in Državnemu zboru, ampak leta 2013 bi anuitete, če bi danes nehali graditi avtoceste, presegle ta znesek. To je seveda onkraj mandata te vlade, pa vendarle. 2013 bi anuitete, če danes nehamo graditi avtoceste, znašale 247 milijonov, 2014 - 260 milijonov, 2015 - 280 milijonov, 2016 - 282 milijonov itn. Do danes smo porabili 4 milijarde in pol pri gradnji avtocest, za dokončanje avtocestnih programov, za dodatne avtocestne programe, za razvojne osi potrebujemo še 5 milijard sredstev. Verjetno kaj posebej dosti dodajati, zakaj se trudimo, da bi bil sistem vzdržen, ob teh številkah ni potrebno.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati o amandmaju k 2. členu? Prijava teče. Besedo ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice, kolegi. Gospod minister s sodelavci! V vladnem gradivu, ki ste ga poslali, pravzaprav piše nekaj drugega, kot je to, kar ste sedaj demantirali. Tukaj piše: "Ne glede na izbrani scenarij, je potrebno upoštevati dejstvo, da se bodo skupni bruto prihodki z naslova vinjet, cestninjenje z uvedbo vinjet za krajše obdobje, zmanjšali glede na trenutno stanje. Po optimističnem scenariju bi v letu 2009 omenjeno zmanjšanje znašalo med 8 pa pol in okoli 20 milijonov evrov." Minister, na osnovi tega je bilo danes veliko debate. In ker imate čas, jaz sem to izpostavil izključno zaradi tega, ker je mogoče kdo kaj napisal notri v gradivu, pa vas na to niso opozorili, tako, da boste lahko tudi objasnili.

Kolegice in kolegi! Sam bom podprl amandma Slovenske demokratske stranke. Če smo kaj poštenega za te državljanke in državljane naredili, potem smo med drugim eno izmed poštenih zadev naredili tudi z uvedbo teh vinjet. Saj ni pošteno, da so se nekateri od Domžal do Vrhnike in tukaj okoli vozili, ne vem, četrta milijona prebivalcev te države, popolnoma zastonj, res popolnoma zastonj. Tisti iz Haloz, Slovenske gorice pa so seveda že v Slovenski Bistrici plačali cestnino in potem tukaj v Ljubljani. Kar dvakrat ali trikrat smo vmes stali in to cestnino plačevali.

Govoriti o pravičnem sistemu cestninjenja za osebna vozila, jaz upam, da tisti, ki o tem govorite, govorite o tovornem prometu, torej na kilometer satelitsko cestninjenje. Kar se tiče tovornega prometa, se strinjam. Kar se pa tiče osebne prometa pa se ne strinjam. Tudi tisti naši delavci, ki zaslužijo v Slovenski goricah 450, 500 evrov plače plačajo na vsako stvar 20% davek. In tudi s tem davkom, z njihovim davkom se je gradila ljubljanska obvoznica, se gradijo avtoceste itd. In ker so pač daleč, ker so stran od tega "zakletega" centra, da ne morem drugače reči, ker se zopet ponavlja ta centralizacija, so v bistveno slabšem položaju. Uvedba te tedenske in mesečne vinjete me ne moti. Naj bodo. Ampak veste, kaj me moti? Moti pa me, da ste pa letno vinjeto tako drastično dvignili, in to prav na račun teh naših državljanek in državljanov. Zato je za moje pojme to popolnoma nesprejemljivo. Še več, ali ste z uvedbo mesečnih in tedenskih vinjet računali, koliko administracije, koliko birokracije, koliko vsega več in koliko manj možnosti kontrole, torej pregledne kontrole na avtocestah bomo doživeli zaradi tega, kolikokrat bodo avtoceste zaradi tega zaprte, da nas bodo usmerjali čez obvoze, da bodo kontrolirali, ali imajo vozniki tedenske, mesečne vinjete in tako dalje? Za te polletne in letne vidim, da gledajo z daljnogledi in se da zelo enostavno in hitro ugotavljati in ne prometa ustavljati.

Pred volitvami ste Social demokrati govorili "mi znamo bolje voditi, to državo se da bolje voditi". Ampak lepo vas prosim, vedeli ste, kaj smo pripravili, kaj dobrega za

državljanke naredili, pa nič niste takrat rekli, da boste vse to porušili, da boste študentom vezli štipendije, denar za štipendije, da boste delavcem dvignili cene za vinjete, da se bodo zapirala delovna mesta. Nič od tega niste rekli. Upokojenci so govorili o 1000 evrov penzije. Niste rekli, da jim boste še to, kar imajo, tako rekoč pobrali ali znižali na minimum. Social demokrati, že to, kar imate v naslovu, pravzaprav se mi zdi, kot da postajate bolj social demokrati podražitev in manj ugodnosti za državljanke in državljanke ali pa tudi socialdemokratsko za nekatere posameznike. Teh posameznikov je pa zelo, zelo malo. To so razni Kordeži, pa Kramarji in tako dalje, vse to, kar ostaja tu okrog. Zato še enkrat, minister, premislite, Vlada bo odločala o oceni te letne vinjete.../Izklop mikrofona./...

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Miran Jerič.

MIRAN JERIČ: Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Spoštovani minister s sodelavci, spoštovana poslanka, spoštovani poslanci!

Jaz sem trdno prepričan, da bo v tem mandatu Vlade potrebno sprejeti tudi kakšen nepopularen, nevšečen ukrep, spremeniti kakšen zakon, tisto, kar smo v zadnjem mandatu predvsem v volilnem letu tako na nek način z levo roko sprejemali v Državnem zboru. Po moji oceni smo se bolj obnašali tako, kot bi imeli še naslednjih 100 let visoko gospodarsko rast, visoke presežke v državnem proračunu in da bomo vse tisto, kar smo sprejeli oziroma vpeljali v zakonodajo, tudi lahko v naslednjih letih servisirali.

Kar se tiče točke dnevnega reda. Jaz ne bom podprl amandmaja Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, ker potem tega zakona ni. Če pa hočemo ravnati odgovorno kot poslanci Državnega zbora, pa nekaj na tem področju moramo storiti, da odblokiramo na nek način evropska sredstva, ki nam stojijo za izgradnjo oziroma modernizacijo avtocestnega omrežja. Jaz verjamem, da je to pravi korak v smeri. Vsi ste trdili, da je bil ta vinjetni sistem za Slovence dober. Jaz trdim, da je bil všečen, je bil pa dober. Ta vinjetni sistem je bil slab. Če pogledamo vzdržnost vinjetnega sistema, predvsem pa avtocestnega sistema, potem vidimo, da smo slab cestninski sistem zamenjali s še slabšim vinjetnim sistemom. Jaz sem prej nekatere številke povedal, govoril sem številke za osebna vozila. Nekateri ste te številke sumirali in ste dodali tovorni promet, kjer so tudi cestnine zraven.

Če pogledamo samo osebna vozila. Po starem cestninskem sistemu smo zbrali v letu 2007, približno govorim, 118 milijonov evrov. V letu 2008 smo v prvi polovici leta s starim cestninskim sistemom in od 1. 7. z novim vinjetnim sistemom res zbrali 140 milijonov. Ampak ker je bila kombinacija obojega. Simulacija za leto 2009 je dala rezultate, da bi

glede na sprejeti vinjetni sistem zbrali nekaj čez 100 milijonov evrov, kar se tiče pobranih cestnin. Odplačila kreditov v letu 2009 so v višini 165 milijonov. V naslednjih petih letih bo odplačilo kreditov zahtevalo približno 285 milijonov evrov. To se pravi, da cestninski sistem ni vzdržan, da bo treba iz proračuna zagotavljati denar za odplačilo kreditov. Iz katerih postavk? Jaz trdim, da bo manj denarja za določene razvojne projekte. Tudi na področju cestarije. Ne bo dovolj denarja za razvojne osi, ki si jih vsi tako želimo. Jaz se strinjam z gospodom Petkom, razvojna os je potrebna. Kraji, ki ne ležimo ob petem in desetem avtocestnem koridorju, smo danes v konkurenčno podrejenem položaju, kar se tiče razvoja. Kdo bo prišel in vlagal na območje, ki ni infrastrukturno ustrezno povezano? Tisto, kar trdite, da ni bil predvolilni bombonček oziroma darilo, jaz trdim, da je bil. Trdim, da je bilo to predvolilno darilo. In nam očitajte, kaj mi počnemo. Mi sprejemamo spremembe in dopolnitve zakona o javnih cestah v predvolilnem času. Pred nami so evropske volitve, ta ukrep ni všečen. Vsaka podražitev ni všečna. Jaz verjamem, da jo ljudje tako sprejemamo, ampak če hočemo biti odgovorni do sistema javnih financ, do državnega proračuna, do odplačevanja kreditov, potem je treba na tem področju nekaj postoriti.

Veliko je bilo govora o različnih sklepih Državnega zbora na to temo. Jaz se spomnim vseh razprav od leta 1992, pa do danes. Veliko sklepov je bilo in veliko zavez, kdaj bomo uvedli, po mojem mnenju, pravičen sistem, to je cestninjenje v prostem prometnem toku brez zaustavljanja. Ta sistem bo najbolj pravičen, ker bo vsak uporabnik plačal toliko, kot bo prevozil na slovenskem avtocestnem sistemu. Prepričan sem, da bo Vlada postorila vse, da bi ta akcijski načrt čim prej ne samo sprejela, ampak ga tudi pripeljala do konca, da bo ta cestninski sistem v nekem realnem času tudi vpeljan. Vse pa ni odvisno samo od Slovenije, ampak je odvisno tudi od nekaterih drugih.

Kar se tiče amandmajev, bi pa želel povedati naslednje. Že na Odboru za promet smo imeli križ z amandmaji Slovenske demokratske stranke. Sami ste videli, da ste napačno vložili te amandmaje in ste potem na odboru to popravljali. Tudi danes ste dvakrat vložili te amandmaje, najprej k 2. in 4. členu, potem pa še k 6. členu.

Želim si, da bi bilo teh razprav čim manj, da bi se minister in tudi Državni zbor ukvarjal s prometno politiko. Mi se v šestih mesecih mandata nove slovenske Vlade ukvarjamo z dvema zgodbama, ki ste ju vi zagrešili. Prva je zakon o prevozih v cestnem prometu. Vedeli ste, da bodo konec leta 2008 potekle koncesijske pogodbe, pa ni bilo postorjenega ničesar. Prve mesece tega novega mandata se je minister moral s to zgodbo ukvarjati, drugače bi se nam javni linijski promet v Sloveniji ustavil. In druga zgodba je zakon o javnih cestah. Vedeli ste, da bomo naredili slab, finančno nevzdržan sistem,

pa smo ga neodgovorno vpeljali v državo in danes ga je treba spreminjati, na način, kot je Vlada predlagala.

Sam bom podprl spremembe in dopolnitve zakona o javnih cestah, seveda z željo, da tudi na podlagi te odločitve čim prej sprostimo evropski denar za gradnjo oziroma vzdrževanje pomembnih avtocestnih odsekov v okviru nacionalnega programa. Želim pa si, da bi čim prej vpeljali cestninski sistem v prostem toku, ki bo dejansko najbolj pravičen za naše državljanke in državljanke oziroma vse uporabnike avtocest.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati o amandmaju k 2. členu? Prijava teče. Besedo ima gospod Rudolf Petan.

RUDOLF PETAN: Hvala za besedo. Seveda bom amandma podprl. Bi pa želel ministra spomniti, od kod ta ideja, da bo zbranega manj denarja. Minister je ob 10.11 uri rekel: "Dejstvo je, da se bodo skupni bruto prihodki iz naslova vinjetnega sistema zaradi uvedbe vinjet za krajše obdobje zmanjšali. Pa vendar smo sprejeli ukrepe, zaradi katerih bo to zmanjšanje nevtralizirano, dvignili smo namreč cestnine za tovorna vozila za 40%." To drži, vendar, kot vem, ste to lahko naredili samo tako, da ste obljubili avtoprevoznikom .../Opozorilni znak za konec razprave./... da jim boste vračali trošarine. To pomeni, da boste v obeh žepih imeli manj, ker boste iz enega žepa dali za to, da bo v drugem nevtralizirano. Na trošarine bo pa manj. Od tod je ta ideja, namreč citiram vas, kar ste vi dejali... .../Izklop mikrofona./...

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospa mag. Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani kolegi poslanci, gospod minister s sodelavcema.

Amandmaja, ki ga je vložila Slovenska demokratska stranka, ne bom podprla. Me pa pravzaprav v tej nekajurni razpravi že čisto nič več ne preseneča, da govorimo o koalicijskem sporazumu, zdaj so SDS-ovci kar pozabili, da je to sporazum, ne pogodba, o čemer so nas na začetku tako radi poučevali, o tem kaj smo in česa nismo obljubljali in tako dalje. O tem se sploh ne splača več pogovarjati, ker ne glede na to, kateri zakon obravnavamo, poslušamo iste zgodbe.

Če pa se vrnem k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah in o vinjetni zgodbi, potem pa moram reči, da zlahka podprem to spremembo, ker me je navdajala skepsa ob uvedbi vinjet že takrat, ko smo ta zakon sprejemali. Kot prebivalka mestne občine Maribor sem bila natančno seznanjena s pomisleki in problemi občank in občanov našega mesta, ki so glede uvedbe vinjet in na vpadnicah, obvoznicah in podobno imeli marsikatero pripombo, pa tudi

glede tranzitnega prometa na našem koncu. Ampak to je zdaj že mimo. Tisto, kar je bilo takrat mogoče slišati kot obetavne obljube in kot prispevek k boljšemu življenju slehernega med nami, zlasti pa tistih, ki se veliko po cestah vozimo, se je zdaj pokazalo kot prazna obljuba, da ne rečem kaj drugega, ker gre preprosto za nujnost izpolniti neke obveznosti, ki jih pa, meni se zdi, moramo izpolniti, če hočemo zagotoviti sredstva iz Evropske unije. In to je tisti razlog, zaradi katerega se mi zdi vredno oglašati se na to temo, ki je vedno bolj domena vseh tistih, ki zelo pazijo na to, kako bo lokalno telo reagiralo na njihove izjave in potem to nagradilo ob naslednjih volitvah. Jaz se v razprave ob infrastrukturi redkokdaj prav iz tega razloga vključujem. Ampak neodgovorno je ljudem govoriti, kako smo Socialni demokrati socialno nečuteči, ker opozarjamo, da je treba zagotoviti neko finančno vzdržnost, ob tem pa ne povedati, da če ne bomo dobivali evropskih sredstev, če ne bomo skrbeli za razvoj, bo državljanke in državljanke te države teplo še bistveno bolj, kot jih bo tepel zvišan prispevek za vinjeto. Veste, jaz bi sedaj lahko naštevala celo vrsto zgodb, kaj vse je bilo obljubljen. Ampak spomnim vas naj samo še na eno leta trajajočo zgodbo. V Zakon o RTV-ju smo zapisali, da bo ostal RTV prispevek nezvišan. Bivši predsednik Vlade je obljubil RTV-jevcem zvišanje RTV prispevka, sredi lanskega leta se je vedelo, da se bo to moralo zgoditi. Ampak kot zvit politik je pustil izvršbo tega sedanji vladi. In tako to vlado čaka uresničitev še marsikatero zelo dobre poteze prejšnje vlade, ki je menila, da bo nagrajena za tisto, kar je počela. Glede hitrosti in počasnosti, pa oprostite, moram samo to povedati, ko se je inflacija pokazala za velik problem dobršnega dela prebivalstva v naši državi sredi leta 2007, je prejšnja vlada rabila eno leto, da je sprejela Zakon o draginjskem dodatku, da tako rečem. To pa o hitrosti. Toliko bi bilo dobro malo pogledati po datumih in po tistim, kaj ste delali v preteklem. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod mag. Žnidaršič. Prosim.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Lep hvala, gospod podpredsednik. Spoštovani minister s sodelavci! Kolegice in kolegi. Sam ne morem podpreti amandmaja SDS, ker želi v bistvu izničiti prizadevanja za spremembo zakona, ki so potrebna, kajti vinjetni sistem je bil dopadljiv, zagotovo pa ni urejal stvari tako, da ne bi bil diskriminatoren do tranzitnega prometa in v nekem delu do domačih državljanov, ki redko uporabljajo avtoceste. Namreč tisti, ki gre enkrat na leto v Klinični center iz Prekmurja ali pa dvakrat še recimo na Brezje ali kaj podobnega, bo lahko sedaj opravil za 15 evrov s tedensko vinjeto, medtem ko bi sicer moral plačati 35 evrov v prejšnjem sistemu.

Težava je tudi v tem, da, recimo, ni res, da je sistem bil uveden v smislu socialnega ukrepa, da se bi državljani poceni vozili, itd., ker je poceni vinjeta tudi za tiste, ki imamo denar, da bi plačevali, več in bi morali pokrivati solidarnost znotraj sociale v tej državi.

Zame se je vinjeta izkazala za prihranek 1.000 evrov ne leto. Približno dvajsetkrat manj bi plačal za cestnino, kot sem plačeval prej po starem cestninskem načinu. In tudi sedaj, ko bo dražja vinjeta, ko bo 95 evrov, še vedno bo skoraj desetkrat ceneje zame, kot je bilo prej. Enako velja tudi za vse druge uporabnike v sistemu cestninjenja, kajti vsi tisti, ki so prej več ali manj stalno uporabljali avtocesto, jo bodo tudi v bodoče, ne glede na ceno vinjete, in se bodo vsi, tudi za dražjo vinjeto, nekajkrat ceneje po avtocestah, ob tem, da je treba ugotoviti, da s socialo ne moremo avtocest graditi, da potrebujemo za avtocestni program v nadaljevanju veliko denarja, ki mora prihajati tudi iz cestninskega sistema, takšnega ali drugačnega, in da ni mogoče s socialnimi manevri dobiti evropskih sredstev, da bi skupaj zagotovili potrebna sredstva za nadaljnjo izgradnjo avtocest.

Kar zadeva samo socialno naravnost takega ukrepa, je pravi cinizem, ki ga izvaja in ponuja SDS, ki je socialo uresničeval v obdobju relativne blaginje v tej državi tako, da je zamrznil 43 socialnih transferjev, od katerih jih je 40 še vedno zamrznjenih, ker so samo neke drobne korekcije kasneje nastale. Govoriti tukaj o socialni, ko je šlo za poceni vinjeto, v štartu ni mogoče in nobenega dvoma ni, da je bil to predvolilni maneuver, ki zadeva tudi študije, o katerih je bilo govora. Ni nam znano, da bi bila kakšna resna študija narejena. Zagotovo pa je tekla študija, kako prepričati volivce, da smo pravi, da bi dobili še en mandat in da bi zmagali na volitvah. Zaradi tega je prišlo do poceni vinjete. Govoril sem s številnimi državljani, tudi takimi, ki imajo 500 evrov plače, vsi so pričakovali bistveno dražjo vinjeto, ko se je začelo o tem govoriti. Govora je bila celo o 150 evrih, kar bi za večino še vedno pomenilo cenejšo uporabo avtocest, in to je temeljno, da je cenejše kot prej, da ne bo manj denarja kot prej. Tukaj pozdravljam večkratno navajanje ministra, da je govorjenje o tem, da se bo zbralo manj denarja, ena izmed laži, ki pomagajo ustvarjati javno mnenje v kontra razmišljanje, ko gre za poteze sedanje Vlade. Res je, da ta vlada ne razmišlja o volivcih, kadar nekaj dela, ampak razmišlja o tem, da bi bile rešitve boljše, sprejemljivejše tudi za Evropo, tudi za področje turizma, kjer smo lansko leto prejeli minuse zaradi tistih, ki so prišli pa odšli zgodaj iz naše države, ali pa samo tistih v tranzitu. Tako se je treba sprijazniti na koncu z dejstvom, da poskušamo znotraj te vlade in vladajoče koalicije popravljati stvari, ki jih je treba popraviti, izboljšati stvari kolikor se da, ne glede na to, kaj si kdo ta hip o tem misli. Kakšen bo na koncu rezultat, pa zame ta trenutek ni pomembno. Ta trenutek je

pomembno, da sprejmemo popravek zakona, ki je bil nujen. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Vidim, da želite še razpravljati o amandmaju k 2. členu. Odpiram prijavo.

Besedo ima dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Celotna razprava me spominja na nekoga, ki mu je skodelica z mlekom padla na tla, se je razbila, mleko se je razlilo. Jaz bi potem razumel, če bi se jezil sam nase, ker mora sedaj črepinje pospravljati in pripraviti drugo skodelico, a paradoksalno je, da v bistvu se jezi na drugega, ki mu pospravlja črepinje in pripravlja novo skodelico, zakaj to dela. Celotna razprava me spominja na takšno prisodobo.

Še ena iz vrst polargumentov in polresnic, ki smo jih danes slišali je argument, da je bilo z vinjetnim sistemom pobrano več denarja. Ni res. Res je, da leta 2008 smo pobrali več denarja, ampak ne zaradi vinjetnega sistema. Leta 2008 smo pobirali denar na podlagi dveh različnih sistemov; pol leta na podlagi daljinskega cestninjenja in pol leta na podlagi cestnine; in to niti ne na podlagi, po mesecih cenejših letnih vinjetah, kjer je 55 evrov za 12 mesecev, ampak mesečno dražjih polletnih vinjet, kjer je 35 evrov za šest mesecev. In če delite, 35 deljeno s 6, vidite, da pride več kot pa 55 deljeno z 12. Tako trditi, da smo nabrali več na podlagi vinjet, je polresnica oziroma pol laž. Če bi imeli vinjetni sistem skozi celotno leto, bi pobrali malo denarja. Ni debate, takšne so kalkulacije. Prosim, povejmo stvari tako, kot stojijo.

Kar se tiče pavšala, še enkrat, odločitev za pavšal je povlekla prejšnja vlada. In pavšal je v teoriji nepravilčen. Sedaj se z večjo možnostjo izbire ta pavšal spreminja tako, da je lahko vsaj delno pravičnejši, ostaja pa še vedno nepravilčen. Torej, odločitev je bila na prejšnji vladi, izvedla je to, kar je izvedla - in komu je pomagala? Dajmo malo pomisliti, kdo se vozi po avtocestah. Ali se vozi tisti, ki je na minimalni plači in si lahko komajda privošči en avtomobil, ali tisti redno uporablja avtoceste pa se vozi po celotni Sloveniji, plačuje gorivo in se vozi gor pa dol? Ali morda uporablja avtoceste srednji in višji sloj in tisti, ki jih komercialno uporablja? Torej, prejšnja vlada je pomagala srednjemu in višjemu sloju in tistim, ki služijo na podlagi transporta po avtocestah, ne pa revnejšemu sloju. Tisti plačujejo več. Ta sprememba pa jim bo omogočila, da plačajo manj, in je zaradi tega socialno pravičnejša.

Mislim, da retorika o tem, kako smo lahko pogumni in ne bomo popuščali napram Evropski uniji, in ustvarjanje dveh polov, na eni strani Slovenija, na drugi strani Evropska unija, je napačna retorika. Mi smo del te iste Evropske unije,

s katero se pogovarjamo. In vemo, da obstaja načelo v Evropski uniji o prostem pretoku in prepovedi posredne diskriminatornosti. Vemo. Na isto je morala pristati Avstrija in na isto so potem pristale tudi druge države, ko so uvedle vinjetni sistem. Slovenija pa se dela - bi rekli - Francoza. "Ne! Dela se Švicarja", ampak v Evropski uniji to pač ne gre. Pa še eno vprašanje. Če "se dela Švicarja", zakaj "se ni delala Švicarja" do konca? Zakaj je Vlada to naredila samo napol? Pa bi imeli samo eno vinjeto, enoletno vinjeto, ki bi stala 45 evrov. Še bolje, seveda za tiste, ki uporabljajo avtoceste skozi celo leto, ampak vsi ostali bi spet plačevali več. Saj, lahko naredimo tako kot v srednjem veku, na vsakem mostu je pač nekdo s puško in če ne plačaš 5 evrov, ne greš naprej. To ni napredek in to ni vizija, ki smo jo podpirali, ko smo se odločili, da vstopimo v Evropsko unijo. Vse prednosti, ki smo jih dobili z vstopom, pomenijo tudi določene odgovornosti. Stvari ne moremo delati na horuk, in kar pa je najbolj paradoksalno v vsej tej zgodbi, je, da je predsednik Slovenske demokratske stranke Janez Janša, takratni predsednik Vlade, sam priznal, da bo treba vinjetni sistem spremeniti. Torej, lepo vas prosim, vso to argumentacijo, preden jo poveste v Državnem zboru, jo povejte Janezu Janši in ga prepričajte, da se je takrat zmotil. Ko pa se zmenite med seboj, bi bilo dobro, da se potem pogovorimo tudi tu. In da se pogovarjamo z usklajenim sogovornikom, ne z nekom, ki pravi: treba je spremeniti sistem, drugi pravi: ne, tretji pa bi celo tunelnine uvedel. Treba se je uskladiti in vedeti, s kakšnim sogovornikom in s kakšnimi stališči se soočamo.

Še enkrat pa bi rad opozoril še na eno dimenzijo, na katero skozi in ves čas samo pozabljam. Pogovarjamo se o avtocestah, pogovarjamo se o osebnem prevozu, ki je po definiciji najbolj onesnažujoč in pozabljam na javni prevoz. Zakaj se Vlada, poleg ukrepov, ki jih je uvedla na avtocesti, ni potrudila in uvedla ukrepe tudi na železniškem področju? Zakaj, na primer, nismo uvedli vinjete za železnico? Vsak plača 20 evrov in se vozi po železnici, kolikor želi, po celi državi. Zakaj? Zato, ker je bedast predlog. Točno tako. In zato, ker so pavšali vedno problematični in potrebujejo vrsto in vrsto izboljšav zato, da so lahko sprejemljivi.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Dušan Kumer.

DUŠAN KUMER: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani minister s sodelavci, kolegice in kolegi.

Čeprav imam visok tolerančni prag, ampak, ker sem zdaj dve uri poslušal, vseeno moram na koncu nekaj reči zaradi verodostojnosti, ker so nekatere izjave bile izrečene.

Prvič. Moram reči, da verjamem bolj in mnogo bolj ministru, ki je naredil neko analizo - in ministrstvo in Vlada

- in so pač ugotovili, da je ta sistem, ki je zdaj zapisan v zakonu, nevdržan, da bi lahko vračali denar, ki smo si ga za izgradnjo avtocest izposodili. In zato je amandma, ki je predlagan k temu členu, če bi ga sprejeli, prestavlja zakon nazaj v prvotno stanje in če je izhodišče za spremembo, noveliranje zakona bilo, da je slab in da je treba to vzdržnost zagotoviti, je potem logično, da je treba stvar spremeniti. Vaš predlog z amandmaji, v ničemer stvari ne spreminja ali dopolnjuje, ampak ga preprosto vrača na takšno stanje, kot je bilo prej. Zato tega amandmaja ne morem sprejeti.

Ker pa veliko diskutirate o Ljubljani, obroču okoli Ljubljane, kar nekaj vas je diskutiralo, in okoli denarja, ki smo ga Ljubljani bili privilegirani, bi vas pa nekaj le opozoril. Mi plačujemo v Ljubljani kot prebivalci Ljubljane dve stvari: plačujemo cestnino in plačujemo parkirnino, ki je v Destrniku, kot je kolega govoril, po vsem verjetnosti ne plačuje. Pa v Grosuplju tudi ne plačujete parkirnine. Jaz pa grem na drugi konec Ljubljane, moram pa plačati parkirnino. Upoštevajte tudi te stvari, da strošek, ko že govorite o nas, Ljubljanih, da nimamo in da smo se zastonj vozili po obročih okoli Ljubljane. Tisti, ki ste kolesarji, boste čez čas, po mojem, plačali tudi parkirnino za kolesarje.

Na koncu še glede na to, da kar nekaj diskutantov, predvsem pa me jezi, da o tem govori vodja Poslanske skupine SDS, in sicer ko govoril o našem kongresu, kongresu SD. Imam občutek zadnji mesec dni, kot da ste vi imeli nek seminar ali neko work-shop delavnico, na kateri ste diskutirali in razglabljali, kaj smo mi na našem kongresu SD zapisali, kaj smo se dogovorili in kaj bomo v bodoče počeli. Ta občutek imam in bom v prisposobi rekel, čemu je to podobno in mogoče vas bo odvrnilo od tega, da boste te stvari ponavljali. Ta vaša interpretacija naših dogovorov in dokumentov, ki smo jih imeli na kongresu, je še najbolj podobna enemu pregovoru: Ko kavka srakam govori, kako črni so krokarji. In to vi počnete zadnji mesec, dva meseca intenzivno in vam na nek način predlagam, da se temu izognete.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani zbor! Sedaj se drugič oglašam v zvezi s to točko dnevnega reda, ker bi rad dodatno povedal še eno, po mojem mnenju, najbolj pozitivno plat medalje uvedbe vinjetnega sistema. O tem je sicer nekdanji minister že prej spregovoril. Namreč, statistično se je zelo zmanjšalo število smrtnih žrtev na slovenskih cestah. Mislim, da za okoli 80. Mislim, da je bilo že s tega razloga nekako upravičeno, da se je šlo, pa kakorkoli je že ta sistem vinjete sporen in nepravilčen do posameznih segmentov ljudi - ampak, kaj pomeni ta podatek? Ta

podatek o številu smrtnih žrtev v prometnih nesrečah pomeni to, da imamo zelo zelo nevarne državne ceste. Se pravi, velik prehod prometa na avtoceste je zmanjšal smrtne žrtve na državnih cestah. Se pravi, da so naše državne ceste tudi zaradi tega, ker so neustrezno vzdrževane, ker se leta in leta v bistvu samo krpa in financira posamezne krajše odseke, ne dela pa se večjih investicijskih posegov na državnih cestah, pomeni to, da so te ceste zelo nevarne za promet. To pa pomeni tudi to, da bi morali več sredstev vlagati v posodobitev državne cestne mreže, od regionalnih do drugih državnih cest, ne samo v avtocestni križ, ki se bo sicer v kratkem končal. Sedaj pa bi bilo treba po mojem mnenju večji del investicijskih sredstev na tem področju preusmeriti v državne ceste. Tudi zaradi tega, da bi se ljudje na teh cestah lahko vozili bolj varno kot sedaj.

Naj omenim, recimo v letu 2008, samo na odseku med Idrijo in Spodnjo Idrijo, kjer praktično ni bilo skoraj nikdar hudih prometnih nesreč, so bile tri smrtne žrtve. Če gremo naprej proti Cerknemu, se ta števila dvigne že na štiri, se pravi, na 25-ih kilometrih državne ceste v lanskem letu kar štiri smrtne žrtve. To res ni dobra statistika. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Še vidim, dr. Pavel Gantar. Prosim.

DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kljub vsemu bi rad nekaj minut vam vzal in povedal svoje stališče. Seveda tega amandmaja ne bom podprl, tako kot nisem tudi podprl zakona takrat, ko je bil vinjetni sistem uveden. Hkrati pa podpiram ta zakon, ki je danes prinesen v parlament, ker vsaj nekoliko izboljšuje očitne nelogičnosti, nepravilnosti, diskriminacijo v sedanjem vinjetnem sistemu.

Ko je gospod Verlič, nekdanji državni sekretar, govoril o starem sistemu cestninjenja, je pokazal obupne slike, gneče in podobnih stvari. Ne morem kaj, da se ne bi strinjal z njim. Točno tako je in, če hočete, še hujše. Stari sistem, elektronsko cestninjenje, je bil neprimeren, neprimeren je bil glede na obseg prometa, neprimeren je bil zaradi dvojnega sistema, odprtega in zaprtega cestninjenja itn., o tem ni nobenega dvoma in o tem, da je bilo treba nadgraditi oziroma spremeniti sistem k boljšemu sistemu elektronskega cestninjenja, ki omogoča cestninjenje v prostem prometnem toku, ni nobenega dvoma. Takšen predlog je nekdanja uprava Darsa pripravila, takšen predlog je tudi bil na vladi in je bil zavržen. Torej ni res, da je bil vinjetni sistem, ki je bil uveden, edina alternativa temu zastarelemu staremu sistemu na 2,8 giga hercev. To je prva stvar, ki jo je treba vedeti.

Druga stvar je seveda, ta vinjetni sistem, vsi govorijo in tudi mi smo podali naše stališče, da računamo, da bo Vlada šla s sistemom elektronskega cestninjenja v prostem prometnem toku, pa seveda vsi vemo, da verjetno vinjetni sistem ni

prehoden fenomen, da bo verjetno ostale dolgo, če že ne za vedno. Nobena država do sedaj, ki je uvedla vinjetni sistem, ki je popularen, ga ni mogla in zmogla spremeniti. Tudi Avstrija, po mojih informacijah, ki jih imam iz kompetentnih krogov, bi dali vse, če bi lahko spremenili vinjetni sistem v cestninjenje v prostem prometnem toku in cestninjenju po načelu: plačaj, kolikor prevoziš. Pa, seveda, "ni šans", kajti ta vinjetni sistem je dober. Je odličen, odličen je za mene, odličen je za vas, kajti mi, ki se veliko vozimo po cestah, seveda plačamo manj, in tisti, ki se vozijo manj seveda plačajo tudi za nas. Ampak tisti niso organizirani v klubih voznikov, ti nimajo položajev, nimajo služb, nimajo vpliva na medije, nimajo lobijev v revijah, itd., in ki so bolj ali manj brez besede. In to je seveda problem. Zaradi tega sistema, čeprav tudi jaz poudarjam, da bi radi šli na sistem v prostem prometnem toku - plačaj, koliko prevoziš -, je vprašanje, če bomo to sploh kdaj zmogli. Tudi, ko bo satelit za tovornjake, seveda verjetno ne bomo tega zmogli za osebna vozila, pa seveda tudi še vrsto drugih problemov.

Ali je ta sistem diskriminatoren? Seveda je. Najprej je diskriminatoren, kot je diskriminatoren vsak pavšal. Jasno je, najprej je diskriminatoren do tistih voznikov in voznic, ki se malo uporabljajo avtoceste ali pa nikoli oziroma malo, ker morajo plačati več, kot dejansko porabijo. To je predvsem jasno.

Predvsem bi povedal to, da ne bi imel nič proti tem sistemu, kot nimam proti temu, da se za ostale ceste plačuje ta pavšal pri registraciji, če bi bile avtoceste enako dostopne vsem ljudem - pa niso! Obsežni žepi, ki gredo od Škofje Loke proti Cerknemu, Idriji, Zgornjem Posočju nimajo navezave na avtocestni sistem. Obsežni žepi na Koroškem, potem Bela krajina, Kočevsko - tako imenovani žepi so popolnoma stran od avtocestnega sistema več kot 20, 30 minut in ti so "de-facto" de privilegirani, hkrati pa so še najbolj oddaljeni od centrov, in so celo dvakrat deprivilegirani in diskriminirani. Zaradi tega ker je diskriminatoren tudi do vseh tistih, ki malo uporabljajo avtoceste, je jasno diskriminatoren tudi do tujcev.

Nič nam ne pomaga, če rečemo, da, Hrvat, Slovenec, Nmec plača enako cestnino. To nam nič ne pomaga, jasno, da si takšne diskriminacije, da bi različno plačali, ne moremo privoščiti. Ampak, ker se presečna množica tujcev ujema s presečno množico "malo uporabljajo slovenske avtoceste", je to jasno "de facto" diskriminatoren sistem, pa če to priznamo ali ne. In nehajmo zavajati s takimi argumenti druge, ker jasno, da nam nihče ne bo verjel, razen kolikor samega sebe prepričujemo v tej dvorani. Ampak tudi to bi še prenesli, kakorkoli, z vidika vseh teh zadev, vendar, kar zadeva prometna varnost - to je bilo opozorjeno. Opozorjeno je bilo na eno samo povezavo, in sicer da vsak dodaten kilometer zgrajenih avtocest zmanjša število mrtvih na slovenskih

cestah. In ker je bilo v zadnjem obdobju odprtih vendarle kar nekaj novih avtocest, je seveda to zmanjšalo tudi smrtnost na slovenskih cestah. Tega ne smemo pripisovati vinjetnemu režimu, ampak dejstvu, da imamo več kilometrov avtocest in ko jih bomo imeli še nekaj več, bo ta rezultat še boljši.

To, kar me skrbi, kolegi in kolegice, je finančna vzdržnost vinjetnega sistema. Jaz se z mag. Žerjavom popolnoma strinjam. Tudi ob starem ali pa bistveno dražjem načinu cestninjenja mi ne bi mogli dolgoročno zagotoviti vzdržnosti pri 400-ih milijonov evrov, to je povsem jasno. Ampak dejstvo je, da smo mi to zapravili s tem, da smo že v letih 2005, 2006 proračunska sredstva za gradnjo avtocest skrčili tako rekoč na minimum in se zadolžili s posojilom. In smo na ta način prinesli največji del gradnje avtocest na prihodnje generacije. K tej napaki smo pa prišteli še to, da smo si še znižali prihodke od cestnin. Dvakrat! Če smo že to naredili prej, vsaj tega drugega koraka ne bi bilo treba storiti. In to je jasna zadeva, s katero se bomo srečevali. Da se razumemo, avtoceste bodo trajale dlje, kot je življenjska doba ene generacije, in je prav, da plačujejo tudi tiste generacije, ki bodo prišle za nami in jih bodo uporabljale. Ampak da bi tako velik delež, tako rekoč izključni delež prinesli na ramena prihodnjih generacij, je pa - če uporabim ta izraz - netrajnostno. Številke so, tu je znamenita študija, ki sem jo dobil s pomočjo pooblaščenke za dostop do informacij javnega značaja. In ta študija pove, da naj bi bilo po načrtu leta 2008 po vinjetnem sistemu pobranih 201,7 milijona evrov, bilo je še nekaj več zaradi kombinacije obeh sistemov, leta 2009 - poslušajte! - naj bi bilo z vinjetnim sistemom - 55 evrov letna, 35 polletna - pobranih 217,5 milijonov evrov. Do danes smo s tem sistemom pobrali, tu imam številko 46 milijonov evrov in do 1. 7. bomo pobrali še 9,5. Več, okrog 56 milijonov evrov. Še 160 milijonov evrov nam manjka do te številke, da ne govorim o številu za 2010. Kako ste se lahko tako usodno zmotili?! Zato, ker to ni nikakršna študija, ampak čisto navadna napoved.

Zato opozarjam. Ta sistem nas bo tolkel po glavi zaradi nepravilnosti, ki je zdaj zmanjšana, predvsem pa zaradi prihodnjih stroškov. In ta sistem bodo, ne prihodnje generacije, ta sistem bomo že v naslednjih letih, ta generacija krepko plačala. To je bila dejansko ena največjih napak.

Žal, prej ste rekli, da samo kritiziramo vlado Janeza Janše. Marsikaj je bilo narejeno dobrega, ampak če me vprašate, kaj je bila največja napaka, potem rečem, da je bila uvedba vinjetnega sistema, na način, kot je bil uveden. Tega se ne bomo, po mojem mnenju, več znebili, pa četudi bi to hoteli.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o amandmaju k 2. členu? Ugotavljam, da ne.

Obstajata še dva amandmaja, oba Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prvi je k 4. členu, predvideva se, da se ta člen črta. Želi kdo razpravljati o amandmaju k 4. členu? Ugotavljam, da ne.

Naslednji amandma k 6. členu iste poslanske skupine. Predvideva se, da se ta člen črta. Želi kdo razpravljati? Še kdo?

Dr. Luka Juri, izvolite.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Tehnično je amandma povezan z amandmajem 2. člena, kajti če bi bil sprejet, bi bilo smiselno sprejeti tudi amandma k 6. členu. Vsebinsko pa dejansko kaže na pristop, ki ga je imela Slovenska demokratska stranka do tega zakona. Torej, namesto da bi se odločila za konstruktiven pristop iskanja rešitev v sodelovanju z Ministrstvom za promet, se je odločila, da se bo enostavno frontalno postavila za svoje okope, branila, ne zaradi vsebine, za katero je bilo že veliko argumentov, ki so pokazali, da ne drži. Veliko trditev v bran te vsebine so bili polargumenti, ki niso "šli skozi", toda ne zaradi vsebine, ampak zaradi prestiža - želela zakon minirati. Zato ta amandma ne more "iti skozi", ampak je odlična sintagma tega, kako se je opozicija lotila tega amandmaja in kako sploh gleda na vprašanje vinjet. Kot na vprašanje svojega otroka, v redu, lepo, ampak žal o tem otroku ne razmišlja več racionalno, ampak emotivno. In komaj si kdo drzne reči besedo okoli tega otroka, skoči na histeričen način in seveda vsaka razprava je potem nadalje onemogočena. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Ugotavljam, da ne želi nihče več razpravljati, zato zaključujem razpravo o amandmajih.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 21.c točki dnevnega reda.

Prehajamo na **18. TOČKO DNEVNEGA REDA**, to je na **OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POLICIJI, PO NUJNEM POSTOPKU**. Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Gospa ministrica za notranje zadeve, izvolite.

KATARINA KRESAL: Spoštovani predsedujoči! Drage poslanke in poslanci! Kot ministrica za notranje zadeve nosim nemajhen del odgovornosti za zagotavljanje ustrezne ravni varnosti v Sloveniji. Predlog novele zakona o policiji, ki je pred vami, se sprejema po nujnem postopku. In o tem je bilo veliko polemike. Zakaj po nujnem postopku? Zato, ker je zapuščina

predhodne in deloma tudi nekaterih prejšnjih vlad na področju organizacije in kadrovanja v policiji katastrofalna. Ministrstvo za notranje zadeve že vrsto let nima systemske kadrovske politike. Slovenija je danes na samem repu evropskih držav po številu policistk in policistov na prebivalca. Po kadrovskih načrtih je nezasedenih okoli 400 delovnih mest. V celi državi imamo samo 495 kriminalistov. Mimogrede, odvetnikov je skoraj trikrat več. Maribor, Postojna, Kranj so policijske uprave, kjer primanjkuje na desetine policistov. V Ljubljani kar 300. Letno se upokoji tudi do 200 policistov in novi so se v preteklosti prenašali samo na južno mejo. Ti podatki so zaskrbljujoči. Ljudje se zato tudi upravičeno sprašujejo, kje pa so policisti, kakšni tam, kjer bi morali biti.

Kot ministrica za notranje zadeve sem odgovorna za izboljšanje kadrovske problematike. Ta je življenjsko povezana z varnostjo in spoštovanjem človekovih pravic, in to vseh ljudi, ki se znajdejo v policijskih postopkih: žrtev, oškodovancev, osumljencev. Zato s to novelo uvajamo možnost za dodatno usposabljanje nadzornikov meje in nato premestitev najboljših med njimi v notranjost države. Po drugi strani omogočamo reaktivacijo nekaterih upokojenih policistov za posamezne naloge, ki jih danes opravljajo policisti, ki bi morali biti na terenu. Novela zakona, ki je pred vami, je zgolj prvi in nujni korak za reševanje zatečenega stanja, sledijo mu ukrepi, ki so systemski in dolgoročni. Gre za spremembe od reorganizacije do racionalizacije dela tako ministrstva kot policije.

Zakon je nadaljnje tudi nujno dopolniti v segmentih, ki zagotavljajo večjo varnost policistov pri opravljanju svojih nalog. Treba je bilo jasneje določiti nekatera pooblastila, predvsem na področju zasega prepovedanih drog, ter opredeliti ustavno načelo sorazmernosti pri izvajanju prisilnih sredstev. Pri tem smo se omejili na najnujnejše in prav zato, ker se zakon sprejema po nujnem postopku, smo bili še posebej pozorni, da z njim nismo nepremišljeno širili policijskih pooblastil, smo jih samo bolj natančno opredelili in predvsem na področjih, ki so bila v preteklosti tarča opozoril varuha človekovih pravic, sodišč ter tudi same policije.

Zakonodajno-pravna služba parlamenta je v svojem prvem mnenju na novelo zakona imela določene pripombe, ki pa jih je po dodatnih usklajevanjih in pojasnilih večinoma umaknila, to je tudi pojasnila. Da so bile pripombe umaknjene, je bilo dosledno in ne morem reči drugače kot očitno namerno spregledano s strani opozicijskih poslancev, ki so sodelovali v razpravi na matičnem odboru. Ne dvomim, da bomo enako argumentacijo poslušali danes.

Glede novega postopka imenovanja generalnega direktorja policije predstavlja ta novela brez dvoma velik kvalitativen preskok od obstoječega sistema. Kot prvo, pomembno zvišuje pogoje za zasedbo obstoječega mesta. Uvaja tudi različne vrste

izbirnih postopkov, od javnega ali internega natečaja do poziva. In kot drugo, predlagane spremembe uvajajo nov garantni organ v postopek imenovanja in razrešitve generalnega direktorja. Odločitev Vlade o izbiri bo vezana na neodvisno strokovno komisijo, ki jo bodo sestavljali predsednik Uradniškega sveta, predstavnik Državnotožilskega sveta in poseben zunanji strokovnjak s področja dela varnostnih organov, prava ali varstva človekovih pravic, ki ga bo imenoval predsednik republike. Predlagani model krepi vlogo slovenske ustavne demokracije, predvsem pa simbolno in strokovno avtoriteto generalnega direktorja policije. Politika si s tem v veliki meri veže roke. In prav je tako. Policija potrebuje avtonomno neobremenjeno in samozavestno vodstvo.

Moja dolžnost je in tudi dolžnost Vlade, v kateri sodelujem, da policiji zagotovi okvir delovanja, .../Opozorilni znak za konec razprave./... da se spet lahko pobere na lastne noge. Ne na ministrove, ne na vladne, ampak na lastne.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje kot matično delovno telo.

Besedo dajem predsedniku dr. Vinku Gorenaku za predstavitev poročila odbora.

Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Zakon o policiji oziroma Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji smo obravnavali na odboru na 12. nujni seji 18. maja in v njenih treh nadaljevanjih 19., 21. in 22. maja.

Predlog zakone je predložila Vlada, predlagala je tudi nujni postopek, Kolegij predsednika Državnega zbora je to sprejel.

Poudarjam, da smo imeli razpoložljivega časa 6 minut na člana odbora, vsaj tak je bil predviden čas po sklepu Kolegija predsednika Državnega zbora. 6 minut na udeleženega člana odbora! To je tudi razlog, da se je odbor zavlekel, da smo zadevo opravili v treh nadaljevanjih. Sicer pa Odbor za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje ni edini odbor, ki ima težave z odločitvami Kolegija predsednika Državnega zbora. Danes smo bili priča temu še pri enem odboru.

Kar se tiče dela odbora v vseh teh sejah, je treba povedati, da smo imeli na razpolago mnenje Zakonodajno-pravne službe, dopis Ministrstva za notranje zadeve in bili smo brez stališča Državnega sveta. Stališče Državnega sveta smo prejeli šele v zadnjem nadaljevanju naše seje, in to negativno stališče do tega predloga zakona.

S predlaganimi spremembami je po besedah ministrice urejeno natanko to, kar je ona pravkar pred menoj naštel, a

tudi po istem vrstnem redu je to zabeleženo v zakonu; torej tako, da se začne s kadrovsko problematiko in konča z imenovanjem generalnega direktorja. Torej, enaka obrazložitev je bila podana tudi na odboru.

Kar se tiče Zakonodajno-pravne službe je treba povedati, da smo prejeli pripombe k 2., 3., 8., 19., 22. in 35. členu zakona. Članice in člani odbora so bili v vseh pogledih razdeljenih na dva dela - na koalicijske in opozicijske. V večini, torej mislim, da lahko povem tudi to, da je velika večina koalicijskih poslancev izražala, tako kot tudi opozicijski, precejšnje pomisleke, da tako področje, vsaj ta drugi del, urejamo po nujnem postopku. Skratka, ni bilo kakšne strašne podpore nujnem postopku tudi s strani koalicijskih poslancev. Temu pa so zlasti nasprotovali opozicijski poslanci, ki pa so izražali jasno povedano precejšnje ogorčenje.

Ukvarjali smo približno 1,5 ure z enim amandmajem k 19. členu, ki je bil vložen s strani koalicijskih poslancev, opozicijski smo jih podpirali, smo ga podpirali. Koalicijski v tistem delu niso podpirali, zato je kasneje ta koalicijski poslanec tudi umaknil ta člen in ga je prevzel opozicijski poslanec, gospod Grims. V nadaljevanju pa smo, bom rekel takole, opozicijski poslanci nasprotovali zlasti 8. in 13. členu zakona iz temeljnega razloga, ker smo, poudarjam, opozicijski poslanci ugotavljali in se s tem tudi strinjali, da nujni postopek ni nujen, da podpiramo tiste člene, ki govorijo o zaposlovanju in prešolanju policistov, in da tam nimamo kakšnih bistvenih pripomb. Povedali pa smo tudi zelo jasno, da nasprotujemo takemu načinu imenovanja generalnega direktorja, ki sodi v komunistične čase, ne v današnje čase. Koalicijski poslanci pa so se s takim načinom imenovanja generalnega direktorja policije tudi strinjali.

V nadaljevanju naj povem, da je bilo s strani nekaterih poslancev kar nekaj pomislekov okoli tega ponovnega sklepanja delovnega razmerja z upokojenimi policisti, v končni fazi pa je treba povedati, da smo sprejeli amandmaje koalicijskih poslanskih skupin k členu 1, 2, 11, 12, 13, 16, 22, 27 in 31. Teh amandmajev opozicijski poslanci nismo podpirali. Je pa prečiščeno besedilo zakona takega, kot je bil sprejet na odboru, priloga tega poročila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima mag. Borut Sajovic v imenu Poslanske skupine LDS. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo. Spoštovana ministrica, sekretar. Spoštovani prisotni.

Lepo je, če za prijetno popoldne kakšno poročilo človeka tudi nasmeje in spravi v dobro voljo. Zdaj pa k zakonu.

Zakon je zagotovo potreben, premišljen, pravno in strokovno utemeljen in pomeni zagotovo velik korak naprej,

kajti če bo večja varnost prebivalcev Slovenije in policistov, če bo več spoštovanja človekovih pravic in večja določenost policijskih postopkov, potem je to zagotovo dobro.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo spremembo zakona o policiji podprli, pa naj že kar na začetku povem, da ne zgolj zato, ker ministrstvo dobro, uspešno in odločno vodi naša ministrica, temveč ker tudi sami menimo in smo prepričani, da večina vsebinskih vprašanj zakona zahteva nujne spremembe. Predvsem pa naj poudarim podhranjenost kadrovske zasedbe, kjer gre za realen, resničen problem, ki danes že resno ogroža varnostne naloge in zahteva sprejetje zakona po nujnem postopku.

Kaj je naša naloga? Zagotovo je naša naloga, da smo dolžni sprejeti zakon, da bo policistov dovolj, da ne bo metanja bomb, da ne bo napadov z nožem in da bodo številni javni lokali, ki so namenjeni sprostitvi in zabavi, taki tudi ostali, ne pa, da se bodo tam dogajali tragični primeri. Omenjena kadrovska podhranjenost je prvi razlog, a ne edini razlog, za nujne spremembe. So pa zagotovo še druge, za katere je praksa pokazala, da so nujne, poleg tega pa so med seboj povezane. Govorim predvsem o varnosti, optimalnem delovanju policije, policijskih pooblastilih in zadnje, a ne najmanj pomembno in nepotrebno, kot se morda komu zdi, postopek imenovanja oziroma razrešitve generalnega direktorja policije. Zaradi tega, in to je bilo s strani ministrice in državnega sekretarja na odboru in danes izčrpno, argumentirano in utemeljeno večkrat povedano, je smiselno in razumljivo, da se vsi navedeni vsebinski sklopi sprejmejo naenkrat. Se pravi, v paketu in ne vsakega po posebnem postopku, kar bi v nekaterih primerih sicer lahko storili, a potem bi dejansko lahko prišlo do očitanih nejasnosti glede tega, kaj se sprejema, kdaj in zakaj se sprejema. Tako argumentacijo s pravno in vsebinsko podlago bi vendarle lahko sprejela tudi opozicija, saj nam pri sprejetju številnih zakonov dnevno očita, da ne ukrepamo in da zgolj premišljujemo in tematiziramo. V tem primeru ukrepamo odločno, učinkovito, v dobro prebivalk in prebivalcev Slovenije. Želimo doseči, da bodo policisti večkrat kot do sedaj tam, kjer je treba, kjer to narekuje varnost ljudi in premoženja, da se bodo na klic občana odzvali še hitreje in še bolj učinkovito, da bodo prijazni, da ne bodo presegali policijskih pooblastil. Tam, kjer je pa to treba, če gre za vprašanje nedovoljenih drog in substanc, pa da bodo imeli pooblastil še več, da bodo ukrepali energično, odločno, v skladu z zakonom.

Veliko je tudi govora o imenovanju generalnega direktorja policije. Ker ta postopek bode v oči prav z novim izbirnim postopkom, s katerim se želi preprečiti politizacijo in za ta namen in v izogib vsem dvomom o strokovnosti in primernosti izbora zakon uvaja neodvisno in strokovno tričlansko komisijo.

Glede odprtosti sistema gre za uveljavitev evropskega, modernega in demokratičnega koncepta policije in s tem odmik

od militarističnega, zaprtega koncepta. Treba se je zavedati, da policija ni in ne sme biti vojska. Zato mora biti kadrovanje v policiji drugačno.

Tudi glede spremembe na področju policijskih pooblastil in optimalnega ter učinkovitega delovanja policije je bil cilj vedno en sam in preprost: varnost državljanov in državljanek. S pooblastili ne prinašamo širitve, temveč nasprotno, celo omejitve. Predlaganih je več ukrepov za zaščito človekovih pravic v policijskih postopkih, uvaja se pa tudi več ukrepov za zaščito policistov, njihovih bližnjih in pa vseh sodelujočih v postopku pred grožnjami s strani storilcev kaznivih dejanj in še bi lahko naštevali.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije nismo za nikakršno policijsko državo. Gre le za izboljšanje delovanja policije, ne gre za politizacijo, pač pa za modernizacijo in demokratizacijo policije in zato bomo dober zakon podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Besedo ima gospod Miran Potrč v imenu Poslanske skupine SD.

MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Gospa ministrica, državni sekretar. Poslanska skupina Socialnih demokratov bo predlog zakona podprla. Podprla ga bo, ker je prepričana, da je njegova vsebina ustrezno naravnana, da smo ga v matičnem delovnem telesu temeljito proučili in da so ob zelo konstruktivnem in kritičnem sodelovanju Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki ga kaže v tem delu samo pohvaliti, sprejete nesporno dobre odločitve. Pri tem naj povem, da smo bili tudi v Poslanski skupini Socialnih demokratov kritični do postopka, vendar ne bolj, kot to velja za druge nujne in skrajšane postopke, ki jih pretežno pošilja Vlada v proceduro Državnemu zboru. Pri tem bi želel posebej opozoriti, da je vredno o tem resno razmisliti zaradi tega, ker smo v nekaj zadnjih primerih ugotovili, da opozicija to dejstvo, ne pa vsebino in vprašanje vsebine, zlorablja ali uporablja za to, da se postopki otežujejo, da se brez potrebe razpravlja ne o vsebinskih vprašanjih, ampak o ponavljanju stalno istih stališč in istih vprašanj, kar zmanjšuje kvaliteto dela Državnega zbora.

Kar zadeva vsebino, so predlogi, ki jih je predstavila ministrica tudi danes, utemeljeni. Poudarila je bistveno vsebino, ki jo želimo doseči: to je večjo varnost državljanov, ljudi in premoženja; to je tudi večjo varnost policistov pri opravljanju njihovih nalog: to je razširitev možnosti, da se rešijo nekatere kadrovske dileme in predvsem kadrovski problemi, ki so v policiji glede operativnega dela tako, da se del policistov s schengenske meje z dodatnim usposabljanjem usposobi za operativno delo, predvsem pa, da se omogoči tudi, da del policistov, ki so mlajši, pa kljub vsemu v pokoju, pride nazaj kot inštruktor - v glavnem poenostavljam, ampak v

smislu neoperativnega dela - zato, da bi se operativnih nalog lahko lotili mlajši policisti.

Naj povem, da je naše prepričanje, da je glede enega od temeljnih vprašanj, to je načina predlaganja izbora in razrešitve generalnega direktorja policije, predlog, ki ga je pripravljalo ministrstvo in Vlada, dober. Da so izmišljene trditve, da se s tem želi vračati v kakršenkoli star sistem - ravno obratno. Doslej so bile vedno močne kritike, da je prevelik vpliv ministrov na kadrovanje, na funkcije, ki jih mora predlagati Vlada ali ustrezní minister. Tukaj se vpliv in predlog ministrstva zmanjšuje, saj minister oziroma ministrica ne more predlagati nikogar, ki ni dobil pozitivne ocene neodvisne strokovne skupine za primernost za generalnega direktorja policija. In trditve, da je lahko to kdorkoli, demantirajo določbe, ki so v zakonu. To ne more biti kdorkoli, ampak so zahtevani zelo zahtevni pogoji opravljanja dosedanjega dela, to je visoka strokovna izobrazba s specializacijo ali visoko strokovna izobrazba z magisterijem in magistrsko izobrazbo. In končno, kar zadeva krog, iz katerega se lahko izbira, je rečeno ali policij ali kdorkoli - ni res, ne gre za kogarkoli, ampak za točno določen krog, ki pozna tudi problematiko dela policije, to so varnostni ali obveščevalni organi, organi odkrivanja ali pregona ali kazenskega sodstva.

In še nekaj. Veliko kritik je bilo tudi o tem, ali se na ustrezen način dajejo pooblastila policistu, da uporabi, če gre za nevarnost, tudi določena sredstva .../Opozorilni znak za konec razprave./... za vezanje in vklepanje, da bi zavaroval sebe in tudi osumljenca. Te stvari so bile tudi po razpravi v Zakonodajno-pravni službi dobro premišljene in ni razloga, da jih ne bi sprejeli.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod dr. Vinko Gorenak v imenu Poslanske skupine SDS.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Naj v startu povem, da Poslanska skupina SDS tega zakona ne bo podprla.

Predlog zakona temelji na obrazložitvi in vse ostalo temelji na pereči kadrovski problematiki, nujnosti potrebe po prešolanju schengenskih policistov in po zaposlovanju upokojenih policistov. Če bi ministrica imela takšne namen, bi spremenila štiri ali pet členov in ta zakon prinesla v Državni zbor. Tako pa domnevna kadrovska problematika in težave v zvezi s tem predstavljajo njeno kuliso in meglo za to, da lahko spreminja zakon v tistih členih, ki pa je za nas nesprejemljiv. Tudi podatki, ki so bili objavljeni danes v dnevnem časopisju, in so najnovejši podatki, govorijo o naslednji zadevi: notranje ministrstvo s policijo oziroma

policija je zasedena 90,14%. Od tega so policijske uprave nekoliko bolj, generalna policijska uprava ima nekoliko nižjo zasedenost. Kot se jaz spominjam, to je 15 let nazaj, takšne zasedbe skoraj nikoli ni bilo. Med 85 in 95% je bila kadrovska zasedenost in zato za moje pojme tudi ta argument ministrice pade. Pa kljub temu da temu delu zakona nismo nasprotovali oziroma mu ne nasprotujemo.

Torej, kje je problem? Problem je torej tam, kjer se reče: minister Mate je objavil razpis za generalnega direktorja policije oktobra lansko leto. Ministrici je ob primopredaji položil na mizo 15 ali koliko že vlog, in seveda ministrica bi lahko izbrala. Rekla je nekaj drugega, češ da je razpis pomanjkljiv. Razpis je razveljavila, ga popravila, in sicer v tistem delu, da je bilo več ali manj jasno iz razpisa, da želi pripeljati zunanjo osebo. Bere tudi Demokracijo, v Demokraciji sem objavil en prispevek, kjer sem zelo jasno povedal, da bo ta generalni direktor zaprisegel sam pred seboj, pred "špeglom", ker to je predvideno. Na razpis, ki ga je objavila sama, se je prav tako prijavilo 15, ali nekaj takšnega, kompetentnih ljudi, od tega 8 takšnih, ki so šli skozi celoten izbirni postopek. Med njimi tudi doktorji znanosti s tega področja, ki pišejo knjige s tega področja, ki pišejo knjige in učbenike za vse slovenske policiste. Vsi so bili ministrici všeč in so nanjo naredili dober vtis. Vendar, izbran ni bil nihče, izbrana je bila tretja oseba in postavljena za vršilca dolžnosti. To je oseba, ki se ni prijavila na ta razpis.

Pojdimo na druga določila zakona. Tri mesece ste pisali ta zakon na ministrstvu. 40 od 140 členov spreminja ministrstvo. To pomeni, da ne gre za kadrovsko problematiko. Tisto lahko rešimo s štirimi členi. Utemeljitev nujnega postopka: 2.700 policistov dela na slovenskih policijskih postajah - grozno, 400 jih manjka, ne moremo; bombe in ne vem kaj je govoril predgovornik. Megla. Del megle, nič drugega. Slovenski davkoplačevalci plačujejo 9.700 policistov in ne 2.700. Res pa je to, da jih preveliko sedi v pisarnah. To pa je res. In da jih po slovenskih cestah hodi premalo, to tudi je res, ampak to je stvar reorganizacije. To je druga tema.

Po sredstvih obveščanja je bilo jasno povedano, da so se na Vladi sprli okoli tega postopka, ker je eden od ministrov, in sicer predsednik Zaresa, nasprotoval takemu načinu imenovanja direktorja. Vladna zakonodajna služba je nasprotovala nujnemu postopku. Nič od tega ni bilo sprejeto, valjar gre naprej. Ta valjar pride v Državni zbor, pride do odbora, ki ga vodim sam, in predsednik zbora nam določi 6 minut na obravnavo tega zakona. Naj že danes povem, gospodje iz koalicije, vodje poslanskih skupin, tudi v prihodnje ne pričakujte drugega kot svobodno delo poslancev po poslovniku in moje tako vodenjem, ne glede na to, kdaj bomo s kakšnim zakonom končali. Tudi v prihodnje bo tako.

Poglejmo zadeve naprej. Vsebina, kar se tiče generalnega direktorja policije, moram zelo jasno povedati, potrditev smo tudi sedajle slišali: modern, zahodnoevropski sistem in način. Ni res! Laž! Način, ki ga uvaja ministrstvo, je slovenska policija opustila 1988. 1988 so imenovali zadnjega policijskega vodjo, ki je izhajal iz vrst komunistične partije. Nikoli več kasneje se ni zgodilo, da bi policijski vodje prihajali iz civilnih vrst.

In kako je v tujini? Ministrstvo zavaja. V Veliki Britaniji, okrožje London, metropolitanska policija. Ko odide generalni direktor policije se lahko na to mesto prijavijo izključno njegovi pomočniki. Današnji podatek iz Belgije, danes sem ga dobil - isto. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine DeSUS bo predstavil gospod Anton Urh.

ANTON URH: Spoštovani gospod podpredsednik! Spoštovana gospa ministrica in državni sekretar! Spoštovane kolegice in kolegi! Stališče Poslanske skupine DeSUS k dopolnitvam zakona o policiji. Za spremembo o drugih v zakonodajni postopek vloženi predlogov zakonov gre pri predlagani noveli zakona o policiji za večplastne, systemske in celovitejše rešitve in ne zgolj za spreminjanje le enega člena ali dva, kar je zagotovo vredno pohvale. Vendar po naši oceni ta množičnost noveliranih členov predstavlja tudi iskanje generalnega direktorja policije, brez sedaj potrebnega javnega razpisa, temveč bi osebo za ta položaj poiskala notranja ministrica sama. Seveda se ob tem predlaga določene pogoje, ki jih mora ta oseba izpolnjevati. To poslanci DeSUS-a podpiramo. Ukine se tudi dosedanji javni razpis, ki ga ministrica označuje kot netransparentnega, evropsko neprijemljivega in neprimernega ter ga nadomestiti z novim sistemom, to je po naši oceni tvegana poteza. Zakaj? Prepričani smo, da je sedanji sistem transparenten in objektivni, seveda ni popoln in pravilom se je mogoče izogibati oziroma jih prilagoditi tako, da tudi javni razpis pomeni zgolj pesek v oči javnosti. Vendar kljub temu menimo, da stopnja objektivnosti po sedanjem sistemu zagotavlja izbiro strokovne in odgovorne osebe.

Kljub temu da gre pri tej zadevi za politično motivirano rešitev, pa nas veseli, da je, vsaj tako imenovani predhodni postopek, opredeljen na način, ki preprečuje arbitrarno odločanje. Tu imam v mislih komisijo, ki podaja obvezujoča mnenja, ponavljam, obvezujoča, tako da slednje predstavlja neko varovalko saj je ministrica v temu smislu omejena.

Zato poslanci DeSUS-a ne bomo nasprotovali novemu postopku imenovanja, kljub temu da smo do te rešitve skeptični, zadržani, saj prav tako omogoča precejšen vpliv politike na izbiro generalnega direktorja policije.

Je pa po našem prepričanju zakon vsekakor potreben sprememb, predlagatelj je šel v smeri širjenja pooblastil

uradnih oseb policistov. Nekateri menijo, da z uveljavitvijo predlaganih rešitev v tej smeri že lahko govorimo kar o policijski državi, s čimer se v Poslanski skupini DeSUS nikakor ne moremo strinjati. Še vedno menimo, da je Republika Slovenija demokratična država, v kateri ima oblast celotno ljudstvo, v kateri se spoštujejo človekove pravice in svoboščine. Policijsko Slovenijo bi imeli takrat, ko bi policija začela delovati izključno po volji vsakokratne politične oblasti, kjer so zakonsko določena pravila postopanja mož v modrem drugotnega pomena. Ker je preverjanje posameznikov konstantno in podobno, zato pretiravanje s tovrstnimi oznakami ni na mestu.

Skratka, poslanci DeSUS-a podpiramo boljšo, doslednejšo ureditev izvajanja policijskih pooblastil, predvsem pa nas veseli ministrično zaupanje v upokojence. Namreč, rešitev po kateri se lahko delovno razmerje za določen čas sklene tudi z upokojenim policistom, je vsekakor dobrodošla tako iz razloga pomanjkanja števila policistov kot iz razloga ponovne vključitve v družbeno koristne skupine z bogatimi izkušnjami in znanjem med delovno aktivno populacijo.

Takšen model poznajo tudi skandinavske države in ne vidimo razloga, da se osebi, sicer že upokojeni, če sama izraža željo po tem in če je sposobna opravljati to delo, ne omogoči zaposlitev za določen čas, sploh še glede na dejansko stanje pomanjkanje policistov.

Poslanci DeSUS-a smo prepričani tudi sami, smo dokaz za to, da populacija upokojencev nikakor ni, tako rečeno, "za staro šaro" niti ne predstavlja zgolj stroška oziroma da pomeni breme naši družbi, nasprotno, menimo, da smo na podlagi naših dolgoletnih bogatih življenjskih izkušnjah na določenih področjih več kot dobrodošli in da lahko aktivno prispevamo k boljši prihodnosti naše družbe. Torej, določeni segmenti predlaganega zakona so naše podpore vsekakor deležni, medtem ko imamo do nekaterih zadržke, kljub temu pa predlog novele Zakona o policiji Poslanska skupina DeSUS podpira. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK FRANCE CUKJATI: Hvala lepa. Stališče Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke bo predstavil gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovana ministrica.../nerazumljivo./..

Tako obsežen, zakon kot je Zakon o policiji, si zasluži obsežno in tehtno razpravo in ne po nujnem postopku. Spemembe na področju kadrovske politike so sicer nujne tudi z dolgoročnim načrtovanjem, da zagotovimo kvaliteten kader, kot si ga policija zasluži. Ta kvalitetni kader je prihajal iz srednje policijske šole in kot vse danes kaže, je bila ukinitev te šole velika napaka. Policijska akademija daje kadre, ki niso vselej primerni, saj imajo nekateri tudi dvomljivo preteklost, kar pa se kaže skozi njihovo delo in

tudi obnašanje v prostem času. To pa velikokrat povzamejo tudi mediji in povedo njihovi sodelavci, policisti. Izšolati policiste, ki so na schengenski meji in jih zaposliti za nedoločen čas, je ena od rešitev in ne najboljša.

Kot je znano je na policijskih postajah štiristo odprtih in nezasedenih delovnih mest. Seveda se moramo nad tem zamisliti, zakaj odhajajo policisti iz njihovih vrst. Sigurno niso krive samo predčasne upokojitve, ampak so predvsem krivi: slaba plača, slabi pogoji dela, preobremenitev zaradi pomanjkanja kadrov in tudi šikaniranje s strani vodilnih na policijskih postajah. Država si ne sme privoščiti, da represivni organ, kot je policija, izgublja na veljavi, saj to daje moč tistim, ki zakon zavestno kršijo. Policistom je treba vrniti njihovo dostojanstvo, njihov ugled, ki so ga nekoč imeli, predvsem pa avtoriteto, ki je pa sedaj čisto na dnu. Ne moremo si privoščiti, da izgredniki komaj čakajo, da pridejo policisti na kraj dogajanja, da jih bodo žalili in se z njimi spopadli. Temu je treba narediti konec ter takšne prekrške strogo sankcionirati. To pa je tudi tisti del razprave, ki se navezuje na uklonilni zapor in utemeljitev, da prekrškarji spadajo v zapore zaprtega tipa.

Poklicati in zaposliti upokojene policiste je le začasna rešitev, ki bo težavo rešila na kratek rok. Morda bi kazalo prezaposliti ljudi iz pisarn v operativne službe in bi si s tem rešili problem v policiji pa še odvečnega kadra v administraciji bi se rešili. Boljša varnost policistov je sigurno eno od občutljivih poglavij, ki si zasluži širšo razpravo. Predstojniki policistov o tem neradi govorijo, zato pa je treba sprejeti takšen zakon, ki bo omogočal varnost policistov pri opravljanju dela, državljanom pa korekten postopek.

Urejanje policijski pooblastil, kot so uporaba prisilnih sredstev, osebni pregledi, pregledi stvari, vidnega dela vozila je pooblastilo, ki je sestavni del njihovega dela, ki pa ni v zakonu precizno zapisano. Zato je treba, da se v temu delu jasno in nedvoumno zapišejo postopki, ki so nedvomno zelo pomembni za osebno varnost policista in varnost ljudi. S tem pa se bodo policisti zavarovali tudi pred morebitnimi zlorabami tožb in disciplinskimi postopki kar pa je danes že vsakdanjica med policijskimi vrstami.

V Slovenski nacionalni stranki se nam ne zdi prav, da se v pisanje Zakona o policiji vse bolj meša politika, ljudje, ki nimajo predstave o delu policije, še posebej v tistem delu, ki govori o postopku in uporabi prisilnih sredstev. Še posebej tukaj izstopa varuh človekovih pravic, ki pa je vedno na strani tistih, ki so v prekršku, nikoli pa na strani policista, ki je postopek vodil. V Slovenski nacionalni stranki zagovarjamo, da zakon piše stroka. Tudi tisti, ki to delo opravljajo na terenu, kajti le takrat bo zakon dober in sprejemljiv za vsakogar. Moderni koncept imenovanja ter razrešitev generalnega direktorja Policije, pa je tema, v

kateri se ravno v popolnosti ne moremo strinjati, saj menimo, da bi moral biti generalni direktor iz vrst policije, skratka iz stroke. V Slovenski nacionalni stranki smo mnenja, pa tudi iz prakse je razvidno, da mora biti generalni direktor iz vrst policije, seveda, z določeno prakso v policiji in ustrezno izobrazbo. Neresno je razmišljati, da bi takšen represivni organ kot je Policija vodil nekdo, ki nima ustreznega znanja in prakse, ki jo je dobil v policijskih vrstah. Upam, da boste pri imenovanju direktorja upoštevali naše predloge in tako pripomogli h kvaliteti kadra v Policiji.

V Slovenski nacionalni stranki bomo Zakon o policiji podprli.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Gvido Kres.

GVIDO KRES: Gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, spoštovani gospod sekretar, spoštovane kolegice in kolegi!

Novela Zakona o policiji prinaša številne novosti, predvsem na štirih področjih: na področjih kadrov, na področju varnosti in optimalnejšega dela v policiji, področju policijskih pooblastil in področju imenovanja oziroma razrešitve generalnega direktorja Policije.

Naj se najprej dotaknem samega postopka. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da ni prav, da se toliko predlogov zakonov obravnava po nujnem postopku. Ne vem, morda je narobe razumljeno samo bistvo nujnega postopka. Morda se ga razume in zlorablja. Karkoli že, za sprejem zakona so v bistvu predvidene tri obravnave in seveda dovolj časa, da se na koncu sprejme takšen zakon, kot je treba. Občutek imam, da nas je malo preveč zajelo to protikrizno ukrepanje in da je Vlada to protikrizno razmišljanje prenesla na vsa področja. Kar naenkrat je vse zelo nujno. In, če ne bomo nekega predloga zakona sprejeli s svetlobno hitrostjo, se bo sesul ves sistem. Lepo vas prosim, da se malo bolj selektivno določa nujni postopek za sprejem zakonov.

In, če se vrnem k vsebini. V obrazložitvi predloga zakona je kot razlog za nujen postopek omenjenih 400 nezasedenih delovnih mest na območjih policijskih postaj. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke sicer podpiramo idejo, da se ta mesta zapolnijo iz dela tako imenovanih šengenskih policistov in z reaktiviranjem že upokojenih policistov. Res je, da je na terenu zaznati kadrovska problematiko. Predvsem kar se tiče ukrepanja v nujnih primerih. Opozarjamo pa, da teh težav ne bo odpravilo zgolj večje število zaposlenih, ampak tudi njihova strokovnost in sposobnost. Spremembe se obetajo tudi na področju policijskih pooblastil. Policistom naj bi bilo omogočeno opraviti tako imenovani osebni pregled, ki se nanaša na pregled osebe, stvari in vozila. Gre za primere, ki

se v praksi pogosto dogajajo, ko policisti iz razloga javne varnosti in z namenom zasege predmetov opravijo pregled osebe in stvari, ki jih ima ta s seboj. Strinjamo se tudi s tem, da se v zakonu jasneje opredelijo pogoji za uporabo sredstev za vklepanje in vezanje. Prav tako, da se ustvarja možnost uporabe tehničnih sredstev za odkrivanje in dokazovanje prekrškov ter uporaba foto, avdio in video opreme.

Nenazadnje naj se dotaknem le še spremembe, ki se nanaša na imenovanje generalnega direktorja Policije. V predlogu zakona je zapisano, da so zaostreni in bolj natančno določeni pogoji oziroma kriteriji za kandidiranje na to mesto. Spet smo pri tako imenovanih kadrovsko-akreditacijskih svetih in strokovnih komisijah, ki pa po našem mnenju same po sebi še zdaleč ne zagotavljajo res dobre in strokovne izbire. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke torej menimo, da nek moderen in zakompliciran koncept imenovanja še ne pomeni, da bo imenovani potem zares deloval dobro in strokovno. Nekako se nagibamo k temu, da bi bilo bolje, da je za direktorja imenovan nekdo, ki je doma na področju policije, ne pa da prihaja od zunaj. Poslanci Slovenske ljudske stranke menimo, da je zelo pomembno, da si minister ali pač Vlada izbere takšnega generalnega direktorja Policije, ki mu res zaupa in v čigar sposobnost zares verjame in, kar je bistveno, da potem za takšno izbiro nosi absolutno vso odgovornost. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvami stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih.

Poslanska skupina SDS je vložila amandma k 2. členu, zato odpiram razpravo o 2. členu in amandmaju k temu členu. Želi kdo besedo? Odpiram čas za prijavo. /Oglašanje v dvorani./ Gospod Gorenak, bomo še enkrat kasneje.

Besedo ima gospa Janja Klasinc.

JANJA KLASINC: Spoštovani predsedujoči, spoštovane kolegice in kolegi!

Predlog Ministrstva za notranje zadeve, ki je pripravilo spremembe dosedanjega zakona o policiji na tem področju, podpiram. Namreč, mislim, da ureditev, ki jo predlaga, zagotavlja, da bo izbran strokovnjak. Vsekakor ne morem pristati na tezo kolegov iz opozicije, predvsem iz SDS, da gre za politično izbiro. Poglejmo čemu mora zadostiti kandidat za novega generalnega direktorja. Imeti mora najmanj 15 let delovnih izkušenj na področju delovanja varnostnih in obveščevalno-varnostnih organov, organov odkrivanja ali pregona ali kazenskega sodstva. Zahteva se še najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodstvenih delovnih mestih. Povejte mi, kateri politik oziroma politična oseba pa izpolnjuje te kriterije, prav gotovo ne, to je stroka. In še nekaj, ta nova varovalka tričlanskega organa oziroma strokovne komisije je prav tako, po mojem mnenju, dobro zastavljena. Namreč,

minister ne more niti imenovati, niti razrešiti - kar je novost, generalnega direktorja, če ta tričlanska komisija tega ne odobri. Poglejmo kdo so člani tričlanske komisije. Prvič je to predsednik Uradniškega sveta. Že Uradniški svet in njegov predsednik se po sedanji zakonodaji Zakona o javnih uslužbencih izbira zelo natančno in strokovno. Potem, je predstavnik Državnotožilskega sveta. Tudi tu bomo rekli, verjetno, da gre za strokovno funkcijo. In tretjič, ugledni zunanji strokovnjak, ki ga imenuje predsednik republike. Tukaj so imeli v razpravi na Odboru za notranjo politiko seveda največ pomislekov kolegi iz SDS-a, vendar sama mislim, da če je pripravljen, in po zagotovilih predstavnikov ministrstva, je predsednik republike imenovati svojega kandidata, strokovnjaka iz teh vrst v komisijo, da to dviguje ugled delu te komisije in seveda potem tudi izbranemu kandidatu.

Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Eva Irgl.

EVA IRGL: Najlepša hvala za besedo. Spoštovana ministrica za notranje zadeve, spoštovani državni sekretar, poslanke in poslanci.

Najprej bi se mogoče želela na kratko dotakniti same procedure tega sprejemanja Zakona o policiji. Sama namreč menim, da je popolnoma nesprejemljivo in nedopustno, da ta zakon sprejemamo po nujnem postopku. Sama namreč smatram, da gre za tako pomembno in občutljivo problematiko, o kateri bi vsekakor morali širše govoriti, narediti javno razpravo in potem zakon obravnavati po rednem postopku. Predvsem zato, ker se mi zdi, da znotraj tega zakona uvajamo nekatera nova pooblastila, kot je recimo pregled osebe in stvari, kjer gre za izjemno občutljivo problematiko, ki popolnoma zadeva tudi integriteto vsakega posameznika. Zato sama menim, da bi glede procedure bilo bistveno bolje, če bi ta zakon sprejemali in obravnavali po rednem postopku.

Kar pa se tiče amandmaja, ki smo ga vložili v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke in ki pravi, da se 2. člen črta - to je tisti člen, ki govori o imenovanju direktorja Policije -, lahko povem, da bi po mojem mnenju sicer bilo bolje, če bi bil generalni direktor nekdo iz vrst policije, ki bi svoje delo zares strokovno opravljal, predvsem pa tisti, ki bi v celoti poznal policijsko delo. Vendar naj rečem, da me to pravzaprav niti toliko ne moti. Bolj me moti nekaj drugega, kar je omenila že na začetku gospa Klasinčeva, in sicer zadeva, ki sem jo sama sprožila že na Odboru za notranjo politiko. Gre za to, da se v imenovanje direktorja Policije vmešava oziroma, tako ste določili znotraj tega zakona, da se neposredno oziroma posredno vmešava tudi predsednik države. Po mojem mnenju gre v tem primeru za veliko politizacijo policije. Dejstvo je namreč, da je to velik

problem, ko se v imenovanje direktorja Policije vmešava sam predsednik države. Nekoč je predsednik države dejal, da so povojni poboji drugorazredna tema, danes pa se očitno ukvarja z bistveno bolj pomembnimi temami, kot je imenovanje generalnega direktorja policije. To pa se mi zdi pod vsakim nivojem, da se predsednik s takšnim imenovanjem kakorkoli ukvarja. To pa je, po mojem mnenju, drugorazredna tema za predsednika oziroma bi morala biti drugorazredna tema za predsednika države. Seveda tega ne govorim na pamet, kajti tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je jasno povedala, da je treba globoko razmisliti o tem, ali bi se dejansko lahko predsednik države vmešaval v imenovanje generalnega direktorja Policije. Sama bom zato seveda podprla amandma, in sicer, da se 2. člen črta. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospa Janja Klasinc, imate repliko? /Oglašanje v dvorani: "Bila je imenovana."/

Gospa Janja Klasinc, izvolite.

JANJA KLASINC: Poglejte, reagirala bi na dikcijo kolegice Irglove v zvezi z vmešavanjem predsednika države v imenovanje generalnega direktorja. Mislim, da se predsednik države ne vmešava. Predsednik države tudi ni noben predstavnik kakšne politične stranke, da bi bil politična osebnost in bi s tem diskreditirali nek proces odločanja, kot sem že dejala, mislim, da mu samo dvignemo ceno s tem. Drugič pa ne razumem, kako to, da se tu pogrevajo neke iz konteksta iztrgane izjave. Predsednik republike nikoli ni rekel, da so povojni pogoji drugorazredna tema, ampak je rekel, da so...

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa Klasinčeva, vi imate možnost pojasniti svoje stališče in svojo razpravo. Jaz soglašam z vami sicer glede tega, ampak...

JANJA KLASINC: Razumem. Ampak veste ta resnica, gospod predsednik, ta laž postane potem resnica, če se jo večkrat ponavlja. In zato bi rada demantirala. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.
Besedo ima gospa Darja Lavtižar Bebler.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Torej tudi prej, v poročilu o delu odbora sem slišala, s čimer se seveda ne strinjam, da je bilo večinsko ocenjeno na Odboru za notranjo politiko, pravosodje in javno upravo, da je način imenovanja generalnega direktorja Policije, tako kot je tukaj predlagan, nek način, ki je bil v veljavi v komunističnih režimih. Torej, v komunističnih režimih, če se prav spomnim, denimo, je bilo daleč od tega, da bi bili

predsedniki republike izvoljeni na neposrednih splošnih sodobnih volitvah in zato se mi zdi tukaj seveda ta primerjava povsem neumestna.

Tudi dejstvo, da je predsednik odbora izračunal, da je bilo vsakemu poslancu na odboru na voljo samo šest minut za razpravo o temu zakonu, ne drži. Namreč, po eni strani vemo, da je prav Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke na ta odbor pripeljala celo vrsto poslancev, ki so seveda lahko tako kot vsi ostali člani in članice razpravljali, niso pa mogli glasovati in to se je seveda tudi poznalo potem na času, ki smo ga porabili za to obravnavo. Ampak, jaz tudi sicer ne dam veliko na to, koliko časa je na voljo za razpravo o nekem zakonu. Winston Churchill je nekoč dejal, če govorec ne more nečesa na kratko povedati in ne more iti v svojem govoru v globino, gre v širino. In to je bilo na tej seji, na teh nadaljevanjih Odbora za notranjo politiko več kot očitno. Več kot očitno je tudi bilo, da se je poskušalo in tudi uspelo zavlačevati z delom tega odbora. Torej, jaz nasprotno menim, da sicer ne vem, kaj naj bi pomenil terminus, da se predsednik vmešava. Kaj to pomeni dejansko, da bi se predsednik vmešaval v neko zadevo? Jaz si predstavljam, da ravno s tem, ko je uvedena pristojnost predsednika republike, da on imenuje tretjega člana te komisije, nekoga, ki je strokovnjak, ugleden strokovnjak, neodvisna oseba na konkretnih področjih, ki so se vsebinsko povezana s poznejšim delom generalnega direktorja Policije in s policijo v celoti. To kvečjemu ocenjujem kot tisto, kar je pozitivno pri tem predlogu zakona. In tako smo pač tudi večinoma menili, zato mislim, da s tem ni nič narobe. Mi nasprotujemo, da bi se ta amandma sprejel, kajti s sprejetjem tega amandmaja bi pravzaprav izničili tisti osnovni namen, ki ga predlagatelj tukaj zastopa in uveljavlja.

In še nekaj. Spomnila bom samo na to. Pred več kot dobrim letom sem prejšnjega ministra za notranje zadeve vprašala, ali je res, da je policija kadrovsko tako zelo podhranjena. Namreč, dnevno smo dobivali tudi poslanci posamezna obvestila, s strani posameznih policistov in s strani policijskega sindikata. In tudi sami smo se imeli kdaj pa kdaj priložnost soočiti z dejstvom, da je policistov, ki bi delali na terenu, ki bi se odzvali na glasove, klince na pomoč opozorila občanov, državljanov, bilo premalo. In to je bilo neizpodbitno dejstvo. Takrat je minister zamolčal to dejstvo in je govoril, da je teh policistov dovolj. Torej, vprašajmo se na ta način. Če drži, da je policistov premalo, potem je splošna varnost v tej državi, državljanek in državljanov, okrnjena in je potem nujno, več kot nujno, da s tem zakonom to stvar in to stanje spremenimo in zato seveda tudi zaradi tega ne morem tega amandmaja podpreti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovani gospa ministrica, državni sekretar, kolegice in kolegi.

Gospa ministrica je v svoji obrazložitvi na začetku dejala, da je bila v preteklem obdobju politika na področju policije katastrofalna. Po šestih mesecih njenega vodenja policijskega resorja, pa je policija očitno pred kolapsom. Torej, treba je povedati natančno, nismo slišali, da bi bilo kaj katastrofalnega v policiji v prejšnjem mandatu, ampak da v tem mandatu pa očitno gre marsikaj narobe. Prav tako smo slišali, da se danes primerja, jaz nimam nič proti, je bila takšna dikcija, kot da imajo v tej državi odvetniki preveč pooblastil na račun kriminalistov. Ko smo pa spreminjali Zakon o odvetništvu, je pa bilo v prejšnjem mandatu vse narobe, ker je bilo storjeno v zvezi z Zakonom o odvetništvu. Tako uporabljati iz ure v uro za dnevno politiko argumente se mi zdi kontra produktivno in prav gotovo se bo to tudi opotekalo gospe ministrici. Tudi v uvodu, ko prehajamo na 2. člen, ki je, milo rečeno, poskus kako bi naj, učenec v 5. razredu napisal prosti spis, čim bolj obširen. Namreč, ne morem se strinjati, da je treba materijo imenovanja neke komisije oziroma imenovanja direktorja Policije razširiti v šest ali sedem členov, v katerih so nekatere dikcije, moram reči, da smešne ali zelo nerodno napisane, na najdem pravega izraza, potem bom tudi nekaj citiral. Ni čudno, da so te rešitve, med katerimi je daleč najbolj sporna, da ob to zadevo na zelo nedostojanstven način vpletajo tudi inštitucijo predsednika države.

Jaz bom branil inštitucijo predsednika države in si zamišljam, da predsednik države kot vrhovni poveljnik oboroženih sil ne more iti tako nizko, da bo imenoval člana komisije, ki bo potem predlagala ministrici kandidata, ki ni obvezen za direktorja Policije, hkrati pa predsednik države že ima vpliv na sestavo uredniškega sveta. Je že njegova funkcija tam zajeta. Nihče me ne bo prepričal, da so taki manevri v dvojni funkciji: politizacije in zlorabe policije v politične namene in digresiji ali pa miniranju ugleda predsednika republike. Ni čudno, da je Zakonodajno-pravna služba to takoj ugotovila, neskladnost takšne rešitve, celo z Ustavo in gospa ministrica je zelo, moram reči, danes skušala informirati tukaj zbor, da je bilo karkoli umaknjene. Pri 19. členu je predstavnica Zakonodajno-pravne službe za eno stvar za eno nianso rekla, da sprejema pojasnilo ministrstva. Ko smo razpravljali o 2. členu, kakršnekoli spremembe stališča ni bilo in tudi pisni dokument Zakonodajno-pravne službe je merodajen in ni bil umaknjen. Tako da ne bi zgledalo, da so dikcije, ki so tu, na kakršenkoli način umaknjene. In tu pravijo, da to, kar se predlaga, lahko pomeni širitev pristojnosti predsednika republike, kot so določene po ustavi. Skladno s prvim odstavkom 107. člena Ustave namreč predsednik republike nima pristojnosti glede sodelovanja v postopkih

izbire kandidatov za opravljanje javnih funkcij, pač pa lahko imenuje državne funkcionarje, kadar je to določeno z zakonom. Zdaj član komisije, ki bo ministrici predlagal, ni državni funkcionar. Če me bo kdo prepričal o tem, da je to državni funkcionar, potem smo postali "banana država". Morda je cilj te koalicije, da postanemo "banana država". Cilj tega člena in tega zakona v celoti pa je zamegljevanje pristojnosti, dajanje osnove, da se bo lahko politično kadrovalo in da se bodo - očitno, ker na to napeljujejo nekatere druge dikcije v tem zakonu - po potrebi kršile in omejevale tudi človekove pravice, mimo tega, kar predvideva ustava.

Zaradi tega je treba ta člen odpraviti in zrušiti. To je sicer pokrivanje ministričinega ravnanja, ko je zavrgla veljaven razpis, veljavno izbiro, priporočila, torej je negirala neko drugo komisijo, ki bi imela zakonsko osnovo. Tisti razpis je bil razveljavljen. Imenovan je bil v.d., vršilec, in za to osebo nismo rekli žal besede. Slišim pa, da je preresno jemal govorjenje sedanje oblasti o neodvisnosti policije, da je dejansko ravnal neodvisno. In menda je bil, to sem že povedal, deležen silnih groženj in ne vem česa, ker policija raziskuje Jankovića in podžupana v korupcijski zadevi, ko je šlo milijon evrov kar tako za fiktivne posle. On je razumel, da lahko vsakega državljana, ki je storil kriminalno dejanje, preiskuje. In zdaj je treba najti način, seveda z veliko besed, kako ga je treba galantno odpraviti, navidezno galantno odpraviti. Marsikaj mi tu ni všeč, ker praktično ta zakon predvideva tudi širitev uporabe posebnih metod in sredstev, kar je poseben postopek. Toda, da vam bo jasno, pa da bo javnosti jasno, kaj še predvideva, kar sploh ni potrebno, kar je samo po sebi umevno oziroma sproža tudi nekatera vprašanja; ko 5.c člen razčlenjuje kdaj Vlada na predlog ministra lahko predčasno razreši generalnega direktorja policije, pravi, prvič, če to sam zahteva. Če sam zahteva se ga pa lahko razreši. Zaradi trajne izgube delovne zmožnosti za opravljanje funkcije. In sporno, tretjič, če je bil pravnomočno obsojen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti ali če je bil obsojen na nepogojno kazen zavora, pravimo, več kot tri mesece. Iz tega, kot ste tukaj notri zapisali pa imam občutek, da boste kadrovali tudi med pogojno, s svojimi ljudmi v zaporih, ki so obsojeni. Saj tisti so za del policijskih zadev specialisti, ampak jaz si ne morem predstavljati, da bo v okvir kandidatov za direktorja Policije prišel nekdo, za katerega se predvideva, da je storil naklepno kaznivo dejanje. In držite to stran, ker je sramota za državo. Na takšen način, tako nizko se je pripravljeno iti v policiji.

Torej, tako kot je ugotovila Zakonodajno-pravna služba je ta člen v sporu z Ustavo, je nasprotno z Ustavo, bo tako ovrženo na Ustavnem sodišču, toliko zaupanja pa še imam. In zaradi tega, gospa ministrica, je zdaj priložnost, da to

umaknete in ne tonete nižje v tem, kako rušiti pri nas ustavni sistem. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Branko Marinič.

BRANKO MARINIČ: Hvala lepa za besedo, lep pozdrav vsem skupaj.

No, jaz bom skušal biti v okviru amandmaja k 2. členu, čeprav je to zelo široko. Tisto, na kar pa velja opozoriti v našem predlogu obrazložitve našega amandmaja, pa vendarle skušamo dati en pozitiven prispevek, da bi ministrstvo izhajalo iz nekih preizkušenih metod in načel dobrega kadrovanja kot je denimo v Slovenski vojski ali morda v tožilski organizaciji. To je samo naš apel, o katerem smo bili prepričani, da boste razmišljali, da se ne bi zgodilo to, kar se je zgodilo v Novi Ljubljanski banki, kjer ste pozabili, da imate neke kase, da imate ne vem kaj še vse, neke komisije, ne vem koliko jih imate, od tega zdaj ni nič več. In seveda s kadrovanjem začeti tako, da greš v spremembo zakona je ena najslabših možnih variant, je pa vsaj, politiki to dobro razumemo, ena najbolj trdnih na katere se lahko opiraš, ko te kdo kaj vpraša.

Pa še nekaj je treba opozoriti. Veste, v koaliciji in opoziciji poznamo koalicijski sporazum, ki ste ga podpisali in ki je neko vodilo korektnega spoštovanja nekih dogovorov o medsebojnem sodelovanju. In na strani 50 tega koalicijskega sporazuma ali koalicijske pogodbe ali kakorkoli hočete, imate v prvem odstavku napisano, da ne boste počenjali tega, kar počenjate danes. To je velika škoda, kajti na koncu dobiš občutek, da govorite eno, počenjate drugo, pišete pa nekaj tretjega.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa, gospod Marinič.

Oprostite, še se javljajo, bom dal čas za prijavo. Začenjam s časom za prijavo.

Besedo ima gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala.

Torej, jaz moram pri tem zakonu ugotoviti, da se srečujemo s podobno prakso, kot že pri nekaterih drugih. Ministrica ali ministri nas prepričujejo, da je nekaj nujno, da je nekaj problem, potem pa rešimo zraven še kar nekaj zadev, ki sploh niso problem.

Tako je bil za ministra za pravosodje problem brezplačna pravna pomoči, pa smo morali nekaj na hitro narediti. Pri ministrici za notranje zadeve je problem kadrovski, pa bomo zraven uredili še generalnega direktorja Policije, ampak tako pač je. Očitno moramo na to pristajati oziroma v naši poslanski skupini ne pristajamo in tudi ne pristajamo na besede kolegic, ki pravijo, da zavlačujemo postopke. Potem bi

lahko tako smatrali, da je tudi danes zjutraj koalicijski predsednik enega od odborov, gospod Rop, ki ni uspel končati do seje in smo zaradi tega imeli prekinitev, zavlačeval postopke oziroma seje odbora. Jaz mislim, da se skuša s spremembo zakona legitimizirati neko početje, ki ni bilo v čast ministrici z imenovanjem generalnega direktorja oziroma v.d. generalnega direktorja. Govorim o zadnjem imenovanju, ko smo en razpis razveljavili, objavili drugega, na katerega so se določeni ljudje prijavili, tudi izmed njih niste nikogar izbrali, ampak nekoga tretjega. Očitno zdaj tudi ta ni v redu oziroma se ni izkazal in z njim niste zadovoljni. In ves čas nam dopovedujete, da ne gre za politično imenovanje, da želite policijo voditi drugače ali pa imenovanja voditi drugače, ampak celo vaš koalicijski partner DeSUS ugotavlja, da bo sprememba, ki jo predlagate, pomenila precejšen vpliv politike na izbiro. So zelo skeptični, ampak očitno premalo, da bi zakon zavrnil, kar pomeni, da ga bodo potrdili. Govorite tudi o tem, da je bil do zdaj sistem in imenovanje netransparenten, zame je sistem na katerega se lahko prijavijo vsi pa res najbolj transparenten, ker je javni razpis in se lahko prijavijo strokovnjaki. Zdaj boste v nekem ozkem krogu poiskali tistega strokovnjaka, ki vam bo ustrezal. Zato bom jaz podprla naš amandma k 2. členu, da se vsi ti člani, ki govorijo o drugačnem imenovanju generalnega direktorja, črtajo. Bi pa opozorila ob tem še na 5.a člen, v katerem zapišete: "V primeru, da generalni direktor nima opravljenega izpita za izvajanje policijskih pooblastil", vemo, da je to policijska šola, ki lahko traja od 18 mesecev do 4-ih let, "se na podlagi strokovnih izkušenj", na tožilstvu, recimo, ki se po tem členu zahtevajo za imenovanje funkcije generalnega direktorja "po samem zakonu šteje, da ima opravljen izpit". To pomeni, da so vsi tisti, ki so hodili v šolo toliko let, hodili kar tako, nekdo bo lahko to šolo dobil podarjeno z imenovanjem za generalnega direktorja. Jaz tega ne morem podpreti, zato, kot rečeno, bom podprla naš amandma k temu členu. Mislim, da način imenovanja, ki ga ministrica predlaga, oži možnost, da bi se lahko prijavili mnogi strokovni kadri, ki bi lahko policijo vodili strokovno, pač pa bomo imeli nekega ministrici ljubega generalnega direktorja.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Melita Župvec.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Jaz amandmaja Slovenske demokratske stranke ne bom podprla. Tudi iz razloga, ker se ta tema tukaj v tem Državnem zboru obravnava z neko posebno ihto, z dramtiziranjem, govori se o lažeh, o zavajanju. Govorimo o 10.000 ljudeh, ne o sistemu kot takem. Slovenska policija so ljudje, policistke in policisti, z imeni in priimki. In kot je dejal eden izmed

njih, ki prihaja iz Slovenske policije, nedvomno gre za enega najtežjih, a hkrati družbi najbolj predanih poklicev, ki si zagotovo zasluži posebno pozornost. Zato je prav, da to temo obravnavamo s posebno pozornostjo in ne s tenkočutnim občutkom za politično dramatiziranje in ihto in da je konec svet, ker ga ni. Jaz imam poleg vsega, kar je bilo povedano, predvsem eno pobožno željo. In to je, da bi slovensko policijo končno vodil človek, o katerem ne bi skoraj vsak dan pisali časopisi, o katerem ne bi vsak dan poslušali neke zgodbice. V preteklem mandatu je bilo teh zgodb kar nekaj. Slišali smo kako so se postavljali šotori, kako so se dajala navodila, pa še kaj drugega tudi. Rada bi, ne glede na to, kaj bo zapisano v zakonu, da bi to mesto prevzel človek, ki bo to funkcijo jemal odgovorno, nekdo, ki bo skrbel za integriteto Slovenske policije, nekdo, ki ga bodo njegovi podrejeni priznavali kot avtoriteto, ki bo imel ugled zaradi svojega znanja, in ne zaradi tega, kar so o njem v preteklosti nekdaž pisali neki mediji. Predvsem pa, da bo avtonomna osebnost.

Toliko govorite o političnem kadrovanju. V sedanjem veljavnem zakonu je bilo tudi jasno zapisano, kdo lahko zasede to mesto. Ja, kdo pa je zasedel mesto generalnega direktorja Policije v preteklem mandatu? Policist. S kakšnim ugledom? S kakšno avtoriteto? Kje je bil ta policist prej v preteklih letih? Kje je bil notranji minister prej v preteklih letih? To so vse neke zgodbice, ki se vlečejo iz preteklosti, in smo spet pri nekem politiziranju. Kot sem rekla, želim si, da bi bil na tem mestu človek, ki bi imel ugled zaradi svojega znanja, ki ga ima, ne pa zaradi takšnih ali drugačnih povezav in zgodb iz preteklosti, ki se potem vlečejo ves čas. Ker to nenazadnje meče slabo luč na vso slovensko policijo, na številne druge policistke in policiste, ki vsak dan odgovorno opravljajo svoje delo in, sem prepričana, tudi z nekim občutkom za odgovornost, ki jo imajo. In, gospod Gorenak, vaš pogled pove vse, res. S takšno ihto, s takšno zaletavostjo ste se zaletavali v to temo. Če je tema res tako odgovorna, potem pristopite z argumenti, ker jaz pri vsem vašem sestankovanju na odborih nisem slišala nobenih pravih argumentov; razen tega, da se vpeljuje policijska država, da se bo politično kadrovalo in tako dalje. Vse to je že slišano. Dobro bi bilo, če bi prišli s kakšnim drugim podatkom. In govorite, kako v preteklem mandatu ni bilo nobenih problemov v slovenski policiji. Ja, pa saj so sami policisti opozarjali na to, da niso zadovoljni z razmerami... /Oglašanje v dvorani./ Ali smem povedati do konca, gospod Jerovšek? Glejte, mislim, da predsednik republike mirno spi, ker ima tu res goreče zagovornike, toda verjemite, on jih ne potrebuje, ker predobro dela. Dovolite, da povem do konca. Dejali ste, da v preteklem mandatu ni bilo nobenih problemov v slovenski policiji. Saj so ljudje, ki delajo znotraj policije, ki poznajo sistem, razmere, sami opozarjali na to. In mislim, da je treba

poslušati takšna opozorila, ne pa političnih opozoril, ki prihajajo s te ali one strani.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Repliko ima gospod Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Ihta, ki ste jo omenili, gospa Župevčeva, je povzročena z vaše strani. Vaša koalicijska vlada je predlagala nujni postopek in vaša koalicijska večina v podobi vodij poslanskih skupin - če tega še ne poznate, tako potekajo postopki v Državnem zboru - je določila nujni postopek. Če bi ta postopek bil redni postopek, bi imeli tri mesece časa. Če bi ta postopek bil skrajšan, bi imeli vsaj mesec in pol časa. Torej, zavračam take vaše trditve. Podpišem se pa pod 50% tega, kar ste govorili. To je tisto o spoštovanju policistov, o njihovem delu in tako dalje. Podpišem to zadevo. Vendar, to so vaše floskule. Take floskule ste lahko prodajali tudi v preteklosti. Kar se tiče pa mojih argumentov, so bili pa zelo jasno povedani, zakaj nasprotujemo temu členu in ne zakonu. Kar se tiče zakona in ostalih členov, smo jasno povedali, da podpiramo tiste posamezne stvari, ki se nanašajo na policiste. Sploh je dobra tista, ki se nanaša na njihovo varnost, varnost njihovih družin. Trikrat se je treba podpisati pod takšno zadevo, ne pa pod tisto kukavičje jajce ali nojevsko jajce, ki se imenuje "imenovanje generalnega direktorja". Nakazli ste lepo podobo bodočega generalnega direktorja, takšne smo že kdaj imeli, ne bom rekel samo pod našo vlado. Smo že imeli dobre direktorje. Zdaj pa prvič, prvič odpiramo pot politikom. Namreč, po Ustavi noben policist ne more biti član politične stranke, po ustavi - poudarjam. In če je zagotovljeno notranje kadrovanje, pomeni, da gotovo dobimo nepolitičnega šefa policije. S tem, kar ste pa napisali, pa lahko zagotovo dobimo političnega šefa. In tak jaz mislim, da je na poti. Zato smo temu nasprotovali.

Hvala.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Repliko ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa.

Res mi je bilo v zadovoljstvo poslušati kolegico Melito Župevc, tudi zaradi tega, ker vse, kar je očitno poslušala in razumela je razumela, napačno in prišla v popolno protislovje sama s seboj. Očitno je nenaspana, je slabo spala to noč in se ji je to zgodilo.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Jerovšek,...

JOŽEF JEROVŠEK: Ja?

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: ...ali pojasnujete svojo razpravo, ker to je namreč vsebina replike.

JOŽEF JEROVŠEK: Ne, glejte, govorila je, da obravnavamo s posebno ihto. In v naslednjem stavku je rekla, da bi bilo treba to točko obravnavati s posebno pozornostjo. S posebno ihto obravnavamo zaradi tega, da povemo kronologiji, zakon je bil v obravnavo poslan 8. maja, 10. ali 11. je Kolegij sprejel nujni postopek, 12. pa je prišlo mnenje Zakonodajno-pravne službe. In tisti, ki so sprejeli tak postopek, od katerega ste se verbalno vsi ograževali, samo na Kolegiju ravnali drugače. To ste spravili postopek v neko ihto - ihtavi postopek. In tisti govorite o ihtavem postopku, ki potem v drugem stavku rečete, da bi bilo treba s posebno pozornostjo. Tu bi se lahko srečali. Zakoni, ki so po nujnem postopku, niso deležni posebne pozornosti. In kolegica je tudi rekla, da sem jaz rekel, da ni bilo v preteklem mandatu nobenih napak v policiji. Absolutno nisem nič takega rekel. Povedal pa sem, da je ministrica rekla, da je bila katastrofalna politika in da je bilo katastrofalno stanje. O katastrofalnem stanju pa ni nihče rekel niti vi, kot takratna opozicija, takrat niste tega govorili. In zaradi tega, se mi ne zdi seveda, zahajanje v take nesmisle in take kontradikcije produktivno tukaj. Je pa pravzaprav dobro, ker bo pač javnost potem videla, kakšni so bili resnični nameni sprejema tega zakona po nujnem postopku.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marinič, mislim. Gospod Miro Petek.

MIRO PETEK: Hvala lepa za besedo. Dober dan želim.

Amandma bom seveda podprl. Želimo popraviti ta zakon, ki je prišel v parlament po nujnem postopku, kot da bi živeli v nekih izrednih razmerah. Sicer pa ta zakon, tako kot mnogi drugi, ki smo jih sprejemali v tem času, kaže na najmanj dvoje. Na patološko narcisoidnost te oblasti na eni strani in že kar na pregovorno nesposobnost te oblasti na drugi strani. Spomnite se, po dveh mesecih smo sprejemali popravek Zakona o subvencioniranju delovnega časa. Čaka nas samo še to, da bomo popravljali zakone, ki ne bodo niti objavljeni v Uradnem listu, takrat pa smo res na poti v Guinnessovo knjigo rekordov. Slabo je, če neka domišljija ali pa domišljavost vodi v neke pravne norme, kar se dogaja tudi v tem primeru. Mi takih zakonov ne nameravamo podpirati. To se je že dogajalo v času socializma oziroma komunizma, ko smo imeli opravka s samoupravljanjem, ki ga je seveda vodil gospod Kardelj, ko smo neko fikcijo, iluzijo uzakonjevali. Samoupravljanje ni bil zakon, to je bil celoten sistem. Sam postopek imenovanja direktorja, o čemer je bilo tukaj precej že rečenega, na nek način vodi v razmislek, da se počasi selimo v nek predsedniški sistem, saj na nek čuden način pri tem poslu pač sodeluje predsednik države. Manjka nam samo še to, da bomo čez leto ali

dve uvedli ponovno miličnika ali ljudsko milico. Že doslej je bil sistem oziroma sedanji sistem imenovanja vršilca dolžnosti direktorja slovenske policije je bilo po svoje škandalozno. Opravljeni so bili vsi postopki, ljudje so se prijavili, šli so skozi vse procedure, nekateri so dobili odlične ocene, bili so napisani, objavljeni v vseh medijih, nato pa dobimo direktorja ne po strokovnih referencah pač pa po osebnih simpatijah in to je seveda slabo.

Naj za konec rečem še to, res je na nek način težko biti razočaran nad to vlado, kajti doslej slovenskega naroda ni niti z eno potezo očarala. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Jaz v začetku ugotavljam, da nas je devet koalicijskih poslancev, opozicijskih malo več, predpostavljam, da me tako ne bodo poslušali, gospod predsednik, vsaj koalicijski ne, zato bom govoril ministrici in državnemu sekretarju, imam občutek da bo več učinka.

Poglejte, povsem resno mislim, od leta 1988 slovenska policija nima na čelu političnega šefa. Seveda smatram kot predhodnika sedanjega generalnega direktorja šefa uniformirane policije in šefa kriminalistične policije. To je potrebno v začetku povedati. Nihče kasnejši ni bil izven policije. Policiji velja ustavna prepoved članstva političnih strank, kar pomeni, da imamo že izvirno jamstvo za to, da ne bo pripadnik politike.

Jaz sem prepričan, da to kar ste vnesli v ta člen, petnajst let delovne dobe na varnostnih, obveščevalnih, sodnih in tako dalje in tako dalje, je neki kriterij, ki na zunaj daje tisti vtis, o katerem ste ministrica včeraj predavala na eni od fakultet in ste seveda nekako tako rekla, da je to nek strašen standard, ki ga do zdaj še ni bilo, da so pogoji za imenovanje dvignjeni v nebo in tako dalje. Rekli ste celo to, da je v teh "v nebesa poslanih kriterijih" možno, da bo pet do deset ljudi izpolnjevalo pogoje. Ja, kako? Kako pa to veste? Jaz ne vem po čem vi to veste, ampak ljudi, ki imajo petnajst let delovne dobe pa fakulteto in delajo v varnostnih, sodnih, obveščevalnih, tožilskih organizacijah je verjetno več kot deset. Pa vendarle, seveda, ta kriterij pade. In je to lep kriterij za v zakon, za javnost, za televizijo, kjer boste dali kakšno izjavo, pa jaz tudi verjetno, ampak ne prenese pa normalnega kriterija. Zakaj ne prenese? Ker vsi ti ljudje so lahko bili politiki, kdorkoli, člani strank, simpatizerji, ali kdorkoli. A vendarle, pogledajte, kaj se bo zgodilo. Na dan imenovanja za generalnega direktorja Policije bo torej naredil kaj, najprej bo napisal izstopno izjavo iz ene od političnih strank, predpostavljam, da vaše. Ker ne more biti član, če je policist, ne more biti član, ker že status policista

predpostavlja to, da ni član. Se pravi, da bo vrnil člansko izkaznico. To bo prvo. Izstopil bo torej iz stranke. Druga zadeva. V tistem trenutku mu boste po členu, ki ste ga napisali, odstavek 3., 4., člena 5.a, da ga ne berem, priznali policijsko izobrazbo. Policijska izobrazba se pridobi v šoli, ki traja od 18 mesecev do štiri leta, bivša, sedanja pa 18 mesecev. Gre za dokvalifikacijo, nekoč pa za pridobljeno stopnjo izobrazbe. To je isto, torej, tam piše, da z dnem nastopa funkcije generalnega direktorja pridobi status policista, ergo to je policijsko šolo pridobi. Se vam zdi to normalno? Potem bo jutri lahko prišel nekdo, pa boste jutri rekli, da generalni državni tožilec lahko postane neko, ki ima take in take v nebo dvignjene pogoje in se mu na dan imenovanja prizna pravna izobrazba. Saj to je popolnoma isto, tam bo fakultetna, tu je pa srednja, vsaj v fundamentu. Ali, recimo, na čelo generalštaba, da pošljemo človeka, ki ni bil nikoli v vojski, ampak se mu bo priznal status vojaka. To je za mene nesprejemljivo, na noben način to ne gre skozi. Tisto, kar ste navajali v vašem predlogu zakona, jaz vam resnično to govorim, mednarodne primerjave. Navajali ste policijska pooblastila, navajali ste, vem, da ni vse primerljivo, kako se ugotavlja identiteta in tako dalje. Samo v dveh primerih omenjate, kako se pride do generalnega direktorja, morebiti treh, da ne bom krivičen. Če to naštejete, člen zakona, ali nek zakon, ki omogoča imenovanje generalnega direktorja v eni od tujih držav. Absolutno pa zanemarjate tisto, ali je lahko izven policija, ali je lahko policija, ali ste to naredili zavestno, ne vem, ne bom vam nič očital. Primerjalno vam pokažem, iz belgijskega parlamenta imam s seboj danes zjutraj pridobljeno obvestilo. Belgijski parlament zelo jasno pravi: "Pri nas ni mogoče, da bi lahko postal šef policije kdo, ki ni bil policist." Angleška, londonska policija, samo trije pomočniki generalnega direktorja policije se lahko prijavijo za direktorja policije. Vi pa meni trdite, da je to najboljši, demokratični model. Pa ni, ne morem vam tega verjeti, na noben način.

Naj zaključim. Poglejte, kaj se bo zgodilo. Sicer trdim, da imate v ozadju tretjo osebo, to sem javno rekel, iz tožilskih vrst, vi ste zanikali. Prav. Javnost lahko verjame vam, javnost lahko verjame meni. Ampak v primeru, da velja, ministrica, vaša beseda, moja prva izbira je gospod Goršek, govorim osebno, bom kar zadovoljen, poznam ga leta in leta. Toda, pogledjte, strašni komisiji, katere člane bo imenoval predsednik države, tožilstvo in ne vem kdo še vse, tista komisija se bo sestala lepo takole, koliko kandidatov bo imela pred seboj - enega, gospoda Gorška? Ta se bo verjetno prijavil, saj je vaša prva izbira. Jaz mu želim, da bo izbran. Ampak, s tem ste torej vsem ostalim, tistim iz sodnih, tožilskih in tako naprej vrst povedali, "moja prva izbira je Goršek, vozi, ne prijavljaj se!" In komisiji, katere član bo tudi nekdo, ki ga bo predlagal predsednik republike, ste

povedali: "Moja prva izbira je Goršek, kaj boste še vi delali, kaj vas še sploh rabimo." Glejte, to je nerodnost, to je hudo nerodno. Zelo nerodna situacija in nemogoča situacija.

In naprej, samo še o namestniku. Slovenski namestnik vodje policije lahko postane kdorkoli, ki izpolnjuje tiste pogoje, ki so v zakonu napisani, in takoj, če nima policijske izobrazbe, bo šel v policijsko šolo, in sicer, v Tacen ga bomo napotili, ga boste napotili. Dobil bo mentorja, to bo en policist, verjetno, in hodil bo v Tacen v šolo. Izpite bo delal pri svojih podrejenih policistih. Ali mislite, da mu bodo upali dati negativno oceno? Ne! Torej bo izpit naredil. No, in potem po tistem izpitu bo pa šel še pred generalnega direktorja Policije, ki mu bo zaprisegel. Komedija! Komedija zmešnjav je to! Ministrica, prepričan sem, bistveno manj bi vam zameril, če bi rekli, "jaz hočem imeti Gorška za toliko in toliko časa, pa ga bom pustila za v.d.-ja štiri leta". Če je to res vaša prva izbira. Jaz s tem ne bi imel nobenih težav, tudi ob njegovem imenovanju nisem rekel žal besede čez njega.

Meni bi bilo čisto v redu, imejte ga 4 leta, tako ste se odločili. Vi ste odgovorni za vodenje ministrstva, saj vi odgovarjate in jaz vam lahko zaželim vso srečo. Samo ne nas poslance pripeljati v komedijo zmešnjav, zato, da bi prikrili tisto, kar želite narediti. Res.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa ministrica, spoštovani gospod državni sekretar, poslanke in poslanci.

Jaz seveda tega predlaganega črtanja 2. člena ne morem podpreti. Razlogov za to je kar nekaj. Ne vidim težave v tem, da je pojasnjevanje postopka izbire generalnega direktorja Policije, njegova razrešitev, imenovanje posebnega delovnega telesa, ki bo izbirni postopek izpeljal, pa tudi kako je z namestništvom. To se mi zdi, da je vendarle utemeljitev, zakaj je ta člen tako obsežen, ker zadeva več stvari. Tudi ne sodim v vrsto tistih, ki že kar apriorno podvomijo v možnost uspešnosti izobraževanja, če se zgodi, da je namestnik pred spraševalci, ki so njemu po funkciji podrejeni. Zaradi tega, ker mislim, da noben, ki hoče neko vodstveno mesto zasedati, ne bi tvegala priti nepripravljen na izpite in svojim podrejenim pokazati, da ne obvlada stvari. Zdaj, to samo toliko, ker če kdo verjame v teorijo zarote, potem mu bo pač vse hodilo narobe. In prejšnje razprave so ravno na to merile. Zakon ne ureja stvari za nazaj, zakon tudi ne ureja, vsaj tako ga jaz ne berem, za enkratno priložnost, ampak skuša urejati postopek izbire generalnega direktorja Policije za daljši čas. In tako, kot je postavljeno, tudi obstaja upanje, da se kaj takšnega lahko zgodi. Zdaj možnost političnega vplivanja na

generalnega direktorja Policije pa seveda vedno obstaja, tudi če prihaja iz policijskih vrst. Samo na neko eklatantno kršitev politične nedotakljivosti policije v prejšnjem mandatu bi opozorila. Saj se še vsi spomnimo, kdo je na nekem mestu ljudem obljubljal, v imenu policije nekaj. Minister Mate je to bil, ne policisti. Da ne govorim še o vseh drugih rečeh, ki so se v ta primer posebej vpletali in bili potrebni daljše obrazložitve. Politično vplivanje ministra na zadeve v policiji lahko beremo tudi danes v dnevnem časopisju, ko je bilo ukazano, da se o problemih, o kadrovski podzasedenosti in še o marsičem drugem, ne govori. In polemizirala bi s tem, da kdo dokazuje, če je zdaj policija z 89,34% zasedenih mest kadrovsko podhranjena, da je to boljše kot je bilo v preteklosti, če upoštevam podatek, da je bila zasedba med 85 in 95%. Ja, to je še vedno manj ob 95!

Hkrati me pa najbolj skrbijo podatki o tem, da je na posamičnih policijskih upravah zasedenost tam okoli 82% ali pa 85%. Tam kjer so ljudje najbolj občutljivi za to, da imajo zagotovljeno varnost v svojem lokalnem okolju, v katerem živijo. Spotikanje ob to, kdo ima pravico imenovati člane v posebno komisijo, je pa neokusno, moram reči. Komisija je sestavljena iz treh članov: Predsednik Uradniškega sveta je predstavnik Državnotožilskega sveta. Tretji priznani, neodvisni strokovnjak pa je s področja dela varnostnih organov, uprave ali varstva človekovih pravic. In če ga imenuje predsednik države, in imenovati ga mora za vsak primer posebej, je to varovalo, da ni to nek neodvisni strokovnjak, ki bi kar imel patent za to, da imenuje in predlaga. Gre preprosto za človeka, ki ga mora vsaj več atributov odlikovati; mora biti priznan, mora biti neodvisen in mora biti strokovno usposobljen za tri ključna področja, s katerimi se policija ukvarja.

In pridružujem se kolegici Lavtižar Beblerjevi, ki je opozarjala na to, da je predsednik države izvoljen na neposrednih volitvah in je predsednik vseh državljanek in državljanov. In jaz ne vem, kdo ima toliko pomislekov ob tem, da predsednik države ne bi mogel opraviti nekega takšnega izbornega postopka. Večina ljudi mu je dala mandat za opravljanje nekaterih funkcij, ki jih predsedniku države zakon določi. Nekateri radi govorijo o tem, kaj določi ustava. Ampak tudi v ustavi piše, da predsednik republike lahko opravlja tiste funkcije, ki mu jih pripiše zakon.

Tako je pravzaprav smešno, da se nekateri spotikajo ob čisto vsako stvar, ki pride na dnevni red v Državnem zboru. Nenehno očitajte, kako je Vlada počasna, če pa so kakšne spremembe, ki so povezane z varnostjo državljanek in državljanov, opravljene, pa vse skupaj narobe. Mi imamo v Državnem zboru možnost, da bi se neko delovno telo kot zainteresirano delovno telo pri teh postopkih pojavilo pred obravnavo na matičnem delovnem telesu, pa ta možnost ni bila uporabljena. In zdaj tisti da in ne obžalujejo, da ni bilo več

govorjenja v zvezi s temi. Mogoče bi bilo res dobro, da bi nekateri manj pisali, pa več delali, kar jim delovno telo in poslovnik omogoča

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Gospod Jerovšek, nisem slišal, da ste bili kaj omenjeni.

Besedo ima gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC: Spoštovani! Seveda amandmaja nikakor ne podpiram. Jaz imam velik problem, kajti ne morem se navaditi, da lahko v tem parlamentu vsak "flancari" po svoji vesti in duši. Tu je bilo danes govora o megli, o lažeh, o nojevskem jajcu. Kolega Gorenak je razložil vso režijo, kako se je to delalo nekoč. Še številko uniforme bi verjetno znal povedati. Ampak od tega nimamo nič, kajti potrebne so razprave o vsebini, o amandmaju in tako dalje.

Strinjam se, da je generalni direktor policije tisti, ki mora uživati velik ugled. Zato je v tem predlogu veliko varovalk, da bo res strokoven, da bo obvladal situacijo in se mu ponuja delo, ki je za vse, ne samo policiste in policistke, za vse državljane zelo zelo pomembno.

Večja varnost ljudi, opreme in premoženja, varnost policistov. Priča smo, da se stopnjuje agresivnost v okoljih. Pri nas se ni nikoli streljalo. Sedaj se to dogaja. Kakšna bomba kje počí in podobno. Ne, da sem za policijsko državo, ampak prepričan sem, da imajo policisti še premalo pooblastil. Na Goriškem ne sme policist pogledati dilerju, ki pride, ne vem od kod, v žepe. Če grem na ono stran meje, policist na cesti, ko me ustavi zaradi hitrosti ali preverjanja dokumentov, drži avtomat h glavi. Ampak nisem za to.

Vendar danes, ko bomo morali te naše gospode in gospe v policiji zaščititi, jim bomo morali dati nekatera pooblastila, da bodo tiste, ki so res delikventi, ki so nevarni, da jih bodo obvladali lahko prej, kot se bo kaj hudega zgodilo. Zato pa potrebujemo zelo, zelo dobro usposobljene policistke in policiste. Pravijo, da zasedenost policije na terenu sploh ni problematična. Govorim za goriško schengensko mejo, ko jih je odšlo več kot 40 s tega področja in smo ostali dobesedno brez policistov. Res, da sedaj z novo zakonodajo lokalne skupnosti preko redarjev prevzemamo nekatere zelo odgovorne in zahtevne naloge. Jaz sem bil proti temu, ampak tako se je pač zgodilo. Ko bomo župani odgovarjali in odrejali pridržanje in še kaj, kar je absurd, redar bo vedno nesel porcijo, in sodelovanje med policijo in redarsko službo bo izjemnega, izjemnega pomena. Veliko mladih policistov in policistk je šlo v pokoj, najprej ob reorganizacijah in tako dalje, ker so bili iz časa komunizma. Tudi o tem je bil danes govora. Komunizma nikoli nismo živeli v tej naši domovini, ne v Jugoslaviji. Tisti ne vedo, kaj je bil komunizem, mi smo bili v socializmu. Mladi so ostali doma, dobivali so pokojnine, se sprehajali po ulici gor

in dol. Včasih od bifeja do bifeja. In to je bilo potem zahvala te države, namesto da bi izkoristili njihovo bogato znanje in izkušnje, da bi jih koristno uporabili pri svojem delu.

Zato podpiram vse te spremembe zakona, da gre za hitri postopek oziroma da ne vlečemo teh stvari zopet pol leta. Že danes je, mislim, da veliko veliko preveč besed bilo nepotrebni. Če bi se res pogovarjali o vsebinskih vprašanjih, bi lahko veliko prispevali k temu, da bi ta sprememba zakona bila sprejeta z veliko večino. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima Darja Lavtižar Bebler.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala, gospod podpredsednik. Zdi se mi vseeno primerno opozoriti na to, da ne drži to, kar je bilo tukaj prej navrženo, da je namreč Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora v celoti zavrnila te predlagane spremembe zakona in da je zatrjevala v svojem mnenju, da je določba, ki govori o tem, kako se sestavi komisija za imenovanje generalnega direktorja policije, v nasprotju z ustavo.

Zakonodajno-pravna služba, resnici na ljubo, je povedala, da se porajajo nekatera vprašanja v zvezi s tem in da zato predlaga dodaten razmislek o dopustnosti določanja sodelovanja predsednika republike v postopku imenovanja in razrešitve generalnega direktorja policije, kar, mimogrede, tudi ne drži. Predsednik republike ne sodeluje v postopku imenovanja in razrešitve generalnega direktorja policije, pač pa on samo imenuje enega od članov tričlanske komisije. Že v tem je razlika, torej je tudi to mnenje Zakonodajno-pravne službe malo, po pravniško rečeno, površno. In, ker nekatere to tako zelo skrbi, ali je to v skladu z ustavo ali ne, bi pričakovala, da bi o tem konkretnem problemu na Odboru za notranjo politiko razpravljali. Ne, mi se tega sploh nismo dotikali, kajti poslanci iz opozicije ste kot argument navajali samo to, da je to živ dokaz, kako gre naša država v policijsko državo in kako se s tem znižuje kredibilnost predsedniku. Bi pa verjetno morali o tem razpravljati. Bi jaz tu opozorila, da so možna razmišljanja o tem, da je morda to ustavno sporno, ampak predsednik republike ima svoje pristojnosti določene ne samo v 107. členu Ustave, pač pa tudi v številnih drugih členih Ustave. Med drugim ima na več mestih predlagalno funkcijo. In tu mu predlagatelj zakona določa predlagalno funkcijo. On predlaga enega od treh članov te komisije. Kot, na primer, ima predlagalno funkcijo tudi pri izvolitvi sodnega sveta, kajti od enajstih članov sodnega sveta se pet članov sodnega sveta imenuje na predlog predsednika republike. To se pravi, da bi lahko našli neke paralele, ki bi povsem ustrezale. Mimogrede, neka druga stvar me še bolj skrbi. Enega od teh treh članov komisije predlaga

državnotožilski svet. Mi pa vemo, kdo je na čelu trenutno Državnega tožilstva Republike Slovenije. Tudi oseba, ki sicer najbrž ni članica neke politične stranke, toda vemo, da je kandidirala za predsednico s podporo konkretne politične stranke. Tu je pa vse v redu? Mene pa to skrbi, ker ima državni tožilec neka druga pooblastila, zelo zanimiva in tudi zelo sporna včasih z vidika varovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Te stvari so kompleksne, treba jih je obravnavati, kot je bilo rečeno, skrbno, ampak ne z nekimi politikantskimi argumenti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Gospod Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Poglejte, v teh predhodnih nastopih je na nekatere stvari treba reagirati, ker ti napadi, pustimo merjenje natančno in z določenim ciljem, imajo širše ozadje. Pustimo to, da kolegica zdravi neke komplekse, da sedanja predsednica komisije boljše vodi, pa zelo dobro, nevtralnno vodi komisijo za človekove pravice. Dobro, jaz razumem te komplekse. Drugo je v njenem nastopu zelo nevarno. V njenem nastopu in tudi v nastopu gospe Darje Lavtižar smo bili priča neverjetnemu napadu na Zakonodajno-pravno komisijo. Ker ste, gospod predsedujoči, na odboru tudi vi napadli med vrsticami, sofisticirano, da se je potem predstavica ZPS (Zakonodajno-pravne službe) ustrašila in da je ministrica danes tu navajala kot umik celotnega stališča Zakonodajno-pravne službe, se vidi, da je bila Zakonodajno-pravna služba posebej tretirana, kako naj se jo napade. Govoriti tu, da je to neokusno, da se nekateri, o spotikanju govori ta stavek, ki ga je sedaj gospa Darja Bebler citirala. In gospa Beblerjeva govori, da na odboru pa to sploh nismo, jaz sam sem nekajkrat citiral to mnenje Zakonodajno-pravne službe. In tu zavaja javnost, da to na odboru sploh ni bilo problematizirano. Moram reči, da v takih pogojih bo v Državnem zboru zelo težko delati. Zakonodajno-pravna služba pa po vašem mnenju očitno ne sme biti neodvisna. Mora biti orodje v rokah oblasti in parlamentarne večine. Ta pritisk je neverjetno jasen. S tako branilnimi izrazi označevati to mnenje, je nezaslišano in se to v mojih 13 letih ni dogajalo, kar se sedaj dogaja. Zaradi tega so ti skriti nameni, policijo uporabiti in zlorabiti za politične namene, več kot transparentni in vidni. Žal na teh vaših dogovorih, ko ste se dogovorili, kako diskreditirati tudi Zakonodajno-pravno službo in ji zagroziti, da se bodo bali pisati pravna mnenja, to je pošastno in to je napad na neodvisnost, tudi parlamenta, in na vlogo parlamenta. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Jaz, to dobro veste gospod Jerovšek, ne smem ugovarjati, čeprav ste povedali

čisto neresnico, ampak nisem nič presenečen. Gospa Darja Lavtižar Bebler ima besedo.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala lepa. Jaz bom ugovarjala gospodu Jerovšku. Saj ne pričakujem od vas, gospod Jerovšek, da me boste korektno citirali, ker saj ni to vaš namen v končni fazi. Vprašanje pa je tudi, ali to zmorete ali ne. Dejstvo pa je, da sem jaz govorila o tem, da vsebinsko to stališče Zakonodajno-pravne službe ni bilo na seji odbora obravnavano: ali je to v skladu z ustavo ali ni ali je možno povleči kakšne druge paralele v zvezi s pristojnostmi predsednika republike in tako naprej. Drugo pa, ne vem, od kod si vi predstavljate, da bi utegnil kdo utišati in ustrahovati Zakonodajno-pravno službo. Ne vem, od kod vam ideja in sploh razmislek o tem na ta način. To pa je potem res že malo zaskrbljujoče. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Razprava? Replike ni. Opiram čas, če se želi še kdo prijaviti k razpravi. Izvolite. K razpravi se je javila gospa Melita Župevc. Prosim.

MELITA ŽUPEVC: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Prej so bili res izrečeni sami argumenti. Jih bom ponovila. Zdravljenje kompleksov, neokusno, nezaslišano, je težko delati in tako naprej, samo jokanje in stokanje. Dajmo dodati še nekaj drugega malo bolj konkretnega. Rečeno je bilo, in to je strokovna ugotovitev poslanca, ki se na vse spozna, da je ključni namen policijo zlorabljati v politične namene. To je ključni motiv. O.K. Pa gremo po črki zakona, ki jih vi zelo natančno berete. Po črki zakona in po vseh predpisih je policija avtonomna. Drži? No, pa pogledjmo, kaj piše v današnjem časopisu: Mate je svojim podrejenim ukazal molčati. O čem? O razmerah v slovenski policiji. In ko govorimo še o političnih pritiskih, in to posebej v času predsedovanja Slovenije Evropski uniji.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Jaz bi želel samo gospe Beblerjevi reči, da ni resnica, da nismo vsebinsko obravnavali. Preberite si magnetogram, ker ste tam bili, pa sedaj trdite, da ne veste, sem sam opozarjal, da bo to na Ustavnem sodišču padlo, da je ustavno sporno. To je prav gotovo govorjenje o vsebini, če smo citirali mnenje Zakonodajno-pravne službe, da je potreben dodaten razmislek o dopustnosti določanja sodelovanja predsednika republike. Toda govoril sem o zaščiti instituta predsednika republike vseskozi, tu pa gospa Potrata govori, da je to neokusno, pa da je to spotikanje v mnenje Zakonodajno-pravne službe in tako naprej. To pa je žalitev za Zakonodajno-pravno službo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Saj to bo bolj odgovor na nenatančno navajanje. V svoji razpravi Zakonodajno-pravne službe sploh omenila nisem, tako da bi bilo dobro poslušati, kaj kdo govori. Sem pa reagirala na tisto, kar je do kraja nespodobno, res nespodobno, govoriti s slabšalnimi glagoli o vlogi predsednika države pri imenovanju člana komisije. Ni sporna predlagateljska funkcija predsednika države, sporno pa je za marsikoga iz nasprotne politične opcije, če je predsednik države po njihovem domnevanju pripadnik drugačne politične usmeritve. Kaj vse se je v tej državi že dogajalo v imenu tega, ker ni bil predsednik po volji nekaterih, vemo in smo spremljali. Jaz pa trdim, da ni v neskladju, tako kot jaz berem stvari, če je predsedniku države dana možnost imenovanja člana v neko telo. Mi smo ne nazadnje v prejšnjem mandatu tudi predlagali, da bi predsednik države imel možnost imenovati predstavnike civilne družbe v programski svet. Taki postopki, v katerih se je predsednik države lahko pojavil kot predlagatelj, tisto, kar se meni zdi v tem zakonu varovalo, pa je, da mora za vsako tako posebno imenovanje člana v komisijo vsakič posebej imenovati strokovnjaka. To ni strokovnjak za vse večne čase. Tako se mi to zdi do neke mere tudi varovalo. Sicer razumem gospoda Jerovška, da ima drugačne poglede na stvari. S tem lahko živim in nisem zaradi tega nič zafrustrirana, to pa jamčim. Ampak bom vedno razpravljala o stvareh tako, kot je treba o njih razpravljati. In če koga zakon o policiji, predlagane spremembe, s stališča človekovih pravic tako zelo vznemirjajo, potem bi moral glede na funkcijo in možnosti, ki jih ima, te možnosti tudi izkoristiti, ne pa teh pozivov dajati v javnost sedaj, ko je zakon tik pred sprejemom v Državnem zboru. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Lahko ugotovim, da smo zaključili razpravo k amandmaju k 2. členu. Hvala lepa.

Prehajamo na 13. člen in amandma k 13. členu. Želi kdo besedo? Prijava za razpravo. K razpravi se je prijavila gospa Eva Irgl.

EVA IRGL: Najlepša hvala za besedo. Najprej je bilo rečeno že prej v razpravah, da se ta zakon danes sprejema z neverjetno ihto. Res je, jaz se s tem v celoti strinjam. To je bilo rečeno s strani koalicijskih poslank in poslancev, predvsem iz vrst SD-ja. Moram opozoriti, s takšno ihto danes sprejemamo ta zakon o policiji samo zato, ker se je notranje ministrstvo in ministrica, ki ga vodi, odločila, da moramo to sprejeti po nujnem postopku. Zato takšna neverjetna ihta.

Po mojem mnenju pa je naravnost nedostojno in nedopustno, da nimamo o tem tako pomembnem zakonu širše razprave, ampak da

po hitrem postopku sprejemamo to, kar imamo na dnevnem redu. Mimogrede, tudi gospod predsedujoči, gospod Potrč, je v začetku dejal, da ni ravno zadovoljen, da danes ta zakon sprejemamo po nujnem postopku. Jaz gospoda Potrča cenim in spoštujem, pozna proceduro in ve, da je to popolnoma neprimerno, da takšen zakon sprejemamo po nujnem postopku.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Gospa Eva Irgl, samo bodite prijazni, pa pojasnite, da v predstavljanju stališča poslanske skupine ne ...

EVA IRGL: Tako je, v predstavljanju stališča....

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: ... ne pa kot podpredsednik.

EVA IRGL: ... ne kot podpredsednik, sedaj ste predsedujoči, res je, ampak kot predstavnik Poslanske skupine SD v vašem nastopu v uvodni besedi, absolutno.

Tisto, kar se mi zdi pomembno glede 13. člena, ki ga črtamo oziroma predlagamo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke, da se črta, je pa tako. Dejstvo je, da znotraj tega zakona se v tem trenutku uvaja popolnoma novo pooblastilo, ki ga bodo lahko uporabljali policisti. Gre za pooblastilo, ki predvideva pregled osebe in stvari, kar pa po mojem mnenju lahko pripelje tudi do zlorab in neupravičenih posegov v integriteto, pa tudi v dostojanstvo posameznika. To je dejstvo. Zato ne morem sprejeti nekaterih izjav prej, kolegice iz Socialnih demokratov, ko je dejala, da bi se lahko jaz sama kot predsednica Komisije za peticije, človekove pravice in enake možnosti ukvarjala s tem tako, da bi tudi ta zakon obravnavali na tej komisiji in ne tako, da opozarjam javno tako Amnesty International kot varuhinjo človekovih pravic, da bi bilo modro in pametno, da se opredeli do tega zakona, sploh do tega novega pooblastila.

In še enkrat bomo ponovila ta javni apel; zdi se mi, glede na to da smo v preteklosti bili priča vedno znova, kadar so se uveljavljala neka nova pooblastila, ki so posegala na občutljiva področja, kar se mi je zdelo edino pravilno, se pravi, da sta se takrat oglasili tako Amnesty International kot tudi varuh oziroma zdaj varuhinja človekovih pravic. Danes, v temu primeru, pri temu zakonu vztrajno molčita. In to po mojem mnenju ni dobro. Jaz sama menim, da bi bilo več kot potrebno, da se še danes opredelita do teh vprašanj. Potem seveda se bomo tudi mi vsi skupaj lahko lažje odločali ali sprejmemo takšen zakon ali ne.

Sama bom podprla amandma, ki smo ga predlagali v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa še enkrat.

Poglejte, ta 13. člen je tudi po mnenju Zakonodajno-pravne službe zelo sporno napisan. Uvaja nekatere pojme, ki po našem mnenju na široko odpirajo možnost zlorabe policijskih pooblastil in kršitve človekovih pravic. Namreč, kaj pravi Zakonodajno-pravna komisija, tista, na katero se pritiska v Državnemu zboru in verjetno je kar nekatere strah, da tukaj beremo njihova pisna stališča. Pravijo, da se zastavlja vprašanje o sorazmernosti in s tem dopustnosti posega v pravice posameznika... in potem naprej jaz samo odlomke berem... "Nujno bi bilo določiti še dodatne pogoje saj zgolj navedba, da se pregled osebe in odvzem predmetov opravlja iz razlogov javne varnosti..."

Razlogi javne varnosti so bili v prejšnjem sistemu krinka in osnova za masovno kršenje človekovih pravic. In potem pride smetana na vse to, ko uvajajo tudi nov pojem: "utemeljene verjetnosti" za pregled osebe in stvari. Zakonodajno-pravna služba pravi: "Ocenjujemo, da izraz "utemeljena verjetnost" v prvem odstavku predlaganega novega člena ni primeren". Ampak ta oblast očitno potrebuje take meglene pojme, da bo zelo ohlapno napisana zadeva, da se bodo ta določila lahko zlorabljala. Jaz ne trdim, da niso potrebna dodatna pooblastila, ampak tako megleno ohlapno zapisana, ki s pravom nimajo nobene povezave oziroma se reinkernirajo določeni pojmi, ki so bili mišljeni, da so zavrženi za večno, to pa skrbi. In skrbi to tudi pravnike v tej hiši.

Poglejte, v nadaljnjih vrsticah tega člena, prebral vam bom en odstavek tega člena. Na dveh mestih, v tem členu in 19. členu, ko govori o vklepanju, je tako, kot da so kot merilo sedaj postavili v zakon tisto, kar je bilo v zadevi Zidar-Penko strogo, po pravniških in kriminalističnih in varnostnih načelih, na katere se sedaj sklicuje gospa ministrica, takrat napadano kot kršitev in na podlagi česar se je preprečila policijska preiskava in se ni smelo pogledati stvari, ki so bile zaklenjene v avtomobilu. Slišimo za koliko denarja je šlo. Za ogromne vsote denarja, za pranje denarja. To slišimo in seveda je bil utemeljen razlog za te iste, da so takrat preprečili to. Sedaj pa piše: "Ker se oseba iz prvega odstavka tega člena nahaja v ali ob vozilu in je policist neposredno zaznal, da so bili predmeti skriti ali odvrženi v vozilo in da se nahajajo v vozilu, sme policist opraviti tudi pregled notranjosti vozila, razen njegovih skritih delov." Točno ta primer so postavili v zakon. Ampak sedaj ne kot kršitev, ampak osnovo za to, da se bo delalo tisto, kar je bilo v primeru Zidar-Penko, se v teh pravniških krogih, predvsem pa političnih, politično motiviranih krogov, takrat drastično napadano in so s tistimi drastičnimi napadi in tudi prek medijev zaščitili takrat. Sodišče niti ni moglo razsoditi v tisti zadevi. In tudi glede odklepanja, ko se je takrat tulilo o nekih zatezih lisicah, tako strašno, tudi to je zdaj v 19. členu kot norma, kot zakon, takrat pa je bilo sporno. Najmanj,

kar kaže tu, kaže na dvoličnost tistih pravnikov, ki so to pisali. In zdaj bo ta primer Zidar-Penko še bolj sporen v javnosti, kaj se je takrat prepričilo. Policija ve, da ja takrat policiji ušla velika riba, pa je morala to vnesti. Ampak to pomeni, da ko se je šlo za "naše" potem je bila to kršitev človekovih pravic, zdaj ko pa so "naši" na oblasti, je pa to norma.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa.

Za besedo je prosila še gospa Alenka Jeraj. Želi še kdo razpravljati? (Da). Odpiram čas za razpravo. Prijavite se prosim, kdor želi razpravljati.

Besedo ima gospa Breda Pečan.

BREDA PEČAN: Dober dan.

Jaz sem se hotela samo na kratko oglasiti v zvezi s tem, da danes poslušamo razprave - ne glede na to, da nisem v dvorani, sem jih namreč poslušala, tako mimogrede povedano - o vsem drugem in zelo redkokdaj o teh dveh amandmajih. Jaz mislim, da je postala že notorična navada, da razpravljamo od tega, da je zakon zanič, da je v preteklosti bila policija dobra in kaj jaz vem, kaj še vse. Ko pa bi morali govoriti o samih amandmajih, nam pa zmanjka. In zaradi tega bi samo to povedala, da je pozornost javnosti tudi po zaslugi opozicije v Državnem zboru, usmerjena samo na določila v zvezi z amandmajem k 2. členu, medtem ko drugi amandma, ki govori o pristojnostih oziroma postopku policije v zvezi z vklepanjem in vezanjem oziroma z odvzemom stvari oziroma predmetov, ki lahko ogrožajo ali samega osumljenca ali pa policista, pravzaprav smešno, bom rekla, zanemarja dejstva. Dejstvo, da so policisti danes skoraj tako ogroženi kot civilisti marsikdaj in da smo zdaj že bili večkrat, ne sicer priča, ampak smo bili deležni informacij o tem, da so bili policisti v postopkih poškodovani. Mislim, da je potrebno zagotoviti, da bodo lahko normalno delali ob naravi dela, kakršno imajo. Ko govorimo o tem, da so v zakonu zdaj vključeni posegi, ki nekako legalizirajo način ravnanja z nekaterimi osebami, ki so bile vklenjene na neprimeren način, s silo, ki je bila neprimerna samemu postopku in tudi samim osebami, ki so bile vklenjene, je zelo na trhlih nogah. Ko se natančneje opredeli, v kakšnih primerih lahko posamezna dejanja policisti opravljajo, mislim, da je to samo varovanje tudi ljudi, ki so v postopku, pred neprimernim ravnanjem z njimi, ne pa ravno obratno, da se sedaj legalizirajo postopki, ki so bili prej napačno izvedeni.

Jaz bi rekla, da je ta drugi amandma k 6. členu pravzaprav popolnoma nepotreben in bi svetovala, da ga predlagatelji umaknete.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ: Hvala. Eni nam očitata, da pozivamo varuhinjo in ostale inštitucije v tej državi, ki morajo skrbeti za varovanje človekovih pravic. Neverjetno, v preteklem mandatu ni bilo treba nobenega nič pozivati. Vsi so imeli mnenje, v večini negativno, ki so ga izražali na vse mogoče načine: po televiziji, na sejah naših in vsepovsod. Zdaj pa, kot da nikjer nobenega ni in da je stvar, čisto korektna. Najbrž bi pričakovali od varuhinje, da se do tega opredeli, najmanj ona, ki obravnava tudi take primere. In tudi mi nismo govorili, da je bilo v prejšnjem mandatu vse super in da je v policiji vse funkcioniralo idealno, ker če bi tako razmišljali, potem ne bi sprejemali nobenih sprememb, ne bi spremljali zadev, kaj se dogaja, skratka, ne bi nič počeli, pa smo kar nekaj stvari počeli.

Tule imam poročilo o delu policije v letih 2005, 2006, 2007 in 2008. Pri temi "Spremljanje izvajanja policijskih pooblastil in ogrožanja policistov" je v letu 2007 policija v svoje poročilo zapisala, da "je posebno pozornost namenila zakoniti in strokovni uporabi prisilnih sredstev ter odpravljanju nepravilnosti pri delu. V ta namen je bilo zbrano gradivo za publikacije o primerih iz prakse, pripravljeno je bilo učno gradivo za uporabo fizične sile, sredstev za vklepanje in vezanje, sredstev za prisilno ustavljanje prevoznih sredstev in uporabo plinskega razpršilca." To je bilo v letu 2007.

V letu 2008 je policija v svoje poročilo zapisala, da je bila izdana publikacija "Primeri iz prakse". Mi smo prosili, da bi to dobili, ker če že obravnavamo to temo, bi pač radi vedeli, na podlagi česa oziroma zakaj je potrebna sprememba zakona. Poleg tega je bilo zapisano tudi, da so bile pripravljene spremembe in dopolnitve pravilnika o policijskih pooblastilih, ki naj bi ustrezneje uredile nekatera policijska pooblastila. Tudi tega poslanci nismo dobili. Po mojem bi bilo pošteno do poslank in poslancev najmanj to, da bi vsa ta gradiva, ki bi osvetlila, zakaj in v čem je problem, zakaj je treba zakon spreminjati, čeprav o tem, da je treba zakon spreminjati, ni v nobenem poročilu nič zapisanega, vendar bi se to lahko uredilo s pravilnikom o policijskih pooblastilih oziroma uredilo tam, ali pač ne. Toda mi tega ne vemo, ker seveda tega nismo dobili. In govorite, da je tema občutljiva in da mi to z neko ihto sprejemamo. Res je, če bi imeli čas, bi verjetno v času postopka, ko bi se o teh stvareh pogovarjali, lahko vse te stvari dobili. Potem bi se najbrž lažje odločali o zelo pomembnih in zelo občutljivih stvareh, ki ste jih tudi sami omenili, ki pač širijo nekatera pooblastila. Sama sem tudi za to, da so policisti varni, da je poskrbljeno za njihovo varnost. Ampak, še preden smo mim kakšno stvar samo omenili, je bilo že toliko govora o

človekovih pravicah, da je neverjetno, da se zdaj nihče, ki varuje v tej državi človekove pravice, ne opredeli do tega in reče, ne, to je pa super, to bo pa rešilo probleme. Ali pa reče, dajmo tule še malo razmisliti pa si vzeti malo več časa.

Jaz bom podprla amandma, ki ga predlagamo v naši poslanski skupini. Pričakovala bi tudi, če boste uspeli izglasovati, tako kot ste si zaželeli in zamislili, da bomo le dobili od ministrstva to, kar jih prosim. Se pravi, publikacijo: "Primeri iz prakse" in kakšne spremembe so bile uvedene v pravilnik o policijskih pooblastilih, od kdaj veljajo in še čisto osnovne podatke o tem, kaj se na tem področju dogaja.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Borut Sajovic.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Z zanimanjem poslušam to razpravo in me resno zanima, jaz sam zakon razumem in pa tudi 13. člen tako, da s tem členom želimo narediti policijo operativno, učinkovito, obenem pa policiste zaščititi pri svojem delu in pa zaščititi tudi naše državljane. Resno razmišljam, nekateri, ki želijo zbrisati ta člen, ali se zavzemajo za to, da bi imeli kriminalci, prekupčevalci drog, tisti, ki prinašajo s seboj najrazličnejše vrste orožja, več pravic in da bi jih čim manj motili pri svojem delu. Presenečen sem tudi, ampak očitno je nekaterim življenjski moto, da nekatere stvari vidijo že naprej izredno črno, predvsem pa negativno in kako bo vse zlorabljeno. Spomnim se prijaznega vica iz gimnazijskih let o policistih, ko so rekli: Kaj razmišlja policist, ko vidi pred seboj bananin olupek? Odgovori: Spet bom padel. Jaz pa mislim, da policisti danes delajo učinkovito, dobro, o tem ne razmišljajo, pač pa te črne scenarije goji politika, očitno predvsem iz opozicijskih vrst.

Policijska pooblastila razumem kot ukrep za bolj učinkovito delovanje policije. Predvsem se mi zdi bistveno povedati, da gre za spremembe na področju policijskih pooblastil, ki ne prinašajo novih širitev, predvsem pa omejitve, če pa ni omejitev, so pa postopki in pravila bolj določeni. Mislim, da novela predlaga več ukrepov za zaščito človekovih pravic v policijskih postopkih, in sicer tako, da se ti postopki snemajo in da se s tem natančno opredeljujejo tudi meje in pa intenziteta policijskega ravnanja. In, če nekdo temu nasprotuje, se lahko na podlagi dejstev in posnetkov preveri, za kaj je šlo.

Zdi se mi tudi pomembno povedati, da predlogi uvajajo več ukrepov, ki zagotavljajo zaščito policistov, njihovih bližnjih in sodelujočih po postopku pred grožnjami s strani storilcev kaznivih dejanj. Če smo lahko, teden ali dva nazaj prebrali, da so se policistov na Gorenjskem lotili kar z vojaško bombo,

potem je seveda treba tudi ustrezno odgovoriti in pa ukrepati. Zato se mi črtanje 13. člena ne zdi smiselno.

Bi pa o absurdnosti te obtožbe o širitvi policijskih pooblastil in uvajanju nesorazmernih posegov v človekove pravice opomnil tudi na 51. člen, ki po novem določa, da policisti smejo uporabiti le tisto prisilno sredstvo, ki je sorazmerno načinu in moči upiranju ali napada. Pri uporabi prisilnih sredstev morajo policisti spoštovati človekovo osebnost in njegovo dostojanstvo. Če to seveda prevedemo v prakso, nekemu, ki se sprehaja po Tivoliju, bodo ukrepi drugačni, kot pa zaščita premoženja in pa življenj policistov v primeru tistega, ki grozi z nožem ali s seboj prenaša kakšno eksplozivno sredstvo. In za to gre.

Enako po mojem mnenju novela ne prinaša te pravice, da bi policisti na cesti ljudi ustavljali, jim obračali žepe brez sodne odredbe, kot bi tisti, ki življenje vidijo in pa tudi zakonodajo z najbolj črnega vidika, želeli prikazati. Mislím, da prav nasprotno, z željo po omejitvi danes preveč široko uporabljenega varnostnega pogleda, ta zadeva se na leto v policijskih vrstah uporablja v približno dvajset tisoč primerih, želimo postaviti jasne meje pregledov oseb z namenom odvzema eksplozivnih sredstev, nevarnih stvari in drog.

In za to gre. Zato sam osebno tega 13. člena, da se črta, ne podpiram. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Silven Majhenič.

SILVEN MAJHENIČ: Hvala za besedo.

Policijski zakon obstoja, odkar imamo policijo. Ampak ravno v temu delu, o katerem se pogovarjamo, uporaba prisilnih sredstev, se kaj dosti ni spremenilo. Uporaba fizične sile je ves čas nekje dorečena, mogoče zdaj v zadnjem delu, ko so dobili nekaj več pooblastil pri osebnem pregledu, je to dodano, ampak kaj več pa ne. Kar se tiče tega, to popolnoma zagovarjam. In bi se mogoče dotaknil tistega dela, ki govori, da je policistom treba zagotoviti tudi varno delo, ko opravljajo svoje nevarno delo. Policisti so tudi ljudje, ki imajo svoje družine, ki si ne želijo, da zaradi slabega zakona postanejo invalidi v breme družin in države. Novela zakona zagotavlja policistom in varovanim osebam neko garancijo za varnost. Policijske naloge so v tem delu, ko se še zakon ni dopolnil, omejene na vseh področjih. Zato je nujno treba urediti zakonodajo pristojnosti in izvajanja pooblastil policistov. Včeraj sem se ravno pogovarjal z dvema policistoma, ki sta v kazenskem postopku, ker so rekli, da sta prekoračila pooblastila, in to zaradi tega, ker sta pregledala nekatere ljudi tudi zaradi svoje lastne varnosti. Ampak ti ljudje, ki so jih pregledovali, so znani kriminalci. In ko si policist, si ne moreš tega dovoliti, da ne pregledaš nekoga, ko veš, da ti lahko tudi, ko boš hrbet obrnil, pošlje metek v

glavo. In ti isti kriminalci imajo tudi denar, tudi dobre odvetnike in danes te policaje, ko so vestno opravljali svoje delo, tožijo na sodišču.

Ampak tu bi samo nekaj poudaril, država bi morala naše policiste, ki svoje nevarno delo opravljajo vestno in v prid državljanom, tudi nagraditi in jim tudi nuditi neko zaščito. Mislím, da bo tudi v tem delu treba v zakonu nekaj zapisati. Hvala.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Besedo ima gospa Janja Klasinc. Izvolite.

JANJA KLASINC: Hvala, gospod predsedujoči. Tudi sama bi kolegicam in kolegom sporočila, da ne bom podprla predlaganega amandmaja Slovenske demokratske stranke, in sicer zaradi tega, ker sem kot članica Odbora za notranjo politiko dobila dovolj jasno razlago vodstva ministrstva, za kaj pravzaprav gre. Mi tukaj danes govorimo kar na sploh. Gre za to, da se uvaja nov strokovni termin. To je ugotovila tudi naša zakonodajna služba, o kateri tako radi danes govorimo oziroma govorite, da je "zrezala", "sesekljala" ta zakon, da je imela velike pripombe. Resnica je drugačna. Pisni dokument Zakonodajno-pravne službe je bil na samem začetku - to je bilo mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki smo ga dobili pred razpravo na Odboru za notranjo politiko - precej kritičen zaradi nekaterih nejasnosti. Tukaj sem tudi jaz kritična do ministrstva, saj je v svojih obrazložitvah posameznih členov, ki jih je predlagal, bil preveč strokoven. Vi se morate zavedati, da mi nismo vsi pravniki, da vsi nismo strokovnjaki za varnostne vede, zato nekatere stvari nismo razumeli. Moram pa povedati, da so pa potem predstavniki ministrstva zelo jasno na sami seji povedali, za kaj gre. Skratka, ko policist zaustavi nekoga, ki še ni storil kaznivo dejanje, ima zaenkrat pravico, da ga recimo pretipa. Kaj več od tega ne. Ta človek ima lahko pri sebi skrito kakšno rezervno orožje. Ta človek ima lahko v peti eksploziv. Ta človek ima pri sebi lahko skrito drogo. In to novo pooblastilo za pregled osebe in stvari bo policistom zdaj omogočilo, da lahko te posameznike, za katere obstaja utemeljena verjetnost, da nekaj skrivajo oziroma da so nevarni, pregleda. In poslušajte, to je samo v korist naše varnosti, ne samo varnosti policistov. In zato predlagam, da se nehamo slepomišiti, saj so bile vse te dileme na odboru že razjasnjene in da pač zavrremo ta amandma SDS.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Vinko Gorenak. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa, gospod predsednik. Mislím, da govorimo o amandmaju k 13. členu.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Tako je.

DR. VINKO GORENAK: Bi človek pričakoval, da bo debata tekla o tem, ampak s strani mojih predgovornikov je bilo slišati vse drugo, samo to ne. Kot da se kdo ne bi zavzemal za varnost policistov in tako dalje. Celo za varnost njihovih družinskih članov in tako naprej. Vse to je v zakonu napisano. In to smo tudi podprli. Ampak to ni amandma k 13. členu, kar je nekdo pred menoj govoril, pa ni bil opozorjen. Tudi, da gre nov strokovni termin. Tu ne gre za noben nov strokovni termin. Gre za novo policijsko pooblastilo. Saj je naštetu v dveh členih. Samo prebrati je treba zadevo. In s tem, da gre za novo policijsko pooblastilo, bi moral imeti problem kdo drug, ne jaz. Moram jasno reči, jaz nimam problema z novim policijskim pooblastilom. Samo javno povejmo, da gre za novo policijsko pooblastilo, da bo lahko kdo tudi rekel, da uvajamo policijsko državo. Ampak kot pripadnik te službe, nekdanji pripadnik te službe, razumem potrebe policije in tudi prakso policije na tem področju, zato v osnovi z novim policijskim pooblastilom nimam težav. S čim imam težave? Z vsebino tega novega policijskega pooblastila. Zakaj? Bom razložil. In to, kar bom povedal, temelji tudi na pogovoru s štirimi strokovnjaki, ki sem ga opravil še sinoči, in sem jih poprosil za njihovo stališča do tega člena. Vsi štirje so mi rekli: "Saj veš, to je potrebno." Sem rekel: "Kako pa je zadeva potem?" Vsi so mi rekli: "Člen je nemogoč, člen je popolnoma podnormiran." In s čim to tudi sam utemeljujem. Gre torej za novo policijsko pooblastilo, ne kakšen strokovni termin, ki ga umeščamo med varnostni pregled in osebno preiskavo. Varnostni pregled je eno, nova stvar je torej pregled osebe in stvari, to je novo pooblastilo, naslednja stopnja je pa osebna preiskava. Ampak poglejte! Zakaj imam težave s tem členom? Zato, ker spravlja v nevarnost policiste in spravlja v nevarnost državljane. Vsak policist, ki se mu bo zazdelo, da je državljan nekaj vrgel v avto, bo imel razlog, da bo to policijsko pooblastilo uporabil. V avto je lahko vrgel tudi vžigalnik, tudi telefon ali karkoli drugega. Ampak policist bo trdil, da je mislil, da je vrgel nekaj drugega. Potem pa ima naslednjo težavo. Skritih delov pa ne sme pregledovati. Kaj so skriti deli? Tu obstaja neka sodna praksa, to mi je pojasnil gospod Klemenčič. To obstaja. Ampak za to sodno prakso, kaj dosti policisti ne vedo. Kaj je sedaj skriti del? Zaklenjen prtljažnik, odklenjen prtljažnik, zaklenjen predal, odklenjen predal. To si bom jaz tolmačil tako, vi si boste tolmačili drugače. Dva policista si bosta tolmačila različno. Tu je torej težava. Na eni strani, da bodo policisti kaj hitro prišli v prekoračitev pooblastil, o čemer je govoril gospod Majhenič, takoj bodo lahko v prekoračitvi pooblastil. Na drugi strani so pa tudi državljani tisti, ki bodo izpostavljeni temu, ker ni pooblastilo jasno napisano. Vem pa, da ga je tudi težko napisati. Tudi to vem. Ampak v tem trenutku je nejasno napisano, in je nevarno za policiste in državljane. Zato je

naš predlog, da se to črta, ne iz kakšnih drugih razlogov. Varnost policistov je potrebna, o čemer ste govorili, ampak je urejena čisto v drugem členu. In tega smo mi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima ministrica za notranje zadeve.

KATARINA KRESAL: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci! Veliko prenese pravzaprav ta dvorana in o nekaj stvareh se je treba izjasniti, preveč nedoslednosti, nepravilnosti je bilo izrečenih.

Osredotočila se bom na tista vprašanja, ki najbolj burijo duhove predvsem v opoziciji. Kadrovska problematika. Predvsem, gospod Gorenak, vi ste velik poznavalec, tudi po lastnih besedah, tega področja. Jaz sem domnevala, da malo veste, kaj se dogaja in za kaj gre. In izjave in trditve, ki sem jih danes slišala, se sprašujem, kako boste sploh lahko še pogledali v oči svoje kolege v policiji. Ne vem, če se bodo želeli še resno in tehtno pogovarjati z vami. Seveda povsem jasno je, da je splošna številka ljudi, ki so zaposleni v policiji, 9.485. Tega seveda ministrstvo nikoli ni skrivalo. To je javen podatek, objavljen v vseh letnih poročilih na internetu in povsod drugje, kjer se to da dobiti. So pa tudi drugi podatki, ki so pomembni: o tem, kakšen je trend zaposlitev v policiji, in o tem, kakšne so realne številke o tistih policistih, ki skrbijo za ljudi na cestah, na ulicah, pri akcijah, kriminalističnih, takšnih in drugačnih. Ta številka je seveda bistveno drugačna. Vi ste rekli, da je celo še slabša, kot sem sama rekla. 2.712 je tistih policistov, ki opravljajo neposredne operativne naloge. Torej jih lahko srečate na cesti, v avtu, gredo v akcije, preganjajo bombaše, morilce in tako naprej. Zgolj 495 je kriminalistov. To je zelo majhna številka, od njih pričakujemo ogromno efekta, pa kot sem rekla že prej, samo odvetnikov je trikrat več, kaj šele koga drugega. Podatki, ki so tudi zelo pomembni in jih je treba vedeti, so javno dostopni v letnih poročilih. In na internetu je, da je splošen upad števila policistov, tudi od te velike številke, o kateri radi govorite, skozi vsa ta leta. Tako je bilo leta 2004 9.630 policistov, leta 2005 že 9.428, leta 2006 9.390, leta 2008 9.300 policistov. Za primerjavo, o čem govorim, eno je domnevna 90% zasedenost, se pravi z vsemi tistimi administrativnimi nalogami, ki jih opravlja policija, drugo pa je, kdo so policisti, ki delajo. Zame najbolj alarmantne številke so, recimo, Postaja prometne policije Postojna, sistemiziranih je 36 mest, zasedenih je 21. To pomeni, da je 58% zasedenost, ne 90%. Policijska postaja Ljubljana-Center, sistemizacija 149 mest, zasedba 101 mesto, to je 67% zasedenost, ne 90%. Potem je Policijska postaja Logatec, sistemizacija 19, zasedenost 13, to je 68% zasedenost, ne 90%. Postaja prometne policije Celje,

sistemizacija 51, zasedba 35, to je 68% zasedenost, ne 90%. Policijska postaja Sežana, sistemizacija 36, zasedenost 25, 69% zasedenost, ne 90%. To so realne številke, s katerimi se spoprijema policija. Toliko je realnih ljudi na terenu. In to so razlogi, zakaj gremo v ta nujni postopek.

Res je, kolegi iz opozicije so danes večkrat poudarili, kako je pa mogoče, da se v prejšnjem mandatu nič ni govorilo o tem problemu. Nič se ni govorilo o tem problemu, ker se ni hotelo govoriti o tem problemu, ker je bilo celo zaželeno, da se ne bi govorilo o tem problemu. Ampak seveda, politiki nismo noji, ne moremo s tem, da damo glavo v pesek, zbežati pred problemom. Če se ni govorilo o problemu, to ne pomeni, da problema ni. In če se ni govorilo o problemu, je gotovo, da se problema ni reševalo. In zato smo prišli do situacije, ki je danes katastrofalna. In, pozor, nisem rekla, da je to samo stvar prejšnje vlade, tudi nekaj prejšnjih je precej soodgovornih pri tej stvari. Seveda je to, kar počnemo z novelo zakona, prvi korak, nujni korak je, kot se je slikovito izrazil državni sekretar, gašenje požara, nekaj, kar moramo narediti takoj, da vse ne zgori. Ampak potem pridejo novi koraki. Tudi to, kar ste se vi spraševali, gospod Gorenak, kaj vsi ti ljudje, vseh teh 6.000 ali koliko, dela potem na mestih, ki jih plačuje država. Popolnoma enake stvari se sprašujem kot vi. Kako je možno, da zadnjih nekaj let nihče ni opazil tega, da tisoče ljudi sedi na stolih na policijskih postajah ob mizah, namesto da bi jih premikali na teren. Se strinjam, to je problem. In zato smo se ga lotili, takoj že v teh kratkih šestih mesecih, kar sama vodim ministrstvo: tečejo postopki reorganizacije ministrstva, reorganizacije policije, pregledovanja sistematizacije, racionalizacije dela policije, ministrstva, policije tako na državni kot na regionalni ravni. Seveda sprejemamo ukrepe in šele vsi ti ukrepi skupaj bodo na dolgi rok popravili to situacijo. Ampak začenjamo pa s tem...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospa ministrica! Prosim, da se omejite predvsem na razpravo v zvezi z amandmajem, ne pa s splošno razpravo. Nadaljujte ministrica.

KATARINA KRESAL: Dobro, spoštovani predsednik, potem bom nadaljevala kasneje.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa.

Hkrati se vam zahvaljujem, predsednik, za korektnost, ki ste jo pokazali. Za vse razpravljavce v tej dvorani veljajo ista pravila, zagotovo.

Zato bom samo en stavek rekel. Glede na izvajanje ministrice, z vsem se strinjam in zato tudi z vsem srcem

podpiramo vseh teh pet členov, ki govorijo o kadrovski problematiki. O tem ni nobene težave. Težava je s petintridesetimi člani, ki odpirajo neke druge stvari, pri reorganizaciji pa izjemno veliko sreče, več kot sem jo jaz imel.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 21.c točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **21.A TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAMSTVENI SHEMI REPUBLIKE SLOVENIJE**, v okviru nujnega postopka.

V zvezi s to točko sta bila v zakonodajni postopek vložena dva predloga zakonov, in sicer Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije - skrajšani postopek, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložil mag. Radovan Žerjav, in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije - nujni postopek, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Odbor za finance in monetarno politiko je ob razpravi o navedenih predlogih zakonov odločil, da jih bo obravnaval v skladu s tretjim odstavkom 117. člena Poslovnika Državnega zbora. Hkrati je tudi sklenil, da bo nadaljnji postopek v skladu s 127. členom Poslovnika Državnega zbora vodil na podlagi predloga zakona, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po nujnem postopku predložila Vlada.

V skladu s četrtem odstavkom 117. člena Poslovnika Državnega zbora dajem besedo predlagatelju predlogov zakonov za dopolnilno obrazložitev.

Pričakujemo predstavnike Vlade. Očitno predstavnikov Vlade v tem trenutku ni v Državnem zboru.

Besedo ima predlagatelj poslanskega zakona mag. Radovan Žerjav.

Prosim mag. Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Z Zakonom o jamstveni shemi Republike Slovenije so se uredila jamstva Republike Slovenije bankam za zadolževanje gospodarskih subjektov. 6. člen zakona opredeljuje gospodarske subjekte kot osebe, organizirane v statusni obliki po zakonu, ki ureja gospodarske družbe s sedežem v Republiki Sloveniji. Zadruga kot gospodarski subjekt pa niso urejene v Zakonu o gospodarskih družbah, temveč v Zakonu o zadrugah, ki se...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani!

MAG. RADOVAN ŽERJAV: ...ki se glede posameznih vprašanj sklicuje na več določb iz Zakona o gospodarskih družbah, vendar zadrug ne opredeljuje kot gospodarske družbe. Navedeni 6. člen Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije torej pomeni, da so posojila zadrugam iz jamstvene sheme izključena. Ker zadruge kot gospodarski subjekti poslujejo na trgu pod enakimi pogoji kot gospodarske družbe, praktično v vseh dejavnostih, od kmetijstva, predelave, trgovine in drugih storitvenih dejavnosti, smo v Poslanski skupini SLS ocenili, da je nujno, da se Zakon o jamstveni shemi Republike Slovenije dopolni. Vložili smo Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije, saj menimo, da posledice finančne in gospodarske krize prizadenejo zadruge enako kot druge gospodarske subjekte. Izločitev zadrug iz kroga možnih koristnikov obravnavanega ukrepa ni v skladu z zahtevo o neizkrivljeni oziroma neovirani konkurenci, pri čemer komisija in sodišče Evropske skupnosti za podjetje v smislu predpisov Evropskih skupnosti o državnih pomočeh dosledno štejeta tudi zadruge. V primerjavi s številom vseh delujočih gospodarskih družb število zadrug pomeni manj kot 1%, zato razširitev kroga kreditorejmalcev v smislu sprejetega zakona ne bi zahtevala opazno večjih sredstev. Vključitev v ukrep pa bi zagotavljala zadrugam enake možnosti pri opravljanju njihovih dejavnosti in s tem tudi večjo učinkovitost porabe javnih sredstev. Razmeroma majhen delež zadrug v celotnem številu gospodarskih subjektov ne pomeni, da je prispevek zadrug pri posameznih dejavnostih majhen ali celo zanemarljiv. Na tem mestu moram še posebej izpostaviti izjemen pomen zadrug za kmetijstvo.

Kot smo že večkrat opozorili, aktualna vlada prevečkrat pozablja na kmetijstvo, tudi to, da so zadruge izključene iz kroga kreditorejmalcev, za katere so predvidena jamstva po jamstveni shemi, je dokaz, da je Vlada na to področje pozablja. Pomen zadrug se kaže tudi v zadnjih razpoložljivih statističnih podatkih iz letnih poročil za leto 2007. Zadruge na področju kmetijstva predstavljajo 23,83% od skupnega števila gospodarskih subjektov, ki so pravne osebe. K celotnim prihodkom gospodarskih družb in zadrug v tej dejavnosti pa so prispevale skoraj polovični delež. Ukrepi, ki ne zagotavljajo enakopravne udeležbe zadrug pri kreditiranju iz jamstvene sheme, so torej milo rečeno nepremišljeni. Prizadenejo tudi kmetijstvo, ki ima zaradi dolgega proizvodnega cikla veliko bolj specifične potrebe po kreditiranju kot druge dejavnost. Neenaka obravnava pa posredno zadeva tudi položaj bank, ki imajo med svojimi komitenti različen delež zadrug. Zaradi enakih konkurenčnih možnosti zadrug in ustreznega varstva interesov zadružnih članov ter zaposlenih v zadrugah je nujno, da se v pojem gospodarski subjekti kot kreditorejmalci, za katere obveznosti se izda jamstvo, zajete tudi zadruge.

Predlagam, da se ta predlog zakona podpre zato, da bo vsem gospodarskim subjektom, ne glede na njihovo zadružno ali

drugačno pravno organizacijsko obliko, zagotovljena enaka podpora pri premagovanju finančno gospodarske krize. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MIRAN POTRČ: Hvala lepa. Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem podpredsedniku Radu Likarju za predstavitev poročila odbora. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi! Odbor za finance in monetarno politiko je predlog zakona kot matično delovno telo obravnaval 14. maja 2009, in sicer v okviru točke dnevnega reda Obravnava predlogov zakonov na podlagi tretjega odstavka 117. člena Poslovnika Državnega zbora. Kot gradivo za to točko dnevnega reda sta bila odboru posredovana predloga novele zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije, skrajšani postopek, predlagatelja poslanca Radovana Žerjava, in vladni predlog novele istega zakona po nujnem postopku. Odboru sta bili posredovani mnenji Zakonodajno-pravne službe s pripombami k 1. členu poslanskega predloga zakona in k vsem členom vladnega predloga zakona.

Odbor je ob obravnavi navedene točke dnevnega reda v skladu s tretjim odstavkom 117. člena Poslovnika Državnega zbora najprej odločil, da bo navedena predloga zakonov obravnaval v okviru iste točke dnevnega reda na tej seji odbora po določbah poslovnika o nujnem postopku za sprejetje zakona. V skladu s 127. členom poslovnika je odbor na tej seji odločil tudi, da bo dopolnjen predlog zakona pripravil na podlagi vladnega predloga zakona.

Na podlagi 127. člena poslovnika je odbor v nadaljevanju odločil tudi o tem, da se v predlog vladnega zakona, ki bo osnova za pripravo dopolnjenega predloga zakona, ne vključi 1. člena iz poslanskega predloga zakona, ker to vsebino na enak način ureja 1. člen vladnega predloga zakona.

Odbor je na podlagi tako sprejetih sklepov na isti seji opravil drugo obravnavo vladnega predloga zakona po nujnem postopku.

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke je vložila amandma k 3. členu tega predloga zakona. V razpravi je odbor soglašal s predlagano vključitvijo zadrug v krog kreditorejmalcev, za katere se izdajo jamstva, kar je bila vsebina tako poslanskega kot vladnega predloga zakona. V nadaljnji razpravi pa je bilo v povezavi z zadrugami opozorjeno na določbo 3. člena, ki se nanaša na ureditev omejitev pri poslovanju bank, ki pridobijo jamstveno kvoto. Te določbe naj bi namreč veljale le za prepoved dajanja oziroma obnavljanja posojil za odkupe gospodarskih družb, ki delujejo na podlagi zakona o gospodarskih družbah, s strani njihovih poslovodstev in z njimi povezanih oseb, ne predvidevajo pa takšne črne liste na področju zadrug. S tega vidika je bil

podan predlog, da se do druge obravnave zakona na seji Državnega zbora razmisli o potrebnosti amandmaja, ki bi to morebitno pravno praznino v primeru zadrug odpravil.

V nadaljevanju razprave so člani odbora pozornost namenili višini provizij za kreditojemalce bonitetnega razreda B in C, ki se v primerjavi z veljavnim zakonom bistveno zvišujejo. Poudarjeno je bilo, da zakon, ki je po mnenju odbora eden najpomembnejših ukrepov za blaženje finančne in gospodarske krize, na takšen način izgublja svoj prvotni namen. Vnos elementov običajne bančne prakse v krizna razmerja in bistveno višje premije za kreditojemalce bonitetnega razreda C, ki kredite najbolj potrebujejo, s tega vidika predstavljata spremembo prvotnih rešitev uveljavljenih prav na predlog odbora.

Odbor je na podlagi pripomb Zakonodajno-pravne službe sprejel svoje amandmaje k 1., 2. in 4. členu vladnega predloga zakona, v okviru opredelitve do vloženega amandmaja Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 3. členu pa je sprejel tudi ta amandma. Odbor je v nadaljevanju sprejel vse člene predloga zakona. Sprejeti amandmaji so vključeni v besedilo dopolnjenega predloga zakona, ki je sestavni del poročila odbora.

Zaradi sprejetih odločitev odbora je zakonodajni postopek za poslanski predlog zakona smiselno zaključil, zato je odbor na podlagi 128. člena Poslovnika Državnega zbora sprejel še sklep, da ta predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

O temu sklepu bo Državni zbor odločal na podlagi drugega odstavka 134. člena Poslovnika Državnega zbora, ko bo zaključil obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije po njenem postopku. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Bogdan Čepič v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Današnja sprememba Zakona o jamstveni shemi upošteva najprej pripombo Državnega sveta in vključuje v jamstveno shemo tudi zadruge. S tem se izpolnjuje obveznost Vlade, da bo zadruge vključila v jamstveno shemo, ko smo le-to prvič sprejemali. Dopolnjuje se 13. člen, ki bo omogočil uporabo te jamstvene sheme tudi tistim gospodarskim subjektom, ki zaradi svoje prezadolženosti nimajo več kvalitetnih jamstvenih zavarovanj in bodo lahko le vključene v jamstveno shemo in najeli sicer nekoliko dražje kredite, a jamstva po temu zakonu bodo uporabna tudi za njih.

S tem se krog upravičencev do te pomoči povečuje. Jamstvena shema pridobiva na svoji uporabnosti. Z dopolnitvijo 17.a člena sprejemamo izredno hude sankcije v primeru, da bi

se ugotovilo, da je prišlo do kršitve pri dodelovanju in kasneje koriščenje kreditov, ki so zavarovani z državnim poroštvom na osnovi te jamstvene sheme. Kot največjo sankcijo se predvideva tudi ničnost pogodb.

Ocenjujemo pa, da največ polemik povzroča 13.a člen, ki ga danes tudi amandmiran s strani koalicijskih strank. Polemika je predvsem z razumevanjem 13.a člena in tudi amandmaja - ne tistega, ki je bil vložen že prej, in tudi ne zdaj tega popravljenega, iščemo namreč rešitve, ki bodo v celoti omejile reprogramiranje spornih kreditov, ob tem pa ne bi omejile bank v svojem poslovanju in osnovnem poslanstvu banke, to je kreditiranju. Namreč, če ne sprejmemo amandmaja koalicijskih strank, ta jamstvena shema ne bo zaživel in podjetjem v težavah ne bomo mogli pomagati na način državnega jamstva. Predvsem zato ne, ker se banke ne bodo prijavile na avkcijo za podelitev garancijskih kvot iz jamstvene sheme. Zakaj pa bi se, če v prvem odstavku novega 13.a člena omejujemo, da v okviru svojega poslovanja, torej celotnega poslovanja, ne smejo dajati oziroma obnavljati posojil, ki so bila dana tudi za odkup podjetij. Brez izjeme, tudi tistih, ki za banko lahko pomenijo dobro naložbo in so z bančnega vidika odlična posojila. Tudi tam, kjer je bil opravljen prevzem popolnoma v skladu z zakonodajo in so to danes uspešna podjetja, ki skrbijo za svoj razvoj in niso v krizi. Zakaj pa bi se banka omejila za par 100 milijonov evrov državnih poroštev, če pa njihovi krediti, ki so ali bili namenjeni odkupu ali notranji konsolidaciji lastništva podjetij, presegajo milijarde evrov. Seveda imamo možnost, da nekako prisilimo banke v pretežni lasti države, a verjetno to ni poslovno in tudi ne tržno. Verjetno pa se je v preteklosti zgodilo več prevzemov in so bili izvedeni korektno. Verjetno so bili prevzemi tudi financirani s krediti, ki so jih odobravale različne banke, tako v večinski lasti države kot tudi druge, ki imajo popolnoma drugo lastniško strukturo. Ali bomo zaradi dobrih 200 milijonov evrov iz jamstvene sheme, ki jih sploh ne smemo uporabiti za reprogramiranje kreditov, ki so bili namenjeni za odkup podjetji - to namreč piše v 8. členu Zakona o jamstveni shemi, ta člen pa se ne spreminja - izločili pa bi banke, ki imajo finančni potencial, da bi lahko pomagale pri kreditiranju gospodarstva za namene, ki jih Zakon o jamstveni shemi opredeljuje v svojem 7. členu. To pa je predvsem za financiranje obratnih sredstev in investicij ter za dokončanje le-teh. Tako je tudi zapisano v osnovnem zakonu o jamstveni shemi, kar s to spremembo zakona tudi ne spreminjamo. To je osnovni namen jamstvene sheme kot enega v nizu ukrepov, ki jih sprejemata Vlada in Državni zbor, da bi pomagala realnemu sektorju, da se izkoplje iz te gospodarsko-finančne in zadnjem času tudi socialne stiske. Vse več je namreč brezposelnih in to seveda povečuje socialno stisko. Če v kratkem ne bomo odprli te jamstvene sheme za kreditiranje

proizvodnje in novih investicij, lahko v prihodnosti pričakujemo dodatne težave v realnem sektorju.

Naj ponovim, da z amandmaji ne podpiramo tako imenovanih tajkunskih kreditov ali divjjo privatizacijo. Nasprotno, banke bomo zavezali, da morajo obvestiti Ministrstvo za finance, če želijo obnoviti kredite, ki so jim bili dodeljeni za nakup delnic. Prepričani pa smo, da danes ne vemo natančno, koliko in v kakšni vrednosti so izdani takšni krediti.

Socialni demokrati bomo spremembe Zakona o jamstveni shemi, vključujoč tudi amandma, sprejeli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Andrej Vizjak v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim mir v dvorani!

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Kolegice in kolegi. Od Vlade ne vidim nobenega tukaj...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Naj vas to ne skrbi, kolega...

MAG. ANDREJ VIZJAK: ... me skrbi zelo, ker Vlada tudi predlaga zakon, pa ni nikogar tukaj in je tole malce smešno oziroma ni smešno, pravzaprav ponazarja učinkovitost Vlade pri spopadanju s posledicami gospodarske in finančne krize. Elementarni ukrep, ki je bil predlagan s strani nešteto institucij in o katerem je tudi politika v Sloveniji doživela soglasje, je to, da bi morali prebroditi ta kreditni krč. Banke sedijo na denarju, ga nočejo posojati, ker se bojijo. Zato je bil tudi pripravljen ta zakon o jamstveni shemi. Zakon, s katerim bi država stopila bankam za hrbet, da bi pogumneje kreditirala oziroma sploh kreditirala gospodarske subjekte za njihove razvojne projekte, za njihovo ne nazadnje tudi poslovanje in tudi reprogramme posojil, ki jih potrebujejo podjetja za dokončanje določenih investicij, širitev in podobno.

Namreč, podjetja so se v preteklem obdobju znašla v veliki kreditni aktivnosti, gospodarska rast je vlivala optimizem, podjetja so investirala, imela so ogromno nekih načrtov. In v hipu se je ta dotok dolžniškega denarja s strani bank prekinil zaradi te krize. Tu je nujno stopiti podjetjem v pomoč in bankam s poroštvi države omogočiti, da kreditirajo ta podjetja naprej. To je bila osnovna ideja tega zakona o jamstveni shemi. Tu so bili detajli, v katerih nismo dosegli soglasja, in tudi mislim, da ta rešitev, da se dražijo krediti za nižje bonitetne razrede, ni na mestu, kajti s tem so se marsikatera podjetja znašla v nižjih bonitetah zaradi neplačevanja s strani njihovih poslovnih partnerjev v verigi, v kateri sodelujejo ne po svoji krivdi, po krivdi drugih zaradi krize. Torej, mi podpiramo tudi ta namen in podpiramo zakon, da se vključijo tudi zadruga kot upravičenke do

poroštev za svoje obveznosti in namene. Seveda pa ta zakon ima samo eno slabost, takšen, kot je - oziroma dve slabosti ima.

Prva temeljna slabost je, da se še sedaj okoli njega pogovarjamo, namesto da bi ga izvajali. Kolikor vem, ni bilo še nobenega porošstva države na podlagi tega zakona in uredbe, ki jo predvideva ta zakon, odobrene. In to je pravzaprav sramota, to je nezaslišano, to je diverzija na gospodarstvo in ne, prosim, še enkrat govoriti, da je za to kriv prejšnja vlada. Upam, da zato, da ta zakon ne funkcionira v življenju, pa res menda ni kriva prejšnja vlada - ali pač? Bomo slišali v nadaljevanju. Torej, to je prva temeljna slabost tega zakona.

Druga temeljna slabost pa je namera, ki jo je moč razbrati iz amandmaja, ki ga želijo koalicijske poslanske skupine vnesti v določila tega zakona. To je, da se pod določenimi pogoji dodelijo državna porošstva tudi za reprogreme posojil, namenjenih prevzeme. Jaz se bom načeloma danes izognil sploh izrazu menedžerske prevzeme ali pa tajkunske prevzemi, sploh ni važno, za prevzeme. To se pravi, da se s tem zakonom na podlagi amandmaja koalicije omogoča državna porošstva za kredite za lastniške konsolidacije za dokončanje nekih prevzemnih poslov in tako naprej. Spoštovani, kaj ima to zveze? Kaj ima to zveze s kreditnimi krčem - ki ga rabijo slovenska podjetja za poslovanje, delovanje, razvoj in investiranje? Nič! To je samo potuha tistim parim posameznikom, ki so se "zaciklali" skupaj z upravami bank in seveda ne morejo iz tega klopčiča. Oni so vzeli posojila pod predpostavko, da bodo večno lepi in zdravi časi, da bodo večno delnice rasle, da bodo poslovni rezultati super in bodo skozi denarni tok prevzetega podjetja vključevali posojilo. Sedaj se je zadeva sesula in potrebujejo pomoč. V redu, so se zakalkulirali in bog jim pomagaj, ne pa: koalicija jim pomagaj! In tukaj pravzaprav to počnete; počnete, pomagate tem posameznikom, ki so skupaj v sodelovanju z odgovornimi na bankam dobili posojila, verjetno tudi pod ugodnejšimi pogoji.

Zato v poslanski skupini tega amandmaja ne bomo podprli. Osnovno intenco zakona pa podpiramo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Cvetka Zalokar Oražem v imenu Poslanske skupine Zares. Prosim.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani kolegi in kolegice! Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o jamstveni shemi razširja krog upravičencev do pomoči v obliki državnih jamstev za kredite tudi na zadruge, ki jim je, podobno kot gospodarskim družbam, zaradi finančne krize otežkočen pristop do kreditov. S tem se popravlja manjko, ki je bil storjen ob prvi obravnavi tega zakona, vendar žal želim spomniti tudi na to, da smo prav zaradi manevrov, ko je bilo prepozno ugotovljeno, da zadruge niso zajete v ta zakon, doživeli kar nekajdnevno, nekajtedensko zamudo zaradi veta, ki ga je sprožil Državni

svet. In mislim, da je bila tu narejena tudi neka škoda, ne nazadnje tudi v smislu tega, da bi se lahko Zakon o jamstveni shemi začel realizirati v praksi bistveno prej, kar se mi zdi izjemno neodgovorna poteza s strani tistih, ki so na tak način želeli doseči svoje cilje.

Poleg navedenega se s predloženimi spremembami zakona rešuje tudi problematika kreditojemalcev, ki ne morejo zagotoviti za zavarovanje kreditov kvalitetnih jamstev, in sicer z ustrezno dopolnitvijo določbe o letni proviziji za izdano jamstvo v skladu z določbami začasnega okvira Evropske skupnosti, ki opredeljuje kriterije ukrepov za zagotavljanje skupnega trga. Dosedanja določba, ki je določala najnižjo možno premijo za posamezni bonitetni razred kreditojemalcev, se dopolnjuje z določbo o višini premije v odvisnosti od kvalitete zavarovanja. S tem se omogoča dostop do kreditov tudi kreditojemalcem, ki niso v stanju zagotoviti kvalitetnega zavarovanja kreditov.

Tretja vrsta sprememb oziroma dopolnitev zakona se nanašajo na zagotovitev namenske porabe kreditov z državnimi jamstvi. Zakon ureja prepoved kreditiranja tako imenovanih menedžerskih odkupov lastniških deležev v podjetjih tako za nova posojila kot za refinanciranje ali reprogramiranje že obstoječih kreditov ali drugačno finančno podporo v smislu izboljšanja kreditnih pogojev za posojila. S spremembo zakona se namreč prepoved kreditiranja menedžerskih odkupov iz kreditov, zavarovanih z jamstvom države, razširja tudi na ostale vire, ki jih v okviru svojega poslovanja uporabljajo banke v svojem poslovanju.

Četrto področje sprememb in dopolnitev zakona se nanaša na sankcije za kršitev zakona, vključno z za nas zelo pomembno ničnostjo pogodbe za že sklenjene pogodbe, če se v razumnem roku ne odpravijo ugotovljene kršitve zakona. Poleg ničnosti pogodbe zakon prinaša tudi obveznost bank, da v primeru unovčenja jamstva vrnejo državi izplačane zneske skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi, s čimer se država razbremeni uveljavljanja regresnih zahtevkov in pogodbenih kazni za banke v višini 5% glavnice, ki jo morajo banke plačati na račun Republike Slovenije v primeru kršitve zakona, uredbe ali pogodbe.

V Poslanski skupini Zares podpiramo sprejetje predloženega zakona, ki je bil z amandmaji matičnega delovnega telesa izboljšán v smislu pripomb Zakonodajno-pravne službe. Prav tako pa podpiramo tudi amandma koalicijskih strank. Govorimo o novem amandmaju, za katerega ocenjujemo, da je bistveno boljši kot varianta, ki je krožila v preteklih dneh. Zato menimo, da je v resnici urejeno na primeren način tudi vprašanje prepovedi dajanja posojil in obnavljanja kreditov tako imenovanih tajkunskih kreditov za vse primere, v katerih se vodijo postopki pred organi nadzora. Torej, če je bil sprožen postopek zaradi kršitve s področja prevzema ali trga vrednostnih papirjev, torej s področji, ki jih pokrivata

Agencija za trg vrednostnih papirjev in Urad za varstvo konkurence, potem banke takih kreditov ne smejo odobravati iz jamstvene sheme. Menimo, da je takšna rešitev primerna, dobra, boljša kot prejšnja, ki je uveljavljala diskrecijsko pravico s strani nadzornih svetov, in menimo, da so podane zadostne varovalke. Kajti, kot vemo, večkrat je bilo rečeno, da odkar te institucije vodita nova človeka, torej Soršak in Žugelj, sta na tem področju aktivna. Upam, da sta tako aktivna, da bosta preprečila vse takšne, tako imenovane tajkunske kredite.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Vili Rezman v imenu Poslanske skupine DeSUS. Prosim.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsednik. Danes bo in je že bil eden bolj pogosto izrekanih pojmov, pojem zamude. V Poslanski skupini DeSUS se s tem, da Zakon o jamstveni shemi zamuja, docela strinjamo. Vendar mislimo, da za to ni kriva ne edino in ne v celoti Vlada, tudi kakšni drugi razlogi so še za to, ki se jih je vredno spomniti. Ampak to nič ne opravičuje tega, da smo v zamudi. Razen poslank in poslancev obsojajo tudi v gospodarstvu, to obsojajo tudi banke, kajti aktivnosti, ki bi na podlagi tega Zakona o jamstveni shemi morali steči, se pač ne morejo premakniti z mesta. To za nikogar ni dobro. Tudi če bi kdo zaradi tega občutil dobre občutke uživanja, ker nekomu, ki je to predlagal, ni uspelo to narediti tako, kot si je želel, in v času, v katerem je to želel narediti.

V množici ukrepov, tistih, ki so bili sprejeti, in tistih, ki so bili predlagani, pa še ne sprejeti, je bil ta ukrep ocenjevan kot tisti, ki je tako rekoč najboljši, ki je najprimernejši, ki bi lahko bil tudi najučinkovitejši, pa se je vendarle v precejšnji meri zalomilo. Je tudi zakon, ki je izredno hitro doživel prve spremembe, prve oponente in zaradi tega se najbrž tako zapleta. Naj spomnimo, da je bil prvi kamen spotike manjko, ker niso bile vključene kmetijske zadruge oziroma zadruge nasploh, zoper to pa poslanke in poslanci nismo nasprotovali, ampak nasprotovali, da se ustavi celotna shema na račun enega partikularnega interesa, ki bi lahko bil vzporedno urejen, tudi če bi zakon o jamstveni shemi normalno funkcioniral. Torej, ta, rečemo temu sebičnost, se nam danes maščuje na ta način, da gospodarstvo toliko težje zmore svoje napore, da se zgublja zaupanje tudi pri bankah in da banke tega, kar se ocenjuje najboljšo, najučinkovitejšo, najprimernejšo, ne koristijo.

V Poslanski skupini DeSUS menimo, da je sleherno zavlačevanje neopravičljivo. Nekaj zadreg je, priznajmo, bilo tudi okoli uredbe, ki bi morala bolj pravočasno urediti te stvari, in nekaj zadreg je še danes v zvezi s pomisleki Evropske komisije, tudi če vseh pomislekov ne bomo upoštevali in bodo na ta račun sankcionirani tisti, ki so razvrščeni v boniteto C, kakor je bilo s strani predstavnikov Vlade že omenjeno.

Mi sicer v Poslanski skupini DeSUS podpiramo ta predlog spremembe zakona, zato ker menimo, da je prav, da se vključijo tudi zadruga, in zato, ker menimo, da je prav, da naredimo vse, da se čim prej prične ta shema tudi izvajati. Podprli bomo ne samo zakon, podprli bomo tudi usklajeni amandma in pripominjamo, da na Odboru za finance nismo podpirali amandmaja SDS, ki je odločno proti temu, da bi se kakorkoli izjeme dovoljevale, tudi če so sedaj boljše regulirane, kot so bile takrat. Torej, mi bomo tudi ta amandma podprli z avtorja tega, ker menimo, da brez tega amandmaja, ki ga koalicijsko sedaj skupaj vlagamo, tega krča, v katerem se je jamstvena shema znašla, ne bi uspeli razrešiti.

Torej, če ta amandma ne bo sprejet, ne bo interesa bank za te jamstvene sheme in ne bo denarja za gospodarstvo. Torej s tem namenom in ne zato, kakor nekaterih skušajo poudariti, da bi dali podporo nekaterim tajkunskim prevzemom, torej zato, da bi omogočili normalno poslovanje gospodarstva in da ne bi politika preveč strankarsko in ideološko povsod posegala v odločitve bančnih strokovnjakov. Zato torej ta amandma podpiramo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Bogdan Barovič v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala lepa za besedo gospod predsednik, kolegice in kolegi, gospod minister.

Prepozno ali ne prepozno, danes je pred nami predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije. Dobro ali ne dobro? Odgovor je dobro, da se je seveda izrazil ali pa vsebina zadruga razširila v 1. člen tega zakona. In takšen zakon, kakršen je dan v tej vsebini, pa ali bi to bil zakon, ki ga je vložil mag. Radovan Žerjav, ali pa Vlada, govorim o predlogu, bomo v Slovenski nacionalni stranki podprli, a nikakor ne bomo podprli nobenega amandmaja.

Po domače povedano, da ne bi bili vsi pametni pa brali, kaj vse piše v zakonih pa v obrazložitvah ali bomo sprejeli takšen zakon, kot ga je Vlada dala s 3. členom v osnovni obliki, ali pa 3. člen vrzite ven. Jaz ne razumem, če Vlada da 3. člen s katerim prvič, bankam prepove, tistim, ki dobijo jamstveno kvoto, da ne smejo v okviru svojega poslovanja dajati posojila za odkup celotne gospodarske družbe s strani člana organov vodenja nadzora. Prepove, da ne sme obnavljati posojil ali drugače spreminjati pogojev posojil, danih za odkup podjetij s strani organov vodenja, ki prepove začasno odkupovanje deleža gospodarskih družb, ki prepove odobravati poroštva za posojila drugim finančnim ustanovam, ki so namenjena odkupu celotne gospodarske družbe, z amandmajem pa vse te prepovedi - enim ali drugim, saj znamo brati, saj ta drugi je zelo lep, črkovno zelo lepo oblikovan - pa hkrati pravi: "ampak, vseeno lahko dovolimo obnovitev posojil..." Po

domače povedano, ker bomo s tem preprečili škodo banke - pa ne glede, kako je napisan v prvotnem ali v veznem amandmaju-, ki bi nastala, če ne bi do obnovitve posojila prišlo. Ali po domače povedano: Barovič je opeharil banko, s tem je banko porinil v tako situacijo, da bo ne glede na jamstveno shemo, še vseeno lahko meni dala še enkrat posojilo, ker če mi ga ne bo, bo banka ogrožena. To je čisto po domače povedano in razumljeno. Ampak, tako se ne moremo iti. Ali vrežite 3. člen ven, tisti, ki ga je Vlada predlagala v osnovni zakon, ali pa umaknite amandmaje. Če bodo amandmaji sprejeti, seveda v Slovenski nacionalni stranki absolutno takih - moram reči, da to so že malo lumparije - ne bomo podprli.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Radovan Žerjav v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke. Prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi. V predhodnem nastopu v imenu predlagatelja, sem osredotočil predvsem na problematiko vključenosti oziroma ne vključenosti zadrug v sistem jamstvenih shem, kajti predlog zakona Poslanske skupine SLS je urejeval le to zapostavljeno problematiko.

V stališče Poslanske skupine tudi ne morem čisto mimo tega problema, vendar bi tokrat izrazi le zadovoljstvo, da je tudi vlada priznala svojo napako in spoznala, da je problematiko reševanja gospodarske krize treba obravnavati širše. Vse prevečkrat pozabljamo, da tudi kmetijstvo doživlja enako ali še hujšo usodo v teh kriznih časih kot podjetja in gospodarske družbe. Skratka, kriza je doletela vse in ne samo nekaterih. Vlada obljublja na tem področju še dodatne ukrepe. Moram reči, da jih v Slovenski ljudski stranki nečakano pričakujemo.

Drugi razlog, da je Vlada predlagala dopolnitve zakona o jamstveni shemi, pa je v zagotoviti namenski porabi kreditov, ki jih banke na podlagi tega zakona lahko dajejo podjetjem. Namen dopolnitve zakona je torej, da se prepove bankam, ki pridobijo jamstvo države, vse vrste dajanja refinanciranja ali obnavljanja posojil, če so le-ta namenjena financiranju odkupov podjetij s strani uprave in z njimi povezanih oseb. Takšen namen predlagatelja v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo. Absolutno nedopustna bi bila nedomišljena posledica pomanjkljivega zakona, po katerem bi tajkunom za njihove prevzeme jamčila država. Kaj takšnega najbrž na svetu še nihče ni videl. In ko je že vse kazalo, da si je pa slovenska politika vsaj v tej perverzности poenotila stališče, koalicija poskuša skozi zadnja vrata pripeljati rešitev, ki uzakonja prav slednje. Državna poroštva oziroma poroštva vseh državljanov in državljanov Republike Slovenije tajkunom za sprevržene posle menedžerskih odkupov! Torej, sedaj bomo za njihove odkupe jamčili vsi državljani in

državljanke. Česa takega pa še res nismo doživeli v tej državi!

Tretji odstavek, ki dopušča možnost državnega jamstva menedžerskih odkupov pravi, da "je posojilo dopustno obnoviti, če bi se s tem preprečila škoda banki." Kakšna škoda? To je namreč prejšnji amandma, ki je bil zdaj sicer nekoliko spremenjen, dopolnjen, ampak kljub temu skozi zadnja vrata dopušča to, da se bodo ta jamstva lahko uporabljala tudi za tiste kredite oziroma za refinanciranje, redefiniranje teh kreditov. Medtem ko minister dr. Matej Lahovnik grozi z odstopom, če bo zakon o jamstveni shemi dopuščal reprogramme menedžerskih posojil, poslanci njegove stranke vložijo amandma, ki ravno to omogoča. Ta isti minister govori o kredibilnosti politike, ki jo načelno zagovarja. Ali je to tisti minister, ki je kot profesor na Ekonomski fakulteti za podjetje PTC izdelal pionirsko študijo menedžerskega odkupa podjetja?

Spoštovane kolegice in kolegi! Kdor me je včeraj pozorno poslušal, se spomni mojih besed o popolni spominski amneziji po vsakih volitvah tako ene kot druge politične strani in to, da se slovenski politiki vsake štiri leta na novo rodimo popolnoma neomadeževani in nedolžni. Blagor nam in bog pomagaj naši državi!

V Poslanski skupini SLS odločno nasprotujemo sprevrženosti nekaterih predlaganih rešitev. Podprli bomo zakon v vsebini, ki bo absolutno onemogočal dajanje reprogramiranja oziroma obnavljanja kreditov, namenjenih financiranju odkupov podjetij. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Borut Sajovic v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsednik, za besedo. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi.

Gre za pomemben protikrizni zakon, interventen, ki mora seveda podjetjem čim prej omogočiti dostop do 1,2 milijarde evrov s strani države zajamčenih posojil. In v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo ta zakon zagotovo podprli.

Tudi ne vidimo kakšne hude težave v tem, da ministrstvo, ko je ugotovilo, da zakon v praksi ne deluje, da so pri uvajanju težave, da napako takoj popravljamo in odpravljamo. Tako je prav, kajti pametni napake odpravljajo, tisti drugi so pa obsojeni na to, da jih ponavljajo, kar je pa zagotovo še slabše. Jaz sem vesel tudi, da smo v koaliciji in nasploh v parlamentu dosegli visoko soglasje pri temu zakonu, predvsem pa, da smo popravili tudi člen, ki se nanaša na jamstva za zadruga in s tem simbolno priznali kmetijstvo tisto, kar mu je, da je seveda dragocen, pomemben urejevalec in skrbnik te krajine, da so seveda slovenske zadruga pomembna komponenta v

tem segmentu in da kljub drugačni organiziranosti imajo še kakšno pomembno vlogo tudi kot gospodarske družbe, predvsem na podeželju.

Seveda, v zakonu je predlagana tudi možnost, da bi podjetja, ki ne razpolagajo z možnostjo kvalitetnega zavarovanja, skladnega z običajno prakso, tudi imela dostop do državnih jamstev in kreditov, zato se mi zdi tudi pravilno, da tisti, ki imajo seveda slabše bonitete - o razlogih, zakaj je temu tako bi se dalo zagotovo veliko govoriti in pa razpredati-, da imajo možnost do kreditiranja, da so razvrščena v tri skupine, A, B in C, da se seveda stroški provizij gibljejo, odvisno od tega, kakšna je njihova boniteta, od 0,4 preko 0,55 do 0,8%.

Zagotovo največ dilem in polemik pa buri ta zakon v delu, ki ga sedaj ponovno ureja tako imenovani 13.a člen, in sicer, da se omeji reprogram in obnova posojil, ki so namenjena odkupu podjetij s strani uprav in z njimi povezanih oseb, tako imeni menedžerski prevzemi in z njim povezani tudi krediti. Včeraj smo slišali, da je bilo v tej državi v zadnji 15-ih letih izvedenih skoraj tisoč takih prevzemov in odkupov in jaz sem vesel, da ta amandma najde rešitev, da vseh odkupov in prevzemov ne mečemo v isti koš, da smo znali pohvaliti in dati priznanje tam, kjer je bila vrednost podjetij kvalitetno, pošteno ocenjena, kjer so lastniki novih in pa dosedanji upravljalci za to zastavili tudi svoje premoženje, svoj ugled, ponos, hrbet in pa poslovne odločitve, da pa na žalost - to pa zagotovo ni dobro in Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije tudi to obsojam -, da so se pa seveda določene od teh zgodb razvile v smer, ki za Slovenjo ni doba in da jih je ta resen čas gospodarske in ekonomske krize še dodatno razkril in podčrtal. Zato se nam zdi ta kompromisna rešitev, ki je v koaliciji usklajena, da tisti, ki so kakorkoli na sumu, da so v teh postopkih najetja kreditov zašli na kriva ali netransparentna pota, da zanje v največjih dveh državnih bankah, ki sta v večinski lasti države, podaljšanja, reprogramiranja ali najetja novih kreditov ni. Jaz mislim, da smo, kar se tega tiče, v parlamentu dosegli neko načelno in pa široko soglasje. To se mi zdi, da je pomembno, potrebno in pa dobro. Zato bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije zakon podprli. Podprli bomo tudi amandmaje, ki zakon .../Opozorilni znak za konec razprave./... popravljajo pa izboljšujejo. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih. V razpravo dajem 3. člen ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 3. členu in amandma koalicijskih strank, in sicer ste dobili na mizo spremembo amandmaja k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o jamstveni shemi in tudi amandma k 3. členu. Želim opozoriti, da poslanske skupine niso

mogle najaviti časa za razpravo, zato bo razprava poslancev omejena na pet minut, s tem, da bi lahko uporabili peti odstavek 67. člena Poslovnika Državnega zbora in predlagam, da vsak prijavljeni razpravljavec in poslanec lahko o amandmaju razpravlja le enkrat. To je legitimna metoda. To je moj predlog, o njem se ne razpravlja. Edino bi zaprosil še za nekaj, spoštovani kolegi in kolegice poslanke. Ker imamo enako - gospod Tanko, gospod Kontič, prosim. Ker imamo enako situacijo tudi pri 21.b točki in c. točki, če nimate nič proti, bi glasovali samo enkrat za vse tri točke, če pa kdo nasprotuje, naj mi, prosim, to izrazi in bomo glasovali ločeno za to točko, ki je. Nima nobeden proti? Torej, vi želite, da se za vsako posebej. Dobro. V tem trenutku glasujemo za to, da v skladu s petim odstavkom 67. člena Poslovnika Državnega zbora vsak prijavljeni razpravljavec o posameznem amandmaju lahko razpravlja le enkrat. Torej, odločamo. Glasujemo. Zbor v tem trenutku ni sklepčen. Ker ni nobene možnosti, da bi zbor tudi postal takoj sklepčen, ta predlog proceduralno sam kot predsednik umikam.

Prehajamo na razpravo. V razpravo sem dal 3. člen ter amandmaja Poslanske skupine SDS in amandma koalicije v razpravo. Vsak razpravljavec bo omejen na pet minut, s tem da se bo lahko javil večkrat. Želi kdo razpravljati? Prijava teče. Bo še možnosti za prijavo, ne bo problema. Besedo ima Anton Kampuš. Prosim.

ANTON KAMPUŠ: Spoštovani predsednik, spoštovane kolegice in kolegi!

Res je, bančni sistem je krvni obtok nekega sistema, če obtok ne dela, so posamezni deli gospodarstva neproduktivni. In to je bilo zdaj v neki meri zaslediti. Je pa res, da sem danes zelo vesel, da je končno ta zakon, torej Zakon o jamstveni shemi Republike Slovenije, na mizi. In glede na to, da se je veliko število menedžerskih odkupov zgodilo v prejšnjem mandatu in seveda tudi v prejšnjih, večina pa v prejšnjem, ocenjujem, da je ta zakon vsaj štiri leta prepozno na mizi. In na račun tega bom ta zakon podprl. Ne vem, kako so torej nekateri razpravljavci že zdaj ocenjevali amandma SD-ja, Zaresa, LDS-a in DeSUS-a, ali so ga sploh prebrali ali niso. Iz njega je zaslediti, da amandma točno izključuje vse nadaljnje malverzacije oziroma tako imenovane menedžerske odkupe. Jaz celo tako rečem, da onemogoča, in bilo bi zelo fino, da bi še enkrat prebrali ta amandma, ki ga bom vsekakor podprl. Seveda ni nobene logike, da bi podprl amandma SDS-a, in vas vljudno naprošam, da pred tem ko se spravite k razpravi, še ta sprememba amandmaja, ki se uradno imenuje k dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije, preberete enkrat.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Besedo ima Bogdan Barovič.
Prosim.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala za besedo, gospod predsednik.
Kolegice in kolegi.
Jaz mislim, da če drugega ne, v luči...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani!

BOGDAN BAROVIČ: ...svoje odgovornosti je tudi pri zakonu, ki ga bomo obravnavali kasneje, smo malo neresni. Neresni smo, ker v isti sapi govorimo, kako slabo je, da s predlaganim zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o jamstveni shemi zamujamo, po drugi strani smo imeli dva predloga in končno prišli do nekega dogovora, ki je bil sprejemljiv za vse, za vse, in končno tudi do predloga zakona, ki ga je oblikovala Vlada s 3. členom. In zdaj, po vseh teh trditvah, kako se mudi, že spet spreminjamo. Ne! V Slovenski nacionalni stranki ne bomo, poudarjam - ne bomo, podprli nobenega amandmaja več. Bodimo resni. Ne z amandmajem vračati pravzaprav zakon v prvotno obliko. Hvala bogu, da je Vlada nekaj naredila, vključno s 3. členom - tak, kakršen je zapisan v zakonu, pustimo takšnega in ga sprejmimo. Nobenih sprememb ne potrebujemo v tem trenutku. Ali pa vrzimo 3. člen ven, pa se pogovarjajmo o zakonu, ki ga je vložil kolega gospod Žerjav. In pohitimo, zaradi vsebine, ne pa, da iščemo vrzeli in luknje. Nehigiensko je, da smo dobili amandma, ki popravlja amandma pred nekaj minutami na mizo. Jaz sem ga hitel prebirati, pa znam prebirati, tako da berem eno vrstico, včasih mi uspe še tretja zraven. Če pa obrazložitev preberete, smo pa na istem, tudi z novim amandmajem, s predlaganim novim amandmajem se ukrep prepovedi sklepanja bančnih poslov, ki so namenjeni odkupu delnic oziroma deležev družb s strani članov poslovodstev teh gospodarskih družb in z njimi povezanih oseb, omeji le na tiste primere, ko je v postopkih prišlo do kršitve zakona. Najprej pa, iste izjeme, ki jih je prvotni amandma - ki ste ga spremenili, ne vem zakaj, mogoče zaradi grožnje gospodarskega ministra - velja ista zgodba. Ne delati to. Bodimo pošteni vsaj do ljudi. Vlada je pripravila zakon, ki ga imamo pred seboj. Govorimo o osnutku o prvotni obliki brez amandmajev, če je 3. člen, sprejmimo ga takšnega, kot je zapisan. Brez popravkov. Ali ga pa vrzimo ven in sprejmimo Zakon o jamstveni shemi. Če bo katerikoli amandma, ki bistveno spreminja vsebino zakona, naj ljudje vedo, bistveno spreminja vsebino zakona, sprejet, bomo v Slovenski nacionalni stranki absolutno protestirali proti takšnemu načinu dela. Zdaj pa res nismo več pošteni do ljudi. Jaz razumem, da so težave, kolegi razumejo, da so težave, pa vendarle, gospe in gospodje! Ne moremo zdaj, če sem jaz ali pa nekdo s svojim "pufom" naredil bankam takšno škodo, da bo propadla, če mu ne da spet en

"puf", zato da bo tisti prvi "puf" vrnil. Ne moremo se zdaj "špilati"! Brez zveze, da se sploh pogovarjamo o tem zakonu! In to vse v nek celofan zavijamo, češ, ljudje so pa menda tako neumni ali pa neuki, da ne vedo. Veš, da vedo. Zdaj imamo en zakon, ki je sprejemljiv, po besedah smo slišali stališč, ki je sprejemljiv za vse, za vas in za vas. In vrzimo amandmaje stran in sprejmemo tak zakon in začnimo delati vendarle v dobro tistega, kar ta zakon določa! Kakršenkoli amandma bo sprejet, vam povem, bo novi kaos. In mislim, da mi bo v tem primeru tudi Vlada, ki jo podpiram v osnovnem zakonu, če bo poštena, tudi potrdila. Hvala lepa. Nobenega amandmaja ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Vili Rezman.

VILI REZMAN: Ker nam zaradi nesklepčnosti ni uspelo omejiti diskusij, lahko to storimo vsak sam zase. Na to možnost opozarjam, ker še zmeraj obstoji. Sam bi pa rad preprosto povedal, ponovil, da bom jaz amandma in potem zakon, če bo amandma sprejet, podprl, tako kot naša poslanska skupina, in opozoril na neko pojavnost, ki jo je sedaj moč opaziti in se razume skozi terminologijo, ki jo uporabljajo tisti, ki nasptorujejo sprejemu tega amandmaja.

Naj spomnim, da so bile izrečene besede o tem, kako da gre za perverzno, kako da gre za zavržna, sprevrnjena dejanja in pobude in po logiki stvari so torej tisti, ki predlagajo takšen amandma, pokvarjenci. Torej, nimajo poštenih namenov in jih je treba zato obsojati, morebiti celo kaj hujšega storiti z njimi. Pa vendar mislim, da takšna terminologija ni poslovna terminologija - sedaj pa govorimo pravzaprav o poslih, govorimo o tem, kako se bo v Sloveniji ravnalo v sitemu financ in kako bo to vplivalo na realni sektor in posledično tudi na zaposlitve, socialni položaj in vse ostalo, kar se da iz tega še izpeljati.

Naj spomnim še to, da so, vsaj po mojih informacijah in tudi po mojih kontaktih, ki sem jih imel s posamičnimi strokovnjaki, z gospodarskimi asociacijami, z bankirji in tako naprej, ti predlogi, da se amandmira ta zakon, doživeli podporo in se boje, da se to ne bi zgodilo, ker bo to pač pomenilo nadaljnji krč, tako finančni kot v realnem sektorju. Težko bi pristal na to, da bi tudi njih vse imenoval za sprevržence, za tiste, ki so perverznejši in kar je še takšnih bolj moralističnih pojmov, ki bi jih lahko v racionalni razpravi pritaknili, ne "pašejo" zraven po moji sodbi.

Koalicija se je pa vendarle uspela, omenili smo že, uskladiti, čeprav je tudi med nami bilo precej premisleka, in pomislekov in sicer sporazumeti v tem, da s tem predlogom amandmaja mi ne dajemo nikakršne podpore nikakršnih zlorab, ampak sočasno sleherno zlorabo obsojamo. Da hkrati, s tem, ko predlagamo, predlagamo tudi boljšo regulacijo te izjeme, ki je

bila najprej predvidena, ki je bila kasneje umaknjena in ki je zdaj bolj taksativno in lepše naštetja in bo tudi lažje izpeljiva. Ni tako mehka definicija, bi rekel, teh prepovedi, kot je bila poprej.

Mi ocenjujemo, da smo dejansko na poti k soglasju, k temu, da skušamo s tem preprečiti morebitne škode, ki bi jih kdo, kakor je videti, privoščil kakšnemu posamezniku ali posamezni bani, lahko pa naj bi takrat, ko širše pogledamo, povzročijo veliko škode in negativnih posledic za nas vse Slovence. In dajmo si priznati, da tako ne razmišljamo samo v Sloveniji, tako razmišljajo tudi kje drugod, še tako drugod tudi reagirajo in kar vseh, ki tako počno in skušajo izvajati ukrepe, ne moremo zmerjati s perverznejši.

Torej, mi se bomo potrudili, da to soglasje znotraj koalicije zdržimo, podprli bomo amandma in zakon, prosimo pa obenem, da bi se takšno moraliziranje s strani tistih, ki so nekoč podpirali ultra neoliberalne ideje, umaknilo v foaje, da ne bo tukaj ravno tako očitno nastopalo.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo želi minister za finance, dr. Franc Križanič. Razpravljamo torej o 3. členu in amandmajema k 3. členu. Prosim, gospod minister.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa.

Torej, osnovni namen novele Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije je usmeritev kreditov, ki bodo plasirani na osnovi te sheme v določene namene, in sicer za investicije, za obratni kapital in pa za razvojno dejavnost po podjetjih. Poleg teh rešitev, ki so sedaj predlagane v osnovni noveli zakona in v amandmaju koalicije, smo hkrati rešili še tri druge probleme. V skladu z iniciativo Državnega sveta smo vnesli tudi zadruga, ki jih prej ni bilo, ker ne sodijo pod regulacijo ZGD-ja. Potem smo razširili zavarovanja, se pravi, v primeru, da podjetje nima dovolj kvalitetnih zavarovanj za kredite, jih po originalnem, sedaj veljavnem zakonu, ne bi moglo dobiti po tej shemi, sedaj bo nekoliko dražje te kredite vendarle nekoliko pridobilo. In potem smo uvedli tudi sankcije, se pravi, kršitve pogodb bodo pomenile ničnost pogodb po tej kreditni shemi. S tem smo se približali evropski regulaciji. Mi upamo, da bomo s tem dobili tudi ustrezne potrditve Direktorata za konkurenčnost Evropske komisije. Pogajanja sicer na tem področju še tečejo.

Če se na kratko dotaknem samo še teh omejitev, ki so bile namen novele zakona, se pravi, namenske porabe sredstev, bi rekel, da je amandma koalicije smiseln, kaže namreč izrazito na tisti del sredstev, kjer je šlo za maliciozno angažiranje kreditov za odkupe, za izigravanje regulacij, za izgradnjo regulacij, ki niso imele v zakonodaji dovolj močnih sankcij in zdaj te sankcije prihajajo skozi stranska vrata skozi ta zakon v samo regulacijo. Če bi visoki zbor našel rešitev, da bi to bolj sistemsko uredil, potem bi verjetno še lažje izvajali

protikrizne ukrepe in se hkrati rešili teh problemov, ki so nastali s procesom tako imenovanega izstopa države iz gospodarstva, ki se je končal s sedanjo tajkunsko krizo. To je eden od poskusov.

Mislím, da je koalicija to zastavila tako, da so trenutno sankcionirani tisti poskusi, ki so bili očitno kršitve pravil. Če bo še močnejše, bi se pa lahko sistem zamajal. Se pravi, mislim, da bo tudi vendarle treba nek gradualističen pristop uvesti, če bi hoteli kolikor toliko brez stresov za finančni sistem iziti iz tega celotnega klopčiča. Hvala lepa. Se pravi: prvič, predlagam, da amandma podprete in drugič: da novelo zakona podprete in da podprete amandma koalicije.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa, gospod minister. Besedo ima Franco Juri.

FRANCO JURÍ: Hvala, gospod predsednik. Gospod minister, kolegi in kolegice!

Jaz priznam, da ideja, da bi glasovali o zakonu brez amandmajev, je zelo všečna in komu ne bi bilo všeč dejansko vnesti neko uravnílovko in dejansko preprečiti v absolutnih terminih katerikoli prevzem, katerikoli nakup delnic znotraj gospodarskih družb. Ampak, če se lotimo s trezno presojo in prisluhnimo tudi argumentom tistih, ki se spoznajo na finančne trge, na gospodarska načela, na učinke, ki jih imajo takšni ali drugačni zakoni, je treba priznati, da je amandma k 3. členu, ki ga koalicija predlaga optimalni. Optimalni, ker dejansko omejuje možnost takih prevzemov in jih omejuje skladno z nekaterimi principi, ki so principi pravne države, principi pravičnosti, načela, ki preprečuje, da bi kdorkoli, ki je vpleten ali je osumljen, dovolj je utemeljeni sum o nezakonitem delovanju glede načela Agencije za trg vrednostnih papirjev in konkurence, da bi takim preprečili ta manever. In to je velik korak, pomembnejši od tistega prvega poskusa, da bi vendarle prepustili samo nadzornim svetom diskrecijsko pravico o ugotavljanju, kdaj lahko je določeno kreditiranje možno. Ne bi bilo pravilno in ne bi bilo korektno kriminalizirati menedžerstva tako na splošno, brez kakšnih konkretnih kriterijev. In ta amandma uvaja kriterije, ki pa so zelo uporabni. Za vse tiste menedžerske odkupe ali prevzeme, kjer obstaja sum, da delujejo proti navedenim načelom in proti načelom zdrave in poštene konkurenčnosti, ta amandma in zakon v celoti daje možnost, da se to prepreči. In to je ključno vprašanje, zakaj je amandma koristen. Po drugi strani pa tista všečna, radikalna forma oziroma radikalni pristop, uravnílovka: dajmo vse menedžerje kaznovati, lahko pripelje do nekaterih hujših posledic za banke in za podjetja. Temu se želimo izogniti. Ne bi želeli hiteti, če bi se v prihodnosti izkazalo, da bo to treba storiti, bomo imeli pogum in bomo tudi to predlagali. Ampak zaenkrat se splača biti preudaren,

delovati postopoma in omogočiti, da se predvsem problematični prevzemi preprečijo. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Cvetka Zalokar Oražem.

CVETKA ZALOKAR ORAŽEM: Hvala lepa za besedo. Najprej moram ugotoviti, spoštovani kolegi in kolegice, da tega novega amandmaja, ki smo ga pripravili v koaliciji, mnogi sploh niso pogledali. Že pri predstavitvi stališč poslanskih skupin sem videla, da nekateri govorijo še vedno in kritizirajo nek amandma, ki je bil prej prisoten oziroma se je o njem govorilo veliko v zadnjih dneh, ne koncentrirajo, ne gledajo, posvečajo pa se temu amandmaju, ki je bil oblikovan danes. Tudi kritike so bile izrečene na mnoge, med drugim tudi na ministra Lahovnika, kar na osnovi tistih rešitev, ki jih je ponujal amandma, ki ga danes tu sploh več ni. S tega vidika bi želela povedati, da veste, da je bila stranka Zares med tistimi, ki je najbolj glasno, najbolj izpostavljeno zahtevala, da se prepove, če tako rečem, reprogramiranje tako imenovanih tajkunskih kreditov. Tu smo mislili zelo zares in tu mislimo zelo zares tudi sedaj. In prepričana sem, da ta amandma, ki je pripravljen, vendarle sledi nečemu, kar nekateri, ki bolj mislijo na to, kako priti do oblasti, ko bo država na robu propada morda, kot pa na to, kako pomagati morda tudi zdravemu delu gospodarstva, ne želijo razmišljati. Mi smo vendarle prisluhnili številnim zunajvladnim ekonomskim strokovnjakom, opozorilom Banke Slovenije, Šušteršiča, Mastena in še nekaterih, ki so zelo blizu vaši opciji bili v preteklosti, ki so sodelovali z vašo vlado, ki so zelo kritično opozarjali na to, tudi Banka Slovenije je zelo kritično opozarjala na to, da bi lahko preveč restriktivno poudarjanje tega povzročilo Sloveniji velike težave, nepopravljive posledice in ne bi prišlo do tistega, ker si vsi želimo. To pa je, da bi jamstvena shema začela čim prej delovati in da bi pravzaprav prekinili s tako imenovanim bančnim krčem. In nekateri si tega v resnici ne želite. Tisti, ki danes vztrajate, da ta amandma ni dober, si želite prav tega. Želite si izrednih razmer, želite si tega, da zdravo gospodarstvo ne pride do sredstev. Bom še enkrat prebrala, morda res niste prebrali: "Banke ne smejo", ne smejo, poudarjam, "dajati posojil za odkup delnic in poslovnih deležev gospodarskih družb s strani članov in poslovodstev niti takšnih posojil obnavljati ali kako drugače spreminjati, če je zoper njih v teku postopek zaradi kršitev, zlorab trga finančnih sredstev, zlorab s področja prevzemne zakonodaje, zlorab s področja konkurence" in podobno, vsega tistega, kar počneta Agencija za trg vrednostnih papirjev in Urad za varstvo konkurence. In če delata dobro, potem najbrž pri njih ti postopki tečejo. In kot je meni znano, številni postopki v zvezi s tem tečejo. In dovolj je, da tečejo postopki. Se

pravi, če so v teku ti postopki, ne, če so že sklenjene oziroma urejene pravnomočne odločbe. In v tem smislu se mi zdi, da je enostavno perverzno ne brati tega amandmaja in ne vzeti v zakup celotne slike, ki se dogaja na tem področju.

Bi pa želela še nekaj reči o bankah in Banki Slovenije. Moram reči, da se mi zdi, da banke v Sloveniji ne sodelujejo, niso aktivne in ne prevzemajo svojega dela odgovornosti pri reševanju kriznih razmer. Previdnost in konservativni pristop ter zadržanost so sicer vedno prisotni pri bankah, vendar pa se žal ne morem znebiti vtisa, da gre še za nekaj več, za nekaj, kar težko razumemo ali pa očitno nimamo vseh informacij. Krivdo za kreditni krč se želi prelagati na Vlado oziroma opozicija išče predvsem tu krivdo. Jaz pa menim, da velik del te krivde nosijo tudi banke, in sicer tudi tiste z večinskim deležem države. Opazna je aroganca nadzornih svetov in uprav in vse bolj jasno postaja, da pravzaprav banke in njihove uprave na določen način izsiljujejo s svojo pasivnostjo na tem področju. In lahko se samo vprašamo, zakaj.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Milenko Ziherl. Prosim.

MILENKO ZIHERL: Hvala za besedo. Še enkrat lep pozdrav vsem prisotnim! Tudi sam se strinjam s to ugotovitvijo, kako nujen je čimprejšnji zagon jamstvene sheme in kreditiranja predvsem zdravega dela gospodarstva. Vendar pa ne morem mimo tega, da so bili v postopku sprejemanja te zakonodaje izgubljeni trije meseci. Zaradi nedorečenosti se je zakon dograjeval, dopolnjeval. pa tudi danes nismo nič na boljšem, saj dežuje amandma na amandma. Seveda smo bili že cel dan priča sprenevedanju in spreobračanju besed, za takšno situacijo smo v Goodyearu imenovali tistega, ki je velikokrat spremenil svoje mnenje tekom dneva, "Joel spinning wheel", in bi morda kar na prvi točki, kako se bo vse obrnilo. Danes zjutraj smo poslušali, kako katastrofalno bi bilo...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim, mir v dvorani!

MILENKO ZIHERL: ...nekaj storiti brez odobritve Evropske unije, pa ravno za jamstveno shemo še nimamo soglasja Evropske komisije. Torej, popolnoma, zdaj naenkrat zjutraj je izredno pomembna Evropska komisija, Evropska unija, torej relacija z Brusljem, zdaj pri tej točki je to vseeno.

Omenjeno je, da gre za okrog 2 milijardi evrov denarja za reprogramiranje kreditov. Ko sem preračunal, je to za 10 Sava Tires, to je približno za 17 tisoč zaposlenih. Pa me prav zanima, če bo tudi znotraj tega, kar bomo kreditirali, če je tudi znotraj tega 17 tisoč in več zaposlenih. Poleg izgubljenega časa in nedorečenosti so bili v tekstu nekateri pojmi, ki so zelo raztegljivi. In kdo bi znal razložiti dobro ime oziroma kaj je tajkunski kredit oziroma še bolj pomembno -

kaj je znatna škoda banki. Ali je reprogramiranje enega kredita res takšna škoda, da ogrozi poslovanje ene banke? In kakšna je potem vloga njenega nadzornika, Banke Slovenije, da ta banka posluje tako na robu, da bi z nereprogramiranjem nekega tajkunskega kredita bila ogrožena celotna denarna masa? Omenjeno je tudi, da je treba seznaniti Ministrstvo za finance. Kaj če bi pisalo, da mora Ministrstvo za finance te večje posle odobriti. Predvsem pa me zanima, kako stlačiti v dobro ime firme recimo takšne eksotične firme, kot je Atka-Prima, in podobne, ki bodo sigurno, če se niso seveda ta čas stokrat preimenovali, pa po nekih novih kanal bo prišel ta denar na iste naslove, kamor je namenjen.

O nekaterih naslovnikih recimo prebereš, da za ohranitev proizvodnje oziroma za ohranitev podjetja potrebujejo sto petdeset milijonov evrov kredita, hkrati pa v reviji Menager prebereš, da se njihovo premoženje ceni na sto petdeset milijonov evrov. Ali je potem sploh še potrebno kakšno jamstveno shemo ali je potrebno kreditiranje? Če je proizvodnja tako zdrava, posli tako zdravi, naj poveča tudi svoj lastni delež.

Zakon, ki je nujno potreben, ki ima tri mesece zamude, ki še vedno ni zadosti dorečen, ima preveč pomanjkljivosti, da bi kazalo hiteti z njegovim sprejemom. Zato ob nesprejemu amandmajev, mislim, da zakon ni primeren za sprejem. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ali želi še razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima, že drugič danes ob temu amandmaju, Bogdan Barovič.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala.

Ne bi jo rad imel, ampak veste, če mi nekdo govori pa ne bom imenoval, da ljudje, ki govorijo, nismo prebrali novega amandmaja. Kdaj pa naj bi ga prebrali, če smo ga dobili na mizo ob začetku te točke? Prvič.

Drugič. Da je ta amandma tako vsebinsko pomemben, spoštovani gospod minister, vi veste, da vas zelo cenim. Zakaj te vsebine, ki je tako pomembna in je nastala danes, niste vključili v 3. člen takrat, ko je bil zakon oblikovan. Saj ni od tega dvanajst mesecev ali pa sedem. In ne se sprenevedati. Bodite pošteni in odkriti. Ta amandma ste si izmislili, najprej tistega prvega, to je resnica, zanj je minister za gospodarstvo dejal, da če bo sprejet, da bo odstopil, in ste si izmislili drugega. To je resnica! Niste si izmislili nove vsebine, ker jaz vem, da je minister za finance tako pameten pa tako izkušen, da bi to vsebino sam dal v 3. člen, če bi sodeloval v polni meri, če ne bi bil preobremenjen v oblikovanju 3. člena. Verjamem vam. Ker pa ne more vse sam, ker ima druge, so mu nekaj spustili in zdaj se tukaj "vadite ven" s takšnimi, da nas obtožujete ne vem česa vse.

Zakon je dober, vladni osnovni zakon je dober in ga bomo podprli. Ne vem, zakaj nasprotujete temu osnovnemu zakonu. Ker je preveč restriktiven? Ja, saj je koalicija oblikovala 3. člen in takšno restrikcijo. In prav je, da jo je. A zdaj smo se pa, da je malo preveč restriktiven? Prav, umaknimo, jaz predlagam, amandmaja ne morem ga več, umaknimo 3. člen, pa bo zadeva čisto rešena.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Srečko Prijatelj, prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik.

Osnovno, kar je narobe, je to, da se ne ugotavlja, ali so sovražni prevzemi ali tajkunski nakupi nezakoniti. Dejansko se ne more nekdo danes kititi z lastnino, če je pa dal nekaj kot garancijo, kar še njegovo ni bilo. Recimo, primer nakup deleža zavarovalnice Triglav. Bom čisto z imenom in priimkom govoril. Gospa Klemenčičeva, recimo, za jamstvo je dala nekupljene delnice. In takšnih velikih tajkunov imamo ogromno. Jaz osebno pa ne poznam nobenega od tajkunov, ki bi zastavil svoje osebno premoženje. Nobenega! Še celo lahko vidimo danes zgodbice, kako se masovno in po hitrem postopku nepremičnina teh gospodov prepisuje na sorodnike, žene, da ne govorim bratrance, sestrične in tako naprej. In kvalitetno zavarovanje, spoštovani minister, je za mene lastnina podjetja, dobra razvojna vizija, podpisane pogodbe ali osebna jamstva lastnikov. In čisto nič drugega.

In še malo evropske prakse bi vam želel povedati. V Evropi obstajajo tudi države, ki jim je malo mar, ali podjetje dobro dela ali gre podjetju slabo. Preprosto, ko ne more več izpolnjevati svojih finančnih obveznosti, pride finančna policija, podjetje zapre, lastnika razlasti. Čez nekaj časa pride drug lastnik, delavci ostanejo na istih delovnih mestih in tisti, ki je bil povzročitelj teh dolgov, nosi kazensko in osebno odgovornost in zadeva gre dalje. Samo pri nas to ni mogoče. Samo pri nas pa to ni mogoče! Veste, zakaj to ni mogoče? Ker banke ne nosijo solidarnosti pri odgovornosti in ker so te hudodelske združbe takšne, kot so. Povezane so med seboj. Kdo pa je lahko v eni osebi v bistvu kupil podjetje, če ni imel pomoči? Jaz ne poznam nadzornika, ki bi odgovarjal z osebnim premoženjem. Pa vsi po zakonu morajo odgovarjati z osebnim premoženjem. Nobenemu še nič nismo zaplenili in tudi ne bomo. Ker ti gospodje pomagajo novodobnim tajkunom. Pomagajo jim ali s preferiranim odnosom do podajanja informacij ali pa za servisiranje preko bank ob nakupu. In tudi dobički se delijo, verjemite mi, da ne nosi samo eden polnega žaklja domov. To je privilegirani sloj v naši družbi in vrana vrani še nikoli očesa ni izkljuvala. In tudi danes se nič ne bo hudega zgodilo tem gospodom. Je pa res, to je pa velika svinjarija, če bomo mi na davkoplačevalce prelagali odgovornost in zahtevali, da z nekim posebnim rizikom, ki ga

ponovno uvajamo, zaščitimo hrbet tem gospodom, ki so na tak način napolnili zgolj osebne račune. To pa bo svinjarija. In to, minister, ni dobra odločitev, kar predlagate, seveda tudi vaša velika koalicija, v amandmajih. To ni dobro. To je samo za raztrgati. Tako. In če se bodo ljudje zbudili, bodo še kaj drugega naredili kot to. Da nas ne bo glava bolela jutri.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Danes smo brali določene podatke, ki so osnova za pripravo rebalansa. Eden izmed teh je zanimiv: 900 milijonov evrov manj davčnih prihodkov. Ni čudno. Gospodarstvo namreč ni bilo deležno niti enega ukrepa za razbremenitev, niti enega simbolnega ukrepa pomoči v obliki, tudi državnih poroštev za kredite in podobno. Ni čudno, da je toliko manj prilivov v blagajno, kajti gospodarstvo ne zmore funkcionirati brez denarja in brez trgov, brez razbremenitve. In ti podatki niso čudni. In kaj bo sledilo? Sledilo bo zmanjševanje odhodkov, torej še manj investicijskih aktivnosti. In špirala je tu in bog nam pomaga.

Državna poroštva, ki so osnova tega zakona, so omejena. Državna poroštva so omejena s tem zakonom na 1,2 milijardi evrov. Zato morajo biti ciljana. Ni državnih poroštev kar tako za vse primere in za vsakega. Ciljana morajo biti. In ciljana so za tiste projekte, investicijske projekte gospodarstva, tudi za obratna sredstva gospodarstva in tudi za reprogramme tistih posojil gospodarskim subjektom, ki so namenjeni investiciji, razvoju podjetja. To je cilj, to je namen tega zakona. Vi ste pa ta namen razširili tudi na možnost reprogramiranja menedžerskih posojil. Jaz nimam niti kaj veliko proti tem, da se odpre debata, ali lahko banke sodelujejo pri tem ali ne. Naj se odpre debata, to ne sodi v ta zakon. Da pa daje država poroštvo, da zastavimo pravzaprav premoženje vseh državljanek in državljanov, pa imam veliko proti. To ni cilj zakona o jamstveni shemi. Cilj Zakona o jamstveni shemi je spodbuditi gospodarsko aktivnost, dati gospodarstvu za investicije, za razvoj, za poslovanje, ne pa za lastniško konsolidacijo. In to omogočate s tem amandmajem. In ne mi prosim tukaj govoriti, da je po mnenju strokovnjakov to potrebno in nujno. Poglejte, reprogrami tajkunskih posojil bodo zažrli kvoto in ne bo poroštev za investicije, investicijske kredite. 1,2 milijarde izhaja iz Zakona o jamstveni shemi, 400 milijonov, 20% je samo omejitev za reprogramme, samo 20, 240 milijonov evrov je namenjenega za reprogramiranje posojil. In teh 240 ste zažrli s tajkunskimi posojili. Točno tako je, ker to ni izjema, to ni nad to cifro. In zato menim, da greste tukaj in ste pokleknili pred pritiski teh tajkunov in bank, ki so z njimi zelo zlinkane. Danes lahko beremo, za kakšno nagrado so banke zelo povezane s temi. O teh

enormnih nagradah je baje celo razkril Žurnal pogodbo. To je zelo zanimivo branje. In se čuti tudi, zakaj je takšna simpatija in doslednost pri poslušanju enih in drugih strani in dovzetnosti do reševanja enih in drugih problemov. Ni vam, spoštovani gospodje, namen reševati slovenskega gospodarstva in njihovih problemov s poroštvi države. Namen je rešiti rit parim posameznikom, ki so se znašli v nezavidljivi situaciji zaradi krize in ne morejo vračati posojil, ki so jih najeli za menedžerske prevzeme. To je po moje skrito v tem amandmaju in zelo žalosten sem, da pri tem asistira Ministrstvo za finance. Jaz verjamem, da so poslanske skupine prestreljene, sploh te, z ljudmi, ki so še kako osebno zainteresirani, da je tak amandma sprejet. Če beremo in poznamo strankarske knjižice teh tako imenovanih tajkunov, kam so sodili in kam sodijo še danes. In prosim vas lepo, sprevrženo pri vsem tem je, da govorite, kako ste proti temu, hkrati pa podpirate ta amandma.

Tvegate, spoštovani, referendum na to temo. Tvegate referendum. Ne vem, kako boste ljudi prepričali, da se njihove plače, kako boste tisto armado brezposelnih, 25 tisoč, te delavke in delavce, ki so pred stečaji, ki nimajo plač ali pa ki imajo nizke plače, ki so na čakanju na delo - kako jih boste prepričali, da za njihova podjetja ni denarja .../Opozorilni znak za konec razprave./... za reprogrome tajkunskih posojil, zoper katere ni uveden postopek, pa je denar.

PRESEDNİK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Matevž Frangež. Prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovane in spoštovani! Strinjam se s tistimi, ki opozarjajo na to, da je namen zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije pomoč gospodarstvu. Osebno vidim ta ukrep kot enega od ključnih, ki lahko hitro in bi moral, da, že pred mesecem ali dvema pomagati slovenskemu gospodarstvu, zato da pride do likvidnih sredstev. Vsi vemo, da slovensko gospodarstvo ta likvidna sredstva obupno potrebuje. Sam spremljam situacijo v mariborskih podjetjih in v Mariboru se nam v mnogih primerih dogaja zanimiva situacija: imamo podjetja, ki so se uspešno prestrukturirala skozi krizo devetdesetih, zdrava jedra in ta zdrava jedra so vse do začetka te krize prodorno širila svoje proizvodne in storitvene zmogljivosti. Sedaj so seveda v finančnem krču. Poznamo primer podjetij, ki imajo nova naročila v tako zahtevnem sektorju in v tako od krize prizadetem sektorju, kot je avtomobilska industrija, nova naročila, vendar nimajo sredstev za to, da z obratnim kapitalom ta naročila izvršijo. Če pozabimo na vse ostalo, sem prepričan, da Državni zbor zmore toliko modrosti, da to prepozna kot naš skupen interes. In ta naš skupni interes je zakon o jamstveni shemi, kjer trdimo in smo zapisali, da so sredstva iz teh jamstev namenjena za investicije, za obratna sredstva in za razvojne

projekte. Vi, spoštovani gospodje, ste tajkune pripeljali v ta krizni ukrep.

Kar se tiče tajkunov, naj povem naslednje. Prepričan sem, da nam gredo vsem na živce. Kar se mene tiče, ni dvoma, kdaj se je proces tajkunizacije Slovenije začel. Vemo, kdo je bil takrat na oblasti, in vemo, kdo je takrat vladal največji slovenski banki, ki sta tudi ključni pri zagotavljanju finančnih sredstev za menedžerske odkupe. Kar se mene tiče, v tem trenutku dosežimo soglasje in sprejmimo zakon o reviziji menedžerskih odkupov in nacionalizaciji njihovega premoženja. Takoj sem za! Izrazito pa me moti, da enega od ključnih protikriznih ukrepov, kot je jamstvena shema, ki naj gospodarstvu zagotovi sveža sredstva, obremenjujemo z zgodbami, kot so tajkuni. Vprašanja tajkunov, in v to sem prepričan, tudi s tem zakonom, pa naj bo koalicijski amandma sprejet ali ne, ne bomo rešili. Bojim se, da smo v teh časih nekako preveč popustili demagoškosti in populizmu. Sam bi si želel da nas pri odločanju in presoji o teh stvareh vodi zdrava pamet in presoja o tem, kaj je za slovensko gospodarstvo, še pred tem pa za slovenski bančni sistem, brez katerega slovensko gospodarstvo ne more izplavati, pomembno. In v tem pogledu jaz razumem stališča bankirjev, tudi tistih, ki so odgovorni za to, da je do tajkunizacije sploh prišlo, da je vprašanje, kolikšen bo interes za to, da sploh 28. maja stopijo v avkcijo za lote te jamstvene sheme, če na ustrezen način ne bomo rešili tega vprašanja. In zdaj se vprašam, kaj nam je interes: lov na čarovnice, na tiste, ki ste jih nekateri v tej dvorani sami povzročili, ali to, da pomagamo slovenskemu gospodarstvu. Prepričan sem, da slednje. Za tisto drugo zgodbo imamo vse možnosti, da na ustrezen način stopimo na prste tistim, ki so možnosti, ki so jih imeli, zlorabljali.

In še nekaj predlagam v razmislek. Odprimo Kazenski zakonik in strogo sankcionirajmo vse tiste, ki danes to omejeno moč države, ki jo je Republika Slovenija sposobna dati svojim državljanom in gospodarstvu, izkoriščajo za različne zlorabe. Pri različnih ukrepih. Vemo, da se to dogaja v posamičnih primerih pri subvencioniranju polnega delovnega časa. Prepričan sem, da se bo tudi v teh primerih dogajala kakšna zloraba. In zagrozimo takšnim ljudem, ki zlorabljajo solidarnost v tej družbi, odločno na prste.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo je želel minister dr. Franc Križanič.

Prosim.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa.

Jaz bi posebej rad opozoril, da 13.A člen ne omejuje samo plasmajev kreditov, ki bodo plasirani po tej garantni shemi. Omejuje vse plasmaje bank, ki se bodo vključile v plasiranje sredstev po tej garantni shemi. Po mojih internih informacijah

se nameravajo vse pomembnejše banke, ki delujejo na Slovenskem, vključiti. To se pravi, da bodo ti, ki spadajo pod 13.A člen, po amandmaju koalicije praktično izključeni iz kreditnega trga na Slovenskem. To bo zelo močna sankcija. Delnice, ki so jih zastavili, bodo prišle na trg in bodo že samo po oceni, koliko je tega pri teh najbolj v nebo vpijočih primerih zlorab pravil trga kapitala pri nas, kar zajeten makroekonomski problem, da bomo to rešili. Tako je to prvi korak. Če bo visoki zbor želel uvesti še kakšnega drugega, bomo potem s tem nadaljevali. Za prvi korak je pa to več kot dovolj. Je zelo močna sankcija. Ne gre tako preprosto, kot kakšen misli, samo ti davkoplačevalski krediti. Vsi krediti teh institucij, tudi tisti, ki jih dajo mame, za katere mame iz tujine pri podružnicah zagotavljajo sredstva. Razen, če se bo kakšna od teh bank odločila, da ne bo pristopila, pa mislim, da bodo pristopile, zlasti če bomo morali s to shemo nadaljevati. Še vedno so možne tudi pobude za revizijo vseh postopkov. Če bi kdo želel, se na parlamentarni ravni dogovorite in dosežete to katarzo, ki jo slovenski narod na tem področju brez dvoma potrebuje in bi mu to potem olajšalo prehod skozi to sedanjo krizo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Jakob Presečnik, prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa, gospod predsednik, spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi.

Moram reči, da smo že zadnjič, ko je bil v sprejemu in v obravnavi zakon o jamstveni shemi, ta zakon podprli kot enega od pozitivnih ukrepov pri premagovanju težav v našem gospodarstvu, kljub temu da smo takrat že opozarjali na problem, ki ga potem sorešujemo v tem zakonu, v teh spremembah zakona glede zadrug, ko je neupravičeno takrat ta rešitev izpadla. Tako da to je dobro.

Kar se pa tiče zdaj tega 3. člena in amandmajev v zvezi s 3. členom, pa verjamem, da je velika zagata okoli reprogramiranja. Konec koncev je bil pred dnevi ali pa tedni en strašen vihar okoli Nove Ljubljanske banke. In to je zdaj seveda velika dilema, kako iz tega na nek način iziti. Jaz imam občutek, kot da se v koaliciji poskuša na nek način, zavit način uzakoniti neko načelo o dobrih in slabih tajkunih.

Mi večkrat poudarjamo, da preveč govorimo o tajkunih, o slabih primerih v gospodarstvu, premalo pa vedno poudarjamo dobre menedžerje, premalo poudarjamo uspehe v dobrih podjetjih, ker so to nosilci tudi našega gospodarskega razvoja in večkrat so zaradi tajkunov in vseh teh zadev potisnjeni nekam v obrobje ali pa tudi na nek način ukrivljeni nepravih postopkov.

Še na nekaj bi rad opozoril. Jaz sem se včeraj dobil z nekaterimi podjetniki, ki opozarjajo na velik problem pri raznih razpisih skladov, državnih skladov, torej o razpisih za

razvojne projekte, za obratna sredstva in naletijo potem na banke, ki naredijo vse, da najdejo nek vzrok za to, da jim ni treba teh pomoči s strani skladov tudi spremljati. Najdejo najmanjši vzrok. Nekdo izpolnjuje 20 pogojev, enega malenkostnega mogoče za eno številko na drugi decimalki pa ne izpolnjuje in ne dobi ustrezne pomoči: ustrezno pomoč za krepke razvojne projekte, ustrezno pomoč za obratna sredstva in tako dalje. To so podjetja, ki zaposlujejo kar po nekaj ljudi. Če to seštejemo, je zagotovo ogromno in to pomeni ogromno tudi za slovensko gospodarstvo in konec koncev tudi za slovenske javne finance. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi, gospod minister, predsednik! S tem amandmajem k 3. členu mogoče želi koalicija nekako rešiti problem napovedi ministra Lahovnika v zvezi s to tajkunizacijo oziroma z reprogramiranjem s pomočjo te sheme, da ne uresniči napovedi, ki jo je že dal tako ob posojilu Infond Holdinga, kot tudi sedaj, če bo pri tej jamstveni shemi šlo za nekako lastniško konsolidacijo. S tem, kar so kolegi, povedali se popolnoma strinjam in tudi opozicija je bila dovzetna, kot ste videli, tudi v prejšnjih dveh obravnavah pri tem zakonu, da dejansko je treba pomagati podjetjem za nadaljnji razvoj, za obratna sredstva in seveda za razvojne programe. Pred pol ure sem bil skupaj z nekaj ljudmi in so mi povedali, da imajo celo ob nekem razpisu Ministrstva za gospodarstvo in so dobili za nek razvoj na inštitutu, ne veliko, ampak dovolj, 30.000 evrov, ki jih bodo lahko uporabili ob izvedbi tega projekta. Prišli so na banko in so jim rekli: "Ja, s čim pa boste zavarovali tole?" "Ja, s sklepom Vlade, imamo sklep ministrstva, da to dobimo za to in to." So rekli na banki: "Ja, ne, to pa ni dovolj, torej je potrebno še kaj. Ali imate vi plačo?" "Ja, imamo plačo." "Torej boste zavarovali še dodatno s svojim osebnim premoženjem." Ne vem, mogoče je celo prav. Ampak lepo vas prosim, ko se danes sprašujete, tudi v časopisih, kdo so tajkuni, kaj so tajkunski krediti in tako dalje, nič drugega ni treba narediti, treba je samo pogledati - vsi tisti krediti, ki so bili najeti na osnovi zastavljanja delnic tistega podjetja, ki so ga hoteli lastniniti, so za mene popolnoma v nasprotju z zdravo ekonomijo. In tem je treba enostavno posekati prste in jim ne omogočiti nadaljnjega razvoja v tem "zosu" naprej in nadaljnjega izčrpavanja podjetij. Zato je to lahko torej popolnoma jasno. Govoriti o tem pa, da banke, če tega pogoja ne bo, bodo lahko one delale suvereno in tako dalje. Ja, poslušajte, kaj so pa delale do danes banke, strokovno, suvereno, do kod so pa pripeljale to gospodarstvo? Do kod so pripeljale državo ali pa državljanke, da bi morali ponovno zgodbo sanirati. Toda nekateri ste se

spraševali, kdaj in kje se je ta tajkunizacija začela, in ste celo vedeli, kdo je bil takrat na oblasti, kdo je takrat vodil Vlado. Ne, gospe in gospodje, nekoliko se motite. Preko 20% slovenskega premoženja je šlo preko pidov, idov in tako dalje. Komu? - ja, prav tistim posameznikom, ki so danes "bog i batina", ki lastninijo na takšen način, razni Valanti, Darko Horvati, Igorji Lahi, Matjaži Gantarji in tako dalje. Oni so dobili teh 20% slovenskega premoženja tudi na tak način...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Pukšič, oddaljujete se od razprave o amandmaju, in to zelo močno. Prosim, da ostanete v okviru obeh amandmajev. Prosim.

FRANC PUKŠIČ: No, glejte, predsednik, govorim o jamstveni shemi, kaj nas je do tega pripeljalo. Govorim o vzrokih, ki so nas do tega pripeljali. Seveda je treba vedeti, kdo, kdaj in kako je s tem prišel ven. In to se je nadgradilo še leta 1994, ko se je spremenil kazenski zakonik in zakon o kazenskem postopku. In smo pri zgodbi tako rekoč kraje družbenega premoženja, kar se je pač zgodilo. Zato, če se le da, je treba to jamstveno shemo izpeljati tako, da bo služila resnično nadaljnjemu razvoju in gospodarstvo oživela, ne pa konsolidaciji lažnega lastništva, ki je nastalo na osnovi kraje.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Rado Likar. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik. Pozdravljen gospod minister!

Zakon o jamstveni shemi podpiram, ker, lahko bi, rekli bolje pozno kot nikoli. Gospodarstvo ga že težko pričakuje. Kot rečeno, bo gospodarskim subjektom omogočal najemanje kreditov, in sicer tistim podjetjem, ki imajo še moč in pogum, da še vlagajo v rast in razvoj svojega podjetja. Podpiram tudi to, da se v to jamstveno shemo vključijo zadruga, saj poslujejo popolnoma enako ali pa na podoben način kot gospodarski subjekti, organizirani po Zakonu o gospodarskih družbah. Ne podpiram in ne bom podprl amandmaja, ker sem absolutno proti, da bi banke dajale poročstva oziroma kredite za reprogramiranje tajkunskih kreditov. Kot je že kolega Pukšič pred mano povedal, ti, ki so takrat prevzemali ta podjetja, so imeli že ta privilegij, da so lahko zastavljali premoženje, ki v tistem danem trenutku sploh še ni bilo njihovo. Poskusite vi za avto ali za katerokoli nepremičnino iti v banko in vprašati, če lahko zastavite premoženje, ki ni vaše. Ta zakon bom podprl, amandma k 3. členu pa ne. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Vili Trofenik. Prosim.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo. Ne bi se oglašal, ker je načelno vprašanje, ali se prepričane še da prepričati in je marsikaj bilo povedano, vendar nekatere diskusije so pa presegle v smislu zavajanja javnosti, ki spremlja nas in našo debato, vse meje. Na žalost kolega Vizjaka ni. On sigurno ve, da v tem zakonu to, kar je govoril, ne piše. Minister je že opozoril, mogoče premalo poenostavljeno in jasno da ta zakon prepoveduje vsakršno kreditiranje, ne glede iz katerega vira, in to je eno izmed bistev te novele zakona. Ne gre za sredstva na račun jamstvene sheme oziroma tiste, za katere jamči država, ampak vse finančne vire, s katerimi razpolagajo banke. Tega se je treba najprej zavedati in ne slovenske javnosti v smislu referendumu in ne vem česa drugega še pripravljati s takimi zavestnimi dezinformacijami. Zavestna dezinformacija pa se ji po slovensko malo lepše reče ali pa tudi grše.

Drugo, kolega Pukšič, brez želje po repliki ali polemiziranju, če bi bilo tako enostavno, da bi bili problem samo tisti tajkuni ali krediti, ki so zastavili za kredite delnice ali vrednostne papirje firm, ki so jih kupovali, bi bilo sila enostavno zapisati to v zakon. Ampak če bi to zapisali, potem bi bilo tako, kot če bi z mrežo s prevelikimi luknjami lovili ribe in bi nam skozi tisto mrežo praktično vse skupaj ušlo. Lepo prosim, razprava o takih finančnih vsebinah zahteva po naravi določeno mejo preciznosti in ni možno počez "politizirati", pod narekovajem povedano. Imam pa občutek, da se to dela hote ali pa nehote.

Naslednje, kar je pomembno in je treba vedno znova in znova se zavedati, mi smo se res navadili, nekateri zlasti, ki smo že lansko leto to sprožali, ko so drugi samo opazovali ali pa celo nasprotovali odgovorom na ta vprašanja, in to danes pozabljajo. Lahko je reči tajkun in tajkunski kredit. Ko je pa to treba precizirati in to definirati na nek korekten pravniški način, pa je velika zadrega v tej korektnosti. Iz razprav, ki so bile tukaj, pa je seveda zaznati še nekaj. Da je zdaj pojem tajkuna postal sinonim tudi za tiste, ki so v skladu z zakonom se odločili za prevzeme, in tiste, ki so v skladu z zakonom opravili koncentracijo kapitala. Ja, pa ne moremo za tiste trditi, da so tajkuni, razen iz tiste slovenske preproste karakterne poteze, ki se ji pravi pri nas na Štajerskem "fovšija". Ja, pa ni vsak tajkun, ki je kupil v skladu z zakonom. Mi jim lahko ne privoščimo, se s tem ne strinjamo, ampak tistega ne moremo deklarirati za tajkuna. In v teh neposrednih razpravah se ravno to dogaja. Vsakega podjetnika, vsakega gospodarstvenika, ki je zakonito kupil neko premoženje, poskušamo sedaj zaradi populizma deklarirati kot tajkuna in ne vem kaj. Res, da bi bilo treba definicijo postaviti, ali pa vsak za sebe, eni razumemo nekaj, drugi razumemo seveda drugo. Zelo je zanimivo, svetoval bi, da bi nekateri prebrali magnetograme svojih nastopov lani avgusta, lani julija in v začetku septembra na nekaterih delovnih telesih, ko smo razpravljali o tej problematiki. Mislím, da bi

se česa spomnili, če so pozabili, ali pa mogoče bi jim bilo vsaj nekoliko nerodno.

Drugače pa ne bom, ker je to izguba časa in energije, ker se prepričanih in tistih, ki imajo nek drug cilj, ne pa zagotoviti nujno finančno pomoč zdravemu delu gospodarstva, ne spleča prepričevati. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Sam tega amandmaja k 3. členu ne bom podprl, ker je preprosto nesprejemljiv. Sprejemljiv bi bil, če bi pravzaprav bil v obliki samo prvega dela in če tistega če-ja ne bi bilo, torej pogoja, pod katerim se pravzaprav ta jamstvena shema lahko uporablja tudi za reprogram tajkunskih kreditov, ali pa tudi če jih kakorkoli drugače imenujemo.

Sprašujem vas, ali je sedaj kriza nekakšen alibi za to, da bomo pomagali revežem, ki so čez noč postali lastniki skoraj pol slovenske države. Ne, kriza ne more biti alibi za to. Cilj jamstvene sheme je bil popolnoma jasen: da se pomaga slovenskemu gospodarstvu prebroditi krizo in da se pomaga prebroditi predvsem likvidnostne težave, ki so v tem trenutku največji problem slovenskega gospodarstva. Torej izboljšati likvidnost. In to smo podprli vsi, tudi pohvalili Vlado in dejali, da je to eden najboljših vladnih ukrepov. Sedaj pa želimo tik pred dvanajsto skozi zadnja vrata v zakon pripeljati možnost, da se lahko ta državna jamstva, poroštva, pod nekimi pogoji uporabijo tudi za reprogram tajkunskih kreditov, torej za nekaj, za kar ta sredstva niso bila namenjena. Mi govorimo o ukrepih za izboljšanje oziroma pogoje slovenskega gospodarstva, da bo le-to lažje prebrodilo finančno gospodarsko krizo. In skozi te ukrepe Vlade želimo nekemu na nek način pomagati, ker se je pred časom zakalkuliral. Temu bi jaz rekel, to je preprosto "mudlanje, mudlanje". Veste kaj je to "mudlanje"?! Niti ne vem, zakaj je to pravzaprav potrebno.

Gospa Potrata želite kaj, prosim, povedati?! Bom utihnil. .../Oglašanje iz klopi, nerazumljivo./... Bom utihnil in vam bom pustil besedo.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima mag. Radovan Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Sprašujem se, ali je delež teh tajkunskih kreditov v naših bankah dejansko večji, kot se je govorilo v javnosti. Govorilo se je, da je ta delež manjši od 1%. Če to drži, potem ni neke panike. In v tem primeru najbrž ni ta jamstvena shema za ta namen tudi potrebna. Ali pa je morda ta delež teh tajkunskih kreditov v NLB in ne vem katerih drugih bankah, NKBM, večji. Bistveno večji in je zato treba

tem bankam zdaj pomagati. Ponovno se sprašujem tudi zaradi tega, kje je bila strokovnost bank? Kje je bilo obvladovanje tveganj - "risk management"? Očitno zadeve takrat, ko se je to dogajalo, ko so se odobraval ti krediti, niso bile najbolj natančno preštudirane. Vprašanje je tudi, na osnovi kakšnih dokumentov so se ti krediti odobraval. Mogoče na osnovi nobenih? Mogoče na osnovi nekih poznanstev in zvez, na lepe oči?! In zdi se mi nesprejemljivo, da bomo zdaj zaradi tega sredstva, ki jih nujno potrebujemo za slovensko gospodarstvo, za oživitve, za prebroditev te krize, namenjali za to, ker nihče ni naredil tistega, kar bi moral. In to se mi ne zdi sprejemljivo.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Ja, gospa mag. Potrata. Postopkovni predlog. Prosim.

MAG. MAJDA POTRATA: Spoštovani gospod podpredsednik, jaz predlagam, da bi uvedli na začetku vsake seje 5 minut prostega govorjenja, v katerem bi vsak, ki ima kaj povedati proti Majdi Potrata, to povedal, da bi potem seje normalno tekle.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Mislim, da bi težko sprejel ta postopkovni predlog. .../Smeh./... Izvolite gospod Žerjav.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Gospa Potrata, se vam opravičujem...

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Postopkovni predlog, prosim.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Gospa Potrata, se vam iskreno opravičujem, ker sem zamenjal vajini imeni. Lepo prosim. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa, mag. Žerjav. Besedo ima gospod France Cukjati.

FRANCE CUKJATI: Hvala za besedo. Ko govorimo o tajkunih in se nekateri sprašujejo, koga mislimo pod to besedo, bi rekel, da zagotovo ne tistih, ki so morda v nekem majhnem podjetju stopili skupaj, vodstvo, nekateri delavci, in so iztisnili vse svoje prihranke, zastavili svoje hiše za kredit in prevzeli majhno podjetje in ga na tak način izvlekli iz težav, v katerih se je nahajalo. Govorimo o tistih, ki so postali žrtve nekega patološko megalomanskega pohlepa po bogastvu. Torej takega bogastva, ki ga ne morejo obvladati, ki ga ne morejo poroditi s svojim dosedanjim delom, z dosedanjimi prihranki in podobno. Za tiste gre. To so najbolj razvpiti

primeri in vsi Slovenci vemo, koga mislimo pod tajkunom in pod tajkunskimi krediti. In za te kredite gre.

Če pogledam amandma, ki je pred nami, in primerjam reprogramiranja zadnjih mesecev, pač tista, ki so nekako v javnosti znana, imamo informacije, da je še mnogo več tistih, ki jih javnost ne pozna, lahko rečem, če bi že takrat veljale sheme in že takrat ta amandma, ne poznam enega primera, ki bi ga ta amandma zadržal. Tako je luknjičav ta amandma, da ne rečem, živo rešeto. Vse bo šlo skozi. Celo minister ne more zaustaviti neke stvari, samo informiran bo o dogodkih. Seveda pristajam na teze zelo znanih ekonomistov, tudi vi jih poznate, da ti, kot sem rekel, megalomanski tajkuni nikoli ne bodo vrnili glavnice, nikoli! V velikih težavah so vračati obresti, nikoli glavnice! Banka ne bo nikoli videla glavnice. In kaj se sedaj dogaja? Z državnim jamstvom bo banki omogočeno, da se bo izkopala iz teh težav in bo dobila denar. Ampak ne od tajkunov, nikoli. In bomo na takšen način zopet popolnoma iz davkoplačevalskih sredstev sanirali banke, kajti iz te jamstvene sheme bo banka pobrala to, kar bi ji moral tajkun vrniti.

Če bi bila banka poštena, če bi se ravnala tako, kot se normalno ravna v takšnih primerih, bi sedaj takoj zasegla to, kar lahko zaseže, ker je v zastavljenem premoženju, to se pravi delnic, in bi nekaj iztržili iz tega. Nekaj bi pa iztržili. Ampak banki se sedaj ne bo ljubilo v to poseči. Nasprotno. Počakala bo na jamstveno shemo, na državno jamstvo kajti potem bo dobila 80% tega. In tudi država, če država v takšnih primerih naj daje jamstvo, bi morala država zahtevati za stavo vsaj nepremičnin tistih firm oziroma tistih, ki prevzemajo to firmo. Vsaj nekam bi se morala uvesti, na njihovo premoženje. In tudi tega ni.

Ta amandma poudarja oziroma resnično nam narekuje oziroma nas prepričuje, da bomo nazadnje davkoplačevalci vse plačali in tako imenovani tajkuni bodo ohranili vse, kar so na takšen način dobili. Mi jim bomo kupili deleže, mi jim bomo kupili vso to premoženje oziroma darovali.

Tega amandmaja je nemogoče podpreti, kdor meni, da je vendarle pomembnejše kako se naša država obnaša do davkoplačevalcev. Nekdo se je zgražal nad besedo, da gre za perverzno zadevo., Resnično gre za perverzno, resnično!

PRESEDIK DR. PAVEL GANTAR: Besedo ima gospod Bogdan Čepič.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo.

Res zgleda, da je potrebno v Državnem zboru nekatere stvari večkrat ponoviti, ker se ves čas govorijo neresnice ali namerno ali pa zaradi tega, ker nekdo nekaj ni prebral. Osnovni namen zakona o jamstveni shemi, o katerem ves čas govorimo, da je dober, je tudi ostal. Ostal je 8. člen, ki govori: "Jamstev po tem zakonu ni mogoče izdati v primerih, če

je kredit namenjen za odkup podjetij oziroma njegovih deležev ali za odplačilo obstoječih kreditov, najetih za te namene." Kredita zavarovati z jamstveno shemo ni možno. "Res pa je, da osnovni zakon, ki smo ga sprejeli koncem marca, ni imel sankcij. Zdaj s 17.a in b. členom uvajamo tudi sankcije. Sankcija je, če se ugotovi kršitev 8., 7., 6. in 10. člena, je pogodba nična. To pomeni, da seveda ni možno z državnim poroštvom zavarovati kreditov za te namene. To je dodatek k temu zakonu, ki napravi boljšega. Vsi tisti, ki govorite, da se bo s to jamstveno shemo zavarovalo tajkunske kredite, ne veste, kaj govorite. Govorite neresnico, zavajate ljudi. Težko uporabim ta izraz, ker sem v parlamentu. Ampak je res. Lažejo, da bi zavedli javnost. Res je pa nekaj drugega, da smo uvedli s tem 13.a člen, in to zato, da smo banke omejili, ki bodo uporabile to jamstveno shemo, za dajanje kreditov za namene, za katere piše v 7. členu zelo jasno, da ne smejo reprogramirati ali podaljševati kreditov. In smo jasno zapisali, kateri so to. Da jih ponovim te vzroke: nimajo dovoljenja za prevzemno ponudbo in zoper njih je zaradi kršitve, gre za zlorabo tega, je uveden postopek presoje koncentracije, ni potrebno več o tem obveščati ministra, kot je rekel gospod Cukjati, ker to ne piše notri. On govori o nekem amandmaju, ki ga ni in nihče ni razpravljajal okrog tega. Res pa je, da ima ministrstvo možnost, da od banke to zahteva. To pa je res možno. To pa ja. Zaradi tega ker danes ne vemo, koliko je teh kreditov. V enem od dnevnikov danes preberem, da je teh kreditov od leta 2004 do 2008 bilo podeljenih za cirka 7,5 milijard evrov. Mogoče jih je več, mogoče manj. To niso vsi tajkunski krediti. To so tudi krediti, za katerimi stojijo dobra podjetja, jih dobro vodijo in mnogi ljudje imajo kruh. Če ne bomo sprejeli tega amandmaja in spremembe zakona v prvotni obliki, bomo vsem tem odrezali peruti, prekinili bomo dotok krvi za toliko denarja, ker bo banka morala unovčiti. Kdo bo odgovoren za to? Mi ne. Ta Vlada je s to spremembo resno zarezala v tajkunske kredite tudi za tista sredstva, ki jih banke same imajo, o katerih same razpravljajo. Spomnimo se zakona, ko smo govorili o državnih poroštvih za najemanje kreditov na tujih finančnih trgih. Mislim, da je za nekaj deset milijard evrov. Tudi tam smo zapisali: "Tako pridobljeni krediti za banke se ne smejo uporabljati za to." Tudi takrat smo to zapisali. In to je ta Vlada zapisala notri, ne prejšnja, ki je s svojimi nadzornimi sveti in z ljudmi, ki so vodili v bankah nadzorne svete, odobrila ogromna sredstva, zaradi katerih imamo danes težave, zaradi katerih danes ne moremo nekaterih stvari. Nesprejetje tega amandmaja pomeni, in seveda tega zakona, da pač pustimo vsem prosto pot. Na ta način pa v vsaj en del bančnega sektorja, tistega, ki bo pomagal temu gospodarstvu tudi s pomočjo te jamstvene sheme, na nek način pristrižemo peruti, da ne more več prosto podeljevati kreditov in jih na nek način tudi reprogramirati za tiste, za katere zdaj v tem trenutku menimo, da so

neupravičeni. Kaj pa so tajkunski krediti, pa nihče od nas noče povedati. Mogoče veste?! Povejte, kateri so ti krediti, pa jih bomo zapisali v ta amandma. Podprem ga, ampak povejte - kdo, kje in kateri kredit je ta, v kolikšni vsoti .../Opozorilni znak za konec razprave./... In zapišimo, da se ti ne smejo reprogramirati. Ali si upate to narediti?! Dvomim. Prvič. Ker ne veste. In drugič. Zaradi tega, ker je to "škrtljiva" stvar.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo.

Včeraj smo oziroma je predsednik Državnega zbora prebral akt o odreditvi parlamentarne preiskave za ugotovitev vseh dejstev in okoliščin ter ocenitev dejanskega stanja financiranja spornih menedžerskih prevzemov gospodarskih družb Istrabenz, holdinška družba in Pivovarna Laško d.d. s strani bank oziroma kreditnih institucij v pretežni državni lasti. Včeraj ste definirali nekatere, ki jih je treba posebej pregledati, ker so ne domnevno sporni, ampak ker so sporni. Danes predlagate amandma, kjer negirate točno tisto, kar ste včeraj zahtevali z odreditvijo parlamentarne preiskave! Točno tisto. In včeraj v razpravi so koalicijski poslanci in tudi drugi podpisniki zahteve za parlamentarno preiskavo jasno povedali, da je treba parlamentarno preiskavo razširiti še na druge firme in poseči dlje v preteklost. Torej, to, kar ste zahtevali z aktom o odreditvi parlamentarne preiskave, in tisto, kar je bilo predlagano s strani koalicijskih poslancev - tu blizu mene sedijo in tudi drugimi podpisniki -, lahko kar prenesete v ta 3. člen tega zakona. Definirano. Vse tisto, kar je bilo za vas do včeraj sporno, danes ni več sporno. Danes ni več sporno. Danes je to svetla izjema, ki bo rešila slovensko gospodarstvo. Koalicija najbrž ne more biti tako nekonsistentna, če hoče uspešno voditi državo. Koalicija ne more biti tako dvolična, da je včeraj eno sporno, ni domnevno sporno, ker mi smo morali svojo zahtevo popravljati in smo morali popraviti tako, da je bilo to "domnevno". Danes za včerajšnji akt oziroma včerajšnji akt - Zakonodajno-pravna služba ni nič zahtevala popravka, da je to domnevno sporno, ampak je sporno in to definirano. Če želite še kakšne primere, vam povem primer Viator&Vektor in Sistemske tehnike. Vlada je z neposredno prodajo ali pa Kad z neposredno pogodbo oddal večinski, ne vem 80% ali 78% delež Viator&Vektorju. Tega je Viator&Vektor v nekaj tednih prodal, četrtinski delež tega za isti znesek, kot je od države kupil. Cel delež je bil ravno toliko vreden, je plačal za njega ravno toliko, kot bi ga čez tri tedne prodal samo četrtino tega. Tri četrtine tistega, kar je kupil, je ostalo. Zraven je dobil pogodbo za 30 milijonov evrov za izdelavo lahkih oklepnikov in pismo o nameri za 300

milijonov evrov. Kakšen primer je to, kako to definirati? Ljudje, ki so pri tem sodelovali, so bili vpeti v organe Soda, v organe Kada, v Slovensko razvojno družbo in v Agencijo za prestrukturiranje in privatizacijo. Bili so potem tudi ministri. Danes jih tukaj ni. Točno iste osebe. Danes jih tukaj ni. In včeraj, ko smo obravnavali akt o odreditvi parlamentarne preiskave, žal, Vlada pri tej točki ni sodelovala. Ni sodelovala. Zakaj, se lahko vprašam? Zakaj danes manjkajo tisti, ki so omogočili tajkunizacijo tudi tako, da se je lahko grozdilo v nadzornih svetih gospodarskih družb, članstvu in nekateri so bili v petih nadzornih svetih in petih hčerinskih družbah in ti so lahko s svojimi odločitvami opravili to grozdenje in smo dobili gorenjski grozd, štajerski grozd, pa še kakšen drug grozd. In tisti, ki so zdaj v te groze prišli na koncu, in kot menedžerji, bodo sedaj dobili poseben status v okviru te jamstvene sheme. Mi s tem ne rešujemo gospodarstva, ne rešujemo gospodarskih družb, ampak omogočamo ljudem z imeni in priimki, da bodo drugače dobili ta sredstva kot druge fizične osebe. Ali to velja samo za Igorja, za Bineta, za Boška, zakaj ne velja tudi za vse ostale? Zakaj ne velja za vse ostale, tudi za Janeza? Zakaj se tako dvolično te stvari lotevate? .../Opozorilni znak za konec razprave./...

Tega amandmaja ni moč podpreti zaradi vseh teh razlogov, ki sem jih naštel, ker je ciljan na točno določene osebe z imeni in priimki; in to ni splošna rešitev. Če je splošna rešitev, potem razširimo akt o odreditvi parlamentarne preiskave in vsebino tistega vključimo v ta amandma.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Želi še kdo razpravljati o amandmaju? Prijava teče. Gospod Marijan Pojbič, imate besedo.

MARIJAN POJBIČ: Hvala, gospod predsedujoči. Kolegice in kolegi! Moram povedati, da se nisem imel namena oglasiti pri tej točki, pa vendar, po tej zadnji razpravi, po teh velikanskih besedah določenih kolegov, predvsem tu mislim na SD in Zares, se mi zdi prav, da nekaj stavkov tudi sam povem na to temo.

Torej, predlaganega dopolnila zagotovo ne bom podprl, ker sem prepričan, da skozi to dopolnilo poskušajo v ta zakon pripeljati prav tisto, o čemer je bilo veliko povedanega. Na to temo je bilo veliko povedanega tudi s strani gospodarskega ministra, ki je celo trdil, in je vsepovsod zapisano: "Če se bo to zgodilo, bom odstopil s svojega ministrskega mesta." Sedaj je ravno ta stranka tista, ki najbolj spodbuja to dopolnilo, in mislim, da je tudi praktično, to dopolnilo pripravila. Če pogledate, kaj piše v Financah: "Zares pokleknila pred tajkuni." Neverjetno in osebno ne morem tega razumeti, da je na eni strani gospod Golobič, gospod gospodarski minister govoril, da bo čisto vse naredil, celo odstopil, da do tega ne bi prišlo, kar se zdajle dogaja, vi

enostavno elegantno pridete skozi zadnja vrata z dopolnilom, da omogočite reprogramiranje tajkunskih kreditov. Citiral bom tudi del članka od 26.5.2009 iz Financ, in sicer piše naslednje: "Naj prej spomnimo, da je Odbor Državnega zbora za finance pred dobrim tednom iz predloga novele Zakona o jamstveni shemi črtal izjemo, ki bi bankam, sodelujočim v shemi, pogojno dopustila obnovo tajkunskih posojil. To je posojilo za odkup delnic ali poslovnih deležev gospodarskih družb s strani članov poslovodstev teh družb in z njimi povezanih oseb, kot jih definira predlog zakona. Takoj po tej potezi odbora so koalicijske stranke, med njimi Zares, ki je še pred tedni javno najbolj trdila, torej bentila nad tajkuni, njihov minister Matej Lahovnik pa javno grozil z odstopom, vložili dopolnilo k temu predlogu zakona. To dopolnilo bodo danes koalicijski poslanci tudi podprli, je dogovorjeno, nam je včeraj potrdil Vili Trofenik iz Poslanske skupine Zares." Torej, drage kolegice in kolegi, verjemite mi, resnično ne morem več tega razumeti v Državnem zboru, da lahko določene politične grupacije govorijo eno, njihovi čelniki pa delajo nekaj popolnoma drugega. To je pa zares nedopustno.

In na drugi strani gledam tam, kjer so uvrščeni posamezniki na lestvicah, med katerim je tudi Matej Lahovnik uvrščen celo na drugo mesto, zato ker je s tem, kar je tukaj naredil, zavajal - in jaz ne bom uporabil te grobe besede, kot jo je en kolega iz Poslanske skupine Socialnih demokratov uporabil - zavajal, grobo zavajal celotni Državni zbor, vse, ki smo tukaj danes prisotni, in pa vse Slovenke in Slovence. In tukaj ga imamo, če sem malenkosten, na laži, ker je trdil eno sedaj pa počenja popolnoma nekaj drugega. Ali je to zares šlo samo za to, da se poskuša promovirati pred evropskimi volitvami? Hvala bogu, da je prišla danes ta seja Državnega zbora, ker smo ugotovili dvoličnost Zaresa in samega ministra Lahovnika.

In lepo prosim, jasno je, s kakšnimi razlogi in s katerih razlogov jaz osebno tega predlaganega amandmaja ne bom podprl nikoli. Nikoli! Slovenke in Slovenci ne bodo plačevali in odkupovali deleže tistim, ki so jim pokradli že enkrat. Zdaj ponovno s tem reprogramiranjem, ponovno s to garancijo države bodo ti gospodje lepo naprej funkcionirali in obdržali to premoženje in si ga dodelali še na račun vseh državljanek in državljanov.

To je nedopustno, neokusno in skrajno nesramno. Hvala lepa.

FRANCI KEK: Proceduralno!

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Kek, proceduralni postopek?

FRANCI KEK: Mi dovolite, da še jaz en vic povem mogoče?

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne. Mi je žal. Gospod minister, izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Hvala lepa.

Torej še enkrat poudarjam, da zakon o garantni shemi ne omogoča, da bi se kakršni koli krediti za notranji odkup niti za zelo majhne deleže ali za podaljšanje odkupa odplačila kreditov uporabljala iz tega naslova. Amandma pa širi prepoved sploh dajanja kreditov iz katerih koli virov za tiste odkupe, ki so po veliki verjetnosti, ker so v postopku bili izvedeni maliciozno oziroma v nasprotju s pozitivno zakonodajo, ne glede na to, da so zaradi napak te zakonodaje sankcije v drugih zakonih majhne, tukaj bodo pa zelo močne.

Tako je to zelo velik poseg v naš trg kapitala, s poskusom, da se vendarle doseže neka katarza pri najbolj vpijočih primerov notranjih odkupov. Kdaj so nastali pa tudi ne bom ves čas navajal.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Ja, prosim gospod Rožej, postopkovni predlog.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, predsedujoči.

Jaz bi vas prosil, da v skladu z vašimi možnostmi omejite razpravljavce na temo, o kateri razpravljamo. Skratka, na dva amandmaja, ki sta vložena, ne na amandmaje, ki so bili vloženi in niso več vloženi, in tako naprej, ker potem bo mogoče tudi tistim, ki sicer težko razumejo marsikaj in to večkrat tudi v Državnemu zboru pojasnijo, razumljivo, da, recimo, včerajšnji časopis o današnjem amandmaju ne more pisati in tako naprej. Hvala.

PODPREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa, gospod Rožej. Zelo se trudim in bi bil sam zelo za to, da bi se to zgodilo, vendar po poslovniku imajo možnost, da povedo. Mi vsi jih pa poslušamo, tudi drugi.

Izvolite, gospod Trofenik.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo. Gospodu Pojbiču, ker me je imenoval in citiral. Že je bilo povedano, ampak res nekateri morate večkrat slišati, pa tudi ne vem, če bo kaj pomagalo. Govoriti o amandmaju, ki ga ni, ki je včeraj bil je brezpredmetno. In na podlagi takega dokumenta, ki ga ni, delati zaključke - je še slabše, gospod Pojbič.

Jaz ne vem, sedaj, če bi bil malo zloben, bi lahko rekel, da smo vas taktično prevarali, ampak to ni bil namen, ker smo vam ponudili en amandma, vso strategijo in taktiko ste gradili na tistem amandmaju, sedaj smo vam ga pa spodmaknili - to govorim v šali - pa ste padli v vodo. To je temeljni problem vseh vaših diskusij. Enako spoštovani gospod Tanko. Kot vodja največje poslanske skupine, opozicijske, prej pozicijske, da lahko trdite, tukaj v kamero in v obraz take neresnice, da z

amandmajem negiramo tisto, kar je bilo zapisano ob oblikovanju preiskovalne komisije. Ja, kje ste to prebrali?! Nedostojno je to, kar bom sedaj rekel, ampak ker ste vi na tak nivo šli, bom jaz prisiljen iti tudi na tak nivo, drugače se ne razumemo: Boško in Igor po tem amandmaju ne moreta dobiti kredita. To, kar ste vi trdili. Boško in Igor po tem amandmaju ne moreta dobiti kredita! Lahko pa ga gospod Pojbič dobi, en korekten strateški partner, ki bi prišel pa kupil Palomo, pa mu zmanjka nekaj denarja, nima zadosti keša. Tisti pa ga lahko dobi. Gospodje, sami s seboj prihajate v nasprotje in nehajte, najдите nekaj - jaz sem že enemu vašemu kolegu danes rekel, ki je na včerajšnjih izjavah in včerajšnjih dejstvih zgradil strategijo za današnji nastop, pa se je zopet izgubil, ker ni bilo temelja več.

Drugo pa, ta informacija, da grozite z referendumom, ni presenečanje. Ali vas tajkuni nagovarjajo, ali celo plačujejo, ali stimulirajo za referendum? .../Opozorilni znak za konec razprave./... Kdo bo najbolj zainteresiran za referendum, da zakon pade? Tajkuni! In ti imajo denar. Kaj pa je sfinancirati eno propagando, tako, populistično za te tajkune, ker referendum pomeni, da tega zakona ni in da so krediti neomejeni v količinah tako kot bo gospodom in gospem "pasalo", na razpolago za tajkune. To je bistvo vaših hotenj in razpravo, ne pa skrb, ko govorite za malo, in srenje in zdravo gospodarstvo.

PODPRDESENIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Trofenik, to je bila vaša replika. Zato imate šele sedaj besedo, dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa. Elastičnost cen je odvisna od kota, pod katerim sodita na grafu ponudba in povpraševanje. In seveda to je tudi potem odvisno od lastnosti surovine, o kateri se pogovarjamo, in od trga. To, kar sem sedaj rekel, nima nobene zveze in nobenega smisla s sedanjo razpravo. Približno kot se je doslej delalo na tej strani zbora, ko se govori o nečem, kar nima nobenega smisla in nobene zveze z današnjo razpravo.

Predlagani amandma, kot je bilo že jasno rečeno, onemogoča kreditiranje tistih prevzemov, ki niso imeli vseh ustreznih dovoljenj in ki niso bili v skladu z vsemi zakoni. To določa ta amandma, tisti, ki se s tem ne strinjate, preberite še enkrat amandma. In če se še vedno ne strinjate, ga preberite še enkrat. Tu ni vprašanje sedaj, kako bomo čim bolj kaznovali tako imenovane tajkune. Meni gredo na, kot verjetno tudi marsikomu drugemu, ampak ni to današnji cilj. In tudi razprava, čeprav je povezana s tem, ni to cilj današnje razprave. Cilj današnje razprave je, kako bomo omogočili likvidnost slovenskemu gospodarstvu, saj se o tem pogovarjamo. Pogovarjamo se o tistih nujnih ukrepih, zaradi katerih smo od devetih do dveh ponoči porabili v petek čas. O teh se

pogovarjamo in pogovarjamo se o tem, kako bodo lahko slovenska podjetja prišla do potrebne likvidnosti in delovala naprej normalno. Prosim vas, imejmo misli na cilju. In cilj je, zagotoviti likvidnost. Pomislimo, kako lahko to likvidnost zagotovimo čim boljše, najbolj učinkovito, s tem da seveda, kolikor se da, onemogočimo financiranje spornih prevzemov. Dejstvo pa je, da žal ti prevzemi so se že tako povezali in so v takšnih volumnih, da so tako povezani z bančnim sistemom, da je težko narediti jasen in točen rez in da tvegamo, da če bomo hoteli biti preveč pogromski, bo ceno za to plačalo slovensko gospodarstvo in bomo ceno za to plačali mi. Zato, prosim, bodimo trezni in bodimo modri, ko se pogovarjamo o teh amandmajih in ko se pogovarjamo o tem zakonu. Še enkrat, cilj je likvidnost gospodarstva, cilj je če se le da, omejiti kreditiranje spornih prevzemov. In pogovarjamo se o amandmajih, ki so dejansko na mizi, ne pa o tistem, za katerega morda mislimo, da je na mizi. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Trofenik, želite še besedo? Hvala. Gospod Mirko Brulc, prosim.

MIRKO BRULC: Spoštovani.

Veste, če nas slučajno še kdo gleda po televiziji iz dolgega časa, bo mogoče res mislil, da želimo s temi amandmaji prispevati k temu, da bi tajkuni dobili povrnjene kredite. Zato, namesto da beremo stare časopise, mi dovolite, da preberem jasno, kaj pravi ta amandma: "Banke iz 1. člena tega zakona, ker pridobijo jamstveno kvoto, ne smejo v okviru svojega poslovanja..." Ne smejo! "...dajati posojila za odkup delnic in poslovnih deležev gospodarskih družb s strani članov poslovodstev ter gospodarskih družb in z njimi povezanih oseb. In ne smejo obnavljati posojil ali kako drugače spreminjati pogoje posojil, če so bila dana za nakup delnic ali poslovnih deležev gospodarskih družb s strani članov poslovodstev teh gospodarskih družb in z njimi povezanih oseb." In vse to ne smejo, "če nimajo dovoljenja za prevzemno ponudbo, če je zoper njih v teku postopek zaradi kršitve, ki se nanaša za zlorabo trga finančnih instrumentov, če je uveden postopek presoje koncentracije zaradi neskladnosti s pravili konkurence v skladu z zakonom in tako dalje. Omejitve iz tega, 2. člena, prejšnjega odstavka veljajo tudi za zavarovanje obveznosti, ki izhajajo iz poslov pridobivanja sredstev za odkup delnic in poslovnih deležev. Pri presoji pogojev iz točke a, b, c prvega odstavka tega člena se upoštevajo postopki, ki so bili uvedeni oziroma končani v obdobju petih let pred vložitvijo vloge za odobritev jamstva v skladu s tem zakonom. Omejitve iz prvega in drugega odstavka tega člena veljajo od dneva izdaje jamstva pa do poteka trajanja jamstva..." in tako dalje.

Če ste to prebrali, potem veste, da ne gre za to, kar nam cel večer razlagate in prepričujete ljudi po Sloveniji. Jaz predlagam, da ta amandma sprejmemo in da gremo naprej. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa Breda Pečan, izvolite.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo.

Moram reči, da mi nismo danes tukaj v mlinu, ker v mlinu se pove dvakrat, pri nas je treba povedati petkrat, šestkrat, desetkrat, če ni dovolj dvakrat.

Človek z najbolj modrimi očmi v tej dvorani ni najbolj moder bil, ko je razpravljaj in marsikateri njegovih ožjih kolegov in kolegic tudi ne. Jaz moram reči, da modrosti, h kateri je pozival moj kolega Luka Juri, žal, v tej dvorani ni kaj preveč, zlasti ne na desni strani.

Najmanj kar je, bom ponovila tisto, kar so že kolegi povedali, ker kaže, da drugega nam ne ostaja. V originalnem zakonu, ki ga mi s tem zakonom tukaj spreminjamo in dopolnjujemo, je zelo jasno napisano: milijardo 200 milijonov jamstvene sheme ne more biti uporabljene za podelitev jamstev tistim, ki bi s tem denarjem podaljševali kredite ali najemali kredite za menedžerske odkupe. To je tako jasno napisano v 8. členu, da tisti, ki je količkaj pismen - in tu se da razumeti, da 90 poslank in poslancev v Državnem zboru je pismenih, sicer verjetno res ne bi mogli biti poslanci, čeprav je poslanec lahko vsak. Preberite si, kaj piše v osnovnem besedilu zakona! In Vlada je v spremembah in dopolnitvah zakona v 13.a členu dodala besedilo, ki je razširilo omejitve za podaljševanje in podeljevanje kreditov za menedžerske odkupe na vse posle, ki jih banke opravljajo - tiste banke, ki bodo uporabile to jamstveno shemo. Torej, tu je, mislim, popolnoma jasno in nedvoumno zapisano že v osnovnem besedilu. In v vsaki fazi, ko se je ta 13.a člen spreminjal, je bilo dodano še nekaj več ostrine. Tako da smo zdaj na koncu prišli res skorajda že do priimkov in imen in posameznih imen družb. Če bi to prevedli, tisti, ki trdite, da je jamstveno shemo možno uporabiti za refinanciranje kreditov za menedžerske odkupe, ali nimate pojma ali pa lažete in namensko "farbate" ljudi v tej državi. Ne morem drugega reči, zaradi tega, ker - poglejte, če vemo, da gre za milijardo 200 milijonov, in če vemo, da je v resnici samo pri slovenskih bankah najetih teh kreditov za približno 6-krat večji znesek za ta namen in da niso vsi ti krediti popolna izguba in propad, niti blizu ne, zaradi tega, ker mnogi od teh kreditov, ki so jih nekateri najeli, so varni in bodo odplačani. Tako ni čisto nič res, da ne bodo banke nikoli videli glavnice. Čisto nič ni res! Pri nekaterih že, in pri teh je treba biti previden in poskrbeti za to, da se preprečijo zlorabe. In zaradi tega je v zakonu izrecno napisano, da so te pogodbe nične. Jaz res ne razumem, zakaj se delate neumne, ko vendar vsi dobro vemo, da neumni niste; da pa niste modri, to je pa res.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod Lojze Poseedel.

LOJZE POSEDEL: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Malo me ima, da bi predlagal proceduralno, ampak ne zdaj, ampak mogoče, da bi se vpisalo v poslovnik o delu Državnega zbora, da bi pred posamezno točko pri obravnavi gradiv bil en kratek test za vsakega poslanca ali poslanko, da bi se preverilo, ali obvlada vsaj osnove vsebine, o katerih bo razpravljajal, ker sem prepričan, da bi na ta način marsikateri bil onemogočen, da bi razpravljajal o zadevi, ki jo očitno ne more razumeti ali pa jo noče razumeti. In ti drugi, ki nočejo razumeti, bi vseeno lahko nastopali tako kot danes nekateri kolegi iz SDS-a, ki, sem prepričan, da razumejo tekst, da vidijo, da je amandma, ki je danes predlagan, popolnoma drugačen, kot je bil tisti včeraj, in da je zato govorjenje tako, na pamet in tako zlonamerno res nedostojno posameznih poslancev, še manj pa vodje poslanske skupine. In da je gospod Tanko v svojem nastopu tudi omenil, kako smo dvolični v Poslanski skupini Zares, kako smo včeraj govorili eno, kako danes delamo drugo. Mislím, da je bilo že včeraj rečeno, da je akt o ustanovitvi parlamentarne preiskave namenjen temu, da se raziščejo konkretni primeri. Tisto, kar je verjetno v drugem delu marsikomu celo ušlo, ker se je osredotočil samo na dve gospodarski družbi, na to, da je pomemben del parlamentarne preiskave ravno v tem, da se raziščejo okoliščine na področju pravnih predpisov, ki so urejali prevzeme. In tu se bo ugotovilo tudi to, zakaj je v preteklem mandatu lahko prihajalo do takšnih pojavnih oblik, ki jih kolegi iz opozicije tako naštevajo, da si kolega Cukjati dovoli izjavo, da vsi Slovenci vemo, kdo so tajkuni, da vsi Slovenci vemo, kateri so tajkunski krediti, pa se do sedaj na tem področju ni ustrezno ali celo nič ukrepalo, ali da ne rečem, da se je to celo še bolj spodbujalo. Zato je mogoče res nepotrebno, da vsi ponavljamo in beremo člene zakona, da beremo amandma, za katerega bi bilo verjetno dovolj, da če ga minister ponovi nekajkrat, da je temu treba verjeti in da je napor, ki je bil vložen v to, da ja takšen amandma res postavljen, v tem trenutku največ, kar je bilo mogoče tudi storiti. Zato se mi zdi, da je bolj nevarno tisto, da nekateri ne morejo razumeti, od tega je bolj nevarno tisto, da nekateri nočejo razumeti in zato zavajajo slovensko javnost, ker tiste, ki verjamemo in znamo brati in se tudi malce spoznamo na ekonomijo ali to področje, vemo, da je v tem trenutku ta amandma nujno potreben. Nujno potreben zato, da bo življenje in financiranje podjetij teklo naprej. Da pa se s tem členom omejijo tiste negativne pojave, proti katerim se je ta koalicija, in če ste nas že toliko omenili, tudi in predvsem stranka Zares trudi boriti.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Tanko, želite repliko? Razpravo.

Želi še kdo razpravljati? Prijava teče.

Gospod mag. Radovan Žerjav, izvolite.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Jaz bi se v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke zahvalil za vse komplimente, ki smo jih bili deležni v teh razpravah.

Bi pa jaz tudi prebral ta amandma. Mogoče mi, v opoziciji, res ne znamo brati. Torej piše, da: banke iz 1. člena tega zakona, ki bi dobile jamstveno kvoto ne smejo v okviru svojega poslovanja dajati posojil za odkup delnic; in tako naprej; obnavljati posojila ali kako drugače spreminjati pogoje posojil, če nimajo dovoljenja za prevzemno ponudbo. Če pa imajo pa lahko!... .. /Oglašanje iz klopi./... - ali?.. Ja.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO: Hvala lepa.

Rad bi, spoštovani podpredsednik, ugotovil, da se raven razprave koalicijskih poslancev, dlje kot traja razprava, dviguje. In tudi jaz se vsem lepo zahvaljujem za vse komplimente gospoda Kumarja in vsem ostalim še za prej, za kakšno sejo nazaj. Očitno je treba pravočasno imeti in sprejeti ustrezne akte, da boste prišli pripravljeni na Pivo in cvetje v mesecu juliju. In ta zakon, ki ga zdaj sprejemamo, in ta amandma je točno tak, kot je prej ugotovil kolega Žerjav. Mene ne moti, če napišete dvakrat negativno, da ne more dobiti neke zadeve, če nima prevzemne ponudbe, lahko pa dobi, če ima. Če zoper njih je v teku postopek zaradi kršitve, lahko napišemo tudi, če zoper njih ni. Skratka, mene to ne zmede, če boste dvakrat zapisali nikalno obliko v besedilo amandmaja, da bi jaz kaj narobe razumel. Razumel sem že dobro in predvsem tisti, ki nekako ugotavljate, da mi ne razumemo, preberite dobro. Pa, če vam ne gre dvakrat negativna oblika, ga zapišite dvakrat v pozitivni obliki. Nekdo lahko dobi kredit, če ima. Ne more dobiti, če nima. To je povsem razumljivo v 2. ali 3. razredu osnovne šole, da se s tem, ko napišemo dvakrat negativno ali pa dvakrat pozitivno, vsebinsko zadeva nič ne spremeni. Nič. Kako to obračate, je čisto vseeno. Vendar poanta, vsebina amandmaja je točno taka, kot sem zdaj povedal. In vse te izjeme, o katerih ste včeraj tako vehementno razpravljali šest ali sedem ur, da so se sporno financirali, se zdaj bodo zakonito financirali, zdaj ste ustvarili zakonsko pravno podlago in ste s tem, ko ste to zapisali, s tem amandmajem ... /Nerazumljivo./... besedilo in če bo to sprejeto, uzakonili rop javnih financ. To je uzakonjen rop javnih financ. Ko boste za nekaj posameznikov, ki jim bo aktivno dodeljeno ali pa, ne vem, razdeljeno 400

milijonov evrov, dali garancijo državnega proračuna, v katerega plačujemo čisto vsi državljani. In s tem, ko ste to tako zapisali, pomeni, da drugi državljani bodo samo plačevali, ne morejo pa dobiti teh sredstev za te zadeve.

Kar zadeva pa učinek zakona, najbrž je težko zdaj reči vam, ker ste na nek način zaslepljeni in vidite neke druge zadeve, kakšen bo učinek zakona. Počakajmo na jutri pa na naslednje dni, pa bomo videli, ali banke bodo realizirale te menedžerske projekte, ki so zdaj v revolvingih oziroma prestrukturiranjih ali ne bodo. Najbrž ni nobene dileme v Državnem zboru. Točno to se bo zgodilo, kajti vse to je v interesu tako ultra kot infra območja. Nobene dileme ni. Vsi tisti, ki ste navidezno najbolj proti in najbolj kritizirate financiranja, ki so se zgodila, ki so jih vodstva bank realizirala v preteklih mesecih, zdaj to uzakonjate, to je zdaj pravilo, to je zdaj norma. In celo tako daleč greste, da boste pohiteli, še preden bo Evropska unija dala na to jamstveno shemo soglasje. Celo tako zelo se mudi pri teh projektih in pri teh financiranjih.

Skratka, tudi vam bi svetoval, da dobro preberete ta amandma, ki ste ga napisali; če ga ne razumete, ga še enkrat preberite, če ga še ne razumete, ga lahko še enkrat preberete. In če ga še ne razumete, potem vam bog pomagaj! Ali vam bodo pa tajkuni, ki bodo ta denar dobili. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Cukjati, želite repliko? Izvolite, prosim.

FRANCE CUKJATI: Repliko. Ker sem bil imenovan kot poslanec, ki slabo pozna amandma in ne bi smel niti govoriti, bom, dovolite, vprašal vas, gospod Posedel, in druge zagovornike, kateri od tako imenovanih tajkunov, ki jih je mnogo več, kot pa jih javnost pozna, po tem amandmaju ne bi dobil reprograma. Kateri od teh tajkunov, ki so dobili kredite v zadnjih mesecih, je v postopku zaradi kršitev, ki se nanašajo na zlorabo trga finančnih instrumentov, je v postopku zaradi kršitev, ki se nanašajo na izstavitev prevzemne ponudbe, je uveden proti njemu postopek presoje koncentracije - kateri od teh tajkunov? Tisti ne bi dobil reprograma, vsi ostali bi ga pa dobili.

Drugič, prosil bi, da se razumemo. Mi nismo proti reprogramiranju kreditov, absolutno ne. Ampak naj ti gospodje tako kot navadni kreditojemalci sami zagotovijo in banki dokažejo, da bodo zmožni vračati posojilo. Ne na moj račun, na račun mojih otrok, mojih vnukov, ne na račun delodajalcev - za to gre. Mi smo pripravljeni z davkom pomagati banki, pripravljeni tudi jamstvo dati za kredite, ampak za tiste, za katere smo se odločili, da jih gospodarstvo potrebuje za izhod iz gospodarske krize. Prevzem ne pomeni nobenega izhoda iz gospodarske krize. Pivovarna Laško in druge tovarne, ki so v holdingu, nobena ne bolje delala, če bo Šrotu reprogramiran

dolg. Nobena ne bo bolje delala. Torej, še enkrat: nismo proti reprogramiranju, naj gospodje sami to zagotovijo ali pa vi, če jim želite, prostovoljno. Samo nalagati davkoplačevalcem, da bodo namesto gospodarstvo reševali, da izstopimo, da se rešimo te gospodarske krize, da bodo omogočali nadaljevanje prevzema in tranzicije na tak, bi rekel, perverzen način - to ne sodi v normalno demokracijo!

Samo to smo hoteli reči.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Želi še kdo razpravljati? Poleg gospoda mag. Vizjaka, še kdo? Odpiram prijavo.

Besedo ima dr. Luka Juri.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa.

Ker ne bo škodovalo, bi v 20 sekundah rad še enkrat spomnil, o čem se pogovarjamo. Pogovarjamo se o likvidnosti slovenskega gospodarstva in pogovarjamo se o tistih učinkovitih ukrepih, o katerih smo toliko slišali že pretekli teden in verjetno bomo še naprej.

Prosim imejmo v mislih, kateri je glavni cilj.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospa Breda Pečan, izvolite.

BREDA PEČAN: Jaz moram reči, da te vaje v branju nič kaj dosti ne pomagajo, zaradi tega, ker nikakor ne morete razumeti, da je v 8. členu izrecno napisano, da se sredstva na osnovi jamstvene sheme ne morejo plasirati kot krediti za nakup ali podaljšanje kreditov, se pravi, za kredite za nakup ali podaljšanje kreditov za menedžerske prevzeme. To piše v 8. členu. Preberite si, ker zgleda, da osnovnega zakona niste prebrali. Osnovnega zakona niste prebrali. Pojdite si prebrati, kaj piše v osnovnem zakonu, kjer ni bilo tega treba spreminjati. Jamstvena shema milijardo dvesto milijonov evrov se ne sme porabiti za nič drugega kot samo za jamčenje, za kredite v gospodarstvu. Medtem ko pa 13.a člen prepoveduje v okviru celotnega poslovanja banke, se pravi, če banka vzame za 500 milijonov, recimo, tistih bonov ali kako se že temu reče, za jamstveno shemo, za kredite podeljevati v jamstveno shemo, potem ta banka ne bo smela podeljevati nobenih kreditov, ki so namenjeni takim firmam, kot so tukaj notri v teh a, b, c točkah napisane. Za božjo voljo, naučite se brati in razumeti!

PRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Vili Trofenik. Imate besedo.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo. Spoštovani gospod doktor Cukjati, v prejšnjem mandatu ste mi enkrat rekli v eni diskusiji, da pametnejši odneha. Pa ne bom pametnejši. Ne

morem razumeti te vaše trditve, ker ne izhaja iz nobenega teksta, ne amandmaja, ne zakona, da bi zaradi izjem, ki v amandmaju napisane, državljani, davkoplačevalci in njihovi otroci še naprej plačevali "bilo" kaj. Gospod doktor, to enostavno ni res in to nikjer ne piše. Ob vsem spoštovanju, enostavno od nekaterih ljudi pač pričakuješ, da ne morejo kaj takšnega izreči, in zato sem se javil, pa nič drugega. Ne želim nobene polemike. Hvala.

PRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Trofenik je razpravljaj. Gospod Cukjati, imate repliko.

FRANCE CUKJATI: Jaz bom pametnejši, bom odneha. Prosil bi, gospod predsedujoči, da daste kopijo amandmaja, o katerem se govori v tej točki, tudi gospodu Trofeniku.

PRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa. Gospod Srečko Prijatelj, izvolite.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala, spoštovani podpredsednik, za besedo. Likvidnost slovenskega gospodarstva vsekakor - da, seveda, jaz sem za to, če bo to osnovni namen tega, kar delamo, ampak na osnovi nekega pametnega programa podjetja, na osnovi sklenjenih pogodb se lahko dodeli kredit, na osnovi jamstev vrednosti podjetja, na osnovi osebnih jamstev lastnikov, takrat se lahko tudi državna mošnja odveže, če želite. V teh primerih vedno.

Ampak, spoštovani gospodje, tukaj zbrane gospe, vi danes omenjate ničnost poslov in naj bi v imenu države pravobranilec Republike Slovenije to ugotavljal. Ničnost poslov je že takrat bila storjena, ko je nekdo nekaj kupil, zastavil pa še nekupljeno kot garancijo. In v osnovi jaz trdim, da gre za hudodelske združbe, povezane z bankami, povezane z nadzorniki, ki so prejudicirano posredovali informacije posameznikom, privilegiranim posameznikom, kajti verjamem, da med dvomilijonsko množico ni državljana, ki ne bi hotel na tak način, da nič ne reskira, priti do velike bogastva. Vsak bi to želel narediti! Ampak, to so bili samo izbrani, ki so imeli to možnost. Samo izbrani! In tisti, seveda, so lahko tudi s pomočjo bank to naredili, danes pa, ko vidimo, da to ni več toliko vredno, kot naj bi bilo, pa naj bi del odgovornosti prevzemala tudi država. To je nepravilno.

In če gledam na cesto zmetane ljudi in danes zaprta podjetja, jaz se bom omejil na Primorsko, pogledajte, kaj je samo famozni Bačar naredil, katerega ne upa nič osebno niti omeniti, samo mi ga tukaj omenjamo, ker preveč ve o svinjarijah, ki so jih počeli drugi politiki. Ta je zaprl Drogo Portorož. Drogo, ki je bila odlično podjetji, z odlično blagovno znamko, pa Kolinsko, prodal je najelitnejši del Kopra! Da ne govorimo, kaj je storil v smem Istrabenzu, ki ni niti Istrabenz več, je OMW, pa je še kar hotel bit naprej tam

nek nadzornik. Verjamem, da bi mu uspelo s pomočjo nadzornikov v Istrabenzu postati še enkrat direktor. Tudi na to se je prijavil. In danes govoriti o tem, da bomo pomagali takim ljudem, seveda tudi s pomočjo tega zakona, ni pravilno. Kajti dolgove teh svinjarij, teh početij, bodo plačali vsi. Slovenija pa je že prezadolžena. Mi smo že prezadolžili naše vnuke in verjetno tudi njihove sinove in hčere. In s tem početjem, kar mi delamo, verjetno nas bo nekdo nekdej vprašal, če smo bili pri zdravi pameti in polni zavesti, ko smo to počeli. To je res del te zgodbe.

Spoštovani minister, če hočemo pomagati podjetjem, potem posegajmo tudi po tem, da se bo likvidnost podjetja zvečala, seveda tudi z zamenjavo kakšnega imena, kakšnega lastnika, in seveda, da bo tudi država posegla vmes z družbenim pravobranilstvom, s kriminalisti in razlastila kakšnega od teh novodobnih tajkunov. Meni je čisto vseeno, ali na Peku piše Peko, ali pa piše Borovo, samo da imajo delavci delo, da se tam odvija proizvodnja. Čisto vseeno mi je, ali bo, ne vem v nekam podjetju lastnik gospod Bavčar ali pa Boris Novak. Čisto vseeno mi je, ampak mi še niti enega od teh novodobnih tajkunov nismo razlastili, nismo mu pobrali nič in seveda tudi osebnega premoženja ni nihče od teh gospodov polagal na jamstveno shemo, ko je dvigoval kredit v svojem imenu in za svojo lastnino, ki jo je pridobil na čuden način. To je sporno in na to opozarjajo tudi kolegi iz opozicije.

Jaz še enkrat poudarjam, likvidnost slovenskega gospodarstva je treba zaščititi da takrat, kadar je v podjetju zdrav razvojni program, kadar so podpisane pogodbe, kadar so naročila, kadar je vrednost podjetja takšna, da se lahko izda tudi kredit, in seveda, kadar so tudi osebna jamstva. In dajte enkrat tudi nadzornike vprašati po zdravju. Niti eden od nadzornikov, ki sedijo in vlečejo mastne nagrade, ni še odgovarjal za svoje nečedne sklepe, ki jih sprejema tako, v zgodnjih jutranjih urah, seveda v koristoljubje posameznikov. To so problemi.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod mag. Vizjak. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa.

Od kod nam trditve, da seveda je mogoče, kot piše tukaj, obnavljati posojila za jamstveno shemo. Prvič zaradi tega, ker obnavljanje posojil v 8. členu ni prepovedano. 8. člen pravi, da je kredit - da ni mogoče izdajati v primeru, če je kredit namenjen za odkup podjetij ali njegovih deležev ali za odplačilo obstoječih kreditov. In konec, pika. Obnavljanje posojil - pa uvajate vi ta termin. Obnavljanje posojil, zakaj tukaj ne pišete vi v vašem terminu, ne vem, odkup podjetij oziroma najem kredita za poplačilo obstoječega kredita.

Torej, tukaj je zelo jasno, da je pripeljana ta izjema skozi 8. člen in skozi 13. člen. Meni je to jasno, če vam ni,

pa vam tudi nikoli ne bo jasno, kaj se bo zgodilo. Zakaj? Ker je vse tajno. Komisija za nadzor javnih financ želi dobiti podatke, konkretne podatke o danih posojilih - jih ne dobi. Banka Slovenije - banke se sklicujejo na zaupnost po Zakonu o banki in ne moremo izvedeti niti enega individualnega podatka.

Še več, danes je bila razkrita pogodba z gospodom Kramarjem in informacijska pooblaščenka, ki ste jo vi tukaj potrdili, v temu parlamentu je to takoj označila, da je to poseg v osebne podatke in umaknila to s spletnih strani in se to ne sme, to nas ne sme zanimati. Nikoli, spoštovani, ne boste zvedeli, ali je prišlo do kakšnega reprograma, pod katerimi pogoji in komu! Ker pač nam, ki tu danes sprejemamo zakon o jamstveni shemi, niso dostopni ti podatki. Konec, pika. To so nešteti dopisi Banke Slovenije - nam. Tega ne bomo nikoli mogli preveriti in veselo se bo to delalo skozi te luknje, ki so določene v tem zakonu in v tem amandmaju. To so dejstva.

In še nekaj, tudi če bi ta vaša logika veljala, torej, da jamstvene sheme ni moč uporabiti za tako imenovane menedžerske prevzeme ali pa prevzeme nasploh, lahko pa banka, ki je vključena v jamstveno shemo, to pod temi pogoji počne, je to posredna pomoč, lahko rečemo celo neposredna pomoč, istim kreditom. Zaradi tega, ker je banka okrepljena z davkoplačevalskim denarjem, okrepljena s posojili, ki jih dobi z državnim poroštvom in tako okrepljena seveda servisira menedžerske prevzeme naprej. Tudi če bi, recimo, hipotetično to ne bilo luknjavo, kot pravite.

Zato so morebiti vas, spoštovane poslanke in poslanci, prepričali, da je ta zadeva plemenita. Verjemite mi, da se tu skrivajo v ozadju dejansko ti reprogrami posojil, zato banke rabijo denar. Malo jim je mar, žal, za mala in srednje velika podjetja. V neštetih diskusijah z bankirji zadnjih nekaj mesecev sem bil, ko so govoriti, saj kreditnega krča ni, kreditna aktivnosti potekajo normalno. To so banke - vpričo finančnega ministra, dva bankirja sta to govorila, gospod Veselinovič in gospod Arhar, v studiu pred gledalci, da ni nobenih problemov s kreditnimi aktivnostmi bank. In banke na potrebujejo jamstvene sheme za te, za katere se mi, verjamem, tukajle soglasno zavzemamo. Banke potrebujejo za večja posojila in te bodo dobili skozi te luknje, ki ste jih pripravili.

PREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod minister, izvolite.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Poudarjam, da 8. člen je zelo jasen. Gre za prepoved kreditiranja in podaljševanja oziroma odplačila kreditov za nakupe podjetij s strani uprav in z njimi povezanih oseb, se pravi zajema širši sklop oseb, in bi tudi nekateri primeri, ki so dokaj boleče odmevali v preteklem mesecu, prišli tukaj v poštev. Hkrati gre za zelo močno sankcijo oziroma omejitev za celotno kreditno aktivnost bank

glede na tista podjetja oziroma za tiste lastnike, ki so z izigravanjem obstoječe zakonodaje, zlasti ob dejstvu, da ni bilo dovolj močnih sankcij, ustvarili določene prevzeme. Tako gre tukaj za velik poseg. Če želite ta poseg še povečati, lahko mirno sprejmete zakon o reviziji, ločite ta problem od kreditiranja, revizijo, privatizacijo ali teh odkupov izpeljete in s tem problem do konca rešite. Tukaj so omejitve zelo zelo hude in da te omejitve zadostujejo, da bodo krediti namenjeni financiranju investicij, obratnih sredstev, da bodo podjetja lahko prebrodila krizo, in pa razvoju.

Banke, ki bodo v večji meri namenile kredite v te namene, seveda bodo imele manj sredstev na razpolago za morebitno kreditiranje drugih namenov, ki jih slovenska ekonomska politika ne postavlja v prioriteto.

Jaz razumem čustva, poskus vplivati na prebivalstvo, ki se nikakor ne strinja s temi odkupi, vendar mislim, da je ta zakon dovolj kvaliteten, da ga lahko parlament sprejme. Podobno kot smo na Odboru za finance sprejemali tudi dokaj soglasno amandmaje in osnovni zakon. Mislim, da nekih konfliktov tukaj ni treba. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Ugotavljam, da ne želi nihče več razpravljati, zato zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 21.c točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **21.B TOČKO DNEVNEGA REDA - TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O POROŠTVU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBVEZNOSTI SLOVENSKE ODŠKODNINSKE DRUŽBE D.D. IZ NASLOVA KREDITOV, NAJETIH ZA FINANCIRANJE SLOVENSKE ODŠKODNINSKE DRUŽBE D.D. V LETU 2009, PO NUJNEM POSTOPKU.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga zakona. Izvolite, gospod minister za finance, dr. Franc Križanič.

DR. FRANC KRIŽANIČ: Spoštovani poslanci, spoštovane poslanke, predsedujoči!

Dovolite, da vam predstavim problematiko v zvezi s financiranjem Slovenske odškodninske družbe.

Slovenska odškodninska družba je v skladu z odločitvijo parlamenta v prejšnji sestavi prevzela odplačila investicij v telekomunikacijsko omrežje v višini, ki danes po izračunih presega tristo milijonov evrov, natančnega zneska ne poznamo, ker terjatve ves čas prihajajo. V ta namen je parlament odredil in na Odškodninsko družbo prenesel 10% delnic Telekom Slovenije. Pričakovati je bilo, v obdobju konjunktura, da bo odškodninska družba to lahko na trgu odprodala in s te ga sfinancirala investicije v telekomunikacijsko omrežje. Vmes je prišlo do zloma kapitalskega trga, do globokega padca

vrednosti delnic in prodaja delnic Telekoma v temu obdobju, prvič, ne bi prinesla dovolj denarja, ki bi pokrilo povračilo omenjenih investicij, in drugič, bi bila nesmiselna tudi z različnih drugih vidikov.

Tako se je Odškodninska družba že v obdobju prejšnjega mandata odločila, da bo najemala kredite in z njimi odplačevala investicije. Sčasoma je postala v vedno večjih likvidnostnih težavah in tako smo prišli do točke, ko je treba vzeti večji kredit, z njim poplačati do konca dolgove, ki so nastali iz različnih naslovov, zlasti iz naslova odplačila Telekoma, počakati, da se okrepi kapitalski trg, da se okrepi vrednost na kapitalskem trgu, in takrat proda delnice Telekoma.

Tako sedaj Odškodninska družba z vlogo na Vlado in potem Vlada naprej s pozivom parlamentu predlaga Zakon o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti Slovenske odškodninske družbe iz naslova kreditov, najetih za financiranje Slovenske odškodninske družbe.

Mi prosim, da ta zakon parlament potrdi in omogoči normalno financiranje obveznosti te družbe, in pričakujemo, da bo ta družba vendarle, vsaj ta telekomunikacijski del, v nadaljevanju zlahka odplačala in povrnila kredit. Za ostali del pa se ob zlomu kapitalskega trga in pa zlasti ob nekaterih dosti resnih napakah pri gospodarjenju te družbe verjetno obeta, da bomo prisiljeni Slovensko odškodninsko družbo dokapitalizirati, da do konca izvede svoje obveznost. Vendar v temu primeru gre za kredit, je zavarovan s kvalitetnimi delnicami Telekoma in bo zlahka poplačan v razmerah, ko se bo gospodarstvo stabiliziralo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Besedo dajem podpredsedniku gospodu Radu Likarju za predstavitev poročila odbora.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani minister. Spoštovane kolegice in kolegi.

Odbor za finance in monetarno politiko je predlog zakona kot matično delovno telo obravnaval na seji 25. in 26. maja 2009. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki k besedilu zakona ni podalo pripomb. Odboru je bil posredovan tudi amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 6. členu predloga zakona.

V okviru začete druge obravnave na seji odbora dne 25. maja 2009 je predstavnica Vlade poudarila, da gre za uveljavitev pravne podlage za najetje kredita Sodu s poroštvom države. Predlagatelj ugotavlja, da delnice Telekoma kot zakoniti vir financiranje Soda, glede na to, da je navedena družba svojo dejavnost financirala iz drugih virov in prodaja ni bila izvršena, ne predstavljajo več navedene podlage. Ker

pa Sodu primanjkuje sredstev za izvajanje siceršnjih zakonskih finančnih obveznosti v zvezi s povračili denacionalizacijskim upravičencem, žrtvam vojnega nasilja, je potreben najem kredita.

V razpravi je bil v odločanje odboru najprej podan predlog sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. V obrazložitvi tega predloga sklepa je bilo poudarjeno, da jasnega namena predlaganega zakona, za katero obveznost Soda bo država dejansko dala poroštvo, iz njegovega besedila ni mogoče razbrati. Izražen je bil tudi pomislek glede nujnosti samega postopka kot same vsebinske utemeljenosti sprejema obravnavanega besedila, glede na to, da so sredstva za poplačilo obveznosti v telekomunikacijsko omrežje zagotovljena v državnem proračunu, o primernosti oziroma neprimernosti predvidenega načina in neskladja oziroma skladja predloženega besedila z zakoni oziroma ustavo. Odbor je odločil o takšnem predlogu sklepa in ga ni sprejel.

V razpravi v obravnavi posameznih členov je bila pozornost odbora v prvi vrsti namenjena 1. členu zakonskega predloga. S tem v zvezi so bila postavljena določena vprašanja, predstavljena mnenja predstavnikov poslanskih skupin in izražena posamična stališča. Med ostalim je bilo opozorjeno na nejasno dikcijo v zvezi z navedeno konkretno višino predvidenega poroštva, zlasti glede obsega posameznih zakonskih finančnih obveznosti, dorečenosti jamstva za dano poroštvo in izpostavljen zakon o vračilu vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje, po katerem se viri Sodu, če ne zadostujejo, zagotavljajo iz finančnega oziroma stvarnega premoženja države.

V odgovoru na tovrstne pomisleke je bilo v nadaljnji razpravi poudarjeno, da gre v 1. členu izključno za državno poroštvo posojila, namenjenega sanaciji finančne nelikvidnosti Soda. Ne gre za realizacijo sklepov Računskega sodišča, ki v mnenju s pridržkom jasno navaja napačno knjižbo obveznosti Sod. Vrnitev delnic davkoplačevalcem pa se, če se obveznosti Soda poplačajo iz drugih virov, zdi umestna.

V nadaljevanju se je dne 26. maja 2009 je bila razprava osredotočena na določili 1. in 6. člena predloga zakona. Nekateri razpravljavci, Poslanska skupina SDS, so menili, da je besedilo 1. člena zapisano nejasno oziroma dvoumno in je v nedorečenem namenu predloženega zakona v neskladju z dano obrazložitvijo. Iz tega razloga je bil na predlog predstavnika Poslanske skupine SDS Zvonka Černača dan na glasovanje predlog za amandma odbora, po katerem daje Republika Slovenija poroštvo za obveznosti Soda, iz naslova kreditov, ki jih je Sod najel v letu 2009 za financiranje svojih obveznosti v tem letu. Poroštvo daje Republika Slovenija za kredite do skupne višine glavnice v znesku 50 milijonov evrov s pripadajočimi obrestmi za ugotavljanje likvidnosti poslovanja Soda. Amandmaja k 1. členu v tako predloženem besedilu odbor ni sprejel.

Pozornost razpravljavcev je bila namenjena tudi 6. členu, ki predvideva zavarovanje poroštvene obveznosti z zastavo delnic Telekoma, ki jih je Sod prejel v skladu z Zakonom o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje. Podan je bil predlog Poslanske skupine SDS za amandma odbora, s katerim bi za zavarovanje poroštvene obveznosti Sod jamčil z vsem svojim premoženjem. Potem je predstavnik te poslanske skupine umaknil amandma k 6. členu. Odbor pa je amandma k 6. členu sprejel iz drugega razloga, to pa je popravek datuma pogodbe o brezplačnem prenosu delnic, ki ni začela veljati 12. 7., kot je zapisano v tem členu, pač pa s podpisom ministra za finance, to pa se je zgodilo 2. avgusta 2007. Sprejeti amandma je vključen v besedilo dopolnjenega zakona, ki je sestavni del poročila odbora. Hvala.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Gospod Rado Likar, lahko nadaljujete, prosim, ker sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. V imenu Poslanske skupine SDS imate ponovno besedo.

RADO LIKAR: Še enkrat, hvala za besedo.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo glasovali proti zakonu, ki javni dolg veča za 180 milijonov evrov in to ne za investicije, vlaganje, pač pa za zagotovitev izvajanja tekočih nalog oziroma tekoče dejavnosti Slovenske odškodninske družbe. V obrazložitvi je bilo s strani Vlade namreč povedano, da Sod za delovaje letos potrebuje 370 milijonov evrov in da mu bo zmanjkalo 180 milijonov evrov za to državno poroštvo. Predlagatelj je nujnost zakona utemeljeval s tem, da je treba Sodu zagotoviti sredstva za poplačila vlaganj upravičencem, ki so vlagali v javno telekomunikacijsko omrežje, saj je povračila teh vlaganj na podlagi 11. in 12. člena Zakona o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje od leta 2007 dalje izvrševala Slovenska odškodninska družba, za kar je Republika Slovenija prenesla 653.548 delnic Telekoma. In tu se je Vlada in vladajoča koalicija ujela v lastno past, saj je priznala, da je bil to odhodek Soda in ne državnega proračuna, na čemer je utemeljevala nasprotovanje zaključnemu računu za leto 2007. Po podatkih Vlade, ki so navedeni v obrazložitvi zakona, je Sod v letu 2007 povrnil upravičencem nekaj čez 43 milijonov evrov vlaganj, v letu 2008 pa nekaj čez 108 milijonov evrov. Za letos pa Sod ocenjuje, da bo iz tega naslova dolžan izplačati še približno 50 milijonov evro vlaganj, za kar pa so sredstva zagotovljena v rebalansu proračuna za leto 2009.

V Poslanski skupini SDS smo zato na odboru predlagali, da se zakon ne obravnava, ker ni potreben. Ko nas je vladajoča koalicija preglasovala, smo predlagali amandmaje, predvsem smo želeli znižati višino poroštva iz 180 na 50 milijonov evrov, saj je Sod povračila vlaganj v telekomunikacije za leti 2007 in 2008 že izplačal. V letu 2008 pa je beležil 48,9 milijona

evrov presežka in to kljub temu, da so se v zadnjem četrtletju razmere na kapitalskih trgih izredno poslabšale. Noben amandma, ki smo jih predlagali, ni bil sprejet. V tem zakonu tudi ni jasno določen namen porabe sredstev kredita, za katerega daje država poroštvo. V podobnih zakonih, ki jih je Državni zbor sprejel v preteklosti, je jasno določen namen, na primer v primeru Darsa so v zakonu jasno določeni nameni, celo z navedbo konkretnih avtocestnih odsekov, za katere bo kredit porabljen.

Ta zakon, ki ga imamo danes v obravnavi, pa namena porabe sredstev sploh ne določa oziroma določa, da daje država poroštvo v višini 180 milijonov evrov za tekoče poslovanje. Torej se državni dolg veča in to ne za investicije, za nove naložbe, pač pa za tekoče poslovanje, kar je nesprejemljivo. Še posebej v teh razmerah, ko je potrebno sredstva kreditov nameniti predvsem za povečanje gospodarskih aktivnosti in ne za porabo. Sredstva za vračila, ki bodo še potrebna v letošnjem letu, so torej zagotovljena, zato nobeno dodatno zadolževanje za ta namen ni potrebno. Iz vseh navedenih razlogov bomo v Poslanski skupini SDS zakonu nasprotovali. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Vili Trofenik v imenu Poslanske skupine Zares.

VILI TROFENIK: Hvala za besedo.

Predlog zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti Slovenske odškodninske družbe iz naslova kreditov, najetih za financiranje Slovenske odškodninske družbe v letu 2010 v višini 180 milijonov evrov zagotavlja poravnavo izpada sredstev Soda zaradi poravnave obveznosti iz naslova vračanj v javno telekomunikacijsko omrežje v letih 2007 in 2008. Slovenska odškodninska družba izvršuje poravnavo o obveznosti Republike Slovenije za vlaganje v javno telekomunikacijsko omrežje v skladu z Zakonom o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje. V ta namen je Republika Slovenija v letu 2007 prenesla na Sod 10% delnic družbe Telekom Slovenije, d.d., kot vir za financiranje navedenih obveznosti Republike Slovenije. V letih 2007 in 2008 je Sod prodal obveznosti iz naslova zakona za vračanje iz lastnih sredstev oziroma iz najetih kreditov v letu 2008 in v začetku letošnjega leta 653.548 delnic Telekoma, ki jih je država prenesla v ta namen na Sod, ni bilo prodanih, kot to predvideva Zakona o vračanju vlaganj v telekomunikacijsko omrežje. Prodaja, sicer upravičeno, je bila zaustavljena v začetku novembra lanskega leta. Skupna vrednost povračil za vlaganje v letih 2007 in 2008 znaša 151,7 milijona evrov. Za vračanje v letu 2009 pa so sredstva v višini 50 milijonov evrov predvidena v državnem proračunu. Ker zapade v letu 2009 370 milijonov evrov zakonskih obveznosti Soda brez omenjenih

obveznosti iz naslova vlaganj v telekomunikacijsko omrežje, ki jih Sod ne zmore poravnati, brez da se mu nadomestijo njegova sredstva, angažirana za vračanje vlaganj v telekomunikacijsko omrežje v letih 2007 in 2008. V ta namen bo Sod najel kredit s triletnim odložilnim rokom vračanja in na tak način bodo obveznosti iz tega naslova porazdeljene za obdobje po letu 2012.

V naši poslanski skupini bomo predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Vili Rezman bo predstavil stališče Poslanske skupine DeSUS.

VILI REZMAN: Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Stališče Poslanske skupine DeSUS gre v smislu podpore temu predlogu zakona o poroštvi. Vsi vemo, da je tudi Slovenija kot pravna država zavezana k spoštovanju prava in zakonov, da moramo zato tudi izvajati tisto, kar nam zakoni nalagajo. V primeru, o katerem zdaj govorimo, gre za to, da je bila država povzročitelj nekaterih krivic, ki jih mora kot temeljni zavezanec poravnati. In vemo, da je v prejšnjem mandatu, ne v tem, bil sprejet zakon, ki je izvajanje teh popravkov prenesel na Slovensko odškodninsko družbo, z viri vred. Naj spomnimo, da smo s tem hoteli zagotoviti, kar je korektno, pravične odškodnine, da smo hoteli zagotoviti tudi ustrezno izvajanje z viri vred, da se pa to, žal, v stvarnosti ni v celoti zgodilo.

Sod je v preteklih dveh letih vračal odškodnine, in sicer kar v precejšnjem znesku, približno 150 milijonov evrov v letu 2007 in 2008, torej že v preteklem mandatu. Že takrat zato ni bil izkoriščen vir, ki je bil temu namenjen, in pravkar smo slišali, da se je prodaja delnic ustavila tik pred iztekom prejšnjega leta. Torej se vir ni zagotovil. Obveznosti države, dasiravno prenesene na Slovensko odškodninsko družbo, pa so ostale. Zato ima država tudi svoje obveze, da pomaga pri razrešitvi problemov, ki so s tem nastali. Pomoč, ki je potrebna, je pomoč v smislu podpore najetju kredita Slovenske odškodninske družbe, in sicer na ta način, da se zagotovi jamstvo, poroštvo za to. Država se hkrati skuša zavarovati na ta način, da ustanavlja zastavo teh delnic in pravzaprav zastava teh delnic je bil temeljni problem oziroma vir sporov na Odboru za finance. Nekateri predlogi, ki so bili predlagani s strani opozicije, so bili zavrtni tudi z naše strani in tudi tistega, kar bo zdaj predlog za sprejem, da so z vsem svojim premoženjem zagotavlja zastavno pravico, mi ne bomo podprli. Podprli bomo amandma, ki bo vložen za voljo tega, da se preveri, če bo tako potrebno, ustreznost zapisanega datuma v tem zakonu in ko bo ta amandma sprejet, če bo vložen, ta hip mislim, da še ni ali pa se nosi na mizo, bomo mi podprli amandma in zakon. Na ta način bomo zagotovili tisto, kar je

pravzaprav temeljni namen tega zakona, da upravičenci pridejo do sredstev, na katera morajo že dlje časa čakati, nekateri so to že v letu 2007 dobili, drugi čakajo še danes. In za te druge, za teh 50 milijonov, so sredstva zagotovljena. Naj omenim, da imajo pri tem zadrego, ne samo na Sodu, ampak tudi na številnih občinah, kjer morajo zagotavljati podatke za vračila in kjer morajo pojasnjevati ljudem, ki upravičeno negodujejo zoper velike zamude pri teh vračilih, zakaj je do tega prišlo. Mi zato podpiramo predlog zakona v tem smislu, da se zagotovi poroštvo in da ljudje, ki so upravičeni do teh sredstev, do teh sredstev tudi čim prej pridejo.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod Bogdan Barovič bo predstavil stališče Poslanske skuine SNS.

BOGDAN BAROVIČ: Hvala, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Dve zelo, mislim da, koristni, pa vendarle naporni seji matičnega delovnega telesa, sta za nami. V Slovenski nacionalni stranki smo nekoliko, ne razumemo vse te zgodbe, ki se odvija okoli Predloga zakona o poroštvu Republike Slovenije, kjer najprej ugotavljamo, da ima Slovenska odškodninska družba za leto 2009 za približno 370 milijonov evrov zakonskih obveznosti, da je preko 150 milijonov evrov izpada dohodka, zaradi vlaganja v javno telekomunikacijsko mrežo. Dalje, v obrazložitvi lahko preberemo, kako, da je dejstvo, da Slovenska odškodninska družba izpolnjuje obveznosti, ki so po svoji naravi obveznosti, države. Pri pregledu členov sem postavil nekaj prvinskih vprašanj, osnovnih vprašanj, in sicer, katere so neporavnane obveznosti Slovenske odškodninske družbe. Dobil sem odgovor, da so to obveznosti iz področja denacionalizacije, iz vsebine odškodnin žrtvam vojnega in poveljnega nasilja in iz naslova poravnave odškodnin iz kazenskih sankcij. To so obveze, ki so z zakonom sprejete in za katere naj bi po mnenju kolegic in kolegov iz Slovenske nacionalne stranke imele zakonsko obvezo v Sodu. Gre za posojilo do 180 milijonov evrov, In zelo natančnega odgovora, tudi to sem vprašal, zakaj do 180 milijonov evrov, nisem dobil. In najpomembnejše vprašanje je v devetih letih, kar se spomnim, smo v tem Državnem zboru sprejeli kar nekaj poroštev te države in bistveno vprašanje je na dan X ali dan D, če želite, če se zgodi, da nihče od tistih, ki jim je država dala poroštvo, ne bo mogel vrniti kredita, ali bo ta država sposobna poplačati vse obveznosti iz poroštev. Jaz sem sicer dobil odgovor, da ob predpostavkah, da kapitalski prihodki vseh tistih, ki so vpleteni, prihajajo in tako naprej. V resnici dvomim. In nenazadnje je še bistveno vprašanje, komu bi to poroštvo služilo. Ali Sodu, da bo poravnal nekaj, za kar ve, da bi moral poravnati in imeti za to sredstva, ali bo to poroštvo pomagalo denacionalizacijskim

upravičencem, upravičencem iz naslova žrtev vojnega in povojnega nasilja ali upravičencem iz naslova kazenskih sankcij in nenazadnje kolikor se razbere tudi še nekaterim upravičenem iz naslova Zakona o vračanju v javno telekomunikacijo, kar pa nam v Slovenski nacionalni stranki ne diši ravno dobro, ker je prevelika luknja, preveč neizpolnjenih obveznosti in vsekakor te niso nastale zaradi recesije v pol leta.

Seveda je tu problematična tudi vsebina 3. člena, kjer piše, da bo Republika Slovenija na podlagi pisnega poziva kreditodajalca, če Sod ne bo mogel vrniti kredita, poravnala zapadle obveznosti namesto Slovenske odškodninske družbe. To pomeni, do 180 milijonov evrov. Da pa v 6. členu zavarovanje nudi Sod v obliki delnic družbe Telekoma Slovenije. Te pa so danes vredne okrog 100 milijonov evrov, bile pa so že 300. Bile so vredne toliko, kolikor ima Sod luknje. Ali verjamemo v to, da bomo počakali, da se bo trg umiril in da se bo vrednost delnic dvignila, da bo poroštvo poplačano? Jaz ne, in v Slovenski nacionalni stranki tudi ne. Zato tega zakona ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Besedo ima gospod mag. Žerjav v imenu Poslanske skupine SLS.

MAG. RADOVAN ŽERJAV: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi.

Ker v proračunu za leto 2009 Vlada ni predvidela sredstev za zapolnitev finančne vrzeli Slovenske odškodninske družbe, ki je nastala pri poravnavanju obveznosti po Zakonu o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje, se pred nami nahaja Zakon o poroštvu Republike Slovenije, ki bo omogočil Slovenski odškodninski družbi dolgoročno zadolžitev na podlagi omenjenega poroštva. Sod je namreč v letih 2007, 2008 in 2009 poravnal obveznosti iz naslova vračanj v javno telekomunikacijsko omrežje, za pokritje česar je bil načrtovan priliv od prodaje 10% delnic Telekoma. Ker je ta priliv izpadel je Sod te obveznosti poravnal iz lastnih sredstev in s kratkoročnim zadolževanjem pri bankah. Zaradi teh založenih lastnih sredstev za obveznosti po Zakonu o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje, je po besedah predlagatelja ogroženo izpolnjevanje denacionalizacijskih in drugih zakonski obveznosti, ki jih poravnava Sod in je za njegovo dolgoročno zadolžitev potrebno sprejeti predlagani zakon.

Zakon bomo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podprli.

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospod mag. Borut Sajovic bo podal stališče Poslanske skupine LDS.

MAG. BORUT SAJOVIC: Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Pozdrav ministru, kolegicam in pa kolegom.

V Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije bomo zakon, ki rešuje neljubo nastalo situacijo, je pa dober za ljudi, zagotovo podprli. Zato, seveda, s tega mesta tudi izražam presenečenje, da tisti, ki so se seveda zavzemali za vračilo sredstev v javno telekomunikacijsko omrežje, zdaj, ko je potrebno zagotoviti sredstva, izplačati denar, temu nasprotujemo. Jaz sem vesel, da v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije držimo besedo, zavezo, tako da bodo tisti naši občani in pa občanke, ki so seveda do teh sredstev po zakonu upravičeni, zagotovo v letošnjem letu dobili tisto kar jim pripada.

To je tudi naš namen in pa glavni cilj, da bomo zakon podprli. Dejstvo je tudi, da seveda Zakon o državnem poroštvu za obresti Slovenske odškodninske družbe daje pravno podlago, da bo Slovenska odškodninska družba lahko najela sto osemdeset milijonov evrov kredita, za ta kredit pa seveda, ker ni bilo sredstev v proračunu, bo dala država poroštvo. Sod je v preteklih letih prejel tudi 10% delnic Telekoma, da bi z njihovo prodajo in pa z iztržkom poplačal upravičence vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje, ker se Telekom v preteklih letih ni prodal in so ta trenutek tudi slab čas in pa slabe razmere za to prodajo, se mi zdi prav in pa pošteno, da se seveda z prodajo delnic počaka na boljše čase, ki bodo zagotovo prišli. Takrat bomo seveda ta sredstva dobili nazaj.

Sod je svojo obveznost začel plačevati v letih 2007, vendar ne s sredstvi, ki bi izvirala iz prodaje delnic pač pa iz sredstev, ki so izvirala iz drugih dejavnosti. Sod danes tako, žal, teh sredstev nima, z zagotavljanjem poroštva pa mu jih zagotavljamo. Zato bomo v Poslanski skupini Liberalne demokracije to rešitev v sili podprli.

Bi pa opozorili, da je seveda izplačilo Slovenske odškodninske družbe pomembno tudi na nekaterih drugih področjih ne samo na področju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje pač pa, da izplačuje tudi pomembne odškodnine po Zakonu o vojnih odškodninah, da igra pomembno vlogo pri zaključku postopkov v denacionalizaciji in pa seveda tudi izplačilo odškodnin po Zakonu o izvrševanju kazenskih sankcij. Pomembno se nam pa zdi, tudi pošteno in korektno, opozoriti na to, da je po našem mnenju in po mnenju Računskega sodišča Slovenska odškodninska družba poslovala negativno v preteklem letu. V tistem obdobju je izkazovala 8 milijonov evrov izgube, ne pa tako, kot so nam skušali prikazati nekateri, da je Sod iz poslovanja imel 37 milijonov evrov plusa. Jaz sem vesel, čisti računi, dobri prijatelji. Tisto, kar smo pa ljudem obljubili in zagotovili, je pa treba dati in poplačati.

Vesel sem, da bomo v Poslanskem klubu Liberalne demokracije Slovenije nocoj prispevali glasove, ki bodo ljudem, ki težko čakajo na sredstva, vložena v

telekomunikacijsko omrežje, končno upravičeno izplačana. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Gospa Breda Pečan bo podala stališče Poslanske skupine SD.

BREDA PEČAN: Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Poslanska skupina Socialnih demokratov bo podprla zakon o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti Slovenske odškodninske družbe iz naslova kreditov, najetih za financiranje Slovenske odškodninske družbe.

Cilj tega zakona je, da bo imela v letu 2009 Slovenska odškodninska družba zagotovljene finančne vire na osnovi Zakona o denacionalizaciji, in sicer za poplačilo tistih obveznosti, ki jih ima Slovenska odškodninska družba na osnovi Zakona o denacionalizaciji in o popravi krivic. Dejstvo je namreč, da je za obveznosti iz naslova vračila za vlaganja v infrastrukturo na področju telekomunikacij zagotovljenih 50 milijonov evrov v rebalansu proračuna za leto 2009, torej niti delnic Telekomu ni treba prodajati in kreditov za ta namen ni treba najemati. No, naj še to povem, da Slovenska odškodninska družba rabi za to približno 180 milijonov evrov in Republika Slovenija bo, če bomo zakon sprejeli, dala poroštvo, s čimer bo Slovenski odškodninski družbi možno doseči optimalne pogoje za zadolžitev in s tem bodo tudi zmanjšani oportunitetni stroški najema kredita. V zakonu je določen tudi način zavarovanja poroštva, in sicer z delnicami družbe Telekom, ki jih je družba dobila brezplačno, neodplačno, zaradi tega, da bi lahko poplačala obveznosti do upravičencev za vračanje vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje. Takrat, ko so bile te delnice dane Sodu je bila njihova vrednost 324 milijonov evrov. Danes ob tem, da ni bila niti ena prodana, je njihova vrednost okrog 100 milijonov evrov. Se pravi, da je dejansko danes popolnoma nesmiselno, da bi te delnice prodajala, takrat, ko je bil čas za to, pa je takratna vlada rekla, da se jih ne sme prodajati. Zato je potem Sod iz svojih sredstev poplačal vračila tako v letu 2007 kot v letu 2008 in prikazal to poplačilo kot kredit, ki ga je dal Vladi oziroma Republiki Sloveniji. Zaradi tega je tudi prišlo do tega, da je bila napačno prikazana obveznost Republike Slovenije v zaključnem računu proračuna. To isto bi se verjetno zgodilo tudi za leto 2008, ko je bilo danih 108 milijonov identičnega kredita tudi Republiki Sloveniji zaradi tega, da je lahko Sod, ne zaradi tega, ker je tako prikazal svoje plačilo iz lastnih sredstev, namesto, da bi družba sama najela kredit in kot varščino dala Telekomove delnice, je raje zadolžila državo in bo pod bilanco B prikazana potem tudi v letu 2008 zadolžitev Republike Slovenije za ta denar. No, ampak dejstvo je, da je s tem izčrpala del sredstev iz svojega portfelja in je prišlo do tega, da letos denarja zmanjkuje za poplačila obveznosti,

zaradi katerih je sploh bila ustanovljena. Dejstvo je, da pomenijo denacionalizacija in odškodnine zaradi storjenih krivic v preteklosti tako velike zneske, da je kljub temu, da se je Slovenska odškodninska družba hvalila z velikimi finančnimi uspehi v času, ko je borzni balon bil napihnjen do onemoglosti, prišlo potem do tega, da je zdaj, ko so delnice padle, finančna sposobnost Slovenske odškodninske družbe dosti slabša in ji je zato treba dati to poroštvo. Mi bomo zato tudi poskrbeli, da bomo glasovali za ta zakon, ker sicer država v okviru denacionalizacije, ne bo mogla poravnati svojih obveznosti.

PODPRESEDNIK MAG. VASJA KLAVORA: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitevijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih. Še enkrat ponovim; glede na to, da poslanske skupine k tej točki dnevnega reda niso najavili časa za razpravo o amandmajih, predlagam, da lahko na podlagi petega odstavka 67. člena Poslovnika zbora vsak prijavljeni razpravljavec o posameznem amandmaju razpravljaj le enkrat. O tem bomo glasovali.

Glasujemo. Glasovanje teče. Ugotavljam, da glasovanje ni bilo uspešno. Zato še enkrat ponovimo glasovanje. Glasovanje teče. Tudi zdaj glasovanje ni bilo uspešno. Prekinjam sejo zbora za 10 minut. Po 10-ih minutah bomo tretjič o tem odločali. Nadaljujemo ob 21.02.

(Seja je bila prekinjena ob 20.53 in se je nadaljevala ob 21.02.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo. Glasujemo o predlogu, da lahko na podlagi petega odstavka 67. člena Poslovnika vsak prijavljeni razpravljavec o posameznem amandmaju razpravlja le enkrat. Gre za tretje glasovanje. Prosim, glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 23.

(Za je glasovalo 44.) (Proti 23.)

Ugotavljam, da je ta predlog sprejet.

Prehajamo na razpravo o členu in vloženi amandmajih.

Dajem v razpravo 6. člen ter amandma Poslanske skupine SDS k temu členu. Želi kdo razpravljati o tem členu?

Ugotavljam, da ne želi nihče razpravljati o amandmaju k temu... Prosim

Zelo sem se mogel potruditi, da sem enega dobil. .../Smeh v dvorani./... Prosim za prijavo.

Besedo ima Rado Likar. Prosim.

RADO LIKAR: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Slovenska demokratska stranka vlaga amandma k 6. členu, in sicer tako, da se v zavarovanje poroštvene obveznosti po

tem zakonu, Sod jamči z vsem svojim premoženjem in ne le z delnicami Telekomoma. To utemeljujemo s tem, da je vrednost Telekomovih delnic manjša, kot pa znaša najem kredita, zato te delnice ne bi zadoščale, zato predlagamo, da jamči z vsem premoženjem. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne želi.

Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 21.c točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **21.C TOČKO DNEVNEGA REDA - OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O DELNEM POVRAČILU NADOMESTILA PLAČE, nujni postopek.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Zanima me, ali so predstavniki Vlade v bližini? So? Oprostite, minister ne sedi na svojem sedežu, zato ga nisem prepoznal.

Besedo ima dr. Ivan Svetlik, minister za delo, družino in socialne zadeve.

Prosim.

DR. IVAN SVETLIK: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Prvi interventni zakon, Zakon o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa, s katerim prek dodatnih finančnih spodbud za skrajševanje polnega delovnega časa pomaga delodajalcem, je dal pozitivne rezultate, predvsem v tistih podjetjih, kjer so zaradi zmanjšanja naročil ta naročila samo do kakšnih 20% nižja. Ker pa se kriza pogloblja in se poslovni položaj nekaterih delodajalcev še naprej slabša, je treba sprejeti dodatne ukrepe za ohranitev delovnih mest, predvsem v podjetjih, ki imajo tudi do 50% zmanjšan obseg poslovanja. Namen predlaganega interventnega zakona je ohranitev čim večjega števila delovnih mest v razmerah svetovne gospodarske krize, s ciljem, da se čim več ljudi zadrži v delovnem razmerju in s tem ohrani njihove pravice ter zmanjša pritisk na odprto brezposelnost. Zakon predvideva do 25.000 vključitev.

Drugi namen pa je usposabljanje zaposlenih v teh podjetjih za pridobivanje novih veščin in znanj ter njihova dokvalifikacija oziroma prekvalifikacija. To je razvojna dimenzija zakona. V predlagani interventni zakon so lahko vključene vse gospodarske družbe, zadruge, delodajalci kot fizične osebe, ki zaposlujejo delavce v skladu z določili Zakona o delovnih razmerjih, ki bodo izpolnjevale pogoje zakona. Država naj bi na podlagi interventnega zakona vstopala z delnim povračilom izplačanih nadomestil plač v tistih primerih, ko delodajalec zaradi slabega poslovnega položaja,

ki je posledica svetovne gospodarske krize, ne bo mogel zagotavljati dela hkrati največ 50% zaposlenim delavcem in jih bo napotil na začasno čakanje na delo. Posamezen delavec pa bo lahko na začasnem čakanju največ šest mesecev v obdobju 12 mesecev, kar bo podjetjem omogočilo dovolj fleksibilnosti pri organizaciji delovnega procesa. Delavci imajo po tem predlogu zakona pravico do nadomestila plače v višini 85% od osnovne plače, ki je določena v Zakonu o delovnih razmerjih, ki pa ne more biti nižja od zakonsko določene minimalne plače. Država bo po predlogu zakona sofinancirala del tega nadomestila, in sicer 50% od osnove, delodajalec pa 35%. Pomembno je poudariti, da to razmerje ne bo vedno enako, saj je prispevek države omejen na najvišjo višino denarnega nadomestilo za brezposelnost, ki znaša osemsto pet evrov, v primeru visokih plač pa bo prispevek delodajalca višji. Seveda pa tudi nadomestilo ne bo smelo pasti pod minimalno plačo.

Delodajalec bo v smislu razvojne komponente predlaganega interventnega zakona moral sprejeti program ohranitve in dviga kakovosti delovnih mest in razvoja človeških virov v skladu s katerimi bo delavec, ki bo napoten na začasno čakanje na delo, bo delavcu zagotavljal usposabljanje bodisi v organizaciji bodisi izven nje, država pa mu bo lahko povrnila stroške usposabljanja v višini do petsto evrov na delavca, kar bom financirali iz Evropskega socialnega sklada (ESS). Ker je namen tega zakona, da se ohranja delovna mesta, delodajalec v temu obdobju, ko bo vključen ukrep, ne bo smel odpovedovati pogodb o zaposlitvi iz poslovnih razlogov. Prav tako pa ne bo smel odrediti nadurnega dela ter obračunavati izplačila nagrad organom vodenja in nadzora. Delodajalci bodo lahko vloge na Zavod za zaposlovanje oddali do 31. marca 2010. Za izvajanje zakona je skupaj namenjenih sto osem in pol milijona evrov, od tega v letošnjem letu štiriindvajset in pol, v naslednjem štiriinšestdeset in v letu 2011 dvajset milijonov evrov. Dodatno pa še dvanajst in pol za usposabljanje.

Nadzor je zagotovljen skozi nadzor zavoda, ki bo pregledoval listine in tudi nadziral izvajanje tega zakona na terenu, poleg tega bo pa inšpekcija dela vršila svoj nadzor na terenu. Predvidene so tudi kazenske določbe za kršitelje tega zakona in seveda vključno z vračanjem subvencij.

Sodimo, da smo s tem zakonom dobili instrument, ki bo bistveno znižal stopnjo priliva med brezposelne in prispeval k njihovem razvoju oziroma razvoju človeških virov. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino in socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo. Besedo dajem predstavnici dr. Andreji Črnak Meglič za predstavitev poročila Odbora. Prosim.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala lepa. Dober večer, gospod predsednik, gospod minister, kolegice in kolegi.

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na 7. nujni seji dne 20. 5. 2009 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o delnem povračilu nadomestila plač, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejetje predloga zakona po nujnem postopku.

Pri delu Odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja z ministrom za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivanom Svetlikom, predstavnicu Zakonodajno-pravne službe, predstavnik Državnega sveta, predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije, Združenje delodajalcev obrtnih dejavnosti Slovenije, Združenje delodajalcev Slovenije ter predstavniki sindikalnih organizacij, in sicer Konfederacije novih sindikatov Slovenije - Neodvisnost.

Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predloženi zakon proučila z vidika skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter z zakonodajno tehničnega vidika podala pripombe k 2., 3., 6., 7., 8., 10., 11., 13., 19. in 20. členu. Člani Odbora so dobili na klop tudi mnenje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide Državnega sveta, ki je Predlog zakona podprla, na seji odbora pa ga je na kratko predstavil tudi predstavnik Državnega sveta.

K predloženemu zakonu je v poslovniškem roku Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke vložila amandma k 2. členu. Odboru so bili posredovani tudi predlogi za amandmaje Združenja svetov delavcev slovenskih podjetij, Konfederacije novih sindikatov Slovenije - Neodvisnost in Obrtno-podjetniške zbornice. Na klop so dobili člani odbora tudi predloge z amandmaje Odbora, ki so sledili mnenju Zakonodajno-pravne službe in jih je odbor v celoti sprejel.

Minister za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivan Svetlik je uvodoma podal dopolnilno obrazložitev predloga zakona.

V razpravi o posameznih predlaganih rešitvah so člani Odbora največ razpravljali o 2. členu Predloga zakona. V zvezi z določbo 2. člena, ki ureja inštitut začasnega čakanja na delo, vloženi amandmaji Poslanske skupine SDS k temu členu ter predlogi amandmaja, je bila opravljena daljša razprava. Največ pozornosti je bilo posvečeno amandmajskemu predlogu, da bi v določbo tega člena vključili tudi delodajalce, ki zaposlujejo le enega delavca. Po daljši razpravi do soglasja o omenjenem amandmaju ni prišlo, zato Odbor tega amandmaja ni sprejel. Predlog zakona so podprle vse poslanske skupine. Vsi razpravljavci so se strinjali, da je zakon potreben. Po mnenju nekaterih je sicer prepozen, po mnenju drugih pa pripravljen v pravem trenutku in dober.

V razpravi je bilo izpostavljeno vprašanje usklajenosti zakona s socialnimi partnerji. Minister je poudaril, da je zakon usklajen. To so potrdili tudi predstavniki socialnih partnerjev, ki so pojasnili, da niso našli skupnega jezika le v določbi 6. in 12. člena, zato sicer niso sprejeli odločitve,

da Ekonomsko-socialni svet predlog v celoti podpira, uskladili pa so se, da pri omenjenih členih niso soglasni. Poudarili so, da so pri besedilu določb sodelovali od začetka in da je za njih bistveno pomembneje, da je zakon sprejet čim prej in da je bil kot tak predlagan v besedilu tudi dogovorjen na Ekonomsko-socialnem svetu.

Odbor je na podlagi 131. člena Poslovnika Državnega zbora oblikoval in sprejel amandmaje k 2., 6., 8., 11., 14., 16., 19., 20. in 21. členu.

Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Vito Rožej v imenu Poslanske skupine Zares.

Prosim.

VITO ROŽEJ: Spoštovani predsednik, spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o delnem povračilu in nadomestila plače je pač eden iz niza kriznih ukrepov, interventni zakon, ki naj bi po oceni Vlade ohranil do 25 tisoč zaposlitev v podjetjih, ki se soočajo z zmanjšanim obsegom poslovanja. Jasno je, da je neko logično nadaljevanje Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa, ki je namenjen predvsem tistim delodajalcem, katerih naročila so se zaradi učinkov gospodarske krize zmanjšala tja do 20%, zaradi še večjega upada izvoznega povpraševanja. Na ključnih slovenskih trgih je v nekaterih dejavnostih situacijah še slabša, zato je treba sprejeti nadaljnje ukrepe za ohranitev delovnih mest in za lajšanje položaja gospodarstva in zaposlenih. Cilj tega zakona, že omenjena ohranitev do 25 tisoč delovnih mest in še posebej nova kategorija je mogoče usposabljanje zaposlenih, je tisto, kar nas lahko navdaja z upanjem. Rečeno je že bilo, da je v večini poslanskih skupin, če ne vseh, mnenje, da je zakon primeren, dober, nekateri sicer mislijo, da je prepozen, ampak glede na kar dolgo usklajevanje s socialnimi partnerji, mogoče niti ni mogel biti dan na našo mizo prej, kot pa je. Gre za začasni zakon, ki v obstoječe systemske rešitve delovno pravne zakonodaje in v sisteme socialne varnosti posega minimalno. Sledi pa zakon načeloma enake obravnave, predvsem zaposlenih delavcev in tudi delodajalcev. Ob tem je treba povedati, da je mogoče na Odboru prišlo do različnega dojetja različnih statusnih oblik delodajalcev, da so skratka d.o.o.-ji, delniške družbe drugače organizirani kot pa, recimo, samozaposleni in da je iz tega naslova prišlo tudi do kakšnih nesoglasij pri amandmajih.

Treba pa je seveda reči, da amandma, ki smo ga danes vložile poslanske skupine koalicije, je takšen, da to nesoglasje odpravlja, da na nek način izenačuje pravice vseh delavcev, da koristijo ugodnosti iz tega zakona, kot seveda

tudi delodajalcev. Treba pa je vedeti, da po svojem statusu vsi delodajalci pač popolnoma enaki ne morejo biti. Ne vem, če bo mogoče kasneje še debata glede amandmaja te razlike še pokazala oziroma jih pomagala zgladiti.

V tem zakonu se uvaja nov inštitut začasnega čakanja na delo in mislim, da bi predvsem z učinki dodatnega usposabljanja lahko bil ta zakon tisti, ki bi pomagal k temu, da bi slovensko gospodarstvo iz te krize izšlo bolj pripravljeno, kot je vanjo vstopilo. 85% sredstev za usposabljanje delavcev bo zagotovljeno iz Evropskega socialnega sklada, seveda se pa najbrž tudi ta zakon ne bo mogel otresti očitkov, da omogoča določene zlorabe, ampak upamo, da bodo službe ministrstva, in seveda tukaj je njihova odgovornost velika, in Zavoda za zaposlovanje, tukaj znale biti temeljite.

V Poslanski skupini Zares bomo ta zakon podprli.

Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Franc Žnidaršič v imenu Poslanske skupine DeSUS.

Prosim.

MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ: Spoštovani predsednik, spoštovani gospod minister, spoštovane kolegice in kolegi.

V Poslanski skupini DeSUS bomo Predlog Zakona o delnem povračilu nadomestila plače podprli.

Podobne rešitve uporabljajo v nekaterih državah že vrsto let in mislimo, da so dobre. Predlog zakona je pomemben tudi zaradi tega, ker ne predvideva zgolj povračila nadomestila plače, temveč bo moral delodajalec predložiti program, s katerim bo dokazal, da je kriza tolikšna, da pomoč potrebuje, ne pa tolikšna, da pomoč ne bi zalegla. Obenem bo moral pripraviti program za izboljšanje delovnih mest, delavce pa usmeriti v izobraževanje, ki ga bo delno financirala država v obsegu 500 evrov iz sredstev evropskih skladov. Po naši oceni je tak način, kot ga predvideva ta zakon, dober. Delavci ostanejo na čakanju, aktivni so, njihovo znanje in pridobljene spretnosti ne zastarajo in poniknejo v pozabo. Ohranjajo pridobljene sposobnosti in se lahko vsak trenutek, če je treba, vrnejo na delo.

Se pa v Poslanski skupini DeSUS bojimo predvsem dveh težav. Prva je ta, da zakonski akt ne določa, kakšen mora biti zahtevani elaborat. Upamo, da bo zavoljo lažje organizacije in priprave takšnih programov Vlada držala obljubo in pripravila ustrezen obrazec.

Druga težava pa je v tem, da ni opredeljeno, kateri program usposabljanja bo ustrezen. Upamo, da bodo delodajalci znali za delavce pripraviti tak način izobraževanja, ki bo koristil tako delavcu kot delodajalcu v naslednjem obdobju.

Poslanska skupina DeSUS bo podprla tudi skupen amandma koalicije, ki rešuje vprašanje tistih, ki imajo zaposlenega samo enega delavca in ki glede na različno pojmovanje zaposlenih in takih podjetij niso sprejeli ustrezne rešitve in je podprli že na odboru, bo pa s tem amandmajem ta stvar sanirana in bo v celoti potem zakon tak, kot mora biti, in ga bo poslanska skupina v predlogu, kakršen je, podprla skupaj z amandmajem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Srečko Prijatelj, v imenu Poslanske skupine Slovenske nacionalne stranke. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Predlog zakona o delnem povračilu nadomestila plače je za Slovensko nacionalno stranko v popolnosti sprejemljiv.

Predlog zakona predvideva, da bo delavec v času začasnega čakanja na delo upravičen do nadomestila v višini 85% svoje plače, od celotnega zneska plače, ki pa bo subvencioniran tudi s strani države. Namen sprejetja tega zakona danes bo verjetno tudi interventni zakon, da se nekako ohrani 25 tisoč zaposlitev v podjetjih, ki se soočajo z zmanjšanim obsegom poslovanja, in to je dobro. V času recesije je tak ukrep nujen in to je eden tistih ukrepov, ki ga v Slovenski nacionalni stranki pozdravljamo, čeprav bi mogoče morala več energije Vlada in Ministrstvo za delo vlagati tudi v odpiranje novih delovnih mest. Ob tej priliki naj ponovno poudarim stališče Slovenske nacionalne stranke, da bi bilo dobro in pametno, če bi našli tudi denar, možnosti in načine, da bi investirali v tiste dele podjetij, ki želijo razvijati nove produkte, s tem ustvarjati nova delovna mesta, novo dodano vrednost in tudi bogatiti davčno njivo, s katere pobiramo denar tudi za takšne namene, dobre namene, kot je ta danes.

Letos bo za izvajanje zakona zagotovljenih 24,5 milijona evrov in to bo treba vzeti iz proračuna. Če ne bomo odpirali novih delovnih mest, vlagali v nova sofisticirana znanja in nove produkte, s tem ustvarjali tudi dobro davčno njivo, ki jo je treba, vemo, prej zorati, pognojiti, verjamem, da bomo enkrat prišli do točke, ko tudi za take programe ne bomo našli denarja. Zato moj apel in apel stranke, da se najdejo ukrepi v to smer. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Jakob Presečnik, v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo vsak ukrep, ki pomaga pri reševanju gospodarske krize.

Podpiramo glavni namen interventnega zakona, to je ohranitev delovnih mest v razmerah svetovne gospodarske krize ter cilj, da se čim več ljudi zadrži v delovnem razmerju. Podpiramo tudi predlagane pogoje, da delodajalce zavežemo, da ne bodo smeli začeti postopkov odpovedi iz poslovnih razlogov, prav tako pa pod določenimi pogoji ne bodo smeli odrediti nadurnega dela. Razumljiv in potreben je tudi pogoj, da taka podjetja ne smejo obračunati in izplačati nagrad organom vodenja in nadzora.

V Poslanski skupini SLS še posebej pozorno preučimo predloge, če so primerni tudi za mala podjetja in za področje kmetijstva. Ugotavljamo, da predlog ni omogočal enakih pogojev za mala podjetja, ki zaposlujejo poleg lastnika le enega delavca ali delavko. Ni prav, da bi bili mali mikropodjetniki izločeni iz tega zakona, saj je vsako delovno mesto dragoceno. Ali so njihovi plačani davki državi manj vredni? Ne moremo se strinjati s trditvijo, da gre za samozaposlene in zato niso predmet obravnave na Ekonomsko-socialnem svetu, saj njihovo delovno mesto zato ni nič manj pomembno ali manj vredno. Obrtnike, samozaposlene, ne moremo obravnavati kot drugorazredne podjetnike. Tudi sami smo hoteli v ta namen vložiti ustrezen amandma, zato podpiramo amandma SDS-a in nas veseli, da je potrebno po rešitvi ugotovila tudi koalicija. Predlog zakona v drugi alineji drugega odstavka 2. člena, namreč določa, da je do predlaganega ukrepa povračila nadomestila plače upravičen delodajalec, ki zaradi poslovnih razlogov začasno ne more zagotavljati dela hkrati največ 50 % zaposlenim delavcem. Izjeme za delodajalca s samo enim zaposlenim po zakonu ni bilo. V koliko takšne izjeme predlog zakona dejansko ne določa, je diskriminatoren do delodajalcev, ki zaposlujejo enega delavca, in podjetnikov, ki imajo zaposlenega enega delavca. Torej, delo opravljata dve osebi, nosilec dejavnosti in zaposleni pri njem.

Ker je koalicija z vložitvijo amandmaja nakazala ustrezno rešitev, da velja zakon za vse subjekte tudi za mala in mikro podjetja, bomo zakon z zadovoljstvom tudi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Ljubo Germič v imenu Poslanskega kluba Liberalne demokracije Slovenije. Prosim.

LJUBO GERMIC: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Danes obravnavamo Zakon o delnem povračilu nadomestila plače, ki ga razumemo kot enega izmed kriznih zakonov, ki je v vsebini podoben Zakonu o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa, pri čemer je pa ta zakon namenjen tistim podjetjem, ki jih je gospodarska kriza prizadela globlje, kajti Zakon o subvencioniranju polnega delovnega časa je bil namenjen podjetjem, za katere naj bi bilo upada v proizvodnji nekje do 20%, medtem ko je ta zakon namenjen tistim, ki bi naj imeli zmanjšane gospodarske aktivnosti tudi do 50%. Seveda ob

tem v Liberalni demokraciji jasno postavljamo tudi razmišljanje, da so v času konjunktore v preteklih letih, ko bi lahko izvedli prestrukturiranje podjetij, bili priča ukrepom, ki podjetjem niso bili naklonjeni. Eden izmed teh je prav gotovo ukinjanje olajšave za investicije v opremo, ki bi lahko podjetjem omogočili bistveno močnejšo konkurenčno sposobnost v teh težjih časih. Izredno pomembno, kar bi želeli poudariti, je tudi to, da je Vlada uspela s socialnim dialogom pripraviti vsebino tega zakona in da je zakon podprt v okviru ekonomskega socialnega sveta. Tista odprta vprašanja, torej temeljna vprašanja, so bila dogovorjena, nekatera vprašanja, ki so ostala odprta pa je rešila Vlada nekako s pooblastilom v okviru dogovora na Ekonomsko-socialnem svetu. Izredno pomembno v vsebini tega zakona je, da predlagani zakon poleg socialne dimenzije vključuje razvojno dimenzijo. To se nam zdi izjemno pomembno ponovno poudariti, kajti socialna dimenzija je izražena preko ohranitve zaposlitve in prejemanja nadomestila plač in s tem zmanjševanja odliva zaposlenih v brezposelnost, razvojno pa preko zagotavljanja usposabljanja prekvalifikacij oziroma dokvalifikacij delavcev v času čakanja na delo. To se nam zdi ključno v tem zakonu in zelo pomembno, kajti struktura slovenskega gospodarstva pravzaprav kliče po preoblikovanju za zagotavljanje večje dodane vrednosti v svoji proizvodnji.

Želeli bi tudi poudariti, da prihaja v odnosu do vprašanja, ali je Vlada za rezervacijo dvesto tridesetih milijonov v rebalansu proračuna imela skrite ambicije, da bo ta sredstva namenjala za tako imenovano poplačilo izbrisanim. Danes tukaj vidimo, da, seveda, bodo sredstva v višini sto desetih milijonov predvidena iz te postavke iz rebalansa tudi za ta ukrep in prepričani smo, da bo cilj, torej zagotovitev zaposlitve okoli petindvajset tisoč delavcev, dosežen.

V Poslanskem klubu LDS bomo zakon seveda podprli. Zato smo tudi skupaj v koaliciji namenili zelo pomembno pozornost vprašanju, kako rešiti tista podjetja, ki imajo samo enega zaposlenega. In iskali smo rešitev in amandma, ki ga tukaj predlagamo skupaj v koaliciji sledi temu, da bo tistim, ki imajo samo enega zaposlenega, tudi omogočena vključitev v ta zakon. Če se ugotovi, da iz poslovnih razlogov ne more delodajalec zagotavljati dela za skupno največ 50% delovnega časa delavca v posameznem koledarskem mesecu. Ta rešitev se nam zdi izjemno pomembna, kajti na ta način postavljamo čisto vse delavce v popolno enakopraven položaj v odnosu do predvidenih ukrepov.

Kot sem že dejal, v Poslanskem klubu LDS zakon podpiramo in seveda želimo, da bi se ukrepa začasnega čakanja na delo poslužilo čim manj podjetij, iz preprostega razloga, ker gospodarstvu želimo čim prejšnje okrevanje in vzpostavljanje normalnih gospodarskih pogojev, torej pogojev poslovanja in seveda ne zato, da bodo delavci čakali na delo, ampak da bo izpostavljen cikel novega zaposlovanja. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Andreja Črnak Meglič v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Prosim.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Zakon o delnem povračilu nadomestila plače, ki ga predlaga Vlada v sprejem po nujnem postopku, pomeni nadaljevanje ukrepov s katerimi želi Vlada olajšati položaj gospodarstva, hkrati pa zaščititi tudi zaposlene. Po svoji naravi predstavlja začasen ukrep. Predstavlja nadgradnjo prvega interventnega zakona na tem tako imenovanem socialnem področju, Zakon o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa v sled tega, kakršne so se okoliščine v svetu oziroma svetovna gospodarska kriza se še naprej poglobljala in zato obstaja potreba po sprejetju nadaljnjih ukrepov za ohranitev delovnih mest in lajšanje položaja gospodarstva, torej zaposlenih.

Predlagani zakon ima po našem mnenju štiri bistvene kvalitete. Prvič, uvaja nov inštitut, inštitut začasnega čakanja na delo, pri čemer si breme delita država in delodajalec, njuno sodelovanje pa lahko interpretiramo kot obliko sodelovanja, pri katerem pridobita oba partnerja, "win-win game". Drugič. V duhu tega, kar počenja ta Vlada, pravzaprav ta zakon res predstavlja implementacijo teh prizadevanj, novi zakon združuje tako socialne kot razvojne cilje. Socialni cilji se odražajo v ustvarjanju pogojev za ohranitev delovnih mest oziroma zaposlitev v podjetjih, ki se soočajo z manjšim obsegom poslovanja, ohranitvi pravic delavcev, pa tudi zmanjševanju prehoda teh delavcev v odkrito brezposelnost. Razvojni cilji pa se odražajo v zagotavljanju oziroma v nujnosti delodajalcev, da zagotovijo zaposlenim dokvalifikacijo oziroma prekvalifikacijo ter hkrati predložijo tudi opis poslovnega položaja ter oceno možnosti za ohranitev delovnih mest delavcev, ki so na čakanju, za prihodnost. Ukrep je torej namenjen za tista podjetja, ki imajo to prihodnost.

In četrto. Pomembna kvaliteta zakona je tudi v tem, da je bil pripravljen v sodelovanju in s soglasjem socialnih partnerjev, s čimer ta Vlada uresničuje namero, da bodo vsi pomembnejši dokumenti sprejeti v postopku socialnega sporazumevanja, čeprav to včasih terja nekoliko več časa. Menimo, da se to vsekakor splača in da je to pravzaprav uresničevanje evropske norme na tem področju.

Država bo na podlagi interventnega zakona vstopala z delnim povračilom izplačanega nadomestila plač v primerih, ko delodajalec zaradi slabega poslovnega položaja ne bo mogel zagotoviti dela največ 50% zaposlenim delavcem in jih bo napotil na začasno čakanje na delo, zagotovil pa bo tudi del sredstev za usposabljanje delavcev v višini 500 evrov na delavca. Predlagani interventni zakon za tako vključene gospodarske družbe, zadruga, pa tudi delodajalce, fizične osebe, ki zaposlujejo delavce, s predlaganimi amandmaji, ki

smo vam jih dali na mizo, v največji meri zasleduje tudi načelo enake obravnave vseh zaposlenih.

Rada bi opozorila, ponovno sklicujoč se na razpravo v odboru, da smo še nadalje iskali kompromis, ki bi v največji meri ustrezal vsem zahtevam, ki so bile podane ob obravnavi predloženega zakona. Tako se nam zdi amandma, ki tudi pri delodajalcih z enim zaposlenim omogoča izkoriščanje tega zakona, prava rešitev. Obenem pa kot Socialni demokrati poudarjamo, da upamo, da bodo tudi ti delodajalci, ki bodo koristili ukrep, lahko v celoti izpolnjevali vsa določila zakona. Apeliramo na ministrstvo, da izvaja ustrezen nadzor nad tem, da bo to res storjeno. Ker je namen interventnega zakona, da se ohranijo delovna mesta, delodajalec v obdobju vključenosti v ukrep delnega povračila nadomestila plač, ne bo smel začeti postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi oziroma odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov, prav tako pa pod določenimi pogoji ne bo smel odrediti nadurnega dela ter obračunati izplačil nagrad organom vodenja in nadzora, menimo, da je zadoščeno tudi tem nameram zakona.

Zaradi vsega navedenega bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov tako predlagani zakon kot tudi predložene amandmaje podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Marijan Pojbič v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani! V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlogu zakona o delnem povračilu nadomestila plače ne bomo nasprotovali, torej ga bomo podprli. V uvodu je treba omeniti, da gre v bistvu za tretje nadaljevanje vsebine, ki se je pričelo z zakonom o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa in novele tega zakona s strani Državnega sveta, ki jim nismo nasprotovali, kljub opazkam koalicije, da opozicija samo nasprotuje njihovim predlogom. Dejstvo pa je, da je v nasprotju s prakso dela izvršilne in zakonodajne veje oblasti v tem trenutku zelo opazno, da je opozicija predvsem pa Slovenska demokratska stranka najbolj aktivna pri pobudah in zakonodajnih predlogih. Minister za delo je celo eden izmed bolj aktivnih ministrov in ga v tej smeri podpiramo, saj se v maniri njegovih kolegov ne pripravlja na evropske volitve, ne kadruje tako pospešeno in ne govori, da si sam plačuje kave.

Ob obravnavi tega zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke opozorili na več dilem, ki so se izkazala za utemeljene oziroma nanje opozarjajo tudi različni sindikati, delodajalci, delavci, ki jim zmanjkuje potrpljenja, predvsem pa številke, ki kažejo alarmantno rast števila brezposelnih, stečajev in neprejetanja plač. Gre za gospodarsko, finančno in socialno krizo svetovnih razsežnosti,

mednarodne analize pa pozorno kažejo, da tu Slovenija na žalost vseh njenih prebivalcev zaostaja. To pomeni, da rešitve Vlade niso ustrezne, so nezadostne, neuskalajene, prepozne in nedodelane. Kar pa na žalost kaže tudi veliko število predlogov amandmajev.

Zakon je po mnenju Slovenske demokratske stranke pozitivno naravnani, saj se omogoča začasno čakanje na delo pri delodajalcih, ki se soočajo z manjšim obsegom poslovanja in želijo ohraniti delovna mesta, pri čemer del bremen prevzema tudi država. Namen zakona je ohraniti do petindvajset tisoč zaposlitev v podjetjih, ki se soočajo z zmanjšanim obsegom poslovanja in usposabljanja zaposlenih v teh podjetjih in pridobivanja novih veščin in znanj ter njihovih dokvalifikacij oziroma prekvalifikacij. V času čakanja na delo bodo delavci upravičeni do nadomestila plače v višini 85% osnove za nadomestilo. Breme tega nadomestila nosijo delodajalci v višini 35%, preostalih 50% pa država. Delavci na začasnem čakanju na delo imajo pravico in dolžnost, da se v temu času usposabljujejo. Delodajalci so dolžni zagotoviti usposabljanje delavcem v temu času, država pa usposabljanje sofinancira v višini petsto evrov na delavca. Kot vidimo, pa so podrobnosti tiste, ki ločijo dobre stvari od slabih in tudi pri tem zakonu se pojavlja kar nekaj vprašanj.

O predlogu amandmaja bom govoril kasneje. Naj pa na tem mestu opozorim na dejstva, ki po mnenju Slovenske demokratske stranke niso dovolj ustrezno dodelana, zaradi tega pa zakon v praksi ne bo ponudil vsega tistega, kar se od njega pričakuje. Morda, bi bilo potrebno razmisliti o razdelitvi nadomestila glede na starost, vprašljiv je nadzor nad razdeljevanjem sredstev, kazni so preblage, ni zakonskih indicev, ki bi šli v smeri večjega prepričevanja dela na črno, v zakonu ni prepovedi, da delodajalec, ki se poslužuje tega ukrepa, ne sme nuditi študentskega dela, če lahko delo opravi z delavci na začasnem čakanju.

Tukaj so še vprašljive norme, kajti delodajalec lahko delavcem, ki niso na čakanju dvigne norme. Postavlja se vprašanje vrnitve sredstev, saj zakon nedoločno govori o vrnitvi sredstev oziroma njihovega sorazmernega dela. Pogrešamo določitev roka, v katerem mora delodajalec vrniti prejeta sredstva. Vprašanje je, če bo Zavod za zaposlovanje ta dodatna dela sploh zmogel in od kod bodo zagotovljena sredstva.

V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, in to moram posebej poudariti, da bi ta zakon moral priti, torej morali bi ga sprejeti že pred štirimi, petimi oziroma šestimi meseci tako sedaj ne bi bilo na Zavodu za zaposlovanje skoraj trideset tisoč brezposelnih in bi bil učinek sprejetega zakona skladen z njegovo intenco. Tukaj se jasno kaže, kako prav ima Slovenska demokratska stranka, ko opozarja Vlado, da močno zamuja ukrepi, ki bi lahko preprečili marsikateri stečaj in s

tem ohranili delovna mesta, ki so v tej krizi strateškega pomena.

Mi bomo seveda v Slovenski demokratični stranki ta zakon podprli.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih. Glede na to, da poslanske skupine k tej točki dnevnega reda niso najavile časa za razpravo o amandmajih, predlagam, da na podlagi petega odstavka 67. člena Poslovnika Državnega zbora vsak prijavljeni razpravljavec o vloženi amandmaju k posameznemu členu razpravlja le enkrat.

Prehajamo na glasovanje. Glasovanje teče. Navzočih je 58 poslank in poslancev, za je glasovalo 43, proti 15.

(Za je glasovalo 43.) (Proti 15.)

Ugotavljam, da je ta predlog sprejet.

V razpravo dajem 2. člen ter amandma pod zaporedno številko 1 poslanskih skupin SD, ZARES, DeSUS in LDS, ter amandma pod številko 2 Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati o teh amandmajih. Prosim za prijavo.

Besedo ima Marjan Križman.

MARIJAN KRIŽMAN: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi. Amandmaje bom podprl, pa ne vse po vrsti. Predvsem 2. člen, ki rešuje zagato, ki je nastala na odboru in jo je minister uspel rešiti. S tem amandmajem pravzaprav v celoti zakon postavimo v življenje. In po mojem prepričanju je ta interventni zakon eden najboljših zakonov, ki so bili do sedaj sprejeti. Nekdo je prej rekel, da bi ga morali sprejeti pred šestimi meseci. Ja se strinjam, ampak pred šestimi meseci ali kakšen dan več bi ga bila mogla sprejeti nekdanja vlada, ne pa ta vlada. Zakon je usklajen, kot je že marsikdo povedal, v celoti, tako da ne vidim nobenega problema. Kar je pa najbolj razveseljivo, je to, da bo ohranil 25.000 tisoč delovnih mest, da smo namenili 108 milijonov v ta namen, in kar je že najbolj razveseljivo, 12 milijonov za izobraževanje delavcev, ki bodo na čakanju.

Mene osebno najbolj prav to veseli, da se ti delavci po tem zakonu ne bodo pojavljali na Rdečem križu in na Karitasu, kot nekdo, ki ga je zapustil Bog in država, ampak bo lahko dostojno preživel tisto obdobje, ko bo delodajalec težko zmožal poiskati dovolj dela za vse svoje zaposlene. V tem je ta prednost, da v tej državi ne proizvajamo revežev, ampak da ljudem pomagamo. In v upanju, da bo ta zakon imel res čim krajšo življenjsko dobo, kajti s tem, ko se bo umaknil, bodo v podjetja ponovno prišla naročila in ponovno se bo s polno energijo zagnala proizvodnja povsod tam, kjer to v tem trenutku stagnira.

Jaz bi odkrito povedal, da je minister za delo in družino odlično poskrbel za ta del in bi ga v svojem imenu pohvalil, in celotno njegovo ekipo. Mislim, da je zakon pravočasen. Za naše nasprotnike ne bo nikoli pravočasen, ker za njih ni nič pravočasno, za njih ni nič dobro. Oni želijo čim slabše, čim pozneje in izreči čim več grdih besed, da gledalci in poslušalci televizije vidijo zgolj njih, kako skrbijo za delavce in kako se trudijo in kako bi oni ravnali, če bi bili na oblasti.

Žal, v tem trenutku smo mi tisti, ki za to skrbimo, in mislim, da skrbimo zelo dobro.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Matevž Frangež.

Prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovani gospod predsednik, najlepša hvala za besedo.

Veseli me, da smo pri tem zakonu vsi skupaj prisluhnili pričakovanjem malega gospodarstva in z amandmajem, ki je vložen, zagotovili možnost sodelovanja pri tem protikriznem ukrepu tudi podjetjem oziroma samostojnim podjetnikom in podjetjem, ki zaposlujejo zgolj enega delavca.

Pri tem zakonu, se strinjam z vsemi tistimi, ki so dejali, da imajo tako socialno kot tudi razvojno konotacijo. V tem pogledu bi želel opozoriti predvsem na ta razvojni vidik. V socialnem pogledu se mi zdi, da predstavlja pomembno in pametno alternativo odpuščanju, in verjamem, da lahko s tem ukrepom, ki dopolnjuje ukrep subvencioniranega polnega delovnega časa, zmanjšamo alarmantne številke o novih in novih brezposelnih. No, tisto, kar pa je razvojna komponenta in na kar bi vsi skupaj morali večkrat pomisliti, četudi je v pomembnem delu že vgrajeno v protikrizne ukrepe Vlade, pa je priložnost prestrukturiranja slovenskega gospodarstva.

Minister Svetlik večkrat poudari, da je edina možnost, da zagotovimo našim ljudem boljše plače v tem, da bomo delali več in bolje, da bomo delali kompleksnejše proizvode in kompleksnejše storitve, s čimer se bo tudi dodana vrednost, posledično pa tudi nagrada ljudem, povečala. Priložnost tega prestrukturiranja je vgrajena tudi v ta zakon preko programov usposabljanja. Jaz bi želel samo pozvati ministrstvo, da pri tem prek Zavoda za zaposlovanje ponudi podjetjem, ki se bodo vključila v ta ukrep, tisto, kar ves čas svojega poslanskega delovanja pa tudi prej zagovarja predsednica Odbora za delo, družino in socialne zadeve. Namreč, da je tukaj en pomemben manevrski prostor za to, da odpremo vrata za sodelovanje nevladnemu sektorju, nevladnim organizacijam, ki lahko s svojim znanjem, programi, ki obstajajo danes, podjetjem ponudijo pomembno pomoč pri usposabljanju teh zaposlenih, pri izgradnji njihovih novih delovnih veščin, ne nazadnje pa tudi

podjetniške centre, obstoječe izobraževalne institucije in podobno.

Zakon bom z veseljem podprl, prav tako pa koalicijski amandma. Hvala lepa. Besedo ima Marijan Pojbič. Prosim.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani predsednik! V Slovenski demokratski stranki bomo z velikim veseljem podprli amandma, ki smo ga na odboru tudi vložili. Vendar pa se mi zdi zelo pomembno, moram poudariti in povedati, da na Odboru za delo, družino, socialne zadeve smo o tem amandmaju veliko govorili. Tam so bili tudi predstavniki socialnih partnerjev, ki so zelo jasno, vsaj nekateri izmed njih, opozarjali na ta problem, ki se je zgodil, da niso bili upoštevani v tem zakonu tisti, ki so imeli enega zaposlenega. Tudi Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je zelo jasno povedala, da je ta zakon diskriminatoren. Prebral bom obrazložitev Obrtno-podjetniške zbornice, citiram: "Predlog zakona v drugi alineji prvega odstavka 2. člena določa, da je do ukrepa upravičen delodajalec, ki zaradi poslovnih razlogov začasno ne more zagotavljati dela, hkrati največ 50% zaposlenim delavcem."

Takšna diskriminacija zakona pomeni, da delodajalec s samo enim zaposlenim delavcem sploh ne more uveljavljati pravice po tem zakonu. Takšne omejitve v povezavi z ostalimi določbami predloga zakona je vsekakor diskriminatorna do delodajalcev, ki zaposlujejo samo enega delavca, in to tisti, ki zaposlujejo v statusni obliki, torej s.p., podjetniki, ki zaposlujejo enega delavca. Delo pa dejansko opravljata dve osebi, nosilec dejavnosti, ki je zavarovan iz naslova opravljanja dejavnosti in delavec. Iz te njihove obrazložitve je zelo jasno povedano, da je ta zakon diskriminatoren do tistih, ki imajo enega zaposlenega. Zato smo v Slovenski demokratski stranki tudi na tem odboru vztrajali, da se ta amandma vključi in da ta amandma tudi podprejo vse koalicijske stranke na sami seji tega odbora, ampak bil je v celoti zavržen. Niti ena koalicijska stranka ni glasovala za ta amandma. Danes pa vidim, da pride na mizo amandma, ki bi naj do neke točke reševal to problematiko. Jaz ne razumem, se pravi nekaj dni je samo razlike in naenkrat je koalicija spremenila mnenje do tistega, kar smo mi, Slovenska demokratska stranka, zelo jasno opozarjali na seji Odbora za delo, družino in socialne zadeve. Tega res ne razumem. Čeprav, hvala bogu, trdim pa naslednje, da tudi ta amandma, ki je prišel s strani koalicijskih partnerjev, rešuje ta problem, zagotovo je pa amandma, ki ga je vložila Slovenska demokratska stranka, bolj jasen in zelo jasno opredeljuje to, kar smo s tem amandmajem želeli doseči, da ta zakon ne bo diskriminatoren do tistih podjetnikov in obrtnikov, ki imajo enega zaposlenega.

Zato bomo v Slovenski demokratski stranki ta amandma z veseljem podprli.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Robert Hrovat. Prosim.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa, gospod predsednik. Lepo pozdravljeni vsi!

Moram reči, da končno imamo na mizi drugi zakon, ki je konkretnejši in ki bi lahko vplival na omilitev te krize, v kateri se je tudi Slovenija znašla. Na odboru je bilo vloženih veliko amandmajev, kar priča o tem, da je bil zakon na nek način pripravljen, kljub temu da se je usklajeval dolgo časa, malo slabše pripravljen. No, moram reči, da je bil edino naš amandma, o katerem je že kolega govoril, ki pa govori o mikro delodajalcih ter o tistih, ki imajo enega zaposlenega, na koncu zavrnen. Ampak o tem bi želel govoriti potem nekoliko kasneje.

Drugi konkretni zakon, ki bi lahko omilil na nek način krizo. Jaz sem vesel, da smo ga končno dobili, sicer je pozno, vsaj kakšen mesec, ampak kljub vsemu imamo ga in v Slovenski demokratski stranki in tudi sam ga bom podprl. Jaz upam, da bo ta zakon učinkovitejši od tistega prvega, ki je podoben temu, torej govorim o subvencijah polnega delovnega časa. Moramo pošteno povedati...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Hrovat, ker je pozna ura, mogoče bi se le bolj fokusirali na sam amandma. Prosim.

ROBERT HROVAT: Poglejte, govorimo o 2. členu, ki je ključen, in v 2. členu je vse to vključeno, o čemer sedaj govorim. Gospod predsednik, lahko si ga preberete in boste videli, da 2. člen govori točno o tem, o čemer sedaj govorim.

Te vloge za subvencije, o katerih smo govorili v tistem zakonu, ki smo ga sprejeli, so se praktično ustavile. 480 je sklenjenih pogodb, v proračunu smo namenili 230 milijonov evrov, počrpanih sredstev je pa pravzaprav le 10 milijonov. Res, da je sedaj veliko prostora tudi za sredstva za ta zakon. Danes je 84 tisoč brezposelnih ljudi v Sloveniji, kar je 25% več, kot jih je bilo konec leta. Mislim, da je prav, da smo končno dobili ta zakon, ki bo na nek način pomagal.

Cilj ministrstva, kot je zapisano v gradivu, je, da ohranimo približno 25 tisoč delovnih mest. Sam ne vem, kako bomo to ugotavljali. Upam, da bo temu res tako. Rad bi videl, da bi jih ohranili še več, še raje bi pa videl, da sploh ne bi bilo treba tega zakona uveljavljati.

Vložili smo ta amandma, ki sledi pripombam Obrtno-podjetniške zbornice, ki govori o mikro delodajalcih. Tudi predstavniki Obrtno-podjetniške zbornice so trdili, da je na nek način diskriminatoren ta zakon do njih. In veseli me, da smo v teh treh dneh zmogli ali pa ste zmogli toliko razuma, da ste pripravili amandma, ki vsaj približno povzema tisto, o čemer smo na odboru veliko govorili. Zakaj je ta amandma tako

pomemben? Zato, ker je kriza prizadela vse, ne glede na to, ali je to s.p. ali je to d.o.o. Kriza je zajela vse in prav je, da pomagamo vsem tistim, ki so pomoči potrebni. S tem, da je bil pa zakon usklajen na Ekonomsko-socialnem svetu, bi se pa težko strinjal, vsaj glede na razpravo, ki je bila na odboru in je bila na trenutke precej burna. In bi težko rekel, da je bilo to usklajeno.

Ob zaključku predlagam, da podpremo naš amandma. Kljub vsemu je bolj jasen, bolj eksplicitno navaja, zakaj oziroma kdaj se bo uporabljalo. Ker poznam, kako stvari tečejo v Državnem zboru, predvidevam, da boste našega zavrnil in sprejeli svojega. Če se bo glasovalo kasneje o vašem, ga bom tudi podprl, ker kljub vsemu rešuje ta segment podjetnikov in obrtnikov. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati o amandmaju k 2. členu? Prosim za prijavo. Besedo ima najprej minister dr. Ivan Svetlik.

DR. IVAN SVETLIK: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci! Jaz moram dati nekaj pojasnil k tej debati. Najprej glede tega, kakšno stališče ja zavzela Obrtno-gospodarska zbornica oziroma Obrtno podjetniška zbornica do predloga, ki smo ga dali. Moram reči, da zbornica je del socialnega dialoga, je sodelovala v procesu, žal je prišla s to idejo nekoliko pozno, kar je povzročilo nekoliko nelagodja pri ostalih socialnih partnerjih, vključno s predlagatelji. Zakaj pravzaprav je bilo težko kljub rahločutnosti, ki ste jo izkazali pri amandmaju s strani SDS-a, sprejeti tak amandma in zakaj smo inicirali alternativno rešitev, sta predvsem dva razloga. Amandma, ki je bil predlagan, bi postavil v neenak položaj vse delodajalce. Mi želimo, da so v enakem položaju, ne glede na statusno obliko, tako sp-ji, kot d.o.o.-ji. Tukaj ne smemo delati razlik, če želimo biti tankočutni do vseh. In bi postavil tudi v neenak položaj delavce, ker konec koncev bi v tem primeru zagotavljal pri določenih delodajalcih enemu samemu delavcu ali enemu delodajalcu, da ima 100% delavcev na čakanju, ne pa samo, tako kot določa zakon, za ostale delodajalce. Iz teh razlogov, če hočemo biti dosledni in imeti konsistentno rešitev, pravzaprav ta amandma ni bil dovolj dobro pretehtan in dodelan. Moram pa poudariti, da je Ekonomsko-socialni svet zares na nek način pooblastil ministrstvo, da v členu 6 in 12 pride s svojo rešitvijo. Jasno je, da mi respektiramo oba socialna partnerja, ki se za to odločita, in smo s tako rešitvijo tudi prišli. Soglasja jim ne moremo zaukazati. In če so sami ugotovili, da so prišli do točke, kjer prepuščajo odločitev ministrstvu, smo morali mi to vzeti nase.

Kar pa zadeva subvencioniranje krajšega delovnega časa, pa moram reči, da se ni ustavilo prijavljanje v ta ukrep, da

se še nadaljuje, tako da je prezgodaj, žal, ugotavljati, da ni več potrebe po takem ukrepu.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Jakob Presečnik.

Prosim.

JAKOB PRESEČNIK: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Gospod minister, kolegice in kolegi!

Jaz sem že prej pri mnenju poslanske skupine izrazil zadovoljstvo nad rešitvami, ki so v tem zakonu. Enako tudi nad amandmajem, ki ga je vložila koalicija, torej s tem, da podpiramo. Seveda smo že prej najavili podporo amandmaju, ki ga je vložila Poslanska skupina SDS, ampak že prej sem rekel tudi, da pozdravljam napor, ki ga je vložila koalicija za to, da je pripravila ustrezne amandmaje in s tem dobesedno tudi rešila zakon.

Moram pa reči, da se moram oglasiti na izvajanje gospoda Križmana, ki nas ima, ampak očitno noče poslušati nasprotnikov, kot nas je imenoval. Jaz sicer nimam v tej sobi nobenega za nasprotnika, ampak takšno je pač njegovo osebno mišljenje, da smo si nasprotniki. Jaz pač trdim, da imamo različna stališča do različnih stvari. Vendar me pa žali s tem, ko je rekel, da si nasprotniki želijo čim slabše rešitve. Zagotavljam, da sem bil že v mnogih situacijah v tem parlamentu in Vladi, in da sem vedno poskušal poiskati najboljše rešitve za državljanke in državljane Slovenije. Zato si ne dovolim takšne označite svojega delovanja.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Gvido Kres.

Prosim.

GVIDO KRES: Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, spoštovane kolegice in kolegi.

Sodeloval sem na seji Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ko smo bili v tej dilemi d.o.o.:s.p. Že takrat sem gospoda ministra pohvalil in moram to pohvalo še enkrat ponoviti - ta zakon je res ena najboljših zadev, kar je bilo do zdaj narejenih. Škoda, ker ni bilo to že prej. In danes, po vsem tem, kar smo popravili, še enkrat resnično lahko rečem, odlično ste izpeljali svoje delo. Moram pa reči, da imamo pri nas veliko problemov s temi s.p. in d.o.o. Najbrž se še spominjate decembra in potem januarja, ko smo bili tudi v dilemi glede investicijskih olajšav, ko smo rekli, za s.p. 30 tisoč da, za d.o.o. ni bilo takrat sprejemljivo, no, potem smo tudi to rešili tako, kot je treba. Mislim, da podjetja, ki se ukvarjajo z delom, naj bodo majhna ali velika, razlike med s.p. in d.o.o. v teh pogledih ne smemo delati. Če imamo kje

zakone, ki temu niso primerni, kar je bilo tudi razloženo s strani ministra na odboru, poskusimo še to popraviti, pa bomo te zadeve imeli urejene, da bomo lažje delali. Hvala lepa! In želim še naprej uspešno delo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima dr. Andreja Črnak Meglič. Gospod Križman, čas za repliko ste preprosto zamudili. Imeli ste priložnost takrat, ko je gospod Presečnik prenehal z izvajanjem, ne morem vam pa dati ponovno besede, ker smo izglasovali sklep, da se o vloženi amandmajih govori samo enkrat. Zato vam replike ne bom dal. Besedo ima dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ: Hvala lepa. Ne bi tako vehementno izrekla pozitivne ocene o izpeljavi socialnega partnerstva pri oblikovanju tega zakona, če ne bi na Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide slišala predstavnikov obeh skupin, tako delodajalcev kot delojemalcev, da so to resnično zatrdili. In dejansko, če Obrtna zbornica ni bila dovolj prepričljiva v socialnem dialogu, je bila potem pač to njena zadeva. Sicer pa so vsi skupaj zatrjevali, da je bil socialni dialog izrazito uspešen.

Drugič. Glede amandmaja smo se resnično zelo potrudili, ker smo se do neke mere vsi strinjali, da so delodajalci z enim zaposlenim v neenakopravnem položaju. Toda amandma, ki ga predlaga SDS in ga je povzela po predlogu Obrtne zbornice, pomeni pozitivno diskriminacijo za tiste z enim zaposlenim, v smislu, da lahko tudi za 100%, se pravi, za enega edinega delavca le-tega napotijo na čakanje za delo. Naš amandma pa se usmerja v to, da ga lahko napoti za 50% tega časa, s čimer zagotavljamo, da je pravzaprav v enakem položaju kot vsi ostali delodajalci in tudi delavci. Zato menimo, da je ta rešitev boljša, ustrežnejša, pravičnejša in bi jo veljalo podpreti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Anton Kampuš. Prosim.

ANTON KAMPUŠ: Spoštovani gospod predsednik.

Ja, končno imamo evropsko primerljiv zakon tudi na tem področju. Torej delodajalci smo to čakali že kar nekaj let. Obrtna zbornica Slovenije je imela ta zakon vpisan v svoj program že nekaj let, ampak nikakor se ni uresničil. Je pa primerljiv z vsemi našimi sosedi, torej z Avstrijci in še drugimi. Posebej me veseli in moram izpostaviti to, da je ali pa da iz tega izhaja pravica in dolžnost delavca, da se izobražuje in da enkrat pridemo do tega, kot je vse povsod drugje v Evropi, da na žalost ali pa na srečo se moramo ljudje ukvarjati v svojem življenju vsaj s, povprečno štirimi poklici.

To tendenco bi seveda z veseljem priporočil tudi tistim brezposelnim, ki seveda morajo najti v tem trenutku seveda moč in pa znanje, da se prekvalificirajo in iščejo svojo zaposlitev v tistih segmentih, kjer so delavna mesta seveda odprta. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Ljubo Germič.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa, gospod predsednik, še enkrat za besedo.

Najprej bi seveda želel odgovoriti na očitek, da je Vlada s tem zakonom prišla pred Državni zbor zelo pozno. Kolegi iz Slovenske demokratske stranke, ali se spomnite, kako ste še konec preteklega leta govorili, kako v Sloveniji ne bo recesije, kako ne bo potrebno prihajati s tako kritičnimi ali pa rizičnimi zakoni in da seveda v Sloveniji ne bo takšne recesije in da sploh ne bo recesije...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Kolega Germič, dajte ste osredotočiti na razpravo o amandmajih, prosim.

LJUBO GERMIČ: Hvala lepa, gospod predsednik.

In druga zadeva, ki pa je povezana z amandmajem, je pa bila tudi zdaj že razložena, in bi jo jaz samo želel ponoviti in vi veste, torej razpravljavci Slovenske demokratske stranke, da je bila razprava o tem amandmaju na odboru zelo pestra. In da je v okviru Ekonomsko-socialnega sveta, kot je bilo že tukaj rečeno, ta pobuda prišla relativno pozno na mizo. In v tej fazi, ko je že bil pravzaprav sklenjen dogovor na Ekonomsko-socialnem svetu, ta predlog ni bil več vključen.

Seveda je potem nemogoče sprejeti očitek, da koalicija lahko spremeni svoje stališče do tega amandmaja, ki ste ga vi vložili predvsem iz razloga, da smo že na odboru opozarjali, da bo preučitev vsebine amandmaja, ki ste jo vi predložili na odboru, lahko v dnevih do današnje seje pripeljala do neke rešitve, ki bo odgovorila tudi na dileme, ki so bile na odboru postavljene. In ena izmed dilem je bila prav gotovo ta, da je s.p. v odnosu do drugih gospodarskih subjektov z drugačno organizacijo, torej d.o.o., v drugačni vlogi. S.p. z dvema zaposlenima, enim kot s.p., ki je v primarni vlogi delodajalec, z enim zaposlenim, potem bi bil kriterij do 50% zaposlenih, pravzaprav za s.p. z enim zaposlenim pomeni ukrep za 100% zaposlenih.

To dilemo mi rešujemo z našim amandmajem na drugačen način. Gre za enakopravno obravnavo vseh, ki govorijo o tem, da bodo tudi s.p. z enim zaposlenim lahko imeli participacijo pri ukrepu pri plačilu nadomestila, delno subvencijo nadomestila za delovni čas, za čas čakanja, v primeru, če se ugotovi, da iz poslovnih razlogov ne more zagotavljati dela, recimo, za skupno največ 50% delovnega časa. Torej delovnega

časa, ne več v odnosu do števila zaposlenih, kajti en zaposlen v takšni strukturi pomeni že sto procentov. In na ta način sta upoštevana dva ključna elementa. Prvič, upošteva se odnos s.p.:d.o.o., drugič, enakopraven odnos do vseh zaposlenih, neodvisno od statusne oblike delodajalca. In v tem primeru je naš amandma bistveno korektnjši ali pa edini korekten v odnosu do amandmaja, ki ga vi predlagate. Pri vas en zaposleni pri s.p., kot primarno delodajalec, pomeni stoprocentno število zaposlenih. Se pa strinjam, da bo nadzor pri izvajanju tudi ukrepa, ki gre za delovne organizacije z enim zaposlenim, izredno pomembna sestavina na točki izvajanja. Prepričan pa sem, da ne bo veliko tistih, ki bi imeli samo namen izvesti ta ukrep zato, da bodo lahko potem delali na črno tisti, ki bodo vključeni v ta ukrep. Prepričan sem, da delodajalcem definitivno je do tega, da ustvarijo pogoje za korektno poslovanje, za boljše poslovanje in jim je do tega, da njihov zaposleni, če bo v tem primeru samo eden, dobi dodatna znanja, dodatne možnosti za konkurenčno sposobnost na trgu in bodo tudi ti delodajalci, ki imajo samo enega zaposlenega, veliko napora vložili v to, da bodo pripravili program dokvalifikacije, doizobraževanja, izobraževanja za to, da bodo lahko naredili konkurenčnejšo vlogo na trgu. To se mi zdi ključna razlika med dvema amandmajema. In zdi se mi, da je smiselno podpreti amandma, ki so ga vložile štiri koalicijske poslanske skupine. Hvala lepa.

MIROSLAV KLUN: Hvala lepa, gospod predsednik, gospod minister, kolegice in kolegi!

Nisem se mislil oglašati, ker smo danes že kar krepko tukaj od zgodnjih jutranjih ur. Ampak vseeno, vesel sem, da razpravljamo v tej luči in da poskušamo razumeti tudi statusno obliko družbe s.p.-ja. Žal prevečkrat v negativni konotaciji do sedaj in upam, da bo tudi ta razprava v tem visokem zboru mogoče dala nekaj več vedenja o tem, da smo tudi statusne oblike s.p.-ji enakovredni, enakopravni. Jaz mislim, da se ne smejo pogojevati možnosti do pravic po tem zakonu, saj je kriza zajela vse. Cilj zakona je nedvomno ohraniti čim več delovnih mest, vendar trdim, da mora biti tudi cilj za ohranitev čim več poslovnih subjektov. Moti me predvsem, da se igramo vaši:naši amandmaji, podpiram enakost pred zakonom. In podpiram tisti amandma, ki je boljši in ki bo dal več tistim, ki ga nedvomno tudi potrebujejo. Še vedno je premalo zavedanja, da prav mala podjetja predstavljajo preko 99% vseh podjetij, ki se hitro prilagajajo potrebam v krizi in na trgu in ustvarjajo tudi nova delovna mesta. Še vedno je precej takih, ki obrtnike in podjetnike gledajo kot nujno zlo.

In samo še to. Churchill je nekoč dejal, da nekateri mislijo, da so podjetniki krave, ki jih treba nenehno molsti, drugi mislijo, da so garjavi psi, ki jih je treba pobiti, le malo je tistih, ki verjamemo, da so konji, ki vlečejo voz.

Upam, da bo v naši državi čim več slednjih, potem bo nam vsem boljše.

In podprl bom zakon in predlog amandmaja koalicije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Srečko Prijatelj. Prosim.

SREČKO PRIJATELJ: Hvala, spoštovani predsednik za besedo. Naj mi bo dovoljeno, da se nekako dotaknem plemenitosti, če lahko rečem, tega ukrepa. Minister, bojim se, da jutri ne boste prišli delat, ker vas vsi tako hvalimo danes. Pa vendar tudi jaz se pridružujem tej pohvali, zakon je dober in namen je plemenit: z delnim povračilom izplačanih nadomestil plač delodajalcem, ki zaradi trenutnih razmer na trgu dela ne morejo zagotoviti zadostne količine dela, pa lahko računajo na pomoč.

Sedaj pa o amandmajih. Tisti amandma, ki bo sprejet od teh dveh, mislim, da ni potrebno poudarjati, za kaj gre. Gre za enega, ki je malo kasneje vložen, in za enega, ki je bil že na odboru predstavljen kot zahteva. Jaz mislim, da ni treba, da se tukaj prerekamo, kateri je boljši. Že sam zakon po sebi delno blaži to nastajajočo krizo, ki je izražena v izpadu dela in drži v kondiciji tiste male podjetnike, ki nekako danes ne zmorejo preživeti s številom zaposlenih. Jaz bi poudaril, da so ravno mala podjetja pogoj za nastanek srednje velikih in velikih podjetij in da to je treba gledati z nekim posebnim čutom odgovornosti. Če bomo gojili te male celice, kot jim rečemo, lahko računamo, da bodo iz teh celic zrastle veliki trusti in koncerni.

In če pogledamo, samo letos je za ta namen namenjenih 24,5 milijona evrov, v letu 2010 64 milijonov evrov, v letu 2012 pa 20 milijonov evrov. Za usposabljanje delavcev še dodatnih 12,5 milijona evrov. Seveda je to v redu in pohvalno. Če mi je pa dovoljeno, bi ob tem omenil še nekaj. Jaz bi želel, da to krizo premostimo, kot sem že prej povedal v predstavitvi stališč, z odpiranjem novih delovnih mest. In danes, spoštovani minister, vas imamo tu v teh nočnih urah, bi želel opozoriti na to, da je prilika, da gradimo stanovanja za mlade, da je prilika, da obnavljamo državne ceste, ki so zapuščene in v razpadajočem stanju, da je priložnost, da obnovimo železniško infrastrukturo. Zakaj? Zato ker bomo tudi z gradbeništvom lahko uspešnejši v tem kriznem obdobju pomanjkanja dela in tudi izkoristili bomo trenutek cen ene panoge, saj vemo, da je na gradbeniškem področju cena dela močno padla. Dodano vrednost pa lahko podaljšamo, kot že rečeno, odpiramo nova delovna mesta in s tem bo tudi več denarja za take ukrepe, kot jih danes sprejemamo na tem davčnem nivoju, ki se bo tudi polnil, ne samo praznil. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Vito Rožej. Prosim.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo. Ne želim biti dolg. Mislim, da je tudi sedanja debata pokazala, da so naši nameni in da je sam zakon dober. Strinjam se z gospodom Presečnikom, da bi so bile kakšne stvari tukaj izrečene popolnoma po nepotrebem, pa tudi dodajam, da najbrž gospod Presečnik ravno zaradi svojega delovanja, kakršno je bilo do zdaj, že toliko mandatov je poslanec...

REDSNIK DR. PAVEL GANTAR: O amandmaju!

VITO ROŽEJ: Kar se tiče samega amandmaja, moram reči, za tiste, ki ne razumejo, da ne gre za čisto identično materijo, ki ureja ta, če bi poenostavljeno rekel, zakon, ki ga je koalicija vložila je pol manj ugoden za samostojne podjetnike in jih zaradi tega postavlja v enakopraven položaj. Predhodno vloženi amandma SDS je opozarjal na to tematiko in tudi sami na odboru kot koalicijski poslanci, nismo bili ravnodušni, do tega problema, nismo pa še znali videti izhoda. Ministrstvo je imelo tudi svoje poglede na vse skupaj. Vesel sem, da smo našli izhod iz tega in da lahko to debato zaključimo in z veseljem glasujemo za ta zakon. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne želi. Zato zaključujem razpravo o 2. členu in vloženi amandmajih.

V razpravo dajem amandmaja poslanskih skupin SD, ZARES, DeSUS in LDS k 6. členu. Želi kdo razpravljati o amandmaju k 6. členu? (Ne želi.) Ugotavljam, da ne želi.

S tem zaključujem razpravo o tem členu in amandmaju.

V razpravo dajem amandma poslanskih skupin SD, ZARES, DeSUS in LDS k 8. členu. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne želi, zato zaključujem razpravo k temu členu in vloženi amandmaju.

V razpravo dajem 11. člen in vloženi amandma poslanskih skupin SD, ZARES, DeSUS in LDS. Sprašujem, ali želi kdo razpravljati. Ugotavljam, da ne želi.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali čez pol ure v okviru glasovanj.

Oprostite. Rekel bi samo to, če ni nasprotovanja, bi o amandmajih odločali čez 15 minut. Se strinjamo? (Da.)

S tem prekinjam to točko dnevnega reda, prekinjam 6. sejo zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 22.35 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 22.19 in se je nadaljevala ob 22.35.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi! Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev.

Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje svojih glasovalnih naprav, in sicer mora na desni strani vložene kartice goreti oranžna lučka.

Nadaljujemo s prekinjeno **21. točko dnevnega reda - obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o javnih cestah, nujni postopek.**

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmajih. Obveščam vas, da bomo glasovali na osnovi pregleda amandmajev z dne 26.5.2009, ki ste ga dobili na klopi.

Prehajamo na odločanje o amandmaju SDS k 2. členu. Glasujemo. Obrazložitev glasu? Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Prosim za prijavo. Javil se je gospod Janez Janša in Darja Lavtižar. Prosim, besedo ima Janez Janša v imenu Poslanske skupine SDS.

JANEZ JANŠA: Hvala za besedo. Ta amandma bom podprl, prav tako naša poslanska skupina. In sicer zato, ker ta amandma popravlja škodo, ki nastaja s tem zakonom. Vladna koalicija je predlagala zakon, po katerem se bo zbralo manj denarja, kljub temu, da se uvajata dve vinjeti za krajši čas. Po današnjem sporočilu iz Evropske komisije to tudi ne zadovoljuje nekaterih v Evropski komisiji. Ko smo uvajali vinjetni sistem, smo se posvetovali z Evropsko komisijo. Evropska regulativa določa samo obveze, ki se nanašajo na enodnevni tovorni transport, ne pa na cene za potniška vozila. Ta sistem je Slovenija uvedla v soglasju z Evropsko komisijo. Potem se je spremenil sedež oziroma je komisar za promet postal nekdo, ki je iz naše sosednje države. Takrat so se začeli pritiski. Dobili ste oktobra tisti dopis, za katerega pravite, da je stališče Evropske komisije, in je Slovenija pokleknila na celi črti, ne pred Evropsko komisijo, ampak pred pritiskom iz Italije. Gospod Vlačič, minister za promet, je v dveh sekundah pokleknil pred pritiskom iz Italije. Ni se boril niti dve sekundi. Na tisti dopis nismo odgovorili. Tam zahtevajo pojasnilo od Slovenije, do kdaj bo ta režim vinjet, ki smo ga proglasili za začasnega, veljal. Niti na to nismo odgovorili, niti nismo ubranili svojega stališča, da vinjetni sistem ni diskriminatoren. Nič nismo naredili. Pred nekaj dnevi je minister za kmetijstvo vložil tožbo, ker je Evropska komisija vzela Sloveniji milijon in pol evrov. Tukaj se baje blokira 200 milijonov evrov, pa nismo naredili nič. Če bi nekdo zaradi neke domnevne diskriminatornosti zadržal 200 milijonov evrov za Italijo, bi predsednik italijanske vlade tisto minuto klical predsednika Evropske komisije ali sprožil zadevo na Evropskem svetu in bi... ../Opozorilni znak za konec razprave./... ..bila zadeva rešena. Potem bi morala Evropska komisija na sodišču dokazati to diskriminatornost. Tukaj pa se ni nič zgodilo. Enostavno smo pokleknili, brez kakršnegakoli argumenta.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Obrazložitev glasu v lastnem imenu. Želite obrazložitev glasu v lastnem imenu, gospod Černač?

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 43.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 4. členu Poslanske skupine SDS.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 43.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju SDS k 6. členu.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 33, proti 43.

(Za je glasovalo 33.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka. Ker v drugi obravnavi predlagani amandmaji niso bili sprejeti, prehajam na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 31.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 31.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **18. točko dnevnega reda**, to je z **obravnavo in odločanjem o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o policiji, nujni postopek**. Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženi amandmajih. Odločanje bomo opravili na osnovi pregleda amandmajev z dne 26. 5. 2009, ki ste ga dobili na mizo. Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 2. členu.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Prosim za prijavo. Besedo ima dr. Vinko Gorenak v imenu Poslanske skupine SDS.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Kljub temu, da smo poslušali obrazložitve ministrice o pomanjkanju policistov, pa je prava stvar prav ta amandma oziroma prav področje imenovanje generalnega direktorja, ker je to tudi bistvo zakona. O zaposlitvah policistov govorijo štirje člani, dva neposredno, trije posredno. Pravo bistvo tega zakona je pa to imenovanje generalnega direktorja. Zato naj vas spomnim, da je že v preteklem letu minister Mate ob odhodu gospoda Romška v

pokoj najavil in po zakonu razpisal delovno mesto generalnega direktorja policije. Prijavili so se številni kandidati. Šli so skozi izborni postopek. In ministrico je prvega dne, prvo uro na mizi pričakal seznam kandidatov, ki bi jih lahko zaposlila. To se ni zgodilo. Razpis je razveljavila in objavila novega. Pretežno isti ljudje so se javili, ponovno so šli skozi cel postopek in ministrica je imela 8 imen in priimkov, med katerimi so bili tudi doktorji znanosti, ljudje, ki pišejo policijske učbenike, ljudje, po katerih se učijo danes vsi policisti - po njihovih izdelkih, torej učbenikih. Seveda je ministrica takoj povedala, da so lepi, da so naredili na njo lep vtis, dober vtis, ampak ona ni izbrala nobenega, postavila je vršilca dolžnosti, ki se sploh ni prijavil. V nadaljevanju je povedala, da je to njena prva izbira tudi v bodoče. Zakon je pisala tri mesece. Ta člen, o katerem govorimo, amandma, o katerem govorim, je bil tudi žarišče spora na Vladi, ko se niso mogli dogovoriti, kako bo z imenovanjem generalnega direktorja oziroma kakšne pogoje bi razpisali. Razpisali pa so pogoje oziroma v parlament je prišla tista verzija zakona, po kateri imenujemo neko novo kadrovske komisijo, neko novo komisijo, v katero predlaga tudi predsednik države svojega člana. Ampak pogledajte, prvič po letu 1988, ko se je slovenska policija že odpovedala kadrovanju iz političnih vrst, uvajamo člen, ki to omogoča, uvajamo postopek, ki to omogoča. Poudarjam, 21 let je vrh slovenske policije že očiščen, če želite, politikov. Danes ga uvajate na novo. Zato vas pozivam, da ta amandma podprete in da to preprečite. Zlasti pa, da preprečite to, kar tudi piše, namreč piše to, da bo z dnem imenovanja generalni direktor policije postal policist. To je absurd, ki ga ne pozna nihče. Prosim za podporo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Obrazložitev glasu v lastnem imenu dr. Vinko Gorenak. Prosim za mir v dvorani in brez polemike z nasprotne strani. Obrazložite svoj glas. Prosim za mir v dvorani, prosim da govorcju zbrano prisluhnete. Prosim, gospod Gorenak. Mir v dvorani. Dr. Vinko Gorenak, prosim. Obvestili so me, da imate, če ste šli prej v minus, za minuto blokiran mikrofona. Počakali bomo to minuto. Prej je šel z obrazložitvijo glasu v minus in ima mikrofona blokiran za minuto. Dr. Gorenak, prosim.

DR. VINKO GORENAK: Seveda ne polemiziram z nikomer, mislim, da ste to opazili. Uvajamo sistem, in zato prosim za podporo temu amandmaju, po katerem se bo lahko na delovno mesto prijavil politik. Z dnem imenovanja mu bo priznan status policista. To je popolnoma enako, kot da na čelo Generalštaba imenujemo civilista, po možnosti politika, in z dnem imenovanja bo postal vojak. Ali še kaka druga primerjava, recimo, da imenujemo za vrhovnega državnega tožilca nekega civila in bo na dan imenovanja dobil pravno izobrazbo in

pravniški državni izpit. To so razlogi, zaradi katerih se mi zdi, da to absolutno ne sodi.

Tisto, kar je pa še pomembno v tem členu, je pa tudi to, da ta člen določa imenovanje namestnika generalnega direktorja, ki generalnega direktorja nadomešča. Tu je absurd tudi zelo velik. Zakaj? Po tistih pogojih, ki so po zakonu predpisani, bo namestnik generalnega direktorja na dan imenovanja postal pripravnik, in sicer mu bo določen mentor, po možnosti eden od policistov, tako predvideva zakon, in poslali ga bomo, ga boste, v policijsko šolo, k svojim podrejenim. Tam bo od 3 in 18 mesecev, odvisno od programa. Ko bo položil približno 15 izpitov pri svojih podrejenih, poudarjam, pri svojih podrejenih, mu bodo izdali potrdilo, da je postal policist. Tak postopek je v tem zakonu predviden. Mislím, da je ta postopek neumnost, zato vas še enkrat prosim za podporo amandmaju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 43.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju SDS k 13. členu. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine, dr. Vinko Gorenak, prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Ta člen uvaja novo policijsko pooblastilo, ki se imenuje "pregled osebe in stvari". Če bi kdajkoli v prejšnjem mandatu se pogovarjali o novih policijskih pooblastilih, bi se dvignila vsa civilna družba, takratna opozicija in še kdo. Danes to predlagamo. V času obravnave na odboru tega člena smo opozorili, da gre za novo policijsko pooblastilo, ki naj bi bilo namenjeno temu, da policisti ob neposredni zaznavi, poudarjam neposredni zaznavi, da ima oseba pri sebi predmete, ki se lahko odvzamejo po zakonu, recimo mamila, orožje ali še kaj, opravijo pregled osebe in stvari. To je nekaj med varnostnim pregledom, kar pomeni otipati osebo, da ugotoviš, ali je nož, orožje ali karkoli pri njemu, in nekaj med osebno preiskavo, ki jo tako ali tako odredijo sodni organi. Gre torej za nekaj, kar je lahko po našem prepričanju škodljivo ne samo za državljane, ampak tudi za policiste. Zakaj za državljane? Iz temeljnega razloga, ker bodo policisti lahko kadarkoli komurkoli rekli: "Zdelo se mi je, da si nekaj vrgel v avto, zdelo se mi je, da si nekaj spravil na hitro v žep." To bo torej razlog za uporabo tega policijskega pooblastila.

Sporna je zadeva tudi zato, ker pravi, da policist ne sme pregledati skritih delov predmeta, recimo vozila. Kaj je skriti del? Ne vem. Skriti del je lahko prtljažnik,...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Mir v dvorani, prosim.

DR. VINKO GORENAK: ...skriti del je lahko predal, če je zaklenjen ali pa ne. Tudi za policiste je škodljiv. Policisti se bodo zaradi tega dvoumno napisanega člena zagotovo znašli v številnih disciplinskih postopkih. Razlog je - kje? Policist bo prepričan, da je ta državljani nekaj na hitro skrnil, uporabil bo to pooblastilo, pokazalo se bo, da temu ni tako, recimo, da je mobitel namesto pištole, kar smo že imeli smrtni primer in - kaj se bo zgodilo? Ko bo ugotovil, da je mobitel, bo državljani tisti, ki bo vložil tožbo, ki bo vložil postopke in policist bo odletel na cesto.

Skratka, slab predpis, slab člen .../Opozorilni znak za konec razprave./... in zato ga je treba...

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.
Glasujemo...

VITO ROŽEJ: Obrazložitev v lastnem imenu, če lahko. Tukaj.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Rožej, nikakor ne smete vklapljati mikrofona, preden vam ne dam besede. Morate dvigniti roko.

Prosim, Vito Rožej, obrazložitev v lastnem imenu.

VITO ROŽEJ: Hvala lepa za besedo, predsednik.
Se opravičujem, nisem opazil, da gledate v mojo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Nikoli več.

.../Smeh./...

VITO ROŽEJ: Nekdanji ameriški predsednik in izumitelj Benjamin Franklin je rekel, da "narod, ki se v izbiri med varnostjo in svobodo odloči za varnost, ni vreden ne enega ne drugega." In danes smo tukaj pred eno takšno odločitvijo. Ta spremenjeni člen, ki bi ga z amandmajem, o katerem zdaj pojasnujem svoj glas, želeli spremeniti, uvaja pojem javne varnosti, jaz pa mislim, da je to tudi na škodo javne svobode. Ne živimo v državi, ki bi bila ravno zalo svobodoljubna, ki bi omogočala državljanom raznorazne svoboščine. Ne sme se kaditi tukaj, ne sme se kaditi tam, tudi če bi se mogoče lahko kakšne variante našle. Ne sme se kupovati pijače po 9. uri zvečer, marsikaj se že ne sme.

Skratka, jaz kot liberalec nimam občutka, da živim v strašno svobodoljubni državi. Ta člen pa sploh uvaja, kot je bilo že rečeno, eno novo policijsko pooblastilo, ki pač vsebine naših žepov prepušča eni meritorni diskredicijski oceni in pravici policije. Jaz nisem prepričan, da je potencialno kršenje, recimo, zakona o prekrških razlog, zaradi

katerega bi bila javna varnost ogrožena in bi dovoljevala takšne posege v človekovo dostojanstvo. Tudi si ne prestavljam, ker je zakon nedorečen, kako bo neposredna zaznava predmetov, ki jih ima oseba pri sebi in bi jih bilo treba v skladu z zakonom zaseči, kako bo to potekalo na primeru policista ali policistke, ki bo moral ugotavljati, ali imam jaz petardo v žepu ali sem samo vesel, da njega ali njo vidim.

Skratka, svoboda, zlata svoboda! Mi je vseeno, zanjo, če bo treba, bom glasoval tudi proti volji koalicije.

Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 40.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo glasovanje o amandmajih in drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka. Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandmaji niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine, dr. Vinko Gorenak, v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

DR. VINKO GORENAK: Hvala lepa. Izjemno obžalujem, da smo prisiljeni zaradi postopkov ministrice glasovati proti zakonu kot celoti. Že na odboru smo jasno povedali, da ne nasprotujemo vsem tistim določilom zakona, ki bodo ministrici omogočala boljše kadrovske popolnitev policijskih postaj. Kljub temu da je celotna njena obrazložitev in celotna predstavitev temeljila na tem, je treba povedati, da ta zakon, kar se tiče kadrovskih zadev, števila policistov na policijskih postajah - o tem govorita dva člena zakona in trije člani zakona posredno, in nič več. To je bil tudi glavni moto, zakaj zakon po nujnem postopku. Vseh ostalih 35 členov, kolikor jih ta zakon ima, ureja druga področja in ne kadrovskega področja, pomanjkanja policistov v policiji. Z večino členov tega zakona smo se strinjali, v večino členov tega zakona smo tudi podprli. Nekateri člani so taki, kjer so nujno potrebne spremembe. Zlasti so nujno potrebne spremembe na področju varnosti policistov, varnosti njihovih družinskih članov. To so izjemno redki postopki, torej nujni postopki, ki jih moramo podpreti, ki morajo dobiti podporo, tudi našo podporo. In dobili so jo do tega trenutka. V trenutku, ko pa sprejemamo zakon, ki ima za nas samo dve sporni področji, to pa je področje kadrovanja generalnega direktorja policije in

področje neučinkovitega in spornega pooblastila, pa smo prisiljeni zakonu prižgati rdečo luč, pomeni, da ga ne moremo podpreti.

Tudi osebno, kot tudi v imenu poslanske skupine, moram še enkrat poudariti: ja, je potreben, ker nekateri slišijo slabo, da podpiramo vse tisto, kar je v temu zakonu dobrega. To pa je zlasti tisto, kar se tiče popolnjevanja policijskih postaj. Pripeljati na čelo...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Prosim mir v dvorani!

DR. VINKO GORENAK: Pripeljati na čelo policije politika, mu tisti dan reči, vrni člansko izkaznico stranke, zato boš v trenutku za darilo dobil status policista in vodil boš policijo .../Opozorilni znak za konec razprave./... pa za nas ni sprejemljivo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Obrazložitev glasu v lastnem imenu. Prosim za prijavo. Besedo ima Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK: Hvala lepa. Seveda ne bom podprl tega zakona, ker nevarno posega v človekove pravice in v tem zboru bi moral vladati sistematični dvom v namene policije in policijske ministrice, gospe Kresalove. Ampak jaz sem vesel, da je predhodno glasovanje pokazalo, da celotna koalicija pa vendarle ni gluha za človekove pravice in ni popolnoma enoglasno indeferentna na to, kaj so skriti nameni in ozadja tega policijskega zakona. To je zmaga, četudi boste vsi glasovali za uveljavitev tega, da se lahko neslutene diskrecijske pravice policiji, dajo na podlagi katerih se bo na podlagi zakona lahko zlorabljaljo človekove pravice.

V tem zakonu je niz rešitev, ki so v nasprotju z demokratičnim duhom, duhom te države, duhom, ki je bil ob ustanovitve te države, in žal je to popolnoma napačen korak v tem trenutku. Vendar, kot sem rekel, s predhodno zmago sem zadovoljen in glasoval bom proti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 27.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 27.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

V zvezi s to točko dnevnega reda Vlada predlaga Državnemu zboru, da na podlagi 153. člena Poslovnika Državnega zbora sprejme naslednji sklep: Zakonodajno-pravna služba pripravi uradno prečiščeno besedilo zakona o policiji.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 67, proti 2.

(Za je glasovalo 67.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 21.a točko dnevnega reda - to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije, v okviru nujnega postopka. Nadaljujemo drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženi amandmajih. Odločanjem bomo opravili na osnovi pregleda amandmajev z dne 26. 5., ki ste ga dobili na mizo. Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 3. členu, pri čemer naj povem, da če bo ta amandma sprejet, je amandma pod številka 2, to je amandma SDS, brezpredmeten. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine, mag. Andrej Vizjak v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Prosim.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa. V SDS ne bomo podprli tega koalicijskega amandmaja. Tudi, če verjamemo širini 8. členu, češ da ni možno dajati jamstev za kredit in tudi za podaljšanje ali pa reprogram kreditov, čeprav te besede ni v tem členu. Tudi, če je temu tako, ne moremo podpreti odprtega okna, ki ga daje amandma k 3. členu, in sicer zaradi tega, ker bo jamstvena shema krepila banke. Banke morajo imeti v takem času osnovni namen servisirati, kreditirati gospodarsko aktivnost podjetij. Ta amandma omogoča bankam, da poleg tega - tiste banke, ki so vključene v jamstveno shemo - servisirajo tudi nakupe lastniške konsolidacije, reprogramme tajkunskih posojil in podobno. To je nadaljevanje ene zgodbe, ki se je že začela, ki so jo omogočili tudi tisti, katerih pogodbe so bile danes oziroma katerega pogodba je bila danes tudi javno razkrita. Gospod Marjan Kramar. On je sedel na čelu Ljubljanske banke, Nove Ljubljanske banke, in skupaj s peščico uprave odločal o vseh teh zadevah. Za to je bil bogato nagradjen. Ne samo, da je dobil ogromno plačo, da ne govorimo o vseh možnih bonitetah, ki izhajajo iz pogodbe in so bile danes na naslovnih straneh nekaterih časopisov in tudi na spletu. Še več. Očitno javnost ne sme vedeti in zvedeti za te bonitete, kajti potem se bo vsakemu utrnila povezava in neka sistematična privatizacija ali pa "prihvatizacija" v tej Sloveniji. Zato je spoštovana, pred nekaj dnevi imenovana, informacijska pooblaščenka prepovedala javno objavo te pogodbe, češ da ni to v javnem interesu. Ni v javnem interesu, spoštovani, da izvemo kakšna je pogodba, kakšne so pravice, bonitete prvega moža, ki je odobral ta posojila, ki so danes problem. To ni! Tu pa potrjujemo možnost reprogramov tajkunskih posojil, ki jih je ta isti človek odobril.

Torej, nezaslišano in v SDS ne bomo sodelovali pri tem s podporo, zato nasprotujemo temu amandmaju, ni potreben; namesto da bi se koalicija ukvarjala s sprostitvijo kreditnega krča s pomočjo podjetjem se tukaj zapleta znova in znova v te zgodbe v katere je sama vpletena.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 41, proti 37. Ugotavljam, da je amandma sprejet.

(Za je glasovalo 41.) (Proti 37.)

S tem je amandma pod številko 2 brezpredmeten.

Končali smo glasovanje o amandmajih in drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 3. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje. Prosim, gospod Tanko, imate besedo.

JOŽE TANKO: Hvala lepa za besedo. Napovedujem, da bomo ob tem členu vložili amandma, zato tudi predlagam, da za 45 minut prekinite sejo, da bomo amandma oblikovali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Predlagam, da nadaljujemo z glasovanjem in bomo ta odmor, ki ga rabite, 45 minut, odredili na koncu teh glasovanj. Prav? Prosim.

JOŽE TANKO: Spoštovani predsednik, predlagam, da gremo po vrsti, tako kot so točke navedene, da v tej fazi, ko smo zaprosili za amandma oziroma za odreditev odmora, da pripravimo amandma, da nam ga daste, in potem preidemo na tretje glasovanje. Nima smisla tega preskakovati in mešati zadeve, ki jih imate tu pripravljene za izpeljavo. Predlagam prekinitev.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Dobro. Navsezadnje je vseeno, ali prej ali pozneje. Odrejam prekinitev za 45 minut, do 23.50, zaradi vložitve amandmaja za tretjo obravnavo. Nadaljujemo ob 23.50. Nadaljujemo ob 23.50 minut, zdaj že ponavljam 4 minute - 23.50 minut.

JOŽE TANKO: Narobe. Dali ste nam samo 41 minut, ne 45.

(Seja je bila prekinjena ob 23.09. in se je nadaljevala ob 23.50.)

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovane kolegice in kolegi! Nadaljujemo s prekinjeno sejo in tretjo obravnavo predloga zakona o jamstveni shemi. Ugotavljam, da smo dobili amandma, ki je bil napovedan, in sicer k 3. členu. Zato dajem v razpravo amandma k 3. členu Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Amandma ste dobili na klopi. Besedo ima mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK: Hvala lepa, predsednik. Amandma preperečuje, da bi banke, ki so vključene v jamstveno shemo, ki jim je torej država priskočila na pomoč s poroštvi za njihove kreditne aktivnosti do gospodarstva, do tistega gospodarstva,

ki potrebuje kredite za poslovanje, investicije, razvoj, obratna sredstva in tako naprej, torej ta amandma preprečuje, da bi tem bankam, za katere je evidentno, da potrebujejo državo za to, da se ukvarjajo s kreditno aktivnostjo, svojo osnovno dejavnostjo, torej takim bankam ni dovoljeno kakorkoli se ukvarjati s kreditno aktivnostjo, povezano z lastniško konsolidacijo, z reprogramiranjem, z zavarovanji takšnih poslov, z repro pogodbami oziroma odkupi in podobnim. Torej, amandma preprečuje, da bi banke, ki so se pripele, bi rekel, na državni sesek, počele stvari, ki niso protikrizno naravnane, ki nimajo nobene zveze s spodbujanjem gospodarske aktivnosti, s spodbujanjem gospodarske rasti in podobnim.

Lahko, spoštovani, kasneje vrnete dovoljenja bankam, da se gredo te kredite, ko bo konec te krize. V kriznih časih pa bi moralo tukaj veti enotno stališče, da je prvenstvena in edina naloga bank v tem trenutku servis tistim gospodarskim poslom, ki pomenijo neke gospodarske aktivnosti te države. To smo predlagali tudi zaradi tega, ker smo iz podatkov komercialnih bank, kot tudi Banke Slovenije pridobili podatke, da teh posojil za lastniško konsolidacijo prevzemov in tako naprej niti ni toliko veliko, da bi se z njimi bilo vredno ukvarjati. In ne morem razumeti izsiljevanja bank do Vlade, da se ne bodo vključile v jamstveno shemo, če jim to ne bo omogočeno. To je pritisk, ki nima realne osnove, in jaz mislim, da bodo banke kljub temu, če tega določila oziroma tega dovoljenja ne bo, prav tako jemale.

In še nekaj. Ta amandma je za SDS, pa ne samo za nas, verjetno tudi za veliko večino državljanek in državljanov .../Opozorilni znak za konec razprave./... zelo pomemben. In gotovo bomo razmislili o spraševanju ljudi, torej o referendumu, če ne bo sprejet.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ja, prosim za prijavo.

Besedo ima dr. Luka Juri.

Prosim.

DR. LUKA JURI: Hvala lepa in dober večer še enkrat.

Pri tem amandmaju gre povedati, da ni nič novega in ne reši ničesar, postavlja pa dodatne probleme. Že dosedanja ureditev dejansko onemogoča uporabo sredstev oziroma onemogoča bankam, da če vstopijo v jamstveno shemo, uporabljajo sredstva za tiste managerske odkupe, ki so kakorkoli sporni in niso v skladu z zakonom. Tako razen tega, da vsebuje vsečno obrazložitev, ki pa sicer nima velike zveze z učinkom amandmaja, ta amandma nekega drugačnega vpliva nima.

Jaz bi vprašal predlagatelja amandmaja, ali so morda pozabili tisto, kar je cilj Zakona o jamstveni shemi, in to je zagotovitev čim prejšnje in čim bolj učinkovite likvidnosti za slovensko gospodarstvo. In ali se zavedajo, da tudi s temi 45-

mi minutami so še za najmanj en dan zamaknili datum, s katerim bo stopila v veljavo tokratna novela?

Če se pogovarjamo o problemu slabih kreditov, bi bilo smiselno tudi pomisliti o drugačnih rešitvah, o rešitvah, ki so bile v razpravi v Združenih državah Amerike, ki se jih uveljavlja v Zvezni Republiki Nemčiji, torej o tako imenovanih slabih bankah, ki bi nekatere takšna poročila oziroma takšne kredite prevzele. In napoved, da če to ne bo sprejeto, boste posegli po drugih možnostih ljudske iniciative, je po mojem razumevanju celo povezano z interesi tistih, za katere se govori, da naj bi se jih na ta način želelo omejiti. Jasno je, da takšna sprememba, ki je bila že v drugi obravnavi sprejeta, ni v interesu tako imenovanih tajkunov. In tudi če ta amandma ne bo šel skozi in bomo prišli do drugih posegov, bomo na takšen način samo takšnim tajkunom omogočali lažje življenje. Tako verjetno ne bo niti presenetljivo, če bomo ugotovili, da bo morebitna kampanja financirana prav s strani enih od dotičnih virov.

Tako jaz smisla za ta amandma ne vidim, poudarjam, da je cilj še vedno zagotoviti učinkovito likvidnost, in se sprašujem, ali morda nismo pozabili tisto, kar je naš poglavitni cilj in se zgublamo v nekih rešitvah, ki sicer deklarativno pomenijo dosti, ampak pri vsebinskem učinku pa ne prinesejo ničesar novega. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Aleksander Ravnikar. Prosim.

ALEKSANDER RAVNIKAR: Hvala za besedo. Če ne bi bila toliko pozna ura in če ne bi bili toliko utrjeni, bi lahko bilo celo zabavno, če mi cenjeni poslanec, kolega s Štajerske, razlaga tukaj nek amandma in ga uporablja samo kot sredstvo za postavljanje ultimatov celotnemu Državnemu zboru: če ne boste sprejeli, boste že videli, vas bom jaz "z gajžlo". Tako se sliši tak amandma. .../Oglašanje iz klopi./... "Vas bom jaz z gajžlo", sem rekel. Če ne veste, kaj je gajžla, jaz že vem, kaj je, ker sem kar nekaj "prefural" na kmetih. Sicer pa bi rekel samo naslednje. Amandma, kot je zastavljen, je morda pisan v naglici, morda se ga niso lotili ljudje z ljubeznijo do slovenskega jezika. Moram jih vendarle pohvaliti, ker so pri vejici bistveno bolj uspešni kot kdaj doslej. Napake so izjema, zaradi tega prvim, da je treba pohvaliti. Vendar, kadar bi se v upravni sistem na katerem koli mestu vnašalo nekaj, kar je nejasno, kar zagotavlja obsežno diskrecijo, kar zahteva nekoga, ki bo odločal, kaj pomeni ta posamezni izraz, takrat, seveda, ti nameni niso dobrovereni, kot pravimo v pravu. Na prvem mestu je to "in z njimi povezanih oseb". Katerih? Do kam? Do katerega kolena? Fizičnih, tudi pravnih oseb? Kdo torej? Moj vnuk, ki je poslovno nesposoben, ali kdo drug tudi? - "z njimi povezanih oseb".

Naslednje, kar kaže na nepoznavanje našega veljavnega gospodarskega prava, je, da gre za odkup s strani članov organov vodenja in nadzora teh gospodarskih družb. Prvič imamo dva sistema upravljanja, enotirnega in dvotirnega, in bi bilo treba temu prilagoditi. In drugo, organi so uprave, pri dvotirnem, in pa nadzorni sveti. Da se zelo natančno povedati, bolj natančno določati za koga v takem primeru naj bi šlo. Tak odnos do pravne kulture v gospodarskem pravu se še posebej lepo kaže tudi v četrti alineji 1. točke prvega odstavka tega 13.a člena, tega amandmaja k 13. členu, ki pravi, da se pač ne sme odobravati poroštev za posojila drugim finančnim institucijam, ki so namenjena odkupu celotne gospodarske družbe ali njenega dela - pa spet ta floskula - s strani članov organov vodenja in nadzora teh gospodarskih družb in z njimi povezanih oseb. Omenil bi samo še to, kako se vnaprej ve pri določeni finančni instituciji, da so ta sredstva namenjena prav temu namenu? Se pravi, da bi morali imeti v tej banki preroka, nekoga od vas sestavljavcev tega amandmaja, ki bi vnaprej vedel, za kakšne vrste poslov bo šlo potem v naslednjem koraku. In to bi že tisti trenutek moral vedeti. Jaz sicer ne vidim tukaj notri nobene posebne dodatne sankcije, razen te iz četrtega odstavka, da je treba posebej poročati na zahtevo ministru, pristojnemu za finance, torej druge videti ni, ampak vendarle bi morali verjetno ob tako težkih zahtevah do tega eventualno tudi prihajati.

Če pogledamo še drugo točko, je nekaj podobnega. Potem ko rečeš, da se ne sme dajati posojil, obnavljati posojil, drugače spreminjati pogojev posojil. Spreminjanje pogojev posojil so tudi zavarovanja posojil. To se pravi, da gre v tem odstavku, v tej točki za prenormiranje ali pa za dopovedovanje nekemu, ki pač v sistemu gospodarskega prava tega ne pozna .../Opozorilni znak za konec razprave./... Mislim, ki ne pozna ureditve v našem gospodarskem pravu. Takoj bom zaključil.

Opozoril bi samo na to, da smo k 3. členu vložili, da imamo že vloženi amandma, ki pravi: dajati posojil za odkup delnic ali poslovnih deležev, kar je točno...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Matevž Frangež. Prosim.

MATEVŽ FRANGEŽ: Spoštovani gospod predsednik, najlepša hvala za besedo. Tisto, kar je predlagatelj tega amandmaja na koncu svoje predstavitve oziroma obrazložitve dejal, je nov dokaz ene stare prakse, izsiljevanja, ki smo mu priča v tem državnem zboru. Spomnimo se, da so predlagatelji Slovenske demokratske stranke pred nekaj meseci podobnemu izsiljevanju postavili na kocko mednarodno verodostojnost države, tokrat z...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: ... kolega Frangež, prosim, da razpravljate o vloženi amandmaju.

MATEVŽ FRANGEŽ: Z izsiljevanjem, z referendumom. Če ne sprejmemo njihove verzije tega amandmaja, grozijo, da bomo še za nekaj časa, še za nekaj mesecev zamaknili veljavnost tega izjemno pomembnega protikriznega ukrepa, od katerega si veliko koristi, veliko razvojnih in pozitivnih učinkov obeta slovensko gospodarstvo. To slovensko gospodarstvo imate venomer na jeziku.

Jaz bi še enkrat spomnil, da smo z upoštevanjem nekaterih predlogov v predhodnih obravnavah, pa tudi s predlogom amandmaja, kot ga je danes koalicija uskladila in vložila, želeli kar se da omejiti, možnosti, da bi denar, za katerega jamči država, namenjen investiranju, obratnim sredstvom in razvojnim projektom v podjetjih, ciljali točno za te namene in za nič drugega. Vse ostalo je cenena predvolilna demagogija. In jaz vas pozivam, predlagajmo skupaj zakon o reviziji menedžerskih odkupov, predlagajmo skupaj zakon o nacionalizaciji tega premoženja in takrat in na tisti točki bomo videli, kdo ima resno voljo za to, da dosega na tem področju neke realne spremembe, komu pa gre za to, da stare predvolilne zgodbe obnavlja v času pred evropskimi volitvami. Moj poziv je, končajmo s tem populizmom, ker ga država in gospodarstvo v tej situaciji ne potrebujeta. Hvala.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Darja Lavtižar Bebler. Prosim.

DARJA LAVTIŽAR BEBLER: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Res je polnoči, pa vendar bi rada opozorila na nekaj stvari.

Zdi se mi povsem neodgovorno, da ste, drage kolegice in kolegi, prišli s tem amandmajem. Očitno je bilo 45 minut premalo časa za to, da bi oblikovali spodoben amandma. Namreč, v tem amandmaju ni jasno, ali govorite, ko pravite, da banke iz 1. člena tega zakona ne smejo v okviru svojega poslovanja dajati, enkrat imate "posojila", drugič imate "posojil". Potem govorite o "poroštvih", govorite tudi o "poroštvu". Odločite se, ali gre za ednino ali gre za množino. Potem ni jasno, ali imate v mislih drugi sklon, se pravi, genitiv, ali govorite v četrtem sklonu. Oprostite, to so pomembne nianse, ki se na ta način ne smejo prikrasti v nek resen zakon, v zakon, ki je tako resen, kot je ta, o katerem govorimo. Slovenščina ni zgolj neka kaprica, ampak gre tudi za vsebino, ki je skozi slovenščino razjasnjena. Torej, to, kar ste prinesli, ne vem, verjetno bi rabili še 45 minut časa, še bolj verjetno pa še več kot toliko. S tem povzročate, da bo ta člen navadno sračje gnezdo. In lahko si predstavljate, da na podlagi tega zakona pa bo nekdo moral potem odločati in presojudati. In se mi zdi enostavno to nesprejemljivo. Še enkrat preberite, kaj ste pravzaprav prinesli sem; sicer je res polnoč. Hvala.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Ker mislim, da bo še kar nekaj razprave, predlagam, da na podlagi petega odstavka 67. člena Poslovnika Državnega zbora vsak prijavljeni razpravljavec lahko o vložnem amandmaju razpravlja le enkrat.

Seveda to velja od zdaj naprej.

Torej, glasujemo. Glasujemo o tem predlogu. Glasovanje teče. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 28.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 28.)

Ta predlog je bil sprejet.

Odpiram prijavo, kot rečeno, to pravilo velja od zdaj naprej. Prosim za prijavo.

Besedo ima Aleksander Ravnikar.

ALEKSANDER RAVNIKAR: Hvala, predsednik.

Ob eni drugi razpravi je bilo že pojasnjeno, da gre ob vlaganju takšnih dokumentov, kot je ta amandma, pravzaprav samo za eno početje - čim slabše, tem bolje. Za razreševanje te maksime, kajti če vnašamo takšne tekste v zakon, potem naj mi vendarle kdorkoli od vas, saj je nekaj tudi z vaše strani prijavljenih - najbrž -kdorkoli pojasni, kdo bo pravzaprav tisti, ki bo te presoje, ki so nujno potrebne za kakršnokoli minimalno operativnost takšnega amandmaja, storil. Bom to jaz delal v tej državi? Morda kdo od vas? Ali kdo tretji? Bomo počakali, da kdo zraste, ali bomo porabili kar kakšnega, ki že kaj zna? In konec koncev: ali bi vendarle pri tvorbi takšnih izsiljevalskih sredstev koga, ki kaj zna, vprašali, kako bi se dalo stvari sreči? To bi bilo bistvenega pomena, pa ne bi bilo toliko napak in tako velikih težav z jezikom, niti ne tako velikih diskrecijskih območji, kot so zapisana v tem amandmaju.

Hvala vam.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Besedo ima Bogdan Čepič.

Prosim.

BOGDAN ČEPIČ: Hvala lepa za besedo.

Tega amandmaja seveda ne morem podpreti, zaradi tega, ker so v prvem odstavku v teh alinejah nekatere nejasnosti, za katere bi seveda želel, da so pojasnjene v obrazložitvi, pa o tem ni besede.

Kaj pomeni začasno odkupovanje deležev gospodarskih družb, v katerih imajo člani organov vodenja in nadzora in z njim povezane osebe večinski delež? Ali to pomeni tudi, da eventualna zavarovanja teh kreditov z lastniškimi deleži - jih tudi banka ne more uporabiti? To je v bistvu na nek način odkup tega. Torej, to ne bo šlo potem v to noter. Vi ste verjetno proti temu.

Kar se tiče "odobravati poročstva" - banke dajejo kredite. Res da dajejo tudi poročstva, ampak ne za te stvari, ampak predvsem kredite.

Posebej pa je seveda zgodba v obrazložitvi. "Predlog zakona dopušča možnost, da se lahko likvidna sredstva, namenjena investicijam in razvoju podjetij, namenijo za reprogramiranje spornih menedžerskih oziroma tajkunskih posojil." Ta zakon nima nobenih likvidnih sredstev. Ta zakon daje samo poročstva. Torej, likvidna sredstva imajo banke, za katere želimo, da bi seveda ta svoja likvidna sredstva s pomočjo teh poročstev dajala ven. Lahko kimate z glavo, kolikor hočete, ampak zadržanje tega in tudi namen, o katerem ste vi govorili, da bi se ljudje o tem odločali, pomeni ravno to, kar vam je finančni minister na Odmevih povedal danes. Kasneje, ko bo sprejet ta zakon in bo stopil v veljavo - takšen, kot je - kasneje bo možno preprečiti tajkunske kredite. Žal ta zakon zaradi vsega tega, ker se tako dolgo že vleče, ne bo veljal za eventualno reprogramiranje dolga do Infonda, tako da to to pomeni. In očitno podpirate tajkusneke kredite! Želite seveda, da bi se še vse tiste stvari konsolidiralo, ki se morajo, potem pa gospodarstvo kamorkoli pač bo šlo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ: Hvala lepa. Kolegice in kolegi! Gospod predsednik, državna sekretarka. Čeprav je že ura rana, torej dobro jutro - pa vendar, ne zdi se mi pač najbolj primerno, da ste šli na ta način izkoristiti Poslovnik in omejili razpravo, ker vem, da je pomembno. Ta poročstvena shema je tako pomembna za nadaljnji razvoj našega gospodarstva oziroma ali se bo do konca utopilo ali vendarle mi bomo dali neko možnost nadaljnjega razvoja. Pri tej poročstveni shemi je opozicija vseskozi še kako tvorno sodelovala in nekateri ste govorili, da je pač treba najti skupno točko in tako dalje. Poglejte, celo v včerajšnjem Delu je zapisano, da se v koaliciji nekateri bojijo, da bi takšno dopolnilo, kakor pravi minister za gospodarstvo Matej Lahovnik, omogočilo serijsko podaljšanje spornih kreditov. V tem primeru je včeraj znova potrdil Lahovnik, bi zagotovo odstopil z ministrskega položaja, kot je napovedal že ob podaljšanju posojila holdingu Infonda.

Mene skrbi, zakaj hoče del koalicije ministra Lahovnika vreči, in ni prav. Navsezadnje je eden od boljših ministrov v Vladi, po mojem, in prav on, ki je vendarle na to opozarjal, sedaj ga hočete preko tega eliminirati. Še bolj neumno se mi pa zdi oziroma potrebno se mi pa zdi, da se iščejo neke dlake, neke nianse...

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Spoštovani kolega Pukšič, dajte se osredotočiti na amandma ne na vse ostale zadeve.

FRANC PUKŠIČ: Ja, saj govorimo o amandmaju. Tudi gospod Ravnikar je govoril, kako je nejasno zapisano "družbi in njenih povezanih oseb", ampak, ko sem bral amandma koalicije SD, Zares, LDS in DeSUS-a, tudi piše "z njimi povezanih oseb" in nič ne piše naprej, kako do katerega kolena, šestega, tretjega in tako dalje. Tako se mi zdi res malo neumno, da po eni strani hočete soliti pamet opoziciji, ki pa je vendarle pri tem zakonu še kako tehtno sodelovala in dejansko hoče, resnično hoče samo to, da ta sredstva pridejo za zagon gospodarstva, ne pa za lastniško konsolidacijo, ki se bo žal očitno iz tega dogajala. Jaz nisem razumel kot grožnje, ampak kot opozorilo, tako rekoč zadnje opozorilo: razmislite, ker v nasprotnem primeru bo narod moral sam o tem odločiti. Jaz sem v svoji razpravi danes povedal, kaj konkretno se dogaja, v kakšnem krču je gospodarstvo, navsezadnje delo je, ni pa finančnih tokov, in podjetja z 10, 30, 50 zaposlenimi enostavno nimajo obratnih sredstev. S temi poroštvi države, jasno, pričakujejo, da jim bodo banke vendarle sprostile denar za obratna sredstva za nadaljnji razvoj, skratka za nadaljnje delo. Jaz bom ta amandma podprl.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Besedo ima Zvonko Černač. Prosim. Gospod Černač, samo trenutek. Replika, gospod Ravnikar. Prosim.

ALEKSANDER RAVNIKAR: ...si boste to lahko prebrali. Omenil je moj priimek in po nemarnem omenjanje mojega imena zasluži vsaj repliko. Kaj razume poslanec Pukšič ob tem tekstu, ni moj problem, pač razkazuje svoje razumevanje. Ampak, kaj pomeni začasno odkupovati deleže gospodarskih družb? V našem pravnem sistemu pa pomeni, da gre za deleže v družbah z omejeno odgovornostjo, tam so poslovni deleži. Pustimo zdaj ob strani problematiko, kaj je to začasni odkup in tako naprej, kar se mi zdi vredno posebne diskusije. Že s samo uporabo izrazov gre za nenatančnost in omejevanje na zelo omejeno področje.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Gospod Ravnikar, to je polemika, ne pa replika na napačno navedbo.

ALEKSANDER RAVNIKAR: Sem zaključil, gospod predsednik. Hvala za opozorilo.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala. Besedo ima gospod Zvonko Černač. Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Očitno je res pozna ura kriva, da nek poslanec polemizira kar z lastnim amandmajem. Spoštovani gospod Ravnikar, tisti dve prvi alineji sta prepisani, novi sta samo tretja in četrta alineja v tem amandmaju. Verjetno je pozna ura tudi kriva, da je prednost dana slovnici in ne

vsebinski. Očitno pa pozna ura ni kriva, da bi spremenila naravo delovanja vladajoče koalicije, ki nekaj govori, drugo pa dela; in to vsak dan, v vsakem trenutku.

Na odboru je bil izglasovan zelo jasen in nedvoumen tekst tega zakona. Verjetno takrat ni bila kriva pozna ura, da nekateri niste prav glasovali, ampak povzročili ste to, da je bil izglasovan pravilen tekst: tak, ki bi preprečil prolongiranje posojil tajkunom z državnim poroštvom. To kar ste sedaj v ta zakon pripeljali nazaj s tem amandmajem, ki ste ga vložili in potem malo sfrizirali in zavili v celofan. Nič drugega niste storili, kot to.

V tem amandmaju, ki je predlagan, je novo dodano samo tisto, kar piše v tretji in četrti alineji. In tam piše: "Banke iz 1. člena tega zakona, ki pridobijo jamstveno kvoto," torej poroštvo države, "ne smejo v okviru svojega poslovanja začasno odkupovati deležev gospodarskih družb, v katerih imajo člani organov vodenja in nadzora ter z njimi povezane osebe večinski delež." In zadnja alineja: "Banke, ki pridobijo jamstveno kvoto, ne smejo v okviru svojega poslovanja odobravati poroštva za posojila drugim finančnim institucijam, ki so namenjena odkupu celotne gospodarske družbe ali njenega dela s strani članov organov vodenja in nadzora teh gospodarskih družb in z njimi povezanih oseb." In če tega ne boste podprli, pomeni, da se s tem strinjate, da to lahko počnejo. Pomeni, da ste za to, da se tajkunizacija dogaja z blagoslovom države oziroma z državnim poroštvom, ob tem ko vsak dan "crkne" kakšno podjetje, ki ne more dobiti likvidnih sredstev za normalno poslovanje in za to, da bi ohranjalo proizvodnjo in delovna mesta. To je sprijeno in je sprevrženo. Kot je sprijena in je sprevržena izjava o izsiljevanju. Ustavna pravica, ki jo določa Ustava, je po novem izsiljevanje. Ali smo res tako daleč prišli, spoštovani gospe in gospodje, da je ustavna pravica označena za izsiljevanje? Bilo je zelo jasno in lepo povedano, če ta amandma ne bo sprejet, kar pomeni, da bo tej državi in ljudem narejena velika škoda, bo treba razmisliti o tem, da se uporabi tisto, kar določa Ustava, in da se izkoristi zadnja možnost, ki je še mogoča v takem primeru in poskuša preprečiti enormno škodo, ki v tem primeru ne sega v desetine ali stotine milijone evrov, ampak sega v milijarde evrov, in ki lahko v končni posledici pomeni, da bodo morale davkoplačevalke in davkoplačevalci še enkrat sanirati slovenski bančni sistem. O tem govorimo v tem zakonu in o tem govorimo v tem amandmaju. Ne glede na to, da je to pozna ura, gre za zelo pomembno zadevo in ne se hecati s tem. Jaz predlagam, da razmislite in da ta amandma, ki je dober in ki preprečuje tisto, kar ste ves čas sami zagovarjali, tudi podprete. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati? Gospod Ravnikar, nisem slišal, da bi vas omenil posebej ob tem in zato vam ne dajem...

ALEKSANDER RAVNIKAR: Gospod predsednik, potem pa slabo...

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Ne morete si vzeti sami besede. Ne morete si vzeti sami besede!. Želi še kdo razpravljati o predloženem amandmaju? Ugotavljam, da ne želi. S tem zaključujem razpravo o amandmaju in prehajamo na odločanje o amandmaju SDS k 3. členu. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 43.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

Končali smo odločanje o amandmajih.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi sprejetih amandmajev predlog zakona neusklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 78 poslank in poslancev. Za je glasovalo 49, proti 28.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 28.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

Odbor za finance in monetarno politiko predlaga tudi Državnemu zboru, da sprejme tudi naslednji sklep: Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o jamstveni shemi Republike Slovenije, skrajšani postopek, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložil poslanec mag. Radovan Žerjav, ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 78 poslank in poslancev. Za je glasovalo 49, proti 5.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 21.b točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti Slovenske odškodninske družbe, d.d., iz naslova kreditov, najetih za financiranje Slovenske odškodninske družbe v letu 2009, nujni postopek.**

Nadaljujemo drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženem amandmaju, in sicer prehajamo na odločanje o amandmaju SDS k 6. členu.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 78 poslank in poslancev. Za je glasovalo 35, proti 43.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo glasovanje o amandmaju in drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi

bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskklajen.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Prosim, Zvonko Černač v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Prosim.

ZVONKO ČERNAČ: Hvala lepa. V Slovenski demokratski stranki po tistem, ko ni bil sprejet amandma, ki bi na ustrezen način uredil zavarovanje tega kredita, bomo glasovali proti temu zakonu. Poroštvo Slovenski odškodninski družbi v višini 180 milijonov evrov Vlada utemeljuje s povračilom vlaganj v telekomunikacijsko omrežje, pri čemer je v obrazložitvi Vlada navedla, da je Sod v letu 2007 izplačal 43 milijonov evrov teh vlaganj. Torej vidite, ni tistega problema z negativno bilanco proračuna za leto 2007; tu je Vlada sama priznala, da je temu tako, da je bil proračun države za 2007 pozitiven. V letu 2008 pa je Sod izplačal 108 milijonov evrov vlaganj v telekomunikacijsko omrežje. Za letos se planira še izplačilo 50 milijonov evrov, pri čemer pa so ta sredstva zajeta v okviru rebalansa proračuna za leto 2009, ki smo ga sprejemali v Državnem zboru marca letos. Poleg tega je Slovenska odškodninska družba v letu 2008 še pod prejšnjim vodstvom, to je še staro vodstvo, tisto, ki ga niste še uspeli takrat zamenjati, poslovala pozitivno, in sicer je ustvarila 48,9 milijona evrov presežka. Utemeljitev, zakaj je treba 180 milijonov evrov kredita, izhaja iz utemeljitve Vlade, da ima Slovenska odškodninska družba probleme z likvidnostjo poslovanja, kar pomeni, da dajemo državno poroštvo za zagotovitev likvidnosti poslovanja Soda. Za kaj takega državnega poroštva ni mogoče dati. Tudi zakoni, ki so bili sprejeti v preteklosti v Državnem zboru, eksplicitno navajajo namene, za katere se subjekti, ki so jim bila dana poroštva, državna poroštva, zadolžujejo. Pri Darsu imamo tako izrecno določene odseke avtocest, za katere se je Dars bil dolžan zadolžiti. V primeru Univerze na Primorskem imamo določene konkretne projekte. V tem primeru, ko gre za 180 milijonov evrov ali desetino predvidenega letošnjega proračunskega primanjkljaja, pa teh namenov ni razvidnih oziroma iz obrazložitve izhaja, da dajemo poroštvo za to, da bo Sod lahko zagotavljala normalno poslovanje.

Iz vseh teh razlogov, predvsem pa zaradi tega, ker niste sprejeli amandmaja, ki bi na ustrezen način uredil vsaj zavarovanje tega poroštva, v Poslanski skupini SDS tega zakona ne bomo podprli oziroma mu bomo nasprotovali. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 29.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 29.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno **21.c točko dnevnega reda**, to je z **obravnavo Predloga zakona o delnem povračilu nadomestila plače, nujni postopek**. Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki jo bomo opravili na osnovi pregleda amandmajev, ki ste jih prejeli danes 26. 5. 2009 na klop.

Najprej dajem v odločanje amandma poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 2. členu. Pri tem opozarjam, če bo sprejet ta amandma, je amandma Poslanske skupine SDS pod številko 2 v pregledu amandmajev brezpredmeten. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti nihče.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

S tem je bil amandma pod zaporedno številko 2 brezpredmeten.

Prehajamo na odločanje o amandmaji Poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 6. členu. Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, proti nihče.

(Za je glasovalo 77.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaji poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 8. členu. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Prot nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaji poslanskih skupin SD, Zares, DeSUS in LDS k 11. členu.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je Državni zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaje k 2., 6., 8. in 11. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k tem členom vložiti amandmaje? Želijo, ne želijo? Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženi amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine, gospod Marijan Pojbič v imenu Poslanske skupine SDS. Prosim.

MARIJAN POJBIČ: Spoštovani predsedujoči. V Slovenski demokratični stranki bomo predlog zakona o delnem povračilu nadomestila plače bomo podprli, ker je njegova intenca ohranitev delovnih mest. V Slovenski demokratični stranki se zavedamo, kako pomembno je vsako delovno mesto. Hkrati se mi zdi pa, še enkrat pomembno poudariti, da je sprejetje tega

zakona prepozno. In da tistih 30 tisoč delovnih mest, torej tistih 30 tisoč brezposelnih, od tega zakona ne bo imelo ničesar in to je tragedija, ki se je ne bi smeli dovoliti. V Slovenski demokratski stranki smo tudi veseli vsakega pozitivnega ukrepa, ki ga predlaga Vlada in se nam zdi izjemno pomembno, da vsak tak ukrep tudi podpremo. In prepričani smo, da je ta eden izmed ukrepov ali pa eden izmed boljših ukrepov, ki ga je predlagala sedanja vlada. Zato bomo v Slovenski demokratski stranki ta predlog zakona podprli.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, proti nihče.

(Za je glasovalo 77.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 24. točko dnevnega reda - obravnava Predloga resolucije o Nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini 2009-2014.** Ker k predlogu resolucije matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, prehajamo na odločanje o predlogu resolucije. Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 78, proti nihče.

(Za je glasovalo 78.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je resolucija sprejeta. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 22. točko dnevnega reda - prva obravnava Predloga zakona o spremembi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.** Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je primeren za nadaljnjo obravnavo. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine Robert Hrovat. Prosim.

ROBERT HROVAT: Hvala lepa. No, v Slovenski demokratski stranki bomo, jasno, ta zakon podprli. Pri tem zakonu gre za kontinuiteto izboljšav, sprejemanja izboljšav za naše upokojene in z našim predlogom izenačujemo položaj vseh kmečkih upokojencev, tako da se vsem dodeli pokojnina, določena v višini najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo. Ta populacija je ogromno doprinesla k razvoju Slovenije, k obstoju kmetij, pridelovanja zdrave hrane in mislim, da je prav, da jim na nek način tudi s spremembo tega zakona pomagamo. Gre za majhne spremembe, gre za spremembo enega člena in mislim, da bi si zaslužijo na jesen svojega življenja tudi našo podporo. Gre za spremembo z 227,60 evra na spremembo na 455.19 evra, kar bi pomenilo neko boljšo socialno varnost. Gre pa tukaj zgolj za solidarnost, tako je bilo tudi včeraj povedano tukaj s strani Vlade. Mislim, da je prav, da smo vsi

skupaj solidarni s temi kmečkimi upokojenci in vas pozivam, da ta zakon tudi podprete.

PRESEDNIK DR. PAVEL GANTAR: Hvala lepa. Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za glasovalo 35, proti 42.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da Državni zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem tudi to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s **prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah, v okviru rednega postopka.**

Državni zbor je v sredo 20. 5. 2009 opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj k desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je Državni zbor na predlog predlagatelja zakona sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravil tretjo obravnavo predloga zakona.

Ker je bil vložen amandma k zakonu v tretji obravnavi, prehajamo na razpravo o vloženem amandmaju, ki ste ga prejeli na klop. In sicer, to je amandma Poslanskih skupin Zares, SD, DeSUS in LDS k 9. členu. V razpravo dajem amandma. Želi kdo razpravljati? Ne želi. Ker nihče ne želi razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na odločanje poslanskih skupin Zares, SD, DeSUS in LDS k amandmaju k 9. členu.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za glasovalo 72, proti nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z odločanjem o amandmaju.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi sprejetih amandmajev predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za glasovalo 76, proti nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

V zvezi s to točko... Prosim, da ostanete v dvorani, dokler ne zaključim seje!

V zvezi s to točko dnevnega reda Odbor za gospodarstvo predlaga Državnemu zboru, da na podlagi 153. člena Poslovnika Državnega zbora sprejme naslednji sklep:

Zakonodajno-pravna služba pripravi uradno prečiščeno besedilo zakona o gospodarskih družbah.

Glasujemo. Glasovanje teče. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasovalo 63, proti nihče.

(Za je glasovalo 63.) (Proti Nihče.)

Ugotavljam, da amandma ni bil sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Zaključujem 6. sejo Državnega zbora. Hvala lepa in dobro jutro.

(Seja je bila končana 27. maja 2009 ob 00.42.)

VSEBINA

Določitev dnevnega reda.....	2
MAG. HELENA KAMNAR.....	3
JOŽE TANKO.....	4
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.....	6
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	7
BORUT PAHOR.....	7
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	9
BORUT PAHOR.....	10
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	10
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	11
JAKOB PRESEČNIK.....	11
BORUT PAHOR.....	12
JAKOB PRESEČNIK.....	13
BORUT PAHOR.....	13
JOŽE TANKO.....	14
BORUT PAHOR.....	15
JOŽE TANKO.....	16
BORUT PAHOR.....	17
JOŽE TANKO.....	18
BOJAN KONTIČ.....	19
BORUT PAHOR.....	19
JOŽE TANKO.....	21
JOŽE TANKO.....	21
JOŽE TANKO.....	21
JOŽE TANKO.....	21
JOŽE TANKO.....	22
JOŽE TANKO.....	22
DR. PATRICK VLAČIČ.....	22
DR. PETER VERLIČ.....	23
DR. PATRICK VLAČIČ.....	24
DR. PETER VERLIČ.....	24
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	25
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	25
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	26
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	26
DARKO MENIH.....	26
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	27
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	27
BOGDAN BAROVIČ.....	29
BOGDAN BAROVIČ.....	29
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	29
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	30
MARJAN BEZJAK.....	31
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	31
MARJAN BEZJAK.....	32
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	32
RADO LIKAR.....	33
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	33
DR. IGOR LUKŠIČ.....	34

MAG. MAJDA POTRATA.....	35
DR. IGOR LUKSIČ.....	35
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	36
RENATA BRUNSKOLE.....	37
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	38
ZVONKO ČERNAČ.....	38
MAG. MILAN M. CVIKL.....	39
ZVONKO ČERNAČ.....	40
MAG. MILAN M. CVIKL.....	41
ZVONKO ČERNAČ.....	42
BOGDAN BAROVIČ.....	43
MAG. VASJA KLAVORA.....	44
DR. PATRICK VLAČIČ.....	44
BOGDAN BAROVIČ.....	45
DR. PATRICK VLAČIČ.....	46
MAG. VASJA KLAVORA.....	46
ANTON COLARIČ.....	46
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	47
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	48
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	49
MAG. VASJA KLAVORA.....	50
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	50
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	51
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	52
GVIDO KRES.....	53
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	54
MAG. VASJA KLAVORA.....	55
GVIDO KRES.....	55
MAG. VASJA KLAVORA.....	56
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	56
FRANCI KEK.....	57
DR. PATRICK VLAČIČ.....	57
RUDOLF PETAN.....	58
DR. PATRICK VLAČIČ.....	58
RUDOLF PETAN.....	60
DR. PATRICK VLAČIČ.....	60
BRANKO MARINIČ.....	61
MAG. VASJA KLAVORA.....	62
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	62
BRANKO MARINIČ.....	63
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	64
BRANKO MARINIČ.....	64
MAG. VASJA KLAVORA.....	65
FRANCE CUKJATI.....	65
SILVEN MAJHENIČ.....	66
DR. MILAN POGAČNIK.....	66
SILVEN MAJHENIČ.....	67
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	68
MAG. VASJA KLAVORA.....	69
FRANC JURŠA.....	69
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	70

FRANC JURŠA.....	71
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	71
MILENKO ZIHERL.....	72
MIRO PETEK.....	73
MAG. VASJA KLAVORA.....	73
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	74
MAG. VASJA KLAVORA.....	74
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	74
MAG. VASJA KLAVORA.....	74
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	74
DR. PATRICK VLAČIČ.....	74
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	76
DR. PATRICK VLAČIČ.....	76
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	76
DR. MILAN POGAČNIK.....	77
MAG. MAJDA POTRATA.....	79
FRANCE CUKJATI.....	80
DR. IVAN SVETLIK.....	80
MAG. MAJDA POTRATA.....	81
DR. IVAN SVETLIK.....	81
VITO ROŽEJ.....	82
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	83
VITO ROŽEJ.....	84
IRMA PAVLINIČ KREBS.....	84
MARIJAN POJBIČ.....	85
DR. IVAN SVETLIK.....	86
MARIJAN POJBIČ.....	87
DR. IVAN SVETLIK.....	88
MARIJAN POJBIČ.....	89
ALEKSANDER ZORN.....	89
SAMO BEVK.....	90
DR. VINKO GORENAK.....	91
KATARINA KRESAL.....	92
DR. VINKO GORENAK.....	93
KATARINA KRESAL.....	94
DR. VINKO GORENAK.....	94
MIRAN GYÖREK.....	95
DR. IGOR LUKŠIČ.....	96
MIRAN GYÖREK.....	97
DR. IGOR LUKŠIČ.....	98
MIRAN GYÖREK.....	98
RADO LIKAR.....	99
SREČKO PRIJATELJ.....	99
DR. MILAN POGAČNIK.....	100
SREČKO PRIJATELJ.....	102
DR. MILAN POGAČNIK.....	102
SREČKO PRIJATELJ.....	103
MIRO PETEK.....	104
DR. IVAN SVETLIK.....	105
MIRO PETEK.....	106
DR. IVAN SVETLIK.....	106

MILENKO ZIHERL.....	106
VITO ROŽEJ.....	107
MAG. ZLATKA PLOŠTAJNER.....	108
VITO ROŽEJ.....	109
MAG. ZLATKA PLOŠTAJNER.....	110
VÍTOR MANUEL DA SILVA CALDEIRA.....	111
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNI SLUŽBI (ZDS-1C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 269-V.....	115
MAG. HELENA KAMNAR.....	115
RADO LIKAR.....	115
BOGDAN BAROVIČ.....	116
GVIDO KRES.....	117
MAG. BORUT SAJOVIC.....	118
BOGDAN ČEPIČ.....	119
RADO LIKAR.....	120
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	120
ANTON URH.....	121
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O CARINSKI SLUŽBI (ZCS-1B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 270-V.....	122
MAG. HELENA KAMNAR.....	122
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	123
GVIDO KRES.....	124
MAG. BORUT SAJOVIC.....	124
BOGDAN ČEPIČ.....	125
ZVONKO ČERNAČ.....	127
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	128
ANTON URH.....	128
BOGDAN BAROVIČ.....	129
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O ZAVAROVALNIŠTVU (ZZavar-G), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 230-V.....	130
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	130
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	131
VILI TROFENIK.....	133
BOGDAN BAROVIČ.....	134
ANTON ANDERLIČ.....	135
ANTON ANDERLIČ.....	135
ANTON ANDERLIČ.....	135
ANTON ANDERLIČ.....	135
ANTON ANDERLIČ.....	136
ANTON ANDERLIČ.....	136
ANTON ANDERLIČ.....	136
ANTON ANDERLIČ.....	136
ANTON ANDERLIČ.....	136
MARJAN BEZJAK.....	137
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	138
VILI TROFENIK.....	141
BREDA PEČAN.....	142
ZVONKO ČERNAČ.....	143
LJUBO GERMIČ.....	145

RADO LIKAR.....	147
ZVONKO ČERNAČ.....	147
FRANCO JURI.....	149
BREDA PEČAN.....	149
ZVONKO ČERNAČ.....	151
LJUBO GERMIC.....	151
ZVONKO ČERNAČ.....	152
ANTON ANDERLIČ.....	152
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O PRAVNIH NASLEDNICAH POOBLAŠČENIH INVESTICIJSKIH DRUŽB (ZPNPID-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 267-V.....	154
MAG. HELENA KAMNAR.....	154
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	155
BOGDAN ČEPIČ.....	156
IZTOK PODKRIŽNIK.....	157
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	158
BOGDAN BAROVIČ.....	158
GVIDO KRES.....	159
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TRGU FINANČNIH INSTRUMENTOV (ZTFI-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 268-V.....	160
MAG. HELENA KAMNAR.....	160
RADO LIKAR.....	161
ZVONKO ČERNAČ.....	162
ANTON URH.....	162
BOGDAN BAROVIČ.....	163
GVIDO KRES.....	164
MAG. BORUT SAJOVIC.....	164
BREDA PEČAN.....	165
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TROŠARINAH (ZTro-H), NUJNI POSTOPEK, EPA 325-V.....	166
MAG. HELENA KAMNAR.....	166
RADO LIKAR.....	167
VILI TROFENIK.....	168
ANTON URH.....	169
BOGDAN BAROVIČ.....	170
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	171
MAG. BORUT SAJOVIC.....	172
MIROSLAV KLUN.....	173
RADO LIKAR.....	174
JANKO VEBER.....	175
JANKO VEBER.....	175
DR. PETER VERLIČ.....	176
RADO LIKAR.....	177
RADO LIKAR.....	177
MARJAN BEZJAK.....	178
BOGDAN BAROVIČ.....	179
JAKOB PRESEČNIK.....	180
FRANC BOGOVIČ.....	181
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	182

MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	182
FRANC JURŠA.....	183
MAG. HELENA KAMNAR.....	183
DR. PETER VERLIČ.....	185
RADO LIKAR.....	185
GVIDO KRES.....	186
MARJAN BEZJAK.....	186
MAG. HELENA KAMNAR.....	187
MAG. HELENA KAMNAR.....	187
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O FINANČNEM POSLOVANJU, POSTOPKIH ZARADI INSOLVENTNOSTI IN PRISILNEM PRENEHANJU (ZFPPIPP-A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 240-V.....	187
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	187
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	187
DR. VINKO GORENAK.....	188
ANTON URH.....	189
SILVEN MAJHENIČ.....	189
GVIDO KRES.....	190
MILAN GUMZAR.....	191
MILAN GUMZAR.....	191
BOGDAN ČEPIČ.....	192
BOGDAN ČEPIČ.....	192
JOŽEF JEROVŠEK.....	192
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZVRŠEVANJU KAZENSKIH SANKCIJ (ZIKS-1D), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 272-V.....	194
BOŠTJAN ŠKRLEC.....	194
DR. VINKO GORENAK.....	195
SILVEN MAJHENIČ.....	196
GVIDO KRES.....	197
MILAN GUMZAR.....	198
ANTON COLARIČ.....	199
EVA IRGL.....	200
FRANCI KEK.....	201
FRANCI KEK.....	201
ANTON URH.....	201
Glasovanje k 1. točki dnevnega reda.....	202
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	203
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	203
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	203
JOŽE TANKO.....	203
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	204
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	205
DR. PETER VERLIČ.....	206
DR. PETER VERLIČ.....	206
MILENKO ZIHERL.....	207
JANKO VEBER.....	207
BRANKO MARINIČ.....	208
ZVONKO ČERNAČ.....	208
BOGDAN BAROVIČ.....	209

SREČKO PRIJATELJ	209
SREČKO PRIJATELJ	209
FRANC PUKŠIČ	210
MAG. BRANKO GRIMS	211
MARIJAN POJBIČ	211
DR. PAVEL GANTAR	212
DR. LUKA JURI	212
DR. LUKA JURI	213
DANIJEL KRIVEC	213
FRANCO JURI	214
FRANCO JURI	214
ANTON ANDERLIČ	214
ANTON ANDERLIČ	214
IVAN GRILL	215
DR. PETER VERLIČ	215
MATJAŽ HAN	216
MAG. BRANKO GRIMS	217
MAG. BRANKO GRIMS	217
MARIJAN KRIŽMAN	217
RUDOLF PETAN	218
RENATA BRUNSKOLE	218
BREDA PEČAN	219
FRANCE CUKJATI	219
JOŽE TANKO	220
ZVONKO ČERNAČ	221
ZVONKO ČERNAČ	221
MAG. ANDREJ VIZJAK	222
JOŽEF JEROVŠEK	223
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	224
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	224
JOŽE TANKO	224
FRANC PUKŠIČ	225
MAG. BRANKO GRIMS	226
BRANKO MARINIČ	227
ZVONKO ČERNAČ	227
ZVONKO ČERNAČ	227
BRANKO MARINIČ	228
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	228
MARIJAN POJBIČ	229
MAG. BRANKO GRIMS	230
MAG. BRANKO GRIMS	230
DR. LUKA JURI	231
MAG. ANDREJ VIZJAK	231
MAG. ANDREJ VIZJAK	231
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ	232
MELITA ŽUPEVC	232
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	233
MAG. MAJDA POTRATA	233
DR. VINKO GORENAK	234
DR. VINKO GORENAK	234
DR. VINKO GORENAK	234

DR. VINKO GORENAK	235
MIRO PETEK	235
MARIJAN POJBIČ	235
ANTON KAMPUŠ	236
MAG. BORUT SAJOVIC	236
SILVEN MAJHENIČ	237
ALENKA JERAJ	237
FRANCO JURI	238
FRANCO JURI	238
RUDOLF PETAN	238
DEJAN LEVANIČ	239
RUDOLF PETAN	239
MILENKO ZIHERL	240
JOŽEF JEROVŠEK	240
ZVONKO ČERNAČ	241
JOŽE TANKO	241
JOŽE TANKO	242
JOŠKO GODEC	243
JOŠKO GODEC	243
JOŠKO GODEC	243
DR. LUKA JURI	243
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	244
DR. VINKO GORENAK	244
MELITA ŽUPEVC	245
MELITA ŽUPEVC	245
MELITA ŽUPEVC	246
FRANCI KEK	246
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ	246
BOGDAN BAROVIČ	246
MAG. BRANKO GRIMS	247
MAG. BRANKO GRIMS	247
RUDOLF PETAN	247
DR. LUKA JURI	248
DR. VINKO GORENAK	248
DR. VINKO GORENAK	249
DR. VINKO GORENAK	249
ANDREJ MAGAJNA	249
ANDREJ MAGAJNA	249
JOŽE TANKO	250
JOŽE TANKO	250
DARJA LAVTIŽAR BEBLER	251
SREČKO PRIJATELJ	251
JOŽEF JEROVŠEK	251
JOŽEF JEROVŠEK	252
JOŽEF JEROVŠEK	252
MIRAN GYÖREK	252
JOŽEF JEROVŠEK	253
JOŽEF JEROVŠEK	254
BOGDAN BAROVIČ	254
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	254
SREČKO PRIJATELJ	255

MILENKO ZIHERL.....	256
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	257
MIRAN GYÖREK.....	257
Glasovanje k 2. točki dnevnega reda.....	258
Glasovanje k 3. točki dnevnega reda.....	258
Glasovanje k 4. točki dnevnega reda.....	258
Glasovanje k 5. točki dnevnega reda.....	259
Glasovanje k 6. točki dnevnega reda.....	259
RADO LIKAR.....	260
RADO LIKAR.....	260
JOŽEF JEROVŠEK.....	260
RADO LIKAR.....	260
FRANC BOGOVIČ.....	260
JOŽE TANKO.....	261
Glasovanje k 13. točki dnevnega reda.....	261
Glasovanje k 14. točki dnevnega reda.....	261
DR. VINKO GORENAK.....	262
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOSPODARSKIH DRUŽBAH (ZGD-1C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 239-V.....	263
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	263
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	264
VILI REZMAN.....	265
VILI REZMAN.....	266
LOJZE POSEDEL.....	266
BOGDAN BAROVIČ.....	268
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	269
VILI REZMAN.....	270
LOJZE POSEDEL.....	271
FRANCO JURI.....	272
BOGDAN BAROVIČ.....	273
ALEKSANDER RAVNIKAR.....	274
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	275
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	275
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	275
SREČKO PRIJATELJ.....	276
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	278
MARJAN BEZJAK.....	278
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	279
JOŽEF JEROVŠEK.....	279
JOŽEF JEROVŠEK.....	281
JOŽEF JEROVŠEK.....	281
JOŽEF JEROVŠEK.....	281
JOŽEF JEROVŠEK.....	281
JOŽEF JEROVŠEK.....	282
JOŽEF JEROVŠEK.....	282
JOŽEF JEROVŠEK.....	282
JOŽEF JEROVŠEK.....	282
JOŽEF JEROVŠEK.....	282
JOŽEF JEROVŠEK.....	283
LOJZE POSEDEL.....	283
LOJZE POSEDEL.....	283

LOJZE POSEDEL.....	283
VILI REZMAN.....	284
JOŽEF JEROVŠEK.....	285
JOŽEF JEROVŠEK.....	285
FRANC PUKŠIČ.....	285
FRANC PUKŠIČ.....	286
SILVEN MAJHENIČ.....	287
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	287
MILENKO ZIHERL.....	288
GVIDO KRES.....	289
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	290
VILI REZMAN.....	290
MATEVŽ FRANGEŽ.....	290
MATEVŽ FRANGEŽ.....	291
MATEVŽ FRANGEŽ.....	291
MATEVŽ FRANGEŽ.....	291
ALEKSANDER RAVNIKAR.....	291
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	292
BOGDAN BAROVIČ.....	293
LOJZE POSEDEL.....	294
BOGDAN BAROVIČ.....	295
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREPREČEVANJU OMEJEVANJA KONKURENCE (ZPOmK-1A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 303-V.....	296
DR. MATEJ LAHOVNIK.....	296
VILI REZMAN.....	297
JANEZ RIBIČ.....	298
MAG. BORUT SAJOVIC.....	298
SILVA ČRNUGELJ.....	300
MARJAN BEZJAK.....	301
LOJZE POSEDEL.....	301
VILI REZMAN.....	302
BOGDAN BAROVIČ.....	303
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ODPRAVLJANJU POSLEDIC DELA Z AZBESTOM (ZOPDA-B), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 2276-IV.....	304
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	304
ANTON ANDERLIČ.....	306
SAMO BEVK.....	307
ALENKA JERAJ.....	309
FRANCI KEK.....	309
MAG. VASJA KLAVORA.....	310
SREČKO PRIJATELJ.....	310
JANEZ RIBIČ.....	312
MIRKO BRULC.....	313
ANTON ANDERLIČ.....	314
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	315
SREČKO PRIJATELJ.....	316
MELITA ŽUPEVC.....	318
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	318
FRANCO JURI.....	319

JANEZ RIBIČ.....	319
ANTON ANDERLIČ.....	320
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	320
SILVEN MAJHENIČ.....	321
SREČKO PRIJATELJ.....	321
SREČKO PRIJATELJ.....	322
SREČKO PRIJATELJ.....	322
SREČKO PRIJATELJ.....	322
SREČKO PRIJATELJ.....	322
SREČKO PRIJATELJ.....	322
SREČKO PRIJATELJ.....	322
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	323
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	323
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	323
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	323
MARIJAN KRIŽMAN.....	323
MARIJAN KRIŽMAN.....	324
ANTON ANDERLIČ.....	324
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O DELNEM SUBVENCIONIRANJU POLNEGA DELOVNEGA ČASA (ZDSPDČ-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 249-V.....	325
BORUT MEH.....	325
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	326
DR. IVAN SVETLIK.....	327
ANDREJ MAGAJNA.....	327
ALENKA JERAJ.....	328
VITO ROŽEJ.....	329
ANTON URH.....	330
MAG. VASJA KLAVORA.....	330
SREČKO PRIJATELJ.....	330
JANEZ RIBIČ.....	332
MAG. BORUT SAJOVIC.....	333
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ŠTIPENDIRANJU (Zštip-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 304-V.....	334
DR. IVAN SVETLIK.....	334
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	335
ALENKA JERAJ.....	336
VITO ROŽEJ.....	338
VILI REZMAN.....	339
SREČKO PRIJATELJ.....	340
JANEZ RIBIČ.....	342
MAG. BORUT SAJOVIC.....	343
DEJAN LEVANIČ.....	344
ALENKA JERAJ.....	346
MAG. MAJDA POTRATA.....	346
VILI REZMAN.....	347
ROBERT HROVAT.....	348
SREČKO PRIJATELJ.....	349
DR. IVAN SVETLIK.....	350

FRANC PUKŠIČ	351
BOGDAN BAROVIČ	353
MARIJAN POJBIČ	354
MIRO PETEK	355
VITO ROŽEJ	355
VILI REZMAN	357
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	358
DR. LUKA JURI	359
MILENKO ZIHERL	360
DR. IVAN SVETLIK	361
FRANCE CUKJATI	362
BREDA PEČAN	362
GVIDO KRES	364
VITO ROŽEJ	364
ALENKA JERAJ	365
ROBERT HROVAT	366
DR. IVAN SVETLIK	367
DEJAN LEVANIČ	367
ALENKA JERAJ	368
MILENKO ZIHERL	368
DR. MATEJ LAHOVNIK	370
Glasovanje k 9. točki dnevnega reda	370
Glasovanje k 10. točki dnevnega reda	371
Glasovanje k 11. točki dnevnega reda	371
Glasovanje k 12. točki dnevnega reda	371
ALENKA JERAJ	372
DEJAN LEVANIČ	372
SREČKO PRIJATELJ	373
MARIJAN POJBIČ	373
MILENKO ZIHERL	374
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	374
BOGDAN BAROVIČ	375
FRANC PUKŠIČ	376
RUDOLF PETAN	376
BREDA PEČAN	377
MATEVŽ FRANGEŽ	377
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ	378
DR. LUKA JURI	378
SILVEN MAJHENIČ	378
MARJAN BEZJAK	379
ROBERT HROVAT	379
SREČKO PRIJATELJ	380
ALENKA JERAJ	380
MAG. BRANKO GRIMS	381
DR. LUKA JURI	381
FRANCI KEK	381
DEJAN LEVANIČ	382
ANTON URH	382
ZVONKO ČERNAČ	382
ALENKA JERAJ	383
DEJAN LEVANIČ	383

LJUBO GERMIČ.....	384
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	385
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	386
MARIJAN POJBIČ.....	386
VITO ROŽEJ.....	387
MAG. BRANKO GRIMS.....	387
MILENKO ZIHERL.....	388
IVAN GRILL.....	388
DR. LUKA JURI.....	389
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	389
BRANKO MARINIČ.....	389
BOGDAN BAROVIČ.....	390
RUDOLF PETAN.....	390
ALENKA JERAJ.....	391
JOŽE TANKO.....	391
DEJAN LEVANIČ.....	392
BREDA PEČAN.....	393
VILI REZMAN.....	393
DARKO MENIH.....	394
FRANCO JURI.....	394
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREVOZU NEVARNEGA BLAGA (ZPNB-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 250-V.....	395
KATARINA KRESAL.....	395
DR. VINKO GORENAK.....	396
DAMIJAN PERNE.....	396
ANTON URH.....	396
SILVEN MAJHENIČ.....	397
GVIDO KRES.....	398
ANTON COLARIČ.....	399
JOŽEF JEROVŠEK.....	399
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O TUJCIH (ZTuj-1E), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 271-V.....	400
KATARINA KRESAL.....	400
DR. VINKO GORENAK.....	401
ANTON URH.....	401
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	402
GVIDO KRES.....	404
MAG. BORUT SAJOVIC.....	404
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	405
DR. VINKO GORENAK.....	406
VITO ROŽEJ.....	407
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POTNIH LISTINAH (ZPLD-1C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 291-V.....	407
KATARINA KRESAL.....	407
DR. VINKO GORENAK.....	408
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	409
GVIDO KRES.....	410
MAG. BORUT SAJOVIC.....	410

DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	412
ALENKA JERAJ.....	413
VITO ROŽEJ.....	413
VITO ROŽEJ.....	413
ANTON URH.....	414
JOŽE TANKO.....	415
JOŽE TANKO.....	416
JOŽE TANKO.....	416
JOŽE TANKO.....	416
JOŽE TANKO.....	416
JOŽE TANKO.....	416
JOŽE TANKO.....	417
DR. VINKO GORENAK.....	417
JOŽE TANKO.....	418
MAG. BORUT SAJOVIC.....	419
MAG. BRANKO GRIMS.....	419
MAG. BRANKO GRIMS.....	420
MAG. BRANKO GRIMS.....	420
MAG. BRANKO GRIMS.....	420
JOŽE TANKO.....	420
JOŽE TANKO.....	420
JOŽE TANKO.....	421
19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SEMENSKEM MATERIALU KMETIJSKIH RASTLIN (ZSMKR-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 251-V.....	421
JOŽEF JEROVŠEK.....	421
JOŽEF JEROVŠEK.....	422
SONJA BUKOVEC.....	422
FRANC BOGOVIČ.....	423
MAG. BORUT SAJOVIC.....	424
JANKO VEBER.....	425
MILENKO ZIHERL.....	426
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	426
ANTON URH.....	427
MIRAN GYÖREK.....	428
FRANC BOGOVIČ.....	428
20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SOOBSTOJU GENSKO SPREMENJENIH RASTLIN Z OSTALIMI KMETIJSKIMI RASTLINAMI (ZSGSROKR), NUJNI POSTOPEK, EPA 354-V.....	429
DR. MILAN POGAČNIK.....	430
FRANC BOGOVIČ.....	431
ALAN BUKOVNIK.....	433
ROBERT HROVAT.....	433
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	434
ANTON URH.....	436
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	437
FRANC BOGOVIČ.....	439
MAG. BORUT SAJOVIC.....	440
23. točka dnevnega reda: PONOVRNO ODLOČANJE O ZAKONU O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZASEBNEM VAROVANJU (ZZasV- B), EPA 237-V.....	441

KATARINA KRESAL.....	442
DR. VINKO GORENAK.....	442
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	443
GVIDO KRES.....	443
MAG. BORUT SAJOVIC.....	444
ANTON COLARIČ.....	445
Glasovanje k 15. točki dnevnega reda.....	447
MARJAN BEZJAK.....	447
Glasovanje k 16. točki dnevnega reda.....	447
Glasovanje k 17. točki dnevnega reda.....	448
Glasovanje k 19. točki dnevnega reda.....	448
Glasovanje k 20. točki dnevnega reda.....	449
JOŽE TANKO.....	449
JOŽE TANKO.....	449
JOŽE TANKO.....	449
Glasovanje k 23. točki dnevnega reda.....	449
JOŽE TANKO.....	450
JOŽE TANKO.....	450
JOŽE TANKO.....	450
26. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN ČEŠKO REPUBLIKO O IZMENJAVI IN MEDSEBOJNEM VAROVANJU TAJNIH PODATKOV (BCZVTP), EPA 1341-IV.....	450
27. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	451
Predlog predsednika Republike Slovenije za imenovanje dveh viceguvernerjev in članov Sveta Banke Slovenije, EPA 333-V.	451
DR. ERIK KERŠEVAN.....	451
Predlog predsednika Republike Slovenije za imenovanje informacijske pooblaščenke s predlogom sklepa, EPA 334-V...	453
DR. ERIK KERŠEVAN.....	453
JOŽE TANKO.....	454
MAG. BORUT SAJOVIC.....	456
JOŽEF JEROVŠEK.....	456
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	457
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	458
JOŽE TANKO.....	458
JOŽEF JEROVŠEK.....	459
JANJA KLASINC.....	459
MIRO PETEK.....	460
MILENKO ZIHERL.....	461
MELITA ŽUPEVC.....	462
JOŽEF JEROVŠEK.....	463
JOŽEF JEROVŠEK.....	463
JOŽEF JEROVŠEK.....	463
JOŽEF JEROVŠEK.....	463
JOŽEF JEROVŠEK.....	463
JOŽE TANKO.....	463
JOŽE TANKO.....	464
JOŽE TANKO.....	464
JOŽE TANKO.....	464
JOŽE TANKO.....	464

JOŽE TANKO.....	464
JOŽE TANKO.....	464
JOŽE TANKO.....	465
JOŽE TANKO.....	465
JOŽE TANKO.....	465
JOŽE TANKO.....	465
JOŽE TANKO.....	465
DR. LUKA JURI.....	465
ZVONKO ČERNAČ.....	466
ZVONKO ČERNAČ.....	466
MELITA ŽUPEVC.....	467
SILVA ČRNUGELJ.....	467
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	467
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI.....	468
MILENKO ZIHERL.....	468
MILENKO ZIHERL.....	468
MAG. MAJDA POTRATA.....	468
JOŽEF JEROVŠEK.....	469
Predlog sklepa o imenovanju članov Nadzornega odbora Slovenske odškodninske družbe, EPA 347-V.....	470
JOŽE TANKO.....	470
JOŽE TANKO.....	470
DUŠAN KUMER.....	471
DUŠAN KUMER.....	472
DUŠAN KUMER.....	472
BOJAN KONTIČ.....	472
JOŽEF JEROVŠEK.....	473
JOŽEF JEROVŠEK.....	473
JOŽEF JEROVŠEK.....	473
MELITA ŽUPEVC.....	474
DUŠAN KUMER.....	474
JOŽE TANKO.....	474
JOŽEF JEROVŠEK.....	475
DUŠAN KUMER.....	475
DUŠAN KUMER.....	475
DUŠAN KUMER.....	475
Glasovanje k 7. točki dnevnega reda.....	475
DR. PETER VERLIČ.....	475
RADO LIKAR.....	476
ZVONKO ČERNAČ.....	476
DR. LUKA JURI.....	477
DR. LUKA JURI.....	477
MARJAN BEZJAK.....	477
JOŽE TANKO.....	478
ZVONKO ČERNAČ.....	479
RADO LIKAR.....	479
MARJAN BEZJAK.....	479
JAKOB PRESEČNIK.....	480
GVIDO KRES.....	480
JANKO VEBER.....	480
MILENKO ZIHERL.....	481

JOŽEF JEROVŠEK.....	481
24. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU PREPREČEVANJA NASILJA V DRUŽINI 2009-2014 (ReNPPND0914), EPA 252-V.....	482
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	482
VITO ROŽEJ.....	483
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	485
SREČKO PRIJATELJ.....	486
GVIDO KRES.....	487
MAG. BORUT SAJOVIC.....	488
MAG. MAJDA POTRATA.....	490
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	491
JOŽEF JEROVŠEK.....	492
JOŽEF JEROVŠEK.....	493
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	493
22. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O POKOJNINSKEM IN INVALIDSKEM ZAVAROVANJU (ZPIZ-1H), PRVA OBRAVNAVA, EPA 308-V.....	494
ROBERT HROVAT.....	494
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	496
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	497
MIRAN GYÖREK.....	498
GVIDO KRES.....	499
MAG. BORUT SAJOVIC.....	500
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	502
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	504
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	505
ROBERT HROVAT.....	507
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	508
SILVEN MAJHENIČ.....	511
FRANC BOGOVIČ.....	512
MAG. MAJDA POTRATA.....	514
JOŽEF JEROVŠEK.....	515
VITO ROŽEJ.....	517
SILVA ČRNUGELJ.....	519
MIRO PETEK.....	520
MIRAN POTRČ.....	521
ROBERT HROVAT.....	522
MIRAN POTRČ.....	524
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	525
DEJAN LEVANIČ.....	526
JOŽE TANKO.....	528
ROBERT HROVAT.....	529
IVAN GRILL.....	530
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	533
BRANKO MARINIČ.....	534
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	535
JANKO VEBER.....	537
JANKO VEBER.....	538
MARIJAN POJBIČ.....	538
MIRAN GYÖREK.....	542

GVIDO KRES.....	543
MAG. BORUT SAJOVIC.....	544
ALENKA JERAJ.....	545
SREČKO PRIJATELJ.....	546
JOŽE TANKO.....	548
MIRAN POTRČ.....	554
MIRAN POTRČ.....	554
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	555
ROBERT HROVAT.....	556
25. točka dnevnega reda: AKT O ODREDITVI PARLAMENTARNE PREISKAVE ZA UGOTOVITEV VSEH DEJSTEV IN OKOLIŠČIN TER OCENITEV DEJANSKEGA STANJA FINANCIRANJA SPORNIH MENEDŽERSKIH PREVZEMOV GOSPODARSKIH DRUŽB ISTRABENZ, HOLDIŃSKA DRUŽBA, D. D., IN PIVOVARNA LAŠKO, D. D., S STRANI BANK OZIROMA KREDITNIH INSTITUCIJ V PRETEŽNI DRŽAVNI LASTI (KREDITNE INSTITUCIJE ZNOTRAJ NLB SKUPINE IN NKBM, D. D.,) (V NADALJEVANJU: BANK), PRI ČEMER NAJ SE UGOTOVI MOREBITNA VPLETENOST POSAMEZNIH NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ IN OCENI NJIHOV MOREBITEN POLITIČNI VPLIV NA DODELJEVANJE T. I. "TAJKUNSKIH" POSOJIL - POSOJILA, NAMENJENA ČLANOM POSLOVODNIH ORGANOV NAVEDENIH GOSPODARSKIH DRUŽB IN Z NJIMI POVEZANIH PRAVNIH IN FIZIČNIH OSEB (T. I. "SLAMNATIH" PODJETIJ, FINANČNIH HOLDINGOV IPD.) ZA ODKUP GOSPODARSKE DRUŽBE, KI SO JO VODILI OZIROMA JO VODIJO, OZIROMA NJENEGA VEČINSKEGA DELEŽA; IN UGOTOVITEV VSEH DEJSTEV IN OKOLIŠČIN TER OCENITEV DEJANSKEGA STANJA PRAVNIH PREDPISOV O PREVZEMIH, KI SO DOPUŠČALI OMENJENE SPORNE MENEDŽERSKE PREVZEME, PRI ČEMER NAJ SE UGOTOVI, KDO OD POSAMEZNIH NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ JE BIL ZA TAKŠNO STANJE ODGOVOREN, EPA 331-V	558
LOJZE POSEDEL.....	559
BOGDAN BAROVIČ.....	560
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	563
MAG. BORUT SAJOVIC.....	565
DUŠAN KUMER.....	566
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	568
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	569
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	571
LOJZE POSEDEL.....	574
MATJAŽ ZANOŠKAR.....	576
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM.....	577
SILVEN MAJHENIČ.....	580
FRANC PUKŠIČ.....	581
ANTON KAMPUŠ.....	582
ZVONKO ČERNAČ.....	583
FRANCO JURI.....	586
SREČKO PRIJATELJ.....	590
SREČKO PRIJATELJ.....	590
SREČKO PRIJATELJ.....	590
ZVONKO ČERNAČ.....	590
ZVONKO ČERNAČ.....	591
SREČKO PRIJATELJ.....	591
JOŽEF JEROVŠEK.....	594

JOŽEF JEROVŠEK.....	596
JOŽEF JEROVŠEK.....	596
JOŽEF JEROVŠEK.....	596
JOŽEF JEROVŠEK.....	597
GVIDO KRES.....	597
ALEKSANDER RAVNIKAR.....	599
MAG. BORUT SAJOVIC.....	600
DUŠAN KUMER.....	602
MIRO PETEK.....	603
MIRO PETEK.....	604
DR. VINKO GORENAK.....	605
DR. VINKO GORENAK.....	606
MAG. MAJDA POTRATA.....	606
MAG. MAJDA POTRATA.....	607
ZVONKO ČERNAČ.....	607
MILENKO ZIHERL.....	608
JOŽE TANKO.....	609
LOJZE POSEDEL.....	614
BOGDAN ČEPIČ.....	617
BOGDAN ČEPIČ.....	617
DR. VINKO GORENAK.....	619
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	619
RUDOLF PETAN.....	621
21. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNIH CESTAH (ZJC-D), NUJNI POSTOPEK, EPA 362-V.....	624
ZVONKO ČERNAČ.....	624
ZVONKO ČERNAČ.....	625
ZVONKO ČERNAČ.....	625
ZVONKO ČERNAČ.....	625
DR. PATRICK VLAČIČ.....	626
SREČKO PRIJATELJ.....	627
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	629
MIRAN JERIČ.....	630
MATJAŽ HAN.....	632
DR. PETER VERLIČ.....	633
DAMIJAN PERNE.....	634
ANTON URH.....	636
SREČKO PRIJATELJ.....	637
RUDOLF PETAN.....	638
RUDOLF PETAN.....	639
DR. LUKA JURI.....	641
BRANKO MARINIČ.....	643
ANTON KAMPUŠ.....	644
ROBERT HROVAT.....	646
DR. PETER VERLIČ.....	647
DR. PATRICK VLAČIČ.....	650
ZVONKO ČERNAČ.....	651
ALENKA JERAJ.....	653
ANTON ANDERLIČ.....	653
JAKOB PRESEČNIK.....	656

MILENKO ZIHERL.....	658
RENATA BRUNSKOLE.....	659
SREČKO PRIJATELJ.....	661
FRANCO JURI.....	663
SILVA ČRNUGELJ.....	666
DAMIJAN PERNE.....	667
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	669
JOŽE TANKO.....	671
DR. LUKA JURI.....	672
MIRO PETEK.....	674
DR. PETER VERLIČ.....	675
VILI REZMAN.....	675
SAMO BEVK.....	676
DR. PATRICK VLAČIČ.....	678
FRANC PUKŠIČ.....	679
MIRAN JERIČ.....	680
RUDOLF PETAN.....	682
MAG. MAJDA POTRATA.....	682
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	683
DR. LUKA JURI.....	685
DUŠAN KUMER.....	686
SAMO BEVK.....	687
DR. PAVEL GANTAR.....	688
DR. LUKA JURI.....	691
18. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O POLICIJI (ZPol-G), NUJNI POSTOPEK, EPA 361-V.....	691
KATARINA KRESAL.....	691
DR. VINKO GORENAK.....	693
MAG. BORUT SAJOVIC.....	694
MIRAN POTRČ.....	696
DR. VINKO GORENAK.....	697
ANTON URH.....	699
SILVEN MAJHENIČ.....	700
GVIDO KRES.....	702
JANJA KLASINC.....	703
EVA IRGL.....	704
JANJA KLASINC.....	705
JANJA KLASINC.....	705
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	705
JOŽEF JEROVŠEK.....	707
BRANKO MARINIČ.....	709
ALENKA JERAJ.....	709
MELITA ŽUPEVC.....	710
DR. VINKO GORENAK.....	712
JOŽEF JEROVŠEK.....	712
JOŽEF JEROVŠEK.....	712
JOŽEF JEROVŠEK.....	713
MIRO PETEK.....	713
DR. VINKO GORENAK.....	714
MAG. MAJDA POTRATA.....	716

MIRKO BRULC	718
DARJA LAVTIŽAR BEBLER	719
JOŽEF JEROVŠEK	720
DARJA LAVTIŽAR BEBLER	721
MELITA ŽUPEVC	721
JOŽEF JEROVŠEK	721
MAG. MAJDA POTRATA	722
EVA IRGL	722
EVA IRGL	723
EVA IRGL	723
JOŽEF JEROVŠEK	724
BREDA PEČAN	725
ALENKA JERAJ	726
MAG. BORUT SAJOVIC	727
SILVEN MAJHENIČ	728
JANJA KLASINC	729
DR. VINKO GORENAK	729
DR. VINKO GORENAK	730
KATARINA KRESAL	731
KATARINA KRESAL	732
DR. VINKO GORENAK	732
21.A točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAMSTVENI SHEMA REPUBLIKE SLOVENIJE (ZJShemRS-B), NUJNI POSTOPEK, EPA 364-V	733
MAG. RADOVAN ŽERJAV	733
MAG. RADOVAN ŽERJAV	734
RADO LIKAR	735
BOGDAN ČEPIČ	736
MAG. ANDREJ VIZJAK	738
MAG. ANDREJ VIZJAK	738
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	739
VILI REZMAN	741
BOGDAN BAROVIČ	742
MAG. RADOVAN ŽERJAV	743
MAG. BORUT SAJOVIC	744
ANTON KAMPUŠ	746
BOGDAN BAROVIČ	747
BOGDAN BAROVIČ	747
VILI REZMAN	748
DR. FRANC KRIŽANIČ	749
FRANCO JURI	750
CVETKA ZALOKAR ORAŽEM	751
MILENKO ZIHERL	752
MILENKO ZIHERL	752
BOGDAN BAROVIČ	753
SREČKO PRIJATELJ	754
MAG. ANDREJ VIZJAK	755
MATEVŽ FRANGEŽ	756
DR. FRANC KRIŽANIČ	757
JAKOB PRESEČNIK	758
FRANC PUKŠIČ	759

FRANC PUKŠIČ.....	760
RADO LIKAR.....	760
VILI TROFENIK.....	761
MAG. VASJA KLAVORA.....	762
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	762
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	762
MAG. MAJDA POTRATA.....	763
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	763
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	763
FRANCE CUKJATI.....	763
BOGDAN ČEPIČ.....	764
JOŽE TANKO.....	766
MARIJAN POJBIČ.....	767
FRANCI KEK.....	768
FRANCI KEK.....	768
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	769
VITO ROŽEJ.....	769
VILI TROFENIK.....	769
MAG. VASJA KLAVORA.....	770
DR. LUKA JURI.....	770
MIRKO BRULC.....	771
BREDA PEČAN.....	772
LOJZE POSEDEL.....	773
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	774
JOŽE TANKO.....	774
FRANCE CUKJATI.....	775
DR. LUKA JURI.....	776
BREDA PEČAN.....	776
MAG. VASJA KLAVORA.....	776
VILI TROFENIK.....	776
MAG. VASJA KLAVORA.....	777
FRANCE CUKJATI.....	777
MAG. VASJA KLAVORA.....	777
SREČKO PRIJATELJ.....	777
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	778
MAG. VASJA KLAVORA.....	779
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	779
21.B točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POROŠTVU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBVEZNOSTI SLOVENSKE ODŠKODNINSKE DRUŽBE, D. D., IZ NASLOVA KREDITOV, NAJETIH ZA FINANCIRANJE SLOVENSKE ODŠKODNINSKE DRUŽBE, D. D., V LETU 2009 (ZPSOD09), NUJNI POSTOPEK, EPA 374-V.....	780
DR. FRANC KRIŽANIČ.....	780
RADO LIKAR.....	781
RADO LIKAR.....	783
MAG. VASJA KLAVORA.....	784
VILI TROFENIK.....	784
VILI REZMAN.....	785
BOGDAN BAROVIČ.....	786
MAG. RADOVAN ŽERJAV.....	787
MAG. BORUT SAJOVIC.....	788

BREDA PEČAN.....	789
RADO LIKAR.....	790
21.C točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DELNEM POVRAČILU NADOMESTILA PLAČE (ZDPNP), NUJNI POSTOPEK, EPA 375-V.....	791
DR. IVAN SVETLIK.....	791
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	792
VITO ROŽEJ.....	794
MAG. FRANC ŽNIDARŠIČ.....	795
SREČKO PRIJATELJ.....	796
JAKOB PRESEČNIK.....	796
LJUBO GERMIČ.....	797
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	799
MARIJAN POJBIČ.....	800
MARIJAN KRIŽMAN.....	802
MATEVŽ FRANGEŽ.....	803
MARIJAN POJBIČ.....	804
ROBERT HROVAT.....	805
ROBERT HROVAT.....	805
DR. IVAN SVETLIK.....	806
JAKOB PRESEČNIK.....	807
GVIDO KRES.....	807
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	808
ANTON KAMPUŠ.....	808
LJUBO GERMIČ.....	809
LJUBO GERMIČ.....	809
MIROSLAV KLUN.....	810
SREČKO PRIJATELJ.....	811
VITO ROŽEJ.....	812
DR. PAVEL GANTAR.....	812
VITO ROŽEJ.....	812
Glasovanje k 21. točki dnevnega reda.....	813
JANEZ JANŠA.....	813
Glasovanje k 18. točki dnevnega reda.....	814
DR. VINKO GORENAK.....	814
DR. VINKO GORENAK.....	815
DR. VINKO GORENAK.....	816
DR. VINKO GORENAK.....	817
VITO ROŽEJ.....	817
VITO ROŽEJ.....	817
VITO ROŽEJ.....	817
DR. VINKO GORENAK.....	818
DR. VINKO GORENAK.....	819
JOŽEF JEROVŠEK.....	819
Glasovanje k 21.A točki dnevnega reda.....	820
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	820
JOŽE TANKO.....	821
JOŽE TANKO.....	821
JOŽE TANKO.....	821
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	821
DR. LUKA JURI.....	822
ALEKSANDER RAVNIKAR.....	823

MATEVŽ FRANGEŽ.....	824
MATEVŽ FRANGEŽ.....	825
DARJA LAVTIŽAR BEBLER.....	825
ALEKSANDER RAVNIKAR.....	826
BOGDAN ČEPIČ.....	826
FRANC PUKŠIČ.....	827
FRANC PUKŠIČ.....	828
ALEKSANDER RAVNIKAR.....	828
ALEKSANDER RAVNIKAR.....	828
ZVONKO ČERNAČ.....	828
ALEKSANDER RAVNIKAR.....	830
Glasovanje k 21.B točki dnevnega reda.....	830
ZVONKO ČERNAČ.....	831
Glasovanje k 21.C točki dnevnega reda.....	832
MARIJAN POJBIČ.....	832
Glasovanje k 24. točki dnevnega reda.....	833
Glasovanje k 22. točki dnevnega reda.....	833
ROBERT HROVAT.....	833
Glasovanje k 8. točki dnevnega reda.....	834

SEZNAM GOVORNIKOV

A

ANDERLIČ, ANTON.... 135, 136, 152, 214, 306, 314, 320, 324, 653

B

BAROVIČ, BOGDAN. 29, 43, 45, 116, 129, 134, 158, 163, 170, 179,
209, 246, 254, 268, 273, 293, 295, 303, 353, 375, 390, 560,
742, 747, 753, 786

BEVK, SAMO..... 90, 307, 676, 687

BEZJAK, MARJAN. 31, 32, 137, 178, 186, 278, 301, 379, 447, 477,
479

BOGOVIČ, FRANC..... 181, 260, 423, 428, 431, 439, 512

BRULC, MIRKO..... 313, 718, 771

BRUNSKOLE, RENATA..... 37, 218, 659

BUKOVEC, SONJA..... 422

BUKOVNIK, ALAN..... 433

C

COLARIČ, ANTON..... 46, 199, 399, 445

CUKJATI, FRANCE..... 65, 80, 219, 362, 763, 775, 777

CVIKL, MAG. MILAN M..... 39, 41

Č

ČEPIČ, BOGDAN..... 119, 125, 156, 192, 617, 736, 764, 826

ČERNAČ, ZVONKO.. 38, 40, 42, 127, 143, 147, 151, 152, 162, 208,
221, 227, 241, 382, 466, 476, 479, 583, 590, 591, 607, 624,
625, 651, 828, 831

ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA... 304, 320, 326, 335, 358, 378, 493,
502, 555, 792, 799, 808

ČRNUGELJ, SILVA..... 300, 467, 519, 666

D

DA SILVA CALDEIRA, VITOR MANUEL..... 111

E

ERJAVEC, KARL VIKTOR..... 36, 38, 47, 62, 64

F

FRANGEŽ, MATEVŽ..... 290, 291, 377, 756, 803, 824, 825

G

GANTAR, DR. PAVEL..... 212, 688, 812

GERMIČ, LJUBO..... 145, 151, 384, 797, 809

GODEC, JOŠKO..... 243

GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ..... 76

GORENAK, DR. VINKO... 91, 93, 94, 188, 195, 234, 235, 244, 248,
249, 262, 396, 401, 406, 408, 417, 442, 605, 606, 619, 693,
697, 712, 714, 729, 730, 732, 814, 815, 816, 817, 818, 819

GRILL, IVAN..... 215, 388, 530

GRIMS, MAG. BRANKO. 211, 217, 226, 230, 247, 381, 387, 419, 420

GUMZAR, MILAN..... 191, 198
GYÖREK, MIRAN..... 95, 97, 98, 252, 257, 428, 498, 542

H

HAN, MATJAŽ..... 216, 632
HROVAT, ROBERT.... 348, 366, 379, 433, 494, 507, 522, 529, 556,
646, 805, 833

I

IRGL, EVA..... 200, 704, 722, 723

J

JANŠA, JANEZ..... 813
JELINČIČ PLEMENITI, ZMAGO.... 7, 9, 10, 11, 203, 204, 205, 224,
244, 254, 257, 374, 385, 389, 402, 409, 437, 443, 467, 468
JERAJ, ALENKA 237, 309, 328, 336, 346, 365, 368, 372, 380, 383,
391, 413, 545, 653, 709, 726
JERIČ, MIRAN..... 630, 680
JEROVŠEK, JOŽEF... 192, 223, 240, 251, 252, 253, 254, 260, 279,
281, 282, 283, 285, 399, 421, 422, 456, 459, 463, 469, 473,
475, 481, 492, 493, 515, 594, 596, 597, 707, 712, 713, 720,
721, 724, 819
JURI, DR. LUKA.... 212, 213, 231, 243, 248, 359, 378, 381, 389,
465, 477, 641, 672, 685, 691, 770, 776, 822
JURI, FRANCO..... 149, 214, 238, 272, 319, 394, 586, 663, 750
JURŠA, FRANC..... 69, 71, 183

K

KAMNAR, MAG. HELENA..... 3, 115, 122, 154, 160, 166, 183, 187
KAMPUŠ, ANTON..... 236, 582, 644, 746, 808
KEK, FRANCI..... 57, 201, 246, 309, 381, 768
KERŠEVAN, DR. ERIK..... 451, 453
KLASINC, JANJA..... 459, 703, 705, 729
KLAVORA, MAG. VASJA.... 44, 46, 50, 55, 56, 62, 65, 69, 73, 74,
310, 330, 762, 770, 776, 777, 779, 784
KLUN, MIROSLAV..... 173, 810
KONTIČ, BOJAN..... 19, 472
KOPAČ MRAK, DR. ANJA..... 315, 323, 482, 496, 525, 535
KRES GVIDO 53, 55, 117, 124, 159, 164, 186, 190, 197, 289, 364,
398, 404, 410, 443, 480, 487, 499, 543, 597, 702, 807
KRESAL, KATARINA.... 92, 94, 395, 400, 407, 442, 691, 731, 732
KRIVEC, DANIJEL..... 213
KRIŽANIČ, DR. FRANC 25, 26, 32, 33, 49, 51, 749, 757, 769, 779,
780
KRIŽMAN, MARIJAN..... 217, 323, 324, 802
KUMER, DUŠAN..... 471, 472, 474, 475, 566, 602, 686

L

LAHOVNIK, DR. MATEJ.... 26, 27, 29, 30, 31, 54, 56, 68, 70, 71,
263, 264, 269, 275, 278, 279, 287, 296, 370
LAVTIŽAR BEBLER, DARJA. 251, 405, 412, 457, 458, 705, 719, 721,
825

LEVANIČ, DEJAN..... 239, 344, 367, 372, 382, 383, 392, 526
LIKAR, RADO.... 33, 99, 115, 120, 147, 161, 167, 174, 177, 185,
260, 476, 479, 735, 760, 781, 783, 790
LUKŠIČ, DR. IGOR..... 34, 35, 96, 98

M

MAGAJNA, ANDREJ..... 249, 327
MAJHENIČ, SILVEN.... 66, 67, 189, 196, 237, 287, 321, 378, 397,
511, 580, 700, 728
MARINIČ, BRANKO.. 61, 63, 64, 208, 227, 228, 389, 534, 643, 709
MEH, BORUT..... 325
MENIH, DARKO..... 26, 394

P

PAHOR, BORUT..... 7, 10, 12, 13, 15, 17, 19
PAVLINIČ KREBS, IRMA..... 83, 84
PEČAN, BREDA. 142, 149, 165, 219, 362, 377, 393, 725, 772, 776,
789
PERNE, DAMIJAN..... 396, 634, 667
PETAN, RUDOLF.. 58, 60, 218, 238, 239, 247, 376, 390, 621, 638,
639, 682
PETEK, MIRO... 73, 104, 106, 235, 355, 460, 520, 603, 604, 674,
713
PLOŠTAJNER, MAG. ZLATKA..... 108, 110
PODKRIŽNIK, IZTOK..... 157
POGAČNIK, DR. MILAN..... 66, 77, 100, 102, 430
POJBIČ, MARIJAN. 85, 87, 89, 211, 229, 235, 354, 373, 386, 538,
767, 800, 804, 832
POSEDEL, LOJZE..... 266, 271, 283, 294, 301, 559, 574, 614, 773
POTRATA, MAG. MAJDA.. 35, 79, 81, 233, 346, 468, 490, 514, 606,
607, 682, 716, 722, 763
POTRČ, MIRAN..... 521, 524, 554, 696
PRESEČNIK, JAKOB..... 11, 13, 180, 480, 656, 758, 796, 807
PRIJATELJ, SREČKO.. 99, 102, 103, 209, 251, 255, 276, 310, 316,
321, 322, 330, 340, 349, 373, 380, 486, 546, 590, 591, 627,
637, 661, 754, 777, 796, 811
PUKŠIČ, FRANC 210, 225, 285, 286, 351, 376, 581, 679, 759, 760,
827, 828

R

RAVNIKAR, ALEKSANDER..... 274, 291, 599, 823, 826, 828, 830
REZMAN, VILI. 265, 266, 270, 284, 290, 297, 302, 339, 347, 357,
393, 675, 741, 748, 785
RIBIČ, JANEZ..... 298, 312, 319, 332, 342
ROŽEJ, VITO.... 82, 84, 107, 109, 329, 338, 355, 364, 387, 407,
413, 483, 517, 769, 794, 812, 817

S

SAJOVIC, MAG. BORUT.... 118, 124, 164, 172, 236, 298, 333, 343,
404, 410, 419, 424, 440, 444, 456, 488, 500, 544, 565, 600,
694, 727, 744, 788

SVETLIK, DR. IVAN 80, 81, 86, 88, 105, 106, 327, 334, 350, 361,
367, 791, 806

Š

ŠKRLEC, BOŠTJAN..... 187, 194

T

TANKO, JOŽE.... 4, 14, 16, 18, 21, 22, 203, 220, 224, 241, 242,
250, 261, 391, 415, 416, 417, 418, 420, 421, 449, 450, 454,
458, 463, 464, 465, 470, 474, 478, 528, 548, 609, 671, 766,
774, 821

TISEL, MAG. ŠTEFAN..... 74, 76, 491, 504

TROFENIK, VILI..... 133, 141, 168, 761, 769, 776, 784

U

URH, ANTON... 121, 128, 162, 169, 189, 201, 330, 382, 396, 401,
414, 427, 436, 636, 699

V

VEBER, JANKO..... 175, 207, 425, 480, 537, 538

VERLIČ, DR. PETER... 23, 24, 176, 185, 206, 215, 475, 633, 647,
675

VIZJAK, MAG. ANDREJ.. 48, 50, 52, 130, 138, 222, 231, 568, 569,
571, 619, 738, 755, 778, 820, 821

VLAČIČ, DR. PATRICK... 22, 24, 44, 46, 57, 58, 60, 74, 76, 626,
650, 678

Z

ZALOKAR ORAŽEM, CVETKA. 120, 128, 228, 233, 426, 434, 505, 577,
739, 751

ZANOŠKAR, MATJAŽ..... 158, 318, 386, 576

ZIHERL, MILENKO.... 72, 106, 207, 240, 256, 288, 360, 368, 374,
388, 426, 461, 468, 481, 608, 658, 752

ZORN, ALEKSANDER..... 89

Ž

ŽERJAV, MAG. RADOVAN 123, 131, 155, 171, 182, 275, 290,
292, 533, 563, 629, 669, 733, 734, 743, 762, 763, 774, 787

ŽNIDARŠIČ, MAG. FRANC..... 232, 246, 485, 497, 508, 683, 795

ŽUPEVC, MELITA 232, 245, 246, 318, 462, 467, 474, 710, 721